α') Κυρίως πᾶσα ἔκτασις γῆς, πλὴν τῆς δασικῆς, κειμένη ἐκτὸς τοῦ σχεδίου πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου σχεδίου, ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ συνόλου τῶν οἰκιῶν τῶν ἀπιτελουσῶν ταῦτα μετὰ τῶν κατὰ τὴν κοινὴν τοπικὴν ἀντίληψιν περιοχῶν τῶν οἰκιῶν τούτων.

β') Ἐκεῖναι αἱ ἐντὸς τοῦ σχεδίου ἢ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὁρίων, κωμοπόλεων, χωρίων ἢ συνοικισμῶν ἐκτάσεις, αἵτινες χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀγροτικῶν σκοπῶν ἢ κατὰ τὴν κρατοῦσαν τοπικὴν συνήθειαν θεωροῦνται ὡς ἀγροτικαί.

Ἄρθρον 3.

Ἀγροτικὰ κτήματα καὶ φύλαξις αὐτῶν.

1. Ἀγροτικὰ κτήματα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου θεωροῦνται τὰ ἐν τῇ ἀγροτικῇ ἐκτάσει κείμενα καὶ ὑπὸ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ἐξουσιαζόμενα καὶ κοινόχρηστα ἀκίνητα ἢ κινητὰ χρησιμεύοντα δι' ἀγροτικὰς ἐργασίας ἢ σχετιζόμενα πρὸς ταύτας, ἰδίᾳ δὲ :

Α'. Ἀκίνητα.

α') Ἀκίνητα χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ ἐξουσιάζοντος αὐτὰ δι' ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἐξ αὐτῶν ὁπωσδήποτε παραγομένων πάσης φύσεως προϊόντων καὶ ἰδίᾳ: Ἐκτάσεις (ἐξαιρουμένων τῶν δασικῶν) πεφυτευμέναι, αὐτοφυεῖς ἢ καλλιεργημέναι ἢ κατάλληλοι πρὸς τοῦτο ἢ βοσκήσιμοι καὶ οἱ φραγμοί, κιγκλίδες, τάφροι ἢ χάνδακες οἱ προστατεύοντες ἀγροτικὰ ἀκίνητα ἢ χρησιμεύοντες ὡς ὁρόσημα αὐτῶν.

β) Δένδρα, δενδροφυτεῖαι καὶ παντὸς εἴδους φυτείαι.

γ') Ἀγροτικοὶ δρόμοι, ἀτραποὶ καὶ γέφυραι.

δ') Ὕδατα, ῥέεθρα, πηγαί, ὑδροστάσια, ὑδραπολῆκαι, ὑδραγωγοὶ χρησιμοποιούμενα πρὸς ἄρδευσιν ὡς καὶ πᾶν κατασκεύασμα ἢ ὄργανον χρήσιμον πρὸς ἄντλησιν, διοχέτευσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν τοιούτων ὑδάτων.

ε') Ὑδρόμυλοι καὶ ἀνεμόμυλοι, μανδριά, σταῦλοι, ὀρνιθῶνες καὶ περιστερεῶνες.

στ') Παντὸς εἴδους πρὸς οἴκησιν στεγάσματα, τὰ μὴ διαρκῶς κατοικούμενα ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτῶν ἢ κατοικούμενα διαρκῶς ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν ἢ ἐπιστατῶν τοῦ ἀγροκτήματος, ὡς καὶ τὰ τοιαῦτα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς ἐναποθήκευσιν καρπῶν ἢ ἄλλων κινητῶν ἀγροτικῶν κτημάτων.

Β'. Κινητά.

ζ') Παντὸς εἴδους προϊόντα τῶν ἐν ἐδαφίοις α' καὶ β' ἀγροτικῶν ἀκινήτων ὁπωσδήποτε παραγόμενα, συγκεκομισμένα ἢ ἀσυγκόμιστα.

η') Τὰ γεωργικὰ ζῷα, πλὴν μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύλαξιν αὐτῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον, οὐχὶ δὲ τὴν δίωξιν καὶ τιμωρίαν τῆς κλοπῆς, βλάβης ἢ θανατώσεως αὐτῶν.

θ') Ὄρνιθες κοιναὶ καὶ ἰνδικαί, νῆσσαι, περιστεραὶ καὶ λοιπὰ ὁμοιογενῆ πτηνά.

ι') Τὰ παντὸς εἴδους προϊόντα τῶν ἐν ἐδαφίοις η' καὶ θ' ζώων καὶ πτηνῶν.

ια') Κῦνες ποιμενικοὶ ἢ φύλακες ἀγροτικῶν κτημάτων.

ιβ') Ἐργαλεῖα καὶ παντὸς εἴδους ὄργανα καὶ σκεύη χρησιμοποιούμενα εἴτε ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἴτε βουλήσει τοῦ ἐξουσιάζοντος αὐτὰ πρὸς καλλιέργειαν, συντήρησιν, βελτίωσιν ἢ ἐξασφάλισιν ἀγροτικῶν ἀκινήτων κτημάτων ἢ ζώων καὶ πτηνῶν, πρὸς συλλογήν, φύλαξιν καὶ διατήρησιν τῶν ἐκ τούτων ἀσυγκομίστων καὶ συγκεκομισμένων προϊόντων ἢ πρὸς ἀποτροπὴν ἢ καταστολὴν τῶν ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἀσθενειῶν βλαβῶν καὶ φθορῶν αὐτῶν.

2.— α') Ἡ φύλαξις τῶν ἀγροτικῶν ἐκτάσεων καὶ ἀγροτικῶν ἐν γένει κτημάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Ἀγροφυλακῆς, ὀργανουμένης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

β') Ἡ Χωροφυλακὴ ἐπιλαμβάνεται, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, τῆς βεβαιώσεως καὶ τῆς διώξεως τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων, ἐφόσον δὲν ἐπελήφθησαν τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἁρμόδια ὄργανα καὶ ὑπάλληλοι Ἀγροφυλακῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Εἰδικαὶ περιφέρειαι, Ὀργανισμοὶ καὶ Συμβούλια Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 4.

Εἰδικαὶ περιφέρειαι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου ὀργανοῦνται:

1.— Ἀγροτικὴ περιοχή:

Ἡ περιφέρεια ἑκάστου Δήμου ἢ Κοινότητος ἀποτελεῖ ἰδίαν περιφέρειαν φέρουσαν τὸ ὄνομα «Ἀγροτικὴ περιοχὴ» καὶ ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ οἰκείου Δήμου ἢ Κοινότητος.

Ἑκάστη ἀγροτικὴ περιοχὴ δύναται νὰ ὑποδιαιρῆται εἰς πλείονας κτηματικὰς θέσεις φερούσας τὸ ὄνομα τῆς οἰκείας τοποθεσίας.

Δύο ὅμοροι μικραὶ Κοινότητες δύνανται τῇ αἰτήσει τῶν ἀγροτικῶν αὐτῶν Συμβουλίων ν' ἀποτελέσωσι μίαν ἀγροτικὴν περιοχὴν ἀποφάσει τοῦ Νομάρχου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

2) Ἀγρονομικὸν Διαμέρισμα:

α') Ἡ περιφέρεια ἑκάστου Εἰρηνοδικείου ἀποτελεῖ ἰδίαν περιφέρειαν, φέρουσαν τὸ ὄνομα «Ἀγρονομικὸν Διαμέρισμα» καὶ ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδικείου.

Εἰρηνοδικειακαὶ περιφέρειαι μεγάλης ἐκτάσεως δύνανται, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς καὶ τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν καὶ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς, νὰ ὑποδιαιρῶνται εἰς δύο Ἀγρονομικὰ Διαμερίσματα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁριζούσης τὴν περιφέρειαν καὶ τὴν ἕδραν ἑκάστου διαμερίσματος.

β') Ἀγροτικὸν Τμῆμα:

Ἐκτεταμένα ἢ ἄλλως σπουδαῖα ἀγρονομικὰ διαμερίσματα δύνανται νὰ ὑποδιαιρῶνται εἰς Ἀγροτικὰ Τμήματα ἀποτελούμενα ἐκ πλειόνων ὁμόρων ἀγροτικῶν περιοχῶν. Τὰ ἀγροτικὰ Τμήματα συνιστῶνται προκειμένου μὲν περὶ ἀγροτικῶν περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν Ἑνώσεως τοῦ ἄρθρου 8 δι' ἀποφάσεως τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων τῶν περιοχῶν τοῦ Τμήματος, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ὁρίζοντος καὶ τὴν ἕδραν ἑκάστου Τμήματος, προκειμένου δὲ περὶ περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς.

Ἐκτεταμένη ἢ ἄλλως σπουδαία ἀγροτικὴ περιοχὴ διατηροῦσα ὑπὲρ τοὺς πέντε τακτικοὺς κοινοτικοὺς ἀγροφύλακας δύναται νὰ ἀποτελέσῃ μόνη αὐτὴ ἀγροτικὸν Τμῆμα ἢ δύο τοιαῦτα ἐὰν διατηρῇ ὑπὲρ τοὺς 10 τακτικοὺς ἀγροφύλακας, δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ὑποκειμένης εἰς ἔφεσιν.

Παρ' ἑκάστῳ ἀγροτικῷ Τμήματι δύναται νὰ τοποθετῆται εἰς ἀρχιφύλαξ Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 33 ὁριζόμενα.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1926 καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον 3394 ἀγροτικῶν Διαμερισμάτων ἅτινα μετονομάζονται εἰς ἀγρονομικὰ Διαμερίσματα, τὰ δὲ παρ' αὐτοῖς Συμβούλια εἰς Ἀγρονομικὰ Συμβούλια.

3) Ἐποπτικὴ Περιφέρεια Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας:

α') Ἑκάστη Πρωτοδικειακὴ περιφέρεια ἀποτελεῖ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἰδίαν περιφέρειαν ἔχουσαν ἕδραν τὴν τοῦ Πρωτοδικείου καὶ φέρουσαν τὸ ὄνομα «Ἐποπτικὴ Περιφέρεια Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.....τάδε», ἐν ᾗ δύναται νὰ συνιστᾶται μία Ἕνωσις Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8.

β') Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδιδομένης, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐφόσον λειτουργεῖ τοιοῦτον, καὶ σύμφωνον τοιαύτην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς, ἐποπτικὴν περιφέρειαν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ περιφέρεια ἑνὸς Εἰρηνοδικείου ἢ πλειόνων τοιούτων ὑπαγομένων εἰς τὸ αὐτὸ ἢ διάφορα Πρωτοδικεῖα, ἐφόσον αἱ περιφέρειαι τῶν Εἰρηνοδικείων τούτων τελοῦσιν ὑπὸ τὰς αὐτὰς γεωργοοικονομικὰς συνθήκας.

Ἡ ἕδρα τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον συνιστωμένης Ἐποπτικῆς Περιφερείας ὁρίζεται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

γ') Διὰ Διατάγματος ὁρίζονται τὰ περὶ συγχωνεύσεως δύο ὁμόρων Ε. Π. Α., τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς Ἐποπτικὴν τινα περιφέρειαν καὶ ἄλλων ὁμόρων ἀγροτικῶν περιοχῶν, ἢ τῆς ἀποσπάσεως τμημάτων Ἐποπτικῆς τινος περιφερείας ἢ ὑπαγωγῆς αὐτῶν εἰς ἑτέραν τοιαύτην, ἀπαιτουμένης πάντως γνωμοδοτήσεως τῶν οἰκείων Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων.

δ') Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον 3394 συνεστημένων ἀγροτικῶν περιφερειῶν, αἵτινες μετονομάζονται εἰς Ἐποπτικὰς περιφερείας Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, τὰ δὲ παρ' αὐταῖς Διοικητικὰ Συμβούλια εἰς Ἐποπτικὰ Συμβούλια Ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 5.

Ὀργανισμοὶ Διοικήσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

1. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου ἱδρύονται καὶ λειτουργοῦσι κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ οἱ ἑπόμενοι Ὀργανισμοὶ Διοικήσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

α') Καθ' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν «Σύνδεσμος Ἀγροφυλακῆς» (ἄρθρ. 7).

β') Καθ' ἑκάστην Ἐποπτικὴν περιφέρειαν Ἀγροφυλακῆς δύναται νὰ συγκροτῆται μία «Ἕνωσις Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς» (ἄρθρ. 8).

2. Ὁ παρὼν νόμος ἐφαρμόζεται:

α') Ἡ αὐτοτελῶς καθ' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχήν.

β') Ἡ κατὰ πλείονας ὁμοῦ ἀγροτικὰς περιοχὰς ἐφ' ὅσον οἱ ἐν αὐταῖς Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς ἤθελον ἀποτελέσει Ἕνωσιν τοῦ ἄρθρου 8.

Ἄρθρον 6.

Συμβούλια Διοικήσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου συνιστῶνται :

1. Καθ' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν «Ἀγροτικὸν Συμβούλιον», ὅπερ ἐκπροσωπεῖ τὸν Σύνδεσμον Ἀγροφυλακῆς τῆς περιοχῆς καὶ φέρει τὴν ἐπωνυμίαν ταύτης (ἄρθρον 9).

2. Καθ' ἕκαστον Ἀγρονομικὸν Διαμέρισμα «Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον» φέρον τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ οἰκείου Διαμερίσματος (ἄρθρα 21—22).

3. Καθ' ἑκάστην Ἐποπτικὴν περιφέρειαν Ἀγροφυλακῆς «Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» (Ε.Σ.Α.), ὅπερ ἐκπροσωπεῖ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ Ἕνωσιν Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς καὶ φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τῆς οἰκείας Ἐποπτικῆς περιφερείας (ἄρθρα 23—25).

4. Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ δι' ὅλον τὸ Κράτος «Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» (Δ. Σ. Α.) (ἄρθρα 106—107).

Ἄρθρον 7.

Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς καὶ ἁρμοδιότητες αὐτῶν.

1. Τὸν Σύνδεσμον Ἀγροφυλακῆς ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς ἀποτελοῦσιν οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς Μητρῶον φέρον τὸ ὄνομα «Μητρῷον Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς... τάδε» καὶ καταρτιζόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2. Ἐν τῷ Μητρῴῳ ἐγγράφονται :

α') Οἱ ἄρρενες ἢ θήλεις ἐξουσιασταὶ ἀκινήτων ἀγροτικῶν κτημάτων κειμένων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ τοῦ Συνδέσμου.

β') Οἱ μισθωταὶ καὶ παντὸς εἴδους ἀγρολῆπται τῶν ἐν ἐδ. α' ἀγροτικῶν κτημάτων, μόνον ἐὰν αἱ σχέσεις αὗται πρόκειται νὰ διαρκέσουν ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τοῦ Μητρώου καὶ ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αὗται.

Ἡ αὐτὴ τριετία ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τοὺς προσωρινοὺς ἐπικαρπωτάς.

3. Ὁ τρόπος τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ Μητρώου καὶ ἡ ἑκάστοτε ἀναθεώρησις αὐτοῦ κανονίζεται διὰ Διατάγματος.

4. Ὁ Σύνδεσμος Ἀγροφυλακῆς ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἔχει δὲ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τὰς διὰ τῶν καθ' ἕκαστα διατάξεων αὐτοῦ ὁριζομένας ἁρμοδιότητας ἃς ἀσκεῖ διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸν Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, πλὴν ὅπου ρητῶς ἀπαιτῆται ἀπόφασις τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου.

5. Διὰ Διαταγμάτων, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται ν' ἀνατίθενται εἰς τοὺς Συνδέσμους Ἀγροφυλακῆς καὶ ἄλλαι ἁρμοδιότητες πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου ἢ καὶ ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων γενικώτερον τὴν ἐν τῇ Κοινότητι προαγωγὴν γεωργικῶν ἢ ἀγροτικῶν σκοπῶν ἢ συμφερόντων.

6. Ὁ Σύνδεσμος Ἀγροφυλακῆς ἀποφαίνεται ἐπὶ ζητημάτων τῆς ἀπ' εὐθείας ἁρμοδιότητος τῶν μελῶν του διὰ ψηφοφορίας αὐτῶν ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς δηλώσεως τῆς βουλήσεως τῶν μελῶν του καὶ δι' ἐγγράφων δηλώσεων.

7. Τὰ τῆς συγκλήσεως τῶν Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς, τὰ τῆς ψηφοφορίας, τὰ τῆς καταρτίσεως τῶν ἀποφάσεών των καὶ τὰ τοῦ ἐλέγχου τοῦ κύρους αὐτῶν κανονίζονται διὰ Διαταγμάτων.

8. Μέχρι συγκροτήσεως τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς τὰς ἁρμοδιότητας αὐτοῦ δύναται ν' ἀσκῶσι, ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ, οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς κατὰ προϊσχυσάσας διατάξεις ἐρανικοὺς καταλόγους ἀγροφυλακῆς τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς.

Ἄρθρον 8.

Ἑνώσεις Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς.

1. Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς ἀγροτικῶν περιοχῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν αὐτὴν Ἐποπτικὴν περιφέρειαν Ἀγροφυλακῆς, δύνανται δι' ἀποφάσεως τῶν μελῶν του ἢ δι' ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Ἀγροτικῶν Συμβουλίων μὴ ὑπαγομένης εἰς ἔφεσιν νὰ ἀποτελέσωσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ἕνωσιν Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς

Αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις ὑποβάλλονται τῷ Ὑπουργείῳ, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται μὲν ν' ἀναγνωρίσῃ δι' ἀποφάσεώς του τὴν Ἕνωσιν ταύτην ἂν οἱ αἰτοῦντες Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς ὑπερβαίνωσι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Συνδέσμων τῆς Ἐποπτικῆς περιφερείας Α. Α., δικαιοῦται δ' εἰς τοῦτο, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δ.Σ.Α., ἐὰν ὑπερβαίνωσι τὰ 2)5.

Ἐὰν οἱ αἰτοῦντες τὴν Ἕνωσιν Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς ὑπερβαίνωσι τὰ 3)4 τοῦ συνόλου τῶν τῆς Ἐποπτικῆς περιφερείας, εἰς τὴν Ἕνωσιν περιλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς καὶ οἱ λοιποὶ Σύνδεσμοι τῆς αὐτῆς Ἐποπτικῆς περιφερείας, πλὴν ἐκείνων οἵτινες δι' εἰδικῶς ἠτιολογημένους λόγους ἤθελον τῇ αἰτήσει των ἐξαιρεθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δ. Σ. Α.

2. Ἡ Ἕνωσις δύναται νὰ παύσῃ μόνον μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεώς της καὶ ἐὰν ἡ διάλυσις τῆς Ἑνώσεως ἤθελε ζητηθῇ ἀπὸ τὰ 3)4 τοὐλάχιστον τῶν ἀποτελούντων τὴν Ἕνωσιν Συνδέσμων.

3. Ἐπὶ ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως ἰσχύουσιν αἱ διὰ ταύτας ὁριζόμεναι ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἀγροτικὰ Συμβούλια.

Ἄρθρον 9.

1) Ὁ Σύνδεσμος Ἀγροφυλακῆς ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἐκλεγομένου ἐν μέρει μὲν ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, φέροντος τὸ ὄνομα «Ἀγροτικὸν Συμβούλιον» καὶ ἐπωνυμίαν τὴν τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς, ὅπερ ἀπελοῦν ἀρχὴν ἀσκεῖ τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἁρμοδιότητας, συνεδριάζον καὶ ἀποφασίζον ὡς ὁρίζει Διάταγμα.

2. Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται :

α') Ἐπὶ κοινοτήτων ἐχουσῶν 5—9 κοινοτικοὺς συμβούλους ἐκ 5 μελῶν, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν μελῶν του.

β') Ἐπὶ κοινοτήτων δὲ ἐχουσῶν ἄνω τῶν 9 κοινοτικῶν συμβούλων ὡς καὶ Δήμων ἐν γένει ἐξ 7 μελῶν ὧν τὰ δύο ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ ἢ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν μελῶν του.

Τὰ λοιπὰ μέλη ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς ἐκ τῶν μελῶν του.

Ὁμοίως ἐκλέγονται καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁριζόμενα.

3) Αἱ περίοδοι τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων διαρκοῦν ἐπὶ μίαν διετίαν, ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν γίνεται ἡ ἐγκατάστασις αὐτῶν, ὁριζομένης διὰ Διατάγματος.

4) Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν του, ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει Διάταγμα, τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ δι' ὁλόκληρον τὴν περίοδον.

5) Τὰ μέλη τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, πλὴν τῶν Κοινοτικῶν ἢ Δημοτικῶν Συμβούλων, δίδουσιν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Ἀγρονόμου τὸν ὅρκον τοῦ Δημοσίου ὑπαλλήλου, πρὸς ὃν ἐξομοιοῦνται ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των.

6) Χρέη Γραμματέως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖ ὑποχρεωτικῶς ἄνευ προσθέτου ἀμοιβῆς ὁ Γραμματεὺς τῆς οἰκείας Κοινότητος ἢ ἄλλος κοινοτικὸς ἢ δημοτικὸς ὑπάλληλος ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Δήμου ἢ Κοινότητος.

7) Διὰ Διατάγματος δύναται νὰ ὁρίζηται ὅτι μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου χωρία ἀγροτικῆς περιοχῆς ἔχοντα πλείονας τῶν 500 κατοίκων δύνανται νὰ ἔχωσι καὶ ἴδιον τοπικὸν Ἀγροτικὸν Συμβούλιον, οὗ αἱ εἰδικώτεραι ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 14 ἁρμοδιότητες ὁρίζονται διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 10.

Ἐκλόγιμοι, ἐκλογαί, ἐκλογικαὶ παραβάσεις.

1. Ἐκλόγιμοι ὡς μέλη Ἀγροτικῶν Συμβουλίων εἶναι μόνον οἱ ἐν τῷ Μητρῴῳ τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς ἐγγεγραμμένοι ἐνήλικες ἄρρενες οἱ διαμένοντες μονίμως ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ ἐν ᾗ πρόκειται νὰ ἐκλεγῶσιν.

2. Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶ:

α') Ὁ στερηθεὶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ Π. Ν. δικαιωμάτων ἢ πλεονεκτημάτων, συνεπείᾳ καταδίκης εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἢ εἰς ἐπανορθωτικὴν ἐπί τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ Π.Ν. ἀναφερομένων πλημμελημάτων ἢ ἐπὶ πράξει ἀναγομένῃ εἰς δημοσίαν, δημοτικήν, κοινοτικὴν ἢ ταύταις ἐξομοιουμένην ὑπηρεσίαν εἰς ἣν διετέλεσε, κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Π. Ν. καὶ ἐφ' ὅσον διαρκοῦσι κατὰ νόμον αἱ στερήσεις αὗται.

β') Ὁ τελεσιδίκως καταδικασθεὶς ἐπ' ἀγροζημίᾳ ἐκ προθέσεως πραχθείσῃ ἐντὸς ἔτους πρὸ τῆς ἐκλογῆς.

3. Αἱ ἐκλογαὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου ἐνεργοῦνται ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει Διάταγμα, ἐπιτρεπομένης ἐπὶ ὀλιγομελῶν σχετικῶς Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς τῆς ἐκλογῆς καὶ δι' ἐγγράφου δηλώσεως τῶν μελῶν των.

4. Αἱ ποιναὶ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι διὰ παραβάσεις περὶ τὴν ἐκλογὴν Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν Συμβουλίων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ παραβάσεων περὶ τὰς ἐκλογὰς μελῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρον 11.

Ἐκλεγέντες. Ἐκδίκασις κύρους ἐκλογῆς.

1. Ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου ὡς μέλη τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου θεωροῦνται οἱ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεκτέων τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν λαβόντες κατὰ σειρὰν τὰς πλείονας ψήφους ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφοφορησάντων.

2. Ἡ σειρὰ τῆς ἐπιτυχίας κανονίζει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκλεγέντος ὡς τακτικοῦ ἢ ἀναπληρωματικοῦ μέλους.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας τῶν τελευταίων ἐκλεγέντων ἐνεργεῖται κλήρωσις ὡς ὁρίζει Διάταγμα.

3. Διὰ Διατάγματος δύναται νὰ ὁρίζηται ἡ ἀντιπροσώπευσις παρὰ τῷ Α. Σ. καὶ τῆς μειοψηφίας τοῦ Συνδέσμου.

4. Τὸ κῦρος τῆς ἐκλογῆς δικάζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου καθ' ἃ ὁρίσει Διάταγμα.

5. Τὰ κωλύματα τοῦ ἄρθρου 152 τοῦ κώδικος τῆς περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νομοθεσίας ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρον 12.

Ἔκπτωσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος.

1. Μέλη Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἐκλεγέντα ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματός των.

α') Ἐὰν στερηθῶσι τῶν προσόντων δυνάμει τῶν ὁποίων ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Μητρῶον Σ. Α.

β') Ἐὰν ἐπέλθῃ ἀνικανότης ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 10 παραγρ. 2 ἢ ἀσυμβίβαστον τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 11.

γ') Ἐὰν παραπεμφθῶσι δι' ἀμετακλήτου βουλεύματος ἐπὶ κακουργήματι ἢ δι' ἀπάτην, κλοπὴν ἢ ὑπεξαίρεσιν, ζωοκλοπὴν ἢ ζωοκτονίαν, παράβασιν τῶν περὶ λαθρεμπορίας διατάξεων ἢ ἐπὶ ὑποβάλψει ληστῶν.

δ') Ἐὰν ἐπὶ οἱῳδήποτε ἀδικήματι ἡ προφυλάκισις ἢ φυλάκισις διαρκέσῃ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἢ ἐὰν κατεδικάσθησαν τελεσιδίκως εἰς ὁσηνδήποτε ποινὴν ἐπὶ ἀγροζημίᾳ ἐκ προθέσεως

ε') Ἐὰν ἀπομακρυνθῶσι τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, πλὴν τῆς περιπτώσεως ὁμαδικῆς ἀπομακρύνσεως τῶν κατοίκων πρὸς παραθέρισιν ἢ παραχείμασιν ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

2. Περὶ τοῦ μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἀσυμβιβάστου ἢ ἀνικανότητος ἐπελθούσης ἄλλως ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως κρίνει ἀνεκκλήτως ὁ περὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς δικάζων Πρόεδρος τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, ὅστις καὶ ἀπαγγέλλει τὴν ἔκπτωσιν.

Ἄρθρον 13.

Εἰδικαὶ διατάξεις ἐπὶ τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

1. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ὑποχρεοῦται νὰ καλέσῃ τοῦτο εἰς συνεδρίασιν κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Κώδικος τῆς περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοθεσίας ἢ τῇ αἰτήσει τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ ἀγρονόμου, ὁριζόντων καὶ τὰ συζητητέα θέματα καὶ δυναμένων νὰ καλέσωσιν ἀπ' εὐθείας τὸ Συμβούλιον ἐὰν παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Κώδικος προθεσμία.

Μὴ παραστάντος κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του δύναται νὰ προεδρεύσῃ αὐτοῦ μετὰ ψῆφου ὁ ἀγρονόμος.

Ἐὰν τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον, κληθὲν δὶς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον, δὲν συνέλθῃ εἰς συνεδρίασιν ἢ δὲν λάβῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ὁρισθέντων θεμάτων, ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν τὸ οἰκεῖον Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον, εἰς ὃ ταῦτα εἰσάγονται παρὰ τοῦ Ἀγρονόμου.

3. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων δικαιοῦται νὰ παρίσταται καὶ νὰ ἀκούηται, πλὴν ἄνευ ψήφου, καὶ ὁ οἰκεῖος Ἀγρονόμος, τῆς γνώμης του καταχωριζομένης πάντοτε εἰς τὰ πρακτικά.

Ἐὰν πρόκειται περὶ διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς ἢ περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς, δὲν μετέχουσι τῆς συνεδριάσεως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, μέλη τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀνιόντες ἢ κατιόντες τοῦ ὑπὸ κρίσιν προσώπου ἢ συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι δευτέρου βαθμοῦ, ἀντὶ δὲ τῶν κωλυομένων μετέχουσιν ἀναπληρωματικὰ μέλη κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐπιτυχίας των.

Οἱ μετασχόντες τῆς συνεδριάσεως παρὰ τὸ ἄνω κώλυμα τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα 49 καὶ 102.

5. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων ἐπὶ ζητημάτων τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 καὶ αἱ λοιπαὶ καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ἔφεσις δηλοποιοῦνται ἐπιμελείᾳ τοῦ Προέδρου αὐτῶν ἐντὸς 8 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των δι' ἐπικολλήσεως ἀποσπάσματος εἰς τὴν θύραν τοῦ καταστήματος ἐν τῷ ὁποίῳ συνεδριάζει τοῦτο καὶ εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς καὶ τῶν ἀποτελούντων ταύτην χωρίων καὶ συνοικισμῶν.

β') Ἀποφάσεις ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων δηλοποιοῦνται διὰ τοιχοκολλήσεως ἐν ἀποσπάσματι μόνον ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ γραφείου τοῦ Συμβουλίου.

γ') Καθ' ὁμοιον τρόπον δηλοποιοῦνται καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου.

6. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Α.Σ. ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς, ὡς καὶ τὰς πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ νομίμους διαταγὰς τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἀμελητί, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς 8 ἡμερῶν.

Ἐν παρανόμῳ ἀρνήσει ἢ ἀμελείᾳ αὐτοῦ τὰς σχετικὰς πράξεις ἐνεργεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἢ ὁ Ἀγρονόμος τῇ αἰτήσει παντὸς ἔχοντος νόμιμον συμφέρον ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἐπιφυλασσομένης καὶ τῆς τιμωρίας του κατὰ τὰ ἄρθρα 49 καὶ 102.

Ἄρθρον 14.

Ἁρμοδιότητες Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

1. Τὰ Ἀγροτικὰ Συμβούλια Ἀγροτικῶν περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν εἰς Ἕνωσιν ἀποφασίζουσιν :

α') Περὶ ὑποδιαιρέσεως τῆς οἰκείας Ἀγροτικῆς περιοχῆς εἰς πλείονας κτηματικὰς θέσεις.

β') Περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου δι' ἑκάστην κτηματικὴν θέσιν τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των δι' ἐπικολλήσεως ἀποσπάσματος εἰς τὴν θύραν τοῦ καταστήματος ἐν τῷ ὁποίῳ συνεδριάζει τοῦτο καὶ εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς καὶ τῶν ἀποτελούντων ταύτην χωρίων καὶ συνοικισμῶν.

β') Ἀποφάσεις ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων δηλοποιοῦνται διὰ τοιχοκολλήσεως ἐν ἀποσπάσματι μόνον ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ γραφείου τοῦ Συμβουλίου.

γ') Καθ' ὁμοιον τρόπον δηλοποιοῦνται καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου.

6. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Α.Σ. ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς, ὡς καὶ τὰς πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ νομίμους διαταγὰς τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἀμελητί, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς 8 ἡμερῶν.

Ἐν παρανόμῳ ἀρνήσει ἢ ἀμελείᾳ αὐτοῦ τὰς σχετικὰς πράξεις ἐνεργεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἢ ὁ Ἀγρονόμος τῇ αἰτήσει παντὸς ἔχοντος νόμιμον συμφέρον ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἐπιφυλασσομένης καὶ τῆς τιμωρίας του κατὰ τὰ ἄρθρα 49 καὶ 102.

Ἄρθρον 14.

Ἁρμοδιότητες Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

1. Τὰ Ἀγροτικὰ Συμβούλια Ἀγροτικῶν περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν εἰς Ἕνωσιν ἀποφασίζουσιν :

α') Περὶ ὑποδιαιρέσεως τῆς οἰκείας Ἀγροτικῆς περιοχῆς εἰς πλείονας κτηματικὰς θέσεις.

β') Περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου δι' ἑκάστην κτηματικὴν θέσιν καὶ τὴν ὅλην Ἀγροτικὴν περιοχὴν ἀριθμοῦ κοινοτικῶν τακτικῶν ἀγροφυλάκων.

γ') Περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ προσωρινῶν ἀγροφυλάκων, τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των.

δ') Περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως καὶ θέσεως Ἀρχιφύλακος Ἀγροφυλακῆς.

ε') Περὶ διορισμοῦ ἢ μὴ κοινοτικῶν ὑβρονομέων ἀρδευτικῶν ὑδάτων, τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των καὶ περὶ τῶν ἀρδευτικῶν τελῶν.

ς') Περὶ τοῦ εἴδους τῆς ἀμοιβῆς τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς (μισθὸς τοῦ ἄρθρου 52 ἢ ἀντιμισθία τοῦ ἄρθρου 51).

ζ') Περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

η') Περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντιμισθίας τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

θ') Περὶ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως τῶν ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ τοῦ ἄρθρου 51 ὑπηρετούντων ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

ι') Περὶ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς τῆς ἰδίας περιοχῆς εἰσφορῶν τοῦ ἄρθρου 54.

ια') Ἐκλέγουσι τὰ κοινοτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς τῆς ἰδίας περιοχῆς, (ἄρθρον 30).

ιβ') Ἀσκοῦσιν ἐποπτείαν ἐπί τε τῶν κοινοτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς τῆς ἰδίας των περιοχῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 37 παράγρ. 2 στοιχ. ε'.

ιγ') Ὁρίζουσι τὰ ἔξοδα φυλάξεως καὶ διατροφῆς συλλαμβανομένων ζώων μέχρι δραχμῶν 4 δι' ἕκαστον μικρὸν καὶ μέχρι δραχμῶν 8 δι' ἕκαστον μεγάλον ζῶον καὶ δι' ἑκάστην ἡμέραν.

ιδ') Δύνανται νὰ ὁρίζωσι καὶ σύλληπτρα ζώων μέχρι δραχμῶν 5 δι' ἕκαστον μικρὸν καὶ μέχρι δραχμῶν 10 δι' ἕκαστον μεγάλον ζῶον.

ιε') Δύνανται νὰ ἐκδίδωσιν ἀγρονομικὰς διατάξεις κανονιζούσας τὰ τῆς διατηρήσεως καὶ βοσκήσεως ζώων ἐν τῇ Ἀγροτικῇ περιοχῇ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 17 εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

ιστ') Δύνανται νὰ ἐκδίδωσιν κανονισμοὺς ἀρδευτικῶν ὑδάτων κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 18 εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

2. Τὰ Ἀγροτικὰ Συμβούλια Ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως ἀσκοῦσιν ἐν τῇ οἰκείᾳ περιοχῇ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τὰς ἐν τοις καθ' ἕκαστον αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ ταύτας ὁριζομένας ἁρμοδιότητας, εἰδικώτερον δέ :

Α'. Γνωμοδοτοῦσι μὲν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν στοιχείων β', γ', δ', ζ', καὶ ι' τῆς παραγράφου 1.

Β'. Ἀποφασίζουσι δὲ ἐπὶ τῶν στοιχείων α', ε', στ', ια', ιθ', ιγ', ιδ', ιε' καὶ ιστ' τῆς αὐτῆς παραγράφου 1.

Ἔλεγχος ἀποφάσεων Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρον 15.

Ἔλεγχος νομιμότητος.

1. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου αὐτῶν ὑποκεινται εἰς ἔλεγχον τῆς νομιμότητος, ἀσκουμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου πρὸς ὃν ὑποβάλλονται τὴν ἐπομένην τῆς ἐκδόσεώς των, ἐὰν δ' αὐται δὲν ἀκυρωθῶσιν ὑπὸ τούτου ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἀντικειμεναι εἰς τοὺς νόμους, εἶναι ἐκτελεσταί.

Ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεπειῶν τῆς ἀκυρώσεως ὁρίζεται διὰ τῆς κηρυττούσης τὴν ἀκύρωσιν ἀποφάσεως.

2—α') Ἐὰν ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἢ πράξεως τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἐπίκειται κίνδυνος κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἰδίων, γνωμένης ρητῆς μνείας περὶ τούτου ἐν τῇ ἀποφάσει ἢ πράξει, δύναται νὰ κηρύσσωνται αὗται προσωρινῶς ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγρονόμου διὰ πράξεώς του ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν.

β') Τὰ ἐκ τῆς τυχὸν ἀκυρώσεως τοιαύτης ἀποφάσεως ἢ πράξεως ἐπελθόντα δυνάμει ταύτης ἀποτελέσματα παραμένουν ἔγκυρα.

γ') Ἀπόφασις περὶ ἐκλογῆς κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς καὶ ὑβρονομέων δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστή.

Ἄρθρον 16.

Ἔλεγχος σκοπιμότητος.

1. Τῶν ὑπὸ στοιχεία ε', ζ', η', θ', ι', ιε' καὶ ιστ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 14 ἀποφάσεων τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται κατόπιν ἐφέσεως ἔλεγχος τῆς σκοπιμότητός των, ἀσκούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τῆς § 1α τοῦ ἄρθρου 22.

2. Ἔφεσιν δύναται νὰ ἀσκήσῃ πᾶς ἔχων νόμιμον συμφέρον ὡς καὶ ὁ οἰκεῖος Ἀγρονόμος.

Ἡ ὕπαρξις τοιούτου συμφέροντος ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ ἐπιλαμβανομένου τῆς ἐφέσεως Συμβουλίου.

Ἡ προθεσμία πρὸς ἔφεσιν εἶναι ὀκταήμερος ἀπὸ τῆς δηλοποιήσεως τῆς καθ' ἧς αὕτη ἀποφάσεως.

Ἡ ἔφεσις ἐπιδίδεται ἢ ἐγχειρίζεται ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἢ εἰς τὸν Ἀγρονόμον, ὅστις εἰσάγει ταύτην εἰς τὴν πρώτην προσεχῆ συνεδρίασιν τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, συνοδευομένην ὑπὸ γνωμοδοτήσεως ἐπ' αὐτῆς τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, ἧς ὅμως ἡ ἔλλειψις δὲν κωλύει τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως.

Ἡ γενομένη ἔφεσις καὶ ἡ πρὸς ἄσκησιν αὐτῆς προθεσμία ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καθ' ἧς αὕτη ἀποφάσεως, πλὴν ἂν αὕτη ἐκηρύχθη προσωρινῶς ἐκτελεστή, κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 15.

'Αγρονομικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόληψιν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

"Αρθρον 17.

Διατάξεις κανονιστικαὶ κατοχῆς καὶ βοσκήσεως ζώων.

1. Τ' 'Αγροτικὰ Συμβούλια δικαιοῦνται δι' ἀποφάσεώς των λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν των νὰ ἐκδίδωσιν ἀγρονομικὰς διατάξεις δι' ὧν δύνανται :

α') Νὰ ὁρίζωσι τὸ μέτρον τῆς βοσκησίμου ἐκτάσεως ὅπερ ὀφείλει νὰ διαθέτῃ ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ κατ' εἶδος καὶ κεφαλὴν ζώων ἕκαστος διατηρῶν ἐν αὐτῇ ποίμνιον ἢ ἀγέλην καὶ ν' ἀπαγορεύῃ τὴν διατήρησιν τοιούτων εἰς τοὺς μὴ διαθέτοντας τὴν ἀνάλογον βοσκήσιμον ἔκτασιν.

β') Τὸ εἶδος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκοσίτων ζώων ἅτινα δύνανται νὰ διατηρῇ ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ ἑκάστη οἰκογένεια.

γ') Δὲν δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ ζώων πρὸς σφαγήν, ὡς πρὸς ἃ δύναται μόνον νὰ ὁρίζηται ὁ τόπος, ὁ τρόπος καὶ ἡ διάρκεια τῆς διατηρήσεως αὐτῶν.

2. Νὰ ὁρίζωσι τόπους ἐγκαταστάσεως μονίμων κτηνιοστασίων ἢ προσωρινῶν καταυλισμῶν ἢ ποτισμοῦ ζώων διατηρουμένων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ ἢ διερχομένων διὰ ταύτης.

3. Νὰ ὁρίζωσι κατὰ τὸ ἄρθρον 20 παρ. 3 χρηματικὴν ἐγγύησιν ἣν ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι κάτοχοι ποιμνίου ἢ ἀγέλης μὴ διαιτωμένων μονίμως ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ.

Παρελθούσης τῆς πρὸς κατάθεσιν τῆς ἐγγυήσεως προθεσμίας τὰ ζῶα δύνανται νὰ ἀπελαύνωνται ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς καὶ διοικητικῶς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς 'Αγροφυλακῆς (ἄρθρ. 20 παράγραφος 3).

4. Νὰ καθορίζωσι ζώνας περιλαμβανούσας ὡρισμένας ἐκτάσεις τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς ἀνηκούσας εἰς διαφόρους ἐξουσιαστάς, καλλιεργουμένας ἢ πεφυτευμένας σποραδικῶς καὶ κατὰ τὸ μεῖζον αὐτῶν μέρος δι' ἃς δύνανται:

α') Νὰ ὁρίζωσι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ζώων ἅτινα ἐπιτρέπεται νὰ βόσκωσι κατὰ μέτρον ἐκτάσεως ἐν τοιαύτῃ ὡρισμένῃ ζώνῃ.

β') Νὰ ἀπαγορεύωσιν ἀπολύτως τὴν εἰς τοιαύτας ζώνας βόσκησιν ἢ εἰσαγωγὴν καὶ παραμονὴν ζώων ἢ εἴδους τινος μόνον αὐτῶν κατὰ πάσας ἢ τινας μόνον ἐποχὰς τοῦ ἔτους.

γ') Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐντὸς ἀπηγορευμένης ζώνης ὑπάρχουσι συνεχεῖς ἐκτάσεις ἀνήκουσαι εἰς τὸν αὐτὸν ἐξουσιαστὴν ἢ εἰς πλείονας συμφωνοῦντας ὅπως βόσκωσιν ἐν αὐταῖς, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου ἐὰν τὸ μέγεθος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἐπιτρέπῃ, κατὰ τὴν κρίσιν του, τὴν ἐν αὐτῇ βόσκησιν ἄνευ κινδύνου ζημιῶν διὰ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ζώνῃ κτήματα.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ αἰτησάμενοι ἐξουσιασταὶ εἶνε ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι μεταξὺ των καὶ μετὰ τοῦ αὐτουργοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ ζημίας προξενηθείσας εἰς τὰ ἐν τῇ ζώνῃ **κτήματα ἐκ ζώων εἰσαχθέντων** πρὸς βόσκησιν εἰς τὰ ἐξαιρεθέντα τῆς ἀπαγορεύσεως κτήματά των.

5. Διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἄνω παραγρ. 4 δὲν δύναται ν' ἀπαγορευθῇ:

α') Ἡ βόσκησις εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀγροτικὴν ἔκτασιν τῆς 'Αγροτικῆς περιοχῆς.

Τὸ ἐλάχιστον τῆς ἐκτάσεως, ὅπερ ἐν ἑκάστῃ 'Αγροτικῇ περιοχῇ δέον νὰ ἀφίνηται ἐλεύθερον πρὸς βόσκησιν, ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου δι' ἀποφάσεώς του, ὑποκειμένης πάντοτε εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου.

β') Ἡ βόσκησις ἐπὶ ἰδίων κτημάτων, κειμένων ἐν ἀπηγορευμένῃ ζώνῃ, οἰκοσίτων ζώων, ἐφ' ὅσον ἐπιτηροῦνται.

6. Αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδιδόμεναι βάσει τῆς παραγρ. 4 δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ἐποικιοστασίου βοσκῶν.

7. Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον, κατὰ τὰς διατάξεις προϊσχυσάντων νόμων, ἐκδεδομένα ψηφίσματα ἰσχύουσι μέχρι **τροποποιήσεώς των δυνάμει τοῦ νόμου τούτου.**

8. Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ περὶ ἀπαγορεύσεως βοσκῆς διατάξεις τῶν δασικῶν νόμων.

9. Τὰ 'Αγροτικὰ Συμβούλια δύνανται δι' ἀποφάσεώς των, λαμβανομένης διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν των, ν' ἀπαγορεύωσι καὶ ἀπολύτως τὴν εἰσαγωγὴν ζώων εἰς ξένα ἀκίνητα κτήματα ἄνευ τῆς προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτρέπῃ τοῦτο.

Ἡ παράβασις τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως, ἐὰν οὐδεμία ἐπῆλθεν ἐκ ταύτης βλάβη ἢ φθορά, τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 78.

Αἱ περὶ τρόπου δηλώσεως τῆς συγκαταθέσεως διατάξεις τῆς παρ. 4 ἄρθρ. 68 καὶ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγκρίσεως τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 69 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

"Αρθρον 18.

Κανονισμοὶ ἀρδεύσεων.

1. α') "Οπου δὲν ἰσχύουσιν εἰδικοὶ περὶ ἀρδεύσεως νόμοι, ρυθμίζοντες ἄλλως τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, δύναται τὸ 'Αγροτικὸν Συμβούλιον νὰ ἐκδίδῃ ἀγρονομικὰς διατάξεις περὶ κανονισμοῦ διανομῆς ἀρδευτικῶν ὑδάτων, δι' οὗ, τηρουμένων τῶν κεκτημένων τυχὸν δικαιωμάτων, ὁρίζεται ἡ σειρά, ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀρδεύσεως ἀγροτικῶν κτημάτων, ἡ καλὴ συντήρησις ἀρδευτικῶν ἔργων, οἷον αὐλάκων, μικροδεξαμενῶν κλπ. ἢ ἡ κατασκευὴ μικρῶν τοιούτων διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν, ἀκώλυτον ροὴν καὶ καλὴν διανομὴν τῶν ὑδάτων.

β') Προκειμένου περὶ ἔργων τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἀξίας οὐχὶ μείζονος τῶν 5 χιλιάδων δραχμῶν ἐν συνόλῳ, δύναται, ἐν ἀρνήσει τῶν ὑποχρέων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, νὰ ἐκτελῇ ταῦτα τὸ 'Αγροτικὸν Συμβούλιον μετ' ἔγκρισιν τοῦ 'Αγρονομικοῦ, διὰ χρημάτων τοῦ οἰκείου εἰδικοῦ λογαριασμοῦ 'Αγροφυλακῆς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως κοινοτικῶν ἔργων, ἐπὶ δὲ περιοχῶν μετεχουσῶν 'Ενώσεως μετ' ἔγκρισιν τοῦ 'Εποπτικοῦ Συμβουλίου 'Αγροφυλακῆς καὶ διὰ χρημάτων τοῦ Περιφερειακοῦ Ταμείου 'Αγροφυλακῆς.

Τὰ ὡς ἄνω δαπανηθέντα ποσὰ εἰσπράττονται παρὰ τῶν ὑποχρέων κτηματιῶν δυνάμει πίνακος συντασσομένου ὑπὸ τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου, ὅστις, κηρυσσόμενος ἐκτελεστὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου, εἰσπράττεται ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ Λ)σμοῦ 'Αγροφυλακῆς ἢ τοῦ Περιφερειακοῦ Ταμείου 'Αγροφυλακῆς, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔσοδα αὐτοῦ.

2. Ἐφ' ὅσον διὰ τῶν αὐτῶν ὑδάτων ἀρδεύονται πλείονες ἀγροτικαὶ περιοχαί, τὸν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον κανονισμὸν δύναται νὰ ἐκδίδῃ τὸ οἰκεῖον 'Αγρονομικὸν Συμβούλιον, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἐνδιαφερομένων 'Αγροτικῶν Συμβουλίων.

3. Τὸ 'Αγροτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἐκδίδῃ καὶ ἀγρονομικὰς διατάξεις ἀφορώσας τὴν τήρησιν τῆς καθαριότητος τῶν ἐν τῇ ἀγροτικῇ ἐκτάσει ὑδάτων τῶν χρησιμοποιουμένων πρὸς ποτισμὸν ζώων ἢ πρὸς πόσιν ἀνθρώπων.

"Αρθρον 19.

"Αλλαι ἀγρονομικαὶ διατάξεις.

1. "Εκαστον 'Αγρονομικὸν Συμβούλιον δύναται τῇ προτάσει τῶν 'Αγροτικῶν Συμβουλίων ἢ τοῦ 'Αγρονόμου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐκδίδῃ, ἀκούσαν ὅμως πάντοτε τὴν γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων 'Αγροτικῶν Συμβουλίων, ἄλλας ἢ αἱ ἐν ἄρθροις 17 καὶ 18 ἀγρονομικὰς διατάξεις, ἀφορώσας εἰς τὴν πρόληψιν ἢ καταστολὴν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων ἢ προστασίαν ἀγροτικῶν κτημάτων ἢ ἀγροτικῶν συμφερόντων κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ παρ. 3 ὁριζόμενα.

Αἱ ὡς ἄνω ἀγρονομικαὶ διατάξεις δέονται πάντοτε τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Νομάρχου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν περὶ ἐκδόσεως καὶ ἰσχύος ἀστυνομικῶν διατάξεων ὁριζομένων.

Εἰς ἃς 'Εποπτικὰς περιφερείας Α. Α. λειτουργεῖ 'Εποπτικὸν Συμβούλιον 'Αγροφυλακῆς ἐγκρίνει ταύτας ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ.

2. α') 'Αγρονομικὰς διατάξεις τοῦ περιεχομένου τῆς προηγουμένης παραγράφου δύναται, τῇ προσκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ ἐκδίδῃ καὶ τὸ Δ.Σ.Α. εἴτε δι' ἅπασαν τὴν 'Επικράτειαν ἢ διά τινα μόνον τμήματα αὐτῆς, αἵτινες θεωρούμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ δημοσιεύονται διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

β') Αἱ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ἀγρονομικαὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται εἰς ἐκείνας μόνον τὰς 'Αγροτικὰς περιοχὰς εἰς ἃς ἤθελον δηλοποιηθῇ κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 13, τῆς τοιαύτης δηλοποιήσεως δυναμένης νὰ γίνῃ μόνον κατόπιν εἰδικῆς ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου 'Αγρονομικοῦ ἢ 'Εποπτικοῦ Συμβουλίου, εἴτε τοῦ Ὑπουργοῦ, δύνανται δὲ νὰ παύσωσιν ἰσχύουσαι δι' ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν 'Αρχῶν ὁμοίως δηλοποιουμένης.

3. Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐκδιδόμεναι ἀγρονομικαὶ διατάξεις δύνανται ν' ἀφορῶσιν εἰδικώτερον εἰς τὰ κάτωθι:

α') "Οτι ἀπαιτεῖται δήλωσις τῶν κατόχων ζώων περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ εἴδους τῶν ὑφ' ἑκάστου διατηρουμένων ἐν τῇ 'Αγροτικῇ περιοχῇ ζώων καὶ τοῦ τόπου εἰς ὃν ἔχουσι δικαίωμα νὰ βόσκωσι ταῦτα.

β') "Οτι ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς 'Αρχῆς διὰ τὴν διατήρησιν ποιμνίου ἢ ἀγέλης ζώων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ ἢ διὰ τὴν κατὰ συνήθειαν ἢ ἐπάγγελμα ὁδηγίαν ζώων πρὸς βόσκησιν.

γ') "Οτι δέον νὰ λαμβάνωνται εἰδικὰ προφυλακτικὰ μέτρα διὰ τὴν ὁδηγίαν ζώων μέσῳ τόπων πυκνῶς καλλιεργημένων ἢ δι' ὧν διέλευσις ζώων συνεπάγεται πιθανώτατον κίνδυνον ἀγροζημίας.

δ') "Οτι ἀπαγορεύεται νὰ ῥίπτωνται ἢ συσσωρεύωνται εἰς δρόμους δημοσίους ἢ ἰδιωτικούς, ἀμαξιτοὺς ἢ βατούς, εἰς χάνδακας, ἢ ἄνευ δικαιώματος εἰς ξένον ἀγροτικὸν κτῆμα, χῶμα, κόπρος, ὀστᾶ, ἄμμος, λίθοι, οἱαδήποτε συντρίμματα, ξύλα ἢ χόρτα ἢ ἄλλα ἀπορρίμματα, ἀκαθαρσίαι ἢ νεκρὰ ζῷα, ἢ ν' ἀφίνωνται προεξέχοντα πρὸς ὁδὸν ἢ κοινῆς χρήσεως ἀτραπὸν κλάδοι δένδρων κτήματος ἢ πάσσαλοι ἢ λίθοι ἢ χώματα πεσόντα ἐκ τοῦ τοίχου αὐτοῦ ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ἐμποδίζοντα τὴν διάβασιν ἢ καθιστῶντα αὐτὴν ἐπικίνδυνον.

Διὰ τῆς ἐπὶ παραβάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλεται τῷ καταδικασθέντι καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐντὸς τασσομένης προθεσμίας ἄρσεως τῶν ἄνω ἐμποδίων, ἐπὶ ἀπειλῇ ποινῆς μέχρι τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἐπιβληθείσης.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ἡ ἄρσις τοῦ ἐμποδίου δύναται, ἀποφάσει τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου, νὰ γίνεται εἰς βάρος τοῦ καταδικασθέντος παρ' οὗ καὶ εἰσπράττεται ἡ δαπάνη κατὰ τὸ ἐδάφ. δεύτερον τοῦ στοιχ. β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 18.

ε') "Οτι ἀπαγορεύεται ν' ἀφίνωνται ἄταφα ζῷα ἢ πτηνὰ θανόντα ἢ φονευθέντα ἐν ἀγροτικῷ κτήματι πέραν τῶν 12 ὡρῶν ἢ νὰ ὀπτῶνται ταῦτα εἰς βάθος ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεος μέτρου.

στ') "Οτι ὑπογρεοῦνται οἱ ἐξουσιασταὶ ἀρδευομένων ἀγροτικῶν κτημάτων νὰ καθαρίζωσι τοὺς ὑδραγωγοὺς καὶ τὰς δεξαμενὰς ἃς χρησιμοποιοῦσιν, οὕτως ὥστε νὰ μὴ χάνηται τὸ ὕδωρ ἢ νὰ μὴ ἐμποδίζηται ἡ ἀκώλυτος ροὴ αὐτοῦ.

ζ') "Οτι ἀπαγορεύεται ἄνευ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ δικαιούχου ἡ συλλογὴ τῶν μετὰ τὴν συγκομιδὴν ὑπολειφθέντων προϊόντων (σπυρολόγι) ὡς καὶ ἡ μετὰ συγκατάθεσιν μὲν αὐτοῦ ἀλλ' ἐν καιρῷ νυκτὸς διενεργουμένη.

η') "Οτι ἀπαγορεύεται τὸ ἀνάπτειν πυρὰν εἰς ξένα ἢ ἴδια κτήματα εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 50 μέτρων ἀπὸ ξένας οἰκίας, θημωνίας ἢ περιβόλια, ἐντὸς ἐὰν τὸ μέρος προφυλάσσηται κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα κίνδυνον μεταδόσεως τοῦ πυρός.

θ') "Οτι ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ δικαιώματος εἴσοδος ἀνθρώπων εἰς ἀγροτικὰ κτήματα περιπερφραγμένα ὁπωσδήποτε ἢ εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἐξουσιαστὴς αὐτῶν ἀπηγόρευσε τὴν εἴσοδον διὰ πινακίδων ἢ ἄλλου σημείου καταφανοῦς.

4. Τὰ ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 Συμβούλια δύνανται νὰ ἐκδίδωσιν ἀγρονομικὰς διατάξεις καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 17, τοῦ τοιούτου δικαιώματος τῶν ὄντος ἐπικρατεστέρου τοῦ ὁμοίου δικαιώματος τῶν 'Αγροτικῶν Συμβουλίων.

"Αρθρον 20.

Διὰ Διαταγμάτων κανονίζονται:

1. Τὰ περὶ συλλήψεως ζώων παρανόμως βοσκόντων ἢ περιπλανωμένων ἄνευ ὁδηγοῦ καὶ τὰ περὶ ἐκπλειστηριάσεως αὐτῶν ὡς καὶ τὰ περὶ θανατώσεως πτηνῶν προξενούντων ζημίας.

2. Τὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν συλλήπτρων καὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου αὐτῶν δι' ἑκάστην περίπτωσιν.

3. Τὰ τῆς καταβολῆς ἐγγυήσεως δι' ἀγέλην ἢ ποίμνια μὴ διαιτώμενα μονίμως ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ καὶ τὰ τῆς διοικητικῆς ἀπελάσεως αὐτῶν λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ἀφορωσῶν τὴν διατήρησιν τούτων ἐν τῇ περιοχῇ διατάξεων τοῦ παρόντος ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων.

'Αγρονομικὰ Συμβούλια.

"Αρθρον 21.

Σύνθεσις 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου.

1. Ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστου 'Αγρονομικοῦ Διαμερίσματος συνιστᾶται 'Αγρονομικὸν Συμβούλιον ἀποτελοῦν 'Αρχήν, ἔχον δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλου τοῦ 'Αγρονομικοῦ Διαμερίσματος καὶ ἀποτελούμενον :

Α'. Ἀπὸ τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Διαμερίσματος εἰδικὸν Πταισματοδίκην ὡς Πρόεδρον, ἀναπληρούμενον ἀπὸ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἕδρᾳ Εἰρηνοδίκην καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἀπὸ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Β'. Ἀπὸ τὸν οἰκεῖον 'Αγρονόμον ἐκτελοῦντα καὶ χρέη Εἰσηγητοῦ καὶ γραμματέως τοῦ Συμβουλίου.

Γ', Δ', Ε') Ἀπὸ τρεῖς ἀντιπροσώπους πάντων τῶν Συνδέσμων 'Αγροφυλακῆς τοῦ Διαμερίσματος ἐγγεγραμμένους ἐν τῷ Μητρῴῳ Συνδέσμου τινὸς τῆς περιφερείας τοῦ 'Αγροτικοῦ Διαμερίσματος διαμένοντας μονίμως ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Συμβουλίου, ἐκλεγομένους διὰ μίαν ἐτείαν ἑκάστοτε ὑπὸ πάντων τῶν οἰκείων 'Αγροτικῶν Συμβουλίων ἀποκλειομένων τῶν διατελούντων Δημάρχων, Προέδρων Κοινοτήτων, Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν.

2. Παρ' οἷς 'Αγρονομικῆς Διαμερίσμασι λειτουργεῖ Γεωργικὸν 'Επιμελητήριον ἢ 'Οργανισμὸς Δημοσίου δικαίου σκοποῦντες τὴν προστασίαν τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς, ἐκλέγουσιν ἐκ τῶν ὡς ἄνω τριῶν ἀντιπροσώπων ἕνα μὲν τὸ Γεωργικὸν 'Επιμελητήριον, εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ ἕδρα τοῦ 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου, ἕτερον δὲ πάντες οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Διαμερίσματος 'Οργανισμοὶ Προστασίας Παραγωγῆς.

3. Μέχρι τῆς ὑποδείξεως ἀντιπροσώπων τῶν Συνδέσμων 'Αγροφυλακῆς ὁρίζει προσωρινῶς τοιούτους ὡς καὶ ἀναπληρωτὰς τούτων δι' ἓν τὸ πολὺ ἔτος ἑκάστοτε ὁ Πρόεδρος τοῦ 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν ἐν ἐδαφ. Γ', Δ', Ε' προσώπων τῆς προηγουμένης παραγράφου.

4. Τὰ κατὰ τὰ στοιχ. Γ', Δ', Ε' τῆς παραγράφου 1 μέλη, δι' ἃ ἰσχύουσι τὰ διὰ τὸ ἀξίωμα μέλους 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου κωλύματα (ἄρθρον 10 § 2 καὶ 11 § 5) καὶ ἰσάριθμα ἀναπληρωματικὰ ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων 'Οργανώσεων, ὡς ὁρίζει Διάταγμα, διορίζονται δὲ διὰ μίαν ἑκάστοτε διετίαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ 'Αγρονομικοῦ Συμβουλίου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δίδουσι τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου πρὸς οὓς καὶ ἐξομοιοῦνται διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν **τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου καθηκόντων των, διωκόμενα** πειθαρχικῶς καὶ ποινικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 49, κα' ἃς δύνανται καὶ ν' ἀπολύωνται, καὶ 102.

5. Τὸ 'Αγρονομικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει παρόντων τριῶν τουλάχιστον μελῶν του ἐν οἷς καὶ ὁ Πρόεδρος, ἀποφασίζει δὲ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ ψηφισάντων εἰς ἣν δέον νὰ περιλαμβάνηται ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ 'Αγρονόμου, ὑπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἀκούηται ἄνευ ψήφου καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ 'Αγροτικοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἧς ἑκάστοτε πρόκειται περιοχῆς τῆς γνώμης του καταχωριζομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

6. Ἐὰν πρόκειται περὶ ζητήματος ἀφορῶντος πλείονας ἀγροτικὰς περιοχὰς τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει μετὰ γνωμοδότησιν πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

7. Τὰ τῆς λειτουργίας τῶν Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων κανονίζονται δι' Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

8. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γ.Τ.Α. ὁρίζεται μηνιαία παγία ἀποζημίωσις τῶν Προέδρων τῶν Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων μεχρι δρχ. τριακοσίων.

Ἄρθρον 22.

Ἁρμοδιότητες Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων.

1. Τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον:

α') Ἀποφασίζει κατ' οὐσίαν ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων τοῦ διαμερίσματός του δυνάμενον νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀνακαλῇ ἢ νὰ τροποποιῇ ταύτας.

Καθ' ἃς περιπτώσεις ἤθελε κριθῇ χρήσιμος ἡ γνώμη γεωπόνου διὰ ζητήματα ἀφορῶντα ρύθμισιν διατηρήσεως ἢ βοσκήσεως ζώων, δύναται νὰ καλῆται ὑπὸ τοῦ Προέδρου δημόσιος ὑπάλληλος γεωπόνος, ὅστις ἀκούεται ἄνευ ψήφου, τῆς γνώμης του ἀναγραφομένης πάντοτε ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

β')! Ἐκδίδει ἀγρονομικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 διὰ τὸ Διαμέρισμα ἢ περιοχάς τινας αὐτοῦ.

γ') Ἀσκεῖ ἔλεγχον καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς τοῦ Διαμερίσματος, τιμωροῦν καὶ ἀπολῦον ταῦτα κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 § 3 εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

δ') Προκειμένου περὶ ζητημάτων ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως γνωμοδοτεῖ κατὰ δεύτερον βαθμὸν ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ στοιχ. Α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 14.

ε') Γνωμοδοτεῖ ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, ἐφ' οὗ ἤθελεν ἐρωτηθῇ ὑφ' ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

2. Διὰ Διαταγμάτων δύνανται νὰ ὁρίζωνται καὶ ἄλλαι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀποσαιστικαὶ ἁρμοδιότητες τῶν Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων ἢ καὶ νὰ ἀνατίθενται τοῖς Ἀγροτικοῖς Συμβουλίοις ἢ τῷ Ἐποπτικῷ Σ. Α. τινὲς τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἁρμοδιοτήτων αὐτῶν.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου αὐτοῦ εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι ἐπὶ ζητημάτων οὐσίας καὶ ἐκτελεσταὶ ἀπὸ τῆς ἐνδεχομένως των ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος ἢ διὰ Διαταγμάτων πλὴν τῶν ὑπὸ στοιχ. β' τῆς παραγρ. 1. αἵτινες ὑπέκεινται πάντοτε εἰς ἔγκρισιν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 19.

4. α') Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς ἔλεγχον τῆς νομιμότητος των ἀσκούμενον ὁσιστικῶς καὶ αὐτεπαγγέλτως ἔτι ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν δικαστικῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐὰν δὲ δὲν λειτουργῇ τοιοῦτον ἐν τῇ Ἐποπτικῇ περιφερείᾳ εἰς ἣν περιλαμβάνεται τὸ Διαμέρισμα. ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατὰ τῆς ἀποφάσεως ὅμως τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται προσφυγὴ κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 24. Ὁ γρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεπειῶν τῆς ἀκυρώσεως ὁρίζεται διὰ τῆς κηρυττούσης τὴν ἀκυρότητα ἀποφάσεως.

5. Τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἔχει ὁ πρόεδρος αὐτοῦ μέσῳ τοῦ οἰκείου Ἀγρονόμου.

Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς (Ε.Σ.Α.)

Ἄρθρον 23.

Σύνθεσις Ε. Σ. Α.

1. Ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστης Ἐποπτικῆς περιφερείας ἐν ᾗ ἔχει ἀναγνωρισθῇ Ἕνωσις Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς συνιστᾶται Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς ὅπερ ἀποτελοῦν Ἀρχὴν ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἕνωσιν, ἔχει δικαιοδοσίαν ἐπὶ πασῶν τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν τῆς Ἑνώσεως καὶ συντίθεται ὡς ἕπεται:

2. Ἐὰν ἡ ἕδρα τοῦ Ε. Σ. Α. εἶνε ἕδρα Νομοῦ.

Α') Ἀπὸ τὸν οἰκεῖον Νομάρχην ὡς πρόεδρον.

Μὴ ὑπάρχοντος Νομάρχου, ἀπόντος ἢ κωλυομένου, πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου εἶνε ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν τῆς ἕδρας τοῦ Συμβουλίου, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ μετέχει ὡς μέλος ἀντὶ τοῦ Νομάρχου ἐν μὲν ταῖς ἕδραις Γενικῶν Διοικήσεων ὁ προϊστάμενος τῆς παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Διευθύνσεως Ἐσωτερικῶν καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος ἢ κωλυομένου ἕτερος ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Γενικῆς Διοικήσεως ἔχων δίπλωμα Νομικῆς, ὁριζόμενος δι' ἐν ἑκάστοτε ἔτος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἕδραις Νομάρχου ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ.

Β') Ἀπὸ τὸν παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ τῆς ἕδρας τοῦ Νομοῦ εἰσαγγελέα ὡς ἀντιπρόεδρον.

Γ') Ἀπὸ τὸν παρὰ τῷ αὐτῷ Πρωτοδικείῳ ἀρχαιότερον ἐν τῷ βαθμῷ τοῦτῳ πρωτοδίκην.

Δ') Ἀπὸ τὸν οἰκεῖον Ἐπόπτην Ἀγροφυλακῆς ἐκτελοῦντα καὶ χρέη εἰσηγητοῦ.

Ε') Ἀπὸ τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Συμβουλίου ἐδρεύοντα τυχὸν προϊστάμενον τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας.

Ϛ', Ζ', Η') Ἀπὸ τρεῖς ἀντιπροσώπους Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς τῶν μετεχόντων τῆς Ἑνώσεως ἐκ τῶν μελῶν Συνδέσμου τινὸς τῆς περιφερείας ἐκλεγομένους ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἀγροτικῶν Συμβουλίων ἐκ τῶν διαμενόντων μονίμως ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Συμβουλίου, ἀποκλειομένων τῶν διατελούντων Δημάρχων, Προέδρων Κοινοτικῶν Συμβουλίων, Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν.

Εἰς Ἐποπτικὰς περιφερείας ἐν αἷς λειτουργοῦσι Γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια ἢ Ὀργανισμοὶ δημοσίου δικαίου σκοποῦντες τὴν προστασίαν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἐκλέγουσιν ἐκ τῶν ἄνω τριῶν ἀντιπροσώπων ἕνα μὲν τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ ἕδρα τοῦ Ε. Σ. Α., ἕνα δὲ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἐποπτικῇ περιφερείᾳ Ὀργανισμοὶ προστασίας γεωργικῆς παραγωγῆς.

3. Ἐὰν ἡ ἕδρα τοῦ Ε. Σ. Α. εἶνε ἕδρα Πρωτοδικείου οὐχὶ δὲ καὶ Νομοῦ:

Α') Ἀπὸ τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτοῦ Πρωτοδικῶν ἢ τὸν νόμιμον ἀναπληρωτήν του ὡς πρόεδρον.

Β'—Ζ') Ἀπὸ τὰ κατὰ τὰ στοιχεῖα Γ—Η' τῆς παραγρ. 1 μέλη.

4. Ἐὰν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Ε.Σ.Α. δὲν ἐδρεύῃ Πρωτοδικεῖον.

Α') Ἐκ τοῦ εἰδικοῦ πτυσματοδίκου τῆς ἕδρας τοῦ Ε.Σ.Α. ἢ τοῦ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 ἀναπληρωτοῦ του ὡς προέδρου.

Β') Ἐκ τοῦ Ἀγρονόμου τοῦ Διαμερίσματος τῆς ἕδρας τοῦ Συμβουλίου, ἐκτελοῦντος καὶ χρέη εἰσηγητοῦ καὶ γραμματέως.

Γ') Τοῦ προϊσταμένου τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἕδρας τοῦ Συμβουλίου.

Δ'—Ζ') Ἀπὸ τὰ ἐν τοῖς στοιχείοις Ε'—Η' τῆς παραγράφου 1 μέλη.

5.— α') Τὰ κατὰ τὰ στοιχεῖα Ϛ', Ζ' καὶ Η' τῆς παραγρ. 1 μέλη καὶ ἰσάριθμα ἀναπληρωματικὰ, δι' ἃ ἰσχύουσι τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 10 § 2 καὶ 11 § 5 κωλύματα ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανώσεων, καθ' ἃ ὁρίζει Διάταγμα, διορίζονται δὲ διὰ μίαν ἑκάστοτε διετίαν ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου καὶ δίδουσι τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας δημοσίου ὑπαλλήλου.

β') Μέχρις ὑποδείξεως ἀντιπροσώπων Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς τοὺς παρὰ τῷ Ε. Σ. Α. ἀντιπροσώπους αὐτῶν καὶ ἰσαρίθμους ἀναπληρωματικοὺς ὁρίζουσι τὰ ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ δι' ἓν τὸ πολὺ ἔτος ἑκάστοτε ἐκ τῶν ἐδαφ. Ϛ', Ζ', Η' τῆς παραγρ. 2 προσώπων.

γ') Τὰ κατὰ τὰ στοιχ. Στ', Ζ' καὶ Η' τῆς § 1 μέλη τοῦ Ε. Σ. Α. δέον νὰ διαμένωσι μονίμως ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Συμβουλίου, κατὰ δὲ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος καθηκόντων των ἐξομοιοῦνται πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Τὰ μέλη ταῦτα δύνανται νὰ τιμωρῶνται καὶ πειθαρχικῶς κατὰ τὴν παράγρ. 3 ἐδάφ. γ' τοῦ ἄρθρου 49 καὶ νὰ ἀπολύωνται κατὰ τὸ ἐδάφ. δ' τῆς αὐτῆς παραγράφου.

6. Εἰς συνεδριάσεις τοῦ Ε.Σ.Α. ἀφορώσας τὴν ἐπιβολὴν φορολογιῶν ἢ ἐν γένει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν οἰκονομικῶν διατάξεων τοῦ νόμου δύνανται, προσκλήσει τοῦ προέδρου αὐτοῦ, νὰ λαμβάνωσι μέρος ἄνευ ψήφου, καταχωριζομένης ὅμως τῆς γνώμης των ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὁ οἰκεῖος Οἰκονομικὸς Ἔφορος καὶ ὁ ταμίας ὁ διαχειριζόμενος τὸ Π. Τ. Α., οἵτινες δικαιοῦνται οἵας καὶ τὰ μέλη τοῦ Ε. Σ. Α. ἀμοιβῆς.

7. Τὰς ἁρμοδιότητας τῶν κατὰ τὴν παρ. 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ε. Σ. Α. εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται γνώμη ἢ ἀπόφασις καταρτιζομένη καὶ διὰ τῆς ψήφου δύο δικαστικῶν μελῶν του, ἀσκεῖ τὸ Δ. Σ. Α.

Ἄρθρον 24.

Συνεδριάσεις καὶ καταρτισμὸς ἀποφάσεων Ε. Σ. Α.

1. Τὸ Ε. Σ. Α. θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων μελῶν αὐτοῦ ὑπερβαίνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του, ἀποφασίζει δὲ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ ψηφισάντων, ὑπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

2. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ε.Σ.Α. καὶ αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου αὐτῶν εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι ἐπὶ ζητημάτων οὐσίας, ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος ἢ διὰ Διαταγμάτων, ὑποκείμεναι μόνον εἰς ἔλεγχον τῆς νομιμότητος αὐτῶν ἀσκούμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. Α.

3. Τὰ τῶν συνεδριάσεων τῶν Ε.Σ.Α. κανονίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ.

4. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γ.Τ.Α. χορηγεῖται ἐκ τοῦ οἰκείου περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἰς τὰ ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μέλη τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν πεντήκοντα κατὰ συνεδρίασιν, καὶ μέχρις ἓξ τοιούτων κατὰ μῆνα, εἰς δὲ τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ καὶ παγία μηνιαία ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν ἑξακοσίων.

Ἄρθρον 25.

Ἁρμοδιότητες Ε. Σ. Α.

1. Τὸ Ε. Σ. Α. ἔχει ἐπὶ πασῶν τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν τῆς περιφερείας του τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς καλῆς λειτουργίας τῆς Ἀγροφυλακῆς ἀσκοῦν ἔλεγχον καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἰδιωτῶν μελῶν πάντων τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον Συμβουλίων τῆς περιφερείας του.

2. Εἰδικώτερον διὰ τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς τῆς Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς ἔχει τὰς κάτωθι ἁρμοδιότητας:

Α') Ἀποφασίζει συμφώνως καὶ πρὸς τὴν § 2 ἄρθρ. 52 περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ τῶν τακτικῶν καὶ προσωρινῶν ἀγροφυλάκων ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν Ἀγροτικῶν καὶ Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων.

Β') Ὁρίζει ἑκάστοτε, ἐπιβάλλει, αὐξομειοῖ ἢ αἴρει τὰς ὑπὲρ τοῦ οἰκείου Περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἰσφορὰς ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς, ἀναλόγως τῶν δι' ἑκάστην τούτων εἰδικῶν καὶ γενικῶν δαπανῶν τοῦ Ταμείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 58.

Γ') Διοικεῖ τὸ Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας του.

Δ') Συντιθέμενον ἐκ μόνων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν του, γνωμοδοτεῖ περὶ διορισμοῦ τῶν λογιστῶν καὶ γραφέων Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας του, ἀπαιτουμένης συμφώνου γνώμης αὐτοῦ.

3. Διὰ Διαταγμάτων δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ε. Σ. Α. καὶ ἀντικείμενα τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Τοπικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 26.

1. Ἡ φύλαξις καὶ ἡ ἄρδευσις τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς ἀνατίθεται εἰς τοπικὰ ὄργανα, καὶ τοιαῦτα εἶνε:

α') Οἱ ἀγροφύλακες.

β') Οἱ ὑδρονομεῖς ἀρδευτικῶν ὑδάτων.

γ') Οἱ ἀρχιφύλακες Ἀγροφυλακῆς.

Τὰ ὄργανα τῆς Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των ἐξομοιοῦνται πρὸς δημοσίους ὑπηρέτας.

2. Ἡ ἰδιότης ὀργάνου Ἀγροφυλακῆς εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ ἀξίωμα τοῦ κοινοτικοῦ συμβούλου ἢ μέλους Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου καὶ πρὸς πᾶσαν ἁμειβομένην δημοσίαν, δημοτικὴν ἢ κοινοτικὴν ὑπηρεσίαν ἢ τοιαύτην παρὰ νομικῷ προσώπῳ.

3. Τὰ ὄργανα ἀγροφυλακῆς διακρίνονται εἰς Κοινοτικὰ καὶ Ἰδιωτικά.

Διορισμὸς ἰδιωτικῶν ἀρχιφυλάκων ἀπαγορεύεται.

4. Τὰ κοινοτικὰ ὄργανα ἀγροφυλακῆς ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ ἄρθρον 30.

Περὶ Ἀγροφυλάκων.

Ἄρθρον 27.

Διάκρισις Κοινοτικῶν ἀγροφυλάκων.

Οἱ Κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες εἶνε:

α') Τακτικοί, ὑπηρετοῦντες συνεχῶς πλήρη θητείαν (ἄρθρον 32).

β') Προσωρινοί, ὑπηρετοῦντες κατὰ περιόδους τοῦ ἔτους ὁριζομένας κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 32.

Εἰς Ἀγροτικὰς περιοχὰς μὴ ἐχούσας ἀνάγκην ἀγροφυλάκων καθ' ὅλον τὸ ἔτος, διορίζονται μόνον προσωρινοὶ ἀγροφύλακες κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, ὑποκειμένην εἰς ἔφεσιν.

Κοινοτικοὶ Ἀγροφύλακες.

Ἄρθρον 28.

Καθορισμὸς ἀριθμοῦ Κοινοτικῶν ἀγροφυλάκων

1. Περὶ ἀναγκαιοῦντος δι' ἑκάστην Ἀγροτικὴν περιοχὴν μὴ μετέχουσαν Ἑνώσεως ἀριθμοῦ τακτικῶν καὶ προσωρινῶν ἀγροφυλάκων ἀποφασίζει ἐν ὄψει τῶν εἰδικῶν γεωργοοικονομικῶν συνθηκῶν τῆς περιοχῆς τὸ οἰκεῖον Ἀγροτικὸν Συμβούλιον.

Τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ἀριθμὸν ἢ μισθὸν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ἀγροτικῆς τινος περιοχῆς τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐὰν προκύψῃ ἀνεπάρκεια τοῦ διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν εἰδικοῦ λογαριασμοῦ αὐτῆς.

2. Τὸν ἀριθμὸν τῶν τακτικῶν καὶ προσωρινῶν ἀγροφυλάκων ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως ὁρίζει, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ καὶ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τάς τε ἀνάγκας ἑκάστης περιοχῆς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ Περ. Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἰσφορὰς αὐτῆς.

3. Τὸ Ε. Σ. Α. δύναται νὰ ἐλαττώνῃ τὸν ἀριθμὸν ἢ μισθὸν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς περιοχῆς τινος λόγῳ ἀνεπαρκείας τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἰσφορῶν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν πόρων τοῦ Περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ. Σ. Α.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παρ. ἐφαρμόζονται καὶ ἐν Κρήτῃ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

4. Ἑκάστη ἀγροτικὴ περιοχὴ δέον νὰ ἔχῃ ἕνα τοὐλάχιστον Ἀγροφύλακα. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ Συμ-

βουλίου, δύναται μικρά τις Κοινότης ἐν ἢ λόγῳ τοπικῶν συνθηκῶν δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἀγροφύλακος νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς ἄνω ὑποχρεώσεως.

5. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως δύναται νὰ ὁρισθῇ ὅτι δύο μικραὶ τριοχαὶ διατηροῦσιν ἕνα κοινὸν ἀγροφύλακα.

Ἄρθρον 29.

Προσόντα Κοινοτικῶν Ἀγροφυλάκων.

1. Ὡς Κοινοτικοὶ Ἀγροφύλακες δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν:

Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 25 ἔτος καὶ μὴ ὑπερβάντες τὸ 55ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον γνωρίζουσι ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, ἐκτὸς ἐὰν δι' ὡρισμένην περίπτωσιν ἀπιφασίσῃ εἰδικῶς τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον διὰ πλειοψηφίας τῶν 3/4 τῶν μελῶν του καὶ ἐγκρίνῃ τοῦτο τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον.

2. Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν:

Α') Οἱ καταδικασθέντες α') Εἰς ποινὴν κακουργήματος, ἐκτὸς ἐὰν ἀποκατεστάθησαν, β') εἰς οἱανδήποτε ποινὴν καὶ ὁποτεδήποτε, ἐπὶ ζωοκλοπῇ ἢ ζωοκτονίᾳ ἢ ἐπὶ παραβάσει τοῦ νόμου Τ. Ο. Δ. «περὶ λῃστείας καὶ ὑποθάλψεως λῃστῶν», ὡς μετερρυθμίσθη διὰ νεωτέρων νόμων, γ') εἰς φυλάκισιν πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἐπί τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ Π. Ν. ἀδικημάτων, δ') ἐπ' ἀγοζημίᾳ διαπραχθείσῃ ἐκ προθέσεως ἐντὸς ἔτους πρὸ τῆς ἐκλογῆς των ὡς ἀγροφύλακες.

Β') Τὰ μέλη τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων ὡς καὶ τὰ διατελέσαντα τοιαῦτα ἀπὸ ἓξ τὸ πολὺ μηνῶν πρὸ τῆς ἐκλογῆς των ὡς ἀγροφύλακες.

3. Δὲν δύναται νὰ ὑπηρετῇ ὡς Κοινοτικὸς ἀγροφύλαξ ἡ Ἀρχιφύλαξ ὁ ὑπερβὰς τὸ 61ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ἄρθρον 30.

Ἐκλογὴ Ἀγροφυλάκων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου δηλοποιεῖ κατὰ τὴν § 5 τοῦ ἄρθρου 13 καὶ πρὸ δύο τοὐλάχιστον μηνῶν πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς προκήρυξιν ἀναφέρουσαν τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν πληρωτέων θέσεων ἀγροφυλάκων, καὶ καλεῖ τοὺς θέλοντας νὰ διορισθῶσιν ὅπως, ἐντὸς προθεσμίας μὴ δυναμένης νὰ ὁρισθῇ βραχυτέρας τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δηλοποιήσεως, ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν, ἅτινα δέον ν' ἀναφέρωνται ἐν τῇ προκηρύξει. Ἐν περιπτώσει ἀνάγκης βεβαιουμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, αἱ ἄνω προθεσμίαι δύνανται νὰ ὁρίζωνται καὶ συντομώτεραι, οὐχὶ ὅμως ἔλασσον τῶν δέκα ἡμερῶν.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας αἰτήσεις εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐλλείποντα ὅμως πιστοποιητικὰ δύναται νὰ προσαχθῶσι μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς.

2. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ταχθείσης προθεσμίας ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου δηλοποιεῖ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πίνακα τῶν ὑποβαλόντων ὑποψηφιότητα καὶ καλεῖ τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου Ἀγροφυλακῆς, ὅπως ὑποβάλωσιν τῷ Ἀγροτικῷ Συμβουλίῳ τὰς τυχὸν ἀντιρρήσεις των ἢ παρατηρήσεις των ἐπὶ τῶν ὑποψηφίων. Ἡ περὶ ἐκλογῆς ἀπόφασις τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ληφθῇ πρὶν παρέλθουν ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω δηλοποιήσεως τοῦ πίνακος τῶν ὑποψηφίων ἢ τρεῖς ἡμέραι ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς προηγουμένης παραγράφου.

3.α')Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς του, μνημονευούσης πάντας τοὺς ὑποβαλόντας ὑποψηφιότητα, ἐκλέγει δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν κατ' ἰδίαν ἀπόλυτον κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν, ἐκ τῶν ὑποβαλόντων αἴτησιν καὶ κεκτημένων τὰ νόμιμα προσόντα, ἀριθμὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐγκεκριμένων θέσεων τακτικῶν καὶ προσωρινῶν ἀγροφυλάκων, δικαιούμενον νὰ ἐκλέξῃ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ὑποψήφιοι, καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ ἄνω ἀριθμοῦ μέχρι τοῦ διπλασίου αὐτοῦ καὶ κατατάσσει τοὺς ἐκλεγέντας κατὰ σειρὰν ἐκτιμήσεως τῆς καταλληλότητος ἑκάστου.

β') Μεταξὺ τῶν ἐχόντων τὰ αὐτὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου οὐσιαστικὰ προσόντα δέον νὰ προτιμῶνται διὰ τὴν θέσιν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς οἱ ἔφεδροι καὶ ἐκ τούτων οἱ ἔχοντες ὑπηρεσίαν μετώπου καὶ οἱ ἀποφοιτοι κατωτέρων Γεωργικῶν Σχολῶν ἢ Γεωργικῶν Κυριακῶν Σχολείων, ἐφ' ὅσον κέκτηνται καὶ τὰ ἀπαιτούμενα τυπικὰ προσόντα.

4. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπόφασις ὑποβάλλεται εἰς διπλοῦν μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ὅστις δικαιοῦται νὰ ἐλέγξῃ μόνον τὴν νομιμότητα αὐτῆς, διαπιστῶν τὸ ἔγκυρον ἢ ἄκυρον ταύτης διὰ πράξεώς του ὑφ' ἕκαστον ἀντίτυπον καὶ ἐπαναφέρει τὸ μὲν ἓν ἀντίτυπον εἰς τὸ ὑποβαλὸν Συμβούλιον τὸ δ' εἰς τὸν οἰκεῖον Ἀγρονόμον.

5. Ἡ ὡς ἄνω κυρωθεῖσα ἀπόφασις ἰσχύει μέχρι τῆς ἐξαντλήσεως τῆς σειρᾶς τῶν ἐν αὐτῇ ἐγγεγραμμένων, πάντως δ' οὐχὶ πέραν τῆς διετίας ἀπὸ τῆς κυρώσεώς της.

Ἐκ τοῦ πίνακος τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνεργοῦνται οἱ διορισμοὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 31.

6. Εἰς τὰς περιφερείας Μακεδονίας, Θράκης καὶ Ἠπείρου καὶ εἰς Ἀγροτικὰς περιοχὰς αὐτῶν ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ Δ.Σ.Α. μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἢ Νομάρχου τὰ Ἀγροτικὰ Συμβούλια ἐκλέγουσι ὑποχρεωτικῶς καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ὑποψήφιοι ἀριθμὸν διπλάσιον τῶν πληρωτέων θέσεων. Ἡ περὶ ἐκλογῆς ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ἀπόφασις τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ὑπόκειται πάντοτε καὶ εἰς τὸν οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου δυναμένου νὰ μὴ ἐγκρίνῃ αὐτὴν ἢ νὰ μεταβάλῃ τὴν σειρὰν τῶν ἐν αὐτῇ ἐγγεγραμμένων.

Ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παρούσης παραγράφου τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ἀρνηθῇ νὰ προβῇ εἰς ἐκλογὴν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ἢ ἐὰν οἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγέντες δὶς κατ' ἐπανάληψιν δὲν ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Σ.Α. καὶ ἐλλείψει τοιούτου δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀργάνων εἰς τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον.

Εἰς τὰς Ἀγροτικὰς περιοχὰς περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος ἀπαγορεύεται ὁ διορισμὸς ἰδιωτικῶν ἀγροφυλάκων.

Ἄρθρον 31.

Τρόπος διορισμοῦ Κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 παράγρ. 5 κεκυρωμένου πίνακος ἑκάστης Ἀγροτικῆς περιοχῆς πληροῦνται ὑποχρεωτικῶς καθ' ὅλόν τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ κατὰ σειρὰν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένου πρῶτον μὲν αἱ θέσεις τῶν τακτικῶν εἶτα δὲ τῶν προσωρινῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

2. Τοὺς διορισμοὺς τῶν κοινοτικῶν ἀγροφυλάκων ἐκδίδει ἐκ τοῦ ἰσχύοντος πίνακος ὁ οἰκεῖος Ἀγρονόμος ὑποχρεωτικῶς καὶ εὐθὺς ἅμα τῇ κενώσει θέσεώς τινος. Ἐὰν κενωθείσης θέσεως τακτικοῦ ἀγροφύλακος ὁ μετ' αὐτὸν ἐν τῷ πίνακι ἐγγεγραμμένος ἔχει ἤδη διορισθῇ ὡς προσωρινός, μετατάσσεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀγρονόμου εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τακτικοῦ.

Ἐλλείψει Ἀγρονόμου, οἱ διορισμοὶ ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου.

3. Τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς δίδουσι τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπηρέτου ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Ἀγρονόμου ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Ὁ μὴ ὁρκισθεὶς ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ του θεωρεῖται ὡς ἀποποιηθεὶς αὐτόν.

4. Κοινοτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς διωρισμένα κατὰ διατάξεις προγενεστέρων νόμων ἐξακολουθοῦσι καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νὰ ὑπηρετῶσι μέχρι διορισμοῦ νέων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐκτὸς ὅταν θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολελυμένα διὰ δὲ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνον ὑπόκεινται εἰς τὰς πειθαρχικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37.

Ἄρθρον 32.

Θητεία κοινοτικῶν ἀγροφυλάκων.

1–α') Ἡ θητεία τῶν τακτικῶν Κοινοτικῶν Ἀγροφυλάκων

διαρκεῖ μίαν συναπτὴν τριετίαν, καθ' ἣν οὗτοι ἀπολαύουν μονιμότητος.

β') Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, λαμβανομένης κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του, δύναται ν' ἀνανεοῦται ἡ θητεία εὐδοκίμως ὑπηρετούντων ἀγροφυλάκων.

2. Ἡ θητεία τῶν προσωρινῶν ἀγροφυλάκων εἶνε ἐπίσης τριετής, ὑπηρετοῦσιν ὅμως οὗτοι καὶ μισθοδοτοῦνται μόνον κατὰ περιόδους ἑκάστου γεωργικοῦ ἔτους, ὁριζομένας διὰ μίαν ἑκάστην περιοχὴν δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ δὲ περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως ὑπὸ τοῦ Ε. Σ. Α., ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει πλέον τῶν ἓξ μηνῶν συναπτῶν ἢ μὴ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 33.

Ἀρχιφύλακες Ἀγροφυλακῆς.

1. Ἐν ἑκάστῳ τῶν κατὰ τὸ ἐδάφ. β' τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 4 Ἀγροτικῶν Τμημάτων δύναται νὰ συνιστᾶται θέσις ἀρχιφύλακος Ἀγροφυλακῆς δι' ἀποφάσεως τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἐδαφίῳ ὁριζομένων Συμβουλίων.

2. Ἐὰν τὸ Ἀγροτικὸν Τμῆμα ἀποτελῆται ἐκ μιᾶς μόνον Ἀγροτικῆς περιοχῆς, ὁ ἀρχιφύλαξ αὐτοῦ ἐκλέγεται καὶ διορίζεται ὡς καὶ οἱ κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες τῆς αὐτῆς περιοχῆς.

3. Ἐὰν τὸ Ἀγροτικὸν Τμῆμα ἀποτελῆται ἐκ πλειόνων ἀγροτικῶν περιοχῶν, ὁ Ἀρχιφύλαξ αὐτοῦ ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν προταθέντων ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου τοῦ τμήματος.

4. Οἱ ἀρχιφύλακες διορίζονται ὡς καὶ οἱ κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ θητείᾳ, δυναμένη ν' ἀνανεῶται μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων ἀγροτικῶν Συμβουλίων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του εἰς ἣν δέον νὰ συντρέχῃ καὶ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἢ τοῦ Ἀγρονόμου.

5. Οἱ ἀρχιφύλακες προΐστανται τῶν ἀγροφυλάκων τοῦ Τμήματός των, ἀσκοῦσιν ἐπ' αὐτῶν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ δύνανται νὰ χορηγῶσιν αὐτοῖς μικρὰς ἀδείας, ἐκτελοῦσι δὲ καὶ χρέη ἀγροφύλακος ἂν ἀγροτικὸν ἀδίκημα ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἀντίληψίν των.

Ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων οἱ ἀρχιφύλακες δύνανται ν' ἀναπληρώνουν τὸν Ἀγρονόμον εἰς πάντα ἢ τινα τῶν καθηκόντων του ὡς Δημοσίου Κατηγόρου, κατόπιν εἰδικῆς παραγγελίας τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως ἢ Πταισματοδίκου, ἀνακαλουμένης κατὰ τὸ δοκοῦν.

6. Ἵνα ἐκλεγῇ τις ἀρχιφύλαξ Ἀγροφυλακῆς ἀπαιτεῖται:

α') Νὰ ἔχῃ τὰ διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος προσόντα.

β') Νὰ εἶνε ἐγγράμματος.

γ') Νὰ ἔχῃ ὑπηρετήσει ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης ἢ τῇ Χωροφυλακῇ, προτιμωμένου τοῦ ἀπολυθέντος μὲ διαγωγὴν ἐξαίρετον καὶ ἀνώτερον βαθμόν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ὁμογενῶν προσφύγων ἢ κατοίκων τῶν Νέων Χωρῶν.

7. Ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 3β' τοῦ ἄρθρου 30 ἰσχύει καὶ διὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἀρχιφύλακος.

8. Εἰς κενὴν θέσιν ἀρχιφύλακος δύνανται νὰ προάγωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἀγροφύλακες ἔχοντες ἐνιαύσιον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ τὰ ἐν παραγράφῳ 6 προσόντα.

Ἄρθρον 34.

Ἐγγυοδοσία, ὁπλισμός, στολὴ καὶ ἄδειαι κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1. Τὰ κοινοτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν χρηματικῆς ἐγγυήσεως ποσοῦ ἴσου τὰ μὲν τακτικὰ πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθόν των, τὰ δὲ προσωρινὰ πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ· ἄλλως δὲν εἶνε δεκτοὶ πρὸς ὅρκισιν.

Τὰ τῆς καταθέσεως καὶ ἀναλήψεως τῆς ἐγγυοδοσίας κανονίζονται διὰ Διατάγματος.

Ἐπὶ ὀργάνων ἀμειβομένων δι' ἀντιμισθίας τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 50 εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως τῶν ὁρίζει τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον εἰς χρῆμα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 52 μισθοῦ.

2. Ἐκ τῆς ἐγγυήσεως τῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς πληρώνονται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, αἱ ἐπιβληθεῖσαι αὐτοῖς κατὰ τὸ ἄρθρον 91 ἀποζημιώσεις καὶ πᾶσα ἄλλη τυχὸν κατὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὀφειλή των εἰς τὰ Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς.

Ἡ ἐγγύησις εἶνε ἀκατάσχετος διὰ πᾶσαν ἄλλην αἰτίαν, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐθύνη τοῦ ὀργάνου Ἀγροφυλακῆς ἢ ὑπάρχουν ὀφειλαὶ αὐτοῦ εἰς Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς.

3. Μετὰ πᾶσαν ἐλάττωσιν τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως δέον αὕτη νὰ συμπληρῶται ἐντὸς μηνός. Ἡ παράλειψις συμπληρώσεως εἶνε λόγος ἀπολύσεως.

4. Διὰ Διαταγμάτων ὁρίζονται τὰ περὶ ὁπλισμοῦ, στολῆς, ἀδειῶν καὶ νοσηλείων τῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

Ὁ ὁπλισμὸς δύναται νὰ χορηγῆται ὑπὸ τοῦ Κράτους δωρεάν.

Ἄρθρον 35.

Παραίτησις ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1. Καὶ τὰ ἐπὶ θητείᾳ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς δικαιοῦνται νὰ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι τὰ καθήκοντά των μέχρις ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ ἀντικαταστάτου των, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν βραδύνει πέραν τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς παραιτήσεώς των, ἄλλως ἐξακολουθοῦσιν ὑπέχοντα τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀστικὰς εὐθύνας καὶ διώκονται κατὰ τὸ ἄρθρ. 102 § 3.

2. Ἡ ὑποβληθεῖσα παραίτησις δὲν ἀνακαλεῖται.

3. Ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ὧν δικαιοῦται ὁ παραιτηθείς, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 51.

4. Ὁ παραιτηθεὶς διαγράφεται τοῦ ἰσχύοντος πίνακος καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς παραιτήσεώς του.

Ἄρθρον 36.

Καθήκοντα Ἀγροφυλάκων καὶ Ἀρχιφυλάκων.

Ἔργα τῶν ἀγροφυλάκων καὶ ἀρχιφυλάκων εἶναι:

1.–α') Ἡ φύλαξις τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς καὶ εἰδικώτερον τῆς εἰς ἣν εἶναι τεταγμένοι κτηματικῆς θέσεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαιτωμένων ζώων.

β') Ἡ βεβαίωσις καὶ καταγγελία τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ των πραχθέντων ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Διὰ τοὺς ἄνω σκοποὺς ἀσκοῦσι τὰς ἐν παρ. 1–6 τοῦ ἄρθρου 93 ἁρμοδιότητας.

2. Τὸ οἰκεῖον Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἀναθέτῃ εἰς ἀγροφύλακας τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς καὶ τὴν φύλαξιν τῶν οἰκιῶν χωρίων ἢ συνοικισμῶν ὧν οἱ κάτοικοι ἀπομακρύνονται αὐτῶν ὁμαδικῶς πρὸς παραθέρισιν ἢ παραχείμασιν ἐν ἄλλῳ τόπῳ καὶ μόνον διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τῶν κατοίκων.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παρούσης παραγράφου οἱ ἀγροφύλακες ἀσκοῦσι καὶ τὰ ἐν παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 93 ὁριζόμενα.

3. Εἰς τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς δύναται ν' ἀνατίθηται καὶ ἡ εἰσπραξις πόρων Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 62 § § 3 καὶ 4 ὁριζόμενα.

4. Τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσιν τὴν συνδρομήν των εἰς τὴν Δημοσίαν Δύναμιν διὰ τὴν τήρησιν τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ των, ὡς καὶ εἰς τὴν Εἰσαγγελικὴν καὶ Ἀνακριτικὴν Ἀρχήν, ἐφ' ὅσον δὲν παρακωλύεται σπουδαίως ἡ ὑπηρεσία των, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας Δημοσίας Ἀρχάς, ἀλλὰ μόνον κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀγρονόμου πρὸς ὃν δέον νὰ ἀπευθύνωνται αἱ Ἀρχαὶ αὗται.

Τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς δικαιοῦνται νὰ ζητῶσι τὴν συνδρομὴν τῶν ὀργάνων τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας, ὑποχρεουμένων νὰ παρέχωσι ταύτην ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ ἰδία των ὑπηρεσία.

5. Δι' αποφάσεων των Υπουργών Εσωτερικών και Γεωργίας δύνανται επί μικτών δασικαγροτικών εκτάσεων αρμοδιότητες αγροφύλακος ν' ανατίθενται εις δασοφύλακας και τανάπαλιν.

Άρθρον 37.

Πειθαρχική δίωξις των οργάνων Αγροφυλακής και ποιναί.

1. Πειθαρχικαί ποιναί κατά των οργάνων Αγροφυλακής διά παράβασιν ή αμέλειαν περί την εκτέλεσιν των διοικητικών αυτών καθηκόντων ή δι' ασυμβίβαστον διαγωγήν περί την υπηρεσίαν των ή δι' αναξιοπρεπή συμπεριφοράν είναι:

α') Έγγραφος επίπληξις συνεπαγομένη τον καταλογισμόν τελών σημάνσεως της αποφάσεως δραχμών 10.

β') Πρόστιμον δραχμών 10—300.

γ') Απόλυσις.

2. Αί άνω ποιναί επιβάλλονται μετ' έγγραφον πάντοτε πρόσκλησιν εις απολογίαν και δι' ηιτιολογημένης αποφάσεως ώς κάτωθι:

α') Υπό του Αρχιφύλακος εις τους υπ' αυτόν αγροφύλακας ή υπό στοιχ. α' της προηγουμένης παραγρ. ποινή, επιτρεπομένης, εντός δκτώ ημερών από της κοινοποιήσεως, προσφυγής των ενώπιον του Αγρονόμου, όστις δύναται και να επαυξάνη την ποινήν μέχρι του ορίου της αρμοδιότητός του ή να εισάγη την υπόθεσιν εις το Αγρονομικόν Συμβούλιον.

β') Υπό του Αγρονόμου εις τα υπ' αυτόν όργανα Αγροφυλακής ή υπό στοιχ. α' ποινή και πρόστιμον μέχρις 100 δραχ., επιτρεπομένης, εάν τούτο υπερβαίνη τας 50 δραχ. προσφυγής, τών, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ενώπιον του Αγρονομικού Συμβουλίου, δυναμένου και να επαυξήση τούτο μέχρι του ορίου της ιδίας του αρμοδιότητος.

γ') Υπό του οικείου Επόπτου ή Επιθεωρητού πρόστιμον ανεκκλήτως μέχρις 100 δραχμών.

δ') Ο προς υποπεσών εντός έτους εις παράβασιν τιμωρηθείσαν διά προστίμου εισάγεται υποχρεωτικώς υπό του Αγρονόμου εις το Αγρονομικόν Συμβούλιον μέ ερώτημα απολύσεως.

ε') Το Αγροτικόν Συμβούλιον ή ο Πρόεδρος αυτού δύνανται να ζητήση από τον Αγρονόμον όπως, και μη συντρεχούσης της περιπτώσεως του προηγουμένου εδαφίου, εισαγάγη όργανόν τι Αγροφυλακής ενώπιον του οικείου Αγρονομικού Συμβουλίου μέ ερώτημα απολύσεως διά πράξεις ή παραλείψεις αυτού ρητώς κατονομαζομένας εν τη αιτήσει, ο δε Αγρονόμος υποχρεούται προς τούτο.

3. Το Αγρονομικόν Συμβούλιον δύναται να επιβάλλη επί τών οργάνων Αγροφυλακής του Διαμερίσματός του πάσας τας κατά την παρ. 1 ποινάς.

Το Αγρονομικόν Συμβούλιον δύναται να απολύση δι' ηιτιολογημένης αποφάσεως όργανον Αγροφυλακής δι' αυτογνώμονα και αδικαιολόγητον απουσίαν από των καθηκόντων του πλέον των 5 ημερών ή δι' υπηρεσιακήν ανικανότητα ή διά παράβασιν καθήκοντος ή δι' αμέλειαν ή διά διαγωγήν ασυμβίβαστον προς την υπηρεσίαν του ή δι' αναξιοπρεπή συμπεριφοράν.

4. Αί διατάξεις των προηγουμένων παραγρ. εφαρμόζονται και επί οργάνων Αγροφυλακής διωρισμένων κατά τας διατάξεις προγενεστέρων νόμων και εξακολουθούντων να υπηρετώσι και μετά την εφαρμογήν του παρόντος.

Μέχρι της λειτουργίας των Αγρονομικών Συμβουλίων την πειθαρχικήν εξουσίαν αυτών επί των εν τω προηγουμένω εδαφίω οργάνων, άσκει ο οικείος Πταισματοδίκης.

5. Υποχρεωτικώς απολύονται τα όργανα Αγροφυλακής υπό του Προέδρου του Αγρονομικού Συμβουλίου τη προτάσει του Αγρονόμου ή και αυτεπαγγέλτως άν κατεδικάσθησαν αμετακλήτως:

α) Εις ποινήν εγκληματικήν.

β') Εις φυλάκισιν υπερβαίνουσαν τον μήνα.

Παροχή αναστολής της ποινής αποτελεί λόγον δυνητικής απολύσεως.

γ') Εις οιανδήποτε ποινήν επί τινι των εν άρθρω 24 του Π. Ν. αδικημάτων ή επί ζωοκλοπή ή ζωοκτονία ή υποθάλψει ληστείας, ή αγροζημία εκ προθέσεως.

δ') Εάν παρεπέμφθησαν διά τελεσιδίκου βουλεύματος επί τινι κακουργήματι. Η παραπομπή διά τοιούτου βουλεύματος επί τινι των εν άρθρω 24 του Π. Ν. αδικημάτων ή δια ζωοκλοπήν ή ζωοκτονίαν ή αδίκημά τι του νόμου Τ.Ο.Δ. «περί καταδιώξεως της ληστείας», ως ούτος ετροποποιήθη, αποτελεί λόγον δυνητικής απολύσεως.

ε') Εάν ή προφυλάκισις επί κακουργήματι ή πλημμελήματι διαρκή πλέον του μηνός.

Οί Γραμματείς των ποινικών Δικαστηρίων οφείλουσι να αποστέλλωσιν αμελητί αντίγραφα των εν εδαφίοις α' — ε' αποφάσεων και βουλευμάτων εις τον αρμόδιον Αγρονόμον.

στ') Εάν ηλαττώθη ο αριθμός των οργανικών θέσεων, όπότε απολύεται, μετά γνωμοδότησιν του Αγροτικού Συμβουλίου ο ολιγώτερον ικανός ή κατάλληλος, άλλως ο νεώτερος κατά χρόνον διορισμού.

Όργανον Αγροφυλακής απολυθέν λόγω καταργήσεως θέσεως αναδιορίζεται υποχρεωτικώς διά τον υπόλοιπον χρόνον της θητείας του, εάν ή θέσις εξ ής απελύθη ανασυνεστήθη προ της λήξεως αυτής.

6. Όργανα Αγροφυλακής απολυθέντα δυνάμει πειθαρχικής ή ποινικής αποφάσεως διαγράφονται του ισχύοντος πίνακος και δεν δύνανται να επανεκλεγώσι προ της παρελεύσεως διετίας από της απολύσεώς των.

Ιδιωτικοί Αγροφύλακες.

Περιπτώσεις διορισμού ιδιωτικών Αγροφυλάκων.

Άρθρον 38.

Ιδιωτικόν αγροφύλακα δύναται να διατηρή:

α') Ο εξουσιαστής ή μισθωτής ή παντός είδους αγρολήπτης αγροτικού μεν κτήματος χρησιμοποιουμένου ως κήπου οπωροφόρων ή άλλων ήμέρων δένδρων ή λαχανικών ή καπνοταπείων, εάν τούτο έχη συνεχή έκτασιν άνω των 15 στρεμμάτων, αμπέλων ή ελαιοφυτειών εάν έχωσι συνεχή έκτασιν άνω των 50 στρεμμάτων, άλλων δε γεωργικώς εκμεταλλευομένων εκτάσεων, εάν αύται έχωσι συνεχή ή μη έκτασιν άνω των 300 στρεμμάτων ή βοσκοτόπων άνω των 1.500 στρεμμάτων, κειμένων όμως εν τη αυτή αγροτική περιοχή.

Πλείονες όμως δεν δύνανται να διατηρώσι το αυτό πρόσωπον ως ιδιωτικόν αγροφύλακα, πλην εάν είναι συγκύριοι ή συγκαινωνοί του αυτού δικαιώματος ή έκαστος τούτων έχη ιδιαίτερόν έκτασίν τινα εκ των ως άνω οριζομένων κατ' είδος και ποσόν στρεμμάτων.

β') Συνεταιρισμός ή Σύλλογος κτηματιών αναλαβών την δενδροφύτευσιν ή αμπελοφυτείαν εκτάσεων των μελών του Συνεταιρισμού και διά την φύλαξιν τούτων μόνον.

γ') Το αυτό πρόσωπον δεν δύναται να διατηρή πλείονας του ενός ιδιωτικούς αγροφύλακας εν τη αυτή Αγροτική περιοχή, πλην των εν εδαφίω β' Νομικών προσώπων, ή των εχόντων εν τη Αγροτική περιοχή έκτασιν άνω των 500 στρεμμάτων μη συνεχών ή άνω των 1.000 συνεχών δι' α πρόσωπα δύναται να επιτραπή κατά την κρίσιν του Αγρονομικού Συμβουλίου και δεύτερος τοιούτος.

Άρθρον 39.

Διορισμός, αμοιβή και απόλυσις ιδιωτικών αγροφυλάκων.

1. Τα διά την θέσιν του Κοινοτικού Αγροφύλακος κωλύματα της παραγράφου 2 του άρθρου 20 ισχύουσι και επί ιδιωτικών αγροφυλάκων.

2. Οί ιδιωτικοί αγροφύλακες διορίζονται τη εγγράφω αιτήσει των δικαιουμένων να διατηρώσι τοιούτον υπό του οικείου Αγρονόμου, ελλείψει δε τοιούτου υπό του Προέδρου του Αγροτικού Συμβουλίου, υποχρεουμένου εντός τριών ημερών από της υποβολής της αιτήσεως ή να εκδώση το έγγραφον του διορισμού

εάν συντρέχωσιν αί νόμιμοι προϋποθέσεις, ή να απορρίψη την αίτησιν δι' ηιτιολογημένης αποφάσεώς του γνωστοποιουμένης αμελητί τω αιτησαμένω. Εάν απερρίφθη ή αίτησις ή παρήλθεν άπρακτος ή προθεσμία ο αιτησάμενος δικαιούται να προσφύγη εις τον Πρόεδρον του Αγρονομικού Συμβουλίου, όστις δύναται να διατάξη τον διορισμόν ή να εισαγάγη την υπόθεσιν εις το Αγρονομικόν Συμβούλιον κατά την επομένην παράγραφον.

3. Το Αγρονομικόν Συμβούλιον δύναται και εάν έτι συντρέχωσιν αί νόμιμοι προϋποθέσεις να απορρίψη την αίτησιν περί διορισμού ιδιωτικού αγροφύλακος ή να απολύση τον διορισθέντα εάν ήθελε πεισθή ότι εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν ή διατήρησις τοιούτου δεν έχει ως αποκλειστικόν σκοπόν την φύλαξιν του κτήματος.

4. Εις την αίτησιν περί διορισμού ιδιωτικού αγροφύλακος πρέπει να επισυνάπτηται το συμφωνητικόν το εφαρίνον την πρόσληψιν αυτού, εις ο δέον να αναφέρηται ο χρόνος δι' ον προσλαμβάνεται ο αγροφύλαξ, όστις δεν δύναται να είνε ελάσσων των δύο μηνών, και το είδος και το ποσόν της αμοιβής αυτού, ήτις εάν ήθελεν ορισθή εις προϊόντα πρέπει να αποτιμάται και εις χρήμα εν τω συμφωνητικώ.

Περί των εν τω προηγουμένω εδαφίω δύναται άντι συμφωνητικού να συντάσσεται έκθεσις ενώπιον του Προέδρου του Αγροτικού Συμβουλίου ή του Αγρονόμου.

Η έκθεσις επέχει και θέσιν αιτήσεως περί διορισμού και τηρείται εν τω αρχείω του Αγρονόμου.

5. Οί ιδιωτικοί αγροφύλακες δίδουσι τον όρκον της υπηρεσίας ώς και οί κοινοτικοί.

Ο διορισμός ανακοινούται εγγράφως εις το οικείον Αγροτικόν Συμβούλιον.

6. Ο ιδιωτικός αγροφύλαξ έχει, πλην μόνον διά τα κτήματα δι' α διωρίσθη, πάσας τας αρμοδιότητας των κοινοτικών αγροφυλάκων προς ους εξομοιούται κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας του, δεν δύναται όμως να επιδίδη ποινικά δικόγραφα ούδε να εκτιμά μόνος τας εν τω υπό την φύλαξίν του κτήματι γενομένας ζημίας, δι' άς καλείται και ο οικείος αγροφύλαξ ή ο πραγματογνώμων.

7. Λήξαντος του χρόνου δι' ον διωρίσθη ο ιδιωτικός αγροφύλαξ θεωρείται ούτος αυτοδικαίως απεβαλών την ιδιότητα του αγροφύλακος διά πάν δ,τι αφορά την άσκησιν των εν παραγράφω 6 αρμοδιοτήτων αυτού.

Ο χρόνος της υπηρεσίας του δύναται να παραταθή διά καινής εγγράφου δηλώσεως των ενδιαφερομένων προς τον Αγρονόμον ή δι' εκθέσεως συνταχθησομένης ενώπιον αυτού πλην πάντως προ της λήξεως της υπηρεσίας του, οπότε δεν απαιτείται νέος διορισμός.

8. Οί ιδιωτικοί αγροφύλακες υπόκεινται εις εγγυοδοσίαν χρηματικού ποσού ίσου προς το 1)5 της οριστείσης διά τους κοινοτικούς της αυτής περιοχής, καταθεμένης κατά τας περί αυτών διατάξεις, προς καταβολήν εκ ταύτης των πειθαρχικών προστίμων.

Τα της αστικής ευθύνης των ιδιωτικών αγροφύλακων έναντι των διατηρούντων αυτούς κτηματιών διέπονται από τας διατάξεις του αστικού δικαίου.

9. Οί ιδιωτικοί αγροφύλακες πληρώνονται απ' ευθείας υπό των διατηρούντων αυτούς κτηματιών κατά την μεταξύ των συμφωνίαν.

Εάν εκ του κατά την παράγραφον 4 συμφωνητικού ή εκθέσεως δεν εμφαίνηται η υποχρέωσις ενός εκάστου των διατηρούντων κοινόν αγροφύλακα, υποχρεούνται πάντες κατ' ισομοιρίαν.

10. Εν περιπτώσει δυστροπίας των υποχρέων προς έγκαιρον καταβολήν της αμοιβής του ιδιωτικού αγροφύλακος, εφαρμόζονται αναλόγως αί διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 51.

11. Ο ιδιωτικός αγροφύλαξ απολύεται υποχρεωτικώς υπό του Αγρονόμου τη αιτήσει του διατηρούντος τούτον μη θιγομένης της κατά την παράγραφον 4 υποχρεώσεως του εργοδότου προς αμοιβήν του, εκτός εάν η απόλυσις γίνη δι' αποφάσεως του Αγρονομικού Συμβουλίου ένεκα πειθαρχικού παραπτώματος ή άλλου σοβαρού λόγου υποβληθέντος υπό του διατηρούντος αυτόν.

12. Οί ιδιωτικοί αγροφύλακες υπάγονται και εις πάσας τας σχετικάς διατάξεις του παρόντος περί πειθαρχικής διώξεως και απολύσεως των κοινοτικών αγροφυλάκων.

13. Εάν ιδιωτικός αγροφύλαξ απολυθή λόγω πειθαρχικού παραπτώματος δεν δύναται να διορισθή εις οθέμιαν των θέσεων του παρόντος νόμου προ της παρελεύσεως έτους από της απολύσεώς του.

14. Επί κτημάτων δι' ά έχει διορισθή ιδιωτικός αγροφύλαξ άσκούσι πασας τας αρμοδιότητας αυτών και οί κοινοτικοί αγροφύλακες της οικείας αγροτικής περιοχής.

15. Οί διατηρούντες ιδιωτικόν αγροφύλακα δεν απαλλάσσονται των κατά τον παρόντα νόμον χρηματικών υποχρεώσεων και εισφορών υπέρ των κοινοτικών αγροφυλάκων.

Άρθρον 40.

Υδρονομείς αρδευτικών υδάτων.

1. Όπου κατά το άρθρον 18 παρ. 1 το Αγροτικόν Συμβούλιον έχει και την ρύθμισιν της διανομής των αρδευτικών υδάτων, αποφασίζει εκάστοτε εάν την διανομήν αυτών θα ενεργώσιν οί Κοινοτικοί Αγροφύλακες της περιοχής ή θα διορίζωνται ίδιοι Υδρονομείς. Κατά της αποφάσεως ταύτης επιτρέπεται έφεσις ενώπιον του Αγρονομικού Συμβουλίου.

2. Οί Υδρονομείς αρδευτικών υδάτων διακρίνονται εις:

α') Κοινοτικούς.

β') Ιδιωτικούς.

Α'. Κοινοτικοί Υδρονομείς.

3. Εάν απαραίτητη ο διορισμός Κοινοτικών Υδρονομέων το Αγροτικόν Συμβούλιον ορίζει τον αριθμόν τούτων, την αντιμισθίαν αυτών εις χρήμα ή εις είδος και το ποσόν αυτής, ως και τον χρόνον της πραγματικής υπηρεσίας των, αναλόγως της διαρκείας των αρδευτικών περιόδων, και τα υπό των εξουσιαστών αρδευομένων κτημάτων καταβλητέα αρδευτικά τέλη.

4. Οί Κοινοτικοί Υδρονομείς εκλέγονται κατά το άρθρον 30 και διορίζονται κατά το άρθρον 31.

5. Η θητεία των Κοινοτικών Υδρονομέων διαρκεί επί δύο γεωργικά έτη, υπηρετούσιν όμως ούτοι και μισθοδοτούνται μόνον κατά τας εν παραγ. 3 αρδευτικάς περιόδους.

6. Αί περί προσόντων, όρκωμοσίας, πειθαρχικής τιμωρίας, απολύσεως, εγγυοδοσίας και αστικής ευθύνης Κοινοτικών αγροφυλάκων διατάξεις, εφαρμόζονται και επί των Κοινοτικών Υδρονομέων.

Το Αγροτικόν Συμβούλιον δύναται δι' αποφάσεώς του να ορίζη άντι χρηματικής προσωπικήν μόνον εγγύησιν διά τους Κοινοτικούς Υδρονομείς, παρεχομένην και υπό τινος των φερεγγύων μελών του Συνδέσμου Αγροφυλακής δι' εκθέσεως συνταχθησομένης προ του διορισμού ενώπιον του εκδίδοντος τον διορισμόν του Υδρονομέως όστις και κρίνει περί του φερεγγύου ή μη του προσφερομένου εγγυητού.

7. Τα ορισθέντα αρδευτικά τέλη καταβάλλονται υπό των εξουσιαστών ή μισθωτών ή καλλιεργητών, των αρδευομένων κτημάτων απ' ευθείας εις τον Υδρονομέα.

8. Εν περιπτώσει δυστροπίας των υποχρέων προς καταβολήν της ορισθείσης αμοιβής ενεργούνται αναλόγως τα εν άρθρω 51 παρ. 6.

Β'). Ιδιωτικοί Υδρονομείς.

9. α') Όπου λειτουργεί Γεωργικός Συνεταιρισμός ή Σωματείον γεωργοκτηματιών έχον αναγεγραμμένον εν τω καταστατικώ του μεταξύ των σκοπών του και την επιμέλειαν της αρδεύσεως των κτημάτων των μελών του και περιλαμβάνων ως μέλη του τα 3)5 τουλάχιστον των εξουσιαστών α-

γροτικῶν κτημάτων ἀρδευομένων ἐκ τῶν αὐτῶν ὑδάτων, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἡ ἄσκησις τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ Ἀγροτ. Συμβουλίου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔκδοσιν κανονισμοῦ ἀρδεύσεως τῶν κτημάτων τούτων, τὴν ἐκλογὴν ὑδρονομέων καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀρδευτικῶν τελῶν ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Σωματείων τούτων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πληρωμὴ τῶν ὑδρονομέων δύναται νὰ γίνεται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Ταμείου τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὅστις εἰσπράττει ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστὰς τῶν ἀρδευομένων κτημάτων τ' ἀρδευτικὰ τέλη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ του ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 10 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 39.

β') Ἐὰν πάντες οἱ ἐξουσιασταὶ κτημάτων ἀρδευομένων ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑδάτων κανονίσωσι διὰ συνυποσχετικοῦ καταθεμένου παρὰ τῷ ἀγρονόμῳ ἢ δι' ἐκθέσεως ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ τῆς ἀρδεύσεως αὐτῶν καὶ τὰ τοῦ διορισμοῦ καὶ ἁμοιβῆς ὑδρονομέων, ἀνατίθενται εἰς τούτους αἱ ὡς ἄνω ἁρμοδιότητες τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἂς ἀσκοῦσιν οὗτοι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συνυποσχετικοῦ.

10. Οἱ ἰδιωτικοὶ ὑδρονομεῖς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των ἐξομοιοῦνται πρὸς κοινοτικοὺς τοιούτους, ἐφαρμόζονται δὲ καὶ ὡς πρὸς τούτους κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ περὶ διορισμοῦ, ἐγγυοδοσίας, πειθαρχικῆς τιμωρίας καὶ ἀπολύσεως καὶ ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως τῆς ἁμοιβῆς των διατάξεις περὶ ἰδιωτικῶν ἀγροφυλάκων.

11. Τὰ τῆς εὐθύνης τῶν ἰδιωτικῶν ὑδρονομέων ἔναντι τῶν διατρούντων τούτους κτηματιῶν διέπονται ἀπὸ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἄρθρον 41.

Πραγματογνώμονες

1) Εἰς ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν ἐκλέγεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀνάλογος πρὸς τὴν ἔκτασιν αὐτῆς ἀριθμὸς πραγματογνωμόνων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου Α. ἐπὶ θητείᾳ κοινοτικοῦ ταμιακοῦ ἀγροφύλακος.

Ἡ διάταξις τῶν παραγρ. 1-5 τοῦ ἄρθρου 30 ἐφαρμόζεται ἐκάστοτε μένου περὶ διορισμοῦ καὶ πραγματογνωμόνων

Τὰ περὶ ἀγροφυλάκων κωλύματα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 29 § 2 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν διορισμὸν πραγματογνωμόνων.

Οἱ ἐκλεγέντες διορίζονται ὡς καὶ οἱ κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες.

Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ κατανέμῃ τοὺς πραγματογνώμονας κατὰ κτηματικὰς θέσεις τῆς περιοχῆς.

Διὰ νὰ διορισθῇ τις πραγματογνώμων δέον νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ ἔχῃ ὑπερβῇ τὸ 60όν.

2) Οἱ πραγματογνώμονες, δίδοντες ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ ἀγρονόμου τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας δημοσίου ὑπαλλήλου ἐφ' ἅπαξ καὶ ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, συμπράττουσιν ἀνὰ εἷς ἑκάστοτε μετὰ τοῦ οἰκείου ἀγροφύλακος πρὸς ἐκτίμησιν γενομένης ζημίας συντασσομένης κοινῆς ἐκθέσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δρ. ὁπότε δύνανται νὰ ἐκτιμᾷ ταύτην καὶ μόνος ὁ ἀγροφύλαξ.

3) Οἱ πραγματογνώμονες ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου καθ' ἃς περιπτώσεις καὶ οἱ κοινοτικοὶ ἀγροφύλακες.

Ἡ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀποποίησις διορισμένων πραγματογνωμόνων νὰ παράσχωσι τὰς ὑπηρεσίας των εἶνε λόγος ἀπολύσεώς των.

Δευτέρα τοιαύτη ἀποποίησις συνεπάγεται τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν.

4) Ἡ ἔκθεσις πραγματογνώμονος ἀποδεικνύει μέχρις ἀναποδείξεως τοῦ ἐναντίου.

5) Οἱ πραγματογνώμονες ἐνεργοῦσι μόνον ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ δι' ἣν διορίσθησαν, ἡ δὲ ἁμοιβὴ αὐτῶν κανονίζεται διὰ γενικῆς διατιμήσεως κατὰ λόγον τῶν ἀποστάσεων ἐκτιμωμένης ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, ὑποκειμένης εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀγρον. Συμβουλίου καὶ καταψηφίζεται αὐτεπαγγέλτως εἰς βάρος τοῦ καταδικασθέντος, εἰσπραττομένη ὑπὲρ τοῦ πραγματογνώμονος ἢ τοῦ καταβάλλοντος ταύτην ὅπως καὶ ἡ εἰς τὸν ζημιωθέντα ἐπιδικαζομένη ἀποζημίωσις.

Ἐὰν οἱ πραγματογνώμονες κληθῶσι τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ προκαταβολὴν τῆς ἁμοιβῆς των ὁπότε ἐπιπροστίθεται αὕτη εἰς τὴν ἐπιδικασθησομένην τυχὸν ὑπὲρ τοῦ ζημιωθέντος χρηματικὴν ἀποζημίωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἄρθρον 42.

Θέσεις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ Ἐπιθεωρητῶν.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου συνιστῶνται:

1) Ἐν ἑκάστῳ ἀγρονομικῷ διαμερίσματι:

α') Μία θέσις ἀγρονόμου, ἐδρεύοντος ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδικείου.

β') Μία θέσις γραφέως Ἀγροφυλακῆς.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δ. Σ. Α. δύνανται νὰ ὁρίζωνται πλείονα ὅμορα ἢ ἐκ νήσων ἀποτελούμενα ἀγροτικὰ διαμερίσματα εἰς ἃ τοποθετεῖται εἷς κοινὸς διὰ πάντα ἀγρονόμος, οὗ ἡ ἕδρα ὁρίζεται διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος.

Τ' ἄνω Διατάγματα δύνανται νὰ τροποποιῶνται ἢ καταργῶνται κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον.

Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων ἐφαρμόζονται καὶ ἐν Κρήτῃ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου.

2) Ἐν ἑκάστῃ ἐποπτικῇ περιφερείᾳ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἀποτελουμένῃ ἐκ πέντε τοὐλάχιστον ἀγρονομικῶν διαμερισμάτων, μετὰ σύμφωνον δὲ γνώμην τοῦ Δ. Σ. Α. καὶ ἐν περιφερείᾳ ἀποτελουμένῃ καὶ ἐκ τεσσάρων ἐκταταμένων ἢ ἄλλως σπουδαίων τοιούτων.

α') Μία θέσις ἐπόπτου ἀγροτικῆς ἀσφαλείας.

β') Μία θέσις λογιστοῦ, ἐκτελοῦντος συγχρόνως καὶ χρέη γραφέως τοῦ τε Ἐπόπτου καὶ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

γ') Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ.Α. δύνανται νὰ συνιστῶνται παρά τινι Ἐποπτικῇ περιφερείᾳ καὶ μία θέσις γραφέως.

3. Μία θέσις Ἐπιθεωρητοῦ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 43.

Ἁρμοδιότης Ἐπιθεωρητοῦ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

α') Ὁ κατὰ τὴν παρ. 1 ἄρθρου 104 Ἐπιθεωρητὴς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας παραγγελίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, ἐπιθεωρεῖ τὰ γραφεῖα τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς καὶ ἐλέγχει τὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν αὐτῶν, κατὰ δὲ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ παραμονῆς του ἐκτελεῖ ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῇ.

β') Παρακολουθεῖ κατὰ τὰς περιοδείας του τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἰδίως τῶν διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν διατάξεων αὐτοῦ δικαιούμενος νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Ἀγρονομικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων, καθ' ἃς ἀκούεται ἄνευ ψήφου τῆς γνώμης του καταχωριζομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

γ') Παρακολουθεῖ κατὰ τὰς περιοδείας του τὴν ὑπὸ τῶν ὁρισθέντων Ἀρχῶν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων Ἀγροφυλακῆς καὶ τὴν διαχείρισιν ἐν γένει τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν, τῶν οἰκείων Ἀρχῶν ὑποχρεουμένων νὰ παρέχωσι πᾶσαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας των εὐκολίαν.

δ') Ὑποβάλλει τῷ Ὑπουργείῳ ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας μετὰ γνώμης του περὶ τῶν κηπτέων μέτρων.

Ἄρθρον 44.

Ἁρμοδιότητες Ἐποπτῶν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας

Οἱ Ἐπόπται Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας διοριζόμενοι κατ' Ἐποπτικὴν περιφέρειαν ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 109 ἔχουσι τὰς καθ' ἑκάστα αὐτοῦ ἁρμοδιότητας, εἰδικώτερον δέ.

1) Ὡς ἔχοντες τὴν εὐθύνην τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἐν τῇ περιφερείᾳ των καὶ τῆς ἐν αὐτῇ παγιώσεως τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται.

α') Νὰ εἰσηγῶνται εἰς τὰ καθ' ἑκάστην περίπτωσιν ἁρμόδια Συμβούλια τῆς περιφερείας των τὴν λῆψιν παντὸς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένου ἢ ἐπιτρεπομένου μέτρου διὰ τὴν πρόληψιν ἢ καταστολὴν τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων, νὰ ἐφαρμόζωσιν αὐτεπαγγέλτως τοιαῦτα μέτρα τῆς τυχὸν ἰδίας των ἁρμοδιότητος καὶ γενικῶς νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν ἐπιμέλειαν καὶ προσπάθειαν διὰ τὴν παγίωσιν τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐν τῇ περιφερείᾳ των καὶ πρὸς τοῦτο δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνεργῶσι διὰ τὴν περιφέρειάν των τὰ ἐν τοῖς β', γ', δ' ἐδαφίοις τοῦ ἄρθρου 43 ὁριζόμενα.

β') Παραγγελίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Σ.Α. περιοδεύουσιν ἀνὰ τὴν περιφέρειάν των πρὸς ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, ἐπιθεωροῦσι τὰ γραφεῖα τῶν ἀγρονόμων τῆς περιφερείας των καὶ ὑποβάλλουσιν ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν καὶ τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐν γένει ἱκανότητος τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἐνεργοῦσι δὲ καὶ διοικητικὰς ἀνακρίσεις ἀφορώσας ὑπαλλήλους ἢ ὄργανα ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας των.

Οἱ Ἐπόπται ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς συμφώνως τῷ νόμῳ παραγγελίας καὶ ὁδηγίας τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς.

γ') Προΐστανται τῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς καὶ ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας τῆς περιφερείας των καὶ ἀσκοῦσιν ἔλεγχον καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν ἐπιβάλλοντες πειθαρχικὰς ποινὰς κατὰ τὸ ἐδ. α' τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 118, χορηγοῦντες δὲ αὐτοῖς καὶ ἀδείας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 116 παραγρ. 2.

δ') Εἶναι μέλη τοῦ Ε.Σ.Α. τῆς περιφερείας των ἐκτελοῦντες καὶ χρέη εἰσηγητοῦ παρ' αὐτῷ.

Τὴν εἰσήγησιν ὡρισμένων ὑποθέσεων δύναται ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ν' ἀναθέτῃ καὶ εἰς ἄλλο τῶν μελῶν αὐτοῦ.

2. Οἱ ἐπόπται ἐκτελοῦσι καὶ χρέη γραμματέως τοῦ Ε.Σ.Α. ὡς τοιοῦτοι δ' ὑπάγονται ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κατὰ τὰς παραγγελίας καὶ ὁδηγίας τοῦ ὁποίου προπαρασκευάζουν καὶ διεκπεραιοῦν πάντα τὰ ἐγγραφα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ ἢ τῶν πράξεων τοῦ Προέδρου.

Τηροῦσιν ὑπ' εὐθύνην των τὰ πρακτικὰ καὶ τὸ ἀρχεῖον τοῦ Συμβουλίου χορηγοῦντες ἀντίγραφα κεκυρωμένα ὑπ' αὐτῶν.

3. Οἱ Ἐπόπται Ἀγροφυλακῆς ἀσκοῦσι καθ' ὅλην τὴν περιφέρειάν των ἐὰν παρουσιασθῇ ἀνάγκη καὶ πάντα τὰ διοικητικά, ἀνακριτικὰ καὶ δικαστικὰ ἔργα ἀγρονόμου.

Τῷ Ἐπόπτῃ δύναται ν' ἀνατίθεται προσωρινῶς καὶ ἡ διοίκησις ἀγρονομικοῦ τινος διαμερίσματος τῆς περιφερείας του παραγγελίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ Προέδρου τοῦ Ε.Σ.Α.

4. Τὸν Ἐπόπτην ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ἀγρονόμος τοῦ διαμερίσματος τῆς ἕδρας τοῦ Ε.Σ.Α., δύναται δὲ ν' ἀναπληροῖ αὐτὸν διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ Ἀγρονόμος ἄλλου διαμερίσματος τῆς αὐτῆς περιφερείας.

5. Εἰς ἃς Ἐποπτικὰς περιφερείας λόγῳ μὴ διορισμοῦ Ἐπόπτου ἀγροφυλακῆς ἢ γραφέως αὐτοῦ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀσκοῦσιν ὁ ἀγρονόμος ἢ ὁ γραφεὺς αὐτοῦ δύναται διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν νὰ χορηγῆται αὐτοῖς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Π.Τ.Α. μηνιαία ἀποζημίωσις μέχρις 1)5 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρον 45.

Ἁρμοδιότητες Ἀγρονόμων.

1. Οἱ ἀγρονόμοι διοριζόμενοι κατ' ἀγρονομικὸν διαμέρισμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 110, ἔχουσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἰδιαίτερον των διαμέρισμα τὰς ἐν τῇ παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 εὐθύνας ὡς καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

2. Οἱ ἀγρονόμοι ἀσκοῦσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τὰς καθ' ἑκάστα αὐτοῦ ἁρμοδιότητας, εἰδικώτερον δέ:

α') Ὑποχρεοῦνται νὰ καθοδηγῶσι καὶ βοηθῶσι τοὺς Συνδέσμους ἀγροφυλακῆς καὶ τὰ ἀγροτικὰ Συμβούλια διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον λειτουργιῶν αὐτῶν.

β') Μετέχουσιν ὑπάκουσι κρίνουσι σκόπιμον τῶν συνεδριάσεων καὶ συζητήσεων τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων, ἀκροώμενοι ἄνευ ψήφου, τῆς γνώμης των καταχωριζομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Δικαιοῦνται προσέτι νὰ ἐπιθεωρῶσι καὶ ἐλέγχωσι τὰ γραφεῖα τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

γ') Εἶναι μέλη τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ διαμερίσματός των εἰσηγούμενοι αὐτῷ τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου δύναται ν' ἀνακθέτῃ καὶ εἰς ἄλλο μέλος αὐτοῦ τὴν εἰσήγησιν ὡρισμένης ὑποθέσεως.

δ') Ἐκτελοῦσι καὶ χρέη γραμματέως τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 44.

ε') Οἱ ἀγρονόμοι ὡς ἀνακριτικοὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 Ποιν. Δικον. ὑπάλληλοι καὶ εἰδικοὶ Δημόσιοι κατήγοροι ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων βεβαιώνουσι καὶ διώκουσιν ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου τοῦ διαμερίσματός των τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ πραττόμενα ἀγροτικὰ ἀδικήματα ἀσκοῦντες πάντα τὰ κατὰ τὴν Ποιν. Δικον. ἔργα ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ Δημοσίου κατηγόρου.

στ') Δικάζουσιν ἀγρονομικὰς παραβάσεις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 95 παράγρ. 3 ὁριζόμενα.

3. Οἱ ἐν τῇ αὐτῇ Ἐποπτικῇ περιφερείᾳ ὑπηρετοῦντες ἀγρονόμοι ἀναπληροῦνται ἐν περιπτώσει κωλύματος ἀμοιβαίως κατὰ πάντα αὐτῶν τὰ ἔργα παραγγελίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Σ.Α. εἰς ὅ,τι δ' ἀφορᾷ τὸ δικαστικὸν μέρος τοῦ νόμου παραγγελίᾳ καὶ τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν.

4. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου ἓν τινι Ἀγρονομικῷ διαμερίσματι καὶ μέχρι διορισμοῦ ἀγρονόμου τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἁρμοδιότητας αὐτοῦ ἀσκοῦσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ τὰς μὲν διοικητικὰς ὁ προϊστάμενος τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς ἢ τῆς ἕδρας Εἰρηνοδικείου ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, τὰς δὲ ὡς Δημοσίου Κατηγόρου ὁ κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων τοιοῦτος παρ' ἑκάστῳ Πταισματοδικείῳ.

5) Ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ ἀγρονόμου ἐν περιφερείᾳ Εἰρηνοδικείου, ἐν ᾗ ἤθελον ἐξακολουθήσει τυχὸν ἰσχύοντα τὸ Ν. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1926 «περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλακῆς» ἢ τὸ ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1924, ὡς ἐτροποποιήθη, Διάταγμα «περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλακῆς νήτου Λέσβου», τὰς κατὰ τὰ Διατάγματα ταῦτα ἁρμοδιότητας τοῦ προϊσταμένου τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ὅσον ἀφορᾷ τό τε Διοικητικὸν καὶ τὸ Δικαστικὸν μέρος αὐτῶν ἀσκεῖ ὁ ἀγρονόμος.

Ἄρθρον 46.

Ἔργα λογιστῶν Ἀγροφυλακῆς.

1) Οἱ λογισταὶ Ἀγροφυλακῆς διοριζόμενοι κατὰ τὸ ἄρθρον 111, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκτελοῦσι τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ε. Σ. Α. καὶ τῷ Ἐπόπτῃ, ὡς καὶ χρέη γραφέως τοῦ τε Ε. Σ. Α. καὶ τοῦ Ἐπόπτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ βοηθοῦσι τὸν ταμίαν τὸν διαχειριζόμενον τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς διὰ τὴν τήρησιν τῶν λογαριασμῶν αὐτοῦ.

Ὁ λογιστὴς ὑπάγεται ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ε. Σ. Α., ὅστις καὶ κανονίζει τὰ τῶν ὡς ἄνω ἔργασιῶν αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν.

Ὁ λογιστὴς Ἀγροφυλακῆς ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Σ.Α. ὑποχρεοῦται ν' ἀναπληροῖ τὸν γραφέα Ἀγροφυλακῆς τοῦ διαμερίσματος τῆς ἕδρας τοῦ Ε. Σ. Α.

2) Ὁ διαχειριζόμενος Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς ταμίας δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν ἢ καὶ ἀπόλυσιν τοῦ λογιστοῦ Ἀγροφυλακῆς δι' ἀμέλειαν αὐτοῦ ἢ ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατιθεμένης αὐτῷ παρὰ τῷ Ταμείῳ λογιστικῆς ὑπηρεσίας Ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 47.

Ἔργα γραφέων Ἀγροφυλακῆς.

1) Οἱ γραφεῖς Ἀγροφυλακῆς, διοριζόμενοι κατὰ τὸ ἄρθρον 112, ὑπάγονται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχίου προϊσταμένου των ὅσον ἀφορᾷ τὸ διοικητικὸν μέρος τοῦ νόμου τούτου.

2) Οἱ γραφεῖς Ἀγροφυλακῆς ἐκπελοῦσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαστικοῦ μέρους τοῦ νόμου τούτου καὶ χρέη δικαστικοῦ ὑπογραμματέως, ὑπέχοντες πάσας τὰς ὑπογρεώσεις καὶ εὐθύνας αὐτοῦ καὶ ὑπαγόμενοι ὡς πρὸς ταύτας εἰς οἱονδήποτε καὶ οἱ ἐμμίσθοι ὑπογραμματεῖς Πταισματοδικείων ἔλεγχον καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῶν Δικαστικῶν Συμβουλίων.

Αἱ περὶ ἀλληλεγγύου εὐθύνης διατάξεις τοῦ ἄρθρου 124 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς γραφεῖς καὶ τὸν ἄμεσον προϊστάμενον αὐτῶν ὅσον ἀφορᾷ τὰ τε διοικητικὰ ἐν γένει καὶ τὰ δικαστικὰ ἔργα τῶν γραφέων καὶ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν αὐτῶν.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἐφαρμόζεται καὶ ἐν Κρήτῃ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

3) Γραφεῖς Ἀγροφυλακῆς κεκτημένοι τὰ προσόντα ἀγρονόμου τοῦ νόμου τούτου δύνανται παραγγελίᾳ τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως ν' ἀναπληρῶσι τὸν ἀγρονόμον εἰς πάντα ἢ τινα τῶν ὡς δημοσίου κατηγόρου ἔργων του.

4) Ἐλλείψει γραφέως Ἀγροφυλακῆς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ δύναται νὰ ἐκτελῇ προσωρινῶς δυνάμει τοῦ ἐφ' ἅπαξ ὅρκου τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἐγγράμματον ὄργανον Ἀγροφυλακῆς τοῦ αὐτοῦ διαμερίσματος, ὁριζόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, μετὰ πρότασιν τοῦ ἀγρονόμου, εἰς ὃ δύνανται νὰ χορηγηθῇ ἐκ τοῦ Π.Τ.Α., ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ἀπόσπασις, ὡς ἐπιμίσθιον ἡ τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἀπὸ τὸν μισθὸν γραφέως Ἀγροφυλακῆς β' τάξεως δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ε. Σ. Α.

5) Ὁ γραφεὺς τοῦ διαμερίσματος τῆς ἕδρας τοῦ Ε. Σ. Α. ὑπεχρεοῦται παραγγελλόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ νὰ βεβηθῇ ἢ ἀντικαθιστᾷ παραστάσης ἀνάγκης, τὸν λογιστὴν τοῦ Ε. Σ. Α. εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἄρθρον 48.

Γραφεῖα περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν.

Τὰ γραφεῖα τῶν περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐγκαθίστανται εἰς διαμέρισμά τι τοῦ καταστήματος τῶν γραφείων τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐποπτικοῦ ἢ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἄρθρον 49.

Πειθαρχικῶς τιμωρητέαι παραβάσεις προσώπων ἐντεταλμένων τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου.

1) Δημόσιοι ἐν γένει ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον Πειθαρχικὰ Συμβούλια ὡς καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς ὀφείλοντες κατὰ τὸν παρόντα νόμον νὰ προβῶσιν εἰς οἱανδήποτε ἐνέργειαν καὶ ἀρνούμενοι ἢ ἀναβάλλοντες ὑπὸ προφάσεις οἱασδήποτε ἢ ἀμελοῦντες τὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐνέργειαν ἢ δεικνύοντες ἄλλην τινὰ ἀμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος καθηκόντων των, τιμωροῦνται καὶ πειθαρχικῶς ὑπὸ τῆς δ' ἕκαστον τούτων ἁρμοδίας προϊσταμένης Ἀρχῆς ἢ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ ἢ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς.

Ὅπου δὲν προβλέπεται ἰδία πειθαρχικὴ ποινὴ ὑπὸ τῶν διατάξεων ὑφ' ὧν διέπεται ὁ ὡς ἄνω πειθαρχικῶς διωχθείς, ἐπιβάλλεται αὐτῷ διὰ παραβάσεις τοῦ παρόντος νόμου πρόστιμον μέχρι χιλίων δραχμῶν.

2) Δήμαρχοι ἢ Πρόεδροι Κοινοτήτων, μέλη δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ Συμβουλίου, δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται ὑποπεσόντες εἰς παράβασίν τινα ἐκ τῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωροῦνται καὶ πειθαρχικῶς ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν κώδικα τῆς «περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων νομοθεσίας» ἁρμοδίας Ἀρχῆς κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις καὶ κατὰ τὸ ἕβδομον δεύτερον τῆς προηγουμένης παραγράφου τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ ἢ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου, ἐπιφυλασσομένης καὶ πάσης ποινῆς διὰ βαρυτέραν παράβασιν διατάξεώς τινος τοῦ Π. Νόμου.

3) α') Μέλη Ἀγροτικῶν ἢ Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων μὴ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀμελοῦντες ὁπωσδήποτε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν σχετικῶν διαταγμάτων ἐπιβεβλημένων αὐτοῖς καθηκόντων, διώκονται καὶ αὐτεπαγγέλτως πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς, ἐλλείψει δὲ τοιούτου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, καὶ τιμωροῦνται ὑπ' αὐτοῦ μετὰ πρόηγουμένην πρόσκλησιν εἰς ἀπολογίαν διὰ πρόστιμον μέχρι 300 δραχμῶν.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἄρῃ ἢ ἐλαττώσῃ ἢ ἐπαυξήσῃ τὴν ποινὴν μέχρι τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον ἀνωτάτου ὁρίου μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ.Α. καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐφέσεως, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου καθίσταται αὕτη ἐκτελεστή.

β') Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον μέλη δύνανται νὰ τιμωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, κατόπιν προσκλήσεως εἰς ἀπολογίαν καὶ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ.Α. μὲ πρόστιμον μέχρι 1000 δραχμῶν, ἐὰν πρόκειται περὶ παραπτώματος τιμωρητέου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ.Α. διὰ βαρυτέρας ποινῆς ἀπὸ τὴν τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου.

γ') Κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τιμωροῦνται διωκόμενα καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ τὰ ἐξ ἰδιωτῶν μέλη Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ἀγροφυλακῆς διὰ παραβάσεις τοῦ ἐδ. α'.

δ') Τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α' καὶ γ' ἀναφερόμενα πρόσωπα δύνανται ν' ἀπολυθῶσι τοῦ ἀξιώματός των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ.Α. ἐὰν ἐτιμωρήθησαν κατὰ τὰ στοιχεῖα α' ἢ β' ἢ γ' ἀμετακλήτως δὶς ἐντὸς ἔτους, ἢ, καὶ μὴ προηγηθείσης ἄλλης τιμωρίας, δι' ἐνεργείας των ἐπιβλαβεῖς ἢ ἀντικειμένας πρὸς τὴν ἀγροτικὴν ἀσφάλειαν ἢ τὰ νόμιμα συμφέροντα τῶν Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς, οὓς ἐκπροσωποῦσι.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.Α. δύνανται νὰ διαλυθῇ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ἐὰν ἐπελήφθη ἐνεργείας ἐξερχομένης τῆς ἁρμοδιότητός του ἢ ἕνεκεν ἀποδεδειγμένου δόλου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ἢ διὰ συστηματικὴν ἀμέλειαν αὐτῶν, ἢ διὰ λόγους σοβαροὺς δημοσίας τάξεως ἢ συμφέροντος.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 50.

Ἀμοιβὴ Κοινοτικῶν Ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν Κοινοτικῶν Ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ὁρίζεται:

1) Ἢ εἰς ὡρισμένον μηνιαῖον μισθὸν εἰς χρῆμα καταβαλλόμενον αὐτοῖς ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 Λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 56 περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς, ὑπὲρ ὧν καὶ εἰσπράττονται αἱ εἰς χρῆμα εἰσφοραὶ τῶν κτηματιῶν καὶ λοιποὶ πόροι τῆς Ἀγροφυλακῆς.

2) Ἢ εἰς ἀντιμισθίαν, καταβαλλομένην αὐτοῖς ἀπ' εὐθείας ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου ἐξουσιαστοῦ ἢ μισθωτοῦ ἀγροτικῶν κτημάτων εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος κατὰ μέτρον ἐκτάσεως καὶ κατ' εἶδος κτημάτων ἑκάστου ἐξουσιαστοῦ ἢ κατὰ δένδρον ἢ ἀναλόγως τῆς ἐξ αὐτῶν παραγωγῆς, προκειμένου δὲ περὶ ὑδρονομέων καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ ἢ τῆς διαρκείας τῶν ἀρδεύσεων ἑκάστου κτήματος.

Ἄρθρον 51.

Ἀντιμισθία Κοινοτικῶν Ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1) Εἰς ἃς ἀγροτικὰς περιοχὰς ἡ ἀμοιβὴ τῶν Κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ὡρίσθη εἰς ἀντιμισθίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 50 τὸ οἰκεῖον Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ὁρίζει δι' ἀποφάσεώς του καὶ τὸ ποσὸν τῆς κατὰ στρέμμα ἢ δένδρον ἢ ποσὸν παραγωγῆς ἀντιμισθίας εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος καὶ καταρτίζει τοὺς τυχὸν ἀπαιτουμένους καταλόγους τηρῶν κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς κρατούσας τοπικὰς συνηθείας.

2) Ὑπόχρεοι διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀντιμισθίας εἰς τὸν ἀγροφύλακα εἶνε οἱ κύριοι ἢ ἐξουσιασταὶ ἢ μισθωταὶ ἢ καλλιεργηταὶ τῶν ὑπὸ τοῦτον φυλασσομένων κτημάτων.

3) Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ὁρίζῃ καὶ τὴν κατὰ δόσεις καταβολὴν τῆς εἰς χρῆμα ἀντιμισθίας.

Ἡ εἰς εἶδος ἀντιμισθία εἶνε ἀπαιτητὴ μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν φυλαχθέντων προϊόντων.

4) Τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του ἐκδιδομένης ἐφάπαξ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγκομιδῆς ἑκάστου εἴδους γεωργικῶν προϊόντων ὁρίζει τὴν κατὰ βάρος ἢ ποσὸν ἀποτίμησιν ἑκάστου αὐτῶν εἰς χρῆμα συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τιμὴν χονδρικῆς πωλήσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ.

5) Ἐὰν ὁ ἀγροφύλαξ ἀπολυθῇ ὑπαιτιότητί του ἢ παραιτηθῇ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ γεωργικοῦ ἔτους ἢ τῆς γεωργικῆς περιόδου, τὸ ποσὸν τῆς διὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας του ἀντιμισθίας, ἧς δικαιοῦται, ὁρίζει τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον ἀναλόγως οὐ μόνον τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀλλὰ καὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὑπηρέτησεν ὁ ἀγροφύλαξ.

Κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

6-α') Ἐν δυστροπίᾳ τῶν ὑποχρέων πρὸς καταβολὴν τῆς ἀντιμισθίας ὁ δικαιοῦχος ἀγροφύλαξ ὑποβάλλει πίνακα τῶν δυστροπούντων εἰς τὸν Ἀγρονόμον ὅστις καλῶν καὶ τούτους ἐκδικάζει τὸν πίνακα βάσει καὶ τοῦ κτηματικοῦ καταλόγου ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ κηρύσσει αὐτὸν ἐκτελεστόν, τάσσων καὶ προθεσμίαν πρὸς καταβολὴν μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὰς 15 ἡμέρας.

Ἐὰν ἡ ἀντιμισθία ἔχῃ ὁρισθῇ εἰς εἶδος ὁ ἀγρονόμος ἀποτιμᾷ ταύτην εἰς χρῆμα συμφώνως μὲ τὴν κατὰ τὴν παράγρ. 4 ἀποτίμησιν.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀγρονόμου ἐπιτρέπεται ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της γινομένης καὶ διοικητικῶς, προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἀποφαινομένου ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ ἀνεκκλήτως.

Ἐλλείψει ἀγρονόμου ὁ πίναξ ἐκδικάζεται ἀπ' εὐθείας καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

β') Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἡ ὑποχρέωσις τῆς εἰς εἶδος καταβολῆς μετατρέπεται αὐτοδικαίως εἰς ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰς χρῆμα, συμφώνως μὲ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἀποτίμησιν.

Ὁ ὁριστικὸς πίναξ ἀποτελεῖ τίτλον ἐκτελεστόν, εἰσπράττεται δ' ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου καὶ κατὰ τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως ἐσόδων ἀγροφυλακῆς διατάξεις.

7) Διὰ Διαταγμάτων καθορίζονται περιπτώσεις καθ' ἃς διὰ κτήματα μελῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ἢ ἀναγκαστικῶν τοιούτων δύναται ν' ἀνατίθεται εἰς τὴν Διοίκησιν αὐτῶν ὁ καθορισμὸς τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀντιμισθίας, καὶ ἡ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ Συνεταιρισμοῦ καταβολὴ αὐτῆς εἰς τὸν ἀγροφύλακα, ὁπότε εἰς τὰ ἀπέναντι τῶν κτηματιῶν δικαιώματα αὐτοῦ ὑποκαθίσταται ὁ Συνεταιρισμός.

Ἄρθρον 52.

Μισθοὶ Κοινοτικῶν Ἀγροφυλάκων.

1) Ὁ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 50 μηνιαῖος μισθὸς τῶν Κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ἑκάστης Κοινότητος δὲν δύναται νὰ εἶνε μείζων:

α') Διὰ τοὺς τακτικοὺς ἢ προσωρινοὺς ἀγροφύλακας τῶν 1500 δραχμῶν.

β') Διὰ τοὺς ἀρχιφύλακας τῶν 1800 δραχμῶν.

2) Τὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς ὁρίζει ἑκάστοτε καὶ ἀναλόγως τῶν ἐν αὐτῇ γεωργοοικονομικῶν καὶ βιωτικῶν συνθηκῶν:

α') Ἐπὶ μὲν ἀγροτικῶν περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν Ἑνώσεως, τὸ οἰκεῖον Ἀγροτικὸν Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του.

β') Ἐπὶ δὲ ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς δι' ἀποφάσεώς του μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Ἀγροτικοῦ καὶ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

3) Ὁ μισθὸς ὁρίζεται ὁ αὐτὸς διὰ πάντα τὰ τῆς αὐτῆς κατηγορίας Κοινοτικὰ ὄργανα τῆς αὐτῆς περιοχῆς.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ ὁρίζοντος τὸν μισθὸν δύναται νὰ χορηγῆται μηνιαῖον ἐπίδομα:

α') Εἰς τοὺς ἀρχιφύλακας μέχρι 200 δραχ. διὰ πάγια, ὁδοιπορικά, γραφικὴν ὕλην κλπ.

β') Εἰς τοὺς προσωρινοὺς ἀγροφύλακας μέχρις τοῦ ἑνὸς πέμπτου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των καὶ μόνον διὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας των.

5) Τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ των ἐξακολουθοῦσι λαμβάνοντα καὶ τὴν τυχὸν σύνταξιν ἐκ στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας.

6) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ ὁρίζοντος τὸν μισθὸν δύναται νὰ χορηγῆται εἰς τὰ ὄργανα ἀγροφυλακῆς:

α') Μεθ' ἕκαστον ἔτος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας αὔξησις 5 ο|ο ἐπὶ τοῦ ὀργανικοῦ μισθοῦ καὶ μέχρι τριῶν τοιούτων αὐξήσεων.

β') Χρηματικὴ ἀμοιβὴ μέχρις ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ καὶ ἅπαξ ἐντὸς τοῦ ἔτους δι' ὅλως ἐξαιρετικὴν ὑπηρεσίαν.

Διὰ τὴν χορήγησιν τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον ἀμοιβῆς εἰς ὄργανα περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν Ἑνώσεως ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου.

Εἰδικοὶ Λογαριασμοὶ Ἀγροφυλακῆς Ἀγροτικῶν περιοχῶν μὴ μετεχουσῶν Ἑνώσεως.

Ἄρθρον 53.

1) Διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ νόμου τούτου ἐν ἑκάστῃ ἀγροτικῇ περιοχῇ μὴ μετεχούσῃ Ἑνώσεως καὶ ἐν ᾗ τὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ἀμείβονται διὰ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ὁρίζου 52, ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένος ἐν τῇ οἰκείᾳ Δημοτικῇ ἢ Κοινοτικῇ διαχειρίσει ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1926 Ν.Δ. «περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλακῆς» συσταθεὶς εἰδικὸς χρηματιστικὸς λογαριασμὸς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀγροφυλακὴ ἀγροτικῆς περιοχῆς..... τάδε», ἔχων τοὺς ἐν ἄρθρῳ 54 τοῦ παρόντος εἰδικοὺς πόρους.

Διὰ τὴν νῆσον Λέσβον οἱ ὡς ἄνω λογαριασμοὶ συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

2) Τοῦ εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἴδιος προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων, περιλαμβανόμενος ἐν τῷ ἐτησίῳ πρ)σμῷ τοῦ οἰκείου Δήμου ἢ Κοινότητος καὶ εἰς ἴδιον παράρτημα αὐτοῦ.

3) Ἡ διαχείρισις τῶν ἐσόδων τῶν εἰδικῶν λογαριασμῶν Ἀγροφυλακῆς ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ ταμειακῆς ὑπηρεσίας τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἰσχυούσας διατάξεις καὶ ἐπὶ ἰδίοις ποσοστοῖς ἴσοις πρὸς τὰ διὰ τὴν Κοινοτικὴν διαχείρισιν χορηγούμενα.

Τὸ σύνολον τοῦ ἐκ ποσοστῶν Ἀγροφυλακῆς χορηγουμένου ποσοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὰ Δημοτικὰ ἢ Κοινοτικὰ ἔσοδα καθωρισμένου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀνωτάτου ὁρίου ποσοῦ.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ποσοστῶν τὰ ἔσοδα Ἀγροφυλακῆς ὑπολογίζονται αὐτοτελῶς τῶν Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν ἐσόδων.

4) Τὰ ἔσοδα τῆς Ἀγροφυλακῆς δὲν δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν ὑπ' οὐδενὸς δανειστοῦ τοῦ δήμου ἢ τῆς Κοινότητος οὐδ' ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δι' οὐδεμίαν αἰτίαν.

5) Πᾶσα δαπάνη διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀγροτικῇ περιοχῇ καταβάλλεται ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ Ἀσφαλισμοῦ Ἀγροφυλακῆς, ἡ δὲ πληρωμὴ αὐτῆς γίνεται βάσει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐνδιδομένων, ὡς καὶ διὰ τὰς λοιπὰς Δημοτικὰς ἢ Κοινοτικὰς πληρωμὰς εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐξόδων τοῦ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐν αὐτοῖς πιστώσεων.

Ἀποφασίσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἢ Νομάρχου, τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς δύναται νὰ ἐκδίδῃ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου.

6) Ἀπαγορεύεται ἡ διάθεσις ἐσόδων προερχομένων ἐκ πόρων Ἀγροφυλακῆς δι' ἄλλην οἱανδήποτε ἀνάγκην Δήμου ἢ Κοινότητος. Κατὰ παντὸς παραβάτου ἐπιβάλλεται χρηματικὴ ποινὴ δύο ἕως πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

Διὰ Διαταγμάτων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, δύναται νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν εἰδικῶν λογαριασμῶν ἢ περιφερειακῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς διάθεσις ὡρισμένου ποσοστοῦ διὰ τοπικὰς γεωργικὰς ἢ ἀγροτικὰς ἀνάγκας.

7) Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς ἀποτελεῖ παράρτημα τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ τοιούτου καταρτιζόμενος καὶ ἐλεγχόμενος κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις.

8) Συναινέσει τοῦ Συνεδρίου Ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ἐκπροσωπούντος ρυθ/ν Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον δαπάναι καὶ ἔσοδα τῆς Ἀγροφυλακῆς τῆς περιοχῆς νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος ὑπόκεε δὲν τηρεῖται ὁ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου εἰδικὸς λογαριασμὸς Ἀγροφυλακῆς.

Ἡ ἄνω συγκατάθεσις δύναται ν' ἀνακαλῆται δι' ἑπόμενα οἰκονομικὰ ἔτη.

Ἄρθρον 54.

Πόροι εἰδικῶν λογαριασμῶν Ἀγροφυλακῆς

1) Πόροι ἑκάστου εἰδικοῦ λογαριασμοῦ ἀγροφυλακῆς δύνανται νὰ εἶνε:

α') Ἐτησία εἰσφορὰ ἑκάστου ἐξουσιαστοῦ ἀκινήτων ἀγροτικῶν κτημάτων κειμένων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ κατὰ μέτρον ἐκτάσεως μέχρι δραχ. 10 κατὰ στρέμμα καὶ κατὰ κατηγορίαν κτημάτων ἢ κατὰ ὑποφορόφορον δένδρον μέχρι δραχμῆς 1 κατὰ ρίζαν.

Τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον εἰσφορᾶς ἀπαλλάσσονται λειβάδια συνεχοῦς ἐκτάσεως ἄνω τῶν 3.000 στρεμμάτων ἐφ' ὅσον φυλάσσονται ὑπὸ ἰδιωτικοῦ ἀγροφύλακος.

β') Εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἐν ἑκάστῃ ἀγροτικῇ περιοχῇ παραγομένων ἐξ ἀγροτικῶν κτημάτων παντὸς εἴδους, πλὴν καπνοῦ, προϊόντων γῆς, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐλαίου, γλεύκους καὶ οἴνου, ἢ τῆς εἰναζομένης παραγωγῆς αὐτῶν καὶ μέχρι 2 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν προϊόντων τούτων, ὑπολογιζομένης ὡς ὁρίζει Διάταγμα.

γ') Εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ προϊόντων τῶν μεταφερομένων ἢ ἐξαγομένων ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς ἐφ' ὧν δὲν ἐπεβλήθη φορολογία κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον καὶ μέχρι 2ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπολογιζομένης ὡς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον.

Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον εἰσφορὰ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ προκειμένου περὶ σταφίδος καὶ σύκων παραγομένων ἐν Πελοποννήσῳ τὸν ἐπ' αὐτῶν ἐνιαῖον δημοτικὸν φόρον, ἐπὶ δὲ παραγομένων εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπ' αὐτῶν κυρίου δημοσίου φόρου ἢ τὸ διπλάσιον τοῦ ὀθικοῦ δικαιώματος.

δ') Ἐτησία κατὰ κεφαλὴν εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ διατωμένων αἰγοπροβάτων μέχρι λεπτῶν πεντήκοντα, χοίρων μέχρι δεκαπέντε τριῶν καὶ μεγάλων ζώων μέχρι δραχμῶν πέντε, ἐξαιρουμένων τῶν θηλαζόντων γόνων.

Ἐπὶ ποιμνίων διατωμένων εἰς πλείονας ἀγροτικὰς περιοχὰς ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον εἰσφορὰ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἥμισυ τῶν ὡς ἄνω ποσῶν δι' ἑκάστην περιοχήν.

ε') Προαιρετικὴ εἰσφορὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παράγρ. 3 τοῦ Κώδικος τῆς «περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νομοθεσίας» νομικῶν προσώπων ἢ τῶν ἀναγκαστικῶν Συνεταιρισμῶν τῶν διαχειριζομένων περιουσίαν προερχομένην ἐκ καινῆς ἐκμισθώσεως ἰδιωτικῶν χορτονομῶν.

2) Τῇ αἰτήσει Ἀγροτικοῦ τινος Συμβουλίου καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Νομάρχου δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ αὐξάνωνται διὰ τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν αὐτοῦ τὰ ἀνώτατα ὅρια τῶν κατὰ τὰ στοιχεῖα α' ἕως γ' τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου εἰσφορῶν μέχρι τοῦ διπλασίου.

Δι' ἀγροτικὰς περιοχὰς ἀνηκούσας εἰς Ἕνωσιν Συνδέσμων Α. τὴν ὡς ἄνω αὔξησιν αἰτεῖται τὸ Συμβούλιον τὸ διοικοῦν τὸ οἰκεῖον Περιφερειακὸν Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς.

3. Τὰ περὶ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον εἰσφορῶν ὁρίζουσιν εἰδικώτερα Διατάγματα ἢ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 55.

Ἐπιβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς.

1. Αἱ κατὰ τὰ στοιχεῖα α'-δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ Ἀγροφυλακῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς μὴ μετεχούσης Ἑνώσεως ἐπιβάλλονται, αὐξομειοῦνται καὶ καταργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου.

2. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰσφοραὶ ἐπιβάλλονται.

α') Εἴτε ὡς αὐτοτελεῖς ἐντὸς τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 54 ὁρίων.

β') Εἴτε ὡς πρόσθετοι ἐπὶ τεθειμένων ἀντιστοίχων φόρων Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν ἢ ὑπὲρ ἄλλων νομικῶν προσώπων, καὶ μόνον ἐφ' ὅσον οἱ φόροι οὗτοι δὲν συμβεβαιοῦνται αὖτε συνεισπράττονται μετὰ Δημοσίου τινὸς φόρου. Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον πρόσθετοι εἰσφοραὶ ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς δύνανται νὰ ὁρίζωνται καὶ εἰς ποσοστὸν τοῦ φόρου ἐφ' οὗ εἰσὶν πρόσθετοι πλὴν πάντως ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 54.

3. Εἰσφοραὶ τοῦ στοιχ. γ' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 54 ἐπὶ προϊόντων προερχομένων ἐκ πλειόνων ἀγροτικῶν περιοχῶν καὶ μεταφερομένων ἢ ἐξαγομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ λιμένος ἢ ὁδοῦ δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι μετὰ πρότασιν τῆς πλειονότητος τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων τῶν ἐνδιαφερομένων περιοχῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγρονομικοῦ μὲν Συμβουλίου προκειμένου περὶ περιοχῶν τοῦ αὐτοῦ διαμερίσματος, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου δὲ προκειμένου περὶ περιοχῶν πλειόνων διαμερισμάτων, ὁριζόντων καὶ ἐνιαίων δι' ἁπάσας τὰς περιοχὰς ταύτας φορολογικῶν ποσοστῶν, ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ὡς ἄνω στοιχ. γ' τοῦ ἄρθρου 54 ὁριζομένων ὁρίων.

Ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν γίνεται καὶ ἡ διανομὴ τῶν ἐκ τῶν εἰσφορῶν τούτων εἰσπραχθέντων ποσῶν εἰς τοὺς δικαιούχους λογαριασμοὺς Ἀγροφυλακῆς, ἀναλόγως τῶν ἐξ ἑκάστης ἀγροτικῆς περιοχῆς μεταφερθέντων καὶ φορολογηθέντων ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς προϊόντων ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει Διάταγμα.

Περιφερειακὰ Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς. (Π.Τ.Α.)

Ἄρθρον 56.

Περιφέρεια καὶ ἕδρα Ταμείων.

1. Εἰς ἑκάστην Ἐποπτικὴν Περιφέρειαν Ἀγροφυλακῆς ἐν ᾗ ἔχει ἀναγνωρισθῇ Ἕνωσις Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς συνιστᾶται (ἀντὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν λογαριασμῶν τοῦ ἄρθρου 53) ἴδιον κοινὸν διὰ πάσας τὰς περιοχὰς τῆς Ἑνώσεως Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς φέρον τὸ ὄνομα «Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς Ἐποπτικῆς περιφερείας..... τάδε» (Π. Τ. Α.).

2. Πᾶσαι αἱ δαπάναι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου εἰς ἀγροτικὰς περιοχὰς μετεχούσας τῆς Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς καταβάλλονται ἐκ τοῦ οἰκείου Περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς, πλὴν τῶν ἀφορωσῶν τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 108 περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας αἵτινες καταβάλλονται ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 59 Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς.

3. Ἕκαστον Περιφερειακὸν Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς ἀποτελεῖ Νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας τῆς ἕδρας του καὶ ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τούτου, δυναμένου διὰ τὴν ἐνέργειαν ὡρισμένων πράξεων νὰ ὁρίζῃ εἰδικὸν ἀντιπρόσωπόν του καὶ διὰ πράξεώς του ἐφ' ἅπαξ.

Ἕκαστον Π. Τ. Α. ἔχει ἕδραν τὴν τῆς οἰκείας Ἐποπτικῆς Περιφερείας Ἀγροφυλακῆς.

4. Ἡ διαχείρισις ἑκάστου τῶν Π. Τ. Α. ἐνεργεῖται παρὰ τῷ ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐποπτικῆς Περιφερείας Ἐπαρχιακῷ Ταμείῳ, κατὰ τὰς περὶ διαχειρίσεως δημοσίων ἐσόδων καὶ διοικήσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος ἢ διὰ Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 57.

Πόροι Περιφερειακῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς.

1. Πόροι ἑκάστου περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἶναι αἱ κατὰ τὰ στοιχ. α' ἕως ε' παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 54 εἰσφοραὶ ἐξ ἐκείνων μόνων τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν τῆς περιφερείας του ὅσαι μετέχουσι τῆς Ἑνώσεως.

2. Εἰς τὸ Περιφερειακὸν Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς ἑκάστης Ἐποπτικῆς περιφερείας περιέρχονται τὰ χρηματικὰ ὑπόλοιπα καὶ εἰσπρακτέα ὑπόλοιπα τῶν κατὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1926 «περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ Ἀγροφυλακῆς» Λογαριασμῶν Ἀγροφυλακῆς ὡς καὶ τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ παρόντος νόμου ἀγροτικῶν περιοχῶν τῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως.

3. α') Ἡ περιουσία τῶν κατὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1923 «περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» λειτουργησάντων Ταμείων Ἀγροφυλακῆς περιέρχεται εἰς τὸ κατὰ τὸν παρόντα Νόμον καὶ ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του συσταθησόμενον τυχὸν νέον Π. Τ. Α. τῆς ἀντιστοίχου Ἐποπτικῆς Περιφερείας.

Ἐν περιπτώσει μὴ συνταυτίσεως τῆς Ἀγροτικῆς Περιφερείας τέως Ταμείου Ἀγροφυλακῆς πρὸς τὴν διὰ τοῦ παρόντος συσταθησομένην Ἐποπτικὴν Περιφέρειαν, ἡ ὡς ἄνω περιουσία κατανέμεται εἰς τὰ πλείονα δικαιοῦχα νέα Π. Τ. Α. δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ., τοῦ Γ.Τ.Α. καὶ κατὰ λόγον τῆς εἰδικωτέρας προελεύσεως ταύτης.

β') Μὴ συσταθέντος νέου Π. Τ. Α. ἐντὸς διετίας ἡ ἄνω περιουσία κατανέμεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γ.Τ.Α. εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 53 εἰδικοὺς λογαριασμοὺς Ἀγροφυλακῆς τῶν περιοχῶν τῆς περιφερείας τοῦ τέως Ταμείου.

γ') Μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἀποδόσεως τῆς περιουσίας πρώην Ταμείου Ἀγροφυλακῆς εἰς τὰ δικαιοῦχα νέα περιφερειακὰ Ταμεῖα ἢ Λογαριασμοὺς Ἀγροφυλακῆς αὕτη κατατίθεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 59 Γ. Τ. Α. παρ' ᾧ ἐνεργεῖται ἡ διαχείρισις αὐτῆς ἢ λογαριασμὸν τούτων.

Ἄρθρον 58.

Ἐπιβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Π. Τ. Α.

1. Αἱ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου εἰσφοραὶ ἐπιβάλλονται ἐν ἑκάστῃ ἀγροτικῇ περιοχῇ ὑπὲρ τοῦ οἰκείου Περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ὡς αὐτοτελεῖς ἢ πρόσθετοι πλὴν μόνον ἐπὶ φόρων τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 55 καὶ αὐξομειοῦνται ἢ καταργοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων Ἀγροτικῶν καὶ Ἀγρονομικῶν Συμβουλίων καὶ ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει Διάταγμα.

Δι' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν δέον νὰ προτιμᾶται κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ ἐπιβολὴ ἐκείνου τοῦ εἴδους τῆς εἰσφορᾶς ὅπερ ἠθέλεν ὑποδείξει τὸ Ἀγροτικὸν Συμβούλιον τῆς περιοχῆς.

2) Ἐπὶ εἰσφορῶν τῶν ὁποίων ἡ εἰσπραξις γίνεται κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντα τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς ἐξ ἧς προέρχονται (Εἰσπραττόμεναι κατὰ τὴν μεταφορὰν ἢ ἐξαγωγὴν ἢ ἐνοικιαζόμεναι κατ' εὐρυτέρας περιφερείας) ἐπιβάλλεται ἐνιαῖον ποσοστόν, τὸ αὐτὸ δι' ἁπάσας τας τοιαύτας περιοχάς.

Δι' ὁμοίας περιπτώσεις, ἀφορώσας πλείονας Ἐποπτικὰς περιφερείας, τὸ ὡς ἄνω ἐνιαῖον ποσοστὸν ὁρίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς καὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ Γ. Τ. Α.

Ὁμοίως ὁρίζεται καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰς τὰ δικαιοῦχα πλειότερα Π. Τ. Α. κατανομῆς τῶν εἰσπραχθέντων, ἀναλόγως τῶν μεταφερθέντων ἢ ἐξαχθέντων ἐξ ἑκάστης ἐποπτικῆς περιφερείας προϊόντων καὶ ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει Διάταγμα.

3) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ δι' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχὴν ἐπιβλητέου ποσοστοῦ εἰσφορῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκ τοῦ Π. Τ. Α. καταβλητέαι διὰ λογαριασμὸν τούτης δαπάναι, οὕτως ὥστε ἐκ τῶν εἰσφορῶν ἑκάστης περιοχῆς νὰ συμπληρῶνται αἱ δι' αὐτὴν γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ δαπάναι τοῦ Π. Τ. Α., ὑπολογιζομένου ἐπὶ πλέον ποσοῦ 15—25 ο/ο ὅπερ θὰ ἀποτελῇ τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τοῦ Ταμείου τούτου κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

4) Κατὰ τὸ πρῶτον οἰκονομικὸν ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς τῶν οἰκονομικῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου εἰς τινα Ἐποπτικὴν περιφέρειαν ἀγροφυλακῆς τὰς ὑπὲρ τοῦ οἰκείου Π. Τ. Α. εἰσφορὰς δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ καὶ αὐξομειοῖ καὶ ἀπ' εὐθείας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, δι' ἀποφάσεών του, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Διοικήσεως τοῦ Γ. Τ. Α.

Γενικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας (Γ.Τ.Α.)

Ἄρθρον 59.

Ἕδρα καὶ Διοίκησις Γ. Τ. Α.

1) Διὰ τὴν καταβολὴν τῶν διὰ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 108 περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροφυλακῆς δαπανῶν καὶ πάσης ἄλλης διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου δαπάνης ἥτις δὲν βαρύνει ἀπ' εὐθείας αὖτε τοὺς κατ' ἀγροτικὰς περιοχὰς εἰδικοὺς λογαριασμοὺς Ἀγροφυλακῆς, οὔτε τὰ περιφερειακὰ Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς, συνιστᾶται δι' ἅπαν τὸ Κράτος Γενικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἕδραν ἐν Ἀθήναις, ἀποτελοῦν νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ ἐκπροσωπούμενον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ διοικοῦντος τὸ Ταμεῖον τοῦτο Συμβουλίου.

2) Τὸ Γ. Τ. Α. τελεῖ ὑπὸ τὴν Ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 106 Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τὸν ἐκ τῶν μελῶν του Διευθυντὴν Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ ὡς νόμιμον ἀναπληρωτὴν τοῦ Προέδρου καὶ ἑνὸς ἑτέρου μέλους τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὡς τακτικοῦ καὶ ἑνὸς ὡς ἀναπληρωματικοῦ ὁριζομένων δι' ἓν ἑκάστοτε ἔτος καὶ ἐκ περιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ,

Χρέη Εἰσηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Γ. Τ. Α. ἐκτελεῖ ὁ Τμηματάρχης τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, Γραμματέως δ' αὐτοῦ εἷς τῶν παρὰ τῇ αὐτῇ Διευθύνσει Γραμματέων ἢ Λογιστῶν, ὁριζόμενος διὰ δύο ἑκάστοτε ἔτη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου.

3) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον (Δ. Σ.) τοῦ Γ.Τ.Α. θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν τὰ παρόντα μέλη του ὑπερβαίνωσι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν τακτικῶν μελῶν του, ἀποφασίζει δὲ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παφόντων καὶ ψηφισάντων, νικώσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς λειτουργίας τοῦ Δ. Σ. κανονίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

4) Μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γ. Τ. Α. δύνανται νὰ διορίζωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γ. Τ. Α. εἰς λογιστὴς ἐπὶ βαθμῷ Γραμματέως ἢ Εἰσηγητοῦ καὶ εἰς ὑπολογιστὴς ἐπὶ βαθμῷ Ἀκολούθου ἐκ τῶν κεκτημένων τὰ κατὰ τὴν § 2 ἐδ. β' τοῦ ἄρθρου 104 προσόντα, ἐξαιρουμένου πρὸς τοὺς παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἰσοβάθμους των περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους.

5. Ἡ διαχείρισις τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ἐντελεῖται ὡς ὁρίσει ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν παρά τινι τῶν ἐν Ἀθήναις δημοσίων Ταμείων ἢ παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ διὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ἄρθρον 60.

Πόροι τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Πόροι τοῦ Γ. Τ. Α. Α. περιερχόμενοι αὐτῷ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἶναι :

1) Τὰ ἐκ τῶν περιφερειῶν εἰς ἃς ἐφαρμόζεται ὁ παρὼν νόμος προερχόμενα ποινικὰ καὶ πειθαρχικὰ πρόστιμα, ἔξοδα καὶ τέλη.

Ὁ τρόπος τῆς καταβολῆς δικαστικῶν τελῶν καὶ ἐξόδων δι' ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων κατ' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ Ἀγροφυλακῆς ὡς καὶ παντὸς δικαστικοῦ τέλους καὶ ἐξόδου περιερχομένου εἰς τὸ Γ. Τ. Α. κανονίζεται διὰ Διατάγματος.

2) Ποσοστὸν δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῆς ὑπὸ ποινικοῦ Δικαστηρίου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἐπιδικαζομένης ἐξ ἀγροτικοῦ ἀδικήματος ἀποζημιώσεως τῆς μετὰ τοῦ προστίμου συνεισπραττομένης καὶ μέχρις 100 τὸ πολὺ δραχμῶν ἐξ ἑκάστης ἀποφάσεως.

3) Τὰ ποσὰ τῶν χρηματικῶν δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀποζημιώσεων καὶ ἐκπλειστηριασμάτων,, ὅσα δὲν ἤθελον ζητηθῆ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον Ταμεῖον εἰσαγωγῆς των, μεθ' ἣν παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Γ.Τ.Α.

4) Τὸ ἀναλογοῦν ἐτησίως εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Ἀσφάλειαν ποσὸν ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1926 Ν.Δ.«περὶ τρόπου ἀποδόσεως ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου καπνοῦ τῶν εἰς τρίτα νομικὰ πρόσωπα καὶ ὑπηρεσίας ἀνηκόντων ποσοστῶν».

Εἰς τὸ Γ.Τ.Α. περιέρχονται καὶ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκκαθαρισθέντα ὑπὲρ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐκ τοῦ ἄνω φόρου ποσά.

Τὸ ὡς ἀνωτέρω καθωρισμένον ἦδη ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς ποσοστὸν δύναται ν' αὐξηθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μειουμένου ἀναλόγως τοῦ ποσοστοῦ ὑπὲρ ἑτέρων τῶν τῆς αὐτῆς παραγράφου δικαιούχων Ὀργανισμῶν.

5) Ὑποχρεωτικὴ ἐτησία εἰσφορὰ ἑκάστου Π.Τ.Α. καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 53 λογαριασμῶν Ἀγροφυλακῆς, μέχρις ἴσου ποσοῦ πρὸς τὸ δαπανώμενον ἐτησίως ὑπὸ τοῦ Γ.Τ.Α. διὰ τοὺς περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

Ἡ εἰσφορὰ αὕτη ὁρίζεται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Διοικήσεως τοῦ Γ. Τ. Α. καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν ἐκ τῶν περιφερειῶν ἑκάστου Π. Τ. Α. ἢ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 53 λογαριασμῶν Ἀγροφυλακῆς ἐκ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον οἰκονομικὸν ἔτος ἀποθέσεως τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1—4 πόρων τοῦ Γ. Τ. Α.

6) Εἰς τὸ Γ.Τ.Α. περιέρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τὸ 1/4 τῆς εἰς χρῆμα καὶ τίτλους περιουσίας ἑκάστου τῶν κατὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1923 «περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» Ταμείων Ἀγροφυλακῆς τῶν λειτουργησάντων εἰς περιφερείας εἰς ἃς ἐφαρμόζεται ὁ παρὼν νόμος.

Γενικαὶ οἰκονομικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 61.

Βεβαίωσις ἐσόδων Ἀγροφυλακῆς.

1. Τὰ ἔσοδα ἐν γένει Ἀγροφυλακῆς βεβαιοῦνται :

α') Τὰ ἐξ αὐτοσειῶν φόρων ἢ εἰσφορῶν, ὑπὸ τινος τῶν κατὰ τὸν παράγοντα νόμον περιφερειακῶν Συμβουλίων ἢ ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς, ὡς ὁρίζει ἑκάστοτε ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

β') Τὰ ἐκ φόρων ἢ εἰσφορῶν προστίμων ἐπὶ φόρων δημοτικῶν ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων καὶ ὑπὸ τῶν βεβαιούντων τοὺς φόρους τούτους, καθ' ὧν ἐν ἀμελείᾳ ἢ ἀρνήσει των ἐφαρμόζονται καὶ αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 102.

γ') Τὰ ἐκ ποινικῶν προστίμων, ἐξόδων καὶ τελῶν ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ δικάσαντος ποινικοῦ Δικαστηρίου.

2. Τοὺς ἀπαιτουμένους διὰ τὴν εἴσπραξιν ἐσόδων Ἀγροφυλακῆς χρηματικοὺς καταλόγους καταρτίζουσιν οἱ βεβαιοῦντες ἕκαστον ἔσοδον.

Ἄρθρον 62.

Εἴσπραξις ἐσόδων Ἀγροφυλακῆς.

1. Ἡ εἴσπραξις ἐσόδων ἐν γένει Ἀγροφυλακῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπαρχιακῶν ταμιῶν ἢ τῶν δημοτικῶν τοιούτων, εἰς οὓς διαβιβάζονται οἱ σχετικοὶ χρηματικοὶ κατάλογοι, κατὰ τὰς περὶ ταμειακῆς ὑπηρεσίας τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων διατάξεις καὶ ἐπὶ τοῖς ποσοστοῖς τοῖς ὁριζομένοις ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ παρόντος νόμου.

2. Αἱ πρόσθετοι ἐπὶ μὴ δημοσίων φόρων εἰσφοραὶ ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς συνεισπράττονται μετὰ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Δήμου ἢ ἄλλου νομικοῦ προσώπου κυρίου φόρου καὶ ὑπὸ τῶν εἰσπραττόντων τοὺς φόρους τούτους προσώπων.

3. Ἡ εἴσπραξις ἐσόδων ἐν γένει Ἀγροφυλακῆς δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐλλείψει δὲ τοιούτου ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ν' ἀνατίθεται καὶ εἰς περιφερειακὰ Συμβούλια τοῦ παρόντος νόμου ἢ εἰς ἄλλους Ὀργανισμοὺς ἢ εἰς εἰδικὰ εἰσπρακτορικὰ ὄργανα καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς μέχρι 5 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων.

β') Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἢ δι' ἐνοικιάσεως εἴσπραξις, ἥτις ἐνεργεῖται καθ' οὓς ὅρους ὁρίζει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

γ') Ἐπὶ ἀγροτικῶν περιοχῶν μετεχουσῶν Ἑνώσεως ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια α' καὶ β' ἀπαιτουμένη ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκδίδηται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ε. Σ. Α., ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

δ') Τὰ πρόσωπα τὰ ἐνεργοῦντα εἰσπραξιν ἐσόδων Ἀγροφυλακῆς καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ αὐτῶν ἔχουσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πράξεων τούτων τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ὑποχρεώσεις καὶ εὐθύνας μὲ τὰ δημόσια εἰσπρακτορικὰ ὄργανα καὶ τοὺς ἐνοικιαστὰς δημοσίων φόρων.

4. Τὰ ἔσοδα ἐν γένει Ἀγροφυλακῆς εἰσπράττονται καὶ ἀναγκαστικῶς κατὰ τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις, τῆς εἰσπράξεως τούτων ὡς καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν σχετικῶν ἐνταλμάτων προσωποκρατήσεως δυναμένης ν' ἀνατίθηται καὶ εἰς ὄργανα Ἀγροφυλακῆς.

5. Διὰ Διαταγμάτων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ὁρίζηται καὶ ἄλλος τρόπος βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ἐσόδων καὶ διαχειρίσεως λογαριασμῶν καὶ Ταμείων ἐν γένει Ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 63.

Δάνεια καὶ δωρεαί.

1) Τὰ περιφερειακὰ Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς καὶ τὸ Γενικὸν Ταμεῖον Α. Α. δύνανται μετ' ἀπόφασιν τῶν διοικούντων αὐτὰ Συμβουλίων ἐγκρινομένην παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ συνάπτωσι δάνεια μεταξὺ των ἢ μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἢ ἄλλου πιστωτικοῦ Ἱδρύματος ἢ νομικοῦ προσώπου καὶ ἐπὶ ἐγγυήσει ἢ ἐκχωρήσει τῶν πόρων αὐτῶν.

Ἡ σύμβασις συναμολογήσεως τοιούτων δανείων ἀπαλλάσσεται παντὸς τέλους χαρτοσήμου.

2) Δι' ἐπειγούσας δαπάνας περιφερειακοῦ τινος Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Α. Α. ἐπιτρέπεται ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἀμοιβαία προσωρινὴ χρηματικὴ ἐνίσχυσις δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως αὐτῶν ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὸ ὡς ἄνω χορηγηθὲν ποσὸν ἐπιστρέφεται εἰς τὸ καταβαλὸν Ταμεῖον τὸ βραδύτερον ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς καταβολῆς οἰκονομικοῦ ἔτους.

3) Διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐγκρινούσης τὴν χορήγησιν δανείου ἢ προσωρινῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως δύνανται νὰ ἐλαττώνηται προσωρινῶς καὶ μέχρις ὡρισμένου χρόνου ὁ ἀριθμὸς ἢ καὶ ὁ μισθὸς τῶν ὀργάνων ἀγροφυλακῆς τοῦ δανειζομένου Ταμείου ἢ νὰ τίθενται καὶ ἄλλοι περιορισμοὶ ἢ ὅροι διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ δανείου.

4. Διὰ προσωρινὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κατὰ τὸν νόμον 3394 λειτουργοῦντος Ταμείου Ἀγροφυλακῆς νομοῦ Ρεθύμνης δύνανται δι' ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου νὰ ὁρισθῇ ὑποχρεωτικὴ ἐφάπαξ εἰσφορὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς περιφερείας τοῦ Ταμείου τούτου μέχρι 10 ο)ο τῶν τακτικῶν ἐσόδων αὐτῶν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1929—30 καὶ πάντως οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δι' ἕκαστον Δῆμον καὶ τῶν δέκα χιλιάδων δι' ἑκάστην Κοινότητα.

Ἡ ὡς ἄνω εἰσφορὰ θεωρεῖται ὡς ὑποχρεωτικὴ δαπάνη τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος, δι' ἣν ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νομοθεσίας, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἀναγραφὴν αὐτῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος εἰδικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Τὰ ποσὰ τῶν ὡς ἀνωτέρω προσωρινῶν ἐνισχύσεων ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς Ρεθύμνης διὰ πέντε ἐτησίων δόσεων, ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ πρακειμένῃ περιπτώσει.

5) Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται νὰ ἐγγράφεται κατ' ἔτος πίστωσις μέχρι πέντε ἑκατομμυρίων δραχμῶν ὡς προσωρινὴ ἐνίσχυσις ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου Ταμείου πρὸς τὸ Γ.Τ.Α. διατιθεμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἀποδιδομένη τῷ Δημοσίῳ κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγρ. 2.

6) Δωρεαὶ πρὸς λογαριασμοὺς ἢ Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς γίνονται ἀποδεκταὶ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ διοικοῦντος αὐτὰ Συμβουλίου, τοιαῦται δ' ὑπὸ ὅρον μετ' ἀπόφασιν τοῦ διοικοῦντος Συμβουλίου ἐγκρινομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Αἱ σχετικαὶ συμβάσεις ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 64.

1) Τὰ λογιστικὰ στοιχεῖα διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν περιφερειακῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς καὶ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Α. Α. καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ αὐτῶν ἐλέγχονται ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὰς περὶ Ὀργανισμοῦ τούτου διατάξεις.

2) Α'. Ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους χαρτοσήμου.

α') Αἱ ἐφέσεις, ἐνστάσεις καὶ προσφυγαὶ κατ' ἀποφάσεων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, αἱ ἀσκούμεναι ἐνώπιον τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον Συμβουλίων καὶ Ἀρχῶν.

β') Παντὸς εἴδους δηλώσεις μετὰ πρόσκλησιν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον Συμβουλίων ἢ Ἀρχῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

γ') Ἰδιωτικὰ συμφωνητικὰ καὶ ἐκθέσεις προσλήψεως ἰδιωτικῶν ἀγροφυλάκων καὶ ὑβρεονομέων.

δ') Πάντα ἐν γένει τὰ ἔγγραφα, γραμμάτια, ἐξοφλήσεις τοιούτων, ἐξοφλήσεις χρηματικῶν ἐνταλμάτων κλπ. τὰ ἐκδιδόμενα διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον λογαριασμῶν καὶ Ταμείων Ἀγροφυλακῆς.

Β'. Αἱ ἰσχύουσαι ἑκάστοτε διατάξεις περὶ ἀπαλλαγῆς τελῶν χαρτοσήμου διὰ τὴν ὁρκωμοσίαν καὶ ἀπόληψιν μισθοῦ καὶ λοιπῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Α. Α. κινητικὰ καὶ ἰδιωτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς καὶ πραγματογνώμονας.

3) Διὰ Διαταγμάτων τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν κανονίζονται:

α') Τὰ περὶ καταρτισμοῦ καὶ καρύξεως ἐκτελεστῶν ὑπὸ τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ ἢ ἄλλης Ἀρχῆς πινάκων ποινικῶν ἀπολήψιμων καὶ ἀποζημιώσεων ἐκ καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπ' ἀγροτικῷ ἀδικήματι καὶ τὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν πινάκων τούτων.

β') Εἰδικώτερον τὰ τῆς διαχειρίσεως τῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς, τὰ τῆς πληρωμῆς καὶ προπληρωμῆς τῶν δαπανῶν αὐτῶν καὶ τὰ τῆς κινήσεως κεφαλαίων τῶν Ταμείων τούτων.

γ') Τὰ περὶ προϋπολογισμοῦ, ἀπολογισμοῦ καὶ μηνιαίων ἰσολογισμῶν τῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς.

δ') Τὰ περὶ ἐλέγχου τῶν Ἀρχῶν τῶν βεβαιουσῶν καὶ εἰσπραττουσῶν ἔσοδα Ἀγροφυλακῆς καὶ ταμιῶν τῶν διαχειριζομένων Ταμεῖα Ἀγροφυλακῆς καὶ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γ.Τ.Α.

5) Διὰ Διατάγματος δύναται:

α') Νὰ ὁρισθῇ ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν περιφερειακῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς καταρτιζόμενος καὶ ἐκτελούμενος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου περιλαμβάνεται ἐν τῷ Π(ρ)σμῷ τοῦ οἰκείου Νομοῦ καὶ εἰς ἴδιον παράρτημα αὐτοῦ, ὁπότε καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν ἐλέγχεται κατὰ τὰς περὶ ἀπολογισμοῦ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ νομοῦ διατάξεις.

β') Νὰ χορηγηθῶσιν τῷ Νομαρχιακῷ Συμβουλίῳ ἁρμοδιότητος Ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος νόμου τῆς βεβαιώσεως, εἰσπράξεως καὶ διαχειρίσεως τῶν πόρων τῶν περιφερειακῶν Ταμείων Ἀγροφυλακῆς.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ἀδικήματα ἐκ τοῦ παρόντος νόμου. Ποινικαὶ καὶ Δικαστικαὶ διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 65.

Καθορισμὸς ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

1) Τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀδικήματα, διωκόμενα, ἐκδικαζόμενα καὶ τιμωρούμενα κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, φέρουσι τὸ ὄνομα ἀγροτικὰ ἀδικήματα καὶ διακρίνονται:

α') Εἰς ἀγροζημίας.

β') Εἰς ἀγροτικὰς παραβάσεις.
γ') Εἰς ἀγρονομικὰς παραβάσεις.
2) Ἀγροζημίαι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου εἶνε:
α') Ἡ κλοπὴ ἢ ἡ ὑπεξαίρεσις κινητοῦ ἀγροτικοῦ πράγματος ἀξίας οὐχὶ μείζονος τῶν χιλίων δραχ. (ἄρθρ. 66).
β') Ἡ φθορὰ ἢ βλάβη ξένου ἀκινήτου ἀγροτικοῦ κτήματος ἢ κινητοῦ ἀγροτικοῦ πράγματος, ἐξ ἧς ἡ εἰς αὐτὸ προξενηθεῖσα ζημία δὲν ὑπερβαίνει τὰς χιλίας δραχ. (ἄρθρ. 67).
γ') Ἡ φθορὰ ἢ βλάβη ξένου ἀγροτικοῦ ἀκινήτου κτήματος ἢ ἀγροτικοῦ κινητοῦ πράγματος εἰδικῶς διὰ ζώων (ἄρθρ. 68).
3) Ἀγροτικαὶ παραβάσεις εἶνε:
α') Ἡ ἀπείθεια εἰς διατάξεις δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπιβαλλουσῶν παρεπομένας ποινὰς (ἄρθρον 70).
β') Αἱ παραβάσεις περὶ τὴν σύλληψιν ζώων καὶ εἴσπραξιν συλλήπτρων (ἄρθρα 71 καὶ 72).
γ') Ἡ παραβίασις κανονισμῶν ἀρδεύσεως ὑπ' ὀργάνων ἀγροφυλακῆς (ἄρθρον 73).
δ') Ἡ ἀφαίρεσις ἢ μετακίνησις ὁριοσήμων (ἄρθρον 74).
ε') Ἡ παρεμβολὴ ἐμποδίων εἰς καταπολέμησιν ἀσθενειῶν ζώων ἢ φυτῶν (ἄρθρον 75).
ϛ') Ἄρνησις παροχῆς πληροφοριῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου (ἄρθρ. 76).
4) Ἀγρονομικαὶ παραβάσεις εἶνε:
Α') Παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων ἀφορωσῶν:
α') Τὴν διατήρησιν ζώων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ (ἄρθρον 77).
β') Τὴν βόσκησιν ζώων (ἄρθρα 78 καὶ 79).
γ') Τὰ τῆς διανομῆς ἀρδευτικῶν ὑδάτων καὶ καθαριότητος ὑδάτων (ἄρθρα 80 καὶ 81).
Β') Αἱ παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδεδομένων ὑπὸ τῶν Ἀγρονομικῶν ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς (ἄρθρον 82).
5) Πρᾶξίς τις χαρακτηριζομένη ὡς πταῖσμα ὑπὸ τοῦ Π.Ν. ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν αὕτη χαρακτηρίζεται διὰ τούτου ὡς ἀγροτικὸν ἀδίκημα.

Ἀγροζημίαι καὶ ποιναί.

Ἄρθρον 66.

Ἀγροτικὴ κλοπὴ καὶ ὑπεξαίρεσις.

1) Ὅστις κλέπτει κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 371 καὶ 372 τοῦ Π. Ν. ξένον ἢ κοινόχρηστον ἀγροτικὸν κινητὸν πρᾶγμα ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει κείμενον, τιμωρεῖται:
α') Μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι δύο χιλιάδων δραχ. ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος ὑπερβαίνῃ τὰς 400, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλίας δραχ.
β') Μὲ πρόστιμον μέχρι πεντακοσίων δραχ. ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.
2) Ὅστις κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 386, 387 τοῦ Π. Ν. ὑπεξαιρεῖ ξένον ἀγροτικὸν κινητὸν πρᾶγμα τιμωρεῖται κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν στοιχ. α' ἢ β' τῆς προηγουμένης παρ. μὲ τὴν ἐν ἑκάστῳ τούτῳ ἀναγραφομένην ποινήν.
Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς διακατοχῆς ἢ φυλάξεως τοῦ ὑπεξαιρεθέντος πράγματος ἐπιτρέπονται πάντοτε μάρτυρες.
3) Ἡ τυχὸν ἀποζημίωσις τοῦ ζημιωθέντος ἐξ ἀγροτικῆς κλοπῆς ἢ ὑπεξαιρέσεως δὲν ἀποσβεννύει τὸ ἀξιόποινον. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀποδειχθῇ ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ πρὸ τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως, λογίζεται ὡς ἐλαφρυντικὴ περίπτωσις διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 67.

Ἀγροτικὴ φθορὰ ἢ βλάβη.

1. Ὅστις κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 421 Π. Ν. φθείρει ἢ βλάπτει ἐκ προθέσεως δι' οἱουδήποτε μέσου, πλὴν διὰ ζώων, ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει κείμενον παντὸς εἴδους ξένον ἢ κοινόχρηστον ἀκίνητον ἀγροτικὸν κτῆμα ἢ κινητὸν ἀγροτικὸν πρᾶγμα ἢ διαταράσσει καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν κανονικὴν ροὴν ἀρδευτικῶν ὑδάτων ἀλλοτρίων ἢ κοινοτικῶν τιμωρεῖται:
α') Μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι 2.000 δραχ. ἐὰν ἡ ἐκ τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης ἢ ἐκ τῆς διαταράξεως προξενηθεῖσα εἰς τὸ πρᾶγμα ζημία ὑπερβαίνῃ τὰς 400, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλίας δραχ.
β') Μὲ πρόστιμον μέχρι δραχ. 500 ἐὰν ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ. ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.
2. Ἡ διάταξις τῆς παρ. 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀδικήματος.

Ἄρθρον 68.

Φθορὰ ἢ βλάβη εἰδικῶς διὰ ζώων.

1. Ὅστις εἰσάγων ζῶα ἢ πτηνὰ εἰς ξένον ἀγροτικὸν ἀκίνητον κτῆμα ἐφ' οὗ δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα ἢ ἄνευ τῆς προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος τοῦτο φθείρει ἢ βλάπτει διὰ τούτων ἐκ προθέσεως εἴτε αὐτὸ τοῦτο τὸ κτῆμα ἢ τὰς ἐν αὐτῷ καλλιεργείας ἢ σπορὰς ἢ τὰ ὁπωσδήποτε παραχθέντα χόρτον, φυτείας, δένδρα, καρποὺς ἐν γένει ἢ κατασκεύσματα προστατεύοντα ἢ ἀσφαλίζοντα τοῦτο ἢ ἄλλο οἱονδήποτε ἀγροτικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος κτῆμα, τιμωρεῖται:
α') Μὲ κράτησιν μέχρι 2 μηνῶν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι 3000 δρ. ἐὰν ἡ ἐκ τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης ζημία ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δρ.
β') Μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχ. ἐὰν ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.
2. Ἐὰν ἡ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ πρᾶξις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἢ ἀπροσεξίας τοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιτήρησιν ἢ φύλαξιν τῶν ζώων, ἐπιβάλλεται αὐτῷ μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς ἑτέρας τῶν ἄνω ποινῶν.
3. Ἡ τυχὸν ἀποζημίωσις τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ζημιωθέντος αἴρει τὸ ἀξιόποινον μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 69.
4. Ἡ κατὰ τὴν παρ. 1 συγκατάθεσις ἡ χορηγοῦσα τὸ δικαίωμα τῆς εἰσαγωγῆς ἢ βοσκήσεως ζώων εἰς ξένον κτῆμα ἀποδεικνύεται μόνον ἐγγράφως καὶ δι' ἐκθέσεως συνταχθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ζώων ἐνώπιον ἀρμοδίου τινὸς ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ἀγρονόμου ἢ τῆς κοινοτικῆς ἢ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ δι' ἄλλου ἐγγράφου γνωστοποιουμένου εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα ἀγροφυλακῆς πάντως πρὸ τῆς πράξεως.
Ἐὰν δὲν συμπίπτῃ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δικαίωμα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῶν ἐν αὐτῷ χόρτων ἢ φυτειῶν κλπ. ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη συγκατάθεσις πάντων τῶν εἰς οὓς θὰ ἠδύνατο νὰ προξενηθῇ ζημία ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς ζώων.
5. α' Εἰς πρόσωπα καταδικασθέντα ἤδη δὶς ἐπί τινι τῶν ἐν τοῖς παραγ. 1 ἢ 2 ἀδικημάτων δύναται διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς κηρυττούσης αὐτὰ ἐκ τρίτου ἔνοχα διὰ τοιοῦτον ἀδίκημα πραχθὲν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῶν προηγουμένων νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐπιτήρησις ἢ ὁδηγία ζώων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους.
β'. Ὁ παρὰ τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν ἀναλαμβάνων τὴν ἐπιτήρησιν ἢ ὁδηγίαν ζώων ὁπουδήποτε καὶ ὁ ἐν γνώσει τῆς ἀπαγορεύσεως ἀναθέτων αὐτῷ τοιαύτην τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 70.

Ἄρθρον 69.

Ἀπόσβεσις ἀξιοποίνου ἐπὶ ἀγροζημίας διὰ ζώων λόγῳ ἀποζημιώσεως.

1. α') Ἔγκρισις παρανόμου βοσκήσεως ζώων εἰς ξένον κτῆμα δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὸ τοιοῦτον δικαίωμα μετὰ τὴν πρᾶξιν ἢ καταβολὴ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν διὰ ζώων ζημίαν αἴρει τὸ ἀξιόποινον τῆς πράξεως μόνον ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἐξ ἀμελείας καὶ ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἑπομένων στοιχείων β' καὶ γ'.
β') Ἡ περίπτωσις τῆς ἀμελείας δέον νὰ προκύπτῃ ἐκ

τῆς βεβαιούσης τὸ ἀδίκημα ἐκθέσεως τοῦ ὀργάνου ἀγροφυλακῆς, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης μηνύσεως ἢ διὰ βεβαιώσεως τοῦ ζημιωθέντος καταχωριζομένης ἐν τῇ κατὰ τὸ ἐδάφιον γ' ἐκθέσει.
γ') Ἡ ἔγκρισις ἢ ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως δέον νὰ δηλωθῇ ὑπὸ τοῦ ζημιωθέντος ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου τῆς περιοχῆς ἐν ἧ ἐγένετο τὸ ἀδίκημα ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ ζημιωθέντος ἢ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Ἀγρονόμου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πράξεως, τῆς ἡμέρας τῆς τελέσεως αὐτῆς βεβαιουμένης διὰ πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου ἀγροφύλακος, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης καὶ διὰ παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ δι' ἁπλῶν βεβαιώσεων.
2) Περὶ τῆς δηλώσεως, ἐγκρίσεως ἢ καταβολῆς ἀποζημιώσεως συντάσσεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ἀγρονόμου ἔκθεσις ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ μονογεγραμμένῳ κατὰ σελίδας καὶ τεθεωρημένῳ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ὑπογραφομένη ὑπό τε τοῦ ἐγκρίνοντος καὶ τοῦ δράστου τῆς πράξεως ἢ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 85 ὑπευθύνου πρὸς ἀποζημίωσιν, ἀποκλειομένου παντὸς ἑτέρου τρόπου δηλώσεως.
Ἡ δήλωσις εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν ἔχῃ προηγηθῇ ἡ καταβολὴ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τυχὸν κληθέντος πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονος.
Ἐὰν ἡ ἔκθεσις ἀποζημιώσεως ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἀγροτικοῦ συμβουλίου ἀντίγραφον αὐτῆς ἀποστέλλεται ἀμελητὶ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀγρονόμον.
3) Ἡ κατὰ τὸ στοιχ. γ' τῆς παραγρ. 1 προθεσμία δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς βεβαίωσιν καὶ μήνυσιν τῆς πράξεως ὑποχρεώσεων τοῦ ἀγροφύλακος.
4) Ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις καὶ ἡ περὶ τοῦ ἀδικήματος μήνυσις ἢ ἔκθεσις εἰσάγονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἀγρονόμου ἄνευ κλητεύσεως τῶν διαδίκων καὶ μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Πταισματοδικείου κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως ἀποζημιώσεως δικάσιμον αὐτοῦ.
Ἐὰν ὁ πταισματοδίκης, κρίνων ἐκ τῶν ἐνόντων, πεισθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ἀδικήματος ἐξ ἀμελείας καὶ ὅτι συντρέχουσι καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, κηρύσσει δι' ἀποφάσεώς του καταχωριζομένης περιληπτικῶς κάτωθι τῆς μηνύσεως ἢ τῆς ἐκθέσεως βεβαιώσεως τοῦ ἀδικήματος καί, τοιαύτης μὴ ὑπαρχούσης, κάτωθι τῆς ἐκθέσεως δηλώσεως ἀποζημιώσεως, ἀπεσβεσμένον τὸ ἀξιόποινον καὶ ἀπαλλάσσει τὸν μηνυθέντα καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἄλλως διατάσσει τὴν κατὰ τὴν οἰκείαν διαδικασίαν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως.
5) Ἐὰν παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ κατὰ τὸ στοιχ. γ' τῆς παρ. 1 ἀνατρεπτικὴ προθεσμία προχωρεῖ ἡ ποινικὴ δίωξις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.
6) Ἐὰν παρὰ τὸν διὰ τῆς μηνύσεως ἢ ἐκθέσεως χαρακτηρισμὸν τῆς παρανόμου βοσκήσεως ὡς ἐκ προθέσεως ἐκδοθῇ καταδικαστικὴ ἀπόφασις χαρακτηρίζουσα ταύτην ὡς ἐξ ἀμελείας, ἤθελε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἀπαγγελίας τῆς ποινῆς καταβληθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἐπιδικασθεῖσα χρηματικὴ ἀποζημίωσις καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν πραγματογνωμόνων, βεβαιούμενα ἐν τοῖς πρακτικοῖς, δὲν καταγιγνώσκεται ποινή, διὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλονται μόνον τὰ ποινικὰ ἔξοδα καὶ τέλη.

Ἀγροτικαὶ παραβάσεις.

Ἄρθρον 70.

Παραβάσεις ἀπαγορεύσεων ἢ ἐπιταγῶν ἀπαγγελθεισῶν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ὅστις δὲν συμμορφοῦται οἰκειοθελῶς πρὸς ἐπιταγὴν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου περὶ ἀπομακρύνσεως ζώων (ἄρθρον 77, στ. β') καὶ ὁ ἐπαναφέρων ταῦτα εἰς τόπους ἐξ ὧν ἀπηλάθησαν χωρὶς νὰ συμμορφωθῇ προηγουμένως πρὸς τοὺς σχετικοὺς ὅρους τῆς ἀποφάσεως ὡς καὶ ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς ἄλλην νόμιμον ἀπαγόρευσιν ἀπαγγελθεῖσαν κατ' αὐτοῦ δι' ὡς ἀνωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως (ἄρθρ. 68 παρ. 5).

Ἄρθρον 71.

Παραβάσεις περὶ τὴν σύλληψιν ζώων.

1) α') Μὲ πρόστιμον τοὐλάχιστον 100 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον τῆς ἀγροφυλακῆς ἢ τῆς δημοσίας δυνάμεως ὅπερ ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας συνέλαβε καὶ κατεκράτησε ζῶα ἢ πτηνὰ ἐπὶ τῇ ψευδεῖ προφάσει ὅτι ταῦτα ἔβοσκον παρανόμως ἢ περιεπλανῶντο ἄνευ ὁδηγοῦ.
β') Τὸ τελεσιδίκως καταδικασθὲν ἐπὶ τῷ ἄνω ἀδικήματι ὄργανον ἀγροφυλακῆς εἰσάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ἁρμόδιον πειθαρχικὸν Συμβούλιον μὲ ἐρώτημα ἀπολύσεως.
2) Ἐὰν ὁ δράστης τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ παραβάσεως εἶνε ἰδιώτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχμῶν.
3) Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχ. ὅστις, χωρὶς νὰ συντρέχῃ ἀντίστασις κατὰ τῆς ἀρχῆς ἢ ἄλλη βαρυτέρα παράβασις τοῦ Π. Ν., ματαιώνει ἢ ἀποπειρᾶται νὰ ματαιώσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν νόμιμον σύλληψιν ἢ ἀπέλασιν ζώων.

Ἄρθρον 72.

Παράνομος εἴσπραξις συλλήπτρων.

1. Μὲ πρόστιμον τοὐλάχιστον 300 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον τῆς ἀγροφυλακῆς ὅπερ εἰσέπραξε σύλληπτρα ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ψευδεῖ προφάσει ἢ ἐὰν δὲν εἶχον καθορισθῇ τοιαῦτα παρὰ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἁρμοδίων ἀρχῶν ἢ εἰσέπραξεν ἀνώτερα τῶν καθωρισμένων ἐφ' ὅσον τὸ παρανόμως εἰσπραχθὲν ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 400 δραχ.
Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως διατάσσεται καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν παρανόμως εἰσπραχθέντων συλλήπτρων, εἰσπραττομένων καὶ ἀποδιδομένων κατὰ τὰς παρ. 2 καὶ ἑφεξῆς τοῦ ἄρθρ. 101 ἢ ἐκ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ καταδικασθέντος ἀγροφύλακος κατὰ τὴν παρ. 8 τοῦ ἄρθρου 91.
Ἐὰν τὸ παρανόμως εἰσπραχθὲν ποσὸν τῶν συλλήπτρων ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ. ἐφαρμόζονται αἱ περὶ καταπιέτεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 461 τοῦ Π. Ν.
2. Ἡ διάταξις τοῦ στοιχ. β' τῆς παρ. 1 τοῦ ὄρθρ. 71 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 73.

Παραβάσεις κανονισμῶν ἀρδεύσεως ὑπὸ ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1. Μὲ πρόστιμον τοὐλάχιστον 300 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον Ἀγροφυλακῆς ὅπερ ὡς ὑδρονομεὺς ἀρδευτικῶν ὑδάτων παραβιάζει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἐκ προθέσεως τὰς διατάξεις κανονισμῶν ἀρδεύσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης δὲν ἐπῆλθε ζημία εἰς τρίτον. (Ἄρθρον 67).
2. Ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παρ. 1 τοῦ ὄρθρ. 71 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 74.

Παραβάσεις περὶ τὰ ὁριόσημα.

Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν:
α') Ὅστις χωρὶς νὰ σκοπῇ νὰ μεταβάλῃ τὴν δι' αὐτῶν σημειουμένην κατάστασιν τῶν δικαίων ἑκάστου ἀνατρέπει ἢ ἀφαιρεῖ ἢ μετακινεῖ ἢ καθιστᾷ ἀγνώριστα ἄνευ ἀδείας ὠφελείας ἢ βλάβης τρίτου, τὰ ὑπὸ ἐξουσιαστῶν ἀγροτικῶν κτημάτων τεθειμένα ὁριόσημα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ματαιώνει τὸν δι' ὃν ταῦτα ἐτέθησαν σκοπόν.
β') Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐφαρμόζονται καὶ ἐὰν ἡ ἐν αὐτῷ παράβασις ἐπράχθη εἰς οἱανδήποτε σήματα τεθέντα ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει ὑπὸ τῆς ἀρχῆς πρὸς οἱονδήποτε σκοπόν, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν δὲν προβλέπει εἰδικὸς νόμος ὁρίζων βαρυτέραν ποινήν.
γ') Ἐὰν ἐκ τῶν ἄνω παραβάσεων ἐπροξενήθη καὶ ζημία ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀγροζημιῶν διατάξεις τοῦ παρόντος ἐφ' ὅσον διὰ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν δὲν προβλέπει εἰδικὸς νόμος.

Ἄρθρον 75.

Παραβάσεις περὶ τὴν καταπολέμησιν ἀσθενειῶν ζώων ἢ φυτῶν.

Μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχμῶν τιμωρεῖται ὅστις δυσχε-

β') Εἰς ἀγροτικὰς παραβάσεις.

γ') Εἰς ἀγρονομικὰς παραβάσεις.

2) Ἀγροζημίαι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου εἶνε:

α') Ἡ κλοπὴ ἢ ἡ ὑπεξαίρεσις κινητοῦ ἀγροτικοῦ πράγματος ἀξίας οὐχὶ μείζονος τῶν χιλίων δραχ. (ἄρθρ. 66).

β') Ἡ φθορὰ ἢ βλάβη ξένου ἀκινήτου ἀγροτικοῦ κτήματος ἢ κινητοῦ ἀγροτικοῦ πράγματος, ἐξ ἧς ἡ εἰς αὐτὸ προξενηθεῖσα ζημία δὲν ὑπερβαίνει τὰς χιλίας δραχ. (ἄρθρ. 67).

γ') Ἡ φθορὰ ἢ βλάβη ξένου ἀγροτικοῦ ἀκινήτου κτήματος ἢ ἀγροτικοῦ κινητοῦ πράγματος εἰδικῶς διὰ ζώων (ἄρθρ. 68).

3) Ἀγροτικαὶ παραβάσεις εἶνε:

α') Ἡ ἀπείθεια εἰς διατάξεις δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπιβαλλουσῶν παρεπομένας ποινὰς (ἄρθρον 70).

β') Αἱ παραβάσεις περὶ τὴν σύλληψιν ζώων καὶ εἰσπραξιν συλλήπτρων (ἄρθρα 71 καὶ 72).

γ') Ἡ παραβίασις κανονισμῶν ἀρδεύσεως ὑπ' ὀργάνων ἀγροφυλακῆς (ἄρθρον 73).

δ') Ἡ ἀφαίρεσις ἢ μετακίνησις ὁριοσήμων (ἄρθρον 74).

ε') Ἡ παρεμβολὴ ἐμποδίων εἰς καταπολέμησιν ἀσθενειῶν ζώων ἢ φυτῶν (ἄρθρον 75).

Ϛ') Ἄρνησις παροχῆς πληροφοριῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου (ἄρθρ. 76).

4) Ἀγρονομικαὶ παραβάσεις εἶνε:

Α') Παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν Ἀγροτικῶν Συμβουλίων ἀφορωσῶν:

α') Τὴν διατήρησιν ζώων ἐν τῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ (ἄρθρον 77).

β') Τὴν βόσκησιν ζώων (ἄρθρα 78 καὶ 79).

γ') Τὰ τῆς διανομῆς ἀρδευτικῶν ὑδάτων καὶ καθαριότητος ὑδάτων (ἄρθρα 80 καὶ 81).

Β') Αἱ παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδεδομένων ὑπὸ τῶν Ἀγρονομικῶν ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς (ἄρθρον 82).

5) Πρᾶξις τις χαρακτηριζομένη ὡς πταῖσμα ὑπὸ τοῦ Π.Ν. ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν αὕτη χαρακτηρίζεται διὰ τούτου ὡς ἀγροτικὸν ἀδίκημα.

Ἀγροζημίαι καὶ ποιναί.

Ἄρθρον 66.

Ἀγροτικὴ κλοπὴ καὶ ὑπεξαίρεσις.

1) Ὅστις κλέπτει κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 371 καὶ 372 τοῦ Π. Ν. ξένον ἢ κοινόχρηστον ἀγροτικὸν κινητὸν πρᾶγμα ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει κείμενον, τιμωρεῖται:

α') Μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι δύο χιλιάδων δραχ. ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος ὑπερβαίνῃ τὰς 400, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλίας δραχ.

β') Μὲ πρόστιμον μέχρι πεντακοσίων δραχ. ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ κλαπέντος δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.

2) Ὅστις κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 386, 387 τοῦ Π. Ν. ὑπεξαιρεῖ ξένον ἀγροτικὸν κινητὸν πρᾶγμα τιμωρεῖται κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν στοιχ. α' ἢ β' τῆς προηγουμένης παρ. μὲ τὴν ἐν ἑκάστῳ τούτῳ ἀναγραφομένην ποινήν.

Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς διακατοχῆς ἢ φυλάξεως τοῦ ὑπεξαιρεθέντος πράγματος ἐπιτρέπονται πάντοτε μάρτυρες.

3) Ἡ τυχὸν ἀποζημίωσις τοῦ ζημιωθέντος ἐξ ἀγροτικῆς κλοπῆς ἢ ὑπεξαιρέσεως δὲν ἀπαλλύνει τὸ ἀξιόποινον. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀποδειχθῇ ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ πρὸ τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως, λογίζεται ὡς ἐλαφρυντικὴ περίπτωσις διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 67.

Ἀγροτικὴ φθορὰ ἢ βλάβη.

1. Ὅστις κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 421 Π. Ν. φθείρει ἢ βλάπτει ἐκ προθέσεως δι' οἱουδήποτε μέσου, πλὴν διὰ ζώων, ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει κείμενον παντὸς εἴδους ξένον ἢ κοινόχρηστον ἀκίνητον ἀγροτικὸν κτῆμα ἢ κινητὸν ἀγροτικὸν πρᾶγμα ἢ διαταράσσει καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν κανονικὴν ροὴν ἀρδευτικῶν ὑδάτων ἀλλοτρίων ἢ κοινοτικῶν τιμωρεῖται:

α') Μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι 2.000 δραχ. ἐὰν ἡ ἐκ τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης ἢ ἐκ τῆς διαταράξεως προξενηθεῖσα εἰς τὸ πρᾶγμα ζημία ὑπερβαίνῃ τὰς 400, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλίας δραχ.

β') Μὲ πρόστιμον μέχρι δραχ. 500 ἐὰν ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ. ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.

2. Ἡ διάταξις τῆς παρ. 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀδικήματος.

Ἄρθρον 68.

Φθορὰ ἢ βλάβη εἰδικῶς διὰ ζώων.

1. Ὅστις εἰσάγων ζῶα ἢ πτηνὰ εἰς ξένον ἀγροτικὸν ἀκίνητον κτῆμα ἐφ' οὗ δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα ἢ ἄνευ τῆς προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος τοῦτο φθείρει ἢ βλάπτει διὰ τούτων ἐκ προθέσεως εἴτε αὐτὸ τοῦτο τὸ κτῆμα ἢ τὰς ἐν αὐτῷ καλλιεργείας ἢ σπορὰς ἢ τὰ ὁπωσδήποτε παραχθέντα χόρτον, φυτείας, δένδρα, καρποὺς ἐν γένει ἢ κατασκευάσματα προστατεύοντα ἢ ἀσφαλίζοντα τοῦτο ἢ ἄλλο οἱονδήποτε ἀγροτικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος κτῆμα, τιμωρεῖται:

α') Μὲ κράτησιν μέχρι 2 μηνῶν ἢ μὲ πρόστιμον μέχρι 3000 δρ. ἐὰν ἡ ἐκ τῆς φθορᾶς ἢ βλάβης ζημία ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δρ.

β') Μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχ. ἐὰν ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν μέχρις 8 ἡμερῶν.

2. Ἐὰν ἡ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ πρᾶξις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἢ ἀπροσεξίας τοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιτήρησιν ἢ φύλαξιν τῶν ζώων, ἐπιβάλλεται αὐτῷ μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς ἑτέρας τῶν ἄνω ποινῶν.

3. Ἡ τυχὸν ἀποζημίωσις τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ζημιωθέντος αἴρει τὸ ἀξιόποινον μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 69.

4. Ἡ κατὰ τὴν παρ. 1 συγκατάθεσις ἡ χορηγοῦσα τὸ δικαίωμα τῆς εἰσαγωγῆς ἢ βοσκήσεως ζώων εἰς ξένον κτῆμα ἀποδεικνύεται μόνον ἐγγράφως καὶ δι' ἐκθέσεως συνταχθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ζώων ἐνώπιον ἀρμοδίου τινὸς ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ἀγρονόμου ἢ τῆς κοινοτικῆς ἢ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ δι' ἄλλου ἐγγράφου γνωστοποιουμένου εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα ἀγροφυλακῆς πάντως πρὸ τῆς πράξεως.

Ἐὰν δὲν συμπίπτῃ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δικαίωμα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῶν ἐν αὐτῷ χόρτων ἢ φυτειῶν κλπ. ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη συγκατάθεσις πάντων τῶν εἰς οὓς θὰ ἠδύνατο νὰ προξενηθῇ ζημία ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς ζώων.

5. α' Εἰς πρόσωπα καταδικασθέντα ἤδη δὶς ἐπί τινι τῶν ἐν τοῖς παραγ. 1 ἢ 2 ἀδικημάτων δύναται διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς κηρυττούσης αὐτὰ ἐκ τρίτου ἔνοχα διὰ τοιοῦτον ἀδίκημα πραχθὲν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῶν προηγουμένων νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐπιτήρησις ἢ ὁδηγία ζώων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους.

β'. Ὁ παρὰ τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν ἀναλαμβάνων τὴν ἐπιτήρησιν ἢ ὁδηγίαν ζώων ὁπουδήποτε καὶ ὁ ἐν γνώσει τῆς ἀπαγορεύσεως ἀναθέτων αὐτῷ τοιαύτην τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 70.

Ἄρθρον 69.

Ἀπόσβεσις ἀξιοποίνου ἐπὶ ἀγροζημίας διὰ ζώων λόγῳ ἀποζημιώσεως.

1. α') Ἔγκρισις παρανόμου βοσκήσεως ζώων εἰς ξένον κτῆμα δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὸ τοιοῦτον δικαίωμα μετὰ τὴν πρᾶξιν ἢ καταβολὴ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν διὰ ζώων ζημίαν αἴρει τὸ ἀξιόποινον τῆς πράξεως μόνον ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἐξ ἀμελείας καὶ ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἑπομένων στοιχείων β' καὶ γ'.

β') Ἡ περίπτωσις τῆς ἀμελείας δέον νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς βεβαιούσης τὸ ἀδίκημα ἐκθέσεως τοῦ ὀργάνου ἀγροφυλακῆς, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης μηνύσεως ἢ διὰ βεβαιώσεως τοῦ ζημιωθέντος καταχωριζομένης ἐν τῇ κατὰ τὸ ἑδάφιον γ' ἐκθέσει.

γ') Ἡ ἔγκρισις ἢ ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως δέον νὰ δηλωθῇ ὑπὸ τοῦ ζημιωθέντος ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου τῆς περιοχῆς ἐν ᾗ ἐγένετο τὸ ἀδίκημα ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ ζημιωθέντος ἢ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ἀγρονόμου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πράξεως, τῆς ἡμέρας τῆς τελέσεως αὐτῆς βεβαιουμένης διὰ πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου ἀγροφύλακος, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης καὶ διὰ παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ δι' ἁπλῶν βεβαιώσεων.

2) Περὶ τῆς δηλώσεως, ἐγκρίσεως ἢ καταβολῆς ἀποζημιώσεως συντάσσεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ἀγρονόμου ἔκθεσις ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ μονογεγραμμένῳ κατὰ σελίδας καὶ τεθεωρημένῳ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ὑπογραφομένη ὑπό τε τοῦ ἐγκρίνοντος καὶ τοῦ δράστου τῆς πράξεως ἢ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 85 ὑπευθύνου πρὸς ἀποζημίωσιν, ἀποκλειομένου παντὸς ἑτέρου τρόπου δηλώσεως.

Ἡ δήλωσις εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν ἔχῃ προηγηθῇ ἡ καταβολὴ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τυχὸν κληθέντος πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονος.

Ἐὰν ἡ ἔκθεσις ἀποζημιώσεως ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἀγροτικοῦ συμβουλίου ἀντίγραφον αὐτῆς ἀποστέλλεται ἀμελητὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀγρονόμον.

3) Ἡ κατὰ τὸ στοιχ. γ' τῆς παραγρ. 1 προθεσμία δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς βεβαίωσιν καὶ μήνυσιν τῆς πράξεως ὑποχρεώσεων τοῦ ἀγροφύλακος.

4) Ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις καὶ ἡ περὶ τοῦ ἀδικήματος μήνυσις ἢ ἔκθεσις εἰσάγονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἀγρονόμου ἄνευ κλητεύσεως τῶν διαδίκων καὶ μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πταισματοδικείου κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως ἀποζημιώσεως δικάσιμον αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ πταισματοδίκης, κρίνων ἐκ τῶν ἐνόντων, πεισθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ἀδικήματος ἐξ ἀμελείας καὶ ὅτι συντρέχουσι καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, κηρύσσει δι' ἀποφάσεώς του καταχωριζομένης περιληπτικῶς κάτωθι τῆς μηνύσεως ἢ τῆς ἐκθέσεως βεβαιώσεως τοῦ ἀδικήματος καί, τοιαύτης μὴ ὑπαρχούσης, κάτωθι τῆς ἐκθέσεως δηλώσεως ἀποζημιώσεως, ἀπεσβεσμένον τὸ ἀξιόποινον καὶ ἀπαλλάσσει τὸν μηνυθέντα καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἄλλως διατάσσει τὴν κατὰ τὴν οἰκείαν διαδικασίαν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως.

5) Ἐὰν παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ κατὰ τὸ στοιχ. γ' τῆς παρ. 1 ἀνατρεπτικὴ προθεσμία προχωρεῖ ἡ ποινικὴ δίωξις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

6) Ἐὰν παρὰ τὸν διὰ τῆς μηνύσεως ἢ ἐκθέσεως χαρακτηρισμὸν τῆς παρανόμου βοσκήσεως ὡς ἐκ προθέσεως ἐκδοθῇ καταδικαστικὴ ἀπόφασις χαρακτηρίζουσα ταύτην ὡς ἐξ ἀμελείας, ἤθελε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἀπαγγελίας τῆς ποινῆς καταβληθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἐπιδικασθεῖσα χρηματικὴ ἀποζημίωσις καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν πραγματογνωμόνων, βεβαιούμενα ἐν τοῖς πρακτικοῖς, δὲν καταγιγνώσκεται ποινή, διὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλονται μόνον τὰ ποινικὰ ἔξοδα καὶ τέλη.

Ἀγροτικαὶ παραβάσεις.

Ἄρθρον 70.

Παραβάσεις ἀπαγορεύσεων ἢ ἐπιταγῶν ἀπαγγελθεισῶν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ὅστις δὲν συμμορφοῦται οἰκειοθελῶς πρὸς ἐπιταγὴν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου περὶ ἀπομακρύνσεως ζώων (ἄρθρον 77, στ. β') καὶ ὁ ἐπαναφέρων ταῦτα εἰς τόπους ἐξ ὧν ἀπηλάθησαν χωρὶς νὰ συμμορφωθῇ προηγουμένως πρὸς τοὺς σχετικοὺς ὅρους τῆς ἀποφάσεως ὡς καὶ ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς ἄλλην νόμιμον ἀπαγόρευσιν ἀπαγγελθεῖσαν κατ' αὐτοῦ δι' ὡς ἀνωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως (ἄρθρ. 68 παρ. 5).

Ἄρθρον 71.

Παραβάσεις περὶ τὴν σύλληψιν ζώων.

1) α') Μὲ πρόστιμον τουλάχιστον 100 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον τῆς ἀγροφυλακῆς ἢ τῆς δημοτίας δυνάμεως ὅπερ ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας συνέλαβε καὶ κατεκράτησε ζῶα ἢ πτηνὰ ἐπὶ τῇ ψευδεῖ προφάσει ὅτι ταῦτα ἔβοσκον παρανόμως ἢ περιεπλανῶντο ἄνευ ὁδηγοῦ.

β') Τὸ τελεσίδικως καταδικασθὲν ἐπὶ τῷ ἄνω ἀδικήματι ὄργανον ἀγροφυλακῆς εἰσάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ἁρμόδιον πειθαρχικὸν Συμβούλιον μὲ ἐρώτημα ἀπολύσεως.

2) Ἐὰν ὁ δράστης τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ παραβάσεως εἶνε ἰδιώτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχμῶν.

3) Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχ. ὅστις, χωρὶς νὰ συντρέχῃ ἀντίστασις κατὰ τῆς ἀρχῆς ἢ ἄλλη βαρυτέρα παράβασις τοῦ Π. Ν., ματαιώνει ἢ ἀποπειρᾶται νὰ ματαιώσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν νόμιμον σύλληψιν ἢ ἀπέλασιν ζώων.

Ἄρθρον 72.

Παράνομος εἴσπραξις συλλήπτρων.

1. Μὲ πρόστιμον τουλάχιστον 300 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον τῆς ἀγροφυλακῆς ὅπερ εἰσέπραξε σύλληπτρα ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ψευδεῖ προφάσει ἢ ἐὰν δὲν εἶχον καθορισθῇ τοιαῦτα παρὰ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἁρμοδίων ἀρχῶν ἢ εἰσέπραξεν ἀνώτερα τῶν καθωρισμένων ἐφ' ὅσον τὸ παρανόμως εἰσπραχθὲν ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 400 δραχ.

Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως διατάσσεται καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν παρανόμως εἰσπραχθέντων συλλήπτρων, εἰσπραττομένων καὶ ἀποδιδομένων κατὰ τὰς παρ. 2 καὶ ἑξῆς τοῦ ἄρθρ. 101 ἢ ἐκ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ καταδικασθέντος ἀγροφύλακος κατὰ τὴν παρ. 8 τοῦ ἄρθρου 91.

Ἐὰν τὸ παρανόμως εἰσπραχθὲν ποσὸν τῶν συλλήπτρων ὑπερβαίνῃ τὰς 400 δραχ. ἐφαρμόζονται αἱ περὶ καταπιέσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 361 τοῦ Π. Ν.

2. Ἡ διάταξις τοῦ στοιχ. β' τῆς παρ. 1 τοῦ ὄρθρ. 71 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 73.

Παραβάσεις κανονισμῶν ἀρδεύσεως ὑπὸ ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς.

1. Μὲ πρόστιμον τουλάχιστον 300 δραχ. τιμωρεῖται τὸ ὄργανον Ἀγροφυλακῆς ὅπερ ὡς ὑδρονομεὺς ἀρδευτικῶν ὑδάτων παραβιάζει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἐκ προθέσεως τὰς διατάξεις κανονισμῶν ἀρδεύσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης δὲν ἐπῆλθε ζημία εἰς τρίτον. (Ἄρθρον 67).

2. Ἡ διάταξις τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παρ. 1 τοῦ ὄρθρ. 71 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 74.

Παραβάσεις περὶ τὰ ὁριόσημα.

Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν:

α') Ὅστις χωρὶς νὰ σκοπῇ νὰ μεταβάλῃ τὴν δι' αὐτῶν σημειουμένην κατάστασιν τῶν δικαίων ἑκάστου ἀνατρέπει ἢ ἀφαιρεῖ ἢ μετακινεῖ ἢ καθιστᾷ ἀγνώριστα ἄνευ ἀδείας ὡρελείας ἢ βλάβης τρίτου, τὰ ὑπὸ ἐξουσιαστῶν ἀγροτικῶν κτημάτων τεθειμένα ὁριόσημα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ματαιώνει τὸν δι' ὃν ταῦτα ἐτέθησαν σκοπόν.

β') Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐφαρμόζονται καὶ ἐὰν ἡ ἐν αὐτῷ παράβασις ἐπράχθη εἰς οἱαδήποτε σήματα τεθέντα ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει ὑπὸ τῆς ἀρχῆς πρὸς οἱονδήποτε σκοπόν, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν δὲν προβλέπει εἰδικὸς νόμος ὁρίζων βαρυτέραν ποινήν.

γ') Ἐὰν ἐκ τῶν ἄνω παραβάσεων ἐπροξενήθη καὶ ζημία ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀγροζημιῶν διατάξεις τοῦ παρόντος ἐφ' ὅσον διὰ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν δὲν προβλέπει εἰδικὸς νόμος.

Ἄρθρον 75.

Παραβάσεις περὶ τὴν καταπολέμησιν ἀσθενειῶν ζώων ἢ φυτῶν.

Μὲ πρόστιμον μέχρι 500 δραχμῶν τιμωρεῖται ὅστις δυσχε-

ραίνει τὴν χρῆσιν ὑλῶν εὑρισκομένων ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει, προσριζομένων δι' ἀσθενείας ζώων ἢ φυτῶν καὶ τῶν πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν σκευῶν ἢ ἐργαλείων, καὶ ἐὰν οὐδεμία εἰς τὸ πρᾶγμα ἐπῆλθε ζημία.

Ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως ἐπροξενήθη καὶ ζημία ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφ. γ' τοῦ ἄρθρου 74.

Ἄρθρον 76.

Ἄρνησις παροχῆς πληροφοριῶν.

Μὲ πρόστιμον μέχρις 200 δραχ. τιμωρεῖται ὅστις μετ' ἀτομικὴν ἢ γενικὴν πρόσκλησιν τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἁρμοδίων Συμβουλίων ἢ ἀρχῶν δὲν ὑπέβαλεν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀπαιτουμένας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ δηλώσεις ἢ διὰ ταύτην χρησίμους ζητηθείσας πληροφορίας ἢ ὑπέβαλε τοιαύτας ἀνακριβεῖς ἐν γνώσει του πρὸς ἴδιον ὄφελος ἢ ὅπως ματαιώσῃ ἢ δυσχεράνῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἀγρονομικαὶ παραβάσεις καὶ ποιναί.

Ἄρθρον 77.

Παραβάσεις κανονισμῶν περὶ κατοχῆς ζώων

α') Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρις 100 δραχ. ὅστις διατηρῶν ζῶα ἐν ἀγροτικῇ περιοχῇ κατὰ παράβασιν ἐκδεδομένων ἀγρονομικῶν διατάξεων τῶν παρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 17 ἢ χωρὶς νὰ καταβάλλῃ τὴν κατὰ τὴν § 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 17 ὁρισθεῖσαν ἐγγύησιν ἀπειθεῖ πρὸς εἰδικὴν διαταγὴν ἁρμοδίας ἀρχῆς περὶ ἀπομακρύνσεως τούτων ἐκ τῆς περιοχῆς.

β') Διὰ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφ. καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ποιμνίου ἢ ἀγέλης ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς μέχρι συμμορφώσεως τοῦ κατόχου αὐτῶν πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἐνεργεῖται καὶ βιαίως δι' ὀργάνων ἀγροφυλακῆς ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀγρονόμου (ἄρθρ. 70).

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ζώων ἥτις ἐὰν συντρέχωσιν εἰδικοὶ σοβαροὶ λόγοι (βαρὺς χειμών, ἐπικείμενος τοκετὸς τῶν ζώων) δύναται ν' ἀναβάλληται καὶ διὰ μεταγενεστέρας πράξεως τοῦ δικαστοῦ, πλὴν οὐχὶ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 78.

Παράνομος εἰσαγωγὴ ζώων εἰς ξένα κτήματα.

1) Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρις 100 δραχμῶν ὅστις κατὰ παράβασιν τεθειμένης ἀγρονομικῆς διατάξεως (ἄρθρον 17 § 9) χωρὶς νὰ προξενήσῃ ζημίαν εἰσάγει ἐκ προθέσεως ζῶα ἢ πτηνὰ εἰς ξένας γαίας ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ κυρίου αὐτῶν ἢ τοῦ διαθέτοντος τὸ τοιοῦτον δικαίωμα.

Ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν ἀποτελεῖ ἐὰν τὸ κτῆμα κεῖται ἐντὸς ἀπηγορευμένης ζώνης.

Συγκατάθεσις τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα ἀποδεικνύεται κατὰ τὸ ἄρθρον 68 § 4.

2) Ἐὰν ἡ εἴσοδος τῶν ζώων ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἐπιβάλλεται πρόστιμον μέχρι δραχ. 50.

3) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον παράβασις θεωρεῖται τελεσμένη εὐθὺς ὡς τὰ ζῶα ἢ πτηνὰ διέλθουν τὰ σύνορα τοῦ ξένου κτήματος, ἐκτὸς ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν, χωρὶς νὰ συντρέχῃ ἀμέλειά του, δὲν ἠδυνήθη ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του καὶ παρὰ τὰς προσπαθείας του νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἴσοδον αὐτῶν καὶ ὅτι πάραυτα ἀπεμάκρυνεν αὐτὰ ἐκεῖθεν.

Ἄρθρον 79.

Εἰσαγωγὴ ζώων εἰς ἀπηγορευμένας ζώνας.

1) Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρις 100 δραχ. ὅστις ἐκ προθέσεως εἰσάγει, χωρὶς ὅμως νὰ προξενήσῃ ζημίαν, ζῶα εἰς ἐκτάσεις κειμένας ἐντὸς ζώνης εἰς ἣν ἔχει ἀπαγορευθῇ τοῦτο διὰ νομίμου ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἢ Συμβουλίων, (ἄρθρον 17 § 4).

2) Ὁμοίως τιμωρεῖται καὶ ὁ εἰσάγων ἀπηγορευμένα ζῷα εἰς ἴδιον κτῆμα κείμενον ὅμως ἐν ζώνῃ εἰς ἣν ἔχει ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τοιούτων.

3) Ἐὰν ἡ εἴσοδος τῶν ζώων ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἐπιβάλλεται πρόστιμον μέχρι 50 δραχμῶν.

4) Αἱ διατάξεις τῆς § 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 80.

Παραβάσεις κανονισμῶν ἀρδεύσεως.

Μὲ πρόστιμον μέχρις 100 δραχ. τιμωροῦνται οἱ παραβάται ἀγρονομικῶν διατάξεων περὶ κανονισμοῦ ἀρδεύσεως, ἀφορωσῶν τὴν σειράν, τὸν τρόπον ἢ χρόνον ἢ ἄλλας διατυπώσεις τῆς ἀρδεύσεως ἢ τὴν καλὴν συντήρησιν ἀρδευτικῶν ἔργων (ἄρθρον 18 § 1) ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς παραβάσεως δὲν ἐπῆλθε ζημία εἰς τρίτον.

Ἄρθρον 81.

Παραβάσεις περὶ τὴν καθαριότητα τῶν ὑδάτων.

Τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον μέχρι δραχ. 100 ὅστις ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 577 Π. Ν. ὁριζομένων περιπτώσεων παραβαίνει τὰς ἀγρονομικὰς διατάξεις περὶ καθαριότητος τῶν ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει πρὸς πόσιν ἀνθρώπων ἢ ποτισμὸν ζώων χρησιμευόντων ὑδάτων (ἄρθρον 18 § 3).

Ἄρθρον 82.

Παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδεδομένων ὑπὸ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Δ.Σ.Α.

Τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον μέχρις 100 δραχμῶν οἱ παραβάται ἀγρονομικῶν διατάξεων ἐκδοθεισῶν ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 19 Συμβουλίων καὶ ἀφορωσῶν εἰς τὴν πρόληψιν ἢ καταστολὴν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων ἢ τὴν προστασίαν ἀγροτικῶν κτημάτων ἢ ἀγροτικῶν συμφερόντων.

Ἄρθρον 83.

Ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις.

1) Ἡ ὕπαρξις ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως ἐπιτείνει τὴν ποινὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 109 Π.Ν. ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἀναγραφομένου ἀνωτάτου ὁρίου δι' ἕκαστον ἀγροτικὸν ἀδίκημα.

2) Ὡς ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις διὰ πᾶν ἀγροτικὸν ἀδίκημα, πρὸς ταῖς ἐν τῷ Π. Ν. ἀναγραφομέναις τοιαύταις ὅσον ἀφορᾷ τὴν κλοπὴν ἢ φθορὰν ξένης ἰδιοκτησίας καὶ πρὸς τῇ ὑποτροπῇ, θεωροῦνται καὶ ἂν αἱ παραβάσεις διεπράχθησαν.

α') Εἰς πράγματα ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ὕπαιθρον.

β') Δι' ἀντικλείδος.

γ') Ὑπὸ πλειόνων ὁμοῦ.

δ') Ὑπὸ ἀλητῶν ἢ ἐπαιτῶν.

ε') Ὑπὸ ὀργάνων ἢ ὑπαλλήλων ἀγροφυλακῆς, ἢ ἄλλων ὀργάνων δημοσίας ἀσφαλείας.

στ') Ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐτελέσθη ἐκ προθέσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ ἄλλην ἑορτάσιμον ἐν τῷ τόπῳ ἡμέραν ἢ ἐν καιρῷ νυκτός.

ζ') Ἐὰν ὁ δράστης μετεχειρίσθη οἱαδήποτε μέσα διὰ νὰ καταστήσῃ ἑαυτὸν ἀγνώριστον.

η') Ἐὰν ὁ δράστης ἠρνήθη νὰ δηλώσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἢ τῶν συναιτίων του, ἢ τὴν κατοικίαν του εἰς τὸν ἀγροφύλακα ἢ εἰς ἄλλο ἁρμόδιον ὄργανον τῆς δημοσίας ἀρχῆς ἢ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενον εἰς σύλληψιν τῶν ζώων ἢ ἂν ἔδωκεν ἀνακριβὲς ὄνομα ἢ ἂν ἐτράπη εἰς φυγήν.

θ') Ἐὰν ὁ δράστης ἦτο ἔνοπλος.

ι') Ἐὰν ὁ δράστης ἠρνήθη τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων ἢ ἐργαλείων τῶν πρὸς διάπραξιν τοῦ ἀδικήματος ἐπιτηδείων.

ια') Ἐὰν ὁ δράστης, παρὰ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ βλαπτομένου, ἢ ἄλλου τινός, ἐξηκολούθησε διαπράττων τὸ ἀδίκημα.

ιβ') Εἰδικῶς ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων διὰ ζώων ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις θεωροῦνται καὶ ἐὰν ταῦτα ἐπράχθησαν εἰς κτήματα περιπεφραγμένα ἢ εἰς ἃ ὁ ἐξουσιαστὴς δι' οἱουδήποτε σημείου ἀπαγορεύει ρητῶς τὴν εἴσοδον ἢ κείμενα ἐντὸς ζώνης εἰς ἣν νομίμως ἔχει ἀπαγορευθῇ ἡ εἴσοδος ζώων.

Ἐπὶ παραβάσεων ἐν γένει διὰ ζώων δύναται νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ ὡς ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις καὶ τὸ μέγεθος τῆς προξενηθείσης ζημίας.

2) Διὰ Διατάγματος καθορίζονται τὰ τῆς τηρήσεως δελτίου Ποινικοῦ μητρώου τῶν ἐπὶ ἀγροτικῷ ἀδικήματι καταδικαζομένων καὶ τὰ τῆς στατιστικῆς τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Ἄρθρον 84.

Ποινικὴ εὐθύνη δι' ἀλλοτρίας πράξεις.

Τιμωρεῖται μέχρι τοῦ τρίτου τῆς εἰς τὸν αὐτουργὸν ἐπιβαλλομένης ποινῆς ὁ ἐξουσιάζων ζῶα καὶ ἀναθέτων τὴν ἐπιτήρησιν ἢ φύλαξιν αὐτῶν εἰς ἄλλους ἐὰν διὰ τῶν ζώων τούτων ἐτελέσθη ἀγροτικόν τι ἀδίκημα καὶ ὁ ἐξουσιάζων διετέλει ἐν γνώσει καὶ ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἢ ἐὰν δύναται νὰ προσαφθῇ αὐτῷ οἱαδήποτε ἀμέλεια περὶ τὴν ἐφορείαν τῶν προσώπων εἰς ἃ ἀνετέθη ἡ ἐπιτήρησις τῶν ζώων ἢ περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ἢ ἐὰν ὁ εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ ἐπιτήρησις ἢ φύλαξις τῶν ζώων εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 14 ἐτῶν ἢ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 85.

Ἀστικὴ εὐθύνη δι' ἀλλοτρίας πράξεις.

1) α') Οἱ καταδικασθέντες ὡς ποινικῶς συνυπεύθυνοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Π. Ν. ἢ κατὰ τὸ ἄρθρ. 84 τοῦ παρόντος εὐθύνονται ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ αὐτουργοῦ διὰ τὰς ἐκ τῆς πράξεως πολιτικὰς ἀποζημιώσεις τὰς ἐπιδικασθείσας ὑπὸ Ποιν. Δικαστηρίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

β') Εἰδικῶς ἐπὶ ρθορῶν διὰ ζώων εὐθύνεται πάντοτε ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ ἀδικήσαντος καὶ ὁ ἐξουσιαστὴς ἢ ὁ ἔχων τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δι' ὧν ἡ ζημία ζώων καὶ ἐὰν δὲν ὑπέχῃ ποινικὴν εὐθύνην κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 84.

2) Εἰς τὸν ἀστικῶς ὑπεύθυνον κοινοποιεῖται καὶ τὸ κλητήριον θέσπισμα, δύναται δ' οὗτος νὰ παρέμβῃ κατὰ τὴν ποινικὴν δίκην καὶ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν εὐθύνην του ἢ τὴν ἔκτασιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀδικήσαντος πραξενηθείσης ζημίας καὶ νὰ καλέσῃ καὶ μάρτυρας, ὧν ὅμως ἡ μὴ ἐμφάνισις δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀναβολήν.

3) Ἀστικῶς ὑπεύθυνος καταβαλὼν τὴν ἀποζημίωσιν ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ καταδικασθέντος αὐτουργοῦ.

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἐδαφ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ὀργάνων ἀγροφυλακῆς ἢ τοῦ ταμείου ἀγροφυλακῆς καταβαλόντων ζημίαν προξενηθεῖσαν ὑπ' ἀγνώστου καθ' οὗ στρέφονται ἅμα τῇ ἀνακαλύψει του.

4) Ἀξιώσεις τοῦ ἀδικηθέντος κατ' ἄλλου ἢ τοῦ ἐν τῷ κλητηρίῳ θεσπίσματι ὡς ὑπευθύνου ἀναγραφομένου δύνανται νὰ ἀσκηθῶσι μόνον ἐνώπιον τῶν Πολ. Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 86.

Εἰδικοὶ ὁρισμοί.

1) Ἀγροτικὰ ἀδικήματα ἐκ τῶν τοῦ νόμου τούτου πραχθέντα ἐν συρροῇ ἢ συναφείᾳ μετ' ἄλλου πταίσματος ἢ πλημμελήματος χωρίζονται αὐτοῦ καὶ ἐκδικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2) Ἐὰν διὰ τῆς αὐτῆς ἐκθέσεως βεβαιῶνται ἀδικήματα τοῦ παρόντος νόμου καὶ πταίσματα τοῦ Π. Νόμου ἀποστέλλεται ἀντίγραφον αὐτῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Δημ. κατήγορον διὰ τὴν δίωξιν τοῦ πταίσματος.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1694 «περὶ ἱκανοποιήσεως διὰ ψυχικὴν ὀδύνην» δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀγροτ. ἀδικημάτων.

4) Προσωπικὴ κράτησις πρὸς ἀπότισιν τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἐπιβληθέντος προστίμου, τῶν ποινικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν καὶ τῆς μετὰ τοῦ προστίμου συνεισπραττομένης ἀποζημιώσεως ἀπαγγέλλεται πάντοτε καὶ κατ' ἀρρένων συμπληρωσάντων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πταισματοδίκου τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

5) Αἱ περὶ συρροῆς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 109 καὶ ἐπ. τοῦ Π. Ν. δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ κατηδίκης κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀλλ' αἱ δι' ἓν ἕκαστον ἀδίκημα ἐπιβληθεῖσαι ποιναὶ ἐκτελοῦνται πᾶσαι ἀθροιστικῶς.

Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται ἐὰν συρρέουν ἀδικήματα ἐκ τοῦ νόμου τούτου μετὰ μὴ τοιούτων.

6) Αἱ περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινῆς κείμεναι διατάξεις δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμελείας ἀγροτ. ἀδικημάτων τῶν τιμωρηθέντων διὰ κρατήσεως.

Ἄρθρον 87.

Ἀντικατάστασις ποινῶν.

Εἰς πᾶσαν περίστασιν καθ' ἣν ἐπεβλήθη κατὰ τὸν νόμον τοῦτον πρόστιμον, τοῦτο ἀντικαθίσταται αὐτοδικαίως διὰ κρατήσεως ἐὰν βεβαιωθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἀδυναμία πληρωμῆς ἐξ οἱουδήποτε λόγου.

Κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν πεντήκοντα δραχμαὶ προστίμου ἢ κλάσματος τούτων ἰσοδυναμοῦσι πρὸς μίαν ἡμέραν κρατήσεως.

Ἄρθρον 88.

Παραγραφαί.

Παραγράφονται:

1) Αἱ ἀγροζημίαι μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς διαπράξεώς των, ἐκτὸς ἐὰν ἐπῆλθε διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ὁπότε ὁ χρόνος αὐτῆς παρατείνεται ἐπὶ 6 εἰσέτι μῆνας.

2) Αἱ ἀγροτικαὶ παραβάσεις καὶ παραβάσεις ἀγρονομικῶν διατάξεων πάντως μετὰ 6 μῆνας ἀπὸ τῆς διαπράξεώς των.

3) Ἡ ποινικὴ ἀπόφασις ἐπί τινι ἀγροτικῷ ἀδικήματι μὴ ἐκτελεσθεῖσα ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας της παραγράφεται. Ἡ ὡς πρός τινα τῶν διατάξεών της ἐκτέλεσις δὲν κωλύει τὴν παραγραφὴν ὡς πρὸς τὰς λοιπάς.

Πολιτικαὶ ἀξιώσεις.

Ἄρθρον 89.

Ἄσκησις πολιτικῶν ἀξιώσεων ἐξ ἀγροτικοῦ ἀδικήματος.

1) Ἀξίωσις τοῦ ἀδικηθέντος ἐξ ἀγροτικοῦ ἀδικήματος περὶ ἀποζημιώσεώς του δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ποινικοῦ Δικαστηρίου:

α') Ἡ μὲν ὑπερβαίνουσα τὰς 1000 δραχ. διὰ πολιτικῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὰς περὶ αὐτῆς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας.

β') Αἱ δὲ μὴ ὑπερβαίνουσι τὰς 1000 δραχ. μόνον δι' αἰτήσεως, κατὰ τὰς παραγρ. 3 καὶ ἑξῆς.

2) Τῆς ἐνώπιον τοῦ Πολ. Δικαστηρίου ἐγερθείσης πολιτ. ἀγωγῆς δύναται νὰ γίνῃ παραίτησις καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου τοῦ Ποιν. Δικαστηρίου διὰ δηλώσεως καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά.

3) Ἡ κατὰ τὸ ἐδ. β' τῆς παρ. 1 αἴτησις δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἴτε τῷ ἀγρονόμῳ κατὰ τὴν προδικασίαν ἐγγράφως καὶ ἐφ' ἁπλοῦ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως, εἴτε καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ προφορικῶς γινομένης μνείας εἰς τὰ πρακτικά, εἰσάγεται δὲ μετὰ τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐὰν ἔτι δὲν παραστῇ ἐπ' ἀκροατηρίου πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς ὁ ὑποβαλὼν ταύτην, καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰς περὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς διατάξεις τῆς Π. Δικονομίας, μὴ ἀπαιτουμένης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καινοποιήσεως αὐτῆς οὐδὲ καταθέσεως ἐγγράφων προτάσεων, ἐπιτρεπομένου παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ζημίας.

4) Ὁ ἀδικηθεὶς δύναται νὰ ὑποβάλῃ ἐνώπιον τοῦ Ποιν. Δικαστηρίου καὶ μετ' ἀνακοπὴν τὸ πρῶτον αἴτησιν ἀποζημιώσεως εἰσαγομένην καὶ ἐκδικαζομένην κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον.

5) Ἡ ἀγωγὴ ἢ αἴτησις ἀπευθύνεται προσωπικῶς κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἐὰν συνεπλήρωσε τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, τοῦ γεγονότος τούτου ἀφιεμένου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

Ὁ ἀσκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ ὁ ἐπίτροπος δύναται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ παρασταθῇ εἰς τὸ δικαστήριον καὶ νὰ διορίσῃ συνήγορον αὐτοῦ.

6) Τὸ Ποιν. Δικαστήριον εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ ἢ αἴτησις, ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ περὶ ταύτης.

Παραίτησις ἀπὸ τῆς εἰσαχθείσης εἰς τὸ Ποιν. Δικαστήριον πολιτικῆς ἀγωγῆς ἢ ἀξιώσεως εἶναι ἀπαράδεκτος.

7) Τὸ Ποιν. Δικαστήριον ἀποφαίνεται περὶ τῶν πολιτικῶν ἀξιώσεων ἀμέσως μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως. Διὰ ταύτης καθορίζονται καὶ τὰ ἔξοδα ὑπὲρ τοῦ ἐναγόντος ἢ αἰτοῦντος ἅτινα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐνάντια νὰ ὑπερβῶσι τὰς 200 δραχ. ἐπὶ πολιτ. ἀγωγῆς, τὰς δραχ. δὲ 50 ἐπὶ αἰτήσεως, ἐξ ὧν καθορίζονται καὶ τὰ εἰς τὸν παραστάντα πληρεξούσιον καταβλητέα

8) Καὶ μὴ ὑποβληθείσης αἰτήσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται ὁ δικαστής, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐναντία ἔγγραφος δήλωσις τοῦ ἀδικηθέντος ἢ προφορικὴ καταχωριζομένη εἰς τὰ πρακτικά, νὰ ἐπιδικάσῃ τῷ ζημιωθέντι, τῇ προτάσει τοῦ ἀγρονόμου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, διὰ τῆς αὐτῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ δι' αὐτῆς ὁριζόμενον ὡς πρεξενηθὲν εἰς τὸ πρᾶγμα ποσὸν ζημίας, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει μείζονα τῶν 1000 δραχ.

9) Ἡ ἄνευ αἰτήσεως τοῦ ἐξ ἀγροτ. ἀδικήματος ζημιωθέντος ἐπιδίκασις αὐτῷ ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρ. 8 τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν ἐμποδίζει αὐτὸν νὰ ἐπιδιώξῃ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πολ. Δικαστηρίου τὰς πρὸς πλήρη περαιτέρω ἀποζημίωσιν ἀξιώσεις του ἐὰν αὗται ὑπερβαίνωσι τὸ αὐτεπαγγέλτως ἐπιδικασθὲν αὐτῷ ποσόν.

10) Ἐὰν ἡ φθορὰ ἢ βλάβη ἐπροξενήθη διὰ ζώων, ὧν δὲν ἀνεκαλύφθη ὁ κύριος ἢ ἐξουσιαστὴς καὶ ἅτινα καταληφθέντα ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐξεπλειστηριάσθησαν ὡς ἀζήτητα, τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος ἀποζημίωσιν ἐπιδικάζει τῇ αἰτήσει αὐτοῦ ὁ Πταισματοδίκης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 91.

Τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν πληρώνεται ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ζώων κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 8 τοῦ ἄρθρου 91.

Ἡ διάταξις τῆς παρ. 9 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ ἐὰν ἤθελε μεταγενεστέρως ἀνακαλυφθῇ ὁ δράστης ἢ ὁ ἐξουσιαστὴς τῶν ζώων.

Ἄρθρον 90.

Εὐθύνη πρὸς ἀποζημίωσιν εἰς περιπτώσεις μὴ ἀνακαλύψεως τοῦ δράστου.

1) Ἐὰν δὲν ἀνακαλυφθῇ ὁ δράστης ἀγροζημίας ἢ ἐὰν ἀθωωθῇ ὁ κατηγορηθεὶς ὡς δράστης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν διέπραξεν οὗτος τὴν πρᾶξιν, ὑπεύθυνος διὰ τὴν καταβολὴν τῆς προξενηθείσης εἰς τὸ πρᾶγμα ζημίας εἶναι κατὰ τὴν κάτωθι σειρὰν:

α') Ὁ κοινοτικὸς ἀγροφύλαξ εἰς ὃν εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ φύλαξις τοῦ βλαβέντος ἢ κλαπέντος ἀγροτικοῦ κτήματος καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 91.

β') Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 εἰδικὸς λογαριασμὸς ἀγροφυλακῆς τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς ἢ τὸ ταμεῖον ἀγροφυλακῆς τῆς Ἐποπτικῆς περιφερείας ἐν ᾗ διεπράχθη τὸ ἀδίκημα καὶ μόνον ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 92.

Ἄρθρον 91.

Ἀστικὴ εὐθύνη Κοινοτικῶν ἀγροφυλάκων.

1) Τὰ Κοινοτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ὑπέχουσιν εὐθύνην ἀποζημιώσεως ἕνεκεν οἱασδήποτε ζημίας προξενηθείσης εἰς κτήματα ὧν τοῖς εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ φύλαξις μόνον κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς εἰς τὸ πρᾶγμα προξενηθείσης ζημίας καὶ πάντως οὐχὶ πλέον τοῦ ποσοῦ τῆς ὁρισθείσης ἐγγυήσεώς των.

Ὁμοίως εὐθύνονται καὶ οἱ Ἀρχιφύλακες Ἀγροφυλακῆς ἐὰν ἡ ζημία προήλθε λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ἐκ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς καθηκόντων.

2) Ἡ κατ' ὀργάνων ἀγροφυλακῆς ἀξίωσις οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως παραγράφεται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως ἐξ ἧς ἡ ζημία.

3) Περὶ τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον εὐθύνης τοῦ ἀγροφύλακος κρίνει καὶ ἀποφασίζει ὁ Πταισματοδίκης τῇ αἰτήσει τοῦ ζημιωθέντος, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 9 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μικροδιαφορῶν» ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε, ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος.

4) Ἡ αἴτησις πρὸς ἀποζημίωσιν γνωστοποιεῖται πάντοτε ὑπὸ τοῦ Πταισματοδίκου πρὸ 8 τοὐλάχιστον ἡμερῶν πρὸ τῆς ἐκδικάσεώς της εἴς τε τὸν Πρόεδρον τοῦ οἰκείου Ἀγροτ. Συμβουλίου καὶ τὸν Ἀγρονόμον δικαιουμένους νὰ παρεμβαίνωσιν εἰς τὴν δίκην καὶ νὰ προσάγωσι πᾶν ἀποδεικτικὸν μέσον διὰ τὴν ὕπαρξιν ζημίας καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς, (ἄρθρον 92 §2).

5) Ὁ Πταισματοδίκης, κρίνων ἐκ τῶν ἐνόντων, δύναται:

α') Νὰ ἀπαλλάσσῃ τὸ ὄργανον τῆς εὐθύνης ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ζημία ἐπῆλθε παρὰ πᾶσαν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ πρὸς φύλαξιν τοῦ κτήματος ἢ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ προλάβῃ ταύτην ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του, καὶ ὅτι συνεπρεχόντων τῶν ἄνω ὅρων κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου.

β') Νὰ ἐπιδικάσῃ τῷ ζημιωθέντι καὶ μέρος μόνον τῆς προξενηθείσης εἰς τὸ πρᾶγμα ζημίας ἐὰν δύναται νὰ καταλογισθῇ καὶ εἰς τὸν ζημιωθέντα ἀμέλειά τις ἢ παράλειψις ὀφειλομένης ἐνεργείας του ἢ ἐὰν συντρέχωσιν ὑπὲρ τοῦ ἀγροφύλακος ἐλαφρυντικαὶ περιπτώσεις.

Οἱ ὡς ἄνω λόγοι δέον εἰδικῶς νὰ ἀναφέρωνται καὶ νὰ αἰτιολογῶνται ἐν τῇ ἀποφάσει.

6) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπόφασις εἶναι ἀνέκκλητος.

Ἀνακοπὴ κατ' αὐτῆς ἐπιτρέπεται μόνον ἐὰν ὁ ἀπολιπόμενος διάδικος ἢ ὁ κληθεὶς πρὸς παρέμβασιν δὲν ἐκλητεύθη νομίμως.

7) Ὄργανον ἀγροφυλακῆς καταδικασθὲν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως εἰσάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ἀγρονομικὸν Συμβούλιον μὲ ἐρώτημα **ἀπολύσεως.**

8) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐπιδικασθεῖσα ἀποζημίωσις πληρώνεται.

α') Κατὰ πρῶτον λόγον ἐκ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ ὀργάνου ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ τῆς ἀποφάσεως βάσει αἰτήσεως τοῦ δικαιούχου μετ' ἀποσπάσματος τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως ἐφ' ἁπλοῦ πάντων τούτων.

β') Μὴ ἐξαρκούσης τῆς κατατεθειμένης ἐγγυήσεως, ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἀγροφυλακῆς τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς ἢ τοῦ οἰκείου περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 92.

Ἀστικὴ εὐθύνη τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς καὶ τῶν εἰδικῶν Λογαριασμῶν ἢ Ταμείων Ἀγροφυλακῆς.

1) Τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 εἰδικὸς λογαριασμὸς ἢ τὸ οἰκεῖον ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς δὲν ὑπέχουσιν εὐθύνην οὐδ' ἐνάγονται λόγῳ ζημιῶν προξενηθεισῶν εἰς ἀγροτικὰ κτήματα ἐξ οἱασδήποτε ὑπαιτιότητος τῶν ὀργάνων ἀγροφυλακῆς.

2) Εἰς περίπτωσιν ὅμως καταδίκης ὀργάνου ἀγροφυλακῆς εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐξαρκεῖ ἡ κατατεθειμένη χρηματικὴ ἐγγύησις αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 εἰδικὸς Λογαριασμὸς Ἀγροφυλακῆς ἢ τὸ περιφερειακὸν ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς νὰ καταβάλῃ συμπληρωματικῶς, τῷ εἰς ὃν ἐπεδικάσθη ἀποζημίωσις, εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπαρκείας τοῦ ποσοῦ τῆς κατατεθειμένης ἐγγυήσεως τοῦ ὀργάνου, ποσὸν ὅσον ὑπολείπεται τυχὸν μέχρι τῆς καθωρισμένης χρηματικῆς ἐγγυήσεως τοῦ καταδικασθέντος ὀργάνου (ἄρθρον 91 παράγραφος 4).

3) Διὰ Διατάγματος, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ὁρίζηται εἰδικὴ καθ' ἑκάστην ἀγροτικὴν περιοχήν, εἰσφορὰ τῶν μελῶν ἑκάστου Συνδέσμου ἀγροφυλακῆς ἐξ ἧς νὰ καταβάλλωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει αἱ

ἐξ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων προαχθέντων ἐν τῇ αὐτῇ ἀγροτικῇ περιοχῇ ζημίαι.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος κανονίζεται καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιδικάσεως καὶ καταβολῆς τῶν ζημιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Διαδικαστικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 93.

Βεβαίωσις ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Εἰδικαὶ ὑποχρεώσεις ὀργάνων ἀγροφυλακῆς καὶ ἀγρονόμων.

1) Οἱ ἀγροφύλακες ὡς ὄργανα τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας ὀφείλουσιν εὐθὺς ὡς ἀντιληφθῶσιν ἢ πληροφορηθῶσι τὴν τέλεσιν ἀγροτικοῦ ἀδικήματος ἐν τῇ κτηματικῇ θέσει ἧς ἔχουσι τὴν φύλαξιν νὰ προβαίνωσιν εἰς τὴν ἄμεσον ἐξακρίβωσιν τῆς πράξεως, τοῦ πράξαντος καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς προξενηθείσης τυχὸν ζημίας.

2) α') Ἡ ὑπ' ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ ἀγρονόμου, ὅστις ἀσκεῖ ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων καὶ πάντα τὰ ἔργα ἀνακριτικοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 Ποιν. Δ. ὑπαλλήλου, συνταχθεῖσα ἔκθεσις βεβαιώσεως ἀγροτικοῦ ἀδικήματος ἢ περὶ ἄλλης ἐνεργείας των ὡς ὀργάνων δικαστικῆς ἀστυνομίας ἢ ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ὑπογράφεται μόνον ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν μετὰ δηλώσεως ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὸν ἅπαξ δοθέντα ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας του.

β') Καὶ πάντες οἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 Ποιν. Δ. ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ βεβαιῶσι δι' ἐκθέσεώς των ὑπογεγραμμένης καὶ μόνον ὑπ' αὐτῶν ἀναφερομένων ρητῶς εἰς τὸν ἅπαξ δοθέντα ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας των πᾶν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀγροτικὸν ἀδίκημα καὶ νὰ ἀποστέλλωσι τὴν συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀγρονόμον.

3) Πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ὁ ἀγροφύλαξ προσκαλεῖ ἕνα τῶν διὰ τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν διωρισμένων πραγματογνωμόνων ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων δύο εὐϋπολήπτους καὶ ἐμπείρους μάρτυρας μεθ' ὧν συμπράττει συνταξομένης κοινῆς ἐκθέσεως, ἐκτὸς ἂν κατὰ τὴν κρίσιν του πρόκειται περὶ ζημίας οὐχὶ μείζονος τῶν 400 δραχ. ἣν τότε δύναται νὰ καθορίζῃ καὶ ὁ ἴδιος, γνωστοποιῶν ὅμως περὶ τούτου τοὺς ἐνδιαφερομένους οἵτινες δύνανται πάντοτε νὰ ζητήσωσι τὴν ἐκτίμησιν τῆς ζημίας διὰ συμπράξεως καὶ πραγματογνώμονος ἐκ τῶν διωρισμένων, τῆς τοιαύτης αἰτήσεώς των οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸν ἀγροφύλακα.

Ἐὰν εἰς τὴν ἐκτίμησιν συνέπραξε πρόσωπον μὴ διωρισμένον ὡς πραγματογνώμων, καλεῖται καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ ἐξετάζεται ὡς μάρτυς.

4. Διὰ πᾶν ἀδίκημα ἐκ τοῦ παρόντος νόμου πραχθὲν ἐν τῇ περιφερείᾳ του ὀφείλει ὁ ἀγροφύλαξ:

α') Νὰ γνωστοποιῇ αὐτὸ ἀνυπερθέτως, τὸ πολὺ δὲ ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἀδικηθέντα ἢ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐὰν μὴ οὗτος ἀποδεδειγμένως ἔλαβεν ἤδη γνῶσιν αὐτοῦ, καὶ εἰς τοὺς ὑπαιτίους τοῦ ἀδικήματος καὶ ἄλλους ὑπευθύνους. Ἡ γνωστοποίησις δύναται νὰ γίνῃ καθ' οἱονδήποτε ἀσφαλῆ τρόπον καὶ προφορικῶς ἔτι.

β') Νὰ συντάσσῃ ἐντὸς 3 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἐν ᾗ ν' ἀναφέρῃ τὸ ἀδίκημα, τὸ ὄνομα τοῦ δράστου καὶ παντὸς ἄλλου ὑπευθύνου, τὸ ποσὸν τῆς προξενηθείσης τυχὸν ζημίας καὶ πᾶσαν χρήσιμον λεπτομέρειαν καὶ νὰ ἐγχειρίζῃ ταύτην εἰς τὸν οἰκεῖον ἀγρονόμον ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς συντάξεώς της.

5. Ἐὰν ἔλαβε χώραν κλοπὴ ἀγροτικοῦ κινητοῦ πράγματος ἢ ζώου, ὑπάρχει δὲ κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, δικαιοῦνται καὶ τὰ ὄργανα ἀγροφυλακῆς νὰ ἐνεργῶσι πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν κλοπιμαίων ἢ τοῦ δράστου κατ' οἶκον ἐρεύνας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 169 καὶ ἐπ. Ποιν. Δικονομίας ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν προσώπων τῶν μνημονευομένων ἐν ἄρθρῳ 139 Ποιν. Δικονομίας ἢ παρουσίᾳ καὶ δευτέρου ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ δύο μαρτύρων καὶ κατὰ τὰς ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ διατυπώσεις μὴ ἀπαιτουμένης χωριστῆς ἐκθέσεως διὰ μίαν ἑκάστην ἀνακριτικὴν πρᾶξιν.

6. Οἱ ἀγροφύλακες δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ προβαίνωσιν:

Α'. Εἰς τὴν σύλληψιν προσώπων καταληφθέντων ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ διαπράττωσιν.

α') Ἀγροτικὰ ἀδικήματα, ἐὰν εἶνε δυνατὴ ἡ ἄμεσος ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασίαν.

β') Κακούργημα, ὁπότε ὁ συλληφθεὶς ὁδηγεῖται ἀμέσως εἰς τὴν ἐγγυτέραν ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν διὰ τὰ καθ' ἑαυτήν.

Β') Εἰς τὴν κατάσχεσιν πειστηρίων, δι' ὧν ἐτελέσθη τὸ ἀδίκημα.

Γ'. Εἰς τὴν σύλληψιν ἢ βίᾳ ἐνδίωξιν παρανόμως βοσκώντων ζώων καὶ πτηνῶν ἐκ τῶν προξενούντων ζημίας ἢ τὴν φύλαξιν τοιούτων περιπλανωμένων ἄνευ ὁδηγοῦ.

Ἐπιτρέπεται ἡ θανάτωσις μέχρι τριῶν πτηνῶν ἐὰν καταληφθῶσι προξενοῦντα ζημίαν. Τὸ κρέας αὐτῶν ἀνήκει πάντοτε εἰς τὸν κάτοχον αὐτῶν εἰς ὃν παραδίδεται ὑπὸ τοῦ θανατώσαντος.

Ὑποχρεώσεις ἐπὶ ἄλλων ἀδικημάτων.

7. Ἐπὶ κακουργημάτων, πλημμελημάτων, ἢ πταισμάτων, λαβόντων χώραν εἰς ἀγροτικὴν ἔκτασιν οἱ ἀγρονόμοι ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται εἰς πᾶσας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 187 Ποιν. Δικονομίας ὁριζομένας ἐνεργείας, ἐὰν ἐκ τῆς βραδύτητος προέρχεται κίνδυνος ἢ ὁ ἀδικήσας συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ἀγροφύλακες ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσι πάντα τὰ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς βεβαιώσεως τῆς πράξεως καὶ τοῦ πράξαντος ἐνδεικνυόμενα μέτρα, εἰδοποιοῦντες συγχρόνως τὸν Ἀστυνόμον ἢ τὸν πλησιέστερον ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον καὶ τὸν Ἀγρονόμον.

8. Ἐπὶ τῶν ἐν ἀγροτικῇ ἐκτάσει ἐπ' αὐτοφώρῳ πταισμάτων οἱ ἀγρονόμοι καὶ οἱ ἀγροφύλακες προβαίνουσιν εἰς σύνταξιν ἐκθέσεως βεβαιώσεως ἣν ἀποστέλλουσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον κατήγορον διὰ τὰ καθ' ἑαυτόν.

9. Οἱ ἀγρονόμοι καὶ τὰ ὄργανα ἀγροφυλακῆς ὀφείλουσι νὰ μηνύωσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν καταδιωκτικὴν ἀρχὴν τὰ ὧν ἔλαβον γνῶσιν ἄλλα ἀδικήματα καὶ ἰδιαιτέρως τὰ ἀφορῶντα τὴν ζωοκλοπὴν καὶ ζωοκτονίαν, τὴν παράνομον ὑλοτομίαν, θήραν ἢ ἁλιείαν καὶ τὴν βλάβην δημοσίων ὁδῶν, γεφυρῶν καὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ἢ ἄλλων δημοσίας χρήσεως πραγμάτων.

Ἄρθρον 94.

Δίωξις ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

1. Ἡ δίωξις τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀγροτικῶν ἀδικημάτων γίνεται καὶ αὐτεπαγγέλτως ἄνευ δὲ προανακρίσεως.

2. Ἡ ὑπὸ ἰδιώτου μήνυσις ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ἀγρονόμον ἢ εἰς ὄργανον ἀγροφυλακῆς ἢ εἰς ἀνακριτικὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 Ποιν. Δικονομίας ὑπάλληλον ὀφείλοντας νὰ διαβιβάσωσι ταύτην ἀμελητὶ εἰς τὸν οἰκεῖον ἀγρονόμον.

3. Ὁ ἀγρονόμος ἀσκεῖ τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ἐτελέσθη τὸ ἀδίκημα ἀσκῶν καὶ πάσας τὰς ἁρμοδιότητας δημοσίου κατηγόρου.

4. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων προδικασία εἶναι ἡ αὐτὴ ὡς ἐπὶ τῶν κοινῶν πταισμάτων, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

5. Τὸ κλητήριον θέσπισμα καὶ αἱ κλήσεις πρὸς μάρτυρας καταρτίζονται ὑπὸ τοῦ ἀγρονόμου κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς Ποιν. Δικονομίας καθ' ἃς καὶ ἐπιδίδονται.

Προκειμένης ἀγροζημίας διὰ ζώων τὸ κλητήριον θέσπισμα ἀναγράφει καὶ τὸν κύριον ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ζώων δι' ὧν ἐτελέσθη τὸ ἀδίκημα καὶ ἐὰν ἔτι οὗτος δὲν εὐθύνεται ποινικῶς καὶ ἐπιβάλεται εἰς τοῦτον ὡς εὐθυνόμενον πάντοτε ἀστικῶς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρ. 85.

6. Τὰ ἀγροτικὰ ἀδικήματα εἰσάγονται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀγρονόμου δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως καὶ ἄνευ ἄλλης προανακρίσεως

πρὸς ἐκδίκασιν τὴν πρώτην δικάσιμον τοῦ ἁρμοδίου Πταισματοδικείου μεθ' ἡμέρας τὸ πολὺ 20 ἀφ' ἧς περιῆλθεν αὐτῷ ἡ μήνυσις ἢ ἡ συνταχθεῖσα περὶ ἀγροτ. ἀδικήματος ἔκθεσις.

7. Αἱ ἐπιδόσεις τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ποινικῶν δικογράφων καὶ ἀποφάσεων γίνονται κατὰ προτίμησιν διὰ τῶν ὀργάνων ἀγροφυλακῆς ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς των.

8. Ἀγρονομικαὶ παραβάσεις ὑποπεσοῦσαι εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ ἄλλου ἀνακριτικοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 Ποιν. Δ. ὑπαλλήλου καὶ βεβαιωθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ δι' ἐκθέσεώς του δύνανται νὰ εἰσάγωνται καὶ ἄνευ κλητεύσεως κατηγορουμένων καὶ μαρτύρων (ἄρθρον 96).

Ἄρθρον 95.

Ἐκδίκασις ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

1. Ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων εἶναι τὸ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ οὗ ἐπράχθησαν δικαστήριον τῶν Πταισματοδικῶν, συντιθέμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 330 Ποιν. Δικονομίας ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἰσάγονται ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκείου ἀγρονόμου, ὅστις καὶ παρίσταται ὡς ἀγροτικὸς δημόσιος κατήγορος ἀσκῶν πάντα τὰ κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων καὶ Ποιν. Δικονομίας ἔργα δημοσίου κατηγόρου.

2. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων τὸ δικαστήριον τῶν Πταισματοδικῶν δύναται νὰ καταρτίζηται καὶ ἄνευ δημοσίου κατηγόρου, χωρὶς τοῦτο νὰ συνεπάγηται ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας οὐδὲ νὰ ἀποτελῇ κακὴν σύνθεσιν τοῦ Δικαστηρίου.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν κατηγορίαν εἰσάγει ὁ γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου ἢ ὁ Πταισματοδίκης.

3. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἀγρονομικῶν παραβάσεων νόμιμος ἀναπληρωτὴς τοῦ Πταισματοδίκου εἶναι καὶ ὁ οἰκεῖος ἀγρονόμος.

4. Ἔργα γραμματέως τοῦ δικαστηρίου Πταισματοδικῶν διὰ κάζοντος ἀδικήματα τοῦ παρόντος νόμου δύναται νὰ ἐκπληροῖ καὶ ὁ ἀγρονόμος ἢ ὁ γραφεὺς αὐτοῦ ἢ ἐγγράμματον ὄργανον ἀγροφυλακῆς ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ, συνάμει τοῦ ἅπαξ δοθέντος ὅρκου τῆς ὑπηρεσίας.

5. Διαδικασία ἀκολουθεῖται ἡ τῶν ἄρθρ. 331 κ. ἑπ. Ποιν. Δικονομίας ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος.

6. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς κατηγορίας ἠθέλε βεβαιωθῇ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι μάρτυς τις ἐκ τῶν κληθέντων ἢ ἐκ τῶν κρινομένων ἀναγκαίων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας εὑρίσκεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἕδρας τοῦ Δικαστηρίου, διακόπτεται προσωρινῶς ἡ διαδικασία καὶ ὁ Πταισματοδίκης ἐκδίδει ἔνταλμα βιαίας προσαγωγῆς τοῦ μάρτυρος ἐκτελούμενον ἀμέσως ἐπιμελείᾳ τοῦ δημοσίου κατηγόρου.

Προσαχθέντος τοῦ μάρτυρος ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συζήτησις.

7. Ἐὰν ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως βεβαιοῦται ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐνεφανίσθη εἰς τὸ ἀκροατήριον κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, ἡ δίκη προβαίνει κατ' ἀντιμωλίαν καὶ ἡ τυχὸν προβληθεῖσα ἔνστασις περὶ μὴ κλητεύσεώς του ἢ μὴ ἐμπροθέσμου τοιαύτης εἶναι ἀπαράδεκτος.

8. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Πταισματοδικείου καθ' ἃς ἐκδικάζονται ἀγροτικὰ ἀδικήματα παρίσταται ἐν ᾗ πλείονα ὄργανα ἀγροφυλακῆς τοῦ διαμερίσματος ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀγρονόμου ὅπερ ἐκτελεῖ χρέη κλητῆρος τοῦ ἀκροατηρίου καὶ χρέη ὀργάνου δημοσίας δυνάμεως.

9) Κατηγορία κατὰ προσώπων κάτω τοῦ 18 ἔτους διαπραχθέντων ἀγροτικὸν ἀδίκημα εἰσάγεται συγχρόνως μετὰ τῆς κατὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ ἐὰν καὶ οὗτος εἶνε ποινικῶς ὑπεύθυνος κατὰ τὸ ἄρθρ. 84, ἡ παράλειψις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναβολὴν ὡς πρὸς τὸν αὐτουργόν.

10) Τὰ ἐξ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων ποινικὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη ἐπιβάλλονται καὶ ἐκκαθαρίζονται κατὰ τὴν ποινικὴν διατίμησιν, εἰσπράττονται δὲ ὡς καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐπιβαλλόμενα τοιαῦτα.

Ἄρθρον 96.

Εἰδικαὶ διατάξεις ἐπὶ ἀγρονομικῶν παραβάσεων.

1) Ἐὰν ἀγρονομικὴ παράβασις, βεβαιωθεῖσα δι' ἐκθέσεως τῆς ἀρχῆς ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἤθελεν εἰσαχθῇ ἄνευ κλητεύσεως κατηγορουμένων καὶ μαρτύρων (ἄρθρον 94 § 8), ἀναγινώσκεται ἐπ' ἀκροατηρίου ἡ ἔκθεσις βεβαιώσεως.

2) Κατὰ τὴν ἄνω διαδικασίαν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ πρόστιμον μόνον μέχρι δραχ. 50, δικαστικὰ δὲ ἔξοδα καὶ τέλη δραχ. 10 ἕως 25.

3) Ἡ ἐπὶ ἀγρονομικῇ παραβάσει ἀπόφασις, δυναμένη νὰ γραφῇ καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς βεβαιούσης ταύτην ἐκθέσεως, δέον πλὴν τοῦ συνήθους περιεχομένου πταισματικῆς ἀποφάσεως νὰ διαλαμβάνῃ καὶ ρητὴν μνείαν ὅτι δύναται ὁ καταδικασθεὶς νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀνακοπτομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου θηλῶν συγχρόνως καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν γίνῃ ἀνακοπὴ ἡ ἀπόφασις θέλει ἐκτελεσθῆ.

4) Ἡ γενομένη ἐμπροθέσμως ἀνακοπὴ εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν πρώτην ἐν τῇ μερικῇ περιφερείᾳ ἐν ᾗ ἐπράχθη ἡ παράβασις δικασίμων ἀγροτικῶν ἀδικημάτων μεθ' ἡμέρας 8 ἀπὸ τῆς ἀνακοπῆς καθ' ἣν ὁ ἀνακόπτων ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα αὐτοῦ.

Ἐὰν ἀπορριφθῇ ἡ ἀνακοπὴ ὡς ἀνυποστήρικτος ἐκτελεῖται ἡ ἀνακοπεῖσα ἀπόφασις.

5) Ὁ ἀνακόπτων ἐνταῦθα δὲν ὑποχρεοῦται εἰς προκαταβολὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ διαδικασίας, ἐὰν ὅμως καταδικασθῇ ὑπόκειται εἰς τὰ ἔξοδα ἀμφοτέρων τῶν συζητήσεων.

6) Ἐὰν ἐκ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον πρώτην ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὁ δικάζων κρίνῃ ὅτι πρὸς διευκρίνισιν τῆς ὑποθέσεως παρίσταται ἀνάγκη ἐξετάσεως μαρτύρων ἢ ὅτι δέον νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ βαρυτέρα τῆς ἐν παραγρ. 2 ὁριζομένης, διατάσσει τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν δυνάμενος νὰ διατάσσῃ καὶ προσαγωγὴν νέων ἀποδείξεων ἢ τὴν κλήτευσιν μαρτύρων οὓς καὶ ὁρίζει.

7) Ἡ κοινοποίησις ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου ἐκδοθεισῶν ἐπ' ἀγρονομικῇ παραβάσει ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνηται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἑπομένων ἐδαφίων α' καὶ β'.

Α'. Ὁ γραμματεὺς τῶν Πταισματοδικῶν καταρτίζει ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἀποφάσεων καὶ ἐντὸς τριῶν τὸ βραδύτερον ἡμερῶν μεθ' ἑκάστην δικάσιμον ἀγροτικῶν ἀδικημάτων πίνακα τῶν καθ' ἑκάστην συνεδρίασιν ἐκδοθεισῶν ἐρήμην ἀποφάσεων ἀναγράφοντα τὸν ἀριθμὸν καὶ ἡμέραν ἐκδόσεως αὐτῶν, τὰ ὀνόματα τῶν κατηγορουμένων καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀποφάσεως (ἀναβλητική, ἀθωωτική, καταδικαστική), ἐν περιπτώσει δὲ καταδίκης καὶ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐπιβληθέντων δικαστικῶν ἐξόδων, ἀντίγραφον δὲ τοῦ πίνακος τοιχοκολλᾷ εἰς τὴν θύραν τοῦ δικαστικοῦ καταστήματος καὶ ἕτερον ἀποστέλλει ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τῷ ἀγρονόμῳ τηρῶν καὶ τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρ. 336 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Β') Ὁ ἀγρονόμος ὑποχρεοῦται νὰ τοιχοκολλήσῃ: α') ἀμέσως μὲν ἀντίγραφον τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῷ πίνακος εἰς τὴν θύραν τοῦ ἰδίου του γραφείου καὶ εἰς τὴν θύραν τοῦ οἰκήματος τῆς μερικῆς περιφερείας εἰς ἣν τυχὸν ἐγένετο ἡ ἐκδίκασις, β') ἀποσπάσματα δὲ τοῦ πίνακος ἐντὸς 8 τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πίνακος εἴς τε τὴν θύραν τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ καταστήματος τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς τῶν οὓς ἀφορῶσι ταῦτα καὶ συγχρόνως τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ εἰς τὰ διὰ τὰς τοιχοκολλήσεις ὡρισμένα δημοσιώτερα μέρη τῆς τε ἕδρας τοῦ δήμου ἢ κοινότητος καὶ τοῦ χωρίου ἢ συνοικισμοῦ τῆς κατοικίας τῶν οὓς ἀφορᾷ τὸ ἀπόσπασμα, ὅπερ ὑποβάλλεται εἰς τὸν γραμματέα Πταισματοδικῶν, τηρουμένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 337 Ποιν. Δικονομίας.

γ') Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδ. β' τοιχοκολλήσεις ἐπέχουσι θέσιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 337 Ποιν. Δικον. κοινοποιήσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῶν ἄρχονται αἱ προθεσμίαι τῶν ἐνδίκων μέσων.

8) Πᾶσαι ἢ τινες τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου δύνανται διὰ Διατάγματος τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν κοινοποίησιν ἀποφάσεων καὶ ἐπὶ ἄλλων κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Ἄρθρον 97.

Ἐκδίκασις τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

1. Ἕνεκεν ἀγροτικοῦ ἀδικήματος ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐπιτρέπεται συλλαμβανομένου τοῦ δράστου ὑπ' ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ ἀστυνομικοῦ ἢ ἀνακριτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, ἡ αὐθημερὸν αὐτοῦ εἰς δίκην εἰσαγωγὴ ἐνώπιον τοῦ οἰκείου δικαστηρίου ὁσάκις αὕτη εἶνε ἐφικτή.

2) Εἰσαγωγὴ κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασίαν δὲν ἐπιτρέπεται ἐπὶ ἀγροζημιῶν ἢ ἐξ ὧν ζημία ὑπερβαίνει τὰς 400 δραχ. ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε παραστῇ καὶ ὁ ἀδικηθεὶς ὅστις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται ν' ἀσκήσῃ τὰς πολιτικάς του ἀξιώσεις ἐνώπιον τοῦ ποιν. δικαστηρίου καὶ δι' αἰτήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ στοιχ. β' τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 89.

3) Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀμέσου εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθέντος δράστου ὁ συλλαβὼν αὐτὸν δύναται νὰ καλέσῃ συνάμα προφορικῶς τοὺς παρόντας μάρτυρας, εἴτινες ὑποχρεοῦνται νὰ προσέλθωσι μετ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ἐφαρμοζομένων ἐν μὴ προσελεύσει αὐτῶν, ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ κλήσει, τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 334 καὶ 335 Π. Δικον.

4) Ἐὰν τὸ ἀγροτικὸν ἀδίκημα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πταισματοδίκου δὲν ἐλήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ αἱ προσκομιζόμεναι ἀποδείξεις δὲν εἶνε ἐπαρκεῖς, διατάσσεται ὑπ' αὐτοῦ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

5) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1—7 τοῦ νόμου 237 «περὶ ἐκδικάσεως πῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ πταισμάτων» ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἄρθρον 98.

Τόποι ἐκδικάσεως ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

1) Οἱ πταισματοδίκαι ὁρίζουσι διὰ προγράμματός των μιαν τοὐλάχιστον ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, καθ' ἣν δικάζουσιν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ προτίμησιν ἀγροτικὰ ἀδικήματα.

2) Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων γίνεται ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Πταισματοδικείου καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ αὐτοῦ ἢ καὶ εἰς οἱονδήποτε ἄλλον τόπον ὁρισθέντα ὡς τόπον συνεδριάσεως αὐτοῦ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΧΞΒ' τοῦ 1910, ὡς οὗτος συνεπληρώθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

3. α') Ἐὰν ὁ ἁρμόδιος εἰσαγγελεὺς τῶν Πλημμελειοδικῶν ἤθελε κρίνει ὅτι διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν διαδίκων καὶ τὴν ταχυτέραν καὶ μᾶλλον τελεσφόρον ἐκδίκασιν τῶν ἀγροτικῶν ἀδικημάτων ἐπιβάλλεται νὰ γίνηται αὕτη καὶ εἰς τόπους ἄλλους ἢ οἱ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενοι, καθορίζει δι' ἀποφάσεώς του μερικὰς δικαστικὰς περιφερείας ἀποτελουμένας ἐκ μιᾶς ἢ πλειοτέρων ἀγροτικῶν περιοχῶν τοῦ αὐτοῦ Πταισματοδικείου, ὧν ὁρίζει καὶ τὴν ἕδραν, εἰς ἣν ὑποχρεοῦται νὰ συνεδριάζῃ ἐκάστοτε τὸ Πταισματοδικεῖον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐν τῇ μερικῇ δικαστικῇ περιφερείᾳ πραχθέντων ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως ὁρίζεται καὶ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνεδριάσεων αἵτινες θὰ γίνωνται κατὰ μῆνα ἢ ἄλλην χρονικὴν περίοδον ἐν ἑκάστῃ ἕδρᾳ μερικῆς περιφερείας.

Τὰ διὰ μετακινήσεις πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις δικαστικῶν ὑπαλλήλων βαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.

β') Τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν ὡς καὶ τὸ οἴκημα τῆς ἐν ἑκάστῃ μερικῇ περιφερείᾳ συνεδριάσεως ὁρίζει ἑκάστοτε ὁ οἰκεῖος πταισματοδίκης διὰ προγράμματός του δημοσιευομένου πρὸ 8 τοὐλάχιστον ἡμερῶν πρὸ τῆς συνεδριάσεως διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ κοινοτικὰ καταστήματα πασῶν τῶν κοινοτήτων τῶν ἀποτελουσῶν τὴν μερικὴν περιφέρειαν καὶ τὰ δημοσιώτερα μέρη αὐτῶν καὶ τῶν συνοικισμῶν των.

γ') Εἰς ἑκάστην μετάβασίν του εἰς μερικήν τινα περιφέρειαν ὑποχρεοῦται ὁ Πταισματοδίκης νὰ ἐκδικάζῃ πάσας τὰς κατὰ τὴν δικάσιμον ταύτην ὁρισθείσας ὑποθέσεις, τῆς συνεδριάσεως δυναμένης δι' ἀποφάσεώς του νὰ διακοπῇ καὶ συνεχισθῇ καὶ τὴν ἑπομένην ἡμέραν μέχρις ἀποπερατώσεως πασῶν.

δ') Ἐὰν ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεώς τινος ἐν τῇ ἕδρᾳ μερικῆς περιφερείας δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ γίνῃ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, νόμιμος δικάσιμος αὐτῆς θεωρεῖται ἡ ἡμέρα ἡ ὡρισμένη διὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην συνεδρίασιν τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου ἐν τῇ ἕδρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐν περιπτώσει δευτέρας ματαιώσεως ἡ μεθεπομένη καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μὴ οὔσης ὑποχρεωτικῆς νέας κλητεύσεως κατηγορουμένων καὶ μαρτύρων.

Ἄρθρον 99.

Ἔνδικα μέσα κατ' ἀποφάσεων ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀδικημάτων.

Α') Ἀνακοπή.

1) α') Κατ' ἐρήμην καταδικαστικῆς ἐπ' ἀγροτικῷ ἀδικήματι ἀποφάσεως ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοὺς ἐν ἄρθρ 338 τῆς Ποιν. Δικ. λόγους κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ἀσκουμένη καὶ ἐκδικαζομένη.

β') Ἐπὶ ἀγρονομικῶν παραβάσεων ἐκδικασθεισῶν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 96 ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται πάντοτε κατὰ τὰς περιπτώσεις καὶ διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Β') Ἔφεσις.

2–α') Εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ οἰκείου Πλημμελειοδικείου ὑπόκεινται αἱ ἐπὶ ἀγροτικῷ ἀδικήματι ἀποφάσεις τοῦ Πταισματοδικείου αἱ ἐπιβάλλουσαι κράτησιν πλέον τῶν 8 ἡμερῶν ἢ πρόστιμον πλέον τῶν 500 δραχ. ἢ ἀποζημίωσιν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος πλέον τῶν 1000 δραχ. ὡς καὶ αἱ ἐπιβάλλουσαι ἢ ἐπισύρουσαι ἔκπτωσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ ἀπὸ ἀξιώματός τινος τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου.

Ἔφεσις τοῦ κατηγορουμένου κατὰ μόνης τῆς ἀποφάσεως τῆς καταδικαζούσης αὐτὸν εἰς ἀποζημίωσιν εἶνε ἀπαράδεκτος.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 354 καὶ 358 Ποιν. Δικ.

β') Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Γ') Ἀναίρεσις.

3) α') Κατὰ τῶν τελεσιδίκως ἀπαγγελθεισῶν ἢ τῶν καταστασῶν τοιούτων ἀποφάσεων ἐπ' ἀγροτικῷ ἀδικήματι ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀναιρέσεως εἰς μόνον τὸν κατηγορούμενον καὶ τὴν εἰσαγγελικὴν ἀρχήν, κατὰ τοὺς ἐν τῇ Ποιν. Δικονομίᾳ ὁριζομένους τύπους καὶ προθεσμίας μόνον δὲ ἐπὶ ἐσφαλμένῃ ἐφαρμογῇ ἢ ψευδεῖ ἑρμηνείᾳ τοῦ Π. Ν. ἢ τοῦ παρόντος.

β') Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως ἔχει ἀνασταλτικὴν δύναμιν μόνον ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιβαλλουσῶν κράτησιν πλέον τῶν 8 ἡμερῶν καὶ ὡς πρὸς ταύτην μόνον, ὡς καὶ ἐπὶ ἐπιβαλλουσῶν ἔκπτωσιν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἀξιώματος.

γ') Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος ἀθωωθῇ, διατάσσεται ἡ ἀπόδοσις αὐτῷ τοῦ τυχὸν καταβληθέντος προστίμου μετὰ τῶν ἐξόδων καὶ τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως μετὰ τῶν ἐξόδων αὐτῆς.

Ἐκτέλεσις.

Ἄρθρον 100.

Ἐκτέλεσις ποινικῆς ἀποφάσεως.

1) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐπ' ἀγροτικῷ ἀδικήματι ποινικῶν ἀποφάσεων ἐνεργεῖται ἐπιμελείᾳ τῆς κατηγορούσης ἀρχῆς μὴ παραστάσης δὲ τοιαύτης ἐπιμελείᾳ τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ.

2) Ἡ προσωπικὴ κράτησις ἐκτελεῖται εἰς τὸ ἐγγύτερον ἀστυνομικὸν κρατητήριον καὶ ὑπ' εὐθύνην τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, εἰς ἣν ὁ καταδικασθεὶς παραδίδεται ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως.

3) Ἐν περιπτώσει μετατροπῆς ποινῆς προστίμου εἰς κράτησιν (ἄρθρον 87) δύναται ὁ καθ' οὗ ἡ μετατροπὴ νὰ καταβάλῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ πρόστιμον, ὁπότε ἀπαλλάσσεται τόσων ἡμερῶν κρατήσεως ὅσαι ἀναλογοῦσι πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ καταβληθέντος

θέντος προστίμου, ὑπολογιζομένης ἑκάστης ἡμέρας κρατήσεως εἰς δραχ. 50.

4) Διὰ τὰ ποινικὰ ἔξοδα δὲν χωρεῖ μετατροπὴ εἰς κράτησιν, ἀλλὰ ταῦτα εἰσπράττονται πάντοτε ἀπὸ τὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Π. Δ. καὶ τῶν περὶ ποινικῆς διατιμήσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως νόμων.

Ἄρθρον 101.

Ἐκτέλεσις ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

1) Ἡ εἴσπραξις ἀποζημιώσεως τελεσιδίκως ἐπιδικασθείσης ὑπὸ ποινικοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐκτελεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐὰν τὸ ποσὸν αὐτῆς ὑπερβαίνῃ τὰς 1000 δραχμάς.

2) Ὁ τελεσιδίκως καταδικασθεὶς εἰς ἀποζημίωσιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰς 1000 δραχμὰς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ταύτην εὐθὺς ἅμα τῇ ἀπαγγελίᾳ τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν γραμματέα τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἐὰν δ' ἀντ' αὐτοῦ μετέσχε τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου γραφεὺς ἢ ὄργανον ἀγροφυλακῆς εἰς τὸν δικάσαντα δ καστήν, ἄλλως κρατεῖται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ποινικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὁ δικαιοῦχος τὴς ἀποζημιώσεως συναινέσῃ εἰς τὴν ἀπόλυσίν του ἢ διὰ δηλώσεώς του καταχωριζομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως ἢ δι' ἐκθέσεως συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐκτελέσεως.

3) Ἡ διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τῆς προηγουμένης παραγράφου κράτησις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 15 ἡμέρας, μεθ' ἃς ὁ κρατούμενος ἀπολύεται πάντως, τοῦ δικαιούχου τῆς ἀποζημιώσεως δικαιουμένου νὰ ἐπιληφθῇ ἀπ' εὐθείας τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὸ μετὰ τὴν κατὰ τὴν § 4 συμψηφισμὸν ἀπομένον ποσόν, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, πλὴν νέας προσωποκρατήσεως.

Ἐὰν ὁ εἰς ὃν ἐπεβλήθη ἀποζημίωσις κατεδικάσθη εἰς ποινὴν κρατήσεως ἢ μετετράπη εἰς τοιαύτην τὸ εἰς ὃ κατεδικάσθη πρόστιμον, ἡ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν προσωποκράτησις αὐτοῦ συνεχίζεται, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ποινικῆς κρατήσεως.

4) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δι' ἀποζημίωσιν τῆς § 2 κρατήσεως δικαιοῦται ὁ κρατηθεὶς διατροφῆς τόσων δραχμῶν ἡμερησίως ὅσαι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Π. Δ. χορηγοῦνται εἰς τοὺς διὰ πολιτικὰ χρέη κρατουμένους, ἃς συμψηφίζει αὐτοδικαίως πρὸς ἴσον ποσὸν τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως.

5 α') Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἀποζημιώσεως τῷ δικαιούχῳ ὑπὸ τοῦ εἰσπράξαντος αὐτὴν γίνεται βάσει ἐγγράφου αἰτήσεως μετ' ἀποσπάσματος τῆς ἐπιδικασάσης τὴν ἀποζημίωσιν ἀποφάσεως καὶ ἐξωφλητικῆς ἀποδείξεως, πάντων τούτων ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

β') Κατ' ἑκάστην ἀπόδοσιν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Ποιν. Δικαστηρίου εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον λογαριασμοῦ εἰσπράξεων ἐκ ποινικῶν ἀπολῃψίμων τοῦ νόμου τούτου λογοδοτεῖ οὗτος καὶ ὡς πρὸς τὰ ὁπωσδήποτε περιελθόντα αὐτῷ ποσὰ ἀποζημιώσεων, καταθέτων ἀντὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοθέντων εἰς τὸν δικαιοῦχον ποσῶν τὰ ὡς ἄνω δικαιολογητικὰ τῆς ἀποδόσεως.

γ') Τὰ εἰς τὸν ταμίαν κατατεθέντα ὡς ἀνωτέρω ποσὰ ἀποζημιώσεως εἰσάγονται παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου, ἀποδίδονται δ' αὐτῷ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδ. α'.

δ') Ἀποζημιώσεις μὴ ζητηθεῖσαι ὑπὸ τῶν δικαιούχων ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς των εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς (ἄρθρον 60 παράγρ. 3).

6) Ὁ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον γραμματεὺς καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου δικαιοῦνται ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ἢ εἰσαγομένων ποσῶν ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ποσοστῶν οἷων κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις διὰ τὰς λοιπὰς διενεργουμένας ὑπ' αὐτῶν ὑπὲρ τρίτων εἰσπράξεις, δύνανται δὲ καὶ νὰ προαφαιρῶσι ταῦτα, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ ποσοστὰ τῶν ἐκ ποινικῶν ἀπολῃψίμων ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς, καταθέτοντες καὶ εἰσάγοντες μόνον τὸ ὑπόλοιπον ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιούχου.

7) Ἐὰν ὁ δικαιούμενος ἀποζημιώσεως ἐπιδικασθείσης κατὰ τὸν παρόντα νόμον εἶναι ἀγράμματος ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς δύναται νὰ γίνῃ βάσει ἐξωφλητικῆς ἐκθέσεως συνταχθείσης ἐφ' ἁπλοῦ ἐνώπιον τοῦ ἀποδίδοντος καὶ τοῦ ἐξοφλοῦντος καὶ δύο μαρτύρων, συνυπογραφόντων καὶ τοῦ ἀποδίδοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ποινικῶς τιμωρητέαι παραβάσεις προσώπων ἐντεταλμένων τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρον 102.

1) Δημόσιοι, διοικητικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ἢ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτικῶν Συμβουλίων, Δημοτικοὶ καὶ Κοινοτικοὶ Σύμβουλοι, ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται ὡς καὶ τὰ μέλη τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον περιφερειακῶν Συμβουλίων ἀγροφυλακῆς παραβαίνοντες ἢ παραλείποντες ἐκ προθέσεως ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρεώσεις ἢ ἀρνούμενοι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν τιμωροῦνται, ἐὰν ἡ πρᾶξις δὲν φέρῃ βαρύτερον χαρακτῆρα, μὲ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι 3.000 δραχ. ἢ φυλάκισιν μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ε.ΣΔ.Α., ἐλλείψει δὲ τοιούτου τοῦ Νομάρχου.

2) Μὲ τὴν ποινὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωρεῖται διωκόμενος καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ ὁ αἰτῶν ὅπως διορισθῇ εἰς θέσιν ὀργάνου ἀγροφυλακῆς ἢ περιφερειακοῦ ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ ἀποκρύπτων ὑφιστάμενον κώλυμα πρὸς διορισμόν του λόγῳ καταδίκης του ἢ ἀπολύσεώς του ἐκ προηγουμένης ὑπηρεσίας ἢ ἄλλο κώλυμα ἐκ τῶν κειμένων νόμων.

Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπαγγέλλεται καὶ ἀνικανότης πρὸς κατάληψιν οἱασδήποτε δημοσίας ἢ δημοτικῆς ἢ παρὰ νομικῷ προσώπῳ Δημοσίου δικαίου ὑπηρεσίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν.

3) α') Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ὄργανα ἀγροφυλακῆς καθιστάμενοι ἔνοχοι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 117 αὐτογνώμονος ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων των διώκονται καὶ ποινικῶς τῇ ἐγκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ σύμφωνον γνωμάτευσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς, καὶ τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν, ἐὰν δὲν συντρέχει βαρυτέρα παράβασις τοῦ Ποιν. Νόμου.

Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δύναται ν' ἀπαγγέλληται καὶ ἡ στέρησις τῆς ἱκανότητος νὰ διορισθῶσιν εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 μέχρι 2 ἐτῶν.

β') Ἐὰν ἡ αὐτογνώμων ἀποχὴ ἀπὸ τῶν καθηκόντων ἐγένετο ἐν συνεννοήσει μετ' ἄλλων ἢ καθ' ὃν χρόνον ἡ ὑπηρεσία εἶχεν ἰδιαιτέραν ἀνάγκην τοῦ ἀποσχόντος πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τῆς ἀγροτικῆς ἢ δημοσίου ἀσφαλείας ἢ ἄλλης ὑπηρεσίας ἀπορρεούσης ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐπιβάλλεται φυλάκισις 3 τοὐλάχιστον μηνῶν ἀσχέτως τοῦ χρόνου τῆς ἀποχῆς μὴ χορηγουμένης ἀναστολῆς ἐκτελέσεως.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Ὀργάνωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 103.

Διεύθυνσις Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

1. Ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν αὐτοτελὴς Ὑπηρεσία Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἀποκαθίσταται αὖθις εἰς αὐτοτελῆ Διεύθυνσιν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

2. Τὸ προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας διακρίνεται εἰς προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῶν περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν.

3. Αἱ διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένας νέας θέσεις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δαπάναι βαρύνουσι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 59 Γενικὸν Ταμεῖον Ἀγροφυλακῆς, ἐξ οὗ καὶ ἀπ' εὐθείας καταβάλλονται.

Ἄρθρον 104.

Κεντρικὴ Ὑπηρεσία.

1. Τὸ προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἀποτελεῖται:

α') Ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ β' ἢ α' τάξεως.

β') Ἐξ ἑνὸς Τμηματάρχου β' ἢ α' τάξεως.

γ') Ἐξ ἑνὸς ἐπιθεωρητοῦ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ βαθμῷ Τμηματάρχου β' ἢ α' τάξεως.

δ') Ἐκ δύο Γραμματέων ἢ Εἰσηγητῶν.

ε') Ἐξ ἑνὸς Λογιστοῦ ἐπὶ βαθμῷ Γραμματέως ἢ Εἰσηγητοῦ.

στ') Ἐκ δύο γραφέων β' ἢ α' τάξεως ἢ ἀκολούθων.

ζ') Ἐκ δύο δακτυλογράφων.

η') Ἐξ ἑνὸς κλητῆρος καὶ μιᾶς καθαριστρίας.

2. α') Ἡ πλήρωσις τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 θέσεων ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαιτουμένου διπλώματος Νομικῆς διὰ τὰς θέσεις Διευθυντοῦ καὶ Τμηματάρχου τῆς Διευθύνσεως ταύτης.

β') Ἐν ἐλλείψει διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφορωσῶν θέσιν λογιστοῦ καὶ ὑπολογιστοῦ τὰ περὶ αὐτῶν ὁρίζονται διεξῆς ἅπαξ Διατάγματος, ἀπαιτουμένου πάντως διπλώματος Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς διὰ τὴν θέσιν λογιστοῦ.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος τὴν θέσιν Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καταλαμβάνει μὲ τὸν βαθμὸν Διευθυντοῦ β' τάξεως ὁ ὑπὲρ τὴν πεντετίαν διατελέσας Τμηματάρχης α' τάξεως τοῦ τέως Τμήματος Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, τὴν δὲ θέσιν Τμηματάρχου τῆς αὐτῆς Διευθύνσεως καταλαμβάνει μὲ βαθμὸν Τμηματάρχου β' τάξεως ὁ ἔχων δίπλωμα Νομικῆς καὶ ὑπερπενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ βαθμῷ Εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ τέως Τμήματι.

Ἄρθρον 105.

Ἐπιθεωρητὴς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

1. Ἐπιθεωρητὴς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ βαθμῷ Τμηματάρχου β' τάξεως, δύναται νὰ διορισθῇ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

α') Ὁ ἔχων πενταετῆ τοὐλάχιστον εὐδόκιμον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ Δικαστηρίῳ διαπιστουμένην διὰ πράξεως τοῦ οἰκείου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

β') Ὁ ἔχων δίπλωμα Νομικῆς καὶ διατελῶν ἐν μονίμῳ Διοικητικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον Εἰσηγητοῦ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

2. Εἰς Ἐπιθεωρητὴν δύναται νὰ προάγηται, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ.Α. Ἐπόπτης Ἀγροφυλακῆς μετὰ εὐδόκιμον τριετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

3. Δὲν δύναται νὰ διορισθῇ Ἐπιθεωρητὴς ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 30ὸν οὐδ' ὁ ὑπερβὰς τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, νὰ προαχθῇ δὲ εἰς τοιοῦτον ὁ ὑπερβὰς τὸ 45ον.

Ἄρθρον 106.

Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας (Δ.Σ.Α.)

1) Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν συνιστᾶται ἐξαμελὲς Συμβούλιον φέρον τὴν ἐπωνυμίαν «Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» ὅπερ ἀποτελοῦν Ἀρχὴν λειτουργεῖ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καὶ συντίθεται.

α') Ἐξ ἑνὸς τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀντεισαγγελέων, ὃν, ὡς καὶ ἕτερον Ἀντεισαγγελέα ἢ Ἀρεοπαγίτην, ὡς ἀναπληρωτήν του, ὁρίζει τὸ πρῶτον Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

β') Ἐξ ἑνὸς Ἐφέτου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ὃν, ὡς καὶ ἕτερον Ἐφέτην ὡς ἀναπληρωτήν του ὁρίζει ἡ ὁλομέλεια τῶν Ἐφετῶν.

γ') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

δ') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

ε') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

ς') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Οἱ Διευθυνταὶ Ὑπουργείων ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἀναπληροῦντος ἕκαστον τούτων παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ἕκαστος Ὑπουργείου, ἐλλείψει δὲ τοιούτων νομίμων ἀναπληρωτῶν ὑπὸ Τμηματαρχῶν τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου ἐκ τῶν ἐχόντων δίπλωμα Νομικῆς ὁριζομένων δι' ἐν ἑκάστοτε ἔτος ὑπὸ τοῦ οἰκείου δι' ἕκαστον Ὑπουργοῦ.

2) Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.Α. εἶνε ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγρ. 1 ἀναπληρωτοῦ του ἐν ἀπουσίᾳ δὲ ἢ κωλύματι τούτων τοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ ἐκ τῶν μελῶν του Διευθυντὴς τῆς Διοικήσεως.

Καθήκοντα Εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἄνευ ψήφου ἐκτελεῖ ὁ Τμηματάρχης τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου ὁρίζεται ὑπὸ τούτου εἷς ἐκ τῶν Γραμματέων ἢ Εἰσηγητῶν τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἢ τῆς τοῦ Προσωπικοῦ.

3) Ἡ ὑπηρεσία τῶν δικαστικῶν μελῶν παρὰ τῷ Συμβουλίῳ καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν εἶνε διετὴς δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ.

4) Τὸ Συμβούλιον θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν τὰ παρόντα μέλη ὑπερβαίνωσιν τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του, ἀποφασίζει δὲ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ ψηφισάντων μελῶν του, νικώσης, ἐν ἰσοψηφίᾳ, τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

5) Δι' ἑκάστην συνεδρίασιν τοῦ Συμβουλίου παρέχεται ἀποζημίωσις εἰς τὰ Δικαστικὰ μόνον μέλη δραχμαὶ 100 καὶ διὰ πέντε τὸ πολὺ συνεδριάσεις κατὰ μῆνα.

6) Τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου κανονίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 107.

Ἁρμοδιότητες Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας γνωμοδοτεῖ καλούμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ ἀποφασίζει κατὰ τὰς καθ' ἕκαστον διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, καὶ γενικώτερον τὴν Ἀγροτικὴν Ἀσφάλειαν τῆς χώρας, εἰδικώτερον δέ,

Α'. Γνωμοδοτεῖ:

α') Ἐπὶ διορισμοῦ, πρώτης τοποθετήσεως μεταθέσεως καὶ προαγωγῶν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 108 παράγρ. 1 περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, πλὴν τῶν λογιστῶν καὶ γραφέων Ἀγροφυλακῆς, ἀπαιτουμένης συμφώνου γνώμης αὐτοῦ, καταρτιζομένης καὶ διὰ τῆς ψήφου ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν δικαστικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

β') Ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ Διαταγμάτων περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

γ') Ἐπὶ ζητημάτων σχετικῶν πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Ἀσφάλειαν ἐφ' ὧν ζητεῖται ἡ γνώμη του ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, δυνάμενον νὰ διατυπώνῃ καὶ αὐτεπαγγέλτως γνώμας ἢ εὐχὰς ἐπὶ θεμάτων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῆς.

Β'. Ἀποφασίζει :

δ') Ἐπὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας ἰδιωτῶν μελῶν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον περιφερειακῶν Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς ἢ διαλύσεως Ἀγροτικῶν Συμβουλίων.

ε') Ἐπὶ τῆς διὰ παράβασιν τῶν διοικητικῶν αὐτῶν καθηκόντων πειθαρχικῆς τιμωρίας ἢ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις.

στ') Ἐπὶ ἀκυρώσεως δι' ἔλλειψιν νομιμότητος ἀποφάσεων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς.

ζ') Δύναται νὰ ἐκδίδῃ ἀγρονομικὰς διατάξεις γενικῶς δι' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν ἢ Τμήματα αὐτῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 19 § 2 ὁριζόμενα.

2. Ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ.Α. ἐπὶ θεμάτων τῶν ἐδαφίων δ', ε' καὶ στ' τῆς προηγουμένης παραγράφου δέον νὰ καταρτίζωνται καὶ διὰ τῆς ψήφου ἑνὸς τοὐλάχιστον ἐκ τῶν δικαστικῶν μελῶν αὐτοῦ.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ.Α. εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν ἐκτελοῦνται δὲ ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 108.

1. Τὸ κατὰ περιφερείας τοῦ ἄρθρου 42 προσωπικὸν τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, παρ' ἧ συνιστῶνται αἱ ἀντίστοιχοι θέσεις, ἀποτελεῖται.

α') Ἐξ Ἐποπτῶν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

β') Ἐξ Ἀγρονόμων.

γ') Ἐκ λογιστῶν Ἀγροφυλακῆς.

δ') Ἐκ γραφέων Ἀγροφυλακῆς.

2. Διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ οἱ κατὰ τὸν νόμον 3394 «περὶ Ἀγροφυλακῆς Κρήτης» νομίμως διωρισμένοι περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑπηρετῶν Λογιστὴς παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ὅστις καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ κατὰ τὸ στοιχ. ε' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 104 Λογιστοῦ, ἐπὶ βαθμῷ Εἰσηγητοῦ.

Οἱ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ὑπάλληλοι ὑπάγονται εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

3. Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας εἶναι μόνιμοι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐξομοιούμενοι καθ' ὅλα πρὸς τοὺς παρὰ τῇ Κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἰσοβάθμους αὐτοῖς ὑπαλλήλους ἐφ' ὅσον δι' ὡρισμένην περίπτωσιν δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ νόμου τούτου.

4. Δὲν δύναται νὰ διορισθῇ περιφερειακὸς ὑπάλληλος Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας :

α') Ὁ μὴ ὑπηρετήσας ἐν τῷ στρατῷ.

β') Ὁ ἀπολυθεὶς ἐκ δημοσίας πολιτικῆς ὑπηρεσίας ἢ στρατιωτικῆς δι' εἰδικῆς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ κατὰ νόμον Συμβουλίου λόγῳ ἀνικανότητος ἢ πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἢ συνεπείᾳ καταδικαστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως.

Κώλυμα τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἀνακαλυφθὲν μετὰ τὸν διορισμὸν συνεπάγεται ὑποχρεωτικὴν ἀπόλυσιν ἐπιφυλασσομένης καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 102 παραγ. 2 ποινῆς.

γ') Ὁ πάσχων ἐκ νοσήματος ἀνιάτου ἢ δυσχεραίνοντος τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ μεταδοτικοῦ, τῆς καλῆς του σωματικῆς καὶ ὑγιεινῆς καταστάσεως βεβαιουμένης παρὰ τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, προκειμένου δὲ περὶ λογιστῶν καὶ γραφέων ἐνόρκως ὑπὸ δύο ἰατρῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ στρατιωτικῶν δι' ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου δημοσίᾳ συνεδριάζοντος ἐκθέσεως ρητῶς βεβαιούσης τὴν ἔλλειψιν παντὸς τοιούτου κωλύματος.

Τοὺς ἰατροὺς ὁρίζει διὰ πράξεώς του ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου ὁ αὐτὸς Εἰρηνοδίκης.

5. Ὅριον ἡλικίας πάντων τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς εἶναι τὸ 60 μεθ' ὃ ταῦτα ἐξέρχονται τῆς ὑπηρεσίας.

6. Ὅστις διορισθεὶς περιφερειακὸς ὑπάλληλος Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δὲν ἤθελε προσέλθει ἐντὸς τῆς ταχθείσης ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τοῦ διορισμοῦ του προθεσμίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν 5 οὐδὲ μακροτέρα τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ὅπως ὁμώσῃ τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, θεωρεῖται ὡς μὴ ἀποδεξάμενος τὸν διορισμόν, ἐὰν δὲ μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν του δὲν ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐντὸς προθεσμίας ὡς ἄνω ὁμοίως τασσομένης θεωρεῖται ὡς παραιτηθείς.

Ἐὰν ἡ κοινοποίησις ἐγγράφων πρὸς περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὸν ὃν ἀφορῶσιν ἢ εἰς τὴν κατοικίαν του, γίνεται διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τοῦ Ὑπουργείου ἢ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὃν ἀφορᾷ αὖτη.

7. Ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω ταχθείσης προθεσμίας (δυναμένης νὰ συντέμνηται εἰς ἐπειγούσας περιπτώσεις κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ) ὀφείλει νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν θέσιν του καὶ πᾶς μετατιθέμενος ἢ ἀποσπώμενος ἢ ἐπανερχόμενος ἐξ ἀποσπάσεως ἢ ἐκ ληξάσης ἢ ἀνακληθείσης ἀδείας περιφερειακὸς ὑπάλληλος, ἄλλως στερεῖται ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας πασῶν τῶν ἀποδοχῶν του ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης διώξεως (ἄρθρον 102 παραγ. 3).

8. Ἡ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των ἐμφάνισις τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων βεβαιοῦται δι' ἐκθέσεως ἐμφανίσεως συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου των ἢ ἄλλης ἐπιτοπίου δημοσίας Ἀρχῆς.

9. Οἱ νεοδιοριζόμενοι ὑπάλληλοι δικαιοῦνται μισθοῦ μόνον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν θέσιν των ἐμφανίσεως· δύναται ὅμως νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ὡς προκαταβολὴ ποσὸν μέχρις ἑνὸς μισθοῦ, συμψηφιστέον διὰ μηνιαίων κρατήσεων μέχρις ἓξ, ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ δευτέρου μισθοῦ των καὶ ἐφεξῆς.

10. Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτ. Ἀσφαλείας λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς μισθὸν καὶ πάσας ἐν γένει τὰς ἐξ οἱουδήποτε λόγου γενικὰς ἀποδοχὰς ὧν ἀπολαύουσιν οἱ ὁμοιόβαθμοι αὐτοῖς κεντρικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

11. Ἐν περιπτώσει αὐξομειώσεως τοῦ μισθοῦ ἢ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰσοβάθμων αὐτοῖς ὑπαλλήλων τῆς Κεντρ. Ὑπηρεσίας δύναται νὰ προσαρμόζωνται πρὸς ταύτας καὶ ὁ μισθὸς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐν γένει τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ. Σ. Α.

12) Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς διατιθέμενοι, παραγγελίᾳ τῆς Ἀρχῆς, πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας Δημοσίου Ἀσφαλείας, ἐντὸς τῆς περιοχῆς των, λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν καὶ προσθέτους ἀμοιβὰς οἷας καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς καὶ κατὰ τὰς περὶ τούτων σχετικὰς διατάξεις.

13. Οἱ Ἀγρονόμοι ἀπολαύουσιν ἰδιαζούσης δωσιδικίας ὡς πρὸς τὰ πταίσματα μόνον αὐτῶν δι' ἃ ὑπάγονται εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον.

14) Πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν προσωπικὴν κατάστασιν (διορισμοί, διαγωνισμοί, μεταθέσεις, προαγωγαί, ἄδειαι, τιμωρίαι κλπ.) τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας διεξάγονται διὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου.

15. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου διορισθησόμενοι, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3394 «περὶ Ἀγροφυλακῆς Κρήτης» διορισθέντες, μόνιμοι περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι εἰς τὰς περὶ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις, διὰ πράξεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ,

ἐκδιδομένης κατόπιν συμφώνου ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ Ταμείου.

Οἱ ὡς ἄνω ὑπάλληλοι ὑπόκεινται εἰς κρατήσεις ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι ὡς τοιοῦτοι.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω πράξεως κανονισθήσονται ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ, τὸ ποσὸν τῶν κρατήσεων καὶ βοηθημάτων ἑκάστου, ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν κρατήσεων καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν.

16. Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι, πλὴν τῶν λογιστῶν καὶ γραφέων, δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσι ἐν τῷ Νομῷ ἐξ οὗ κατάγονται, οὐδὲ ἐν τῇ Ἐποπτικῇ περιφερείᾳ ἐξ ἧς κατάγεται ἡ σύζυγός των.

17. Ὅπου τοῦ παρόντος νόμου ἀπαιτεῖται διὰ τὴν προσέλευσιν εἰς διαγωνισμὸν ἢ τὸν ἀπ' εὐθείας διορισμὸν εὐδόκιμος προϋπηρεσία, αὕτη βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Δ.Σ.Α., ἐπὶ μὲν προϋπηρετησάντων εἰς ἀντιστοίχους θέσεις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς βάσει τῶν περὶ ἑκάστου ὑποψηφίου ἐκθέσεων τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως ἢ Ἐπόπτου, προτιμωμένης τῆς ἐκθέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως, ἐπὶ δὲ προϋπηρετησάντων εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας βάσει γνωμοδοτήσεων τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων τῆς οἰκείας ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 109.

Ἐπόπται Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας.

1. Ἐπόπτης Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ εἰσηγητοῦ διορίζεται ὁ ἐπιτυχὼν εἰς διαγωνισμὸν ὁρισθησόμενον διὰ Διατάγματος καὶ ἔχων·

Α') διετῆ τοὐλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ Δικαστηρίῳ.

Β') ἢ δίπλωμα Νομικῆς ἢ Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς καὶ εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν τινὰ ἐκ τῶν ἑπομένων:

α') Προϋπηρεσίαν ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος εἰς θέσιν ἐπόπτου ἢ ἀγρονόμου, διορισθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἢ τοῦ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1923 «περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» ἢ τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ Ὀργανώσεως τῆς Ὑπηρεσίας Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» ἢ τοῦ νόμου 3394 «περὶ Ἀγροφυλακῆς Κρήτης».

β') Διοικητικὴν ἢ οἰκονομικὴν ὑπερδιετῆ ὑπηρεσίαν μονίμου ὑπαλλήλου ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον γραμματέως β' τάξεως.

γ') Δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ὑπὲρ τὴν διετίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ πταισματοδίκου.

2. Δὲν δύναται νὰ διορισθῇ ἐπόπτης Ἀγροφυλακῆς ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 25 ἢ ὁ ὑπερβὰς τὸ 40 ἔτος τῆς ἡλικίας του.

3. Κενούμεναι θέσεις ἐποπτῶν πληροῦνται ὑποχρεωτικῶς διὰ προαγωγῆς ἐκ τῶν ἀγρονόμων τῶν κεκτημένων δίπλωμα Νομικῆς καὶ εὐδόκιμον ὑπερδιετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

Ἄρθρον 110.

Ἀγρονόμοι.

1. Ἀγρονόμος διορίζεται ἐπὶ βαθμῷ Ὑπουργικοῦ Γραμματέως β' τάξεως ὁ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ ὁρισθησομένῳ διὰ Διατάγματος καὶ ἔχων·

α') Ἡ δίπλωμα Νομικῆς ἢ Ἀνωτάτης Δασολογικῆς Σχολῆς ἢ Ἀνωτάτης ἢ Μέσης Γεωπονικῆς Σχολῆς.

β') Ἡ ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν Ἀγρονόμου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου α' παρ. 1 ἄρθρου 109.

2. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου δύναται νὰ διορισθῇ Ἀγρονόμος ἄνευ διαγωνισμοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δ.Σ.Α. ὁ εὐδοκίμως προϋπηρετήσας ὡς Ἀγρονόμος κατὰ τὸ ἐδάφ. α' τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 109 ὁ ἔχων ἀπολυτήριον γυμνασίου καὶ διατελέσας α') ἢ ἔφεδρος ἀξιωματικὸς ἔχων ὑπερδιετῆ ὑπηρεσίαν μετώπου, β') ἢ ἀξιωματικὸς τῆς Χωροφυλακῆς.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσης ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τὸ 1/4 τῶν ἐν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 121 κενῶν θέσεων, τῶν πληρωθησομένων ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων εἰς διαγωνισμόν, πληροῦται κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν προϋπηρετησάντων ὡς Ἀγρονόμων, ἐφ' ὅσον οὗτοι φέρονται ἐπιτυχόντες ἐν τῷ διαγωνισμῷ καὶ κατὰ σειρὰν τῆς ἐπιτυχίας των.

4. Δὲν δύναται νὰ διορισθῇ Ἀγρονόμος ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 25ον ἢ ὁ ὑπερβὰς τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐπὶ δὲ τῶν προϋπηρετησάντων ὡς τοιούτων ὁ ὑπερβὰς τὸ 45.

Ἄρθρον 111.

Λογισταὶ Ἀγροφυλακῆς.

1. Λογιστὴς Ἀγροφυλακῆς ἐπὶ βαθμῷ Ὑπουργικοῦ γραφέως α' τάξεως διορίζεται ὁ συμπληρώσας τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ κεκτημένος δίπλωμα δημοσίας ἢ ἄλλης ἰσοτίμου ἀνεγνωρισμένης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ Μέσης Γεωργικῆς Σχολῆς καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁριζόμενα.

2) Ἐλλείψει ὑποψηφίων ἐχόντων τὰ προσόντα τῆς προηγουμένης παραγράφου δύναται νὰ διορισθῇ ὡς ἔκτακτος ἡμερομίσθιος λογιστὴς ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει μέχρι δραχμῶν 60 ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γ. Τ. Α. ὁ κεκτημένος ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ὑπὲρ τὸ ἔτος ὑπηρεσίαν λογιστικὴν παρ' ἀνεγνωρισμένῃ Τραπέζῃ ἢ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ, ἢ ὁ ἔχων ἀπολυτήριον Γυμνασίου, προτιμωμένων τῶν ἐφέδρων τῶν ἐχόντων ὑπηρεσίαν μετώπου ἢ ὁ καθ' οἱονδήποτε νόμον προϋπηρετήσας εὐδοκίμως ὡς Ἀγρονόμος ὑπὲρ τὸ ἔτος.

Ἄρθρον 112.

Γραφεῖς Ἀγροφυλακῆς.

Γραφεὺς Ἀγροφυλακῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Ὑπουργικοῦ Γραφέως β' τάξεως διορίζεται ὁ συμπληρώσας τὸ 21, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁ ἐπιτυχὼν εἰς διαγωνισμὸν καὶ ἔχων·

α') Ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Μέσης Γεωργικῆς ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

β') Ἡ ἀπολυτήριον τοὐλάχιστον Σχολαρχείου καὶ προϋπηρετήσας εὐδοκίμως ὡς γραφεὺς Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὸ ἐδάφ. α' τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 109.

Ἄρθρον 113.

Μεταθέσεις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων.

1) Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δὲν μετατίθενται ἐκ τῆς ἕδρας των πρὶν ἢ συμπληρώσωσιν ἐν αὐτῇ διετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς προηγουμένης παρ. ἐπιτρέπεται ἡ μετάθεσις καὶ ἐντὸς διετίας εἰς τὰς ἑξῆς μόνον περιπτώσεις·

α') Ἐὰν ὑπάρχῃ κενὴ θέσις καὶ εἰς πλήρωσιν ταύτης μόνον διὰ μιᾶς μεταθέσεως τῇ αἰτήσει τοῦ μετατιθεμένου.

β') Ἐὰν ὑποβληθῇ ἔγγραφος αἴτησις περὶ ἀμοιβαίας μεταθέσεως.

γ') Ἐὰν ἡ μετάθεσις ὡρισμένου προσώπου ἐπιβάλλεται ἐκ σοβαρᾶς ἠτιολογημένης ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐκ σοβαρῶν ἠτιολογημένων ἀτομικῶν ἢ οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν τοῦ μετατιθεμένου, ὅτε οὗτος τοποθετεῖται κατὰ προτίμησιν εἰς ὑπάρχουσαν κενὴν τυχὸν θέσιν, εἴτε εἰς κατεχομένην παρ' ἑτέρου δι' οὗ ἀντικαθίσταται.

2) Πάσης κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον μεταθέσεως δέον νὰ προηγηθῇ σύμφωνος γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀγροφυλακῆς προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐρίζουσα τὰ μεταθετέα πρόσωπα καὶ τὸν τόπον τῆς νέας τοποθετήσεως.

3) Κατὰ μῆνα Ἰούνιον ἑκάστου ἔτους δύνανται νὰ ἐνεργῶνται γενικώτεραι μεταθέσεις ἐκ τῶν συμπληρωσάντων ἢ συμπληρούντων ἤδη διετίαν, λογίζονται δὲ συμπληροῦντες τὸν νόμιμον χρόνον οἱ κατὰ τὰς ἀντιστοίχους πρὸ διετίας γενικὰς μεταθέσεις τοῦ Ἰουνίου μετακινηθέντες.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Ὑπουργὸς ἀπευθύνει ἐρώτημα πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἀγροφυλακῆς.

Αἱ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον μεταθέσεις ἐκτελοῦν-

ται μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους καθ' ὃ ἀπεφασίσθησαν.

4) Οἱ λογισταὶ καὶ γραφεῖς Ἀγροφυλακῆς μετατίθενται ἐκτὸς τῆς εἰς ἣν ὑπηρετοῦσιν Ἐποπτικῆς περιφερείας μόνον τῇ αἰτήσει των.

5) Κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου μεταθέσεις δύνανται νὰ ἐνεργῶνται καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἐν τῇ παραγράφῳ πρώτῃ χρόνου.

Προσωρινὴ μετάθεσις.

6) Πλὴν τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις μεταθέσεων ἐπιτρέπεται προσωρινὴ μετάθεσις ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ ὀργανωθῇ ἢ ἐνισχυθῇ ὑπηρεσία ἄλλης περιφερείας, προηγηθῇ δὲ περὶ τοῦ μεταθετέου προσώπου σύμφωνος γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀγροφυλακῆς.

β') Ἡ διάρκεια τῆς προσωρινῆς μεταθέσεως ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἓξ μῆνας μεθ' οὓς ὁ μετατεθεὶς ἐπανέρχεται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως εἰς τὴν θέσιν του.

Εἰς τὴν κατὰ τὴν παρ. 1 συνεχῆ ὑπηρεσίαν συνυπολογίζεται καὶ ὁ τῆς προσωρινῆς μεταθέσεως χρόνος.

7) Ἀποσπάσεις προσωριναὶ ἀπαγορεύονται.

Ἄρθρον 114.

Προαγωγαὶ Περιφερειακῶν Ὑπαλλήλων Α. Δ.

Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας προάγονται κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις.

1. Εἰς γραφέα Ἀγροφυλακῆς α' τάξεως δύναται νὰ προαγῇται ὁ γραφεὺς β' τάξεως μετὰ τετραετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

2. Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀκολούθου δύναται νὰ προάγηται ὁ λογιστὴς Ἀγροφυλακῆς μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

3. α') Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως α' τάξεως δύναται νὰ προάγηται ὁ ἐπὶ βαθμῷ γραμματέως β' τάξεως Ἀγρονόμος μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

β') Εἰς τὸν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ εἰσηγητοῦ δύναται νὰ προάγηται ὁ ἐπὶ βαθμῷ γραμματέως α' τάξεως Ἀγρονόμος μετὰ τετραετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

4. α') Εἰς Ἐπόπτην δύναται νὰ προάγηται ὁ Ἀγρονόμος ἔχων δίπλωμα Νομικῆς μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν Ἀγρονόμου.

β') Εἰς Ἀγρονόμους κεκτημένους δίπλωμα Νομικῆς ἢ Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς ἢ Δασολογικῆς Σχολῆς τυχόντας τοῦ βαθμοῦ Εἰσηγητοῦ καὶ κριθομένους ἱκανοὺς νὰ προαχθῶσιν εἰς θέσιν Ἐπόπτου, δύναται ἐλλείψει τοιαύτης θέσεως κενῆς ν' ἀπονέμηται ὁ μισθὸς Τμηματάρχου β' τάξεως μετὰ συμπλήρωσιν πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ εἰσηγητοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ.Α.

5. α') Εἰς θέσιν καὶ βαθμὸν Ἐπιθεωρητοῦ Ἀγροφυλακῆς δύναται νὰ προάγηται Ἐπόπτης Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 105.

β') Εἰς Ἐπόπτας κρινομένους ὑπὸ τοῦ Δ.Σ.Α. ὡς ἱκανοὺς διὰ θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ καὶ μὴ δυναμένους νὰ προαχθῶσιν ἐλλείψει κενῆς θέσεως δύναται ν' ἀπονέμηται μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὁ μισθὸς τοῦ Τμηματάρχου β' τάξεως μετὰ συμπλήρωσιν πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

6. Αἱ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους προαγωγαὶ ἐνεργοῦνται διὰ Διατάγματος ἢ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην διὰ μὲν τοὺς λογιστὰς καὶ γραφεῖς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσιν Ε.Σ.Α. διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τοῦ Δ.Σ.Α.

7. Αἱ περὶ αὐξήσεως μισθοῦ λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας διατάξεις τῶν κειμένων νόμων ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροφυλακῆς.

8. Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1923 «περὶ Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» ἢ τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας» ἢ τοῦ νόμου 3394 «περὶ Ἀγροφυλακῆς Κρήτης» ὑπηρεσία μονίμων ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς εἰς τινα τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον θέσεων ὑπολογίζεται διὰ τὴν εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν προαγωγήν.

Ἄρθρον 115.

Ἀποζημιώσεις δι' ὑπηρεσιακὰς μετακινήσεις καὶ γραφικὴν ὕλην.

1) α') Ἐπόπται Ἀγροφυλακῆς καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς λογισταὶ ἢ γραφεῖς ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς ἕδρας των δι' ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων οἵων καὶ οἱ ἀντίστοιχοι αὐτοῖς κατὰ βαθμὸν ὑπάλληλοι τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας καὶ κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις.

β') Τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ ἐδαφίου α' δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀγρονόμοι καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς γραφεῖς ἐξερχόμενοι τοῦ διαμερίσματος τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν εἰδικῶς ἐνταλθείσης ὑπηρεσίας.

2) Εἰς τοὺς ἀγρονόμους διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ Διαμερίσματός των πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας μετακινήσεις των χορηγοῦνται παγίως καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ δραχμαὶ μέχρις χιλίων μηνιαίως, εἰς δὲ τοὺς παρ' αὐτοῖς γραφεῖς μέχρις 600 ὁριζόμεναι δι' ἕκαστον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Ε.Σ.Α. καὶ σύμφωνον τοιαύτην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς.

3) Εἰς τοὺς ἀγρονόμους εἰς οὓς ἔχει ἀνατεθῇ πρόσθετος ὑπηρεσία καὶ ἑτέρου ἀγρονομικοῦ Διαμερίσματος καὶ εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς γραφεῖς δύναται νὰ χορηγῆται κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐπὶ πλέον πρόσθετος παγία ἀποζημίωσις μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς ὡρισμένης διὰ τὸ πρόσθετον διαμέρισμα καὶ τὰ ἔξοδα τῶν ἀπὸ ἕδρας εἰς ἕδραν Διαμερίσματος μεταβάσεών των.

4) Διὰ τὴν δαπάνην γραφικῆς ὕλης, φωτισμοῦ καὶ θερμάνσεως χορηγεῖται μηνιαίως καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ εἰς τοὺς Ἐπόπτας μέχρι δραχ. 200, εἰς δὲ τοὺς ἀγρονόμους μέχρις 150, ὁριζόμεναι ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Ε.Σ.Α. καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γ.Τ.Α.

5) Τὰ βιβλία καὶ ἔντυπα τῆς ὑπηρεσίας τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων ὡς καὶ τὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη τῶν γραφείων αὐτῶν χορηγοῦνται ἰδιαιτέρως ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς.

Ἄρθρον 116.

Ἄδειαι καὶ νοσήλεια.

1. Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι δικαιοῦνται κανονικῶν καὶ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν καὶ νοσηλείων κατὰ τὰς περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας διατάξεις.

2. Ὁ Ἐπόπτης Ἀγροφυλακῆς δύναται νὰ χορηγῇ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς περιφερείας του κανονικὴν ἄδειαν ἀπουσίας μέχρι 5 ἡμερῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁ δὲ Πρόεδρος τοῦ Ε. Σ. Α. μέχρι 15 μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐπόπτου καὶ τοῦ Ἀγρονόμου διὰ τοὺς ὑπ' αὐτόν.

Ἄρθρον 117.

Εἰδικαὶ ὑποχρεώσεις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων.

1. Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀπόσχωσι τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων των αὐτογνωμόνως καὶ ἄνευ ἀποχρώντος λόγου.

Τοιοῦτος λόγος εἶναι περίπτωσις ἀνάγκης ἢ ἀνωτέρας βίας ἢ ἄλλων ἀνυπερβλήτων αἰτίων εἰδικῶς ἠτιολογημένων.

2. Οἱ ἐκ τῶν ἄνω ὑποβαλόντες παραίτησιν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξακολουθῶσιν ἐκτελοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀπόσχωσι ταύτης πρὶν ἢ τοῖς κοινοποιηθῇ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς καὶ παραδώσωσι τακτικῶς τὴν ὑπηρεσίαν των, ἐκτὸς ἂν ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποδοχῆς βραδύνῃ πέραν τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἤθελε περιέλθῃ τῷ Ὑπουργείῳ.

Ἀπέχων τῶν καθηκόντων του κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται ὅστις :

α') Ἀπουσιάζει ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης του ἀρχῆς πλέον τῶν 8 ἡμερῶν.

β') Εὑρισκόμενος ἐν μετακινήσει, μεταθέσει ἢ ἀδείᾳ δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τὴν προσδιορισθεῖσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 108 παράγρ. 6 διὰ τοῦτο ἡμέραν.

γ') Καίτοι μὴ ἀπομακρυνόμενος τῆς θέσεώς του ἀπέχει ἀδικαιολογήτως τῆς ἐκτελέσεως εἰδικῶς ἐνταλθείσης ὑπηρεσίας ἢ τῆς συνήθους τοιαύτης.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ Κοινοτικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς.

4. Οἱ παραβάται τῶν ἄνω διατάξεων ἐκτὸς τῆς πειθαρχικῆς διώξεώς των τιμωροῦνται καὶ ποινικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 102 παράγρ. 3.

Ἄρθρον 118.

Πειθαρχικὴ δίωξις περιφερειακῶν ὑπαλλήλων καὶ ποιναὶ διὰ παραβάσεις τῶν διοικητικῶν αὐτῶν καθηκόντων.

1. Αἱ εἰς τοὺς περιφερειακοὺς ὑπαλλήλους Ἀγροφυλακῆς διὰ παραβάσεις ἢ ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διοικητικῶν καθηκόντων αὐτῶν ἢ διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ ἀξίωμά των ἐπιβαλλόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

α') Ἔγγραφος ἐπίπληξις συνεπαγομένη τὸν καταλογισμὸν τῶν τελῶν σημάνσεως τῆς ἀποφάσεως.

β') Πρόστιμον ἀπὸ 25 δραχμῶν μέχρις ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ.

γ') Προσωρινὴ παῦσις μέχρι τριῶν μηνῶν.

δ') Ἀπόλυσις.

2. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ποιναὶ ἐπιβάλλονται, μετ' ἔγγραφον πάντοτε πρόσκλησιν εἰς ἀπολογίαν, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ μὲν ὑπὸ στοιχ. α' καὶ β' καὶ ἀπ' εὐθείας, αἱ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ' καὶ δ' μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. Α. καταρτιζομένην κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 107.

3. Πειθαρχικὰς ποινὰς ἐπὶ τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν ἀπ' εὐθείας καὶ ἄνευ γνώμης Συμβουλίου τινός, πλὴν μόνον διὰ παράβασιν, τὸν διοικητικῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ οἱ ἑπόμενοι:

α') Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀγρονομικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ Ἀγρονόμος ἐπὶ τῶν γραφέων τοῦ ὑπ' αὐτοὺς ἀγρονομικοῦ Διαμερίσματος ὡς καὶ ὁ Ἐπόπτης ἐπὶ πάντων τῶν ὑπ' αὐτοὺς ὑπαλλήλων ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας του τὴν ποινὴν τῆς ἐγγράφου ἐπιπλήξεως συνεπαγομένην τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν σημάνσεως.

β') Τὰ κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 23 Ἐποπτικὰ Συμβούλια Ἀγροφυλακῆς, συντιθέμενα ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ δικαστικὰ μέλη αὐτῶν, πρόστιμον ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας των, μέχρι δραχμῶν 100.

γ') Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως περιφερειακῶν ὑπαλλήλων πρόστιμον μέχρι 300 δραχμῶν.

δ') Ὁ Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ πάντων τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὑπαλλήλων Ἀγροφυλακῆς πρόστιμον μέχρι 300 δραχμῶν.

4) Οἱ περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἀπολύονται ὑποχρεωτικῶς.

α') Διὰ κατάργησιν τῆς θέσεως εἰς ἣν διατελοῦσιν.

β') Συνεπείᾳ τελεσιδίκου καταδικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 καὶ 24 τοῦ Π. Ν.

γ') Συνεπείᾳ παραπομπῆς των ἐπὶ κακουργήματι διὰ τελεσιδίκου βουλεύματος.

δ') Λόγῳ νόσου ἢ ἄλλης τινὸς παθήσεως ἐξ ἧς κατέστησαν ἀνίκανοι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους σχετικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 119.

Πειθαρχικὴ δίωξις τῶν περιφερειακῶν ὑπαλλήλων διὰ παραβάσεις τῶν διαδικαστικῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Διὰ παραβάσεις Ἐπόπτων, Ἀγρονόμων καὶ γραφέων Ἀγροφυλακῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἁρμοδιοτήτων ἀνατεθειμένων αὐτοῖς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν δικαστικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται αἱ περὶ πειθαρχικῆς διώξεως, τιμωρίας καὶ ἀπολύσεως Πταισματοδικῶν, γραμματέων ἢ ὑπογραμματέων Πταισματοδικῶν διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 307 τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου δικαιωμάτων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀσκουμένων ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 120.

Διαθεσιμότης.

1. Περιφερειακοὶ ὑπάλληλοι Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας παραπεμφθέντες διὰ τελεσιδίκου βουλεύματος ἐπί τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 ἢ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου πλημμελημάτων ἢ ἐπὶ ὡροληψίᾳ ἢ ἀπάτῃ ἐπὶ βαθμῷ πλημμελήματος ἢ ἐπὶ ἐκβιάσει κατὰ τὸ ἄρθρον 369 Ποινικοῦ Νόμου, διατελοῦσιν αὐτεπαγγέλτως εἰς διαθεσιμότητα ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τοῦ βουλεύματος, ἐπανέρχονται δὲ αὐτοδικαίως εἰς κατάστασιν ἐνεργείας ἐὰν ἐξαφανισθῇ τὸ βούλευμα ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ἐὰν ἀθωωθῶσιν.

2. Οἱ αὐτοὶ ὑπάλληλοι δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς διαθεσιμότητα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ.Α. καταρτιζομένην κατὰ τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 107, ἐὰν κινηθείσης κατ' αὐτῶν ποινικῆς ἢ πειθαρχικῆς διώξεως ὑπάρχωσι βάσιμοι ὑπόνοιαι ὅτι ἡ συνέχισις τῶν ἔργων των θέλει ἀποβῇ εἰς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας, ἀνακαλοῦνται δ' εἰς ἐνέργειαν κατόπιν ὁμοίας ἀποφάσεως, τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον διαθεσιμότητος μὴ δυναμένης ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν 3 μηνῶν, ἅμα τῇ παρόδῳ τῶν ὁποίων ἐπανέρχονται οὗτοι αὐτοδικαίως εἰς κατάστασιν ἐνεργείας.

3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαθεσιμότητος ὑποχρεοῦται ὁ εἰς ταύτην τεθεὶς νὰ ἀπέχῃ τῆς ἀσκήσεως ἔργων τῆς ὑπηρεσίας του, ἄλλως τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 450 τοῦ Π. Ν. αἱ ὑπ' αὐτοῦ ὅμως ἐν διαθεσιμότητι τελοῦντος ἐνεργηθεῖσαι τυχὸν πράξεις τῆς ὑπηρεσίας του δὲν εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄκυροι.

4. Ὁ ἐν διαθεσιμότητι τελῶν δικαιοῦται κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης μόνον τῶν 2/3 τοῦ μισθοῦ του, τὸ δὲ ὑπόλοιπον αὐτοῦ καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ δύνανται νὰ τῷ χορηγηθῇ μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ποινικῆς ἢ πειθαρχικῆς διώξεως καὶ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.Α.

5. Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παραγρ. 2 τὸ Δ.Σ.Α. δύναται ἀντὶ τῆς θέσεως εἰς διαθεσιμότητα νὰ ἀποφασίσῃ τὴν προσωρινὴν ἢ ὁριστικὴν μετάθεσιν τοῦ ὑπὸ δίωξιν ὑπαλλήλου ἐὰν ὑπάρχωσιν ὑπόνοιαι ὅτι ἡ ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ εἶναι τοποθετημένος παραμονή του θέλει ἀποβῇ εἰς βλάβην τῆς ἀνακρίσεως ἢ τῆς δίκης ἢ τῆς ὑπηρεσίας.

Τελικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 121.

1. α') Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τὰς περιφερείας τῶν Πρωτοδικείων:

Πατρῶν,
Ἠλείας,
Κυπαρισσίας,
Καλαμῶν, πλὴν τῶν περιφερειῶν τῶν Εἰρηνοδικείων Ἀβίας, Καρδαμύλης, καὶ Λεύκτρου.
Κερκύρας.
Κεφαλληνίας.
Σάμου
Χίου
Σπάρτης
Ναυπλίου

Λεβαδείας (πλὴν τῶν περιφερειῶν τῶν Εἰρηνοδικείων Θηβῶν, Θεσπιῶν καὶ Θίσβης)
καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Εἰρηνοδικείων:
Καλαυρίας καὶ
Θήρας.

β') Αἱ περιφέρειαι τῶν ἐν ἐδαφίῳ α' Πρωτοδικείων καὶ Εἰρηνοδικείων εἰς ἃ ἐφαρμόζεται ὁ παρὼν νόμος θεωροῦνται ὡς ἀποτελοῦσαι ἰδίαν ἑκάστη Ἐποπτικὴν περιφέρειαν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς αὐτῆς παραγράφου.

γ') Πάντες οἱ Σύνδεσμοι Ἀγροφυλακῆς μιᾶς ἑκάστης τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον Ἐποπτικῶν περιφερειῶν ἀποτελοῦσιν ἐκ τοῦ νόμου ἀνὰ μίαν Ἕνωσιν τοῦ ἄρθρου 8.

δ') Εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς τῶν Ἑνώσεων Συνδέσμων τῆς παρούσης παραγράφου ἡ ἐφαρμογὴ πασῶν ἢ τινων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου χωρεῖ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

2. Πᾶσαι ἢ τινες τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς περιφερείας Πρωτοδικείων Κρήτης δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν ἑνὸς ἑκάστου τῶν κατὰ τὸν νόμον 3394 Διοικητικῶν Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς Κρήτης.

3. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις:

α') Περὶ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς (ἄρθρα 59—64).

β') Αἱ περὶ ὀργανώσεως ὑπηρεσιῶν Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας διατάξεις τῶν ἄρθρων 103, 104, 105, 106 καὶ 107.

γ') Αἱ περὶ περιφερειακῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας καὶ περὶ ἁρμοδιοτήτων αὐτῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 108—120 καὶ 42—48, πλὴν μόνον εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου περιφερείας.

Διὰ πάντα διορισμὸν περιφερειακοῦ ὑπαλλήλου ἀπαιτεῖται σύμφωνος γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς περὶ ἐπαρκείας τοῦ Ταμείου τούτου διὰ τὰς δημιουργουμένας εἰς βάρος του δαπάνας.

Ἄρθρον 122.

Δυνητικὴ ἐπέκτασις τοῦ Νόμου καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας.

1. Ὁ παρὼν Νόμος δύναται νὰ τίθηται εἰς ἐφαρμογὴν κατὰ Εἰρηνοδικειακὰς περιφερείας καὶ εἰς ἄλλας πλὴν τῶν ἐν τῇ παραγρ. 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 121 ἀναφερομένων περιφερειῶν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐὰν ἤθελον ζητήσῃ τοῦτο τὰ 2)3 τοὐλάχιστον τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Συμβουλίων τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας ἢ οἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπόχρεοι εἰς ἐρανικὴν εἰσφορὰν ὑπὲρ τῆς Ἀγροφυλακῆς τῆς Κοινότητος κτηματίαι ἑνὸς ἑκάστου τῶν 2)3 τοὐλάχιστον τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἡ ἀπόφασις τῶν κτηματιῶν ἑκάστης Κοινότητος εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς τοῦ οἰκείου Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ τρόπος τῆς δηλώσεως τῆς βουλήσεως τῶν κτηματιῶν καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

2. Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Ζαγορίου (Ἰωαννίνων) ὁ παρὼν Νόμος τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἄνευ ἄλλης γνωμοδοτήσεως.

3. Ἀγροτικαὶ περιοχαὶ εἰς ἃς ἤθελεν ἐπεκταθῇ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ὁ παρὼν νόμος, δύνανται ν' ἀποτελέσωσιν Ἕνωσιν Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8.

Εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου τὰς ἀποτελούσας Ἕνωσιν, αἱ διατάξεις περὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων Ἀγροφυλακῆς καὶ Περιφερειακοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς ἐπεκτείνονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 123.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νομοθ. Διατάγματος ὑποβληθησομένου ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῶν Βουλῶν κανονίζεται ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος, διὰ Διαταγμάτων, τῇ προτάσει τῶν δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν ἢ δι' ἀποφάσεων αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος

Τὰ μέλη
Α. Μιχαλακόπουλος, Δ. Δίγκας, Π. Ἀργυρόπουλος, Κ. Γόντικας, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Σ. Γονατᾶς, Κ. Σπυρίδης, Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Β. Δεληγιάννης, Β. Καραπαναγιώτης, Α. Παπᾶς, Α. Παπαδᾶτος.

Ἄρθρον 2.

Αἱ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ κυρουμένου Ν. Δ. διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 121 αὐτοῦ δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικείου Ζακύνθου.

Ἄρθρον 3.

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 7 καὶ ἐν τέλει αὐτοῦ προστίθεται παράγραφος 9 ὡς ἑξῆς:

«Αἱ ἁρμοδιότητες τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Μαντινείας Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς δύνανται διὰ Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἀνατίθενται εἰς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς μισθώσεως καὶ ἀσφαλείας πῶν ἀγρῶν καὶ ἀμπέλων ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος καὶ περιλαμβανόντων ὡς μέλη τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν δικαιουμένων νὰ ἐγγραφοῦν ὡς μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἀγροφυλακῆς τῆς οἰκείας ἀγροτικῆς περιοχῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ δικαιοδοσία τοῦ ἀγροτικοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖται ἀπὸ Ἐπιτροπῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τοιούτου Συνεταιρισμοῦ ἐκλεγομένην ὑπὸ τούτου ἐκ τῶν μελῶν του καὶ ἀποτελουμένην ἐκ τόσων προσώπων ὅσα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου ἀγροφυλακῆς τῆς περιοχῆς ἐκλεγόμενα μέλη τοῦ Ἀγροτικοῦ Συμβουλίου, εἰς ἃ προστίθενται καὶ τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ ἢ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9.

2. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδιδομένων ἄνευ τῶν ἐν § πρώτῃ τοῦ ἄρθρου 122 τοῦ κυρουμένου Ν. Δ. διατυπώσεων, δύναται νὰ ἐπεκτείνηται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων αὐτοῦ (πλὴν τῶν περὶ Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἀγροφυλακῆς διατάξεων δι' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ κυρουμένου Ν. Δ. διατυπώσεων) εἰς τὰς περιφερείας τῶν Εἰρηνοδικείων:

Τριπόλεως
Τεγέας
Ὀρχομενοῦ
Ἀγρινίου
Ἀνακτορίου—Σολίου—Ξηρομέρου
Ἐχίνου καὶ Παραχελωΐτιδος.

Ἐπὶ τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου αὐτασφαλίσεως Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν» ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις εἶναι κατ' ἀρχὴν σύμφωνος διὰ τὸ Νομοσχέδιον αὐτό.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πρόκειται περὶ προτάσεως νόμου καὶ δὲν εἶμαι ἐν γνώσει καὶ παρακαλῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἵνα τὴν μελετήσω.

Θ. Φίλιος. Ὁ Προϋπολογισμὸς δὲν ἐπιβαρύνεται. κ. Πρόεδρε.

Α. Παπαναστασίου. Ἀποκρούεται τὸ Νομοσχέδιον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν;

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὄχι, ἀλλὰ εἶπα ὅτι δὲν ἔχω γνῶσιν αὐτοῦ καὶ ν' ἀναβληθῇ διὰ νὰ μελετηθῇ.

Μεθ' ὃ τὸ Νομοσχέδιον ἀναβάλλεται.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς ἐρ' ἅπαξ συζήτησιν τὸ σχέδιον Νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 4441, ὡς πρὸς τοὺς προφυλακισθέντας παρὰ τῶν Δικαστικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων» ἔχον οὕτω):

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4441 ὡς πρὸς τοὺς προφυλακισθέντας παρὰ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων»

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται ἀφ' ἧς ἴσχυσε τὸ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1930 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4441 ὡς πρὸς τοὺς προφυλακισθέντας παρὰ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων», ἔχον οὕτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἐξουσιοδότησιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4441 ὡς πρὸς τοὺς προφυλακισθέντας παρὰ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων» καὶ τὴν σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχ. Δ' τῆς 3ης Ἰανουαρίου 1930 συνεδρίασιν αὐτῆς προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Προκειμένου περὶ προφυλακισθέντων ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων μέχρι τῆς 6ης Νοεμβρίου π. ἔ. ὁ νόμος 4441 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1. Ὁ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2, 14 καὶ 15 καθοριζόμενος χρόνος διαρκείας προφυλακίσεως αὐξάνεται κατὰ ἓν ἡμιόλιον καὶ προσέτι κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 6 Νοεμβρίου π. ἔ. μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου διαδραμὸν χρονικὸν διάστημα.

2. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4441 παρεχομένη παράτασις ἐπὶ κακουργημάτων, δύναται νὰ αὐξηθῇ ἀποφάσει τοῦ δικαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἰωαννίνων κατὰ τρεῖς ἔτι μῆνας (ἤτοι ἓξ ἐν συνόλῳ).

3. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ὁριζομένη προθεσμία διπλασιάζεται.

4. Τῇ ἀποφάσει τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ παρατεθῇ καὶ μέχρι τοῦ τριπλασίου ἡ ἐν ἄρθρῳ 7 καθοριζομένη προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ κοινοποιηθῇ ἡ πρὸς τὸν κατηγορούμενον κλῆσις ὁ δὲ προσδιορισμὸς τῆς κατηγορίας εἰς τὸ ἀρμοδιώτερον δέον νὰ γίνῃ εἰς μίαν τῶν δικασίμων τοῦ Κακουργοδικείου τῶν περιλαμβανομένων ἐντὸς τῶν ἑπομένων δύο μηνῶν μετὰ παρέλευσιν τῶν ὑπὸ τῆς ποινικῆς δικονομίας καθοριζομένων προθεσμιῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κλήσεως πρὸς τὸν κατηγορούμενον.

5. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος παρατεινομένων προθεσμιῶν.

6. Ἐν τῇ περὶ παρατάσεως αἰτήσει τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς τὸ Συμβούλιον δέον, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, νὰ βεβαιῶται ὅτι αἱ σχετικαὶ διαγραφαὶ κατεστράφησαν ἢ ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν πυρκαϊάν, πρὸς δὲ καὶ νὰ ἐπισυνάπτεται πιστοποιητικὸν τοῦ Διευθυντοῦ ἢ ἐπιστάτου τῶν φυλακῶν, ἐν αἷς κρατεῖται ὁ ὑπόδικος, ἀναγράφον τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐντάλματος τῆς προφυλακίσεως καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔγγραφον διασωθὲν ἐκ τῆς διαγραφῆς.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου οὐδὲν ἔνδικον μέσον ἐπιτρέπεται.

7. Ἡ αἴτησις δέον νὰ ὑποβάλληται 10 τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ διὰ τῆς παραγράφου 1 παρατεινομένου χρόνου ἀναστέλλεται ἡ πρίθεσις τοῦ χρόνου τῆς ἀρκείας τῆς προφυλακίσεως μέχρι τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, οὐχὶ ὅμως πέραν τῶν 15 ἡμερῶν.

8. Διευθυνταὶ καὶ ἐπιστάται φυλακῶν ἐν αἷς κρατοῦνται ὑπόδικοι δυνάμει ἐνταλμάτων τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν Ἰωαννίνων ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ μηνιαίας τοὐλάχιστον προσωρινῆς παύσεως ν' ἀπιστείλωσιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τὸν Εἰσαγγελέα Ἰωαννίνων τὰ ἐν τῇ παραγρ. 6 τοῦ παρόντος ἀναγραφόμενα πιστοποιητικὰ καὶ ὅμοια περὶ τῶν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπολυθέντων μετὰ βεβαιώσεως τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἀνάγγραφον παντὸς ἄλλου εἰς χεῖρας των ἐγγράφου σχετικοῦ πρὸς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑποδίκου.

9. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 4441.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ Π. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἐκτείνηται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ ἐπὶ πάσης ἐν τῷ μέλλοντι πυρκαϊᾶς ἢ ὁιουδήποτε ἄλλου λόγου μερικῆς ἢ ὁλικῆς καταστροφῆς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἀρχείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1930.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Μιχαλακόπουλος

Τὰ μέλη
Δ. Δίγκας, Γ. Παπανδρέου, Γ. Μαρῆς, Ἰωαν. Βουρλούμης, Β. Καραπαναγιώτης, Κ. Σπυρίδης, Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης Δ. Νότη Μπότσαρης, Β. Δεληγιάννης, Νικ. Ἀβραάμ. Α. Ζάννας.

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ καταργήσεως ἀναδρομικῶς τοῦ Νόμου 3857 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 2230» ὁ κ. ***Ι. Ράλλης*** ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τοῦ Νομοσχεδίου, διότι τοῦτο τροποποιηθὲν εἶναι νέον καὶ ὤφειλε νὰ παραπεμφθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης πρὸς ἐπεξεργασίαν.

Δ. Δίγκας (Ὑπ. Δικ.) λέγει ὅτι δέχεται τὴν προσωρινὴν ἀναβολήν, ἀλλὰ λόγος τῆς παραπομπῆς του καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης δὲν ὑπάρχει, διότι εἶναι τὸ αὐτὸ Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐζητήθη ἡ γνωμοδότησις τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἥτις καὶ ἐδόθη καὶ ἤδη ἐπαναφέρεται εἰς τὴν Βουλήν.

Ι. Ράλλης. Τὸ Νομοσχέδιον ἐξητάσθη παρὰ τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ ἐτροποποιήθη καὶ πρέπει κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ νὰ παραπεμφθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ γνώμη τῆς Νομικῆς Σχολῆς δὲν εἶναι ὁμόφωνος.

Α. Μάρκου. Δὲν ἀντιτίθεμαι, λέγει, εἰς τὴν ψῆφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, ζητῶ ὅμως τὴν ἀναβολήν, διότι πρόκειται νὰ συγκεντρώσω στοιχεῖά τινα. Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ράλλη φρονῶ ὅτι δὲν στηρίζεται αὕτη εἰς τὸν Κανονισμόν, διότι ἡ βάσανος τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔγινε, Ἤδη συναινοῦντος καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἀναβολὴν πρέπει ν' ἀναβληθῇ τοῦτο.

Δ. Δίγκας (Ὑπ. Δικ.). Κατὰ βάσιν, λέγει, τὸ Νομοσχέδιον εἶναι τὸ αὐτό, πλὴν μιᾶς φράσεως ἐλαφρῶς τροπολογουμένης αὐτό, καὶ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει παραπομπῆς καὶ πάλιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης.

Ι. Ράλλης. Δὲν ἐννοῶ, τονίζει, διατὶ ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀν-

τίρησις διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Δικαιοσύνης.

Δ. Δίγκας (Ὑπ. Δικ.) Διότι ἐγένετο αὔτη.

Ι. Ράλλης. Ἡ φράσις ἡ τεθεῖσα τροποποιεῖ τὴν ἔννοιαν καὶ ἐπιβάλλεται ἡ ἐκ νέου ἐπεξεργασία τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν εἶναι, λέγει, ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ζητεῖται ἡ παραπομπὴ καὶ πάλιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης. Εἶχε καὶ ἄλλοτε ζητηθῇ αὕτη καὶ δικαίως ἀπεκρούσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ζητησάσης τὴν γνώμην τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἥτις ἐδόθη, καὶ ὀρθῶς εἰσάγεται τὸ Νομοσχέδιον πρὸς συζήτησιν. Πρόκειται, τονίζει, διὰ τοῦτο νὰ καταργηθῇ μία σκανδαλώδης πρᾶξις ἑνὸς πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ πρέπει ἡ κατάργησις αὐτὴ νὰ γίνῃ ταχέως.

Δ. Μυλωνογιάννης. Τὸ Νομοσχέδιον, λέγει, εἰσάγεται τροποποιημένον καὶ μὲ νέαν ἔκθεσιν καὶ θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ ἐξετασθῇ καὶ πάλιν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Δ. Δίγκας (Ὑπ. Δικ.) Δὲν ὑπάρχει, λέγει, τροπολογία θέγουσα τὴν βάσιν τοῦ Νομοσχεδίου, μόνον παρατήρησις ὑπῆρχεν ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ δευτερευούσης διατάξεως, ἀφεώρα δὲ αὕτη τὰ δικαιώματα τρίτων ἢ δικασθέντα τελεσιδίκως ἢ ρυθμισθέντα διὰ συμβιβασμοῦ καὶ εἶπεν ἡ Σχολὴ νὰ μὴ θίγωνται αὐτὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὴν τροπολογίαν αὐτὴν τὴν ἐδέχθημεν.

Ε. Βεν.ζέλος (Πρωθ.) Παρατηρεῖ ὅτι ἐφόσον εἶναι σύμφωνος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, τὸ Νομοσχέδιον νὰ ἀναβληθῇ, ἀλλὰ νὰ ἐγγραφῇ πρώτον εἰς τὴν Ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας τῆς προσεχοῦς Τρίτης.

Μεθ' ὃ τὸ Νομοσχέδιον ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8)10 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων» (ἔχον οὕτω).

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8)10 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται, ἐφ' ὅσον ἰσχυσεν, τὸ ἀπὸ 8)10 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Τὸ καταργηθὲν ἄρθρον 167 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ ἀντικαθιστάμενον ὡς ἑξῆς:

«Ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἑκάστῳ δικαστηρίῳ συμβολαιογράφων καὶ ἡ ἕδρα τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν ὁρίζεται κατὰ τριετίαν καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου καὶ τοῦ ἀρμοδίου Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις συμβολαιογραφείου καὶ ὁ διορισμὸς συμβολαιογράφου μόνον ἐκεῖ, ἔνθα δὲν ὑπάρχει τοιοῦτο, τηρουμένων τῶν ὡς ἄνω διατυπώσεων.

Κενουμένης θέσεως συμβολαιογράφου μετὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐκεῖ, ἔνθα εἰσὶ πλείονες τῶν τριῶν διωρισμένοι, ἡ θέσις δὲν συμπληροῦται πρὸ τοῦ γενικοῦ καθορισμοῦ τῶν θέσεων κατὰ τὴν λῆξιν τῆς τριετίας.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν ἀνωτέρων διατυπώσεων.

Ἄρθρον 2.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 5 παράγρ. 5 τοῦ νόμου ΧΞΣΤ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 «περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων» ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 15 Ἰουνίου (2 Ἰουλίου) 1923 προστίθενται τὰ ἑξῆς: «Ἐπίσης τὸ τοιοῦτο δίπλωμα δὲν ἀπαιτεῖται προκειμένου περὶ συμβολαιογράφων διορισθησομένων εἰς ἕδρας πρωτοδικείων ἐχόντων δὲ εἰκοσιπενταετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐν θέσει γραμματέως πολυμελοῦς δικαστηρίου ἢ Εἰρηνοδικείου».

Ἄρθρον 3.

Παρὰ ταῖς Εἰσαγγελίαις Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ Θεσσαλονίκης δύναται νὰ τοποθετηθῇ καὶ δεύτερος Εἰσαγγελεὺς διὰ χρονικὴν περίοδον οὐχὶ μείζονα τοῦ ἔτους.

Τὰ τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἐν ταῖς ρηθείσαις Εἰσαγγελίαις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κανονισθήσονται ἐφ' ἅπαξ διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Ν. Δ. τῆς 20 Ἀπριλίου (12 Μαΐου) 1926 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων» ἐξαιρεῖται τῆς ἀναστολῆς ἐφαρμογῆς τῆς διαταχθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐφαρμογῆς δικαστικῶν τινῶν νομ. διαταγμάτων», ἡ δὲ ἰσχὺς τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 4 θεωρεῖται μηδέποτε παύσασα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς.

Τὸ παρὸν Ν. Διάταγμα, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθήσεται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλήν.

Ἐν Σπέτσαις τῇ 8 Αὐγούστου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΕΥΤΑΞΙΑΣ
Τὰ Μέλη
Α. Ραῦφος, Δ. Δαμιανός, Π. Ἀραβαντινός, Γ. Πώπ, Ἐμ. Λαδόπουλος, Περ. Ι. Ἀργυρόπουλος, Γ. Χαριτάκης, Χ. Τσερούλης, Ι. Λεωνίδας, Κ. Φίλανδρος.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐξασφαλίσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας εἰς ἀγόνους γραμμάς, ὁ κ. ***Ν. Ἀβραὰμ*** δηλοῖ ὅτι ἐπέφερε τροποποιήσεις εἰς τὸ ἄρθρον 2 σύμφωνα μὲ τὰς ἀπόψεις τὰς ἀναπτυχθείσας κατὰ τὴν α' συζήτησιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι ἡ χωρητικότης τῶν πλοίων τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελοῦν τὰς ἀγόνους γραμμὰς εἶναι μικρά, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ἀτμόπλοιον χωρητικότητος 150 τόννων νὰ πλέῃ ἀκινδύνως εἰς τὴν γραμμὴν τῶν νοτίων Κυκλάδων δηλ. Ἀμοργόν, Ἀνάφην καὶ τοὺς ὅρμους Τσιπίδου Ηάρου καὶ Ἀπόλλωνος Νάξου καὶ ἄλλων, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ χειμῶνος οἱ δυστυχεῖς ἐπιβάται δίκην ζώων θὰ ἐπιβιβάζωνται τῶν πλοίων ἀναμιγνυόμενοι μὲ ἀποσκευὰς καὶ μὲ τετράποδα. Ἐπομένως φρονεῖ ὅτι ἡ χωρητικότης πρέπει νὰ αὐξήσῃ τοὐλάχιστον εἰς 200 τόννους, διότι ἄλλως δὲν χρεωστοῦν τίποτε οἱ κάτοικοι τῶν νήσων αὐτῶν νὰ ὑποφέρουν τόσον.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ αὔξησις λέγει τῆς κατὰ τόννους χωρητικότητος καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀγόνων συγκοινωνιῶν. Ἤδη 9 γραμμαὶ ἔχουν ἀτμόπλοια χωρητικότητος μείζονος τῶν 200 τόννων καὶ μόνον δύο γραμμαὶ θὰ ἔχουν μικρότερα ἀτμόπλοια, δι' ἃς δὲν ἔχομεν παράπονα.

Ὁ κ. ***Χ. Ζουμῆς***. Ἡ συγκοινωνία Πειραιῶς-Κύμης Σκοπέλου μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ μὲ ἀτμόπλοια χωρητικότητος κάτω τῶν 100 τόννων.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραὰμ*** (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας) Ἄλλος συνάδελφος ἐζήτησε 60 τόννων.

Π. Εὐριπαῖος. Εἶναι ἀδύνατον μικρὰ βαπόρια νὰ πάνε εἰς τὴν Ἀμοργὸν καὶ εἰς τὴν Ἀνάφην.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὸ νομοσχέδιον, λέγει, εἶχε συνταχθῇ παρὰ τοῦ κ. Χρηστομάνου ὡς Ὑπουργοῦ ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων εἰδικῶν. Ἤδη παραδόξως ἐξεδηλώθη ἀνίδρασις κατὰ τοῦ νομοσχεδίου παρὰ τοῦ ἰδίου κ. βουλευτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ νομοσχέδιον ἐτροποποιήθη καὶ τὸ Συμβούλιον συντίθεται ἄλλως. Ὅσον ἀφορᾷ, ἐπιλέγει, τὴν ἀλλαγὴν τῆς χωρητικότητος αὕτη θὰ καταστήσῃ ἀνέφικτον τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἀγόνων γραμμῶν.

Π. Εὐριπαῖος. Τοὐλάχιστον ἂς μὴ κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον ἡ χωρητικότης.

Ὁ κ. ***Μ. Ἀργυρόπουλος*** ἐρωτᾷ ἐὰν προκειμένου περὶ ἀγόνων γραμμῶν θὰ ληφθῇ ἔγκαιρος φροντὶς καὶ περὶ τῆς συγκοινωνίας μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Σμύρνης κατὰ τρόπον διευκολύνοντα τὴν συγκοινωνίαν καὶ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας.

Ν. Ἀβραάμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Λαμβάνεται, λέγει, πρόνοια διὰ τοῦ ἄρθρου 3.

Ὁ κ ***Γ. Σακκαλῆς*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον συνεχίζει ὑπάρχουσαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου κατάστασιν περὶ ἐξυπηρετήσεως ἀγόνων γραμμῶν, αὐταὶ δὲ κατ' ἀνάγκην λόγῳ τῆς θέσεώς των θὰ ἀρκεσθῶν εἰς μικρὰ πλοῖα. Διὰ τὸν καθορισμὸν ὅμως τῆς χωρητικότητος σπουδαιότητα ἔχει ἡ παρακολούθησις τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως. Ἔχω, λέγει, σχετικῶς διαμαρτυρίαν διομηχάνου ἀποκλεισθέντος εἰς Ἅγιον Εὐστράτιον ἐπὶ 25 ἡμέρας, τοῦ ἀτμοπλοίου ἀποφυγόντος νὰ προσεγγίσῃ. Κατὰ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου ὅπερ ἦτο ἡ «Χρυσαλλὶς» ἐπέδωκεν ὁ διομήχανος αὐτὸς καὶ μήνυσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦτο εἶναι συνέπεια μιᾶς ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας παρανοήσεως, διότι τὰ Τ.Τ.Τ. διέπραξαν τὸ σφάλμα νὰ μὴ ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομὴν τοῦ ἁρμοδίου κρατικοῦ ὀργάνου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, δεδομένου ὅτι ἡ ὑπηρεσία τῶν Τ.Τ.Τ. δὲν ἔχει πεῖραν ἐμπορουναυτικήν. Ἡ ἔχουσα ἁρμοδιότητα καὶ πεῖραν ὑπηρεσίαν τοὐναντίον παρορᾶται. Δεῖγμα, συνεχίζει, μεγάλης ἀταξίας περιέχει τὸ πρὸς κύρωσιν νομοσχέδιον, διότι ἐνῷ ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν συγκοινωνίαν τῶν νήσων ἔρχεται ἡ ὑπηρεσία τῶν Τ.Τ.Τ. καὶ ἐπεκτείνει τὸν ρόλον της καὶ εἰς ἄλλο κεφάλαιον οὐσιωδέστατον τῆς ναυτιλιακῆς πολιτικῆς. Καὶ οὕτω παρὰ τὸν τίτλον τοῦ Νομοσχεδίου βλέπομεν τὸ ἄρθρον 3 δι' οὗ ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις, ὅπως ἐπιχορηγήσῃ καὶ γραμμὰς ὄχι ἀγόνους, ἀλλὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐνῷ τὸ θέμα αὐτὸ ἀπασχολεῖ τὴν μεγάλην Ναυτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ πρέπει τὸ ἄρθρον αὐτὸ νὰ ἀπαλειφθῇ. Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅταν γίνωνται τοιαῦται ἐπιχορηγήσεις εἰσάγονται συμβάσεις ἐμπεριστατωμέναι.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Πρόκειται περὶ τῶν γραμμῶν Ἀλβανίας καὶ Σμύρνης.

Γ. Σακκαλῆς. Ἡ διάταξις ὅμως εἶναι γενική.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Ἂν θέλετε τὴν εἰδικεύομεν.

Α. Παπαναστασίου. Τὴν ἔκαμα καὶ ἐγὼ αὐτὴν τὴν παρατήρησιν.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Αὐταὶ αἱ γραμμαὶ θὰ ἐπιχορηγοῦνται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ κ. συνάδελφος δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὴν Βουλήν, ὅτι μόνον αὐτὰς τὰς γραμμὰς πρόκειται νὰ ἐπιχορηγήσωμεν.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Λέγει ὅτι κατὰ τὴν α' συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου εἶχε σαρκασθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3, διότι καὶ εἰς ἐμὲ ἐγεννήθη ἡ ἀπορία αὐτὴ ὅταν ἐστάλη πρὸς ὑπογραφὴν τὸ Νομοσχέδιον. Καὶ ἄλλοτε, συνεχίζει, ἐδήλωσα ὅτι τὸ ἄρθρον 3 σκοπεῖ νὰ καταστήσῃ δυνατὴν ἐπὶ ἓν ἔτος τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἀγόνων γραμμῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἷαι τῆς Ἀλβανίας, Σμύρνης, Δωδεκανήσου καὶ Κύπρου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γενικωτέραν ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας προσπάθειαν ἡ κατατρτισθεῖσα μεγάλη ἐπιτροπὴ μελετᾷ τὰ μέτρα, ἅτινα θὰ ἀπαρτίσουν τὴν ναυτιλιακὴν πολιτικήν, ἐλπίζω δὲ ἐντὸς ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μηνὸς νὰ τεθοῦν ταῦτα ὑπὸ ὄψιν τῆς Βουλῆς, ἐν συνεννοήσει καὶ μετὰ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἑνιαία ναυτιλιακὴ πολιτική. Φρονῶ, ἐπιλέγει, ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ ὅταν ἔλθουν τὰ γενικὰ μέτρα νὰ συζητήσωμεν εὐρύτερον.

Ι. Λεωνίδας. Ἐφ' ὅσον, λέγει, δηλοῦν οἱ κ. Ὑπουργοὶ ὅτι πρόκειται μόνον περὶ ἐξυπηρετήσεως ὡρισμένων γραμμῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀντίρρησιν. Ἀλλὰ γρονοῦμεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ κατάστασις καθ' ἣν τὸ Κράτος πληρώνει ὑπαρχούσας ἐξωτερικὰς γραμμάς, Βαινδηφίου κ.λπ., αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἄγονοι καὶ αἱ ὁποῖαι ἐχορηγήθησαν ὑπὸ ἄλλας συνθήκας, ὅταν δηλ. δὲν ὑπῆρχε σιδηρόδρομος. Ἐὰν θέλῃ τὴν ἐπικουρίαν αὐτὴν νὰ τὴν κάμῃ τὸ Κράτος δι' ἄλλον σκοπὸν ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας, τοῦτο θὰ συζητηθῇ, ὅταν κατατεθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς μεγάλης Ἐπιτροπῆς τὰ σχετικὰ μέτρα.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Τὸ θέμα, λέγει, αὐτὸ τοῦ Νομοσχεδίου ρυθμίζεται ἀπὸ 40ετίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, διότι τὸ ζήτημα εἶναι συγκοινωνιακόν, σκοπὸς δὲ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι νὰ κυρωθοῦν αἱ ἤδη συναφθεῖσαι συμβάσεις ἐπὶ τῇ βάσει διακηρύξεων καὶ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχὺς μεταβατικῶν νόμων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξωτερικὰς γραμμάς, ἐπαναλαμβάνω τὴν δήλωσιν ὅτι πρόκειται περὶ τῶν γραμμῶν περὶ ὧν ἐγένετο μνεία, καὶ ἀφοῦ προϋπάρξῃ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Σχετικῶς, ἐξ ἄλλου, μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χρηστομάνου περὶ τῶν λιγνιτῶν δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησιν νὰ διατυπωθῇ ἡ διάταξις πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) λέγει ὅτι, πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεως θὰ ἦτο καλύτερον νὰ κατονομασθοῦν ρητῶς αἱ γραμμαὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ αἱ ἐπιχορηγηθησόμεναι.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ἐγώ, λέγει, εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι πρέπει νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἐγχωρίου λιγνίτου, ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέξωμεν μήπως ὑπάρχουν κίνδυνοι μὲ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ εἰς μικρὰ πλοῖα.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐφόσον εἶναι δυνατόν.

Α. Παπαναστασίου. Διὰ τὰ μεγάλα εἶμαι σύμφωνος.

Γ. Βασιλειάδης. Ἐὰν ἐπιβληθῇ λιγνίτης εἰς τὰ μικρὰ ἀτμόπλοια δὲν θὰ ἔχωμεν συγκοινωνίαν.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ τὸ διατυπώσωμεν «ἐφόσον τεχνικῶς ἐνδείκνυται».

Γ. Σακκαλῆς. Ἐφόσον καὶ καθ' ὃ μέτρον.

Α. Χρηστομάνος. Καὶ ὄχι μόνον δι' ἐν ταξείδιον.

Ν. Συρογιάννης. Παρακαλῶ, λέγει, νὰ καθορισθῇ, ὡς πρὸς τὴν χωρητικότητα ὅτι τὰ ἀτμόπλοια θὰ ἔχουν 200 τόννους καθαρούς, διότι δὲν πρόκειται περὶ βαπόρων, διότι πάντοτε τὰ ἀτμόπλοια ἦσαν ἄνω τῶν 200 τόννων. Ὡς πρὸς τὴν βαπόρην θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐπιβαρυνθῶμεν μὲ 300.000 δραχμὰς ἐτησίως παρὰ νὰ πληρώνωμεν 17 ἑκατομμύρια μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεβαρύνθη τὸ Κράτος ὅταν ἐναυάγησε τὸ ἀτμόπλοιον «***Ἀλέξανδρος***». Ἐπίσης, συνεχίζει, πρέπει νὰ ἀλλαχθῇ τὸ Συμβούλιον, διότι ἄλλο πρέπει νὰ εἶναι διὰ τὴν καταλληλότητα τῶν πλοίων καὶ ἄλλο διὰ τὰς δημοπρασίας.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Μόνον, λέγει, τρία μέλη τοῦ Συμβουλίου εἶναι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα εἶναι ναυτικοί, τὴν δὲ σύμπασιν θὰ τὴν καταρτίσῃ ἡ Κυβέρνησις, διότι αἱ γνῶμαι τοῦ Συμβουλίου θὰ εἶναι συμβουλευτικαί. Ὅσον ἀφορᾷ, ἐπιλέγει, τὴν γραμμὴν τῆς Σκοπέλου οὐδέποτε ὑπῆρξε παράπονον.

Ν. Συρογιάννης. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἡ συγκοινωνία τῆς ἐπαρχίας μου εἶναι εἰκονικὴ καὶ πρέπει τοὐλάχιστον νὰ γίνῃ διάκρισις ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἐρωτᾷ ἂν διὰ τῆς τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 1 ἐτέθη κύρωσις.

Ν. Ἀβραάμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ τὸ κρίνῃ. Ἐθέσαμεν «ἐφόσον καὶ καθ' ὅ μέτρον τεχνικῶς ἐνδείκνυται».

Π. Τσαλδάρης. Ἂν δὲν καῇ ὁ λιγνίτης τί θὰ γίνῃ, θὰ κηρύσσεται ἔκπτωτος ;

Ν. Ἀβραάμ (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας). Θὰ ληφθῇ πρόνοια εἰς τὴν διακήρυξιν, ἀλλὰ δύναται νὰ προστεθῇ.

Μεθ' ὃ κηρυσσομένης περαιωμένης τῆς συζητήσεως γίνεται δεκτὸν τὸ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομικῶν δεμάτων καὶ δεδηλωμένων ἀξιῶν ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** παρακαλεῖ ὅπως τοῦ λοιποῦ ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν οἱ Ὑπουργοὶ ἂν δὲν κάμνουν εἰσήγησιν κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν Νομοσχεδίων νὰ κάμνουν τοιαύτην ὅταν συζητῶνται ταῦτα.

Ν. Ἀβραάμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, λέγει, εἶναι τυπικὸν καὶ προέρχεται κατ' ἐφαρμογὴν ὑφισταμένης διεθνοῦς συμβάσεως. Ὡς πρὸς τὸ ἐπάμενον τοιοῦτον, τοῦτο ἀφορᾷ μίσθωσιν ἑνὸς διαμερίσματος εἰς τὸν Σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ Πειραιῶς διὰ ταχυδρομικὴν χρῆσιν. Τὸ περὶ ταχυδρομικῶν δεμάτων, συνεχίζει, νομοσχέδιον ἐτροπολογήθη.

Ἀναγινώσκονται εἶται αἱ τροπολογίαι καὶ γίνονται δεκταί, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου. Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον Νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων συμβάσεως «περὶ μισθώσεως διαμερίσματος ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Σταθμοῦ Ε. Η. Σ. κλπ».

Συζητουμένου εἶτα εἰς ἑφάπαξ συζήτησιν τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ.» περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεβρίου 1924 περὶ ἀποδοχῶν τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει ὅτι εἰς τὸ Ν. Διάταγμα προσετέθη καὶ δεύτερον ἄρθρον, ὅπερ, λέγει, περιορίζει τὸ Νομοσχέδιον μόνον εἰς ἓν μέρος τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Οὕτω ὅμως γίνεται μία ἀδικία, διότι μένουν ἔξω καὶ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Γ. Στράτος. Καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νομίζω, λέγει, ἐπάναγκες νὰ παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅπερ νὰ μᾶς εἰπῇ τί θὰ ἐπιβαρυνθῶμεν μὲ τὰς ἐπεκτάσεις αὐτὰς καὶ ποῖαι ἄλλαι κατηγορίαι ὑπαλλήλων μένουν ἔξω.

Α. Βερδελῆς. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἔδωκαν ἐπίδομα καὶ τώρα τοὺς τὸ κόβουν.

Ν. Μπακόπουλος. Ὑπάρχουν καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν μηχανικῶν ὑπάλληλοι, οἵτινες μένουν ἔξω.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Εἶναι καὶ κατηγορία ὑπαλλήλων τῶν Τ.Τ.Τ. ποὺ μένει ἔξω.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δι' ὅλας αὐτὰς τὰς κατηγορίας νὰ μᾶς εἰπῇ τὸ Λογιστήριον.

Μεθ' ὃ ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὴν παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον πρὸς ἐξέτασιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ὑπαλλήλων.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3494 περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Μαρτίου 1926 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας».

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Νόμου 3555 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 12 Αὐγούστου 1926 «περὶ συστάσεως Ταμείου ἀλληλοβοηθείας βοηθητικοῦ προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ.». Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν».

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας) προτείνει τὴν διαγραφὴν τοῦ ἄρθρου 5. Γίνεται τοῦτο δεκτόν, ὡς καὶ τὸ Νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον εἰς α' συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη. Συζητουμένου εἶτα εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ».

Ὁ κ. ***Α. Βερδελῆς*** λέγει, ὅτι ἡ ἀνάγκη ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ ἀνεγωρίσθη εὐθὺς ὡς ἠλευθερώθη αὕτη, διότι ἐπρόκειτο περὶ εὐφόρου χώρας. Αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ 10 1)2 ἑκατομμύρια στρέμματα καὶ ἔχει πεδινὰς ἐκτάσεις τοὐλάχιστον 2 1)2 ἑκατομμυρίων στρεμμάτων καλλιεργουμένων. Ἔχει ὅμως πολλοὺς χειμάρρους καὶ τὸν Πηνειόν, σχηματίζοντας μετὰ τῶν βροχῶν ἕλη καὶ προκαλοῦντας ζημίας ἀνυπολογίστους, διότι 640 χιλιάδες στρέμματα τῆς πεδιάδος συνήθως κατακλύζονται, ἐνῷ ἐξ ἄλλου 150 χιλιάδες στρέμματα εἶναι ὑπὸ τὰ ὕδατα. Ἡ Κυβέρνησις Τρικούπη ἀπὸ τοῦ 1885 ἐπελήφθη τῆς μελέτης καὶ ἔγιναν πολλὰ τοπογραφικὰ διαγράμματα, ἀπωλεσθέντα ὅμως μὲ τὴν εἰσβολὴν τῶν Τούρκων τὸ 1897. Μετὰ τὸν πόλεμον ἔγινε νέα Ἐπιτροπή, κατηρτίσθησαν νέαι τοπογραφικαὶ μελέται, καὶ τῷ 1911 ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων εὗρισκε μελέτην ἑτοίμην. Μετεκλήθη τότε ὁ Νόμπιλε, ὅστις συνέταξε μελέτην πλήρους διαρρυθμίσεως ὅλης τῆς πεδιάδος ἀπὸ ὑδραυλικῆς ἀπόψεως. Ἡ μελέτη τοῦ Νόμπιλε εἶναι ἐμπεριστατωμένη καὶ ἀξία πάσης προσοχῆς, διότι λαμβάνει πρόνοιαν νὰ μὴ πλημμυρῇ ἡ πεδιὰς οὐδὲ νὰ πάσχῃ ἀπὸ ἕλη. Ἡ δαπάνη προϋπελογίσθη τότε εἰς 30 ἑκατομμύρια χρυσᾶ φράγκα, ἤτοι 800 ἑκατομμύρια σημερινὰς δραχμάς. Ἡ μελέτη τοῦ Νόμπιλε, ἂν καὶ εἶχε πλήρη ἐπιστημονικὸν χαρακτῆρα, εἶχε μίαν ἔλλειψιν, διότι δὲν ἐλάμβανε πρόνοιαν περὶ ἀρδευτικῶν ἔργων. Ὑστερωτέρα μελέτη γενομένη παρὰ τοῦ Τζάξον περιέλαβε καὶ τὴν ἀρδευτικὴν ἄποψιν.

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς μελέτης αὐτοῦ εἶναι αἱ ἀρδευτικαὶ αὐτοῦ παρατηρήσεις. Διὰ τῆς μελέτης αὐτῆς τοῦ Τζάξον ἐπιτυγχάνεται ἡ ἄρδευσις 500, 000 στρεμμάτων μὲ τιμὴν ὕδατος ἱκανοποιητικήν. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε, λέγει ὁ Τζάξον, νὰ βελτιώσωμεν καὶ τὰς καλλιεργητικὰς συνθήκας. Συνεχίζων ἀναφέρει τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Τζάξον καὶ λέγει ὅτι τὰ ἀρδευτικὰ ἔργα μᾶς ἀπαλλάσσουν ἀπὸ τὰς πλημμύρας, ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως νὰ βελτιωθοῦν καὶ αἱ καλλιεργητικαὶ συνθῆκαι. Ὡς πρὸς τὴν Ἤπειρον, ἀναφέρει τὰ διάφορα ὑδραυλικὰ ἔργα αὐτῆς, τὰ ὁποῖα λέγει δὲν ἔχουν τὴν σημασίαν τῶν ἔργων τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδος, ὡρισμένα δὲ ἐκ τῶν ἔργων τῆς Ἠπείρου εἶναι μικροτέρας σημασίας τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτά. Ἰδίως τὰ ἔργα τῆς περιφερείας Μαργαριτίου καὶ Δράγανη, ἔνθα μὲ μικρότατα ἔργα δύνανται νὰ ἐκλείψουν τὰ ἐκεῖ ὑφιστάμενα ἕλη.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης*** λέγει ὅτι τὰ ἕλη τῆς Ἠπείρου εἶναι καὶ σπουδαιότατα καὶ σχετικῶς εὔκολος ἡ ἐξάλειψίς των.

Ὁ κ ***Α. Βερδέρης*** λέγει, ὅτι αἱ κατακλυζόμεναι περιοχαὶ τῆς Ἠπείρου εἶναι περίπου 60 χιλ. στρέμματα ἐνῷ τῆς Θεσσαλίας ἀνέρχονται εἰς 2,000,000 στρέμματα. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἔργων τούτων ἡ σύμβασις ἀναφέρει καὶ ἔργα ἐν Κρήτῃ διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχω νὰ σᾶς πληροφορήσω. Πλὴν ὅμως τῶν ἔργων τούτων μὲ ἐξουσιοδότησε ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ὡς εἰσηγητὴν νὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν ὅπως ὑποχθῶσι εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ τὰ ἔργα τοῦ Βοωτικοῦ Κηφισσοῦ καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ. Εἰσερχόμενος εἶτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως λέγει ὅτι οὗτοι εἶναι ἀρκετὰ βελτιωμένοι ἐν σχέσει μὲ τὰς προηγουμένας συμβάσεις. Ἡ σημαντικωτέρα βελτίωσις τῶν ὅρων τούτων εἶναι ἡ ἐπίτευξις ποσοῦ 19 ο)ο διὰ γενικὰ ἔξοδα καὶ ἀμοιβὴν τοῦ ἀναδόχου, ἐνῷ ἐν τῇ συμβάσει τοῦ Στρυμῶνος τὰ ἔξοδα ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 21 ο)ο, αἱ δὲ δαπάναι αὗται δὲν θὰ δίδωνται εἰς τὸν ἀνάδοχον κατὰ μηνιαίας δόσεις, ἀλλὰ ἀναλόγως τῆς προόδου τῆς ἐργασίας. Ἑτέρα βελτίωσις εἶναι ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Κράτος, ἐνῷ ὁ ἀνάδοχος δεσμεύεται, ὥστε ἐὰν ἐντὸς δεκαετίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς μελέτης ἀποφασίσῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους. Ἑτέρα βελτίωσις εἶναι ὅτι ὁ διαιτητὴς θὰ διορίζεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἑτέρα βελτίωσις εἶναι ὅτι εἰς τὰ ἔργα ταῦτα θὰ συμμετάσχουν καὶ Ἑλληνικαὶ Ἑταιρεῖαι καὶ ἤδη ὁ Μπούτ θὰ δόσῃ εἰς Ἑλληνικὰς Ἑταιρείας ὑπεργολαβικῶς τὰ 40 ο)ο τῶν ἔργων. Ἐπειδὴ δὲ αἱ Ἑλληνικαὶ Ἑταιρεῖαι πληρώνουν φόρον τὸν ὁποῖον εἰσπράττει τὸ Κράτος, τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀναδόχου κατέρχεται ἀπὸ 19 ο)ο εἰς 17 ο)ο. Ἀλλὰ πλὴν τῶν βελτιώσεων τούτων ἡ Ἐπιτροπή, λέγει, προτείνει καὶ μέτρα τινὰ βελτιώσεως αὐτῆς, καὶ πρῶτον εἶναι ὅπως ἡ συμμετοχὴ τοῦ Οἴκου Μακδόναλ γίνῃ περισσότερον κατηγορηματική.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ μᾶς γυρεύετε πράγματα ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ τὰ ἐπιτύχωμε. Τοῦ Μακδόναλ τοῦ ἐπροτείναμε νὰ πάρῃ τὴν ἠθικὴν εὐθύνην τῶν ἔργων, προσυπογράφων. Ἠξεύρετε δὲ τί εἶναι ὁ Μακδόναλ, ὥστε νὰ μὴ ὑποθέτετε ὅτι θὰ βάλῃ τὴν ὑπογραφήν του χωρὶς νὰ τὰ διαβάσῃ. Ὁ Μακδόναλ δὲν εἶναι ἐργολάβος.

Α. Βερδέλης. Τεχνικὸς σύμβουλος. Αὐτὸ ζητεῖ ἡ Ἐπιτροπή.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σεῖς ζητεῖτε νὰ γίνῃ ἐργολάβος.

Α. Βερδέλης. Νὰ συμβληθῇ ἀπὸ ἀπόψεως μελετῶν. Νὰ μπῇ μέσα εἰς τὸ συμβόλαιον ὁ οἶκος Μακδόναλ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν τὰ σχέδια δὲν φέρουσι τὸ κῦρος τοῦ Μακδόναλ δὲν τὰ δεχόμεθα. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω διὰ νὰ σᾶς καθησυχάσω, ὅτι τὸν εἴδον εἰς τὸ Λονδῖνον ἢ μᾶλλον εἰς τὸ Παρίσι καὶ τοῦ εἶπον ὅτι θὰ σᾶς δόσω τὰ ἔργα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτὸν καὶ μόνον, εἶπε, δέχομαι.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης*** λέγει συνεχίζων, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ κάμει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς συμβάσεως φρονοῦσα ὅτι ὁ Μπούτ ἐκτὸς τῆς μελέτης τὴν ὁποίαν θὰ κάμῃ πρέπει νὰ κάμῃ καὶ ὡρισμένας διατρήσεις τοῦ ἐδάφους. Ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 3 καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 4 ἡ Ἐπιτροπὴ ζητεῖ ὅπως ἡ προμελέτη καὶ ἡ μελέτη συνταχθῶσιν ὑπὸ διακεκριμένων μηχανικῶν. Ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει ὅπως τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 6. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀφορῶντος τὰ μηχανήματα λέγει, ὅτι τὰ ἔργα τῆς Θεσσαλίας, Ἠπείρου καὶ Κρήτης ἀσφαλῶς πρόκειται νὰ κατασκευασθῶσι ἐντὸς τῶν προσεχεστάτων ἐτῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ θέτει προτείνει ὅπως χρησιμοποιηθῶσι διὰ τὰ ἔργα ταῦτα τὰ μηχανήματα τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος, χωρὶς νὰ λάβῃ ὁ Μπούτ ἔξοδα δαπάνης καὶ ποσοστά. Ἡ πρότασις αὕτη εἶναι ὀλίγον τι ριζοσπαστικὴ καὶ ἐὰν δὲν τὴν δεχθῇ ὁ ἀνάδοχος ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει ὅπως ἐπὶ τῶν νέων μηχανημάτων μὴ ὑπολογισθῇ τὸ ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ὅλης δαπάνης τῶν μηχανημάτων. ἀλλὰ ἐπὶ τῆς χρήσεως καὶ τῆς φθορᾶς αὐτῶν. Ὅλαι αἱ προτάσεις αὗται τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῶν ποσοστῶν τοῦ ἐργολάβου. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς προτείνει τὴν ψήφισιν συμβάσεως, συνιστᾷ δὲ νὰ γίνῃ ἐξονυχιστικὴ ἐξέτασις ὅλων τῶν ὑποβληθέντων προϋπολογισμῶν, ἵνα ἡ Κυβέρνησις δυνηθῇ πολὺ γρήγορα νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων. (Χειροκροτήματα).

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Λυπεῖται, λέγει, διότι ἡ παροῦσα σύμβασις κατετέθη κατὰ τὰ ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας δὲν συνεδρίαζεν ἡ Βουλὴ καὶ συνεπῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ σχετικὴν εἰσήγησιν ἐπ' αὐτῆς. Εὐτυχῶς ὁ κ. Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκαμε τόσον εὐρεῖαν καὶ ἐμπεριστατωμένην εἰσήγησιν ὥστε δὲν θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ κουράσω τὴν Βουλὴν ἐπαναλαμβάνων τὰ αὐτά. Οὐχ ἧττον θὰ διασαφηνίσω ὡρισμένα σημεῖα, καὶ ἓν τούτων εἶναι τὸ ἱστορικὸν τῆς συμβάσεως. Ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας τοῦ κ. Μεταξᾶ ἐγένετο διαγωνισμὸς διὰ τὰ ἔργα, ὁ δὲ οἶκος Μπούτ προσέφερε τοὺς καλλιτέρους ὅρους. Καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ εὐρέως συνασπισμοῦ δι' ἀποφάσεώς της ἐπεδίκασε τὸ σύνολον τῶν ἔργων εἰς τοὺς συμμετασχόντας τοῦ διαγωνισμοῦ.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν πρόκειται περὶ ἐπιδικάσεως, ἁπλαῖ συνεννοήσεις ἐγένοντο.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὑπάρχει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γ. Καφαντάρης. Εἴχομεν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν νὰ δόσωμεν ἢ ὄχι τὰ ἔργα εἰς τὸν οἶκον Μπούτ, δὲν ἐγένετο καμμία ἐπιδίκασις.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἠθανὸν νὰ μὴ εἶναι ἀκριβὴς ὁ ὅρος τὸν ὁποῖον μετεχειρίσθην, πάντως ὑπάρχει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀπόφασις.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Λυποῦμαι, κ. Ἀρχηγὲ τῶν Προσδεκτικῶν Φιλελευθέρων, διότι δὲν ἔχω τὰ πρακτικὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γ. Καφαντάρης. Οὔτε διαγωνισμὸς εἶχε γίνει, οὔτε τίποτε, εἶχον ὑποβληθῇ ἁπλῶς προτάσεις.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶχε γίνει διαγωνισμός.

Γ. Καφαντάρης. Προτάσεις εἴχομεν δεχθῇ ἀπὸ διαφόρους οἴκους.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἴχατε δεχθῇ ἐπισήμως προτάσεις, καὶ αὐτὸ δὲν τὸ λέγομεν διὰ νὰ ἐπικρίνωμεν τοὺς προκατόχους μας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξηγήσωμεν τὰς ἰδικάς μας ἐνεργείας. Διότι ὅταν ἐπρόκειτο νὰ δόσωμεν τὰ ἔργα ἦλθεν ὁ οἶκος Μπούτ καὶ μᾶς λέγει «Κύριοι, σεῖς ἐκάματε διαγωνισμόν, ἐγὼ ἔδωκα καλλιτέρους ὅρους, δόσατέ μου τὰ ἔργα». Ἡμεῖς ἐξηγοῦμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἡ ἰδική σας ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δόσῃ τὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν οἶκον καὶ ἐφ' ὅσον ὑπῆρχεν ἀνάληψις ὑποχρεώσεως, ἡμεῖς ἠναγκάσθημεν νὰ δόσωμεν τὰ ἔργα εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν οἶκον, διότι, ὅπως θὰ σᾶς εἴπῃ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, εὑρέθημεν εἰς κάποιαν δύσκολον θέσιν ἀπέναντι τοῦ οἴκου Μπούτ, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Συνασπισμοῦ εἶχε προτιμήσει ἤδη ἢ μᾶλλον εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δόσῃ τὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος εἰς τὸν οἶκον Μακδόναλ, καὶ τὰ ἔργα τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας εἰς τὸν οἶκον Μπούτ. Συνεπῶς ἐγὼ δὲν παραπονοῦμαι δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἂν καὶ δὲν νομίζω ὅτι ὁ οἶκος Μπούτ εἶναι ὁ καλλίτερος οἶκος ὁ ὁποῖος θὰ ἠμποροῦσε νὰ διενεργήσῃ αὐτὰ τὰ ἔργα.

Γ. Καφαντάρης. Ἤθελον νὰ πληροφορηθῶ κατὰ τί αἱ προσφοραὶ ἐδέσμευσαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ συνασπισμοῦ.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι αἱ προσφοραὶ ἐδέσμευσαν.

Γ. Καφαντάρης. Ἡμεῖς εἴπομεν νὰ μᾶς ὑποβάλλουν προτάσεις. Ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν νὰ συνεννοηθῶμεν ἰδιαιτέρως μὲ τὸν οἶκον Μπούτ διὰ τὰ ἔργα τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἂν κατελήγομεν εἰς ἀπόφασιν, νὰ τὰ παραχωρήσωμεν, ἂν δὲ ἐκρίναμεν τοὺς ὅρους ἀπαραδέκτους, νὰ μὴ καταλήξωμεν εἰς συμφωνίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ γιατὶ κάνετε τὰς παρατηρήσεις, ἐγὼ διαπρέψιν σᾶς ἔδωκα.

Γ. Καφαντάρης. Διασαφήσεις δίδετε;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡμεῖς δὲν λέγομεν ὅτι

εἴχατε νομικὴν ὑποχρέωσιν, ἀλλὰ πάντως ἠθικὴν ὑποχρέωσιν, διότι ὅταν κάνωμεν ἕνα διαγωνισμὸν καὶ δεχώμεθα προτάσεις ἀπὸ διαφόρους οἴκους ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ δεχθῶμεν τὰς καλλιτέρας προτάσεις.

Γ. Καφαντάρης. Ὄχι, κ. Πρόεδρε. Ἡμεῖς ἐπροκαλέσαμεν μόνον προτάσεις τῶν διαφόρων οἴκων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι εἴχατε νομικὴν ὑποχρέωσιν, ἁπλῶς μόνον ἠθικήν.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν θέλω νὰ λεχθῇ ὅτι εἴχομεν ὑποχρέωσιν οἱανδήποτε. Ὑποχρέωσιν δὲν εἴχομεν καμμίαν ἀπολύτως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι διάφορος ἀντίληψις πολιτική, τὴν ὁποίαν ἔχω ἐγώ, ὅτι, ὅταν εἰς ἕνα διαγωνισμὸν δημόσιον δεχώμεθα προτάσεις, ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ δεχθῶμεν τὰς καλλιτέρας. Ἄκουτε ἐδῶ, εὑρέθηκα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δεχθῶ αὐτοὺς τοὺς ὅρους, προτεπάθησα ὅσον ἠμποροῦσα νὰ τακτοποιήσω μερικὰ πράγματα, δὲν λέγω πῶς εἶναι ἠγκλῆμα, ἀλλ' ἐξηγῶ τὰ πράγματα, εὑρέθημεν εἰς μίαν δύσκολον θέσιν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), πρὸς διασάφησιν τῶν ὅσων δημοσιεύθησαν, ἀναφέρει ὅτι εἰς τὰς 28 Φεβρουαρίου τοῦ 1928 ἐδημοσιεύθη προκήρυξις διαγωνισμοῦ πρὸς ὑποβολὴν προτάσεων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Συνεχίζων, ἀναφέρει τοὺς ἀριθμοὺς τῶν φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται αἱ προκηρύξεις κλπ.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι δὲν ὑπῆρχε πρακτικὸν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀλλὰ μόνον ἓν σημείωμα τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Μεταξᾶ.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Κατόπιν τοῦ γενομένου διαγωνισμοῦ ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι εἶχε κάποιαν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν Μπούτ, διότι οὗτος εἶχε τοὺς καλλιτέρους ὅρους. Ὁπωσδήποτε, καὶ ἂν τις ἐξ ὑμῶν νομίζῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ἠθικὴ ὑποχρέωσις πρὸς τὸν οἶκον Μπούτ, δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν τὴν σύμβασιν, διότι οἱ ὅροι αὐτῆς εἶναι τοιοῦτοι ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ προσῇ εἰς τὴν σύναψιν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνειλημμένης ὑποχρεώσεως.

Γ. Καφαντάρης. Μία σύμβασις ἐρχομένη εἰς τὴν Βουλὴν δύναται καὶ νὰ ψηφισθῇ καὶ ν' ἀπορριφθῇ, συνεπῶς δὲν ὑπάρχει καμμία ὑποχρέωσις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἄλλο νομικὴ ὑποχρέωσις ὑποχρεοῦσα τὸ Κράτος καὶ ἄλλο ἠθική.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουρ. Συγκοινωνίας) συνεχίζων, λέγει ὅτι ἡ σύμβασις τοῦ Στρυμῶνος δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, τότε ὑπὸ καλλιτέρους τῶν ὅρων ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐγένετο. Ὄντως ἦταν εὐνοϊκοὶ οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως ἐκείνης διὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν συνήφθη. Τὸ ὅτι σήμερον ἐπετύχθησαν καλλίτεροι ὅροι δὲν μειώνει τὴν ἀξίαν τῶν καλῶν ὅρων τῆς συμβάσεως τοῦ Στρυμῶνος. Ἡ παρατηρηθεῖσα ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει βελτίωσις δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ ὡς ἀπότοκος τῶν εὐνοϊκῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔκτοτε βαίνει τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ὥστε νὰ ἐλπίζωμεν βραδύτερον εἰς ὑπογραφὴν συμβάσεων μὲ καλλιτέρους ὅρους. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσοστὸν τοῦ κέρδους, ὁ τρόπος ὁ ἀναφερόμενος ἐν τῇ συμβάσει εἶναι ὁ μᾶλλον ἐνδεδειγμένος, διότι διὰ τὰς μελέτας τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα οὐδόλως εἶναι τὸ ἐνδεδειγμένον, καθόσον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μελέτης ὁ ἔλεγχος δὲν εἶναι εὔκολος. Διὰ τοῦτο τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἠκολουθήσαμεν εἶναι τὸ μᾶλλον ἐνδεδειγμένον. Συνεχίζων ἀναφέρει λεπτομερειακῶς τὸ ποσοστὸν τῶν προηγουμένων μελετῶν Τζάξον καὶ Νόμπελ, ὅτον δὲ ἀφορᾷ, λέγει, τὴν συμμετοχὴν τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν εἰς τὴν ὅλην σύμβασιν ἀναφέρεται εἰς ὅτα εἶπεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, προσθέτων ὅτι ἡ συμμετοχὴ αὕτη δὲν ἀποτελεῖ μόνον στοιχεῖον προόδου εἰς τὰς ἑλληνικὰς Ἑταιρείας, ἀλλὰ συντείνει καὶ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ ἀπὸ 19 ὄχι εἰς 17 9/0, ὡς ἀνέφερεν ὁ κ. Εἰσηγητής, ἀλλὰ εἰς 17 1)2 0/0. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι, λόγῳ τῆς ἐπειγούσης ἀνάγκης τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ, ἡ Κυβέρνησις δέχεται νὰ προστεθῶσι καὶ ταῦτα. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσθήκην καὶ ἄλλων ἔργων ἡ Κυβέρνησις αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ποῖα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐπείγοντα ἢ ὄχι, ἀλλὰ δέχεται νὰ προστεθῇ διάταξις κατὰ τὴν ὁποίαν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλα ἔργα ἐφ' ὅσον ἤθελον θεωρηθῇ ταῦτα ἐπειγούσης φύσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) συνεχίζων, λέγει, ὅτι, ὡς πρὸς τὰς τροπολογίας αἱ ὁποῖαι ἐπροτάθησαν ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, κατόπιν διαπραγματεύσεων τὰς ὁποίας ἔκαμε μετὰ τοῦ ἀναδόχου, αἱ πλεῖσται τούτων ἐγένοντο ἀποδεκταί. Ἐδέχθη τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοτελῶν ἔργων ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ταῦτα εἶναι σημαντικῆς ἀξίας. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν μηχανημάτων τὸ ὁποῖον ἐπρότεινεν ἡ Ἐπιτροπή, ὁ ἀνάδοχος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ δεχθῇ, διότι τὸ τοιοῦτον ἦτο μία ἀπ' εὐθείας μείωσις τῶν ποσοστῶν. Ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων, ἀναφέρεται, λέγει, εἰς ὅσα εἶπεν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν εἰσήγησίν του ὡς εἰσηγητοῦ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἔργων τοῦ Στρυμῶνος, καὶ προχωρῶν λέγει ὅτι ὁ ἀνάδοχος ἀπεδέχθη, ὅπως τὸν προϋπολογισμὸν τὸν ὁποῖον θὰ ἐγκρίνῃ τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ὑπερβῇ, εἰς τρόπον, ὥστε δὲν θὰ δημιουργῆται ἔδαφος ἐλπίδος εἰς τὸν ἀνάδοχον. Ὡς πρὸς τὸν ἐπιδιαιτητήν, λέγει ὅτι τοιοῦτος θὰ εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ πρόσωπον ὁριζόμενον παρ' αὐτοῦ. Κατακλείων, λέγει ὅτι μὲ τὰς τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη ἡ σύμβασις φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ τὴν ἐπικυρώσῃ. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Ι. Βαλαλᾶς*** λέγει ὅτι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἠγέρθη τὸ ζήτημα τῶν μηχανημάτων ἐξ αἰτίας τῶν προηγουμένων συμβάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπῆρχεν ὁ ὅρος ὅπως τὰ μηχανήματα ἐνοικιάζωνται ἢ ἀγοράζωνται. Ἐνομίσαμεν ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἐφαρμόζεται ἀλλαχοῦ ὅπου ὑπολογίζονται ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων. Συνιστᾷ ὡσαύτως ὅπως καθορισθῇ ἐν τῇ συμβάσει καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν θέλει ἐκτελεσθῇ ἕκαστον τμῆμα τῶν ἔργων.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** λέγει, ὅτι ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ τῆς Πρεβέζης τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν, τὰ ὁποῖα μαστίζουν τοὺς πληθυσμοὺς ἐκείνους. Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως εἶναι, λέγει, τόσον συμφέροντες ὥστε δὲν θέλω ἐνδιατρίψει ἐπ' αὐτῶν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤθελα νὰ παρατηρήσω εἶναι ὅτι τὸ ποσοστὸν θὰ ἠδύνατο νὰ μειωθῇ τοὐλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔργα τῆς Ἠπείρου, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει τοπογραφικὸς χάρτης. Ὁ κ. εἰσηγητὴς ἀνέφερεν ὅτι ἡ κατακλυζομένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἐπιφάνεια εἶναι 40,000 στρέμματα ἐνῷ μόνον ἡ ὑπὸ τοῦ Λούρου κατακλυζομένη ἔκτασις ἀνέρχεται εἰς 100,000 στρέμματα. Ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀράχθου, ἡ ὁποία δύναται καταλλήλως ἀρδευομένη νὰ καταστῇ πραγματικὴ πηγὴ πλούτου. Ἡ πεδιὰς τοῦ Κάμπου εὑρισκομένη μεταξὺ 2 μεγάλων ποταμῶν καὶ διαρρεομένη εἰς τὸ μέσον ὑπὸ τρίτου τοιούτου παρέχει τὴν εὐκαιρίαν ὅπως ἐφαρμοσθῇ ἐν αὐτῇ ὑποδειγματικὴ ἄρδευσις. Ἐκφράζει μετὰ ταῦτα τὴν εὐχὴν τῆς Ἠπείρου, ὅπως προτιμηθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ἐν αὐτῇ, διότι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ γεωργικὸς κλῆρος ἐν Ἠπείρῳ εἶνε μόλις 20 στρέμματα, δὲν εἶναι δὲ ὀρθὸν ἐπειδὴ ἡ χώρα αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον νὰ μὴ στρέφεται ἡ προσοχὴ τῶν Κυβερνήσεων

καὶ πρὸς αὐτήν. Μέχρι σήμερον οὐδὲν εἶχε γίνει διὰ τὴν Ἤπειρον. Διὰ τοῦτο ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης*** αἰσθάνεται ὡσαύτως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν ἔλαβε πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Ἠπείρου. Ἡ Νοτία Ἤπειρος, λέγει, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύω, εἶναι χώρα, ἥτις διαρρέεται ὑπὸ 5 ποταμῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων σχηματίζονται διάφορα Δέλτα, τὰ ὁποῖα, ὡς συνήθως, εἶναι εὐφορώτατα. Τὴν χρησιμότητα τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν εἶχε κατανοήσει καὶ αὐτὴ ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας εἶχε κάμει διάφορα ἔργα ἐκεῖ ἀποξηραντικά, τὰ ὁποῖα ὅμως συγκατέρρευσαν μετὰ τοῦ Τουρκικοῦ καθεστῶτος.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας*** διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι οὐδεὶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι τὰ ἔργα τῆς Ἠπείρου εἶναι μείζονος, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἴσης σπουδαιότητος καὶ ἀνάγκης, ἐν σχέσει πρὸς τὰ τῆς Θεσσαλίας.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης,*** λέγει ὅτι οὐδὲν ἀνέφερε περὶ Θεσσαλίας. Ὁμιλῶ, λέγει, μόνον διὰ τὴν πατρίδα μου, διὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι ἔχουν γίνει καὶ ἄλλαι μελέται, ὅπως εἶναι τοῦ Σκέρβρι, τῶν Ἐλάτων κλπ., αἱ ὁποῖαι θὰ εὑρίσκωνται ἴσως εἰς τὰ ντουλάπια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Αἱ μελέται αὐταὶ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθοῦν. Τὰ κέρδη τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν ἐκ τῶν ἔργων εἶναι γνωστὰ ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνω. Αἱ ζημίαι ὡσαύτως εἶναι γνωσταί, μεταξὺ δὲ αὐτῶν κυριώτατα τὰ ἀσταθῆ τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἑλονοσία ἡ ὁποία καταμαστίζει τὸν πληθυσμόν. Ἐκτὸς τούτων δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι καθ' ἑκάστην διατρέχουν τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἐκ τῆς ὑπερεκχειλίσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀράχθου καὶ τοῦ Λούρου τὰ ἰχθυοτροφεῖα τοῦ Ἀμβρακικοῦ, τὰ ὁποῖα καταστρέφονται πρὸς μεγίστην ζημίαν τοῦ ἐκ τῆς ἁλιείας πλούτου. Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ κακὸν θὰ ἐκλείψῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα καλὰ θὰ πραγματοποιηθοῦν διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης Ἀγουλινίτσης καὶ τὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ ἄλλοτε ἀπησχόλησε τὴν Βουλήν. Συζητουμένης τῆς συμβάσεως διὰ τὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπαντῶν εἰς ὁμιλίαν μου ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τὰ ἔργα τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα θὰ λάβῃ προσεχῶς μέριμναν. Μετ' ὀλίγους μῆνας πλημμύρα ἐπλημμύρισε ἐπέρερε μεγίστας καταστροφὰς εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, δι' ἣ ἠναγκάσθην νὰ ὑποβάλω καὶ ἐπερώτησιν. Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀνέπτυξα εἰς τὴν ἁρμοδίαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν τοὺς λόγους οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν ὅπως εἰς τὴν συζητουμένην σύμβασιν περιληφθῇ καὶ ἡ μελέτη τοὐλάχιστον διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ἀγουλινίτσης καὶ τὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, δυστυχῶς ὅμως ὁ κ. Ὑπουργὸς κατερχόμενος τοῦ βήματος ἐδήλωσεν ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸν Κηφισσὸν ποταμόν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐδόθησαν πολλάκις ὑποσχέσεις δι' αὐτόν. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν πρόκειται νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις, ἀλλὰ μόνον τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀναγνώσῃ τὰς ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ νομομηχανικοῦ θὰ ἴδῃ ὅτι χιλιάδες στρεμμάτων κατακλύζονται καθ' ἑκάστην ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ ἐπιφέρουσι καταστροφάς, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἐὰν δὲν ληφθοῦν ἐπειγόντως τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὁ λαὸς ἐκεῖνος πρέπει νὰ ἐκπατρισθῇ. Ὅλα αὐτὰ δὲν σᾶς πείθουν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ἔργα τὰ ὁποῖα συζητοῦμεν νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ μελέτη διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης αὐτῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλουσιν ἀποδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν 80 χιλιάδες στρεμμάτων; Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας πέρυσι μὲ διαβεβαίωσεν ὅτι διετάχθη νὰ μεταβῇ ἐκεῖ συνεργεῖον διὰ τὴν τοπογράφησιν. Παρῆλθεν ἔκτοτε τοσοῦτος χρόνος καὶ οὐδὲν συνεργεῖον ἐκινήθη. Θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι κατὰ τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου θὰ εὑρεθῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ εὐχαριστήσω, ὅπως οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι, τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν ἔλαβε διὰ τὴν περιφέρειαν ἐκείνην, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι πρόκειται νὰ σωθοῦν ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** λέγει ὅτι χαρίζεται ἤδη τὸ τρίτον δώρημα πρὸς τὴν Ἤπειρον. Τὸ πρῶτον εἶνοι ἡ ἀσφάλεια διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῆς ληστείας, τὸ δεύτερον εἶναι οἱ δρόμοι διὰ τοὺς ὁποίους λέγει ὅτι ὀφείλει νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὸν πρώην Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας κ. Χρηστομάνον, διότι ἔφανη πράγματι γεννναιόδωρος. Ἔρχονται τώρα τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα. Ὅταν ἔχωμεν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ γεωργικὸς κλῆρος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 15—20 στρέμματα, ἐπιβάλλεται βεβαίως νὰ γίνουν τὰ ἔργα ταῦτα ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἐνθυμᾶται κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Ἤπειρον, κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον τῷ 1928, ὅτι δὲν συνήντησε παρὰ μόνον κατσάβραχα.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) ὑπομιμνήσκει ὅτι κατὰ τὴν προεκλογικὴν του περιοδείαν εἰς τὴν Ἤπειρον δὲν ὑπεστηρίχθη ὅτι θὰ κάμῃ τὰ ἔργα αὐτὰ καὶ ὅμως τὰ κάμνει.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐγγεγραμμένων βουλευτῶν ὅπως ὁμιλήσουν κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** δέχεται νὰ συνεχισθῇ τὴν ἀγόρευσίν του κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

Παραιτοῦνται ὡσαύτως οἱ ἐγγεγραμμένοι ὅπως ὁμιλήσουν βουλευταὶ ἐπιφυλαττόμενοι νὰ λέξουν τὸν λόγον κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναπτάσεως δακτύλων εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ, λύεται δὲ συναινέσει τῆς Βουλῆς ἡ συνεδρίασις ὥρα 8,10' διὰ τὴν 10 π. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Δ. Μέλφες

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΓ'

Παρασκευῆς 7 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρα 4.30 ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ Λ. Παπανικολάου καὶ Χρ. Μπελαφέστας παραπονοῦνται διότι τοὺς ἀφῃρέθη ἡ χονδρικὴ καὶ λιανικὴ πώλησις σι-

γαρέττων, ἐνῷ ἀντιθέτως ἐπετράπη εἰς τὸν τραυματίαν Κεχαγιᾶν.

Οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς Συγγροῦ κρατούμενοι αἰτοῦνται τὴν ἀποφυλάκισίν των ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Οἱ ἐξ ἀποτάξεως ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς ζητοῦν τὴν κατάργησιν τοῦ Β. Δ. τῆς 22)12)23, ὑποβάλλουν σχετικὴν τροποποίησιν καὶ παρακαλοῦν ὅπως γίνῃ αὕτη ἀποδεκτή.

Οἱ πρόσφυγες Καλαμαριᾶς Θεσσαλονίκης ἐκφράζοντες τὸν πόνον των διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς προκαταβολῆς ὃ ὁμολογιῶν πρὸς στέγασίν των παρακαλοῦν ὅπως τροποποιηθῇ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Καλλαντζάκος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Κ. Κατσαμπάνη, προέδρου Κοινότητος καὶ ἐμπόρου Ἁγίου Γεωργίου Τριφυλλίας, διαμαρτυρομένου διὰ τὴν κατ' αὐτοῦ συμπεριφορὰν τοῦ ἀστυνόμου Τριφυλλίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Χ. Ζουμῆς*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν κατοίκων Ψαχνῶν Χαλκίδος αἰτουμένων τὴν ἀπαλλαγὴν των ἐκ τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, παρελθόντος ἔτους, καὶ τὴν ἀναστολὴν ἐξοφλήσεως τῶν ἐνταλμάτων μέχρις Ἰουλίου.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνες ἐγγραφέντες εἰς τὸ πατριωτικὸν ἄτοκον δάνειον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δολλαρίων αἰτοῦνται τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας ἐξοφλήσεως τῶν προσωρινῶν ἀποδείξεων τοῦ δανείου τούτου.

Ὁ Ἠπειρωτικὸς Σύνδεσμος Πειραιῶς διαβιβάζει ὑπόμνημα διαμαρτυρίας τῆς Πανελληνίου ἑνώσεως τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, αἰτουμένων τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ προαγωγῆς των.

Ὁ Ἐπαγγελματικὸς καπνεμπορικὸς σύνδεσμος Καρδίτσης ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα καὶ παρακαλεῖ ὅπως τύχωσι τῆς δεούσης νομοθετικῆς κυρώσεως.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** καταθέτει αἴτησιν τῶν ἐνοικιαστῶν ἐλαιοδεκάτης αἰτουμένων τὴν μείωσιν τοῦ φόρου κατὰ 25 ο)ο.

Ἡ Ὁμοσπονδία τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος αἰτεῖται τὴν τροποποίησιν τοῦ 7ου ἄρθρου τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως καὶ κατασχέσεως τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ πρόσφυγες τοῦ Συνεταιρισμοῦ Χιονίστρας-Ξάνθης παρακαλοῦν ὅπως ἀρθῇ ἡ ὑποχρεωτικὴ παρακράτησις χρεῶν Ἐποικισμοῦ κατὰ τὴν πώλησιν τῶν καπνῶν των.

Ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Σχολικῆς ἐπιτροπῆς Φαρσάλων διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην μετάθεσιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Λαρίσσης Ἀναστασοπούλου.

Ὁ Κερκυραϊκὸς λαὸς αἰτεῖται τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς φορολογίας διὰ τὰ ἐξαγόμενα ἢ μεταφερόμενα ἐλαιόλαδα, ἢ τὴν μείωσιν ταύτης.

Οἱ ἁλιεῖς Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται, διότι δὲν ἔγιναν δεκτὰ τὰ αἰτήματά των.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀποστέλλει ἀναφορὰν τοῦ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ζητοῦντος τὴν ἄδειαν τῆς ποινικῆς διώξεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Κ. Ζωγράφου, κατηγορουμένου ἐπὶ ἀπάτῃ.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γεν. ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει ἀντίγραφα διαφόρων πράξεων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δι' ὧν ἀνεθεωρήθησαν ἕτεραι πράξεις αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἤρθη ὁ ὅρος τῆς ὑπ' εὐθύνην τῶν Ὑπουργῶν ἐκδόσεως τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων χρηματικῶν ἐνταλμάτων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης, Π. Λούβαρης, Μ. Σαμαρᾶς, Ν. Ζαρίφης, Ι. Ἀποστόλου*** καὶ ***Σ. Τσακμάκης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4010 «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων «περὶ προμηθειῶν τοῦ Δημοσίου».

Κατατίθενται εἴτα αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. ***Γ. Μαρῆ*** εἰς ἐρωτήσεις βουλευτῶν:

«Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 80 τῆς 27-1-1920 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶ***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἕνεκα τυπικῆς παραλείψεως ἀπεστάλησαν τῇ 30ῇ Ἰανουαρίου 1930 δι' ὑπ' ἀριθ. 120698 ἐγγράφου πρὸς τὸν ταμίαν Πρεβέζης τὰ συνταξιοδοτικὰ ἔγγραφα τοῦ συνταξιούχου Ἰωσὴφ Παπαδάτου».

«Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς 28-1-30 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Α. Λούλη***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι διετάχθη ἡ διακοπὴ τῶν διοικητικῶν ἀνακρίσεων τῶν στρεφομένων περὶ τὴν ἐξακρίβωσιν ἂν δικαιολογῆται ἢ εἰς τὸν κ. Κουτσουμάρην καταβολὴ 80.000 δραχμῶν δι' ἔξοδα ἐμπνισθέντα ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν δύο λαθρεμπορίων ἐν Ραφίνῃ καὶ Ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ (Ἀττικῆς), ὡς καὶ ἂν δικαιολογῆται χορήγησις ἀμοιβῆς πρὸς τὸν κ. Κουτσουμάρην καὶ λοιποὺς συμπράξαντας εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ κατάσχεσιν τῶν εἰρημένων λαθρεμπορίων, ἵνα ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν σταθμίσῃ ἀκριβέστερον τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ποινικῶν ἀνακρίσεων ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τούτων. Δὲν διεκόπησαν συνεπῶς αἱ διοικητικαὶ ἀνακρίσεις, ἀλλὰ τελοῦσιν ἐν ἀναμονῇ καὶ παρακολουθήσει τῶν ποινικῶν ἀνακρίσεων».

«Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 79 τῆς 27-1-930 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶ***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται τελωνοφύλαξ παρελείφθη ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, διότι εἶχε προσφάτους ποινάς».

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Σ. Ταλιαδούρου***: «Δὲν χορηγοῦμεν πιστώσεις πρὸς πληρωμὴν τῶν δυνάμει τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 περικοπεισῶν συντάξεων, οὐ μόνον διότι φρονοῦμεν ὅτι τὰ παραχθέντα ἔννομα ἀποτελέσματα τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκδοθέντων Ν. Δ. ἰσχύουσι καὶ μετὰ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῶν, λόγῳ τῆς μὴ ἐπικυρώσεώς των ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης τετραμήνου προθεσμίας, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ νομοσχεδίου λίαν συντόμως ὑποβληθησομένου εἰς τὴν Βουλὴν θὰ εἰσηγηθῶμεν οὐ μόνον τὴν ἐπικύρωσιν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. τῆς 13-11-27 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν κύρωσιν τοῦ ἐν λόγῳ Ν. Διατάγματος».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. ***Π. Χριστούλα*** περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ζητήματος, δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. ***Ι. Καλογερᾶν***, ὅστις παρατηρεῖ ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ ἀπόπειρα διεξαγωγῆς ἐλέγχου εἰς πρωϊνὰς ὥρας ἀπέτυχε, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς γυμνότητος τῶν ἑδωλίων καὶ τῆς ἀπουσίας τῶν δημοσιογράφων.

Πρόεδρος. Ὑπάρχει τὸ δελτίον τοῦ Τύπου, κ. βουλευτά.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς***, εἰσερχόμενος εἰς τὸ κύριον θέμα, λέγει ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν ἤτις διεξήχθη τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν διεπιστώθη ὅτι ἅπας ὁ πολιτικὸς κόσμος οὔτε ἠδιαφόρησεν, οὔτε ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν στρατιωτικὴν τῆς χώρας ἄμυναν. Ἀπεδείχθη ὅτι αἱ Κυβερνήσεις τῆς χώρας, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἠσχολήθησαν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν γενικῶν γραμμῶν τῆς στρατιωτικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων ἤθελεν ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ στρατιωτικοῦ προγράμματος. Εἰς τὰ ἁρμόδια δὲ ὄργανα, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ὁ ἑκάστοτε ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ἐπαφέθη τὸ ἔργον τοῦ καθορισμοῦ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ προγράμματος τούτου καὶ τῆς ὑποδείξεως τῶν καταλληλοτέρων μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ἔχει συνεπῶς ὄχι μόνον τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου νὰ ὑποδείξῃ τὰ μέτρα ταῦτα. Πέραν ὅμως τούτου οὐδὲν δικαίωμα κέκτηται. Οὐδὲ λέξιν δικαιοῦται νὰ ἐκστομίσῃ περιέχουσαν κρίσεις καὶ πρὸ παντὸς ἐπικρίσεις ἐπὶ τῆς χαραχθείσης ὑπὸ τῆς ὑπευθύνου Κυβερνήσεως στρατιωτικῆς πολιτικῆς. Ἐὰν αἱ ὑποδείξεις αὐτοῦ δὲν ἤθελον γίνει ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον, ἐὰν δὲν ἤθελε κατορθώσει νὰ πείσῃ τοὺς ὑπευθύνους διευθύνοντας τὴν στρατιωτικὴν τῆς χώρας πολιτικὴν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης αὐτοῦ, τὸ καθῆκον του εἶναι προδιαγεγραμμένον ὑπὸ τοῦ δόγματος τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης: ὀφείλει νὰ ἀποσυρθῇ. Τὸ ἀντίθετον θὰ ἀπετέλει κατάστασιν νόθον καὶ νοσηρόν.

Ἦτο ἐπομένως τελείως ἀδικαιολόγητος ἡ ἐν προκειμένῳ ἀρθρογραφία τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου. Καὶ ἦτο ἔτι μᾶλλον ἀδικαιολόγητος καθ' ὅσον,ὡς καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐδήλωσεν, αἱ ἑλληνικαὶ κυβερνήσεις κατέβαλον, παρὰ τὸ κρατοῦν παγκοσμίως φιλειρηνικὸν πνεῦμα, πᾶσαν δυνατὴν αὐταῖς προσπάθειαν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης τῆς χώρας.

Ἀναφερόμενος ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ἐν τῷ ἐν λόγῳ ἄρθρῳ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου διατυπουμένην παρατήρησιν, ὅτι ἀπὸ 25ετίας οὐδεμία σοβαρὰ μέριμνα ἐλήφθη πρὸς στρατιωτικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς χώρας, λέγει ὅτι ἡ παρατήρησις αὕτη εἶναι τελείως ἀδικαιολόγητος. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ σημειωθῇ, ὡς καὶ ὁ ὁμιλῶν ἐσθείσῃ ἄλλοτε εὐκαιρίας παρετήρησε, εἶναι, ὡς λέγει, τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ διατεθέντα διὰ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας ποσὰ δὲν διετέθησαν σκοπίμως. Ἐξιστορῶν συνοπτικῶς τὴν ἀπὸ τοῦ 1882 ἀσκηθεῖσαν ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν κυβερνήσεων στρατιωτικὴν πολιτικήν, λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἀείμνηστος Τρικούπης κατιδὼν τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας ἔθεσε πρῶτος τὰς βάσεις μιᾶς συστηματικῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, διὰ τῆς μεταπλήσεως τῆς ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Βοσσὲρ στρατιωτικῆς ἀποστολῆς. Καὶ ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἤρξατο διὰ τῆς ἐξυψώσεως τοῦ ποιοῦ τοῦ στρατοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου οὐδεμία μέχρι τότε εἶχε ληφθῇ πρόνοια, ἐφόσον μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ στρατὸς ἠσχολεῖτο εἰς τὴν δίωξιν τῆς λῃστείας καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων.

Ἑτέρα σοβαρὰ προσπάθεια ἐγένετο, ὡς λέγει συνεχίζων, καὶ κατὰ τὸ 1904, διὰ τῆς συντάξεως ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ. Μετὰ ἓν ὅμως ἔτος, καταδειχθεισῶν τῶν ἐλλείψεων τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, συνέστη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν τὸ τμῆμα Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτον ὁ ἀείμνηστος Θεοτόκης. Ἀρχηγὸς δὲ τοῦ στρατοῦ ὁ τέως βασιλεὺς Κωνσταντῖνος. Καὶ τότε συνέστη διὰ πρώτην φορὰν τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης τὸ ὁποῖον ἐπέτρεψε τὸν συστηματικὸν ὁπωσδήποτε ἐφοδιασμὸν τοῦ στρατοῦ. Ἀλλὰ ὁ τρόπος καθ' ὃν ὡρκεῖτο ὁ στρατὸς ἦτο τοιοῦτος, ὥστε δὲν ἤρχιζε νὰ φέρῃ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Γουδῆ, ἡ ὁποία ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς συστηματικῆς πλέον στρατιωτικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἐπέτρεψε νὰ ληφθῶν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα παρεσκεύασαν τὴν κατὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους ἐπιδιωχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐκφράζει τὴν πανελλήνιον εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Ἑϋντοῦ γαλλικὴν στρατιωτικὴν ἀποστολήν, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς λέγει, ἀνήκει μέγα μέρος τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου.

Ἀναφέρει ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἐνῷ τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος, κανονικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δὲν ἐπέτρεπον τὴν διατήρησιν ἀριθμοῦ μεραρχιῶν ὑπερβαίνοντος τὰς 8, αἱ μεραρχίαι κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1913 ἀνῆρχοντο εἰς 16. Διατί ὅμως, ἐρωτᾷ, ἐγένετο τοῦτο; Καὶ πῶς δὲν ἐφάνη ἡ γυμνότης τῶν μονάδων ἐκείνων; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπαντῶν λέγει ὅτι ἡ πρόσκλησις τῶν ἀγυμνάστων τῶν νέων χωρῶν συνετέλεσεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἀπόκρυψιν τῆς γυμνότητος ταύτης. Ἡ προσωπική του δὲ γνώμη εἶναι, ὡς λέγει, ὅτι καὶ ἡ ἐπιστράτευσις τοῦ 1915, παρὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς τότε Κυβερνήσεως, ὅπως μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πόλεμον, δὲν εἶναι ξένη πρὸς τὴν προσπάθειαν ὅπως μὴ καταδειχθῇ ἡ γυμνότης αὕτη τῶν μονάδων ἐπὶ ἠθικῇ ψήφῳ τοῦ ἡγέτου τῆς τότε Κυβερνήσεως, ἡ αὔξησις τῶν ὁποίων ἐγένετο προφανῶς διὰ νὰ προβιβασθοῦν οἱ εἰδικοί. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μεραρχιῶν ἦτο τυχαῖος, παρὰ τὰς πραγματικὰς τῆς χώρας ἀνάγκας, ὅσος δὲν ὑπῆρξε κατὰ τὴν κρισιμωτέραν τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας τῆς χώρας στιγμήν, κατὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλὰς διεξῆγε τὸν τιτάνειον ἀγῶνα, τὴν πρὸς Ἄγκυραν ἐκστρατείαν, ὁπότε μόλις 12 μεραρχίας εἶχεν ἀναπτύξει.

Γ. Καφαντάρης. Αἱ ἄλλαι 4 ποῦ ἦσαν;

Ι. Καλογερᾶς. Διετήρουν τὴν χώραν. Ἀπετέλουν τὰ λεγόμενα ἔμπεδα.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὰ δὲν ἦσαν ἀπαραίτητα;

Ι. Καλογερᾶς. Εἶναι ἀπαραίτητα, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ αὐτὰ καταρτίζονται, βάσει τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιστρατεύσεως, ἀπὸ ἄλλας δυνάμεις. Ἐνῷ δὲ ἄλλαι αἱ χῶραι κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον ἐξεπλατύσθησαν, ἐξεπλατύσθησαν, ἐξεπλατύσθησαν ἀκόμη τὴν ἐν εἰρήνῃ δύναμιν αὐτῶν, μόνη ἡ Ἑλλάς, ἀποτελοῦσα πρωτοφανὲς ἐν τῇ ἱστορίᾳ παράδειγμα, δὲν κατώρθωσε νὰ παρατάξῃ ὅσας δυνάμεις διετήρει ἐν εἰρήνῃ.

Ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν κατὰ τὴν Δ' Ἐθνοσυνέλευσιν, ὑπουργούντος τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ κ. Γύντικα καὶ ἀρχηγεύοντος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ στρατηγοῦ Βλαχοπούλου, ἀσκηθεῖσαν πολεμικήν, ἥτις, ὡς λέγει, παρεξηγήθη, ἴσως καὶ ἐθεωρήθη ὡς κινουμένη ὑπὸ τοῦ τότε ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου. Δέον ὅμως, προσθέτει, νὰ παρατηρηθῇ ἡ διαβεβαίωσις ὅτι ὁ κ. Μαζαράκης ἦτο τελείως ξένος πρὸς τὴν πολεμικὴν αὐτήν. Ἀναλαβὼν ὅμως τὸ Γεν. Ἐπιτελεῖον, συνέταξε καὶ ὑπέβαλεν ὀργανισμὸν μὴ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς δυνατότητας τῆς χώρας. Σφοδρὰ τότε διεξήχθη πολεμικὴ εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν μονάδων καὶ τῶν στελεχῶν. Ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἦτο ἀνένδοτος. Ἀφέθη τότε ἡ δικαιοσύνη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀρχήν. Καὶ ἀνέτρεψε τὸ πᾶν. Εὐτυχῶς ὁ βίος αὐτῆς δὲν ὑπῆρξε μακρός. Τὴν Ἀρχὴν ἀνέλαβεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀνετέθη εἰς τὸν νῦν ἀρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου. Θὰ ἀνέμενέ τις βεβαίως ὅτι ὁ κ. Μαζαράκης θὰ ἐπωφελεῖτο τῆς μοναδικῆς παρουσιαζομένης αὐτῷ εὐκαιρίας νὰ διαρρυθμίσῃ καὶ ἐν ἔπρεπε τρόπον τὰ στρατιωτικὰ πράγματα. Ἀντὶ ὅμως τούτου, στηριζόμενος εἰς ἓν ψήφισμα περὶ οἰκονομιῶν, ἐξέδοσε νομοθετικὸν διάταγμα καθορίζον τὴν ποσοστικὴν τοῦ στρατεύματος σύνθεσιν. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἀναφέρεται εἰς πίνακας τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῶν ξένων κρατῶν, δι' ὧν καταδεικνύει ὅτι ἡ ἀναλογία μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν βοηθητικῶν ὅπλων Ἑλλάδος καὶ Σερβίας, χώρας διπλασίας ἡμῶν, εἶναι ἡ αὐτή.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὰ ἔγιναν τῷ 1927;

Ι. Καλογερᾶς. Ὄχι. Αὐτὴ εἶναι ἡ σημερινὴ ἀναλογία.

Γ. Καφαντάρης. Τότε διατί ἀφίνετε νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐντύπωσις ὅτι συνδέησαν ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπ' αὐτῆς περιωρίσαμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ 1.500 καὶ πλέον;

Ι. Καλογερᾶς. Ἐγὼ δὲν εἶπον, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ηὐξήσατε τὸν ἀριθμόν. Ἐγὼ ἰσχυρίζομαι ὅτι κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐκείνην εὐκαιρίαν δὲν ἐμειώθησαν αἱ θέσεις τοῦ στρατεύματος μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ ὁ ὁποῖος ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς πραγματικὰς τῆς χώρας ἀνάγκας.

Συνεχίζων ἀναπτύσσει εἰς ἕτερους πίνακας περὶ στρατιωτικῆς συνθέσεως τῶν δυνάμεων τῶν ξένων κρατῶν καὶ ἀναφέρει ὅτι ἔναντι τῶν 180 ταγμάτων ἐν βράσει, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Σερβία, ἡ Ἑλλὰς διατηρεῖ 52 τάγματα, ἡ δὲ Βουλγαρία, παρὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην ὅτι εἶναι ἀφωπλισμένη, καὶ ὑποχρε-

ωτικὴν στρατολογίαν καθιέρωσε, καὶ 72 ὁλόκληρα τάγματα ἔχει καὶ ἱππικόν, ὀνομαζόμενον ἔφιππος χωροφυλακή, καὶ 3.400 περίπου ἀξιωματικοὺς διατηρεῖ, ἤτοι, καίτοι ἔχει δυνάμεις περισσοτέρας τῶν ἰδικῶν μας, διατηρεῖ στελεχὴ ὀλιγώτερα ἀπὸ ἡμᾶς.

Ὑπεστηρίχθη, λέγει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν 7-8 μεραρχίας, τοῦτο θὰ ἦτο ἐπιβεβλημένον, καὶ εἶμαι σύμφωνος. Ἐφόσον λοιπὸν ἔχομεν τὰς διοικήσεις, τὰ ἐπιτελεῖα καὶ τὰ τεχνικὰ ὅπλα, τὰ ὁποῖα δυσκολώτερον ἐπιστρατεύονται, θὰ ἔπρεπε νὰ διατηρήσωμεν τὰς ὑπαρχούσας μονάδας καὶ νὰ καταργήσωμεν ἐξ ἑκάστης μεραρχίας ἀνὰ ἓν σύνταγμα, διατηρουμένων μόνον τῶν πυρήνων, ἵνα ἀνακουφίσωμεν τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ τὰ δυσβάστακτα βάρη τὰ ὁποῖα σήμερον φέρει καὶ ἕνα μέρος τοῦ ἐξοικονομηθησομένου ποσοῦ διαθέσωμεν διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν.

Δυνάμεθα, ἐπαναλέγω, νὰ συμπληρώσωμεν τὰς ἀποθήκας, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον εἶναι νὰ καταρτίσωμεν ἱκανὰς μονάδας. Ἀλλ' οὔτε διὰ ταῦτα δύναται νὰ ἀποδοθῇ μομφὴ εἰς τὸν πολιτικὸν κόσμον, εὐθύνονται διὰ τὴν νοσηρότητα ταύτην οἱ εἰδικοί. Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα, διατί ἐγράφη τὸ ἄρθρον; Ἐγὼ πιστεύω ὅτι θεία νέμεσις προεκάλεσε τύφεις συνειδήσεως, διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος φέρει τὴν εὐθύνην τῆς δημιουργηθείσης νοσηρότητος, καὶ ἠθέλησε νὰ ἀποσείσῃ τὴν εὐθύνην τὴν ὁποίαν φέρει.

Κ. Βουδούρης. Δὲν περιορίζονται αἱ τύφεις συνειδήσεως εἰς ἓν ἄρθρον.

Ι. Καλογερᾶς. Δὲν γνωρίζω δι' αὐτό. Τὸ παρήγορον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ μεγάλη πλειονοψηφία τῶν στελεχῶν θὰ ἤθελε νὰ ἔβλεπε μονάδας οἰκοκυρευμένας, ἐργαζομένας καὶ προπαρεσκευασμένας πρὸς πόλεμον, καὶ διὰ τοῦτο ὄχι μόνον δὲν θὰ δυσηρεστεῖτο, ἀλλὰ καὶ θὰ ἠχαριστεῖτο. Εὐεώρησα, συνεχίζει, καθήκόν μου νὰ εἴπω γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἐκθέσας μόνον γεγονότα καὶ ἀποφυγὼν κάθε κρίσιν, καὶ νομίζω ὅτι ἐξεπλήρωσα τὸ καθήκόν μου τοῦτο πρὸς τὴν ἀντιπροσωπείαν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Καὶ εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται νὰ σχηματίσετε γνώμην. (Χειροκροτήματα).

Ι. Παπαφλέσας. Εἶπατε, κ. βουλευτά, ὅτι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 12 δὲν εἶχεν ἀρκετὰς προμηθείας ἡ Ἑλλάς.

Ι. Καλογερᾶς. Τοὐναντίον, ἰσχυρίσθην ὅτι, ἐνῷ εἶχε γίνει ἡ παραγγελία διὰ τρεῖς μεραρχίας, οὐ μόνον ἡ ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1909 προελθοῦσα Κυβέρνησις ηὔξησε τὰς παραγγελίας αὐτὰς καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς ποιοτικῆς τοῦ στρατοῦ ἐξυψώσεως, ὅ' ἀποστολῆς ἀξιωματικῶν εἰς Εὐρώπην διὰ διαγωνισμοῦ, ὡς καὶ διὰ μεταλλήσεως τῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς, ἀλλά, κυρίως, ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων κατέβαλε τοσαύτας προσπαθείας, ὥστε ἐπέτυχεν ἐντὸς βραχέως χρόνου νὰ ἀναπτύξῃ κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν τῆς Μακεδονίας οὐχὶ τρεῖς, ἀλλὰ ὀκτὼ Μεραρχίας, χωρὶς νὰ πλεονάζῃ οὔτε τότε ἓν στέλεχος.

Π. Εὐριπαῖος. Ἐκ τῆς ὅλης, λέγει, συζητήσεως διεπιστώθη, ὅτι καὶ ἡ παροῦσα καὶ αἱ προκάτοχοι Δημοκρατικαὶ Κυβερνήσεις ἐπετέλεσαν τὸ καθήκόν των ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικὴν παρασκευὴν τῆς χώρας, ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τοῦ τόπου. Ἐπὶ ἑνὸς ὅμως σημείου ἤθελον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἀπό τινος χρόνου παρατηρεῖται μία ροπὴ καὶ μία συστηματικὴ τάσις δημοσίων ὀργάνων νὰ δημοσιογραφοῦν ἀσυδότως καὶ ἀνευθύνως καὶ νὰ κλονίζουν τὴν πίστιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὰς Κυβερνήσεις καὶ τὸν πολιτικὸν κόσμον. Κατ' ἀκολουθίαν, νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ κανονίσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ ὅρια τῆς ὁράσεως τῶν δημοσίων ὀργάνων κατὰ τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Δὲν θέλω μὲ τοῦτο νὰ εἴπω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ καταργήσῃ τὴν ἐλευθερογνωρίαν τῶν δημοσίων ὀργάνων, ἀλλ' ἐπὶ ζητημάτων καθαρῶς ὑπηρεσιακῶν δὲν εἶναι βεβαίως ἁρμόδια ταῦτα νὰ δημοσιογραφοῦν Ἔχουν μόνον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποβάλλουν τὰς γνώμας των εἰς τὰς προϊσταμένας των ἀρχὰς καὶ ὄχι διὰ δημοσιευμάτων νὰ κλονίζουν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ πρὸς τὸ Κράτος. Δι' αὐτῶν, ἐπιλέγει, δὲν θέλω νὰ ἴξω τὸν κ. Μαζαράκην, τὸν διακεκριμένον αὐτὸν ἀξιωματικόν τοῦ ὁποίου εἶναι γνωσταὶ αἱ ὑπηρεσίαι πρὸς τὸ Κράτος, ἀλλὰ νὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ θέσῃ τέρμα καὶ νὰ καθορίσῃ τὰς εὐθύνας καὶ τὰ ὅρια τῆς ὁράσεως τῶν δημοσιογραφούντων κρατικῶν ὀργάνων.

Θ. Χαβίνης. Ἐάν, λέγει, τὸ δημοσιευθὲν ἄρθρον ἔφερε τὴν ὑπογραφὴν ἄλλου ἀξιωματικοῦ, δὲν θὰ ἐγεννᾶτο συζήτησις καὶ ἀνησυχία. Τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὴν συζήτησιν ἔφερε τὸ ἄρθρον διότι ὑπεγράφετο ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου, ὅστις λόγῳ τῆς θέσεώς του δὲν ὤφειλε νὰ γράφῃ δημοσίᾳ περὶ τοιούτου θέματος· εἰδικῶς δὲ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ κ. ἀρχηγὸς νὰ γράφῃ, διότι ἐπὶ μακρὸν διετέλεσεν Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ διατελεῖ καὶ σύμβουλος τῶν Κυβερνήσεων, ὡς ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου. Ἡ διαφορὰ ἀντιλήψεων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Κυβερνήσεων εἶναι ὅτι ἐκεῖνος ἤθελε ὅλα νὰ εἶναι ἑτοῖμα ταὐτοχρόνως, αἱ δὲ Κυβερνήσεις ἤ ἐλον νὰ συμπληρώνουν τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια βαθμιαίως. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι μόνον ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει ἂν πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ σύρραξις καὶ πότε θὰ ἐπέλθῃ αὕτη, καὶ οὐδεὶς ἐσκέφθη ποτὲ νὰ μεμφθῇ τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ 1912, ἐπειδὴ τότε ἐξερράγη αἰφνιδίως ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος. Καὶ τότε μάλιστα ὑπῆρχεν ἡ αὐτὴ διαφωνία μεταξὺ Γενικῆς Διοικήσεως καὶ Ἐπιτελείου.

Ι. Καλογερᾶς. Οὕτως τότε ἀνεπτύχθησαν αἱ διϊστάμεναι ἀπόψεις καὶ τὰ δύο συστήματα ἐφοδιασμοῦ, εἷς μὲν τὴν «Ἑστίαν» δι' ἄρθρων τοῦ μακαρίτου στρατηγοῦ Χατζηανέστη, εἷς δὲ τὰς «Ἀθήνας» δι' ἄρθρων ἄλλου ἀξιωματικοῦ.

Θ. Χαβίνης. Δηλαδὴ οἱ μὲν ἤθελον ταχείαν οἱ δὲ βαθμιαίαν τὴν ὀργάνωσιν. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἐν τῷ ἄρθρῳ του, ὅπερ στηρίζεται εἰς ὑποθέσεις ἃς θὰ παρέλθω καὶ ὅπερ δὲν εἶναι ἀντικειμενικόν, ὑποστηρίζει ὅτι ἀπὸ 25 ἐτῶν δὲν ἐλήφθη πραγματικὴ μέριμνα διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς Χώρας. Ἀλλὰ ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ στρατοῦ ἐστηρίζετο πάντοτε εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 100 χιλιάδων ὅπλων καὶ εἰς τὰς 36 πυροβολαρχίας. Σήμερον, ὅτε λέγει ὅσα λέγει ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου, δύναται νὰ εἶναι βεβαία ἡ Βουλὴ ὅτι ὅπλα, πυροβόλα, πολυβόλα, ἁπλοβομβεβόλα καὶ ἐξάρτυσις εἶναι πλήρη; Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἔχει καὶ κατὰ τοῦτο ἄδικον, διότι ὅλον αὐτὸ τὸ ὑλικὸν ἀπεφασίσθη νὰ προμηθευθῶμεν ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος ἀπορρεύσαντος ἀπὸ μίαν σύσκεψιν, γενομένην τῷ 23, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου. Καὶ πυρομαχικὰ ἐξ ἄλλου ὑπάρχουν ἐπαρκῆ, δὲν ἔχομεν δὲ στεγανὰς ἀποθήκας διὰ νὰ ἀποθηκεύσωμεν καὶ ἄλλα. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ ὀργανώσῃ τὴν χώραν ταχύτερον, ἔλαβε κάποτε τὴν πρωτοβουλίαν μιᾶς προμηθείας, ἥτις ἐγένετο ἀσκόπως. Πρόκειται περὶ τῶν πεδινῶν πυροβόλων τῶν 85, ὧν αἱ μηχαναὶ δὲν ἔπρεπε νὰ παραληφθοῦν, παρηγγέλθησαν δὲ ταῦτα ἄνευ διαγωνισμοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βεβαιώσει μόνον ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Σνάϋντερ. Ὅταν ἐγένοντο αἱ δοκιμαί, ἡ τότε συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλεν ἔκθεσιν μὴ παραλαβῆς των, διότι δὲν κάμνουν διὰ τὴν χώραν μας, ἀφοῦ δὲν εἶναι οὔτε πεδινά, οὔτε ὀρεινά, καὶ ἐπερίττευαν. Ἀλλὰ ταῦτα παρελήφθησαν τῇ ἐπιμονῇ τοῦ ἰδίου Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου, μὴ ληφθείσης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς προτάσεως τοῦ ἐργοστασίου, ὅπως ἀντικαταστήσῃ ταῦτα διὰ πυρομαχικῶν. Βεβαίως αἱ ἀποθῆκαι ἐφοδίων δὲν εἶναι πλήρεις, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ (στολαί, κουβέρτες, ὑποδήματα, ἀντίσκηνα, κλπ.), ἡ ἔλλειψις δὲ αὕτη εἶναι ἀναπληρώσιμος, καὶ εἰς ἐλάχιστον χρόνον καὶ ἐκ τῶν πόρων τῆς χώρας, διότι εὐτυχῶς ἔχει προαχθῇ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία, καὶ περὶ τῆς ἐκ τῶν ἐγχωρίων πόρων προμηθεύσεως τοῦ ὑλικοῦ τούτου ὤφειλε τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον νὰ ἔχῃ πρὸ πολλοῦ ὡργανωμένον σχέδιον. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς εἶχεν ἐπίσης καθῆκον νὰ ἔχῃ πάντοτε ἕτοιμον τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστρατεύσεως, δὲν γνωρίζω δὲ ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, διότι, μὲ τὰς συχνὰς μεταβολὰς τῶν Ὀργανισμῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἕτοιμον σχέδιον. Καθῆκον, συνεχίζει, τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων ἦτο, ἐν καιρῷ εἰρήνης, πῶς νὰ μειώνουν τὰς τακτικὰς πιστώσεις καὶ νὰ αὐξάνουν τὰς ἐκτάκτους, καὶ ἐκάκισα διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἄλλοτε τὸν κ. Μαζαράκην, διότι διετήρει πολλὰς μονάδας ἄνευ λόγου, καὶ διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ διεξήχθησαν ἀγῶνες κατὰ τὸ 1924, καὶ εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν κατωρθώθη αἱ Μεραρχίαι νὰ γίνουν δέκα, ἀλλ' ἔπειτα ηὐξήθησαν εἰς 12. Πάντως, μόνον ἐμπόδιον εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν μονάδων καὶ στελεχῶν εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου, ὅστις φρονεῖ πεπλανημένως, ὅτι ἡ ἀναπλήρωσις τῶν κενῶν ἐν ὥρᾳ πολέμου εἶναι δυσχερὴς δι' ἐφεδρικῶν στελεχῶν, σήμερον ὅμως μία καλὴ ὀργάνωσις, ἔχουσα καὶ πλούσιον ὑλικὸν ἐφέδρων στελεχῶν, δύναται νὰ περιλάβῃ ὅλην τὴν κινητοποιήσιμον μάχιμον δύναμιν, καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ στραφῇ ἡ Κυβέρνησις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ Μεραρχίας πλέον τῶν 8 ἢ 9, διότι ὁ περισσότερος ἀριθμὸς αὐτῶν ἔχει ἀχρηστευμένους ἀξιωματικούς, μὴ ἔχοντας ἄνδρας πρὸς ἐκπαίδευσιν. Τὴν πληθώραν αὐτὴν τῶν Μεραρχιῶν τὴν ὁμολογοῦν ὅλοι οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς εἴπουν ὅτι αἱ Μεραρχίαι εἶναι πολλαί, καὶ μόνον ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἔχει ἀντίθετον γνώμην. Ἐλπίζω, ἐπιλέγει, ὅτι ὁ ἴδιος θὰ σπεύσῃ νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἐλάττωσιν τῶν μονάδων, ἵνα καὶ καλύτερον ὀργανωθῇ ὁ στρατὸς καὶ ἐπέλθουν οἰκονομίαι. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει, ὅτι κατόπιν τοῦ ἄρθρου τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου ὑπῆ ορεύθη εἰς ἕνα βουλευτὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὑπεβλήθη μία ἐρώτησις, ὅταν δὲ ἀνεγνώσαμεν τὸ ἄρθρον ἐνομίσαμεν ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλήν. Ἦτο πλέον ζήτημα πειθαρχικόν, ἄλλως τε ἀπέδωκεν ἐπιπολαιότητα εἰς τὸν συντάκτην τοῦ ἄρθρου καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργός.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν μετεχειρίσθην αὐτὸν τὸν χαρακτηρισμόν.

Μ. Μαντᾶς. Εἴπατε καὶ χειρότερα. Πάντως, νομίζω ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς κατέχοντας μάλιστα τοιαύτην θέσιν, νὰ δημοσιογραφοῦν καὶ νὰ ἀποδίδουν εὐθύνας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπέκρινε μὲν τὸν κ. Ἐπιτελάρχην, εἶπεν ὅμως καὶ ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οὔτε καὶ αὐτὴν τὴν λέξιν μετεχειρίσθην.

Μ. Μαντᾶς. Εἴπατε ὅτι εἶναι τοιαύτης μορφώσεως ἀξιωματικός, ὥστε δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ στράτευμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα παρατηρεῖται συχνὴ ἀλλαγὴ Ἐπιτελαρχῶν, ἐνῷ πανταχοῦ διατηροῦν καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑπερβαίνοντας τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας των. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, συνεχίζει, ἀνέφερε τὰ διάφορα ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ μέτρα καὶ εἶπεν ὅτι ἐδαπανήθησαν εἰς τὸ διάστημα μιᾶς ἑξαετίας 2 1)2 δισεκατομμύρια, ἀλλὰ δὲν μᾶς εἶπε πῶς ἐδαπανήθησαν ταῦτα. Καθ' ἡμᾶς, αἱ περισσότεραι δαπάναι διετέθησαν ἐσφαλμένως. Ἐδαπανήθησαν διὰ στρατῶνας πολλὰ ἑκατομμύρια.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐχορίσθησαν αἱ δαπάναι δι' ἐφοδιασμὸν καὶ διὰ κτίρια. Αὐτὸ τὸ ἐξεχώρισα ἐγώ.

Μ. Μαντᾶς. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ἔμαθα ὅτι εἰς τὴν Κοκκινιὰν κατεσκεύασαν στρατῶνας καὶ ἔπειτα τοὺς ἐγκατέλειψαν, διότι ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνεκάλυψαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ νερό. Ἀλλ' ἐκεῖνο, συνεχίζει, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ συζητηθῇ ἐνταῦθα, δὲν εἶναι μόνον ἡ ποσοτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ ποιοτικὴ σύνθεσις τοῦ στρατεύματος. Ἔχω μίαν πληροφορίαν, καθ' ἣν τὸ Ἐπιτελεῖον ἐζήτησε διὰ μέσου τῶν Μεραρχιῶν νὰ ὑποβληθῇ κατάστασις τῆς μορφώσεως τῶν ἀξιωματικῶν, καί, κατὰ τὰς ληφθείσας ἀπαντήσεις, ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ κατώτεροι μὴ γνωρίζοντες γραφήν, πληθώρα κατωτέρων ἀξιωματικῶν δὲν ἔχει οὐδ' ἀπολυτήριον Σχολαρχείου, ὑπάρχουν καὶ ἀξιωματικοὶ θέτοντες τὴν ὑπογραφήν των διὰ σφραγίδος.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ὀφείλω νὰ σᾶς δόσω τὴν ἐξήγησιν, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου κατέστη ἀναγκαία ἡ παραμονὴ ἀξιωματικῶν τινῶν, παρασχόντων ἐξόχους πολεμικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐπανειλημμένως τραυματισθέντων. Οὗτοι δὲν εἶναι πολλοί.

Ι. Καλογερᾶς. Δύναμαι νὰ βεβαιώσω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον, καὶ δὴ κατὰ τὸ 1924, μετεκλήθη ἐδῶ ἡ Γαλλικὴ ἀποστολὴ καὶ συνεστήθη καὶ ἡ Ἀκαδημία πολέμου, ἡ ὁρᾶσις τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὸ μέλλον ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν ἱκανῶν ἡγητόρων. Βεβαιῶ ὅτι ἀνεπτύχθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐπαγγελματικὴ ἱκανότης τῶν στελεχῶν, ὥστε κατ' οὐδεμίαν ἄλλην ἐποχὴν εἶχεν ὁ στρατὸς τοιαῦτα στελέχη. Ἐὰν ὑπάρχουν τινές, ὡς ὑπηνίχθη ὁ κ. Μαντᾶς, ἀγράμματοι, ἀσφαλῶς εἰς τοὺς κατωτέρους βαθμούς, νὰ εἶσθε βέβαιοι, ὅτι οὗτοι παρέσχον καὶ θὰ παράσχουν καὶ πάλιν πολεμικὰς ὑπηρεσίας, ἀνωτέρας ἀπὸ κάθε ἄλλον στρατιωτικὸν (χειροκροτήματα).

Ι. Γρηγοράκης. Βεβαίως, ὁ πόλεμος θέλει πολεμιστάς.

Μ. Μαντᾶς. Ἡ Κυβέρνησις, συνεχίζει, εἰσήγαγε μέτρον, ψηφισθὲν καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεῖχε τὸ Λαϊκὸν κόμμα, τὸ μέτρον τῆς ἐξόδου τῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ ἀνταλλάγμασι, πρὸς ὃ εὑρέθημεν πάντοτε ἀντιμέτωποι, διότι οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νὰ φύγουν ὤφειλον νὰ ἐκκαθαρισθοῦν διὰ τῶν Σχολῶν. Τὸ μέτρον αὐτὸ ἀπέτυχε τελείως, καὶ οὔτε οἰκονομίαι ἐπηνέχθησαν.

Θ. Χαβίνης. Κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον ἔφευγον ἀξιωματικοὶ πλεονάζοντες κατὰ βαθμούς, νὰ εἶσθε δὲ βέβαιος ὅτι ἂν ὑπάρχουν τυχὸν κατώτεροι ἀξιωματικοὶ ἀμόρφωτοι θὰ ἐκκαθαρισθοῦν μὲ τὰς Σχολάς, ἄλλως τε οἱ ἴδιοι ζητοῦν καὶ φεύγουν.

Μ. Μαντᾶς. Διατί δὲν ἐγένετο αὐτό;

Θ. Χοβίνης. Κάθε χρόνον αὐτὸ γίνεται.

Μ. Μαντᾶς. Ἤκουες αὐτὸ τὸ μέτρον ὑποστηρίζομεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰ «ἡμεῖς» εἶναι προσωπικόν, ἢ τοῦ κόμματος;

Μ. Μαντᾶς. Ἐγὼ ὅταν ὁμιλῶ ἐκφράζω τὰς γνώμας μου.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν νομίζω νὰ ὑπάρξῃ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐπιδοκιμάσῃ ὅτι ἐπιτέλους ὁμιλεῖ ἕνας βουλευτὴς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, γίνεται καὶ προηγουμένη συνεννόησις μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ ὁσάκις θὰ ἐκφράζεσθε τὴν γνώμην σας θὰ μὲ ἔχετε καὶ ἐμὲ ἀπέναντι. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ ἐπιτελάρχου καλύπτομαι ἀπὸ τὰς γνώμας ὅλων τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Λαϊκοῦ, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τὸν ὁμιλοῦντα νὰ ἔχῃ ἀντίθετον γνώμην.

Μ. Μαντᾶς. Μήπως ἄλλως τε τὰ μέτρα τὰ ἄλλα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἶναι μέτρα συντείνοντα εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ στρατεύματος, μήπως ἡ ἀναστολὴ τῶν προαγωγῶν ὠφέλησε τὸ στράτευμα, ἢ μήπως θὰ τὸ ὠφελήσῃ τὸ νοσοσχέδιον περὶ γενικῆς ἀρχαιότητος; Κατ' ἐμέ, σημασίαν ἔνει ἂν ὁ στρατὸς διατελῇ ἐν πειθαρχείᾳ. Ἐπόσον ὅμως ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐκάκισεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου, δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ περαιτέρω συνεργασία. ἐκτὸς ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζῃ ὅτι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ γραφέντα εἶναι ἀληθῆ, καὶ τότε ἔχει καθῆκον νὰ μὴ τὰ παρίδῃ. Διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὁμιλῇ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς περὶ ἐπιτολαίου ἐπιτελάρχου καὶ νὰ παραμένῃ ὁ ἐπιπόλαιος ἐπιτελάρχης.

Π. Τσαλδάρης. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου σας εἴπατε, ὅτι δὲν ὤφειλε νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Βουλήν, λοιπὸν ἀφῆστε το.

Μ. Μαντᾶς. Πάντως, ἐπιλέγει, ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι μεγάλη δυσαρέσκεια ὑπάρχει εἰς τὸν Στρατὸν μὲ τὰ ἄδικα καὶ ἄνισα μέτρα ποὺ λαμβάνονται, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις διὰ τὰ γενικώτερα μέτρα θὰ λάβω τὸν λόγον, διότι φρονῶ ὅτι στρατὸς ἄνευ πειθαρχίας καὶ στρατὸς ἀδικούμενος δὲν δύναται νὰ εὑρίσκεται εἰς καλὴν κατάστασιν.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας**. Ὅσον ἀφορᾷ, λέγει, τὸ ζήτημα τῆς πειθαρχίας τοῦ στρατοῦ τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο ζήτημα, τὸ τῆς πληθώρας τῶν μονάδων, οἱ προλαλήσαντες εἰλικρινῶς ἐξέθεσαν αὐτό. Μείωσις τῶν στελεχῶν πρέπει νὰ ἐπέλθῃ.

Γ. Μόδης. Ἄλλαι στατιστικαὶ ἀποδεικνύουν ὅτι εἰς ἀνωτέρους καὶ ἀνωτάτους ἀξιωματικοὺς εἴμεθα πολὺ κάτω ἀπὸ τὰ Βαλκάνια καὶ ἀπὸ τὸ Βέλγιον.

Ι. Παπαφλέσσας. Τὰ ζητήματα τῶν στελεχῶν εἶναι ζητήματα πρακτικῆς. Ἔχομεν ἕνα ἀριθμὸν ὁπλιτῶν καὶ δι' αὐτῶν θὰ κανονίσωμεν ἐκείνους ποὺ θὰ διοικήσουν. Ἐδῶ ὅμως ἔγινε τὸ ἀντίθετον. Δημιουργοῦμεν στελέχη ἄνευ ὁλικοῦ. Οἱ προλαλήσαντες, συνεχίζει, δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ ἓν ἄλλο καθῆκον τοῦ ἐπιτελάρχου, ὅστις ὤφειλε νὰ κανονίζῃ τὴν ἄμυναν ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ Ναυτικὸν ἐπιτελεῖον, διότι, ἂν δὲν ἔχῃ τὴν ὑπεροχὴν κατὰ θάλασσαν ἡ Ἑλλάς, ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι μάταια.

Ι. Καλογερᾶς. Ὁ κ. Χαΐνης ἔθιξε τὸ ζήτημα τῆς πολεμικῆς βιομηχανίας. Τοῦτο εἶναι σοβαρώτατον, διότι δὲν ἠμποροῦμεν ὅλα τὰ πράγματα νὰ τὰ περιμένωμεν ἔξωθεν. Πρέπει νὰ ἱδρύσωμεν καὶ νὰ ἔχωμεν ἐργοστάσια ἐν λειτουργίᾳ.

Τὸ ζήτημα τῆς παρασκευῆς τοῦ ὁλικοῦ τοῦ Στρατοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ὑματισμοῦ ἔχει ἐξασφαλισθῇ, διότι ἡ χώρα ἐσωτερικῶς εἶναι ἐπαρκής. Ὡς πρὸς τὰ πυροβολικὰ καὶ τὰ ὅπλα ἡ χώρα μας δὲν εἶναι ἐπαρκής. Εἴχομεν κατὰ τὸ παρελθὸν μίαν σύμβασιν περὶ κατασκευῆς φυσιγγίων, ἀλλὰ ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἐψηφίσθη, καὶ μετὰ παρέλευσιν 2 ἐτῶν, ὅταν ἤλλαξεν ὁ διευθυντὴς τοῦ πυροβολικοῦ, ὁ ἴδιος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐζήτησε νὰ συναφθῇ σύμβασις διὰ 200 ἑκατομμύρια, καὶ τὸ περὶ ργον εἶναι ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου ἐβασίσθη μόνον εἰς τὰς πληροφορίας τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ διὰ ζήτημα κατ' ἐξοχὴν ἐπιτελικόν. Τὸ δὲ παράδοξον εἶναι, ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ νῦν ὀγλ. Ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου, ἐζήτησε κατόπιν νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις ἐκείνη, καὶ δὲν ἐπρόλαβε νὰ τὴν καταγγείλῃ, διότι ἔπεσεν ἡ τότε Κυβέρνησις, ἡ δὲ νῦν Κυβέρνησις κατήγγειλε τὴν σύμβασιν αὐτήν, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπῆρχεν ἀνάγκη συμβάσεως διὰ λόγους Ἐθνικῆς ἀμύνης. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι τοῦ ἐπροτάθη νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν σύστασιν ἑνὸς ἐρυθροστασίου ἐν Ἑλλάδι πρὸς κατασκευὴν ὅπλων καὶ ὀβίδων, μὲ τιμὴν διὰ μὲν τὰ ὅπλα οἷα ἡ τιμὴ ἡ συμφωνηθεῖσα μὲ τὰ ἰταλικὰ ἐργοστάσια, διὰ δὲ τὰς ὀβίδας μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐγὼ ἐξακολουθεῖ πράγματι εἰς τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις μοῦ εἶπεν μετέβην ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι σχετικαὶ προτάσεις, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέχει καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Μετέβην τότε εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ ἐπιτελείου διὰ νὰ ἴδω μήπως ἐπλανώμην, ἀλλ' οὗτος μοῦ εἶπεν ὅτι αἱ προτάσεις αὗται ἦσαν φανταστικαί. Ἔκτοτε δὲν γνωρίζω τί ἀπέγινε τὸ ζήτημα. Πάντως, ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου δὲν δύναται νὰ ὁμιλῇ περὶ εὐθυνῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης.

Προκειμένου εἶτα ὁ κ. **Φ. Σαράντης** νὰ ἀναπτύξῃ ἐπερώτησίν του περὶ τῶν ἐφαρμοσθέντων μέτρων διὰ τὴν εὐωνοτέραν παροχὴν τοῦ ἄρτου, ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** λέγει, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐπερώτησις αὕτη ἀφορᾷ κυρίως τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις ἀπουσιάζει, καὶ ἐπειδὴ πρέπει αὕτη νὰ γενικευθῇ, δι' αὐτὸ θὰ ἦτο καλὸν νὰ ἀναβληθῇ.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι δέχεται νὰ γενικευθῇ ἡ συζήτησις.

Μεθ' ὃ ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης**, ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ ποῖον λόγον δὲν κατέθεσεν εἰσέτι νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ἀντισυνταγματικῶς ἀπολυθέντα πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου Κ. Ἀγγελόπουλον, καίτοι πρὸ πολλῶν μηνῶν τὸ Ὑπουργ. Συμβούλιον διὰ πρακτικοῦ ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς χορηγήσεως, ἀναπτύσσει τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ καὶ λέγει ὅτι εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῶν μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1920 Κυβ)σεων, ὅπως ἐπανορθωθῶσιν ὅσαι ἄδικοι πράξεις τῆς Ἐπαναστάσεως δὲν ἔθιγον οὐσιωδῶς τὸ ἔργον της. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο, τὸ ἀδίκημα τὸ γενόμενον εἰς τὸν κ. Ἀγγελόπουλον δὲν ἐπηνορθώθη. Ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μαρῆς εἶπεν ὅτι θὰ ἐπανορθώσῃ τὸ ἀδίκημα τοῦτο διὰ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν κ. Ἀγγελόπουλον ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου, διὰ τῆς ὑποβολῆς σχετικοῦ νομοσχεδίου. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως δὲν ὑπεβλήθη, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἐδήλωσεν ὅτι δὲν θὰ ἐδέχετο τὴν σύνταξιν ταύτην. Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικήματος, δὲν ἔχει σὐδεμίαν σημασίαν ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος δέχεται τὴν ἐπανόρθωσιν ἢ ὄχι, τὸ δὲ σχετικὸν νομοσχέδιον πρέπει νὰ ὑποβληθῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς) Ζητεῖτε νὰ κάμωμεν ἕνα προσωπικὸν νόμον, καὶ λέγετε συγχρόνως ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν τὸν θέλει. Δηλῶ ὅτι δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ κάμω τοιαῦτα πράγματα, διότι ἐπαναειλημμένως μοῦ ἐζητήθη νὰ ἐπανορθώσω ἀδικίας γενομένας διὰ προσωπικῶν νόμων, ἀλλὰ ἠρνήθην. Ἂν τοὐλάχιστον ἤθελεν ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ ὑπεβάλετο τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** λέγει, ὅτι ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἀπολυθεὶς ἀντισυνταγματικῶς θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τοὺς μισθούς του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ζητεῖ, συνεπῶς θὰ ἔπρεπεν ὁ περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὸν συντάξεως νόμος νὰ ἀναδράμῃ εἰς προγενεστέραν ἐποχήν. Δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἡ ἐντύπωσις, ὅτι δὲν χορηγεῖται εἰς αὐτὸν ἡ σύνταξις λόγῳ τῆς ζωηρᾶς ἀντιπολιτεύσεως, τὴν ὁποίαν διεξάγει.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἀπήντησε καὶ πρὸ ἡμερῶν εἰς ὁμοίαν ἐπερώτησιν. Ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως εἶχε ἀριθῇ ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου νὰ εἶναι πρόσωπον ἀντιτιθέμενον ρῖζικῶς πρὸς αὐτήν, καὶ ἀπελύθη, κληθεὶς νὰ λάβῃ τὴν διὰ τοῦ Διατάγματος καθοριζομένην σύνταξιν, ἀλλὰ δὲν ἐδέχθη. Ἡ νῦν Κυβέρνησις δὲν ἤθελε διὰ προσωπικῶν νόμων νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς τυχὸν γενομένας ἀδικίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως διὰ τὸν κ. Ἀγγελόπουλον ἀπεφασίσθη νὰ ὑποβληθῇ νομοσχέδιον περὶ ἐπανορθώσεως τῆς προσγενομένης εἰς αὐτὸν ἀδικίας, καὶ εἰσηγήθημεν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ὑποβολὴν προσωπικοῦ νόμου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς αὐτόν, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1929. Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἐλθὼν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μὲ ηὐχαρίστησε διὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ μοῦ ἐδήλωσε συγχρόνως ὅτι δὲν θὰ ἐδέχετο τὴν σύνταξιν αὐτήν. Τὸ ζήτημα ἔκτοτε παραμένει εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** παρατηρεῖ, ὅτι διὰ νὰ ἀπολυθῇ ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἀνεστάλη ἡ ἰσοβιότης τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει, ὅτι, προκειμένου περὶ ἐπαναστατικοῦ Διατάγματος, δὲν ἐγεννήθησαν δικαιώματα εἰς τὸν κ. Ἀγγελόπουλον. Μόνον δὲ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ αὐτοῦ ἐδεχθημεν νὰ κάμωμεν νόμον, εἰς τὸν ὁποῖον καθωρίζαμεν τὴν ἀναδρομικότητα τῆς συντάξεώς του ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1929. Πέραν τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τίποτε.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συνεζητήθη καὶ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, πρέπει δὲ νὰ καθορισθῇ. Ἀναμφιβόλως, πρόκειται περὶ προσωπικῆς συντάξεως, εἶμαι δὲ καὶ ἐγὼ ἐναντίον τῶν προσωπικῶν συντάξεων, ἀλλὰ ἐδῶ πρόκειται καὶ περὶ προσωπικῆς ἀδικίας. Ἡ Ἐπανάστασις δὲν εἶχε καμμιὰ δουλειὰ μὲ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἁπλούστατα ἤθελε νὰ κενωθῇ μία θέσις, καὶ ἀπέλυσε τὸν κ. Ἀγγελόπουλον. Ἡ τοιαύτη πρᾶξις τῆς Ἐπαναστάσεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἶναι ἐπαναστατικὸν μέτρον, πρόκειται προφανῶς περὶ μιᾶς ἀδικίας. Φρονῶ δὲ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἐπανόρθωσιν μιᾶς ἀδικίας ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου. Διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἔκαμνεν ἐπανόρθωσιν τῆς ἀδικίας, ἀλλ' ἁπλῶς μίαν φιλοφρόνησιν πρὸς τὸν κ. Ἀγγελόπουλον. Δὲν δύνασθε συνεπῶς νὰ βασισθῆτε εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει, ὅτι, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἐπανορθώσῃ μίαν ἀδικίαν, δὲν πρέπει νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐδήλωσα ὅτι προσωπικοὺς νόμους δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ κάμω, ἔκαμα μόνον ἐξαίρεσιν διὰ τὸν κ. Ἀγγελόπουλον, πέραν τούτου δὲν δύναμαι νὰ κάμω τίποτε περισσότερον.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** λέγει, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὴν Ἐπανάστασιν καὶ νὰ δεχθῇ, νὰ λάβῃ μίαν σύνταξιν εἶναι ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ὄχι ἐναντίον του. Τὸ γεγονὸς εἶναι, ὅτι εἰς τὸν κ. Ἀγγελόπουλον ἐγένετο μία ἀδικία, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπανορθώσῃ.

Ὁ κ. **Δ. Ἀνδρεόπουλος** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως ἀναστείλῃ τὴν δίωξιν κατὰ γεωργῶν δηλωτῶν ἐθνικῶν γαιῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1872 καὶ ἐντεῦθεν, προσκληθέντων διὰ τῶν κατὰ τόπους ταμιῶν παρὰ τῆς διευθύνσεως δημοσίων κτημάτων, νὰ πληρώσωσι μέχρι μὲν τοῦ τρέχοντος ἔτους τὸ τριπλάσιον, ἐκεῖθεν δὲ τὸ 10πλάσιον τῶν καθυστερουμένων, δι' αἰτηθείσαν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους παγίων δόσεων, ἀπειληθείσης ἄλλως ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων αὐτῶν, ζητεῖ δὲ ὅπως τὴν ἀναστολὴν ταύτην τῆς διώξεως ἐπακολουθήσῃ καὶ τροποποίησις τοῦ σχετικοῦ νόμου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως οἱ γεωργοὶ οἱ τόσον δεινῶς δυσπραγοῦντες σήμερον ἀπαλλαγῶσι πάσης εἰς τὸ μέλλον πληρωμῆς πρὸς τὸ Κράτος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Νομίζω, λέγει, ὅτι ἐγένοντο ὅλαι αἱ δυναταὶ ἐπιείκειαι εἰς αὐτούς. Ἠγόρασαν οὗτοι τὰ κτήματα μὲ τιμὰς μικράς, δὲν ἐπλήρωσαν δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Τελευταίως ἐκάμαμεν μίαν διαρρύθμισιν καὶ ἐδώσαμεν προθεσμίας πρὸς πληρωμήν, πέραν τούτου δὲν εἶναι ἀνεκτὸν νὰ γίνῃ ἄλλο τί. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πάρουν τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου δωρεάν, διότι φαίνεται ὅτι εἶχον οὗτοι κατὰ νοῦν νὰ μὴ πληρώσουν ποτέ.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης,** προκειμένου νὰ ἀναπτύξῃ ἐπερώτησιν διὰ τίνα λόγον, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ὑποσχέσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Πρωνοίας, δὲν κατετέθη νομοσχέδιον παρέχον παράτασιν προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων πρὸς παροχὴν συντάξεως, δυνάμει τοῦ νόμου 3122, λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῷ ὑπεσχέθη, ὅτι τὸ ζήτημα θὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου, συνεπῶς θεωρεῖ περιττὸν νὰ προβῇ εἰς ἀνάπτυξιν τῆς ἐπερωτήσεώς του.

Μεθ' ὃ ὥραν 1ην μεσημβρινὴν διακόπτεται ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν 4 1)2 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 4.45 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀνακοινοῦται ὅτι:

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ν. Ζαρίφης, Ν. Ἀσκεπίδης, Μ. Σαμαρᾶς** καὶ **Π. Λούβαρης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Λύρας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως γραφείου προστασίας ἑλληνικῶν σύκων».

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ταμείου συντάξεως Νοτικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Π. Χριστόπουλος, Ν. Γαρδικιώτης, Ι. Κουτσίνας** καὶ **Θ. Φίλιος** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-8-25 Ν.Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Κατατίθενται αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις ἐπὶ ἐρωτήσεων τοῦ βουλευτοῦ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶ.**

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 76 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τὴν Βουλήν, ὅτι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἔχει καταρτισθῇ ἤδη πρὸ πολλοῦ τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ καθηγητοῦ τῆς Ὡδικῆς εἰς τὸ ἐν Λευκάδι Γυμνάσιον καὶ εἶναι ἕτοιμον πρὸς δημοσίευσιν. Δὲν δύναται ὅμως νὰ δημοσιευθῇ, διότι δὲν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἡ σχετικὴ πίστωσις. **Γ. Παπανδρέου,** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας).

Ἔχομεν τὴν τιμήν, ἀπαντῶντες εἰς ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, νὰ πληροφορήσωμεν τὴν Βουλήν, ὅτι πράγματι ὁ ἀνθυπομοίραρχος Ἰωάννης Γνεσούλης ὑπέπεσεν εἰς πράξεις ἀσυμβιβάστους πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀξιωματικοῦ, πρὸς κολασμὸν τῶν ὁποίων τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἐφαρμόζον τὰς σχετικὰς νόμων, προὐκάλεσε τὸ ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1929 Ν. διάταγμα περὶ θέσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου εἰς ἀργίαν διὰ προσκαίρου παύσεως ἐπὶ ἓξ μῆνας.

Τὸ διάταγμα τοῦτο δημοσιευθὲν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου π. ἔ. ἐκοινοποιήθη τὴν 17 ἑπομένου μηνὸς Ἰανουαρίου πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τὴν εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικὸν κοινοποίησιν, ἥτις ὄντως διετάχθη ἄνευ βραδύτητος οἱασδήποτε.

Ἐν συνεχείᾳ, τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς χωροφυλακῆς ὑπέβαλεν ἡμῖν πρότασιν περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου δι' ἄλλου εἰς τὴν εἰς ἣν ὑπηρετεῖ θέσιν, ἐν τῷ τμήματι τῆς χωροφυλακῆς Βασιλικῆς τῆς Λευκάδος, ἡ δὲ πρότασις αὕτη, ἐγκριτικῶς μετ' ἡμῶν, θέλει ἐκτελεσθῇ ταχέως. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν).

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 48905)8-7-29 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως, ἀφορῶν τὴν Σαράντω Γεωργάκη, θῦμα πολέμου, περιῆλθεν εἰς τὴν Ἀνωτάτην τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν τὴν 1ούλιον π.ἔ., ἔνθα λαβὸν τὸν ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 2755 διεβιβάσθη ταυταρίθμως τὴν 25-7-29 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας, μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2138)17-7-29 γνωμάτευσίν της μὲ τὸν βαθμὸν ἀναπηρίας 9(0ο/ο).

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 21318)10-7-29 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν δὲν περιῆλθεν εἰς οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν, οὔτε εἰς τὴν Ἀνωτάτην τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν. Θ. Σοφούλης.—(Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν).

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13)14 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ 3769 καὶ 3770 νόμων περὶ ἀρτοποιΐας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου».

Οἱ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Πειραιεῖ νέων Φαλήρων ἀποθηκῶν διὰ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον καταβολῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τῆς Διμενικῆς Ἐπιτροπῆς Πειραιῶς, λόγῳ ἀπαλλοτριώσεως τῶν νῦν Ἀποθηκῶν».

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ οἰκονομικῆς ὀργανώσεως τῶν σουλτανινοπαραγωγῶν τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καταθέτει προσθήκην εἰς τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ».

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ συνομολόγησις συμβάσεων διὰ τὴν ἐπὶ ἀποζημιώσει ἀνάληψιν ἑβδομαδιαίας ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μετὰ τῶν στερουμένων τοιαύτης λιμένων ἐκπελουμένης δι' ἀτμοπλοίων ἐπιβατικῶν χωρητικότητος οὐχὶ ἐλάττονος τῶν 100 κόρρων καθαρῶν.

Αἱ ἄνω συμβάσεις, μονοετοῦς διαρκείας, συνομολογοῦνται μετὰ Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν ἢ πλοιοκτητῶν Ἑλλήνων κατόπιν δημοσίου διαγωνισμοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ δὲ ἀποζημίωσις κανονίζεται κατὰ ναυτικὸν μίλλιον λαμβανομένης ὡς ἀφετηρίας πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν ἀποστάσεων τῆς πλησιεστέρας προσεγγίσεως πρὸς τὸν μὴ συγκοινωνοῦντα λιμένα.

Ἀτμόπλοια καταναλίσκοντα ὡς καύσιμον ὕλην λυγνίτην Ἑλληνικὸν προτιμῶνται κατὰ τὰς δημοπρασίας, ἔστω καὶ ἂν ἡ προσφορὰ αὐτῶν εἶναι ἀνωτέρα τῶν ἄλλων μέχρι 20 ο/ο. Εἰς τὴν συναπτομένην σύμβασιν ἀναγράφεται τὸ ποσοστὸν τοῦ καταναλισκομένου λυγνίτου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης προσφορᾶς. Εἰς περίπτωσιν τοιαύτης προτιμήσεως καὶ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς τηρήσεως τῆς ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως, διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ καθορισθέντος ποσοστοῦ λυγνίτου, ἐνεργεῖται ἔλεγχος παρὰ τοῦ Λιμεναρχείου ἑκάστου λιμένος ἀναχωρήσεως. Ἐν τῇ διακηρύξει τῆς δημοπρασίας καθορίζονται αἱ κυρώσεις διὰ τοὺς τυχὸν παραβαίνοντας τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἰδιοκτήτας τῶν ἀτμοπλοίων τούτων.

Ἄρθρον 2.

Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὡς Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ἑνὸς ἀξιωματικοῦ ναυπηγοῦ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταχυδρομικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τοῦ Τμηματάρχου Τχγ. Συγκοινωνιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ὡς μελῶν, καὶ τοῦ προϊσταμένου τοῦ γραφείου Ἀτμοπλοϊκῶν Συμβάσεων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ὡς γραμματέως, καὶ συνερχόμενον ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους γνωμοδοτεῖ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον λιμένων καὶ τῆς χωρητικότητος τῶν ἀτμοπλοίων δι' ἑκάστην ἄγουσαν ἀτμοπλοϊκὴν γραμμήν, ἀναλόγως ἰδίᾳ τῆς ἐκτάσεως τῆς γραμμῆς, τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως τῶν εἰδικῶν ὑδρογραφικῶν συνθηκῶν καὶ τῶν συνήθων μεταφορικῶν ἀναγκῶν.

Τὸ αὐτὸ Συμβούλιον κρίνει καὶ περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν ἀτμοπλοίων γνωμοδοτεῖ μετὰ τὴν δημοπρασίαν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῆς μισθώσεως τῶν ἀγόντων γραμμῶν.

Ἄρθρον 3.

Προκειμένου περὶ θαλασσίων γραμμῶν, δι' ὧν κυριώτεροι Ἑλληνικοὶ λιμένες συνδέονται μετὰ ἐξωτερικῶν τοιούτων ὧν κρίνεται ὡς ἐπιβαλλομένη λόγῳ σπουδαιότητος αὐτῶν, ἡ ἀρτιωτέρα λειτουργία καὶ ἐξυπηρέτησις, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζοντος τὰς γραμμὰς καὶ τὴν πυκνότητα αὐτῶν, ἡ σύναψις συμβάσεων μετὰ Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοϊκῶν Ἑταιρειῶν πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἐξυπηρετήσεως ταῖν γραμμῶν τούτων ἐπὶ ἀποζημιώσει κανονιζομένῃ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ 2 Συμβουλίου.

Ἄρθρον 4.

Περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1930 μισθώσεις τῶν ἀγόντων γραμμῶν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2955.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς ἐτροποποιήθη γενομένης δεκτῆς προσθήκης τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου τὸ νομοσχέδιον «περὶ συστάσεως νομοῦ Ἠλείας».

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τα νομοσχέδια 1) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1929 Ν. Δ. περὶ καταργήσεως τῆς φορολογίας ἐκ τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου μεταβιβάσεως ἀκινήτων».

2) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3185 καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 περὶ ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν».

3) «Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 4022 περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ νόμου 3478 περὶ ταμείου ἀλληλοβοηθείας ἀξιωματικῶν».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ χορηγίας πιστώσεως διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν εἰς τὸ Κυβερνεῖον καταλειφθέντων ἐπίπλων καὶ σκευῶν τῶν τέως βασιλέων» ἔχον οὕτω :

Περὶ χορηγίας πιστώσεως διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν εἰς τὸ Κυβερνεῖον καταλειφθέντων ἐπίπλων καὶ σκευῶν τῶν τέως Βασιλέων.

Ἄρθρον μόνον.

Διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῆς ἀξίας τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1924 ψηφίσματος τῆς Δ' Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων ἀγορασθέντων διὰ τὸ Κυβερνεῖον ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ τέως Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β', ὡς αὕτη καθωρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1929 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, χορηγεῖται εἰσέτι πίστωσις δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων, ἐγγραφομένη ὑπὸ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Κεφαλαίου 52 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1929—30.

Ἡ πληρωμὴ τῆς ὡς ἄνω ἀπαιτήσεως ἀπαλλάσσεται τοῦ τέλους χαρτοσήμου ὡς καὶ τῆς κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 Συμφωνίας μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς «περὶ διακανονισμοῦ τῶν μεταξὺ τῶν ρηθεισῶν Κυβερνήσεων ὑφισταμένων οἰκονομικῶν διαφορῶν τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1918 τριμεροῦς συμφωνίας περὶ δανείου».

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ συναφθεῖσα τὴν 10 Μαΐου 1929 ἐν Οὐασιγκτῶνι σύμβασις μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσα ἐν Ἀγγλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ Ἑλληνικῇ μεταφράσει ὡς ἀκολούθως :

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Συνῳφθεῖσα τὴν δεκάτην Μαΐου 1929 εἰς τὸ Ἄστυ τῆς Οὐάσιγκτων, Διαμέρισμα Κολομβίας, μεταξὺ τῆς ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ἀποκαλουμένης ἐν τοῖς ἑφεξῆς ΕΛΛΑΣ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ τῆς Ἀμερικῆς, ἀποκαλουμένης ἐν τοῦ ἑφεξῆς ΑΙ ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ, ἀφ' ἑτέρου.

Δεδομένου ὅτι, ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει πρὸς τὰς Ἡνωμένα Πολιτείας κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1928 κεφάλαιον ἐκ Δολ. 15.000.000 (μετὰ τοῦ μέχρι σήμερον δεδουλευμένου καὶ ὀφειλομένου τόκου) διὰ μετρητὰ προκαταβληθέντα ἔναντι ὁμολογιῶν συνολικοῦ κεφαλαίου Δολλ. 48.236.629.05 παραδοθεισῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας δυνάμει τῆς ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1918 Συμβάσεως περὶ Τριμεροῦς Δανείου καί,

Δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐπιθυμοῦσι νὰ διακανονίσωσι τὰς μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων ὑφισταμένας οἰκονομικὰς διαφορὰς τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῆς ρηθείσης ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1918 συμβάσεως περὶ Τριμεροῦς Δανείου καὶ νὰ κεφαλαιοποιήσωσι τὸ χρέος τὸ ὀφειλόμενον κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1928 ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Ἤδη, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένων ἀμοιβαίων συμφωνιῶν συνομολογοῦνται κατ' ἀκολουθίαν τὰ ἑξῆς :

ΜΕΡΟΣ 1.

Κεφαλαιοποίησις χρέους.

1. Ποσὸν χρέους. Τὸ ποσὸν τοῦ πρὸς κεφαλαιοποίησιν χρέους, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν εἰς μετρητὰ γενομένων ἢ γενησομένων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πληρωμῶν, ἀνέρχεται εἰς Δολλ. 18.125.000 ὑπολογιζόμενον ὡς ἀκολούθως :

Ποσὸν κεφαλαίου ὁμολογιῶν πρὸς κεφαλαιοποίησιν ..... Δολ.	15.000.000.—	
Τόκος δεδουλευμένος καὶ ὀφειλόμενος ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1922 πρὸς 4 1)4 ο)ο ἐτησίως .... Δολ.	744.333.79	
Ὁλικὸν κεφάλαιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου καὶ ὀφειλομένου τόκου κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1922 ..... Δολ.	15.744.333.79	
Τόκος ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου πρὸς 3 ο)ο ἐτησίως ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1922 μέχρι 1ης Ἰανουαρίου 1928 ..... Δολ.	2.383.588.88	
Δολ.	18.127.922.67	
Καταβληθησόμενα τοῖς μετρητοῖς ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συμβάσεως ..... Δολ.	2.922.67	
Ὁλικὸν χρέος κεφαλαιοποιηθησόμενον δι' ὁμολογιῶν ..... Δολ.	18.125.000.—	

2. Ἀπόσβεσις. Πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ οὕτως κεφαλαιοποιηθησομένου χρέους ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας εἰς τὸ ἄρτιον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1928 ἑλληνικὰς ὁμολογίας διὰ συνολικὸν κεφάλαιον ποσοῦ Δολλ. 20.330.000 ὑπὸ χρονολογίαν 1 Ἰανουαρίου 1928, φερούσας τοκομερίδια λήγοντα τὴν 1ην Ἰουλίου 1928 καὶ ἑκάστην 1ην Ἰανουαρίου καὶ 1ην Ἰουλίου τῶν ἑπομένων ἐτῶν, διὰ

AGREEMENT

Made the tenth day of May, 1929, at the City of Washington, District of Columbia, between THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC hereinafter called GREECE party of the first part, and the GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA hereinafter called THE UNITED STATES party of the second part.

Whereas, Greece is indebted to the United States as of January 1, 1928, in the principal amount of $ 15000000 (together with interest accrued and unpaid thereon), for cash advanced against obligations in the aggregate principal amount of $ 48,236,629,05 delivered to the United States under the Tripartite Loan Agreement of February 10, 1918 and.

Whereas, Greece and the United States desire to settle the financial differences between the two governments arising out of the said Tripartite Loan Agreement of February 10, 1918, and to fund the indebtedness due as of January 1, 1928, from Greece to the United States.

Now, therefore,in consideration of the premises and the mutual covenants herein contained, it is agreed as follows.

PART I.

INDEBTEDNESS TO BE FUNDED

1. Amount of Indebtedness. — The amount of the indebtedness to be funded, after allowing for cash payments made or to be made by Greece, is $ 18,125,000, which has been computed as follows:

Principal amount of obligations to be funded	$.	15,000,000,00
Interest accrued and unpaid thereon to December 15, 1922, at therate of 4 1)4 per cent per annum		744,333,79
Total principal and interest accrued and unpaid as of December 15, 1922	$.	15,744,333.79
Interest thereon at 3 per cent per annum from December 15,1922, to January 1, 1928.....		2,383,588,88
	$.	18,127,922.67
To be paid in cash by Greece upon execution of Agreement		2,922.67
Total indebtedness to be funded into bonds	$.	18,125,000.00

2. Repayment. — In order to provide for the repayment of the indebtedness thus to be funded, Greece shall issue to the United States at par, as of January 1, 1928, bonds of Greece in the aggregate principal amount of $. 20,330,000 dated January 1, 1928, and maturing on July 1, 1928, and on each January 1 and July 1 in

ποσὰ καὶ διαφόρους χρονολογίας ὁριζόμενα εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

1η Ἰανουαρίου		1η Ἰουλίου	
1929	Δολ. 20,000	1928	Δολ. 20,000
1930	25,000	1929	25,000
1931	30,000	1930	30,000
1932	110,000	1931	110,000
1933	130,000	1932	130,000
1934	150,000	1933	150,000
1935	150,000	1934	150,000
1936	150,000	1935	150,000
1937	150,000	1936	150,000
1938	150,000	1937	150,000
1939	175,000	1938	175,000
1940	175,000	1939	175,000
1941	175,000	1940	175,000
1942	175,000	1941	175,000
1943	175,000	1942	175,000
1944	175,000	1943	175,000
1945	175,000	1944	175,000
1946	175,000	1945	175,000
1947	175,000	1946	175,000
1948	175,000	1947	175,000
1949	175,000	1948	175,000
1950	175,000	1949	175,000
1951	175,000	1950	175,000
1952	175,000	1951	175,000
1953	175,000	1952	175,000
1954	175,000	1953	175,000
1955	175,000	1954	175,000
1956	175,000	1955	175,000
1957	175,000	1956	175,000
1958	175,000	1957	175,000
1959	175,000	1958	175,000
1960	175,000	1959	175,000
1961	175,000	1960	175,000
1962	175,000	1961	175,000
1963	175,000	1962	175,000
1964	175,000	1963	175,000
1965	175,000	1964	175,000
1966	175,000	1965	175,000
1967	175,000	1966	175,000
1968	175,000	1967	175,000
1969	175,000	1968	175,000
1970	175,000	1969	175,000
1971	175,000	1970	175,000
1972	175,000	1971	175,000
1973	175,000	1972	175,000
1974	175,000	1973	175,000
1975	175,000	1974	175,000
1976	175,000	1975	175,000
1977	175,000	1976	175,000
1978	175,000	1977	175,000
1979	175,000	1978	175,000
1980	175,000	1979	175,000
1981	175,000	1980	175,000
1982	175,000	1981	175,000
1983	175,000	1982	175,000
1984	175,000	1983	175,000
1985	175,000	1984	175,000
1986	175,000	1985	175,000
1987	175,000	1986	175,000
1988	175,000	1987	175,000
1989	175,000	1988	175,000
1990	175,000	1989	175,000
	Δολ. 20,330,000		

the succeeding years in the amounts and on the several dates fixed in the following schedule.

January 1		July 1	
1929	$ 20,000	1928	$ 20,000
1930	25,000	1929	25,000
1931	30,000	1930	30,000
1932	110,000	1931	110,000
1933	130,000	1932	130,000
1934	150,000	1933	150,000
1935	150,000	1934	150,000
1936	150,000	1935	150,000
1937	150,000	1936	150,000
1938	150,000	1937	150,000
1939	175,000	1938	175,000
1940	175,000	1939	175,000
1941	175,000	1940	175,000
1942	175,000	1941	175,000
1943	175,000	1942	175,000
1944	175,000	1943	175,000
1945	175,000	1944	175,000
1946	175,000	1945	175,000
1947	175,000	1946	175,000
1948	175,000	1947	175,000
1949	175,000	1948	175,000
1950	175,000	1949	175,000
1951	175,000	1950	175,000
1952	175,000	1951	175,000
1953	175,000	1952	175,000
1954	175,000	1953	175,000
1955	175,000	1954	175,000
1956	175,000	1955	175,000
1957	175,000	1956	175,000
1958	175,000	1957	175,000
1959	175,000	1958	175,000
1960	175,000	1959	175,000
1961	175,000	1960	175,000
1962	175,000	1961	175,000
1963	175,000	1962	175,000
1964	175,000	1963	175,000
1965	175,000	1964	175,000
1966	175,000	1965	175,000
1967	175,000	1966	175,000
1968	175,000	1967	175,000
1969	175,000	1968	175,000
1970	175,000	1969	175,000
1971	175,000	1970	175,000
1972	175,000	1971	175,000
1973	175,000	1972	175,000
1974	175,000	1973	175,000
1975	175,000	1974	175,000
1976	175,000	1975	175,000
1977	175,000	1976	175,000
1978	175,000	1977	175,000
1979	175,000	1978	175,000
1980	175,000	1979	175,000
1981	175,000	1980	175,000
1982	175,000	1981	175,000
1983	175,000	1982	175,000
1984	175,000	1983	175,000
1985	175,000	1984	175,000
1986	175,000	1985	175,000
1987	175,000	1986	175,000
1988	175,000	1987	175,000
1989	175,000	1988	175,000
1990	175,000	1989	175,000
	$ 20,330,000		

Καθορίζεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ Ἑλλὰς τῇ ἐκλογῇ της καὶ κατόπιν οὐχὶ μικροτέρας τῶν 90 ἡμερῶν ἐγγράφου προειδοποιήσεως πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν πληρωμὴν κεφαλαίου λήξεώς τινος, ὡς ἀνωτέρω προβλέπεται, δι' ἄλλην ἐπομένην λῆξιν 1ης Ἰανουαρίου ἢ 1ης Ἰουλίου μὴ ἀπέχουσαν πλέον τῶν 2 1)2 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ὁρισμένης διὰ τὴν πληρωμὴν ταύτην χρονολογίας, ὑπὸ τὸν ἀποκλειστικὸν ἐν τούτοις ὅρον ὅτι, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Ἑλλὰς ἤθελεν ἐξασκήσει τὸ δικαίωμα τοῦτο ὡς πρὸς πληρωμήν τινα κεφαλαίου, αἱ δύο πληρωμαὶ αἱ συμπίπτουσαι ἐντὸς τῶν ἀμέσως ἑπομένων δώδεκα μηνῶν δὲν δύνανται νὰ ἀναβληθῶσι δι' ἄλλην χρονολογίαν ἀπέχουσαν πλέον τῶν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρώτη πληρωμὴ ἀποβαίνει ἀπαιτητή, ἐκτὸς ἂν καὶ μέχρις οὗ αἱ προγενεστέρως ἀναβληθεῖσαι πληρωμαὶ ἤθελον πραγματοποιηθῇ· αἱ δύο πληρωμαὶ αἱ συμπίπτουσαι ἐντὸς τῆς δευτέρας περιόδου τῶν ἑπομένων δώδεκα μηνῶν δὲν δύνανται ν' ἀναβληθῶσι δι' ἄλλην χρονολογίαν ἀπέχουσαν πλέον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς χρονολογίας καθ' ἣν ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρώτη πληρωμὴ ἀποβαίνει ἀπαιτητή, ἐκτὸς ἂν καὶ μέχρις οὗ αἱ προγενεστέρως ἀναβληθεῖσαι πληρωμαὶ ἤθελον πραγματοποιηθῇ, αἱ δὲ περαιτέρω πληρωμαὶ δὲν δύνανται ποσῶς ν' ἀναβληθῶσιν, ἐκτὸς ἂν καὶ μέχρις οὗ ἅπασαι αἱ προγενεστέρως ἀναβληθεῖσαι πληρωμαὶ κεφαλαίου ἤθελον πραγματοποιηθῇ. Ἅπασαι αἱ οὕτωσι ἀναβληθησόμεναι πληρωμαὶ θ' ἀποφέρωσι τόκον πρὸς 4 1)1ο ἐτησίως πληρωτέον καθ' ἑξαμηνίαν.

3. Τύπος ὁμολογιῶν. Ἅπασαι αἱ δυνάμει τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης ἐκδοθεῖσαι ἢ ἐκδοθησόμεναι πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὁμολογίαι θὰ ὦσι πληρωτέαι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἢ τῇ διαταγῇ της καὶ θὰ ὑπογραφῶσι διὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ της ἢ ὑπὸ ἑτέρου δεόντως ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου της. Αἱ ὁμολογίαι θὰ ὦσιν οὐσιαστικῶς ὑπὸ τὸν ἐν τῷ συνημμένῳ τῇ παρούσῃ «Ὑποδείγματι Α» καθοριζόμενον τύπον καὶ θὰ ἐκδοθῶσιν εἰς 184 τίτλους μετὰ λήξεων καὶ κατηγοριῶν, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω καθορίζεται, δὲν θ' ἀποφέρωσι δὲ τόκον, ἐκτὸς ἂν ἡ πληρωμὴ αὐτῶν ἤθελεν ἀναβληθῇ συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ 2 προβλεπομένην αἵρεσιν.

4. Τρόπος πληρωμῆς. Ἅπασαι αἱ δυνάμει τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης ἐκδοθεῖσαι ἢ ἐκδοθησόμεναι ὁμολογίαι θὰ ὦσι πληρωτέαι, ὡς πρός τε τὸ κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον, εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τίτλου σημερινῆς ἀξίας ἢ τῇ ἐκλογῇ τῆς Ἑλλάδος καὶ κατόπιν οὐχὶ μικροτέρας τῶν 30 ἡμερῶν ἐγγράφου πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας προειδοποιήσεως, εἰς οἱασδήποτε ὁμολογίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκδοθείσας μετὰ τὴν 6ην Ἀπριλίου 1917, ὑπολογισθησομένας εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου μέχρι τῆς χρονολογίας τῆς πληρωμῆς.

Πᾶσαι αἱ πληρωμαί, εἴτε εἰς μετρητὰ εἴτε εἰς ὁμολογίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, αἱ γενησόμεναι παρὰ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας εἴτε διὰ κεφάλαιον εἴτε διὰ τόκον ἐπὶ τῶν δυνάμει τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θὰ γίνωνται πρὸς τὸ Θησαυροφυλάκιον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Οὐασιγκτῶνι, ἢ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς τὴν Φέντεραλ Ρεζέρβ Μπάνκ τῆς Νέας Γόρκης καὶ ἐφόσον μὲν θὰ ὦσιν εἰς μετρητὰ θὰ γίνωνται διὰ κεφαλαίων ἀμέσως διαθεσίμων κατὰ τὴν χρονολογίαν λήξεως τῆς πληρωμῆς, ἐφόσον δὲ θὰ ὦσιν εἰς ὁμολογίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν αὗται θὰ ὦσ. τύπου ἀποδεκτοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν συμφώνως πρὸς τοὺς γενικοὺς κανονισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοὺς διέποντας τὰ περὶ ὁμολογιῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Provided, However, that Greece, at its option, upon not less than ninety days' advance notice in writing to the United States may postpone any payment on account of principal falling due as hereinabove provided, to any subsequent January 1 or July 1 not more than two and one-half years distant from its due date but only on condition that in case Greece shall at any time exercise this option as to any payment of principal, the two payments falling due in the next succeeding twelve months can not be postponed to any date more than two years distant from the date when the first payment therein becomes due unless and until the payments previously postponed shall actually have been made, and the two payments falling due in the second succeeding twelve months can not be postponed to any date more than one year distant from the date when the firts payment therein becomes due unless and until the payments previously postponed shall actually have been made, and further payments can not be postponed at all unless and until all payments of principal previously postponed shall actually have been made. All such postponed payments of principal shall bear interest at the rate of 4 1)4 per cent per annum, payable semiannually.

3. Form of Bonds. — All bonds issued or to be issued under Part I hereof to the United States shall be payable to the Government of the United States of America, or order, and shall be signed for Greece by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, or by its other duly authorized representative. The bonds shall be sudstantially in the form set forth in «Exhibit A» hereto annexed, and shall be issued in 124 pieces with maturities and denominations as hereinabove set forth and sall bear no interest, unless payment thereof is postponed pursuant to the proviso under paragraph 2 above.

4. Method of Payment. — All bonds issued or to be issued under Part I hereof shall be payable, as to both principal and interest, in United States gold coin of the present standard of value, or at the option of Greece, upon not less than thirty days' advance notice in writing to the United States, in any obligations of the United States issued after April 6, 1917, to be taken at par and accrued interest to the date of payment hereunder.

All payments, whether in cash or in obligations of the United States, to be made by Greece on account of the principal of or interest on any bonds issued or to be issued under Part I herrof and held by the United States, shall be made at the Treasury of the United States in Washington, or at the option of the Secretary of the Treasury of the United States, at the Federal Reserve Bank of New York, and if in cash shall be made in funds immediately available on the date when payment is due, or if in obligations of the United States shall be in form acceptable to the Secretary of the Treasury of the United States under the general regulations of the Treasury Department governing transactions in United States obligations.

5. Πληρωμὴ πρὸ τῆς λήξεως. Ἡ Ἑλλάς, τῇ ἐκλογῇ της, κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἢ 1ην Ἰουλίου ἔτους τινός, κατόπιν οὐχὶ μικροτέρας τῶν ἐνενήκοντα ἡμερῶν ἐγγράφου πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας προειδοποιήσεως, δύναται νὰ προβῇ εἰς προκαταβολικὰς πληρωμὰς εἰς ποσὸν Δολλ. 1000 ἢ πολλαπλάσιον τούτου ἔναντι τοῦ κεφαλαίου ὁμολογιῶν ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων δυνάμει τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Πᾶσα τοιαύτη προκαταβολικὴ πληρωμὴ θὰ διατίθηται εἰς ἀπόσβεσιν τοῦ κεφαλαίου τῶν ὁμολογιῶν, ἃς ἤθελεν ὑποδεῖξει ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς.

6. Ἀνταλλαγὴ διαπραγματευσίμων ὁμολογιῶν. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καθ' οἱονδήποτε χρόνον ἢ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν δυνάμει τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης ἐκδοθεισῶν ὁμολογιῶν τῶν τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁριστικὰς ἐντύπους ὁμολογίας τύπου καταλλήλου πρὸς πώλησιν εἰς τὸ κοινόν, εἰς ποσὰ δὲ καὶ κατηγορίας ἅτινα ἤθελε ζητήσει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὑπὸ τὸν τύπον «εἰς τὸν φέροντα» μετὰ προβλέψεως ἐπ' αὐτῶν διὰ τὴν καταχώρισίν των ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον καὶ ἢ ὑπὸ τύπον πλήρους καταχωρίσεως, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ συμφωνίας, ὡς πρὸς τὰς χρονολογίας ἐκδόσεως καὶ λήξεως, ποσοστὸν ἢ ποσοστὰ τόκου, ἂν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, ἀπαλλαγὴν φόρου, πληρωμὴν εἰς ὁμολογίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκδοθείσας μετὰ τὴν 6 Ἀπριλίου 1917 καὶ ὁμοίας πρὸς τὰς ἐπιστραφείσας λόγῳ τῆς ἀναταλλαγῆς ταύτης. Ἡ Ἑλλὰς θὰ παραδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὁριστικὰς ἐντύπους ὁμολογίας συμφώνως τῇ παρούσῃ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς εἰδοποιήσεως περὶ τοιαύτης τινὸς αἰτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μέχρι δὲ τῆς παραδόσεως τῶν ὁριστικῶν ἐντύπων ὁμολογιῶν θὰ παραδώσῃ, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, προσωρινοὺς τίτλους ἢ προσωρινὰς ἀποδείξεις, ὑπὸ τύπον τῆς ἀρεσκείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοιαύτης αἰτήσεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης ἀπὸ μέρους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, πρὶν ἢ προσφέρωσι τοιούτους τινὰς τίτλους ἢ προσωρινὰς ἀποδείξεις πρὸς πώλησιν ἐν Ἑλλάδι, θὰ προσφέρωσι πρῶτον ταῦτα εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀγορὰν εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου, ἂν ὑπάρξῃ τοιοῦτος, ἡ δὲ Ἑλλὰς θὰ ἔχῃ δικαίωμα προτιμήσεως, ἀντὶ τῆς ἐκδόσεως τοιούτων τινῶν τίτλων ἢ προσωρινῶν ἀποδείξεων, νὰ ἐξαγοράσῃ προκαταβολικῶς εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου, ἂν ὑπάρξῃ τοιοῦτος, ἀντίστοιχον ποσὸν κεφαλαίου ὁμολογιῶν ἐκδοθεισῶν συμφώνως τῇ παρούσῃ καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Ἑλλὰς συμφωνεῖ ὅτι αἱ περὶ ὧν ἡ παράγραφος αὕτη ὁριστικαὶ ἔντυποι ὁμολογίαι θὰ περιέχωσιν ἁπάσας τὰς τοιαύτας διατάξεις, ὅτι θὰ προκαλέσῃ αὕτη τὴν ἔκδοσιν τῶν νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγῶν ἅτινα ἤθελον κριθῇ ἀναγκαῖα ἢ ἐπιθυμητὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διευκολυνθῇ ἡ πώλησις τῶν ὁμολογιῶν ἐν ταῖς Ἡνωμένας Πολιτείαις, ἐν Ἑλλάδι ἢ ἀλλαχοῦ καὶ ὅτι, ἂν ζητηθῇ παρ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θὰ παράσχῃ τὴν μεσολάβησίν της πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὁμολογιῶν εἰς ἃ Χρηματιστήρια ἤθελεν ὑποδείξει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

7. Ἀκύρωσις καὶ ἐπιστροφὴ ὁμολογιῶν. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τὴν πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας παράδοσιν τοῦ ἐκ Δολλαρ. 20,330,000 κεφαλαίου Ἑλληνικῶν ὁμολογιῶν ἐκδοθησομένων δυνάμει

5. Payments before Maturity. — Greece, at its option, on January 1 or July 1 of any year, upon not less than ninety days' advance notice in writing to the United States, may make advance payments in amounts of $ 1,000 or multiples thereof, on account of the principal of any bonds issued or to be issued under Part 1 hercof and held by the United States. Any such advance payments shall be applied to the principal of such bonds as may be indicated by Greece at the time of the payment.

6. Exchange for Marketable Obligations.—Greece shall issue to the United States at any time, or from time to time, at the request of the Secretary of the Treasury of the United States, in exchange for any or all of the bonds issued under Part 1 hereof and held by the United States, definitive engraved bonds in form suitable for sale to the public, in such amounts and denominations as the Secretary of the Treasury of the United States may request, in bearer form, with provision for tregistration as to principal, and or in fully registered form, and otherwise on the same terms and conditions, as to dates of issue and maturity, rate or rates of interest, if any, exemption from taxation payment in obligations of the United States issued after April 6 1917, and the like, as the bonds surrendered on such exchange. Greece shall deliver definitive engraved bonds to the United States in accordance herewith within six months of receiving notice of any such request from the Secretary of the Treasury of the United States, and pending the delivery of the definitive engraved bonds shall deliver, at the request of the Secretary of the Treasury of the United States, temporary bonds or interim receipts in form satisfactory to the Secretary of the Treasury of the United States within thirty days of the receipt of such request, all without expense to the United States. The United States, before offering any such bonds or interim receipts for sale in Greece, shall first offer them to Greece for purchase at par and accrued interest, if any, and Greece shall likewise have the option, in lieu of issuing any such bonds or interim receipts, to make advance redemption, at par and accrued interest, if any, of a corresponding pricipal amount of bonds issued hereunder and held by the United States. Greece agrees that the definitive engraved bonds called for by this paragraph shall contain all such provisions, and that it shall cause to be promulgated all such rules, regulations, and orders as shall be deemed necessary or desirable by the Secretary of the Treasury of the United States in order to facilitate the sale of the bonds in the United States, in Greece, or elsewhere, and that if requested by the Secretary of the Treasury of the United States, it will use its good offices to secure the listing of the bonds on such stock exchanges as the Secretary of rhe Treasury of the Unuted States may designate.

7. Cancellation and Surrender of Obligations.—Upon the execution of this Agreement, the delivery to the United States of the $ 20,330,000 principal amount of bonds of Greece to be issued under Part 1 hereof, te-

τοῦ Μέρους Ι τῆς παρούσης, μετ' ἐπαρκοῦς ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος ὑπογραφὴν τῆς παρούσης καὶ τῶν δυνάμει τοῦ Ι Μέρους αὐτῆς ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θ' ἀκυρώσωσι καὶ θὰ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τὰς Ἑλληνικὰς ὁμολογίας τὰς τηρουμένας ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν συνολικοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου Δολλαρίων 48,236,629,05 αἵτινες ἀναφέρονται ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.
ΝΕΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

1. Ποσὸν δανείου. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ δανείσωσι πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὸ ποσὸν Δολλαρ. 12,167,000, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἑλλὰς θὰ παραδώσῃ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὁμολογίας εἰς χρυσὸν διαρκείας 20ετοῦς μὲ τόκον 4 ο)ο ἐτησίως πληρωτέον καθ' ἑξαμηνίαν. Τὸ οὕτω δανεισθησόμενον ποσὸν θὰ μεταβιβασθῇ ἐν τῷ συνόλῳ του ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων, ἵνα δαπανηθῇ ὑπ' αὐτῆς πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως. Ἡ Ἑλλὰς ἀναλαμβάνει νὰ παρακαλέσῃ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως ὅπως ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν λεπτομερῆ ἔκθεσιν ἐμφαίνουσαν τὰς διὰ τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως γενομένας ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου δαπάνας.

Ἡ Ἑλλὰς ἀναλαμβάνει ὅπως περιορίσῃ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τὸ δανεισθὲν ἢ δανεισθησόμενον ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ὑπογραφέντος ἐν Γενεύῃ τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1927 Πρωτοκόλλου περὶ Ἑλληνικοῦ Δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικοῦ εἰς ποσὸν τὸ ὁποῖον προστιθέμενον εἰς τὸ νέον τοῦτο ἐκ Δολλαρίων 12,167,000 δάνειον ἐκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ ἀποδώσῃ πραγματικὸν ποσὸν ἀντιστοιχοῦν εἰς Λίρ. στ 9,000,000 κατ' ἀνώτατον ὅρον.

2. Ἀσφάλεια. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπόμενον νέον δάνειον θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν τάξιν προτεραιότητος καὶ θὰ μετέχῃ τῶν αὐτῶν ἐγγυήσεων καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν πλεονεκτημάτων, οἷον καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Δάνειον Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικὸν τοῦ 1928 τὸ προβλεπόμενον εἰς τὴν περὶ Διεθνοῦς Δανείου Σύμβασιν, ὑπογραφεῖσαν τὴν 30 Ἰανουαρίου 1928 μεταξὺ ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Spayer and Company, National City Bank καὶ National City Company τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ εἰς τὴν περὶ Διεθνοῦς Δανείου Σύμβασιν, ὑπογραφεῖσαν τὴν 30 Ἰανουαρίου 1928 μεταξὺ ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Hambros Bank Limited καὶ Erlangers, αἵτινες συμβάσεις συνήφθησαν εἰς ἐκτέλεσιν καὶ δυνάμει τοῦ πρωτοκόλλου περὶ Ἑλληνικοῦ δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ προσφυγικοῦ, ὑπογραφέντος ἐν Γενεύῃ ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1927, ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἀποφάσεώς του, κυρωθέντος διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 10 Νοεμβρίου 1927, ὑπογραφέντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλλάδος, ἐπικυρωθέντος ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου καὶ δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 7 Δεκεμβρίου 1927.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ νέου τούτου δανείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐξασφαλίζεται (μετὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ρηθέντος Ἑλληνικοῦ Δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικοῦ τοῦ 1928) κατὰ προτεραιότητα διὰ τῶν ὑπεγγύων προσόδων τῶν εὑρισκομένων ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1927 ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ Παραρτήματι ΙΙ, πίνακ «Α» τοῦ ρηθέντος Πρωτοκόλλου περὶ Ἑλληνικοῦ Δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικοῦ τοῦ ὑπογραφέντος ἐν Γενεύῃ τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1927, ἐφ' ὅσον τὸ προϊὸν τῶν προσόδων τούτων δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δανείων τῶν ἐχόντων προτεραιότητα ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν προσόδων κατὰ τὴν ρηθεῖσαν

gether with satisfactory evidence of authority for the execution of this Agreement by the representative of Greece and for the execution of the bonds to be issued under Part 1 hereof, the United States will cancel and surrender to Greece at the Treasury of the United States in Washington the obligations of Greece held by the United States in the aggregate principal amount of $ 48,236,629,05 referred to in the preamble to this Agreement.

PART II.
NEW LOAN

1. Amount. — The United States shall loan to Greece the sum of $ 12,167,000 for which Greece shall deliver to the United States its 20-year gold bonds bearing interest at the rate of 4 per cent per annum, payable semiannually. The amount so loaned shall be turned over in its entirety by Greece to the Refugee Settlement Commission, to be expended by said Commission for the purpose of carrying out its settlement work. Greece agrees to request the Chairman of the Refugee Settlement Commission to furnish annually to the Secretary of the Treasury of the United States a detailed statement showing the expenditures made on account of the settlement work from the proceeds of the new loan.

Greece undertakes to limit the total amount borrowed or to be borrowed under the terms of the Greek Stabilization and Refugee Loan Protocol signed at Geneva, September 15, 1927, to an amount which when added to this new loan from the United States in the amount of $ 12,167,000 will yield an effective sum equivalent to not more than £. 9,000,000 sterling.

2. Security. — The new Loan provided for in this Agreement shall rank with and shall share the same securities and all other advantages as the Greek Stabilization and Refugee Loan of 1928 provided for in the International Loan Agreement executed January 30, 1928 between representatives of Greece and Speyer and Company, the National City Company and the National City Bank of New York, and in the International Loan Agreement executed January 30, 1928, between representatives of Greece and Hambros Bank Limited and Eerlangers, which Agreements were concluded in pursuance of and under the authority of the Greek Stabilization and Refugee Loan Protocol signed at Geneva on behalf of Greece by the Greek Minister of Finance on September 15, 1927 and approved by the Council of the League of Nations by Resolution of the same date and ratified by the Decree Law of Greece of November 10, 1927 and signed by the President of Greece and ratified by the Greek Parliament and publishedin the Greek Official Gazette of December 7,1927.

The service of this new loan by the Unirted States is secured (together with the service of the aforesaid Greek Stabilization and Refugee Loan of 1928) by a first charge on the revenues under the control of the International Financial Commission on September 15, 1927, as indicated in Annex II, Table «A», to the aforesaid Greek Stabilization and Refugee Loan Protocol signed at Geneva, September 15, 1927, in so far as the yield of these revenues is not required for the service of the loans having a prior charge upon the said revenues at the said date, all of which said loans ate specified in Annex II to the aforesaid Greek Sta

χρονολογίαν, ἁπάντων τῶν δανείων τούτων ἀναγραφομένων λεπτομερῶς εἰς τὸ Παράρτημα ΙΙ τοῦ ρηθέντος Πρωτοκόλλου περὶ Ἑλληνικοῦ Δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικοῦ καὶ εἰς τοὺς Πρώτους Πίνακας τοὺς συνημμένους εἰς τὰς ρηθείσας περὶ Διεθνοῦς Δανείου Συμβάσεις ὡς καὶ εἰς τὸ συνημμένον τῇ παρούσῃ «Ὑπόδειγμα Γ.» καὶ ἡ Ἑλλὰς ὁμολογεῖ ὅτι αἱ τοιαῦται πρόσοδοι παραμένουσιν ἐπιβεβαρυμέναι συμφώνως πρὸς τ' ἀνωτέρω.

Ἡ Ἑλλὰς ἔδωκε τὴν ἀμετάκλητον αὐτῆς ἐντολὴν πρὸς τὴν Διεθνῆ Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἔλαβεν ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα καὶ κατάλληλα μέτρα ἵνα ὑπαγάγῃ καὶ ὑποθηκεύσῃ ὡς ἀσφάλειαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νέου τούτου δανείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω μνημονευομένας προσόδους, ἡ δὲ Διεθνὴς Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνέλαβεν ἀμετακλήτως νὰ διαχειρισθῇ τὰς τοιαύτας προσόδους καὶ πάσας ἄλλας προσόδους, ἂν ὑπάρξωσι τοιαῦται, αἵτινες ἤθελον καθ'οἱονδήποτε χρόνον διατεθῇ ὡς ἐγγύησις διὰ τὸ νέον τοῦτο δάνειον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Αἱ ἀνωτέρω μνημονευομέναι πρόσοδοι, ὑποκείμεναι πάντως εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀπορρεούσας ἐκ προγενεστέρων ἐπ' αὐτῶν βαρῶν, θέλουσι τηρηθῇ καὶ χρησιμοποιηθῇ παρὰ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξόφλησιν τῶν τυχὸν ὑφισταμένων ἐλλειμμάτων ὡς καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς περιοδικῆς ὑπηρεσίας τοῦ νέου τούτου δανείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συμβῇ κατά τι ἔτος καθυστέρησις εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ νέου τούτου δανείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ ἀναλογία καθ' ἣν δέον νὰ κατανεμηθῶσιν αἱ αὐταὶ ἐγγυήσεις ὡς αἱ προβλεπόμεναι εἰς τὰς περὶ Ἑλληνικοῦ Δανείου Σταθεροποιήσεως καὶ Προσφυγικοῦ τοῦ 1928 Συμβάσεις περὶ Διεθνοῦς Δανείου τῆς 30 Ἰανουαρίου 1928, θὰ εἶνε ὁμοία ἐκείνης, ἣν τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίου βάρους ὑπηρεσίας τὸ ὀφειλόμενον πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἀποφέρει εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίου βάρους ὑπηρεσίας τὸ ὀφειλόμενον εἰς τοὺς κατόχους τῶν συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1928 Συμβάσεις περὶ Διεθνοῦς Δανείου ἐκδοθεισῶν ὁμολογιῶν.

3. Ἀπόσβεσις. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποσβέσεως τοῦ οὕτω χορηγηθησομένου ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Δανείου ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας εἰς τὸ ἄρτιον ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 ὁμολογίας συνολικοῦ ποσοῦ κεφαλαίου Δολλαρίων 12,167,000 ὑπὸ χρονολογίαν 10 Μαΐου 1929, ληγούσας διαδοχικῶς κατὰ τὴν 10 Νοεμβρίου 1929 καὶ καθ' ἑκάστην 10ην Μαΐου καὶ 10ην Νοεμβρίου τῶν ἑπομένων ἐτῶν εἰς ποσὰ καὶ χρονολογίας ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα:

Μαΐου 10		Νοεμβρίου 10	
1930	Δολ. 206,000	1929	Δολ. 201,000
1931	214,000	1930	210,000
1932	222,000	1931	218,000
1933	231,000	1932	227,000
1934	240,000	1933	236,000
1935	251,000	1934	245,000
1936	261,000	1935	256,000
1937	271,000	1936	266,000
1938	282,000	1937	276,000
1939	293,000	1938	288,000
1940	305,000	1939	300,000
1941	318,000	1940	312,000
1942	330,000	1941	324,000
1943	344,000	1942	337,000
1944	358,000	1943	350,000
1945	372,000	1944	365,000
1946	387,000	1945	380,000
1947	403,000	1946	395,000
1948	419,000	1947	411,000
1949	436,000	1948	427,000
		Δολλ.	12,167,000

bilization and Refugee Loan Protocol and in the First Schedules attached to the aforesaid International Loan Agreements and in «Exhibit C» hereto annexed and Greece acknowledges that such revenues stand charged accordingly.

Greece has given its irrevocable mandate to the International Financial Commission and has taken all other necessary and proper steps to assign and charge as security for the service of this new loan by the United States all the above mentioned revenues, and the International Financial Commission has irrevocably undertaken to deal with such revenues and all other revenues, if any, which may at any time be pledged as security for this new laon by the United States.

Subject to the obligations resulting from prior charges thereon, the above mentioned revenues shall be held and applied by the International Financial Commission for the purpose of making up any past defaults should they have occured as well as for the purpose of meeting the periodical service of this new loan by the United States.

In the event of there occurring in any year a default in the payment of the service of this new loan by the United States, the ratio in which it is to share the same securities as the Greek Stabilization and Refugee Loan of 1928 provided for in the International Loan Afreements dated January 30, 1928, shall be the same as that which the amount of the annual service charge due the United States bears to the amount of the annual service charge due the holders of the bondsissued in accordance with the above mentioned International Loan Agreements of January 30, 1928.

3. Repayment.— In order to provide for the repayment of the loan thus to be made by the United States, Greece shall issue to the United States at par, as of May 10, 1929, bonds in the aggregate principal amount of $ 12,167,000, dated May 10, 1929, and maturing serially on November 10, 1929, and on each fMay 10 and November 10 in the succeeding years in the amounts and on the several dates fixed in the ollowing schedule:

May 10—		November 10—	
1930	$ 206,000	1929	$ 201,000
1931	214,000	1930	210,000
1932	222,000	1931	218,000
1933	231,000	1932	227,000
1934	240,000	1933	236,000
1935	251,000	1934	245,000
1936	261,000	1935	256,000
1937	271,000	1936	266,000
1938	282,000	1937	276,000
1939	293,000	1938	288,000
1940	305,000	1939	300,000
1941	318,000	1940	312,000
1942	330,000	1941	324,000
1943	344,000	1942	337,000
1944	358,000	1943	350,000
1945	372,000	1944	365,000
1946	387,000	1945	380,000
1947	403,000	1946	395,000
1948	419,000	1947	411,000
1949	436,000	1948	427,000
		$	12,167,000

4. Τύπος ὁμολογίας. Ἅπασαι αἱ δυνάμει τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς παρούσης ἐκδοθεῖσαι ἢ ἐκδοθησόμεναι πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὁμολογίαι θὰ ὦσι πληρωτέαι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἢ τῇ διαταγῇ της, θὰ ὑπογραφῶσι δὲ διὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ της ἢ ὑπὸ ἑτέρου δεόντως ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου της. Αἱ ὁμολογίαι θὰ ὦσιν οὐσιαστικῶς ὑπὸ τὸν ἐν τῷ συνημμένῳ τῇ παρούσῃ «Ὑποδείγματι Β» καθοριζόμενον τύπον καὶ θὰ ἐκδόθῶσιν εἰς 40 τίτλους μετὰ λήξεων καὶ κατηγοριῶν ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω καθορίζεται καὶ θ' ἀποφέρωσι τόκον πρὸς 4 ο)ο ἐτησίως πληρωτέον καθ' ἑξαμηνίαν.

5. Τρόπος πληρωμῆς. Ἅπασαι αἱ δυνάμει τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς παρούσης ἐκδοθεῖσαι ἢ ἐκδοθησόμεναι ὁμολογίαι θὰ ὦσι πληρωτέαι ὡς πρός τε τὸ κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον εἰς χρυσᾶ νομίσματα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τίτλου σημερινῆς ἀξίας. Πᾶσαι αἱ γενησόμεναι ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πληρωμαὶ ἐναντι κεφαλαίου ἢ τόκου ὁμολογιῶν ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων δυνάμει τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς παρούσης καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ ἐνεργῶνται ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ Θησαυροφυλάκιον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Οὐασιγκτῶνι ἢ, τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, πρὸς τὴν Φέντεραλ Ρεζέρβ Μπάνκ τῆς Νέας Ὑόρκης διὰ κεφαλαίων ἀμέσως διαθεσίμων κατὰ τὴν χρονολογίαν λήξεως τῆς πληρωμῆς.

6. Πληρωμὴ πρὸ τῆς λήξεως. Κατὰ τὴν 10ην Νοεμβρίου 1929 ἢ καθ' οἱανδήποτε ἐπακολουθοῦσαν λῆξιν πληρωμῆς τόκου, ἡ Ἑλλάς, κατόπιν οὐχὶ μικροτέρας τῶν ἐνενήκοντα ἡμερῶν ἐγγράφου πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας προειδοποιήσεως, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ προκαταβολικὰς πληρωμὰς εἰς ποσὰ Δολλ. 1000 ἢ πολλαπλάσιον τούτων ἐναντι τοῦ κεφαλαίου ὁμολογιῶν ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων δυνάμει τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς παρούσης καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Πᾶσα τοιαύτη προκαταβολικὴ πληρωμὴ θὰ διατίθηται εἰς ἀπόσβεσιν κεφαλαίου τῶν ὁμολογιῶν ὡς ἤθελεν ὑποδείξει ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς.

7. Ἀντιλλαγὴ διαπραγματευσίμων ὁμολογιῶν. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καθ' οἱονδήποτε χρόνον ἢ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν δυνάμει τῆς παρούσης ἐκδοθεισῶν καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὁμολογιῶν ὁριστικὰς ἐντύπους ὁμολογίας, τύπου καταλλήλου πρὸς πώλησιν εἰς τὸ κοινόν, εἰς ποσὰ δὲ καὶ κατηγορίας ἅτινα ἤθελε ζητήσει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὑπὸ τὸν τύπον «εἰς τὸν φέροντα» μετὰ προβλέψεως ἐπ' αὐτῶν διὰ τὴν καταχώρισίν των ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον καὶ ἢ ὑπὸ τύπον πλήρους καταχωρίσεως, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ συμφωνίας ὡς πρὸς τὰς χρονολογίας ἐκδόσεως καὶ λήξεως, ποσοστὸν ἢ ποσοστὰ τόκου, ἂν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, ἀπαλλαγὴν φόρου, καὶ ὁμοίας πρὸς τὰς ἐπιστραφείσας λόγῳ τῆς ἀντιλλαγῆς ταύτης. Ἡ Ἑλλὰς θὰ παραδώσῃ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὁριστικὰς ἐντύπους ὁμολογίας, συμφώνως τῇ παρούσῃ, ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς εἰδοποιήσεως περὶ τοιαύτης τινὸς αἰτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μέχρι δὲ τῆς παραδόσεως τῶν ὁριστικῶν ἐντύπων ὁμολογιῶν θὰ παραδώσῃ, τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, προσωρινοὺς τίτλους ἢ προσωρινὰς ἀποδείξεις, ὑπὸ τύπον τῆς ἀρεσκείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοιαύτης αἰτήσεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης ἀπὸ μέρους τῶν Ἡμνωμένων Πολιτειῶν. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, πρὶν ἢ προσφέρωσι τοιούτους τινὰς τίτλους ἢ

4. Form of Bond.— All bonds issued or to be issued under Part II hereof to the United States shall be payable to the Government of the United States of America or order, and shall be signed for Greece by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipoteniary at Washington, or by its other duly authorized representative. The bonds shall be substantially in the form set forth in «Exhibit B», hereto annexed, and shall be issued in 40 pieces with maturities and in denominations as hereinabove set forth, and shall bear interest at the rate of 4 per cent per annum, payable semiannually.

5. Method of Payment.— All bonds issued or to be issued under Part II hereof shall be payable as to both principal and interest in United States gold coin of the present standard of value. All payments to be made by Greece on account of the principal of or interest on any bonds issued or to be issued under Part II hereof and held by the United States, shall be made on behalf of Greece by the International Financial Commission at the Treasury of the United States in Washington, or, at the option of the Secretary of the Treasury of the United States, at the Federal Reserve Bank of New York, and shall be made in funds immediately available on the date when payment is due.

6. Payment before Maturity.— On the tenth day of November, 1929, or any interest payment date thereafter, Greece, upon not less than ninety days'advance notice in writing to the United States, may make advance payments in amounts of $ 1,000 or multiples thereof, on account of the principal of any bonds issued or to be issued under Patr II hereof and held by the United States. Any such advance payments shall be applied to the principal of such bonds as may be indicated duy Greece at the time of payment.

7. Exchange for Marketable Obligations.— Greece will issue to the United States at any time, or from time to time, at the request of the Secretary of the Treasury of the Unitad States, in exchange for any or all of the bonds issued hereunder and held by the United States, definitive engraved bonds in form suitable for sale to the public, in such amounts and denominations as the Secretary of the Treasury of the United States may request, in bearer form, with provision for registration as to principal, and)or in fully registered form, and otherwise on the same terms and conditions as to dates of issue and maturity, rate or rates of interest, if any, exemption from taxation,and the like, as the bonds surrendered on such exchange. Greece will deliver definitive engraved bonds to the United States in accordance herewith within six months of receiving notice of any such request fron the Secretary of the Treasury of the United States, and pending the delivery of the definitive engraved bonds will deliver, at the request of the Secretary of the Treasury of the United States, temporary bonds or interim receipts in form satisfactory to the Secretary of the Treasury of the United States within thirty days of the receipt of such request, all without expense to the United States. The United States, before offering any such bonds or interim receipts for sale in Greece, shall first offer them to Greece for purchase at par and accrued interest, if any, and Greece shall likewise have the option, in lieu of issuing any such bonds or interim re

προσωρινὰς ἀποδείξεις πρὸς πώλησιν ἐν Ἑλλάδι, θὰ προσφέρωσι πρῶτον ταῦτα εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀγορὰν εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου, ἂν ὑπάρξῃ τοιοῦτος, ἡ δὲ Ἑλλὰς θὰ ἔχῃ δικαίωμα προτιμήσεως, ἀντὶ τῆς ἐκδόσεως τοιούτων τινῶν τίτλων ἢ προσωρινῶν ἀποδείξεων, νὰ ἐξαγοράσῃ προκαταβολικῶς εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου, ἂν ὑπάρξῃ τοιοῦτος, ἀντίστοιχον ποσὸν κεφαλαίου ὁμολογιῶν ἐκδοθεισῶν συμφώνως τῇ παρούσῃ καὶ τηρουμένων ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Ἑλλὰς συμφωνεῖ ὅτι αἱ περὶ ὧν ἡ παράγραφος αὕτη ὁριστικαὶ ἔντυποι ὁμολογίαι θὰ περιέχωσιν ἁπάσας τὰς τοιαύτας διατάξεις, ὅτι θὰ προκαλέσῃ αὕτη τὴν ἔκδοσιν τῶν νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγῶν ἅτινα ἤθελον κριθῇ ἀναγκαῖα ἢ ἐπιθυμητὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διευκολυνθῇ ἡ πώλησις τῶν ὁμολογιῶν ἐν τῇς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἐν Ἑλλάδι ἢ ἀλλαχοῦ καὶ ὅτι, ἂν ἤθελε ζητηθῇ παρ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θὰ παράσχῃ τὴν μεσολάβησίν της πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὁμολογιῶν εἰς ἃ Χρηματιστήρια ἤθελε καθορίσει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.

Γενικαὶ διατάξεις

1. Ἀπαλλαγὴ ἐκ φορολογίας. Τὸ κεφάλαιον καὶ ὁ τόκος πασῶν τῶν δυνάμει τῶν Μερῶν Ι καὶ ΙΙ τῆς παρούσης ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν θὰ καταβάλλωνται ἄνευ ἐκπτώσεως δι' οἱονδήποτε φόρον ἢ τέλος καὶ θὰ ἀπαλλάσσωνται παντὸς οἱουδήποτε φόρου ἢ ἄλλου δημοσίου τέλους ὑφισταμένων ἢ μελλοντικῶν, ἐπιβληθέντων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῇ ἀδείᾳ αὐτῆς ἢ ὑπό τινος πολιτικῆς ἢ τοπικῆς φορολογικῆς ἀρχῆς ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὁποτεδήποτε, ἐφόσον καὶ καθόσον ἡ ἐπ' αὐτῶν κυριότης ἀνήκει α') εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν β') εἰς πρόσωπον, οἶκον ἢ Ἑταιρείαν οὔτε κατοικοῦντα οὔτε διαμένοντα συνήθως ἐν Ἑλλάδι ἢ γ') εἰς σωματεῖον μὴ ὠργανωμένον κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

2. Εἰδοποιήσεις. Οἱαδήποτε εἰδοποιησις, αἴτησις ἢ συναίνεσις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιειτῶν θὰ θεωρῆται καὶ θὰ λογίζηται ὡς εἰδοποίησις, αἴτησις ἢ συναίνεσις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ θὰ εἶνε ἐπαρκὴς ἐφόσον παραδίδηται εἰς τὴν ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν ἢ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐν Ἑλλάδι, πᾶσα δὲ εἰδοποίησις, αἴτησις ἢ ἐκλογὴ ἐξ Ἑλλάδος ἢ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος θὰ εἶναι ἐπαρκὴς ἐφόσον παραδίδηται εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικὴν Πρεσβείαν ἢ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Οὐασιγκτῶνι. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι δύνανται, κατὰ βούλησιν νὰ παραλείψωσιν εἰδοποίησίν τινα προβλεπομένην ὑπὸ τῆς παρούσης, ἡ τοιαύτη ὅμως παράλειψις δ' ἀνακοινωθῇ ἐγγράφως καὶ δὲν θὰ περιλαμβάνῃ ἢ θὰ ὀίγῃ οἱανδήποτε ἐπακόλουθον εἰδοποίησιν οὔτε θὰ παραβλάπτῃ τὸ δικαίωμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τοῦ ν' ἀπαιτῶσιν εἰδοποίησιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

3. Ἐκπλήρωσις νομίμων διατυπώσεων. Ἡ Ἑλλὰς λέγει καὶ ἀποδέχεται ὅτι ἡ ὑπογραφὴ καὶ παράδοσις τῆς Συμβάσεως ταύτης ἐγένετο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατόπιν τῆς δεούσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις, ὅροι καὶ νόμιμοι διατυπώσεις, αἵτινες θὰ ἔδει νὰ προηγηθῶσι τῆς συνάψεως τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐξεπληρώθησαν ὡς ἀπαιτοῦσιν οἱ ἑλληνικοὶ νόμοι καὶ συμφώνως πρὸς τούτους.

4. Λῆξις τῆς Συμβάσεως περὶ Τριμεροῦς Δανείου. Ἡ Ἑλλὰς θὰ παραιτηθῇ πάσης ἀπαιτήσεως διὰ περαιτέρω προκαταβολὰς δυνάμει τῆς ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1918 περὶ Τριμεροῦς Δανείου Συμβάσεως ἥτις, καθόσον ἀφορᾷ

ceipts, to make advance redemption, at par and accrued interest, if any, of a corresponding principal amount of bonds issued hereunder and held by the United States. Greece agrees that the definitive engraved bonds called for by this paragraph shall contain all such provisions, and that it shall cause to be promulgated all such rules, regulations, and orders as shall be deemed necessary or desirable by the Secretary of the Treasury of the United States in order to facilitate the sale of the bonds in the United States, in Greece, or elsewhere, and that if requested by the Secretary of the Treasury of the United States, it will use its good offices to secure the listing of the bonds on such stock exchanges as the Secretary of the Treasury of the United States may specify.

PART III.

GENERAL

1. Exemption from Taxation. — The principal and interest of all bonds issued or to be issued under Parts I and II hereof, shall be paid without deduction for, and shall be exempt from, any and all taxes or other public dues, present or future, imposed by or under authority of Greece or any political or local taxing authority within the Hellenic Republic, whenever, so long as, and to the extent that beneficial ownership i in (a) the Government of the United States, (b) person, firm, or association neither domiciled noa ordinarily resident in Greece, or (c) a corporation not organized under the laws of Greece.

2. Notices. — Any notice, request, or consent under the hand of the Secretary of the Treasury of the United States, shall be deemed and taken as the notice request or consent of the United States, and shall be sufficient if delivered at the Legation of Greece at Washigton or at the office of the Ministry of Finance in Greece; and any notice, request or election from or by Greece shall be sufficient if delivered to the American Legation at Athens or to the Secretary of the Treasury at the Treasury of the United States in Washington. The United States in its discretion may waive any notice required hereunder, but any such waiver shall be in writing and shall not extend to or affect any subsequent notice or impair any right of the United States to require notice hereunder.

3. Compliance with Legal Requirements. — Greece represents and agrees that the execution and delivery of this Agreement have in all respects been duly authorized, and that all acts, conditions, and legal formalities which should have been completed prior to the making of this Agreement have been completed as required by the laws of Greece and in conformity therewith.

4. Termination of Tripartite Loan Agreement. — Greece shall forego all claims for further advances under the Tripartite Loan Agreement of February 10, 1918,

τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ τὴν Ἑλλάδα, θὰ θεωρηθῇ λήξασα.

5. Ἀντίτυπα. Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ὑπογραφῇ εἰς διπλοῦν ἀντίτυπον, ἕκαστον τῶν ὁποίων θὰ ἔχῃ ἰσχὺν καὶ κῦρος πρωτοτύπου.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω ἡ παροῦσα Σύμβασις ὑπεγράφη ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ της Χαραλάμπους Σιμοπούλου, δεόντως πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου, καὶ ἐξ ὀνόματος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Προέδρου, συμφώνως πρὸς τὸν ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1929 νόμον τοῦ Κογγρέσου, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένην χρονολογίαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία
διὰ Χαραλάμπους Σιμοπούλου
Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς
διὰ Ἀνδρ. Μέλλον
Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐγκρίνεται
ΧΕΡΒΕΡΤ ΧΟΥΒΕΡ (Πρόεδρος)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α'.

(Τύπος ὁμολογίας)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δολλ. ..... Ἀριθ. .....

Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, ἀποκαλουμένη ἐν τοῖς ἑφεξῆς Ἑλλάς, ὑπόσχεται διὰ τοῦ παρόντος, ἐναντιληφθείσης ἀξίας, ὅπως πληρώσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀποκαλουμένην ἐν τοῖς ἑφεξῆς Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ἢ τῇ διαταγῇ της, τὴν .....τὸ ποσὸν Δολλαρίων (Δολλ. .....). Ἡ παροῦσα ὁμολογία εἶναι πληρωτέα εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τίτλου σημερινῆς ἀξίας ἢ, τῇ ἐκλογῇ τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν οὐχὶ μικροτέρας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἐγγράφου πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας προειδοποιήσεως, εἰς οἱασδήποτε ὁμολογίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκδοθείσας μετὰ τὴν 6ην Ἀπριλίου 1917, λογισθησομένας εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου μέχρι τῆς χρονολογίας τῆς πληρωμῆς.

Ἡ παροῦσα ὁμολογία εἶναι πληρωτέα ἄνευ ἐκπτώσεως δι' οἱονδήποτε φόρον ἢ τέλος καὶ ἀπαλλάσσεται παντὸς οἱουδήποτε φόρου ἢ ἄλλου δημοσίου τέλους, ὑφισταμένων ἢ μελλοντικῶν ἐπιβληθέντων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῇ ἀδείᾳ αὐτῆς ἢ ὑπό τινος πολιτικῆς ἢ τοπικῆς φορολογικῆς Ἀρχῆς ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὁποτεδήποτε, ἐφόσον καὶ καθόσον ἡ ἐπ' αὐτῆς κυριότης ἀνήκει: α') εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, β') εἰς πρόσωπον, Οἶκον ἢ Ἑταιρείαν οὔτε κατοικοῦντα οὔτε διαμένοντα συνήθως ἐν Ἑλλάδι ἢ γ') εἰς Σωματεῖον μὴ ὠργανωμένον κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Ἡ ὁμολογία αὕτη εἶναι πληρωτέα εἰς τὸ Θησαυροφυλάκιον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Οὐασιγκτῶνι Δ. Κ. ἢ, τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς τὴν Φέντεραλ Ρεζέρβ Μπάνκ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ παροῦσα ὁμολογία ἐξεδόθη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2, Μέρος Ι, τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 Συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς ἣν ὑπόκειται ἡ ὁμολογία αὕτη καὶ ἧς γίνεται μνεία ἐν τῇ παρούσῃ.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω ἡ παροῦσα ὁμολογία ὑπε-

which Agreement, so far as the United States and Greece are concerned, shall be regarded as terminated.

5. Counterparts. — This Agreement shall be executed in two counterparts, each of which shall have the force and effect of an original.

In witness whereof Greece has caused this Agreement to be executed on its behalf by Charalambos Simopoulos, its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington thereunto duly authorized, and the United States has likewise caused this Agreement to be executed on its behalf by the Secretary of the Treasury, with the approval of the President, pursuant to the Act of Congress approved February 14 1929, all on the day and year first above written.

The Hellenic Republic
By Charalambos Simopoulos
Envoy Extraordinary
and Minister Plenipotentiary.

The United States of America
By Andrew W. Mellon
Secretary of the Treasury.

Approved:
Herbert Hoover. President.

EXHIBIT A.

(Form of Bond)

THE HELLENIC REPUBLIC

$ No.

The Hellenic Republic, hereinafter called Greece, for value received, hereby promises to pay to the Government of the United States of America, hereinafter called the United States, or order on the sum o Dollars ($.). This bond is payable in gold coin of the United States of America of the present standard of value, or at the option of Greece, upon not less than thirty days' advance notice in writing to the United States, in any obligations of the United States issued after April 6, 1917 to be taken at par and accrued interest to the date of payment hereunder

This bond is payable without deduction for and is exempt from, any and all taxes and other public dues, present or future, imposed by or under authority of Greece or any political or local taxing authority within Greece, whenever, so long as, and to the extent that, beneficial ownership is in (a) the Government of the United States (b) a person firm or association neither domiciled nor ordinarily resident in Greece, or (c) a corporation not organized under the laws of Greece This bond is payable at the Treasury of the United States in Washington, D. C. or at the option of the Secretary of the Treasury of the United States at the Federal Reserve Bank of New York.

This bond is issued pursuant to the provisions of paragraph 2, part 1 of an Agreement dated May 10,1929 between Greece and the United States, to which Agreement this bond is subject and to which reference is hereby made.

In witness whereof Greece has caused this bond to

γράφη ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος καὶ παρεδόθη ἐν τῷ Ἄστει Οὐασιγκτῶνος, Διαμέρισμα Κολομβίας, ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ της, δεόντως πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου, τὴν 10ην Μαΐου 1929.

Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία.

διὰ .....

Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β'.

(Τύπος ὁμολογίας)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δολλ. ..... Ἀριθ. .....

Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, ἀποκαλουμένη ἐν τοῖς ἑφεξῆς Ἑλλάς, ὑπόσχεται διὰ τοῦ παρόντος, ἔναντι ληφθείσης ἀξίας, ὅπως πληρώσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀποκαλουμένην ἐν τοῖς ἑφεξῆς Ἡνωμένα Πολιτεῖαι, ἢ τῇ διαταγῇ της, τὴν ..... τὸ ποσὸν .....Δολλαρίων (Δολλ. .....) καὶ νὰ πληρώσῃ τόκον ἐπὶ τοῦ ρηθέντος ποσοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 πρὸς 4 ο)ο ἐτησίως πληρωτέον καθ' ἑξαμηνίαν κατὰ τὴν 10ην Μαΐου καὶ Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους μέχρις ἀποπληρωμῆς τοῦ ἐπ' αὐτῆς ἀναγραφομένου κεφαλαίου. Ἡ παροῦσα ὁμολογία εἶναι πληρωτέα ὡς πρός τε τὸ κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τίτλου σημερινῆς ἀξίας.

Ἡ παροῦσα ὁμολογία εἶναι πληρωτέα ὡς πρὸς τε τὸ κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον ἄνευ ἐκπτώσεως δι' οἱονδήποτε φόρον ἢ τέλος καὶ ἀπαλλάσσεται παντὸς οἱουδήποτε φόρου ἢ ἄλλου δημοσίου τέλους, ὑφισταμένων ἢ μελλοντικῶν ἐπιβληθέντων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῇ ἀδείᾳ αὐτῆς ἢ ὑπό τινος πολιτικῆς ἢ τοπικῆς φορολογικῆς Ἀρχῆς ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὁποτεδήποτε, ἐφόσον καὶ καθόσον ἡ ἐπ' αὐτῆς κυριότης ἀνήκει: α') εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, β') εἰς πρόσωπον, Οἶκον ἢ Ἑταιρείαν οὔτε κατοικοῦντα οὔτε διαμένοντα συνήθως ἐν Ἑλλάδι ἢ γ') εἰς Σωματεῖον μὴ ὠργανωμένον κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Ἡ ὁμολογία αὕτη εἶναι πληρωτέα ὡς πρός τε τὸ κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον εἰς τὸ Θησαυροφυλάκιον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Οὐασιγκτῶνι Δ. Κ. ἢ, τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς τὴν Φέντεραλ Ρεζέρβ Μπάνκ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ παροῦσα ὁμολογία ἐξεδόθη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3, Μέρος ΙΙ τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 Συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἰς ἣν ὑπόκειται ἡ ὁμολογία αὕτη καὶ ἧς γίνεται μνεία ἐν τῇ παρούσῃ.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω ἡ παροῦσα ὁμολογία ὑπεγράφη ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος καὶ παρεδόθη ἐν τῷ Ἄστει Οὐασιγκτῶνος, Διαμέρισμα Κολομβίας, ὑπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ της, δεόντως πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου, τὴν 10ην Μαΐου 1929.

Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία.

διὰ .....

Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ

be executed on its behalf and delivered at the City of Washington, District of Columbia, by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, thereunto duly authorized, as of May 10, 1929.

The Hellenic Republic

By

Envoy Extraordinary
and Minister Plenipotentiary

EXHIBIT B

(Form of Bond)

THE HELLENIC REPUBLIC

$. No.

The Hellenic Republic, hereinafter called Greece, for value received, hereby promises to pay to the Government of the United States of America, hereinafter called the United States, or order, on the sum of Dollars ($), and to pay interest upon said principal sum from May 10, 1929 at the rate of 4 o)o per annum, payable semiannually on the tenth day of May and November in each year, until the principal hereof has been paid. This bond is payable as to both principal and interest in gold coin of the United States of America of the present standard of value.

This bond is payable as to both principal and interest without deduction for, and is exempt from, any and all taxes and other public dues, present or future, imposed by or under authority of Greece or any political or local taxing authority within the Hellenic Republic, whenever, so long as, and to the extent that, beneficial ownership is in (a) the Government of the United States, (b) a person, firm or association neither domiciled nor ordinarily resident in Greece, or (c) a corporation not organized under the laws of Greece. This bond is payable as to both principal and interest at the Treasury of the United States in Washington, D.C. or at the option of the Secretary of the Treasury or the United States at the Federal Reserve Bank of New York

This bond is issued pursuant to the provisions of paragraph 3 of Part II of an Agreement dated May 10, 1929, between Greece and the United States, to which Agreement this bond is subject and to which reference is hereby made.

In witness Whereof, Greece has caused this bond to be executed in its behalf at the City of Wanshington District, of Columbia, by its Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Washington, thereunto duly authorized, as of May 10, 1929.

The Hellenic Republic.

By

Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ'.

1. Δάνεια ὑποκείμενα εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τίτλος δανείου	Ὀνομαστ. κεφάλαιον κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1927.	Ἐτησία Ὑπηρεσία	Παρατηρήσεις
Α. 1833. Ἠγγυημένου ὑπὸ τῶν Τριῶν Δυνάμεων		Λ. Σ. 12.000	Ἀνώτατον ὅριον ὑπηρεσίας ὑποκείμενον εἰσμείωσιν συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἥτις δυνατὸν νὰ ἐκδοθῇ σχετικῶς πρὸς τὴν μετατροπὴν τῶν Πλεονασμάτων.
Φρ. χρ.	41.346.011	Γ. Φ. 600.000	
Β. Παλαιὰ εἰς χρυσὸν χρέη :			
5 ο)ο 1881 Φρ. Χρ.	75.733.500	Λ. Σ.181.068.30	
5 ο)ο 1884	65.903.500	Λ. Σ.157.695.21	
4 ο)ο 1887 Μονοπωλίων	101.921.000	194.276.01	
4 ο)ο 1889 Μάγιον	113.395.500	216.929.03	
5 ο)ο 1890 Σιδ. Πειρ. Ἀκρίσ.	43.282.000	103.688.18	
5 ο)ο 1893 Κεφαλαιώσεως.....	7.011.000	16.866.96	
		Λ. Στ. 870.523.69	
Γ. Ν α εἰς χρυσὸν Χρέη			(*) Ὑποκείμενον εἰς ἔκδοσιν τοῦ ἐξ 194,926.000 ἀνεκδότου μέρους. Ἐτησία ὑπηρεσία Λιρ Στ. 345.000.
2 1)2 ο)ο 1898 (Ἠγγυημένων)	78.750.000	Λ. Σ.217.124.28	
4 ο)ο 1902 Ἑλλην. Σιδηρ.	54.282.000	89.841.95	
5 ο)ο 1914 (500 ἑκατομμ.) (*)	308.200.000	702.067.87	
		Λ.Στ. 1.009.034.10	
Δ. Χρέος εἰς τραπεζογραμμάτια :			
1885 Πατριωτικὸν Δραχ.	1.266.250	Δρ. 45.360	
5 ο)ο 1898 (Ἡνοποιημένον) δραχ.....	71.570.000	3.901.981	
5 ο)ο 1900 (Σιδ. Πύργου-Μελιγ.) Δραχ.	10.555.000	611.794	
		Δρ. 4.559.135	
Ε. Ἀναγκ. κυκλοφ. τραπεζογρ.....	40.000.000		
ΣΤ' Ὑπηρεσία τῶν ὁμολογιῶν Σιδηρ. Θεσσαλονίκης - Κωνσταντινουπόλεως εἰς Γαλλ. Φρ.....	140.825.000	Γ. Φ. 4.997.112	
Ζ. Προσφυγ. Δάνειον 7 ο)ο 1924 Φρ. Χρ.	299.910.000	Λ. Σ.750.582.42	
		Δολλ.827.987.02	
Η. Συμμετοχὴ εἰς τὸ Ὀθωμ. χρέος (†)	———	———	(†) Ἡ ἐτησία ὑπηρεσία μήπω εἰσέτι καθορισθεῖσα δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 150.000.000 δραχμὰς
Θ. Δάνειον ὑδρεύσεως Οὔλεν 8 ο)ο 1925 Φρ. χρ. (1) ..	40.500.000	Δολλ. 1.002.500	

2. Δάνεια μὴ ὑποκείμενα εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Δ. Ο. Ἐπιτροπῆς.

Τίτλος δανείου	Ὀνομαστ. κεφάλαιον κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1927.	Ἐτησία Ὑπηρεσία	Παρατηρήσεις
Α. Χρέη εἰς χρυσὸν :			
5 ο)ο 1907 Ἐθν. Ἀμύνης Φρ. Χρ.	14.416.000	Λ. Σ. 48.347.53	
4 ο)ο 1910	95.069.000	184.474.58	
		Λιρ. 232.822.11	
Β. Χρέη εἰς δραχμάς :	Δραχ.	Δραχ.	
6 ο)ο 1917 (100 ἑκατομ.).....	63.058.700	8.079.910	
6 ο)ο 1918 (75 ἑκατομ.).....	34.420.800	5.336.651	
5 ο)ο 1920 (300 ἑκατομ.).....	287.898.000	20.426.508	
		33.843.069	
Γ. Χρέη εἰς δολλάρια :			
5 ο)ο Καναδικὸν Φρ. Χρ.	36.900.000	Δολλ. 566.875	

(1) Ἀνώτατον ὅριον μελλούσης ἐτησίας ὑπηρεσίας ὑποκείμενον εἰς μείωσιν λόγῳ εἰσπράξεως προσόδων ἐξ ὕδατος καὶ εἰδικῶν φόρων, ἐξ ὧν ἀναμένεται τελικῶς ἡ κάλυψις ὁλοκλήρου τῆς ὑπηρεσίας.

EXHIBIT C.

1. Loans under the Control of the International Financial Commission.

NAME OF LOAN	Nominal amount on July 31st, 1927		Annual Service	REMARKS
A. 1833. Guaranteed by the three Powers.....		L.	12.000 and	Maximum service, subject to diminution according to decision which may be arrived at concerning the conversion of surplus values.
Cold Frs.....	41.346.011	F. F.	600.000	
B. Old-debts in gold :				
5 o)o 1881 Cold Frs	75.733.500	L.	181.068.30	
5 o)o 1884.....	65.903.500		157.695.21	
4 o)o 1887 Monopolies.....	101.921.000		194.276.01	
4 o)o 1889 Rente.....	113.395.500		216.929.03	
5 o)o 1890 Piraeus-Larissa	43.282.000		103.688.18	
5 o)o 1893 Funding.....	7.011.000		16.866.96	
		L.	870.523.69	
C. New debts in gold :				
2 1)2 o)o 1898 (Guaranteed) Cold Frs.	78.750.000	L.	217.124.28	Subject to the issue of unissued portion
4 o)o 1902 Creek Railway.....	54.282.000		89.841.95	164.926.000
5 o)o 1914 (500 millions)	308.200.000		702.067.87	annual service
				L. 345.000
		L.	1.009.034.10	
D. Debt in paper drachmas :				
1885 Patriotic Drs	1.266.250	Drs.	45.360	
5 o)o 1898 (consolidated)	71.570.000		3.901.981	
5 o)o 1900 (Pyrgos—Meligala).....	10.555.000		611.794	
			4.559.135	
E. Compulsory Issue of Bank Notes :	40.000.000		——	
F. Service of Salonica—Constantinople Railway Bonds in F. Frs.	140.825.000	F. F.	4.997.412	
C. Refugee Laoan 7 o)o 1924. Cold Frs.	299.910.000	L.	750.582.42	
		S.	827.987.02	
H. Participation in Turkish Debt.....	——		——	Annual service not yet determined; will not exceed
I. Ulen Water Loan				
8 o)o 1925 Cold Frs.	40.500,000	S.	1.002.500 *	150.000.000 drs.

2. Loans not under the Control of the International Financial Commission.

NAME OF LOAN	Nominal amount on July 31st, 1927		Annual Service	REMARKS
A. Debts in Cold :				
5 o)o 1907 Def. Nat Cold Frs	14.416.000	L.	48.347.53	
4 o)o 1910.....	95.069.000		184.474.58	
		£	232.822.11	
B. Debts in drachmas :	Drs.		Drs	
6 o)o 1917 (100 mil)	63.058.700		8.079.910	
6 o)o 1918 (75 mil).....	34.420.800		5.336.651	
5o)o 1920 (300 mil.)	287.898.000		20.426.508	
			33.843.069	
C. Debt in dollars :				
5 o)o Canadian Cold Frs	36.900.000	$.	566.875	

* Maximum future annual service subject to diminution by collection of water receipts and special taxe expected ultimately to cover entire service.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ νομικοῦ Συμβουλίου καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ Διοικητικοῦ δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** λέγει, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο οὐσιαστικῶς δὲν ἀφορᾷ αὔξησιν μισθῶν τῶν Νομικῶν Συμβούλων, ἀλλὰ ἐπανορθώνει ἀδίκημα τὸ ὁποῖον εἶχε γίνει εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ὑπουργίας τοῦ κ. Κοφινᾶ. Διότι ἐνῷ ὡρίζετο ὅτι οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι ἔχουσι βαθμὸν ἀρεοπαγίτου καὶ μισθὸν ἀνώτερον, ἐν τούτοις συνέβη ὥστε, διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλως θεσπισθέντων νόμων, καίτοι ὅλων τῶν ὑπαλλήλων οἱ μισθοὶ ηὐξήθησαν, ἀντιθέτως οἱ μισθοὶ τῶν νομικῶν συμβούλων κατῆλθον. Τοιουτοτρόπως ἔθεσαν οἱ νομικοὶ σύμβουλοι, ἔχοντες βαθμὸν ἀρεοπαγίτου, νὰ λαμβάνουν μισθὸν ἀντιπροέδρου πρωτοδικῶν. Διὰ τοῦτο, καίτοι εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κυροῦντος τὸ ἐνιαῖον μισθολόγιον τῶν ὑπαλλήλων, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνέκρινε παμψηφεὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον, συνεχίζει, ὑπάρχει διάταξις καὶ περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς διαγωγικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν προσαύξησιν, λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἥμισυ. Κατὰ τὰ λοιπά, λέγει, τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὴν ἴδρυσιν καὶ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων. Εἰσάγεται δηλ. καὶ νέον δευτεροβάθμιον δικαστήριον ἀποτελούμενον ἀπὸ 5 νομικοὺς συμβούλους, λαμβανομένους οὐχὶ ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν πρωτοβάθμιοι δικασταί. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὡσαύτως ὅτι δὲν πρέπει νὰ σταθῶμεν εἰς τὸ ἐνιαῖον τοῦ παραβόλου, ἀλλὰ καθώρισε διάφορον κλίμακα ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης. Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὀρθὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ θεσπισθῇ καὶ ὁ βαθμὸς ἀντιπροέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τιμῇ, δηλ. ἄνευ διαφορᾶς μισθοδοσίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τμήματα καθωρίσθη ὅπως ταῦτα κανονίζωνται ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου διὰ πράξεως ἐγκριτομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Περαίνων ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως προκειμένου περὶ τῶν ἀμοιβῶν αἱ ὁποῖαι δίδονται διὰ τὰς προσθέτους ὑπηρεσίας ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν νὰ μὴ ὑπερβαίνωμεν τὰ ὅρια τὰ διαγραφόμενα ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι ἀνέκαθεν ἐξεφράσθη ἡ εὐχὴ ὅπως περιορισθῇ ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ εἰς μέρη βαλτώδη, τὰ ὁποῖα εἶναι κατάλληλα, λόγῳ τῆς συστάσεώς των, εἰς τὴν παραγωγὴν μεγάλων ποσοτήτων καπνοῦ κατωτέρας ὅμως ποιότητος, ἡ ὁποία ἐνῷ δὲν ἀποφέρει ἄξια λόγου κέρδη εἰς τοὺς καλλιεργητάς, προκαλεῖ ἐν τούτοις διὰ τῆς τοποθετήσεώς της εἰς τὴν ἀγορὰν τὴν πτῶσιν τῶν τιμῶν καὶ τῶν ἐκλεκτῆς ποιότητος καπνῶν, γενικώτερον δὲ τὴν μείωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς θέσεως τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου προϊόντος τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Τὸ τοιοῦτο διεπιστώθη καὶ ἐκ τῶν προσφάτως εἰς τὸ καπνικὸν συνέδριον τῆς Θεσσαλονίκης γενομένων συζητήσεων. Πρὸ τῶν παντοχόθεν ἐκδηλουμένων τοιούτων εἰσηγήσεων ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε, ὑποβάλλει δὲ σχέδιον νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη» τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ ὅπως τύχῃ τῆς ψήφου τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς ἑνώσεως τῆς Σοβιετικῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1929» ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπιδιώκεται ἡ κύρωσις συμβάσεως συνομολογηθείσης μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν δημοκρατιῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ διὰ προσωρινοῦ νόμου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐτέθη διάταξις κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως θὰ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν ἐπιψήφισιν ἑτέρου νόμου, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ὑπὸ συζήτησιν. Τῆς συμβάσεως ταύτης προηγήθη, ὡς γνωστόν, ἡ τελωνειακὴ σύμβασις ἥτις ἠκυρώθη καθ' ὑπόδειξιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως τῷ 1927. Ἡ σύμβασις ἐκείνη ὑπεγράφη ἐπὶ δικτατορίας, ἀλλὰ δὲν ἦτο οὗτος ὁ λόγος τῆς ἀκυρώσεώς της. Ἠκυρώθη ἡ σύμβασις ἐκείνη διότι ἐκρίθη ἀσύμφορος καὶ ἐπικίνδυνος. Τὰ ἴδια ἐλαττώματα παρουσιάζει, κύριοι, καὶ ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις. Τῷ ὄντι ἡ τελωνειακὴ σύμβασις ἠκυρώθη διότι ἐκρίθη ὅτι ἐνῷ ἡμεῖς παρείχομεν δι' αὐτῆς ὅλους τοὺς ὅρους τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους, ἐνῷ παρείχομεν ἡμεῖς καλλίτερον δασμολόγιον, αὐτοὶ διετήρουν δύο δασμολόγια, ἐν τῶν ὁποίων προὐρίζον διὰ τὰ ὅμορα κράτη τῆς Ἀσίας καὶ ἕτερον διὰ τὰ ἄλλα Κράτη. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ διάταξις ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν. Πλὴν τούτων ἡ Κυβέρνησις τότε ἔκρινεν ὅτι ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἀσκεῖται τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον εἰς τὰς Σοβιετικὰς δημοκρατίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ μία ὡρισμένη ποσότης ἐξαγωγῆς καὶ ἐντεῦθεν ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων παραγωγῶν. Ἐπίσης εἰς τὴν κυρωθεῖσαν σύμβασιν οἱ ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Σοβιετικῶν δημοκρατιῶν ἀπέλαυον διπλωματικῆς ἀσυλίας καὶ ἑτεροδικίας. Οἱ ἴδιοι ἀκριβῶς κίνδυνοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἠκυρώθη ἡ τελωνειακὴ σύμβασις, ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν σύμβασιν αὐτήν, ἕνεκα τούτου δὲ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀκυρώσῃ αὐτήν. Τὸ ἐν Ρωσσίᾳ Σοβιετικὸν καθεστώς, τὸ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς πλήρη οἰκονομικὴν ἐξάντλησιν, ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ μεγάλας ὑποχωρήσεις, ἀπηρνήθη τὰς ἀρχάς του καί, μολονότι ἐπεκράτησαν ἐν αὐτῷ ἀρχαὶ ἀστικώτατοι, τὸ Σοβιετικὸν κράτος διετήρησεν εἰς χεῖράς του τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον. Τοῦτο ἔπραξεν ὄχι διότι ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἔχῃ μεγαλείτερα κέρδη ἢ διότι ἐνόμισεν ὅτι προσιδιάζει εἰς αὐτό, ἀλλὰ δι' ἄλλους λόγους. Ἡ ὁσημέραι σημειουμένη ἀποτυχία καὶ κατάρρευσις τῶν ἰδεῶν τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος ἀπεδόθη εἰς τὸ ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται δὲν ἐγένοντο παγκοσμίως δεκταὶ καὶ ἐνετάθη ὡς ἐκ τούτου ἡ προπαγάνδα καὶ αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις μετὰ τῶν πλείστων κρατῶν ἐπανελήφθησαν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐὰν τὸ σύστημα αὐτῶν δὲν ἰσχύσῃ παγκοσμίως, δὲν θὰ ἐπέλθῃ ὁ οἰκονομικὸς ἐκεῖνος παράδεισος εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευσαν. Θὰ ἀναγνωρίσετε, κύριοι, ὅτι τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον ἀποτελεῖ τὸ ἰσχυρότερον μέσον τῆς προπαγάνδας εἰς τὰ ἐξωτερικὰ κράτη, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου κατορθοῦται ἡ διατήρησις ὁλοκλήρων στρατιῶν ὑπαλλήλων ἀπολαυόντων τῆς διπλωματικῆς ἀσυλίας καὶ κτιρίων ἀπολαμβανόντων ἑτεροχθονίας κλπ. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐκράτησαν εἰς χεῖράς των τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον. Τῆς προσπαθείας αὐτῆς δὶς μέχρι τοῦδε ἔπεσε θῦμα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Τὴν πρώτην φορὰν ἐπὶ τοῦ κ. Λουκᾶ Ῥάλλη, τὴν δευτέραν ἐπὶ τοῦ κ. Π. Ἀργυροπούλου. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ πέσουν θύματα καὶ τὰ νομοθετικὰ Σώματα, τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ ἐξετάσουν ἐπισταμένως τὴν σύμβασιν καὶ νὰ τὴν ἀπορρίψουν ὄχι μόνον ὡς ἐπικίνδυνον ἀλλὰ καὶ ὡς ταπεινωτικήν. Δὲν πρέπει, κύριοι, νὰ κρυπτώμεθα ὄπισθεν τῶν δακτύλων μας. Ἐν Ἑλλάδι ἐξασκεῖται προπαγάνδα κομμουνιστικὴ διὰ μέσου πρακτόρων ὁδηγουμένων ἔξωθεν καὶ οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς διαρκῆ συνάφειαν μὲ τὴν Σοβιετικὴν Πρεσβείαν. Καὶ ἡ κατάστασις αὕτη συνεχίζεται ἀπὸ μακροῦ. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἀρχεῖα τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν της, ὁπότε θὰ ἴδῃ ὅτι οἱ διάφοροι πράκτορες κινοῦνται σήμερον ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν Ῥωσσικῶν διπλωματικῶν ἀρχῶν. Ἀλλὰ βεβαίως εἶναι μοιραῖον καὶ φυσικὸν νὰ τηρῶνται ὡρισμένα προσχήματα καὶ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια πρὸς τοῦτο. Τὰ προσχήματα ὅμως ταῦτα εἶναι ἐμπόδιον δι' αὐτούς. Ἔπρεπε νὰ δοθῇ πλήρης ἐλευθερία καὶ ἡ ἐλευθερία αὕτη προσκτᾶται διὰ τοῦ ἄρθρου 7. (Ἀναγινώσκει). «Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν, ἐπὶ σκοπῷ κλπ., θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν Ἑλλάδι Ἐμπορικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἐπιφορτισμένην νὰ ἐξασκῇ τὸ κρατικὸν μονοπώλιον ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου κλπ.». Δὲν ὁρί-

ζεται κἂν οὐδὲ ποῖος θὰ εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμπορικῶν τούτων ἀντιπροσώπων, δύνανται νὰ εἶναι 100, δύνανται νὰ εἶναι 200, θὰ ἔχουν πάντως δοῦτοι τὸ δικαίωμα νὰ περιφέρωνται ἐλεύθεροι καὶ νὰ προπαγανδίζουν. (Ἀναγινώσκει) «Ὁ Προϊστάμενος τῆς Ἐμπορικῆς Ἀντιπροσωπείας θὰ εἶναι μέλος τῆς ἐν Ἑλλάδι πληρεξουσίου ἀντιπροσωπείας τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν καὶ δυνάμει τοῦ ὡς ἄνω τίτλου θὰ ἀπολαμβάνῃ διπλωματικῆς ἀσυδοσίας, ὡς καὶ πάντων τῶν προνομίων, ἅτινα αὕτη συνεπάγεται». Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐμπόρων δὲν θὰ ὑπῆρχε κἂν ἀνάγκη διπλωματικῆς ἀσυδοσίας. Ἀλλὰ ὅλαι αἱ παρατηρήσεις τὰς ὁποίας κάμνει τις εἴτε εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἴτε ἀλλαχοῦ, οὐδεμίαν ἀφίνουν ἀμφιβολίαν ὅτι πρόκειται περὶ ἀσκήσεως προπαγάνδας.

Α. Παπαναστασίου. Δέχομαι τὴν γνώμην σας ὅτι ἀσκεῖται προπαγάνδα, ἀλλὰ ποῖος ἐμποδίζει ἡ προπαγάνδα νὰ ἀσκηθῇ διὰ τῆς Πρεσβείας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διὰ τῆς συμβάσεως παρέχονται ἀφθονώτερα τὰ μέσα καὶ ἡ προπαγάνδα ἐνισχύεται κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν.

Α. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Κερκύρας θὰ ἐπροτίμα ἄλλως τε νὰ διακόψωμεν καὶ τὰς σχέσεις μὲ τὴν Σοβιετικὴν Δημοκρατίαν. Αὐτὸ θὰ ἦτο ἀσφαλέστερον.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐπιθυμῶ ὅπως ἐφόσον διατηρῶμεν τὰς σχέσεις αὐτὰς τοὐλάχιστον νὰ λάβωμεν πᾶν μέτρον, ὅπως μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνισχύεται ἡ προπαγάνδα

Α. Καραπάνος. Αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀπὸ τὰς ἐμπορικὰς αὐτὰς συναλλαγὰς ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐξέλθῃ ζημιωμένη. Συνεχίζων τονίζει ὅτι τὰ ἐμπορεύματα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα, ἀντικείμενα κυριότητος τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν ἐν Ἑλλάδι, δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς προληπτικὰ μέτρα κατασχέσεως καὶ ἂν ἀκόμη ὑπάρξουν ἀποφάσεις τῶν ἀρχῶν μας. Ταῦτα δὲ ἐνῷ ἐκεῖνοι θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα κατασχέσεως. Ἐπίσης τὸ οἴκημα ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκεται ἡ ἕδρα τῆς ἐμπορικῆς ἀντιπροσωπείας ἐν Ἀθήναις ἀπολαμβάνει ἑτεροχθονίας καὶ τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ κινητὰ τὰ προωρισμένα διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας της, δὲν θὰ ὑπόκεινται δὲ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἰς τὰς διατάξεις τῶν Ἑλληνικῶν Νόμων καὶ τῆς Δικονομίας εἰς ἀναγομένας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Καὶ ἡ ὅλη σύμβασις, συνεχίζει, εἶναι μία συνεχὴς παραίτησις τῶν κυριαρχικῶν μας δικαιωμάτων. Οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ ἐνίσχυσις τῆς προπαγάνδας, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ Κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ἐθεωρήθη ὡς ἀδίκημα, προκειμένου περὶ τῶν ἰδίων ἡμῶν ὑπηκόων, δὲν δύναται νὰ ἀφεθῇ ἐλευθέρα προκειμένου περὶ τῶν ξένων ὑπηκόων. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὁ νόμος οὗτος νομίζω ὅτι ὑπάρχει τιμῆμα τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι οὔτε τὸ μικρότερον, οὔτε τὸ πτωχότερον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ κατάστασις δὲν εἶναι διόλου εὐχάριστος. Τὸ τμῆμα δὲ τοῦτο εἶναι αἱ βόρειοι ἐπαρχίαι καὶ συγκεκριμένως ἡ Μακεδονία. Ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκδηλοῦνται τὰ ἐργατικὰ παράπονα καὶ αἱ ἀπεργίαι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶναι ἐνδεικτικός. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ κατάστασις δὲν θὰ μὲ ἀνησυχοῦσεν ἐὰν δὲν ἔβλεπα καὶ ἄλλην ἐκμετάλλευσιν ἡ ὁποία ἀπὸ μηνῶν ἤδη διεξάγεται εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μικροστενοχωρίων τῶν ἀγροτῶν. Ἀνθρωποι ἐπικίνδυνοι ἐκμεταλλεύονται τὰς μικροστενοχωρίας αὐτὰς ἀποσκοποῦντες εἰς τὴν ἐξέγερσιν τῆς ὑπαίθρου. Ἀλλ' ἂν τοῦτο ἤθελε πραγματοποιηθῇ, ἐὰν μία τοιαύτη ἀναρχία ἤθελεν ἐπέλθει, τί ἐνδιαφέρει τοὺς ἐκμεταλλευτὰς οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτήν; Οἱ δυστυχέστεροι καὶ πάλιν καὶ τὰ θύματα θὰ εἶναι οἱ ἀγρόται. Διὰ νὰ λάβετε ἰδέαν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι εἰς τὸ ἐσχάτως συγκροτηθὲν καπνικὸν συνέδριον συνῆλθον 500, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι οὐδεμίαν σχέσιν εἶχον μὲ τὸν καπνόν. Ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν παρουσίασε τὸ Συνέδριον τοῦτο ὑπῆρξεν ὀδυνηρὰ καὶ ἀπελπιστική. Δὲν ὑπῆρξεν ἀναίδεια ἡ ὁποία νὰ μὴ ὑπεστηρίχθη καὶ δὲν ὑπῆρξεν αὐθάδεια ἡ ὁποία νὰ μὴ ἐχειροκροτήθη. Ἡ συντηρητικωτέρα πρότασις ὑπῆρξεν ὅπως διὰ νόμου καθορισθῇ, ὅπως πάντα τὰ χρέη κατανεμηθοῦν εἰς ἐλάχιστα τμήματα πρὸς πολυετῆ ἀπόσβεσιν. Καὶ ἡ πρότασις αὕτη ἀπερρίφθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ χρέη εἶναι σεβασμένα. Ἄλλη πρότασις ὑπῆρξεν ὅπως ὅλαι αἱ καταθέσεις τῶν ἱδρυμάτων, νομικῶν προσώπων κλπ., ληφθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν συνεταιρισμῶν. Καὶ σᾶς ἐρωτῶ ἂν ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα δύναται νὰ καρποφορήσῃ ὑπὸ τοιούτους ὅρους. Δύο εἶναι, κύριοι, αἱ πηγαὶ ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται τὰ χρήματα διὰ τῶν ὁποίων διενεργεῖται ἡ προπαγάνδα. Ἡ μία εἶναι ἡ Γ' Διεθνής, ἡ ἄλλη δὲ εἶναι αἱ πιστώσεις αἱ παρεχόμεναι ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ λειτουργῇ.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Δὲν ἐννοῶ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, ἐννοῶ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰς πιστώσεις τῆς ὁποίας ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα παρεῖχε πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Συνεταιρισμῶν. Καὶ τὰς δύο αὐτὰς πηγὰς δυνάμεθα, ἂν θέλωμεν, νὰ τὰς περιορίσωμεν, ἐφαρμόζοντες αὐστηρῶς τὸν νόμον περὶ ἐποπτείας τῶν Συνεταιρισμῶν. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο δύναται ἤδη εὐχερῶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Καὶ διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος ἐκεῖνος πρέπει πρῶτον νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος. Καὶ τὴν δευτέραν πηγὴν τῆς τροφοδοσίας δυνάμεθα, ἂν ὄχι νὰ ἐξαλείψωμεν, ἀλλὰ τοὐλάχιστον νὰ περιορίσωμεν. Δὲν πρέπει, κύριοι, νὰ κυρώσωμεν τὴν σύμβασιν ἡ ὁποία ἐνισχύει τὴν προπαγάνδαν, ἀλλὰ νὰ ἐντείνωμεν τὰς προσπαθείας μας ὅπως καὶ διὰ τῶν ὀργάνων τῶν Δικαστικῶν καὶ διὰ τῶν ὀργάνων τῶν ἀστυνομικῶν παρακολουθήσωμεν καὶ περιορίσωμεν αὐτήν.

Ἀλλὰ ἡ σύμβασις δὲν εἶναι μόνον ἐπικίνδυνος, εἶναι καὶ ἀσύμφορος. Καὶ εἶναι τοιαύτη διότι, προκειμένου νὰ γίνῃ μία σύμβασις, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ εἶναι νὰ μὴ ἀφεθῇ ἔλλειμμα εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον. Μία μόνον περίπτωσις θὰ ἐδικαιολόγει τὴν σύναψιν τῆς προκειμένης συμβάσεως. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ διαθέσωμεν ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατεθοῦν ἀλλοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει. Διότι καὶ διὰ τὴν σταφίδα ἀκόμη θὰ ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ἄλλο μέτρον, ἢ διὰ συστηματικῆς προπαγάνδας ἐπιδίωξις τῆς ἀνακτήσεως τῶν ξένων ἀγορῶν εἰς τὰς ὁποίας συναγωνίζεται αὐτὴν ἡ σταφὶς τῆς Καλλιφορνίας. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτὰ τὰ μειονεκτήματα τῆς παρούσης συμβάσεως. Ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι καὶ ταπεινωτική, διότι παρητήθημεν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ἀπορρέουν ἐκ τῆς ἀπολύτου ἡμῶν κυριαρχίας.

Ἀπὸ μίαν τοιαύτην σύμβασιν δὲν περιμένομεν ἀπολύτως τίποτε, διότι εἶναι σύμβασις ἀσύμφορος, εἶναι σύμβασις ἐπιζημία, εἶναι σύμβασις ταπεινωτική, εἶναι σύμβασις ἡ ὁποία δὲν ἐμπρέπει εἰς Κράτος ἐλεύθερον.

Δίδεται μετὰ ταῦτα ὁ λόγος εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργόν.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Δὲν ἐφαντάζόμην, κύριοι, ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς μίαν τόσον ἐκτεταμένην ἀγόρευσιν, θἔβλεπα πλείονα τοῦ ἑνὸς ζητήματα σχετικὰ τε καὶ ἄσχετα μὲ τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ θὰ παρεῖχεν εἰς τὸν ἀξιότιμον ἐκ Κερκύρας βουλευτὴν τὴν εὐκαιρίαν νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀνεύρῃ ὑπὸ τὰ ῥόδα τὰ ὁποῖα ἐκ πρώτης ὄψεως ἐλέχθη ὅτι παρουσιάζει ἡ σύμβασις κρυπτομένους δηλητηριώδεις ὄφεις.

Εἰσερχόμενος ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διατάξεων τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν παλαιάν, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἐν τῇ νέᾳ συμβάσει σχετικῶς

μὲ τὴν σταφίδα περιλαμβανόμενον πρωτόκολλον παρουσιάζει τί τὸ καινόν. Ἡ προηγουμένη, λέγει, σύμβασις παρεῖχεν εἰς τὴν ἐξ Ἑλλάδος εἰσαγομένην σταφίδα ὡρισμένην δασμολογικὴν ἔκπτωσιν, 88 ο/ο. Ηὐξήθη ὅμως ἐπὶ τοσοῦτον ὁ τελωνειακὸς δασμός, ὥστε καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐκπτώσεως ταύτης ἡ ἑλληνικὴ σταφὶς νὰ ἐπιβαρύνεται μὲ τὸν ὑπερβολικὸν δασμόν.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἀπὸ αὐτὸ νὰ καταλάβετε μὲ ποίους κακῆς πίστεως ἀνθρώπους ἔχετε νὰ κάμετε.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Δὲν εἶναι ζήτημα κακῆς πίστεως. Ὅλα τὰ Κράτη ἐπιφυλάσσονται τὸ δικαίωμα νὰ αὐξάνουν τὰ δασμολογικὰ ὅρια.

Ἐπεδίωξα λοιπὸν ὅπως παρασχεθῇ εἰς τὴν ἐξ Ἑλλάδος εἰσαγομένην σταφίδα ἔκπτωσις ὁριστική, προσεγγίζουσα τὴν παρεχομένην εἰς τὰ ἐκ Περσίας, κράτους ὁμόρου, ἀπολαύοντος, κατὰ τὴν γενικὸν παραδεδεγμένην διεθνῆ ἀρχήν, τῶν μεγαλυτέρων δυνατῶν πλεονεκτημάτων. Ἀπ' αὐτῆς λοιπὸν τῆς ἀπόψεως ἡ ὑπὸ κύρωσιν σύμβασις πλεονεκτεῖ τῆς προηγουμένης.

Ἕτερον σημεῖον τὸ ὁποῖον ἔθιξεν ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς Κερκύρας εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν δὲν ἀναλαμβάνει ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει νὰ ἀγοράσῃ ὡρισμένας ποσότητας ὡρισμένων ἑλληνικῶν προϊόντων. Ὀφείλω, κύριοι, νὰ δηλώσω ὅτι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὅλαι αἱ καταβληθεῖσαι ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως προσπάθειαι συνήντησαν ἐπίμονον ἄρνησιν, οὐχὶ ἀδικαιολόγητον παντελῶς. Ἐθεώρησεν ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναλάβῃ τοιαύτην ῥητὴν ὑποχρέωσιν. Καὶ ὁ λόγος εἶναι σαφής: Κυρία ἐν τῷ οἴκῳ της, ἔκρινεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Δὲν ἦτο λοιπὸν δυνατόν, ὑπὸ τὰς γνωστὰς μάλιστα οἰκονομικὰς περιπετείας ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελεῖ ἡ χώρα αὕτη, νὰ ἀναλάβῃ παρομοίαν ὑποχρέωσιν ἔναντι ἡμῶν, διότι θὰ τῆς ἐζητεῖτο τὸ ἴδιον ἀπὸ ὅλα τὰ Κράτη. Τί ἔδει ἑπομένως γενέσθαι κατόπιν τῆς ἀρνήσεως ταύτης τῆς Σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας; Μεταξὺ τῆς περιπτώσεως τῆς ὁλοσχεροῦς διακοπῆς τῶν διπλωματικῶν καὶ ἐμπορικῶν μετὰ τῆς Ῥωσσίας σχέσεων καὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης τῆς Σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας προεκρίθη τὸ δεύτερον. Καὶ προεκρίθη τοῦτο διότι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει πλείονα τοῦ ἑνὸς πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζει ἡ διατήρησις τῶν μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἃς διατηρεῖ καὶ ἡ Γαλλία, καὶ ἡ Ἰταλία, καὶ ἡ Ἀγγλία. Ἡ ἑλληνικὴ ναυτιλία δὲν ἀποκομίζει ὀλίγα κέρδη ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ῥωσσικῶν λιμένων ἐπικοινωνίας. Ἡ Ἑλλάς, χώρα ὑποχρεωμένη νὰ εἰσάγῃ ἐμπορεύματα ἀξίας μεγαλυτέρας τῶν ἐξ αὐτῆς ἐξαγομένων, μείζονα ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἐμπορικοῦ της ἰσοζυγίου θὰ εἶχεν ἐκ τῆς διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἐφόσον, ἅπαξ ὑποχρεωμένη νὰ εἰσαγάγῃ ὡρισμένα προϊόντα, θὰ ἐπρομηθεύετο ταῦτα ἀλλοθεν καὶ οὐχὶ ἐκ Ῥωσσίας καὶ θὰ τὰ ἐπρομηθεύετο ἀκριβώτερα. Ἡ ἐπιθυμία λοιπὸν νὰ ἐπιτύχωμεν ἰσοσκελὲς ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον οὐδεμίαν θεραπείαν ἐκ τῆς διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐμπορικῶν ἡμῶν σχέσεων θὰ ὑφίστατο.

Ἀλλ' ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας εἶπε καὶ ἄλλο τι: ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις κατ' οὐδὲν διαφέρει τῆς προηγουμένης ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορικὴν ἀντιπροσωπείαν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἔχει δίκαιον. Διὰ τῆς παλαιᾶς συμβάσεως παρεῖχετο διπλωματικὴ ἀσυλία εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐμπορικῆς τῶν Σοβιὲτ ἀντιπροσωπείας, πρὸς δὲ καὶ τὸ δικαίωμα ὅπως ἱδρύσῃ αὕτη πρακτορεῖα ὅπου ἤθελε, ἀπολαύοντα καὶ ταῦτα ἑτεροχθονίας, ὑπὸ μόνον τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ θὰ προσδιωρίζετο διὰ μεταγενεστέρας συμφωνίας. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπησχολήθημεν ἐπ' ἀρκετόν. Μελετήσας ἔκτοτε τὰ πείσιενα ὁμοίων συμβάσεων τὰς ὁποίας εἶχον συνάψει ἕτερα κράτη μετὰ τῆς Ῥωσσίας, εὗρον ὅτι ἡ τελειοτέρα διατύπωσις παρεῖχετο εἰς τὴν μεταξὺ Γερμανίας καὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν σοσιαλιστικῶν δημοκρατιῶν σύμβασιν, ὅπου προσδιορίζετο καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀκόμη τοῦ κυρίου καταστήματος τῆς ἐμπορικῆς ἀντιπροσωπείας, ὅπερ καὶ μόνον ἀπολαύει ἀσυλίας. Τοῦτο δὲ ἐφρημίσθη καὶ παρ' ἡμῖν. Ἐπὶ πλέον, ἐνῷ ὡς προεῖπον ὁλόκληρος ἡ ἐμπορικὴ ἀντιπροσωπεία ἀπήλαυε τῆς διπλωματικῆς ἀσυλίας, ἤδη διὰ τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως ἀπολαύει ταύτης μόνον ὁ ἐμπορικὸς ἀντιπρόσωπος. Ὅλα τὰ λοιπὰ μέλη, ὡς ἀλλοδαποί, καὶ νὰ διωχθῇ ὅν καὶ νὰ συλληφθῇ ἐπιτρέπεται, ἀπαιτεῖται δὲ ἡ συγκατάθεσις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Ἐπικρατείας.

Ἀλλὰ ἂς ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ζήτημα τῆς προπαγάνδας. Ὑπάρχει πάντοτε ἡ εὐχέρεια τῆς ἐποπτείας. Ἐξετάσας κύριοι, καὶ ἄλλοτε κατὰ πόσον ἡ διπλωματικὴ τῆς Ῥωσσίας ἀντιπροσωπεία εἶναι μοχλὸς προπαγάνδας ἐνταῦθα, ἐπείσθην ὅτι δὲν συντρέχει τοιαύτη περίπτωσις. Διότι καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ἡ ἐμπορικὴ ἀντιπροσωπεία νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην προπαγάνδαν, κινδυνεύουσα νὰ ἐκτεθῇ διεθνῶς. Προπαγάνδα γίνεται ὑπὸ τῆς Γ' Διεθνοῦς καὶ κατ' αὐτῆς δυνάμεθα νὰ ἀμυνθῶμεν ὅπως θέλομεν. Πολλοὶ μάλιστα φρονοῦν ὅτι δὲν χρησιμεύουν ἔκτακτα μέτρα διὰ τὸν κομμουνιστικὸν θόρυβον. Ὁ καλύτερος τρόπος πρὸς κατάπαυσιν αὐτοῦ εἶναι, ὡς λέγουν, ἐλευθέρα συζήτησις. Οὔτε ἡ Γαλλία, οὔτε ἡ Ἀγγλία ἔκαμαν εἰδικοὺς νόμους. Λόρδοι οἱ γενικοί. Περισσότερον χάνουν παρὰ κερδίζουν, κατὰ τὴν σοβαρὰν γνώμην, ὅταν δὲν διώκωνται τοιούτου εἴδους κινήσεις δι' ἐκτάκτων καὶ ἐξαιρετικῶν μέτρων.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Κάθε ἄλλο, ἐκάμαμε μάλιστα καὶ νόμον ὁ ὁποῖος δὲν ἐφαρμόζεται.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Δὲν τὸν εἰσηγήθην ἐγώ. Ἄλλως τε, κακῶς νομίζετε ὅτι κάθε δυσάρεστος, κάθε θορυβώδης ἐκδήλωσις εἶναι καὶ κομμουνιστική. Πλεῖστα ὅσα παραδείγματα θὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς φέρω. Σᾶς ὑπενθυμίζω τὴν ἐνΑεβαδείᾳ κατὰ τὸ 1924 κίνησιν τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, τὰ ἐν Πελοποννήσῳ παλαιότερα συλλαλητήρια, ἔνοπλα μάλιστα, τῶν ἀγροτῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἤγειτο τῆς Κυβερνήσεως ὁ συμπολίτης τοῦ ἀξιοτίμου πολιτευτοῦ Κερκύρας μακαρίτης Θεοτόκης. Καὶ τὸ πλέον παράδοξον εἶναι ὅτι φαίνονται μετέχοντες τοιαύτης κινήσεως πολλάκις εὔποροι ἢ ἐπίδοξοι κληρονόμοι πλουσίων. Καὶ ἡ κίνησις ἐμειώθη σημαντικῶς ἀφ' ὅτου ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς χώρας κατώρθωσε νὰ ἀπορροφήσῃ μέγιστον μέρος τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, οἵτινες κἂθε ἄλλο ἦσαν παρὰ κομμουνισταί, ἀλλ' ἐδυστύχουν διότι ταλαιπωρηθέντες ἐπὶ τόσα ἔτη εὑρίσκοντο ἄνευ ἐργασίας ἐνῷ ἄλλοι ἐτρύτησαν.)

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶσθε ἥσυχος ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς Μακεδονίας;

Δ. Ἰασωνίδης. Μάλιστα. Τὸν λόγον, κ. Πρόεδρε.

Α. Μιχαλακόπουλος. (Ὑπουργὸς τὸν Ἐξωτερικῶν). Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς εἴπω τωρινὰς ἐντυπώσεις μου. Κατὰ Δεκέμβριον ὅμως τοῦ 1928, περιοδεύων τὴν Μακεδονίαν, ἀντελήφθην βεβαίως παράπονα τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Ὅταν ὅμως ὡμίλησα πρὸς τὰς λαϊκὰς ἐπιτροπὰς αἱ ὁποῖαι παρουσιάσθησαν ἐνώπιόν μου διὰ νὰ μοῦ ἀναπτύξουν τὰ αἴτια τῆς στενοχωρίας των ἐπείσθησαν καὶ αὐταὶ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐζήτουν ἦσαν ἐν πολλοῖς ἀπραγματοποίητα. Μὴ πολυπιστεύτε λοιπὸν εἰς τὰς «πληροφορίας». Ὅταν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω τὴν Κυβέρνησιν μοὶ ἐπεστήφθη ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον ἐνεφάνιζε καταπληκτικὴ τάχα κυκλοφορία ἐν Θεσσαλίᾳ τῆς ἐφημερίδος «Ριζοσπάστης», τὴν ὁποίαν ἀνεβίβαζον αἱ πληροφορίαι εἰς 17.000 φύλλα ἡμερησίως, ἐνῷ αἱ ἄλλαι ἐφημερίδες εἶχον μόνον 3.000. Ἀλλ' ἀπεδείχθη ὅτι εἶχε συμβῇ λάθος κατὰ ἓν μηδενικόν! Ἦσαν 1.700 φύλλα

Κ. Ζαβιτζιάνος. Θὰ ἔλεγον ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶσθε προσεκτικώτερος, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆτε ὅτι ὑμεῖς εἶσθε ὁ Κυβερνήτης ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐκ μιᾶς κινήσεως εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιστεύατε ἐπάθατε σεῖς περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον καὶ μαζί σας καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Θὰ σᾶ

εἶπω καὶ αὐτό. Πρῶτον δὲν ἦτο κομμουνιστική. Δεύτερον πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀκριβῶς τὸ λάθος τὸ ὁποῖον εἶχε γίνει, νὰ ἐπιτραπῇ εἰς στρατιωτικοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νὰ πολιτεύωνται, ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὸν στρατὸν διὰ τῆς πολιτικῆς καὶ τὴν πολιτικήν διὰ τοῦ στρατοῦ. Τρίτον, ἐὰν ἐγὼ συνέπιπτε νὰ ἔχω ἰδικήν μου πλειονοψηφίαν—καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου ἐξ Εὐρυτανίας ὁ ὁποῖος ἦτο σύμψωνος μαζί μου ἀλλὰ δὲν διεθέτομεν οὔτε μαζὶ πλειονοψηφίαν—δὲν θὰ ἐδίσταζα. Καὶ ἐπρότεινα τότε νὰ κτυπήσωμεν, ἀλλὰ δὲν εἴχον πλειοψηφίαν ἰδικήν μου διὰ νὰ ἀναλάβω εὐθύνας τοιαύτας. Ὁ κ. Καφαντάρης ἦτο σύμψωνος. Θὰ μοῦ εἴπητε ὅτι ἠδυνάμην νὰ μὴ λάβω ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα τῆς πλειοψηφίας. Καὶ δύνασθε νὰ μοῦ καταγνώσητε ἴσως ὑπέρμετρον κοινοβουλευτικὴν εὐθῖξίαν. Δύνανται νὰ σᾶς τὸ βεβαιώσωσιν ὁ κ. Κουντουριώτης, ὁ κ. Κυφαντάρης, ὁ κ. Μαρῆς, καὶ ἄλλοι συνάδελφοι.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς συζητήσεως. Ἡ τελευταία μομφὴ τὴν ὁποίαν ἀπήυθυνεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας εἶναι ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν σύμβασις εἶναι ταπεινωτικὴ δι' ἡμᾶς, διότι ἐν αὐτῇ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος παρητήθη οὐσιωδῶν δικαιωμάτων του. Ἀλλὰ καὶ ἡ αἰτίασις αὐτὴ εἶναι ἀδικαιολόγητος. Τὰ Κράτη δὲν ἐνάγονται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἄλλων Κρατῶν, ἀλλὰ ἀπολαύουν ἑτεροδικίας. Ὄχι μόνον δὲν παρητήθημεν οὐδενὸς δικαιώματος, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐπετεύχθη ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς.

Π. Τσαλδάρης. Κατ' ἀνάγκην θὰ ἐγίνετο ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, διότι εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐνασκεῖται τὸ ἐμπόριον μετὰ τοῦ Σοβιετικοῦ Κράτους.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Αὐτὴ ἡ πρόνοια ἦτο περιττή, διότι ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων καὶ οἱ διεθνολόγοι παραδέχονται ὅτι ἐφόσον ἓν Κράτος συμβάλλεται ὡς ἰδιώτης διὰ ζητήματα ἰδιοκτησίας δὲν ἔχει δημόσιον δικαίωμα, ἀλλὰ ἐναγώγιμον.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Κύριε συνάδελφε, τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχει ἐξετασθεῖ ἀπὸ καθηγητὰς τοῦ Διεθνοῦς δικαίου καὶ δὲν ἔχει πολλὰς περιπτώσεις αἱ ὁποῖαι νὰ εἶναι μὲ τὴν γνώμην σας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Οὔτε εἰς τὴν θεωρίαν, οὔτε εἰς τὴν νομολογίαν γίνεται αὐτό. Σᾶς τὸ λέγω διότι τὸ γνωρίζω.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Τὰ Κράτη ἔχουσι καὶ ἄλλα μονοπώλια. Δὲν εἶναι τὸ μόνον Κράτος ποὺ κάμνει ἐμπορικὰς συμβάσεις. Ὑπάρχουσι Κράτη τὰ ὁποῖα ἔχουσι μονοπώλια ἐπὶ ὡρισμένων εἰδῶν. Ἀλλὰ σεῖς μοῦ λέγετε τὸ ἑξῆς: ἐὰν ἀντιλαμβάνωμαι τοὺς λόγους σας, μοῦ λέγετε ὅτι αὐτὴ ἡ πρόνοια τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν εἶναι περιττή, διότι ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν διεθνολόγων εἶναι καταφατική. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πρόνοια ἡ ὁποία ἐλήφθη διασκορπίζει πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀμφιβολίαν. Περιττὴ καθ' ὑμᾶς, ὄχι βλαβερά.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Διὰ νὰ λύσετε τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη λύσεως κάμνετε αὐτό.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀσφάλεια. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄλλα σᾶς λέγω τὰ ἑξῆς: Τὸ Κράτος τὸ Σοβιετικὸν ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐκδικάζωνται ἐν Ἑλλάδι. Δὲν θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ ἀντιτάξῃ, κατόπιν τῆς συμφωνίας αὐτῆς, ὅτι ἡ ἀπόφασις Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου δὲν ἐκτελεῖται. Ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὰς ἐκτελέσῃ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπάρχει ἡ ἀσφάλεια: ἡ εὐθύνη τὴν ὁποίαν ἔχει καὶ τὴν ὁποίαν θεωρῶ μεγάλην ἐγγύησιν δι' ἓν Κράτος τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνάγκην νὰ διατηρῇ ἐμπορικὰς σχέσεις. Ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Ν. Ε. Π. δὲν θέλω νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν διάδρομον αὐτόν, διότι καὶ ἐδῶ αἱ ἀντιλήψεις σας εἶναι ἐσφαλμέναι.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὑπάρχει μία μεταστροφή. Ἐγὼ εἶπον ὅτι ἐκεῖ ποὺ δὲν κάμνετε ὑποχώρησιν εἶναι τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον. Τοῦτο ἐτόνισα, ὅτι προσπαθεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ συστήματα ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα πάλιν θὰ ὁμιλήσῃ ἡ Ἱστορία ὅπως ὡμίλησεν.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Τὸ κατάντημα λοιπὸν ὑπῆρξεν ὅτι ἐπανέλαβαν τὰς κομμουνιστικὰς ἰδέας εἰς βαθμὸν μάλιστα μεγάλον. Ἐὰν δὲ ἐβλέπατε τὰς γερμανικὰς ἐφημερίδας, θὰ ἐβλέπατε εἰκόνας διαφόρων γερμανικῶν παροικιῶν αἱ ὁποῖαι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν διότι τελευταίως τὰς κομμουνιστικάς, τὰς καθαρῶς κομμουνιστικὰς θεωρίας, τὰς ἐφήρμοσαν καὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτῶν ἀτέγκτως.

Ι. Νικολίτσας. Καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες θέλουν νὰ φύγουν.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες θέλουν νὰ φύγουν. Ὀφείλω νὰ εἴπω καὶ τὸ ἑξῆς: Ὁ προκάτοχός μου Ὑπουργὸς προσεπάθησε νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ρητὴν δήλωσιν, ἐντὸς τῆς συμβάσεως, ὅτι θὰ ἀγοράζεται ὡρισμένον ποσὸν ἐξ ὡρισμένων εἰδῶν κατ' ἔτος. Ἡ ἀντίρρησις τὴν ὁποίαν ἔφερεν ἡ Σοβιετικὴ ἀντιπροσωπεία, ὅτι ἐὰν βάλωμεν αὐτὴν τὴν δήλωσιν διὰ σᾶς θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν δόσωμεν εἰς ὅλα τὰ Κράτη μὲ τὰ ὁποῖα θὰ συνάψωμεν συμβάσεις καὶ συνεπῶς ἡ οἰκονομική μας ὑπόστασις θὰ κλονισθῇ οὐσιωδῶς, ἦτο δικαιολογημένη. Ἀνεκοίνωσεν ὅμως ἡ Κυβέρνησις τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι αἱ ἁρμόδιαι ἐμπορικαὶ ἀρχαὶ ἀπεφάσισαν νὰ προβοῦν εἰς ἀγορὰς ὡρισμένων ποσῶν μέχρις ὡρισμένης ἀξίας, ἐπιφυλάσσομαι δέ, ἐὰν θέλετε—διότι ἐγὼ νομίζω ὅτι μία σύμβασις ἡ ὁποία μετὰ 5 μῆνας λήγει δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ προκαλέσῃ τοιαύτην συζήτησιν—νὰ σᾶς δόσω καὶ τὰ στοιχεῖα τῶν ἀγορῶν τούτων.

Κύριοι, ἐγὼ θὰ ἠννόουν μίαν πολιτικήν, ὡς ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ κ συνάδελφος ἐκ Κερκύρας, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἀπέστεργε νὰ μὴ ἔχῃ καμμίαν μὲ τὴν Σοβιετικὴν Δημοκρατίαν εἴτε διπλωματικήν, εἴτε ἐμπορικὴν σχέσιν. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω εἶναι νὰ ἔχωμεν διπλωματικὰς σχέσεις καὶ νὰ μὴ ἔχωμεν ἐμπορικάς, αἱ ὁποῖαι, ἀντιθέτως πρὸς ὅσα εἶπεν, εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς ἐπωφελεῖς, διότι ἀγοράζομεν ἐμπορεύματα εὐθηνότερα ἀπὸ ὅσον θὰ τὰ ἠγοράζαμεν ἀλλαχοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προπαγάνδαν νομίζω, ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἀμύνης δὲν ἀποτελοῦσιν οἱ νόμοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι χάρτινα προχώματα, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἡ παράδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ συνετὴ χρῆσις ἐκείνων τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἡ σημερινὴ κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη ὑπαγορεύουσιν εἰς τὰς Κυβερνήσεις νὰ παρέχωσιν εἰς τὰς ἀσθενεστέρας τάξεις. Αὐτὸ εἶναι τὸ μέγιστον πρόχωμα ἐναντίον τῶν ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ ***Δ. Ἰασονίδης***, λαμβάνων τὸν λόγον διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ, ὡς λέγει, τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῶν λαβόντων χώραν κατὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ καπνοπαραγωγικὸν συνέδριον, δηλοῖ ὅτι ἐπὶ 4 ἡμέρας, παρακολουθήσας τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου τούτου, ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ὁποίου ἔθαψε σήμερον ἐνταῦθα ἵνα ἐπιδώσῃ ἁρμοδίως τὸ συνταχθὲν ψήφισμα, οὐδένα λόγον περὶ σεισαχθείας ἤκουσε, καίτοι οἱ μετέχοντες αὐτοῦ, προβαίνοντες εἰς τοιαύτην πρότασιν, θὰ ἦσαν ἄξιοι καὶ ἀντάξιοι τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων. Μόνον εἷς ἀντιπρόσωπος ἐτόλμησε, λέγει, νὰ διατυπώσῃ κομμουνιστικὰς ἰδέας. Καὶ ἀμέσως ἐκλήθη ἡ ἀστυνομικὴ δύναμις διὰ νὰ ἐκβάλῃ τοῦ συνεδρίου τὸν τολμητίαν τοῦτον. Ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ συνεδρίου ἀποτελεῖ, λέγει, ἰδιαίτερον τίτλον συμπαθείας πρὸς τοὺς μετασχόντας αὐτοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἐζήτησαν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γίνῃ ἕνας συμψηφισμὸς τῶν χρεῶν τῶν ἀγροτῶν προσφύγων. Τοῦτο δὲν εἶναι σεισάχθεια. Ἐπίσης ἐρωτῶ ἂν εἶναι κομμουνισμὸς διότι ἕνας Πρόεδρος τῆς Κοινότητος ἐπρότεινε νὰ μετονομασθῇ ἓν χωρίον εἰς Κοκκινιάν. Ἀλλὰ μὲ τοιαύτας αἰτιάσεις δὲν πολεμεῖται ὁ κομμουνισμός, διὰ νὰ τὸν πολεμήσωμεν πρέπει νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν καὶ νὰ κάμωμεν βιώσιμον ὅλην τὴν ἀγροτικὴν μικροϊδιοκτησίαν. Δι' ὅλα αὐτά, ἐπιλέγει, συνιστῶ εἰς τὸν κ. βουλευτὴν Κερκύρας νὰ παύσῃ τὸν φόβον τὸν ὁποῖον ἔχει μὲ τὸν κομμουνισμόν, διότι δὲν

εἶναι κομμουνιστὴς ἕνας λαὸς ἐπειδὴ ἐκδηλώνει καὶ παρουσιάζει τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν ὑφ' ἧς μαστίζεται. Ἔχω παράδειγμα νὰ ἀναφέρω, χωρίου τινὸς κατασκευάσαντος μεγάλην δεξαμενὴν δυσανάλογον πρὸς τὸν πληθυσμόν του καὶ δηλώσαντός μοι ὅτι τὴν κατεσκεύασε διὰ νὰ μάθουν οἱ νέοι του κολυμβητικὴν διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν ὅταν ἡ Πατρὶς θὰ τοὺς ἐπιστρατεύσῃ ὅπως διαβοῦν λίμνας, ποταμοὺς καὶ χειμάρρους. Τοιοῦτον λαόν, τονίζει, νὰ μὴ τὸν φοβῆσθε.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης*** τονίζει ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ φανατικοὶ κατήγοροι τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι οἱ ἐκ Πόντου πρόσφυγες.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ὑπηρεσίας ταχ. δεμάτων καὶ δεδηλωμένων ἀξιῶν», ἔχον οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ὑπηρεσίας ταχ. δεμάτων καὶ δεδηλωμένων ἀξιῶν.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν)

Ἄρθρον 1.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 496 συμπληροῦται ὡς ἕπεται:

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης ἡ διὰ ταχ. δεμάτων μεταφορὰ τῶν κάτωθι ἀντικειμένων:

α') Ἀντικειμένων ἄτινα ἐκ τῆς φύσεως ἢ ἐκ τοῦ περικαλύμματος αὐτῶν δύνανται νὰ ἐμβάλωσιν εἰς κίνδυνον τοὺς ὑπαλλήλους ἢ νὰ ρυπάνωσι καὶ βλάψωσιν ἑτέρας ἀποστολάς.

β') Ὀπίου, κοκαΐνης, μορφίνης καὶ λοιπῶν ναρκωτικῶν, ἐφ' ὅσον δὲν συνεδεύονται ὑπὸ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

γ') Ἀσέμνων καὶ ἀνηθίκων ἀντικειμένων.

δ') Οἱωνδήποτε ἀντικειμένων, ὧν ἡ μεταφορὰ ἀπαγορεύεται διὰ νόμων ἢ κανονισμῶν δημοσίας ἀσφαλείας, ὑγιεινῆς κλπ.

Ἄρθρον 2.

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 496 τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντικαταβολῆς (εἰσπρακτέας ποσότητος), δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν συνήθων ταχ. ἐπιταγῶν καθωρισμένον τοιοῦτον, ὁρίζεται διὰ Διατάγματος, δι' οὗ θέλει καθορισθῇ καὶ τὸ τέλος ἐκδόσεως τῶν ἐπιταγῶν ἀντικαταβολῆς διὰ τὸ ἐπὶ πλέον ποσόν. Τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ποσοῦ τῆς δεδηλωμένης ἀξίας ὁρίζεται ἐπίσης διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς ἑπομένης:

«Ἐπιτρέπεται συνηνωμένη ἀποστολὴ δέματος ἐπὶ ἀντικαταβολῇ καὶ μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀμφοτέρων τῶν πληρωτέων τελῶν».

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2998 «περὶ αὐξομειώσεως τῶν ταχ. τελῶν» ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ τέλους ἀντικαταβολῆς καὶ τῶν τελῶν ἀσφαλείας τῶν ταχ. δεμάτων καὶ ἐπιστολῶν μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας.

Ἄρθρον 5.

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 496 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«3. Τὰ μὴ παραληφθέντα ἐντὸς 7 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπὶ ἀποδείξει ἐπιδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου περὶ τῆς ἀφίξεως τῶν δεμάτων ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν τέλους ἀποθηκεύσεως, ὁριζομένου ἑκάστοτε διὰ Διατάγματος καὶ ὑπολογιζομένου διὰ 30 μόνον ἡμέρας. Δὲν λογίζεται εἰς τὴν τασσομένην ἑπταήμερον προθεσμίαν ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου καὶ ἡ ἡμέρα τῆς προσελεύσεως τοῦ παραλήπτου πρὸς παραλαβὴν τῶν δεμάτων».

Μεταξὺ τῆς 3 καὶ 4 παραγράφων τοῦ ἰδίου ἄρθρου 6 προστίθενται δύο ἔτι παράγραφοι ἔχουσαι οὕτω:

«Διὰ τὰ δέματα τὰ φέροντα διεύθυνσιν Poste Restante ἡ ἑπταήμερος προθεσμία ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Poste Restante».

«Διὰ τὰ δέματα, περὶ τῆς ἀρίξεως τῶν ὁποίων δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπίδοσις τοῦ εἰδοποιητηρίου εἰς τὸν παραλήπτην λόγῳ ἀπουσίας τούτου εἴτε λόγῳ ἐσφαλμένης διευθύνσεως, ἡ ἑπταήμερος προθεσμία ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου».

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 496 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1. Ὁ ἀποστολεὺς ταχ. δέματος ὑποχρεοῦται ὅπως κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ δέματος ὁρίσῃ μίαν τῶν κάτωθι καὶ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς τοῦ δελτίου ἀναγραφομένων περιπτώσεων, διαγράφων τὰς λοιπάς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν περαιτέρω διάθεσιν τοῦ δέματος, ἐὰν τοῦτο δὲν ἤθελε καταστῇ δυνατὸν νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν παραλήπτην, ἤτοι:

α') Ὅπως τὸ δέμα ἐπιστραφῇ ἀμέσως εἰς τὴν καταγωγήν του.

β') Ὅπως τὸ δέμα ἀποσταλῇ ἐκ νέου εἰς τὸν ἴδιον παραλήπτην εἰς ἑτέραν πόλιν.

γ') Ὅπως τὸ δέμα παραδοθῇ εἰς ἕτερον παραλήπτην ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

δ') Ὅπως ἐρωτηθῇ ἐκ νέου.

ε') Ὅπως τὸ δέμα παραδοθῇ εἰς τὸν ἀρχικὸν παραλήπτην ἢ εἰς ἕτερον πρόσωπον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἄνευ εἰσπράξεως τῆς ἀντικαταβολῆς ἢ ἐπὶ εἰσπράξει ἡλαττωμένης τοιαύτης.

στ') Ὅπως τὸ δέμα θεωρηθῇ ἐγκαταλελειμμένον.

2) Ὁ ἀποστολεὺς δέματος, μήπω ἀποσταλέντος, δύναται νὰ ἀποσύρῃ τοῦτο ἐκ τοῦ Ταχυδρομείου, ἐπὶ ἀπωλείᾳ τοῦ καταβληθέντος διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ τέλους.

3) Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἤθελε μεταβάλει ἐπιθυμίαν μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ δέματος ὅσον ἀφορᾷ τὴν περαιτέρω διάθεσιν αὐτοῦ, δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὴν νέαν του ἐπιθυμίαν ἐντὸς πάντοτε τῶν ὁρίων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου δι' αἰτήσεως συνταττομένης ἐπὶ εἰδικοῦ ἐντύπου, καταβαλλομένου τοῦ κεκανονισμένου τέλους. Ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ τηλεγραφικῶς, καταβαλλομένου εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀποστολῆς προσθέτως καὶ τῶν τελῶν τοῦ τηλεγραφήματος εἰς μετρητά.

4) Τὸ γραφεῖον τοῦ προορισμοῦ μετὰ τὴν πάροδον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δέματος, ἐὰν ὁ παραλήπτης δὲν ἤθελε παραλάβει τοῦτο, θέλει συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀποστολέως τὴν ἐκφραζομένην ἐπὶ τοῦ δελτίου ἢ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

5) Οὐδὲν τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων τοῦ ἀποστολέως δύναται νὰ ἀσκήσῃ ὁ παραλήπτης πλὴν τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον β' τοιούτου τῆς ἀλλαγῆς τοῦ προορισμοῦ.

Ἄρθρον 7.

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ Κράτους διαμειβόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ καὶ λιμενικοῦ φόρου, συμφώνως πρὸς τοὺς οἰκείους νόμους».

Ἄρθρον 8.

Αἱ περιπτώσεις α', β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2009 τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς:

«α') Τὰς ὀγδοήκοντα δραχμὰς διὰ ταχ. δέματα μέχρι βάρους 1 χιλιογράμμου.

β') Τὰς διακοσίας δραχμὰς διὰ ταχ. δέματα μέχρι βάρους 5 χιλιογράμμων καὶ

γ') Τὰς τριακοσίας δραχμὰς διὰ ταχ. δέματα μέχρι βάρους 10 χιλιογράμμων.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 2 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 28 5)23 Ν. Διατάγματος «περὶ μεταφορᾶς τῶν ταχυδρομείων διὰ τῶν ἀτμοπλοίων» προστίθεται καὶ ἑτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

«Δύναται ὅμως ἀντὶ τῆς ὡς ἄνω ὁριζομένης ἀποζημιώσεως νὰ καταλογισθῇ ὡς τοιαύτη εἰς βάρος τοῦ ὑπευθύνου ἡ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις α', β' καὶ γ' καθοριζομένη ἀναλόγως τοῦ βάρους τοῦ δέματος».

Ἄρθρον 9.

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐὰν εἰς τὸ ταχ. δέμα εὑρεθῇ γράμμα ἢ χειρόγραφον ἢ διὰ γραφομηχανῆς σημείωσις ἐπέχουσα θέσιν ἐνεστώσης ἀλληλογραφίας, ἐπιβάλλεται πρόστιμον ἰσούμενον πρὸς τὸ δεκαπλάσιον τοῦ τέλους ἁπλῆς συνήθους ἐπιστολῆς, εἰσπραττόμενον δι' ἐναρίθμου γραμματοσήμου παρὰ τοῦ ἀποστολέως ἢ τοῦ παραλήπτου, τὸ δὲ δέμα δὲν ἀποστέλλεται οὐδὲ παραδίδεται πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ προστίμου».

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἰδίου ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 496 προστίθεται καὶ τρίτη παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

«Ἐὰν εἰς τι σύνηθες ταχ. δέμα εὑρεθῶσι χρήματα οὐτοσιαστικὰ ἐπιβάλλεται πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸ πενταπλάσιον τέλος, ὅπερ θὰ κατεβάλλετο ἐὰν τὸ ἐγκλειόμενον ἐν τῷ δέματι ποσὸν ἀπεστέλλετο διὰ ταχ. ἐπιταγῆς. Τὸ πρόστιμον τοῦτο εἰσπράττεται δι' ἐναρίθμου γραμματοσήμου ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ἢ τοῦ παραλήπτου τοῦ δέματος, τὸ δὲ δέμα δὲν ἀποστέλλεται οὐδὲ παραδίδεται πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ προστίμου».

Ἄρθρον 10.

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ὁ ἀποστολεὺς ταχ. δέματος συνήθους, ἐπείγοντος μετὰ βεβηλωμένης ἀξίας ἢ καὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, οὕτινος τὸ περιεχόμενον ἐβηλώθη ψευδῶς, δύναται δὲ νὰ ἢ τοῦτο πρόξενον κινδύνου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ βλάβης εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν ἢ εἰς ἄλλα δέματα τιμωρεῖται διὰ προστίμου δραχ. 100—2000 ἐπιβαλλομένου δι' ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῶν T.T.T., καταβιώκεται δὲ καὶ ποινικῶς ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθείσης ἀπάτης ὡς παραβάτης τῶν ἄρθρων 396, 398 καὶ 673 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἐὰν τοιοῦτον δέμα περιέλθῃ εἴς τι γραφεῖον, δὲν παραδίδεται εἰς τὸν παραλήπτην, ἀλλὰ διαφυλάσσεται μέχρις οὗ ἀποφανθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸς ὃ καταγγέλλεται διὰ πρωτοκόλλου, δύναται δὲ νὰ καταστραφῇ οὐδεμιᾶς καταβαλλομένης ἀποζημιώσεως».

Ἄρθρον 11.

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίσταται ὡς ἕπεται:

«Τὰ τέλη τῶν ταχ. ἐπιταγῶν, δι' ὧν διαβιβάζεται εἰς τοὺς ἀποστολεῖς τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν τῶν ἀντικαταβολῶν τῶν ἐσωτερικῶν ταχ. δεμάτων, καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ παραλήπτου τοῦ δέματος, ἐπικολλώμενα εἰς γραμματόσημα ἐπὶ τοῦ δελτίου τῆς ἐπιταγῆς ἀντικαταβολῆς».

Ἄρθρον 12.

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 496 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«2. Τὰ δέματα, ἅτινα δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ παραλήπτου, ὁ δὲ ἀποστολεὺς παρέλειψε νὰ καθορίσῃ ὁπωσδήποτε τὴν περαιτέρω τύχην αὐτῶν, ἐκποιοῦνται μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως αὐτῶν εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ, ἐνεργουμένου εἰς τὰς ἕδρας τῶν ταχ. γραφείων μετὰ προηγουμένην διακήρυξιν ἐνώπιον τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς ἐκ ταχ. καὶ τηλ. ὑπαλλήλων.

Διάταγμα θέλει καθορίσει λεπτομερέστερον τὰ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῇ καὶ τὰ γραφεῖα παρ' οἷς θὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκποίησις τῶν ἀναφερομένων δεμάτων.

3. Τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης πωλήσεως προϊὸν ἀποδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν δικαιοῦχον, ἐὰν ἤθελε ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ, ἄλλως κατατίθεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλεξοφλήσεως βοηθητικοῦ προσωπικοῦ T.T.T. καὶ διαφυλάσσεται ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου ἐπὶ ἓξ μῆνας προκειμένου περὶ συνήθων δεμάτων, ἐπὶ πέντε δὲ ἔτη προκειμένου περὶ δεμάτων μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας ἢ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, μετὰ παρέλευσιν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης εἰσάγεται ὁριστικῶς εἰς τὸ εἰρημένον Ταμεῖον ὡς ἔσοδον αὐτοῦ».

Ἄρθρον 13.

Τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 496 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀνάθεσις εἰς τὰ ταχυδρ. γραφεῖα τοῦ Κράτους τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχ. δεμάτων πάσης κατηγορίας ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ὡς καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῆς κατ' οἶκον διανομῆς αὐτῶν, ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ προτάσει τῆς Διευθύνσεως T.T.T.».

Ἄρθρον 14.

Διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καταγομένων ταχ. δεμάτων μόνιμον κατὰ δέμα πρόσθετον τέλος εἰσπρακτέον παρὰ τοῦ παραλήπτου κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ δέματος ὁριζόμενον ἑκάστοτε διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον 15.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς Συμβάσεως «περὶ ἀνταλλαγῆς ταχυδρ. δεμάτων» παρεχομένη ἀποζημίωσις δι' ἀπώλειαν ἢ βλάβην δέματος λαβοῦσαν χώραν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἐδάφει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 25 χρυσᾶ φράγκα.

Ἄρθρον 16.

Εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 386 προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον:

«Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ ἐντὸς ἐπιστολῶν μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας ἔγκλεισις ὀπίου, μορφίνης ὡς καὶ λοιπῶν ναρκωτικῶν.

Ἄρθρον 17.

Τὸ ἐδάφιον 2 β) τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 386 «περὶ ἐπιστολῶν μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑπομένου:

«Ἐκ προσθέτου τέλους ἀσφαλείας, ὅπερ ὁρίζεται εἰς λεπτὰ 50 ἀνὰ 100 δραχμὰς ἢ κλάσμα αὐτῶν».

Ἄρθρον 18.

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 386 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑπομένου:

«Αἱ ἐπιστολαὶ μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας δύνανται ν' ἀποστέλλωνται βεβαρυμέναι δι' ἀντικαταβολῆς.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς, δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν συνήθων ταχ. ἐπιταγῶν καθωρισμένον τοιοῦτον κανονίζεται διὰ Διατάγματος, δι' οὗ θέλει καθορισθῇ καὶ τὸ τέλος ἐκδόσεως ἐπιταγῶν, εἰσπραττομένου δι' ἑκάστην ἐπιστολὴν προσθέτου τέλους ἀντικαταβολῆς τριῶν δραχμῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

Πλὴν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντικαταβολῆς εἰσπράττεται ἐπὶ πλέον

παρὰ τοῦ παραλήπτου καὶ τὸ τέλος τῆς ἐπιταγῆς, δι' ἧς θὰ ἀποσταλῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς εἰς τὸν ἀποστολέα.»

Ἄρθρον 19.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 386 «περὶ ἐπιστολῶν καὶ κυτίων μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας» ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

1. Ὁ ἀποστολεὺς ἐπιστολῆς ἢ κυτίου μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας ἢ καὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, οὗτινος τὸ περιεχόμενον ἐβηλώθη ψευδῶς, δύναται δὲ νὰ ἢ τοῦτο πρόξενον κινδύνου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ βλάβης εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν ἢ εἰς ἄλλα ταχ. ἀντικείμενα, τιμωρεῖται διὰ προστίμου δραχμῶν 100—2.000 ἐπιβαλλομένου δι' ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ T.T.T., καταβιώκεται δὲ καὶ ποινικῶς ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθείσης ἀπάτης, ὡς παραβάτης τῶν ἄρθρων 396, 398 καὶ 673 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὡς ἰσχύουσι σήμερον.

2. Ἂν ἐκ τῆς τοιαύτης ψευδοῦς δηλώσεως ἐπῆλθε βλάβη εἰς ἄλλα συναποσταλέντα ἀντικείμενα ὑποχρεοῦται ὁ ἀποστολεὺς καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν βλαβέντων ἀντικειμένων.

3. Ἐν περιπτώσει ψευδοῦς καὶ ἀνωτέρας ὑπὲρ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν δηλώσεως, ὁ ἀποστολεὺς οὐ μόνον ἀπόλλυσι πᾶν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν ἀπωλείᾳ, ὑπεξαιρέσει ἡ βλάβη τοῦ ἀποσταλέντος ἀντικειμένου, ἀλλὰ καὶ τιμωρεῖται ὡς παραβάτης τοῦ ἄρθρου 369 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐφαρμοζομένου διὰ τὴν ποινὴν τοῦ ἄρθρ. 398 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἰσχύει σήμερον.

Ἀντιθέτως προκειμένου περὶ ψευδοῦς δηλώσεως, κατωτέρας ὅμως τῆς πραγματικῆς, ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου ΒΨΞΘ', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ αὐτουσίων χρημάτων.

Ἄρθρον 20.

Ἐὰν ἡ βεβαρυμένη δι' ἀντικαταβολῆς ἐπιστολὴ μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας ἢ δέμα ἐπιδοθῇ εἰς τὸν παραλήπτην χωρὶς καὶ νὰ εἰσπραχθῇ παρ' αὐτοῦ τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς, ὁ ἀποστολεὺς δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ ἐν λόγῳ ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ εἰσπραξις δὲν ὀφείλεται εἰς σφάλμα ἢ ἀμέλειαν προελθοῦσαν ἐκ μέρους του.

Αἱ παντὸς εἴδους ἀποζημιώσεις αἱ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων καταβαλλόμεναι εἰς ἰδιώτας ἢ ξένα Κράτη δι' ἀπώλειαν, παραβίασιν ἢ βλάβην δεμάτων καὶ ἐπιστολῶν μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας ἢ δι' ἐπίδοσιν ταχ. ἀποστολῆς βεβαρυμένης δι' ἀντικαταβολῆς ἄνευ εἰσπράξεως τοῦ ποσοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ παρόντος ἄρθρου δύνανται, ἀνεξαρτήτως τῆς πειθαρχικῆς ἢ ποινικῆς διώξεως δι' ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ T.T.T. νὰ καταλογισθῶσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς βάρος τῶν ὅπως δήποτε ὑπευθύνων ἢ ὑπαιτίων τῆς ἀπωλείας, παραβιάσεως ἢ βλάβης, εἰς τοὺς ὁποίους πάντως καταλογίζονται καὶ τὰ τελωνειακὰ τέλη καὶ πᾶν σχετικὸν ἕτερον τέλος.

Τὰ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου καταλογιζόμενα ποσὰ δύνανται νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ συμφώνως τοῖς περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου κειμένοις διατάξεσιν.

Τὰ ἀποστελλόμενα εἰς τοὺς παραλήπτας εἰδοποιητήρια ἀφίξεως ταχυδρομικῶν δεμάτων ὑπόκεινται εἰς τέλος ἴσον πρὸς τὸ τοῦτον ἁπλῆς συνήθους ἐπιστολῆς ἐσωτερικοῦ.

Τὸ τέλος τοῦτο ἐπὶ τῶν δεμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ περιλαμβάνεται εἰς τὸ ἰσχὺον ἑκάστοτε τέλος ἀποστολῆς, ἐπὶ δὲ τῶν δεμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσπράττεται παρὰ τοῦ παραλήπτου κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ δέματος πρὸς τοῦτο θέμενον εἰς τὸ ὁριζόμενον ἑκάστοτε τέλος τῆς ἐκ νέου συσκευῆς (ἐκτελωνισμός).

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας συμβάσεως ἐκδόσεως τῆς 21 Φεβρουαρίου 1929» ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας συμβάσεως ἐκδόσεως τῆς 21 Φεβρουαρίου 1929.

Ἄρθρον 1.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας σύμβασις ἐκδόσεως ἡ συνομολογηθεῖσα ἐν Σόφιᾳ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1929 ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν πρόσθετον πρωτόκολλον αὐτῆς, ὧν τὰ κείμενα ἔπονται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχουσι πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ἄρθρον 2.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2—10 τοῦ νόμου ΓᾨΘ' τῆς 7—2—1904 δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 8—2—1904 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Α') αἱ καθορίζουσαι τὴν πρὸς ἔκδοσιν τηρητέαν διαδικασίαν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 3.

1) Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνάπτῃ καὶ νὰ κυρώνῃ διὰ Διατάγματος προτάσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης μετὰ παντὸς Κράτους συμβάσεις περὶ ἀμοιβαίας ἐκδόσεως τῶν ἐγκληματιῶν ὑπὸ ῥήτρας κατ' οὐδὲν ὑπερβαινούσας τὰ ὅρια τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως ἢ τῆς συμβάσεως περὶ ἐκδόσεως καὶ δικαστικῆς συνδρομῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας τῆς 7ης Ἀπριλίου 1927 (Νόμος 3611, Ἐφημ. Κυβερν. Τεῦχος Α'. ἀρ. 195, τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1928).

2) Διὰ τὴν πρὸς ἔκδοσιν τηρητέαν διαδικασίαν ἐπὶ τῶν οὕτω καταρτιζομένων συμβάσεων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2—10 τοῦ νόμου ΓᾨΘ' τῆς 7 Φεβρουαρίου 1904 (Ἐφ. Κυβερν. Τεῦχος Α', ἀρ. 28 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1904).

Ἄρθρον 4.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΓΣΚΓ' τῆς 10 Ἰουνίου 1907 (Ἐφημ. Κυβερν. τῆς 10 Ἰουλίου 1907 ἀρ. 131).

CONVENTION D'EXTRADITION

entre

la République Hellénique et le Royaume de Bulgarie.

Le Président de la République Hellénique et Sa Majesté le Roi des Bulgares, désirant régler les rapports juridiques entre les deux Etats en ce qui concerne l'extradition et le transport des criminels, ont décidé de conclure à cet effet une convention et ont nommé comme plénipotentiaires :

Le Président de la République Hellénique ;
Son Excellence Monsieur Vassili Dendramis, Envoyé

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων, ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωσι τὰς δικαστικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν καὶ τὴν μεταγωγὴν τῶν ἐγκλημάτων, ἀπεφάσισαν τὰ συνάψωσιν ἐπὶ τούτῳ Σύμβασιν καὶ διώρισαν ὡς πληρεξουσίους

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας :
Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κύριον Βασίλειον Δενδραμῆν,

Ἐκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Βουλγαρίᾳ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα, τὸν κ. Ἀθανάσιον Δ. Μπούροφ, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Θρησκευμάτων, οἵτινες ἀφοῦ προέβησαν εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἐγγράφων, εὑρεθέντων καλῶς καὶ δεόντως ἐκδεδομένων, συνεφώνησαν τὰς ἑπομένας διατάξεις :

Ἄρθρον 1.

Ἔκδοσις.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδίδωσιν ἀμοιβαίως, κατόπιν αἰτήσεως, τὰ πρόσωπα τὰ εὑρισκόμενα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν καὶ καταδικαζόμενα ἢ καταδικασθέντα ὑπὸ τῶν ταktικῶν δικαστηρίων τοῦ ἑτέρου Μέρους διὰ πᾶν ἀδίκημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἔκδοσις δύναται νὰ διαταχθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ εἰς ἔκδοσιν καλουμένου Μέρους :

α') Ἐὰν ἡ παράβασις αὕτη κατὰ τοὺς νόμους τῶν δύο Κρατῶν, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι ἐφαρμόζωνται εἰς μέρος μόνον τοῦ ἐδάφους των, δύναται νὰ ἐπισύρῃ ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους ἢ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ἢ ἐὰν τὸ ζητούμενον πρόσωπον κατεδικάσθη διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν εἰς ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν ἢ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου.

Ἐν τούτοις, ἐὰν οἱ νόμοι τοῦ ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν τιμωρῶσι διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου παράβασίν τινα, ἥτις κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἄλλου Κράτους ἐπισύρει ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας, ἡ ἔκδοσις δὲν θὰ δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἐκτὸς ἐὰν αἱ Ἀρχαὶ τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν διὰ ῥητῆς δηλώσεως, ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει ἡ κεφαλικὴ ποινὴ δὲν θὰ ἐκτελεσθῇ.

β') Ἐὰν τὸ ἀδίκημα ἐξετελέσθη ἐκτὸς τοῦ ἐδάφους τοῦ εἰς ἔκδοσιν καλουμένου Κράτους.

γ') Ἐὰν ἡ δίωξις τοῦ ἀδικήματος δὲν ἀνατίθεται ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ ἐκζητουμένου Κράτους εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ δικαστήρια.

Ἡ ἔκδοσις θὰ ἐπιτρέπηται ὁμοίως δι' ἀπόπειραν τῶν εἰρημένων ἀδικημάτων ἢ συναιτιότητα εἰς ταῦτα ὅταν αὗται τιμωρῶνται κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη δὲν θὰ ἐκδίδωσι τοὺς ἰδίους αὐτῶν ὑπηκόους.

Ἄρθρον 3.

Παραβάσεις διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἔκδοσις δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ.

Ἡ ἔκδοσις δὲν ἐπιτρέπεται:

α') Διὰ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα ἢ πλημμελήματα καὶ συναφεῖς πράξεις.

Τὸ εἰς ἔκδοσιν καλούμενον Κράτος εἶναι μόνον ἁρμόδιον νὰ κρίνῃ ἐὰν παράβασίς τις εἶναι τοιαύτης φύσεως.

Δὲν θὰ θεωρῆται ὡς πολιτικὸν ἀδίκημα οὔτε ὡς πρᾶξις συναφὴς εἰς ὅμοιον ἀδίκημα ἡ ἐπιβουλὴ ἐναντίον τοῦ προσώπου τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἢ ἐναντίον τῆς Βασιλίσσης τῶν Βουλγάρων, ὡς καὶ ἐναντίον τοῦ Διαδόχου τοῦ Βουλγαρικοῦ Θρόνου καὶ τῆς συζύγου του, ὅταν ἡ ἐπιβουλὴ αὕτη θὰ ἀποτελῇ φόνον ἢ ἀναίρεσιν ἢ ἀπόπειραν αὐτῶν ἢ συναιτιότητα εἰς ταύτας.

β') Διὰ τὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἀδικήματα.

Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire en Bulgarie ;

Sa Majesté le Roi des Bulgares ;

Son Excellence Monsieur Athanase D. Bouroff, Ministre des Affaires Etrangères et des Cultes;

lesquels, après avoir procédé à l'échange de leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1er.

Extradition.

Les Parties contractantes s'engagent à se livrer réciproquement, sur demande, les personnes se trouvant sur le territoire de l'une d'Elles et poursuivies ou condamnées par les tribunaux ordinaires de l'autre Partie, pour toute infraction pour laquelle l'extradition peut être autorisée par les lois de la Partie requise.

a) Si cette infraction, d'après les lois des deux Etats, alors même qu'elles ne seraient applicables que dans quelque partie de leur territoire, peut entraîner une peine privative de liberté d'une année au moins ou la peine capitale ou si la personne réclamée a été condamnée pour le même fait à une peine privative de liberté de six mois au moins ou à la peine capitale.

Cependant, si les lois de l'un des Etats frappent de la peine de mort une infraction qui, selon les lois de l'autre Etat, n'entraîne qu'une peine privative de liberté, l'extradition ne pourra être accordée que si les autorités de l'Etat requérant s'engagent, par une déclaration formelle, à ce que dans le cas en question la peine capitale ne soit pas exécutée.

b) Si l'infraction a été commise hors du territoire de l'Etat requis.

c) Si la poursuite de l'infraction n'est pas réservée par les lois de l'Etat requis à ses propres tribunaux.

L'extradition sera également accordée pour tentative des dites infractions ou pour complicité, lorsqu'elles sont punissables d'après la législation des deux Parties contractantes.

Article 2.

Les Parties contractantes n'extraderont pas leurs propres nationaux.

Article 3.

Infractions pour lesquelles l'extradition ne peut être accordée.

L'extradition ne sera pas accordée:

a) Pour les crimes et délits politiques ou faits connexes.

L'Etat requis est seul appelé à juger si une infraction est de cette nature.

Ne sera pas considérè comme infraction politique ni comme fait connexe à cemblable infraction, l'attentat contre la personne du chef de chacun des Etats contractants ou contre la reine des Bulgares ainsi que contre l'héritier du Trone Bulgare et de son épouse, lorsque cet attentat constituera un assassinat au un homicide ou tentative ou complicité de ce fait ;

b) Pour les infractions d'ordre purement militaire;

γ') Διὰ τὰ κυρίως λεγόμενα ἀδικήματα τοῦ Τύπου.

δ') Διὰ τὰ ἀδικήματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν ἢ ἄλλων φορολογικῶν νόμων.

ε') Διὰ τὰ ἀδικήματα τῶν ὁποίων ἡ δίωξις δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ κατ' ἔγκλησιν τοῦ ζημιωθέντος καὶ νὰ παύσῃ διὰ παραιτήσεως ἀπὸ ταύτης.

στ') Ἐὰν ἡ δίωξις ἢ ἡ ποινὴ παρεγράφη κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἢ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ἔνθα διεπράχθη τὸ ἀδίκημα, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος συλληφθῇ ἢ ὑποβληθῇ εἰς ἀνάκρισιν ἢ ἐὰν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διώξωσι τοῦτον ἢ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ποινὴν δι' ἄλλους νομίμους λόγους.

ζ') Ἐὰν ὁ ἐκζητούμενος κατεδιώχθη ἐν τῇ πρὸς ἔκδοσιν καλουμένῃ Χώρᾳ διὰ τὸ ἴδιον ἀδίκημα ἢ ἐὰν ἀπηλλάγη ἤδη ἢ ἔτυχε χάριτος, κατεδικάσθη ἢ ἠθωώθη διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἐφ' ὅσον ἡ νομοθεσία τῆς Χώρας ταύτης δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐπανάληψιν τῆς ποινικῆς διαδικασίας ἕνεκεν ἐπακολουθησάντων νέων γεγονότων.

Ἄρθρον 4.

Αἴτησις ἐκδόσεως.

Ἡ περὶ ἐκδόσεως αἴτησις θὰ γίνηται διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ:

Θὰ ἐπισυνάπτηται ἐν ταύτῃ τὸ κατηγορητήριον, τὸ ἔνταλμα συλλήψεως ἢ πᾶσα ἄλλη δικαστικὴ πρᾶξις ἔχουσα τὸ αὐτὸ κῦρος ἢ ἡ ἀπόφασις ἐναντίον τοῦ ἐκζητουμένου.

Αἱ πράξεις αὗται θὰ προσδιορίζωσιν ἐν συντομίᾳ τὸ ἀξιόποινον γεγονός, τὸν χαρακτηρισμόν του καὶ τὴν ὀνομασίαν του καὶ θὰ συνοδεύωνται ὑπὸ κεκυρωμένου νομίμως κειμένου τοῦ ποινικοῦ νόμου τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους τοῦ ἐφαρμοστέου εἰς τὸ ἀδίκημα καὶ καθορίζοντος τὴν ποινὴν ἣν τοῦτο ἐπισύρει.

Ὅταν πρόκειται περὶ ἀξιοποίνων πράξεων ἐναντίον τῆς ἰδιοκτησίας, θὰ καθορίζηται τὸ σύνολον τῆς πραγματικῶς προξενηθείσης ζημίας ἢ, περιστάσεως δοθείσης, τὸ ποσὸν ἐκείνης ἣν ὁ ἐγκληματίας ἠθέλησε νὰ προξενήσῃ.

Τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεως ἔγγραφα ταῦτα θὰ προσάγωνται ἐν πρωτοτύπῳ ἢ ἐν νομίμως κεκυρωμένοις ἀντιγράφοις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἢ πάσης ἄλλης ἁρμοδίας Ἀρχῆς τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους. Ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, θὰ προσάγωνται τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐκζητουμένου, ἡ φωτογραφία του ἢ ἕτερα στοιχεῖα δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητός του.

Ἄρθρον 5.

Χρησιμοποιουμένη γλῶσσα.

Τὰ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μνημονευόμενα ἔγγραφα θὰ συντάσσωνται εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους κατὰ τὸν συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους του παραδεδεγμένον τύπον καὶ θὰ φέρωσι τὴν ἐπίσημον σφραγῖδα. Θὰ συνοδεύωνται ὑπὸ μεταφράσεως εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ πρὸς ἔκδοσιν καλουμένου Κράτους ἢ εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν, γινομένης ἢ νομίμως βεβαιουμένης εἴτε παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς εἴτε παρά τινος ἑρμηνέως τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους ἐπισήμου ἢ ἐνόρκως βεβαιοῦντος καὶ ὅστις θὰ ὑπογράφῃ θέτων καὶ τὴν σφραγῖδά του.

Ἄρθρον 6.

Ἐπεξηγήσεις συμπληρωματικαί.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἐὰν τὸ καταδιωκόμενον ἀδίκημα ἐμπίπτει εἰς τὰς προϋποθέσεις τῆς παρούσης συμβάσεως, θὰ ζητοῦνται ἐπεξηγήσεις παρὰ τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους καὶ ἡ ἔκδοσις δὲν θὰ χωρῇ εἰμὴ μόνον ὅταν αἱ παρασχε-

c) Pour les infractions de presse proprement dites;

d) Pour les infractions aux lois de douanes, d'impôts et autres lois fiscales ;

e) Pour les infractions dont la poursuite ne peut avoir lieu que sur plainte de la partie lésée et peut être arrêtée par son renoncement ;

f) Si la poursuite ou la peine est prescrite d'après les lois en vigueur dans toutes les parties du territoire de l'une des Parties contractantes, ou d'après les lois de l'Etat où l'infraction a été commise, avant que l'inculpé ait été arrêté ou assigné à l'interrogatoire, ou si l'on ne peut le poursuivre ou exécuter la condamnation pour d'autres motifs légaux ;

g) Si l'individu réclamé est poursuivi dans le pays requis pour la même infraction ou s'il y a déjà été mis hors de cause ou gracié, condamné ou acquitté pour même fait, à moins que la législation de ce pays ne permette la reprise de la procédure pénale par suite de faits nouveaux.

Article 4.

Demande d'extradition.

La demande d'extradition sera faite par voie diplomatique on y joindra l'acte d'accusation, le mandat d'arrêt ou tout autre acte judiciaire équivalent ou la sentence contre la personne réclamée. Ces actes indiqueront brièvement le fait incriminé, sa qualification et dénomination, et seront accompagnés du texte certifié conforme de la loi pénale de l'Etat requérant applicable à l'infraction et indiquant la peine qu'elle entraîne.

Lorsqu'il s'agit d'actes contre la propriété, il sera indiqué le montant du dommage réellement causé ou, le cas échéant, de celui que le malfaiteur a voulu causer.

Ces pièces à l'appui seront jointes en original ou en copies légalisées par le tribunal ou par toute autre autorité compétente de l'Etat requérant. Dans la mesure du possible, il y sera joint le signalement de la personne réclamée, sa photographie ou d'autres données pouvant servir à établir son identité.

Article 5.

Langue à employer.

Les documents mentionnés à l'article précédent seront rédigés dans la langue officielle de l'Etat requérant, dans la forme requise par les lois de celui-ci, et munis du sceau officiel. Ils seront accompagnés des traductions dans la langue officielle de l'Etat requis ou dans la langue française, faites ou attestées conforme soit par l'autorité compétente, soit par un interprète de l'Etat requérant, qu'il soit assermenté ou officiel et qui les munira de sa signature et de son cachet.

Article 6.

Explications complémentaires.

S'il y a doute sur la question de savoir si l'infraction faisant l'objet de la poursuite rentre dans les prévisions de la présente convention, des explications seront demandées à l'Etat requérant et l'extradition

θεῖσαι ἐπεξηγήσεις εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ διαλύωσι τὰς γενομένας ἀμφιβολίας.

Ἄρθρον 7.

Μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκδόσεως.

Ἅμα τῇ λήψει τῆς περὶ ἐκδόσεως αἰτήσεως, συνοδευομένης ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθροις 4 καὶ 5 προβλεπομένων ἐγγράφων, τὸ εἰς ἔκδοσιν καλούμενον Κράτος θὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἐκζητουμένου καὶ τὴν πρόληψιν τῆς δραπετεύσεώς του, ἐφ' ὅσον ἡ ἔκδοσις δὲν φαίνεται ἐκ τῶν προτέρων ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρον 8.

Προσωρινὴ κράτησις.

Ἐν ἐπειγούσῃ περιστάσει ὁ ἐκζητούμενος δύναται νὰ τεθῇ προσωρινῶς ὑπὸ κράτησιν καὶ πρὶν ἢ ὑποβληθῇ ἡ περὶ ἐκδόσεως αἴτησις ἐπὶ τῇ βάσει ἀγγελίας διαβιβαζομένης ταχυδρομικῶς ἢ τηλεγραφικῶς, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἐν ταύτῃ θὰ γίνηται μνεία ἐντάλματός τινος συλλήψεως ἢ ἀποράσεως καὶ θὰ καθορίζηται ταὐτοχρόνως τὸ ἀδίκημα. Ἡ ἀγγελία αὕτη δύναται νὰ ἀπευθύνηται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου ἢ ἀρμοδίας Ἀρχῆς τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχὴν τοῦ πρὸς ἔκδοσιν καλουμένου Κράτους.

Αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν θὰ δύνανται νὰ προβαίνωσιν, ἔστω καὶ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ἀγγελίας, εἰς τὴν προσωρινὴν κράτησιν παντὸς ἀτόμου ἀνακαλυφθέντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους των καὶ ὑποδειχθέντος ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ ἑτέρου Μέρους ἢ ἐγγεγραμμένου ὡς καταζητουμένου ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας εἰς τὰ μητρῶα των ἢ σχετικὰ των ἀρχεῖα.

Ἡ Ἀρχή, ἥτις προέβη εἰς τὴν κράτησιν ἀτόμου τινὸς συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις, εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ἄνευ ἀναβολῆς τὴν Ἀρχὴν ἥτις ἐζήτησε τὴν κράτησιν ταύτην ἢ τὴν Ἀρχὴν παρὰ τῆς ὁποίας τὸ ἄτομον τοῦτο καταδιώκεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δημοσιευθείσης ἀγγελίας εἰς τὰ μητρῶα ἢ τὰ ἀρχεῖα τῆς ἀστυνομίας, καθορίζουσα συγχρόνως καὶ τὸν τόπον τῆς κρατήσεώς του.

Ἐὰν ἐντὸς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ εἰδοποίησις αὕτη ἀπεστάλη, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, τὸ ἕτερον συμβαλλόμενον Μέρος δὲν καταστήσῃ γνωστὸν ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ κρατηθέντος ἀτόμου θὰ ζητηθῇ, θὰ δύναται τοῦτο νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον.

Ἄρθρον 9.

Ἐὰν ἡ αἴτησις ἐκδόσεως, συνοδευομένη μὲ τὰ ὑποστηρίζοντα ταύτην ἔγγραφα τὰ μνημονευόμενα ἐν τοῖς ἄρθροις 4 καὶ 5, δὲν ἐλήφθη ἐντὸς προθεσμίας ἓξ ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ ἀνακοίνωσις τῆς κρατήσεως, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς προτελευταίας παραγράφου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἀπεστάλη, τὸ συλληφθὲν πρόσωπον δύναται νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον.

Ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ἐζητήθησαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6, συμπληρωματικαὶ ἐξηγήσεις, τὸ συλληφθὲν πρόσωπον θὰ δύναται ὁμοίως νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον, ἐὰν αἱ ἐξηγήσεις αὗται δὲν ἐδόθησαν εἰς τὸ πρὸς ἔκδοσιν καλούμενον Κράτους ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης ὑπὸ τούτου προσηκούσης προθεσμίας. Ἡ προθεσμία αὕτη θὰ δύναται, ἐπὶ ἠτιολογημένῃ αἰτήσει, νὰ παραταθῇ, χωρὶς ἐν τούτοις ἡ συνολικὴ διάρκεια τῆς προσωρινῆς κρατήσεως νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δύο μῆνας.

Ἄρθρον 10.

Αἴτησις ἐκδόσεως ὑπὸ πλειόνων Κρατῶν.

Ἐὰν τὸ πρόσωπον, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἔκδοσις παρ' ἑνὸς τῶν

ne sera accordée que lorsque les explications fournies seront de nature à écarter les doutes.

Article 7.

Mesures en vue d'assurer l'extradition

Dès l'arrivée de la demande d'extradition accompagnée des actes prévus aux articles 4 et 5, l'Etat requis prendra toutes les mesures nécessaires pour s'assurer de la personne réclamée et pour prévenir son évasion, à moins que l'extradition n'apparaisse d'avance inadmissible.

Article 8.

Arrestation provisoire.

En cas d'urgence, la personne réclamée pourra être mise provisoirement en détention, même avant que la demande d'extradition ait été présentée, sur tout avis transmis par la poste ou par le télégraphe, à condition qu'il y soit fait mention d'un mandat d'arrêt ou d'une sentence et qu'en même temps l'infraction y soit indiquée. Cet avis pourra être adressé par le tribunal ou autorité compétente de l'Etat requérant à l'autorité compétente de l'Etat requis.

Les autorités compétentes de chacune des Parties contractantes pourront procéder, même à défaut d'un pareil avis, à l'arrestation provisoire de tout individu découvert sur leur territoire et signalé par les autorités de l'autre Partie ou inscrit comme recherché par la police dans leurs bulletins ou registres respectifs.

L'autorité qui a procédé à l'arrestation d'un individu conformément aux alinéas précédents, en informe sans retard l'autorité qui a demandé cette arrestation ou bien l'autorité par laquelle cet individu est poursuivi d'après l'avis publié dans les bulletins ou registres de police, en indiquant en même temps l'endroit de sa détention.

Si dans un délai de quinze jours à partir de la date où cette information a été expédiée conformément aux dispositions ci-dessus, l'autre Partie contractante ne fait pas savoir que l'extradition de l'individu arrêté sera demandée, celui-ci pourra être mis en liberté.

Article 9.

Si la demande d'extradition accompagnée des pièces à l'appui énumérées aux articles 4 et 5 n'a pas été reçue dans un délai de six semaines, à compter du jour où la communication d'arrestation prévue par l'avant dernier alinéa de l'article précédant a été expédiée, la personne arrêtée pourra être mise en liberté.

Dans le cas où des explications complémentaires auraient été demandées conformément à l'article 6, la personne arrêtée pourra également être liberée, si ces explications n'ont pas été données à l'Etat requis dans le délai convenable qu'il a fixé. Ce délai pourra, sur demande motivée, être prolongé, sans toutefois que la durée totale de l'arrestation provisoire paisse dépasser deux mois.

Article 10.

Demande d'extradition présentée par plusieurs Etats.

Si l'individu dont l'extradition est demandée par

συμβαλλομένων Μερῶν, ἀπαιτῆται ὁμοίως ὑπὸ ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἑτέρων Κρατῶν, τὸ εἰς ἔκδοσιν καλούμενον Κράτος θὰ εἶνε ἐλεύθερον νὰ τὸ παραδώσῃ εἴτε εἰς τὸ Κράτος, τοῦ ὁποίου εἶναι ὑπήκοος, εἴτε εἰς τὸ Κράτος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου διεπράχθη τὸ ἀδίκημα.

Ἐὰν μεταξὺ τῶν ἐκζητούντων Κρατῶν δὲν εὑρίσκεται τὸ Κράτος, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον εἶναι ὑπήκοος, τὸ πρὸς ἔκδοσιν καλούμενον Κράτος δύναται νὰ τὸ πληροφορήσῃ περὶ τῶν ἐκ μέρους τῶν ἄλλων Κρατῶν γενομένων ἀπαιτήσεων, καθορίζον εἰς αὐτὸ προθεσμίαν 15 ἡμερῶν, ἵνα καταστήσῃ γνωστὸν ἐὰν καὶ τοῦτο προτίθεται νὰ ζητήσῃ τὴν ἔκδοσιν. Αἱ διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 9 ἐφαρμόζονται ὁμοίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν περὶ ἐκδόσεώς του αἴτησιν. Ἄλλως τὸ ἐκζητούμενον πρόσωπον θὰ παραδίδηται εἰς τὸ Κράτος, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου διεπράχθη τὸ βαρύτερον ἀδίκημα, καί, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀδικημάτων ὁμοίας βαρύτητος, εἰς τὸ Κράτος τοῦ ὁποίου ἡ περὶ ἐκδόσεως αἴτησις ἔφθασε πρώτη. Αἱ διατάξεις αὗται δὲν θίγουσι τὰς προγενεστέρως ληφθείσας ὑποχρεώσεις ὑπὸ ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἐναντι ἄλλων Κρατῶν.

Ἄρθρον 11.

Ἀναβολὴ τῆς ἐκδόσεως.

Ἐὰν τὸ ἐκζητούμενον πρόσωπον καταδικάζεται ἢ κατεδικάσθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρὸς ἔκδοσιν καλουμένου Κράτους διὰ πρᾶξιν ἄλλην ἢ τὴν προκαλέσασαν τὴν περὶ ἐκδόσεως αἴτησιν, ἢ ἂν κρατῆται ἐν τῷ εἰρημένῳ Κράτει δι' ἄλλας αἰτίας, ἡ ἔκδοσις αὐτοῦ δύναται νὰ ἀναβληθῇ μέχρι τοῦ πέρατος τῆς καταδίκης, καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης μέχρι τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς αὐτοῦ, ἢ τῆς ἐπιτυχίας ἀναστολῆς ταύτης ἢ τοῦ τερματισμοῦ τῆς ἕνεκεν ἑτέρων λόγων προελθούσης κρατήσεώς του.

Ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἄνευ προθεσμίας καθορισμὸν τοῦ ζητήματος τῆς ἐκδόσεως.

Ἄρθρον 12.

Προσωρινὴ παράδοσις τοῦ ἐκζητουμένου προσώπου.

Ἐὰν ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐκδόσεως ἡ μνημονευομένη εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 11 θὰ ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἐκζητοῦντος Κράτους, τὴν παραγραφὴν ἢ ἄλλα κωλύματα σοβαρὰ εἰς τὴν δίωξιν, δικαιοῦνται νὰ παραχωρήσωσι τὴν προσωρινὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐκζητουμένου προσώπου, ἐφ' ὅσον εἰδικοὶ λόγοι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι ὁ ἐκδιδόμενος θὰ ἐπαναστα λῇ εὐθὺς ὡς ἐν τῷ ἐκζητοῦντι Κράτει αἱ ἀναγκαιότεραι πράξεις, διὰ τὰς ὁποίας τὸ πρόσωπον προσωρινῶς ἐζητήθη, περατωθοῦν.

Ἄρθρον 13.

Περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως.

Ὁ ἐκδοθεὶς δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἢ καταδικασθῇ ἐν τῷ Κράτει, εἰς ὃ ἐπετράπη ἡ ἔκδοσις, οὔτε νὰ παραδοθῇ εἰς τρίτην τινὰ χώραν διὰ πράξεις τελεσθείσας πρὸ τῆς ἐκδόσεώς του ἄλλως ἢ τὴν προκαλέσασαν τὴν ἔκδοσιν.

Διὰ τὰς πράξεις ταύτας τὰς τελεσθείσας πρὸ τῆς ἐκδόσεως ὁ ἐκδοθεὶς δύναται νὰ καταδιωχθῇ, τιμωρηθῇ ἢ παραδοθῇ εἰς τρίτην χώραν μόνον:

α') Ἐὰν τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἐπέτρεψε τὴν ἔκδοσιν συναινεῖ μεταγενεστέρως. Τὴν συναίνεσιν ταύτην δὲν δύναται νὰ

une des Parties Contractantes est également réclamé par un ou plusieurs autres Etats, l'Etat requis sera libre de le livrer soit à l'Etat dont il est ressortissant soit à l'Etat sur le territoire duquel l'infraction a été commise.

Si parmi les Etats requérants ne se trouve pas l'Etat dont la personne est ressortissante, l'Etat requis pourra l'informer des réclamations parvenues de la part d'autres Etats, en lui fixant un délai de quinze jours pour faire connaître s'il entend lui aussi demander l'extradition. Les dispositions du premier alinéa de l'article 9 seront également applicables en ce qui concerne sa demande d'extradition. Autrement la personne sera livrée à l'Etat sur le territoire duquel elle a commis l'infraction la plus grave et s'il s'agit d'infractions d'une gravité égale, à l'Etat dont la demande d'extradition sera parvenue la première.

Ces dispostions ne portant pas atteinte aux engagements pris antérieurement par l'un des Etats contractants vis-à-vis d'autres Etats.

Article 11.

Ajournement de l'extradition.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou s'il a été condamné sur le territoire de l'Etat requis pour une infraction autre que celle qui a motivé la demande d'extradition, ou bien s'il s'y trouve en détention pour d'autres motifs, son extradition pourra être différée jusqu'à ce que les poursuites soient terminées ou, en pas de sa condamnation, jusqu'à ce qu'il ait subi sa peine ou qu'il en ait obtenu la remise ou bien que sa détention par d'autres motifs soit terminée.

Cet ajournement n'empêchera pas de statuer sans délai au sujet de l'extradition.

Article 12.

Rémise temporaire de l'individu réclamé.

Si l'ajournement de l'extradition mentionné au premier alinéa de l'article 11 pouvait cependant avoir comme effet, d'après les lois de l'Etat requérant le prescription ou d'autres entraves importantes à la poursuite on pourra accorder la remise temporaire de l'individu réclamé, à moins que des considérations spéciales ne s'y opposent et à la condition que l'extradé soit renvoyé aussitôt que dans l'Etat requérant les actes de l'instruction pour lesquels l'individu a été temporairement réclamé seront terminés.

Article 13.

Limites au droit d'extradition.

L'individu extradé ne pourra être poursuivi ni condamné dans l'Etat auquel l'extradition a été accordée, ni livré à un pays tiers pour des infractions commises avant son extradition autres que celle pour laquelle son extradition a été accordée.

Pour ces infractions commises avant l'extradition l'individu extradé pourra être poursuivi, puni ou livré à un pays tiers seulement:

a) Si l'Etat qui avait accordé l'extradition y consent ultérieurement. Ce consentement ne saurait être refusé

ἀρνηθῇ ἐὰν ἡ ἔκδοσις διὰ τὰς προκειμένας πράξεις προβλέπεται ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως. Τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἐξέδωκε τὸν ἐγκληματίαν δύναται νὰ ἀξιώσῃ ὅπως ἡ συναίνεσις ζητηθῇ κατὰ τὸν διαγεγραμμένον διὰ τὴν αἴτησιν ἐκδόσεως τύπον μετὰ τῶν ὑποστηριζόντων ἐγγράφων τῶν ἀριθμουμένων ἐν τοῖς ἄρθροις 4 καὶ 5.

β') Ἐὰν τὸ ρηθὲν πρόσωπον δὲν ἐγκατέλειψε, παρὰ τὴν ἔλλειψιν παντὸς ἐμποδίου, ἐντὸς προθεσμίας 48 ὡρῶν τὸ ἔδαφος τοῦ εἰς ὃ ἐξεδόθη Κράτους, μετὰ τὴν δίκην καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης μετὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς του ἢ τὴν ἀπαλλαγήν του διὰ χάριτος ἢ ἐὰν ἐπανέλθῃ εἰς τὸ Κράτος τοῦτο μεταγενεστέρως.

Τὸ Κράτος εἰς ὃ παρεχωρήθη ἡ συναίνεσις πρὸς ἔκδοσιν συμφώνως πρὸς τὸ ἐδ. α' θὰ πληροφορήσῃ τὸ ἕτερον Κράτος περὶ τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος τῆς διώξεως ἀποστέλλον αὐτῷ ἀντίγραφον κεκυρωμένον τῆς ἀποφάσεως.

si l'extradition pour les infractions en question est prévue par le présente convention.

L'Etat qui a extradé le malfaiteur pourra exiger que le consentement soit demandé dans la forme prescrite pour la demande d'extradition avec les pièces à l'appui énumérées aux articles 4 et 5.

b) Si ledit individu n'a pas quitté, nonobstant le manque de tout empêchement, dans un délai de 48 heures le territoire de l'Etat auquel il a été extradé après y avoir été jugé et, en cas de condamnation, après y avoir subi la peine ou après y avoir été gracié ou s'il y est retourné par la suite.

L'Etat auquel fut accordé le consentement à l'extradition conformément à la lettre a) informera l'autre Etat du résultat final de la poursuite en lui envoyant une copie légalisée du jugement.

Ἄρθρον 14.

Μεταγωγὴ τῶν ἐγκληματιῶν

Ἐὰν ἡ ἔκδοσις ἐγκληματίου τινὸς ἔλαβε χώραν μεταξὺ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τρίτου τινὸς Κράτους, τὸ ἕτερον Μέρος θὰ δεχθῇ, κατόπιν αἰτήσεως, τὴν μεταφορὰν του διὰ μέσου τοῦ ἐδάφους του.

Αἱ σχετικαὶ διατυπώσεις διὰ τὴν ἄδειαν τῆς ἐκδόσεως ἐφαρμόζονται ὁμοίως εἰς τὴν μεταφορὰν ταύτην.

Ἡ μεταγωγὴ θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ πρὸς ἔκδοσιν καλουμένου Κράτους, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ τρόπον θὰ καθορίσῃ τοῦτο.

Ἐὰν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ ἐκζητοῦν Κράτος ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ ἔκδοσις παρεχωρήθη δὲν παράσχῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς συναινέσεως πρὸς μεταγωγὴν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, διὰ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου δέον νὰ μεταχθῇ ὁ ἐκδοθείς, ἡ ἄδεια τῆς ἐκδόσεως ἀκυροῦται.

Article 14.

Transit des criminels.

Si l'extradition d'un malfaiteur a lieu entre l'une des Parties Contractantes et un tiers Etat, l'autre Partie accordera, sur demande, son transport à travers son territoire.

Les dispositions relatives à l'autorisation d'extradition s'appliquent également à ce transit.

Le transit sera effectué par les agents de la Partie requise, dans les conditions et par la voie qu'elle déterminera.

Si, dans le délai de deux mois à partir du jour où l'Etat requérant a été informé que l'extradition fut accordée, celui-ci ne produit pas la preuve du consentement au transit de la part de l'Etat à travers le territoire duquel l'individu réclamé doit être transporté, l'autorisation d'extradition sera nulle.

Ἄρθρον 15.

Παράδοσις τῶν πειστηρίων.

Ἅπαντα τὰ ἀντικείμενα τὰ ἀποτελοῦντα τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, ἢ τὰ χρησιμεύσαντα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ ἔγγραφα καὶ ἄλλα πειστήρια ἅτινα ἠθέλον εὑρεθῇ ἢ κατασχεθῇ κατόπιν τῆς ἐπεμβάσεως τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ ἐκζητουμένου προσώπου ἢ ἐπὶ τρίτων θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὴν ἐκζητοῦσαν ἀρχήν.

Article 15.

Remise des pièces à conviction.

Tous les objets qui constituent le corps du delit ou qui ont servi à le commettre, de même que les papiers ou autres pièces à conviction qui seraient trouvés ou saisis, par suite, de l'intervention de la justice, sur la personne réclamée ou sur des tiers seront remis à l'autorité requérante.

Cette remise s'effectuera même dans le cas où l'extradition ne pourrait avoir lieu en raison de la mort ou de la fuite du prévenu.

Seront réservés les droits des tiers sur lesdits objets qui leur seront restitués, sans frais, une fois le procès terminé.

Ἄρθρον 16.

Ἔξοδα τῆς ἐκδόσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδόσεως τὰ προκληθέντα ἐκ τῆς κρατήσεως, τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ προσώπου τοῦ ὁποίου ἡ ἔκδοσις ἐχορηγήθη ὡς καὶ τὰ ἔξοδα παρακαταθήκης καὶ μεταφορᾶς τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 15 δέον νὰ παραδοθῶσιν ἢ νὰ ἀποδοθῶσι, θέλουσιν ἐπιβαρύνει τὰ δύο Κράτη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν ἐδαφῶν. Θέλουσιν ἐπιβαρύνει τὸ ἐκζητοῦν Κράτος τὰ ἔξοδα τὰ προκληθέντα ἐκ τῆς προσωρινῆς ἐκδόσεως καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν προσώπων τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα τῆς μεταγωγῆς καὶ τῆς συντηρήσεως, ἐπὶ τῶν ἐνδιαμέσων ἐδαφῶν, τῶν προσώπων ὧν ἐχορηγήθη ἡ προσωρινὴ ἔκδοσις ἢ παράδοσις.

Article 16.

Frais d'extradition.

Les frais causés par la détention, l'entretien et le transport de la personne dont l'extradition a été accordée, ainsi que les frais de dépôt et de transport des objets qui, d'après l'article 15, devront être remis ou restitués, resteront à la charge des deux Etats, dans les limites de leurs territoires respectifs. Seront à la charge de l'Etat requérent les frais occasionnés par l'extradition temporaire et le retour des personnes mentionnées dans l'article 12, de même que les frais du

transit et d'entretien à travers les territoires intermédiaires, des individus dont l'exradition ou la remise temporaire aura été accordée.

Ἄρθρον 17.

Τελικαὶ διατάξεις.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ κυρωθῇ αἱ δὲ κυρώσεις θὰ ἀνταλλαγῶσι τὸ ταχύτερον ἐν Σόφιᾳ.

Θὰ ἄρξηται ἰσχύουσα ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων καὶ θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύϊ ἐφ' ὅσον τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν δὲν ἤθελεν ἀνακοινώσει εἰς τὸ ἕτερον, πρὸ ἓξ μηνῶν, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς συμβάσεως.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω, οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἐπέθησαν τὰς ἑαυτῶν στρογγύλας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Σόφιᾳ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1929.

(Τ.Σ.) Β. ΔΕΝΔΡΑΜΗΣ (Τ.Σ.) Α. Ο. ΜΠΟΥΡΟΦ

Article 17.

Dispositions finales.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées la plus tôt possible à Sofia.

Elle entrera en vigueur un mois après l'échange des ratifications et restera en vigueur tant que l'une des Parties contractantes n'aura pas fait connaître à l'autre, six mois d'avance, son intention d'en faire cesser les effets.

En foi de quoi, les Plenipontentiaires ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Sofia, le 21 Février 1929.

(L.S.) V. DENDRAMIS (L.S.) A. D. BOUROFF

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Βασιλείου τῆς Βουλγαρίας, προβαίνοντες εἰς τὴν ὑπογραφὴν τὴν συμβάσεως ἐκδόσεως, δηλοῦσιν ὅτι συνεφώνησαν, ὅτι τὰ συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ἀνακοινώσωσιν ἀλλήλοις κατάλογον τῶν σημείων τῆς μεθορίου ὡς καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἐπιφορτισμένων νὰ παραδώσωσιν ἢ νὰ παραλαμβάνωσι τὰ ἐκδιδόμενα πρόσωπα.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς συμβάσεως.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω, οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὸ παρὸν πρόσθετον πρωτόκολλον καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἑαυτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Σόφιᾳ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1929.

(Τ.Σ.) Β. ΔΕΝΔΡΑΜΗΣ (Τ.Σ.) Α. Ο. ΜΠΟΥΡΟΦ

PROTOCOLE ADDITIONNEL

Les Plénipontatiaires de la République Hellénique et du Royaume de Bulgarie en passant à la signature de la convention d'extradition déclarent s'être mis d'accord que les Parties contractantes se communiqueront la liste des lieux de la frontière et des autorités qui y sont chargées de remettre ou de recevoir les individus extradés.

Ce protocole fait partie intégrante de la Convention.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé ce Protocole additionnel et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Sofia, le 21 Février 1929

(L.S.) V. DENDRAMIS (L.S.) A. D. BOUROFF

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἄρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ἀρχιτέκτονος, τοπογράφου καὶ ἐμπειροτέχνου» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος,*** ὅστις λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἔχει διαφόρους διατάξεις δι' ὧν ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ ἀξιωματικοὶ δύνανται νὰ τύχουν τοῦ πτυχίου τοῦ Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, ἐνῷ οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πολυτεχνείου χρειάζονται πολυετῆ μόρφωσιν, φοιτήσιν καὶ ἐξάσκησιν διὰ νὰ λάβουν τὸ δίπλωμα. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπέδειξε πολλὰς τροποποιήσεις.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) δηλοῖ ὅτι εἰς μὲν τὸ 1ον ἄρθρον ἐδέχθη τοὺς νομίμως ἀσκήσαντας τὸ ἐπάγγελμα, εἰς δὲ τὸ 2ον προστίθεται καὶ ἡ κατηγορία τῶν μέχρι τοῦ 1918 ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς τῶν ἀρχιτεκτόνων. Προστίθενται ἐπίσης καὶ οἱ νομίμως ἐξασκήσαντες τὸ ἐπάγγελμα. Τὸ ἄρθρον 3 μένει ὡς ἔχει. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 4 ὁμολογῶ ὅτι διστάζω νὰ τὸ δεχθῶ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ τῆς συζητήσεως ἐκλείψῃ πᾶς δισταγμός. Πάντως αὐτοὶ θὰ καταταχθοῦν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐμπειροτεχνῶν.

Α. Χρηστομάνος. Εἴμεθα σύμφωνοι.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἐμμένω καὶ θὰ τὸ ἀναπτύξω, διότι ἡ διάταξις αὐτὴ ἰσχύει, ὑπεστηρίχθη δὲ καὶ ἄλλοτε κατὰ τὴν περίοδον τῆς Οἰκουμενικῆς.

Α. Χρηστομάνος. Πόσοι εἶναι οἱ ἀξιωματικοί;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν εἶναι πολλοί, ὄχι περισσότεροι τῶν 100, ἐξ ὧν οἱ 60 ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Μηχανικοῦ, εἶναι δὲ καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς ἐξελθόντας ἀπὸ τὴν παλαιὰν σχολὴν τοῦ Πολυτεχνείου.

Α. Χρηστομάνος. Τοὺς λείπουν ὅμως διάφοροι γνώσεις τῆς ἐφαρμοσμένης τέχνης.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὅλοι ὅμως ηὐδοκίμησαν, ἐνῷ δὲν ηὐδοκίμησαν οἱ τῆς παλαιᾶς σχολῆς.

Α. Χρηστομάνος. Ἐὰν δὲν εἶναι μεγάλος ἀριθμὸς ἀποσύρω τὴν ἀντίρρησίν μου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 100, ἄλλως τε περὶ αὐτῶν ἰσχύει καὶ ἄλλη διάταξις εἰδική, ἥτις εἶναι ἀσχετος μὲ τὴν διάταξιν τῆς νομίμου ἀσκήσεως, διότι οἱ ἀπόφοιτοι τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων τὸ ἤσκησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλης διατάξεως ἰσχυούσης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁμολογῶ, λέγει, ὅτι καὶ ἐγὼ ἤμην ἐνδοιαστικὸς διὰ τὸ ἄρθρον 5, ἀλλ' ἐφ' ὅσον μανθάνω ὅτι οἱ ἀπὸ τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων εἶχον τὸ δικαίωμα διὰ παλαιᾶς διατάξεως ἰσχυούσης ὀκόμη, τότε ἔχει δίκαιον ὁ συνάδελφός μου, ὅπως καὶ οἱ ἐν τῷ στρατῷ προσερχόμενοι ἐκ τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων ἀναγνωρισθοῦν.

Α. Χρηστομάνος. Τότε όμως καὶ οἱ προερχόμενοι ἐξ ὁμοτίμων σχολῶν θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ τοὺς ἐξελθόντας ἐκ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ φοιτήσαντας πολυετῶς ὑπάρχει καὶ ἕνας ἄλλος λόγος, διότι οὗτοι δὲν εἶναι κατώτεροι ἀπὸ τοὺς ἐξελθόντας ἀπὸ τὴν παλαιὰν σχολὴν τοῦ Πολυτεχνείου.

Α. Παπαναστασίου. Πρέπει, λέγει, νὰ εἴμεθα πολὺ διστακτικοὶ προκειμένου νὰ ἐπεκτείνωμεν δικαιώματα καὶ νὰ δημιουργοῦμεν νέους ἐπαγγελματίας.

Α. Χρηστομάνος. Ὥστε δέχεται ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν μετατροπήν, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν διασάφησιν τοῦ ἄρθρου 7.

Β. Καραπαναγιώτης. (Ὑπ. Συγκοινωνίας). Τὸ τροποποιῶ ἵνα γίνῃ διοικητικὸς διαγωνισμὸς καὶ ἐξακριβωθῇ ἡ ἱκανότης των (ἀναγινώσκει τροπολογίαν). Διὰ τοὺς ἐμπειροτέχνας, συνεχίζει, διὰ τὸ μέλλον δέχομαι νὰ γίνωνται ἐξετάσεις.

Α. Χρηστομάνος. Τότε τὸ ἄρθρον 8 πρέπει νὰ διαγραφῇ.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπ. Συγκοινωνίας). Ἀφῆστε ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 8 τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὄχι τοῦ νομοσχεδίου. Δέχομαι τὴν πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς διαγράφων τὸ ἀναφερόμενον διάταγμα ὡς καταργηθέν. Ὡς πρὸς τὸ 9 ἄρθρον διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὁ φόβος ποὺ λέγετε τὸ τροποποιῶ, ἀνάγων τὰς περιπτώσεις αὐτὰς εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις.

Α. Χρηστομάνος. Ὥστε εἴμεθα σύμφωνοι, πλὴν τοῦ ἄρθρου 5.

Α. Μάρκου. Μεταξύ, λέγει, τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, ἅτινα τιμοῦν τὴν Ἑλλάδα, εἶναι καὶ τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον, ἀποδόσαν ἐπιστήμονας τιμῶντας τὸν τόπον. Θεωρῶ, συνεχίζει, ὅτι εἶναι ζήτημα Κοινοβουλευτικῆς ἀρχῆς νὰ ἐξονυχίζεται πολὺ τὸ ἀντικείμενον, προκειμένου περὶ νομοθετήματος ὅπερ πρόκειται νὰ παραγάγῃ ἐπιστήμονας ἐκ διαφόρων προελεύσεων. Μέχρι τοῦ 1925 οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων εἴτε πενταετοῦς εἴτε ἑπταετοῦς φοιτήσεως δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἢ τοῦ ἀρχιτέκτονος. Κατὰ τὸ 1925 Ν. Διάταγμα ἄνευ τῆς Κοινοβουλευτικῆς βασάνου παρέσχε τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ φρονῶ ὅτι τὸ σφάλμα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τὸ ἐπαναλάβῃ ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ὅτι ἡ προέλευσις τῶν ἐξασκούντων ἕνα ἐπάγγελμα δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ διαφόρους πηγὰς πρέπει νὰ τηρῆται ζηλοτύπως. Διότι δὲν εἶνε ἀκριβὲς ἐν προκειμένῳ τὸ λεγόμενον, ὅτι οἱ ἀκολουθήσαντες δεκαετῆ ἢ ἑπταετῆ σπουδὰς εἶχον τὴν αὐτὴν μόρφωσιν μὲ τὴν Πολυτεχνικὴν σχολήν, εἴτε τὴν παλαιάν, εἴτε τὴν νέαν. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν Στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων διδάσκονται μόνον γεφυροποιΐαν καὶ παραστατικὴν γεωμετρίαν, θὰ ἔλθῃ δὲ αὔριον ἕνας ἄλλος Ὑπουργὸς νὰ συμπεριλάβῃ καὶ ἄλλους. Ἤδη πρόκειται περὶ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ στράτευμα. Πόσοι ἄρα γε εἶναι οὗτοι;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Ἐλάχιστοι ὑποθέτω.

Α. Μάρκου. Πάντως δημιουργοῦμεν ἓν κακὸν προηγούμενον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ ἐρωτῶ ἐὰν ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων οἱ ἔχοντες πενταετῆ καὶ ἑπταετῆ φοίτησιν εἶναι ὅμοιοι πρὸς τοὺς τοῦ Πολυτεχνείου.

Α. Μάρκου. Ὄχι, καὶ ἔχομεν περὶ τούτου ἔγκυρον γνώμην.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἔχομεν τὴν γνώμην τῆς Συγκλήτου τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Α. Μάρκου. Ἔχετε καὶ κείμενα;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὰ ἔχω καὶ εἶναι περίεργος αὐτὸς ὁ θόρυβος.

Α. Μάρκου. Ὁ θόρυβος εἶναι δίκαιος διότι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι μετὰ μεγάλην ἐπιστημονικὴν φοίτησιν θὰ ἔχουν συναγωνιστὰς ἄλλους ἀνθρώπους ἐργασθέντας εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα ἐπὶ 30ετίαν.

Γ. Καφαντάρης. Ὁ θόρυβος δὲν εἶναι ἀδικαιολόγητος, διότι δὲν παρέχεται καμμία πληροφορία.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἐγνωμοδότησαν ἡ Σύγκλητος καὶ τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον ὑπὲρ τῶν θεσπιζομένων διατάξεων εἶναι ἡ καλλιτέρα πληροφορία.

Γ. Καφαντάρης. Καὶ αὐταὶ αἱ γνῶμαι εἶναι χρήσιμοι, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλη πληροφορία.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἀπὸ τῆς πρώτης, λέγει, ἡμέρας ἀφ' ἧς κατετέθη τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον συζητήσεως, διότι οἱ σπουδασταὶ τοῦ Πολυτεχνείου ἐνόμιζον ὅτι ἀδικοῦνται, ἐπεκουρήθησαν δὲ καὶ παρὰ τοῦ τύπου κατακρίναντός με διότι ὄψιθεν ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ τὸ παλαιὸν μου ἐπάγγελμα ἠθέλησα νὰ δόσω διπλώματα εἰς τοὺς συναδέλφους μου. Ἀντιπροσωπεία φοιτητῶν μοὶ παρεπονέθη, δὲν κατώρθωσα ὅμως νὰ τοὺς πείσω καὶ τοὺς ἐδήλωσα ὅτι θὰ παραπέμψω τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Σύγκλητον καὶ εἰς τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον καὶ διὰ τὰς διατάξεις διὰ τῶν ὁποίων νομίζουν ὅτι θίγονται θὰ θὰ δεχθῶ τὰς ἀπόψεις τῆς Συγκλήτου καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Διὰ Νομοθ. Διατάγματος, συνεχίζει, ἰσχύοντος ἤδη, ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐπαγγέλματος εἰς τοὺς ἐκ τῆς σχολῆς Εὐελπίδων προερχομένους, μάλιστα δὲ ἐπετρέπετο ὅπως οἱ μὲν τεταρτοετεῖς τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων κατατάσσωνται εἰς τὴν τελευταίαν τάξιν τοῦ Πολυτεχνείου, οἱ δὲ τριτοετεῖς εἰς τὴν προτελευταίαν. Αὐτὰ εἶναι ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐγὼ ἀντὶ νὰ κυρώσω τὰς διατάξεις αὐτὰς ἂν ἐνδιαφερόμην ὑπὲρ τῶν πρώην συναδέλφων μου ἐπεφυλάχθην νὰ ἀκούσω τὰς γνώμας τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῆς Συγκλήτου καὶ νὰ συμμορφωθῶ πρὸς αὐτάς. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰς ἄλλας κατηγορίας καθώρισα ἐξετάσεις. Αὐτὴ εἶναι ἡ εὔνοια τὴν ὁποίαν κατηγορήθην ὅτι ἤσκησα ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ στρατῷ συναδέλφων μου. Ἤδη ἡ σύγκλητος καὶ τὸ Τεχν. Ἐπιμελητήριον διὰ γνωμοδοτήσεών των ἀφίνουν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ἀτροποποίητον, δηλαδὴ τὴν ἀποδέχονται ἀνεπιφυλάκτως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμόν, δὲν ἔχω ἀσφαλῆ δεδομένα, φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ὑπολείπονται περισσότεροι τῶν 15 ἀποφοίτων ἐν τῷ στρατῷ ποὺ νὰ ἔχουν δικαίωμα, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, διὰ νὰ κάμουν χρῆσιν αὐτοῦ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπηρετήσει καὶ ἐπὶ τριετίαν εἰς ἐργασίαν τῆς Διευθύνσεως Μηχανικοῦ.

Θ. Χαβίνης. Ὅταν, λέγει, ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων εἶχε 5 τάξεις ἦτον ἀντίγραφον τῆς Πολυτεχνικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων ἐξ ἧς ἐξέρχονται καὶ Μηχανικοί. Μάλιστα διὰ τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι ἐξέρχοντο τέλειοι μηχανικοί, μαθηματικοί, φυσικοί, ἀλλ' ὄχι τέλειοι ἀξιωματικοί. Δι' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐξελθόντες ἀπὸ τὴν Σχολὴν εὕρομεν δυσκολίας, διότι δὲν εἴχομεν πρακτικὴν μόρφωσιν. Συνεχίζων μνημονεύει τὰ μαθήματα τὰ ὁποῖα ἐδιδάσκοντο τότε εἰς τὴν Σχολήν.

Ι. Γρηγοράκης. Μάλιστα οἱ πρῶτοι διευθυνταὶ τοῦ Πολυτεχνείου προήρχοντο ἀπὸ τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

Θ. Χαβίνης. Γεγονὸς εἶναι ὅτι δύνανται κάλλιστα οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Εὐελπίδων νὰ κάμουν τὸν μηχανικὸν καὶ ὁ θόρυβος εἶναι ἀδικαιολόγητος, διότι καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ κάμουν χρῆσιν τῆς διατάξεως εἶναι ἐλάχιστοι.

Γ. Καφαντάρης. Προσπάθεια διαφωτίσεως γίνεται, διὰ νὰ ἴδωμεν κατὰ ποῖον τρόπον θὰ λαμβάνουν διπλώματα ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξασκήσουν ὡρισμένον τεχνικὸν ἐπάγγελμα. Θὰ ἐπεθύμουν συνεπῶς νὰ γνωρίζω ἐὰν οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Εὐελπίδων μέχρι τοῦ Διατάγματος τοῦ 25 ἐξήκουν τὸ ἐπάγγελμα.

Θ. Χαβίνης. Ναί.

Γ. Καφαντάρης. Τότε διατὶ ἡ διάταξις;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν ὑπάρχει ἀπαγόρευσις.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ ὅλον ζήτημα εἶνε ἂν ὑπάρχῃ πρακτικὴ ἀνάγκη νὰ δοθοῦν αὐτὰ τὰ δικαιώματα εἰς ἀνθρώπους μὴ διακούσαντας εἰδικὰς σπουδάς. Ἰσχυρίζεσθε ὅτι οἱ τυχόντες παλαιάτερον μορφώσεως δύνανται νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δι' ἐμὲ ἐξέλιπε πᾶς δισταγμὸς διὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5.

Γ. Καραντάρης. Τίς ἡ ἀνάγκη τοῦ νομοθετήματος; Ἂν ὑπάρχῃ διάταξις περιττεύει ἡ σημερινὴ καὶ ἐγείρομεν ἀνησυχίαν ἄνευ λόγου. Ἐὰν δὲν ἔχουν τοῦτο τὸ δικαίωμα διατὶ τοὺς τὸ δίδομεν τώρα πολλαπλασιάζοντες τοὺς ἐπιστήμονας;

Θ. Χαβίνης. Δὲν γνωρίζω λέγει ἂν πρὸ τοῦ διατάγματος τοῦ Παγκάλου ὑπῆρχε νόμος ἐπιτρέπων τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος. Γνωρίζω μόνον ὅτι τὰ μισὰ κτίρια τῶν Ἀθηνῶν τὰ ἔκαμαν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Μηχανικοῦ.

Ι. Παπαφλέσσας. Καὶ τὰ καλλίτερα στρατιωτικὰ κτίρια.

Θ. Χαβίνης. Τὰ καλλίτερα κτίρια τὰ ἔκαμαν στρατιωτικοί. Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρχιτέκτονος τὸ ἐξήσκουν ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ μηχανικοί. Πάντως, ἐπιλέγει, οὐδεὶς φόβος ἀνησυχίας ὑπάρχει ἐκ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου.

Α. Χρηστομάνος. Ὁ λόγος τῆς ἀνησυχίας, λέγει, δὲν ἦτο ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 ἀλλ' ἐκ τοῦ ἄρθρου 6, καθ' ὃ θὰ ἐξηκολούθει ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων νὰ ἔχῃ ἀποφοίτους ἰσοτίμους πρὸς τοὺς τοῦ Πολυτεχνείου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐθέσαμεν ἐξετάσεις καὶ μάλιστα διὰ νόμου καὶ ὄχι διὰ Διατάγματος.

Γ. Καραντάρης. Εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς δοθῇ ἕνας ἀριθμός;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ κρίνῃ τὴν τύχην τῆς διατάξεως. Ἐὰν κριθῇ περιττὸν τὸ νομοσχέδιον θὰ μείνῃ ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπάρχουσα διάταξις, ἥτις εἶναι ἐλευθεριωτέρα.

Γ. Καραντάρης. Ἡμεῖς περιμένομεν τὰς πληροφορίας αὐτὰς διότι εἶναι στοιχεῖα θεμελιώδη διὰ τὴν συζήτησιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡμεῖς θὰ ζητήσωμεν νὰ ψηφισθῇ ἡ διάταξις ἐφ' ὅσον ἔχουν δεκτὴ ἢ τετὴ φοίτησιν εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Διὰ νὰ μὴ γυμνωθῇ ὁ στρατὸς ἠναγκάσθημεν τὸ δικαίωμα αὐτὸ εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τοῦ Ὑποβολικοῦ καὶ τοῦ Μηχανικοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω πρὸς καθησύχασιν, ὅτι ἡ διάταξις ἡ ἐπιτρέπουσα τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος εἶναι ἰσχύουσα καὶ ὅσοι ἤθελον νὰ ἐπωφεληθοῦν αὐτῆς θὰ ἔφευγον ἀπὸ τὸν στρατόν.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ διάταξις εἶναι ὑπὸ κρίσιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ἐν ἰσχύϊ νομοθετικὸν καθεστὼς καὶ ὅποιος ἤθελε νὰ ἐπωφεληθῇ τὸ ἔκαμε, ἂν δὲ ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον τὸ ἔχουν τὸ δικαίωμα.

Γ. Καφαντάρης. Ἰσχύει καὶ ἄνευ τοῦ νομοσχεδίου;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἰσχύει.

Γ. Καφαντάρης. Τότε εἶναι περιττὴ ἡ νέα διάταξις.

Μεθ' ὃ κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς ***α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν*** ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων τῶν λιμενικῶν ταμείων» ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἐπὶ τῆς α' συζητήσεως κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ Τ.Τ.Τ.».

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι καὶ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ εἶναι ὀλίγον τί σχετικὸν πρὸς τὸ προηγούμενον περὶ μηχανικῶν.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δηλοῖ ὅτι ἐδέχθη ὅλας τὰς τροπολογίας τῆς Ἑτεροτῆς, προσέθεσε δὲ ὅπως ὁ διοικητὴς γίνεται πρότασει τοῦ Συλλόγου.

Α. Χρηστομάνος. Καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 18 πρέπει νὰ γίνῃ τροποποίησις.

Ν. Ἀβραὰμ (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὑποβάλατε σχετικὴν τροπολογίαν.

Μεθ' ὃ τὸ νομοσχέδιον γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Π. Βουλγούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Εἰσηγούμενος νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ προαγωγῆς καὶ προστασίας τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιοτεχνίας» λέγει ὅτι αἱ τροποποιήσεις αὐταὶ κατέστησαν ἀναγκαῖαι. Ἀναπτύσσων αὐτάς, λέγει, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1ου ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως χώρων ἀναγκαίων διὰ τὰς βιομηχανίας, ἡ δὲ διάρκεια τῆς νέας ἰσχύος τῶν διατάξεων αὐτῶν ὁρίζεται ἐξαετής, τροπολογοῦμεν ὅμως τὰς διατάξεις ὅταν πρόκειται περὶ ἀξιολόγου ἐπιχειρήσεως, ἐπιχειρήσεως δηλαδὴ ἡ ὁποία θὰ ἐχῃ κεφάλαια τοὐλάχιστον 10,000,000. Συνεχίζων ἀναπτύσσει τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ λέγει ὅτι καθιέρωται πρόνοια ὅπως τὸ ἀνώτατον ὅριον προτιμήσεως τῶν ἐγχωρίων βιομηχανικῶν προϊόντων, τὸ ὁποῖον σημερινῶς μὲ τὸ Ν. Δ. τοῦ Νοεμβρίου 1925 δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 20 ο/ο τῆς τιμῆς αὐτοῦ, δύναται νὰ αὐξηθῇ διά τινας κλάδους τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας μέχρι 20, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θ' ἀποτελῆται ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας, τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους καὶ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Δημοσίου λογιστικοῦ. Ἡ βιομηχανία, λέγει συνεχίζων, δὲν εἶναι πλέον εἰς τὴν παιδικήν της ἡλικίαν. Σήμερον ἐλάβε μίαν ἔκτασιν τοιαύτην ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εἷς τῶν κυριωτέρων κλάδων τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Ἀναφέρων δὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, λέγει, ὅτι τῷ 1926 αὐτὴ ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀξίαν τῶν 7 δισεκατομμυρίων, τῷ 1927 τῶν 10 δισεκατομμυρίων καὶ τῷ 1928 τῶν 11 δισεκατομμυρίων. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ὅμως τούτους περιλαμβάνονται καὶ αἱ βιομηχανίαι τῶν ἀλευροβύλων, καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἀξία τῆς πρώτης ὕλης ἥτις φέρεται ἔξωθεν, ἀλλὰ καὶ πάλιν καὶ μὲ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτὴν ἡ ἀξία τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη. Ἡ δὲ βιομηχανία ἀκατασχέτως αὐξάνεται. Πρέπει ὅμως, λέγει συνεχίζων, νὰ ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ δι' ἄλλον λόγον. Ἡ δημογραφικὴ μας κίνησις ἔλαβε τοιαύτην τροπὴν ὥστε νὰ ἀτενίζωμεν πρὸς τὴν βιομηχανίαν ὡς πρὸς εἰς ἕνα κλάδον ἀπορροφητικὸν τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ. Κατὰ τὸ 1870 ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς ἀνήρχετο εἰς 17 ο/ο ὁ δὲ ἀγροτικὸς εἰς 83 ο/ο. Κατὰ τὸ 1880 ἡ ἀναλογία τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ ηὐξήθη γενομένη 21 ο/ο. Τὸ 1896 ἡ ἀναλογία αὕτη παρέμεινε εἰς 21, τὸ 1920 ἡ ἀναλογία τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ ἦτο 26 ο/ο, κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν ὁ ἀστικὸς πληθυσμός, ἀνέρχεται εἰς 33 ο/ο, ὥστε, ὡς βλέπετε, εἰς μίαν 50ετίαν ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς ἐδιπλασιάσθη. Ἔχομεν λοιπὸν ἀνάγκην ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας πρὸς ἀπορρόφησιν τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐκπλαγῆτε διότι δίδομεν τόσα μεγάλα ποσὰ εἰς τὴν βιομηχανίαν, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆσθε ὅτι ἡ τάσις ἥτις ὑπάρχει σήμερον εἰς τὴν ἐκβίασιν τῆς ἐξαγωγῆς αὐξάνει, ἡ δὲ μορφὴ αὕτη τοῦ συναγωνισμοῦ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων κάτω ἀκόμη καὶ τοῦ κόστους αὐτῶν ἐλάβε τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπικουρήσῃ τὰς βιομηχανίας ταύτας θὰ καταστραφοῦν. Ἐν Ἑλλάδι λογῳ ἀκριβῶς τοῦ συναγωνισμοῦ αὐτοῦ κατεστράφησαν ἐπιχειρήσεις, μία τοιαύτη ἦτο ἡ ἐπιχείρησις τῶν ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν, ἑτέρα ἐπιχείρησις εἶναι τῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων, διότι

εἰσήγγειλαν ἐνταῦθα λαμπτῆρες, οἵτινες ἐστοίχιζον ὅσον ἐστοίχιζεν ὁ τελωνειακὸς δασμός.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰ κράτη, λέγει, ἀγωνίζονται κατὰ τοῦ ἀθεμίτου αὐτοῦ συναγωνισμοῦ καὶ νομίζω ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ λάβωσι καὶ νομοθετικὰ μέτρα.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Οἱ δὲ τεράστιοι συνδυασμοὶ οἵτινες γίνονται εἶναι ἐπικίνδυνοι. Ἡμεῖς ὅμως πλὴν τῶν κινδύνων αὐτῶν τοῦ συναγωνισμοῦ ἔχομεν καὶ τὸν κίνδυνον ἐκ τῶν ἡθῶν μας. Διότι πάσχομεν ἀπὸ ξενομανίαν. Ἐπεσκέφθην τελευταίως ἕνα ἐργοστάσιον εἰδῶν ἐπενδύσεως, εἶχε δὲ λαμπρὰ προϊόντα, ἀλλὰ παραδύξως εἶδα εἰς τὰ κυτία νὰ ὑπάρχουν ἐτικέτες ὅτι προέρχονται ἐκ Γαλλίας, Ἀγγλίας, Γερμανίας, ἐρωτήσας δὲ τὸν κατασκηνάρχην ἐπληροφορήθην ὅτι ἀναγκάζεται νὰ βάλῃ τὰς ἐτικέτας αὐτὰς διότι οἱ ἀγοραστὰι νομίζοντες ὅτι εἶναι ξένα πράγματα τὰ ἀγοράζουν.

Συνεχίζων ἀναφέρει καὶ ἕτερα τοιαῦτα παραδείγματα καὶ λέγει ὅτι πρὸ ἐτῶν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις διέθεσε πίστωσιν ἑνὸς ἑκατομ. λιρῶν διὰ τὴν προπαγάνδαν τῆς καταναλώσεως τῶν προϊόντων τῆς Αὐτοκρατορίας. Θὰ ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ κάμωμεν σχετικὰς σφραγῖδας εἰς τὰ ταχυδρομεῖα συνιστῶντες νὰ ἀγοράζουν ἑλληνικὰ προϊόντα. Ἔκαμα καθ' ἡμᾶς μου νὰ εἴπω αὐτὰ τὰ πράγματα ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, διότι ὁ κόσμος παραπλανᾶται ὅτι ἔχει κρίσιν καὶ μόλον τοῦτο προτιμᾷ νὰ ἀγοράζῃ τὰ ξένα προϊόντα, ἕνεκα στοιχίζουσι περισσότερον. Δὲν φρονῶ, λέγει, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπω τίποτε ἄλλο πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πρῶτον ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα θὰ ὑποβληθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς βιομηχανίας. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ βιομηχανία μας δὲν ἦτο δημοφιλής, ὁ δὲ κόσμος ἔλεγεν ὅτι αὕτη συντηρεῖται ἐκ τῶν δασμῶν. Ἔκαμα μίαν στατιστικὴν τῶν βιομηχανιῶν, ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῷ τελειοῦσθαι, διὰ νὰ ἴδω ποῖαι εἶναι αἱ δασμοσυντήρητοι. Σήμερον ὅμως ἡ ἀντιδημοτικότης κατὰ τῆς βιομηχανίας δὲν εἶναι δικαιολογημένη. Πρέπει δὲ νὰ ἀτενίζωμεν εἰς αὐτὴν ὡς εἰς ἕνα τῶν σπουδαιοτέρων κλάδων τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας ὅστις θὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ ὅπως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος ἐπιστραφῇ εἰς τὴν Βουλήν. Συγχρόνως παρακαλῶ ὅπως ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος ἀκόμη ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ συζητήσῃ τὰ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἀποσταλέντα νομοσχέδια.

Ἡ Βουλὴ δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου περὶ ταχ. ἀνταποκρίσεως καὶ ὥρᾳ 8 1)2 μ. μ., συνινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν Δευτέραν καὶ ὥραν 4 1)2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος ἀ. α.
Γ. ΚΑΛΟΥΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ'

Δευτέρας 10 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Καλούδης,*** πρεσβύτερος τῶν παρόντων βουλευτῶν, καταλαμβάνων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, τὴν ἕδραν τοῦ Προέδρου, (ἅτε ἀπόντων τοῦ κ. Προέδρου καὶ τῶν κ. κ. Ἀντιπροέδρων, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει ἀναφορὰν διαφόρων Σωματείων Καρδίτσης διαμαρτυρομένων κατὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκεῖ Ἐφορείας. Ἐπίσης διαμαρτυρίαν τοῦ Πανθεσσαλικοῦ Συνδέσμου ἐργολήπτων ζητούντων νὰ ἀναθεωρῶνται αἱ τιμαὶ τῶν τιμῶν μονάδων.

Οἱ ἀγροδόται Κερκύρας αἰτοῦνται τὴν ταχεῖαν ψήφισιν τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως ἀγρολήπτικῶν κτημάτων Κερκύρας, ἀπαλλοτριωθέντων ἐπὶ Παγκάλου.

Οἱ ἐπαγγελματίαι Καρδίτσης, διαμαρτυρόμενοι διὰ τὸ ἀνελεύθερον σύστημα ἐλέγχου τοῦ ἐκ σταφυλῶν οἰνοπνεύματος, αἰτοῦνται τὴν ἀκύρωσιν τῶν ὑποβληθέντων προστίμων, τὴν κατάργησιν τοῦ ἀνελευθέρου νόμου 3416 καὶ ἀντικατάστασιν τούτου διὰ τοῦ νόμου 3251.

Αἱ ὀργανώσεις τῶν Μακεδονομάχων Καστορίας καὶ Σερρῶν αἰτοῦνται τὴν μὴ τροποποίησιν τοῦ νόμου 4413.

Οἱ κάτοικοι τοῦ συν. ισμοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ Καβάλλας αἰτοῦνται τὴν κατὰ δέκα δόσεις ἀποπληρωμὴν τῶν χρεῶν των καὶ ἀποφυλάκισιν τῶν κρατουμένων.

Τὸ ἐν Σπάρτῃ παράρτημα τοῦ Συνδέσμου ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, διαμαρτυρόμενον κατὰ τῆς τακτικῆς τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, αἰτεῖται τὴν αὔξησιν τῶν συντάξεων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν.

Οἱ ἀγωγιάται Καρπενησίου καὶ περιχώρων αἰτοῦνται τὴν λῆψιν νομοθετικοῦ προστατευτικοῦ μέτρου ὑπὲρ τῆς τάξεώς των λόγῳ τῆς ἀθρόας εἰσαγωγῆς τῶν αὐτοκινήτων.

Οἱ ἰδιοκτῆται παραπηγμάτων ἐπὶ τοῦ ἀγορασθέντος χώρου διὰ τὴν ἀνέγερσιν ταχυδρομείου Καβάλλας αἰτοῦνται τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως.

Οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκατεστημένοι ἐκ Μαλακασίου Καλαμπάκας αἰτοῦνται τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ σχολείου τοῦ χωρίου των.

Ὁ Σύλλογος ἐνοικιαστῶν Ἡρακλείου ὑποβάλλει διαφόρους γνώμας σχετικῶς μὲ τὸ ἐνοικιοστάσιον καὶ παρακαλεῖ ὅπως αὐτὰ τύχωσι τῆς δεούσης ἐκτιμήσεως.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Κουτσίνας*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Ι. Λαχερδᾶ κατοίκου Λαρίσης αἰτουμένου ἀποζημίωσιν δυνάμει τοῦ νόμου περὶ ἐπιτάξεως.

Οἱ κρατούμενοι εἰς τὰς φυλακὰς Κεφαλληνίας αἰτοῦνται τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτίσεως τοῦ ὑπολειπομένου τῆς ποινῆς των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς Ἑκατονταετηρίδος.

Οἱ γραμματεῖς τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Θεσσαλονίκης αἰτοῦνται τὴν ταχυτέραν ψήφισιν τῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3391.

Οἱ διδάσκαλοι τοῦ Συνδέσμου τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Σερρῶν ὑποβάλλουν σχετικὴν τροπολογίαν ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον.

Ὁ Σύλλογος Μακεδονομάχων Θεσσαλονίκης «Παῦλος Μελᾶς» παρακαλεῖ, ὅπως κατὰ τὴν ψήφισιν τῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4413 ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὡρισμένα αὐτῶν ἀπόψεις.

Ὁ Ν. Γ. Ἀναγνωστόπουλος κάτοχος ἐκτάσεως εἰς θέσιν

Μαμαρώνη καὶ Χλεποβοῦνι διαμαρτύρεται διὰ τὰς γενομένας ζημίας ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ διὰ τὰς μελλούσας νὰ δημιουργηθῶσιν ἐκ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου ὑπὲρ τῆς Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Λούλης*** καταθέτει τηλεγράφημα διαφόρων κατοίκων τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων, διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μελετωμένην ἵδρυσιν αὐτονόμου ὀργανισμοῦ τοῦ καπνοῦ.

Οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὑπότροφοι τοῦ Βελλείου κληροδοτήματος, αἰτοῦνται τὴν αὔξησιν τῆς ἐκ δραχ. 500 ὑποτροφίας των.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας ἐπαγγελματιῶν Βερροίας, αἰτεῖται τὴν ἵδρυσιν ἐπιμελητηρίου ἢ τὴν παροχὴν δικαιώματος συμμετοχῆς εἰς τὸ ἐπαγγελματικὸν ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης.

Τὸ σωματεῖον τῆς Ἑνώσεως τῶν εἰς χρυσᾶς δραχμὰς ἠσφαλισμένων ὑπὸ τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας Ζωῆς ἡ «Ἀνατολὴ» αἰτεῖται τὴν εἰς χρυσὸν ἀπόζημίωσιν τῶν μελῶν τοῦ σωματείου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Γιαννόπουλος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ ἐποικιστικοῦ ὑπαλλήλου Ἐμμανουὴλ Κωνσταντίνου, αἰτουμένου τὴν προσμέτρησιν τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ κυβερνήσει ὑπηρεσίας του εἰς τὴν συντάξιμον αὐτοῦ ὑπηρεσίαν.

Οἱ ἐκτὸς θέσεως πτυχιοῦχοι τῶν Σχολῶν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὑποβάλλουν ὑπόμνημα σχετικὸν μὲ τὸν τρόπον τῆς προσλήψεώς των ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις.

Οἱ κάτοικοι τῶν τέως δήμων Κυμαίων καὶ Κωτυλαίων καὶ ὁ λαὸς τοῦ χωρίου Ἁγίου Λουκᾶ διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρυστίας.

Τὸ κοινοτικὸν Συμβούλιον, τὸ Συμβούλιον τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ ἡ σχολικὴ ἐπιτροπὴ Φαρσάλων αἰτοῦνται τὴν μὴ μετάθεσιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Ἀναστασοπούλου.

Οἱ πρόσφυγες, οἱ ἔφεδροι ἀκτήμονες παλαιοελλαδῖται καὶ οἱ ἔφεδροι Ἠπείρου διαμαρτύρονται διὰ τὴν διανομὴν τοῦ κτήματος Γίδα καὶ αἰτοῦνται τὴν ἐπανεκδίκασιν τοῦ ἀγροκτήματος τούτου.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Δοξάτου διαμαρτύρεται κατὰ τῶν προσφύγων βουλευτῶν Δράμας ἐπιζητούντων τροποποίησιν τοῦ νόμου 1728 περὶ διανομῆς τῶν οἰκοπέδων Δοξάτου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν ἐν Τυρνάβῳ ἐπαγγελματικῶν Σωματείων περὶ χρησιμοποιήσεως τῶν στρατώνων Τυρνάβου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Φωκᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα ἐπιτροπῆς γονέων Ἀργοστολίου διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἔλλειψιν διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμνασίου Ἀργοστολίου.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῶν τυροκόμων Κεφαλληνίας ζητούντων τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἅλατος, τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν τυροκομίαν.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. ***Σ. Κωστόπουλος, Μ. Τσιγδέμογλου, Ο. Πανταζίδης, Γ. Σχινᾶς,*** καὶ ***Π. Χατζῆς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3552 περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Λούλης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Κοντοδίνας, Ν. Κουπαροῦσος, Γ. Βασιλειάδης, Π. Τσιτσίλιας*** καὶ ***Δ. Ἀνδρεάδης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28)8)25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Αἰλιανὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Πολυχρονίδης, Ν. Τζερμιᾶς, Μ. Βολουδάκης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28)8)25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Οἱ κ.κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), ***Α. Παπᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς), ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν), ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας), ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Ε. Ἐμμανουηλίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κύρους ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένων ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν».

Οἱ κ. κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης), ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν), ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας), ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας), ***Α. Παπαδάτος*** (Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ ***Ε. Ἐμμανουηλίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων τῆς ἐκτης Συντακτικῆς ἀποφάσεως τῆς 25 Φεβρουαρίου 191 ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Κουτσοπέταλος, Ι. Ἀθανασιάδης, Σ. Ἀναστασιάδης, Α. Μυλωνογιάννης, Μ. Μαντᾶς, Ε. Τριποδάκης, Α. Παπαοικονόμου, Δ. Ἡρακλείδης, Ι. Γρηγοράκης, Π. Χατζῆς*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ δικηγόρων διατάξεων».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ δολοφονηθέντος Διευθυντοῦ τῶν δασῶν Πλαν. Μαρκοπούλου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

1) «Περὶ καταργήσεως ἐν Φθιώτιδι τοῦ χωριστοῦ δικαιώματος χορτονομῆς». (Πρότασις νόμου).

2) «Περὶ τοῦ τρόπου συντηρήσεως τῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Γυθείου ἡ «Ὑπαπαντὴ» καταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ Γ. Σ. Κυργιαννάκου περιουσίας» καὶ

3) «Περὶ ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4097 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων:

1) «Περὶ ἐγκρίσεως δαπανῶν ἀποπερατώσεως, ἐπισκευῆς καὶ ἐπιπλώσεως Δικαστικῶν τινῶν μεγάρων καὶ «περὶ μισθώσεως οἰκημάτων» καί,

2) «Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 79 καὶ 89 τοῦ Ν. Δ. τῆς 9)16 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἐκδικάσεως μικροδιαφορῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1920 Ν. Δ. «περὶ ἱδρύσεως Γραφείου προστασίας ἐλληνικῶν σύκων».

Ἡ ***Γερουσία*** ἀποστέλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων ψηφισθέντα τὸ πρῶτον παρ' αὐτῆς:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 24)31 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. α') τοῦ νόμου ΓΩΛΤ' τοῦ 1911 «περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας» καί, β') τοῦ νόμου 2237 τοῦ 1920 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΩΛΤ'» κλπ.

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19)30 Νοεμβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ ποινικῶν κλητήρων» καί,

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου (12 Μαΐου) 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ ἀπὸ 19 Νοεμβρίου 1925 Ν. Ν. «περὶ ποινικῶν κλητήρων».

Ὁ κ. *Γ. Παπανδρέου* (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4212 «περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀρχαιολογικοῦ χώρου τμήματος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν».

Ἡ *ἐπὶ τῆς Προνοίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ* ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

1) «Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων καὶ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ Στρατῷ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

2) «Περὶ ἀποζημιώσεως μικροϊδιοκτησιῶν καὶ ἀνακλήσεως γενομένων παραχωρήσεων γηπέδων».

3) «Περὶ προσθέτων διατάξεων τοῦ νόμου 3967 «περὶ ἀνεγέρσεως τῶν συνοικισμῶν Νέας Σμύρνης καὶ Νέας Καλλιπόλεως».

4) «περὶ προσθέτων διατάξεων εἰς τὸν νόμον 3715 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1928 Ν. Δ περὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως» καὶ

5) «περὶ ἐγκρίσεως χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς τοὺς πρώην τροφίμους τοῦ καταργηθέντος Ἐθνικοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Οἰκοτροφείου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη».

Μεθ' ὃ ὁ κ. *Πρόεδρος* ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ:

«Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 98 τῆς 3)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ι. Παπαφλέσσα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ σχέδιον Νόμου καταρτίζεται ἤδη ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο καθοριστθείσης Ἐπιτροπῆς. ἐλπίζεται δὲ ἡ περάτωσις αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1930».

Ὁμοίως ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργοῦ:

«Ἐπαναφέροντες τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Λευκάδος Βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι εἰς τοὺς ἀναπήρους χορηγεῖται ἄδεια μονοπωλήσεως καπνοῦ, παρέχονται δὲ καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου θυμάτων πολέμου ἀνὰ 5.000 δραχμαὶ βοήθημα, δι' ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν. Παρακαλοῦμεν τὸν ἀξιότιμον κύριον βουλευτὴν νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ποῖοι λιανοπωληταὶ ἐκ Λευκάδος, ζητήσαντες τυχὸν ἀπὸ τὸ ταμεῖον Θυμ. Πολέμου τὸ βοήθημα τοῦτο, δὲν τὸ ἔλαβον».

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 78)27-1-30 ἐρωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Νομαρχία Πρεβέζης διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 12323 καὶ 12647 ἐγγράφων της ὑπέβαλεν ἡμῖν δικαιολογητικὰ διὰ τοὺς ἀναπήρους πολέμου καπνοπώλας καὶ κατοίκους Πρεβέζης 1) Μιχαὴλ Μαλακάσην, 2) Ἠλίαν Βαγενᾶν καὶ 3) Δημοσθένην Στραγαληνόν. Αἱ αἰτήσεις αὗται περιῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἡμῶν πρωτοκολληθεῖσαι διὰ τῶν ἀριθμῶν 443,595 καὶ 596 τῆς 23-1-30.

Ἐκ τούτων ἐξεδικάσθη ἡ ὑπόθεσις Δ. Στραγαλινοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐν τῇ Συνεδρίᾳ αὐτοῦ τῆς 30-130 καὶ ἐνεκρίθη βοήθημα ἐκ δραχμῶν 5.000 δι' ἐνίσχυσιν τοῦ καπνοπωλείου του, ὅπερ ἀποστέλλεται αὐτῷ διὰ τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Τῶν λοιπῶν ἀναπήρων τὰ δικαιολογητικὰ δὲν ἦσαν πλήρη καὶ ἐπεστράφησαν ἵνα τὰ συμπληρώσωσι διὰ πιστοποιητικοῦ ἀπορίας»,

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. *Γ. Στράτος* λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεώς του, δι' ἧς, κατόπιν τῆς παραγγελίας τῶν δύο ἀντιτορπιλλικῶν τύπου «Ντάρντο», παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδίᾳ τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποία ἡ ναυτικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, προβαίνει προκαταρκτικῶς εἰς τὴν δήλωσιν, ὅτι αἱ κρίσεις τὰς ὁποίας θέλει ἐπιφέρει τόσον ἐπὶ τῶν ἀναγνωσθησομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐγγράφων ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναπτυχθησομένου ζητήματος εἶναι κρίσεις ἀπολύτως προσωπικαί.

Εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κυρίου θέματος λέγει ὅτι τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου περὶ τῆς ναυτικῆς πολιτικῆς τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Κυβέρνησις παρέσχεν εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ἐγγραφῇ διὰ τὴν παροῦσαν ἐπερώτησιν, φρονῶν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ὡς Κράτος ἐφόσον δὲν ἤθελεν ἐξασφαλίσει ἀπόλυτον τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου ἔναντι τοῦ πιθανοῦ ἀντιπάλου, ὡς εἶχε ταύτην διατηρήσει πᾶσα Ἑλληνικὴ πολιτεία ἀπὸ 3,000 ἐτῶν. Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦτο τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου ἔφερε, προσθέτει, τὴν Κυβέρνησιν ὡς σκοποῦσαν νὰ ἐξοπλίσῃ τὴν χώραν δι' ἑλαφρῶν σκαφῶν καὶ ἀεροπλάνων.

Ἐξετάζων τὴν δρᾶσιν τῶν ἑλαφρῶν σκαφῶν κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον, ἀναγινώσκει ἀπόσπασμα ἐκθέσεως τοῦ ναυάρχου Μπῆττυ πρὸς τὸν ναύαρχον Τζέλλικο περὶ τῆς ναυμαχίας τῆς Γιουτλάνδης, ἐν ᾗ ἐκθέσει ὁ ναύαρχος Μπῆττυ ἀναφέρει ὅτι τὰ ἀντιτορπιλλικὰ καὶ γενικῶς τὰ ἑλαφρὰ σκάφη δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀναπτύξουν ἐν συνόλῳ δρᾶσιν ἐπιτυχῆ. Ἐν ἀντιπαρβολῇ ἀναγινώσκει ἀποσπάσματα ἐκθέσεως τοῦ ἀρχεναύαρχου Τζέλλικο ποιοῦντος ἐξηγημοτάτην μνείαν περὶ τῆς δράσεως τοῦ θωρηκτοῦ στόλου κατὰ τὴν τιτάνειον ταύτην ναυμαχίαν. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκει περικοπὴν ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ναυμαχία τῆς Γιουτλάνδης» βιβλίου τοῦ ναυάρχου von Hase ἀρχηγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ γερμανικοῦ καταδρομικοῦ «Der Flieger» θεωροῦντος τὴν ἐν γένει δρᾶσιν τῶν ἀντιτορπιλλικῶν ὡς ὑστερήσασαν τῶν προσδοκιῶν αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐπ' αὐτῶν βασισθῇ. Πρὸς τούτοις ἀναγινώσκει περικοπὰς ἐκ σειρᾶς ἄρθρων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν τῆς Ἀγγλίας Τσῶρτσιλ, γραφέντων κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1928, ἐν οἷς ἀναπτύσσονται οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἰσχυροτέρα τοῦ κόσμου ναυτικὴ δύναμις ἐξακολουθεῖ νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ πυροβόλου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ βάθρον τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου.

Ἐν συναφείᾳ ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸς τὸν τέως αὐτοκράτορα Γουλιέλμον ἔκθεσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γερμανικοῦ στόλου ναυάρχου φὸν Σέε, ἐξηγοῦντος ὅτι τὸ ἀποφασιστικὸν κτύπημα κατηγέχθη ὑπὸ τοῦ βαρέος πλοίου καὶ ἐξαίροντος τὴν ἀνάγκην ὅπως στραφῇ πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἡ προτίμησις τοῦ γερμανικοῦ Ναυαρχείου, αὐξηθῇ δὲ καὶ βελτιωθῇ ἡ μαχητικότης τοῦ ὅπλου αὐτοῦ. Τέλος ἀναγινώσκει ἀπόσπασμα σχετικοῦ βιβλίου τοῦ Γάλλου ὑποναυάρχου Καστέξ, ἀποτελοῦντος, ὡς λέγει, παγκόσμιον αὐθεντίαν εἰς τὰ ναυτικὰ ζητήματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Διακόπτων λέγει, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ ὑποναυάρχου Καστέξ, ἐκδοθὲν κατὰ Νοέμβριον τοῦ λήξαντος ἔτους, ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν καὶ συνομολογεῖ ὅτι τὸ κῦρος τοῦ ναυτικοῦ τούτου συγγραφέως εἶναι ἐξαιρετικόν.

Ὁ κ. *Γ. Στράτος* συνεχίζων ἐπικαλεῖται τὴν γνώμην καὶ τούτου, ὑποστηρίζοντος ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως τῶν ἑλαφρῶν σκαφῶν ἀπεδείχθησαν ἀνάξια λόγου.

Εἰσερχόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δράσεως τοῦ ὑποβρυχίου ὡς πολεμικοῦ ὅπλου ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι τὸ ὑποβρύχιον, ἀποτελοῦν ὅπλον εὐωνον εἰς χεῖρας τῶν ἀδυνάτων, ἀπεδείχθη ἐν ἀρχῇ τοῦ μεγάλου πολέμου, ὁπότε δὲν

εἶχον τελειοποιηθῇ τὰ μέσα τῆς κατ' αὐτοῦ ἀμύνης, ὡς ὅπλον τρομερὸν ἐναντίον τῶν ἐφοδιοπομπῶν, τῶν ἐμπορικῶν σκαφῶν καὶ τῶν μεμονωμένων πολεμικῶν μονάδων αἵτινες ἤθελον ἐμπέσει εἰς τὴν ἀκτῖνα τῆς δράσεως αὐτοῦ. Οὐχ' ἧττον ὅμως, προσθέτει, καίτοι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις μάχης ὑποβρυχίου καὶ βαρείας μονάδος, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ νίκη εὑρίσκεται μὲ τὸ μέρος τῆς δευτέρας διὰ πλείστους ὅσους λόγους, κυρίως δὲ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ μέση ταχύτης τοῦ ἐπιπλέοντος πολεμικοῦ σκάφους εἶναι ὑπερτριπλασία τῆς ἀνωτάτης δυνατῆς ταχύτητος τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἀναπτύξῃ τὸ καταδυόμενον. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης του ταύτης ἐπικαλεῖται καὶ πάλιν τὸν Γάλλον ὑποναύαρχον Καστέξ, χαρακτηρίζοντα ἐν τῷ προμνησθέντι βιβλίῳ του τὸ ὑποβρύχιον ὡς ὅπλον ἀποτυχόν, ἀδυνατοῦν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν του ἐὰν δὲν στηρίζεται ἐπὶ βαρέως στόλου.

Ἐφόσον λοιπόν, τονίζει, ταῦτα πιστοποιοῦνται καὶ ὑπὸ τῶν γεγονότων καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιτελικῶν συγγραφέων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βασισθῇ τις ἐπὶ τοῦ ἑλαφροῦ στόλου, ἡ ἐξέλιξις τοῦ ὁποίου εἶναι εἰσέτι ἀδιάφορα. Κἂν ταῦτα ἰσχύουν διὰ τὴν βόρειον θάλασσαν, κατόπιν τῶν προηγουμένων τὰ ὁποῖα παρέσχον αἱ ἐκεῖ λαβοῦσαι χώραν γιγαντώδεις ναυμαχίαι κατὰ τὴν μάκραν τοῦ μεγάλου πολέμου, χειρότερα συνθῆκαι ὑφίστανται ἐν Αἰγαίῳ λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, τῆς φύσεως τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν βάσεων, τῶν θαλασσίων ἡμῶν συγκοινωνιῶν, τῆς πολυνησίας κλπ. Παρὰ τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Η.Ν. ἡμῶν εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐφάμιλλοι τῶν εὐρωπαίων, εἶναι, λέγει, ζήτημα ἐὰν θὰ δυνηθῶσι, μὲ τὰ ὅπλα τὰ ὁποῖα προτίθεται ἡ Κυβέρνησις νὰ παράσχῃ εἰς αὐτούς, νὰ ἀποδώσωσιν ὅ,τι ἐξ αὐτῶν ἀναμένεται, ἐφόσον τοῦτο θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀνθρωπίνους αὐτῶν δυνάμεις. Ἐπικαλούμενος ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὸν Ἄγγλον ἀρχιναύαρχον Τζέλλικο, γράφοντα περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τορπίλλης ἡ νάρκης ἐπὶ τῶν γερμανικῶν σκαφῶν, ὅτι κατὰ τὴν 20ωρον ναυμαχίαν τῆς Γιουτλάνδης ἐπὶ 94 Ἀγγλικῶν καὶ 100 Γερμανικῶν τορπιλλῶν μόνον αἱ 3 εὗρον τὸν στόχον ἐπὶ τῶν βαρέων σκαφῶν, ἤτοι κατ' ἀναλογίαν 1.06 ο)ο, καὶ ἀναπτύσσων τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ Ἄγγλου ἀρχιναύαρχου, λέγει ὅτι, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ τορπιλλικοῦ ἡμῶν στόλου ἐκ 3 μοιρῶν, ἤτοι 9 σκαφῶν, κατορθώσῃ νὰ ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὁλόκληρον τὸν ἀριθμὸν τῶν τορπιλλῶν αὐτοῦ, ἤτοι 54 τορπίλλας, κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην οὔτε μία τορπίλλη ἐπιτυχὴς ἀντιστοιχεῖ ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου βαρέος σκάφους. Ἀλλά, προσθέτει, καὶ ἐπιτυγχάνουσα, οὐδὲν ἄλλο, κατὰ τὰς αὐτὰς πάντοτε παρατηρήσεις, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰμὴ μόνον τὴν κατὰ 20 ο)ο ἐλάττωσιν τῆς ταχύτητος τοῦ ἀντιπάλου πλοίου, ἐλάττωσιν ὅμως ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ σοβαρὰν μείωσιν τῆς μαχητικότητος αὐτοῦ.

Καὶ ἂν αἱ ἐλπίδες αὗται, προσθέτει ἐν συνεχείᾳ, εἶναι πιθαναὶ ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεως ἐν ἡμέρᾳ, ἐκμηδενίζονται προκειμένου περὶ νυκτερινῆς ἐπιθέσεως, διὰ πλείστους ὅσους λόγους, καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ἀντίπαλος ἡμῶν δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ νύκτωρ τοῦ ὁρμηγηρίου αὐτοῦ, ἐφόσον εἶναι πλησίον αἱ στρατιωτικαὶ ἡμῶν βάσεις καὶ δύναται οὗτος ἐξερχόμενος νὰ δρᾷ καὶ νὰ ἐπανέρχεται ἀμέσως εἰς τὰ ἴδια.

Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ τρίτον ἐκ τῶν ἑλαφρῶν ὅπλων, τὸ ὅπλον τῆς ἀεροπορίας, λέγει ὅτι ἀτυχῶς δὲν ἔχομεν πολεμικὴν πεῖραν περὶ τοῦ ὅπλου τούτου διότι ἡ ἀλματώδης αὐτοῦ ἐξέλιξις ἐπετεύχθη μεταπολεμικῶς. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων ὅμως αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κατὰ τὴν διάρκειαν μεγάλων γυμνασίων, καὶ δὴ τῶν γυμνασίων τοῦ ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ, δύναται, λέγει, νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὸ ἀεροπλάνον ὡς βοηθητικὸν ὅπλον δὲν εἶνε ἀμελητέα ποσότης. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν πειραμάτων τὰ ὁποῖα ἐγένοντο, ἡ δρᾶσις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς ποσοστὸν μεῖζον τῶν 2.05 ο)ο, καὶ τοῦτο ἐπὶ πλοίων ἐν ἀκτοπλοΐᾳ.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω πείθουν, τονίζει ἐν συνεχείᾳ, ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἑλαφροῦ στόλου εἶναι λίαν ἐπισφαλὴς καὶ ὅτι ἡ ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐπικράτησις αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τύχης. Δὲν δύναται ὅμως, προσθέτει, νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὴν ὕπαρξιν ἡμῶν ὡς Κράτους θὰ ἐξαρτήσωμεν ἐκ τοῦ στοιχείου τούτου. Κατὰ τῆς τοιαύτης τυχὸν ἀντιλήψεως εἶναι, λέγει, ὑποχεωμένος νὰ διαμαρτυρηθῇ, καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ μὲ ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις. Σὺν τῇ διαμαρτυρίᾳ του δὲ ταύτῃ ἐκφράζει καὶ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ εὐτυχὴς διὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν ἀπὸ ναυτικῆς ἀπόψεως ῥαΐνει ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς Κυβερνήσεις, ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης μέχρι σήμερον, διότι αὗται στηριζόμεναι εἰς τὴν γνώμην ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν ἤθελεν ἐπισκευάσει τὰ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ καταδρομικὰ, δὲν ἔλαβον τὴν δέουσαν πρόνοιαν, μετὰ ταῦτα δὲ, ὅταν ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐπισκευὴ τῆς σημαντικῆς ταύτης ἀντιπάλου μονάδος, οὐδὲν μέτρον ἔλαβον ὅπως ἐπιτυχθῇ ἀντιστάθμισμα εἰς τὴν διασκευασθεῖσαν ἐν τῷ Αἰγαίῳ ναυτικὴν ἰσορροπίαν. Ὄχι μόνον δὲ τοῦτο συνέβη, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐνῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐν Παρισίοις μικτοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Διαιτητηρίου ὑπεχρεώθημεν εἰς τὴν παραλαβὴν ναρείας ναυτικῆς μονάδος παραγγελθείσης ἀπὸ ἐτῶν εἰς Γερμανικὰ ναυπηγεῖα, δὲν ἐπαύσαμεν νὰ διατηρῶμεν πολυτελεῖς ἀποστολὰς πρὸς ἐπίτευξιν ἀκυρώσεως τοῦ μετὰ τῶν ναυπηγείων τούτων συμβολαίου.

Ἀναφερόμενος ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐκποιήσῃ τὰ πλεῖστα τῶν παλαιῶν σκαφῶν, ὡς ἄμαχα, παρατηρεῖ ὅτι αἱ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀντιτορπιλικῶν τύπου «Θύελλα» δαπάναι ἀνῆλθον ἀπὸ τοῦ 1922 μέχρι σήμερον εἰς 580.612 λίρ. Ἀγγλίας.

Ὁ κ. *Δ. Μπότσαρης* (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν) διακόπτων παρέχει σχετικὰς ἐξηγήσεις, τονίζων ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο διατέθη ὄχι μόνον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐν λόγῳ ἀντιτορπιλικῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων μονάδων τοῦ στόλου, ἐν οἷς καὶ τῶν δύο θωρηκτῶν «Λήμνος» καὶ «Κιλκίς».

Ὁ κ. *Γ. Στράτος* ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἀνέφερε τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ νὰ ἀσκήσῃ πολεμικὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, διότι τὸ ἐξεταζόμενον ζήτημα εἶναι μᾶλλον τεχνικόν. Εἰς ἐνίσχυσιν δὲ τῆς γνώμης του ὅτι καλῶς πράττουσα ἡ Κυβέρνησις ἐχαρακτήρισεν ὡς ἄμαχα καὶ προτίθεται νὰ ἐκποιήσῃ τὰ πολεμικὰ ταῦτα, ἀναφέρει ὅτι ἡ Γαλλία διατηρεῖ σκάφη ἡλικίας 20 καὶ πλέον ἐτῶν. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ παραδείγματος τούτου καὶ ἕτερος λόγος, προσθέτει, ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν τῶν ἐν λόγῳ σκαφῶν, ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως πλοίων πρὸς ἐκγύμνασιν τῶν πολυπληθῶν στελεχῶν καὶ τῶν πολυπληθῶν ἐπιτελείων, τὰ ὁποῖα ἤδη ποιοῦνται τὰς διατριβάς των εἰς τὰς οἰκίας των καὶ ἐκπαιδεύονται εἰς τὴν ξηράν. Καὶ διὰ τὴν συνοδείαν τῶν ἐφοδιοπομπῶν ὅμως θὰ ἠδύναντο, ὡς λέγει, νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ ἐν λόγῳ σκάφη. Εἰδικῶς δὲ διὰ τὰ θωρηκτὰ «Λήμνος καὶ «Κιλκίς», τὴν ἀγορὰν τῶν ὁποίων χαρακτηρίζει ὡς ἄστοχον, διότι ταῦτα εὐθὺς ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς καθελκύσεως αὐτῶν ἀπεδείχθησαν ἄμαχα, ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἠδύναντο ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὁριστικῶς προκριθῇ ὁ ἑλαφρὸς στόλος, νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πλωτὰ πυροβολεῖα τῶν δύο κυριωτέρων τῆς Ἑλλάδος, κόλπων, τοῦ Θερμαϊκοῦ καὶ τοῦ Σαρωνικοῦ. Τὴν γνώμην περὶ ἱκανότητος αὐτῶν ν' ἀντεπεξέλθουν ἐπιτυχῶς ἐναντίον ἀντιπάλου μονάδος παρερχόμενος ὡς ἐστεργμένην σοβαρότητος, ἀναπτύσσει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους δέον νὰ υἱοθετηθῇ ἡ προεκτεθεῖσα ἀποψις του περὶ χρησιμοποιήσεως τῶν δύο τούτων πολεμικῶν ὡς πλωτῶν πυροβολείων.

Ἀναφερόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ὑποστηριζομένην γνώμην, ὅτι, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς σοβαρᾶς εἰρηνιστικῆς κινήσεως τῶν λαῶν καὶ τῆς ὀσημέραι ἀναπτύξεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὁ κίνδυνος τοῦ πολέμου διαρκῶς ἀπομακρύνεται, ἐκφράζει τὴν διαπύρον εὐχὴν ὅπως ὁ διεθνὴς οὗτος ὀργανισμὸς ἀποβῇ πράγματι ἡ νέα Ἀμφικτυονία τῶν νεωτέρων λαῶν. Παρατηρεῖ ὅμως συναφῶς, ὅτι, ἐφ' ὅσον τοιαύτην ἀκολουθοῦμεν εἰρηνιστικὴν πολιτικήν, οὐδεὶς λόγος ὑφίστατο

ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ 2.000 ἑκατομμυρίων κατ' ἔτος ὑπὲρ τῶν πολεμικῶν τῆς χώρας ἀναγκῶν. Θὰ ἔπρεπε, λέγει, νὰ συμπτυχθοῦν εἰς ἓν τὰ δύο πολεμικὰ Ὑπουργεῖα καὶ τὸ νεοσύστατον τῆς Ἀεροπορίας, ἵνα, ἐν τῇ ἀπευκταίᾳ περιπτώσει τῆς ἀποτυχίας τοῦ θεσμοῦ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τῆς ἐπανόδου τῶν λαῶν εἰς τὴν ἀρχέγονον κατάστασιν, ἀποτελέσῃ τοῦτο τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, τὸν πυρῆνα τῆς ἐξελίξεως τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἀεροπορικῶν τῆς χώρας δυνάμεων. Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ἀνακοινωθέντος τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἄποψιν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δὲν συμφέρει ἡ ὑπὲρ τοῦ ἑλαφροῦ στόλου προτίμησις τῆς Κυβερνήσεως. Διότι, ἐξηγεῖ, ὁ ἑλαφρὸς στόλος ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως δι' 9 τοὐλάχιστον νεοτεύκτων ἀντιτορπιλλικῶν τύπου ὁμοίου πρὸς τὰ ἐν Ἰταλίᾳ παραγγελθέντα, καὶ ἑτέρων 2, πλὴν τῶν 6 παραγγελθέντων, ὑποβρυχίων, νεωτάτου ἐπίσης τύπου. Ἐπὶ τούτοις ἡ πρὸς τὸν ἑλαφρὸν στόλον προτίμησις, θὰ εἶχε, λέγει, ὡς συνέπειαν τὴν ἐπάκτιον ὀχύρωσιν τῶν δύο κόλπων διὰ τεσσάρων πύργων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς 230.000 λιρῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ 920.000 λιρῶν. Ὑπολογιζομένης εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς τιμῆς τῶν ἀναγκαιούντων νέων ἀντιτορπιλλικῶν, ἓξ διακοσίων ἑξήκοντα πέντε χιλιάδων λιρῶν ἑκάστου, ἤτοι 2.280.000 λιρῶν, καὶ τῆς ἀξίας τῶν δύο νέων ὑποβρυχίων ἐκ 240.000 λιρῶν, τὸ σύνολον τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἑλαφροῦ ἡμῶν στόλου, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ ἔχωμεν ἐξησφαλισμένην τὴν ὑπεροπλίαν, ἀνέρχεται εἰς 3.445.000 λιρῶν. Ἐν συναφείᾳ ἀναφέρει ὅτι τὰ ναυπηγεῖα Βουλκὰν ζητοῦν ὡς ἀποζημίωσιν 565,000 λιρῶν διὰ νὰ ἀπαλλάξωσιν ἡμᾶς τῆς ὑποχρεώσεως νὰ παραλάβωμεν τὴν Σαλαμῖνα, ἑτέρας δὲ 542.000 λιρῶν ὡς τόκων πρὸς 6 0/0 τῆς ἀπαιτήσεώς των ταύτης. Ἐναντι τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης τῶν Γερμανικῶν ναυπηγείων, ὑπάρχουν, ὡς λέγει, πληροφορίαι καθ' ἃς ἡ Σαλαμὶς μετασκευασθεῖσα κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀντὶ 3,250,000 λιρῶν καὶ ν' ἀποτελέσῃ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀγγλου ἀρχιναυπηγοῦ Ντεϋκοὺρ ἓν τῶν ἰσχυροτέρων πολεμικῶν πλοίων τοῦ κόσμου. Ἐὰν δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσθέσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν πολεμοφοδίων, ὑπολογιζομένην εἰς 250,000 λιρῶν, καὶ τὴν ἀξίαν τῆς δεξαμενῆς ἤτις ἀναγκαίως εἰς τὸ νέον τοῦτο σκάφος, ὑπολογιζομένην εἰς 300,000 λιρῶν, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἐκτελέσεως προγράμματος ἑλαφροῦ στόλου καὶ ἑτέρου βαρέως ὑπολογίζεται εἰς 1,400,000 λιρῶν περίπου.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ὡς κατώτατον ὅριον δαπανῶν διὰ τὴν παραλαβὴν τῆς Σαλαμῖνος, τὴν πρωτοφειδιαν πυρομαχικῶν καὶ τὴν ἀγορὰν δεξαμενῆς ὑπολογίζεται τὸ ποσὸν τῶν 3,800,000 λιρῶν, ὡς ἀνώτατον δὲ τῶν 4,100,000 λιρῶν.

Ὁ κ. **Γ. Στράτος** ἀντιπαρατηρεῖ ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀγοράσωμεν καὶ μεταχειρισμένην δεξαμενὴν εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ πολὺ τῆς ἀξίας της.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** προσθέτει ὅτι τὰ 3 παλαιὰ θωρηκτὰ Ὕδρα, Σπέτσαι καὶ Ψαρρὰ μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπέκτησαν δεξαμενήν, δεξαμενιζόμενα προηγουμένως εἰς ξένα ναυπηγεῖα.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) τονίζει εἰς ἀπάντησιν ὅτι δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον, ἐφόσον τὸ Γιαβοὺζ ἔχει ἰδίαν δεξαμενήν, νὰ προστρέξωμεν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης εἰς ξένα ναυπηγεῖα.

Γ. Στράτος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ συντήρησις τοῦ Κιλκίς, τῆς Λήμνου καὶ τῶν 9 ἀντιτορπιλλικῶν θὰ στοιχίζῃ εἰς τὸ Κράτος πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσον θὰ στοιχίζῃ ἡ συντήρησις τῆς Σαλαμῖνος, διότι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ἄλλων δαπανῶν θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἔχωμεν 11 κυβερνήτας ἀντὶ τοῦ ἑνός. Κύριοι βουλευταί, περαίνων τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀσθενῆ μου ἀγόρευσιν ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ Κυβέρνησις, μετὰ λεπτὸν σοβαρῶς, σοβαρώτατα τὸ ζωτικὸν τοῦτο διὰ τὴν χώραν ζήτημα, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν τεχνικῶν αὐτῆς συμβούλων, προβῇ εἰς ἀπόφασιν σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ ἐκ τοῦ μεγάλου πολέμου διδάγματα καὶ πρὸς τὴν ψυχολογίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Ἐν πάσῃ ὅμως ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐὰν δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις ἐμμείνῃ εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν, ὀφείλω, κατερχόμενος τοῦ βήματος, νὰ ἐκφράσω τὴν εὐχὴν ὅπως οἱ φόβοι καὶ οἱ δισταγμοὶ τοὺς ὁποίους εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω ἐνώπιον ὑμῶν ἀποβῶσιν ἀστήρικτοι καὶ ἀβάσιμοι, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα συνοψίζεται εἰς ὡρισμένα θέματα, πρῶτον ἐὰν ἔχωμεν πιθανότητας πολέμου, καὶ τοῦτο εἶναι βασικόν, δεύτερον ἂν θὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸν πιθανὸν ἀντίπαλον καὶ τρίτον τί ἐκάμαμεν καὶ τί θὰ κάμωμεν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Διὰ τὸ πρῶτον ἔχω πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ πρέπει ἐκτὸς ἡμῶν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ ἔχουν τὴν διάθεσιν νὰ μὴ διαταράξουν τὴν εἰρήνην, διότι δὲν ἀποκλείονται διαθέσεις διαταράξεως τῆς εἰρήνης, ἂν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ γραφόμενα εἰς ἓν ἐπίσημον περιοδικὸν τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ πιθανοῦ ἀντιπάλου. Ἐξεταστέον λοιπὸν ἐὰν ὑπάρχουσῶν τοιούτων διαθέσεων θὰ ἀποσοβηθῇ ὁ πόλεμος διὰ τῆς Κ. Τ. Ε. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅπως καὶ ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν ἐξεδήλωσαν τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ σύρραξις, ἐφόσον ὑπάρχει ἡ Κ.Τ.Ε.

Α. Παπαναστασίου, Γ. Καφαντάρης. Μεταξὺ μικρῶν Κρατῶν.

Π. Ρεδιάδης. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τοῦδὲν ὁ θέλων τὸν πόλεμον θὰ ὑπάκειται εἰς τὴν πίεσιν τῶν Δυνάμεων καὶ ἂν ἡ Κ.Τ.Ε. θὰ δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἐκτὸς τῶν ναυτικῶν καὶ χερσαίας δυνάμεις. Διὰ τοῦτο μᾶλλον διπλωματικῶς θὰ ὠφελεῖ κανεὶς νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὸ κῦρος καὶ ἡ προσωπικότης τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ μόνη ἀσπὶς ποὺ μᾶς ἀπομένει. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε προχθὲς ὅτι θὰ ἔχωμεν 10 χρόνια εἰρήνην καὶ ὅτι, ἂν σκοτεινιάσῃ ὁ ὁρίζων, δυνάμεθα ἐντὸς ἔτους νὰ παρασκευασθῶμεν, ἀλλὰ διὰ τὸ ναυτικὸν δὲν εἶναι ἀρκετὸς ἕνας χρόνος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Εἶπα ὅτι ἐλπίζω, ὅτι θὰ ἔχωμεν 10 χρόνια εἰρήνην καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ στρατὸς παρασκευάζεται ταχύτερον τοῦ ναυτικοῦ.

Π. Ρεδιάδης. Ὅπως ἐπίσης δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ στρατὸς τελειώνει τὸν πόλεμον. Ἀλλὰ ἂν ἡμεῖς δὲν κυριαρχῶμεν τῆς θαλάσσης πῶς θὰ συγκεντρωθῇ ὁ στρατὸς καὶ πῶς θὰ ἐφοδιασθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ χώρα; Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ περιστάσεις καθ' ἃς ἡ κυριαρχία τῆς Θαλάσσης δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ὅπως συνέβη μὲ τὴν Γερμανίαν, κρατήσασαν ἐπὶ τετραετίαν, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα Κράτη, ἐν οἷς καὶ ἡ Ἑλλάς, μὴ δυνάμενα νὰ ζήσουν ἄνευ τῆς κυριαρχίας τῆς Θαλάσσης. Μέσον τῆς κυριαρχίας εἶναι ὁ στόλος καὶ πρέπει νὰ ἐξετάσῃ κανεὶς ποῖος εἶναι ὁ καλύτερος στόλος καὶ γενικῶς καὶ δι' ἡμᾶς. Τοὺς τεχνικοὺς λόγους τοὺς συνηγοροῦντας ὑπὲρ τῶν βαρέων σκαφῶν δὲν θὰ ἐξετάσω.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Κατ' ἀνάγκην θὰ λεχθοῦν καὶ τεχνικὰ ζητήματα τῶν ἑκατέρωθεν ἀπόψεων πρὸς διαφώτισιν.

Π. Ρεδιάδης. Θὰ ἐξεταθῇ λοιπὸν ὁ στόλος στρατηγικῶς καὶ τεχνικῶς, καὶ εἰς τὴν πρώτην ἄποψιν παίζει ρόλον ἡ ἐκλογὴ τοῦ χρόνου, νὰ ἔχῃ δηλ. τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐπιθέσεως καὶ νὰ τὴν διατηρήσῃ μέχρι τέλους τοῦ πολέμου. Στόλος ἀναμένων τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶναι ὁ στόλος ὁ προσιδιάζων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μήπως ἕνας ἀντίπαλος ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐξέλθῃ εἰς μάχην ὅταν θέλῃ.

Π. Ρεδιάδης. Καὶ ὁ ἄλλος ἔχει τὸ καθῆκον νὰ τὸν περιμένῃ ἀπ' ἔξω.

Γ. Σακαλῆς. Χρειάζεται τότε περίσσεια δυνάμεων.

Π. Ρεδιάδης. Ὄχι καὶ μεγάλη.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θὰ ἔχῃ ὅμως καὶ ἐξάντλησιν. Σχετικῶς μὲ τοῦτο, συνεχίζει, ἔχω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι, ὅταν ἐδγήκαμεν εἰς τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον, ἡ γνώμη, ὅλων τῶν εἰδικῶν ἦτο ὅτι ὁ Τουρκικὸς στόλος ἦτο ἰσχυρότερος ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας καὶ ἐγὼ τοὺς εἶπα «μπορεῖτε νὰ ἐξασφαλίσετε τὰς μεταφορὰς μας;» Μοῦ εἶπαν: «ὄ,τι μπορέσουμε θὰ κάμουμε, δὲν εἴμαστε ὅμως βέβαιοι». Τότε ὁ Κουντουριώτης μοῦ εἶπε: «ἐμεῖς θὰ τοὺς κλείσουμε στὰ Δαρδανέλια καὶ θὰ τοὺς περιμένουμε νὰ βγοῦν καὶ θὰ τοὺς σπάσουμε τὰ μοῦτρα». Ὁ Τουρκικὸς στόλος ἐθεώρει ἑαυτὸν ἰσχυρότερον καὶ βγῆκε.

Π. Ρεδιάδης. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ Ναύαρχος Κουντουριώτης ἀντελήφθη τότε ὅτι διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν τῆς Πατρίδος ἔπρεπε νὰ πάῃ νὰ περιμένῃ καὶ ἐπῆγε.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Καὶ τώρα χρειάζονται δύο πράγματα, νὰ ἔχωμεν καὶ πάλιν ἕνα Κουντουριώτην, καὶ ἐλπίζομεν σ' αὐτό, καὶ νὰ καταστραφοῦν τὰ ἀεροπλάνα καὶ τὰ ὑποβρύχια.

Π. Ρεδιάδης. Ὁπωσδήποτε, διὰ νὰ εὕρωμεν ποῖα εἶναι τὰ καταλληλότερα σκάφη πρέπει νὰ θέσωμεν ὡς βάσιν ὅτι πρέπει νὰ εἶναι τοιαῦτα ὥστε νὰ ἔχουν τὴν πρωτοβουλίαν. Τοιαῦτα σκάφη εἶναι τὰ βαρέα καὶ οὐδὲν Κράτος ἐνεπιστεύθη τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης στὰ ἐλαφρὰ καὶ ἂν ποῦ ἐφηρμόσθη ἄλλη παρέκκλισις τοῦτο ἐγένετο παρεκβατικῶς. Εἶναι βέβαιον ὅτι μὲ τὰ βαρέα σκάφη ἔχομεν θετικὴν ὑπεροχὴν καὶ ὄχι ἀρνητικήν. Τώρα διὰ διαφόρους λόγους ἔχει παρέλθει ὁ καιρὸς νὰ σκεφθῶμεν διὰ βαρέα σκάφη καὶ τοῦτο εἶναι προφανές. Οὐκέτι ἦδη καιρός. Μετὰ τὸ 1922 ὑπῆρχεν ἓν χρέος, τὸ Γαλλιπέν, ὅπερ ἀφῆκεν ἡ συνθήκη τῆς Λωζάννης εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ κάθε νοικοκυρεμένο μυαλὸ ὤφειλε νὰ συλλέγῃ χρήματα ἵνα κάμῃ ἀντίστοιχον λύσιν. Πραγματικότης εἶναι ὅτι εἴμεθα ἤδη ἄοπλοι καὶ πραγματικότης εἶναι ὅτι τὸ πρόγραμμα ὅπερ ἔθεσεν ἦδη εἰς ἐνέργειαν ἡ Κυβέρνησις μένει ἡ μόνη ἐλπὶς ἐὰν ἐφαρμοσθῇ εὐστόχως καὶ ἁρμοδίως.

Ι. Ράλλης. Πόσος χρόνος ἀπαιτεῖται;

Π. Ρεδιάδης. Ὀλιγώτερος ἀπὸ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ παραγγελία καὶ ἡ κατασκευὴ ἑνὸς βαρέος πλοίου.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ «Σαλαμὶς» πόσο θέλει;

Π. Ρεδιάδης. 2 1)2 χρόνια.

Γ. Καφαντάρης. Διὰ τὰ ἐλαφρά;

Π. Ρεδιάδης. Ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τοῦ προγράμματος.

Π. Τσαλδάρης. Εἴπατε ὅτι οὐκέτι καιρὸς διὰ τὰ βαρέα.

Π. Ρεδιάδης. Κατ' ἐμὲ ὁ στόλος ὅλος πρέπει νὰ ἀναμορφωθῇ μὲ βάσιν τὴν ἀεροπορίαν, ὁ δὲ ἐλαφρὸς στόλος θὰ εἶναι βοηθητικός.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ ἂν ἀναπτυχθῇ ἡ ἀεροπορία χρειάζεται καὶ ὁ βαρὺς στόλος;

Π. Ρεδιάδης. Ἂν εἴχαμε καιρὸν θὰ ἐπέρναμεν ἕνα καράβι ἀκολουθοῦντες τὴν πετατημένην. Ἡ ἀεροπορία ὅμως ἐξ ἄλλου ἔχει μεγάλην ἐξέλιξιν καὶ ἡ κυριαρχία ἐξασφαλίζεται ἢ μὲ βαρύτατα σκάφη ἢ μὲ ἀεροπλάνα ἐπικουρούμενα μὲ ἐλαφρὸν στόλον.

Π. Τσαλδάρης. Εἴπατε ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ κυβερνητικὸν πρόγραμμα ἕως ὅτου δυνηθῶμεν νὰ πάρωμεν τὸ μεγάλο πλοῖο. Αὐτὸ λέγετε; Αὐτὸ ἐγράψατε;

Π. Ρεδιάδης. Ἔγραψα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν στόλον μας ὡς βοηθητικὸν καὶ βάσις νὰ εἶναι ὁ ἀεροπορικὸς στόλος. Τρέφω μεγάλην ἐμπιστοσύνην καὶ ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸν ἀεροπορικὸν στόλον. Ἔγραψα βεβαίως ὅτι μεγάλα καὶ βαρέα σκάφη εἶναι ἐξασφαλιστικὰ τῆς κυριαρχίας καὶ προσῆκον εἰς ἡμᾶς ἦτο πρὸς αὐτὰ νὰ ἀποβλέψωμεν, ἐφόσον ὅμως δὲν ὑπάρχει καιρὸς ἡ μόνη λύσις, ἡ ἀπομένουσα, εἶναι ὁ ἀεροπορικὸς στόλος καὶ τὰ ἐλαφρὰ σκάφη.

Ι. Ράλλης. Διατί δὲν ὑπάρχει καιρός;

Π. Ρεδιάδης. Θέλει 3 χρόνια.

Ι. Ράλλης. Καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως;

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἡ «Σαλαμὶς» χρειάζεται δύο χρόνια καὶ ἄλλο σκάφος 3 χρόνια. Ὁ κ. Ρεδιάδης κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου ἐπικουρουμένου ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ σκάφη.

Π. Ρεδιάδης. Μάλιστα, διότι ἔτσι φρονῶ ὅτι τώρα δύναται ἐξασφαλισθῇ ἡ κυριαρχία. Κατὰ τὸν χρόνον, ὅστις θὰ χρειασθῇ διὰ τὸν ἀεροπορικὸν στόλον, θὰ κριθῇ ἐὰν πρέπει νὰ ἐμπιστευθῶμεν ὁλοκληρωτικῶς εἰς αὐτόν.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ ἂν ἔχωμεν χρόνον, νὰ μὴ στραφῶμεν πρὸς τὸ μεγάλο σκάφος; Τί θὰ συνεβουλεύατε;

Π. Ρεδιάδης. Θὰ συνεβούλευα νὰ ἐκάμναμεν ἕνα μαζὶ σκάφος.

Γ. Καφαντάρης. Προσωρινῶς, λέγει, κηρύσσεσθε ἐξ ἀνάγκης ὑπὲρ τῆς ἀεροπορίας, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν ἐλαφρὸν στόλον, ἀντὶ βαρέος πλοίου, ὅπερ θὰ προετιμᾶτε ὡς ἀσφαλέστερον. Διὰ νὰ παρασκευασθῶμεν κατὰ τὸ προσωρινὸν σύστημα πόσος χρόνος χρειάζεται;

Π. Ρεδιάδης. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἀεροπορίας θὰ μᾶς εἴπῃ.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἡ λύσις τοῦ θωρηκτοῦ εἶναι ὁραχυχρονιώτερα πάσης ἄλλης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σὲ 3 χρόνια θὰ εἴμεθα ὠργανωμένοι εἰς τὴν ἀεροπορίαν πλήρως. Ἐὰν γίνουν μὲ ἔνταξιν αἱ παρασκευαί, αἱ προθεσμίαι ὁραχύνονται.

Π. Ρεδιάδης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ κατάστασις εἰς ἣν ἐφθάσαμεν σήμερον εἶναι ἀποτέλεσμα ἀμελείας μας, ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ μέχρι τῆς παραγγελίας πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Γαλλιπέν. Τότε ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ μέτρα καὶ μόλις πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις περὶ ἑνὸς προγράμματος. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐδαπανήθησαν διὰ τὸν στόλον ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους πιστώσεις ἀπὸ τοῦ 1923 μέχρι τοῦ 1926 λίρες 2.540.000, ἀπὸ δὲ τοῦ 1926 ἕως πέρυσι ἄλλες 700 χιλιάδες λίρες. Ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1923 πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅτι ἐδαπανήθησαν χρήματα περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἐστοίχιζεν ἡ «Σαλαμίς», διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν κανὲν σκάφος. Σήμερον, ἐπιλέγει, πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ὁ ἀεροπορικὸς στόλος χωρὶς νὰ ἀποκλείσωμεν ὁριστικῶς τὴν παραγγελίαν ἑνὸς μεγάλου καραβιοῦ, διότι αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ ἀσφαλὴς λύσις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂς ἐλπίσωμεν ἐπὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου, ὅστις εἶναι, τό γε νῦν ἔχον, ἡ μόνη ἐλπὶς τοῦ Ἔθνους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Κύριοι βουλευταί, ἐπιθυμῶ ἀρχόμενος τοῦ λόγου μου νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, τὸν βουλευτὴν κ. Στράτον, διότι εἶχε τὴν καλὴν ἔμπνευσιν νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ ζήτημα τῆς ναυτικῆς παρασκευῆς τῆς χώρας, ζήτημα τόσον οὐσιώδες διὰ τὸν τόπον καὶ ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον εἶναι φυσικὸν νὰ δημιουργηθῶσιν ἀνησυχίαι εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνευθύνων δημοσιευμάτων, ἃς εἴπωμεν, τοῦ τύπου. Ἀλλ' ἐὰν τοῦ ἐκφράζω θερμὰς τὰς εὐχαριστίας μου, ἔχω καθῆκον νὰ τοῦ στείλω καὶ τὰ θερμά συγχαρητήριά μου διὰ τὴν ἀγόρευσίν του. Εἶναι, νομίζω, βουλευτής, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀνέρχεται διὰ πρώτην φοράν, καὶ ἐν τούτοις ὁ παρθενικὸς αὐτοῦ λόγος ἦτο ἕνας ἐκ τῶν πλέον οὐσιαστικῶν, οἱ ὁποῖοι ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀπὸ μακροῦ χρόνου. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὄχι μόνον συγχαίρω αὐτὸν διὰ τὸν ὡραῖον λόγον του, ἀλλὰ καὶ συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ 3)4 τοὐλάχιστον τῆς ἐπιχειρηματολογίας του, διὰ νὰ μὴ εἴπω εἰς τὰ 9)10. Ἡ διαφωνία μας εἶναι πολὺ μικρά, ἀλλ' αὐτὴ ἡ πολὺ μικρὰ διαφωνία ἀρκεῖ διὰ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς συμπεράσματα ἀντίθετα πρὸς τὰ ἰδικά του.

Κύριοι βουλευταί, ἡ βάσις τῆς πολιτικῆς, ὄχι ἁπλῶς τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων,

της χώρας, νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ ἀγαπητὸς φίλος κ. Ζαϊτζιάνος, ἐλπίζω καὶ τῆς ἰδικῆς του πολιτικῆς, μολονότι εἰς τὸ προχθεσινὸν του ὄρθρον εἶχε γράψει κάτι ποὺ μποροῦσε νὰ παρεξηγηθῇ, βάσις λέγω τῆς πολιτικῆς, ὄχι ἁπλῶς τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας, εἶναι ἡ προσήλωσις πρὸς τὴν εἰρήνην. Ἡ Ἑλλὰς ἀποδέχεται τὰς συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπηκολούθησαν τὸν πόλεμον, καὶ ἐκείνας ποὺ τῆς εἶναι εὐμενεῖς καὶ ἐκείνας ποὺ τῆς ὑπῆρξαν δυσμενεῖς, μὲ πλήρη καλὴν πίστιν, διότι πιστεύει, μετὰ τὰς καταστροφὰς τοῦ μεγάλου πολέμου ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἡ ἀνθρωπότης νὰ συνεχίζῃ τὴν πορείαν της πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμόν, ἂν δὲν δύναται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ προλαμβάνῃ ἐκκρήξεις καταστροφῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσημειώθησαν ἐπὶ τοῦ μεγάλου πολέμου. Εἴμεθα λοιπὸν προσηλωμένοι ὅλοι εἰς τὴν ἰδέαν τῆς εἰρήνης, εἰρήνης δι' ὅλον τὸν κόσμον, εἰρήνης ἰδιαιτέρως μὲ τὴν Τουρκίαν. Διότι, ἐὰν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου, ἀκριβῶς διότι ὑπῆρξε στρατιωτικὸς καὶ αὐτός, εἶχε τὴν λεπτότητα νὰ μὴ μνημονεύσῃ κἂν τὸν ἐνδεχόμενον ἀντίπαλόν του, ἐγὼ ἔχω τὸ θάρρος, λέγω, νὰ μνημονεύσω τὸν ὑποτιθέμενον ἀντίπαλον, διὰ νὰ κρίνωμεν τὰ πράγματα ἀκριβέστερον. Διότι κατ' αὐτὸν μόνον τὸν τρόπον πιστεύω, ὅτι θὰ ἐμπνευσθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἡ πεποίθησις, ὅτι κανένα δὲν διατρέχομεν κίνδυνον, ἀκολουθοῦντες τὴν πολιτικήν, τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ἡ Κυβέρνησις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ναυτικόν της πρόγραμμα.

Ὅλοι εἴμεθα ἀποφασισμένοι νὰ διατηρήσωμεν τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὰ πολιτικὰ κόμματα ἀποδοκιμάζουν τὴν ἰδέαν πολέμου ἐπιθετικοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Ἑλλὰς νὰ σκεφθῇ νὰ κάμῃ πόλεμον ἐπιθετικὸν διὰ νὰ ἐπιδιουλευθῇ ξένα ἐδάφη, ξένα συμφέροντα. Ἀλλὰ τὸ γεγονός, τοῦτο, κύριοι, ἔχει μιαν κεφαλαιώδη σημασίαν διὰ τὴν κρίσιν τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ. Ἐφόσον ἐνεπνεόμεθα ἀπὸ τὴν μεγάλην ἰδέαν μὲ τὴν ὁποίαν ἔζησε τὸ Ἔθνος ἐπὶ 4 1)2 αἰῶνας, ἦτο φυσικὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν θαλασσίαν ἐπικράτησιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλίσωμεν πολιτικὴν πολεμικῆς ἐνεργείας ἐναντίον τῆς Τουρκίας. Ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀποδεχθῶμεν τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐχάραξαν καὶ μᾶς ἀσφαλίζουν αἱ συνθῆκαι, καὶ εἴμεθα ὅλοι ἀποφασισμένοι νὰ ἐργασθῶμεν ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν διὰ νὰ δημιουργήσωμεν τὴν Ἑλληνικὴν εὐημερίαν, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ἰδέα ὅτι μᾶς χρειάζεται ἡ θαλασσία ἐπικράτησις εἰς τὸ τὸ Αἰγαῖον εἶναι ἰδέα, ἡ ὁποία δὲν ἔχει πλέον ῥάσιν.

Γ. Στράτος. Ἐπειδὴ ὑπάρχει κίνδυνος παρεξηγήσεως τῆς ἀγορεύσεώς μου, ὅτι αὕτη στηρίζεται ἐπὶ πολιτικῆς πολεμικῆς, ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ὅσα ὑπεστήριξα, τὰ ὑπεστήριξα μόνον ἐν περιπτώσει ξένης ἐπιθέσεως.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἤκουσα ὅτι εἶσθε καὶ σεῖς εἰρηνιστής. Ἐγὼ θέλω νὰ εἴπω τοῦτο, ὅτι τὰ ἐπιχειρήματά σας ὑπὲρ τοῦ βαρέως στόλου, ἐὰν θέλωμεν τὴν θαλασσίαν ἐπικράτησιν, εἶναι σωστὰ καὶ ἀληθῆ. Ἀλλὰ μὲ τὴν βάσιν ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τῆς θαλασσίας ἐπικρατήσεως. Ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀνάγκην εἶναι μόνον νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας μας. Θὰ μοῦ ἀπαντήσῃ ὁ ἀξιότιμος ἐκ Βάλτου βουλευτής, καὶ ὁ κ. Ῥεβιάθης, ὅτι διὰ νὰ ἔχῃς τὴν εἰρήνην δὲν ἀρκεῖ ὁ ἕνας, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ὁ δεύτερος νὰ θέλῃ τὴν εἰρήνην. Φοβοῦνται λοιπὸν ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ Τουρκία νὰ τρέψῃ πολεμικὰς διαθέσεις, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ στραφῇ καθ' ἡμῶν πολεμικῶς. Ὑποστηρίζω, κύριοι, μετ' ἀπολύτου πεποιθήσεως ὅτι ἡ Τουρκία τῆς σήμερον εἶναι κράτος κατ' ἐξοχὴν εἰρηνικόν. Πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἔχει βλέψεις ἐπὶ ἑλληνικῶν ἐδαφῶν, δὲν ἔχει βλέψεις ἐπὶ ξένων ἐδαφῶν, ἀφοσιωμένη δὲ εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν ἑνὸς τουρκικοῦ Κράτους, μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Αὐτοκρατορίας, αἰσθάνεται πολὺ καλὰ ὅτι οὐδὲν ἔχει συμφέρον, ἐὰν θέλῃ νὰ εἶναι Κράτος ἐθνικόν, νὰ ζητήσῃ νὰ κατακτήσῃ καὶ πάλιν ξένους λαούς. Ὅταν ἤμην εἰς τὴν Λωζάννην, διαπραγματευόμενος τὴν εἰρήνην, εἶχον τὴν καλὴν τύχην νὰ ἔλθω εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸν σημερινὸν ἀρχηγὸν τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως Ἰσμὲτ Πασᾶν. Καὶ ὁ Ἰσμὲτ Πασᾶς, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης, διὰ τὴν ὁποίαν ἐζητεῖτο ἡ αὐτονόμησις, μοῦ εἶπε. «Ἀ. Βενιζέλε, ἠμπορεῖτε νὰ εἶσθε ἀπολύτως βέβαιος ὅτι οὐδεμίαν ῥιζὰν ἔχομεν ἐπὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης, διότι ἔχει μόνον δὲν θὰ διακινδυνεύσωμεν πόλεμον διὰ νὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ καὶ ἂν οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ μᾶς ἔλεγον ὅτι μᾶς δίδουν δωρεὰν ἕνα τμῆμα τοῦ ἐδάφους των διὰ νὰ ἐπεκταθῶμεν, θὰ εὐχαριστούσαμε μὲν διὰ τὴν δωρεὰν ἀλλὰ θὰ τὴν ἀπεκρούαμεν διότι δὲν μᾶς εἶναι συμφέρουσα».

Δὲν ἔχω μόνον αὐτὴν τὴν διαβεβαίωσιν εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ὁποίας πιστεύω, διότι ἀνταποκρίνεται τόσον πρὸς τὰ ἀληθῆ τῆς Τουρκίας συμφέροντα, ὅσον καὶ διότι προέρχεται ἀπὸ ἕνα πολιτικὸν τοῦ κύρους καὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Ἰσμὲτ Πασᾶ. Ἔχω καὶ μίαν πρόσθετον ἀπόδειξιν. Γνωρίζετε ὅτι, ὅταν μετέβην εἰς τὴν Λωζάννην διὰ νὰ διαπραγματευθῶ εἰρήνην καὶ διετυπώθησαν αἱ ἀξιώσεις τῆς Τουρκίας ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Τουρκίας νικητρίας τότε ἀπέναντι Ἑλλάδος ἡττημένης, ἐνῶ μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ μεγάλου πολέμου ἡ Τουρκία διεξεδίκει τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῶν νήσων τῶν παρακειμένων εἰς τὴν Μικρασιατικὴν ἀκτήν, ὅταν διετύπωσε τὰς ἀξιώσεις της, ἐζήτησε μόνον νὰ παραμείνουν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν της ἡ Ἴμβρος καὶ ἡ Τένεδος, οὐδεμίαν δὲ ἄλλην ἀξίωσιν διετύπωσε διὰ τὰς ἄλλας νήσους. Καὶ δὲν γνωρίζουν ἴσως τινὲς ἐκ τῶν κ.κ. βουλευτῶν, ὅτι ὁ τίτλος τῆς κυριαρχίας μας ἐπὶ τῶν νήσων Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου, καὶ τῆς Λήμνου, στηρίζεται ἐπὶ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης. Διότι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ συνθήκη τῆς Λωζάννης εἶχεν ἐξουσιοδοτήσει τὰς Δυνάμεις νὰ λύσουν τὸ ζήτημα ἐκεῖνο, ἀλλὰ ἡ συνθήκη τοῦ Λονδίνου ἠτόνισε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, οὔτε ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους ἐκυρώθη ποτέ, οὔτε ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Ὅταν ἡ ἀπόφασις τῶν Δυνάμεων περὶ τῶν νήσων αὐτῶν ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Τουρκίαν, ἡ Τουρκία ἐδήλωσε σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς ὅτι δὲν τὴν ἀναγνωρίζει. Ὁ τίτλος τῆς κυριαρχίας μας στηρίζεται ἐπὶ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, ἡ ὁποία ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν διετυπώθη κατόπιν συζητήσεως καὶ ἀντιστάσεως, ἀλλὰ μὲ πλήρη ἀπόφασιν τῆς Τουρκίας, ὅτι αὐτὰ τὰ νησιὰ πρέπει νὰ πάνε εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐγὼ —εἶπε— θ' ἀποσύρω τὸν πληθυσμόν, τὸν ὁποῖον ἔχω, διότι εἶχε πληθυσμὸν ἄξιον λόγου εἰς τὴν Μυτιλήνην. Ἀλλά, κύριοι, δικαιοῦται κἀγὼ ἕνας ἀπὸ σᾶς καὶ δικαιοῦται καὶ μερὶς τῆς κοινῆς γνώμης νὰ λέγῃ: «Κύριε Βενιζέλε, εἶναι αὐτὸ πεποίθησις ἰδικήν σου. Εἶσαι ἄνθρωπος καὶ ἐμπορεῖς νὰ πλανᾶσαι. Σὲ ἔχω μάλιστα πολλὲς φορὲς πιάσει νὰ λογοῦντα τὴν πλάνην σου, καὶ πῶς ἠξεύρεις ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν πλανᾶσαι;» Μαρ' ὅλην λοιπὸν τὴν ἀκράδαντον πεποίθησίν μου, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν τρέφει ἐπιθετικοὺς σκοποὺς κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν σκέπτεται πόλεμον κατ' αὐτῆς, θὰ δεχθῶ πρὸς στιγμὴν ὅτι τὸ πρᾶγμα ὑποθετικῶς δύναται νὰ γίνῃ. Ἀλλ' ὀφείλω νὰ διακηρύξω καὶ πάλιν ὅτι τοῦτο τὸ σκέλος ἀπολύτως καὶ τὸ δέχομαι μόνον καὶ μόνον διὰ ν' ἀποδείξω εἰς ὑμᾶς, ὅτι καὶ εἰς τοιαύτην ἀκόμη περίστασιν, ἀποκλειομένην ἀπολύτως, ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν εἶναι ἡ ἀπολύτως ἐνδεδειγμένη. Ὄχι δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀντίθετος πολιτικὴ μᾶς ἀσφαλίζει πολὺ ὀλιγώτερα, παρὰ ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν. Σημειωτέον, κύριοι Βουλευταί, ὅτι εἰς περίστασιν, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαράδεκτος δι' ἡμὲ ὑπόθεσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Τουρκία θὰ εἶχεν ἐπιθετικὰς βλέψεις κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος, ὅτι αὐτοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκβηλώσουν διὰ Θαλασσίου πολέμου, διότι ἡ Κ. Τ. Ε., μολονότι δὲν ἀπέκτησεν ἀκόμη ὅλην τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν εὐχόμεθα ὅλοι νὰ ἀποκτήσῃ, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν τείνει, εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν ν' ἀπαγορεύσῃ ἀπολύτως καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς Τούρκους νὰ διαταράξουν τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου ἀρχίζοντες ἕνα Θαλάσσιον πόλεμον εἰς τὸ Αἰγαῖον. Ἀλλὰ ἐπειδὴ παραδέχομαι ὅτι καὶ ἡ πρώτη πεποίθησίς μου ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καὶ πεπλανημένη, πρὸς χάριν τῶν ἀντιφρονούντων θὰ δεχθῶ ὅτι καὶ ἡ πεποίθησίς μου αὐτὴ εἶναι πεπλανημένη, ὅτι ἡ Τουρκία θὰ ἀποφασίσῃ νὰ μᾶς ἐπιτεθῇ κατὰ θάλασσαν καὶ ὅτι ἡ Κ. Τ. Ε. θ' ἀδιαφορήσῃ. Περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν, ὅτι οὐδὲ πρῴωθεν δέχομαι τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἀνταποκρινομένην πρὸς τὰ πράγματα, τὴν κάνω μόνον καὶ μόνον διότι θέλω νὰ ἀφαιρέσω ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀνησυχίαν τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ὅτι, ἀκολουθοῦντες σῖαν ἀκολουθοῦμεν πολιτικήν, ἠμποροῦμεν νὰ διακινδυνεύσωμεν μίαν ἡμέραν τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ἑλλάδος. Πρὶν προχωρήσω, κύριοι βουλευταί, διὰ νὰ δόσω τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι διὰ τῆς πολιτικῆς μας ἀσφαλίζομεν περ.σσότερον, ἐγγυώμεθα περισσότερον τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ἑλλάδος, παρὰ μὲ τὴν ἀντίθετον πολιτικήν, ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίζετε ὅτι ὡς βάσις τῶν συλλογισμῶν ὑπόκεινται τὰ δύο ταῦτα: Πρῶτον ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία εἶναι οἰκονομικῶς καὶ δημοσιονομικῶς ἰσοδύναμα περίπου Κράτη καὶ ὅτι ἠμποροῦν ἐπομένως νὰ διαθέσωσι διὰ τὸν ναυτικόν των προϋπολογισμὸν ἴσα περίπου ποσά. Ἐὰν δὲν θὰ ἐδέχετο κανεὶς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὡς ἀπολύτως βέβαιον καὶ ἤθελε νὰ κάμῃ διάκρισιν μεταξὺ τῶν δύο, θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῇ ὅτι ἠμπορεῖ ἡ Τουρκία κάτι παραπάνω νὰ διαθέσῃ διὰ τὸν στόλον ἀπὸ ἡμᾶς, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἡ Τουρκία εἶναι Κράτος περισσότερον στρατιωτικὸς συγκεκροτημένον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ δύναται νὰ διαθέσῃ ἄνευ τῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἐξ ἴσου ἰσχυρᾶς, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν, περισσότερα ποσά. Ἀλλ' ἐγὼ δέχομαι ὅτι ἡ Τουρκία δύναται νὰ διαθέσῃ ἴσα ποσὰ καὶ δέχομαι ὅτι πραγματικῶς δὲν ἠμπορεῖ καὶ περισσότερα νὰ διαθέσῃ. Ἡ δευτέρα προϋπόθεσις τοῦ λόγου μου εἶναι ὅτι ἀρκούμεθα εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν διότι ἐάν, ἐπαναλαμβάνω, ἠθέλαμεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, τότε τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Βάλτου θὰ εἶχον πολὺ μεγαλυτέραν ἀξίαν μολονότι ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν οἱ πιστεύοντες ὅτι ἓν μεγάλον πλοῖον μέσα εἰς τὸ Αἰγαῖον ὑπάρχον δὲν δύναται νὰ δόσῃ εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω, διότι εἶναι ἄσχετον πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκω. Ἔχομεν λοιπὸν δύο πολιτικὰς ἀντιπαρατασσομένας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καὶ θέλω νὰ ἐξετάσω ποῖαι εἶναι αἱ ἀσφάλειαι, τὰς ὁποίας δίδει ἡ μία πολιτική, ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἀποκρούει τὸ σκάφος τῆς μάχης καὶ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ ἰσχυρότερον ἐλαφρὸν στόλον καὶ ἀεροπορίαν, καὶ ποῖαι εἶναι αἱ συνέπειαι τῆς πολιτικῆς τῶν ἀντιφρονούντων, οἱ ὁποῖοι θέλουν σκάφος μάχης ἀρκούμενοι ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς ὑποδεεστέραν θέσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπορίαν. Μίαν ἐπιφύλαξιν θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε: Κύριοι βουλευταί, ὑποστηρίζων αὐτὴν τὴν πολιτικὴν τὴν ὑποστηρίζω μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐγκατάλειψις τῆς Σαλαμῖνος θὰ ῥυθμισθῇ δι' ἑνὸς ἐπιεικοῦς συμβιβασμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ Ναυπηγεῖον Βούλκαν. Ἐὰν δὲ πρόκειται νὰ ἐπιτύχωμεν ἐπιεικῆ συμβιβασμόν, δὲν ἀποκλείεται ἴσως καὶ αὐτὸ νὰ γίνῃ, νὰ εἴπωμεν εἰς τὸ Ναυπηγεῖον «Θέλομεν τὴν Σαλαμῖνα ὅπως τὴν παραγγείλαμε, δὲν τὴν θέλομε περισσοτέρων τόννων, θὰ σοῦ τὴν πληρώσωμεν ὅσα συμφωνήσαμε», καὶ τότε ξαύρετε ἡ ἀπάντησις εἶναι πολὺ μικρά. Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προβῶμεν καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐκάμαμεν αὐτὴν τὴν ἐπιφύλαξιν, ὀφείλω νὰ ἐκθέσω ἐνώπιον ὑμῶν σαφῶς ποία εἶναι ἡ πολιτική μου. Θέλω νὰ συμβιβασθῶ μὲ συμβιβασμὸν ἐπιεικῆ μὲ τὰ Ναυπηγεῖα Βούλκαν, διὰ νὰ ἀπαλλάξω τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν συμφορὰν τῆς Σαλαμῖνος. Αὐταὶ λοιπὸν εἶναι αἱ ἀντιπαρατασσόμεναι πολιτικαί, εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἀποκρούει τὸ πλοῖον μάχης καὶ περιορίζεται νὰ ἐπιδιώξῃ ὑπεροπλίαν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν, καὶ ἡ ἀντίθετος πολιτικὴ ἡ ὁποία ἐπιδιώκει πλοῖον μάχης δεχομένη καὶ μίαν ὑποδεεστέραν θέσιν

ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν, διότι βέβαια κακὸν θὰ ἦτο νὰ μποροῦσαμε νὰ τὰ κάνωμε καὶ τὰ δύο, νὰ δόσωμε 4 ἑκατομμύρια λίρες διὰ τὴν Σαλαμῖνα καὶ ἄλλα 4 ἑκατομμύρια διὰ τὰ ἄλλα, ὁπότε.....

Γ. Στράτος. Ἐγὼ εἶπα ὅτι, ἂν ἀποσκτήσωμεν τὴν Σαλαμῖνα δὲν θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην ἄλλων ἐλαφρῶν σκαφῶν, πλὴν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἔχομεν. Ταῦτα τὰ εἶπον ὑποστηρίζων τὴν ἄποψιν τοῦ μεγάλου σκάφους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὰς τὰς δύο πολιτικὰς ἔχετε ἐνώπιόν σας. Ἡ μία εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐγκαταλείπει τὴν ἰδέαν τοῦ μεγάλου σκάφους καὶ ἀρκεῖται εἰς ἐλαφρὰ σκάφη, καὶ ἡ ἄλλη ἡ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Βάλτου. Ἂς συμφωνήσωμεν νὰ θεωρήσωμεν ὅτι εἰς τὴν λέξιν ἐλαφρὰ σκάφη περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θαλάσσης πλοῖα καὶ τὰ διασχίζοντα τὸν ἀέρα. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐξασφαλίζει καλλίτερον τὰς συγκοινωνίας. Ἐφ' ὅσον ἔθεσα προηγουμένως ὡς βάσιν ὅτι μποροῦμε νὰ διαθέσωμεν τὰ αὐτὰ μέσα ἡμεῖς καὶ ἡ Τουρκία θὰ συμφωνήσετε ὅτι, ἂν ἡμεῖς ἐξοδεύσωμεν 3.800.000 λίρες, ποὺ χρειζόμεθα διὰ τὴν Σαλαμῖνα, ἐὰν δηλαδὴ ἐξοδεύσωμεν περισσότερα παρ' ὅσα θὰ ἐξοδεύσωμεν —διότι δὲν γνωρίζω τί θὰ πληρώσω διὰ τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου, ἂς εἴπωμεν 3 ἑκατομμύρια περίπου —τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ Τουρκία μπορεῖ, ἔχουσα τὸ Γιαβούζ, τὸ ὁποῖον δὲν τῆς ἐκόστισε παρὰ μόνον 500.000 λίρες, ὅτι εἶναι εἰς θέσιν νὰ δαπανήσῃ ἀκόμη 2 1)2 ἑκατομμύρια λίρες διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἐλαφρόν της στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν. Δύναται νὰ τὸν ἐνισχύσῃ ἡ Τουρκία ἀφοῦ ἐδέχθημεν ὅτι μποροῦμεν νὰ ἐξοδεύσωμεν τὰ ἴσα ποσὰ χωρὶς καὶ νὰ μποροῦμε νὰ τὴν παρακολουθήσωμε εἰς τοῦτο. Ἰδοὺ λοιπὸν ἂν ἀκολουθηθῇ ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως ποία εἶναι τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν συγκοινωνιῶν. Ὄντες ἐπικρατέστεροι εἰς ἐλαφρὰ σκάφη δὲν ἔχομεν οὐδέν φόρον ὅτι ὁ ὑποδεέστερος ἐλαφρὸς στόλος τῆς Τουρκίας εἶναι δυνατὸν νὰ διακόψῃ τὰς συγκοινωνίας μας. Θὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν μεταφορῶν τῶν στρατιωτικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν μέρος μόνον τῶν συγκοινωνιῶν, διότι ὅλοι θὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι ἀκόμη περισσοτέρας σημασίας εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ ἐξασφάλισις τῶν συγκοινωνιῶν μας. Ἐφόσον ὁ ἐλαφρὸς μας στόλος εἶναι ἀναμφισβητήτως ὑπέρτερος τοῦ Τουρκικοῦ εἶναι ἀδύνατον ὁ Τουρκικὸς στόλος νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τρόπον ὥστε νὰ διακόψῃ τὰς συγκοινωνίας μας. Εἴμεθα εἰς θέσιν πάντοτε νὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ αὐτό. Σημειωτέον κύριοι, ὅτι τὸ Γιαβοὺζ δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ οὐδὲ πρῴωθεν ἵνα διακόψῃ τὰς συγκοινωνίας τοῦ ἐμπορικοῦ μας στόλου, οὔτε μπορεῖ νὰ ἀποφασίσῃ νὰ διακινδυνεύσῃ ἵνα ἐμποδίσῃ τὰς στρατιωτικὰς μεταφοράς. Ἀλλὰ ἐλπίζω ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι εἰς ἀνθρώπους ἐχέφρονας, ὅπως πρέπει νὰ δεχθῶμεν τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκεφθοῦν ὅτι μπορεῖ νὰ βγάζουν τὸ Γιαβοὺζ νὰ περιπολῇ εἰς ὅλον τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μέχρι τοῦ Ταινάρου διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὰ πλοῖα νὰ ἐκτελοῦν τὴν συγκοινωνίαν. Εἶσθε σύμφωνος εἰς αὐτό;

Γ. Στράτος. Ἐγὼ ὑπεστήριξα ὅτι θὰ διακοπῶσιν αἱ συγκεντρώσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Θὰ ὁμιλήσω δι' αὐτό. Ἐζήτησα τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Βουλευτοῦ Βάλτου, διότι ἐὰν ἐδιαβάζατε τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα κατετέθησαν —δὲν γνωρίζω ἐὰν κατετέθησαν ὅλα θὰ ἐβλέπατε ἄνω τῆς ὑπογραφῆς σοβαροῦ μας ναυτικοῦ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι τὸ Γιαβοὺζ μπορεῖ νὰ βγαίνῃ νὰ παρεμποδίζῃ τὰς ἐμπορικάς μας συγκοινωνίας καὶ μπορεῖ μάλιστα νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς τὴν Μάλταν νὰ σταματήσῃ ἵνα ἐμποδίζῃ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα νὰ περνοῦν ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ φθάνουν μέχρι τῆς Ἑλλάδος. Καὶ οἱ σοβαρώτεροι τῶν ἀνθρώπων, πολλάκις φθάνουν νὰ μεταχειρίζωνται ἐπιχειρήματα τοιαύτης ἀξίας. Ἐγὼ δὲ ἄλλως τε κατὰ τὴν συζήτησιν, τὴν γενομένην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ὡμίλησα μὲ κάποιαν πικρίαν

διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο κατέπεσε καὶ ἐκεῖ, ὅπως καταπίπτει καὶ ἐδῶ.

Διὰ τὴν μεταφορὰν λοιπὸν στρατοῦ, ἐφόσον ἔχομεν ἐλαφρὰ σκάφη ἐπικρατοῦντα τοῦ ἐλαφροῦ στόλου τῆς Τουρκίας, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὰς συγκοινωνίας μας. Ἀλλὰ θὰ μοῦ εἴπητε, «καλά, τὸ Γιαβοὺζ δὲν μπορεῖ νὰ διέρχεται τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μέχρι τῆς Μάλτας διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα νὰ ἔρχωνται εἰς τουρκικοὺς λιμένας. Ἀλλὰ τὴν ὥραν ποὺ θὰ κάμουμε τὴν ἐπιστράτευσιν ἠμπορεῖ νὰ διακινδυνεύσῃ διὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ».

Κύριοι βουλευταί, ἰσχυρίζομαι ὅτι ἀπέναντι τῆς Τουρκίας τὸ ζήτημα τῶν μεταφορῶν δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν. Ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι εἴμεθα εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν μὲ τὸ γεῖτον Κράτος, καὶ οὔτε ἡμεῖς, οὔτε ἡ Τουρκία δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν θάλασσαν διὰ τὰς μεταφοράς, ἡ ζημία δὲν εἶναι μεγάλη δι' ἡμᾶς. Ἡμεῖς πάλιν θὰ συγκεντρωθῶμεν διὰ ξηρᾶς ταχύτερον τῆς Τουρκίας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Καὶ ἂν αὐτὴ ἔχῃ τὴν θάλασσαν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Περιμένετε. Ἂν αὐτὴ ἔχει τὸ Γιαβοὺζ, ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὰ ἐλαφρὰ πλοῖα καὶ λέγω ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ κάμνῃ μεταφορὰς διὰ θαλάσσης. Ἀλλὰ ἂς εἴπωμεν ὅτι ἐνδιαφέρει καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα. Διότι βλέπετε ὅτι δὲν θὰ ἀφίσω καμμίαν σχισμὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν νὰ ἠμπορῇ νὰ περάσῃ ἀντίθετος ἀντίληψις. Ὑποθέσατε λοιπὸν ὅτι ἔχομεν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ τὸ ἀποκλείω, πόλεμον μὲ τὴν Τουρκίαν, ὅτι γίνεται ἐπιστράτευσις. Πῶς θὰ γίνωνται αἱ μεταφοραί μας; Ἐὰν ἀκολουθῇ ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἀποκρούουσα τὸ μεγάλο σκάφος, ἡ ὑπεραμυνομένη τοῦ ἰσχυροτέρου ἐλαφροῦ στόλου, αἱ μεταφοραί, κύριοι, θὰ γίνουν ἐν καιρῷ νυκτός. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω διατί θὰ γίνουν ἐν καιρῷ νυκτός: αἱ σπουδαιότεραι τῶν μεταφορῶν μας, αἱ περισσότερον ἐκτεθειμέναι, εἶναι αἱ μεταφοραὶ ἐκ Κρήτης, διότι ἀπὸ τὰς νήσους τὰς ἐπιστρατευθησομένας δὲν θὰ ἦτο συνετὸν νὰ ἐξέλθῃ ὁ στρατὸς καθόλου. Οἱ ἐπιστρατευθησόμενοι εἰς τὰς νήσους δύνανται νὰ μείνουν ἐπὶ τόπου. Αἱ νῆσοι μας ἔχουν ἕνα πληθυσμὸν σχεδὸν 300 χιλ. κατοίκων, ἢ καὶ περισσοτέρων. Μποροῦν νὰ συγκεντρωθοῦν ἀρκεταὶ δυνάμεις πρὸς ἄμυναν ἐναντίον ἀποβάσεως, ἡ ὁποία γνωρίζετε καλῶς πόσον δύσκολον ἐγχείρημα εἶναι ὅταν εἰς τὴν ξηρὰν ὁ ἀντίπαλος εἶναι ἕτοιμος νὰ ἀντιστῇ. Ἀλλὰ πέρνω τὴν ἰδικήν σας ὑπόθεσιν, διὰ νὰ τὴν κτυπήσω περισσότερον. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι αἱ σπουδαιότεραι μεταφοραί, αἱ περισσότερον ἐκτεθειμέναι, εἶναι αἱ ἐκ τῆς Κρήτης, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Κρήτην δύνανται τὰ ὁπλιταγωγά, τὰ συνοδευόμενα ἀπὸ τὸν ἐλαφρὸν στόλον, νὰ μεταφέρουν ἐν νυκτὶ εἰς τὴν Μῆλον καὶ ἀπὸ τὴν Μῆλον δύνανται ἐν νυκτὶ νὰ φθάσουν εἰς τὸν Σαρωνικὸν καὶ ἐν νυκτὶ νὰ πλεύσουν εἰς τὸν Εὐβοϊκὸν κόλπον, καὶ ἐκεῖθεν πάλιν ἐν νυκτὶ νὰ συνεχίσουν τὸν πλοῦν ἕνα φθάσουν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον. Θὰ μὲ ἐρωτήσητε, διατὶ κάμνω τὰς μεταφορὰς ἐν νυκτί; Αὐτὸ τὸ ξέρουν ὅλοι οἱ ναυτικοί, διότι ἐν νυκτὶ ὁ ἐχθρός, ὁ μὴ διαθέτων παρὰ ἕνα μόνον μέγα σκάφος, ἕνα καὶ μοναδικόν, εἶναι ἀδύνατον νὰ διαπράξῃ τὴν μωρίαν νὰ τὸ ἐκθέσῃ εἰς τὸν κίνδυνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθεται, τὸν τοῦ τορπιλλισμοῦ ἐν νυκτί. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σκεφθῶμεν ὅτι θὰ κάμῃ ὁ ἐχθρὸς τοιοῦτον σφάλμα ἀνὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, νὰ τὸ φέρῃ μεταξὺ Μήλου καὶ Κρήτης καὶ νὰ μᾶς δώσῃ ὅλην τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸ τορπιλλίσωμεν ἐν νυκτί.

Ἀλλὰ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ ὁρμητήριον τοῦ Τουρκικοῦ Στόλου εἶναι ἐγγὺς τοῦ τόπου τῆς δράσεως, ἐπομένως δύναται νὰ ἐξέλθῃ τὴν νύκτα καὶ νὰ διακινδυνεύσῃ. Ἐγὼ τὸ ἀποκρούω τοῦτο, διότι δὲνδ ὑναμαι παρὰ νὰ δεχθῶ τὸν ἀντίπαλον μας ὡς νουνεχῆ ἄνθρωπον, ὅστις αἰσθάνεται ἐν τούτῳ τὸ ἀσθενὲς τοῦ πράγματος. Ἐλέχθη ὅτι ἔχει τὸν καιρὸν νὰ βγῇ ἐν ἡμέρᾳ καὶ νὰ γυρίσῃ ἡμέραν. Λέγω ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δυνατόν. Μὲ τὸν τρόπον καθ' ὃν θὰ γίνουν αἱ συγκεντρώσεις μας, τὸ μέρος ὅπου μπορεῖ νὰ φθάσῃ εἶναι ὁ Θερμαϊκὸς κόλπος, διότι, ὅταν φθάσῃ ὁ στόλος μας εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου θὰ περιμένῃ πάλιν τὴν νύκτα, θὰ προχωρήσῃ τὴν νύκτα, καὶ ἂν δὲν προφθάσῃ ἐν καιρῷ νυκτὸς νὰ φθάσῃ ν' ἀγκυροβολήσῃ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Πάντως δὲν θὰ δύναται νὰ τὸν φθάσῃ τὸ Γκαῖμπεν παρὰ μόνον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου. Πόση εἶναι ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῶν Δαρδανελλίων ποὺ εἶναι τὸ ἐγγύτερον ὁρμητήριον τοῦ Τουρκικοῦ στόλου μέχρι τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου; Εἶναι 140 περίπου μίλια. Λοιπόν, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ εὑρεθῇ ὁ Τουρκικὸς στόλος εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ πότε πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια; Ἔχει ἀνάγκην 6 ὡρῶν, θὰ ἀναχωρήσῃ πρὸ 6 ὡρῶν διὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ. Ἡμεῖς εἰς 6 ὥρας ἀπὸ τῆς πρωΐας, ὁπου εἴπομεν ὅτι θὰ πλεύσωμεν εἰς τὸν Θερμαϊκόν, θὰ ἔχωμεν καιρὸν νὰ φθάσωμεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε ὁ κίνδυνος πλέον ἐπιθέσεως ἐκ μέρους τοῦ Γιαβοὺζ νὰ μὴ εἶναι δυνατός.

Γ. Στράτος. Καὶ ποιὸς σᾶς ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θὰ βγῇ τὴν νύκτα ἔξω;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Αὐτὸ ἤθελα καὶ γὼ νὰ μοῦ πῆτε. Θὰ δεχθῆτε ὅτι εἴμεθα εἰς θέσιν ἔχοντες ἰσχυρότερον ἐλαφρὸν στόλον καὶ ὑπερέχοντες εἰς τὴν ἀεροπλοΐαν νὰ ἔχωμεν πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτὸ θὰ τὸ δεχθῆτε.

Γ. Στράτος. Ἐπειδὴ μὲ ἐρωτᾶτε θὰ σᾶς ἀπαντήσω. Λέγετε ὅτι θὰ ἔχωμεν τὰς πληροφορίας πότε θὰ ἐξέλθῃ. Ἐγὼ σᾶς λέγω, καὶ τοῦτο ὑποστηρίζω καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι ὁ ἐχθρὸς δύναται νὰ ἐξέλθῃ εἰς οἱανδήποτε ὥραν ἀπὸ τὰ στενὰ χωρὶς οὐδὲν τῶν περιπολούντων Ἑλληνικῶν σκαφῶν νὰ λάβῃ εἴδησιν. Τοῦτο συνέβη καὶ εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1912 ὁπότε εἴχομεν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Δὲν τὸ δέχομαι αὐτό, ἐὰν ἔχωμεν τὴν ἀεροπλοΐαν καὶ τὴν ἀπόλυτον ἐπικράτησιν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον, ἣν πρόκειται νὰ ἔχωμεν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξέλθῃ ὁ Τουρκικὸς στόλος χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῶμεν. Ἐὰν πρόκειται ὁ Τουρκικὸς στόλος νὰ ἐξέλθῃ ἅμα ἐξημερώσῃ, ἂς πάρωμεν τὴν πρώτην ὑπόθεσιν, αἱ ἰδικαί μας μεταφοραὶ θὰ εἰδοποιηθοῦν ἐγκαίρως καὶ δὲν θὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὸν Εὐβοϊκὸν κόλπον. Θὰ ἀναμείνουν νὰ ἐξέλθῃ τὸ Γιαβοὺζ, νὰ κάμῃ τὴν περιπολίαν του, καὶ ὅταν ἐκεῖνο γυρίσῃ, διότι δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ, τότε θὰ ἐξέλθουν. Ἀλλὰ μοῦ λέτε ὅτι θὰ βγῇ τὴν νύκτα. Ἐὰν βγῇ τὴν νύκτα καὶ μᾶς διαφύγῃ πῶς εἶσθε βέβαιος ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτό, τὸ πεντάωρον, θὰ μᾶς διαφύγῃ.

Γ. Στράτος. Σᾶς τὸ ἀπέδειξα διὰ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀρχηγῶν τῶν στόλων τῶν μεγάλων Κρατῶν. Τὸ ζήτημα αὐτὸ πολλάκις συνεζητήθη, δὲν ἠδυνήθη δὲ πολλάκις ὁ Γαλλικὸς στόλος νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν Ἀγγλικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Ἰσχυρίζεσθε ὅτι τὸ πλοῖον τὸ μοναδικὸν θὰ ἐξέρχεται συχνὰ ἔξω ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ νὰ ἐκτίθεται εἰς τοὺς κινδύνους τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἀντιτορπιλλικῶν;

Γ. Στράτος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζω, κ. Πρόεδρε; εἶναι ὅτι ἐπαφὴ κατὰ τὴν νύκτα εἶναι ἂν μὴ ἀδύνατος τοὐλάχιστον δυσχερεστάτη.

Γ. Σακαλῆς. Εἶναι καὶ ἡ αἰθρία τοῦ οὐρανοῦ ἄλλως τε.

Γ. Στράτος. Ἐγένετο παραδεκτὸν ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν ἓν σκάφος τὴν νύκτα καὶ μὲ αἰθρίαν, ἄνω τῶν 3|4 τοῦ μιλίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ αὐτὸ τὸ δέχομαι ἀκόμη, καὶ θὰ σᾶς δώσω ἀκόμη ἐπιχειρήματα διὰ νὰ σᾶς καθησυχάσω. Θὰ δεχθῶ ὅτι θὰ ἐξέλθῃ τὸ Γκαῖμπεν καὶ θὰ κάμῃ καὶ μίαν καυμαχίαν. ἢ μᾶλλον, θὰ μὲ συγχωρήσετε, θὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ ζήτημα τῆς ναυμαχίας ὅταν ἐξετάσω τὸ ἰδικόν σας σχέδιον, διότι τώρα εὑρίσκομαι εἰς τὸ ἰδικόν μου σχέδιον, καὶ θὰ δεχθῆτε, ὅταν θὰ σᾶς καθησυχάσω, ὅτι καὶ ὅταν ἔχω τὴν «Σαλαμῖνα» θὰ εἶμαι ἀσθενέστερος, παρὰ ὅταν δὲν τὴν ἔχω. Τότε θὰ καθησυχάσῃ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἐντελῶς. Θὰ σᾶς πείσω περὶ τούτου, ἀλλὰ θὰ σᾶς παρακαλέσω

νὰ μὲ παρακολουθήσετε μετὰ τῆς αὐτῆς προσοχῆς μετὰ τῆς ὁποίας καὶ ἐγὼ σᾶς παρηκολούθησα. Ὑποθέσατε λοιπὸν ὅτι δὲν ἀκολουθοῦμεν τὴν πολιτικὴν τὴν ἰδικήν μου, ἡ ὁποία μᾶς ἐξασφαλίζει καὶ τὰς μεταφορὰς μας τοῦ Θερμαϊκοῦ, διότι βεβαίως δὲν θὰ πρόκειται νὰ γίνουν μεταφοραὶ εἰς τὰς Ἐλευθερὰς, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν λιμένα Ἐλευθερῶν. Λοιπόν, φεύγω ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου πολιτικὴν καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν ἰδικήν σας, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔχω τὴν «Σαλαμῖνα» ἀπέναντι τοῦ Γκαῖμπεν, τὴν Σαλαμῖνα μάλιστα ὄχι ποὺ ἐνδεχόμενον μποροῦμεν νὰ τὴν πάρουμε πολὺ κατωτέραν τοῦ Γκαῖμπεν, ἀλλὰ τὴν Σαλαμῖνα ἐξ ἴσου ἰσχυρὰν καὶ κατά τι ὑπερτέραν τοῦ Γκαῖμπεν, τὴν Σαλαμῖνα τῶν 3,800,000 λιρῶν. Ὅταν ἡμεῖς ἔχωμεν τὴν Σαλαμῖνα καὶ θέλωμεν νὰ τὴν χρησιμοποιήσωμεν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μεταφορῶν μας, τότε αἱ μεταφοραί μας πρέπει νὰ γίνουν τὴν ἡμέραν, διότι, ἐπιμένω, παρὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Βάλτου, ὅτι αὐτὸ εἶναι στοιχειῶδες ἐὰν πρόκειται νὰ κάμωμεν τὰς μεταφοράς, ἐπειδὴ, ἔχων πλοῖα ἰσχυρότερα τῶν ἀντιπάλων θὰ κάμῃς ἀπαραιτήτως τὰς μεταφοράς σου τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ μὴ ἐκθέσῃς καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον σου, τὸ μοναδικόν, εἰς τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἐνέχει ὁ πλοῦς ἐν καιρῷ νυκτός. Τὸ πλοῖον θὰ εὑρίσκεται μὲ τὸν ἄλλον στόλον, εἰς τὴν νῆσον τῆς Κρήτης, ὁμιλῶ δὲ συνήθως περὶ Κρήτης, διότι ἐκεῖ εἶναι δυσχερέστεραι αἱ μεταφοραί. Ὅταν θὰ βραδυάζῃ θὰ πρέπει κάπου νὰ σταθῶμεν, διὰ νὰ μὴ ἐκθέσωμεν καὶ πάλιν τὸ πλοῖον μας ἐν καιρῷ νυκτός, καὶ θὰ συνεχίζῃ τοῦτο τὸν πλοῦν καὶ τὰς μεταφορὰς διαρκῶς ἐν ἡμέρᾳ. Ὁ ἐχθρός, τὸν ὁποῖον ὑπεθέσαμεν ἰσχυρότερον εἰς ἐλαφρὰ σκάφη, εἰς ἀντιτορπιλλικὰ καὶ ἀεροπλάνα, θὰ εἶναι καλλίστα πληροφορημένος περὶ τῶν ἰδικῶν μας κινήσεων, θὰ ἔχῃ λοιπὸν ὅλον τὸν χρόνον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ ὁρμητήριον καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ προσβάλῃ τὴν νηοπομπήν, δηλ. νὰ συνάψῃ μάχην καὶ νὰ κτυπήσῃ αὐτήν. Καθ' ἣν στιγμὴν θὰ ἀρχίζῃ ἡ μάχη, κύριοι, θὰ ἔχωμεν τὰ ἐξῆς δεδόμενα. Ἑλληνικὸς καὶ Τουρκικὸς στόλος ἰσόπαλοι περίπου εἰς πλοῖα μάχης, λέγετε ὅτι ὁ ἰδικός μας θὰ εἶναι ὀλίγον ἀνώτερος, ἀλλ' ἡ διαφορὰ εἶναι τόση ὥστε νὰ μὴ λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν. Ἐλαφρὸς στόλος καὶ ἀεροπλάνα κυριαρχοῦντες ἀπέναντι ἡμῶν. Καὶ τώρα παρεμβαίνει ὁ παράγων ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου ἐθεώρησε πάρεργον καὶ ἐμνημόνευσεν εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του, χωρὶς καὶ πολὺ νὰ ἐνδιατρίψῃ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον εὐτυχῶς εἶμαι εἰς σύμφωνον ἀντίληψιν μὲ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Κέας. Ἐκεῖ παρεμβαίνει ἡ ἀεροπορία. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἀεροπορίας μας; Εὐτυχῶς μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Βάλτου εἴμεθα σύμφωνοι, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ Ναυάρχου Καστὲξ ἔχει μεγάλο κῦρος. Εἶναι τὸ νεώτερον τῶν συγγραμμάτων περὶ τῆς θεωρίας τῆς στρατηγικῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐκδοθῇ. Εἶναι τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1929. Ὁ κ. βουλευτὴς Βάλτου ἦτο φυσικὸν νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ προσέξῃ περισσότερον εἰς ὅσα γράφει ὁ Ναύαρχος Καστὲξ ἐν σχέσει πρὸς τὴν θαλασσίαν ἐπικράτησιν, ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὰ μεγάλα κανόνια καὶ εἰς τὰ μεγάλα πλοῖα. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰ τῆς ἀεροπορίας εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ διεξῆλθεν ὄχι μετὰ προσοχῆς.

Γ. Στράτος. Ἐν σελίδι 325 τοῦ βιβλίου γράφονται τὰ ὅσα ἀνέφερα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅμως ὅτι ἀνεφέρατε καὶ τὴν πιθανότητα τῆς ἐπιτυχίας.

Γ. Στράτος. Ἐξηγουμένην τὴν πιθανότητα τῆς ἐπιτυχίας ἐκ τῶν Ἀμερικανικῶν πλοίων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Καὶ λέγει ὅτι εἶναι;

Γ. Στράτος. 2, 5 τοῖς % κατὰ πλοίων ἀκινήτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Δηλαδὴ τὸ κατὰ πλοίων ἀκινήτων μὴν τὸ ἐπικλεῖσθε Ἐγώ, ἂν δὲν ἤμην καλῆς πίστεως, θὰ εἶχον συμφέρον νὰ τὸ κρύψω. Λοιπὸν σᾶς λέγω ὅτι τὸ βλῆμα εἶναι δυσκολώτερον νὰ εὑρῇ ἀκινητοῦντα στόχον, παρὰ κινούμενον, ὅτι ἡ ἀναλογία τῆς ἐπιτυχίας τοῦ βλήματος ἐπὶ ἀκινήτου στόχου εἶναι τὸ 1|3 τῆς ἐπὶ κινητοῦ.

Γ. Σακαλῆς. Εἰς πᾶσαν περίστασιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Εἰς πᾶσαν περίστασιν. Καὶ ὁ λόγος εἶναι ὅτι τὸ ἀεροπλάνον εἶναι κινούμενον καὶ αὐτό, καὶ τοῦ εἶναι πολὺ εὐχερέστερον νὰ ὑπολογίσῃ ποῦ πρέπει νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ὅταν κινῆται τὸ ἄλλο καὶ κάνει τοὺς ὑπολογισμούς του, εὐκολώτερον τότε παρὰ ὅταν δὲν κινῆται. Αὐτὸ εἶναι ἀναμφισβήτητον.

Γ. Στράτος. Ἐπ' αὐτοῦ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀμφιβάλλω, διότι εἰσέρχεται καὶ τρίτος παράγων ἄγνωστος, ὁ στόχος, καὶ θὰ ἔχωμεν ἐξίσωσιν μὲ 2 ἀγνώστους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.). Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μὴ λύσωμεν τὸ ζήτημα διὰ τῆς θεωρίας εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ σᾶς παρακολουθήσω, ἀλλὰ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ἐπαύτων. Ἀκούσατε ὀλίγον πάρα κάτω ἀπὸ τὴν σελίδα ὅπου σεῖς ἐσταματήσατε τί λέγει ὁ ναύαρχος Καστὲξ (ἀναγινώσκει). «Εἶναι πιθανόν, βέβαιον μάλιστα, ὅτι τὰ ἀεροπλάνα τοῦ ἐπιτιθεμένου θὰ εὑρεθοῦν εἰς ἀντίθεσιν μὲ μίαν ἀντίδρασιν τοῦ ἀντιαεροπορικοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἰδίως μὲ τὸ ἀντιαεροπορικὸν τὸ τόσον τρομερὸν τῶν μικρῶν αὐτῶν κανονιῶν ἀτὶρ ὀτοματίκ τῶν 37 40 μιλιμέτρ, τὰ ὁποῖα εἶναι πολὺ ἐπικινδυνωδέστερα διὰ τὰς μικρὰς καὶ τὰς μέσας ἀποστάσεις τὰς μέχρι τῶν 2,000 μέτρων, παρὰ τὰ κανόνια διαμετρήματος τῶν 75 καὶ 125 χιλιοστομέτρων, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἰσχυρότερα ποὺ μεταχειρίζεται ἡ ἀντιαεροπορικὴ ἄμυνα. Τὰ ἀερόπλοια διὰ νὰ ἀποφύγουν τὸν κίνδυνον τῶν μικρῶν καὶ τόσον ἐπικινδύνων κανονίων ἀτὶρ ὀτοματίκ, αὐτομάτου βολῆς, πρώτη των δουλειὰ εἶναι νὰ ἀνέβουν ὑψηλὰ καὶ νὰ φθάσουν μέχρι 3,000 μέτρων ἢ καὶ ἐπὶ πλέον.» Αὐτὸ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ τὸ εἰπῶ πρωτήτερα διὰ νὰ παρακολουθήσετε ὅλην τὴν εἰκόνα. Τώρα θὰ σᾶς φέρω τὴ ναυμαχία ποὺ θὰ γίνῃ. (Ἐξακολουθεῖ ἀναγινώσκων). «Ἀλλοτε μὲ τὰ στοιχειώδη μέσα, τὰ ὁποῖα διεθέτομεν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἀναγκαίαν σκόπευσιν κατὰ τὴν ἐκτρεντόνιτιν τῶν βομβῶν, μὲ τὰ ἀτελῆ μέσα τῆς σκοπεύσεως, ἡ ἐκτρεντόνισις ἔχανε πᾶσαν ἀκρίβειαν εἰς τὸ ὕψος τοῦτο καὶ ἠδύνατό τις ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς νὰ ἐκτιμήσῃ ὅτι πρακτικῶς ἔθεσεν ἐκτὸς κυκλοφορίας τὰ δηλητηριώδη αὐτὰ ἔντομα, ὅταν τὰ ἀπεμάκρυνε πρὸς τὰ ὕψη ταῦτα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει πλέον σήμερον». Καὶ δι' αὐτὸ ὅταν μοῦ ἐπικαλῆσθε τὰ διδάγματα τοῦ μεγάλου πολέμου σᾶς ὑπενθυμίζω ὅτι ἐπέρασαν 13 χρόνια ἀπὸ τότε. Τὰ ὄργανα τῆς σκοπεύσεως ἐπέτυχον κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη προύδους ἐξαιρετικάς. Ἐφάνη τοῦτο κατὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τῶν βομβῶν ἐπὶ τοῦ «Ἀγαμέμνωνος» ἐν πλῷ καὶ ἐν στόχῳ κατὰ τεθλασμένην γραμμὴν κινουμένῳ.

Εἷς βουλευτής. Ἐλίγδην.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθ.) Ἐλίγδην αὐταὶ αἱ βολαὶ ἐπέτυχον 31%ο ἐπιτυχίας εἰς ὕψη περιλαμβανόμενα μεταξὺ 2.000 καὶ 2.400μέτ. εἰς ὕψη δηλαδὴ ὅπου ἡ ἐπενέργεια τῶν πυραδόλων τῆς αὐτομάτου βολῆς ἐξουδετεροῦται. Ἔχομεν σήμερον σχεδὸν πανταχοῦ ἐξαίρετα σκοπευτικὰ μηχανήματα, τοιαῦτα ὁποῖα τὰ τῆς Ἀμερικανικῆς ἀεροπλοΐας, ἡ ὁποία δίδει ἀπόκλισιν 12 μέτρων εἰς 1.850 μέτρα ὕψους καὶ περίπου 20 μέτρων ἀπόκλισιν εἰς 3.000 μέτρα, ἐνῷ συγχρόνως ἡ διάρκεια τῆς πτήσεως ἡ ὁποία προηγεῖται τῆς βολῆς περιορίζεται εἰς 20 μόνον δευτερόλεπτα. Μὲ τὸ σκοπευτικὸν αὐτὸ ὄργανον φαίνονται ὅτι ἐπέτυχον 40%ο ἐπιτυχίας εἰς 200 μέτρα ἐπὶ τῆς σκιᾶς ἑνὸς Ντιριζεάμπλ ἀεροπλοίου, τὸ ὁποῖον ἔκαμνε διηνεκῶς ζίγκ—ζάγκ, μὲ μεγάλην ταχύτητα.

Ἐννοεῖτε πῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα. Εἶχον τὸ ἀερόπλοιον, τὸ ὁποῖον ἐκινεῖτο μὲ ταχύτητα καλὲκαμνεν ζίγκ ζάγκ, αὐτὸ ἀπετυπώθη εἰς τὸ ἔδαφος, αἱ βολαὶ ἐρρίπτοντο εἰς τὸ ἔδαφος καὶ εἶχον τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Θὰ ἐξακολουθήσω (ἀναγινώσκει): «Δύνανται λοιπὸν κανεὶς νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι τὰ ἀερόπλοια ἔχουν σήμερον σπουδαίας πιθανότητας νὰ ἐπιτύχουν στό-

χον, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ πλοῖον τῆς γραμμῆς εἰς ἓν ὕψος 3 χιλ. μέτρων καὶ ἀκόμη περισσότερον, καθόσον ἡ ἐπικίνδυνος ζώνη πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ μὲ μίαν ζώνην πάλιν 10 μέτρων πλάτους ἔξω τοῦ πλοίου. Ὅλα τὰ πειράματα πραγματικῶς ἔχουν ἀποδείξει, ὅτι τὰ πλήγματα, τὰ πλέον σοβαρά, εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπιπίπτουν πλησίον τοῦ πλοίου καὶ τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦν καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ τορπίλλη". Ἠξεύρω τὴν ἀντίρρησιν, ἡ ὁποία προεβλήθη εἰς ὅλα αὐτά. Εἶπον εἰς τοὺς μὴ γνωρίζοντας, ὅτι, κύριοι, αὐτὰ ἐπετεύχθησαν ἀπὸ στόχους ἀκινητοποιημένους καὶ σᾶς εἶπον ὅτι ἐπὶ στόχου ἀκινητοποιημένου εἴχομεν μικροτέρας ἐπιτυχίας. Ἂν εἴχομεν δύο ἕως τρία ο)ο πρὸ 10 ἐτῶν σήμερον θὰ ἔχωμεν 10 ἕως 13 ο)ο, ἀλλ' ἐπὶ κινουμένου στόχου ἐπὶ τῆς σκιᾶς ἑνὸς ἀεροπλοίου, τὸ ὁποῖον κινεῖται μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα, διότι τὸ ἀερόπλοιον κινεῖται μὲ ταχύτητα 130 ἕως 140 μιλλίων, ταχύτητα, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὸ σκάφος. Εἴχομεν λοιπὸν ἐπιτυχίαν 30ο)ο. Ἄλλη ἀντίρρησις εἶναι ἡ ἑξῆς: βεβαίως μᾶς φέρετε ὡς παραδείγματα αὐτὰ τὰ πειράματα τὰ ὁποῖα ἐκάματε ἐναντίον στόχου,ὁ ὁποῖος δὲν ἀντιτάσσει καμμίαν ἀντίστασιν,ἀλλ' 'εἰς τὸν πόλεμον θὰ ἔχωμεν τὴν ἀντίστασιν τὴν ἀεροπορικήν. Ὀφείλω, κύριοι, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ ἀπαντήσω, διὰ νὰ μὴ ἀφίσω οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν εἰς τοὺς ἰσχυριζομένους ὅτι τὰ πειράματα αὐτὰ ἔγιναν ἀπὸ ὕψους μέχρι τοῦ ὁποίου ἡ βολὴ αὐτὴ τῶν αὐτομάτων πυροσόλων δὲν ἐνεργεῖ. Ἀλλ' ἐὰν θὰ μοῦ εἴπετε ὅτι δι' ὕψος μεγαλύτερον τῶν 2 1)2 χιλ. μέτρων θὰ μεταχειρισθῇ τὸ πλοῖον πυροσόλων τῶν 127 χιλιοστομέτρων, ἔχω νὰ σᾶς ἀπαντήσω, κύριοι, ὅτι ἡ πιθανότης τῆς ἐπιτυχίας τῶν μεγάλων αὐτῶν σχετικῶς πυροσόλων εἶναι σχεδὸν μηδενική. Θὰ σᾶς δόσω ἀριθμοὺς πάλιν, μολονότι θὰ λάβῃ ἀφορμὴν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν στρατηγὸν Νισέλ, ὁ ὁποῖος περισσότερον ἀσχολεῖται εἰς τὰς ἀεροπορίας. Ἴδού τί δίδει ὁ στρατηγὸς Νισὲλ ὡς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τοῦ ἀεροπλάνου εἰς τὸν πόλεμον.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ μεγάλου πολέμου, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1914—1915, δὲν κατερρίφθη οὔτε ἓν ἀεροπλάνον μὲ τὴν ἀντιαεροπορικὴν βολήν, κατὰ τὸ 1916—17 ἐχρειάσθησαν 110 χιλιάδες βλήματα διὰ νὰ καταρριφθῇ ἓν ἀεροπλάνον, καὶ εἰς τὰ 1918 δὲν χρειάζονται παρὰ 7.000 βλήματα. Οἱ Ἄγγλοι εἰς τὴν τακτικήν των δίδουν ἀριθμὸν εὐνοϊκώτερον, δηλαδὴ ὅτι μὲ 4,500 βλήματα κατὰ μέσον ὅρον κατέρριψαν ἓν ἀεροπλάνον, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας τοῦ πολέμου κατέρριψαν ἓν ἀεροπλάνον μόνον μὲ 1,500 βλήματα. Θὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι αὐτό, τὸ ὁποῖον κατωρθώθη κατὰ τὸν πόλεμον μετὰ 4 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεώς του, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰρήνης. Ἀλλὰ θέλετε νὰ σᾶς δόσω τὰ ἀποτελέσματα, ὅτι ἐπὶ 1.500 βλημάτων θὰ ἔχωμεν μίαν ἐπιτυχίαν, διὰ νὰ σᾶς ὑποχρεώσω νὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι πραγματικῶς δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀντίδρασις τῶν μεγάλων βλημάτων πλοίου, διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἀντίδρασιν τῆς ἀεροπορίας; Φαντασθῆτε λοιπὸν τοὺς δύο στόλους τώρα, κύριοι, συγκεντρωμένους, τὸν τουρκικὸν μὲ ὑπεροχὴν ἀπόλυτον εἰς ἐλαφρὰ σκάφη καὶ ἀεροπορίαν καὶ ἡμᾶς ἔχοντας τὴν Σαλαμῖνα ἰσόπαλον καὶ ἴσως κατά τι ὑπερτέραν τοῦ Γιαβούζ, τὴν ἀεροπορίαν τὴν τουρκικὴν βάλλουσαν κατὰ τοῦ ἰδικοῦ μας μεγάλου πλοίου, τῆς Σαλαμῖνος, καὶ σκεφθῆτε ποία θὰ εἶναι ἡ κατάστασις, ἡ ὁποία θὰ δημιουργηθῇ κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης. Ὅταν τὰ ἐλαφρὰ τουρκικὰ σκάφη θὰ δύνανται νὰ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν ἰδικῶν μας, θὰ τὰ ἐκτοπίζουν διὰ νὰ ἐπιτεθοῦν. Ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὸ μεγάλο σκάφος ἀπησχολημένον διὰ νὰ ἀντα-παντῷ εἰς τὸ Γιαβούζ, τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ κρατῇ τὴν προσοχήν, καὶ θὰ ἔχωμεν αὐτὸ εἰς μίαν σχετικὴν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν θὰ δημιουργήσουν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἐρχόμενα βλήματα, τῶν ὁποίων ἠξεύρετε καλλίτερα ἀπὸ ἐμένα τὴν περαστίαν δύναμιν. Καὶ εἰπέτε μου τώρα ἐὰν ἡ μεταφορὰ αὐτή, ἡ ὁποία θὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν μὲ στόλον κατηρτισμένον συμφώνως μὲ τὸ πρόγραμμα τὸ ἰδικόν μας,—διότι, κύριοι, μὲ ἐπροσέξατε ὅτι μεταχειρίζομαι πάντοτε τὸν συγκριτικὸν ὅρον—,ἐὰν δύναται εὐκόλως νὰ δικινδυνεύσῃ. Δὲν εἶπα ποτὲ ὅτι ἡ μεταφορὰ θὰ εἶναι ἀσφαλής. Εἶπα ὅτι ἡ μεταφορὰ θὰ εἶναι ἀσφαλεστέρα. Δέν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχετε ἐν πολέμῳ τὴν ἀσφάλειαν. Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχετε τὴν ἀσφάλειαν ἐὰν ἠμπορούσατε νὰ ἀποκλείσετε τὸν ἐχθρὸν προτοῦ νὰ εὑρεθῇ ἡ ἀεροπορία καὶ τὰ ὑποβρύχια καὶ νὰ τὸν κρατούσατε στενῶς ἀποκλεισμένον. Ἀλλὰ, κύριοι, ἀφοῦ ἐξεκαθάρισα, νομίζω, τὸ ζήτημα τῶν συγκοινωνιῶν μας μὲ τὸν ἔξω κόσμον καὶ τῶν συγκοινωνιῶν μετὰ τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς χώρας, ἀφοῦ ἐξεκαθάρισα τὸ ζήτημα τῶν μεταφορῶν, τὸ ὁποῖον ἀπέναντι τῆς Τουρκίας ἔχει μικρὰν σημασίαν — διότι ἐὰν πρόκειται μόνον διὰ ξηρᾶς νὰ γίνῃ μεταφορά, ἡμεῖς θὰ φθάσωμεν γρηγορώτερα εἰς τὰ σύνορά μας —ἀφοῦ, λέγω, ἐξεκαθάρισα τὸ ζήτημα τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῶν μεταφορῶν, ἔχω καθήκον νὰ ἀντιμετωπίσω καὶ ἄλλας τινὰς ἀντιρρήσεις, αἱ ὁποῖαι προβάλλονται ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τῆς ἀντιθέτου πολιτικῆς μερίδος. Μᾶς λέγουν ὅτι τὸ Γιαβούζ θὰ ἠμπορῇ νὰ ἔρχεται εἰς τὸν Σαρωνικὸν διὰ νὰ βομβαρδίτῃ τὰς Ἀθήνας, τὸν Πειραιᾶ καὶ τὸν Ναύσταθμον.

Γ. Στράτος. Ἐὰν ἐκτείνῃ τὰς ἐνεργείας του.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἐκτείνῃ τὰς ἐνεργείας του καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην; Ἀλλ' ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπονέμω καὶ τοῦτον τὸ ἔπαινον, ὅτι ὑπῆρξε καλῆς πίστεως συζητητὴς εἰς ὅλα τὰ ζητήματα, εἶπεν ὅτι εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνα κακὸν ἐὰν ἐκτείνῃ τὰς ἐνεργείας του. Λοιπόν, θέλω, κύριοι, ν' ἀπαντήσω, ὅπως σᾶς καθησυχάσω καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ κινδύνου τούτου. Ἕνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀσφαλίζει κατὰ τοῦ κινδύνου τοῦ ὁμοβαρδισμοῦ, εἶναι τὸ ὑποβρύχιον. Εἴδατε ὅτι δὲν τὸ ἀνέφερα καθόλου εἰς τὴν μάχην. Εἶμαι σύμφωνος μαζί σας ὅτι εἰς μάχην δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος τὸ ὑποβρύχιον, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν, ἠμποροῦμεν νὰ τὸ κάμωμεν διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸν Θερμαϊκόν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνη αὐτὴ ἡ ἀσφάλεια, τὴν ὁποίαν ἔχομεν, διότι ἠμπορεῖτε νὰ μοῦ εἰπῆτε, τί θὰ δυνηθῇ νὰ κάμῃ αὐτὸς ὁ ἐχθρός, ὁ ὁποῖος ἐγὼ ὑποθέτω ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τὴν ἐπίθεσίν του διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἁπλῶς μερικὰς ὁμάδας εἰς τὰς Ἀθήνας; ... Θὰ γεννήτῃ κάποιαν ταραχὴν ὀλίγην ὥραν, θὰ ρίξῃ 50—100 ὀβίδες. Ἡ ζημία θὰ εἶναι σχετικῶς ἀσήμαντος. Ἀλλά, διὰ νὰ ἀπορρύγωμεν αὐτὴν τὴν ζημίαν καὶ διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν τὴν ταραχὴν τῆς στιγμῆς αὐτῆς, ἔχρια καλὸν εἴτε νὰ κατασκευάσωμεν τοὺς πύργους, τοὺς ὁποίους ἐμνημόνευτεν ὁ κ. ἐκ Βάλτου βουλευτής, καὶ νὰ τοποθετήσωμεν εἰς τὰς Φλέβας, εἰς τὴν Αἴγιναν καὶ εἰς τὸ Καραμπουρνοῦ τὰ θωρακίσια πυροσόλα τῶν ἀμερικανικῶν αὐτῶν πλοίων, εἴτε νὰ διατηρήσωμεν τὰ πλοῖα καὶ νὰ τοποθετήσωμεν τὸ πρῶτον πίσω ἀπὸ τὰς Φλέβας. Διότι ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τῆς εὐθείας βολῆς, ἐφ' ὅσον ὑποτίθεται ὅτι θὰ εὑρεθῶμεν ἰσχυρότεροι εἰς τὴν ἀεροπλοΐαν, καὶ ἐπομένως ἡμεῖς θὰ μποροῦμε νὰ διευθύνωμεν τὴν βολήν μας. Νὰ τοποθετήσωμεν λοιπὸν τὸ πρῶτον πίσω ἀπὸ τὰς Φλέβας καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ Καραμπουρνοῦ, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ἄμεσον βολὴν τοῦ Γιαβούζ, καὶ τότε κρατοῦμεν τὸ Γιαβούζ εἰς ἀπόστασιν 17 περίπου χιλιομέτρων ἀπὸ τῶν Φλεβῶν, καὶ ἐπομένως οὕτω δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάτῃ ἡ ὁλὴ τοῦ Γιαβούζ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τοῦ Ναυστάθμου, ἢ τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀλλὰ μοῦ προεβλήθη ἀκόμη, ὄχι τόσον ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Βάλτου, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν ἀντίθετον πολιτικήν, ὁ κίνδυνος τῆς καταλήψεως τῶν Νήσων Λέσβου, Σάμου καὶ Μυτιλήνης. Ὁ ἀξιότιμος ἐκ Βάλτου βουλευτής, μὲ τὴν εὐθύτητα ἡ ὁποία ἐχαρακτήρισε τὴν ἀγόρευσίν του, εἶπεν ὅτι αὐτὸ θὰ εἶναι ἕνα ἐπεισόδιον τοῦ πολέμου χωρὶς πολλὴν σημασίαν. Ἀλλ' ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν τὰ μέτρα μας χάριν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ διὰ νὰ μὴν ἀνησυχήσῃ οὗτος. Καὶ σᾶς εἶπα

ὅτι δὲν ἠμπορούσαμε νὰ ἀρίσωμεν ἐπὶ τόπου τὴν ἐπιστράτευσιν πληθυσμοῦ 300.000 κατοίκων, ὁ ὁποῖος εἶναι σποδαῖος ἀριθμὸς διὰ τὴν ἐπιτόπιον ἄμυναν. Θὰ μποροῦσαμε προσθέτως νὰ ἀμυνθῶμεν ἐκεῖ καὶ δι' ἐνδρῶν τῶν ὑποθρυχίων μας, θὰ μποροῦσαμε νὰ ἀμυνθῶμεν καὶ διὰ τοῦ ἐλαφροῦ στόλου, ὄχι ὅέδκια ἀποτελεσματικῶς, διότι γιὰ μένα ἡ κυριωτέρα ἄμυνα εἶναι ἡ ἀπὸ ξηρᾶς καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ὑποβρυχίων. Ἀλλὰ ἐὰν ἐπὶ τέλους συμβῇ καὶ ἠττηθῶμεν, ἂν πάῃ δηλαδὴ ὁ ὑποτιθέμενος ἐχθρὸς καὶ ζητήσῃ νὰ μᾶς ἀχρηστεύσῃ τὸν στρατόν, καθ' ἣν στιγμὴν θὰ κρίνεται ἀλλαχοῦ ἡ νίκη. Θὰ εἶναι ἕνα ἐπεισόδιον τοῦ πολέμου. Δὲν εἶναι λοιπὸν οὔτε αὐτὸ ἀρκετὸν διὰ νὰ μᾶς κάμῃ ν' ἀλλάξωμεν τὴν πολιτικήν μας. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψτε κύριοι νὰ σᾶς ἀναγνώσω τὸ ἔγγραφον καὶ τὸ ὑπόμνημά μου, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωστα εἰς τὸ μεγάλον ναυτικὸν Συμβούλιον ὅπου ἀπερατίσθη ἡ ἀποδοχὴ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς παρ' ὅλων ὁμοφώνως (ἀναγινώσκει): «Μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐπῆλθε ριζικὴ μεταβολὴ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν μας. Ἡ ριζικὴ αὐτὴ μεταβολὴ ὀφείλεται εἰς τοῦτο, ὅτι, τερματισθέντος ὁριστικῶς τοῦ ἱστορικοῦ ἐπὶ αἰῶνας ἀντιαγωνισμοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἐπεκύσαμεν νὰ ἔχωμεν βλέψεις ἐπεκτάσεως ἐπὶ Τουρκικῶν ἐδαφῶν, καὶ ἐπομένως δὲν ὑφίστανται δι' ἡμᾶς ὡς ἀνάγκη ζωτικὴ ἡ κατὰ θάλασσαν ὑπεροπλία ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Ἐὰν τοιαύτη ὑπεροπλία ἀπετέλει δι' ἡμᾶς ζωτικὴν ἀνάγκην, τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ὑποστηριζόντων ὅτι τὸ πλοῖον μάχης μόνον δύναται ν' ἀσφαλίσῃ αὐτὴν θὰ ἦταν ἄξια πολλῆς προσοχῆς, μολονότι ὑπάρχουν βέβαια ἁρμοδιώτατοι ἐπίσης κριταί, πιστεύοντες ὅτι εἰς τὴν στενὴν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἡ ἐξάρτησις τῆς ὑπεροπλίας ἀπὸ ἕνα καὶ μοναδικὸν πλοῖον μάχης θὰ ἦτο κατ' ἐξοχὴν παρακεκινδυνευμένη καὶ ὅτι τὴν ὑπεροπλίαν ταύτην ἀπέναντι μοναδικοῦ ἐπίσης πλοίου μάχης τοῦ ἐνδεχομένου ἐχθροῦ δύνανται ν' ἀσφαλίσῃ ἀποτελεσματικώτερον ἑλαφρὸς στόλος καὶ ἀερόπλοια ὑπέρτερα τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ Κυβέρνησις πιστεύει ὅτι εἰς τὸ μέλλον ἡ Ἑλλὰς δὲν πρόκειται νὰ ἐμπλακῇ εἰς ἐπιθετικὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, ὅτε καὶ μόνον θὰ τῆς ἦτο ἀναγκαία ἡ ὑπεροπλία. Πιστεύει ἀκόμη ὅτι οὔτε ἡ Τουρκία ἔχει ἐπιθετικὰς βλέψεις κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι εἰλικρινῶς ἀποδέχεται τὸ σημερινὸν ἐδαφικὸν καθεστὼς μὴ ἔχουσα, κἀμμίαν ἀπολύτως διάθεσιν νὰ ἐπανέλθῃ πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἐν Εὐρώπῃ κυριαρχίας της. Πιστεύει ἐπίσης ὅτι ἡ συνθήκη τῆς Λωζάννης τὴν ὁποίαν ὑπέγραψεν ἡ Τουρκία ὡς νικήτρια κατὰ τῆς Ἑλλάδος ὡς ἡττημένης ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Τουρκία παρητήθη εἰλικρινῶς πάσης βλέψεως, ἣν εἶχε πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἐπὶ τῶν νήσων Μυτιλήνης, Χίου, καὶ Σάμου. Ἄλλως τε ἡ Τουρκία γνωρίζει ὅτι δὲν θὰ ἐγίνετο ἀνεκτὴ διεθνὴς μεταβολὴ τοῦ Μεσογειακοῦ καθεστῶτος, ἐπιδιωκομένη ὑπ' αὐτῆς διὰ πολέμου. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πιστεύει περαιτέρω εἰς δύο ἀκόμη πράγματα. 1) Ὅτι ἡ Τουρκία εἶναι εἰλικρινῶς εἰρηνικὴ καὶ ὅτι κυβερνᾶται ἀπὸ πολιτικοὺς διακεκριμένους, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν ὅτι, διατραττουσα αὐτὴ πρώτη τὴν εἰρήνην καὶ ξεσχίζουσα τὰς ὑπαρχούσας συνθήκας, θὰ ἐξέθετεν ἐκυτὴν εἰς σοβαρωτάτους κινδύνους. Δεύτερον ὅτι καὶ ἂν ἡ Τουρκία ἐσκέπτετο ν' ἀναλάβῃ πόλεμον θὰ τῆς ἦτο ἀδύνατον νὰ διεξαγάγῃ πολεμικὰς κατὰ θάλασσαν ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Μεσόγειον, διότι θὰ εὕρισκεν ἀπέναντί της τὴν Κ. Τ. Ε. ἀποφασισμένην καὶ ἱκανὴν νὰ προλάβῃ ἢ ἐν ἀνάγκῃ νὰ καταστείλῃ τοιαύτας πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις....»

Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω τώρα πῶς ἐτέθη παρ' ἐμοῦ τὸ ζήτημα εἰς τὸ μέγα αὐτὸ Ναυτικὸν Συμβούλιον.

Π. Τσαλδάρης. Εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν δύναμαι νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐὰν τὸ Ναυτικὸν Συμβούλιον εὑρέθη καθ' ὁλοκληρίαν σύμφωνον;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη κατ' ἀπόλυτον ὁμοφωνίαν. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω μάλιστα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκλήθη νὰ ἐκθέσῃ τὰς γνώμας των, ἐγνώριζον τὰς γνώμας τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐκφέρει αὐτὰς καὶ ἐγγράφως καὶ ἀπεράνθησαν μὲ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ, ὅτι εἶναι ὑπὲρ τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης, ἤθελαν δηλαδὴ μέγα σκάφος. Ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶπεν ὁ ἐκ Βάλτου βουλευτὴς τὰ εἶπον καὶ αὐτοί. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν ὅλοι, τοὺς εἶπον: Ἐπιτρέψατέ μοι τώρα νὰ σᾶς εἴπω πῶς τίθεται τὸ ζήτημα, διὰ νὰ μοῦ δόσετε μίαν ἀπάντησιν. Τὸ ζήτημα λοιπὸν ἐτέθη ὡς ἑξῆς:

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν των αὐτοί, ναυτικοί, ναύαρχοι, πῶς ἔπρεπε νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οἱ ναύαρχοι ἐξέθηκαν τὸ ζήτημα θεωρητικῶς. Παρακαλῶ νὰ μὴ τοὺς ἀδικοῦμεν. Τοὺς εἶπον. Πῶς ἠμποροῦμεν νὰ εἴμεθα ἰσχυρότεροι κατὰ θάλασσαν, πῶς ἠμποροῦμεν νὰ ἀσφαλισθῶμεν, πῶς τέλος πάντων ἠμποροῦμεν νὰ εἴμεθα καλύτεροι; Ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν ἰδέαν ὅτι μᾶς χρειάζεται ἡ ἐπικράτησις εἰς τὸ Αἰγαῖον, οἱ ναύαρχοι ἔρεσσον τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. βουλευτοῦ Βάλτου.

Π. Τσαλδάρης. Ὑποθέτω ὅτι οἱ ναυτικοί, οἱ ὁποῖοι θὰ κανονίσουν τὴν ἄμυναν τῆς χώρας ἐν καιρῷ μάχης, πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ἂν ἀπαιτῆται νὰ εἴμεθα οἱ κύριοι τοῦ Αἰγαίου, ἢ ἄλλο τί. Διότι τώρα βλέπω ὅτι τὸ ζήτημα ἐτέθη, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα κύριοι τοῦ Αἰγαίου, καὶ κατόπιν μετήλλαξεν γνώμην. Εἶναι ἀνάγκη αὐτὸ νὰ τὸ γνωρίζῃ ἡ Βουλή.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου καὶ ὁ Γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν δὲν ἐκλήθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ εἰποῦν τὴν γνώμην των, ἀλλ' ἐθεώρησαν αὐτεπαγγέλτως ὅτι ἦτο καθῆκόν των νὰ μᾶς ἐκθέσουν αὐτήν. Συνῆλθον λοιπὸν τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1928 συνεσκέφθησαν διὰ τὰ ναυτικὰ πράγματα —δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἰπῆτε ὅτι δὲν περιλαμβάνετε εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐπιτελείου ἡ μέσιμνα διὰ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας— καὶ μᾶς ἔκαμαν τὴν ἔκθεσίν των. Ὁ Διευθυντὴς μάλιστα τοῦ Ὑπουργείου ἔκαμεν εἰδικὸν ὑπόμνημα.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Καὶ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1929 ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου ὑπέβαλεν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον δὲν εἴχετε τότε ὑπ' ὄψιν σας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οἱ ναυτικοὶ ἀσφαλῶς ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκόν των. Ὄντες ἀνήσυχοι περὶ τῆς ἀσφαλείας μας κατὰ θάλασσαν, μᾶς εἶπον τὰς ἀντιλήψεις των, ἐγνώριζον δὲ ὅτι αἱ ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς νὰ ἔχωσι φθάσει εἰς ὁριστικὰ συμπεράσματα, ἔκλιναν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ὀκρέος πλοίου. Τότε ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου νομίζω ἀπὸ τὴν Χάγην— ὅπου εἶχα συναντήσει, τὸν κ. Παπαλεξόπουλον καὶ ἤκουσα τὰ ἐπιχειρήματά του, ὅμοια μὲ τὰ τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ, καὶ μάλιστα ἐντονώτερα, διότι ὁ κ. Παπαλεξόπουλος ἦτο φωτιά,— νὰ ἐκφράσουν ἐν Συμβουλίῳ τὴν γνώμην των.

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε τώρα νὰ σᾶς ἀναγνώσω τὸ ἑξῆς: (Ἀναγινώσκει). Εἶμαι εὐτυχής, διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ σᾶς διαλύσω αὐτό, διότι θὰ ἤθελα καὶ εἰς τὸ γεῖτον Κράτος, μὲ τὸ ὁποῖον κάμνομεν ὅ,τι ἠμποροῦμεν διὰ νὰ καταστήσωμεν τὰς σχέσεις μας ὁμαλωτέρας, νὰ ἠξεύρουν ὅτι δὲν εἶναι αὐτὰ λόγια τὰ ὁποῖα λέγονται ἐντὸς τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ τὰ λέγομεν καὶ εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον. (Ἀναγινώσκει).

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 10, λεπτά.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. ***Βενιζέλος*** συνεχίζει.

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε, λέγει, πρὶν συνεχίσω τὴν ἀγόρευσίν μου νὰ ἐπιστρέψω ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, τῆς ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως κατὰ τῶν νήσων τῶν παρακειμένων εἰς τὴν μικρασιατικὴν ἀκτήν. Διότι μοῦ διετυπώθη ἓν ἐπεχείρημα οὐσιῶδες καὶ πρέπει νὰ ἀποδείξω ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὅτι αἱ νῆσοι αὐταὶ διὰ τοῦ ἰδικοῦ μου προγράμματος εἶναι περισσότερον ἐκτεθειμέναι. Ὁ λόγος εἶναι ὁ ἑξῆς: ὅτι αἱ νῆσοι αὐταὶ παράκεινται εἰς τὴν μικρασιατικὴν ἀκτήν. Εἶναι ἀδύνατον τὸ πλοῖον μας τὸ ἓν, τὴν «Σαλαμῖνα», ἐὰν τὴν ἐπέρναμεν, εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν σταθμεύσωμεν εἰς μίαν ἐκ τῶν νήσων αὐτῶν, διὰ νὰ εἶναι ἑτοίμη νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ Γιαβούζ, ἐὰν ἐπρόκειτο τοῦτο νὰ ἐπιχειρήσῃ κατάκτησιν τῶν νήσων. Ἐὰν ἠγκυροβόλει εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς νήσους αὐτὰς θὰ τὴν ἐξεθέταμεν εἰς θεάσιαν καταστροφὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου τοῦ ἐχθροῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν λοιπὸν νὰ τὴν ἔχωμεν ἐκεῖ. Ἡ «Σαλαμὶς» θὰ εἶναι εἰς τὸν ἰδικόν μας ναύσταθμον, ὄχι κοντὰ εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, ὅτε ἡ ἐπίθεσις καὶ πάλιν ἐκ μέρους τοῦ τουρκικοῦ στόλου θὰ ἦτο δυνατή, χωρὶς νὰ ἠμπορέσῃ ἡ «Σαλαμὶς» νὰ προστατεύσῃ τὰς νήσους. Καὶ τώρα ἐπανέρχομαι διὰ νὰ συνεχίσω τὴν ὁμιλίαν μου. Τὸ ὑπόμνημα λοιπὸν τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσαμεν εἰς τὸ Ἀνώτατον Ναυτικὸν Συμβούλιον εἶναι ὅτι «οἱ παραγνωρίζοντες τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα σκέπτονται φυσικά, ὅτι καλλίτερον εἶναι καὶ θωρηκτὸν ἰσχυρότερον ἀπὸ τὸ Γιαβούζ νὰ ἔχωμεν καὶ ἐλαφρὸν στόλον καὶ ἀεροπλοΐαν ἀνωτέραν τῶν τουρκικῶν. Ἀλλ' ἐφόσον τοῦτο οἰκονομικῶς εἶναι ἀδύνατον, τὸ ζήτημα τίθεται οὕτω: Πότε θὰ εἴμεθα ἀσφαλέστεροι κατὰ θάλασσαν; Ἂν ἔχωμεν τὴν «Σαλαμῖνα» ἰσόπαλον ἢ καὶ ἐλαφρῶς ὑπερέχουσαν αὐτοῦ τοῦ Γιαβούζ, ἀλλ' ἐλαφρὸν στόλον καὶ ἀεροπλοΐαν ἀσθενέστερα τῶν τῆς Τουρκίας, ἢ ἂν ἐγκαταλείψωμεν μὲν τὴν «Σαλαμῖνα», ἐπιδιώξωμεν δὲ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ὅπως ὁ ἐλαφρὸς στόλος καὶ ἡ ἀεροπορία μας εἶναι ἀνωτέρα τῶν τουρκικῶν»;

Καὶ ἠξεύρω ὅτι ἐὰν ἐξοδεύσωμεν τὰς 3.800.000 λίρες διὰ νὰ πάρωμεν τὴν Σαλαμῖνα, θὰ ἠμπορέσῃ ἀνάλογα ποσὰ νὰ ἐξοδεύσῃ καὶ ἡ Τουρκία διὰ τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπορίαν της καὶ ἐπομένως νὰ γίνῃ ἰσχυροτέρα. Ἔθεσα τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ τὸ Ναυτικὸν συμβούλιον ὁμοφώνως, οὐδενὸς ἀντιλέγοντος, μοῦ εἶπεν ὅτι ὑπὸ τοιούτους ὅρους δεδαίως πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ πρόγραμμα αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐξέθεσα, δηλαδὴ νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν «Σαλαμῖνα» καὶ νὰ προσπαθήσωμεν νὰ εἴμεθα ἰσχυρότεροι κατὰ τὸν ἐλαφρὸν στόλον τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ἀέρος.

Ἐθεώρησα ὅτι ἦτο ἀναγκαῖον νὰ κάμω αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν διὰ νὰ μὴ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς ναυτικούς μας συμβούλους ἐλαφρότης γνώμης, διότι μετέβαλλον ἀποτόμως τὰς ἀντιλήψεις των. Ἀνεχώρουν καὶ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν ἐὰν δὲν ἔχωμεν ὑπεροπλίαν ναυτικὴν ἀπέναντι τῆς Τουρκίας καὶ ἐὰν δὲν εἴμεθα κύριοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.

Π. Τσαλδάρης. Ὅλοι ἀνεχώρουν ἀπὸ τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὑπεροπλία ἐν Αἰγαίῳ. Καὶ τοῦτο λέγετε σήμερον ὅτι ἐπίστευον καὶ οἱ ἁρμόδιοι ναυτικοὶ σύμβουλοι τῆς Χώρας, ἀλλὰ μετέβαλλον γνώμην, ὄχι ὡς πρὸς τοῦτο ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς ἀμύνης. Διότι δὲν μετέβαλλον γνώμην ἕνεκα τῆς πολιτικῆς τὴν ὁποίαν ὑπεστήριζαν, ἀφοῦ σεῖς εἴπατε ὅτι θὰ ἔχωμεν εἰρήνην, διότι τοῦτο ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ ἔχουν καὶ αὐτοὶ ὑπ' ὄψει, ἀλλὰ ἕνεκα τῶν τεχνικῶν λόγων τοὺς ὁποίους σεῖς ὑπεστηρίξατε....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν νομίζω.....

Π. Τσαλδάρης. Διότι, ἂν ἐρρόντιζον περὶ τῆς εἰρηνικῆς πολιτικῆς, ἴσως τότε θὰ ἠγόμεθα εἰς ἄλλας ἀπόψεις. Ἐὰν δηλαδὴ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν υἱοθετοῦμεν ὡς βάσιν τῆς συζητήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ διὰ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τοῦ Κράτους εἴμεθα ὅλοι σύμφωνοι, καὶ ἐπανελήφθη πολλάκις νομίζω ὅτι εἴμεθα ὅλοι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, καὶ πιστεύομεν καὶ ἡμεῖς ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἔχει κανένα ἐπιθετικὸν σκοπόν, τοὐναντίον μέγιστον καὶ αὐτὴ ἔχει συμφέρον νὰ ζήσῃ ἐν εἰρήνῃ καὶ μάλιστα τώρα ὅτε αἱ ἄλλοτε διαφοραί μας ἔπαυσαν νὰ μᾶς χωρίζουν. Ἀλλὰ πάντες συμφωνοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ χώρα τὴν ἀμυντικὴν δύναμιν, καὶ οἱ ναυτικοὶ σύμβουλοι ἐκαλοῦντο νὰ κρίνουν περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς μορφῆς αὐτῆς, νὰ κρίνουν ἐὰν δύναται νὰ τὴν ἔχῃ χωρὶς τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, ἢ ἄλλως. Δ' αὐτὸ σᾶς ἠρώτησα καὶ σᾶς ἐζήτησα νὰ μοῦ ἐξηγήσετε.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐπιμείνω καὶ θὰ σᾶς πείσω, διότι συμφέρον εἶναι νὰ πεισθῶμεν ὅλοι. Οἱ ναυτικοί μας σύμβουλοι εἰς τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπέβαλον μᾶς ἐζήτουν νὰ ἀγοράσωμεν τὴν Σαλαμῖνα, νὰ κάμωμεν 15 ἀντιτορπιλλικὰ καὶ 40 ὑποδρύχια, μᾶς ἐζήτουν δὲ δι' αὐτὰ ΄ ἑκατομμύρια λίρας. Δὲν ἦτο δουλειὰ τῶν ναυτικῶν νὰ ἐξετάσουν τὴν οἰκονομικὴν ἄποψιν. Οἱ ναυτικοί μας ἤθελον καὶ πλοῖα τῆς μάχης ἰσχυρότερα, καὶ τοὺς εἶπον τὸ ἑξῆς: «Κύριοι, μὴ παραγνωρίζετε τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα (ἀναγινώσκει)»..... Καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, οὕτω τιθεμένου, ἀπεράνθη ὁμοφώνως τὸ ναυτικὸν Συμβούλιον ὅτι εἴμεθα ἀσφαλέστεροι μὲ αὐτὸ τὸ σύστημα παρὰ μὲ τὸ ἄλλο. Δὲν πρέπει νὰ καταγνοῦμεν τοὺς ναυτικούς μας συμβούλους, διότι δὲν ἔλαβαν ὑπ' ὄψιν τὸν οἰκονομικόν μας παράγοντα. Ἤθελον καὶ μαχητικὸν στόλον ἰσχυρότερον. Ὅταν τοὺς εἴπαμε ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς δώσωμεν αὐτὰ ποὺ ζητεῖτε, διότι ἔχετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι διαθέτομεν ἕνα ὡρισμένον ποσόν, μᾶς ἀπήντησαν ἔτσι ὁμοφώνως. Ὥστε σήμερον νομίζω ὅτι ἡ εὐτυχὴς αὐτὴ σύμπτωσις τῶν γνωμῶν Κυβερνήσεως καὶ ναυτικῶν της συμβούλων εἶναι πρόσθετος ἐγγύησις διὰ τὴν δημοσίαν γνώμην, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἡσυχος. Δὲν σᾶς ἀποκρύπτω, κύριοι, ὅτι καὶ ἂν οἱ ναυτικοί μου σύμβουλοι δὲν συνεφώνουν μὲ τὴν γνώμην μου, δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ ἀκολουθήσω τὴν ἰδικήν μου, διότι δὲν πρόκειται περὶ ζητημάτων τεχνικῶν τοιούτων, τὰ ὁποῖα πολιτικὸς ἔχων τὸν κοινὸν νοῦν δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ καὶ ὁ ἴδιος.

Δὲν εἶναι ζήτημα τακτικῆς, εἶναι μᾶλλον ζήτημα γενικῆς πολιτικῆς καὶ στρατηγικῆς, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ πολιτικοὶ εἶναι ἁρμοδιώτεροι ἀπὸ ὅλους τοὺς εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι τὰ ὁλέπουν τὰ ζητήματα ἀπὸ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς. Εὐτυχῶς ἔχω τὴν γνώμην σήμερον ὅλων τῶν ναυτικῶν μας συμβούλων, ὅτι, ὅπως ἐτέθη τὸ ζήτημα εἴμεθα ἀσφαλέστεροι. Ἑπομένως ἡ ὅλη ἐπίκρισις μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτή: Κύριε Βενιζέλε, κάνεις κακὰ νὰ λέγῃς ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ δώσῃς καὶ 3.800.000 λίρες διὰ τὴν «Σαλαμῖνα» καὶ ἄλλα 3.800.000 διὰ τὸν ἐλαφρὸν στόλον.» Μόνον τέτοια ἐπίκρισις θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐναντίον μας. Δὲν θὰ ἀκουσθῇ σέβαια, ἀλλὰ θέλω νὰ εἰπῶ πῶς τίθενται τὰ ζητήματα. Κύριοι βουλευταί, θὰ μοῦ ἐπιτρέψατε νὰ ἐξετάσωμεν δι' ὀλίγων τὰ γενικώτερα ἀποτελέσματα τῆς ἀντιθέτου πολιτικῆς. Ἐξήτασα ἤδη ποῖα εἶναι: ἓν οἰκονομικὸν γονάτισμα .....

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Στράτος ὑπεστήριξεν ὅτι μὲ τὴν ἀντίθετον πολιτικήν, τὴν ὁποίαν ἀνέλυσε καὶ οἰκονομικῶς, θὰ ἦτο μικροτέρα ἡ δαπάνη. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ μία ἐπίκρισις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ κ. Στράτος εὐτυχῶς δέχεται ἢ νὰ ἀγοράσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα», ἢ νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον. Τότε ἀνακύπτουν ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἰδικῆς μου πολιτικῆς, τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξα καὶ τὰ ὁποῖα στηρίζονται εἰς τὸ ὅτι εἶναι χρησιμώτερον νὰ ἔχωμεν ἰσχυρότερον τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν παρὰ ἴσως τὸ μεγάλον πλοῖον. Ἐὰν φύγωμεν ἀπὸ αὐτὸ καὶ πᾶμε στὸ ἄλλο ἔχομεν γονάτισμα οἰκονομικόν. Διαγωνισμὸς εἰς ἐξοπλισμὸν μὲ τὴν Τουρκίαν. Μόλις παραγγείλωμεν τὴν «Σαλαμῖνα» εἶναι φυσικὸν νὰ κρίνῃ κανεὶς ποῖος θὰ ἦτο ὁ ἀντίκτυπος εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἡ Ἑλλὰς, θὰ ἔλεγον, πέρνει πλοῖον πολεμικὸν κατὰ τὶ ἰσχυρότερον ἀπὸ τὸ «Γιαβούζ». Διατί; Φυσικὰ ἔχει ὀλέψεις ἐναντίον τοῦ ἐδάφους μας. Ἔτσι

θὰ ἐσκέπτοντο. Ἐλπίζω νὰ μὴ χαρακτηρισθῇ παραδοξολογία ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς εἰπω, ὅτι, ὅταν πρόκειται νὰ κανονίζωνται ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ τοιαῦτα ζητήματα, πρέπει οὗτος νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ὄχι μόνον τὴν κοινὴν γνώμην τῆς χώρας του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντίκτυπον, τὸν ὁποῖον τὰ μέτρα αὐτὰ δύνανται νὰ ἔχουν ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης τῶν γειτόνων του, διότι καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς διατηρήσεως τῶν καλῶν σχέσεων. Ἠρνήθην λοιπὸν νὰ ἀγοράσω τὴν «Σαλαμῖνα», ἐκτὸς ἂν ἤθελε μοῦ τὴν φορτώσει ἡ ἐπιμονὴ τοῦ ἐργοστασίου ζητοῦντος ἀποζημίωσιν. Ἀλλὰ μοῦ ἐζήτησαν οἱ ναυτικοί μου σύμβουλοι, καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν συχνότατα μοῦ τὸ ὑπενθυμίζει, μοῦ εἶπαν: Μὰ, τέλος πάντων. μᾶς εἶπες ὅτι θέλεις νὰ ἔχωμεν ἰσχυρότερον τὸν ἐλαφρὸν στόλον. Ἔλα ἐδῶ λοιπὸν νὰ μᾶς ὁδηγήσῃς νὰ παραγγείλωμεν ἄλλα δύο ἀντιτορπιλλικά. Εἶπα, «Θὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα». Ἐσκέφθην αὐτὸ καὶ εἶπα ὅτι αὐτὸ ἀντενδείκνυται ἀπολύτως. Εἴμεθα ποὺ εἴμεθα ἰσχυρότεροι τῆς Τουρκίας εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος αὐτὴν τὴν ὥραν νὰ παραγγείλω ἐγὼ ἄλλα δύο ἀντιτορπιλλικά, χωρὶς νὰ ἐμπάλω εἰς τὴν Τουρκίαν τὴν ὑπόνοιαν ὅτι πηγαίνω καὶ πάλιν εἰς ἐχθρικὰς παρασκευάς, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἐσκέφθην οὔτε θὰ σκεφθῶ, διότι εἶμαι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ διότι πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι καὶ ἡ Τουρκία κάμνει τὸ ἴδιον.

Αὐτὰ λοιπὸν θὰ ἦσαν τὰ γενικώτερα ἀποτελέσματα τῆς ἀντιθέτου πολιτικῆς, διὰ νὰ κατανοήσωμεν νὰ εἶναι καὶ ἡ ναυτική μας θέσις τελικῶς ὑποδεεστέρα ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ τῆς ἰδικῆς μου πολιτικῆς. Ἀκόμη συνέπεια τῆς πολιτικῆς τῆς ἀντιθέτου θὰ ἦτο νὰ χάσωμεν κάθε ἐλπίδα νὰ ρυθμίσωμεν τὰ ναυτικά μας πράγματα καὶ νὰ ὀργανώσωμεν τὴν ναυτικήν μας δύναμιν συστηματικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ὡρισμένου σχεδίου, ἐνῷ σήμερον θὰ προϋθέμεν εἰς μεθοδικὴν καὶ ὀργανικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ναυτικῶν μας δυνάμεων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς γνωρίζετε, παρηγγείλαμεν δύο ἀντιτορπιλλικά, ὅμοια μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρήγγειλεν ἡ Τουρκία. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐπέμεινα πολὺ νὰ μὴ παραγγείλωμεν ἰσχυρότερα, διότι εἶπα ὅτι δὲν θέλω νὰ δώσω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι πηγαίνω εἰς ἐπιθετικὴν πολιτικήν. ἀλλ' ἀρκοῦμαι νὰ ἔχω πλοῖα ὅμοια ἐκείνων, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃ ὁ ὑποτιθέμενος, ἀπὸ τοὺς ἔχοντας τὴν ἀντίθετον πολιτικήν, ἐχθρός. Τὸ ὁριστικόν, κύριοι, πρόγραμμά μας θὰ καταρτισθῇ καὶ θὰ προσαχθῇ ἐν καιρῷ διὰ νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τότε μόνον, ὅταν θὰ ἔχουν λήξει αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τῆς Σαλαμῖνος μετὰ τῶν ναυπηγείων, πρὸ πάντων ὅμως ὅταν θὰ ἔχουν λήξει αἱ διαπραγματεύσεις αἱ ὁποῖαι διεξάγονται σήμερον μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα προέκυψαν ἐκ τῆς συμβάσεως περὶ ἀνταλλαγῆς. Γνωρίζετε ἴσως ὅτι πρὶν ἢ ἐγὼ ἀναλάβω τὴν ἐξουσίαν, νομίζω ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ὁ τότε καὶ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχεν εἰσηγηθῇ τὴν γνώμην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν κάποιας συνεννοήσεως διὰ τὴν ναυτικὴν παρασκευὴν τῶν δύο Κρατῶν. Ἡ ἰδέα αὐτὴ καὶ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς συζήτησιν, καὶ εἶμαι εὐτυχὴς γνωρίζων εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας φαίνεται ἐμπνεομένη ἀπὸ τὰς ἰδίας ἀρχὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς, καὶ θέλομεν ἔχει οὕτω μίαν τοιαύτην συνεννόησιν περὶ τῶν ναυτικῶν πραγμάτων τῶν δύο χωρῶν (χειροκροτήματα). Ὅταν λοιπὸν λήξουν αἱ διαπραγματεύσεις αἱ διεξαγόμεναι ἀπὸ ἔτους, ὅπως πιστεύω ὅτι θὰ λήξουν, ὅταν θὰ ὑπογράψωμεν τὸ σύμφωνον φιλίας μετὰ τῆς Τουρκίας, θὰ καταστῇ δυνατὴ καὶ ἡ συνεννόησις περὶ τῶν ναυτικῶν πραγμάτων, τῆς ὁποίας βάσις θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ παριτέ, ἡ ἰσοδυναμία τῶν ναυτικῶν στόλων. Δὲν ἔχομεν κανένα λόγον νὰ ἀξιώσωμεν ὅπως εἴμεθα ἰσχυρότεροι κατὰ θάλασσαν. Δὲν ἔχομεν κανένα λόγον νὰ ἐπιθυμοῦμεν μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐθνικῶν μας ζητημάτων ὅπως εἴμεθα κυρίαρχοι τοῦ Αἰγαίου. Ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία νὰ γνωρίζῃ, ὅτι δύναται νὰ ἀμυνθῇ ἀπέναντί μας ἀποτελεσματικῶς, διότι ἡ περίπτωσις τῆς ἰσοδυναμίας θὰ παρέχῃ ἴσην ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὰ δύο Κράτη. Τώρα, κατὰ ποῖον τρόπον θὰ κριθῇ αὐτὴ ἡ ἰσοδυναμία, τῆς Τουρκίας ἐχούσης τὸ «Γιαβούζ» ἐνῶ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν ἐλαφρὸν στόλον, αὐτὸ εἶναι ζήτημα τῶν τεχνικῶν μας συμβούλων τοὺς ὁποίους θὰ θέτωμεν εἰς ἐπαφὴν ἐπιφυλάττοντες πάντοτε καὶ τὴν γνώμην ἡμῶν τελικῶς ὡς ὑπερέχουσαν. Ὅταν φθάσωμεν κύριοι εἰς αὐτά, τότε ἡ «Λῆμνος» καὶ τὸ «Κιλκὶς» τὰ ὁποῖα ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς θέλει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ διατηρήσωμεν καὶ δὲ μποροῦμε παρὰ νὰ τὰ διατηρήσωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, τότε ἡ «Λῆμνος» καὶ τὸ «Κιλκὶς» καταδικάζονται ὁριστικῶς καὶ μένει μόνον νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν θὰ τὰ κρατήσωμεν ὡς πλωτὰ πυροβολεῖα ἢ ἐὰν θὰ δαπανήσωμεν τὸ ποσὸν τὸ ἀναγκαῖον διὰ νὰ κατασκευάσωμεν πύργους εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ θέσωμεν τὰ τηλεβόλα των. Ἐφοῦ κανονίσωμεν μετὰ τῆς Τουρκίας τίνα μορφὴν θὰ λάβῃ αὐτὴ ἡ ἰσοδυναμία, ἐκείνης ἐχούσης τὸ «Γιαβούζ», τότε ἐν καιρῷ θὰ σκεφθῶμεν περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν 4 ἀντιτορπιλλικῶν τύπου «Λέοντος», τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀκόμη ζωὴν 5 - 6 ἐτῶν. Ἄλλως, αὐτὴ ἡ συμφωνία μετὰ τῆς Τουρκίας, ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Συμφώνου τῆς φιλίας, τὸ ὁποῖον εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ ἀντιπροσωπεύσῃ ἕνα τύπον μόνον, ἀλλὰ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν τῶν δύο κρατῶν, ὅτι ἐτελείωσεν ὁριστικῶς ὁ ἀγὼν μεταξὺ των καὶ ὀφείλουν νὰ δώσουν τὰ χέρια ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον, διότι ἔχουν μεγάλα οἰκονομικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀναπτύξουν, θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς παραγγελίας καὶ ἄλλων σκαφῶν. Πάντως ἀναγνωρίζω ὅτι πρέπει ἀπὸ ἀπόψεως ἐλαφρῶν σκαφῶν νὰ εἴμεθα ἰσχυρότεροι, ἐφόσον ἡ Τουρκία ἔχει τὸ Γιαβούζ καὶ ἡμεῖς δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν Σαλαμῖνα. Ὅταν μετὰ ἓξ ἕως ἑπτὰ ἔτη καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἱστορικοῦ Ἀβέρωφ θὰ ἔχει φθάσει εἰς τὸ τέρμα της τότε καὶ αὐτὸ θὰ καταδικασθῶν εἰς ὁριστικὴν ἀπομαχίαν, ὅπως θὰ καταδικάσῃ καὶ ἡ Τουρκία τὸ Χαμιντιὲ καὶ τὸ Μετζιτιέ. Καὶ τότε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, θὰ ἰδωμεν, ἂν συμφωνήσωμεν μαζὶ καὶ τὰ δύο Κράτη, ἐὰν μᾶς εἶναι χρήσιμον νὰ κάμωμεν κανένα καταδρομικόν, ὄχι βέβαια μεγαλύτερον, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὸ ἀνάστημα τῶν δύο Κρατῶν. Τότε θὰ ἰδωμεν καὶ θὰ κανονίσωμεν τοῦτο, ἀναλόγως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς φιλίας τῶν δύο Κρατῶν καὶ τῶν ἄλλων περιστάσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ εὑρεθῶμεν. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ τὸ προεξοφλήσωμεν ἀπὸ τοῦδε τὸ ζήτημα αὐτό. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, μὲ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν θὰ ἔχωμεν στόλον ἀποτελούμενον ἀπὸ πολεμικὰ σκάφη νεώτερα, ὅλες δὲ ἡ παληάτσες θὰ τελειώσουν τὴν ζωήν των καὶ ἐλπίζω ὅτι μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Συμφώνου μετὰ τῆς Τουρκίας καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς συνεννοήσεως τῶν ναυτικῶν δυνάμεων μετὰ τῆς Τουρκίας, ἐλπίζω, ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτος δὲν θὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν του διὰ νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτὰ τὰ μικρὰ σκάφη, τὰ ὁποῖα τὸ Ναυτικόν μας Συμβούλιον ἔχει καταδικάσει. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω ὅτι τὴν δύναμιν καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀποτελεῖ ὄχι μόνον τὸ ἄψυχον ὑλικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔμψυχον ὑλικόν. Καὶ διὰ τοῦτο παρακολουθῶ κατὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου κ. Ζαϊτζιάνου, ὁ ὁποῖος παρεστύρθη ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, διὰ νὰ νομίσῃ ὅτι τὸ κυριώτερον ἀξίωμα τῆς στρατιωτικῆς παρασκευῆς εἶναι οἱ ἐφοδιασμοὶ τῶν ἀποθηκῶν. Ὅπως σᾶς ἀνέφερα πρὸ μικροῦ, εἰς τὰ 1912 οἱ μετροῦντες τὴν δύναμιν τοῦ στόλου μὲ τὰ κανόνια ποὺ εἶχαν τὰ πλοῖα τῶν δύο Κρατῶν, μὲ τὸν σίδηρον τὸν ὁποῖον εἰς ὡρισμένον διάστημα χρόνου ἠμποροῦσαν νὰ βάλλουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἔκριναν ὅτι ἡ Τουρκία ἦτο ἰσχυροτέρα ἀπὸ ἡμᾶς.

Γ. Στράτος. Ἐλησμονήσατε ἕνα σπουδαῖον πλεονέκτημα

τὸ ὁποῖον εἴχαμεν. Τὴν ταχύτητα τοῦ Ἀβέρωφ, αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαῖον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός): Ἀλλ' ἂν δὲν εἴχαμεν καὶ αὐτήν, τί θὰ εἴχαμε; Εἴχαμε τὴν ταχύτητα τοῦ Ἀβέρωφ καὶ τὰ ἀντιτορπιλλικά, ἀλλ' ἡ Τουρκία εἶχε πλοῖα τῆς γραμμῆς σπουδαιότερα ἀπὸ τὸν Ἀβέρωφ. Σᾶς εἶπον, κύριοι, τί συνέβη τότε. Ἡ Κυβέρνησις ἔθεσε τὸ ἐρώτημα ἂν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν μας μεταφορῶν. Τὸ Ναυτικόν μας Συμβούλιον μᾶς εἶπεν ὅτι θὰ κάμωμεν ὅ,τι μποροῦμεν, ὅ,τι ἔχομεν τηνελπίδα νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν, ἀλλὰ καμμίαν βεβαιότητα. Καὶ ὁ μέλλων Ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου, λαβὼν τελευταῖος τὸν λόγον, μᾶς εἶπε: Κύριοι, ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κλείσωμεν τὸν Τουρκικὸν Στόλον εἰς τὰ Δαρδανέλλια καὶ δὲν θὰ τὸν ἀρίσωμεν νὰ βγῇ ἔξω, καὶ ὅτι μποροῦμεν νὰ κάμωμεν τὰς μεταφορὰς ἐλευθέρως, διότι δὲν θὰ τὸν ἀρίσω νὰ βγῇ ἔξω, ὅπως καὶ ἔγινε. Βεβαίως, ἡ Τουρκία ἔχει ἐνδόξους στρατιωτικὰς παραδόσεις, ὄχι μόνον κατὰ ξηράν, ὅπως συνήθως ὑποθέτουν. Ὑπῆρξε περίοδος κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐνδόξους παραδόσεις καὶ κατὰ θάλασσαν, τῶν ὁποίων σύμβολον εἶναι ὁ Βαρβαρόσσας. Ἀλλὰ αὐταὶ αἱ παραδόσεις ἀνήκουσιν εἰς τὸ παλαιὸν παρελθόν, εἶναι 3—4 αἰῶνες ἔστοτε. Χωρὶς νὰ θέλω καθόλου νὰ θίξω φυσικὰ τὴν φίλην γείτονα Δύναμιν, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἴπω ὅτιἂν αὐτὴ ἔχει ἐνδόξους ναυτικὰς παραδόσεις παλαιοτέρας, ἡμεῖς ἔχομεν προσφατωτέρας. Δὲν τὰ λέγω ἄλλως τε δι' αὐτούς, διότι δὲν μᾶς ἐπείραξαν, καὶ λυποῦμαι πολὺ διότι ὁμιλῶ περὶ ἑνὸς πολέμου τὸν ὁποῖον δὲν ἤθελον καθόλου, ἀλλὰ τὰ λέγω εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, καὶ λέγω: οἱ Τοῦρκοι ὑπῆρξαν καλοὶ ναυτικοί, ἠμποροῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ εἶναι καλοὶ ναυτικοί, ἀλλ' ἡμεῖς ἀπεδείξαμεν πρὸ 100 ἐτῶν ὅτι εἴμεθα καλοὶ ναυτικοί. Διατί δὲν θὰ εἴμεθα καλοὶ ναυτικοὶ καὶ εἰς τὸ μέλλον; Ἀλλὰ κύριοι θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς εἴπω κατερχόμενος ἀπὸ τὸ βῆμα, καὶ εἰς τοῦτο πλέον δὲν θὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν ναύαρχον Καστέξ, δὲν γράφει τίποτα περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ θὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν κοινὴν γνώμην ὅλων τῶν ἐπαϊόντων, ὅτι ἡ ἀεροπλοΐα ἔχει ἕνα μέλλον μπροστά της εὐρύτατον. Ἡ γνώμη σήμερον εἶναι ὅτι ἡ ἀεροπλοΐα βαίνει καθ' ἡμέραν εἰς εὐρύτερον μέλλον καὶ χαίρω διότι ἔχω σύμφωνον τὸν κ. Βουλευτὴν Κέας. Γνωρίζετε ὅτι τῇ συγκαταθέσει ὑμῶν, χωρὶς εὐτυχῶς καμμία ἀντίθετος γνώμη ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ν' ἀκουσθῇ εἰς τὴν Βουλήν, ἱδρύσαμεν νέον Ὑπουργεῖον τῆς ἀεροπορίας καὶ εἴμεθα ἀποφασισμένοι ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ νὰ δαπανήσωμεν τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ὀργανώσωμεν ἀερολιμένας,ἀεροδρόμια καὶ ὅλας τὰς ἐγκαταστάσεις,αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ Ἑλλάς, μὲ τὴν θυμασίαν θέσιν της, ὡς κόμβος τῶν συγκοινωνιῶν, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ μὴ καθυστερήσωμεν εἰς τὸ μέσον αὐτὸ τῆς μεταφορᾶς. Ἀφοῦ ὑπῆρξαμεν μεγάλη σχεδὸν ναυτικὴ δύναμις, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνεχθῶμεν νὰ ὑστερήσωμεν εἰς τὴν νέαν τροπήν, τὴν ὁποίαν καμπάνουν τὰ τῆς συγκοινωνίας.

Εἴμεθα λοιπὸν ἀποφασισμένοι εἰς τὰ προσεχῆ δύο ἢ τρία ἔτη νὰ ὀργανώσωμεν ὅσον ἠμποροῦμεν καλύτερον τὰς ἀεροπορίας μας, καὶ διὰ τὴν ἐμπορικὴν ἄποψιν τῆς ἀεροπορίας, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀεροπορία εἶναι μέσον ἀμύνης σπουδαιότατον διὰ τὰ Κράτη. Εἰς τὴν ὀργάνωσιν αὐτὴν τῆς ἀεροπορίας, κ. βουλευταί, θὰ εὑρεθῶμεν ἐνώπιον δυσχερειῶν φυσικωτάτων, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὑφίστανται σήμερον δύο ἀεροπορίαι, μία τῆς ξηρᾶς καὶ μία τῆς θαλάσσης. Θέλομεν νὰ δημιουργήσωμεν μίαν. Δὲν θὰ βιασθῶμεν νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν σήμερον, διότι θέλομεν νὰ ἐπιδείξωμεν ὅλην τὴν φειδώ, ὥστε νὰ μὴ θίξωμεν συμφέροντα νόμιμα καὶ ἄξια προσοχῆς, ἀλλὰ θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἑνοποίησιν τῆς ἀεροπορίας μίαν ἡμέραν. Αὐτὸ θὰ μᾶς δημιουργήσῃ δυσχερείας. Θεωρῶ ὅτι ἔχω τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον ν' ἀπευθυνθῶ πρὸς τὸν τόπον, τὴν φορὰν αὐτὴν ὄχι διὰ νὰ τὸν κατηγορήσω, ὡς συνήθως, ἀλλὰ διὰ νὰ κάμω μίαν ἔκκλησιν πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τοῦ εἴπω: Ἂς μὴ γίνεται ἀχὼ τῶν δυτρεσκειῶν, αἱ ὁποῖαι φθάνουν συνήθως μέχοι τῶν ἐφημερίδων. Ἂς ἐμπιστευθῶσιν οἱ δημοσιογράφοι εἰς τοὺς ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπροσώπους τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τοὺς ἀντιπολιτευομένους τὴν Κυβέρνησιν. Ἂς ἐμπιστευθῶσιν εἰς αὐτούς, ὅτι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς θὰ φέρωσι τὸ ζήτημα εἰς κάθε περίστασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ νομίζουν ὅτι τὸ συμφέρον τῆς χώρας ἐπιβάλλει τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Οἱ δημοσιογράφοι, ἔχοντες συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν των, διότι χειρίζονται αὐτὴν τὴν λεγομένην τετάρτην ἐξουσίαν, παρακαλῶ ἂς μὴ γίνωνται ὄργανα ἀντεγκλήσεων εἰς τὸν Τύπον, διότι οὔτε τὸ συμφέρον τῆς Χώρας ἐξυπηρετοῦσιν, οὔτε τὰ συμφέροντα τῶν προσώπων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων εἰλικρινῶς ἢ μὴ εἰλικρινῶς κόπτονται, ἀλλὰ ἁπλῶς θὰ ἐκθέσωσι καὶ ἐκείνους εἰς ἀπογοήτευσιν. Τὸ συμπέρασμα τῆς ὁμιλίας μου, κύριοι, σήμερον εἶναι, ὅτι ἡ χώρα δύναται νὰ εἶναι ἥσυχος, ὅτι δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον ἀπὸ θαλάσσης, μὲ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν, πολιτικὴν εἰλικρινῶς φιλειρηνικήν, ὅπως εἰλικρινῶς φιλειρηνικὴ εἶναι καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς φίλης γείτονος Δημοκρατίας. (Νεοκοστήματα).

Μεθ' ὃ προτάσει τοῦ κ. ***Π. Τσαλδάρη*** ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται ὅπως ἡ συζήτησις συνεχισθῇ τὴν προτεχῆ Πρακτικευήν, ἤμεραν Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, κατὰ τὴν ἀπογευματινὴν ὅμως συνεδρίασιν, τῆς πρωϊνῆς διατιθεμένης διὰ Νομοθετικὴν ἐργασίαν, ὥρα δὲ 9 μ. μ. λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 1 30' μ. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ'

Τρίτης 11 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρα 4. 30' μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Γαρδικιώτης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ προέδρου ποτοπωλῶν Τρικκάλων ζητούντων τὴν ἀπαλλαγὴν των ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων προστίμων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Χ. Ζουμῆς*** καταθέτει αἴτησιν κατοίκων κοινότητος Ἁγίου Νικολάου Χαλκίδος, δι' ἧς οὗτοι αἰτοῦνται τὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Μήλωνος.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Κατσαδήμας*** καὶ ***Σ. Σταυρόπουλος*** καταθέτουσιν ἀναφορὰν τῶν Οἰκονόμου καὶ Ἀγάθου ἐπιτυχόντων εἰς τὸν διαγωνισμὸν τελωνειακῶν γραμματέων γ' τάξεως καὶ μήπω διορισθέντων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Ἀλαβάνος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου ἐπαρχίας Σύρου αἰτουμένου τὴν τροποποίησιν τῶν

νόμων περὶ ταμείου συντάξεως καὶ αὐτασφαλίσεως τῶν ἰατρῶν ἐν Ἑλλάδι.

Οἱ καλλιεργηταὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων τῶν Μονῶν Πετράκη καὶ Πεντέλης τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος Κηφισιᾶς ζητοῦν ὅπως κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ρευστοποιήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας τεθῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν εὐεργετικὴ διάταξις.

Ἰδιοκτῆται κτηματικῶν ἀμαξῶν τετρατρόχων Λαμίας καὶ Στυλίδος αἰτοῦνται ὅπως διαταχθῇ ἡ παράκλησις τῶν ἀμαξῶν των καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς σχετικῆς ἀποζημιώσεως.

Ἡ λέσχη δημοσίων ὑπαλλήλων Αἰγίου αἰτεῖται τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως των.

Μικροϊδιοκτῆται ἀστικῶν κτημάτων τῆς κωμοπόλεως Ἀλμυροῦ ὑποβάλλουν ψήφισμα δι' οὗ αἰτοῦνται τὴν λῆψιν εὐεργετικῶν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτησιῶν των.

Τὸ Σωματεῖον ἁλιέων αἰτεῖται ὅπως μὴ ψηφισθῇ ἡ σύμβασις Κράτους καὶ Κολύμβα περὶ ἁλιείας ἐν Ἑλλάδι.

Οἱ κάτοικοι Δοξάτου διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῶν προσφύγων βουλευτῶν παρακαλοῦν ὅπως μὴ ἀφαιρεθῶσι τὰ οἰκόπεδά των παραχωρηθέντα αὐτοῖς δυνάμει τοῦ νόμου 1728.

Ἡ Ἕνωσις ἀποστράτων καὶ συνταξιούχων Πατρῶν παρακαλεῖ ὅπως συμπεριληφθῶσι εἰς τὴν παροχὴν προσωρινοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ἀπόστρατοι Χωροφυλακῆς.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Λαμίας αἰτοῦνται τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν προσφύγων Γυθείου αἰτουμένων τὴν ἀποστολὴν τῶν ὁριστικῶν τίτλων τῶν ὁμολογιῶν ἀνταλλαξίμων.

Οἱ πολεμοπαθεῖς ὁπλῖται Γκαρλίτς ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ζητοῦν ὅπως κατὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 4276 ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ αὐτῶν, παραταθῇ δὲ καὶ ἡ προθεσμία ὑποβολῆς δηλώσεως.

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ψυχιατρείου Κερκύρας».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ 3333 νόμου τῆς 5 Ἰουνίου 1925 περὶ μισθολογίας κλπ. ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν μηχανικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ καὶ κανονισμοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Π. Ναυτικοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ψυχιατρείου Κερκύρας».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐναρμονίσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ 4411 νόμου «περὶ συγκρατήσεως προελεύσεως, προαγωγῆς, στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ν.» πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 4444 τοιούτου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 4061 περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς μητρότητος καὶ τῶν παιδικῶν ἡλικιῶν καὶ 4062 «περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος προστασίας τοῦ παιδιοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Πολυχρονάκης*** καὶ ***Π. Πολυχρονίδης*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ 6ου ἄρθρου τοῦ νόμου 3578 «περὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαδᾶτος, Ι. Τσονταρίδης*** καὶ ***Σ. Νικολαΐδης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κώδικος τῆς νομοθεσίας περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Β. Κυρέλλος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-8-25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1927 περὶ διοικήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ καταργήσεως τοῦ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ 3501 νόμου».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** συνιστᾷ πρὸς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Δαυλείας καὶ Περιχώρων Χαιρωνείας περὶ μὴ καταργήσεως τοῦ ἡμιγυμνασίου Δαυλείας.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς γυμναστῶν, διαμαρτυρομένων διὰ τὸν ἀποκλεισμόν των ἐκ τοῦ διαγωνισμοῦ πρὸς ἀποστολὴν γυμναστῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν χάριν σπουδῶν, ἐξιστορεῖ τὰ λαβόντα χώραν κατὰ τοὺς ἐνεργηθέντας δύο διαγωνισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς λέγει, παρουσιάσθησαν τόσοι μόνον ὑποψήφιοι ὅσος ἦτο ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο νὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἤτοι: δύο κατὰ τὸν πρῶτον διαγωνισμὸν καὶ τέσσαρες κατὰ τὸν δεύτερον. Οἱ ἀποκλεισθέντες, προσθέτει, ἀπετάθησαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ἵνα ὁ διαγωνισμὸς ἐνεργηθῇ μετεχόντων πάντων τῶν δικαιουμένων. Τὴν τρίτην ὅμως φορὰν, καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ ἐπαναληφθῇ οὗτος, ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς διεφώνησε, ἔχον τὴν γνώμην ὅτι ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ νόμου ἦτο ἀσαφής.Ἡρὸς πρόληψιν, ἐπιλέγει, ἀδικιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναποδράστως θὰ συμβῶσιν ἐπὶ ἠθικῇ βλάβῃ τῆς προόδου τοῦ ἀθλητισμοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τόσα δείγματα ἔδειξεν, ὁ κ. Ὑπουργός, δέον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον ἡ καθορισθεῖσα ἡλικία τῶν 40 ἐτῶν δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἐκ τῆς Ἑσπερίας ἐπανελευσομένους νὰ ἐκπληρώσουν τὰ καθήκοντά των.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Εἶναι γεγονὸς ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων διατύπωσις τῶν ἀναπτυχθέντων παραπόνων, ὡς εἶναι ἐπίσης γεγονὸς ὅτι ταῦτα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν οὐχὶ ὡς δίκαια, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶν ὑποβαλλόμενον παράπονον δέον κατὰ καθῆκον νὰ ἐξετάζηται. Ἐπὶ πλέον εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ νόμος ἐν προκειμένῳ περιέχει ἀσάφειαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐζητήθη ἡ γνώμη τοῦ

Νομικοῦ συμβουλίου. Τοῦτο δὲ εἶναι ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἀνεβλήθη ἡ ἐνέργεια τοῦ διαγωνισμοῦ. Κατόπιν ὅμως τῆς γνωματεύσεως τοῦ Νομικοῦ συμβουλίου, ὅτι δικαιοῦνται συμμετοχῆς μόνον οἱ καθηγηταί, ὁ διαγωνισμὸς ἐπανελήφθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γνωματεύσεως ταύτης. Ἐπειδὴ ὅμως γεννᾶται διὰ τὸ μέλλον τὸ ζήτημα ἐὰν εἶναι σκόπιμος ἢ μὴ ἡ εἰς τοὺς τοιούτους διαγωνισμοὺς συμμετοχὴ καὶ διδασκάλων, θὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα καὶ ἂν συμφέρῃ, ὡς εἶναι ἐνδεχόμενον, τὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων, θὰ εἰσηγηθῶ τροποποίησιν τοῦ νόμου.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ συναφοῦς ἀναφορᾶς γυμναστῶν περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4371 περὶ σωματικῆς ἀγωγῆς, ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἀσάφεια περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. Ὑπουργός, θὰ ἔδει πρὶν ἢ ἐνεργηθῇ ὁ διαγωνισμὸς νὰ ἐρμηνευθῇ ὁ νόμος ἵνα δυνηθοῦν νὰ μετάσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ οἱ διδάσκαλοι.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς καὶ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ λεχθέντα περὶ ἀσαφείας τοῦ νόμου, λέγει ὅτι τὸ 13ον ἄρθρον αὐτοῦ αἴρει πᾶσαν ἐν προκειμένῳ ἀσάφειαν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τονίζει, δέον νὰ ἀναβληθῇ ἡ διενέργεια τοῦ νέου διαγωνισμοῦ μέχρις οὗ ἡ τροποποιηθῇ ἢ ἑρμηνευθῇ καταλλήλως ὁ νόμος.

Ὁ κ. ***Α. Καλαντζᾶκος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν σπουδαστῶν τῆς ἱερατικῆς σχολῆς Κορίνθου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἱερατικῶν σχολῶν νόμου, παρατηρεῖ ὅτι ὁ νόμος περὶ καταργήσεως τῶν ἱεροδιδασκαλείων δὲν ἦτο σκόπιμος διότι τὰ δύο ἐπαγγέλματα συνεδύαζοντο ἁρμονικώτατα, τὸ ἓν ἐξυπηρέτει καὶ ἀνύψωνε τὸ ἄλλο, οὐδόλως δὲ ἀντετίθετο ἡ διδασκαλικὴ ἐκπαίδευσις πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικήν. Ἀναπτύσσων τὸ περιεχόμενον τῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι οἱ ἱεροσπουδασταὶ ζητοῦν νὰ ἀπαλλαγοῦν τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς φοιτήσεως ἀφοῦ τοῖς ἀφῃρέθη τὸ προνόμιον νὰ ἐξέλθουν καὶ διδάσκαλοι καὶ ἀφοῦ τὸ ὂν ἔτος ἦτο προωρισμένον διὰ τὴν παιδαγωγικὴν μόρφωσιν.

Ὁ κ. ***Δ. Σακελλαρίου*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Μάνδρας, διαμαρτυρομένων διότι, παρὰ τὰς δοθείσας αὐτοῖς ὑποσχέσεις, δὲν ἐτοποθετήθη καθηγητὴς εἰς τὸ ἐκεῖ ἡμιγυμνάσιον.

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) παρακαλεῖ νὰ τῷ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Θ. Κριμπᾶς,*** καταθέτων ὑπόμνημα τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Καλαμῶν, ἀφορῶν τὴν διένεξιν τοῦ δήμου Καλαμῶν καὶ τῆς ἐκεῖ ἠλεκτρικῆς ἑταιρείας, λέγει ὅτι αἱ συμβάσεις ποὺ συνῆψαν προπολεμικῶς οἱ δῆμοι μὲ τὰς ἑταιρείας πρὸς παροχὴν ρεύματος ὑπέστησαν τὰς συνεπείας διαφόρων νόμων, ἀναστειλάντων τὰς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἑταιρειῶν. Εἰς τὰς ἀναστολὰς ταύτας συγκαταλέγεται καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς τιμῆς κατὰ κιλοβάτ, τὴν ὁποίαν ὁρίζει ἐπιτροπὴ τοῦ ἀριθμητικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας. Διὰ τὴν πόλιν τῶν Καλαμῶν ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος ὡρίσθη εἰς 13 δρ. κατὰ κιλοβάτ. Ὁ δῆμος ὅμως προσεκάλεσεν ἀριθμὸν ἠλεκτρολόγον ἐπιστήμονα, ὅστις κατόπιν ἐμπεριστατωμένης μελέτης ἀπεφάνθη ὅτι μὲ βιομηχανικὸν κέρδος 15 ο/ο ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ εἰς 6.50 κατὰ κιλοβάτ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει καὶ τῆς ἀλλαγῆς τῶν γενομένων ἐγκαταστάσεων. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τούτους ἡ πόλις τῶν Καλαμῶν κατέβαλεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἐπὶ πλέον εἰς τὸ διάστημα μιᾶς δεκαετίας λίρας Ἀγγλίας 10.000. Οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοὶ ἐγένοντο ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ Καλαμῶν ἐνώπιον τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἑταιρείας, χωρὶς ν' ὁμιλήσῃ τις. Παρακαλεῖ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως διατάξῃ τὴν μελέτην τοῦ ὑπομνήματος καί, ἐὰν εὑρεθῇ τοῦτο ἀληθὲς εἰς τὰ ἀναπτυσσόμενα, ἐξεύρῃ τρόπον νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ ἐπὶ πλέον καταβληθεῖσαι δεκαεξακισχίλιαι λίραι ἐκ τοῦ νέου καθορισμοῦ τοῦ ρεύματος, ζητηθῶσι δὲ καὶ εὐθὺναι ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους. Φέρω εἰς γνῶσιν ἐξ ἄλλου προσθέτει εἰς τὸν αὐτὸν κ. Ὑπουργὸν ὅτι τὰ τμήματα τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Καλαμῶν – Τριπόλεως εἰς τὰ χιλμ. 25—28 καὶ 9—24 ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ χωρίου Ἀλλαγῆς – Κατσαροῦ ἔχουν τελείως καταστραφῇ καὶ χρησιμεύουσι σήμερον ὡς κοίτη ποταμοῦ. Ἐκ τῆς φθορᾶς ταύτης οἱ χωρικοὶ μεταφέρουσι τὰ προϊόντα των εἰς Καλάμας διὰ τῆς ὁδοῦ Μεσσήνης ἐπιβαρύνοντες οὕτω τὴν ἀξίαν των διὰ χιλιομετρικῆς διαδρομῆς 20 περίπου χιλιομέτρων. Ἀνάγκη συνεπῶς νὰ διαταχθῇ ἡ διόρθωσις τῆς ὁδοῦ δι' ἐνισχύσεως τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης δαπάνης.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ βιομηχανικοῦ προμηθευτικοῦ συνεταιρισμοῦ Λαρίσης «περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐνισχύσεως τῆς Βιομηχανίας» παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν νὰ λιχθῇ πρόνοια ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἀλωνιστικῶν μηχανῶν ἡ σύναψις δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν μηχανημάτων τούτων, χαρακτηριζομένων κατὰ πλάσμα ὡς βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς παρατηρεῖ ὅτι ἐπὶ τῶν μηχανημάτων τούτων παρέχονται ἤδη δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ μέχρις ἓξ μηνῶν τὸ πολύ, οὐδόλως ἐξυπηρετοῦντα τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἐφ' ὅσον δύναται νὰ συναφθῇ δάνειον ἐπ' ἐνεχύρῳ τῶν ἀλωνιστικῶν μηχανῶν δὲν χρειάζεται καμμία τροποποίησις τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ἡ μηχανὴ κατὰ πλάσμα ὡς ἀκίνητον. Μᾶλλον ἐνδεδειγμένον εἶναι, λέγει, νὰ παρέχωνται ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὰ δάνεια ταῦτα ἐπ' ἐνεχύρῳ τῶν ἀλωνιστικῶν μηχανῶν ὡς δάνεια βελτιώσεως οὕτως ὥστε νὰ γίνωνται μακροπρόθεσμα.

Οἱ κ. κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** καὶ ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** παρατηροῦν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι τὸ αὐτό, ἀρκεῖ νὰ ἀπευθυνθῇ σχετικὴ σύστασις πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν.

Ὁ κ. ***Π. Ζωγράφος*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν μετεκπαιδευομένων τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου «περὶ διαβαθμίσεως τῶν δημοδιδασκάλων», ὥστε ὁ χρόνος τῆς προϋπηρεσίας αὐτῶν νὰ λιχθῇ ὑπ' ὄψιν, ἔστω καὶ ἠλαττωμένος κατὰ τὸ ἥμισυ, διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως, λέγει ὅτι τὸ αἴτημα τοῦτο τῶν ἀναφερομένων εἶναι κατὰ πάντα δίκαιον καθόσον πρόκειται περὶ διδασκάλων οἱ ὁποῖοι, ὑπηρετήσαντες ἐπὶ Τουρκοκρατίας εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην, παρέσχον ὑψίστας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Μὴ ἐπιμένετε, εἶμαι προκαταβολικῶς πεπεισμένος, ἀλλὰ δυστυχῶς ἀπουσιάζει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Μπούτης*** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** ὁμιλῶν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς συνενώνει τὰς συστάσεις του. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργόν, ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν συναδέλφου του ἵνα δοθῇ τετράμηνος τοὐλάχιστον ἀναστολὴ προσελεύσεως εἰς τοὺς στρατευομένους ἤδη δημοδιδασκάλους, καθόσον ἄλλως κινδυνεύουν τὰ πλεῖστα τῶν σχολείων νὰ κλεισουν ἐλλείψει διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἐάν, λέγει δὲν γίνῃ τοῦτο δεκτὸν θὰ παρέλθῃ τοὐλάχιστον δίμηνον διάστημα μέχρι ὅτου ἐκπληρωθῶσιν αἱ διατυπώσεις διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν δημιουργηθησομένων κενῶν.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ χορήγησις ἀναστολῆς προσελεύσεως.

Π. Φλῶρος. Ἐγὼ σᾶς ὑποδεικνύω τὸν κίνδυνον νὰ στερηθοῦν τὰ παιδιὰ τοῦ ἐπιουσίου πνευματικοῦ ἄρτου των.

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καμμίαν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. ***Γ. Τηλικίδης*** ἐρωτᾷ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἐὰν συμφωνῇ μὲ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου περὶ διαβαθμίσεως τῶν δημοδιδασκάλων ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἐτῶν τῆς προϋπηρεσίας τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ἑρμηνείαν τὴν ὁποίαν, ὡς λέγει ἔδωκε τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τελευταίας του ἐγκυκλίου.

Ὁ κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** διατυπώνει τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν.

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προβῇ εἰς συγκεκριμένην δήλωσιν, ὑπόσχεται ὅμως νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ροβιᾶς Ὑπάτης περὶ παραδόσεως αὐτοῖς τῆς βοσκῆς τῶν κατεχομένων ἀγρῶν καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργεῖον.

Οἱ κ. κ. ***Ν. Γαρδικιώτης*** καὶ ***Θ. Φίλιος*** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν προσωρινῶν διδασκάλων Τρικκάλων καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

Ὁ κ. ***Θ. Παπαστρατῆς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς αὐτοκινητιστῶν Εὐβοίας περὶ ἐπισκευῆς τῶν δημοσίων ὁδῶν τῆς νήσου συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως κατὰ τὴν κατανομὴν τῶν διατεθειμένων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὁδῶν πιστώσεων μὴ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ μῆκος αὐτῶν ἀλλ' ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται, καθόσον αἱ πλεῖσται τῶν ὁδῶν Εὐβοίας εὑρίσκονται, ὡς λέγει, εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) εὑρίσκων ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὑπόσχεται νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. ***Ι. Νικολίτσας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Πλατάνων παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως ἡ ἀμαξιτὴ ὁδὸς ναυπάκτου — Ἀγ. Ἀναστασίου – Ἀμμιᾶς ἀκολουθήσῃ τὴν ναυπακτιακὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Μόρνου ἵνα οὕτω ἐξυπηρετηθῇ καλύτερον ἡ συγκοινωνία.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ τοῦ γεωργικοῦ ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης περὶ ἐπαρκοῦς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν παρὰ τῷ Ἀνωτάτῳ Οἰκονομικῷ Συμβουλίῳ καὶ παρακαλεῖ ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὴν ἁρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ἵνα λιχθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἀναπήρων περιπτεριούχων περὶ παροχῆς αὐτοῖς ρυθμίσεως καὶ παρακαλεῖ νὰ διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργεῖον.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ὑπαλλήλων, τέως δημοσίων ὑπαλλήλων Τουρκίας, καὶ παρακαλεῖ ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἵνα λιχθῇ εὐμενῶς ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. ***Θ. Φίλιος*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διατί μέχρι τοῦδε δὲν ἐχορηγήθη ἀμοιβὴ εἰς τοὺς φονεῖς καὶ καταδότας τῶν λῃστῶν Δούλη καὶ Χαραπέτη καὶ ἂν θὰ χορηγηθῇ ηὐξημένη, ὡς ἐπρότεινεν ἡ ἐπιτροπὴ ἀσφαλείας Λαρίσης, ἠλαττωμένη, διότι δὲν εἶχεν ἐγκριθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐρωτᾷ ἐὰν καὶ οὗτος δὲν φρονῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τόσον καιρὸν ἀναβολὴ τῆς χορηγήσεως τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς οὐδόλως εἶναι συντελεστικὴ εἰς τὴν ἀσφάλειαν.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι διὰ τὸ ζήτημα τῆς αὐξήσεως τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ πληροφορίαν τινά. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν καταβολὴν αὐτῆς, δηλοῖ ὅτι ἐὰν αὕτη δὲν κατεβλήθη θὰ διατάξῃ νὰ καταβληθῇ τὸ ταχύτερον, εἰς τοὺς φονεῖς ὅμως καὶ ὄχι εἰς τοὺς καταδότας, διότι ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐκκρεμεῖ δίκη ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ τι.

Ὁ κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Κύμης διὰ τὴν κατάργησιν τῆς ἑδρᾶς Μητροπόλεως Καρυστίας λέγει ὅτι τὸ μέτρον τοῦ περιορισμοῦ τῶν μητροπολιτικῶν ἑδρῶν ἦτο κατ' ἀρχὴν ὀρθόν. Ἡ βάσις ὅμως, προσθέτει, τὴν ὁποίαν ἔνια

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ ἐν συνόλῳ τὰ σχέδια νόμων
1) «Περὶ συστάσεως νομοῦ Ἠλείας» καὶ
2) «Περὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ λιμενικῶν ταμείων», ἔχοντα οὕτω:

«Περὶ συστάσεως Νομοῦ Ἠλείας»

Ἄρθρον 1.

Καθίσταται Νομὸς Ἠλείας ἀποτελούμενος ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας.

Ἕδρα τοῦ Νομάρχου ὁ Πύργος.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Προσωπικὸν τῆς Νομαρχίας Ἠλείας ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ νομάρχου, ἑνὸς διευθυντοῦ β' ἢ α' τάξεως, τριῶν γραμματέων β' ἢ α' τάξεως ἢ εἰσηγητῶν, ἑνὸς ἀρχειοφύλακος γ' ἢ β' τάξεως, ἑνὸς βοηθοῦ ἀρχειοφύλακος, τριῶν γραφέων β' ἢ α' τάξεως, ἑνὸς δακτυλογράφου καὶ ἑνὸς κλητῆρος.

Ἄρθρον 3.

Ὁ μέχρι τοῦδε νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος ὀνομάζεται ἐφεξῆς «νομὸς Ἀχαΐας».

Οἱ τέως Δῆμοι Νωνάκριδος καὶ Φελόης ὡς καὶ ὁ τέως Δῆμος Κραθίδος ὑπάγονται πλήρως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων εἰς ἣν πρότερον ὑπήγοντο ἀποσπώμενοι ἐφεξῆς τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας.

Περὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ Λιμενικῶν Ταμείων.

Ἄρθρον 1.

1. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνυπηρετήσωσι παρὰ τῇ αὐτῇ Λιμενικῇ Ἐπιτροπῇ ὡς μέλη ἢ ὡς μέλη καὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως λιμενικῶν φόρων κατιόντες καὶ ἀνιόντες, ἀδελφοί, πενθερὸς καὶ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς ἢ γυναικάδελφος καὶ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρός. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ἀντικαθίσταται ὁ τελευταῖος ἐκλεγεὶς ἢ διορισθείς.

2. Δὲν δύνανται νὰ ὦσιν αἱρετὰ ἢ διοριζόμενα μέλη τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ὀφειλέται τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου καὶ ἐν γένει διατελοῦντες εἰς παντὸς εἴδους σύμβασιν μετ' αὐτοῦ ἢ ὑπάλληλοι ἰδιωτῶν διατελούντων εἰς τοιαύτην μετὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου σχέσιν.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 11)15 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης νομοθεσίας» ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Θεσσαλονίκης. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4463 «περὶ συστάσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ Λιμενικοῦ Ταμείου», ἤτοι ἀπὸ τῆς 25 Ἰανουαρίου 1930.

Ἄρθρον 2.

1. Ὁ λιμενικὸς φόρος εἰσαγωγῆς ἐπὶ τῶν ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων εἰδῶν τῶν φορτωνομέων πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους διὰ θαλάσσης καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου τοῦ λιμένος τοῦ ἐκτελωνισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποβιβάσεως ἢ μὴ αὐτῶν ἐν τούτῳ.

2. Διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταφερόμενα προϊόντα ἀλλοδαπῆς ὁ λιμενικὸς φόρος ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ τρίτου τοῦ ἐν τῷ δημοτικῷ δασμολογίῳ, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε, ἀναγραφομένου δημοτικοῦ δασμοῦ.

3. Τὰ ἀχρεωστήτως εἰσπραττόμενα ἐκ λιμενικῶν φόρων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων δικαιωμάτων ὑπὲρ Λιμενικῶν Ταμείων ἢ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων, μὴ ζητούμενα εἰδικῶς καὶ ἐγγράφως ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς εἰσπράξεώς των, παραγράφονται.

4. Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Διατάγματος ρυθμίζωνται τὰ τῆς εἰσπράξεως ἢ μὴ τοῦ λιμενικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν δεμάτων καὶ καθορίζηται ὁ τρόπος καὶ τὰ ὄργανα ὑφ' ὧν θὰ ἐνεργῆται αὕτη.

5. Ἐπιτρέπεται δι' ἐξαιρετικοὺς λόγους, κατόπιν γνώμης τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου λιμενικῶν φορολογιῶν, ἡ διὰ Διατάγματος ἐπέκτασις λιμενικῆς φορολογίας καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ ξηρᾶς διὰ παντὸς μέσου εἰσαγομένων εἰς ἕνα ἢ πλειοτέρους δήμους ἢ κοινότητας ἢ ἐξαγομένων ἐκ τούτων.

6. Ἡ ἰσχὺς τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1930.

Ἄρθρον 3.

Ἐναντίον ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐκδοθησομένων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐπιβαλλουσῶν πρόστιμον κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Ν. Δ. τῆς 4)12 Δεκεμβρίου 1925, δύναται ν' ἀσκηθῇ ἀνακοπὴ ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ αὕτη ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἄρθρον 4.

1. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Λιμενικῶν Ταμείων, οἱ ἔχοντες πεντετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἄνω παρ' αὐτοῖς δύνανται νὰ μονιμοποιηθῶσι πρότασει τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Οἱ οὕτω μονιμοποιούμενοι δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι μόνον δι' οὓς λόγους καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν.

2. Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν. Δ. τῆς 28 Ἰουνίου 1923 «περὶ λιμένων κλπ.» ἰσχύει μόνον διὰ τοὺς κατὰ τ' ἀνωτέρω μονιμοποιηθέντας ὑπαλλήλους.

Ἄρθρον 5.

1. Μέρος τῆς κατὰ τοὺς περὶ Λιμενικῶν Ταμείων νόμους δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας δύναται νὰ μεταβιβασθῇ διὰ Διατάγματος εἰς τὸν οἰκεῖον Νομάρχην.

2. Διὰ Διατάγματος δύναται ἐπίσης νὰ καθορισθῇ ὅτι ὡρισμέναι πράξεις τῶν λιμεν. Ἐπιτροπῶν δὲν χρήζουσιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου ἢ τοῦ Νομάρχου, δυνάμεναι μόνον νὰ ἀκυρωθῶσιν ὑπ' αὐτῶν διὰ παράβασιν νόμου.

Ἄρθρον 6.

1. Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Ν.Δ. τῆς 28 Ἰουνίου 1923 καὶ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Ν. Δ. τῆς 23)30 Σεπτεμβρίου 1925 ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς:

«Ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς λιμενικοῦ φόρου τὰ ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς τῷ Δημοσίῳ εἴδη. Ὁμοίως ἀπαλλάσσονται καὶ τὰ ὑπὸ προμηθευτῶν ἢ ἐργολάβων πρὸς παράδοσιν τῷ Δημοσίῳ προοριζόμενα, ἐφ' ὅσον συμβατικῶς συνεφωνήθη ρητῶς τοιαύτη ἀπαλλαγή.

«Διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου καθορισθήσεται πᾶσα τὰ ἀπαλλασσόμενα λιμενικοῦ φόρου εἴδη, καταργουμένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ῥηθέντος Διατάγματος πάσης διατάξεως ἀφαιρούσης ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ λιμενικοῦ φόρου, πλὴν τῆς προαγουμένης παραγράφου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθορισθήσεται καὶ ἡ διαδικασία, καθ' ἣν θὰ χορηγῶνται αἱ τοιαῦται ἀπαλλαγαί.»

Ἄρθρον 7.

Εἰς Λιμενικὰ Ταμεῖα ἔχοντα πρόσοδον κάτω τῶν 300.000 δραχμῶν Πρόεδρος τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ εἶναι, τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ἕτερον μέλος ἐκτὸς τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐκλεγόμενον κατὰ τὰς διὰ τὰ λοιπὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἄρθρον 8.

1. Διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου καθορισθήσονται:

α') Τὰ τοῦ τρόπου ἐκλογῆς τῶν παρὰ τῇ Λιμεν. Ἐπιτροπῇ ἀντιπροσώπων τῶν δικαιουμένων νομικῶν προσώπων, ἡ ἀντιπροσώπευσις παρ' αὐτῇ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Τμήματος Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τοῦ Γραφείου Πρωτοπλοΐας Καπναῦ, ὡς καὶ ἡ ὑποκατάστασις τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ὑπὸ τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτον.

β') Ὁ τρόπος τῆς ἀντιπροσωπεύσεως παρὰ τῇ Λιμεν. Ἐπιτροπῇ πλειόνων Κοινοτήτων, ἐφ' ὧν εἶναι ἐπιβεβλημένη λιμενικὴ φορολογία.

γ') Ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς Προέδρου, ὅπου οὗτος τυγχάνει αἱρετός, τὰ τῆς ἀπαρτίας καὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς.

δ') Τὰ τῆς περιόδου δι' ἣν ἐκλέγονται ἢ διορίζονται τὰ μέλη τῶν Λιμεν. Ἐπιτροπῶν καὶ τὰ τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς περιόδου ταύτης.

ε') Τὰ τῆς μονίμου ἀναπληρώσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου–Προέδρου ἐν περιπτώσει πολυασχόλου ὑπηρεσίας του.

στ') Τὰ περὶ διορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας μέλους Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ ἀμελήσαντος νὰ ἐκλέξῃ τοιοῦτον νομικὸν πρόσωπον.

2. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ κατὰ τὴν ἀνωτέρω παράγραφον Διατάγματος καταργοῦνται:

Ἐκ τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ νόμου 3163 α') ἐν ἀριθμῷ 3, στοιχείων ε' ἡ δευτέρα παράγραφος, β') ἐν ἀριθμῷ 3 τὸ στοιχεῖον στ' ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 14 παράγρ. 4 τοῦ Ν.Δ. τῆς 23)30 Σ)βρίου 1925 ἀπὸ τῶν λέξεων «ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.....» μέχρι τέλους, γ') οἱ ἀριθμοὶ 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14 καὶ 17, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ν. Δ. τῆς 23)30 Σεπτεμβρίου 1925.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 23)30 Σεπτεμβρίου 1925 ὁ ἀριθμὸς 2 ἐξ ὀρχῆς μέχρι τῶν λέξεων «τῷ νέῳ λιμένι χωρία».

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3807 κυρωθέντος Ν. Δ. 13)13 Νοεμβρίου 1927 ἡ παράγραφος 8.

Αἱ παράγραφοι 1—4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3977.

3. Ἐπιτρέπεται ἡ μονοετὴς ἐνοικίασις ὁλικὴ ἢ τμηματικὴ τῶν λιμενικῶν φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος ἐπιβατικῶν εἰσιτηρίων, κατόπιν πλειοδοτικῆς δημοπρασίας κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος καθορισθησόμενα. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Διατάγματος τούτου καταργοῦνται οἱ ἀριθμοὶ 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3163.

4. Ἐπιτρέπεται μετὰ γνώμην τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου λιμενικῶν φορολογιῶν, ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἀνάλογος μείωσις τοῦ ἐνοικίου λιμενικῶν φόρων, ἐὰν ἡ ἐφαρμοζομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς οἰκείας προσφορᾶς βάσις, ἢ τὸ ποσοστόν, ἢ ἡ ἐδαφικὴ ἔκτασις τῆς φορολογίας μετεβλήθη μετὰ ταῦτα κατὰ τρόπον ἐπηρεάσαντα δυσμενῶς τὰς λιμενικὰς εἰσπράξεις. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929-1930 καὶ ἐφεξῆς ἐνοικιάσεων λιμενικῶν φόρων.

5. Οἱ παρὰ τῷ Γνωμοδοτικῷ Συμβουλίῳ λιμενικῶν φορολογιῶν ἀντιπρόσωποι Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ Συνδέσμου Βιομηχάνων ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ ἑκάστου τούτων Συμβουλίου.

Ἄρθρον 9.

1. Τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων ἀπόντας ἢ κωλυομένους ἀναπληροῦσιν οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς ἐκπροσωπεῖ τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς.

3. Δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσφορᾶς τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ ἀρ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3163 τὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα, ἅτινα κέκτηνται ἰδιοκτήτους βυθακάρους καὶ φορτηγίδας λιμενικῶν ἔργων. Ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη δύναται νὰ ἀρθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 10.

1. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2817 ἄρθρ. 1 καθοριζομένη πρόσθετος αὔξησις τῶν λιμενικῶν φόρων ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Κοινωφελῶν Ἔργων Αἰγίνης καταργεῖται ἀφ' ἧς Διάταγμα θέλει καθορίσει. Εἰδικῶς διὰ τὰ σιγαρέττα ἡ κατάργησις ἀνατρέχει ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1925. Ἀντὶ τῆς καταργουμένης φορολογίας, ἐπιβάλλεται πρόσθετος λιμενικὴ φορολογία κατὰ τὰς ἰσχυούσας περὶ Λιμενικῶν Ταμείων σχετικὰς διατάξεις εἰσπραττομένη ἀπ' εὐθείας ὑπὲρ καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Κοινωφελῶν Ἔργων Αἰγίνης.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ παροχῆς ἀνταλλάγματος δωρεὰ εἰς τὸ Ἀδελφάτον τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ἠλωμαρίου τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ τέως Δήμου Ἠλωμαρίου ἀγροκτήματος γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεράς–Λωβᾶς.

Ἄρθρον 11.

Εἰς τὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα τὰ ἔχοντα τὴν ἐκμετάλλευσιν ἠλεκτροφωτισμοῦ πόλεων, τὴν ἐπιτροπὴν ἐκμεταλλεύσεως ἀποτελεῖ αὐτὴ ἡ ἑκάστοτε Λιμενικὴ Ἐπιτροπή, τῇ προσθήκῃ ἑνὸς εἰδικοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Δήμου, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως.

Ἄρθρον 12.

Τὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα δύνανται νὰ συμβάλλωνται εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδῶν σπουδαίως ἐξυπηρετουσῶν τοὺς οἰκείους λιμένας, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τῆς ἁρμοδίας Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἄρθρον 13.

Ὁ νόμος ΓΤΜΑ' τῆς 9 Ἀπριλίου 1969 ὡς καὶ ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ν. Δ. τῆς 23)30)9 1925, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3968 (1929) δι' ὧν καθορίζεται φορολογία ἐκ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων διὰ τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης ἢ καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν Γεν. Ἀποθηκῶν εἰσαγομένων προϊόντων ὑπὲρ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Μεσσήνης καταργοῦνται.

Ἄρθρον 14.

1. Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καθορισθήσονται πάσαι αἱ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι.

2. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δύνανται νὰ κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἑνιαῖον κείμενον ὑπὸ τὸν τίτλον «Κῶδιξ περὶ Λιμενικῶν Ταμείων» πᾶσαι αἱ διατάξεις αἱ σχετικοὶ πρὸς τὰ λιμενικὰ Ταμεῖα, ἐπιτρεπομένης μεταβολῆς εἰς τὴν σειρὰν τῶν λέξεων, ἐδαφίων καὶ ἄρθρων, ὡς καὶ πάσης ἄλλης διαρρυθμίσεως ὑπαρχουσῶν διατάξεων, ἀναγκαίας πρὸς βελτίωσιν καὶ διασαφήνισιν τῆς κωδικοποιήσεως, ἄνευ ὅμως ἀλλοιώσεως τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου.

3. Καταργοῦνται:

α') Αἱ παράγραφοι 10 καὶ 16 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3807 κυρωθέντος Ν. Δ. τῆς 13)13 Νοεμβρίου 1927.

β') Ἐκ τῆς παραγράφου δευτέρας τὸ ἐδάφιον πρῶτον τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3807 κυρωθέντος Ν. Δ. τῆς 13)13 Νοέμβρίου 1927.

γ') Ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. τῆς 4)12 Δεκεμβρίου 1925 ἡ φράσις «τὰ ἅπαξ ἐπιβληθὲν πρόστιμον δὲν ἀνακαλεῖται».

δ') Ὁ ἀριθμὸς 6 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3163.

ε') Ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Ν.Δ. τῆς 23)30 Σ)βρίου 1925, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

4. Διὰ τὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα Πειραιῶς ἐφαρμόζονται ἐκ τοῦ παρόντος νόμου μόνον τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, 6, ἐκ τοῦ ἄρθρου 1ου αἱ παραγρ. 1 καὶ 2 καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 αἱ πκρ. 3 καὶ 4.

5. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐπηρεάζουσι τὰς διατάξεις τοῦ εἰδικοῦ νόμου 4352 αἵτινες παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ παγίων γραφικῶν ἐπιχορηγήσεων καὶ λοιπῶν ἐξόδων τῶν δικαστικῶν γραφείων», ἔχον οὕτω:

Περὶ παγίων προκαταβολῶν ἐπιχορηγήσεων καὶ λοιπῶν ἐξόδων τῶν δικαστικῶν γραφείων.

Ἄρθρον 1ον

Αἱ ἐπιχορηγήσεις γραφικῆς ὕλης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν Ἐφετείων, Πρωτοδικείων καὶ τῶν Εἰσαγγελιῶν αὐτῶν ὁρίζονται παγίως, ἐφάπαξ, κατ' ἔτος δι' ἀποράσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ πληρωμὴ αὐτῶν ἐνεργεῖται εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης τριμηνίας ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ. Διατίθεται ὑπὸ τῶν οἰκείων Προέδρων παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας εἰς σύμβουλος ἢ πάρεδρος καὶ παρ' ἑνὸς τῶν δικαστῶν διαχειριστὴς τῆς γραφικῆς ἐπιχορηγήσεως καὶ λογοδοτοῦσι περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν εἰς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον. Ἡ διαχείρισις τῶν γραφικῶν ἐπιχορηγήσεων τῶν Εἰσαγγελιῶν ἀνήκει εἰς τὸν Εἰσαγγελέα ἢ τὸν παρ' αὐτῷ ἀντεισαγγελέα.

Ἄρθρον 2ον

Κατ' ἔτος καθορίζονται παγίως δι' ἀποράσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ αἱ ἐπιχορηγήσεις καυσίμου ὕλης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν πολυμελῶν Δικαστηρίων καὶ τῶν Εἰσαγγελιῶν αὐτῶν, τῶν Εἰρηνοδικείων, Ειδικῶν Πταισματοδικείων καὶ λοιπῶν δικαστικῶν γραφείων, ἡ δὲ πληρωμὴ αὐτῶν ἐνεργεῖται ἐφ' ἅπαξ εἰς τὸν προϊστάμενον ἑκάστης ὑπηρεσίας ἢ τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν του ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ. Ἡ διαχείρισις τῆς καυσίμου ὕλης ἐνεργεῖται κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καθοριζόμενα, ἐν δὲ τοῖς Εἰρηνοδικείοις, Πταισματοδικείοις καὶ λοιπαῖς Δικαστικαῖς ἀρχαῖς, ἀνήκει αὕτη εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων. Ὅπου παρίσταται ἀνάγκη καθορίζεται παγία μηνιαία ἐπιχορήγησις ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ δι' ἔξοδα καθαριότητος τῶν δικαστικῶν γραφείων, ἧς ἡ διαχείρισις ἀνήκει εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ τῷ παρόντι ὁριζόμενα πρόσωπα.

Ἄρθρον 3ον

Πρὸς ταῖς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀναγραφομέναις πιστώσεσι διὰ τὰς ἐν ἄρθρου 1 καὶ 2 παγίας ἐπιχορηγήσεις ἀναγράφεται ἐν ἑκάστῳ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ πρόσθετος πίστωσις κατ' ἐκτίμησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀνεπαρκῶν ἐπιχορηγήσεων. Ἡ διάθεσις τῆς προσθέτου πιστώσεως γίνεται δι' ἐγκρίσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμου.

Γίνονται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Προνοίας παρὰ τῷ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ Θεσσαλονίκης».

2) «Περὶ παραγραφῆς τῶν κατὰ τῆς τέως Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης ἀπαιτήσεων».

3) «Περὶ ἐσωτερικῶν ἀνακαινίσεων τοῦ Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης».

4) «Περὶ ἐκτελέσεως προσθέτων ἔργων ἐπισκευῆς τοῦ Διοικητικοῦ Μεγάρου Χανίων».

5) «Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου Ἡμιδώτιδος».

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων» ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρακαλεῖ ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ μελετηθοῦν αἱ πολυπληθεῖς τροπολογίαι, αἵτινες ὑπεβλήθησαν.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη, δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Τ. Τ. Τ» ὁ κ. **Θ. Φίλιος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ζητεῖ ὡσαύτως ὅπως γίνῃ δήλωσις περὶ διατηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων καθηγητῶν,

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραάμ** (Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἡ τροπολογία τοῦ κ. Φίλιου περιττεύει, οἱ δὲ καθηγηταὶ διατηροῦνται.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων συμβάσεως περὶ μισθώσεως διαμερίσματος ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Σταθμοῦ Ε. Η. Σ.», ἔχονοῦτω:

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων συμβάσεως περὶ μισθώσεως διαμερίσματος ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Σταθμοῦ Ε. Η. Σ. ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς Τμηματικὸν Τ. Τ. Τ. Γραφεῖον.

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Στυλιανοῦ Γονατᾶ, ὡς ἐκπροσωποῦντος τὸ Δημόσιον, ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ κ. Α. Κ. Βλάγκαλη Διευθυντοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ὡς ἐκπροσωποῦντος τὴν Ἑταιρείαν ταύτην, συνομολογηθεῖσα τὴν 23ην Ἰουλίου ἐ.ἔ. σύμβασις, περὶ μισθώσεως διαμερίσματος ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Σταθμοῦ Η. Σ., ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς Τμηματικὸν Τ.Τ.Τ. Γραφεῖον, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται:

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Στυλ. Γονατᾶ καὶ τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Ἀλεξ. Βλάγκαλη συνωμολογήθησαν τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ἑταιρεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἐκμισθοῖ πρὸς τὸ Δημόσιον ἐν τῷ Μεγάρῳ αὐτῆς τοῦ Σταθμοῦ Πειραιῶς διώροφον διαμέρισμα συνολικῆς ἐπιφανείας μ. τετρ. 241.

Τὸ μίσθιον θέλει χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐν αὐτῷ λειτουργίαν τοῦ Τμηματικοῦ Τ.Τ.Τ. Γραφείου Σταθμοῦ Πειραιῶς, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως πάσης ἄλλης χρήσεως.

Ἡ μίσθωσις ἀρχομένη τὴν 1ην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου ἔτους (1928) λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πέμπτου ἔτους (1955).

Τὸ μίσθωμα ὁρίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν μηνιαίως, καταβαλλόμενον κατ' ἔκαστον οἰκονομικὸν ἔτος.

Ἡ μίσθωσις συνάπτεται ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ συμφωνίας:

1) Ἡ ὑπηρεσία Τ.Τ.Τ. ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν τῷ γραφείῳ πλήρη ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν δι' ἐγκαταστάσεως μηχανῆς καὶ πλήρη τηλεφωνικὴν τοιαύτην μετὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ πρακτείων, ὡς καὶ μεταξὺ τῶν ἐπαρχιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἤδη συνδεδεμέναι ἢ μέλλουσι νὰ συνδεθῶσι μετὰ τῆς πρωτευούσης.

2) Ἡ ὑπηρεσία τοῦ γραφείου θέλει λειτουργεῖ διὰ τὸ κοινὸν τοὐλάχιστον κατὰ τὰς κεκανονισμένας ἐργασίμους ὥρας διὰ τὰ γραφεῖα τῆς τάξεώς του.

3) Πᾶσα προσθήκη ἢ μεταβολὴ ἐν τῷ μισθίῳ ἐκτελεῖται ὑπὸ

τοῦ Δημοσίου δι' ἐξόδων του καὶ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἑταιρείας παραμένει δὲ εἰς ὄφελος τοῦ μισθίου κατὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον λύσιν τῆς μισθώσεως.

4) Τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ ἰδίαις δαπάναις τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς ἐν τῷ μισθίῳ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως, ὥστε τοῦτο νὰ διατηρῆται εἰς καλὴν κατάστασιν.

5) Ἡ κατανάλωσις τοῦ φωτισμοῦ εἶνε εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου τὸ ὁποῖον θέλει μεριμνήσει διὰ τὴν παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, τῆς Ἑταιρείας Ε.Η.Σ. ὑποχρεουμένης μόνον νὰ παράσχῃ τὴν ἐσωτερικὴν ἐγκατάστασιν φωτισμοῦ ἑτοίμην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραλαβῆς τοῦ διαμερίσματος.

6) Δεδομένου ὅτι τὸ κτίριον τοῦ σταθμοῦ θερμαίνεται διὰ κεντρικῆς θερμάνσεως, δύναται τὸ γραφεῖον δι' οὗ μᾶς παρέχεται θέρμανσις, καὶ δὴ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου μέχρι 15 Μαρτίου, νὰ πιθῆται χρῆσιν ταύτης, ἐφ' ὅσον καταβάλλει μηνιαίως τῇ Ἑταιρείᾳ ΕΗΣ. πέντας Ἀγγλίας ἐννέα (9) ἀνὰ τετραγ. μ. ἐνοικιασθείσης ἐπιφανείας, ὡς αὐτὴ ὁρίζεται ἀνωτέρω. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἔσεται πληρωτέον εἰς τὸ τέλος ἑκάστης χειμερινῆς περιόδου. Ἀπαγορεύεται πάντως ἡ χρῆσις οἱουδήποτε ἑτέρου συστήματος θερμάνσεως ἐκτὸς ἠλεκτρικῆς τοιαύτης.

7) Πᾶσα παράβασις οἱουδήποτε ὅρου τῆς παρούσης ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἢ ὀργάνου του ἐπάγεται εἰς τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως καὶ τὴν ἔξωσιν τοῦ μισθωτοῦ Δημοσίου παρὰ τὴν περὶ ἐξώσεως εἰδικὴν διαδικασίαν, ὁριζομένου ὡς ἁρμοδίου τοῦ κ. Προέδρου τῶν ἐν Πειραιεῖ Πρωτοδικῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ τυχὸν μὴ δεδουλευμένον μίσθωμα καταπίπτει λόγῳ ποινικῆς ῥήτρας ὑπὲρ τῆς ἐκμισθώτριας Ἑταιρείας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ γραφείου ἐν τῷ εἰκάματι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1929
Ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς
ΣΤ. ΓΟΝΑΤΑΣ

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας Ε. Η. Σ.
Α. Κ. ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3191 περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Μαρτίου 1926 περὶ συστάσεως ταμείου ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας» ὁ κ. **Ν. Ἀβραάμ** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀναγινώσκει τροπολογίαν ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ σχεδίου, ἥτις γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτή.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται καὶ τὸ σχέδιον νόμου καὶ γίνεται ὁμοίως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Δίδεται μετὰ ταῦτα ὁ λόγος εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας κ. **Β. Καραπαναγιώτην,** ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς:

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν, συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστικὴν συγκοινωνίαν τοῦ Κράτους καὶ συμπληρωματικῆς τοιαύτης περὶ κατασκευῆς συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι ὑπεραστικοῦ δικτύου τηλεφώνου μετὰ τῆς Ἑταιρείας Σίμενς—Χάλσκε». Ἡ κυρία σύμβασις ἀφορᾷ τὴν ἐκχώρησιν προνομίου 38 ἐτῶν εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἑταιρείαν διὰ τὴν ἀστικὴν καὶ προαστικὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν, ἡ δὲ δευτέρα συμπληρωματικὴ ἀφορᾷ τὴν παραχώρησιν τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καὶ διαρκείας 13 ἐτῶν. Καταθέτω ἐπίσης, συνεχίζει, παράρτημα περιέχον τὰ τιμολόγια, ἅτινα πρόκειται νὰ ἰσχύσουν διὰ τὴν πρώτην περίοδον, διότι διὰ τὰς ὑπολοίπους προβλέπεται ἀναθεώρησις. Αἱ ἀνάγκαι αἱ ἐπιβάλλουσαι τὴν ἄμεσον λῆψιν μέτρων διὰ τὴν τηλεφωνικὴν μας συγκοινωνίαν εἶναι γνωσταί. Τὰ πλεονεκτήματα ἐκ τῆς ὀργανώσεως ἐπαρκοῦς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας θεωρῶ περιττὸν νὰ τὰ ἐξάρω, τοῦτο μόνον σημειῶ, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τηλεφώνων ἐν σχέσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐσχάτην βαθμίδα, ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς ἄλλας χώρας. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας αὐτὴ εἶναι 14,8, εἰς τὸ Βέλγιον 2,1, εἰς τὴν Βουλγαρίαν 0,2, εἰς τὴν Ἑλλάδα 0,1. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἐν σχέσει μὲ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἔχομεν 2,4, ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν Νορβηγίαν ἔχομεν 6,03, εἰς τὴν Ὁλλανδίαν 8,03, καὶ εἰς τὴν Δανίαν 9. Πρῶται συνεπῶς ἔρχονται ἡ Δανία καὶ ἡ Νορβηγία, ἀκολουθεῖ ἡ Γερμανία καὶ ἔπεται τὸ Βέλγιον. Ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ Εὐρώπη καθυστερεῖ εἰς τὴν τηλεφωνικὴν σύνδεσιν. Ἄλλο ζήτημα θεμελιῶδες, συνεχίζει, εἶναι ὁ τρόπος τῆς ἐκμεταλλεύσεως, καὶ παντοτε παρεδέχθημεν ὅτι οὗτος δὲν πρέπει νὰ γίνεται παρὰ τοῦ Κράτους, διότι ἡ κρατικὴ ἐκμετάλλευσις ὑστερεῖ ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν ἐκμετάλλευσιν. Ἐνταῦθα ἀλλοίαν γνώμην μόνον ἔχουν οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ τὰ Τ.Τ.Τ.

Εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, ὅπου ἡ τηλεφωνικὴ σύνδεσις καὶ συγκοινωνία εἶναι τελειοτάτη, ἰσχύει ἡ ἰδιωτικὴ ἐκμετάλλευσις. Καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐκεῖ ὅπου ἡ κρατικὴ ἐκμετάλλευσις ἀντεκαταστάθη διὰ τῆς ἰδιωτικῆς, ἡ διαφορὰ εἶναι φανερά. Παραδείγματα ἔχομεν τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἱσπανίαν, τὴν Δανίαν καὶ τὴν Νορβηγίαν. Καὶ ναὶ μὲν ἐν Εὐρώπῃ δὲν ἐπικρατεῖ ἡ ἰδιωτικὴ ἐκμετάλλευσις, ὑπάρχει ὅμως τάσις πρὸς παραχώρησιν προνομίου καὶ διὰ λόγους οἰκονομικοὺς καὶ διότι κατεδείχθησαν πολλαπλὰ τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἰδιωτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐπιπροσθέτως δι' ἡμᾶς, πιστεύομεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μὲ τοὺς ὀργανισμοὺς τοὺς ὁποίους ἔχει δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παρέχῃ ἐγγυήσεις καλῆς ὀργανώσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἂς ἐπίσωμεν, τονίζει, ὅτι ἡ μεγάλη τεχνικὴ ἱκανότης τῆς Ἑταιρείας μεθ' ἧς συμβαλλόμεθα θὰ καταρτίσῃ σὺν τῷ χρόνῳ καὶ τὸ ἡμέτερον προσωπικόν, ὥστε μετὰ 13 ἔτη, ὅταν θὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς, νὰ ἐξαγοράσωμεν τὸ προνόμιον καὶ νὰ παραδώσωμεν ἄνευ ἐνδοιασμῶν τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ κρατικὸν προσωπικόν. Κατ' ἐπανάληψιν, συνεχίζει, ἐγένοντο ἀπόπειραι εἰς τὸ παρελθὸν διὰ τὴν λύσιν τοῦ τηλεφωνικοῦ ζητήματος. Κατὰ τὸ 1920 ἐπὶ Διαμαντίδου, ἐγένετο ἀπόπειρα μὴ ἀχθεῖσα εἰς πέρας. Κατὰ τὸ 1924 ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως συνήφθη σύμβασις μετὰ μιᾶς ἀγγλικῆς ἑταιρείας, ἀλλὰ μὴ κατατεθεισῶν τῶν ἐγγυήσεων ἡ σύμβασις ἠτόνησε. Ὑστερώτερον ἐπὶ τῆς Πρωθυπουργίας τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου εἰσήχθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ἐγένετο δεκτὴ σύμβασις μετ' ἄλλης ἀγγλικῆς ἑταιρείας, ἀλλὰ ἐπακολουθησάσης τῆς πτώσεως τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης καὶ ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἐπροχώρησεν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς δικτατορίας συνήφθη ἄλλη σύμβασις κυρωθεῖσα διὰ Νομοθετικοῦ Διατάγματος, τὴν δὲ ἐξέλιξιν αὐτῆς γνωρίζουν ὅλα τὰ μέλη τῆς Βουλῆς ὡς ἐκ τῶν διατυπωθεισῶν κατηγοριῶν κατὰ τῶν συναφθάντων ταύτην Ὑπουργῶν. Κατὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν ἐπανειλημμένως διεξήχθησαν συζητήσεις μετὰ τῆς ἑταιρείας εἰς ἣν ἐξεχωρήθη ἡ ἀνωτέρω σύμβασις, περὶ βελτιώσεως αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν κατέληξαν εἰς ἀποτελέσματα. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας τοῦ κ. ἐκ Σερρῶν συναδέλφου διεξήχθη καὶ διαγωνισμός. Οὐχ ἧττον, παρὰ ταῦτα, ἡ Κυβέρνησις διὰ λόγους γενικωτέρων τοῦ Κράτους συμφερόντων ἀποβλέπουσα καὶ εἰς τὴν κατάργησιν τῆς ὑπαρχούσης συμβάσεως, ἐπροτίμησε νὰ προέλθῃ εἰς συμφωνίαν μετὰ τῆς ἀναδόχου ἑταιρείας καὶ οὕτω ἄγεται ἡ σύμβασις εἰς τὴν Βουλήν. Σχετικῶς μὲ τοὺς διαγωνισμοὺς ἔχω νὰ ἐπαναλάβω, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον διὰ τοὺς τοιούτους διαγωνισμοὺς τοὺς γινομένους ἢ διὰ μεγάλας προμηθείας ἢ διὰ μεγάλα ἔργα, ὅτι δὲν προστατεύουν ὁλοκλήρως τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου. Διότι μετὰ τὸν διαγωνισμὸν ἡ κρίσις τοῦ Ὑπουργοῦ ὅστις θὰ ἀποφασίσῃ, ἐπηρεάζεται ἀπὸ λεπτομερείας καὶ παρορᾶται πολλάκις ὁ σπουδαιότερος παράγων, καὶ δὴ ἡ τεχνικὴ ἱκανότης τοῦ μεθ'

οὐ συμβάλλεται. Καὶ ἂν ἀκόμη ὁ Ὑπουργὸς λάβῃ ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἀποφάσεώς του τὸν παράγοντα τοῦτον, γνωρίζομεν ὅτι διὰ λόγους εὐθείας ἢ καὶ λόγους ἐντυπωσιακοὺς ὑποτιμᾷ αὐτὸν χάριν ἄλλων ἐπουσιωδῶν ὅρων ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ συμβάσεων ὧν τὰ ἀποτελέσματα θὰ φανοῦν ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Δι' ὅλα ταῦτα, τονίζει, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς λόγους γενικωτέρων συμφερόντων, ὡς εἶπον, ἡ Κυβέρνησις κατέληξε νὰ συνάψῃ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἀποβλέπουσα καὶ εἰς τὴν διεθνῆ ρῆμην τοῦ οἴκου τούτου. Οὗτος ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1874, ἔχει δὲ πλὴν τῆς Γερμανίας ἐπεκτείνει τὰς ἐργασίας του εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ὑφηλίου. Ἡ ἑταιρεία αὕτη ἐπὶ 3.530.0 0 αὐτομάτων τηλεφωνικῶν συνδέσεων ἐν τῷ κόσμῳ πλὴν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, κατεσκεύασεν 1.485.000, ἤτοι 40 ο)ο ἐπὶ δὲ 2.950.0 00 τηλεφωνικῶν συνδέσεων ἐν Εὐρώπῃ ἡ Σίμενς-Χάλσκε κατεσκεύασε 50 ο)ο ἤτοι 1.435.000. Καὶ μόνον ἐκ τῶν στοιχείων αὐτῶν εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνεπιστεύθη τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς τηλεφωνίας ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς μᾶλλον ἐπαρκεῖς καὶ ἱκανὰς τεχνικὰς χεῖρας.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος.*** Ἡ σύμβασις εἶναι ἡ ἰδία ἡ συναφθεῖσα ἐπὶ Παγκάλου ;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὄχι, εἶναι ὅλως διάφορος. Ἀναλύων εἶτα τὴν σύμβασιν τῆς ἀστικῆς καὶ προαστικῆς ἐκμεταλλεύσεως, λέγει ὅτι αὕτη παρέχει προνόμιον 38 ἐτῶν διαρκείας ἐνῷ ἡ Παγκαλικὴ παρεῖχε προνόμιον 50 ἐτῶν. Ἀστικὴ συγκοινωνία θεωρεῖται τῶν πόλεων καὶ δὴ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσ)κης καὶ Πατρῶν, προαστειακὴ δὲ ἡ τῶν προαστείων τῶν πόλεων αὐτῶν. Τὸ Κράτος διατηρεῖ καὶ ἐξαιρέσεις διὰ τὰς ἰδικάς του συγκοινωνίας, διὰ τὰ Ὑπουργεῖα, διὰ τὰς Ἀστυνομικάς, Στρατιωτικὰς καὶ Πυροσβεστικὰς ὑπηρεσίας κλπ. ἐνῷ ἡ σύμβασις τῆς δικτατορίας ἐξαίρει μόνον τὰ τηλέφωνα τῶν Ὑπουργείων καὶ ὀλίγων ἐμπιστευτικῶν ὑπηρεσιῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπεραστικὰς συγκοινωνίας, ταύτας θὰ ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἑταιρεία ὑπὲρ τοῦ Κράτους καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἐπὶ 13 ἔτη. Ἐπὶ πλέον ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ ἱδρύῃ συγκοινωνίαν ἐὰν ὑπάρξουν ἄνω τῶν 100 συνδρομητῶν, διὰ τὰ κάτω τῶν 100 συνδρομητῶν μέρη ἡ Ἑταιρεία δύναται νὰ συμβληθῇ μετὰ τῶν Κοινοτήτων, καὶ εἰς τὰ σημεῖα αὐτὰ ὑπάρχουν ὀλπίδες ἀπὸ τὴν Παγκαλικὴν σύμβασιν, διότι ἠθρίσθησαν οἱ περιορισμοί. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τηλεφωνικὸν σύστημα καθορίζεται τὸ πλῆθος αὐτόματων δι' ὅλας τας πόλεις τὰς ἄνω τῶν 1000 συνδρομητῶν, τὸ ἡμιαυτόματον προκειμένου περὶ 300 ἕως 1000 συνδρομητῶν, κάτω δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ τὸ χειροκίνητον σύστημα. Πρὸς κατανόησιν τῆς τελειότητος τοῦ αὐτομάτου συστήματος συνέστησα εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἓν αὐτόματον τηλεφωνικὸν κέντρον. Ὡς πρὸς τὰ ὑλικὰ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ Δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν ἔχει συμφωνηθῇ ὅτι θὰ ἐξετάζωνται παρ' εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐὰν ἀποδειχθῶν χρησιμοποιήσιμα θὰ ἐκτιμῶνται, θὰ πληρώνωνται καὶ θὰ χρησιμοποιοῦνται. Διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων κανονίζεται αὕτη ὡς ἑξῆς: Διὰ τὸ ἀστικὸν δίκτυον Ἀθηνῶν—Πειραιῶς μὲ περιεκτικότητα μὲν 7.000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 2 ἔτη, μὲ περιεκτικότητα δὲ κατ' ἀνώτατον ὅριον 10.000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 3 ἔτη, διὰ τὰ ἀστικὰ δίκτυα Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, διὰ μὲν τὴν Θεσσαλονίκην μὲ περιεκτικότητα 3.000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν, διὰ δὲ τὰς Πάτρας 1000 κυρίων συνδέσεων συνδρομητῶν εἰς 2 1)2 ἔτη. Διὰ τὰ λοιπὰ ἀστικὰ δίκτυα εἰς 1 ἢ 1 1)2 ἔτος, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς συμβάσεως. Διὰ τὰς προαστειακὰς γραμμὰς ὡσαύτως εἰς 1 ἢ 1 1)2 ἔτος. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δέον νὰ ἔχῃ προχωρήσῃ ἐντὸς 5 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῶν μελετῶν, ὥστε ἑκάστη σύνδεσις νὰ πραγματοποιῆται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κανονικῆς ἐγγραφῆς τοῦ συνδρομητοῦ. Ἐπίσης διὰ τὸ συγκρότημα Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐντὸς δύο μηνῶν δύο κέντρα αὐτόματα μὲ 1.000 συνδρομητὰς διὰ τὸ Κολωνάκι, 1.000 διὰ τὴν περιφέρειαν Πατησίων καὶ 1.000 διὰ τὸ Φάληρον, καὶ ἐντὸς 8 μηνῶν ὑποχρεοῦται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὅλου δικτύου ἐν Ἀθήναις. Ὡς πρὸς τὰς δωρεὰν συνδέσεις ἡ Ἑταιρεία θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους 2 ο)ο, ἐπὶ πλέον δὲ παρέχει ἔκπτωσιν τῶν τιμῶν 50 ο)ο ὑπὲρ ἐφημερίδων, Βουλευτῶν, Γερουσιαστῶν, Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ 1 ο)ο ἐπὶ ἐγγεγραμμένων συνδρομητῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἄλλων Φλανθρωπικῶν Καταστημάτων. Ὡς πρὸς τὰ τιμολόγια, ταῦτα ἰσχύουν διὰ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως, ὕστερον ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις, ζητουμένη εἴτε παρὰ τοῦ Δημοσίου εἴτε παρὰ τῆς Ἑταιρείας, ἀναλόγως τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν δύο προηγουμένων χρήσεων. Ὑπὸ τοῦ Δημοσίου αἰτεῖται ἡ ἀναθεώρησις ὅταν κατὰ τὰς δύο τελευταίας χρήσεις διενεμήθη ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ὄχι μόνον βασικὸν μέρισμα 8 ο)ο ἀλλὰ καὶ πρόσθετον ὑπερβαῖνον τὰ 2 ο)ο. Ὁ ἀνάδοχος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν ὅταν κατὰ τὴν μίαν τῶν ἀνωτέρω χρήσεων δὲν ἐπετεύχθη ἡ πλήρωμὴ βασικοῦ μερίσματος. Ἡ ἀναθεώρησις ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐπιτυγχάνεται βασικὸν μέρισμα εἰς 8 ο)ο Ἐπὶ παντὸς ὑπερμερίσματος θὰ βαρύνῃ τὸ ἥμισυ καὶ τὸ Δημόσιον, ἐπ' αὐτοῦ δὲ μὲ τὴν σύμβασιν τῆς Δικτατορίας δὲν ἔπερνε.

Κ. Βουδούρης. Ἔχει τὸ Δημόσιον δικαίωμα ἐλέγχου ἐπὶ τῶν δαπανῶν, ἀφοῦ ἠμπορεῖ νὰ καθορίσῃ ὑπερβολικὰς δαπάνας προσωπικοῦ κλπ. ;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπ. Συγκοινωνίας). Ὄχι.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔχει ἀξίαν αὐτό, διότι ἡ Ἑταιρεία θὰ φροντίσῃ διὰ τοὺς μετόχους καὶ ὄχι διὰ τοὺς ὑπαλλήλους.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπ. Συγκοινωνίας). Ὅσον ἀφορᾷ τὰς τιμάς, ἐνῷ μὲ τὴν σύμβασιν τῆς Δικτατορίας ἡ Ἑταιρία μετὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐπύγχανεν αὐξήσεως 25 ο)ο. ἤδη θ.σπίζονται μόνον ἀναθεωρήσεις ὑφ' οὓς ὅρους καὶ περιορισμοὺς ἐξέθεσα. Κεφάλαια ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ 500.000 λίρες ἐξ ὧν τὰ 300.000 ἀναγκαῖον, δυναμένη νὰ ἐκδώσῃ καὶ δάνεια ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, ἀπαιτουμένης τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Δημοσίου ὑπὸ ὡρισμένους περιορισμοὺς καὶ ἔχοντος καὶ τούτου τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἐκδώσῃ. Ὡς πρὸς τὴν Διοίκησιν ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία καὶ ὁ Γενικὸς Διοικητὴς πρέπει νὰ εἶνε Ἕλληνες ὑπήκοοι, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διὰ τὰς τιμὰς τῶν ὑλικῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ τιμαὶ τοῦ Βερολίνου αἱ ὁποῖαι εἶναι συμφερώτεραι καὶ ὄχι αἱ τιμαὶ τῆς Ἀμερικανικῆς ἢ Ἀγγλικῆς ἀγορᾶς, ὅπως ἐκανονίζετο διὰ τῆς συμβάσεως τῆς Δικτατορίας. Ὁ τρόπος τῆς διανομῆς τῶν κερδῶν θὰ καθορίζεται ὡς ἑξῆς Ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων ἐτησίων εἰσπράξεων τῆς Ἑταιρείας ἀφαιροῦνται τὰ ἑξῆς κονδύλια, 5 ο)ο ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὡς ἀντίκρυσμα τῶν χορηγουμένων ἀτελειῶν. Τὸ ποσοστὸν αὐξάνεται εἰς 5 1)2 καὶ 6ο)ο καὶ ἐπιπροσθέτως κατ' μίαν μονάδα ἀκόμη ἐὰν τυχὸν διανεμηθῇ πρόσθετον μέρισμα 1ο)ο ἢ 2ο)ο ἢ καὶ περισσότερον. Ἀφαιροῦνται ἐπίσης ὅλαι αἱ δαπάναι ἐκμεταλλεύσεως, ἐπισκευῶν, συντηρήσεων, διαφημίσεων, μελετῶν, ἐπίσης οἱ τόκοι καὶ τὰ χρεωλύσια. Ὡσαύτως ἀφαιροῦνται αἱ κρατήσεις πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ κεφαλαίου ἀνερχόμεναι διὰ τὰ πρῶτα 13 ἔτη ἀπὸ 2 μέχρι 3ο)ο ἀπὸ τοῦ 14ου ἔτους, μέχρι τοῦ 23ου 3ο)ο καὶ διὰ τὴν περαιτέρω διάρκειαν 3 1)2 ο)ο. Ἐκπίπτονται ἐπίσης αἱ κρατήσεις πρὸς ἀνακαίνισιν τῶν ἀστικῶν καὶ προαστειακῶν δικτύων, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐφ' ἅπαξ εἰσφορῶν τῶν συνδρομητῶν, καὶ ἀπὸ 2 μέχρι 5ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ ἀπομένον μὲ τὰς ἀνωτέρω κρατήσεις κέρδος θὰ διατεθῇ, 5ο)ο διὰ τὸ τακτικὸν ἀποθεματικόν, 80)ο βασικὸν μέρισμα καὶ μέχρι 2 ο)ο συμπληρωματικὸν τοιοῦτον. Ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον ἀφαιρουμένων 5 ο)ο ὑπὲρ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου γίνεται ἐξ ἡμισείας κατανομὴ μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἑταιρείας. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς Παγκαλικῆς συμβάσεως καὶ τῆς παρούσης εἶναι εἰς τὴν πρώτην ἡ ἐφ' ἅπαξ συνδρομὴ τῶν 200 χρυσῶν δραχμῶν ἐπήγαινεν εἰς τὰς εἰσπράξεις τῆς Ἑταιρείας. Ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ προσλάβῃ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν μὲ μισθὸν ὄχι κατώτερον ἐκείνου ὃν λαμβάνει σήμερον, ἀναλαμβάνει ἐπίσης τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ καὶ τὰ δικαιώματα τῶν συντάξεων, ὥστε οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι νὰ μὴ χάσουν τίποτε. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ κατὰ μὲν τὰ 3 πρῶτα ἔτη θ' ἀποτελῆται κατὰ τὰ 4)5 ἐξ Ἑλλήνων, μετὰ δὲ τὸ τρίτον ἔτος κατὰ τὰ 9)10 ἀπὸ Ἕλληνας. Ὡς πρὸς τὴν ἐξαγορὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους τὸ δικαίωμα τοῦτο ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 13ου ἔτους καὶ ὑφίσταται πάλιν κατὰ τὸ 18ον, 23ον, δηλ. ἀνὰ πενταετίαν, ἐνῷ κατὰ τὴν καταργηθεῖσαν σύμβασιν ἤρχιζεν ἀπὸ τοῦ 20οῦ ἔτους. Εἰς τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου ὅλαι αἱ ἐγκαταστάσεις γίνονται ἰδιοκτησία τοῦ Δημοσίου καθὼς καὶ πᾶν χρηματικὸν ὑπόλοιπον ὅπερ ὑπολογίζεται ὅτι θὰ εἶναι ἀρκετόν. Ὡς πρὸς τὴν διαιτησίαν προβλέπεται ἐπιδιαιτητὴς Ἕλλην, ὁ Πρόεδρος δηλ. τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις δύναται ἢ νὰ κρατήσῃ ὁ ἴδιος τὴν διαιτησίαν ἢ νὰ τὴν ἀναθέσῃ εἰς τρίτον, ἐνῷ κατὰ τὴν Παγκαλικὴν σύμβασιν ἡ ἐπιδιαιτησία ἀνετίθετο εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Τμήματος τῆς Ἐργασίας τῆς Κ. Τ. Ε.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Μᾶς ἐκάματε σύγκρισιν μεταξὺ καταργηθείσης συμβάσεως καὶ τῆς παρούσης, ἠμπορεῖτε νὰ μᾶς κάμητε σύγκρισιν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐν σχέσει πρὸς τοὺς προσφερθέντας ὅρους παρ' ἄλλων Ἑταιρειῶν ;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὰ θὰ ἀναπτυχθοῦν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὡς πρὸς τὰ τιμολόγια ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ πληρώνῃ ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰν διὰ δαπάνην τῆς κυρίας συνδέσεως 150 δραχμὰς χρυσᾶς, ἔναντι τῶν 200, ὅπως ἐκανόνιζεν ἡ σύμβασις τῆς Δικτατορίας. Εἰς τὸ δικαίωμα τῆς πληρωμῆς αὐτῆς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξία τοῦ μηχανήματος, ἀλλὰ πλὴν τῶν κυρίων συνδέσεων δυνάμει εἰδικοῦ συστήματος, προνομιακοῦ διὰ τὸν ἀνάδοχον, δύνανται δύο ἢ καὶ περισσότεροι συνδρομηταὶ νὰ συνδέωνται ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς ἄνευ ἐνοχλήσεως ἢ συγχύσεως πρὸς ἀλλήλους. Τότε ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ πληρώνουν 72 ο)ο, ἐὰν δὲ εἶναι περισσότεροι τῶν δύο οἱ συνδεθέντες τότε πληρώνουν μὲ ἔκπτωσιν 50 ο)ο. Ἀνάλογοι ἐπίσης ἐκπτώσεις γίνονται καὶ διὰ τοὺς κατὰ συνδιάλεξιν πληρώνοντας συνδρομητάς.

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Αἱ σημερινὰ ἐγκαταστάσεις χάνονται ;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θὰ πληρώσετε τὴν διαφορὰν τῆς ἀξίας των.

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Προχθὲς μοῦ τὰ ἐφόρτωσε τὸ Δημόσιον.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Συνεχίζων, λέγει ὅτι ἔχομεν κατ' ἀποκοπὴν τέλη καὶ κατὰ συνδιάλεξιν. Τὰ πρῶτα εἶναι διὰ τὰ ἀστικὰ δίκαια μέχρι 500 κυρίων συνδέσεων καὶ διαβαθμίζονται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνδρομητῶν καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν συνδιαλέξεων. Θὰ ἔχωμεν συνδέσεις καταστημάτων πρώτης κατηγορίας, συνδέσεις καταστημάτων δευτέρας κατηγορίας καὶ συνδέσεις ἰδιωτικὰς ἐντὸς ἰδιωτικῶν κατοικιῶν κλπ.

Διὰ τὰ πρῶτα ἔχομεν τέλη 48 χρυσῶν δραχμῶν ἐτησίως, διὰ τὰ δεύτερα 60 δραχμῶν κατ' ἔτος χρυσῶν καὶ διὰ τὰ τρίτα 84 δραχμὰς χρυσᾶς. Διὰ τὰ κέντρα τὰ ἄνω τῶν 500 συνδρομητῶν πληρώνεται βασικὸν τέλος μέχρι 50 συνδιαλέξεων. Ἡ συνδιάλεξις δὲν θεωρεῖται πλήρης ἐὰν δὲν παρέλθουν 15λεπτά. Τὸ βασικὸν τέλος ἀνέρχεται ἀπὸ 102 χρυσᾶς δραχμὰς μέχρι 122, διὰ τὰς Ντοῦμπλεξ καὶ Μουλτιμπλὲξ συνδιαλέξεις γίνονται ἐκπτώσεις.

Ν. Μπακόπουλος. Εἶναι εὐθηνότεραι αἱ τιμαὶ ἀπὸ τὰς σημερινὰς ;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶναι εὐθηνότεραι καὶ δὲν ὑπάρχει καὶ διαφορὰ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ ἀπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἄλλων ἑταιρειῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς προαστειακὰς συγκοινωνίας γίνονται αὐξήσεις ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων, τὸ δὲ δίκτυον τὸ ἀστικὸν τῶν Ἀθηνῶν περιλαμβάνει 10 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Ὀμόνοιαν. Ὡς πρὸς τὴν συμπληρωματικὴν σύμβασιν, διὰ ταύτης ἡ ἑταιρεία ἀναλαμβάνει τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος κανονιζομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου. Τὸ κράτος δεσμεύεται διὰ 13 ἑκατομμύρια χρυσῶν δραχμῶν παρεχομένων ὡς δάνειον, δικαιουμένου ὅμως καὶ τοῦ δημοσίου νὰ τὸ συνάψῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς βελτιώσεις δι' ἃς θὰ χρειασθῇ κεφάλαιον πέραν τῶν 13 ἑκατομμυρίων χρυσῶν δραχμῶν τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα διαγωνισμοῦ ὑποχρεούμενον ἐπὶ ἴσοις ὅροις νὰ προτιμήσῃ τὴν Ἑταιρείαν. Ἡ Ἑταιρεία δι' ἀμοιβὴν διὰ τὴν κατασκευὴν θὰ λαμβάνῃ 20 ο)ο ἐπὶ τῆς δαπάνης, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις συντελεσθήσεται ἐντὸς δύο ἐτῶν. Ὅπως εἶναι ἡ διάταξις περὶ ἀμοιβῆς τῆς Ἑταιρείας αὕτη θὰ ἔχῃ συμφέρον νὰ κάμῃ οἰκονομίαν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν διότι τότε μόνον αὐξάνουν τὰ ποσοστά της ὅταν δηλαδὴ εἶναι λιγώτερα τὰ ἔξοδα. Αἱ καθοριζόμεναι ἐξ ἄλλου τιμαὶ εἶναι συμφερώτεραι, τῆς συμβάσεως τῆς δικτατορίας. Αὐταὶ εἶναι τονίζει οἱ σπουδαιότεροι ὅροι τῆς συμβάσεως. Ἔχομεν, τὴν ἐλπίδα ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἀποβλέποντα εἰς τὸν ἐκπολιτιστικὸν σκοπὸν τοῦ ἔργου καὶ εἰς τὴν τερμάτισιν μιᾶς καταστάσεως ἐκρεμοῦς θὰ θελήσουν νὰ περιβάλλουν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης των τὴν σύμβασιν διότι διὰ ταύτης θὰ τερματισθῇ μία κατάστασις ἐκνευρίσασα ὅλους. Τὰ Νομοθετικὰ Σώματα θ' ἀποβλέψουν μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους λόγους καὶ σκοποὺς οὓς ἐξυπηρετεῖ ἡ σύμβασις, διότι ἔρχεται αὕτη νὰ ἐνισχύσῃ τὸν σύνδεσμον τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους πρὸς τὴν Γερμανικὴν Δημοκρατίαν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι ἰδίως τῶν καπνοπαραγωγικῶν ἐπαρχιῶν ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἀποβλέψουν ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης συσφίγγονται αἱ σχέσεις μας πρὸς τὴν μεγάλην Γερμανικὴν Δημοκρατίαν πρὸς ἣν συνέπεσε νὰ εἴμεθα ἀντίπαλοι κατὰ τὴν παγκόσμιον σύρραξιν χωρὶς νὰ εἴμεθα ἐχθροὶ καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ σεβασμός μας δὲν ἔπαυσεν ποτέ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλεῖ νὰ ταχθῇ 15 θήμερος προθεσμία εἰς τὴν ἁρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιψήφισίν της ἐντὸς τῆς παρούσης Συνόδου.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τάσσει 15ήμερον προθεσμίαν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζητήσιν νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ» ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι τὰ ἔργα τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν προβλέπει ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις εἶναι πράγματι μέγιστα ἡ δὲ σημασία αὐτῶν εἶναι κολοσσιαία. Μεγάλαι ἐλώδεις ἐκτάσεις πρόκειται ν' ἀποξηρανθοῦν καὶ νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐνῷ σήμερον δὲν εἶναι παρὰ νοσογόνοι ἑστίαι. Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι βιοῦσιν ὑπὸ πρωτογενεῖς ὅρους θὰ ἀποκατασταθοῦν καὶ θὰ ἀγαπήσουν τὸν τόπον των. Εἰς τὰς προηγουμένας Κυβερνήσεις ὀφείλεται βεβαίως ἔπαινος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μέρους ἔργων, ὅπως τὰ ἔργα τοῦ Ἀξιοῦ. Ἀλλ' εἰς τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν ὀφείλεται μέγας ἔπαινος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα ἐπέτρεψαν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἔργων. Ὅταν ληφθῇ μέριμνα καὶ διὰ τὰ μικρὰ ἕλη καὶ διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ροῆς τῶν ὑδάτων τῶν μικρῶν χειμάρρων ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ μεταβάλῃ πραγματικῶς ὄψιν. Ἐκεῖνο ὅμως εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦδε θὰ ἔπρεπε νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ φροντὶς πῶς θὰ διατεθοῦν αἱ μέλλουσαι νὰ ἀποξηρανθοῦν γαῖαι. Τὸ πρᾶ-

γμα τοῦτο εἶναι σοβαρώτατον, ὡς ἀποδεικνύει ἡ διαταραχὴ τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν εἰς τοὺς παραγωγοὺς ἡ παρατηρηθεῖσα αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἐφέτος ἡ ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐπικρατήσασαν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν παραγωγὴν καιρικὴν κατάστασιν.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Τπ. Συγκ.) παρέχει τὴν πληροφορίαν ὅτι κατηρτίσθη ὑποεπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Μ. Αἰλιανοῦ, Μάτσα, Λοπρέστη καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας διὰ τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων αὐτῶν.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** ἀναφέρει τὸ ἱστορικὸν τῆς προκηρύξεως τοῦ συναγωνισμοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Θεσσαλίας, Ἠπείρου καὶ Κρήτης καὶ λέγει ὅτι ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ εἶχεν ἀποφασισθῆ ὅπως τὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος ἀνατεθοῦν εἰς τὴν Ἑταιρείαν Μὲζ Οὖλεν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ἐργοληπτικῆς, τὰ δὲ ἔργα τῆς Ἠπείρου εἰς τὸν Μπούτ. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶχεν ἀναγραφῆ εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' εἶχε γίνει ἐν ἁπλοῦν σημείωμα. Συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι, λαβὼν ἐντολὴν ἐκ μέρους τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἐκάλεσε τὰς τρεῖς συμμετασχούσας τοῦ συναγωνισμοῦ Ἑταιρείας καὶ ἐζήτησεν ὅπως ὑποβάλουν πλέον συμφερούσας προτάσεις μετὰ τὰς ὁποίας ἐπροτίμησε τὴν Ἑταιρείαν Μὲζ Οὖλεν, καὶ διὰ λόγους διπλωματικούς, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅπως καὶ ἡ Ἑταιρεία αὕτη ἀποδεχθῆ τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους εἶχεν ὑποβάλει ὁ Μπούτ, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εὐνοϊκώτεροι· τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο.

Ὥστε ἡ Ἑταιρεία τοῦ Μπούτ εἶχε συντελέσει εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἀρχικῶν τιμῶν. Ἀναφέρει ἀκολούθως τὰς καταβληθείσας προσπαθείας πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως μετὰ τοῦ Μπούτ. ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὅτι ἐδέχθη οὗτος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τμηματικῶς, κατὰ τὴν προτίμησιν τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς τὸ Κράτος νὰ εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ ἐκτελέσῃ ὁλόκληρον τὸ δίκτυον τῶν ἔργων. Ἐπίσης ὥρισε τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως 8ετῆ ἐνῷ ὁ ἀνάδοχος ἐπέμενεν ὅπως ἡ διάρκεια αὐτῆς εἶναι 10ετὴς πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἐπέτυχεν. Ἄλλο ζήτημα εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέστησα τὴν προσοχήν μου ἦτο τὸ ζήτημα τῆς διεθνοῦς διαιτησίας, λόγῳ τῆς πικρᾶς πείρας τὴν ὁποίαν ἀπεκομίσαμεν ἀπὸ ὅλας τὰς συμβάσεις εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχει αὕτη. Διὰ τοῦτο ἤθελα ὅρον ἀπαράβατον ὅπως ἡ διαιτησία εἶναι Ἑλληνική, τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ποσοστά, ταῦτα εἶχον ὁρισθῆ εἰς 21,63, ἐνῷ διὰ τῆς ὑπ' συζήτησιν συμβάσεως βλέπω ὅτι ταῦτα κατῆλθον εἰς 19 πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον συγχαίρω ἀπὸ καρδίας τὸν κ. Ὑπουργόν. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ σημειωθῆ ὅτι εἰς τὴν τιμὴν τῶν 19 δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἀξία τῶν μελετῶν, μετὰ τῆς ὁποίας τὰ ποσοστὰ θέλουσιν ἀνέλθῃ εἰς 21.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές. Αἱ μελέται πάντοτε πληρώνονται καὶ ἐὰν ἤθελεν ὑπολογισθῆ καὶ ἡ ἀξία τῶν μελετῶν ἡ προηγουμένη συμφωνία θὰ ἀνήρχετο ὄχι εἰς 21,63 ἀλλ' εἰς 25.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** συνεχίζων λέγει ὅτι κατόπιν τῆς ἀποχωρήσεώς του ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων ἀπέρριψε καὶ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς τμηματικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ τὴν 8ετῆ διάρκειαν τῆς συμβάσεως. Ἐξετάζων ἀκολούθως τὴν σύμβασιν φρονεῖ ὅτι ὀρθῶς ἐδόθησαν τὰ μηχανήματα ὡς ἐδόθησαν, διότι τὰ μηχανήματα δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ συνηπισμένη δύναμις ἐργατῶν, ἐπομένως δὲν δύναται παρὰ νὰ δικαιοῦται ἡ Ἑταιρεία ποσοστῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων λέγει ὅτι εἶναι ὀρθὸν ὅπως ἡ Κυβέρνησις θυσιάσῃ κάτι τι καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν τεχνικῶν ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι αἱ διάδοχοι τῶν ξένων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπεργολαβίας ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μήπως ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως ἔργων δι' ὑπεργολάβων ἡ εὐθύνη μεταπίπτῃ ἀπὸ τοῦ Μπούτ εἰς τοὺς ὑπεργολάβους.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἡ σύμβασις συνετάχθη ὑπὸ τὸ πνεῦμα ὅπως ἡ εὐθύνη παραμένῃ πάντοτε καὶ ἐπιβαρύνῃ τὸν Μπούτ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** λέγει ὅτι αἱ ὑπεργολαβίαι ὑποκαθιστάμεναι εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀναδόχου θὰ ζητήσουν καὶ μηχανήματα καὶ θὰ ἔχωμεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πολὺ μεγάλας δαπάνας.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι οἱ ὑπεργολάβοι οὐδεμίαν σχέσιν θὰ ἔχουν μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἀπέναντι τοῦ ὁποίου μόνος ὑπεύθυνος θὰ εἶναι ὁ Μπούτ.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Υπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ὁ Ὑπουργὸς θὰ ἐγκρίνῃ τὴν συμφωνίαν μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτόν, ὅτι ἡ εὐθύνη θὰ βαρύνῃ ἀπολύτως καὶ μόνον τὸν Μπούτ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** συνεχίζων τονίζει ὅτι σοβαρωτάτη εἶναι ἡ σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως προβλεφθῆ τὸ μέγιστον ποσὸν δαπάνης δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἔργων, ἐφ' οὗ θὰ δικαιοῦται γενικῶν ἐξόδων καὶ κέρδους ὁ ἀνάδοχος, πέραν τοῦ ὁποίου θὰ καταβάλλωνται αὐτῷ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰ ποσοστὰ τῶν γενικῶν ἐξόδων ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ κέρδους. Ἱεραίνων τονίζει ὅτι τὰ ἔργα εἶναι τοσαύτης σημασίας ὥστε ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἤπειρος καὶ ἡ Κρήτη ὡς καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῆς κοίτης τοῦ Κηφισσοῦ πρέπει νὰ πανηγυρίζουν. Εἶμαι λέγει εὐτυχὴς διότι ἔσχον τὴν πρωτοβουλον σκέψιν τῆς μερικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἡ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἐφηρμόσθη ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργόν.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** λέγει ὅτι κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν ἠκούσθη φωνὴ συναδέλφου ἰσχυρισθέντος ὅτι ἡ Ἤπειρος δὲν ἔχει ἀνάγκην ἔργων.

Ι. Κουτσίνας. Δὲν εἶπον αὐτό, εἶπον ὅτι τὰ ἔργα τῆς Ἠπείρου εἶναι ἥσσονος ἀξίας τῶν Θεσσαλικῶν.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** λέγει ὅτι ὡς καὶ ἀλλοτε ἐτόνισεν ἡ Ἤπειρος δὲν ἔχει παρὰ κατσάβραχα, οἱ μόνοι δὲ αὐτῆς κάμποι εἶναι κεκαλυμμένοι ἀπὸ ἕλη διὰ τοῦτο ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν ἔργων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων εὐχαριστεῖ καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργόν.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** λέγει ὅτι ὅλα τὰ ἔργα εἶναι σπουδαῖα καὶ ἐπιβάλλεται νὰ γίνουν, ἡ σπουδαιότης ὅμως αὐτὴ καθεαυτὴ τοὺς Μεσσηνίους ζηλοτύπους διότι ἐμπνέει τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Μεσσηνία ἐγκατελείφθη εἰς τὴν τύχην της. Τονίζει εἰς ποίαν οἰκτρὰν κατάστασιν εὑρίσκονται οἱ κάτοικοι τῆς ἄνω Μεσσήνης, λόγῳ τῶν ἑλῶν τὰ ὁποῖα σχηματίζονται ἐκ τῆς λίμνης τῆς Ἀγουλινίτσης καὶ ἐκ τῶν ὁποίων καλύπτονται μέγιστα ἐκτάσεις σκορπίζουσαι τὸν θάνατον εἰς τοὺς ἀτυχεῖς Μεσσηνίους. Χάριν φιλανθρωπίας τοὐλάχιστον θὰ ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν. Τὶ χρησιμεύει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς καὶ πρὸς τί καταβάλλονται τόσαι δαπάναι διὰ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ ὅταν ὑπάρχουν τὰ ἕλη αὐτά; Δυστυχῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐφάνη ἀτεγκτος.

Β. Καραπαναγιώτης (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μὲ συγχωρεῖτε, σήμερον προσῆλθεν Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία μοὶ ὡμίλησε σχετικῶς καὶ τὴν ὁποίαν διεβεβαίωσα ὅτι διὰ διατάξεως ὑπαρχούσης εἰς τὴν σύμβασιν δύναται νὰ ἐπεκταθῆ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας.

Ι. Παπαφλέσσας. Ἀποδόσατε τὴν ὑγείαν εἰς τὴν Μεσσηνίαν καὶ θὰ σᾶς εὔμεθα εὐγνώμονες.

Ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ ἅπαντον, λέγει, ὅλων τῶν πολιτικῶν προγραμμάτων ὑπῆρξε πάντοτε ὅσον ἀφορᾷ τὴν Θεσσαλίαν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ ἡ ἵδρυσις τῆς ἀγροτικῆς Τραπέζης. Καὶ τὴν μὲν ἀγροτικὴν Τράπεζαν ἴδρυσεν ἡ Κυβέρνησις ἀπομένει δὲ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων τὰ ὁποῖα ἀναμφισβητήτως θέλουσιν ἐκτελεσθῆ ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε νὰ τὰ ἐκτελέσῃ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν πράγματα τὰ ὁποῖα πιθανὸν εἶναι νὰ μὴ προφθάσουν νὰ συντελεσθοῦν ἐντὸς τῶν δύο ἐτῶν τὰ ὁποῖα ὑπολείπονται ἀκόμη εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἐνθυμεῖσθε, λέγει, εἰς τὰς ἐκλογάς, ὅταν μοῦ ἐλέχθη νὰ ὑποσχεθῶ ὅτι θὰ ἐκτελέσω τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, εἶπον ὅτι δὲν θὰ τὰ κάμω καὶ πράγματι τότε ἀναλογιζόμενος τὰ βάρη εἰς τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑποβληθῆ τὸ Κράτος ἐφανταζόμην ὅτι δὲν θὰ ἦτο εὐχερὲς τοῦτο. Σήμερον τὰ κάμνω...

Ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** συνεχίζων ἀναφέρει τὰς γενομένας ἀπὸ παλαιοτέρας ἐποχῆς τοπογραφικὰς καὶ ὑδρομετρικὰς παρατηρήσεις, τονίζει δὲ ὅτι ἡ ἀρτιωτέρα μελέτη ἡ ὁποία ἐγένετο κατὰ πρῶτον ὑπῆρξεν ἡ τοῦ μηχανικοῦ Νόμπιλε ὅστις μετεκλήθη τὸν Ἰούνιον τοῦ 1911 ἐκ μέρους τοῦ καὶ σήμερον Κυβερνήτου. Ὥστε καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν μελετῶν ὀφείλεται εἰς τὸν σημερινὸν Κυβερνήτην.

Ἤδη ἀνετέθη εἰς τὴν Ἑταιρείαν Μπούτ ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων, συνιστῶ δέ, λέγει καταλήγων, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὡς πρώτιστον συντελεστὴν διὰ τὴν ταχυτέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων κατὰ πόσον ταῦτα θὰ εἶναι παραγωγικὰ καὶ προσοδοφόρα ὡς ἐν δὲ τῶν ἀπαραιτήτων ἐκ τῶν ἔργων τούτων κρίνει τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Κάρλας διὰ τὴν ὁποίαν κατὰ γενομένην μελέτην ἀπαιτοῦνται 3 ἑκατομ. προπολεμικῶν δραχ. ἤτοι περίπου 70 ἑκατ. σημερινῶν. Διὰ τῆς ἐξηγιάνσεως δὲ τῶν γαιῶν τῆς Κάρλας ὄχι μόνον ἀποδίδεται εἰς τὴν καλλιέργειαν μεγίστη καὶ πλουσία ἔκτασις ὑπερβαίνουσα τὰ 250 χιλ. στρέμματα ἀλλὰ καὶ τὸ σπουδαιότερον θὰ τερματισθῆ ἡ ἐκεῖ ὑπάρχουσα ἑλονοσία ἐκ τῆς ὁποίας πλεῖστοι κάτοικοι ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος. Παρακαλῶ ὅθεν, ἐπιλέγει, τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ὀφέποτε ἤθελεν ἀποφασίσει περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων αὐτῶν προτιμήσῃ τὰ ἔργα τῆς ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης Κάρλας.

Ὁ κ. **Θ. Φίλιος** ὡς ἀντιπρόσωπος λέγει τῶν ἀγροτικῶν τάξεων τῆς Θεσσαλίας ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὑπὲρ τῆς Θεσσαλίας.

Ὁ κ. **Σ. Σταυρόπουλος** λέγει ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν καθ' ἣν συνεζητεῖτο ἡ σύμβασις Μπούτ ἠγέρθη κραυγὴ διαμαρτυρίας ἐκ μέρους τοῦ βουλευτοῦ Θεσσαλίας κ. Κουτσίνα ὅτι ἡ Ἤπειρος ὄχι μόνον δὲν ἔχει ἔργα ἀνωτέρας ἀξίας πρὸς τὰ ἔργα τῆς Θεσσαλίας ἀλλὰ οὔτε κἂν ἴσης ἀξίας πρὸς αὐτά.

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** λέγει ὅτι ἡ γνώμη περὶ τῶν ἔργων τῆς Θεσσαλίας ὅτι ταῦτα εἶναι ἀνώτερα τῶν ἔργων τῆς Ἠπείρου εἶναι πανελλήνιος.

Ὁ κ. **Σ. Σταυρόπουλος** συνεχίζων λέγει ὅτι εἰς τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον παρατηρεῖ παραλείψεις καὶ μία τοιαύτη εἶναι ἡ παράλειψις τῆς ἐπαρχίας Τσαϊουρικᾶς κατοικουμένης ἀπὸ 80 χιλ. κατοίκους καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Ἱπκαμιθιᾶς, Φιλιατῶν καὶ Ἠγουμενίτσης. Ἐνῷ δὲ ἡ περιοχὴ αὕτη εἶναι κατ' ἐξοχὴν παραγωγικὴ οὐδεμία μέριμνα λαμβάνεται. Εἰς τὰς Φλιάτας καὶ εἰς τὴν Ἠγουμένιτσαν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Παλαμᾶ σχηματίζονται ἕλη ἐκ τῶν ὁποίων προσβάλλονται οἱ κάτοικοι ὑπὸ ἑλονοσίας καὶ καταντοῦν φυματικοί, συγχρόνως δὲ παρεμποδίζεται καὶ ἡ καλλιέργεια ἥτις θὰ ἦτο λίαν πλουτοπαραγωγική. Ἐν τῇ περιοχῇ ἐπίσης Φκνᾶρίου καὶ Ποταμοῦ ὑπάρχει ἔκτασις λιμναζόντων ὑδάτων ἡ ὁποία ἐπὶ Τουρκοκρατίας παρῆγεν ἑκατομμύρια ὁλόκληρα ὀκάδας ὀρύζης ἐνῷ σήμερον δὲν παράγει σχεδὸν τίποτε. Ἀλλ' ἔχομεν καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀρδεύσεως, πρὸ μηνῶν ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας μηχανικός, ὅστις συνέταξε τὰς σχετικὰς μελέτας περὶ τῆς πεδιάδος τῆς Παρακαμυθιᾶς καὶ εὗρε μίαν ἔκτασιν 60 περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄλλαι 60 χιλιάδες στρέμματα καὶ φρονῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ μέριμναν περὶ κατασκευῆς καὶ ἐκεῖ τῶν ἀπαιτουμένων ἔργων, καὶ ἐκφράζω μάλιστα τὴν λύπην μου διότι ἡ Κυβέρνησις ἔκαμεν μίαν τόσην σημαντικὴν παράλειψιν.

Β. Καραπαναγιώτης (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἀπαντῶ ὅτι θὰ λάβω ὑπ' ὄψει τὰς συστάσεις ταύτας.

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** λέγει ὅτι ὄχι μόνον ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Θεσσαλίας ἀλλ' ὡς γνήσιον τέκνον τῆς Θεσσαλικῆς γῆς ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν λαμβάνει διὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτήν. Δὲν θὰ ὁμιλήσω, λέγει, διὰ τὴν σημασίαν τῶν ἔργων ἀπὸ ἀπόψεως πλουτοπαραγωγικῆς, διότι εἶναι πανελλήνιος ἡ περὶ τούτου γνώμη, ἀλλ' ὀφείλω νὰ τονίσω τὴν δυσφορίαν τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ πρὸ τῆς ὁποίας ἐφρέθημεν ὅταν πέρυσιν ἐψηφίζοντο τὰ ἔργα τῆς Μακεδονίας καὶ δὲν ἐλαμβάνετο μέριμνα συγχρόνως καὶ διὰ τὴν Θεσσαλίαν. Τότε σύσσωμος ὁ λαὸς ἠγέρθη καὶ ἀπῄτησε παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων του νὰ ὑψώσωμεν κραυγὴν διαμαρτυρίας καὶ νὰ ἀποχωρήσωμεν ἐν ἀνάγκῃ καὶ τῆς αἰθούσης ταύτης ἐὰν δὲν ἐλαμβάνετο πρόνοια διὰ τὴν Θεσσαλικὸν κάμπον. Καὶ κατεβάλομεν, λέγει, μεγάλους κόπους διὰ νὰ πείσωμεν τοὺς κατοίκους ὅτι ὑψιστοι ἐθνικοὶ λόγοι ἐπέβαλον τὴν προτίμησιν τῶν ἔργων τῆς Μακεδονίας. Ἡ Θεσσαλία, λέγει συνεχίζων, ἠλευθερώθη 30 ἔτη πρὸ τῆς Μακεδονίας ἐπλήρωσεν φόρους καὶ ἔχει ἀνάγκας ἐξ ἴσου ἐπιτακτικὰς καὶ στηρίζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου θέλει προβῆ εἰς ἄμεσον ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἅμα τῇ ἀποπερατώσει τῶν μελετῶν. Ἡ Θεσσαλικὴ γνώμη περιμένει ταχέως τὴν ἐκτέλεσιν. Ἡρώς Θεοῦ μὴ μείνωμεν μὲ τὰς μελέτας καθὼς συνέβη μὲ πλείστας Κυβερνήσεις, αἵτινες ἠρκοῦντο μόνον εἰς τὰς μελέτας, πιστεύομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει προβῆ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ὄχι μόνον ἡ γενικωτέρα ἀνάγκη τοῦ τόπου ἀλλὰ καὶ ἡ κραυγὴ 500 χιλιάδων ἀνθρώπων.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης** παρατηρεῖ, λέγει, μίαν παράλειψιν εἰς τὴν 7ην παράγρ. τοῦ ἄρθρου 1 εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπεν νὰ προστεθῇ πλὴν τῆς πεδιάδος τῆς Μεσαρᾶς καὶ τὸ ἐκεῖ ἕλος Μαλίων διότι πρόκειται περὶ ἑνὸς ἕλους ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον θὰ ὠφεληθῇ οἰκονομικῶς ἡ ἐκεῖ περιφέρεια ἀλλὰ θὰ ἐξαλειφθῇ καὶ ἡ ἑλονοσία ἥτις κάμνει θραῦσιν εἰς τὸν πληθυσμὸν ὁ ὁποῖος διαρκῶς ἐλαττοῦται. Πρόκειται δὲ περὶ μικρᾶς δαπάνης διότι ὅλη ἡ ἔκτασις ἀνέρχεται μόνον εἰς 1000 στρέμματα.

Ὁ κ. **Θ. Παπασρατῆς** λέγει ὅτι καίτοι εἶναι ἀπὸ τοὺς παραγκωνισμένους ἐκφράζει ἐν τούτοις τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν πρόνοιαν τὴν ὁποίαν λαμβάνει δι' ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους προνοεῖ. Παρακαλεῖ ὅμως ἐν τούτοις τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του καὶ τὴν λίμνην τῆς Καρυστίας ἐκτάσεως 15 περίπου χιλ. στρεμμάτων ἡ ὁποία λίμνη ἀποστέλλει κατ' ἔτος εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς μεγάλον ἀριθμὸν κατοίκων. Διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης ταύτης ὑπέβαλε πέρυσιν πρότασιν νόμου ἀλλ' εἶναι γνωστὴ ἡ τύχη ἡ ὁποία ἀναμένει τὰς προτάσεις νόμου.

Β. Καραπαναγιώτης (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησιν νὰ τὴν ὑποβάλλῃ ἐκ νέου νὰ τὴν συζητήσωμεν.

Ὁ κ. **Ι. Μουντζουρίδης,** εὐχαριστῶν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν καταβάλλει, εὐχεται, λέγει ὅπως ἡ προσπάθεια αὕτη μὴ περιορισθῇ μόνον εἰς τὰς μελέτας. Δικαιούμεθα, λέγει, καὶ ἡμεῖς νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν συμπάθειάν της διὰ τὰ ἕλη τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἡμῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἀναγνωρίζομεν τὴν προτεραιότητα τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν παρακαλοῦμεν τὴν Κυβέρνησιν ὅπως τὰ ἐδάφη ταῦτα τὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς χωρικοὺς ἐπὶ πληρωμῇ διὰ νὰ τὰ ἀποξηράνουν.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν δυσκολίαν νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις αὕτη.

Ὁ κ. **Γ. Ἀφεντούλης** λέγει ὅτι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Βόλου μετ' ἐνθουσιασμοῦ δράττονται τῆς εὐκαιρίας τῆς

ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὅπως ἐκφράσωσι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰς θερμὰς αὐτῶν εὐχαριστίας διὰ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν καταβάλλει ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς Θεσσαλίας. Ἀσφαλῶς ἡ πραγματοποίησις τῶν ἔργων αὐτῶν σπουδαίως θὰ ἀναπτύξῃ τοὺς πλουτοπαραγωγικοὺς πόρους τῆς Θεσσαλικῆς ἐνδοχώρας, θὰ δώσῃ δὲ συνάμα σημαντικὴν ὤθησιν εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ κυριωτέρου ἐξαγωγικοῦ λιμένος αὐτῆς. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων θὰ πανηγυρίζῃ ὁ Βόλος ὁλόκληρος μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, ἂς εἶναι δὲ βέβαιος ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐπαρχίας μας.

Μεθ', ὅ, περατωθείσης τῆς συζητήσεως γίεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον συνζήτησιν ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου τὸ Νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ».

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς ἐτροπολογίθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου τὸ Σχέδιον Νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3555 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 12 Αὐγούστου 1926 περὶ συντάξεως ταμείου ἀλληλοβοηθείας βοηθητικοῦ προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ.».

Μεθ' ὅ, ὥρᾳ 8 1)2 μ.μ., συνκινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ ὥραν 4 1)2 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΣ'

Πέμπτης 13 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως, διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ Νομάρχου πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ παρακαλούντων ὅπως ἀποσταλῇ ἀνώτερος κρατικὸς ὑπάλληλος πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν αὐτοκινητιστῶν Εὐβοίας, διαμαρτυρομένων διὰ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν εἰς ἣν ἔχουσι περιέλθῃ αἱ ὁδοὶ τῆς ἐπαρχίας των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κρατουμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς Ἀργοστολίου Α. Ἀσπρογέρακα καὶ Α. Κτενᾶ, δι' ἃς οὗτοι αἰτοῦνται τὴν ἀποφυλάκισίν των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Οἱ κάτοικοι τοῦ ἀγροτικοῦ Συνοικισμοῦ Γλύρας «Ἁγίας Ἐλεούσης Βλαχερνῶν Βαρθολομιοῦ Ἠλείας» ζητοῦν τὴν παραχώρησιν καὶ τοῦ ὑπολοίπου κτήματος Ἁγίας Ἐλεούσης.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Ἐλπὶς» ζητεῖ ὅπως εἰς τὸ νέον νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων συμπεριληφθῇ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Ἐλπίς».

Ὁ βουλευτὴς Πατρῶν κ. ***Α. Μάρκου*** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν ἐν Πάτραις μεσιτῶν συναλλάγματος ζητούντων νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ ὁπλαρχηγὸς καὶ ἔφεδρος, ἀνθυπολοχαγὸς Χ. Μαρῖνος, ζητεῖ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, ἐφόσον ἔτυχον τοιαύτης οἱ ὑπ' αὐτὸν ὁπλῖται.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ παρὰ τῇ Εἰσαγγελίᾳ γραμματέως Δ. Κλαπανιστῆ, αἰτουμένου τὴν προαγωγήν του λόγῳ δεκαπενταετοῦς ὑπηρεσίας.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει αἴτησιν καρραγωγέων Ἀγρινίου διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μὴ εἰσέτι πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεώς των.

Ἡ χήρα Ἀθανασίου Θεοφιλάτου ζητεῖ τὴν παροχὴν συντάξεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της ἐπισυμβάντα λόγῳ κακουχιῶν ἐν τῷ στρατῷ.

Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν φόρων τοῦ Ἡρακλείου αἰτοῦνται τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ καταβαλλομένου ὑπ' αὐτῶν φόρου λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν βροχῶν.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ἡρακλείου αἰτεῖται τὴν τροποποίησιν τοῦ χρεωστασίου κατὰ τρόπον προστατεύοντα τοὺς ἐμπόρους καὶ ἐξασφαλίζοντα τὴν ἐγγύησιν τῶν ἀπαιτήσεών των, ὁμοίαν μὲ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ νόμου 3740

Αἱ διδασκάλισσαι Λέσβου δι' ὑπομνήματός των ὑποβάλλουσι διάφορα αἰτήματα σχετικὰ μὲ τὴν χορήγησιν συντάξεων μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησίν των καὶ ζητοῦν τὴν νομοθετικὴν αὐτῶν κύρωσιν.

Οἱ ἔμποροι σιτηρῶν κάτοικοι Κατερίνης παρακαλοῦν ὅπως διαταχθοῦν τὸ Β' καὶ Γ' Σῶμα Στρατοῦ νὰ παραλάβωσι τὰ ἐν ταῖς ἀποθήκαις εὑρισκόμενα σιτηρά των εἰς τὴν τιμὴν τοῦ κόστους.

Οἱ ἐργοστασιάρχαι σταφιδοεξαγωγῆς σουλτανίνας Ἡρακλείου Κρήτης διαμαρτύρονται διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου Κεντρικῆς Ἑνώσεως παραγωγῶν σουλτανίνας Ἑλλάδος, καθ' ὅσον πλήττει βιομηχανίαν Ἡρακλείου, θαυμασίως ὠργανωμένην.

Ὁ Γ. Καραγιῶργος κατάδικος φυλακῶν Συγγροῦ αἰτεῖται τὴν μετάθεσίν του εἰς τὰς φυλακὰς Ἀβέρωφ, ὡς τυγχάνων ἀρτοποιός.

Ἡ Πανηπειρωτικὴ Ὁμοσπονδία ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου ζητεῖ τὴν ὑιοθέτησιν τῶν αἰτημάτων τῆς Γενικῆς Ὁμοσπονδίας ἀναπήρων θυμάτων πολέμου τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Γεωργικὸς Πιστωτικὸς Συνεταιρισμὸς Ἱεράπετρας «ἡ Δήμητρα» ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα καὶ αἰτεῖται τὴν ἀποδοχὴν τούτων.

Ὁ Δ. Νησιώτης κατάδικος φυλακῶν Ἰωαννίνων αἰτεῖται τὴν παροχὴν ἐνισχύσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου πρὸς ἀποφυλάκισίν του.

Ὁ ἔφεδρος φυματικὸς λοχίας Μισερλῆς αἰτεῖται τὴν παροχὴν προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν δηλώσεως πρὸς παροχὴν συντάξεως.

Οἱ κάτοικοι Μεσενικόλα αἰτοῦνται τὴν κατάργησιν τοῦ

ἰσχύοντος δεσμευτικοῦ νόμου στεμφυλοπνεύματος καὶ ἐπιβολὴν φόρου ἐπὶ τῶν ἀμβύκων.

Οἱ κάτοικοι Ἐδέσσης παρακαλοῦν ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καὶ ἡ λῆψις ἀποφάσεων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδάτων Ἐδέσσης.

Ἡ κοινότης Ἐλευθεριάνης ὑποβάλλει ψήφισμα σχετικὸν μὲ τὴν ἀμαξιτὴν ὁδὸν Ναυπάκτου - Ἰτέας - Λαμίας.

Οἱ κάτοικοι Ἀγουλινίτσης παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὴν σύμβασιν ἀποξηραντικῶν ἔργων Ἠπείρου περιληφθῇ καὶ ἡ ἀποξήρανσις τῆς λίμνης τῆς κοινότητός των, ὡς καὶ ἡ διευθέτησις τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ.

Οἱ κάτοικοι Κηφισσοχωρίου διαμαρτύρονται κατὰ τῶν κοινοτήτων Ἀμφικλείας καὶ Μενδενίτσης αἰτουσῶν τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Τιθορέας - Σουλέμπεη - Ρεγκινίου - Καμένων Βούρλων.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Δαδίου καὶ περιχώρων διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς κατασκευῆς τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ ἀπὸ Καμμένων Βούρλων εἰς σταθμὸν Τιθορέας, ὡς μὴ ἐξυπηρετούσης οὐδένα σκοπόν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Πριμίδης*** καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ Συνδέσμου ἐργατριῶν ἱματισμοῦ Στρατοῦ «ἡ Αὐγὴ» ζητουσῶν σχετικὴν ἀποζημίωσιν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 17 τῆς συμβάσεως Κυρκίνη.

Οἱ Σύλλογοι ἐφέδρων τέως δήμων Πραΐσου καὶ Ρουκάκας διαμαρτύρονται διὰ τ ν μελετωμένην συγχώνευσιν τῶν ἐφεδρικῶν ταμείων μετὰ τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης.

Ὁ Συνοικισμὸς Νέας Πέτρας Σερρῶν αἰτεῖται τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου.

Ὁ Ἐμπορικός, Ἐπιστημονικὸς καὶ Ἐπαγγελματικὸς κόσμος ἐπαρχίας Καρδίτσης παρακαλεῖ ὅπως χωρισθῇ ἡ ἐπαρχία Καρδίτσης τοῦ νομοῦ Τρικκάλων καὶ ἀποτελέσῃ ἴδιον νομὸν μετὰ τῆς ἐπαρχίας Φαρσάλων.

Ἡ «Ἐργατικὴ Βοήθεια» Ξάνθης αἰτεῖται τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου περὶ ἰδιωνύμου, τὴν μὴ διάλυσιν τῶν ταξικῶν ὀργανώσεων, κλπ.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀττικοβοιωτίας αἰτεῖται τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τοῦ Ἐλαιοπαραγωγικοῦ κόσμου, ὑποβληθέντων διὰ ψηφίσματος τοῦ Β' Ἐλαιοκομικοῦ Συνεδρίου.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀττικοβοιωτίας αἰτεῖται τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τῶν γεωργῶν κωμοπόλεως Ψαχνῶν Εὐβοίας.

Οἱ ἰδιῶται γραφεῖς Δημόσιοι ὑπάλληλοι διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πέλλης αἰτοῦνται τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ ὀργανισμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Α' Νομοσχεδίου.

Ἡ Κοινότης Δίβρης αἰτεῖται τὴν παροχὴν πιστώσεως 100 χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἑτοιμορρόπου σχολικοῦ κτιρίου.

Οἱ Μακεδονομάχοι Θεσσαλονίκης, Μακρακώμης καὶ Γουμενίτσης παρακαλοῦν ὅπως ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 4413.

Ὁ Πανηπειρωτικὸς Σύνδεσμος τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀναπήρων ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς, νόμου 2588, ὑίοθετεῖ τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπόμνημα τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀναπήρων ἀξιωματικῶν.

Ἡ Καπνεργατικὴ Ἕνωσις Βόλου διαμαρτύρεται διὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἑτέρων 9 ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, κινδυνευόντων ἠθηνν ἀποθάνωσι τῆς πείνης.

Οἱ ἐμπορουπάλληλοι Δράμας αἰτοῦνται τὴν ἄμεσον ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 2112.

Οἱ Ἕλληνες ὁπλαρχηγοὶ αἰτοῦνται τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου 12 περὶ καταστάσεως τῶν ἐν πολέμῳ παθόντων ἀξιωματικῶν κλπ. εἰς τὸ Νομοσχέδιον τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ Σωματεῖον «ἡ Ἕνωσις» τῶν εἰς χρυσᾶς δραχμὰς ἠσφαλισμένων ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας ζωῆς ἡ «Ἀνατολὴ» παρακαλεῖ ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ μέλη τοῦ Σωματείου κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κανονισμοῦ ὑποχρεώσεων εἰς χρυσόν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου συμβάσεως περὶ παραχωρήσεως ἀποκλειστικοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως τῆς ραδιοφωνίας, πρὸς μόρφωσιν καὶ τέρψιν τοῦ κοινοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ **σχεδίου** νόμου «περὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Νομικοῦ συμβούλου».

Ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 2 καὶ 9 Ὀκτωβρίου 1929 συνομολογηθείσης συμφωνίας περὶ ἀμοιβαίας ἀπαλλαγῆς τῆς τελωνειακῆς ἐξετάσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐμμίσθων προξενικῶν ὑπαλλήλων κλπ.».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

1) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἐν Βιέννῃ τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1921 ὑπογραφέντος σχεδίου διεθνοῦς συμβάσεως περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως παίδων καὶ ἐφήβων ἐργαζομένων ἐπὶ πλοίων.

2) Περὶ ἱδρύσεως ταμείου προνοίας ἐργατῶν θαλάσσης καὶ

3) Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4410 περὶ ναυτικῆς στρατολογίας.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἐλαιῶν κλπ. φόρου καὶ περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ φορολογίας τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν ἐλαιωδῶν ἐν γένει προϊόντων διατάξεων».

Ὁ κ. ***Α. Παππᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καταθέτει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων: α') «περὶ ὑποχρεωτικοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων ἐμμίσθων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν βοηθῶν ἰατρῶν Κρατικῶν, Δημοτικῶν, Κοινοτικῶν καὶ Πανεπιστημιακῶν Νοσοκομείων, ὡς καὶ τοιούτων ἀποτελούντων Νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου» β') «περὶ τῶν **κατεχόντων** ἢ καταλαμβανόντων καὶ διατηρούντων συγχρόνως πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως ἰατρῶν», γ') «περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1922 Ν. Δ. περὶ ἀσκήσεως ἰατρικῶν ἐπαγγελμάτων ἐν Ἑλλάδι παρὰ πρόσφύγων» καὶ δ') «περὶ χορηγίας πιστώσεων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ τραχώματος, τῆς λέπρας καὶ τῆς φυματιώσεως».

Οἱ κ. κ. ***Α. Παππᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτουν τὰ κάτωθι σχέδια νόμων: α) «περὶ κατατρισμοῦ μονίμου ἐπιτροπῆς πρὸς κατεύθυνσιν τοῦ ἀντιελονοσιακοῦ ἀγῶνος καὶ ἀναγραφῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς πιστώσεως δραχμῶν 24.000.000 πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας», β) «περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Ἰατρείων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεων Προσφύγων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς» καὶ γ) «περὶ δωρεὰν καὶ κατὰ κυριότητα παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου, ἐφ' οὗ εὑρίσκεται τὸ κατάστημα τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ λειτουργοῦντος «Ἀσύλου τοῦ Παιδιοῦ».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Α. Παππᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ ἐνισχύσεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ἰνστιτούτου «Ῥάδιου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τῆς εὐθύνης τῶν Ταμειακῶν ὑπολόγων στρατοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ὀργάνων εἰς ἃ ἀνατίθεται ἡ διαχειριστικὴ ὑπηρεσία».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Λούβαρης, Σ. Νικολαΐδης, Δ.***

Δημάδης, Γ. Βοραζάνης κλπ., ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 20 παράγρ. 4 τοῦ νόμου 4275 «περὶ τηλεφωνικῆς ἀνταποκρίσεως».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Πολυχρονάκης*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἐπεκτάσεως ἐν Κρήτῃ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 955 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, «περὶ παροχῆς δανείου τοῦ πρώτου πρὸς τὸν δεύτερον ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν (10.000.000) διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τὴν ἔναρξιν λειτουργίας αὐτῶν».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῶν ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1929 δανειακῶν συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων καὶ χορηγήσεως ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς σύναψιν ὁμοίας συμβάσεως μετὰ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καταθέτει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1930—1931.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει 1) σχέδιον νόμου «περὶ ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν ἐγγύων βελτιώσεων», καὶ 2) τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ διευθύνσεως τεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3616 «περὶ στρατιωτικῆς ἰσαρχίας καὶ προβιβάσεων».

Οἱ κ. κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀνωνύμου Ἑταιρείας τὰς πληρωμὰς ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τράπεζα Μεσσηνίας Ἀνώνυμος Ἑταιρεία».

Κατατίθενται εἶτα αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις τῶν κ. κ. βουλευτῶν:

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπὸ 28)1)930 ὑπ' ἀριθ. 81 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Α. Λούλη*** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσωμεν ὅτι ἡ περὶ ἧς ἡ ἐρώτησις κῶτη ὑπόθεσις ἐτερματίσθη πειθαρχικῶς διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς 100δράχμου προστίμου εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ τμήματος Γεν. Ἀσφαλείας ἀστυνόμον α' Ἀρ. Κουτσουμάρην.

Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ ***Γ. Βασιλειάδου***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώμεν ὅτι διὰ ταὐταρίθμου ἐγγράφου ἡμῶν συνεστήθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ὅπως προβῇ εἰς χορήγησιν καλλιεργητικῶν δανείων εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λοκρίδος.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102 τῆς 3)2)1930 ἐρωτήσεως τῶν βουλευτῶν ***Π. Λεβαντῆ, Λ. Ἰασονίδη, Σ. Νικολαΐδου*** καὶ ***Κ. Μουζενίδου*** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἡ κατάργησις ἢ ὁ περιορισμὸς τοῦ προσθέτου ἐπὶ τῆς βενζίνης φόρου 80 0)0 εἶναι ζήτημα ἀμέσως συνδεδεμένον πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους καὶ δὲν δύναται νὰ λυθῇ μονομερῶς.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77 τῆς 27)1)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Ι. Γρηγοράκη***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ κάτωθι. Εἰς τοὺς ἐλέγχους τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων τοῦ ταμείου Γυθείου ὑπάρχει ἡ συνταξιοῦχος Τελέτδα χήρα καὶ ὀρφανὴ Μαρία Παναγιώτου Ἀλιτζερινάκου καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη κατάστασις πληρωμῆς τῆς συντάξεώς της ἀπὸ 3)12)1927 μέχρι 30)6)1928.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 314)1929 ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀπερρίφθη προστροχὴ τῆς Χρυσάνθης Η. Ἀλιτζερινάκου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3358)1927 πράξεως τοῦ Η τμήματος, καθόσον ἠσκήθη ἐκπροθέσμως μετὰ τὴν πάροδον δηλαδὴ τῆς ἐνιαυσίου προθεσμίας ἣν δίδει ὁ νόμος. Αἴτησις δὲ τῆς αὐτῆς χήρας περὶ κανονισμοῦ τῆς εἰς αὐτὴν ἀνηκούσης συντάξεως λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της δὲν φαίνεται περιελθοῦσα εἰς τὸ Συνέδριον, ὅπερ δὲν δύναται νὰ κανονίσῃ τὴν σύνταξίν της ἄνευ ὑποβολῆς ἐπισήμων στοιχείων δικαιολογούντων τὸ βάσιμον τοῦ δικαιώματος.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 111 τῆς 5)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Ι. Μπουρνιᾶ*** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι καθ' ἃ πληροφορούμεθα ἐκ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου συνεπείᾳ ἀποράσεως τούτου διετάχθη ἀναστολὴ τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου μέχρι ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως τῶν ἀδελφῶν Ἐμπειρίκου, δι' ἑτέρας ἀποράσεως παρατάθη ἡ προθεσμία πρὸς ἐνέργειαν πραγματογνωμοσύνης μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1930.

Ἐπέμβασις εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Συνεδρίου, καθ' ὡρισμένα ἀκαττικὰ, δὲν εἶναι δυνατή.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 τῆς 3)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Θ. Λύρα***, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς ἵνα εἰδοποιηθῇ ὁ κ. βουλευτὴς νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ ποίων κατηχρήσεων πρόκειται εἰς τὰ Τελωνεῖα Πειραιῶς καὶ Πατρῶν, ἐφ' ὅσον τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει γνῶσιν ὅτι λαμβάνουσι χώραν τοιαῦται καταχρήσεις.

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 108 ἐρώτησιν τῶν βουλευτῶν κ. κ. ***Σ. Σχοινᾶ*** καὶ ***Μ. Μαντᾶ*** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τὴν Βουλὴν ὅτι δὲν ἀπελύθησαν εἰσέτι τῆς ὑπηρεσίας οἱ συμπληρώσαντες τὸ ὅριον ἡλικίας ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, διότι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, εἰς ὃ ἐκοινοποιήθη ἤδη παρ' ἡμῶν ἡ σχετικὴ γνωμοδότητις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, δὲν ὑπέβαλεν ἀκόμη τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν ἡλικίαν των στοιχεῖα, ληξιαρχικὰς πράξεις κ.λπ.

Ἐπὶ τῆ ὑπ' ἀριθμ. 95 ἀπὸ 31)1)30 ἐρωτήσει τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ κ. ***Δ. Ἡρακλείδου*** ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τὴν βουλὴν ὅτι κατ' αἴτησιν ὑπ' χρονολογίαν 3 Ἀπριλίου 1928 τῆς Βασιλικῆς Δ. Φλούδου καὶ Σ. Δαρούδη ἐκ Σκήτης Ἀγωγιᾶς δὲν περιλήθεν εἰς τὸ ὑφ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθμ. 97762 ἀπὸ 19)9)27 ἔγγραφον ἀρορᾷ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 120 ἔτους 1927 ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Σκήτης, διαβιβασθεῖσαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀπονομῆς πολεμικῶν συντάξεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀχαΐας, ὅπως παράσχῃ πληροφορίας σχετικὰς μὲ τὴν ὑπόθεσιν Μαρίας χήρας Σ. Δαρούδη, μέχρι τῆς διαλύσεώς της ὅμως δὲν ἀπήντησεν ἡ Ἐπιτροπὴ καίτοι ἐγένετο ὑπόμνησις.

Ἐν τούτοις ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42158 ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1927 ἐγγράφου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἀνωτέρω Κοινότητος εἰδοποίησε τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ὑποβάλωσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔτινα ὅμως μέχρι τοῦδε δὲν ὑπεβλήθησαν εἰσέτι.

Ὁ Ἀνθυπομοίραρχος Γυθείου Ἰωάννης Ἐτθῆ εἰς ἀρίαν διὰ προσκαίρου παύσεως διὰ πταίσματα δ' ἃ ἐκρίθησαν ἀνεπαρκεῖς καὶ οὐχὶ τελεστρόφου αἱ κατώτεραι πειθαρχικαὶ ποιναί, ἤτοι διότι κρατήσας ἐκ τῆς μισθοδοσίας ὑφισταμένου του ὁπλίτου δραχμὰς 400, ἵνα τὰς ἀποστείλῃ εἰς ἕτερον ὁπλίτην εἰς ἐξόφλησιν χρέους, δὲν ἀπέστειλε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰ μὴ μετὰ πάροδον ἀρκετοῦ χρόνου καὶ κατόπιν μακρᾶς ἀπασχολήσεως τῆς ὑπηρεσίας, ἣν ψευδῶς ἐβεβαίου ὅτι εἶχεν ἀποστείλει τοῦτο εἰς τὸν δικαιοῦχον, ἔτι δὲ διότι κρατήσας ἐκ τῆς μισθοδοσίας ἑτέρου ὁπλίτου δραχμὰς ἑξακοσίας ἵνα τὰς ἀποστείλῃ πρὸς ἐξόφλησιν χρέους εἰς ἔμπορον κατεκράτησε καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ τὸ ἀπέστειλε μετὰ ἑπτάμηνον κατόπιν ὀχλήσεως τοῦ δικαιοῦχου.

Τὸ σχετικὸν Π. Διάταγμα τῆς τιμωρίας ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 227 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1929 φύλλον (Τεῦχος Γ') τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 228629 τῆς 17 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. διαταγῆς του πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον καὶ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς λοιπὰς Ἀρχὰς Χωροφυλακῆς διὰ τῆς ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. διαταγῆς του.

Κατὰ τὸν νόμον 3552 «περὶ καταστάσεως τῶν Ἀξιωματικῶν» τὸ Διάταγμα τοῦτο θεωρεῖται κοινοποιηθὲν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐπὶ ἀποδείξει κοινοποιήσεως, ἢ ἂν τοῦτο δὲν κατέστη ἐφικτὸν μετὰ 20ήμερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Συνεπῶς ὁ ἀνωτέρω ἀξιωματικὸς λογίζεται κατὰ Νόμον ὡς διατελῶν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀργίας διὰ προσκαίρου παύσεως ἀπὸ τῆς 20ης Ἰανουαρίου, ὅτε παρῆλθε ἡ 20ήμερος προθεσμία ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος. Ἐὰν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης δὲν ἀπέσχε τῆς ὑπηρεσίας ὡς βεβαιοῖ ὁ κ. Βουλευτὴς τοῦτο δέοντα ἀποδοθῇ εἰς τὴν λόγῳ τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας καθυστέρησιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ σχετικοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν προϊσταμένην Ἀρχὴν εἰς Λευκάδα καὶ εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων διὰ τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν διὰ τῶν σχετικῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως κοινοποίησιν τῶν παρομοίας φύσεως Διαταγμάτων.

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Ν. Ξηρόν***, ὅστις ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς τῶν βαρελίων ἐλαιῶν τὰς ὁποίας ὁ ἐν Ἀμφίσσῃ Σύνδεσμος τῶν Ἐλαιοπαραγωγῶν μεταφέρει ἐντὸς ὀλίγου ἵνα τὰς διαθέτῃ εἰς τὴν κατανάλωσιν δι' ἰδίων αὐτοῦ πρατηρίων εὐθηνότερα εἰσπράττονται μεταφορικὰ ἀναλογοῦντα πρὸς 0,30 λεπτὰ κατ' ὀκάν.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι τὴν Δευτέραν θὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου ρυθμίζον ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν λιμένα Πειραιῶς ζητήματα.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** συνεχίζων παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως διατάξῃ τὸν τελώνην Στυλίδος νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀποσφράγισιν τῶν κάδων διὰ τῶν ὁποίων οἱ παραγωγοὶ ἀποστέλλουν εἰς Βόλον τὰς ἐλαίας των.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) παρακαλεῖ τὸν κ. Βουλευτὴν ὅπως διέλθῃ τοῦ Ὑπουργείου ἵνα συνεννοηθῶσι σχετικῶς, καθόσον ἀγνοεῖ τοὺς λόγους αἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ τελώνου Στυλίδος.

Ὁ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπίσης πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ἐκθέτει διὰ μακρῶν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἱστορικὸν τῶν διαφόρων νόμων οἱ ὁποῖοι ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος διὰ τὴν θεραπείαν τῶν πολλῶν ἀναγκῶν αὐτῆς καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐπετεύχθησαν πλεῖστα κοινωφελῆ ἔργα συγκοινωνίας, ὑδρεύσεως, Γεωργικῆς παραγωγῆς, φιλανθρωπίας κλπ. Καταθέτει πλεῖστα ψηφίσματα τῶν Κοινοτήτων καὶ Ὀργανισμῶν τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος δι' ὧν ἐκδηλοῦνται ἡ ἐμπιστοσύνη αὐτῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ ἐπιτευθέντα ἐν Λευκάδι προστατευτικὰ μέτρα καὶ ἐκτελεσθέντα ἔργα. Αἱ Κοινότητες καὶ αἱ Ὀργανώσεις αὗται ἀποδοκιμάζουν σύμπασαι τὰς ἐκτοξευθείσας ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Γερουσίας συκοφαντίας ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ κ. Σολδάτου καὶ χαρακτηρίζουν αὐτὰς ὡς προερχομένας ἐκ κομματικῆς ἐμπαθείας. Συνεχίζων ἀναπτύσσει ἓν πρὸς ἓν τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῶν ψηφισθέντων νόμων καὶ τὴν συνταγματικότητα αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει ἐπισήμων ἐγγράφων τῶν ἐνδιαφερομένων Ὑπουργείων τὰ ὁποῖα καὶ καταθέτει. Αἱ συκοφαντίαι, τονίζει, αἱ ὁποῖαι ἀτυχῶς ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Γερουσίας προέρχονται ἐκ κομματικῆς ἀντιθέσεως καὶ ἀποβλέπουσιν εἰς τοπικὴν πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν. Διὰ τοῦτο, λέγει, θεωρῶ ἀνάξιον ἐμαυτοῦ ν' ἀπαντήσω κἂν εἰς τοιαύτας ῥαδιουργίας καὶ περιορίζομαι νὰ τονίσω ὅτι ἡ μῆνις τοῦ κ. Σολδάτου προῆλθεν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 921 ἀπόρασις τοῦ Πλημμελειοδικείου Πρεβέζης ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας διὰ τῆς ὁποίας κατεδικάσθησαν ἅπαντες οἱ χρησιμοποιηθέντες ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὰς γερουσιαστικὰς ἐκλογὰς διὰ τὴν ἐπαίσχυντον δωροδοκίαν τὴν ὁποίαν ὁ κ. Σολδάτος ἐνήργησεν ἐν τῷ Νομῷ Πρεβέζης. Ἤδη ὁ ἁρμόδιος Εἰσαγγελεὺς ἐζήτησε παρὰ τῆς Γερουσίας τὴν ἄδειαν διώξεως τοῦ εἰρημένου Γερουσιαστοῦ ὡς ἀρχηγοῦ τῆς ἀξιοποίνου πράξεως. Ἀλλ' ὁ κ. Σολδάτος κατέφυγεν ἀπεγνωσμένως προσπαθείας ἵνα μὴ ἀρθῇ ἡ γερουσιαστική του ἀσυλία, προσπαθεῖ δὲ νὰ δημιουργήσῃ συκοφαντικὴν ἐντύπωσιν ἐναντίον ἡμῶν οἱ ὁποῖοι συνεβάλλομεν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν σκανδάλων καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποράσεως ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς. Ἀντίγραφον τῆς ἀποράσεως ταύτης καταθέτει εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἀγοραστῶν ἀνταλλαξίμων Σερρῶν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πληρωμῆς τῶν χρεῶν των εἰς 15 ἔτη καὶ παροχῆς αὐτοῖς τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐξωφλήσωσι τὸ τίμημα τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀγορασθέντων ἀκινήτων μὲ ὁμολογίας τύπου 6 0)0 λέγει ὅτι τὸ αἴτημα τοῦτο τῶν ἀναφερομένων εἶναι ἀπολύτως δίκαιον καὶ δέον νὰ γίνῃ ἀποδεκτόν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Ἤδη παρεσχέθη τὸ δικαίωμα νὰ πληρώνουν μὲ ὁμολογίας τῶν 6 0)0. Δὲν ψιθύνει αὐτό; Εἶναι μία μεγάλη παραχώρησις. Λάβετε μάλιστα ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἂν ἡ προκήρυξις περιελάμβανε καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο θὰ ἐπετυγχάνομεν μεγαλύτερον τίμημα.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Κύριε Ὑπουργέ, τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἑξῆς: Οἱ πρὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως ἀγοράσαντες κτήματα ἐξ ἀνταλλαγῆς ζητοῦν ὅπως ὑπαχθοῦν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην σύμβασιν καὶ καταβάλλουν τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων τούτων εἰς 30 ἐξαμηνιαίας δόσεις. Ζητοῦν ἐπίσης ὅπως ἀπαλλαγοῦν ἐπὶ μίαν πενταετίαν τοῦ φόρου οἰκοδομῶν. Νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ θελήσῃ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὰ αἰτήματα ταῦτα, δίκαια κατὰ πάντα, ἐφ' ὅσον εἶναι γνωστὴ ἡ τεραστία οἰκονομικὴ κρίσις τὴν ὁποίαν διερχόμεθα. Νομίζω μάλιστα ὅτι ὁ συνεπείᾳ ταύτης κλονισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ εἶναι ἀναπότρεπτος καὶ συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ὅπως τὸ χρονικὸν διάστημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἀποπληρώσουν οἱ ἀναφερόμενοι τὴν ἀξίαν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων αὐξηθῇ ἐν τῇ μελετωμένῃ νέᾳ μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συμβάσει εἰς 40 ἐξαμηνιαίας δόσεις. Ἄλλως τε ὀφελούμεθα γενικώτερον ἐκποιοῦντες μὲ ἁπλούστερον σύστημα τὰ κτήματα ταῦτα διότι ἀπαλλάσσομεν τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὸ βαρύτατον φορτίον τῆς τοκοχρεωλυτικῆς ἀπισθέσεως τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἀνταλλαξίμων, θὰ παύσῃ δὲ καὶ ἡ ὑφισταμένη ἀνισότης μεταξὺ τῶν δύο κατηγοριῶν τῶν ἀγοραστῶν ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τῆς α' κατηγορίας ἠγόρασον τὰ κτήματα μὲ ηὐξημένας τιμάς.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἐπαναλαμβάνει εἰς ἀπάντησιν ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ τοῦ Γεωργικοῦ ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης περὶ ἐπαρκοῦς ἐκπροσωπήσεως των παρὰ τῷ Ἀνωτάτῳ Οἰκονομικῷ Συμβουλίῳ.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης***, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Μεσολογγίου περὶ συμπληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων τῶν δικαστῶν τοῦ ἐκεῖ πρωτοδικείου, παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ὅπως αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ τούτῳ δικαστῶν τοὐλάχι-

στον διὰ 2 ἀκόμη διότι λόγῳ τοῦ ὄγκου τῶν ὑποθέσεων ἐκκρεμοῦσιν ἀγωγαὶ ἀπὸ ἑνὸς καὶ πλέον ἔτους.

Ὁ κ. **Δ. Δίγκας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι, ὡς καὶ ἄλλοτε τοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ εἴπῃ, ὑπάρχουσι 43 ὄλαι κεναὶ θέσεις πρωτοδικῶν εἰς τὸ Κράτος, κατανεμημέναι εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ Πρωτοδικεῖα, χωρὶς νὰ καθίστανται συνατὴ ἡ πλήρωσις αὐτῶν, καθόσον δὲν ὑπάρχει τὸ ἀναγκαιοῦν προσωπικόν. Ἤδη ἡ πρώτη σειρὰ τῶν Παρέδρων ἐξ 11 συνεπλήρωσε τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον, ἐνηργήθησαν δὲ τὰ δέοντα διὰ τὴν προαγωγὴν αὐτῶν εἰς Πρωτοδίκας καὶ τὴν τοποθέτησίν των εἰς τὰς κενὰς θέσεις, ἀμέσως δὲ θέλει ἐνισχυθῇ καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Πρωτοδικείου Μεσολογγίου.

Ὁ κ. **Α. Παπαθάνάσης** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ δημοσίου εἰσπράκτορος Δ. Κοροτζῆ αἰτουμένου τὴν προαγωγήν του εἰς γραμματέα β΄ τάξεως λέγει ὅτι κατὰ τὸν προκηρυχθέντα διαγωνισμὸν δι' ἐφορειακοὺς γραμματεῖς β΄ τάξεως ἐκ τῶν 180 ἐπιτυχόντων διωρίσθησαν μόνον 120, τῶν λοιπῶν 60 προσληφθέντων ὡς εἰσπρακτόρων. Ἤδη προσθέτει ζητοῦσιν οὗτοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀναφερόμενος, ὅπως προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β΄ τάξεως.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα, καίτοι ἡ θέσις τοῦ εἰσπράκτορος, ἡ ὁποία, ὡς λέγει, ἀρκετὰ ἐξυψώθη τελευταίως, ἀποτελεῖ πρᾶξιν εὐνοίας ἀπέναντι τῶν ἀναφερομένων.

Ὁ κ. **Α. Παπαθάνάσης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ὑποκαταδίκων τῶν φυλακῶν Συγγροῦ.

Τὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ καὶ ὁ κ. **Ν. Γαρδικιώτης.**

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ὑποστηρίζων ἀναφορὰν κατοίκων Κτημένης(Δρανίστης)λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν ὀρεινῶν χωρίωνΚαρδίτσης Σμοκόβου, Καΐτσης, Πάπας, Γιαννιτσοῦς, Δρανίστης καὶ ἄλλων ἑνεκα τῶν ἀφοριῶν ἠναγκάσθησαν ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐφεξῆς νὰ πωλήσουν τὴν ξυλείαν τῶν δασῶν των εἰς τρίτους καί ἡ Ἐφορία Καρδίτσης κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ τὰς λοιπὰς Ἐφορίας τοῦ Κράτους ἐζήτησε νὰ φορολογήσῃ τούτους μὲ φόρον καθαρᾶς προσόδου καὶ ἐβεβαίωσε φόρους πλέον τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, ἐνῷ πρόκειται ὄχι περὶ μισθώσεων, ἀλλὰ περὶ πωλήσεως δασικῶν προϊόντων καὶ κακῆς διατυπώσεως τῶν φράσεων τῶν συμβολαίων. Οὕτω ἐκτὸς τοῦ φόρου ὑλοτομίας καὶ τοῦ στρεμματικοῦ ἐπεβλήθη καὶ τρίτος φόρος εἰς τὰ δάση τῆς καθαρᾶς προσόδου, παρανόμως καὶ τοῦτο, κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐνῷ ὁ ἰδιοκτήτης δι' ἓν στρέμμα δάσους,οὗ πωλεῖ τὴν ξυλείαν διὰ ξυλάνθρακας, λαμβάνει δραχμὰς 75, τὸ Κράτος λαμβάνει δραχμὰς 228. Τὰ πλεῖστα τῶν ληφθέντων χρημάτων ἐδαπάνησαν διὰ κοινωφελῆ ἔργα κρήνας, δρόμους, σχολεῖα κλπ., καὶ ἤδη δώκονται δι' ἐνταλμάτων, ἐνῷ στεροῦνται καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον των, δημιουργηθείσης οὕτω καταστάσεως πρωτοφανοῦς ἐν Καρδίτσῃ. Οὐδεμία ἄλλη Ἐφορία τοῦ Κράτους ἐφήρμοσε τοιαῦτα μέτρα. Οἱ κάτοικοι ἐν συλλαλητηρίῳ ἐδήλωσαν ἀδυναμίαν πληρωμῆς τοιαύτης ἀδίκου φορολογίας, καὶ δέον ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὸ ζήτημα σοβαρῶς καὶ νὰ τὸ λύσῃ ὑπὲρ τῶν χωρικῶν εἴτε διὰ νέας Ὑπουργικῆς διαταγῆς εἴτε διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ. Ἐὰν οἱ δικηγόροι ἐγνώριζον ὅτι θὰ ἐβαρύνοντο οἱ χωρικοὶ μὲ τοιαύτην φορολογίαν τὰ συμβόλαια θὰ συνετάσσοντο διαφορετικῶς καὶ θὰ ἔγραφον ὄχι «ἐκμισθώνω δάσος ἀλλὰ πωλῶ ξυλείαν» καὶ τότε δὲν θὰ ἐφορολογοῦντο βεβαίως.Τὴν συνήθειαν ταύτην δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκμεταλλευθοῦν αἱ ἀρχαί, διότι τὰ συμβόλαια ὠνομάσθησαν μισθωτήρια καὶ ὄχι πωλητήρια.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ ἵνα μελετήσω τὸ ζήτημα.

Αἰτήσει τοῦ κ. **Μ. Ἀργυροπούλου,** ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου,** δέχεται ὅπως κατὰ πρότα-ξιν ἀναπτυχθοῦν ἀναφορὰ καὶ τηλεγραφήματα τοῦ Σωματείου τῶν Ἑλλήνων ἐκ Τουρκίας ὑπηκόων, σχετικὰ μὲ τὸ δάνειον τῶν 50.000.000 τὸ ὁποῖον παρέσχεν αὐτοῖς ἡ Ἐθν. Τράπεζα.

Ὁ κ. **Μ. Ἀργυρόπουλος,** λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει, ὅτι δι' ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν καὶ τηλεγραφημάτων τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος Σωματεῖα τῶν ἐκ Τουρκίας Ἑλλήνων ὑπηκόων παραπονοῦνται ἐν τόνῳ διαμαρτυρίας, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπιζητεῖ δι' ἀθρόων ἐνταλμάτων καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως τὴν εἴσπραξιν τοῦ εἰς αὐτοὺς χορηγηθέντος, δυνάμει τοῦ Νόμου 3292, δανείου τῶν 50.000.000. Τὸ παράπονον, λέγει, εἶναι δικαιότατον. Διότι, ὡς ἐξηγεῖ, διὰ τοῦ ἐν λόγῳ Νόμου ἐχορηγήθη εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους, πολὺ πρὸ τῆς συμφωνίας τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1926, τὸ ποσὸν τῶν 50.000.000, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναγκῶν των καὶ ὅπως ἐπιστραφῇ τοῦτο μετὰ τὴν εἰς αὐτοὺς περιέλευσιν τῆς ἐν Τουρκίᾳ περιουσίας των, ἀφορμένης τῆς ἐπ' αὐτῆς μεσεγγυήσεως τοῦ Κράτους.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναπτύσσει τοὺς λόγους, δι' οὓς τὸ Κράτος εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συνάψῃ δι' ἐσωτερικοὺς λόγους τὴν σύμβασιν τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1926, καὶ προσθέτει ὅτι ἀπὸ τότε οἱ μὲν Ἕλληνες ὑπήκοοι ἐστερήθησαν τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἠτόνησε καὶ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀποδόσεως, δηλ. τῆς ἄρσεως τῆς μεσεγγυήσεως, ἐπιφυλαχθείσης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅπως προβῇ εἰς τὸν διακανονισμὸν δι' ἐσωτερικοῦ νόμου. Ἀλλ' ὁ ἐσωτερικὸς νόμος, ὡς λέγει ἐν συνεχείᾳ, δὲν ἐκανόνισεν ἀκόμη τὸ λαβεῖν των, ἀλλὰ μόνον ποσοστὸν 20 ο)ο ἀπέναντι αὐτοῦ. Συνεπῶς, τονίζει, καὶ ἐφόσον δὲν ἐξεπληρώθη τὸ ἄρθρον 65 τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτῶν, καὶ ἐγένετο ὁ συμψηφισμὸς τῆς ἀκινήτου περιουσίας των, δὲν ὡλοκληρώθη δὲ ἡ πληρωμὴ τοῦ ἰσοτίμου, ἤτις κατὰ τὰς ἐδῶ ἐκτιμήσεις ἀνέρχεται εἰς μέγιστον ποσόν, δέον ὁ ἐγγυητὴς τοῦ δανείου, τὸ Κράτος, νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Τραπέζης πρὸς ἄρσιν τοῦ σκληροῦ μέτρου, θεωρουμένου τοῦ ποσοῦ τῶν 50 ἑκατομ. ὡς προκαταβολῆς μέχρις ὅτου κανονισθῇ ὁ μεταξὺ τῶν δανειστῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου δοσοληπτικὸς λογαριασμός.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν σύμβασιν τοῦ δανείου καμμία ρήτρα ἐξαρτῶσα τὴν ἐξόφλησιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων, ἢ τῆς πλήρους ἀποζημιώσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων. Ἐπομένως, προσθέτει, οἱ δανεισθέντες ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ὤφειλον νὰ ἐπιστρέψωσι τὸ δοθὲν αὐτοῖς χάριν προσωρινῆς εὐκολίας δάνειον καὶ ὤφειλον νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὸ πέρυσι, κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐν τούτοις, συνεχίζει τῇ παρακλήσει των δὲν συνεψηφίσθη ἡ ὀφειλή των πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις των, διὰ νὰ ἐξοφληθῇ ἀνετώτερον, κατόπιν δέ, πάλιν τῇ παρακλήσει τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἀπηυθύνθη πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἡ σύστασις, καὶ αὕτη ἐδέχθη, ὅπως παύσῃ ἡ καταδίωξις τῶν ὀφειλετῶν, ἐφόσον κατεβάλλετο τοὐλάχιστον ὁ τόκος.

Ἀλλ' ἐννοεῖται, τονίζει, ὅτι οὔτε ἔναντι τῶν κεφαλαίων, οὔτε ἔναντι τῶν τόκων ἐγένοντο καταβολαί. Δὲν ἔχουν ἑπομένως δίκαιον οἱ παραπονούμενοι κατὰ τοῦ Κράτους, ὅτι ἐφάνη ἄδικον καὶ ἄστοργον πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ θέματα, δὲν εἶναι, ἐπιλέγει, ὥρα νὰ ὁμιλήσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθ.) Ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω δύο λέξεις. Οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὰ κτήματά των, ἐνῷ ἡ σύμβασις τῆς Λωζάννης τοῖς εἶχεν ἐξασφαλίσει ταῦτα, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀποδώσῃ τὰ κτήματα τῶν Τούρκων ὑπηκόων τῆς ἐννάτης Δηλώσεως. Εὑρέθησαν λοιπὸν αἱ δύο Κυβερνήσεις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προβοῦν εἰς τὴν συμφωνίαν τῶν Ἀθηνῶν, καθ' ἣν συνεφωνήθη ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπῆρε τὰ κτήματα τῶν Τούρκων, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀποδώσῃ —καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὰ ἀποδώσῃ—νὰ κρατήσῃ καὶ ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις κτήματα Ἑλλήνων ὑπηκόων κείμενα ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ καλύπτοντος τὴν ἀξίαν τῶν

κτημάτων τὰ ὁποῖα δὲν ἐπεστρέψαμεν εἰς τοὺς Τούρκους. Ἡ οὐσία ὅμως τῆς ὑποθέσεως — διότι νομικοὶ τύποι δὲν ἔχουν σημασίαν —εἶναι ὅτι ἐὰν ὁ Ἕλλην ὑπήκοος, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ εἶχεν ἐκεῖ ἓν κτῆμα, δὲν τὸ εἶχεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ εἶχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, θὰ τοῦ τὸ εἴχομεν ἀπαλλοτριώσει ἀναγκαστικῶς διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν πρόσφύγων καὶ θὰ τοῦ ἐδίδαμεν τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀγρατικοῦ νόμου. Γνωρίζετε δὲ ποία εἶναι ἡ τοιαύτη ἀξία. Διατί λοιπὸν ὁ Ἕλλην ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐν κτῆμα εἰς τὴν Τουρκίαν θὰ εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀπολαύῃ μεγαλυτέρων πλεονεκτημάτων ἀπὸ τὸν Ἕλληνα ὁ ὁποῖος ἔχει κτῆμα εἰς τὴν Ἑλλάδα ; Ποῖος Ἕλλην ὑπάρχει ὁ ὁποῖος θὰ ἐφαντάζετο ὅτι ἐν κτῆμα ἦτο προτιμότερον νὰ εὑρίσκετο εἰς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος παρὰ εἰς τὸ ἑλληνικόν ; Τὰ πράγμα εἶναι σαφές. Οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι–ἀναγκάζομαι νὰ τὸ εἴπω καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν φίλον μου κ. Ἀργυρόπουλον νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα–ἔλαβον 20 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων των. Ἠξεύρετε πολὺ καλὰ ὅτι αἱ ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τῶν κτημάτων.

Μ. Ἀργυρόπουλος. Εἶναι ὅμως ἀστικὰ κατὰ τὰ 9)10, κύριε Πρόεδρε.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐς αὐτὸ ἔχετε δίκαιον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅταν ὁ ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπρόσωπος τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων κατακρίνῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὅτι συμπεριεφέρθη κακῶς ἀπέναντι ὡρισμένης τάξεως πολιτῶν, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δηλώσω ὅτι δὲν ἔχει κανένα ἀπολύτως δίκαιον.

Ὁ κ. **Δ. Μαρσέλλος** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι ἡ τάξις τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία δὲν ζητεῖ οὔτε διὰ τὰ ἀκίνητά της, οὔτε διὰ τὰ κινητά, ἀλλὰ ζητεῖ ὅ,τι ἐδόθη εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς Θράκης, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἔλαβον τὰ κτήματά των, ἔστω καὶ πωλημένα ἢ καίνα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ τοὺς πολεμοπαθεῖς, κύριοι, οἱ ὁποῖοι ἀπώλεσαν τὴν περιουσίαν των κατὰ τὸ 1919 καὶ 1917 τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δὲν ἐμερίμνησε παντάπασι μέχρι τοῦ παρελθόντος χειμῶνος. Δὲν τοὺς ἔδωσεν ἀκόμη τίποτε. Τοὺς ὑπόσχεται νὰ τοὺς δώσῃ τὸ 1)15 — καὶ αὐτὸ ὄχι εἰς μετρητά, ἀλλ' εἰς ὁμολογίας — ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματός των.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ αὐτὸ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Δυνάμεων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι περίστασις νὰ τὸ συζητήσωμεν σήμερον. Ζητῶ νὰ ὑπάρξῃ κάποια ἀναλογία μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ κ. **Δ. Μαρσέλλος** συνεχίζων παρατηρεῖ ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δελτίων τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐκτιμήσεων σύγκρισις παρουσιάζει διαφορὰν καὶ ταύτην μόνον ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ 20 ο)ο.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δάνειον τῶν 50.000.000 λέγει ὅτι ὅταν τοῦτο παρεσχέθη δὲν ὑπῆρχεν ἡ Συμφωνία τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μόνον ἡ Διεθνὴς Σύμβασις τῆς Λωζάνης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἰς τὴν Τράπεζαν ἀπηυθύναμεν σύστασιν. Τίποτε ἄλλο δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν.

Μ. Ἀργυρόπουλος. Νὰ ἀναστα̣λῶσι τὰ ἐντάλματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμωμεν αὐτό. Οἱ πολεμοπαθεῖς τῆς Μακεδονίας δὲν ἐπῆραν οὔτε μίαν πεντάρα. Νὰ λογαριάσετε καὶ ἐκείνους ποὺ ἦσαν ἐδῶ καὶ ἔπαθαν ζημίας. Πρέπει νὰ εἴμεθα δίκαιοι.

Δ. Μαρσέλλος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δεχόμεθα τὴν δήλωσίν σας ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων.

Ὁ κ. **Σ. Χούρσογλου** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συνενώνει τὴν παράκλησίν του ὅπως ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν Τράπεζαν σύστασις περὶ ἀναστολῆς εἰσπράξεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δανείου.

Μεθ' ἣ συζητήσεις κηρύσσεται περατωμένη καὶ, ἀναβαλομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων, λόγῳ τῆς παρελεύσεως τῆς κεκανονισμένης ὥρας, ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ ἐν συνόλῳ τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ».

2) «Περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ Τ. Τ. Τ.» καὶ

3) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3555 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ΄ τῆς 12 Αὐγούστου 1926 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας βαθμοφορικοῦ προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ.»

Ἔχοντα οὕτω:

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ.

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη ἡ μεταξὺ τῶν κ. κ. Γεωργίου Μαρῆ, Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Ἡρώνος Καραπαναγιώτη, Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἐκπροσωπούντων τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ κ. Καρόλου Μπούτ, ἐκπροσωποῦντος τὴν ἐν Λονδίνῳ ἐδρεύουσαν Ἑταιρείαν Henry Boot and Sons Limited ἀφ' ἑτέρου ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Δεκεμβρίου 1929 σύμβασις ἐξ ἄρθρων 36, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται.

Ἄρθρον 2.

Πάντες οἱ ὅροι τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως κτῶνται διὰ τῆς παρούσης κυρώσεως ἰσχὺν διατάξεων νόμου.

Ἄρθρον 3.

1. Τὰ ἔργα, τῶν ὁποίων τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν σκοπεῖ ἡ διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένη σύμβασις, θεωροῦνται ὡς ἔργα δημοσίας ὠφελείας, αἱ δὲ πληρωτέαι ἀποζημιώσεις διὰ τὰς προσωρινὰς ἢ ἀριστικὰς ἀπαλλοτριώσεις τῶν ἀναγκαιούντων κτημάτων ἢ δουλειῶν ἢ κυριότητος ὑδάτων ἢ οἱωνδήποτε ἑτέρων δικαιωμάτων διὰ τὴν μελέτην, κατασκευήν, βελτίωσιν, ἐπέκτασιν, συντήρησιν, λειτουργίαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἔργων κανονισθήσονται κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις.

2. Ὅπου δὲν ἤθελε πραγματοποιηθῇ ἀπαλλοτρίωσις, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις διεθεύσεως τοῦ ἀρμοδίου προσωπικοῦ διὰ τῶν ἰδιοκτησιῶν πρὸς προσπέλασιν εἰς τὴν ζώνην τῶν ἔργων, συνιστῶνται δουλεῖαι βαρύνουσαι τὰ κτήματα, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις.

3. Προσωρινὰ μέτρα ἐπὶ τῶν ἔργων καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω συνιστωμένων δουλειῶν ἀπαγορεύονται ἀπολύτως, μὴ ἰσχυούσης οὐδ' ἐφαρμοζομένης τῆς σχετικῆς ἐξαιρετικῆς διαδικασίας τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐπιφυλασσομένων ὅμως εἰς τὸν ἰδιοκτήτην πάντων τῶν ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου λοιπῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ φύλαξις καὶ ἡ ἀστυνομία τῶν ἔργων, τῶν διαφόρων κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεων καὶ οἱωνδήποτε παραρτημάτων αὐτῶν δύναται ν' ἀνατεθῇ διὰ Διατάγματος καὶ εἰς ὑπαλλήλους τῆς ἀναθέτουσης Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑτκιρείας Συντηρήσεως ἢ Ἐκμεταλλεύσεως.

2. Ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 11 μέχρι 17 τοῦ νόμου ΑΡΚΘ' τοῦ 1883 «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν σιδηροδρόμων».

Ἄρθρον 5.

1. Πᾶσα οἱαδήποτε βλάβη τῶν ἔργων τῶν διαφόρων κτι-

ρίων καὶ ἐγκαταστάσεων, καὶ παντὸς παρεπομένου ἔργου, τιμωρεῖται, ἐὰν μὲν ἐγένετο ἐξ ἀμελείας διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον πεντακοσίων δραχμῶν μέχρι δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων τὸ πολύ, ἐὰν δὲ ἐκ προθέσεως διὰ φυλακίσεως.

2. Ἐὰν ἡ βλάβη ἐπιφέρῃ διατάραξιν τῆς ροῆς, ἐξ ἧς ἐπῆλθον ζημίαι εἴτε εἰς τὰ ἔργα, εἴτε εἰς τὰ κτήματα, ἢ ἐὰν ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς βλάβης ταύτης ἐπῆλθον τοιαῦται ζημίαι, ἐπιβάλλεται, ἐὰν μὲν ἡ βλάβη ἐγένετο ἐξ ἀμελείας, ποινὴ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν, ἐὰν δὲ ἐκ προθέσεως, ποινὴ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐπιβολῆς τῶν βαρυτέρων ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν ἐὰν ἤθελον συντρέχει τὰ στοιχεῖα βαρυτέρου ἀδικήματος.

Ἄρθρον 6.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τῆς ζώνης τῶν ἔργων ἢ τῆς περιοχῆς αὐτῶν ἐκτέλεσις ἐργασιῶν διαταραττουσῶν τὰς ροὰς ἢ δυναμένων νὰ προκαλέσωσι βλάβας τῶν ἔργων, εἰδικώτερον δέ:

α΄) Ἡ ἐκτέλεσις ἐπὶ τῆς ζώνης τῶν ἔργων ἢ κατὰ τὴν περιοχὴν αὐτῶν, χωματισμῶν ἢ οἱωνδήποτε ἑτέρων ἔργων, δυναμένων εἴτε νὰ παραπολύσωσι τὴν ρύσιν τῶν ἐπιφανειακῶν ὑδάτων ἢ τῶν φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ροῶν, εἴτε νὰ προκαλέσωσι λιμνάσεις ἢ καταπτώσεις τῶν πρανῶν, εἴτε νὰ ἐπιφέρωσιν οἱανδήποτε βλάβην εἰς τὰ ἁπλᾶ καὶ τεχνικὰ ἔργα.

β΄) Ἡ καθ' οἱανδήποτε τρόπον μεταβολὴ τῆς διατομῆς ἢ τῆς συστάσεως τῶν τάφρων, τῶν διωρύγων, τῶν ἀναχωμάτων καὶ τῆς κοίτης τῶν διαφόρων ροῶν.

γ΄) Ἡ καλλιέργεια τῆς κοίτης τῶν πλημμυρῶν καὶ τῶν ἀναχωμάτων τῶν ποταμῶν ἢ οἱωνδήποτε φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἀποχετεύσεων, ὡς καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν βοσκή.

δ΄) Ἡ φύτευσις δένδρων καὶ ἡ ἐγκατάστασις φραγμάτων ἢ φρεάτων εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν δύο μέτρων ἀπὸ τῶν ὄκρων τῆς ἀπαλλοτριωθείσης ἐκτάσεως.

ε΄) Ἡ ἐγκατάστασις οἱασδήποτε οἰκοδομῆς ἢ ἐργοστασίου εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν πεντήκοντα μέτρων, ἀπὸ τοῦ ποδὸς τῶν πρανῶν τῶν ἀναχωμάτων ἢ τῶν χειλέων τῶν ἄνευ ἀναχωμάτων διωρύγων καὶ τάφρων ἢ τῶν ὁρίων τῆς περιοχῆς τῶν διαφόρων ἐγκαταστάσεων.

στ΄) Ἡ διάνοιξις φρεάτων εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν ἑκατὸν μέτρων ἀπὸ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁρίων.

ζ΄) Ἡ ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐκδιδομένης πάντοτε μετὰ πρότασιν τῆς Ἀναδόχου Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑταιρείας Συντηρήσεως καὶ Ἐκμεταλλεύσεως, ἕνωσις τῶν ἰδιωτικῶν τάφρων μετὰ τῶν δικτύων ἀρδεύσεως ἢ ἀποχετεύσεως ἢ μετὰ τῶν ἔργων διευθετήσεων τῶν διαφόρων ροῶν ἢ ἀποξηράνσεως λιμνῶν καὶ τελμάτων.

2. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσι τὰ στοιχεῖα ἀδικήματος τιμωρουμένου διὰ βαρυτέρας ποινῆς.

3. Τὰ κατὰ παράβασιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐκτελεσθέντα ἔργα καταστρέφονται καὶ τὰ ἐναποτεθέντα ἀντικείμενα ἀποκομίζονται ἐπιμελείᾳ τῆς Ἀρχῆς καὶ δαπάναις τοῦ παραβάτου.

4. Αἱ παραβάσεις τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐγκεκριμένων κανονισμῶν, εἴτε ὑπὸ τῆς Ἀναδόχου Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑταιρείας Συντηρήσεως καὶ Ἐκμεταλλεύσεως προτείνονται εἴτε ὑπὸ τῆς Κρατικῆς ὑπηρεσίας οἱωνθεν συντάσσονται, τιμωροῦνται εἰς βαθμὸν πταίσματος, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσι τὰ στοιχεῖα ἀδικήματος τιμωρουμένου διὰ βαρυτέρας ποινῆς.

Ἄρθρον 7.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδοθησομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας, Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθορισθήσεται ὁ τρόπος τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων προκυψουσῶν γαιῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 8.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθορισθήσονται τὰ τῆς ὑπηρεσίας, τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐπιβλέψεως τῶν ἔργων, τὰ τῆς προσλήψεως καὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τοῦ τυχὸν ἀναγκαιοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀναγκαιοῦσαι διατάξεις καὶ λεπτομέρειαι.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα τῆς συμβάσεως ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

Ἡ ἐπικεφαλίς, θὰ μεταρραφῇ ὡς ἑξῆς:

Σύμβασις διὰ τὴν μελέτην καὶ κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων εἰς Θεσσαλίαν, Ἤπειρον, Κρήτην καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 1, ἐδάφιον 1.— Ἀντὶ τῶν λέξεων «ἑπτὰ περιοχὰς» θὰ τεθῇ «ἀκόλουθα περιοχάς».

Ἄρθρον 1.— Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου 2 νὰ προστεθῇ:

8) τῆς περιοχῆς τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ.

Νὰ προστεθῇ ἐδάφιον 3 ἔχον οὕτω:

«Ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως ὁ Ἐργοδότης δύναται νὰ προέλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ Ἀναδόχου ἵνα ἀνατεθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλα ἔργα καθοριζόμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς τῶν ἐν ἐδαφίῳ 2 περιοχῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης Συμβάσεως, καθοριζομένων κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν καταλληλοτέρων τῷ Ἀναδόχῳ ποσοστῶν, μελετῶν καὶ προκαταβολῶν».

Ἄρθρον 3.— Εἰς τὸ ἐδάφιον 1, ἀντὶ τῶν λέξεων «ἐργασιῶν καὶ παρατηρήσεων» νὰ τεθῇ «ἐργασιῶν καὶ παρατηρήσεων ὡς καὶ τῶν κριναμένων ἀπὸ κοινοῦ ἀναγκαίων διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν μελετῶν καὶ σχεδίων διατρήσεων».

Ἄρθρον 3.— Εἰς τὸ ἐδάφιον 1, ἀντὶ τῶν λέξεων «ἑπτὰ περιοχῶν» νὰ τεθῇ «ἀκόλουθα περιοχῶν».

Ἄρθρον 5.— Νὰ τεθῇ ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου 2:

γ΄) Διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν προμελετῶν καὶ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν τῶν ἔργων τῆς περιφερείας τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ ἓν καὶ ἥμισυ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (1 1/2 ο/ο) ἐπὶ τῆς ἐγκριθησομένης ἀξίας τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 5.— Εἰς τὸ ἐδάφιον 3, ἀντὶ «λιρῶν Ἀγγλίας ἓξ χιλιάδων (£. 6.000)» καὶ ἀντὶ «τριάκοντα ἓξ χιλιάδων (£. 36.000)» νὰ τεθῶσιν ἀντιστοίχως: «λιρῶν Ἀγγλίας ἓξ χιλιάδων ἑπτακοσίων πεντήκοντα (£. 6.750)» καὶ «τεσσαράκοντα χιλιάδων πεντακοσίων (£.40.500)».

Ἄρθρον 6 ἐδάφιον 1.— Ἀντὶ τῶν λέξεων «τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἢ πλειόνων ἢ καὶ ἁπάντων τῶν ἔργων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν» νὰ τεθῇ «τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἢ καὶ τμήματος δυναμένου αὐτοτελῶς νὰ παρασκευασθῇ ἢ πλειόνων ἢ καὶ ἁπάντων τῶν ἔργων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν».

Ἄρθρον 21.— Νὰ τεθῇ ἐδάφιον 9 ἔχον οὕτω:

«Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκτελουμένων ἔργων ἢ ἔργου τινὸς ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπηυξημένου ὅμως κατὰ τὸ ποσὸν τῶν ἐπισφαλῶν δαπανῶν καὶ τῶν ἐνδεχομένων μεταβολῶν τῶν τιμῶν ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τοῦ Ἀναδόχου, τότε ποσοστὸν μὲν 10 ο/ο διὰ γενικὰ αὐτοῦ ἔξοδα καταβάλλεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς πραγματικῆς δαπάνης δι' ἀξίαν ἔργων, ποσοστὸν δὲ 9 ο/ο δι' ἀμοιβὴν μόνον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ, συμφώνως τῷ παρόντι ἐδαφίῳ».

Ἄρθρον 25.— Εἰς τὸ ἐδάφιον 4, μετὰ τὰς λέξεις «τοῦ ἀποσχολήσαντος τούτους θέματος» νὰ τεθῇ «ἢ διαφωνήσωσι κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς».

Ἄρθρον 33.— Νὰ προστεθῇ ἐδάφιον 2 ἔχον οὕτω:

«Ἐπιτρέπεται εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου μερικὴ ἐκχώρησις τῆς παρούσης ἐργολαβίας, εἴτε ὑπὸ τύπον πλήρους ὑποκαταστάσεως ἐπὶ τοῦ ἐκχωρουμένου μέρους, εἴτε ὑπὸ τύπον κοινοπραξίας ἢ ἄλλης μορφῆς τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς συνεργασίας ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον γίνεται πρὸς Ἑλληνικὰς Ἀνωνύμους Τεχνικὰς Ἑταιρείας τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου, παρεχομένης δι' ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας».

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διὰ τὴν μελέτην καὶ κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων εἰς Θεσσαλίαν, Ἤπειρον καὶ Κρήτην.

Μεταξὺ τῶν κ. κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΗ, Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἐκπροσωπούντων τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ κ. CHARLES BOOT, κατοίκου Λονδίνου καὶ προσωρινῶς διαμένοντος ἐν Ἀθήναις, ἐκπροσωποῦντος, δυνάμει εἰδικῆς ἐντολῆς, χορηγηθείσης αὐτῷ διὰ πληρεξουσίου προσηκόντως νεκυρωμένου, τὴν Ἑταιρείαν HENRY BOOT & SONS LIMITED, συσταθεῖσαν κατὰ τοὺς νόμους τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ἔχουσαν τὰ γραφεῖα αὐτῆς εἰς τὴν ὁδὸν Λόουερ Γκρόσβενορ Πλέϊς ἀριθμὸς 12 τῆς πόλεως Λονδίνου, ἀφ' ἑτέρου, συνεφωνήθησαν τὰ κατωτέρω, ἐν οἷς τὸ μὲν Ἑλληνικὸν Δημόσιον θ' ἀναγράφηται διὰ τῆς λέξεως «ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ», ἡ δ' Ἑταιρεία HENRY BOOT & SONS LIMITED διὰ τῆς λέξεως «ΑΝΑΔΟΧΟΣ».

Ἄρθρον 1.

Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον τῆς Συμβάσεως.

1. Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἡ κατὰ τοὺς ἐν τοῖς ἑπομένοις ὅροις ἐκπόνησις γενικῶν προμελετῶν καὶ πλήρων ὁριστικῶν μελετῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργων ἐξυγιαντικῶν, ἀντιπλημμυρικῶν, δευθετήσεως ποταμῶν καὶ χειμάρρων, ἀρδευτικῶν καὶ ὑδροηλεκτρικῶν, εἰς τὰς κατωτέρω καθοριζομένας ἑπτὰ περιοχάς, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἐνδεχομένη κατασκευὴ τῶν ἔργων τούτων.

2. Αἱ περιοχαὶ ἐν αἷς μελετηθήσονται καὶ ἐνδεχομένως κατασκευασθήσονται τ' ἀνωτέρω ἔργα εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι:

1) Τῆς Θεσσαλίας καὶ τῶν συναφῶν λεκανῶν καὶ λιμνῶν.
2) Τῆς ἐν Ἠπείρῳ λεκάνης ἀπορροῆς τῶν ποταμῶν Ἀράχθου καὶ Λούρου.
3) Τῆς ἐν Ἠπείρῳ λεκάνης ἀπορροῆς τοῦ ποταμοῦ Ἀχέρωνος καὶ τῶν ἑλῶν Μαργαριτίου.
4) Τῆς ἐν Ἠπείρῳ λεκάνης ἀπορροῆς τῶν λιμνῶν Ἰωαννίνων καὶ Ἀψίστας.
5) Τῶν ἐν Κρήτῃ κοιλάδων Πλατανιᾶ καὶ Κολυμπαρίου.
6) Τῆς ἐν Κρήτῃ λεκάνης ἀπορροῆς τῆς λίμνης Κουρνᾶ.
7) Τῆς ἐν Κρήτῃ πεδιάδος Μεσσαρᾶς.

Ἄρθρον 2.

Στοιχεῖα μελετῶν χορηγηθησόμενα ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου.

1. Ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου, πρὸς ἀντιγραφήν, πάντα τὰ εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ σχέδια, τοπογραφικὰ διαγράμματα καὶ οἱαδήποτε ἐν γένει στοιχεῖα τῶν περὶ ὧν ἡ παρούσα σύμβασις ἔργων, παρέχων εἰς αὐτὸν ἀντίγραφον ἓν τῶν τυχὸν εἰς πολλαπλᾶ ὑπαρχόντων καὶ μόνον ἐξ αὐτῶν.

2. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐλέγξῃ τὴν ἀκρίβειαν τῶν χορηγηθησομένων αὐτῷ ὡς ἀνωτέρω στοιχείων, σχεδίων καὶ τοπογραφικῶν διαγραμμάτων καὶ συμπληρώσῃ ταῦτα μὲ τὰ κατὰ τὴν κρίσιν του ἀναγκαιοῦντα, ὡς καὶ μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ὑποδειχθησόμενα.

3. Βάσει τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω συμπεπληρωμένων στοιχείων ὁ Ἀνάδοχος θὰ καταρτίσῃ τὰς γενικὰς αὐτοῦ προμελέτας καὶ τὰς πλήρεις ὁριστικὰς μελέτας, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις λεπτομερῶς καθορισθησόμενα.

CONTRACT

For the study and execution of Hydraulic Works in Thessaly, Epiras and Crete.

Between Messrs. G. Maris, Minister of Finance, and Byron Carapanayiotis, Minister for Communications, representing the Hellenic State, of the first part, and Mr. Charles Boot, domiciled in London and temporarily residing in Athens, representing under special aurhority given to him by power of Attorney duly legalized, HENRY BOOT & SONS LIMITED, a Compagny incorporated under and pursuant to the laws of Great Britain, having its office at 12, Lower Grosvenor Place, London, of the second part, the folowing have been agreed, the Hellenic State being hereinafter referred to as the Employer and the Company of Henry Boot & Sons Limited as the Contracter.

Article 1.

Scope and Object of the contract.

1. The scope and object of the Contract is the elaboration, in accordance with the following conditions of General Preliminary Studies and complete final Studies for the construction of reclamation, anti-flood, river and stream control, irrigation and hydraueletric works, in the seven areas mentioned below, and also the eventual construction of these works.

2. The areas in which the above mentioned works will be studied and eventually constructed, are the following:

1. Thessaly, and the adjoining watersheds and lakes.
2. The watershed of the rivers Louros and Arachos in Epirus.
3. The watershed of the river Acheron and the Margariti marshes in Epirus.
4. The watershed of the lakes of Jannina and Lapsista in Epirus.
5. The plain of Platania and Kolimbari, in Crete.
6. The Watershed of lake Kurna, in Crete.
7. The plain of Messara in Crete.

Article 2.

Data of studies supplied by the Employer.

1. Within 8 days from the legal ratification of thpresent Contract, the Employer shall p'ace at the disposal of the Contractor all the p'ans, topographical diagrams and any other data in his possession relative to the works forming the object of this contract, so that the latter may obtain a copy, and shall deliver to him one copy of any of the above plans, diagrams etc. of which more than one copy exists but only if such is the case.

2. The Contractor shall check the accuracy of the information plans and topographical diagrams which will be supplied to him as above, and will complete by any additional information which in his judgement, will be necessary, as well as by any information which the Employer may indieate.

3. On the basis of the data completed as above, the Contractor shall prepare his general preliminary studies and full final studies, according to the detailed terms fixed in the following.

"Αρθρον 3.

Γενικαὶ προμελέται τῶν ἔργων.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως, λαμβάνων ὑπ' ὄψει τοὺς ὑφισταμένους χάρτας, τοπογραφικὰ διαγράμματα, στοιχεῖα καὶ προμελέτας, συμπληρούμενα ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἀναγκαιουσῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐν τῷ γραφείῳ ἐργασιῶν καὶ παρατηρήσεων, ὑποβάλῃ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, τεχνικὴν προμελέτην κεχωρισμένως δι' ἑκάστην τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν μετὰ τῆς σχετικῆς οἰκονομικῆς μελέτης, ἐνδεικνυούσης βάσει τῆς δαπάνης καὶ τῆς προσγενησομένης ὠφελείας τὸ παραγωγικὸν ἢ μὴ τοῦ ἔργου καὶ τὸ σύμφορον τῆς ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ ἐκτελέσεως.

2. Ἡ προμελέτη ἑκάστης τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἑπτὰ περιοχῶν θὰ περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι διαγράμματα καὶ στοιχεῖα:

α) Γενικὸν χάρτην ὑπὸ κλίμακα 1:50.000, συνταχθησόμενον βάσει τοπογραφικῶν διαγραμμάτων συντεταγμένων ὑπὸ κλίμακα 1:5000. Εἰς ἃς περιοχὰς δὲν ὑπάρχουσι τοπογραφικὰ διαγράμματα ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω κλίμακα 1:5000 καταρτισθήσονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου. Ὁ γενικὸς χάρτης, συμπληρούμενος διὰ τῶν ἀναγκαιουσῶν βυθομετρήσεων τῶν λιμνῶν καὶ τεναγῶν στοιχείων, θὰ ἔχῃ ἐπ' αὐτοῦ κεχαραγμένην τὴν γενικὴν διάταξιν τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων, συμπεριλαμβανομένων εἰς ταῦτα τῶν ἀρδευτικῶν καὶ τῶν διὰ τὰς ὑδροηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ἀπαιτουμένων.

β) Γενικὰς κατὰ μῆκος τομάς, ὑπὸ κλίμακα 1:10.000 τοὐλάχιστον διὰ τὰ μήκη καὶ 1:200 διὰ τὰ ὕψη τῶν ποταμῶν, τῶν παραποτάμων, τῶν πρωτευουσῶν διωρύγων ἐξυγιάνσεως καὶ ἀρδεύσεως, τῶν διωρύγων παροχετεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως καὶ τῶν ὑπὸ πίεσιν ἀγωγῶν.

γ) Τὰς χαρακτηριστικὰς κατὰ πλάτος τομὰς τῶν διαρρυθμισθησομένων ῥοῶν, ὡς ἔχουσιν ἐν τῇ φύσει, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς τύπους τῶν προτεινομένων διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῶν ῥοῶν τούτων διατομῶν, τὰς κατὰ πλάτος τομὰς τῶν κατασκευασθησομένων διωρύγων ἐξυγιάνσεως καὶ ἀρδεύσεως καὶ τέλος τὰς κατὰ πλάτος τομὰς τῶν ἀγωγῶν παροχετεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως τοῦ πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας χρησιμοποιηθησομένου ὕδατος, πάσας ταύτας ὑπὸ κλίμακα 1:200 διὰ τὰ μήκη καὶ 1:100 διὰ τὰ ὕψη.

δ') Γενικοὺς τύπους τῶν σπουδαιοτέρων ἐκ τῶν ἐκτελεστέων τεχνικῶν ἔργων.

ε') Γενικὴν κατὰ προσέγγισιν προμέτρησιν τῶν ἐκτελεστέων ἔργων.

στ') Γενικὸν κατὰ προσέγγισιν προϋπολογισμὸν τοῦ συνόλου τῶν ἔργων τῆς περιοχῆς, συντεταγμένον κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἐμφανίζηται κεχωρισμένως ἡ δαπάνη τῶν ἔργων ἐκείνων, ἅτινα δύνανται αὐτοτελῶς νὰ ἐκτελεσθῶσι.

ζ') Πρόγραμμα μετὰ διαγράμματος τῆς σειρᾶς ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων ἔργων, καθοριζομένου καὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς ἐκτελέσεως.

η') Γενικὴν ἔκθεσιν, ἐν ᾗ θὰ ἐκτίθηνται λεπτομερῶς καὶ ἠτιολογημένως ἡ ὑδρολογικὴ κατάστασις τῆς ἐν ᾗ τὰ ἔργα ὑδραυλικῆς περιοχῆς, τὸ γενικὸν σύστημα τῶν ἀντιπλημμυρικῶν, ἐξυγιαντικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων, τὰ γενικὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν θὰ βασίζωνται αἱ ἐνδεικνυόμεναι ὡς δυναταὶ ὑδροηλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις, αἱ ὑδρολογικαὶ παρατηρήσεις, οἱ ὑδραυλικοὶ ὑπολογισμοὶ καὶ τέλος αἱ μελετηθεῖσαι διὰ τὰ ἔργα συγκριτικαὶ λύσεις μετὰ τῆς δι' ἑκάστην λύσιν κατὰ προσέγγισιν δαπάνης.

3. Κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς τελευταίας τῶν ἀνωτέρω προμελετῶν τῶν διαφόρων περιοχῶν ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ γενικὴν ἔκθεσιν, καθορίζουσαν τὴν σειρὰν ἐκτελέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἔργων ἁπασῶν τῶν περιοχῶν, τὸ σύμφορον τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁμοειδῶν ἔργων διὰ τῶν αὐτῶν μηχανη-

Artic'e 3.

General prelim'nary studies.

1. The Contractor, after considering the existing maps, topographical plans and data and preliminary studies, supplemented by the necessary field and office work and observations shall submit within two years from the date that the present contract shall enter into force a separate technical preliminary study for each area mentioned in Article 1, with the corresponding financial report, showing, on the basis of the cost of construction and of the benefit to be expected therefrom the productiveness or not of the work and the advantage of the construction of the whole of part of such work.

2. The preliminary study for each of the sevenareas of article 1 shall include the following plans and data :

a) A general map drawn on a scale of 1:50.000 on the basis of topographical plans drawn on a scale of 1:5,000, In the areas where notopographical diagrams on the scale of 1:5000 exist, such diagrams shall be computed by the Contractor. The general map, supplemented with the necessary soundings of the lakes and swamps, shall show the general layout of the works to be constructed inclusive of the irrigation works and those necessary for hydroelectric installations.

b) General longitudinal sections on a scale of at east 1:10000 for the lengths and 1:200 for the heights of rivers, tributaries, of the drain-and irrigation canals, of thé adduction and evacuation canals as well as of the pipes under pressure.

c) The characteristic cross-sections of the streams to be remodelled, as they are at present, as well as the types of the sections proposed for the remodeling of the streams; The cross sections of the drainage and irrigation canals to be constructed and finally the cross sections of the adduction and evacuation canals of the water to be used for the production of electric power; all these sections on a scale of 1:200 for the lengths and 1:100 for the heights.

d) Ceneral types of the most important of the technical works to be constructed.

e) A general approzimate measurement of the Works to be executed.

f) A genaral approximate estimate of the whole of the works of the areas computed ina way that the cost of the works than cat be executed independantly may appear separately.

g) A program and diagram showing the order of execution of the various works and the respective duration thereof.

h) A general report in which shall be set forth and justified the hydrological conditions of the hydraulic area whers the works will be constructed, the general system of anti-flood, reclamation and irrigation work, the general data on which shall be based the proposed as possible hydroclectric installations, the hydraulic observations, the hydraulic caeculations, and finally the comparative solutions which have been studied, together with the approximate cost for each solution.

3. When submitting the last of the above preliminary studies of the various areas the Contractor shall submit a general report stating the order of execution of the whole of the works of all the areas, th

μάτων διαδοχικῶς, ἢ τὸ σύμφορον τῆς ταυτοχρόνου ἐκτελέσεως διὰ τῆς προμηθείας πλειόνων ὁμοίων μηχανημάτων καὶ ἐν γένει τὸν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως συμφορώτερον τρόπον ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

4. Ἡ προμελέτη τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἔργων ἐκπονηθήσεται βάσει τῶν ὑπὸ κλίμακα 1:50.000 χαρτῶν καὶ τῶν ὑπὸ κλίμακα 1:5000 λεπτομερῶν τοπογραφικῶν διαγραμμάτων, τῶν παραδοθησομένων ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου τῷ Ἀναδόχῳ πρὸς ἀντιγραφήν, ἐλεγχομένων καὶ συμπληρουμένων κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 καθοριζόμενα. Ὑποχρεοῦται ὅμως ὁ Ἀνάδοχος ὅπως τοποθετήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σταθερὰ σημεῖα χωροσταθμήσεως ἀκριβείας, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς ἐκπονήσεως τῶν διαγραμμάτων καταστραφέντων, συνδέων ταῦτα ταχυμετρικῶς καὶ διὰ χωροσταθμήσεως ἀκριβείας πρὸς τὰ ἤδη ὑφιστάμενα, καὶ θὰ μεταφέρῃ τὰ νέα ταῦτα σταθερὰ σημεῖα ἐπὶ τῶν τοπογραφικῶν φύλλων. Ἐπίσης ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπαναβρύσῃ τοὺς διὰ τὴν ἀρχικὴν μελέτην τῶν ἔργων Θεσσαλίας χρησιμοποιηθέντας ὑδρομετρικοὺς καὶ βροχομετρικοὺς σταθμούς, τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν, καὶ ἐπαναλάβῃ τὰς ὑδρολογικὰς παρατηρήσεις, συλλέγων καὶ κατατάσσων ταύτας εἰς πίνακας καὶ διαγράμματα.

5. Αἱ προμελέται τῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ ἔργων ἐκπονηθήσονται βάσει λεπτομερῶν τοπογραφικῶν διαγραμμάτων ὑπὸ κλίμακα 1:5000, καταρτισθησομένων ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ βάσει τῶν διαγραμμάτων τούτων συνταχθησομένων χαρτῶν, ὑπὸ κλίμακα 1:50.000. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ὅπως κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ἐργοδότου, ὅστις θὰ ἐγκρίνῃ καὶ τὰ σχετικὰ σχέδια, ἱδρύσῃ τοὺς ἀναγκαιοῦντας ὑδρομετρικοὺς καὶ βροχομετρικοὺς σταθμούς, ὧν θ' ἀναλάβῃ τὴν λειτουργίαν καὶ ἐπίβλεψιν καὶ νὰ συλλέξῃ τὰς σχετικὰς ὑδρολογικὰς παρατηρήσεις, κατατάσσων αὐτὰς εἰς πίνακας καὶ καταρτίζων τὰ οἰκεῖα διαγράμματα.

6. Αἱ ἐν Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ ἐκτάσεις, αἵτινες περιληφθήσονται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἐκπονηθησόμενα τοπογραφικὰ διαγράμματα ὑπὸ κλίμακα 1:5000, καθορισθήσονται κοινῇ συνεννοήσει τοῦ Ἐργοδότου καὶ τοῦ Ἀναδόχου. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τοπογραφήσεων, αἵτινες γενήσονται διὰ ταχυμετρικῶν ὁδεύσεων, τηρηθήσονται αὐστηρῶς οἱ κάτωθι ὅροι:

α') Ἅπασαι αἱ ταχυμετρικαὶ στάσεις προσδιορισθήσονται διὰ γεωμετρικῆς χωροσταθμήσεως, ἐφαρμοσθησομένης εἰς κλειστὰ πολύγωνα, διορθωθησομένης δὲ κατὰ τὴν μέθοδον τῶν ἐλαχίστων τετραγώνων. Αἱ ταχυμετρικαὶ στάσεις τῶν μεμονωμένων ὁδεύσεων, τῶν μὴ ἀποτελουσῶν κλειστὰ τετράγωνα, προσδιορισθήσονται διὰ διπλῆς χωροσταθμήσεως ἀκριβείας. Εἰς τὰς μεμονωμένας ταύτας ὁδεύσεις τοποθετηθήσονται ἀνὰ τρία τοὐλάχιστον χιλιόμετρα, σταθερὰ σημεῖα χωροσταθμήσεως ἀκριβείας, ἧς ἀφετηρία ληφθήσεται ἡ μέση στάθμη τῆς θαλάσσης, καθορισθησομένη διὰ παρατηρήσεων ἐπὶ ἁπλοῦ παλιρροιογράφου.

β') Ἡ ταχυμετρικὴ τοπογράφησις βασισθήσεται ἐπὶ τριγωνομετρικοῦ δικτύου, τῆς μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν σημείων ἀποστάσεως μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰς 3.000 μέτρα. Τὸ ὅλον τριγωνομετρικὸν δίκτυον συνδεθήσεται τριγωνομετρικῶς μετὰ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ γεωδετικοῦ δικτύου τοῦ Κράτους. Ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει γεωδετικὸν δίκτυον βασισθήσεται ἐπὶ δύο βάσεων καταμετρηθησομένων μετ' ἀκριβείας. Ἡ καταμέτρησις τῶν βάσεων γενήσεται διὰ κανόνων συγκεκριμένων, τὸ δ' ἐπιτρεπόμενον σχετικὸν σφάλμα δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ τριακοντάκις χιλιοστὸν τοῦ μήκους τῆς βάσεως.

γ') Διὰ τὰς ἐπιγείους καὶ ὑπογείους σημάνσεις τῶν τριγω-

same nature successively with the same plant, or the advantage of the simultaneous construction by the purchase of a larger number of similar plant and in general, the most advantageous way in every respect of constructing the works.

4. The preliminary study of the Thessaly works shall be executed on the basis of the map on the scale of 1:50.000 and of lite detailed topographical diagrams on the scale of 1:50.000 which will be delivered to the Contractor by lite Employer to be copied, checked and completed accordiing to art. 2 But the Gontractor shall place on the ground fixed points of precise levelling to complete those that haye been destroyed since the topographical plans were made, and shall join them by a tachymetrical and a precise levelling to the existing point and shall transcribe them on the topographical sheets.

The Contractror shall also reinstal the hydrological and rainfall stations used in the original study of the Works of Thessaly which may be necessary for the preparation of the studies, and he shall repeat the hydrological observations, whicf he shall collect and classify in tables and diagrams.

5. The prelimianry studies of the works in Epirus and Crete will be executed on the basis of detailed topographical diagrams on a scale of 1:5000 drawn—up by the Gontractror, and of the map on a scale of 1:50.000 drawn—up also by him jon the basis of these diagrams on a scale of 1:5.000.

After agreement with the Emp'oyer who will approve the re'ative drawng, the Contractor shaJl establish the necessary hydrological and rainfall stations and he shall undertake their working and inspection and collect the relative hydro'ogical observations, classifying these into tables and drawing —up the respective diagrams.

6. The areas in Epirus and Crete to be included in the topographica' diagram on the sca'e of 1:5000 which will be drawn—up by the Contractor will be fixed by mutual agreement between the Employer and the Contractor. The following conditions will be strictly adhered to in the execut'on of the topographical surveyswhich will be carried out by tachymetrical process.

a) All tachymetrical stations shall be 'evel ed by geometrical levell'ng, appl'ed to c'osed polygons and corrected by the method of the lesser squares (moindres carrès). The tachymetrical stations of independant processes not forming closed polygons shall be levelled by double precise levelling. In these independent processes, fixed points of precise levelling shall be placed at every three kilometres at least; as a basis for the prec'se levell'ng shall be taken the average sea-level fixed by observation on a simp'e tide-mark.

b) The tachymetrica survey shall be based on a tr'gonometr'cal net, the distance of the summits of the tr'angles not exceed'ng 3.000m. The who'e tr'gonometrical net shall be joined to th e geodesic net of the state existing in the area. In case such al net does not exist in the area, each independent trigonometr'cal net shall be based on two basis to be measured accurately. The measurement of the basis shall be done with compared rules, and the allowance tolerared must not exceed the 1)30.000 of the length of the bas's.

c) With regard to the surface and the under-

νομετρικῶν σημείων καὶ τὰ σταθερὰ σημεῖα τῶν γεωμετρικῶν χωροσταθμήσεων, τόσον ὡς πρὸς τὸ εἶδος αὐτῶν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς τοποθετήσεως, τηρηθήσονται τὰ παρὰ τῇ Τοπογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας κρατοῦντα.

δ') Τὸ ἐπιτρεπόμενον μέσον σφάλμα μετρήσεως τῶν γωνιῶν τοῦ τριγωνομετρικοῦ δικτύου δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ τρία δευτερόλεπτα ἑξηκονταδικῆς διαιρέσεως διὰ μίαν ἁπλῆν μέτρησιν μιᾶς γωνίας.

ε') Τὰ σφάλματα κλείσεως τῶν ταχυμετρικῶν ὁδεύσεων πρέπει νὰ ὦσι μικρότερα τῆς τιμῆς τῆς προκυπτούσης ἐκ τοῦ τύπου $\Sigma\varphi=0{,}03 \times \sqrt{\Sigma s+0{,}20}$, ἔνθα Σς τὸ μῆκος τῆς ὁδεύσεως εἰς μέτρα.

στ') Τὸ μέσον σφάλμα γεωμετρικῆς χωροσταθμήσεως ἔσται διὰ μὲν τὰς ἁπλᾶς χωροσταθμήσεις μικρότερον τῶν Λ ἑκατοστῶν, διὰ δὲ τὰς χωροσταθμήσεις ἀκριβείας μικρότερον τῶν 0,3Λ ἑκατοστῶν, τοῦ Λ ἐκφράζοντος τὸ μῆκος τῆς ὁδεύσεως εἰς χιλιόμετρα.

ζ') Ἡ πυκνότης τῶν προσδιορισθησομένων ταχυμετρικῶς σημείων διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπὸ κλίμακα 1 : 5000 χάρτου ἔσται ἀνάλογος τῆς τοπογραφικῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους. Πάντως, ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς σημείων ἔσται διὰ μὲν τὰ πεδινὰ ἐδάφη ὀγδοήκοντα (80), διὰ τὰ λοφώδη ἑκατὸν εἴκοσι (120) καὶ διὰ τὰ ὀρεινὰ ἑκατὸν ἑξήκοντα (160) ἀνὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον.

7. Ἡ ἀποτύπωσις τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους ἔσται ὁμοία ἐντελῶς πρὸς τὴν τῶν Θεσσαλικῶν πεδιάδων, τόσον ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ληφθησομένας λεπτομερείας, ὅσον καὶ ὡς προς τὴν ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀναγραφὴν αὐτῶν. Ἐπὶ πλέον, καθορισθήσονται διὰ διακεκριμένων γραμμῶν, ἀντιστοίχως πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ληφθέντα στοιχεῖα, αἱ διηνεκῶς ὑπὸ τῶν ὑδάτων καλυπτόμεναι καὶ μὴ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις, αἱ περιοδικῶς κατακλυζόμεναι ὑπὸ τῶν συνήθων πλημμυρῶν, αἱ νῦν ἀρδευόμεναι καὶ αἱ ἐν γένει τέλος ὠφεληθησόμεναι ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

8. Τὸ σύνολον τῆς δι' ἕκαστον τῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ ἔργων τοπογραφικῆς ἀποτυπώσεως διαιρεθήσεται εἰς τοπογραφικὰ φύλλα, ὅμοια πρὸς τὰ φύλλα τῆς τοπογραφικῆς ἀποτυπώσεως τῶν Θεσσαλικῶν πεδιάδων, ἐφαρμοσθησομένης τῆς αὐτῆς πολυκεντρικῆς ἀναπτύξεως.

9. Ὁ Ἐργοδότης δικαιοῦται ὅπως, κατ' ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὰς περὶ διαιτησίας διατάξεις, ἐγκρίνῃ ἢ μὴ ἕνα ἀντὶ τῆς διὰ ταχυμετρικῶν ὁδεύσεων τοπογραφήσεως, χρησιμοποιηθῇ οἱαδήποτε ἑτέρα μέθοδος προταθησομένη ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν τοπογράφησιν βάσει συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καταρτισθησομένης ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου, ἐν ᾗ θὰ καθορίζηται ἡ μέθοδος τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐργασίας, τὰ χρησιμοποιηθησόμενα ἐργαλεῖα, ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἐν τῷ γραφείῳ μέθοδος τῆς ἀναγραφῆς καὶ σχεδιάσεως καὶ ἐν γένει πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια πρὸς καταρτισμὸν ἀκριβῶν τοπογραφικῶν διαγραμμάτων, καταλλήλων ὅπως χρησιμεύσωσι διὰ τὸν καταρτισμὸν ὁριστικῶν μελετῶν ὑδραυλικῶν ἐν γένει ἔργων.

10. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως ἑκάστου τοπογραφικοῦ φύλλου, παραδίδῃ τοῦτο ἐν πρωτοτύπῳ ἢ ἀντιγράφῳ πρὸς τὸν Ἐργοδότην μετὰ πάντων τῶν σημειωματαρίων τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐργασίας καὶ τῶν ἐν τῷ γραφείῳ ὑπολογισμῶν, ἵνα ὁ Ἐργοδότης ἀσκήσῃ τὸν προσήκοντα ἔλεγχον. Ὁ Ἐργοδότης, ἐλέγχων τὰς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐργασίας, τοὺς ἐν τῷ γραφείῳ ὑπολογισμούς, τὸν τρόπον ἀποτυπώσεως καὶ τὴν σχεδίασιν, δικαιοῦται ν' ἀπορρίψῃ πᾶσαν ἐργασίαν μὴ σύμφωνον πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης καὶ τὰς τυχὸν δοθείσας σχετικὰς ἐγγράφους διαταγὰς καὶ νὰ διατάξῃ τὸν Ἀνάδοχον ἵνα συμπληρώσῃ ἢ ἐκτελέσῃ ἐκ νέου τὴν ἀπορριφθεῖσαν ἐργασίαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐκπονήσῃ, ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις, τὴν νέαν ἐργασίαν πρὸς συμπλήρωσιν ἢ ἀντικατάστασιν τῆς ἀπορριφθείσης, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου δοθησομένας αὐτῷ ἐγγράφους ὁδηγίας.

ground markings of the tripgonometrical points as well as to the fixed points (repères) of the geometrical levelling both as regards their nature and the way of installation the usual practice of the Topographical Service of the Ministrty of Communications shall apply.

d) The average tolerance in the measurement of an angle of the trigonometrical net, must not exceed three seconds (3″) of the degree division, for a simple measurement of an angle.

e) The closing tolerance of the tachymetrical processes must be less than the value given by the formula $\Sigma=0{,}03 \sqrt{\Sigma s+0{,}20}$ where Σs represents the length of the process in metres.

f) The average tolerarce of the geometrical levelling will be less than Λcm. for the simple levelling, and less than 0,3 Λ cm. for the precise levelling, Λ being the length of the process in kilometres.

g) The density of the points tobe taken tachymetrically for the drawing-up of the map on the scale of 1: 5000 will be proportionate to the topographical conformation of the land. In any case the minimum number of points, will be, 80 per sq. klm.for the flat lands, 120 for thh hilly land and 160 for the mountaneous.

7. The drawings of the form of the land shall be the same with those of the Thessaly plains, both in respect of the details tobe taken on the ground as well as in respect to the way that they shall be marked on the map. Further,the areas which are permanently flooded and not cultiveted,the areasperiodica ly flooded by the usual floods, the areas flooded by exeptional floods, the areas which are at pressent irrigated,as well as those that will in general benefit through the reclamation works shall be marked by special lines coresponding to the points taken on the ground.

8. the whole of the topographical maps for each work in Epirus shall be divided in topographical sheets similar to those of the topograaphical maps of the plains of Thessaly the same multi-center development to be applied.

9. Instead of the tachymetrical method for tne survey the Employer may, at his absolute judgment, non subject to arbitration, accept ornot any other topographical method proposed by the Contractor.

In such case the Contractor shall carry-out the survey on the basis of specifications prepared by the Employer, in which shall be defined the method of work on the ground, the instruments to be used, the accuracy of the work, the systen of marking and drawing, and generally all the particulars required for drawing exact topographical plans suitable for the preparation of final studies for hydraulic works in general.

10. The Contractor within one month from th completion of each topographical sheet, shall deliver either same or a copy thereof to the Employer with all the relative note-books of the work done on the ground and the calculations in the office, so that the Employer may proceed to their control.

The Employer shall control in genrral the Survey work on the ground and the calculations, manners of marking and the drawings, made in the office, may reject any work of any extent which is not in accordance with

the conditions of this contract or the instructions given to the Contractor in writing, and may instruct the Contractor to complete or repeat the rejected work. The Contractor, in such case, shall prepare at his own expence such rejected work or shall complete such incoplete work in accordance with the written instructions of the Employer.

11. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπορρίψεως τοπογραφικῶν φύλλων ἔχει ὁ Ἐργοδότης οὐ μόνον μέχρι τῆς περαιώσεως τῆς τοπογραφικῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλον τὸν μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τῶν ὁριστικῶν μελετῶν χρόνον, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἤθελεν ἀποκαλύψει ἀσυμφωνίας πρὸς τὴν πραγματικότητα ἢ σφάλματα οἱαδήποτε.

11. The employer shall have the right of rejection of the topocraphical sheet not only nuntil the completiion of the topographical work, but also during the time up to the approval of the final studies, as long as during such period, the Employer should not find then in accordance with reality or discover mistakes.

12. Βάσει τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐγκριθησομένων τοπογραφικῶν διαγραμμάτων, ὁ Ἀνάδοχος θὰ καταρτίσῃ τὰς προμελέτας αὐτοῦ, τὰς ὁποίας θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ἐργοδότην κεχωρισμένως δι' ἑκάστην περιοχὴν καὶ κατὰ διαστήματα ἀριστάμενα τοὐλάχιστον κατὰ δίμηνον, τῆς ὑποβολῆς τοῦ συνόλου τῶν προμελετῶν, περαιουμένης πάντως ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διετοῦς ὁλικῆς προθεσμίας. Ὁ δι' ἑκάστην περιοχὴν ὑποβαλλόμενος φάκελλος προμελέτης, δύναται νὰ περιέχῃ κεχωρισμένως τὴν προμελέτην ἑκάστου ἔργου τῆς περιοχῆς, δυναμένου αὐτοτελῶς νὰ ἐκτελεσθῇ.

12. On the basis of the topographical diagrams approved as above, the Contractor shall prepare his preliminary studies, wihich he will submit to the Employer separately for each area, and at intervalsof of at least two months, the submission of the preliminary studies being anyhow completed within the total time limit of two years according to paragraph 1 of this article. The dossier of the preliminary study submitted for each area, can contain separately the preliminary study of each work of the area that can be executed independently..

13. Αἱ προμελέται παραδοθήσονται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου εἰς τρία πλήρη ἀντίτυπα, τῶν ἀπαρτιζόντων ἕκαστον τούτων διαγραμμάτων, πινάκων, ἐκθέσεων κλπ. περικλειομένων ἐντὸς δερματίνης θήκης, διαστάσεων 0,21×0,31. Τῶν ἀντιτύπων τούτων, τὸ μὲν ἓν θὰ περιέχῃ τὰ διαγράμματα ἐπὶ διαφανοῦς ὑφάσματος ἐσχεδιασμένα, τὰ δὲ λοιπὰ δύο εἰς ἡλιότυπα ἀντίγραφα λευκοῦ βάθους. Ἅπαντα τὰ ἐν τοῖς διαγράμμασιν ἐνδεικτικὰ ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα, ἐπιγραφαὶ καὶ ὑπομνήματα γραφήσονται εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἡ σχεδίασις γενήσεται διὰ διαφόρων χρωμάτων, συμφώνως πρὸς ὑποδείγματα παραδοθησόμενα τῷ Ἀναδόχῳ.

13. The Contractor shall deliver the preliminary studies in triplicate copies, such files. containing all the above diagrams, tables, reports, etc., shall be in leather converings of the following dimensions 21 cm. x 31 cm.

The diagrams of the one copy to be draw non transparent cloth and the two remaining copies on heliotype with a white backround.

14. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς ἑκάστης προμελέτης, λογιζομένης ἀπὸ τῆς εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καταχωρίσεως τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναδόχου, δι' ἧς ὑποβάλλεται ἡ μελέτη, κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὴν ἔγκρισιν τῆς προμελέτης ταύτης, ἢ τὰς ἐπενεκτέας τροποποιήσεις ἢ τὴν ἀπόρριψιν αὐτῆς, τοῦ Ἀναδόχου ὑποχρεουμένου ὅπως ἀνασυντάξῃ τὴν προμελέτην συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης ὑπ' αὐτοῦ λογικῆς προθεσμίας, πάντως οὐχὶ μικροτέρας τοῦ τριμήνου.

14. All the data, the inscriptions on the diagrams with the explanations thereof, shall be in Greek, the drawings and taples shall be made in various colours according to models which shall be delivered to the Contractor by the Employer.

15. Ἐὰν ὁ Ἐργοδότης δὲν κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὴν ἐπὶ ὑποβληθείσης προμελέτης ἀπόφασιν αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω διμήνου προθεσμίας, δικαιοῦται ὁ Ἀνάδοχος νὰ θεωρήσῃ τὴν προμελέτην ὡς ἐγκριθεῖσαν. Εἰς τὴν ἀνωτέρω δίμηνον προθεσμίαν δὲν περιλαμβάνεται ὁ χρόνος, ὃν ὁ Ἀνάδοχος ὀφείλων διὰ τὴν παροχὴν αἰτηθησομένων τυχὸν ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου συμπληρωματικῶν πληροφοριῶν ἢ παρατηρήσεων.

15. Should the Employer fail to communicate to the Contractor his decision on the submitted preliminary study within the above-mentioned time-limit of two months, the Contractor has the right to consider the prelimianry study as apporved. The above mentioned two monthly perioddoes not include the time which the Contractor may require for rendering any supplementary information or observation which may be requested from him.

Ἄρθρον 4ον.

Ὁριστικαὶ μελέται.

1. Ἅμα τῇ ἐγκρίσει τῆς γενικῆς προμελέτης τῶν ἔργων ἑκάστης τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν ἢ ἅμα ὡς παρερχομένου ἀπράκτου τοῦ διὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς προμελέτης καθωρισμένου διμήνου χρονικοῦ διαστήματος ἤθελεν αὕτη θεωρηθῇ ὡς ἐγκριθεῖσα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων 14 καὶ 15 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίσῃ τὴν ὁριστικὴν μελέτην τῶν ἔργων ἑκάστης περιοχῆς.

Article 4.

Final Studies.

1. As soon as the gemeral preliminary study of the works of each area as specified in art. 1. has been approved, or as soon as in accordance with paragraphs 14 & 15 of the preceding article such study is considered as approved,on account of the two mon they period specified for the approval of such study having elapsed without any action, the Contractor shale prepare the final studies of the works of each area.

2. Αἱ ὁριστικαὶ μελέται θὰ ὑποβάλλωνται κεχωρισμένως δι' ἑκάστην περιοχὴν καὶ κατὰ δίμηνα τοὐλάχιστον χρονικὰ διαστήματα. ἡ δ' ὑποβολὴ ἁπασῶν τῶν ὁριστικῶν μελετῶν πρέπει νὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῷ Ἀναδόχῳ τῆς ἐγκρίσεως τῆς τελευταίας παρ' αὐτοῦ ὑποβληθείσης προμελέτης. Ἐὰν μὴ κοινοποιηθῇ τῷ Ἀναδόχῳ ἡ ἔγκρισις τῆς τελευταίας προμελέτης ἐντὸς τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφιον 14 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διμήνου χρονικοῦ διαστήματος, ἡ δεκαμηνος προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ συνόλου τῶν ὁριστικῶν μελετῶν λογίζεται ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἀνωτέρω διμήνου.

3. Αἱ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου καταρτιζόμεναι ὁριστικαὶ μελέται δι' ἑκάστην τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 περιοχῶν, θὰ περιλαμβάνωσι τὰ κάτωθι: διαγράμματα καὶ στοιχεῖα:

α') Χάρτην ὑπὸ κλίμακα 1 : 50.000, συνταχθησόμενον βάσει τῶν ὑπὸ κλίμακα 1 : 5000 τοπογραφικῶν φύλλων, ἐφ' οὗ θὰ ἐνδείκνυται ἡ γενικὴ διάταξις πάντων τῶν διὰ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν προβλεπομένων ἔργων.

β') Τὰ ὑπὸ κλίμακα 1:5000 τοπογραφικὰ φύλλα, ἐφ' ὧν ἔσονται ἐσχεδιασμένα δι' ἐρυθροῦ χρώματος ἅπαντα τὰ ἐκτελεστέα ἔργα μετὰ πάσης ἐν κατόψει χρησίμου ἐνδείξεως.

γ') Κατὰ μῆκος τομὰς ὑπὸ κλίμακα 1:5000 διὰ τὰ μήκη καὶ 1:100 διὰ τὰ ὕψη τῶν διευθετουμένων ποταμῶν, παραποτάμων καὶ χειμάρρων καὶ τῶν διωρύγων ἐξυγιάνσεως καὶ ἀρδεύσεως, μετὰ πάντων τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα στοιχείων, ἤτοι ἀναχωμάτων τῶν διευθετουμένων κοιτῶν, ἀναβαθμῶν, φραγμάτων, γεφυρῶν κλπ.

δ') Κατὰ πλάτος τομὰς ὑπὸ κλίμακα 1:100, τάς τε φυσικὰς καὶ τὰς προτεινομένας νέας, τῶν διευθετουμένων ροῶν, τῶν διωρύγων ἀρδεύσεως καὶ ἐξυγιάνσεως καὶ τῶν ἀγωγῶν παροχετεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως τοῦ διὰ τὰς ὑδροηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ὕδατος, μετὰ πάντων τῶν ὡς ἀνωτέρω σχετικῶν πρὸς τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα στοιχείων.

ε') Κατόψεις, προόψεις καὶ τομὰς ὁριζοντίους, κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, ἁπάντων τῶν προτεινομένων τεχνικῶν ἔργων, ὑπὸ κλίμακα τοὐλάχιστον 1:200, μετὰ διαγραμμάτων λεπτομερείας ὑπὸ κλίμακα 1:10 διὰ τὰς εἰδικὰς κατασκευάς, ἀναγραφομένων εἰς πάντα τὰ διαγράμματα τῶν ὑψομέτρων καὶ πασῶν τῶν διαστάσεων τῶν χρησίμων διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν προμετρήσεων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

στ') Διαγράμματα καὶ πίνακας στατικοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τεχνικῶν ἔργων.

ζ') Λεπτομερῆ προμέτρησιν, ἀνάλυσιν τιμῶν, τιμολόγιον, προϋπολογισμὸν καὶ συγγραφὴν ὑποχρεώσεων.

η') Γενικὴν ἔκθεσιν, ἐν ᾗ θὰ ἐκτίθηται ἡ ὑδρολογικὴ κατάστασις τῆς ἐν ᾗ τὰ ἔργα ὑδραυλικῆς περιοχῆς, τὸ γενικὸν σύστημα τῶν ἀντιπλημμυρικῶν, ἐξυγιαντικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων, τὰ στοιχεῖα τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, οἱ ὑπολογισμοὶ ἐφ' ὧν ἐβασίσθησαν ταῦτα καὶ αἱ μελετηθεῖσαι γενικῶς συγκριτικαὶ λύσεις μετὰ τῆς σχετικῆς δι' ἑκάστην λύσιν κατὰ προσέγγισιν δαπάνης.

θ') Οἰκονομικὴν μελέτην, ἐν ᾗ θὰ ἐκτίθηται τὸ ἀπὸ οἰκονομολογικῆς ἀπόψεως σύμφορον τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, βάσει ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων δαπανῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς προσδοκωμένης ὠφελείας. Καὶ διὰ μὲν τας δαπάνας ληφθήσεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὸ δαπανηθησόμενον διὰ τὰ ἔργα ποσόν, ἀλλὰ καὶ οἱ μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων διάμεσοι τόκοι καὶ τ' ἀπαιτούμενα ποσὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τοκοχρεωλυσίου τοῦ διὰ τὰ ἔργα κεφαλαίου, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν θὰ ἐπαρκῶσι πρὸς τοῦτο αἱ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων πρόσοδοι. Διὰ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἔργων προσγενησομένην ὠφέλειαν ληφθήσονται ὑπ' ὄψιν αἱ πιθαναὶ πρόσοδοι, βάσει τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ συνθηκῶν ἀποδόσεως κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων χρόνον. Διὰ τὸν ἀκριβῆ ὑπολογισμὸν τῶν ἀνωτέρω θὰ ὑπολογισθῇ καὶ θ' ἀναγραφῇ ἐν τῇ οἰκονομικῇ μελέτῃ καὶ ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη πρὸς συντήρησιν τῶν ἔργων.

2. The final studies will be submitted separately for each area and at intervals of at least two months, and the submission of all the final studies shall be completed within 10 months from the communication of the approval of the last preliminary study submitted by the Contractor. In case the approval of the last preliminary study would not be communicated to the Contractor within the time-limit of two months as per paragraph 14 of the preceeding art., the time limit of 10 months for the sudmission of the whole of the final studies shall be calculated as from the expiration of the above 2 months.

3. The final studies to be perpared by the Contractor for each area as per art. 1 shall include the following diagrams and data :

a) A map on a scale of 1 : 50.000 drawn-up on the basis of the topographical plans on a scale of 1 : 5.000 and on which shall be shown the general layout of the whole of the works of the provided in the final studies.

b) The topographical sheet on a scale of 1 : 5.000, on which all the works to be executed shall be marked in red, with any neceassry indication of the plan.

c) Longitudinal sections on a scale of 1:5,000 for the lengts and 1:100 for heights of the rivers to be remodelled, of the tributaries, torrents, drainage and irrigation canals with all data relative to theworks to be executed (embankments of the beds to be remodelled, bridges, dams, etc).

d) Cross-sections on a scale of 1:100, both existing and proposed, of the streams to be remodelled, of the dra nage, and irr gation canals, and of the adduct on and evacuation canals of the water for the hydroelectric installations, with all the data as above relative to the works to be executed.

e) Horizontal projections, views and horizontal sections, long and cross sections of all techical works proposed under a scale of at least 1:200, together with detailed d agrams under a scale of 1:10 for the special construct ons' All diagrams bearing the figures of height above the sea level and all the dimensions useful fo the control of the estimates of quantities and the execution of the works.

f) Diagrams and tables of static calculations of the technical works.

g) Detailed estimate of quantities. analysis of prices, price-list. estimated cost, and specification.

h) A general report in which shall be set forth the hydrological conditions of the hydraulic areaswhere the works will be constructed, the general system of anti-flood, reclamation and irr gation works, the genera' data for the hydrolog'cal nstallations, the calculations on the basis of which the latter have been calculated, as well as the comparative solutions which have been generally studied together with the approximate cost for each solution.

i) A financiel report, in which shall be exposed the financiel advantages through the execution of the works having regard on the one hand to the cost of the works to be executed and, on the other hand, to the benefit which is expected theretrom.

As regards the cost not only the amounts to be expended for the works shall be taken into consideration but also the intermediate interest up to the completion of the works and the amounts necessary to complete the amortizations of the capital necessary for the works, up to the time when the revenues ensuing from the execution of the works shall suffice therefor.

As regards the benefit to be derived from the works, the probable revenue shall be taken into consideration reckoned on the basis of the conditions of yield prevailling in the district prior to the execution of the works. In view of the accurate calculation of the above, the necessary expenditure for the maintenance of the works shall be also reckoned and mentioned in the financial report.

4. Αἱ ὁριστικαὶ μελέται παραδοθήσονται εἰς τριπλᾶ ἀντίτυπα, τηρουμένων τῶν αὐτῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου 13 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Πλὴν ὅμως τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ ἐκείνῳ ἀναγραφομένων, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως εἰς ἑκάστην ὁριστικὴν μελέτην ἐπισυνάψῃ ἀνὰ δύο ἐπὶ πλέον ἀντίτυπα τοῦ χάρτου ὑπὸ κλίμακα 1:50.000 καὶ τῶν ὑπὸ κλίμακα 1:5.000 τοπογραφικῶν φύλλων. Τὸ ἓν τῶν ἀντιτύπων τούτων ἔσται ἐσχεδιασμένον ἐπὶ χάρτου ἐνισχυμένου δι' ὀθόνης, τὸ δ' ἕτερον ἐπὶ διαφανοῦς ὑφάσματος. Εἰς τὰ ὡς ἄνω ὅμως δύο ἐπὶ πλέον ἀντίτυπα δὲν θὰ χαραχθῶσι τὰ προτεινόμενα ἔργα.

5. Διὰ τὴν ἔγκρισιν, τροποποίησιν, ἀπόρριψιν καὶ ὑποβολὴν ἐκ νέου τῶν ὁριστικῶν μελετῶν ἐφαρμόζονται αἱ διὰ τὰς προμελέτας διατάξεις τῶν ἐδαφίων 14 καὶ 15 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

"Αρθρον 5.

Πληρωμὴ μελετῶν.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἁπάσας τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων τοπογραφικῶν καὶ ἄλλων ἐργαλείων καὶ τῶν ὑλικῶν σημάνσεως τῶν διαφόρων σημείων, διὰ τὴν προμήθειαν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν παλιρροιογράφων, λιμνομέτρων καὶ βροχομέτρων, διὰ τὰς προσωρινὰς ἐγκαταστάσεις τῶν συνεργείων του, διὰ τὴν πληρωμὴν μηχανικῶν, τοπογράφων, βοηθῶν, ἐπιστατῶν, φυλάκων καὶ ἐργατῶν, τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὰς ἐν τῷ πεδίῳ ἐργασίας καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν μηχανικῶν, τοπογράφων, βοηθῶν καὶ σχεδιαστῶν διὰ τὰς ἐν τῷ γραφείῳ ἐργασίας, διὰ τὰ ὁποιαδήποτε ἐνοίκια γραφείων, τὸν φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ ὑπηρεσίαν αὐτῶν, τὴν γραφικὴν καὶ σχεδιαστικὴν ὕλην καὶ διὰ πᾶσαν οἱασδήποτε φύσεως παρομαρτοῦσαν ἐργασίαν πρὸς ἐκπόνησιν τῶν προμελετῶν καὶ ὁριστικῶν μελετῶν, μὴ ρητῶς τυχὸν ἐν τοῖς ἀνωτέρω κατονομαζομένην, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τῆς τελευταίας ὁριστικῆς μελέτης ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου, ὅστις οὐδεμίαν ἀπολύτως ἑτέραν δαπάνην θὰ ὑποστῇ, πλὴν τῆς ἐν τοῖς κατωτέρω ὁριζομένης ἀποζημιώσεως τοῦ Ἀναδόχου.

2. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον διὰ τὰς πρὸς ἐκπόνησιν τῶν προμελετῶν καὶ ὁριστικῶν μελετῶν γενησομένας ὑπ' αὐτοῦ δαπάνας, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον, διὰ τὰ ἐπισφαλῆ ἔξοδα καὶ τὸ ὄφελος αὐτοῦ, τὰ κατωτέρω ποσοστά, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τοῦ ποσοῦ δαπάνης τῶν ἔργων, ὡς αὕτη καθορισθήσεται ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ἐγκριθησομέναις ὁριστικαῖς μελέταις.

α') Διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν προμελετῶν καὶ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἔργων, ποσοστὸν πέντε δέκατα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (0,5 ο)ο) ἐπὶ τῆς ἐγκριθησομένης ἀξίας τῶν ἔργων.

β') Διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν προμελετῶν καὶ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν τῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Κρήτῃ ἔργων ποσοστὸν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (2 ο)ο) ἐπὶ τῆς ἐγκριθησομένης ἀξίας τῶν ἔργων.

3. Εἰς τὸν Ἀνάδοχον προκαταβάλλεται διὰ τὰς δαπάνας αὐτοῦ καὶ ἔναντι τῆς συνολικῆς ἀποζημιώσεώς του, ποσὸν λιρῶν Ἀγγλίας ἓξ χιλιάδων (6.000) κατὰ δίμηνον καὶ μέχρι συμπληρώσεως ποσοῦ τριάκοντα ἓξ χιλιάδων (36.000) λιρῶν Ἀγγλίας, ὁπότε παύουσιν αἱ καταβολαί, πλὴν ἐὰν ὁ Ἐργοδότης ἤθελε κρίνει ἐκ τῶν ὑποβληθησομένων προμελετῶν ἢ

As regards the benefit to be derived from the works, the probable revenue shall be taken into consideration reckoned on the basis of the conditions of yield prevailling in the district prior to the execution of the works. In view of the accurate calculation of the above, the necessary expenditure for the maintenance of the works shall be also reckoned and mentioned in the financial report.

4. The final studies shall be submitted in three copies the dispositions of paragraph 13 of the preceeding article being applied. Besides the items described in that paragraph, the Contractor shall attach to each final study two more copies of the map under scale of 1:50.000 and of the topographical ctheets under scale of 1:5.000. One of such copies to be drawn on cloth reinforced paper, and the other on transparent cloth. On such additionai two popies the works proposed shall not be marked.

5. The dispositions of paragraphs 14 & 15 of the preceding article concerning the preliminary studies shall apply as regards the approval, modification, rejection and resubmission of the final studies.

Article 5.

Payment of studies.

1. The Contractor shall make all the necessary disbursements for the purchace of the necessary topographical and other instruments and of the materials for marking the various points, fot the purchase and installation of the tide-markers, lake level markers and rainfall markers, for the provisional installation of his gangs, for the payment of Engineers, topographers, assistants, foremen, watchmen and workmen, required for the field work, and for the payment of the engineers, topographers, assistants and draughstmen for the office work, for any office rents, lighting, heating and service thereof, the stationery and drawing material and for any work of any nature relative to the preparation o the preliminary and the final studies, which may have been specified in the foregoing, as from the date of which this contract will come inte force till the date of the approval of the last final study by the Employer, who will not be subject to absolutely any other expenditure, except the Contractor's remuneration specified below.

2. The employer shall pay to the Contrctor for the expenditure incurred by him in the preparation of the preliminary and the final studies referred-to in the preceeding paragraph, for sundry expenses and his fee, the following percentages, which will be calculated on the amount of the expenditure of the works, as this will be specified in the final studies, which will be approved by the Employer.

a) For the preparation of the preliminary and the final studies of the works of Thesslay, a percentage of one half of one percent (0.5 o)o) on the approved cost of the works.

b) For th preparation of the preliminary and the final studies of the Works of Epirus and Crète a precentage of two per cent (2 o)o) on the approved cost of the works.

3. The Contractor shall receive an advance for his expenditure and against his total remuneration, an amount of Six Thousand Pouds Sterling (L. 6.000) payable every two months, and up to the completion of an amount of thirty six thousand Pounds (L. 36.000), when the advances cease, except, if the Employer should

ὁριστικῶν μελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει στοιχείων τῆς ἐργασίας τοῦ Ἀναδόχου, ὅτι δύναται, κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν, νὰ χορηγήσῃ καὶ ἑτέρας προκαταβολάς. Ἡ πρώτη καταβολὴ γενήσεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως κατὰ τὴν ἀνάληψιν ἑκάστης δεκαημέρου καταβολῆς παραδώσῃ εἰς τὴν ἐξοφλήσουσαν Ἀρχὴν ἢ Τράπεζαν, πρὸς ὑποβολὴν τῷ Ἐργοδότῃ, ἐγγυοδοτικὴν ἐπιστολὴν ἀνεγνωρισμένης Τραπέζης ἐν Ἑλλάδι, ἰσόποσον τῷ παρ' αὐτοῦ ἀναλαμβανομένῳ ποσῷ. Τὰς ἀνωτέρω ἐγγυοδοτικὰς ἐπιστολὰς δικαιοῦται ν' ἀναλάβῃ ὁ Ἀνάδοχος ἅμα τῇ ἐγκρίσει ἁπασῶν τῶν προμελετῶν.

4. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς τελευταίας ὁριστικῆς μελέτης, ἢ ἀφ' ἧς αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐγκριθεῖσα, ὑποχρεοῦται ὁ Ἐργοδότης ἵνα κανονίσῃ τὸν λογαριασμὸν τοῦ Ἀναδόχου καὶ ἀποπληρώσῃ αὐτόν.

Ἄρθρον 6.

Ἐκτέλεσις τῶν ἔργων.

1. Ἐὰν ὁ Ἐργοδότης ἀποφασίσῃ ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς τελευταίας προμελέτης τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἢ πλειόνων ἢ καὶ ἁπάντων τῶν ἔργων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν, τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου μελετηθησομένων, δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὸν Ἀνάδοχον, ὅστις ὑποχρεοῦται ν' ἀναλάβῃ ταύτην ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, ἐξαιρουμένων τῶν ἐκτελουμένων συνήθως προσωρινῶν ἔργων, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων οὐδὲν δικαίωμα ἀποκλειστικότητος ἔχει ὁ Ἀνάδοχος.

2. Παρερχομένης τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας τῶν δέκα ἐτῶν, ὅ τε Ἐργοδότης καὶ ὁ Ἀνάδοχος ἀπόλλυσι πᾶν δικαίωμα καὶ λύονται πάσης ὑποχρεώσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μὴ μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἀνατεθέντων εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἔργων.

3. Δύο μῆνας ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἀναθέσεως τῆς ἐκτελέσεως οἱουδήποτε ἔργου, θὰ καθορισθῇ ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, κανονιζόμενος ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους, τῶν τυχὸν εἰδικῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ἔργου συνθηκῶν καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ τὴν σύνταξιν τῶν τυχὸν ἀναγκαιούντων κτηματολογικῶν διαγραμμάτων καὶ πινάκων καὶ τὴν διενέργειαν τῶν ἀπαλλοτριώσεων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφ. 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 7, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερβῇ τοὺς ὀκτὼ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου. Ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ θὰ καθορίζηται καὶ ὁ χρόνος ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου, ἀναλόγως πρὸς τὸ ἐκ τοῦ προγράμματος ἐκτελέσεως τῆς οἰκείας μελέτης ὑπολογιζόμενον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 7.

Ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις.

1. Τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργων ὄντων δημοσίας ἀνάγκης καὶ ὠφελείας, ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸν Ἀνάδοχον εἰς τὰ γήπεδα, ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα, προβαίνων ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν χρησίμων διὰ τὰ ἔργα ἰδιοκτησιῶν, καὶ δὴ ὁριστικὴν μὲν διὰ τὰς ἰδιοκτησίας ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα, προσωρινὴν δὲ διὰ τὰς ἰδιοκτησίας, αἵτινες χρησιμοποιηθήσονται εἴτε διὰ τὴν κατασκευὴν προσωρινῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ ὁδῶν πρὸς μεταφορὰν οἱωνδήποτε ὑλικῶν, εἴτε πρὸς κατασκευὴν ὁδῶν προσπελάσεως εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς θέσεις προμηθείας τῶν ὑλικῶν, εἴτε

judge from the preliminary and final studies submitted and from the general data of the Contractor's work, that he may, at his absolure judgment, grant funther advances. The first advance will be paid within one month from the date on which this contract will come into force. The Contractor shall on receipt of each two monthly advances deliver to the paying authority or Bank tor submission to the Employer a letter of guarantee ofa recognided Bank in Greece for an amount equal to that received by thim. The Contractor will have the right to have the above letters of guarantee returned to him upon the approval of all the preliminary studies.

4. The Employer shall settle and acquit the Contractor's account within one month from the approval of the last final study or from the date such study may be considered as approved.

Article 6.

Execution of the Works.

1. Should the Employer deci de, within ten years from the date of approval of the last preliminary study, to proceed with the execution of one or ofseveral or of all the works in the areas as per art, 1, to be studied by the Contractor, he has the right and is obliged to entrust the execution to the Contractror who shall undertake such execution under the terms of this contract, with the exception of the provis onal works usually executed, for the execution of which the Contractror shall have no right of exclusiveness.

2. Should the above period of 10 years elapse both the Employer and the Contracter lose all their rights and are free from any obligation as to the execution of the works that will not have. been entrusted to the Contractor at that date.

3. Two months after the execution of any work is entrusted to the Contractor, the Emploger shall specify in writing the time of commencement of the works, to be arranged according to the season, to any special local conditions, and in consideration of the time required for the preparetion of any necessary cadestral diagrams and tables and for the carrying out of the expropriations, according to the dispositions of para, 2, 3, & 4 of art. 7 below. But the said time limit for... the commencement of the works shall not exeed eight months from the date of the document charging the Contractor with the execution of the wosks. The same document will also specify the time limit for the completion of the work, in accordance to the time of duration of the workes calculated from the programme of execution of the respective study.

Article 7.

Compulsory Expropriations.

1. The Works referred to in this Contract being of public necessity and utility, the Employer shal place the Contractor in possession of the lands on which the works will be executed, proceeding, if necessary, in accordance with the laws in force to the compulsory expropriation of the properties required for the works, that is, permanent expropriation of the properties on which the Works are to be executed and temporary expropriation of the proporties which will be used either for the construction of provisional railways and roads for the transportation

πρὸς ἀπόληψιν λίθων, χωμάτων, ἄμμου ἢ ἄλλων χρησίμων ὑλικῶν, εἴτε δι' ἑτέραν συναφῆ πρὸς τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα χρῆσιν. Ἐὰν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ἔργων ἀπαιτηθῇ καὶ ἡ προσωρινὴ ἢ ὁριστικὴ σύστασις δουλειῶν διέδου ἢ ἄλλου τινὸς προορισμοῦ ἢ περιεχομένου, εἴτε ἡ προσωρινὴ ἢ ὁριστικὴ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ὑπαρχουσῶν τυχὸν δουλειῶν βοσκῆς ἢ δικαιωμάτων ἁλιείας καὶ ἀπολήψεως ὕδατος χρησιμοποιουμένου πρὸς ἄρδευσιν ἢ ἄλλον τινὰ σκοπόν, εἴτε καὶ οἱωνδήποτε ἄλλων δουλειῶν καὶ δικαιωμάτων, καὶ τούτων τὴν ἀναγκαστικὴν σύστασιν δουλείας ἢ ἀπαλλοτρίωσιν ὑποχρεοῦται νὰ διενεργήσῃ ὁ Ἐργοδότης ἐντὸς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προθεσμίας.

2. Αἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπαλλοτριώσεις γενήσονται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάναις τοῦ Ἐργοδότου καὶ συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἰσχυούσας διατάξεις.

3. Ὅπως ἐκτελέσῃ ὁ Ἐργοδότης τὴν ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται ὁ Ἀνάδοχος ἵνα ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ἐργοδότην, τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 6 ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως ἑκάστου ἔργου, τριπλοῦν ἀντίτυπον κτηματολογικοῦ διαγράμματος μετὰ πίνακος τῶν διὰ τὰ ἔργα χρησίμων προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς ἰδιοκτησιῶν. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως, πρὸς διευκόλυνσιν καὶ ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐκπονήσεως τῶν κτηματολογικῶν διαγραμμάτων καὶ πινάκων, διορίσῃ, ἰδίᾳ δαπάνῃ, εἰδήμονα ἀντιπρόσωπον, ἵνα βοηθήσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀναδόχου.

4. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῷ τῶν κτηματολογικῶν διαγραμμάτων καὶ πινάκων ἐγκαταστήσῃ τὸν Ἀνάδοχον εἰς τὰ χρήσιμα αὐτῷ γήπεδα καὶ παραδώσῃ αὐτῷ τὴν σχολαίαν νομὴν τούτων. Ἐν περιπτώσει βραδύτητος περὶ τὴν παράδοσιν τῆς σχολαίας νομῆς, ἡ προθεσμία ἐνάρξεως τῶν ἔργων παρατείνεται κατὰ χρόνον ἀνάλογον, πάντως οὐχὶ μικρότερον τῆς καθυστερήσεως τοῦ Ἐργοδότου εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὴν σχολαίαν νομὴν τῶν χρησίμων διὰ τὰ ἔργα ἰδιοκτησιῶν.

5. Ὁ Ἐργοδότης θὰ καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν κτηματολογικῶν διαγραμμάτων καὶ πινάκων τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας διὰ τοὺς τοπογράφους, βοηθούς, ἐπιστάτας, ἐργάτας, ὑλικὰ διὰ τὰς τυχὸν ἀπαιτουμένας σημάνσεις, σχεδιαστὰς καὶ σχεδιαστικὴν ὕλην καὶ ἐπὶ τῶν δαπανῶν τούτων ποσοστὸν δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10 ο)ο) λόγῳ γενικῶν δαπανῶν καὶ ὀφέλους. Σαφῶς καθορίζεται ὅτι πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι καὶ ἀμοιβαὶ δὲν θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὰς δαπάνας ἀξίας ἔργων τῆς περιοχῆς ἣν ἀφορᾷ ἕκαστον κτηματολόγιον.

Ἄρθρον 8.

Προθεσμία ἐνάρξεως ἐργασιῶν.

1. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δι' ἕκαστον ἔργον ὁρισθείσης ἡμέρας πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἐκτελέσεως αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς παρούσης καὶ ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔχει συντελεσθῇ ἡ παράδοσις τῷ Ἀναδόχῳ τῆς σχολαίας νομῆς τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων χρησίμων ἰδιοκτησιῶν, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ἵν' ἄρξηται τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

2. Ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως ἔργου τινὸς δι' ὑπεργολαβίας, ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τοῦ ἔργου τούτου λογίζεται διὰ τὸν Ἀνάδοχον ἡ ἡμέρα τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως τῆς εἰς τὸν ἐργολάβον ἀναθέσεως τοῦ ἔργου, ἀπὸ

of any sort of material, or for the establismment of roads of access to the works and the sites for supply of material, or for quarrying stone, obtaining earth sand or other usefnl material, or for any other purpose relative to the works to be executed. If, for the execution and maintenance of the Works, it should be reqoired to obtain a temporary or permanent right of way, or to create rights for any other purpose or of any other description, or to obtain the temporary or permanent compulsory expropriation of any existing grazing easements or rights of fishing or of the use of water either for irrigation or any other purpose as well as of any other easements or rights, the Employer within the time timit referred to in this article, shall cause the compulsory expropriation of such rights or create compulsory easements.

2. The compulsory expropriation above referred to shall be effected by and at the expense of the Employer in accordance with the laws in force concerning compulsory expropriations.

3. In order that the Employer may carry out this obligation, the Contractor shall submit, 3 months before the commencement of the execution of each work according to the dispositions of paragraph 3 of article 6, to the Minister of Communications in triplicate a cadastral plan and a descriptive list of the lands temporarily or permanently required for the Works. In order to facilitate and expedite the preparation of the plans and lists referred to in this article, the Employer shall at his own expense appoint a qualified representative to assist the technical staff of the Contractor.

4. The Employer, within three months from the date of submission of the cadastral plans, and diagrams shall place the Contractor in possession of the lands required by the latter and shall deliver to the Contractor the unmolested possession. In case of delay in the delivery of the possession, the time limit for the commencement of the works is extented proportionately the extention not being anyhow less than the Employer's delay to place the Contractor ine the unmolested posession of the properties necessary for the works.

5. The Employer shall pay to the Contractor for the preparation of the cadastral plans and tables, the expenditure required for topographers, assistants, foremen, workmen, materials for any required markings on the ground, draughtsmen and drawing materials and on these expenses a percentage of ten percent (10 o)o) for general expen ses and profit.

It is clearly specified that all the above mentioned expenses and profits shall not be included in the expenses of «Cost of the Works» of the area concerned in each cadastral plan.

Article 8.

Time limit for the commencement of the works.

1. Within 10 days from the date specified for the commencement of the execution of each work according to the dispositions of paragraph 3 of article 6 sereof, and on the understanding that the Contractor hhall have been delivered the unmolested possession of the properties required for the Works, the Contractor shall commence the execution of the Works.

2. Should a work be executed by sub-contract, the date of commencement of the execution of this work, as far as the Gontractor is concerned, shall be consiapred to be the date on which the approval of the result

τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης λογίζεται τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δεκαήμερον.

"Αρθρον 9.

Παράτασις προθεσμιῶν.

1. Ἐὰν δι' ἀποχρώντως δεδικαιολογημένους λόγους, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ἐργοδότην, ὁ Ἀνάδοχος ὑπερβῇ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δεκαήμερον προθεσμίαν πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν, δύναται ὁ Ἐργοδότης νὰ χορηγήσῃ παράτασιν τῆς προθεσμίας, οὐχὶ ὅμως ἀνωτέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν.

2. Διὰ πᾶσαν βραδύτητα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἐργασιῶν, ὀφειλομένην εἴτε εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἴτε εἰς τὴν μὴ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ὁριζομένων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, σχέσιν ἐχουσῶν μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, εἴτε εἰς οἱανδήποτε αἰτίαν, διαφεύγουσαν τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀναδόχου, ἐξ ἧς βραδύτητος ἐπέρχεται καθυστέρησις εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, ἡ σχετικὴ προθεσμία ἀποπερατώσεως παρατείνεται κατὰ χρόνον ἀνάλογον καὶ εὔλογον, τοὐλάχιστον δ' ἴσον κρὸς τὸν χρόνον καθ' ὃν διήρκεσεν ἡ ἐπενεγκοῦσα τὴν βραδύτητα αἰτία.

3. Ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως ἐργασιῶν δι' ὑπεργολαβίας, ἡ προθεσμία ἀποπερατώσεως, ἡ καθοριζομένη ἐν τῇ σχετικῇ μετὰ τοῦ ὑπεργολάβου συμβάσει, παρατείνεται ὡς πρὸς τὸν Ἀνάδοχον μόνον ἐφ' ὅσον ἡ καθυστέρησις δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ Ἀναδόχου.

4. Ἐὰν λόγῳ αὐξήσεως τῶν ποσοτήτων τῶν διαφόρων ἐργασιῶν τούτων, ἢ λόγῳ ἐκτελέσεως ἐργασιῶν μὴ προβλεφθεισῶν εἰς τὰς ὁριστικὰς μελέτας, ἢ λόγῳ τροποποιήσεως τοῦ προγράμματος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἐπιβάλλεται ἡ παράτασις τῆς προθεσμίας ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, ὁ χρόνος τῆς παρατάσεως ταύτης καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου.

5. Εἰς τὸν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον καθοριζόμενον χρόνον παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν ἀποπερατώσεως, δὲν περιλαμβάνονται τὰ χρονικὰ διαστήματα διακοπῶν, μὴ ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ Ἀναδόχου ἢ εἰς ἀνωτέραν βίαν, τῶν προθεσμιῶν ἀποπερατώσεως, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, παρατεινομένων κατὰ χρόνον ἴσον πρὸς τὸν χρόνον τῶν ὡς ἄνω διακοπῶν.

"Αρθρον 10.

Κακοτεχνίαι.— Ἐλαττωματικὰ ἔργα. — Ὑπερβάσεις.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα οὐ μόνον συμφώνως πρὸς τὰ ἐγκεκριμένα διαγράμματα, τὰς σχετικὰς συγγραφὰς τῶν ὑποχρεώσεων, τοὺς κανόνας τῆς τέχνης καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπον οἰκονομικόν, ἐντὸς δὲ τῆς ἐγκριθείσης δαπάνης, κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως ἐφικτόν, καταβάλλων τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν ὡς ἐὰν ἐξετέλει ἴδια αὐτοῦ ἔργα. Δὲν δικαιοῦται ὅμως ὁ Ἀνάδοχος νὰ ἐπιδιώξῃ μείωσιν δαπάνης ἢ οἱανδήποτε οἰκονομίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει, ἐπὶ ζημίᾳ τῆς καλῆς κατασκευῆς ἢ τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν ἔργων, ἐκτὸς ἐὰν ρητῶς τοῦτο ἐγκρίνει ὁ Ἐργοδότης.

2. Πᾶσα κακοτεχνία ἢ πᾶν ἐλαττωματικὸν ἔργον, ὑποπίπτοντα εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων, καθ' οἱανδήποτε στιγμήν, μέχρι τῆς ὁριστικῆς τῶν ἔργων παραλαβῆς, ἢ παρατηρούμενα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν προσωρινῆς ἢ ὁριστικῆς παραλαβῆς, ὑποδεικνύονται ἀμελητὶ καὶ ἐγγράφως τῷ Ἀναδόχῳ, ὅστις ὑποχρεοῦται ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὰ ἐλαττωματικὰ ἔργα ἢ ἐπανορθώσῃ τὰς κακοτεχνίας ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃν βαθμὸν ἤθελε κριθῇ τοῦτο ἀναγκαῖον ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου καὶ ἐφ' ὅσον τὸ κακότεχνον ἢ ἐλαττωματικὸν ὀφείλεται εἰς πρόθεσιν ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν τοῦ Ἀναδόχου.

3. Ὁ Ἀνάδοχος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς κατὰ τὰς διαστάσεις ἢ τὰς ποσότητας τῶν ἐργασιῶν ὑπερβάσεις ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἐγκεκριμένων ἔργων, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπερβάσεις αὗται ὀφείλονται εἰς πρόθεσιν ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν τοῦ Ἀναδόχου καὶ δὲν δικαιολογοῦνται ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἔργων ἢ ἐξ εἰδικῶν συνθηκῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐπιβαλλουσῶν ἐκ λόγων τεχνικῶν τὴν ὑπέρβασιν. Ὁ Ἀνάδοχος ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης δι' ὑπερβάσεις ἃς ὑπέδειξεν ὡς ἀναγκαίας εἰς τὸν ἐπόπτην τῶν ἔργων καὶ ὧν τὴν ἔγκρισιν ἐζήτησεν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκοινοποιήθη αὐτῷ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας, ἡ ἔγκρισις, τροποποίησις ἢ ἀπόρριψις τῶν προτάσεων αὐτοῦ.

4. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Ἀνάδοχος ἀμφισβητεῖ τὸ κακότεχνον ἢ ἐλαττωματικόν, ἢ ἀδικαιολόγητον τῶν κατὰ διαστάσεις ἢ ποσὸν ἐργασιῶν ὑπερβάσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει οἱουδήποτε ἔργου, κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζόμενα, ἢ ἐὰν ἀμφισβητῇ τὴν σχετικῶς πρὸς ταῦτα εὐθύνην του, ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς κοινοποιηθῶσιν αὐτῷ αἱ σχετικαὶ παρατηρήσεις τοῦ Ἐργοδότου ὑποβάλῃ αὐτῷ, διὰ τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων, τὰς ἐνστάσεις ἢ ἀντιρρήσεις του, τοῦ Ἐργοδότου ὑποχρεουμένου ὅπως ἀποφανθῇ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἐνστάσεων ἢ ἀντιρρήσεων τοῦ Ἀναδόχου. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Ἀνάδοχος δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐργοδότου, ἡ διαφωνία λύεται ὑπὸ τῆς διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένης διαιτησίας.

"Αρθρον 11.

Ὑποχρεώσεις τοῦ Ἀναδόχου πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν μηχανικῶν καὶ λοιπῶν μέσων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων καὶ ἀντίστοιχοι ὑποχρεώσεις τοῦ Ἐργοδότου.

1. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν τῶν εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἀνατεθησομένων ἔργων ὁ μὲν Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐξεύρῃ, συμφώνως πρὸς τὰ κατωτέρω πάντα τ' ἀπαιτηθησόμενα μηχανήματα, ἐργαλεῖα καὶ μεταφορικὰ μέσα καὶ πάντα τὰ πρὸς λειτουργίαν αὐτῶν ἀπαιτούμενα ὑλικά, μεταφέρῃ δὲ καὶ ἐγκαταστήσῃ αὐτὰ εἰς τὸν τόπον τῶν ἔργων, ἅμα δ' ἐξεύρῃ καὶ διαθέσῃ ἅπαν τὸ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀπαιτούμενον τεχνικόν, βοηθητικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, ὁ δ' Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως διαθέσῃ τοὺς διὰ τὴν τοποθέτησιν καὶ λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων καὶ τῶν διαφόρων ἐγκαταστάσεων ἀπαιτουμένους χώρους καὶ νὰ καταβάλῃ ἁπάσας τὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀπαιτουμένας δαπάνας καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ Ἀναδόχου, κατὰ τὰ ἐν τοῖς κατωτέρω λεπτομερῶς ὁριζόμενα.

2. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, πάντα τὰ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἐργοδότου ἀνήκοντα μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ὑλικὰ καὶ ἐφόδια ἐν γένει, ἐφ' ὅσον ταῦτα κριθῶσι κατάλληλα, παραλαμβάνων αὐτὰ διὰ ταυτικοῦ πρωτοκόλλου ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου καθορισθησομένου τόπου καὶ μεταφέρων, ἐπισκευάζων καὶ ἐγκαθιστῶν ταῦτα εἰς τὸν τόπον τῶν ἔργων, ἁπασῶν τῶν πρὸς τοῦτο δαπανῶν καταλογιζομένων εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων.

3. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ μηχανήματα κλπ. ἐκτιμῶνται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐργοδότου καὶ ἑνὸς τοῦ Ἀναδόχου, τῆς τυχὸν διαφωνίας αὐτῶν λυομένης κατὰ τὰς περὶ διαιτησίας διατά-

of the adjudication to the sub-contractor shall have been communicated to the Contractor, and from that date the 10 days time limit of the preceeding paragraph shall apply.

Article 9.

Extention of time limits.

1. If for any reason which may be satisfactorily justified, the recognition of which rests exclusively with the Employer, the Contractor, should exceed the ten (10) days time limit for the beginning of the Works referred to in the above article, the Minister of Communications may extend such time by a maximum period of thirty days.

2. On account of any delay in the Works which may be due either to force majeure or owing to the non-execution by the Emploter of any of the obligations imposed on him by this contract relative to the execution of the works, or to any other reason which is out of the Contrator's control, from which actual delay has been occasioned in the completion of the Works, the respective period of time is extended by a proportionate and reasonable period of time equal at least to the duration of the cause of the delay.

3. In the case of execution of works by sub-contract the time limit for completion specified in the respective contract with the sub-contractor, is extended as regards the Contractor only as long as the delay is not caused by the Contractor.

4. In case the extension of the time-limit for completion of the works is made necessary on account of the increase of quantity of the various works, or on account of a change in the way of construction oc same, or on account of the execution of works not foreseen in the final studies, or on account of modification of the programme of execution of the works, such extension will be fixed by the Employer.

5. The duration of any interruption not due to the fault of the Contractor or due to force majeure are not included in the extension of the time-limit for completion according to the preceeding paragraph, and such time-limits are extended by a period equal to the duration of the interruption.

Article 10.

Malperformance. Defective works and excesses.

1. The Contractor undertakes the obligation to execute the Works not only in accordance with the approved plans, the specifications relating thereto, the rules of art, and the terms of this contract, but also to execute the works in an economical manner and in so far as possible within the estimated cost, exercising the same diligence as if carrying out the work for his own account. The Contractor, however, shall not endeavour to reduce the cost of the works or to effect any economy during the execution of the Works to the detriment of the proper operation or good constuction of the Works without the special approval of the Employer.

2. All and every malperforformance of defective work which may be observed by the Inspector of the Works, or by the commissions appointed for the provisional and final acceptance therof, at any moment up to the final acceptance of the works, shall be indicated without delay in writing to the Contractor, who shall repair the malperformance or remplace the defective work at his owne, cost, to the extent that may be considered technically necessary by the Employer, provided that the malperformance or the defectiveness is intentional or due to gross negligence of the Contractor.

3. The Contractor shall be responsible for any excess in the execution of the Works approved respecting the quantities or the dimensions thereof so far as such excess is intentional or due to Contractors s' gross negligence and is not justified by special reasons of the execution or by the nature of the Works, and which impose such excess for technical purposes.

The Contractor is exempted from any responsibilid ty for any such excess mhich he may have indicated to the Inspector of the Works as being necessary and of which he had asked the approval if the approved modification or refusal thereof shall not be communicated to him within a reasonable time.

4. If the Contractor contests any malperformance or defectiveness or any injustified excess in quantities or dimensions in the execution of any work according to the preceeding clauses of this article, or if he contests his responsibility in connection therewith, he shall submit within fifteen days from the date that the Employer's observations have been notified to him, to the Employer (through the Inspector of Work) his arguments and objections in respect to which the Employer shall express his opinion within one month from the submission of the Contractors's arguments and objections. In case the Contractor does not accept the Employer's decision, the matter shall be decided by arbitration as provided in this contract.

Article 11.

Contractor's obligation to provide Machinery and other equipment for the Contruction of the Works, and corresponding obligations on the part of the Employer.

1. For the execution and completion of the Works which shall be entrusted to the Contractor, the Contractor undertakes the obligation to provide, in accordance with the provisions hereinafter, all nocessary equipment and means of transport and all the material necessary for the operation thereof, and to transport allthe above to the site of the Works and to instal same thereon ; also to employ and provide all the working, technical and auxiliary personnel necessary for the construction of the Work, and the Employer undertakes the obligation to provide the sites required for he tinstallation and operation of the sites required for the installation and opreation of the machinery and to give to the Contractor all the costs and compensations connected with the construction of the Work as provided for hereinafter in detail.

2. The Contractor shall use in the construction of the Works any machinery, tools, materials and equipment in general belonging to the Employer provided same be considered suitable by the Contractor, and the Contractor shall take delivery thereof under a procès verbal from such locations as will be indicated by the Employer and shall transport and repair and install same on the site of the Works, all expenses connected thereto being charged to the cost of the Works.

3. The plant etc. mentioned in the preceeding paragraph shall be appraised by a Committee composed of one representative of the Employer and one of the Contractor, any disagreement between them being set-

ξεις τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῆς οὕτω καθοριζομένης ἀξίας τῶν μηχανημάτων κλπ. δικαιοῦται ὁ Ἀνάδοχος εἰς τὴν ἀπόληψιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 ποσοστοῦ γενικῶν ἐξόδων καὶ ὀφέλους.

Ἄρθρον 12.

Ἀγορὰ ἢ μίσθωσις μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν.

1. Ἡ ἀγορὰ ἢ μίσθωσις ἁπάντων τῶν διὰ τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα ἀναγκαιούντων μηχανημάτων, ἐργαλείων, ἐφοδίων καὶ ὑλικῶν, ἔκ τε τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, γίνεται πάντοτε διὰ δημοσίου συναγωνισμοῦ, ἐπιμελείᾳ καὶ φροντίδι τοῦ Ἀναδόχου, ὅστις, συντάσσων τὴν διακήρυξιν καὶ τὴν συγγραφὴν τῶν ὑποχρεώσεων, ὑποβάλλει αὐτὰς πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸν Ἐργοδότην διὰ τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συναγωνισμοῦ, μεθ' ὅλων τῶν κατ' αὐτὸν ἐπιδοθεισῶν προσφορῶν καὶ τῆς ἐπὶ τῆς προκριτέας ἐξ αὐτῶν γνώμης τοῦ Ἀναδόχου, ὑποβάλλεται τῷ Ἐργοδότῃ πρὸς ἔγκρισιν διὰ τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων.

2. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προκριτέας προσφορᾶς, ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν μέν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προμηθείας ἐκ τοῦ Ἐσωτερικοῦ, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν δέ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προμηθείας ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς παρέδου πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων παραδόσεως ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου τῶν σχετικῶν τοῦ συναγωνισμοῦ. Τῶν προθεσμιῶν τούτων παρερχομένων ἀπράκτων, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν.

3. Ἐὰν ἡ ἀξία τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω προμηθευθησομένων εἰδῶν εἶναι κατωτέρα τῶν χιλίων Λιρῶν Ἀγγλίας, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται ὅπως, ἀντὶ συναγωνισμοῦ δημοσίου, ζητήσῃ προσφορὰς καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων τρεῖς τοὐλάχιστον προσφορὰς πρὸς ἐπιλογὴν τῆς συμφορωτέρας, συνυποβάλλων καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην. Ὁ Ἐπόπτης τῶν Ἔργων ὑποχρεοῦται ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῆς κατὰ τὴν κρίσιν του προκριτέας προσφορᾶς ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῷ τῶν σχετικῶν ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου, δικαιούμενος καὶ πάσας τὰς προσφορὰς ν' ἀπορρίψῃ. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν.

4. Προκειμένου περὶ προμηθείας εἰδῶν ἀξίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν πεντήκοντα (50) Λιρῶν Ἀγγλίας, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατ' ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν, ὑπ' οὐδενὸς περιορισμοῦ δεσμευόμενος.

5. Εἰς τὰς προμηθείας εἰδῶν ἀξίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν χιλίων Λιρῶν Ἀγγλίας νοοῦνται περιλαμβανόμενα τὰ εἴδη ὧν ἡ συνολικὴ ἀξία τῆς διὰ τὰ ἔργα ἀπαιτηθησομένης ποσότητος δὲν ὑπερβαίνει τὰς χιλίας Λίρας. Προκειμένου περὶ προμηθείας εἰδῶν ἀξίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν πεντήκοντα Λιρῶν Ἀγγλίας, περιλαμβάνονται μὲν τὰ εἴδη ὧν ἡ συνολικὴ ἀξία τῆς διὰ τὰ ἔργα χρησιμοποιηθησομένης ποσότητος εἶναι ἀνωτέρα τῶν πεντήκοντα Λιρῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται ὅπως ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν οὕτω τμηματικῶς γιγνομένων προμηθειῶν ὑπερβῇ δι' ἕκαστον εἶδος τὰς τριακοσίας Λίρας.

6. Ἐὰν ἐπείγουσα ἀνάγκη, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων, ἐπιβάλλῃ τὴν ἄμεσον προμήθειαν εἰδῶν, ὧν ἡ ἀξία εἶναι ἀνωτέρα τῶν πεντήκοντα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν χιλίων Λιρῶν, ἡ προμήθεια δύναται νὰ γίνῃ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου τῇ συμπράξει ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων.

7. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ μεριμνᾷ ἐγκαίρως διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀπαιτουμένων εἰδῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρέχηται ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν εἰς εὐρύτερον

tled by arbitration according to this contract. On the value of plant etc. established as above the Contractor has the right to receive his percentage for general expenses and profit according to art. 21.

Article 12.

Purshase or hire of machinery and materials.

1. The purchace or huire of any machinery equipment, tools and materials, necessary for the execution of the works both from the interior and from abroad, shall be made by public adjudication care and diligence of the Contractor who shall prepare the notice of adjudication and the specifications, and shall submit same to the Employer through the Inspector of the Works for approval; the result of the adjudication, together with all the tenders and other substantiating documents and the Contractor's opinion thereupon, shall be submitted for the approval to the Employer througth the Inspector of the Works.

2. The Inspector of the Works shall decide on the adjudication within twenty days as regards the porchase from Greece and within 40 days in respect to any purchase from abroad. Both the above time, limits commencing five days from the date on which the Contractor shalldeliver to the Inspector of the Works the documents relative to the adjudication. Should the above time limits expire without any action being taken the Contractor has the right to act according to his own judgment.

3. If the value of the articles to be purchased referred to above, is less than one thousand Pouds Sterling, the Contractor has the right instead of a public adjudication to call for offers and submit to the Inspector of the Works a list containing at least three tenders, the most advantageons of wich will be chosen, and he shall submit also his opinion thereon. The Inspector of the Works shall decide within 15 days from the date of submission of the relative documents which is the best tender according to his judgement and will have the right to reject all the offers made, and should the aboye 15 days time limit expire without any action being taken, the Contractor has the right to act according to his own judgment.

4. In case of purchase of articles of a value not excerding L. 50. the Contractor has the right to act according to his judgement not being bound in any way.

5. In the puschases of articles of a value not exceeding L. 1000 are inclnded the only purchases of such articles of which the total amount required for the Works shall have a value not exceeding One Thoussnd Pouds Sterling. For the pourchase of articles ofvalue not exceeding L. 50 are included those whose total cost for the whole of the works will exceed L. 50., but the total amount of the partial purchases is not allowed to exceed L. 300 for each article.

6. In case of urgent need, to the absolute judgment of the Inspector of the Works, in which the purchase of some articles is imposed, the value of which exceeds L. 50 but is less than L. 1000, the purchase can be made direct by the Contractor in collaboration with the staff of the Inspector of Works.

7. The Contractor shall in due time provide for the purchase of the necessary articles so that the necessary margin of time may be allowed to look for the articlse

κύκλον ἀναζήτησιν τῶν εἰδῶν τούτων καὶ τὴν ἐπίτευξιν οὕτω τῆς καλλιτέρας ποιότητος καὶ τῶν συμφερωτέρων τιμῶν.

8. Διὰ τὰ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ὑλικὰ καὶ ἐφόδια, ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων αἴτησιν μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν, ἵνα βάσει τούτων ἐκδοθῇ ἡ πρὸς τὸ οἰκεῖον Τελωνεῖον ἄδεια ἀτελείας. Προκειμένου περὶ εἰδῶν εὑρισκομένων ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ διαμετακόμισιν, ὁ παρ' οὗ γενήσεται ἡ προμήθεια ἔμπορος ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ οἰκεῖον Τελωνεῖον τὸν νενομισμένον δασμόν, ὅστις θὰ τῷ ἐπιστρέφηται ἅμα ὡς ἐκδοθῇ ἡ ἄδεια ἀτελείας.

9. Πάντα τὰ μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ὑλικὰ καὶ ἐφόδια χρεοῦται εἰς τὰς ἀποθήκας κατὰ κατηγορίας, ἰδιαιτέρους δὲ πάντοτε λογαριασμοὺς καὶ διατίθενται εἰς τὰ ἔργα μόνον κατόπιν ἐγγράφου πρὸς τὰς ἀποθήκας αἰτήσεως τῶν προϊσταμένων τῶν ἔργων μηχανικῶν. Οἱ ἀποθηκάριοι τηροῦσιν ἐπιμελῶς βιβλία κινήσεως τῶν ὑλικῶν, ἐργαλείων, ἐφοδίων καὶ ἀνταλλακτικῶν, κατὰ σύστημα ἐγκριθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν παρακολούθησις καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις εἰδῶν. Ἀνὰ ἑξάμηνον διενεργεῖται τῇ συμμετοχῇ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων πλήρης ἀπογραφὴ τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις εἰδῶν.

Ἄρθρον 13.

Ὑπεργολαβίαι.

1. Ὁ Ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον ἵνα ἐκτελέσῃ δι' ὑπεργολαβιῶν, εἴτε αὐτοτελῆ ἔργα, εἴτε τμήματα τῶν ἔργων, εἴτε μεμονωμένας ἐργασίας, ἐξαιρουμένων τῶν διὰ μηχανικῶν μέσων ἐκσκαφῶν, αἵτινες μόνον τῇ συγκαταθέσει καὶ τοῦ Ἀναδόχου δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι δι' ὑπεργολαβίας, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων καὶ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

2. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἐργασίας δι' ὑπεργολαβίας ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ διενεργήσῃ δημοπρασίαν, βάσει διακηρύξεως καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου.

3. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν, ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὸν Ἐργοδότην διὰ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων, ὑποχρεούμενον ἵνα ἀποφανθῇ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν τῆς δημοπρασίας, δικαιούμενον δὲ ν' ἀπορρίψῃ καὶ πάσας τὰς προσφοράς. Παρερχομένης τῆς ὡς ἄνω μηνιαίας προθεσμίας ἀπράκτου, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν.

4. Προκειμένου περὶ ἔργων ἀξίας μικροτέρας τῶν χιλίων Λιρῶν Ἀγγλίας, ἡ δημοπρασία ἐγκρίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων, ὅστις δύναται νὰ ἐγκρίνῃ καὶ τὴν διενέργειαν προχείρου συναγωνισμοῦ, διὰ τὰ μικρᾶς ἀξίας ἔργα. Ἡ διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων προθεσμία, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὁρίζεται εἰς δέκα ἡμέρας.

5. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἔργα ἀξίας μικροτέρας τῶν χιλίων Λιρῶν Ἀγγλίας, δὲν δύνανται ν' ἀποτελῶσι τμῆμα ἔργου, οὗτινος ἡ ἐκτέλεσις ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ὡς δυναμένη νὰ γίνῃ δι' ὑπεργολαβίας.

6. Οἱ ὑπεργολάβοι, κατὰ σαφῶς ἐν τῇ μετ' αὐτῶν συμβάσει ἀναγραφομένην ῥήτραν, ἀναλαμβάνουσι πλήρη τὴν εὐθύνην,

in a large circle and thus obtain the best quality anp prices.

8. In respect to the machinery, tools, materials, and equipment purchased directly from abroad, the Contractor shall submit to the Inspector of the Works an application accompanied by all the necessary substantiating documents, so that on the basis thereof, an application shall be addressed ro the Customs House for obtaining the importation free of duty.

As regards the purchases of articles which are in Greece in transit, the furnishing tradesman shall deposit with the proper Custom House the respective duty which shall be reimbursed to him as soon as the permission of exemption from duty is issued.

9. All machinery, tools, materials and equipment shall be charged to the warehouses in categories in separate accounts always and shall be issued to the Works only against a written application to the warehouses made by the Engineers in charge of the Works. Stock books of materials, tools, equipment and spare parts shall be kept according to a system approved by the Inspector of the Works so that it will be possible at any time te follow up and check the disposition of the various articles. A complete inventory shall be made every 6 months of the materiale in the warehouses with the co-operation of the staff of the Inspector of the Works.

Article 13.

Sub-Contracts.

1. The Employer may compel the Contracter to execute by sub-contract, independent works, sections of works and works in general, with the exception of excavations made by mechanical excavators which may be executed by sub-contract only with the approval of the Contractor subsequent to the proposal of the Inspector of the Works and the opinion of the Council of Public Works.

2. In case of works to be executed by sub-contract, the Contracter shall proclaim an adjudication on the basis of a notice and specifications approved by the Employer.

3. The result of the adjudication together with the relative documents, shall be submitted by the Contractor to the Employer through the Inspector ofthe Works and the latter within one month after the submission to him of the documents connected with the adjudication shall decide thereon having also the right to reject all the tenders. Should the above time limit of one month expire without any action deing taken, the Contractor has the right to act according to his own judgment.

4. If the value of the work to be executed is less than One Thousand Pounds Sterlig, the adjubicanoti is approved only by the Inspector of the Works who may approve tenders for works of little value. The time-limit for the decision of the Inspector of the Works in this case is fixed to 10 days.

5. The Works mentioned in the preceeding paragraph of a value less than one Thousand Pounds Sterling cannot constitute a part of work, the construct on of which in the opinion of the Employer, can be executed by subcontract.

6. The sub-contractors according to an express clause to be inserted in the contracts to be made with

ἀπέναντι τοῦ τε 'Αναδόχου καὶ τοῦ 'Εργοδότου, διὰ τὴν συμφώνως πρὸς τὰς ἐγκεκριμένας μελέτας, τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων, τοὺς κανόνας τῆς τέχνης καὶ τὰς εἰδικὰς τυχὸν ὑποχρεώσεις, τὰς διὰ τῆς συμβάσεως καθοριζομένας, ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, χωρὶς ἐκ τούτου ὁ 'Ανάδοχος ν' ἀποβάλῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην διὰ τὴν καλήν, τελείαν καὶ ἔντεχνον τῶν ἔργων ἐκτέλεσιν. Ὁ 'Ανάδοχος ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης μόνον διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ὑπεργολάβων εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς ὑπεργολαβίας των ἔργα ἢ εἰς τρίτους προσγενησομένας τυχὸν ζημίας καὶ ἐν γένει διὰ πράξεις τῶν ὑπεργολάβων προκαλεύσας ἀπαιτήσεις τρίτων, δικαιούμενος, ἐὰν ἐκ τῆς κακῆς τῶν ὑπεργολάβων ἐνεργείας βλάπτηται τὸ συμφέρον τῶν ἔργων, νὰ διαλύῃ τὴν ὑπεργολαβίαν, μετ' ἔγκρισιν ὅμως πάντοτε τοῦ 'Εργοδότου.

"Αρθρον 14.

Προσωπικὸν τοῦ 'Αναδόχου.

1. Ἐξαιρέσει τῶν ἀλλοδαπῶν εἰδικῶν μηχανικῶν καὶ ἐμπειροτεχνῶν, οὓς ὁ 'Ανάδοχος δ' ἀπασχολήσῃ εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἅπαν τὸ λοιπὸν τεχνικόν, βοηθητικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, ὑποχρεοῦται ὁ 'Ανάδοχος ὅπως στρατολογῇ κατὰ προτίμησιν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατὸν καὶ πρακτικῶς ἐφαρμόσιμον, μεταξὺ τῶν 'Ελλήνων πολιτῶν, οἵτινες πρέπει νὰ ὦσι πεπειραμένοι εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας εἰς ἣ ἀπασχοληθήσονται, τοῦ εἰδικοῦ πέμπτου τοὐλάχιστον προσλαμβανομένου ἐκ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἐφέδρων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι τοιοῦτοι κατάλληλοι.

2. Τῶν ἔργων ἐκτελουμένων διὰ λογαριασμὸν μὲν τοῦ 'Εργοδότου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ 'Αναδόχου, δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 10 'Οκτωβρίου 1925 Ν. Διατάγματος «περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ἐφέδρων ὡς ὑπαλλήλων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», οὐδὲ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1 'Ιουνίου 1926 Ν. Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν προστατευτικῶν τῶν ἐφέδρων νόμων», ὡς καὶ οἱουδήποτε ἑτέρου νόμου μεταγενεστέρου, θεσπίζοντος ὁμοίας διατάξεις ἢ τροποποιοῦντος τὰς ὑφισταμένας.

3. Ἡ πρόσληψις τοῦ τεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ 'Αναδόχου γίνεται κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν τοῖς ἀνωτέρω περιορισμούς. Προκειμένου περὶ τοῦ ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ 'Αναδόχου λογιστικοῦ καὶ διοικητοῦ προσωπικοῦ, τοῦτο ὑπόκειται εἰς τοὺς αὐτοὺς περιορισμούς, δύνανται ὅμως μέχρι τεσσάρων νὰ ὦσιν ἀλλοδαποί, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον ὁ 'Ανάδοχος.

"Αρθρον 15.

Ἔλεγχος τοῦ 'Εργοδότου.

1. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων γενήσεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὁρισθησομένου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων, βοηθουμένου ὑπὸ ἀναλόγου τεχνικοῦ καὶ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ὡς ἄνω Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας ἐλέγχου, ὄντος τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένου «Ἐπόπτου τῶν Ἔργων».

2. Ὁ οἰκονομικὸς ἔλεγχος θ' ἀσκῆται ὑπὸ 'Επιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ 'Επόπτου τῶν Ἔργων ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὁρισθησομένου νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἑνὸς ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ 'Αναδόχου, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου μὴ ἔχοντος δικαίωμα ψήφου.

3. Οἱ μισθοὶ καὶ αἱ οἱαιδήποτε ἀποζημιώσεις, ὡς καὶ αἱ πάσης φύσεως δαπάναι τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ 'Ελέγχου καὶ τῶν Κρατικῶν μελῶν τῆς 'Ελεγκτικῆς 'Επιτροπῆς, καταβάλλονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ 'Εργοδότου, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ἤθελε συμφωνηθῇ. Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἐν τῇ 'Ελεγκτικῇ 'Επιτροπῇ ἀντιπροσώπου τοῦ 'Αναδόχου βαρύνει αὐτὸν τοῦτον τὸν 'Ανάδοχον.

them shall undertake full responsibility towards the Contractor and the Employer, that the Works shall be executed in accordance with the approved studies, and specifications the rules of art and any special undertakings specified in the contract, but without the Contractor being released from his responsibility for such execution.

The Contractor shal be released only from all responsibility in respect to damages caused by the subcontractors to works outside not included in the subcontract, or to any third party and in general for acts of the sub-contractors causing claims of any third party and the Contractor may cancel, always with the approval of the Employer, such sub—contracts if the bad action of the sub-contractors should prejudice the interests of the works.

Article 14.

Contractor's Personnel.

1. With the exception of foreign qualified engineers and experts, whom the Contractor will employ for the study and execution of the Works, the Contractor shall recruit all the other technical, auxiliary and working personnel by preference among Greek Citizens who shall be experienced in the class of workto which they are assigned in so far as this be possible and parcticable, and at least one-fifth of these shall be war veterans or reservists provided that competent men of this class be available.

2. As the Works are executed for the account of the Employer, but under the Contractor's responsibility, the provisions of the Legislative Decree of October 10th, 1925 «concerning compulsory employment of reservists as employees of privite enterprises» do not hold good, nor those of the Legislative Decree of June 1st 1926, «concerning modification and completion of laws for the proctection of reservists» nor any subsequent law establishing similar dispositions or amending those already existing.

3. The employment of the technical and administrative personnel is effected by the Contractor according to this own discretion under the above mentioned restrictions. As regards the accounting and managing Staff used by the Contractor in the Offices, they are subject to the same restrictions, but 4 of them can be foreigners, if the Contractor considers it necessary

Article 15.

Supervision and audit by the Employer.

1. Tne execution of the Works shall be made under the supervision of a senior official of the Service of Public Works nominated for this purpose by the Ministry of Communication and assisted by the necessary technical add administrative staff; the Chief of the Service thus formed being called in this contract the «Inspector of the Works».

2. The financial audit shall be exercised by an Audit Commitee composed of the Inspector of the Works or his legal substitute appointed by the Ministry of Gommunications, one senior financial official aplointed by the Minister of Finances and one representative of the Contracter, the latter not beig entited to vote.

3. The salaries and allowances of all kind, as well as expenses of any kind, of the Service of Supervision and of the Government members of the Audit Committee, shall be paid exclusively by the Employer unless otherwise agreed. The compensation of the representative of the Contractor in the Audit Committee shall be at the charge of the Contractor.

"Αρθρον 16.

Τρόπος ἐλέγχου.

1. Ὁ 'Επόπτης τῶν 'Εργων ἐποπτεύει διὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν Ὑπηρεσίας, ὅπως τὰ ἔργα ἐκτελῶνται ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου συμφώνως πρὸς τὰς ἐκ τῆς παρούσης ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, κυριώτατα δὲ κατὰ τὸν μᾶλλον ἔντεχνον καὶ οἰκονομικὸν τρόπον, δικαιούμενος ν' ἀπαιτῇ ἐγγράφως παρὰ τοῦ 'Αναδόχου τὴν πρὸς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις καὶ τὰς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐγγράφως διδομένας διαταγὰς τοῦ 'Επόπτου τῶν Ἔργων συμμόρφωσιν τοῦ 'Αναδόχου.

2. Ὁ 'Επόπτης τῶν Ἔργων ἀσκεῖ τὸν ἔλεγχον καὶ προληπτικῶς, δικαιούμενος καὶ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως οἱουδήποτε ἔργου νὰ ὑποδείξῃ ἐγγράφως εἰς τὸν 'Ανάδοχον πάντα οἰκονομικώτερον καὶ τεχνικώτερον τρόπον ἐκτελέσεως. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ 'Ανάδοχος διατυπώσῃ ἀντίθετον γνώμην, ἐπιβλητῇ δ' αὐτῷ ἡ ἐφαρμογὴ τρόπου ἐκτελέσεως ἀντιθέτου πρὸς τὴν γνώμην του, τὴν σχετικὴν εὐθύνην ἀναλαμβάνει ὁ 'Εργοδότης, κατὰ τὰ ἐν ἐδαφίοις 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 23 καθοριζόμενα.

3. Ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ 'Επόπτου τῶν Ἔργων πᾶσαν πληροφορίαν καὶ πᾶν στοιχεῖον, ζητούμενα εἴτε πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐκτελεσθέντων ἢ ἐν ἐκτελέσει ἔργων, εἴτε πρὸς κρίσιν περὶ τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῶν μήπω ἀρξαμένων.

4. Τὰ ἡμερομίσθια ἢ μισθοὶ τοῦ εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων καταλογιζομένου προσωπικοῦ, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τούτου καθορίζεται μὲν ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου, ἀλλὰ ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ 'Επόπτου τῶν Ἔργων.

5. Ὁ 'Επόπτης δικαιοῦται νὰ ἐλέγχῃ πάσας τὰς ἀφορώσας τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων δαπάνας, εἴτε ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ 'Αναδόχου καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ταῦτα τηροῦνται, εἴτε ἐκ πληροφοριῶν παρὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ 'Αναδόχου, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ προθύμως πᾶσαν αἰτουμένην πληροφορίαν.

6. 'Επίσης ὁ 'Επόπτης τῶν Ἔργων δύναται νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ 'Αναδόχου τὴν τήρησιν οἱωνδήποτε βιβλίων ἢ βελτίων κρινομένων ὑπὸ τοῦ 'Επόπτου ὡς ἀναγκαίων καὶ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς εἰς αὐτὸν ἀνατεθείσης ὑπηρεσίας.

7. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὁ 'Ανάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως, προκειμένου περὶ μερῶν τῶν διαφόρων ἔργων ἅτινα ἔσονται ἀφανῆ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων, καλῇ ἐγκαίρως τὸν 'Επόπτην ἵνα ἐπαληθεύσῃ διὰ τῆς ὑπηρεσίας του, κατ' ἀντιπαράστασιν μετὰ τῆς ἁρμοδίας τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ 'Αναδόχου, τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ὧν ὁ ἐκ τῶν ὑστέρων ἔλεγχος δὲν εἶναι ἐφικτὸς ἢ τοὐλάχιστον εὐχερής, συντασσομένων τῶν οἰκείων πρωτοκόλλων. Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ μετὰ τὴν περαίωσιν ἔργων ὧν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀλλοίωσις τῆς μορφῆς ἢ τῶν διαστάσεων ἐκ φυσικῶν αἰτίων μὴ δυναμένων νὰ προληφθῶσιν ὑπὸ τοῦ 'Αναδόχου. Ὁ 'Επόπτης τῶν Ἔργων ὑποχρεοῦται ὅπως ἐγκαίρως μεριμνᾷ περὶ τῆς συντάξεως τῶν σχετικῶν πρωτοκόλλων, ὥστε νὰ μὴ προκαλῆται καθυστέρησις ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐκ τυχὸν βραδύτητος αὐτοῦ. 'Επίσης ὁ 'Επόπτης τῶν Ἔργων ὑποχρεοῦται ὅπως, κατόπιν ἐγγράφου αἰτήσεως τοῦ 'Αναδόχου, ἀνακρινοῖ αὐτῷ ἐγγράφως ἐὰν κατὰ τὴν γνώμην του τὰ ἑκάστοτε ἐκ-

Article 16.

Manner of supervision and audit.

1. The Inspector of the Works through the Service under his order shall supervise the works to the end that they may be executed by the Contractor in accordance with his obligation through this contract and especially in the most skilful and economical way, having the right to demand from the Contractor in writing, that he shall comply with his obligations through this contract and the written instruction of the Inspector of Works within the terms of this contract.

2. The Inspector of the Works shall also exercise his supervision anticipatorily and has the right, before the execution of any work, to indicate in writing to the Contractor any other more economical and skilful method of execution. If the Contractor objects, and the application of this method to which the Contractor objects is imposed on him, then the Employer shall have all the responsibility connected therewith, as defined in paragraph (6) and (7) of Art. (23).

3. The Contractor shall supply the service of the Imspector of the Works with all the information and data which may be requested either for the purpose of checking the works executed or under execution or for the purpose of forming an opinion in respect to the method to be applied in the execution of works which have not yet been started.

4. The wages or salaries of the personnel in general, which are charged to the cost of the Works, and the number of such personnel, shall be determined by the Contracter in agreement with the Inspector of the Works.

5. The Inspecter of the Works shall have the right to audit every expenditure concerning the cost of the Works either by examining the Contractor's books in the place where they are kept, or by obtaining information from the personnel of the Contractor, and such personnel shall render any information required.

6. The Inspector of the Works may also require the Contractor to keep any books or memoranda which the Inspector of the Works may consider necessary and indispensable for the performance of the service ssigned to him.

7. In respect to such portions of the various works as shall become invisible after the completion thereof, the Contractor shall give in good time due notice to the Inspector of the Works, so as to enable the latter to verify through his own service in the presence of the competent technical service of the Contractor, the actual data, the verification of which shall not be subsequently possible, or at least easy, and a procès verbal to this effect shall be prepared. The same procedure shall be also followed after the completion of such works, the shape or dimensions of which may be altered owing to natural causes which cannot be prevented by the Contractor. The Inspector of the Works shall provide that the procès verbaux concerning the above are drafted in good time, so that there may be no delay in the works due to any possible delay on the part of the Inspector of the Works. The Inspector of the Works shall also, upon the request

τελούμενα ἔργα, ἐκτελοῦνται καλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰ διαγράμματα, τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης χωρὶς ὅμως ἡ κατηφατικὴ τυχὸν γνώμη τοῦ Ἐπόπτου νὰ μειοῖ τὴν εὐθύνην τοῦ Ἀναδόχου ἐν περιπτώσει ἀντιθέτου γνώμης τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 22 Ἐπιτροπῶν παραλαβῆς.

8. Ἡ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐλέγχουσα τὸ σύμφωνον τῶν ἀναγραφομένων ποσῶν τῶν διαφόρων δαπανῶν πρὸς τὰ συναφῆ δικαιολογητικά, τὸν ὀρθὸν καταλογισμὸν τῶν δαπανῶν τούτων εἰς τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 21 γενικὰς κατηγορίας ἐξόδων καὶ ἐν γένει ὅτι αἱ δαπάναι αὗται δὲν ἐγένοντο κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἀποφαίνεται ἠτιολογημένως περὶ τῆς ἀποδοχῆς, τροποποιήσεως ἢ ἀπορρίψεως τῶν δαπανῶν τούτων, δικαιουμένη πρὸ πάσης ἀποφάσεως νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ἀναδόχου διὰ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων πᾶσαν συμπληρωματικὴν πληροφορίαν ἢ στοιχεῖα ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς.

9. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ἐργοδότην δικαιούμενον νὰ ἐγκρίνῃ ἢ τροποποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἠτιολογημένως.

10. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐργοδότου ἀνακοινοῦται τῷ Ἀναδόχῳ διὰ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀφ' ἧς ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου οἱ ὑπὸ κρίσιν λογαριασμοὶ εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πρὸς κρίσιν τῶν λογαριασμῶν ἤθελον ζητηθῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμπληρωματικαὶ πληροφορίαι καὶ στοιχεῖα τὸ τρίμηνον παρατείνεται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτηθὲν πρὸς ὑποβολὴν τῶν ὡς ἄνω πληροφοριῶν καὶ στοιχείων.

11. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐργοδότου δὲν ἀνακοινωθῇ τῷ Ἀναδόχῳ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω τριμήνου προθεσμίας, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἀναγράψῃ τοὺς ὑποβληθέντας λογαριασμοὺς εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ ὁριστικῶς, θεωρουμένους ὡς ἐγκριθέντας.

12. Ἐν περιπτώσει ἐμπροθέσμου κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐργοδότου ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ν' ἀναγράψῃ εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ τοὺς λογαριασμοὺς καθ' ὃν τρόπον οὗτοι ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου, δικαιούμενος ὅμως ἐφ' ὅσον ἔχῃ ἀντιρρήσεις νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν διαιτησίαν ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐργοδότου. Παρερχομένης τῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπράκτου οἱ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ἐγκριθέντες λογαριασμοὶ θεωροῦνται ὡς ὁριστικοί.

13. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑκάστου αὐτοτελοῦς ἔργου ὑποβάλῃ λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τῆς γενομένης διὰ τὸ ἔργον τοῦτο δαπάνης μετὰ τῆς σχετικῆς ἐπιμετρήσεως τοῦ ἔργου, ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ σύγκρισις μεταξὺ τῆς προϋπολογισθείσης καὶ πραγματοποιηθείσης δαπάνης. Τοῦτ' αὐτὸ γενήσεται διὰ τὸ σύνολον τῶν ἔργων ἑκάστης περιοχῆς.

Ἄρθρον 17

Μηνιαῖος προϋπολογισμὸς κεφαλαίων. Τρόπος πληρωμῆς.

1. Μέχρι τῆς πέμπτης ἡμέρας ἑκάστου μηνὸς τὸ βραδύτερον ὑποχρεοῦται ὁ Ἀνάδοχος νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ἐργοδότην διὰ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων συνοπτικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν του δαπανητέου κατὰ τοὺς ἑπομένους δύο μῆνας ποσοῦ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τόσον τοῦ εἰς χεῖρας τοῦ Ἀναδόχου διαθεσίμου ὑπολοίπου, ἐκ τῶν προηγουμένων καταβολῶν, ὅσον καὶ τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 ποσοστοῦ.

2. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως μέχρι τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ διμήνου ὅπερ ἀφορᾷ ὁ ἀνωτέρω προϋπολογισμός, τὸ βραδύτερον καταθέσῃ τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τούτῳ ποσὸν εἴς τινα τῶν ἐν Ἀθήναις ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν, ὑποδεικνυομένην ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου, εἰς πίστωσιν αὐτοῦ, ἐξ οὗ ὁ Ἀνάδοχος, ἀποσύρων τὰ ἑκάστοτε ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ ποσά, ἀναγράφει ταῦτα ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ εἰς πίστωσιν τοῦ Ἐργοδότου. Ὁ παρὰ τῆς Τραπέζης εἰς ἣν γίνονται αἱ καταθέσεις παρεχόμενος δι' αὐτὰς τόκος ἀνήκει εἰς τὸν Ἐργοδότην, διατίθεται ὅμως εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 18.

Μηνιαῖαι καταστάσεις.

1. Ἐντὸς εἴκοσι πέντε ἡμερῶν (25) ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου μηνὸς ὁ Ἀνάδοχος ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων κατάστασιν εἰς διπλοῦν συντεταγμένην, ἐμφαίνουσαν τὰ κατὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον μῆνα δαπανηθέντα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ποσά, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 ἀξίαν τῶν ἔργων, εἰς ὃ προστίθεται τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 ποσοστὸν διὰ «Γενικὰ ἔξοδα καὶ Ὄφελος τοῦ Ἀναδόχου». Ἡ κατάστασις αὐτὴ συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ὑπὸ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν δαπάνης διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, ἐπισυναπτομένων ἐν κεκυρωμένῳ παρὰ τοῦ Ἀναδόχου ἀντιγράφῳ.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δι' οἱονδήποτε λόγον εἶναι τυχὸν ἀδύνατος ἡ μετὰ τῆς καταστάσεως ὑποβολὴ οἱωνδήποτε δικαιολογητικῶν ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ ταῦτα ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς ὑποβολὴ τῶν καθυστερουμένων δικαιολογητικῶν εἶναι ἀποδεδειγμένως ἀδύνατος, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὰ δικαιολογητικὰ εὐθὺς ὡς ἀναμφισβητήτως ἐκλείψῃ ἡ ὡς ἄνω ἀποδεδειγμένη αἰτία τῆς καθυστερήσεως.

3. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου δαπανώμενα καθ' ἕκαστον μῆνα ποσὰ εἰς οἱονδήποτε νόμισμα, πλὴν λιρῶν Ἀγγλίας, κατὰ τὴν ἀναγραφὴν αὐτῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ μηνιαίᾳ καταστάσει ἀποτιμῶνται εἰς λίρας Ἀγγλίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης τιμῆς συναλλάγματος, τῆς προκυπτούσης ἐκ τῶν καταστάσεων (**bordereaux**) τῶν Τραπεζῶν δι' ὧν ἐνηργήθησαν αἱ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἰς ἕτερα νομίσματα μετατροπαί.

4. Αἱ ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει ἀναφερόμεναι λίραι Ἀγγλίας νοοῦνται εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σημερινοῦ βάρους καὶ καθαρότητος.

Ἄρθρον 19.

Καθορισμὸς τῆς δαπάνης τῶν ἔργων.

1. Τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα Σύμβασις ἔργα ἐκτελεσθήσονται παρὰ τοῦ Ἀναδόχου, δαπάναις καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἐργοδότου, ὑποχρεουμένου νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον :

α') Τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 «Ἀξίαν τῶν ἔργων».

β') Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 «Γενικὰ Ἔξοδα καὶ Ὄφελος τοῦ Ἀναδόχου».

in writing of the Contractor, communicate to the Contractor in writing whether in his opinion the Works executed at the time are properly executed in accordance with the plans and specifications and the terms of the Contract, but any eventual affirmative opinion of the Inspector of the Works shall not reduce the responsibility of the Contractor in case the Acceptance Commissions as per Article 22 be of a different opinion.

8. The Audit Commitee after verifying that the amounts of the various expenditure listed are in accordance with the respective substantiating documents, and that such expenditure has been properly classed under the general categories of expenses provided in Articles 20 and 21 and generally that such expenditure has not been incurred in violation of the terms of this contract, shall decide and justify the acceptance, modification or rejection of the above expenditure and shall have the right prior to any such decision to request from the Contractor through the Inspector of the Works, any supplementary information or data necessary for arriving at a decision.

9. The decision of the Audit Committee shall be submitted to the Employer who may approve or modify such decision, provided the proper justification is afforded therefore.

10. Tde decision of the Employer shall be communicated to the Contractor through the Inspector of the Works within 3 months from the date of the submission by the Contractor to the Inspector of the Works of the accounts under Audit. If any supplementary information and data be requested as aforesaid for the purposes of the Audit, the 3 months period shall be extended to such time as shall be required for the submission of the above information and data.

11. If the decision of the Employer shall not be communicated to the Contractor within the above mentioned time limit of 3 months, the Contractor has the right to enter definitely in his books the accounts submitted, and such account shall be considered as approved.

12. If the decision of the Employer is communicated to the Contractor within the proper time limit, the Contractor shall enter in his books the accounts as same have been approved by the Employer, but if he has any objections thereto, he shall have the right to appeal to arbitration within 3 months from the date that such decision of the Employer shall have been communicated to him. Should the time limit of 3 monthe expire without any action being taken, the accounts approved by the Employer shall be considered as final.

13. The Contractor shall submit, after the completion of each independent work, a detailed account of the expenditure incurred for this work together with the corresponding valuation of the work, in order to enable the comparison between the estimated and the valuated costs. The same will apply for the whole of the works of each area.

Article 17.

Monthly estimate of founds. Manner of Payment.

1. On or before the fifth day of each month, the Contractor shall deliver to the Employer through the Inspector of the Works a summarized estimate of the amount which in his judgment shall be required to be expended during the two calendar months thereafter, taking into account the available cash in the hands of the Contractor from the preceding payments as well as any engagement which may have been undertaken including the percentages according to Article 21.

2. The Employer shall at the latest on the first day of the 2 months period for which the above estimate shall refer, deposit the amount included in the said estimate with one of the recognised Banks in Athens to be indicated by the Contractor, to the credit of the Contractor, from which amount the Contractor shall draw the amounts which shall be necessary at the time and shall enter such amounts in his books to the credit of the Employer. The interest which will be allowed by the Bank when such amount shall be deposited, shall belong to the Employer but shall be used for the execution of the Works.

Article 18.

Monthly Certificates.

1. Within 25 days from the end of each month, the Contractor shall deliver to the Inspector of the Works a certificate in duplicate showing the amount expended during the immediately preceding month which shall compose the Cost of the Works as provided in Article 20 and to which shall be added the percentage for General Expenses and fee of the Contractor according to Article 21.

This certificate must indispensably be accompanied by the respective requiste substantiating documents of expenditure for the Cost of the Works, and to this effect copies thereof duly certified by the Contractor shall be attached thereto.

2. If it shall be impossible, for any reason whatsoever, to submit together with the certificate any of the substantiating documents required, the Contractor has the right and the obligation to present them within the following month. If, however, the submission of the delayed susbstantiating documents should be proved to be impossible during the next month the Contractor has the right and the obligation to submit the substantiating documents as soon as the duly proved cause of the delayshall have unquestionably ceased to exist.

3. The amounts expended during each month by the Contractor in any currency other than pounds sterling when entered in each monthly certificate, shall be converted into pounds sterling on the basis of the average exchange rate as resulting from the statements (bordereaux) of the Banks through which the conversions from pounds sterling into other currencies have been made.

4. The pounds sterling referred to in this contracd shall be understood as meaning gold coins of England of the present weight and purety.

Article 19.

Definition of the expenditure of the Works.

1. The works referred to in this contract shall be executed by the Contractor, at the expense and for the account of the Employer, who shall pay to the Contractor :

a) the «Cost of the Works» in accordance with article 20.

b) the «General Expenses» and «Contractor's Fee» in accordance with article 21.

Ἄρθρον 20.

Ἀξία τῶν ἔργων καὶ πληρωμὴ αὐτῶν.

1. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθροις 12, 17, 18 καὶ 19 ὁριζόμενα, τὰς δαπάνας διὰ τὴν πραγματικὴν «Ἀξίαν τῶν Ἔργων», ἐν ᾗ περιλαμβάνονται μόνον αἱ κάτωθι κατηγορίαι ἐξόδων :

α') Αἱ δαπάναι προμηθείας καὶ μεταφορᾶς ὑλικῶν, μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων καὶ τὰ μέσα μεταφορᾶς αὐτῶν.

β') Τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ἐπιστατῶν καὶ ὁδηγῶν τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων.

γ') Τὰ ἔξοδα διὰ μισθοὺς ἰατρῶν καὶ τὰ ἔξοδα νοσηλείας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ.

δ') Αἱ τυχὸν ἀσφάλειαι τῶν ἐργατῶν.

ε') Αἱ ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων προσωριναὶ ἢ μόνιμοι κατοικίαι τῶν ἐργατῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀποθῆκαι ὡς καὶ τὰ ἐνοίκια τῶν ὁπουδήποτε ἀποθηκῶν.

2. Εἰς τὴν κατὰ τὴν α' παράγραφον τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαν δαπανῶν περιλαμβάνονται: Τὸ τίμημα, τὰ διάφορα ἔξοδα διὰ τὴν ἀγοράν, δοκιμήν, ἀσφαλείας ἐν γένει, φορτώσεις, μεταφοράς, ἐκφορτώσεις, ἀποθήκευσιν, διανομὴν τῶν ὑλικῶν, ἐργαλείων, καὶ μηχανημάτων ὡς καὶ πάσης δαπάνης διὰ χειρονακτικὰς ἐργασίας ἀπαιτουμένας διὰ τὰ ὡς ἄνω, ἀπὸ τοῦ τόπου ἀγορᾶς μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἀποθηκεύσεως ἢ χρησιμοποιήσεως αὐτῶν.

3. Εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον β' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαν ἐξόδων περιλαμβάνονται : Αἱ ἀποδοχαὶ καὶ τὰ τυχὸν ἐγκριθησόμενα ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου μεταφορικὰ ἔξοδα τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀσχολουμένου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν χωματουργικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων ἢ οἱασδήποτε βοηθητικὰς ἐργασίας ἔν τε τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς ἀποθήκαις, τοῦ ἐν γένει εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων ἀποκλειστικῶς ἀσχολουμένου προσωπικοῦ, τῶν παρατηρητῶν τῶν ὑδρομέτρων καὶ λιμνημέτρων, ὡς ἐπίσης τῶν φυλάκων καὶ τῶν ἐπιστατῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου τῶν ἔργων, μετὰ πρότασιν τοῦ Ἀναδόχου.

4. Εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον γ' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαν ἐξόδων περιλαμβάνονται : Οἱ μισθοὶ τοῦ ἐν γένει ὑγειονομικοῦ καὶ νοσοκομειακοῦ προσωπικοῦ, τὰ φαρμακευτικὰ εἴδη καὶ τὰ ἀπαιτούμενα ἐν γένει διὰ τὰ νοσοκομεῖα ἐφόδια, ἡ διατροφὴ τῶν ἀσθενῶν καὶ αἱ δαπάναι κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν κτιρίων τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν ἀναγκαίων παραρτημάτων αὐτῶν.

5. Εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον δ' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαν ἐξόδων περιλαμβάνονται: Αἱ τυχὸν ἀσφάλειαι τῶν ἐργατῶν καὶ ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τοῦ βαρύνοντος τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων.

6. Εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον ε' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κατηγορίαν ἐξόδων περιλαμβάνονται : Αἱ δαπάναι κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων ἀποθηκῶν καὶ ἐνοίκια τῶν ὁπουδήποτε ἑτέρων ἀποθηκῶν ὡς καὶ αἱ δαπάναι κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων μονίμων ἢ προσωρινῶν κατοικιῶν τοῦ προσωπικοῦ, ἔτι δὲ καὶ τῶν τυχὸν ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ἐγκριθησομένων μικρῶν προσωρινῶν γραφείων τῶν μηχανικῶν.

Article 20.

Cost of Works and payment of same

1. The Employer shall pay hto te Contractor as specified more fully in articles 12, 17, 18 and 19 the expenditure incurred for the actual cost of the works in which shall be included only the following categories of expenditure :

a) the expenditure incurred for the supply and transport of materials, machinery and tools and of the means of their transport.

b) the daily wages of the workmen, skilled workmen, overseers, operators of the means of transport of the Materials and tools.

c) the expenditure for doctor's salaries and medical expenditure in connection with the personnel in general.

d) any eventual insurance of the workmen.

e) the provisional or permanent residences on the site of the works of the workmen and personnel and storehouses, and also the rents of storeyouses wherever situated.

2. In the category of expenditure provided in para (a) of Section 1 of this article, are included : the purchase price, all expenditure incurred for purchasing, testing, insurance in general, loading, transport, unloading, storing and distribution of materials, tools and machinery , as well as any expenditure incurred for manual labour and required for the above from the place of purchase up to the place of their storage or utilization.

3. In the category of expenditure provided in para. (b) of section 1 of this article are included : the remuneration and any cost of transport which may be approved by the Employer of the working personnel employed both in the works and the storehouses in respect to earthwork and works requiring artisans (terrassements et travaux d'art) or in any other auxiliary work executed, of personnel in general occupied exclusively in the working of the machinery, of the rain gauge and the water gauge observers, as well as of the watchmen and overseers, such a number of overseers being approved by the Inspector of the Works on the proposal of the Contractor as may be required.

4. In the category of expenditure provided in para. (c) of Section 1 of this Article are included: the salaries in general of the sanitary personnel and of the personnel of the hospitals, the medical supplies and equipment in general for the hospitals, the feeding of the sick and the cost of construction and maintenance of the hospital buildings and of their necessary annexes.

5. In the categories of expenditure provided in para. (d) of Section 1 of this article are included; any eventual insurance of the workmen and in general of such personnel as is charged to the cost of the Works.

6. In the categories of expenditure provided in para. (e) of Section 1 of this article are included : the cost of construction and maintenance of the storehouses on the site of the works and of the rents paid for storehouses in whatever place the latter may be situated as well as the cost of construction and maintenance of the permanent or temporary dwellings of the personnel on the site of the works and also of any temporaly small offices for the engineers, which may be approved by the Employer.

7. Προκειμένου περὶ ἔργων ἐκτελουμένων δι' ὑπεργολαβίας, ὡς πραγματικὴ «Ἀξία τῶν Ἔργων» λογίζεται πᾶν ποσὸν καταβληθὲν τῷ ὑπεργολάβῳ παρὰ τοῦ Ἀναδόχου συμφώνως τοῖς ἐξηλεγμένοις καὶ τεθεωρημένοις ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων λογαριασμοῖς, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν τυχὸν παρὰ τοῦ Ἀναδόχου χρησιμοποιηθησομένων πρὸς ἐπίβλεψιν τῶν ἔργων τούτων ἐπιστατῶν.

Ἄρθρον 21.

Γενικὰ ἔξοδα καὶ ὄφελος Ἀναδόχου.

1. Εἰς τὸν Ἀνάδοχον καταβάλλεται διὰ τὰ γενικὰ αὐτοῦ ἔξοδα καὶ τὸ ὄφελος αὐτοῦ ποσοστὸν ἴσον πρὸς δέκα ἐννέα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (19 ο/ο) ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀξίας τῶν ἔργων.

2. Εἰς τὰ ἐν τῷ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ποσοστῷ περιλαμβανόμενα γενικὰ ἔξοδα περιέχονται αἱ δαπάναι διὰ τὴν τεχνικήν, διοικητικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς διεύθυνσιν καὶ ἔλεγχον τῶν ἔργων καὶ ἐν γένει πᾶσα δαπάνη μὴ ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καθορισθείσας δαπάνας τῆς «Ἀξίας τῶν Ἔργων» καὶ ἥτις, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ τῆς γενικῶς ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατούσης ἐν τῇ πρακτικῇ συνηθείας, δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ ὡς γενικὸν ἔξοδον.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν παρουσιασθῇ δαπάνη μὴ ἀναγραφομένη ἐν τῇ ἀξίᾳ τῶν ἔργων, ὁ καταλογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν «Ἀξίαν τῶν Ἔργων» ἢ τὰ Γενικὰ Ἔξοδα κανονίζεται κοινῇ συμφωνίᾳ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων καὶ τοῦ Ἀναδόχου, τῆς τυχὸν διαφωνίας, λυομένης ὁριστικῶς καὶ τελικῶς ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐργοδότου καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀναδόχου.

4. Ὁ ἐπισπεύδων τὴν διαιτησίαν ὑποβάλλει τὴν σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον προσκλήσεως αὐτοῦ ὅπως ὁρίσῃ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ. Ὁ ἀντίδικος ὀφείλει νὰ διορίσῃ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἐπισπεύδοντος κοινοποιῶν τὸν διορισμὸν τοῦτον πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν. Ὁ ἐπισπεύδων ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἐφετῶν ὑποβαλλομένῃ αἰτήσει περὶ διαιτησίας.

5. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἠθελε διορισθῇ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀντιδίκου ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω τριακονθημέρου προθεσμίας, τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ὁρίζει ὁ Πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας.

6. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνεται κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐκδίδεται δὲ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως πρὸς διαιτησίαν.

7. Τὰ ἔξοδα διαιτησίας καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῆς διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς βαρύνουσι τὸν ἕτερον ἢ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ἀντιδίκους, ὡς θέλει ὁρίσει ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις καθορίζει καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως.

8. Τὸ ποσοστὸν τῶν 19 ο/ο διὰ τὰ γενικὰ ἔξοδα καὶ τὸ ὄφελος τοῦ Ἀναδόχου ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς ἐν ἑκάστῳ ὑποβαλλομένῳ πρὸς ἔγκρισιν λογαριασμῷ ἀξίας τῶν ἔργων καὶ ἀναγράφεται ἐν τῇ σχετικῇ καταστάσει.

7. As actual cost of the works executed by sub contracts shall be considered every amount paid to the sub-contractor by the Contractor in accordance with the accounts checked and approved by the Inspecteer of Works as well as the wages of the oversors employed by the Contractor for the supervision of such Works.

Article 21.

General expenses and fee of Contractor

1. The Contractor shall be paid for his general expenses and fee a percentage equal to ninetepercnn cent 19 ο/ο on the cost of the works as ipulas intted the preceding article.

2. The general expenses contained in the percentages stipulated in the preceding paragraph omprise the cost of the technical administration and eccounting services required for the direction andontrole of the Works and in general all expenses not mentioned in the expenses specified in the foregoing for the «Cost of the Works» which by their nature und according to the practice generally prevailing in Greece, may be reasonably considered as General Expeses.

3. If any expenditure shall be incurred which is not mentioned in the Cost of the Works, its inclusion in the Cost of the Works or the General Expenses shall be determined by mutual agreement between the Inspector of the Works ad the Contractor. In case of disagreement, such dispute shall be finally and irrevocably settled by a Committee composed of the President of the Court of Appeal at Athens, one representative of the Employer and one representative of the Contractor.

4. The party demanding the arbitration shall submit to the President of the Court of Appeal at Athens a requestt to such effect together with an acknowleingment of his invitation to the other party to appoint a representative. The other party shall approint his own representative. within 30 days from the commuucation to him of toy minvitation of the praty requestng the parbitration and shall communicate such appointment to the President of the Court of Appeal at Athens. The party demanding the arbitration shall indicate his own representative in the deand for arbitration which he will submit to the President of the Court of Appeal.

5. If the representative of the other party should not be appointed within the above 30 days time limit, such representative sha'l be appointed by the President of the Court of Appeal within 30 days after the expiration of the time limit.

6. The decision of the Committee shall be taken by a majority of votes and shall be issued within 2 months from the date of the communication of the request for arbitration.

7. The cost of the arbitration and the compensat on of the arbitration committee shall be charged to either or both parties as shall be decided in the arbitrator's decision and such decision shall fix also the amount of compensation.

8. The percentage of 19 o/o for the General Expences and the Fee of the Contractor, shall be calculated on the Cost of the Works in each account submitted for approval and shall be inserted inteh respect ve statement.

Ἄρθρον 22.

Προσωρινὴ καὶ ὁριστικὴ παραλαβὴ τῶν ἔργων. Συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν.

1. Ἅμα τῇ ἀποπερατώσει ἔργου τινὸς αὐτοτελοῦς, ἢ τμήματος ἔργου δυναμένου νὰ λειτουργήσῃ αὐτοτελῶς, ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν προσωρινὴν παραλαβὴν αὐτοῦ καὶ ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὸν Ἐπόπτην τῶν Ἔργων. Ἡ προσωρινὴ παραλαβὴ διενεργεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ἀναδόχου, ἐγκαίρως καὶ ἐγγράφως καλουμένου πρὸς τοῦτο.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς παραλαβῆς συντάσσει εἰς διπλοῦν τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον ἐν ᾧ ἀναγράφεται πᾶσα παρατηρηθεῖσα ὑπ' αὐτῆς κακοτεχνία, παράλειψις ἢ ἐκτέλεσις ἐργασιῶν παρὰ τὰς ἐγκεκριμένας μελέτας, τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων καὶ τὰς ἐγγράφους διαταγὰς τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων, ἐπίσης δὲ καὶ τὴν γνώμην αὐτῆς περὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων προκυπτόντων ζητημάτων.

3. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος, ἁρμοδίως κληθείς, δὲν παραστῇ εἰς τὴν προσωρινὴν παραλαβήν, γίνεται μνεία τούτου ἐν τῷ σχετικῷ πρωτοκόλλῳ ὅπερ κοινοποιεῖται τῷ Ἀναδόχῳ κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ καὶ ἐπὶ ἀποδείξει. Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος παραστῇ εἰς τὴν παραλαβήν, ἀρνηθῇ ὅμως νὰ ὑπογράψῃ τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον ἀνεπιφυλάκτως ἢ μετ' ἐπιφυλάξεως.

4. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος ὑπογράψῃ τὸ πρωτόκολλον μετ' ἐπιφυλάξεως ἢ ἐὰν τὸ πρωτόκολλον κοινοποιηθῇ αὐτῷ κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαιοῦται ὁ Ἀνάδοχος, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρωτοκόλλου ἢ τῆς κοινοποιήσεως αὐτοῦ ὑποβάλῃ διὰ τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τὰς ἐνστάσεις καὶ ἀντιρρήσεις αὐτοῦ.

5. Ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων καὶ τῶν ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, δικαιουμένου τοῦ Ἀναδόχου νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 διαιτησίαν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου.

6. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς ἐν ἐδαφίῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου τριμήνου προθεσμίας διὰ τὴν προσωρινὴν παραλαβήν, τὰ ἔργα, περὶ ὧν αὕτη, θεωροῦνται ὡς προσωρινῶς παραληφθέντα.

7. Μετὰ παρέλευσιν δώδεκα (12) μηνῶν ἀπὸ τῆς προσωρινῆς παραλαβῆς τοῦ τελευταίου τῶν ἔργων ἑκάστης περιοχῆς καὶ ἐφόσον ἔχουσιν ἀποπερατωθῇ πᾶσαι αἱ ἐπιβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν προσωρινῶν παραλαβῶν συμπληρωματικαὶ ἐργασίαι τῶν διαφόρων ἔργων καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω δωδεκαμήνου προθεσμίας διενεργεῖται ἡ ὁριστικὴ παραλαβή, ἰσχυουσῶν καὶ διὰ ταύτην τῶν διὰ τὴν προσωρινὴν παραλαβὴν ἐν ἐδαφίοις 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων προθεσμιῶν καὶ διατυπώσεων.

8. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς ἐν ἐδαφίῳ 7 μηνιαίας προθεσμίας διὰ τὴν ὁριστικὴν παραλαβήν, τὰ ἔργα θεωροῦνται ὡς ὁριστικῶς παραληφθέντα.

9. Αἱ ἀνακατασκευαὶ τῶν μέχρι τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας προσγενομένων ζημιῶν, θεωροῦνται ὡς πρὸς

Article 22.

Provisional and final acceptance of the works Maintenance and operation of Same.

1. Upon the completion of an independant work or of a section of a Work which can be operated independantly, the Contractor has the right to request its provisional acceptance and the Employer shall proceed to such acceptance within 3 months from the submission to the Inspector of the Works of the respective request of the Contractor. The provisional acceptance shall be made by a Commitee appointed by the Ministry of Communications in the presence of the Contractor who shall be invited in writing to this effect in due time.

2. The acceptance Committee shall draw up a procès verbal in duplicate in which any malperformance, omission or execution of the works contrary to the approved plans, the specifications and the written orders of the Inspector of the Works, which may be observed by the Committee shall be set forth and also the opinion of such Committee with regard to the settlement of the questions arising from the above observations, shall be stated.

3. If the Contractor, after being duly invited, does not appear at the provisional acceptance, this will be mentioned in the respective procés verbal which shall be communicated to the Contractor in a safe manner and against receipt. The same procedure shal be followed if the Contractor appears at the acceptance but refuses to sign the procès verbal under reserve or otherwise.

4. Should the Contractor sign the procès verbal under reserve or should the procès verbal be communicated to him as above stated, the Contractor has the right within a peremptory time of two months from the signature of the procès verbal or the communication thereof to the Contractor, to submit through the Inspector of the works to the Ministry of Communications his objections and refutations.

5. The Minister of Communications shall decide in respect to the procès verbaux and the objections and refutations after hearing the opinion of the Council of public works, and the Contractor shall have the right to appeal to the arbitration mentioned in Article 25 within 1 month from the Communication to him of the Minister's decision.

6. If no action is taken within the time limit of 3 months provided for in Section 1 of the present article for the provisional acceptance of the works, the works concerned shall be considered as provisionally accepted.

7. After 12 months have elapsed from the date of the provisional acceptance of the last of the works of each area, and provided that all the supplementary works imposed by the Committe of the provisional acceptance have been completed and within 1 month from the expiration of the above limit of 12 months, the final acceptance shall take place, and the time limits and the procedure for the provisional acceptance stipulated in paragraphs 1,2,3,4 et 5 of this article shall also apply in respect thereto.

8. If the time limit of 1 month mentioneed in Section 7 of this article shall expire without any action being taken in respect to the final acceptance, the works shall be considered as finally accepted.

9. The reconstructions of any work which may have been damaged, up to the final acceptance thereof, the

τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς καὶ πληρωμῆς αὐτῶν ὡς κατασκευαὶ ἔργων ἐκτελουμένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως.

10. Εὐθὺς ὡς τμῆμά τι τῶν ἔργων ἑκάστης περιοχῆς παραληφθῇ προσωρινῶς, ὁ Ἀνάδοχος, ὡς πράκτωρ τοῦ Ἐργοδότου, ὑποχρεοῦται ν' ἀναλάβῃ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἔργων τούτων μέχρι τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς τοῦ συνόλου τῶν ἔργων τῆς περιοχῆς. Ἡ προθεσμία αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ κοινῇ συμφωνίᾳ.

11. Πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου εἰς τὸν Ἀνάδοχον αἱ ἀπαιτούμεναι δαπάναι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17. Ἐὰν ὁ Ἐργοδότης δὲν προκαταβάλῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα ποσά, ὁ Ἀνάδοχος ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἔργων. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὰ ἔργα παραληφθήσονται τότε ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ὁριστικῆς παραλαβῆς διατάξεις τῆς παρούσης.

12. Αἱ πραγματικαὶ δαπάναι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἔργων, ὡς καὶ αἱ σχετικαὶ δαπάναι τῶν Γενικῶν Ἐξόδων τοῦ Ἀναδόχου, ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἰσχυούσας διατάξεις καὶ καταβάλλονται τῷ Ἀναδόχῳ ηὐξημέναι κατὰ ἑπτὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν δι' ἀμοιβὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 23.

Βλάβαι ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἐλαττωματικῶν μελετῶν.

1. Ἐν περιπτώσει ζημιῶν εἰς τὰ ἔργα, μηχανήματα ἢ ὑλικὰ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ἐπόπτην τῶν ἔργων ἐντὸς ὀκτὼ (8) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς βλάβης. Ὁ Ἐπόπτης τῶν ἔργων ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς πέντε (5) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ Ἀναδόχου μεταβῇ ἐπὶ τόπου καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ἀναδόχου, ἁρμοδίως καλουμένου, συντάξῃ πρωτόκολλον περὶ τῆς γενομένης βλάβης, τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς καὶ τῆς δαπάνης ἀνορθώσεως, ἐπίσης δὲ περὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ ἀνευθύνου τοῦ Ἀναδόχου ἢ μή.

2. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος δὲν ἀποδέχηται τὰς ἀπόψεις τοῦ Ἐπόπτου τῶν ἔργων ὑπογράφει τὸ πρωτόκολλον μετ' ἐπιφυλάξεως, ὑποχρεοῦται ὅμως, ὅπως ἐντὸς πέντε (5) ἡμερῶν ὑποβάλῃ τῷ Ἐπόπτῃ τὰς ἀντιρρήσεις του.

3. Ὁ Ἐπόπτης τῶν Ἔργων ὑποβάλλει τὸ πρωτόκολλον μετὰ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ Ἀναδόχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὅπερ ἀποφασίζει. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος δὲν ἀποδέχηται τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου, δικαιοῦται νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν διαιτησίαν.

4. Ὁ Ἀνάδοχος δὲν εὐθύνεται διὰ ζημίας ὀφειλομένας ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνωτέραν βίαν, τῶν πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν ζημιῶν τούτων δαπανῶν βαρυνουσῶν τὴν «Ἀξίαν τῶν Ἔργων».

5. Ὁ Ἀνάδοχος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐξ ἐλαττωμάτων τῆς μελέτης προσγενομένας ζημίας, ἐφόσον προέβη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μελέτης, χωρὶς αὕτη νὰ ἐγκριθῇ προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου.

6. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Ἐργοδότης τροποποιήσῃ τὴν μελέτην, ἀναλαμβάνει καὶ τὴν σχετικὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐκ τῶν τροποποιήσεων αὐτοῦ προκληθεῖσαν ἐλαττωματικότητα τῆς μελέτης καὶ τὰς εἰς αὐτὴν ὀφειλομένας ζημίας.

7. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ζημιῶν εἰς ἐλαττωματικὸν τῆς μελέτης ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἡ διαιτησία.

damage of which is due to force majeure, shall be considered as regards the manner of construction and payment as construction of works executed in accordance with the provisions of this contract.

10. As soon as any section of the works of each area shall be provisionnally accepted, the Contractor as agent of the Employer shall undertake the maintenance and operation of such works until the final acceptance of all the works of the area. This time limit may be extended by mutual agreement.

11. To cover the cost of maintenance and operation the Employer shall pay to the Contractor in advanc the necessary expenses according to the dispositions of art. 17. If the Employer does not advance the funds necessary the Contractor is released from all obligations to maintain and operate the works. In such event, the works shall at such time be finally accepted by the Employer in accordence with the provisions for final acceptance contained in this contract.

12. The actual cost of the maintenance and operation of the works as well as the expenditure connected with the General Expenses of the Contractor shall be approved by the Employer in accordance with the respective terms of this contract for the construction of he works, and shall be paid to the Contractor increased ty seven percent (7 o)o) for his fee.
b

Article 23.

Damage due to force m ajeure or to defective studies

1. If any damage is caused to the works, machinery or materials due to force majeure, the Contractor shall notify the Inspector of the works within 8 days after the damage has become apparent. The Inspector of the works, within 5 days from such notification made by the Contractor, shall proceed to the spot and shall draw upin the presence of the Contractor duly cited to appear a procès verbal concerning the damage done, its extent and the cost for repairs, as well as regarding the reasons and responsibility or non responsibility therefor of the Contractor.

2. If the Contractor does not accept the views o the Inspector of the works, he shall sign the procès verbal under reserve, but he shall submit within 5 days to the Inspector of the works his objectio.

3. The Inspector of the works shall submit the procès verbal together with the objections of the Contractor to the Ministry of Communications which shall decide. If the Contractor does not accept the decision of the ministry, he has the right to appeal to arbitration.

4. The Contractor shall not be liable for any damages caused exclusively by force majeure, the cost of repairing such damage being charged to the cost of the works.

5. The Contractor shall be liable for any damage due to defects in the study of the works if he proceeds with the execution of the study without the same having been previously approved by the Employer.

6. If the Employer should alter the study, he shall undertake the respective responsibility for the defectiveness of the study brought about by the alterations made by him and for any damage due to such defective study.

7. In case of any dispute as to whether the damage may be attributable to the defectiveness of the study, such dispute shall be definitely settled by arbitration.

"Αρθρον 24.

Παράδοσις μηχανημάτων, ἐργαλείων, ὑλικῶν καὶ λοιπῶν ἐφοδίων μετὰ τὸ πέρας τῶν ἔργων.

Ἅπαντα τὰ μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ὑλικά, ἐγκαταστάσεις καὶ λοιπὰ ἐφόδια προμηθευθέντα ἢ κατασκευασθέντα παρὰ τοῦ Ἀναδόχου καὶ ὧν ἡ δαπάνη κατελογίσθη εἰς τὴν «Ἀξίαν τῶν Ἔργων», ἀποτελοῦντα περιουσίαν τοῦ Ἐργοδότου, παραδοθήσονται αὐτῷ διὰ πρωτοκόλλου μετὰ τὸ πέρας τῶν ἔργων ἐν καλῇ καταστάσει συντηρήσεως, τοῦ Ἀναδόχου ὑπέχοντος πᾶσαν εὐθύνην διὰ τὰς προσγενομένας φθορὰς ὡς καὶ διὰ τὰς ἀπωλείας αἵτινες ἀποδεδειγμένως ἦτο δυνατὸν νὰ προβλεφθῶσι καὶ προληφθῶσι πλὴν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν συνήθη χρῆσιν ἢ ἀνωτέραν βίαν.

Ἄρθρον 25.

Διαιτησία.

1. Πᾶσα διαφορὰ ἢ διαφωνία μεταξὺ τοῦ Ἐργοδότου καὶ τοῦ Ἀναδόχου ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογήν, ἐκτέλεσιν καὶ ἑρμηνείαν τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ χρηματικῶς, λύεται ὑπὸ δύο (2) διαιτητῶν, ὧν τὸν μὲν ἕνα ὁρίζει ὁ Ἐργοδηγὸς, τὸν δὲ ἕτερον ὁ Ἀνάδοχος καὶ δὴ ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἑκάτερον τῶν μελῶν ἤθελε λάβει γνῶσιν τῆς προσκλήσεως τοῦ ἑτέρου πρὸς διαιτητικὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐν τῷ σχετικῷ ἐγγράφῳ ἀναφερομένου θέματος.

2. Ἐὰν ὁ Ἐργοδότης ἢ ὁ Ἀνάδοχος δὲν διορίσωσιν ἐντὸς τῆς τριακονθημέρου προθεσμίας διαιτητήν, ὁρίζει αὐτὸν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐντὸς προθεσμίας εἴκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν.

3. Οἱ διαιτηταὶ οὗτοι, οἵτινες δύνανται νὰ ὦσιν καὶ ξένης ἐθνικότητος, δικάζουσι τελεσιδίκως καὶ ἀμετακλήτως, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης προσφυγῆς εἰς ἄλλην τινὰ δικαιοδοσίαν.

4. Οἱ ὡς ἄνω καθιστάμενοι δύο διαιτηταὶ, ἐὰν προβλέπωσι διαφωνίαν ὡς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀπασχολήσοντος τούτους θέματος, δύνανται ἐντὸς δεκαπέντε (15) ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των νὰ ὁρίσωσι κοινῇ συμφωνίᾳ ἐπιδιαιτητὴν, ἐν ἀσυμφωνίᾳ δὲ τούτων περὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου διορίζει τῇ αἰτήσει ἀμφοτέρων ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν τὸν ἐπιδιαιτητὴν ὃν θὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων τεχνικῶν. Πάντως ὅμως ὁ ἐπιδιαιτητὴς δὲν θὰ ἦ Ἕλλην ἢ Ἄγγλος ὑπήκοος, δὲν θὰ διαμένῃ μονίμως ἐν Ἑλλάδι, οὐδὲ θὰ ἔχῃ οἱανδήποτε σχέσιν ἢ συμφέρον μὲ ἔργα ἐκτελούμενα ἐν Ἑλλάδι.

5. Ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ εἶναι ἀμετάκλητος καὶ ἐξαντλητικὴ τῆς διαφορᾶς, ὑποχρεωτικὴ δὲ δι' ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, δὲν δύναται ὅμως ὁ ἐπιδιαιτητὴς νὰ ἀποφασίσῃ πέραν τῶν ὁρίων τῶν διαφωνησάντων διαιτητῶν, δὲν δύναται δηλονότι οὔτε νὰ μειώσῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑνὸς οὔτε νὰ αὐξήσῃ τὸ μεῖζον τοῦ ἑτέρου.

6. Ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ πρέπει νὰ ἐκδίδηται ἐντὸς δύο (2) μηνῶν τὸ πολὺ ἀφ' ἧς οὗτοι ἐπελήφθησαν τοῦ ἔργου των. Τὴν προθεσμίαν ταύτην δύναται ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ παρατείνῃ, καθορίζων καὶ τὴν προθεσμίαν ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις.

Article 24.

Delivery of machinery, tools, materials, and tehor Equipment after the completion of the works.

All machinery, tools, materials, installations and other equipment supplied or constructed by the Contractor and the cost of which has been charged to the cost of the works shall be the property of the Employer and shall be delivered to him in good condition of maintenance by a procès verbal after completion of the Works, and the Contractor shall be responsible for any deterioration, or, as well as for any losses which shall have been proved to have been capable of having been foreseen or prevented, with the exception of any deterioration which may be due to the ordinary wear and tear or force majeure.

Article 25.

Arbitration.

1. Any difference or disagreement between the Employer and the contractor as to the application execution and interpretation of this contract, inclusive of the case where the subject at issue cannot be determined in money value, shall be settled by the arbitrators one of whom shall be appointed by the Employer and the second by the Contracter within 30 days from the date that either of the parties shall have received notice of the invitation of the other party for the purpose of settlement by arbitration of the subject mentioned in the respective document.

2. If either the Employer or the Contractor shall not appoint an arbitrator within the 30 days time limit, the President of Areios Pagos (Supreme Court) shall appoint the Arbitrator within 20 days from the date of the submission to him of the demand of the other contracting party.

3. The above arbitrators, who may be also of foreign nationality, shall decide finally and irrevocably all recourse to any other jurisdiction being excluded'

4. If the two Arbitrators, who shall be appointed as above mentioned, anticipate any disagreement as to the settlement of the subject matter which is before them they may within 15 days from their appointment, name by a common accord an umpire, and in case of disagreement as to the person to be appointed as umpire, the president of the Areios Pagos shall appoint at the request of both or either of the interested parties the umpire and such umpire shall be selected from among competent technical men, but in any case, the umpire shall not be a Greek or British subject; he shall not be permanently domiciled in Greece, and he shall have no connection with or interest in works executed in Greece.

5. The decision of the umpire shall be irrevocable and settles the difference definitely and is obligat ory for both contracting parties, but the umpire cannot decide beyond the limits established by the two arbitrators who have disagreed, that is to say he shall neither reduce the minimum limit fixed by the one, norincrease the maximum limit fixed by the other.

6. The decision of the arbitrators, as well as of the umpire, shall be given within two months at the latest from the date on which they shall have undertaken their work. The President of the Areios Pagos may extend such time limit, and shall fix the period of time within which the decision must be given.

7. Αἱ δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀμοιβὴν τῶν τε διαιτητῶν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δαπάνας βαρύνουσι τὸν καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις τῆς διαιτησίας ἢ ἐπιδιαιτησίας, καθ' ἃ ὁρισθήσεται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐν ᾗ ὁρίζεται καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀνωτέρω δαπανῶν.

"Αρθρον 26.

Δοσιδικία.—Ἀνάληψις δικῶν.

1. Ἅπασαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ἀμφισβητήσεις καὶ διαφοραί, αἵτινες ἤθελον προκύψει μεταξὺ τοῦ Ἀναδόχου ἀφ' ἑνὸς καὶ οἱουδήποτε τρίτου, πλὴν τοῦ Ἐργοδότου, ἀφ' ἑτέρου σχέσιν ἔχουσαι πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, εἴτε τὸ ἀντικείμενον τῶν διαφορῶν τούτων εἶναι χρηματικὸν εἴτε οἱονδήποτε ἕτερον, καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐπιτευχθῇ ἐξώδικος διακανονισμὸς αὐτῶν, παραπέμπονται καὶ δικάζονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

2. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καθ' ἣν τρίτοι, τυχὸν θλαπτόμενοι ἢ ἀξιοῦντες ὅτι θλάπτονται ἐκ τῆς παρὰ τοῦ Ἀναδόχου ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του, τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐπόπτου τῶν Ἔργων καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἤθελον ἐγείρει κατ' αὐτοῦ, ἀγωγὰς ἢ ἀσκήσει οἱαδήποτε ἐνδικα μέσα, ἢ προσφυγάς, ἢ οἱαδήποτε μέτρα, ὁ Ἀνάδοχος ἀνακοινοῖ ἐγκαίρως τὴν δίκην εἰς τὸν Ἐργοδότην, ὅστις ὑποχρεωτικῶς παρεμβαίνων εἰς αὐτήν, ἀπαλλάσσει τὸν Ἀνάδοχον πάσης περαιτέρω δικαστικῆς ἀναμίξεως καὶ εὐθύνης, ἀναλαμβάνων ἐπὶ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ εὐθύνῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ μετέλθῃ πᾶν τὸ καθ' ἑαυτὸν διὰ τὴν μὴ διακοπὴν τῶν ἔργων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, εὐθυνόμενος ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει διὰ τὴν ἐξ ὑπαιτιότητος ἢ ἀμελείας αὐτοῦ καθυστέρησιν τῶν ἔργων.

3. Ὁ Ἐργοδότης οὐδεμίαν ἀπολύτως εὐθύνην ἢ ὑποχρέωσιν ὑπέχει διὰ τὰς πρὸς τρίτους ὑποχρεώσεις τοῦ Ἀναδόχου, τὰς ἀναληφθείσας ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου.

4. Διὰ πάσας τὰς ὑποθέσεις τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ Ἀνάδοχος θεωρεῖται ὁ ἐντολοδόχος ἢ πράκτωρ τοῦ Ἐργοδότου, ἀπολαμβάνων ὅλων τῶν προνομίων τὰ ὁποῖα ἡ θέσις αὕτη παρέχει αὐτῷ καὶ θὰ εἶναι ἀπηλλαγμένος πάσης ἀπαιτήσεως προερχομένης ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν ἢ ἰδιωτῶν καὶ προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ταύτης. Αἱ ἀπαιτήσεις αὗται θεωροῦνται ὡς γενόμεναι κατὰ τοῦ Ἐργοδότου, ὅστις ἐξετάζει καὶ κανονίζει αὐτὰς καὶ ὑφίσταται πᾶσαν δικαστικὴν καὶ ἄλλην δαπάνην σχετικὴν πρὸς τὸν ῥηθέντα διακανονισμὸν ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς ἐννοεῖται, τοῦ προηγουμένου ἄρθρου :

5. Πᾶσα διαφορὰ προερχομένη ἐξ ὑπαιτιότητος τρίτου κατὰ τοῦ ἑτέρου ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων κρίνεται καὶ ἐπιλύεται, ἀποκλειστικῶς κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Νομοθεσίαν.

"Αρθρον 27.

Διακοπὴ τῶν ἔργων.— Διάλυσις τῆς συμβάσεως.

1. Ἐάν, ἐν οἱαδήποτε μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως στιγμῇ, ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἢ ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία ἐμπλακῶσιν εἰς πόλεμον μετ' ἄλλων Δυνάμεων ἢ ἐκραγῇ ἐν τινι τῶν ἀνωτέρω χωρῶν ἐμφύλιος πόλεμος, ἢ λάβωσι χώραν ἐν αὐταῖς γενικαὶ ἀπεργίαι, ἢ στάσεις ἢ διαταραχυῶσι σοβαρῶς αἱ πολιτικαὶ συνθῆκαι ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ἔργων κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντα τὴν κανονικὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν, τόσον ὁ Ἐργοδότης ὅσον καὶ ὁ Ἀνάδοχος δύνανται, εἰς οἱανδήποτε τοιαύτην περίπτωσιν, νὰ ἀναστείλωσι τὰς ἐργασίας ἐπὶ ἓν ἔτος ἢ νὰ λύσωσι τὴν σύμβασιν ἀνευ ἄλλης ὑποχρεώσεως ἢ εὐθύνης ἐκατέρου τῶν μερῶν ἔναντι τοῦ ἑτέρου, πλὴν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ἐργοδότου νὰ πληρώσῃ τὰς ἐργασίας τὰς ἐκτελεσθείσας μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς διακοπῆς ἢ λύσεως τῆς συμβάσεως.

7. The travelling expenses and the fees of both the arbitrators and the umpire shall be charged to the party against whom the decision of the arbitrators or the umpire is given as determined aforesaid, in which the amount of such expenses shall be fixed.

Article 26.

Jurisdiction and law suits.

1. All disputes and litigation which may occur during the life of this contract between the Contractor on the one hand and any third party other than the Employer on the other hand, in connection with the interpretation or the execution of this contract, and whether the subject of the discussions is pecuniary or otherwise, in so far as the extrajudicial settlement thereof cannot be obtained, shall be refered to during the whole of the life of the contract and heard by the Court of appeal at Athens.

2. In any case where any third party who may be injured or claim to be injured through the execution of the works by the Contractor shall bring any action against the Contracter or shall take any proceedings against him or have recourse to any measures whatsoever, and provided the Contractor complies with his obligations, the instructions of the Inspector of the Works and the laws of the Hellenic Republic, the Contractor shall communicate to the Employer in due time notice of such suit, and the Employer shall obligatorily intervene in the suit and release the Contractor of all further judicial proceedings and liability, and the Employer shall undertake the law suit in his own name and upon his own responsibility. In such case the Employer shall do everything in his power to prevent the suspension of the works during the duration of the law suit, failing which, he shall be held responsible for the delay of the work arising through his fault or negligence.

3. The Employer has absolutely no responsibility or obligation towards any other third party for obligations undertaken by the contractor without previous approval of the Emloyer.

4. For all the matters of this contract, the Contractor is considered as delegate or agent of the Employer enjoying all the privileges which this position grants him, and shall be exempt from any claim made by any Authorities or by any private parties, arising out of the performance of this contract, all of which claims shall be considered as having been made against the Employer, who will consider and settle the same and will bear all legal and other costs in connection with the suit settlement under the restrictions of the previous section.

5. Any differences arising from a claim of any third party against both the contracting parties or either of them shall be judged and decided exlusively according to the Greek laws.

Article 27.

Suspension of the works, cancellation of contract.

1. If at any time after the sign ng of this contract, the Hellenic Republic or Great Britain should become engaged in war with other powers, or if civil war should take place in either of said countries, or if there should be general strikes or riots in either of said Countries, or the political conditions in the area of the works are seriously disturbed in a manner not al owing the regu ar continuation thereof, then in any of such cases bot

δήποτε τῶν ἄνω περιπτώσεων, νὰ διακόψωσι τὰς ἐργασίας καὶ νὰ ἀναστείλωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπομένων ἔργων μέχρις οὗ ἀποκατασταθῇ ἡ ὁμαλότης τῆς καταστάσεως. Ἐὰν ἡ τοιαύτη διακοπὴ παραταθῇ πέραν τῶν ἓξ (6) μηνῶν, ἡ σύμβασις δύναται νὰ διαλυθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου ἢ τοῦ Ἀναδόχου ἐκτὸς ἐὰν ὁ Ἐργοδότης, πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας, εἰδοποιήσῃ ἐγγράφως τὸν Ἀνάδοχον ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία αὕτη ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τοὺς τέσσαρας (4) ἔτι μῆνας. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης διαλύσεως, ὁ Ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον ὅλα τὰ τυχὸν ὀφειλόμενα ποσὰ δι' ἀξίαν ἔργων, γενικὰ ἔξοδα καὶ ὄφελος καὶ ὁ' ἀναλάβῃ πάσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις, ἔτι δὲ ὀφείλει καὶ πᾶν ποσὸν ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου.

2. Ἡ σύμβασις δύναται ἐπίσης νὰ διαλυθῇ τῇ ἀμοιβαίᾳ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συναινέσει, ἄνευ οὐδεμιᾶς περαιτέρω πράξεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ἢ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι ὁ Ἐργοδότης ὀφείλει καταβάλῃ προηγουμένως εἰς τὸν Ἀνάδοχον ὅλα τὰ εἰς ἀξίαν ἔργων ἔξοδα καὶ ὄφελος τυχὸν ὀφειλόμενα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἀντιπροσωπεύοντα ὑποχρεώσεις ἀναληφθείσας ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου δυνάμει καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, ἔτι δὲ καὶ πᾶν ποσὸν ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου καὶ ἐκκαθαρισθήσονται οἱ λογαριασμοί.

3. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου λογαριασμοὶ πρὸς ἀποπληρωμὴν τοῦ Ἀναδόχου ἐλεγχθήσονται καὶ ἐγκριθήσονται ὑπὸ τοῦ Ἐργοδότου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως.

4. Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν, ὁ Ἐργοδότης ὀφείλει καταβάλῃ εἰς τὸν Ἀνάδοχον τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων διὰ τὰς μέχρι τῆς διαλύσεως γενομένας ἐργασίας καὶ προμηθείας καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν ποσοστὸν διὰ τὰ γενικὰ αὐτοῦ ἔξοδα καὶ τὸ ὄφελος ἅμα δὲ καὶ ποσὸν λιρῶν Ἀγγλίας χιλίων πεντακοσίων (1500) κατὰ μῆνα διὰ τὰ ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἑταιρείας ἐν Λονδίνῳ γενικὰ ἔξοδα.

5. Ἐν περιπτώσει προσωρινῆς διακοπῆς τῶν ἔργων ἢ ἐν ἄρθρῳ 6 ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ χρόνον ἴσον πρὸς τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς.

6. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν παρέχονται τῷ Ἀναδόχῳ τὰ ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ διακόψῃ τὰ ἔργα, ἐφαρμοζομένων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 28.

Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ φόρων καὶ δασμῶν, δικαιωμάτων καὶ κρατήσεων.

1. Ἡ παροῦσα σύμβασις καὶ πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν δι' αὐτῆς προβλεπομένων ἔργων ἔγγραφα, πάντα τὰ ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια ἔγγραφα συνταχθέντα ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἴτε συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως εἴτε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ἀμοιβαί, κέρδη καὶ πληρωμαὶ πρὸς τὸν Ἀνάδοχον δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου ἐπιτηδεύματος, ἀναλυτικοῦ καὶ συνθετικοῦ καθαρῶν προσόδων καὶ τέλους χαρτοσήμου ὑφισταμένου ἢ ἐπιβληθησομένου ἐν τῷ μέλλοντι κρατικοῦ, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ ἢ οἱουδήποτε ἄλλου εἰδικοῦ ὡς καὶ οἱασδήποτε κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Ἡ αὐτὴ ἀπαλλαγὴ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὰ ἐδάφια 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 14 ἀλλοδαπούς μηχανικούς, ἐμπειροτέχνας καὶ λογιστάς.

the Employer and the Contractor may suspend the works provided for under this contract and cease the execution thereof until such time as conditions shall again become normal. Should such suspension ast more than six months, this contract may be cancelled by the Employer or the Contractor, unless the Employer before the expiration of the period of six months informs the Contractor in writing that he desires the extension of said period, but such extension shall not exceed an additional period of four months. In case of any such cancellation, the Employer shall pay to the Contractor all amounts which may be due to him as cost of works, general expenses and fee and shall assume all obligations undertaken by the Contractor under the terms of this Contract and shall also pay all amounts due to the contractor by the Employer.

2. Th s contract may likewise be cancelled by mutual agreement between the parties hereto, without necessity of further action by the Hellenic Republic or by the legislature thereof, provided that the Employer shall first pay to the contractor all snms which may be due to him as cost of works and fee as well as the sums representing commitments undertaken by the contractor by virtue of and in accordance with the terms of this contract as well as all amounts due to the contractor by the Employer and the accounts shall be liquidated.

3. The accounts relating to the settlement with the contractor according to sections 1,2 of this Article shall be audited and approved by the Employer in accordance with the terms of this contract.

4. For the liquidation of the accounts the Employer shall pay to the contractor the cost of the works for the works executed and the supplies furnished up to the time of the cancellation and his General Expenses and fee as well as the sum of one Thousand five hundred Pounds Sterling (L. 1.500) per month for the General Expenses in the head office of the Company in London, such sum being reckoned for the period of the studies from the date of the enter ng into force of the contrac till the cancellation thereof, while for the period of e ecution of the works the said sum will be reckoned from the date on which the contractor shall be charged with the execution of any of them until the date of cancellation of the contract.

5. In case of a temporary suspension of the works, the period established in article 6 hereof shall be extended for a period equivalent to the time of the suspension.

6. In case the necessary funds for the execution of the works are not furnished to the contractor as per article 17, the contractor has the right to suspend the works and in such case the provisions of this article shall apply.

Article 28.

Exemption from taxes, custom dues, fees, etc.

1. This contract and all documents connected with the execution of the works herein contemplated, all documents public or private, executed within or without the Hellenic Republic either in accordance with the terms of this contract or in execution fo the same and all fees, profits and payments to the contractor by vertie of this contract shall be exempted from all licence duties, income tax both »analytic» (specific) and »synthetic» (collective) and stamp duties now existing or which may hereafter be imposed, whether national, municipal or communal, or of any other special tax, and from all retentions in favour of the State or legal entities of public law. The same exemption shall apply also for the foreign Engineers, experts and accountants according to paragraphs 1, and 3 of article 14.

2. Πάντα τὰ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγόμενα ἢ ἐξ ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους μεταφερόμενα μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ἐξαρτήματα, φαρμακευτικὰ καὶ νοσοκομειακὰ εἴδη, ὡς καὶ τὰ δοχεῖα πάντων τούτων ἄτινα ἀναγκαιοῦσι διὰ τὴν ἐν γένει ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀπαλλάσσονται παντὸς δημοσίου, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ, λιμενικοῦ ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου εἰδικοῦ φόρου ἢ τέλους ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Ἀνάδοχος πρὸς πρόληψιν τῆς παρακωλύσεως τῆς προόδου τῶν ἔργων ἢ δι' οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, ὑποχρεωθῇ νὰ καταβάλῃ προσωρινῶς τέλη, φόρους, δασμοὺς ἢ οἱαδήποτε ἄλλα δικαιώματα, ταῦτα καταλογίζονται προσωρινῶς εἰς βάρος τῆς «Ἀξίας τῶν Ἔργων», δὲν καταβάλλεται ὅμως δι' αὐτὰ ποσοστὸν γενικῶν ἐξόδων καὶ ὀφέλους.

4. Ὁ Ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐγκαίρου παροχῆς ἀδείας πρὸς ἀτελῆ ἐν γένει εἰσαγωγὴν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς κομιζομένων ἢ ἐξ ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους μεταφερομένων μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν χρησίμων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργων, τοῦ Ἀναδόχου ὑποχρεουμένου πρὸς τοῦτο ἵνα ἐγκαίρως ὑποβάλῃ τοὺς ἀναγκαιοῦντας καταλόγους τῶν εἰσαχθησομένων ἢ μεταφερομένων εἰδῶν.

5. Ἐν περιπτώσει ἐραδύτητος εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀδείας ἀτελείας ἐξ ἧς δύναται νὰ ἐπέλθῃ καθυστέρησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, δικαιοῦται ὁ Ἀνάδοχος νὰ καταβάλῃ προσωρινῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἐργοδότου τὸ εἰς τοὺς ἀξιουμένους φόρους ἀναλογοῦν ποσόν, ἀναλαμβάνων τοῦτο μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀδείας.

6. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μετὰ πάροδον τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἀναδόχου διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀδείας ἀτελείας δὲν ἐκδοθῇ ἡ ἄδεια αὕτη, τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου καταβληθὲν ποσὸν διὰ τοὺς ἀθιουμένους φόρους καὶ τέλη καταλογίζεται ὁριστικῶς εἰς τὴν «Ἀξίαν τῶν Ἔργων», ἀναγραφόμενον εἰς χωριστὰς καταστάσεις. Ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ εἰς τὰς καταστάσεις ταύτας ἀναγραφομένου ποσοῦ καταβάλλεται ὑπὸτοῦ Ἐργοδότου τῷ Ἀναδόχῳ τὸ ποσοστὸν διὰ Γενικὰ Ἔξοδα καὶ Ὄφελος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 29.

Ἀντιπροσώπευσις Ἀναδόχου.

1. Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ εἰδικὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον, διαμένοντα ἐν Ἑλλάδι, εἰς ὃν νὰ παράσχῃ τὴν δέουσαν πληρεξουσιότητα ὅπως ἐκπροσωπῇ αὐτὸν εἰς πάσας τὰς μετὰ τοῦ Ἐργοδότου σχέσεις του, ἐπιλύῃ ἢ ἀποδέχηται τὴν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἄρθρου 25 τῆς παρούσης ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν, ὡς καὶ νὰ ἀποδέχηται τὴν κοινοποίησιν παντὸς ἐγγράφου ἢ ὁδηγίας τοῦ Ἐργοδότου.

2. Ὁ παρὰ τοῦ Ἀναδόχου διορισμὸς τοῦ ὡς ἄνω πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου πρέπει νὰ ἀνακοινωθῇ εἰς τὸν Ἐργοδότην ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει πᾶν ἔγγραφον κοινοποιούμενον πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας θεωρεῖται ὡς κοινοποιηθὲν τῷ Ἀναδόχῳ.

3. Ὅπως αἱ ὁδηγίαι, διαταγαὶ καὶ ἀνακοινώσεις τοῦ Ἀναδόχου πρὸς τὸν Ἐργοδότην ἔχωσι κῦρος καὶ νομικὰ ἐπακόλουθα, πρέπει νὰ γίνωνται ἐγγράφως καὶ νὰ κοινοποιῶνται

2. All materials, machinery, tools, accessories, pharmaceutical and hospital supplies and the receptacles thereof, imported from abroad or transported from other parts of the State which shall be required for the execution of this contract in general are exempted from all national, municipal, communal port and any other special taxation or dutions existing or to be imposed.

3. If the contractor in order to prevent the obstruction of the progress of the works or for any other reason, shall be obliged to pay provisionally, rates duties and taxes or any other fees, the latter shall be provisionally charged by the contractor to the cost of the works, but the percentage for general expenses and fee is not repaid on such amounts.

4. The Employer undertakes the obligation during the period of the construction of the works to arrange for the issue in due time of permits for the purpose of enabling the importation free from any duties whatever of machinery, tools and materials imported from abroad or transported from other partes of Greece which shall be required from the execution of the Works under this Contract, the Contractor being obliged in due time to submit for this purpose the necessary lists of the articles to be imported or transported.

5. If the issue of such permit of exemption from duties is delayed, and such delay may cause a delay in the execution of the Works, the Contractor may pay temporarily for the account of the Employer the amounts corresponding to the duties demanded, and such amount shall be reimbursed to the Contractor later the issue of the respective permit.

6. If after 3 months from the date on which the Contractor shall apply for the issue of the permit of exemption from any such duties, such permission is not issued, the amounts paid by the Contractor for the taxes and duties demanded shall be charged to the cost of the Works and entered in separate Statements. On the total amount entered in such statements the percentage shall be paid to the Contractor in respect of fee and general expenses.

Article 29.

Contractor's Attorney.

1. The Contractor shall appoint in Greece a special Attorney and representative resident in Greece to whom he shall grant the power required to represent him in all his relations with the Employer, to settle or accept, in accordance with the Article 25 of this Contract, the settlement of any difference as well as to accept the notification of all documents or instructions of the Employer.

2. The appointment of the above Attorney and representative by the Contractor must be communicated to the Employer within the first month from the day that this Contract shall enter into force, failing which any document communicated to the Secretary of the Prefecture of Attica and Beotia shall be considered to have been notified to the Contractor.

3. In order that the Instructions, orders and communications of the Employer to the Contractor and ether quests addressed by the Contractor to the Em-

εἰς τὸ ἕτερον τῶν μερῶν κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ καὶ ἐπὶ ἀποδείξει.

4. Ἅπασα ἡ σχετικὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως ἀλληλογραφία διεξάγεται Ἑλληνιστί.

Ἄρθρον 30.

Ἔκπτωσις Ἀναδόχου.

1. Ὁ Ἀνάδοχος δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τῶν ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις.

α') Ἐὰν μὴ ἄρξηται τῶν ἔργων ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 ὁριζομένης προθεσμίας ἢ ἐὰν διακοπτομένης τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀναδόχου δὲν ἐπαναλάβῃ οὗτος τὴν ἐκτέλεσιν ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ Ἐργοδότου. Νοεῖται ὅμως ὅτι ὡς ἔναρξις τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν θεωρεῖται μόνον ἡ καλῇ πίστει κανονικὴ καὶ ἀνάλογος πρὸς τὰ ἔργα ἐργασία.

β') Ἐὰν δὲν ἀποπερατώσῃ τὰ ἔργα ἐντὸς δώδεκα (12) μηνῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς παρούσης προθεσμίας ἀποπερατώσεως αὐτῶν, μὴ ὑπολογιζομένων εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τῶν δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως χορηγηθησομένων παρατάσεων.

γ') Ἐὰν δὲν ἀποπερατώσῃ καὶ ὑποβάλῃ τὰς γενικὰς προμελέτας καὶ τὰς ὁριστικὰς μελέτας τῶν ἔργων ἐντὸς τῶν ἐν τῇ συμβάσει καθορισθεισῶν προθεσμιῶν, ὡς ἐπίσης ἐὰν δὲν προβῇ εἰς τὴν συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἐργοδότου τροποποιήσεις τῶν γενικῶν προμελετῶν καὶ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν καὶ δὲν ὑποβάλῃ ταύτας ἐν νέου συμφώνως πρὸς τὰς καθοριζομένας ἑκάστοτε ἐγγράφους σχετικὰς προθεσμίας, μὴ ὑπολογιζομένων εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τῶν δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως χορηγηθησομένων παρατάσεων.

δ') Ἐὰν ἐπιδείξῃ κακοπιστίαν, τεχνικὰς ἢ λογιστικὰς ἀταξίας, ἀδικαιολόγητον βραδύτητα εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἢ τῶν ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, βαρεῖαν ἀμέλειαν, ἔλλειψιν ἐπιμελείας περὶ τὴν παραφυλακὴν τῶν συμφερόντων τοῦ Ἐργοδότου καὶ παράλειψιν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρων θεραπείας πρὸς διόρθωσιν τοιούτων σφαλμάτων μετὰ τὴν ἔγγραφον πρὸς τοῦτο πρόσκλησιν τοῦ Ἐπόπτου τῶν ἔργων.

2. Πᾶσαι αἱ ἐν ταῖς ἀνωτέρω περιπτώσεσιν παραβάσεις ἢ παραλείψεις τοῦ Ἀναδόχου, τότε μόνον ἀποτελοῦν λόγον ἐκπτώσεως ὅταν δὲν ὀφείλωνται εἰς τὴν ἀνωτέραν βίαν ἢ ἐὰν ἐλλείπωσιν αἱ προϋποθέσεις περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 7, 9, 10, 17 καὶ 27 τῆς παρούσης συμβάσεως.

3. Ἡ ἔκπτωσις τοῦ Ἀναδόχου εἶναι ἀνεξάρτητος τῶν λοιπῶν διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ποινῶν.

4. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐκπτώσεως ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 διαιτησίαν.

5. Ἐὰν ἡ διαιτησία κυρώσῃ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ Ἀναδόχου ἡ ἐγγύησις αὐτοῦ παραμένει εἰς χεῖρας τοῦ Ἐργοδότου πρὸς πληρωμὴν τῶν νομίμως καθορισθησομένων ζημιῶν τοῦ Ἐργοδότου ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς ἐκπτώσεως, ἐπιστρεφομένου εἰς τὸν Ἀνάδοχον τοῦ τυχὸν ὑπολειφθησομένου ποσοῦ.

ployer may be valid and legally effective, they shal be drawn up in writing and notified to the other party in a safe manner and against proper receipt.

4. All correspondence relative to the execution of his Contract shall be carried on in Greek.

Article 30.

Forfe'ture of the Contract.

1. The Contractor may be dec'ared to have forfeited the rights resulting in his favour form this contract by decision of the Minister of Communications in conformity with the opinion of the Council of Ministers, for the following cases:

a) If he should not commence the Works with n the time limits specified in Articles 4 and 5, or if in the event of the execution of the Works being suspended by the fault of the Contractor, the Contractor should not resume the execution thereof within 2 months after the receipt of a notice in writing from the Employer to do so. It is, however, understood that only bona fide regular work in proportion to the importance of the work shall be considered as a beginning of the execution of the works.

b) If he should not complete the Works at the latest within twelve months from the expiration of the time limit provided for their complet'on in Article 6, not including in this period of time of the extensions which may be granted to the Contractor under the provisions of this Contract.

c) If he should not complete and submitthe General Preliminary Studies and the f nal Studies of the Works within the time limits specif in the Contract, as well as if he should not proceed to the modifications of the general preliminary seddies and of the final studies in accordance withthetu instru ctions of the Employer, and should not submit same again in accordance with the respective time limits as specified at the time in writing, not including in this period of time the extens ons which may be granted under the provision of this contract.

d) In case of bad faith, technical or accounting irregulaties, unjustified delay in the study and execution of the Works or of the Contractor's obligat ons under this contract, gronss negligence, lack of diligence in protecting the interests of the Employer, and failure to provide properly for the correction of such faults upon receipt of wrtten notice to this effect from the Inspector of the Works.

2. All the above breaches or ommissions of the Contractor entail forfeiture only in so far as they are not due to force majeure or the casses provided for in Articles 7, 9, 10, 17 and 27 of this contract do not exist.

3. The forfeiture of the rights of the Contractor is independant of any other penalties which may be imposed upon the Contractor under this Contract.

4. The Contractor has the right within 30 days from the date of communication of the forfeiture decision of the Minister of Communication to have recourse to the Arbitration refered to in Article 25.

5. Should the forfeiture of the Contractor's rights be ratified by arbitration, his guarantee shall remain in the hands of the Employer to make good any damages of the Employer in consequence of the forfeiture as shall be legally established, any unused balance returned to the Contracrot.

6. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ διαιτησία κυρώσῃ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ Ἀναδόχου, ἐνεργεῖται ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἡ ἀπογραφὴ τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν προμηθευθέντων ὑλικῶν, ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐκκαθάρισις τῆς ἐργοληψίας, καταβαλλομένου τῷ Ἀναδόχῳ παντὸς ποσοῦ ὅπερ θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27, ὅτι δικαιοῦται λαμβάνειν. Ἐὰν ὁ Ἀνάδοχος καλούμενος διὰ ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ Ἐργοδότου, κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν ἐν Ἑλλάδι πληρεξούσιον αὐτοῦ, δὲν προσέλθῃ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ νομίμου πληρεξουσίου του, ἡ ἀπογραφὴ διενεργεῖται ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 31.

Ἐγγύησις.

1. Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Ἐργοδότου διὰ τὴν καλὴν τῶν ἔργων ἐκτέλεσιν καὶ τὴν ἐν γένει τήρησιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ἀναθέσεως τῆς ἐκτελέσεως οἱουδήποτε τῶν ἔργων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν καταθέσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ ἀποδείξει ὁμολογίαν ἐγγυοδοτικῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου, ἀντιπροσωπευούσης ποσὸν ἴσον πρὸς 2,5 ο)ο τῆς δαπάνης τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων ὡς αὕτη προκύπτει ἐκ τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ τῆς σχετικῆς ὁριστικῆς μελέτης.

2. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐγγυοδοτικῆς Τραπέζης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ τίτλων τοῦ Δημοσίου Ἑλληνικοῦ Κράτους, τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου, ὑπολογιζομένων εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Οἱ τίτλοι οὗτοι παρακατατίθενται παρά τινι τῶν ἐν Ἀθήναις Τραπεζῶν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου, τὰ δὲ τοκομερίδια αὐτῶν τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀναδόχου τριάκοντα (30) ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεώς των.

3. Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐγγύησις ἀποδίδεται τῷ Ἀναδόχῳ κατὰ μὲν τὸ ἥμισυ μετὰ τὴν προσωρινὴν παραλαβήν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ μετὰ τὴν ὁριστικὴν παραλαβήν, ἐφ' ὅσον οὐδεμία κατὰ ταύτην ἠθέλει ἐπιβληθῇ ὑποχρέωσις εἰς τὸν Ἀνάδοχον ὅπως ἐκτελέσῃ ἐπανορθωτικὰς ἐργασίας. Ἐὰν ὑποχρεωθῇ ὁ Ἀνάδοχος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἐπανορθωτικῶν ἐργασιῶν, ἡ ἐγγύησις ἀποδίδεται ἑξαμηνῶν μετὰ τὴν ἑκάστοτε ἐκτέλεσιν τούτων.

Ἄρθρον 32.

Πρόσθετα ἔργα.

1. Ὁ Ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀναθέσῃ τῷ Ἀναδόχῳ τὴν ἐκτέλεσιν ἐντὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 περιοχῶν, ἔργων, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ὁριστικῶν μελετῶν, εἴτε κατὰ προσθήκην, εἴτε κατὰ τροποποίησιν τῶν ἐγκεκριμένων μελετῶν, ὁ δὲ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως.

2. Ἡ «Ἀξία τῶν Ἔργων» τῶν ἀνατεθησομένων ὡς ἄνω εἰς τὸν Ἀνάδοχον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν διακοσίων χιλιάδων (200.000) λιρῶν Ἀγγλίας, τοῦ Ἀναδόχου δυναμένου τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἐργοδότου ν' ἀναλάβῃ καὶ ἔργα ἀξίας μικροτέρας τοῦ ποσοῦ τούτου.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πρόκειται περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐγκεκριμένων μελετῶν, ὁ δὲ Ἀνάδοχος δὲν συμφωνεῖ ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως πρὸς τὰς τροποποιήσεις τῶν ἐγκεκριμένων μελετῶν, τὴν σχετικὴν εὐθύνην ἀναλαμβάνει ὁ Ἐργοδότης κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἑδαφίοις 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 23 καθοριζόμενα.

6. Should the forfeiture of the Contractor's right be ratified by arbitration, an invetory of the werk executed and the materials, toobls and machinery pur-l chased shall be made in hins presence and a fonancia-liquidation of the contract shall be made and the Con tractor shall be paid any amount which shall be due to him from such liquidation as provided in arte. 27. If the Contractor fails to appear after a notice in writing of the Employershall have been communicated through a process server to the Contractor's attorney in Greece, the inventory shall be made in his defaulst.

Article 31.

Guarantee.

1. As a guarantee to the Employer for the good execution of the works and in general for the fulfilment of the terms of the present contract, the Contractor shall within one month counting from the date on which he will be granted the execution of ahny of th works of the areas stated in art. 1. deposit with the Ministry of Communications against a receipt a bond of a Surety Company of England approved by the Employer, representing an amount equal to 2 5o)o of the works to be carried out as this is deduced from the approved estimates of the respective final study.

2. The Contractor shall have the right at any time to replace totally or partially the surety bond by bonds of the Greek Public Debt, approved by the Employer and calculated at their nominal value. These bond shall be deposited with a Bank in Athens, to be approsved by the Employer, and the coupons thereof shall-be placed at the disposition of the Contractor 30 days berfore their expiration.

3. This guarantee shall be returned to the Contractor as regards one-half upon the provisional acceptance and as regards the other half upon the final acceptance provided that, upon such acceptance, no obligation shall be imposed on the Contractor to execute any repair work. If the Contractor in obliged to execute such repair works, the guarantee shall be returned in instalments after the respective completion thereof.

Article 32.

Additional Works.

1. The Employer has the right to entrust to the Contractor within the areas stated in art. 1., the execution on Works not provided for by the final studies, either in addition on in modification of the approved studies, and the Contractor shall execute same in accordance with the terms of this contract.

2. The »Cost of the Works» to be entrusted to the Contractor as above in excess of the approved estimate of work cannot be less than L. 200.000. The Contractor having the right with the approval of the Employer, to undertake also works of a value below such amount.

3. In case it is a matter of modification of the approved studies and the Contractor does not agree from the technical point of view with the modifications of the approved the Employer shall undertake the respective responsibility according to the provisions of paragraps 6 and 7 of article 23.

4. Διὰ τὰς μελέτας τῶν νέων ἔργων ἰσχύουσι πᾶσαι αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰς μελέτας διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 33.

Ἀπαγόρευσις ἐκχωρήσεως ἐργολαβίας.

Ὁ Ἀνάδοχος δὲν δικαιοῦται νὰ ἐκχωρήσῃ ἢ ὁπωσδήποτε νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τρίτον τὰς ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως πηγαζούσας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα αὐτοῦ ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου ἐγκρίσεως τοῦ Ἐργοδότου.

Ἄρθρον 34.

Τρόπος ἀλληλογραφίας.

Ὁ Ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται ν' ἀλληλογραφῇ μετὰ τοῦ Ἐργοδότου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, εἰς ἣν γλῶσσαν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποστέλλῃ καὶ τὰ εἰς τὸν ἔλεγχον ἀναγκαιοῦντα στοιχεῖα.

Ἄρθρον 35.

Ἰσχὺς κειμένου συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ἄρθρου τινὸς τῆς παρούσης Συμβάσεως τό τε Ἑλληνικὸν κείμενον καὶ ἡ ἐπίσημος μετάφρασις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν θεωροῦνται ὡς ἔχοντα τὴν αὐτὴν ἰσχύν. καὶ συμπληροῦντα ἄλληλα.

Ἄρθρον 36.

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

1. Ἡ παροῦσα σύμβασις, ὑποκειμένη εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας τίθεται εἰς ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆ. Κυβερνήσεως τοῦ κυροῦντος τὴν σύμβασιν ταύτην νόμου.

2. Ἐν περιπτώσει τροποποιήσεως τῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀναδόχου ἐγγράφου ἀποδοχῆς τῆς τροποποιηθείσης συμβάσεως κοινοποιουμένης τῷ Ἐργοδότῃ ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Ἀνάδοχον κοινοποιήσεως τῆς Νομοθετικῆς Πράξεως τῆς κυρούσης τὴν Σύμβασιν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς εἰκοσαημέρου ταύτης προθεσμίας, ἡ σύμβασις θεωρεῖται ἄκυρος καὶ μὴ ἰσχύουσα.

3. Ὁ Ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ὡς ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον, ἐὰν ὁ κυρῶν αὐτὴν νόμος δὲν δημοσιευθῇ ἐντὸς τεσσάρων (4) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα ὑπεγράφη εἰς τριπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1929 (τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἑνάτου ἔτους) εἰς τε τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον καὶ τὴν Ἀγγλικὴν μετάφρασιν.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν — Γ. ΜΑΡΗΣ

Ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας — Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Διὰ τὴν Ἑταιρείαν

HENRY BOOT & SONS LIMITED

CHARLES BOOT

4. Regarding the studies of the new works all thl dispositions of this contract relative to the studies shal apply.

Article 33.

Assignement of contract prohibited.

The Contractor has no right to assign or in any way transfer to any third party his obligations and rights deriving from this contract without the previous consent in writing of the Employer.

Article 34.

Manner of Correspondance.

The Contractor shall correspond with the Employer n the Greek language, and shall send also inthe same language all data necessary for checking.

Article 35.

Validity of text of Contract.

If any doubt should arise with regard to the exact meaning of any article of this contract, the Greek text and the official translation of same to English shall be considered of equal validity and supplemental to each other.

Article 36.

Validity of Contract.

1. This Contract is subject to the approval of the egislative power and shall enter into force from the date of the publication in the official gazette of the law ratifying the contract.

2. If any amendments are brought to this contract by the legislative power, the validity shall start on the next day of the acceptance in witting by the Contractor of the ammended Contract, which acceptance shall be communicated to the Employer within 20 days from the communication to the Contractor of the Legislative Act by which the Contract shall be ratified, and in case no action is taken during such twenty days' time limit. the contract shall be considered nul and void.

3. The Contractor may denounce this Contract as nul and void if the ratifyng law be not issued within four (4) months from the date of the signature ofthis Contract.

Signed in triplicate in the Greek and English translation.

Athens, the 17 December 1929.

The Minister of Finance — G. MARIS

The Minister of Communicat — B. CARAPANAYOTIS

For

Henry Boot & Sons Limited.

CHARLES BOOT

Περὶ ὀργανώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως Τ. Τ. Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ὀργάνωσις ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. σκοπὸν ἔχει νὰ προσδώσῃ ἐπαρκῆ μόρφωσιν εἰς τοὺς διὰ πρώτην φορὰν κατατασσομένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπαλλήλους, νὰ μορφώσῃ διὰ μετεκπαιδεύσεως στελέχη διὰ τὰς τεχνικὰς καὶ διοικητικὰς ὑπηρεσίας τοῦ κλάδου, ἐπίσης δὲ νὰ συμπληροῖ ἑκάστοτε τὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις τῶν Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἐκπαίδευσις τοῦ κατατασσομένου προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ κατατασσομένου εἰς τὴν Τ.Τ.Τ. ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ γίνεται εἴτε διὰ τῆς Σχολῆς Τ.Τ.Τ. εἴτε διὰ τῶν πρακτικῶν σχολῶν χειριστῶν, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ κατατάξεως ὑπαλλήλων εἰς τὴν Τ.Τ.Τ. ὑπαλληλικὴν ἱεραρχίαν ἢ περὶ κατατάξεως χειριστῶν τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας.

Σχολὴ τῶν Τ.Τ.Τ.

Ἄρθρον 3.

Πρὸς εἰδικὴν καὶ πρακτικὴν κατάρτισιν τῶν κατατασσομένων εἰς τὰς ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων λειτουργεῖ Σχολὴ Τ.Τ.Τ. ἐν Ἀθήναις.

Εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην εἰσάγονται μετ' ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ἄρρενες πτυχιοῦχοι Γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἡλικίας 16—23 ἐτῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως καθορίζεται εἰς ἓν πλῆρες σχολικὸν ἔτος.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος εἰσακτέων μαθητῶν.

Ἄρθρον 4.

Οἱ κατατασσόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Τ.Τ.Τ. καταβάλλουσιν ἐξέταστρα, ἄτινα ὁρίζονται εἰς δραχμὰς 75 διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις καὶ διὰ τὰς ἀπολυτηρίους τοιαύτας.

Τὰ τέλη ἐγγραφῆς καὶ τὰ τέλη πτυχίου ὁρίζονται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα. Τῶν τελῶν τούτων ἀπαλλάσσονται τὰ ὀρφανὰ τέκνα Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς Τ.Τ.Τ. ἀνατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς εἰδικούς, ἐφ' ὅσον δὲ πρόκειται περὶ ἐπαγγελματικῶν μαθημάτων κατὰ προτίμησιν εἰς ὑπαλλήλους πτυχιούχους τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Τ.Τ.Τ. ἢ εἰς ἄλλους εἰδικοὺς ὑπαλλήλους Τ.Τ.Τ. ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ γραμματέως καὶ ἄνω.

Ἄρθρον 6.

Ἡ Σχολὴ τῶν Τ.Τ.Τ. διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς τῶν Τ.Τ.Τ., διοικεῖται δὲ ὑπὸ Διευθυντοῦ ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

Ἄρθρον 7.

Διὰ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. ἐπιμεληταὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ὀκτώ.

Ἄρθρον 8.

Εἰς τοὺς καθηγητὰς τῆς Σχολῆς τῶν Τ.Τ.Τ. χορηγεῖται ἀμοιβὴ ἐκ 200 δραχμῶν μηνιαίως δι' ἑκάστην ἀνατιθεμένην αὐτοῖς ἑβδομαδιαίως ὥραν διδασκαλίας, εἰς δὲ τοὺς ἐπιμελητὰς μηνιαία ἀμοιβὴ ἐκ 250 δραχμῶν.

Τὸ σύνολον τῶν καθ' ἑβδομάδα ὡρῶν διδασκαλίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 30, οὔτε τὰς τέσσαρας δι' ἕκαστον μάθημα.

Ἡ ἀμοιβὴ χορηγεῖται μόνον κατὰ τὴν περίοδον διδασκαλίας ἐν τῇ Σχολῇ. Εἰς τὸν Διευθυντὴν χορηγεῖται ἀποζημίωσις δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα μηνιαίως.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τοὺς ἐπιτυχῶς ἀποφοιτῶντας τῆς Σχολῆς δίδεται πτυχίον, ὑποκείμενον εἰς τέλη δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα.

Πρακτικαὶ Σχολαὶ χειριστῶν.

Ἄρθρον 10.

Πρὸς πρακτικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐξάσκησιν τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν χειριστῶν ἐπιτρέπεται νὰ συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ πρακτικαὶ Σχολαὶ χειριστῶν παρὰ ταῖς ἕδραις τῶν Τ.Τ.Τ. Δ)σεων.

Εἰς τὰς Σχολὰς ταύτας εἰσάγονται μετ' ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ἄρρενες ἢ θήλεις ἔχοντες ἐνδεικτικὸν δευτέρας Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἀντιστοίχου Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ὑπερβάντες τὸ 23ον.

Ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεως ἐν τῇ Σχολῇ ὁρίζεται εἰς 6 μῆνας.

Ἄρθρον 11.

Ἡ σύστασις ἑκάστης Σχολῆς γίνεται ἀποκλειστικῶς πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων χειριστῶν παρὰ ταῖς περιφερείαις τῶν οἰκείων Τ.Τ.Τ. Διευθύνσεων. Πρὸς τοῦτο αἱ ὀργανικαὶ θέσεις χειριστῶν θέλουσι κατανεμηθῇ διὰ Διατάγματος μεταξὺ τῶν Τ.Τ.Τ. Διευθύνσεων.

Ἄρθρον 12.

Αἱ Σχολαὶ χειριστῶν τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν οἰκείων Τ.Τ.Τ. Διευθυντῶν, πλὴν τῆς ἐν Ἀθήναις, ἥτις λειτουργεῖ παρὰ τῇ Σχολῇ Τ.Τ.Τ.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων καὶ τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων χειρισμοῦ τῶν ἐν χρήσει τηλεγραφικῶν συστημάτων ἀνατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. εἰς εἰδικῶς ὑπαλλήλους ἐπὶ ἀμοιβῇ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα μηνιαίως.

Ἄρθρον 13.

Οἱ εὐδοκιμοῦντες κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν πρακτικῶν Σχολῶν διορίζονται δόκιμοι χειρισταὶ εἰς κενὰς θέσεις.

Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ὡς δόκιμοι χειρισταί, οὗτοι ὑποβάλλονται εἰς νέαν δοκιμασίαν, ὑπότε, εὐδοκιμοῦντες, ὀνομάζονται χειρισταὶ ε' τάξεως.

Οἱ μὴ εὐδοκιμήσαντες κατὰ τὰς ὁριστικὰς ταύτας ἐξετάσεις δόκιμοι ἀπαλλάσσονται τῆς ὑπηρεσίας. Οἱ χειρισταὶ τοποθετοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τηλεγραφεῖα α' ἢ β' τάξεως τῆς περιφερείας τῆς Διευθύνσεως παρ' ἣ ἐξεπαιδεύθησαν, καθὼς καὶ εἰς τὰ κεντρικὰ γραφεῖα τῆς ἕδρας τῶν Τ.Τ.Τ. Διευθύνσεων, ἀπαγορεύεται δὲ ἀπολύτως ἡ τοποθέτησις αὐτῶν εἰς ἄλλα γραφεῖα καὶ ἡ ἀνάθεσις αὐτοῖς ἄλλων ὑπηρεσιῶν, πλὴν τῆς τοῦ χειριστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Μετεκπαίδευσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

Ἄρθρον 14.

Ἡ μετεκπαίδευσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. σκοπεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν δημιουργίαν στελεχῶν διὰ τὰς τεχνικὰς καὶ διοικητικὰς ὑπηρεσίας τῶν Τ.Τ.Τ., ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν βελτίωσιν τῶν πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν γνώσεων τοῦ Τ.Τ.Τ. προσωπικοῦ ἐν γένει.

Ἀνωτέρα Σχολὴ τῶν Τ. Τ. Τ.

Ἄρθρον 15.

Πρὸς ἀνωτέραν τεχνικὴν καὶ διοικητικὴν μόρφωσιν τῶν

ὑπαλλήλων τῶν Τ. Τ. Τ. λειτουργεῖ ἐν Ἀθήναις Ἀνωτέρα Σχολὴ τῶν Τ. Τ. Τ. Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ τῶν Τ. Τ. Τ. περιλαμβάνει δύο τμήματα μὲ διάφορον κύκλον ἐκπαιδεύσεως. Τὸ διοικητικὸν τμῆμα καὶ τὸ τεχνικὸν τμῆμα.

Ἄρθρον 16.

Τὸ διοικητικὸν τμῆμα τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς τῶν Τ.Τ.Τ. σκοπεῖ τὴν δημιουργίαν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς ἱεραρχίας Τ.Τ.Τ. μὲ ἀνωτέραν ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο δύνανται νὰ φοιτήσωσι μετ' ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ὑπάλληλοι τῶν Τ.Τ.Τ. κεκτημένοι τὰ πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Τ.Τ.Τ. προσόντα καὶ ἔχοντες τοὐλάχιστον πενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ, ἡλικίαν δὲ τὸ πολὺ 35 ἐτῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως ὁρίζεται διετής, ἧς τὸ μὲν πρῶτον ἔτος διατίθεται διὰ τὰ προπαρασκευαστικὰ καὶ γενικὰ μαθήματα, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ τοιαῦτα. Διὰ τὴν πρώτην περίοδον λειτουργίας τοῦ Διοικητικοῦ Τμήματος ὁ περιορισμὸς ἡλικίας δὲν θέλει ἰσχύσει.

Ἄρθρον 17.

Τὸ τεχνικὸν τμῆμα τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Τ.Τ.Τ. σκοπεῖ τὴν μόρφωσιν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῆς τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τῆς ἱεραρχίας τῶν Τ.Τ. μηχανικῶν.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο δύνανται νὰ φοιτήσωσι μετ' ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ὑπάλληλοι τῶν Τ.Τ.Τ. κεκτημένοι πτυχίον Σχολῆς Τ.Τ.Τ. καὶ ἔχοντες τοὐλάχιστον τριετῆ πραγματικὴν τηλεγραφικὴν ἢ τηλεφωνικὴν ὑπηρεσίαν, ἡλικίαν δὲ τὸ πολὺ 30 ἐτῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως ὁρίζεται τριετής, ἧς τὸ μὲν πρῶτον ἔτος διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὰ προπαρασκευαστικὰ καὶ γενικὰ μαθήματα, τὸ δὲ τελευταῖον ἐξάμηνον διὰ πρακτικὰς ἐφαρμογάς.

Ἄρθρον 18.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς ἀνατίθεται:

1) Διὰ μὲν τὰ ἐπαγγελματικὰ μαθήματα εἰς εἰδικοὺς κατὰ προτίμησιν ὑπαλλήλους τῶν Τ.Τ.Τ. ἐκ τῶν κεκτημένων πτυχίον Ἀνωτέρας Σχολῆς Τ.Τ.Τ. ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἢ Πανεπιστημίου ἢ Ἀνωτέρας Ἠλεκτρολογικῆς Σχολῆς, ἐφ' ὅσον ἠσχολήθησαν εἰδικῶς καὶ κατήρτισαν πραγματείαν ἐπὶ τοῦ διδακτέου μαθήματος.

2) Διὰ δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα κατὰ προτίμησιν εἰς καθηγητὰς τῶν αὐτῶν μαθημάτων εἰς Σχολὰς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἢ ἐλλείψει τοιούτων εἰς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας, προτιμωμένων τῶν ἐξ αὐτῶν συγγραψάντων ἐπὶ τοῦ διδαχθησομένου μαθήματος.

Τὰ ἐπαγγελματικὰ μαθήματα ἐλλείψει καταλλήλων διπλωματούχων δύνανται νὰ ἀνατίθενται καὶ εἰς ἄλλους εἰδικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Τ.Τ.Τ. ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τμηματάρχου καὶ ἄνω.

Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν καθηγητῶν γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ ἠτιολογημένην γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Καθηγητῶν δημοσευομένην μετὰ τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 19.

Πρὸς βοήθειαν τῶν καθηγητῶν εἰς τὰ τεχνικὰ μαθήματα καὶ διὰ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις ἐπιτρέπεται ὁ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. διορισμὸς ἐπιμελητῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς πέντε.

Ἄρθρον 20.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθηγητῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς ὁρίζεται εἰς 400 δραχμὰς μηνιαίως δι' ἑκάστην ἀνατιθεμένην εἰς αὐτοὺς ἑβδομαδιαίως ὥραν διδασκαλίας. Διὰ τοὺς ἐκ τῶν καθηγητῶν ὑπαλλήλους τῶν Τ.Τ.Τ. ἡ ἀμοιβὴ αὕτη περιορίζεται εἰς τὰ 3/4. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ὡρῶν παραδόσεως εἰς ἕκαστον τμῆμα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 30 ἑβδομαδιαίως, οὐδὲ τὰς 6 δι' ἕκαστον μάθημα.

Μαθήματα διδασκόμενα κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ περιεχόμενον εἰς ἀμφότερα τὰ τμήματα πρέπει νὰ συνδιδάσκωνται κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας.

Εἰς τοὺς διοριζομένους ἐπιμελητὰς χορηγεῖται ἀμοιβὴ ἐκ 500 δραχμῶν μηνιαίως.

Διαλέξεις δύνανται νὰ ὀργανῶνται ἀνατιθέμεναι εἰς ἐπιστήμονας ἀνεγνωρισμένου κύρους ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ τεχνικῶν θεμάτων σχετικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Σχολῆς, οὐχὶ πλείονες τῶν 10 ἐτησίως ἐν τῷ συνόλῳ, ἐπὶ ἀμοιβῇ 500 δραχμῶν δι' ἑκάστην, ἀποφάσει τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. μετὰ ἠτιολογημένην πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς.

Εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς χορηγεῖται μηνιαία ἀπο-ζημίωσις ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων.

Ἄρθρον 21.

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ τῶν Τ. Τ. Τ. διοικεῖται ὑπὸ Διευθυντοῦ ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Καθηγητῶν.

Ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Διευθυντοῦ ὁρίζεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 22.

Εἰς τοὺς εἰς τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν κατατασσομένους ὑπαλλήλους παρέχονται πλήρεις αἱ ἀποδοχαὶ των κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν αὐτῇ φοιτήσεως, λογίζονται δὲ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὡς διατελοῦντες ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ὑπόκεινται κατὰ τὸ διάστημα τῆς φοιτήσεώς των εἰς τὰς πειθαρχικὰς διατάξεις τὰς διεπούσας τὸ προσωπικὸν τῶν Τ. Τ.Τ., ὁ δὲ πειθαρχικὸς ἔλεγχος ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως

Ἄρθρον 23.

Οἱ εἰς τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν εἰσαγόμενοι ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται εἰς τακτικὴν φοίτησιν ἐν τῇ Σχολῇ μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν των.

Ἀποφοιτῶντες τῆς Σχολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐν τῷ κλάδῳ οἱ μὲν τοῦ πρώτου τμήματος ἐπὶ μίαν πενταετίαν, οἱ δὲ τοῦ δευτέρου ἐπὶ μίαν ὀκταετίαν· ἂν ὑπαιτίως ἀποχωρήσωσι τῆς ὑπηρεσίας ἢ παραιτηθῶσιν, ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ἔλαβον ἐκ μισθῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς φοιτήσεώς των, εἰσπρασσομένου ὡς δημοσίου ἐσόδου.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου αἱ ἀφορῶσαι τοὺς διπλωματούχους τοῦ δευτέρου Τμήματος ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ πάντων τῶν μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἐνιαίου Τμήματος τῆς Σχολῆς ἀποφοιτησάντων μηχανικῶν, αἱ δὲ ἀφορῶσαι τοὺς διπλωματούχους τοῦ πρώτου Τμήματος ἐφαρμόζονται ἐπὶ πάντων τῶν ὁπωσδήποτε μὴ μεταταχθέντων εἰς μηχανικοὺς ἀποφοίτων τοῦ αὐτοῦ Τμήματος.

Ἄρθρον 24.

Σπουδαστὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς, κρινόμενος ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν ὅτι δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα, λόγῳ ἀπουσιῶν, λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, ἀνοικείου συμπεριφορᾶς ἢ ἀνικανότητος, ἀνακαλεῖται εἰς τὴν θέσιν του δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ πρότασιν τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν. Ὁ σπουδαστὴς οὗτος ἀπαγορεύεται νὰ φοιτήσῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Σχολήν.

Σπουδαστὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς δὲν δύναται ν' ἀποχωρήσῃ αὐθαιρέτως τῆς φοιτήσεως εἰμὴ ἐπιστρέφων τοὺς μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως ληφθέντας ἐν τῇ Σχολῇ μισθούς, εἰσπραττομένους ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ μὴ δικαιούμενος τοῦ λοιποῦ νὰ φοιτήσῃ εἰς αὐτήν.

Ἄρθρον 25.

Εἰς τοὺς ἐπιτυχῶς ἀποφοιτῶντας τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς τῶν Τ.Τ.Τ.χορηγεῖται δίπλωμα ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἐπικυρούμενον παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ., ὑποκείμενον δὲ εἰς τέλη δραχμῶν διακοσίων, εἰς ἃ γίνεται εἰδικὴ μνεία τοῦ Τμήματος εἰς ὃ ἐφοίτησαν.

Ἄρθρον 26.

Οἱ ἤδη τελειόφοιτοι τοῦ ἐνιαίου τμήματος τῆς Σχολῆς θὰ διέπωνται ὑπὸ τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυουσῶν διατάξεων.

Πρακτικὰ τμήματα ἀσκήσεως.

Ἄρθρον 27.

Πρὸς ἀρτιωτέραν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν μόρφωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. ἐπιτρέπεται νὰ συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ παρὰ ταῖς ἕδραις τῶν Τ.Τ.Τ. Διευθύνσεων ἢ παρὰ ταῖς Ταχυδρομείοις καὶ Τηλεγραφείοις, Τηλεφ. Κέντροις καὶ Τεχν. Ὑπηρεσίαις τμήματα πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς μορφώσεως ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως εἰς τὰ τοιαῦτα τμήματα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 6 μῆνας.

Ἡ διδασκαλία εἰς τὰ τμήματα ταῦτα ἀνατίθεται ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς ὑπαλλήλους τοῦ κλάδου εἰς οὓς χορηγεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας τοῦ τμήματος ἀμοιβὴ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα.

Οἱ ἐκ τῶν φοιτώντων εἰς τὰ τμήματα ἀνήκοντες εἰς ὑπηρεσίας μὴ ἐδρευούσας παρὰ τῇ ἕδρᾳ τοῦ οἰκείου τμήματος θεωροῦνται κατὰ τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας τοῦ τμήματος ὡς ἀπεσπασμένοι παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἕδρας τοῦ τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 28.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ. ἐπιτρέπεται ἡ ἀποστολὴ τοιούτων παρὰ ξέναις ὑπηρεσίαις πρὸς πρακτικὴν κατάρτισιν κατὰ εἰδικότητας.

Ἡ παρὰ ταῖς ξέναις ὑπηρεσίαις παραμονὴ δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πλέον τῶν 6 μηνῶν.

Ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἀποστελλομένων γίνεται δι' ἐξετάσεων κανονιζομένων διὰ Δ., πλὴν ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων βαθμοῦ τοὐλάχιστον τμηματάρχου ἢ ἀντιστοίχου καὶ ἄνω.

Οἱ ἀποστελλόμενοι λαμβάνουσι τὰ ὁδοιπορικά των ἔξοδα, πλήρη τὸν μισθόν των καὶ μηνιαῖον ἐπίδομα, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μηνός, κανονιζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποστελλόμενοι παρὰ ξέναις ὑπηρεσίαις ὀφείλουσιν, ἐπανερχόμενοι, νὰ ὑποβάλωσι πιστοποιητικὰ ἐξ ὧν νὰ ἐμφαίνηται ἂν ἠσκήθησαν εὐδοκίμως εἰς τὴν δι' ἣν ἀπεστάλησαν εἰδικότητα καὶ νὰ ὑποβάλωσιν ἔκθεσιν περὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐπὶ ποινῇ ἐπιστροφῆς τῶν ἀποδοχῶν, ἃς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀποστολῆς των ἔλαβον.

Ἄρθρον 29.

Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Τ.Τ.Τ. ἐκδίδεται ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν ἐν ᾧ δημοσιεύονται ἐνδιαφέροντα τὸν κλάδον ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ ζητήματα. Εἰς τοῦτο ἐπιτρέπεται κατα-χώρισις ἰδιωτικῶν διαφημίσεων ἐπὶ ἀμοιβῇ κανονιζομένῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ ἀνατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. εἰς κριτικὴν Ἐπιτροπήν.

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ κλάδου δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ ἐργαθῶσι συνθρομηταὶ τοῦ περιοδικοῦ τούτου.

Ἡ τιμὴ τῶν ἐκδόσεων τοῦ δελτίου κανονίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

Τὰ ἐκ τοῦ περιοδικοῦ ἔσοδα κατατίθενται εἰς τὸ Ταχ. Ταμιευτήριον καὶ διατίθενται ὑπὲρ βελτιώσεως αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ δελτίου, τοὺς συγγραφεῖς τῶν δημοσιευομένων μελετῶν καὶ τὰ μέλη τῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται νὰ παρέχηται ἐκ τῶν ἐσόδων ἀμοιβὴ κανονιζομένη ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ περιοδικοῦ δύνανται νὰ ἐκδίδωνται συγγράμματα ἐπαγγελματικά, ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ δελτίου, ὁριζομένης εἰδικῶς τῆς ἀμοιβῆς τῶν συγγραφέων ἐκ τῶν πόρων αὐτοῦ κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 30.

Αἱ ἤδη λειτουργοῦσαι προπαρασκευαστικαὶ Σχολαὶ Τ.Τ.Τ. θὰ συνεχίσωσι τὴν λειτουργίαν των μέχρι πέρατος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, θὰ διέπωνται ὅμως ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Β΄ τοῦ παρόντος νόμου.

Διὰ Διαταγμάτων θέλουσι καθορισθῆ ὁ τρόπος τῆς διενεργείας τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τῶν Σχολῶν, ὁ τρόπος τῆς λειτουργίας αὐτῶν καὶ πᾶσαι ἐν γένει αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου.

Αἱ περὶ ἐκπαιδεύσεως διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου ΙΔ΄ τοῦ ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου 1926 Ν.Δ. «περὶ Διοικήσεως Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ.» ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3555 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 12 Αὐγούστου 1926 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας βοηθητικοῦ προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ.».

Ἄρθρον 1.

Ἡ 1η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3555 καταργεῖται, ἀντικαθισταμένη ὡς ἑπεται:

«Τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἐκταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου:».

Ἄρθρον 2.

Ἡ 1η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω:

Ἡ 2α καὶ 3η παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταργοῦνται.

1) Κράτησις μηνιαία ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3555 μετόχων τοῦ Ταμείου.

Ἡ κράτησις αὕτη ὁρίζεται εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς 3 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μόνον μισθοῦ τῶν μετόχων τῶν λαμβανόντων μισθὸν μέχρι τοῦ γραμματέως β' τάξεως καὶ 4 ο/ο τῶν λαμβανόντων μισθὸν ἀπὸ γραμματέως α' καὶ ἄνω, ὡς ἀναγραφεται εἰς τὸν προσηρτημένον τῷ παρόντι νόμῳ πίνακα κρατήσεων (Πίναξ Α΄).

Ἡ τοιαύτη κράτησις ὑπολογίζεται εἰς χαρτίνας δραχμὰς ὁριζομένου ἑκάστοτε τοῦ συντελεστοῦ διὰ Διατάγματος μετ' ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, τῶν τυχὸν προκυπτόντων κλασμάτων δραχμῆς αὐξανομένων πρὸς ἀπάρτισιν ἀκεραίου ποσοῦ εἰς δραχμάς.

Ὁ ἀνωτέρω συντελεστὴς δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τὸν ὁριζόμενον διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοιοῦτον.

Ὁ συντελεστὴς τῶν κρατήσεων ὁρίζεται ἤδη εἰς 12.

Δι' ὑπαλλήλους λαμβάνοντας μισθὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τῆς θέσεως ἣν κατέχουσιν ἡ κράτησις ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των.

Ἡ 9η παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταργεῖται.

Ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται:

«Ὁ ὡς ἀνωτέρω καταλογισμὸς τόκου ὑπερημερίας ἐνεργεῖται κατὰ παντὸς ἑτέρου ὀφειλέτου τοῦ Ταμείου, καθυστεροῦμενα δὲ ἔσοδα τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας εἰσπράττονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων».

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 6ον τοῦ νόμου 3555 καταργεῖται, ἀντικαθιστάμενον ὡς ἑπεται:

Εἰς ἀπόληψιν τοῦ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ 4 ὁριζομένου ἐφάπαξ χρηματικοῦ βοηθήματος δικαιοῦνται:

1) Οἱ ἐκ τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας, οἱ δικαιούμενοι συντάξεως κατὰ τοὺς κειμένους «περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων» νόμους καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπεπληρωμένην δεκαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὰ Τ.Τ.Τ., ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ πρὸς λῆψιν τοῦ βοηθήματος δικαίωμα λο-

γίζεται γεγεννημένον ἅμα τῇ ἐξόδῳ των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

2) Τὰ δικαιούμενα συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου κατὰ τοὺς κειμένους νόμους πρόσωπα τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποθνησκόντων μετόχων τοῦ Ταμείου δικαιουμένων κατὰ τὸν παρόντα νόμον βοηθήματος.

3) Χήρα ἄνευ τέκνων σύζυγος μετόχου ὑπηρετοῦσα ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ λαμβάνει τὸ ἀναλογοῦν τῷ ἀποβιώσαντι συζύγῳ βοήθημα, καίτοι μὴ δικαιουμένη, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός της, συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἡ κατανομὴ τοῦ βοηθήματος μεταξὺ τῶν δικαιουμένων προσώπων ἐνεργεῖται κατ' ἀναλογίαν τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως ἑκάστου τούτων.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου καταργεῖται, ἀντικαθιστάμενον ὡς ἕπεται:

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμενον χρηματικὸν βοήθημα εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος νόμου δικαιουμένους τοιούτους ὁρίζεται τὸ εἰς τὸν πρυτανευόμενον ἐν τέλει τοῦ παρόντος νόμου, πίνακα βοηθημάτων (Πίναξ Β') καὶ ἔναντι ἑκάστου βαθμοῦ ἀναγραφόμενον βασικὸν ποσὸν πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἰσχύοντα ἑκάστοτε συντελεστὴν ὁριζόμενον διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ μετ' ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. Οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ συντελεστοῦ τῶν κρατήσεων τοῦ ἔτους, ὁρίζεται δὲ ἤδη εἰς 12.

Δι' ὑπαλλήλους λαμβάνοντας μισθὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τῆς θέσεως ἣν οὗτοι κατέχουσι τὸ βοήθημα ἀντιστοιχεῖ ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ ὁ καταβαλλόμενος αὐτοῖς μισθός.

Τὸ εἰς ἕκαστον, κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα, ἀναλογοῦν βοήθημα παρέχεται μετὰ συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἐν τῷ βαθμῷ ἢ μισθῷ τούτῳ πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ἄλλως παρέχεται τὸ βοήθημα τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ ἢ μισθοῦ.

Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος ὡς συντελεστὴς λαμβάνεται ὁ ἰσχύων τοιοῦτος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Θεωρεῖται ὡς ἡμέρα μὲν εἰσόδου τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ, ὡς ἡμέρα δὲ ἐξόδου ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεως ἢ παραιτήσεως.

Ἐν περιπτώσει ὀφειλῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας κρατοῦνται ἐκ τῶν χορηγουμένων βοηθημάτων τὰ ὀφειλόμενα. Ἐπίσης ἐν περιπτώσει θανάτου μετόχου ὀφειλέτου πρὸς τὸ Ταχ. Ταμιευτήριον τοῦτο δικαιοῦται εἰς ἀπόληψιν τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος τῷ θανόντι μετόχῳ βοηθήματος καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς μὴ ὑπάρξεως προσώπων δικαιουμένων βοηθήματος.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου μήπω ἱκανοποιηθεισῶν ἀπαιτήσεων ἀπορρεούσης βοηθήματος.

Ἄρθρον 5.

Ἡ 1η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3555 καταργεῖται.

Ἡ 2α παράγραφος τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Αἱ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας ἐνεργηθεῖσαι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος νόμου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κρατήσεις ἐπιστρέφονται ἀτόκως εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἐξερχομένους τῆς Τ.Τ.Τ. ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν πενταετοῦς ὑπηρεσίας ὡς μετόχων ἀπὸ τῆς 1)11)26.

Ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου ὑπαλλήλου ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἅτινα θὰ ἐδικαιοῦντο συντάξεως, ἐὰν ὁ ἀποθανὼν ἐκέκτητο τὴν πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ ἀποβιώσας διετέλεσε μέτοχος τοῦ Ταμείου. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ παθήσεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ κατανομὴ καὶ καταβολὴ τῶν ἐπιστρεφομένων κρατήσεων ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 28)4)23.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐνεργηθεῖσαι πληρωμαὶ βοηθημάτων λογίζονται ἐγκύρως γενόμεναι μὴ δυνάμεναι ὁπωσδήποτε νὰ προσβληθῶσιν.

Ἄρθρον 7.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 παράγρ. 21 τοῦ νόμου 3824 τηλεγραφοφύλακες, οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1926 Ν. Δ., κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3791, μεταταττόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ταμείων Τηλεφωνικῶν Συγκοινωνιῶν δύνανται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς καταστάξεώς των νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ διατηρήσωσι τὴν ἰδιότητα τοῦ μετόχου τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας βοηθητικοῦ προσωπικοῦ T.T.T., ὑποχρεούμενοι γενικῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς μηνιαίαν κράτησιν ἴσην πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν τηλεγραφοφυλάκων δ' τάξεως καταβαλλομένην τοιαύτην. Παρελθούσης τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας διαγράφονται ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας, ἐπιστρεφομένων αὐτοῖς τῶν γενομένων κατ' αὐτῶν κρατήσεων.

Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία δηλώσεως διὰ τοὺς ἤδη μεταταγέντας ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 8.

Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ἀπονεμόμενα βοηθήματα εἰς μετόχους μὴ ὑποστάντας κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἢ τοὺς ἐκ τοῦ θανάτου τούτων κτῶντας δικαίωμα βοηθήματος μειοῦνται κατὰ τὸ ποσὸν τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ἐν ὅλῳ κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Ταμείου, ὅπερ ποσὸν καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ τοῦ θανάτου μηνός.

Ἄρθρον 9.

Ἐξαιρετικῶς οἱ ἐκ τοῦ μονίμου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς Τ.Τ.Τ. Ὑπηρεσίας ἀπολυθέντες εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν τοῦ ἔτους 1925 καὶ ἐπαναδιορισθέντες μετὰ τὴν 12 Αὐγούστου 1926, χρόνου συστάσεως τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Βοηθ. Προσ. Τ.Τ.Τ., καὶ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1927 δικαιοῦνται βοηθήματος ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐξέλθει τῆς Τ.Τ.Τ. Ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἔχουσι δεκαπενταετῆ συνολικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ Τ.Τ.Τ. κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου των ἐκ ταύτης, τὸ δὲ εἰς τούτους ἀπονεμόμενον βοήθημα χορηγεῖται ἠλαττωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς λοιποὺς μετόχους ἀπονεμομένου. Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις δικαιοῦται βοηθήματος καὶ οἱ κατὰ τοὺς κειμένους περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νόμους ἐκ τοῦ θανάτου τῶν ἀνωτέρω ἀποκτῶντες δικαίωμα συντάξεως.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

ΠΙΝΑΞ Α'

κρατήσεων εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς

Βαθμὸς τῆς γενικῆς διαβαθμίσεως	Βασικὸς μισθὸς εἰς μεταλλικὰς Δρ.	Ποσοστὸν κρατήσεως εἰς Μετ. Δρ.	Ἀντιστοιχοῦσα τῷ βαθμῷ κράτησις εἰς μετ. Δρ. Δρ.	Λ.	Ἐπὶ τὸν συντελεστὴν.	Ἀντιστοιχοῦσα κράτησις εἰς χαρτίνας Δρ. Δρ.	Λ.
Εἰσηγητὴς	280	4 0)0	11	20	12	135	—
Γραμμ. Α' τάξεως	240	»	9	60	»	116	—
» Β' »	190	3 0)0	5	70	»	69	—
Ἀκόλουθος	140	»	4	20	»	51	—
Γραφεὺς α' τάξεως	120	»	3	60	»	44	—
» β' »	90	»	2	70	»	33	—
Κλητὴρ α' τάξεως	80	»	2	40	»	29	—
» β' »	70	»	2	10	»	26	—
» γ' »	60	»	1	80	»	22	—
» δ' »	50	»	1	50	»	18	—

ΠΙΝΑΞ Β'

ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ

	Βοήθημα Ποσὸν Δραχ.	Λ.
Εἰς τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν Εἰσηγητοῦ	6.000	—
» » » » Γραμμ. Α' τάξεως	5.500	—
» » » » » Β' »	5.000	—
» » » » Ἀκολούθου	4.500	—
» » » » Γραφ. Α' τάξεως	4.000	—
» » » » » Β' »	3.500	—
» » » » Κλητ. Α' τάξεως	3.000	—
» » » » » Β' »	2.500	—
» » » » » Γ' »	2.000	—
» » » » » Δ' »	1.500	—

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως ἀναδρομικῶς τοῦ νόμου 3857 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2230» ὁ κ. **Ι. Μπούτης** λέγει, ὅτι πρὸ τοῦ νόμου 2230 τὸ δικαίωμα τῆς ἀπόρου καὶ ἀπροίκου χήρας ἀπέρρεεν ἐκ τῶν νεαρῶν 22 καὶ 117 περιληφθεισῶν καὶ εἰς τὰ Βασιλικὰ ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῶν 100 λιτρῶν χρυσοῦ καὶ εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον, καὶ ἴσχυον ἕκτοτε αἱ διατάξεις αὗται μὲ ἐλαφρὰν ἀμφισβήτησιν ἐνίων νομομαθῶν. Ἐπηκολούθησεν εἶτα ὁ νόμος 2230 ὅστις ὡρισε σαφῶς ὅτι ἡ ἄπροικος καὶ ἄπορος χήρα καλεῖται εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ συζύγου δικαιώματι κληρονόμος καὶ ἄνευ περιορισμοῦ τῶν 100 λιτρῶν χρυσοῦ, πρᾶγμα ὅπερ ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν, ἀλλὰ καθωρίσθη ὑπὸ τὸν τύπον τῆς αὐθεντικῆς ἑρμηνείας. Προφανῶς ὁ δρόμος ὁ οὕτω ἀκολουθηθεὶς δὲν ἦτο ὁ πρέπων. Πάντως ὁ νόμος ἐγένετο. ἐσχολιάσθη πικροχόλως παρὰ διαφόρων νομικῶν, ἐξέφερε δὲ περὶ αὐτοῦ γνώμην καὶ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν. Τὸ σφαλερὸν τῆς ρυθμίσεως ταύτης ἦγαγε τὸν νομοθέτην εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου 3847 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2230». Ὁ νόμος οὗτος ἐψηφίσθη ἐπιδοκιμασθείς παρ' ὅλας τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτιάσεις ὅτι δὲν ἐψηφίσθη κανονικῶς. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπεβλήθη ἄλλο σχέδιον νόμου τὸ ἤδη συζητούμενον. Εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ σφαλερὸν τῆς ἀκολουθηθείσης ὁδοῦ, πλὴν δὲ τοῦ κ. Γιαννοπούλου, μειοψηφήσαντος, τὰ ὑπόλοιπα μέλη εἶπον ὅτι δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ σφαλερότης. Ὅταν κατόπιν τὸ νομοσχέδιον συνεζητεῖτο εἰς ἄλλην συνεδρίασιν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὡμολόγησε τὸ σφαλερὸν τοῦ νόμου 2230. Ἐπίσης ὅταν ἐζητήθη ἡ γνώμη τῆς Νομικῆς Σχολῆς αὕτη ἐγνωμοδότησεν ὅτι τὸ 1920 ἔσφαλεν ὁ νομοθέτης, οὐχ ἧττον εὑρίσκει ὅτι ἐπειδὴ ὁ νόμος ἴσχυσεν ἐπὶ μίαν ἑξαετίαν πρέπει νὰ ἰσχύῃ, λησμονήσασα ὅμως τὸν νόμον 3857 ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐτελέσθησαν διάφοροι σχέσεις. Προχωρῶν ἀναλύει τὴν γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ τὰς γενομένας παρ' αὐτῆς ὑποδείξεις καὶ τονίζει τὴν μειοψηφίαν τοῦ κ. Πολυγένους πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ὁποίου συνέπιπτεν καὶ ἡ γνώμη τῆς πλειονότητος τῶν νομομαθῶν τῶν συγγραφέων καὶ τῆς νομολογίας. Τὸ ἤδη συζητούμενον. συνεχίζει, εἰσάγεται παρατύπως ἀφοῦ εἶναι νέον καὶ ἔχει ἀνάγκην νέας ἐπεξεργασίας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Δικαιοσύνης καὶ διότι αἱ γενόμεναι ἐπικρίσεις διὰ τὸν τρόπον τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου 2387 δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ νὰ θίξουν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, διορθώσαντος πραγματικῶς τὰ σφάλματα τοῦ νόμου 2230. Ἑπομένως τὸ ζήτημα εἶναι ἂν, ἂν ὀρθῶς ὁ νόμος 2230 ἔκαμε ἑρμηνείαν ἢ ὄχι Φανερὸν εἶναι, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐντεῦθεν αἱ γεννηθεῖσαι σχέσεις ἐρρυθμίσθησαν παρ' αὐτοῦ, ἐὰν δὲ ὑπῆρχον λείψανα σχέσεων πρὸ τοῦ 1920 θὰ ρυθμισθοῦν παρὰ τοῦ νόμου 3857, καταργουμένου δὲ τούτου θὰ ἰσχύσῃ ρύθμισις κριθεῖσα παρ' ὅλων σφαλερά. Ἀξιοσημείωτος ἐξ ἄλλου εἶναι διὰ τὴν νέαν μορφὴν ἣν λαμβάνει τὸ νομοσχέδιον ἡ τροποποίησις ἣν ἔκαμε ἡ Νομικὴ σχολή, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθοῦν ἐν ἰσχύϊ τὰ ρυθμισθέντα. Πάντως, ἐπιλέγει, γεγονὸς εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν νόμον 2230 καὶ ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησις παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ ἀναπομπῆς τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης.

Ὁ κ. **Δ. Μυλωνογιάννης** λέγει ὅτι ἡ πλειονότης τῶν νομομαθῶν καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἔκριναν πάντοτε κατὰ τῶν θεσπισθέντων διὰ τοῦ νόμου 2230 καὶ ἤδη ἔρχεται τὸ νομοσχέδιον νὰ καταργήσῃ νόμον διορθώσαντα τὰ σφάλματα τοῦ νόμου 2230, διότι εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ ἑρμηνεύῃ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀναλόγως τῶν ὑπαρχουσῶν διαφορῶν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθ.) Εἶναι ἀρκετὸν ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς ἔγινε χάριν μιᾶς δίκης.

Δ. Μυλωνογιάννης. Καὶ ὅταν ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2230 τὰ σχόλια ἦσαν πολλά.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἴπατε ὅτι ὑπῆρχε παγία νομολογία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς διότι ἡ νομολογία ἐκυμαίνετο καὶ ἐρρυθμίσαμεν τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ 1920 κατὰ ἕνα ἐνιαῖον τρόπον, ὃ δὲ νόμος ἐκεῖνος ἔγινε προηγηθείσης τῆς γνώμης τῆς νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς. Ἤδη τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον ἔρχεται μετὰ γνώμην τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ γνωρίζετε ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπιμείνῃ διὰ τὴν συζήτησίν του.

Δ. Μυλωνογιάννης. Καὶ διὰ ἄλλα ζητήματα κ. Πρόεδρε ἐκυμαίνετο ἡ νομολογία, ἀλλὰ δὲν τὰ ἐρρύθμισεν ἡ νομοθεσία

Ο νόμος ἐξ ἄλλου 3587 ἐψηφίσθη καλῶς εἰς μίαν ἀνάγνωσιν σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 48 τοῦ Συντάγματος διότι ἐζητήθη τοῦτο παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ ὑπάρχει περὶ τούτου σχετικὸν ἔγγραφον.

Α. Μάρκου. Ὀφείλω, λέγει, νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἐγὼ προήδρευα τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συνεζητήθη ἐν αὐτῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀπερρίφθη κατὰ μεγάλην πλειονοψηφίαν, μειονοψηφησάντων 2 ἢ 3. Κατόπιν ἀνεγράφη τοῦτο εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς τελευταίας συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς καὶ εἴμεθα παρόντες καὶ δὲν ἐψηφίσθη, ἀνετέθη δὲ κατόπιν ἡ κύρωσις τῶν πρακτικῶν ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, εἰς ἃ περιελήφθη ὡς ψηφισθέν.

Χ. Λαδᾶς. Εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην ἐψηφίσθησαν 4 ἢ 5 νομοσχέδια καὶ κατόπιν εὑρέθησαν 30. Αὐτὰ εἶναι γνωστά.

Δ. Μυλωνογιάννης. Ὁ νόμος 3857 ἔλεγεν ὅτι ὅσαι σχέσεις ἐγεννήθησαν μὲ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον θὰ ρυθμισθοῦν μὲ αὐτὸ καὶ ὅσαι σχέσεις ἐγεννήθησαν ὑπὸ τὸ Κράτος τοῦ νόμου 2230 θὰ ρυθμισθοῦν ὑπ' αὐτοῦ.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ ὀρθότερον εἶναι νὰ θεσπίζεται ὅτι αἱ σχέσεις θὰ ρυθμίζωνται σύμφωνα μὲ τὴν ἑκάστοτε περὶ δικαίου σύγχρονον ἀντίληψιν.

Χ. Λαδᾶς. Ὁ καθηγητὴς κ. Πολυγένης καταγγέλλει ὡρισμένα πράγματα, ὅτι πρὸ τοῦ νόμου 2230 ἐξητάσθη εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον μετὰ τοῦ Τσιτσεκλῆ καὶ ἄλλων περὶ μιᾶς ὑποθέσεως γνωστῆς εἰς ὅλους τοὺς δικηγόρους. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἀφεώρα κάποιον Εὐλάμπιον καὶ ἐρωτῶ ἂν εἶναι αὕτη ἐκκρεμής.

Α. Μυλωνογιάννης. Εἶναι ἀκόμη ἐκκρεμής. Ἀλλ' ἐκτὸς ὅλων αὐτῶν ἐξεδόθη καὶ ἕνας νόμος συγχρόνως μὲ τὸν νόμον 2230, ὁ νόμος 2210, ρυθμίζων τὰς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας,

Ν. Μπακόπουλος. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι ὁ ἕνας νόμος ἐψηφίσθη ἐνῷ ὁ ἄλλος ἐκλάπη.

Α. Μυλωνογιάννης. Καὶ ὅμως ὁ δῆθεν ἀμαρτωλὸς νόμος λέγει ὅτι ὁ νόμος 2230 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, καὶ ἐρωτῶ ἂν δύναται περὶ τούτου νὰ ὑπάρξῃ ἀντίθετος νομικὴ γνώμη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ νομικὴ σχολὴ ὅμως ἔχει ἀντίθετον γνώμην.

Α. Μυλωνογιάννης. Ἡ Νομικὴ σχολὴ ὅμως ἀπεφάνθη ἐμμέσως καὶ κατὰ τοῦ νόμου 2230. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ κρίνῃ ἡ Βουλὴ ἂν πρέπει αὐτὴ νὰ ρυθμίζῃ διὰ νόμων τὰς εἰς τὸ δικαστήριον ἐκκρεμούσας διαφορὰς τῶν ἰδιωτῶν.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθ.). Ἔχω καὶ πάλιν νὰ εἴπω ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1920 ἔγινε διότι τότε ἐκυμαίνετο ἡ νομολογία εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

Π. Τσαλδάρης. Ἑρμηνεία δύναται νὰ δοθῇ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς ἀμφισβητουμένην ἔννοιαν διατάξεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὰ κεκτημένα δικαιώματα.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθ.). Καὶ ἐγὼ θὰ ἐθεώρουν τὸν νόμον τὸν πρῶτον ὡς ἀσυγχώρητον ἐὰν ἡ νομολογία ἦτοσαφής, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκυμαίνετο εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ κεκτημένων δικαιωμάτων.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ ζήτημα κεῖται εἰς τὸ ἂν θὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν διότι ἡ ἀμφισβήτησις ἐξέλιπε.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθ.). Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἀναπτύξετε μετὰ τὸν κ. Ὑπουργὸν τὰς ἀπόψεις σας.

Α. Μυλωνογιάννης. Ἐπίσης, συνεχίζει, ἔχω νὰ προσθέσω ὅτι ὁ ἴδιος τότε Ὑπουργὸς ὑπέβαλε καὶ νόμον περὶ οἰκογενειακοῦ καταπιστεύματος τὸν ὁποῖον καὶ τοῦτον ἐσχολίασεν ὄχι εὐμενῶς τὸ περιοδικὸν Θέμις.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθ.). Ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ λύσῃ συγκεκριμένην κατάστασιν.

Α. Μυλωνογιάννης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπιλέγει, τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει τὴν ἀναδρομικὴν δύναμιν τῶν νόμων καὶ πᾶσα θεσπιζομένη τοιαύτη καταστρατηγεῖ τὸ Σύνταγμα.

Α. Παπαναστασίου. Λέγει ὅτι τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι ἂν ὑπάρχῃ ὁ νόμος 2230 διότι διεπιστώθη ὅτι ἐψηφίσθη εἰς μίαν καὶ μόνην ἀνάγνωσιν. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα χρειάζεται καὶ συναίνεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ἤτις ὄχι μόνον δὲν συνήνεσεν εἰς τὴν μόνην συζήτησιν, ἀλλὰ καὶ ἀπέρριψε τὸ νομοσχέδιον. Παρ' ὅλα ταῦτα τὸ νομοσχέδιον ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος καθ' ἣν στιγμὴν ἡ τότε Κυβέρνησις ἦτο ὑπὸ παραίτησιν. Τοῦτο ἦτο σκάνδαλον ἢ ὄχι; Βεβαίως τὰ δικαστήρια δὲν εἰσέρχονται εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἐνδεδειγμένον εἶναι ἡμεῖς νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ὑπάρχῃ νόμος καὶ βεβαιουμένης τῆς πλαστογραφίας νὰ ἄρῃ ἡ Βουλὴ τὸ σκάνδαλον. Δεύτερον ἐξεταστέον ἔρχεται τὸ ζήτημα τῆς οὐσίας, δηλαδὴ τῆς γενομένης ρυθμίσεως παρὰ τοῦ νόμου 2230. Λέγουν ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἑρμηνεύσωμεν διατάξεις τεθείσας πρὸ 1500 ἐτῶν. Ἀλλὰ μήπως ὁ δικαστὴς ἑρμηνεύων αὐτὰς κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὰς ἐναρμονίζῃ πρὸς τὰς συγχρόνους περὶ δικαίου ἀντιλήψεις; Ἀλλοίμονον δὲ ἐὰν συνέβαινε τοῦτο, διότι τὸ Δίκαιον εἶναι ἐντὸς τῆς ζωῆς τῆς κοινωνίας. Οὕτω διὰ τῆς ἑρμηνείας εὑρίσκομεν τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων καὶ τοῦ ἀστικοῦ καὶ τοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ οἱ δικασταὶ ὀφείλουν νὰ δίδουν τὴν σύγχρονον περὶ δικαίου ἀντίληψιν καὶ ταύτην ἔδοσεν ὁ νόμος 2230 καθορίσας τὰ ὅσα καθώρισε, καὶ ἐὰν οὗτος δὲν ὑπῆρχε τὰ δικαστήρια θὰ ἔδιδον καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν ἑρμηνειαν. Ἐπηκολούθησεν ὅμως ὁ νόμος ὅστις τὴν ἔκαμε ρητήν. Παρετηρήθη, συνεχίζει, ὅτι γίνεται θίξις κεκτημένων δικαιωμάτων. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἀμφισβητουμένων διατάξεων δὲν δύναται νὰ γεννηθοῦν καὶ νὰ ὑπάρξουν κεκτημένα δικαιώματα.

Π. Τσαλδάρης. Λανθάνεσθε εἰς τὴν ἐπιστημοτικὴν ἀντίληψιν τοῦ πράγματος.

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ λέγω ὅτι λανθάνεσθε σεῖς.

Α. Μυλωνογιάννης. Τότε διατί νὰ μὴ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα μὲ τὰς διατάξεις περὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομιῶν;

Α. Παπαναστασίου. Αὐτὰ τὰ ἐρρύθμισε ἄλλο συναφὲς νομοσχέδιον. Ἀφίνω, συνεχίζει, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ νόμος 2230 εἰσήχθη μετὰ γνωμοδότησιν τῆς νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ νεωτέρα γνωμοδότησις τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀναγνωρίζει ὅτι εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ παροῦσα, δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ἑρμηνευτικῶν νόμων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπιλέγει, ὁ νόμος ἐκεῖνος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι κατηργήθη δι' ἑνὸς πλαστοῦ νόμου (χειροκροτήματα).

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιονύνης). Ὅπως πολὺ ὀρθῶς ἔθεσε τὸ ζήτημα ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως πρωτεῦον εἶναι ποία ἡ προέλευσις τοῦ νόμου 3857.

Ν. Μπακόπουλος. Ἂν δηλαδὴ ὑφίσταται νόμος.

Δ. Δίγκας. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Καὶ δεύτερον εἶναι ἐξεταστέον ἂν ἦτο ὀρθὴ ἡ δοθεῖσα ἑρμηνεία.

Διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ, λέγει συνεχίζων, ἕνας νόμος ὡς ἀναδρομικὸς πρέπει νὰ ἴδωμεν ἂν ὑπῆρχον εἰς τὸν προηγούμενον νόμον διατάξεις ἀμφισβητούμεναι. Ὑπάρχουν αἱ Νεαραὶ 23 καὶ 53, ὡρίσασαι, ἡ 53, ὅτι ἀπονέμεται τὸ δικαίωμα τοῦτο ὄχι μόνον εἰς τὴν χήραν ἀλλὰ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους. Ἀναπτύσσων δὲ τὰς διατάξεις τῆς Νεαρᾶς 53 λέγει ὅτι ὁ νομοθέτης καθώρισεν ὅτι ἡ ἄπροικος χήρα θὰ λάβῃ τὸ 1)4 ἀλλὰ μὲ τὸν περιορισμὸν τῶν 100 λιτρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν Νεαρὰν 117 γίνεται μὲν διάκρισις περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως τέκνου περὶ ἀριθμοῦ τέκνων κ. λ. π., ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν 100 λιτρῶν. Ἕνεκα τούτου ἠγέρθη ἔρις μεταξὺ τῶν συγγραφέων ἂν ἰσχύῃ ὁ περιορισμὸς τῶν 100 λιτρῶν ἢ ὄχι. Καὶ παρ' ἡμῖν οἱ συγγραφεῖς διηρέθησαν εἰς δύο στρατόπεδα, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Παπαρρηγόπουλος, Καλλιγᾶς καὶ Πολυγένης δεχόμενοι ὅτι ἰσχύει ὁ περιορισμὸς τῶν 100 λιτρῶν, καὶ οἱ Κρασσᾶς καὶ λοιποὶ οἱ ὁποῖοι δὲν δέχονται τὸν περιορισμὸν τοῦτον. Ἡ ἔρις αὕτη ὑπάρχει καὶ ἐν Γερμανίᾳ. Τὴν κατάστασιν λοιπὸν αὐτὴν τῆς διαμφισβητήσεως εὗρεν ὁ νόμος 2230 καὶ καθώρισε τὰ πράγματα. Ἐλέχθη ὅτι ὁ νόμος οὗτος προσέβαλε κεκτημένα δικαιώματα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι ἂν μὲν πρόκειται περὶ τελεσιδικίας τότε αὕτη δὲν θίγεται, ἂν ὅμως δὲν ἔχωμεν τελεσιδικίαν τότε ὑπάρχει ἐλπὶς καὶ ὄχι δικαίωμα. Ὁ νόμος οὗτος ἰσχυσεν ἐπὶ 8 ἔτη, ἀλλὰ τὸ 1927 ἦλθεν ὁ νόμος 3857 ὅστις ἠρμήνευσε τὸν νόμον 2230, ἀλλὰ ὁ νόμος 2230 εἶχεν ἤδη καθορίσει τὰ πράγματα, συνεπῶς δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη οὐδεμιᾶς ἑρμηνείας ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως. Ἄλλως τε ὁ νόμος 3857 δὲν ἐψηφίσθη κἂν κανονικῶς εἶχεν ἀπορριφθῇ ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἦτο δὲ δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ εἰς μίαν συζήτησιν διότι δὲν εἶχε κηρυχθῇ ὑπηρεσιακός, ὡς ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Τὸ ζήτημα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ εἶναι ἂν τὸ περιεχόμενον τοῦ νόμου εἶναι ὀρθὸν ἢ ὄχι. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ ἑρμηνευτικοὶ νόμοι εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνοι λόγῳ τῆς ἀναδρομικότητός των.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθωμεν καὶ νὰ ἀνατρέψωμεν τὸν νόμον 2230.

Δ. Νάκος. Ἡ Βουλή, λέγει, πρέπει νὰ κάμῃ νέον νόμον διὰ τὸ μέλλον καὶ διὰ τὰς ὑφισταμένας νῦν διαφορὰς ἂς ἀφίσῃ τὰ δικαστήρια νὰ τὰς λύσουν.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Θέλετε δηλαδὴ νὰ καταργήσωμεν τὴν ἀναδρομικότητα τοῦ νόμου 3857.

Δ. Νάκος. Θέλω νὰ κάμετε νέον νόμον.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν πρὸ τοῦ νόμου 3857 ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις. Συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς παρεπέμφθη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, ἡ ὁποία ἐγνωμοδότησε ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ νόμου 3857. Εἰς τὴν γνωμοδότησιν αὐτὴν ὑπάρχει καὶ μειοψηφία τοῦ κ. Πολυγένους, ἀλλ' ἡ ὁποία στηρίζεται ἐπὶ ἑνὸς γεγονότος μὴ ἀκριβοῦς, ὅτι δηλαδὴ πρὸ τοῦ νόμου 2230 δὲν ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν 100 λιτρῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ προγράμματι τοῦ κ. Πολυγένους ἀναγράφεται ὅτι ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις. Καταλήγων λέγει ὅτι ἐπιδιάλλεται ἡ ψῆφισις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι δὲν θὰ ἐλάμβανε τὸν λόγον ἀλλὰ ἡ συζήτησις τόσον ἐπεξετάθη ὥστε ἐλησμονήθη ποῖον εἶνε τὸ ἀμφισβητούμενον, καὶ θὰ ἀρχίσω, λέγει, ἀπὸ τὸ λεχθὲν ὅτι ὁ νόμος 3857 ἐψηφίσθη κακῶς, ἐλέχθη δηλαδὴ ὅτι ἐγένετο μία ὑφαρπαγὴ τοῦ νόμου πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐὰν ἦτο ἀκριβὲς θὰ ἔπρεπε ὄχι μόνον νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος οὗτος ἀλλὰ νὰ ἔχῃ καὶ περισσοτέρας συνεπείας. Ὡς ἐμφαίνεται ὅμως ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ὁ νόμος οὗτος ἐψηφίσθη εἰς δύο ἀναγνώσεις καὶ ὄχι εἰς μίαν, διότι τὰ πρακτικὰ ἀναγράφουν ὅτι ἐψηφίσθη εἰς ὃ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Δὲν ὑπάρχει α' ἀνάγνωσις.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐλέχθη ὅτι πρόκειται περὶ σκανδάλου.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ δὲν ἔχω κανένα λόγον νὰ ὑπερασπισθῶ τῆς τότε Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ἀντεπολιτευόμην, ἀλλ' ὅταν βλέπω εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι ἔχομεν δευτέραν συζήτησιν τότε σημαίνει ὅτι σπεύδομεν νὰ χαρακτηρίσωμεν τὰ πράγματα. Ὁ κ. ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερε τίποτε εἰς τὴν ἔκθεσίν του ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὰ πράγματα, συνεπῶς τὸ σφάλμα εἶναι ἰδικόν του. Εἰσερχόμενος εἴτε εἰς τὴν κατ' οὐσίαν συζήτησιν, λέγει, ὅτι πράγματι ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπόρου καὶ ἀπροίκου χήρας. Καὶ ὡς μὲν πρὸς τὴν φύσιν τοῦ δικαιώματος παρ' οὐδενὸς ἐδόθη προσοχή, ἐδόθη ὅμως ὡς πρὸς τί λαμβάνει ἡ χήρα, ἂν δηλαδὴ θὰ ἐφαρμόζεται ὁ περιορισμὸς τῶν 100 χρυσῶν ἢ θὰ πέρνῃ αὕτη ὁλόκληρα ἑκατομμύρια. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κινεῖ τὴν ἀντίθεσιν ἐν τῇ Βουλῇ. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀνέπτυξεν ἐπιστημονικώτατα τὴν ὑπάρχουσαν διαφωνίαν, ἀλλὰ ἡ θέσις του δὲν εἶναι νὰ ὑπερασπισθῇ ποία λύσις εἶναι ὀρθὴ ἢ ὄχι, ἀλλὰ νὰ μᾶς εἴπῃ αὐτὸς ὡς νομοθέτης ποίαν λύσιν θὰ δώσῃ, διότι μέχρι σήμερον ἔγιναν παραπολλαὶ ἀναπτύξεις περὶ τοῦ ποία εἶναι ἡ ὀρθοτέρα γνώμη. Ἡ ἀμφισβήτησις ὅμως δὲν ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, διότι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι σαφὴς, ἀλλὰ ἐγεννήθη ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ποῖος ἐκ τῶν δύο νόμων ἰσχύει. Οἱ δεχόμενοι ὅτι ἰσχύει ἡ Νεαρὰ 117 εὗρον καὶ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ὁ περιορισμὸς τῆς Νεαρᾶς 53 ἐπροστάτευε τὴν ἄπορον χήραν κατὰ τὸ ποσὸν τῆς μεγαλυτέρας τότε προικὸς, ἤτις ἀνήρχετο εἰς 100 χρυσᾶ, ἀλλὰ εἰς τὴν νεωτέραν ἐποχὴν ὑπάρχουν καὶ νύμφαι πολύφερνοι. Ὑπάρχει ὅμως ἡ ἀρχὴ ὅτι, καὶ ἐὰν ἔπαυσεν ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐγένετο εἷς νόμος, ὁ νόμος ἰσχύει. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἔπρεπε μόνον νὰ συμβουλευθῇ τοὺς συγγραφεῖς ἀλλὰ νὰ μελετήσῃ καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐνομοθέτει ὁ Ἰουστινιανὸς, διότι τότε θὰ ἔβλεπεν ὅτι ὁσάκις ὑπῆρχον ἀμφισβητούμεναι διατάξεις καθώριζε ποία τῶν δύο θὰ ἰσχύῃ. Τώρα θὰ μοῦ προβληθῇ τὸ ἐρώτημα, ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμνῃ ἑρμηνείας νόμων; Ἀναμφιβόλως, τὸ καθορίζει ἄλλως τε καὶ τὸ Σύνταγμα. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς σχέσεις τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ρυθμίσῃ διὰ νὰ μὴ δίδεται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὸ δικαίωμα νὰ λέγουν ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία κάμνει κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας της. Δὲν πρέπει ἑρμηνευτικὸς νόμος νὰ θίγῃ κεκτημένα δικαιώματα εἰμὴ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπεν ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει οὔτε κεκτημένον δικαίωμα, ἀλλὰ μόνον ἐλπὶς τοιούτου. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι τὸ δικαίωμα κτᾶται ὅταν γεννηθοῦν αἱ σχετικαὶ συνθῆκαι καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὅταν ὁ σύζυγος ἀποθάνῃ ἡ σύζυγος κτᾶται τὸ δικαίωμα. Δὲν πράκειται συνεπῶς περὶ ἐλπίδος. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν νόμον εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος, καὶ τὴν ἑρμηνείαν θὰ τὴν κάμῃ ὁ δικαστής.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύῃ νόμους.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ σᾶς εἴπω δι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Εἶναι λοιπὸν ἔργον τοῦ δικαστοῦ νὰ κρίνῃ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη. Τώρα μοῦ λέγετε ὅτι καὶ ὁ νομοθέτης μπορεῖ νὰ κάμνῃ ἑρμηνείαν. Βεβαίως, ἀλλὰ ἡ ἠθικὴ πολιτικὴ λέγει ὅτι ὀφείλει ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ μὴ θίγῃ τὰ κεκτημένα δικαιώματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σεῖς ἀφαιρεῖτε ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύῃ αὐθεντικῶς τοὺς νόμους, διότι ὅταν λέγωμεν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν σημαίνει ὅτι δύναται ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ δίδῃ ἀναδρομικότητα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἂν πᾶτε κ. ἀρχηγὲ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι εἰς τοὺς ἀστικοὺς νόμους δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν ἑρμηνευτικὰς διατάξεις τότε ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ μὴ λέγετε ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύῃ τοὺς νόμους.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ λέγω ὅτι δὲν εἶναι σωστὸν νὰ κάμωμεν αὐτὰς τὰς ἀναδρομικότητας, διότι θὰ συνέβαινε τὸ ἑξῆς· εἰς ὅστις ἐπᾶρε πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου μίαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι πλέον ἴσως, ἐνῷ εἰς ἄλλος ἐπειδὴ δὲν ἐπρόφθασε νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν βλέπει μεταβαλλόμενα τὰ δικαιώματά του. Ἂν τοὐλάχιστον ἐλέγαμεν ὅτι θὰ ἰσχύῃ ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, τότε τὸ πρᾶγμα θὰ ἦλλαζε.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ τότε θὰ ἐθέταμε νέον δίκαιον, δὲν θὰ ἐκάναμε ἑρμηνευτικὸν νόμον.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ ἀναδρομικότης εἶναι κακὴ χρῆσις τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἐδῶ ὑπάρχουν ὑποθέσεις ἑκατομμυρίων καὶ εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάμωμεν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, διότι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἰκειοποιούμεθα ἐξουσίαν ἀνήκουσαν εἰς τὰ δικαστήρια. Δὲν εἶναι δὲ καὶ συμφέρον τῆς

Νομοθετικῆς ἐξουσίας νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, διότι θίγει τὸ κῦρος της ἐνώπιον τοῦ λαοῦ καὶ τὸ κῦρος τοῦ δικαστηρίου. Κατὰ τὴν ἀνώμαλον περίοδον παρουσιάζοντο κατὰ τὴν πρόσδον μιᾶς δίκης νομοθετικὰ διατάγματα, τὰ ὁποῖα ἠγνόει ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία. Εἰς ἐποχὴν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πεποίθησις ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ τῶν δικαστηρίων ἔχει κλονισθῇ πρέπει ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ τὸ ἀσκῇ μετὰ μείζονος φειδοῦς, διότι θὰ εὑρεθῶμεν πρὸ τῶν ὑπονοιῶν τοῦ λαοῦ. Θὰ ἔλεγα λοιπὸν νὰ ἀφίσετε τὰ πράγματα ὡς ἔχουσι καὶ νὰ λύσωμεν τὰς ἀμφισβητήσεις εἰς τὸ μέλλον. Καὶ ν' ἀφίσωμεν εἰς τὴν Δικαιοσύνην νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα αὐτά, διότι πᾶσα ἄλλη λύσις δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ θὰ θεωρηθῇ ὅτι κάμνομεν κατάχρησιν τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας. (Χειροκροτήματα ἐκ τῆς Λαϊκῆς πτέρυγος).

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος διατελῶν ἐν ἀπολύτῳ καλῇ πίστει ἐμέμφθη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅτι κακῶς ἐχαρακτήρισαν τὸν ψηφισθέντα νόμον 3859 ὡς σκάνδαλον πρωτοφανές. Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι τὰ πράγματα ἐγένοντο ὡς ἀναφέρονται ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἀλλ' ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν νομοσχεδίων τὸ ὁποῖον τηρεῖται ἐν τῷ γραφείῳ προκύπτει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶχε χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπηρεσιακόν.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ὑπηρεσιακὸν ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἔκαμε ἀλλὰ ἀπέρριψε τὸ νομοσχέδιον. Πῶς λοιπὸν ἐχαρακτηρίσθη ὑπηρεσιακόν;

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐφόσον οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς ἑνώσεως παραμένει ἰσχυρόν, πρέπει δὲ ἡ Βουλὴ νὰ πατάξῃ μίαν γενομένην ἀτασθαλείαν. Ἐπικαλεῖται ἀκολούθως τὸν λόγον τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὸν ἐκφωνηθέντα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ τονίζει ὅτι ὁ νομοθέτης πρέπει πάντοτε νὰ συμβαδίζῃ πρὸς τὴν κοινὴν περὶ Δικαίου ἀντίληψιν. Ἡ κοινὴ δὲ περὶ Δικαίου ἀντίληψις δὲν ἐπιτρέπει ἀμφιβολίαν ὅτι ὀρθῶς διερρύθμισε τὸ θέμα ὁ νόμος τοῦ 1920. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν οὐσιαστικὴν ἄποψιν δὲν ἠγέρθη ἀμφισβήτησίς τις. Ἐγεννήθη μόνον ἀμφισβήτησις ὅτι κακὸς ἦτο καὶ ὁ νόμος τοῦ 1920 διότι ἔδιδεν ἀναδρομικὴν δύναμιν. Συμφωνῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν ἄποψιν ὅτι πρέπει ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ἀποφεύγῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν ψήφισιν νόμων ἐχόντων ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἀλλ' ἀφοῦ ἅπαξ ἐγένετο ὁ νόμος τοῦ 1920 ἐδημιούργησε δικαιώματα σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα διεμορφώθη νέα κοινὴ ἀντίληψις. Μὲ ποῖον λοιπὸν δικαίωμα ἔρχεται ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ τὸν καταργήσῃ ἀναδρομικῶς;

Περαίνων τονίζει, ὅτι καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τύπων πρέπει νὰ παταχθῇ ἡ ἀτασθαλία ἡ ὁποία ἐσημειώθη κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου 3527, ἀποκαθισταμένης πλήρως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2230.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** λέγει ὅτι δὲν πρόκειται νὰ προσθέσῃ τι ὑποστηρίζων τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἄποψιν. Καὶ αἱ δύο ἀπόψεις ὑπεστηρίχθησαν. Ἀλλὰ μετὰ λύπης, λέγει, ἤκουσα ὑπαινιγμοὺς ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὅτι ἀμφότεροι οἱ νόμοι ἐψηφίσθησαν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἐκκρεμεῖς δίκας. Βεβαίως οἱ εἰσηγηταὶ τῶν νόμων τούτων εἶναι ἀνώτεροι πάσης ὑπονοίας, ἀλλὰ ἡ Βουλὴ ἐπιλαμβανομένη τοῦ ζητήματος τούτου δὲν δύναται νὰ τὸ ἀντιπαρέλθῃ. Φρονῶ ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ εἶναι λίαν αὐστηρὰ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἑρμηνευτικῶν νόμων διότι ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος θίγει κεκτημένα δικαιώματα, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ.

Ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ εἶναι αὐστηρά, διότι πρόκειται περὶ ζητήματος ἀστικοῦ δικαίου ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται ζητήματα μεγάλα. Ἀλλ' ἐὰν ὑπῆρξεν ἄστοχος ὁ νόμος ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ἀκόμη ἀστοχώτερος ὁ νόμος ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ τὸν καταργήσῃ, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ταχυδακτυλουργικῶς ἐψηφίσθη. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐξετάζεται ἐὰν ἡ Βουλὴ εἶχεν ἢ ὄχι τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ τὸν νόμον, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑπάρχωσι περιορισμοὶ εἰς τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον. Ἐὰν δὲ δὲν εἶναι τοῦτο ὀρθόν, ὡς καὶ ἐγὼ δέχομαι, νὰ τὸν καταργήσῃ καὶ ἂν πρέπει νὰ δόσῃ καὶ ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ αὐτὸ νὰ τὸ πράξῃ χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται οὔτε ἀπὸ τὸν ἕνα νόμον, οὔτε ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Μετέχω, λέγει τῆς συζητήσεως, μόνον διότι ἐν ἔτει 1920 εἰσηγήθην τὸν νόμον 2230. Ἐπεκράτει τότε ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἡ ἀντίληψις ὅτι νόμοι πεπλαλαιωμένοι περὶ τῶν ὁποίων ἡ κοινὴ συνείδησις ἔχει ἤδη ἀποφανθῇ πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῶσι. Καὶ ἐκ τούτου προῆλθε τὸ νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς, τὸ νομοσχέδιον περὶ διαζυγίου, ὡς καὶ ὁ κατηγορούμενος σήμερον νόμος. Ὑπέβαλον λοιπὸν τότε καὶ τὸ νομοσχέδιον «περὶ τοῦ φαλκιδείου νόμου καὶ περὶ τοῦ διὰ καιώματος τῆς ἀπόρου χήρας». Δικαιολογῶν τὴν διάταξιν τὴν ἑρμηνευτικήν, ἔλεγον (ἀναγινώσκει). Αὐτὴ ἦτο ἡ αἰτιολογία. Πῶς εἶχον τὰ πράγματα τότε; Οἱ μὲν συγγραφεῖς διίσταντο, ἐν δὲ τῇ Νομολογίᾳ ὑπῆρχεν ἀγρία διαίρεσις. Καὶ ἦσαν πρόσφατοι αἱ ἀποφάσεις πρὸ τοῦ 1920. Ἐν ἔτει 1917 τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Προξενικὸν Δικαστήριον, εἰσηγουμένου τοῦ ἐπιφανοῦς δικαστοῦ κ. Λάμπρου, ἀπεφάνθη ὅτι ὁ περιορισμὸς δὲν ἰσχύει ἀπολύτως. Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἐξέδωκαν ἀπόφασιν καὶ διέταξαν ἀποδείξεις ἐπὶ ἀντερμηνείας τοῦ Δημοσίου, ὅτι ἡ διάταξις αὐτὴ κατηγγήθη ἕνεκεν ἐθίμου. Τὸ Δημόσιον ἦτο ἀντίδικον καὶ ἔφερε τὴν ἀντίρρησιν ὅτι δὲν ἰσχύει ὁ περιορισμός, καὶ διέταξεν ἀποδείξεις διὰ τοῦτο τὸ Δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν. Ἐνῷ λοιπὸν τοιαύτη ὑπῆρχε κατάστασις, ὁ Νομοθέτης, χωρὶς νὰ ἴδῃ ἂν θὰ θιγῶσι συμφέροντα καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς τοιούτου εἴδους μικρότητας ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὸ δίκαιον καὶ νὰ εἴπῃ ἐν ἀμφισβητήσει ὅτι ἑρμηνεύει τὸν νόμον αὐθεντικῶς καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι τοῦ λοιποῦ θὰ ἰσχύωσιν αἱ διατάξεις αὐταί, αὐθεντικῶς ἑρμηνευόμεναι. Ἀλλὰ εἶπον ὅτι θίγονται κεκτημένα δικαιώματα, καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διακόπτων τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, τοῦ λέγει τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος ποῖον εἶναι, διότι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀμφισβητεῖται τὸ περιεχόμενον, δηλ. δὲν γνωρίζεις ἐὰν τὰ Δικαστήρια θὰ εἴπουν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο καὶ ἂν θὰ συνταχθῶσι μὲ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν γνώμην...

Π. Τσαλδάρης. Τὸ δικαίωμα εἶναι κεκτημένον καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον. Δὲν ἀμφισβητεῖται τὸ περιεχόμενον, ἀμφισβητεῖται μόνον ὁ νόμος, καὶ περὶ τούτου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀρῃ ὁ δικαστὴς τὴν ἀμφισβήτησιν.

Ὁ κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς), συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος δὲν ἠμφισβήτησε τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς περὶ αὐθεντικῆς τῶν νόμων ἑρμηνείας. Ὅ,τι ὑπεστήριξε, προσθέτει, ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καί τινες ἄλλοι εἶναι ὅτι διὰ τῆς αὐθεντικῆς ἑρμηνείας θίγονται συμφέροντα, καὶ ἑπομένως ἔδει ὁ νομοθέτης νὰ εἶναι προσεκτικός. Ὅταν ὅμως, τονίζει, εἰσήγετο εἰς τὴν Βουλὴν ὁ νόμος 2230, οὐδεὶς ἀντέστεινεν ὅτι ὑπῆρχεν ἐκκρεμὴς τις σχετικὴ δίκη, οὐδὲ ὅταν τρὶς ἀπησχολήθη ἐπ' αὐτοῦ ἡ Βουλὴ ὑπῆρξέ τις ἀντίθετος. Ὡρίμως λοιπόν, ὡς λέγει, μετὰ 8 ὁλόκληρα ἔτη ἔρχονται αἱ σημεριναὶ ἀντιρρήσεις, πρὸς ἐξασφάλισιν ὑποτιθεμένων δικαιωμάτων τρίτων.

Δὲν ἀμφισβητῶ, ἐπιλέγει, τὴν ὕπαρξιν τοιούτων δικαιωμάτων, ἀλλὰ διαμαρτύρομαι διὰ τοὺς ὑπαινιγμοὺς ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νόμου παρωρμήθη ἀπὸ τοιαύτας ταπεινότητας. Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νόμου ὑπῆρξεν ἀνώτερος τοιούτων μικροτήτων. Καὶ ἡ εἰσήγησις αὐτοῦ ὑπῆρξε σύμφωνος πρὸς τὸ

ὅλον πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἠκολούθει ἡ τότε Κυβέρνησις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, ὅτι ὁ νομοθέτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύῃ αὐθεντικῶς τοὺς νόμους δὲν τίθεται ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, τὸ ἀνεγνώρισε καὶ ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν πρέπει χρησιμοποιῶν τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ νὰ προσβάλῃ κεκτημένα δικαιώματα εἶναι κανὼν πολιτικός. Δὲν πρέπει βεβαίως ὑπὸ τὸν τύπον ἑρμηνευτικοῦ νόμου νὰ ἐρχώμεθα νὰ προσβάλλωμεν δικαιώματα ρυθμιζόμενα ἀπὸ τὸν παλαιὸν νόμον. Καὶ ἑπομένως, ἐὰν τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον ἡρμηνεύετο, μέχρι τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν εἰσήχθη ὁ νόμος 2230, ἐὰν ἡρμηνεύετο ὁμοφώνως ὡς δίδον εἰς τὴν ἄπορον χήραν τὸ τέταρτον ἢ τὸ τρίτον κατ' ἐπικαρπίαν μόνον καὶ ὄχι κατὰ κυριότητα, ἡ ψήφισις τοῦ νόμου 2230, μολονότι θὰ ἦτο ἐντὸς τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας, θὰ ἦτο ὅμως ὄχι ἠθική. Ἀλλὰ ἰσχυρίζομαι, κύριοι, ὅτι, ὅταν εἰσήχθη ὁ νόμος 2230, τὸ δίκαιον τῆς ἀπόρου χήρας δὲν ἦτο νομικῶς καθωρισμένον,—ὄχι μόνον ἡ ἑρμηνεία, ὄχι μόνον ἡ διδασκαλία τοῦ Δικαίου, ἀλλὰ καὶ τὰ δικαστήρια ἤριζον περὶ τῆς ἐννοίας τῶν κειμένων νόμων, καὶ τινες ἐθεώρουν ὅτι ἡ Νεαρὰ 117 εἶχε καταργήσει τὸν περιορισμὸν ἐκεῖνον—κατὰ πλάνην ἀνέφερα «ἂν ἡ χήρα λαμβάνῃ κατὰ κυριότητα ἢ κατ' ἐπικαρπίαν», ἐνῷ πρόκειται διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς χήρας εἰς τοὺς 100 χρυσοῦς. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν εἰσήχθη ὁ νόμος δὲν ἦτο γνωστὸν ἀντικειμενικῶς καὶ ἀναμφρίστων τὸ δικαίωμα τῆς ἀπόρου χήρας. Ἑπομένως ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ρυθμίσῃ διὰ τὸ μέλλον τὸ πρᾶγμα, εἶχεν ἐπίσης τὸ δικαίωμα, θὰ προσθέσω ὅτι εἶχε καὶ τὸ καθῆκον, νὰ ρυθμίσῃ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὸ παρελθόν, χαρακτηρίζων τὸν νόμον ἑρμηνευτικόν, διὰ νὰ παύσῃ τὸ σκάνδαλον τοῦ νὰ ἐκδίδωνται ἀλλεπαλλήλοι ἀποφάσεις ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἄλλαι ἄλλως ρυθμίζουσαι τὰ πράγματα. Θὰ ἦτο καὶ πάλιν ὁ νόμος, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὄχι ἠθικός, ἂν πραγματικῶς αἰτίαν εἶχε τὴν ὑποστήριξιν ὡρισμένων συμφερόντων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐπίδικα. Ἀλλά, κύριοι, ὑπενθυμίζων ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὅτι ὁ ἑρμηνευτικὸς αὐτὸς νόμος παρεσκευάσθη ὑπὸ τῆς μεγάλης Νομοπαρασκευαστικῆς τότε Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἠσχολεῖτο εἰς τὴν ἐκπόνησιν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἡ ὁποία ἀπὸ ἐτῶν ἤδη εἶχε παρασκευάσει τμήματα τινὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ τὰ νομοθετήσωμεν, ὑποστηρίζω ὅτι ὄχι μόνον κατὰ τὴν ψήφισιν κατ' ἀρχήν, ἤτις ἐγένετο τότε, δὲν ἀνεφύει καμμία ἀντίρρησις, ὄχι μόνον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπου παρεπέμφθη κατὰ τὰ τότε κρατοῦντα, μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ψήφισιν, δὲν ἀνεφύει ἐπίσης καμμία ἀντίρρησις, ἀλλὰ οὔτε καὶ κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, οὔτε καὶ κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, διότι ἡ ἐπεξεργασία τοῦ νόμου τότε ἦτο πολὺ λεπτομερεστέρα. Ἐὰν τότε ἤρχετο εἰς γνῶσιν μου--ἤμουν καὶ τότε Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως--ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ πρόκειται νὰ θίξῃ ὡρισμένα συμφέροντα βεβαίως θὰ ἀντετασσόμην κατὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλὰ καμμία τοιαύτη ἀντίρρησις δὲν παρουσιάσθη. Ἐψηφίσθη λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος, ὁ ὁποῖος ἀνταπεκρίνετο ἐντελῶς πρὸς τὸ σημερινὸν αἴσθημα τοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον ὀρθότατα ἐπεκαλέσθη ὁ ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως. Ἐψηφίσθη λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος καὶ ἴσχυσεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μέχρις ὅτου ἦλθεν ὁ νόμος 3587 νὰ τροποποιήσῃ αὐτὸν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ὅτι ἦτο ἑρμηνευτικός δηλαδὴ κατὰ τὴν ἀναδρομὴν αὐτοῦ εἰς τὸ παρελθόν. Ἐὰν λοιπὸν μὲ βλέπετε εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ὑποστηρίζοντα τὸ παρὸν νομοσχέδιον, τὸ ὑποστηρίζω διότι γνωρίζω, ὅτι, ὅταν ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2230 οὐδεμία ἠγέρθη ἀμφισβήτησις καὶ καμμία δὲν ἐξεφράσθη ὑπόνοια ὅτι ἤμπορεῖ ὁ νόμος αὐτὸς νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένων συμφερόντων. Δυστυχῶς ὁ νόμος τοῦ ὁποίου τὴν κατάργησιν ζητεῖ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν. Ὁ νόμος αὐτὸς ἐψηφίσθη διὰ ὑπόθεσιν ἡ ὁποία ἦτο ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Κυττάξατε δὲ ποίας ἀνωμαλίας ἔχει ἡ ψήφισις τοῦ νόμου 3587. Εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ζητεῖται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπηρεσιακὸν τὸ νομοσχέδιον. Πρῶτον σκάνδαλον, νομοσχέδιον ἀστικοῦ δικαίου, νομοσχέδιον τοιαύτης σημασίας ἔρχεται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπηρεσιακόν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ μόνη ἀνωμαλία κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἔρχεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἀφοῦ ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία τὸ ἀπέρριψε, καὶ ἑπομένως δὲν ἠμποροῦσε νὰ ψηφισθῇ εἰς μίαν ἀνάγνωσιν, ἐναντίον τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία τὸ ἐπεξεργάσθη, ἐντούτοις ἔρχεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ψηφίζεται εἰς α' ἀνάγνωσιν. Ὅτι ἐψηφίσθη εἰς α' ἀνάγνωσιν εἶναι ἀπολύτως βέβαιον. Γράφεται ὅμως εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι ἐψηφίσθη εἰς β' ἀνάγνωσιν. Τὰ πρακτικά, κύριοι, δὲν ἠμποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς πλαστά, ἐὰν ἀναφέρουν ὅτι ἐψηφίσθη εἰς α' ἀνάγνωσιν ἢ δευτέραν ἀνάγνωσιν. Ἀλλὰ βλέπετε ὅλην τὴν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἐνῷ λοιπὸν δὲν εἶχεν ἀποφανθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι δύναται νὰ ψηφισθῇ ὡς ὑπηρεσιακόν, ἐνῷ δὲν εἶχεν οὐδένα χαρακτῆρα ὑπηρεσιακὸν καὶ ὁ εἰσηγούμενος τὸν νόμον δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ψηφίσῃ ὡς ὑπηρεσιακόν, τὸν ψηφίζει ὅμως μίαν φοράν, καὶ εὑρίσκεται εἰς τὰ πρακτικὰ ὡς ψηφιζόμενος διὰ δευτέραν φοράν. Ὅταν, Κύριοι, ἔχω ὑπ' ὄψιν μου ὅλα αὐτά, τότε εὑρίσκω, ὅτι ἡ ἀταθαλία ἡ Νομοθετική, ἐνῷ δὲν ὑφίσταται παντάπασιν εἰς τὸν πρῶτον νόμον 2230, διότι δὲν ἠγέρθη τότε καμμία ἀμφισβήτησις, ὑφίσταται ὅμως ἀκεραία εἰς τὸν νόμον 3587. Καὶ τότε ζητῶ ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος νὰ συμφωνήσῃ μὲ ἐμέ, ὅτι, διὰ νὰ ἐμπεδώσωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς κοινωνίας εἰς τοὺς νόμους, ἔχομεν καθῆκον, ἐφόσον ἔρχεται ἐνώπιόν μας τὸ νομοσχέδιον αὐτό, νὰ πατάξωμεν τὰς ἀτασθαλίας, καταργοῦντες τὸν νόμον 3587. Αὐτὰ κύριοι εἶχον νὰ εἴπω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Τὸ νομοσχέδιον βεβαίως δὲν εἶναι κυβερνητικὸν νομοσχέδιον, ἀφορᾷ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, καὶ καθεὶς εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του, ἀλλὰ ἔχω καθῆκον νὰ εἴπω ποία εἶναι ἡ ἰδική μου γνώμη καὶ συγχρόνως νὰ παρατηρήσω εἰς τὸν καλὸν μου φίλον κ. Μυλωνογιάννην, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τοῦ ὄγματος τῆς Βουλῆς, ἐπειδὴ ἔχει ἀντίθετον γνώμην, νὰ θέλῃ νὰ ῥίπτῃ διὰ τοὺς ἔχοντας διάφορον γνώμην ὑπονοίας καὶ νὰ λέγῃ ὅτι, ἐὰν ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον αὐτό, θὰ κλονίσωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἰδικήν μας ἀρετήν. Τοὐναντίον, ψηφίζοντες τὸ νομοσχέδιον θὰ πατάξωμεν τὰς ἀτασθαλίας αἱ ὁποῖαι ἐπεκράτησαν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου 3587. Θὰ ἐπαναφέρωμεν δὲ εἰς ἰσχὺν ἕνα νόμον, ὁ ὁποῖος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ περὶ δικαίου αἴσθημα τῆς χώρας καὶ ὁ ὁποῖος ὅταν ἐψηφίσθη δὲν διεβλήθη ἀπὸ κανένα, δὲν ἐτέθη ὑπὸ ἀμφισβήτησιν ἀπὸ κανένα, καὶ δὲν ἠμποροῦσεν ἑπομένως κανεὶς νὰ γίνῃ ὑποπτος ὅτι ἤδυνατο νὰ θίξῃ συμφέροντα. Ὅτι βεβαίως θὰ ἔθιγε καὶ ἐνδεχόμενα συμφέροντα, αὐτὸ τὸ ἠξεύραμε, διότι τὸν ἐκάμαμε καὶ νόμον ἔχοντα δύναμιν ἀναδρομικήν, ἀλλὰ δὲν ἀπεβλέπομεν εἰς καμμίαν ἐκκρεμῆ δίκην. Τὸ ἠξεύραμεν ὅτι θὰ ἐφῆρμόζετο καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων καὶ θὰ ἐφῃρμόζετο καὶ ἐπὶ τῶν εἰσαχθεισῶν κληρονομιῶν. Ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἡ εἰσαχθεῖσα κληρονομία δίδει εἰς τὸν κληρονόμον, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ρυθμισθῇ, καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀμφισβητούμενον, δι' αὐτὸ ἐκάμαμε τὸν νόμον 2230 (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης***, δευτερολογῶν, λέγει ὅτι δὲν ἐσκόπει, ὁμιλήσας, νὰ ἐξετάσῃ πῶς ἐψηφίσθη ὁ πρῶτος νόμος καὶ ποίας ἀνασθαλίας φέρει ὁ νέος. Ἐάν, τονίζει, συνέβησαν ἀτασθαλίαι περὶ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου 3587 καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ πατάξῃ τὰς ἀτασθαλίας ταύτας καὶ νὰ καταργήσῃ ἀκόμη τὸν νόμον, οὐχὶ ὅμως ἀναδρομικῶς, ὡς ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, τὸ

ὁποῖον, ὡς λέγει, οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ, εἰμὴ κεκαλυμμένην προσβολὴν τῆς πεποιθήσεως ἐπὶ τὸ δίκαιον.

Ὑπεστηρίχθη, λέγει συνεχίζων, ὅτι δυνάμει τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου δὲν ὑπῆρχε κεκτημένον δικαίωμα κατὰ τὸ περιεχόμενον. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη δὲν εἶναι, ὡς λέγει, ὀρθή, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ κάμῃ διαφορὰν περὶ τοῦ δικαιώματος, διότι ἡ ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀνάληψις τοιούτου τινὸς δικαιώματος θὰ ἦτο ὄχι μόνον ἀσύμφορος, ἀλλὰ καὶ ἀντισυνταγματική. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἀναφέρεται εἰς ἑρμηνείαν τοῦ πρώην καθηγητοῦ τοῦ συνταγματικοῦ Δικαίου Ν. Σαριπόλου, ὑποστηρίζοντος ὅτι ἑρμηνεία νόμου γινομένη εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς δι' αὐτῆς τέμνεται διαφορά, εἶναι ἀντισυνταγματική. Ἀλλ' ὑπεστηρίχθη, λέγει μετὰ ταῦτα, ὅτι οὐδεμία διαμαρτυρία ἠκούσθη ἐναντίον τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οὔτε ἔξω.

Π. Τσαλδάρης. Μὴ τὸ λέγετε αὐτὸ κ. Πρόεδρε, διότι θὰ σᾶς εἴπω ὅτι διεμαρτυρήθησαν εἰς ἐμὲ προσωπικῶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἔχει τὸ γεγονὸς τοῦτο σημασίαν. Ἀρκεῖ ὅτι προσεβλήθησαν δικαιώματα τὰ ὁποῖα καταργεῖ ὁ νόμος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σεῖς ἀρνεῖσθε εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ποὺ τὸ δίκαιον εἶναι ἀμφιβαλλόμενον.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης,*** συνεχίζων, παρατηρεῖ, ὅτι ἀμφιβολίαι ἐγεννήθησαν πολλάκις, καὶ τοῦτο διότι, ὅσηδήποτε καὶ ἂν καταβληθῇ φροντὶς διὰ τὴν ἀρτιότητα ἑνὸς νόμου, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ἀμφιβολίαι, καίτοι ἡ ὕπαρξις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποτελεῖ ἕνα μέσον πρὸς ἐπίτευξιν ὁμοιομορφίας περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν νόμων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐφόσον δέχεσθε ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἑρμηνεία διὰ τὸ μέλλον, πῶς θὰ ἰσχύῃ ἄλλο διὰ τὸ παρελθόν ; Ἀφοῦ τὸ μέτρον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν περὶ δικαίου συνείδησιν, διατί νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ ἀδικία ;

Π. Τσαλδάρης. Ἔχετε ὑποχρέωσιν νὰ ἀφίσετε τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν νὰ τάμῃ τὸ δικαίωμα ἐπὶ τὴν ἐκκρεμῆ διαφοράν. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι ἄλλο τὸ ἔχειν δικαίωμά τι καὶ ἄλλο τὸ πρεπόντως ἀσκεῖν αὐτό.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πάντοτε ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος προσβάλλει ἐκκρεμεῖς σχέσεις.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζετε ἄλλως τε ὅτι αὔριον δὲν θὰ ἐγερθῶσι νέαι διαφοραί, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ἤδη ρυθμισθῇ ἄνευ ἐπισήμων πράξεων; Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐγὼ ὤφειλον νὰ ἐπιστήσω ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, ἐκφέρων τὴν γνώμην μου, τὸ Σῶμα δὲ ἂς κάμῃ ὅ,τι θέλει.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὑπεστήριξεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἀλλὰ μόνον ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ νόμου.

Τοῦτο ὅμως εἶναι ἐσφαλμένον, διότι, ὅταν λέγωμεν ὅτι ὑπάρχει ἀμφισβήτησις τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἐννοοῦμεν γενικῶς τῶν κειμένων διατάξεων τοῦ Δικαίου. Ἄλλως τε ἡ ἀμφισβήτησις εἶναι περὶ τοῦ ἐὰν διὰ τῆς νεαρᾶς 117 κατηργήθη ὁ περιορισμὸς τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῆς ἀπόρου καὶ ἀκλήρου χήρας. Ἄρα, πρόκειται καθαρῶς περὶ ἀμφισβητήσεως τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου.

Ἐσφαλμένη ἐπίσης εἶναι ἡ ἀντίληψις τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅτι διὰ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου τοῦ 1920 προσβάλλονται κεκτημένα δικαιώματα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κεκτημένον δικαίωμα ὑπάρχει ὅταν γεννηθοῦν τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ. Ἐλησμόνησεν ὅμως ὁ κ. Τσαλδάρης ὅτι ἀπαιτεῖται καὶ διάταξις Δικαίου καθορίζουσα τὴν γένεσιν δικαιώματος ἐξ ὡρισμένων στοιχείων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὑπάρχει ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἰσχύος τοιαύτης νομοθετικῆς διατάξεως. Ἄρα, κεκτημένον δικαίωμα δὲν ὑφίσταται, καὶ ὀρθῶς ἐψηφίσθη ἑρμηνευτικὸς νόμος σύμφωνα μὲ τὴν περὶ Δικαίου ἀντίληψιν. Ἄλλως τε ἔχομεν καὶ τὴν γνώμην τῆς νομοπαρασκευαστικῆς τῶν ἀστικῶν κωδίκων ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη καὶ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινωσκόμενον γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου περὶ ἐγκρίσεως δαπανῶν ἀποπερατώσεως, ἐπισκευῆς καὶ ἐπιπλώσεως δικαστικῶν τινων μεγάρων καὶ μισθώσεως δικαστικῶν γραφείων ἐν Ἰωαννίνοις κλπ. :

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** λαμβάνων τὸν λόγον ὡς εἰσηγητὴς τῆς εἰκείας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἐγκρίνῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ νομομηχανικὸς Ἀχαϊοήλιος καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοσίων ἔργων τῆς γ' περιφερείας ὑπέδειξαν ὡς ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Πατρῶν, πιστώσεως τὴν ὁποίαν ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ περιέκοψεν εἰς 2,720.000 δραχμῶν. Ἡ περικοπὴ αὕτη, τονίζει, ἀποτελεῖ οἰκονομίαν κακῶς ἐννοουμένην, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνάγκης ὅπως ὁ ναὸς τῆς Θέμιδος συγκεντρώσῃ ἀξιοπρεπῆ ἐμφάνισιν. Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως συγκατατεθῇ εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς πιστώσεως ταύτης, ἔστω καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς οἰκονομικὸν ἔτος.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνενόησε τὰς συστάσεις του, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον, ὡς λέγει, καθόσον ἐπισκεφθεὶς τὸ δικαστικὸν μέγαρον Πατρῶν ἐπείσθη ὅτι πρόκειται περὶ μεγάρου καθ' ὅλα ἀρτίου. Θὰ ἦτο ἐπομένως, λέγει, ἄδικον τοιοῦτον μέγαρον νὰ μὴ ἔχῃ τὴν δέουσαν ἐμφάνισιν. Ἐπὶ τούτοις συνιστᾷ ὅπως παρασχεθῇ ἡ ἀναγκαία πίστωσις διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν Γραφείων, δεδομένου ὅτι καθίσταται ἀδύνατος ἡ διεξαγωγὴ γραφικῆς ἐργασίας ἐντὸς ψυχρῶν αἰθουσῶν.

Ὁ κ. ***Ἐλ. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) εὑρίσκει δικαιολογημένας τὰς παρατηρήσεις τῶν κ. προλαλησάντων.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), δηλοῖ ὅτι δέχεται ὅπως διὰ διατάγματος δύνατα νὰ αὐξηθῇ καὶ τὸ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Πατρῶν ἁπαιτούμενον ποσόν.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** συνεχίζων, ἐξαίρει τὴν ἀνάγκην ὅπως ἀναγραφῇ πίστωσις διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, αἱ ἀνάγκαι τοῦ ὁποίου ἐπιβάλλουν, ὡς λέγει, τὴν προσθήκην ὀρόφου.

Ὁ κ. ***Ἐλ. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργός), εὑρίσκων ὀρθὴν τὴν ἀρχικὴν σκέψιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ προσθήκης ὀρόφου, παρατηρεῖ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἴσως λόγῳ τοῦ ἐγερθέντος δημοσιογραφικοῦ θορύβου, ἐγκατέλειψε ταύτην, ὡς μὴ ἔδει, καίτοι ἡ ἀνέγερσις τοῦ νέου δικαστικοῦ μεγάρου θὰ ἀπαιτήσῃ διάστημα τοὐλάχιστον 5 ἐτῶν.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** καταλήγων, ἐξηγεῖ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὅτι ἡ προμήθεια τῶν ἐπίπλων διὰ τὸ δικαστικὸν μέγαρον Πατρῶν δέον νὰ ἐξαιρεθῇ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4010 περὶ κρατικῶν προμηθειῶν καὶ νὰ ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ἐδρεύουσαν ἐν Πάτραις καὶ ἀποτελουμένην ἀπὸ τὰς ἐν Πάτραις δικαστικὰς ἀρχάς.

Ὁ κ. ***Ν. Μαντᾶς*** συνιστᾷ ὅπως διατεθῇ τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἄμεσον ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ποσόν, πρὸς τούτοις δὲ νὰ παρασχεθῇ ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν Γραφείων αὐτοῦ πίστωσις, καθόσον ταῦτα δὲν διαφέρουσιν, ὡς λέγει, τῆς Σιβηρίας.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπ. τῆς Δικ.) ἀπαντᾷ ὅτι εἶναι σύμφωνος διὰ τὴν πρόχειρον ἐπισκευὴν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἤτις θὰ καταστήσῃ αὐτὸ ὁπωσδήποτε ὑποφερτόν. Διὰ ριζικωτέραν ὅμως ἐπισκευὴν δὲν δύναται, λέγει, νὰ γίνῃ λόγος πρὸ τοῦ Θέρους.

Ἐπὶ τούτοις δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τὰς τροπολογίας τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὴν προσθήκην δευτέρου ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 1 διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ προσθήκην εἰς αὐτὸ ὀρόφου.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον Νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται διὰ ἀναστάσεως δεκτόν, ὡς ἐτροπολογήθη, εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται ὁμοίως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου :

1) «Περὶ ἀγορᾶς καὶ ἐπισκευῆς ἀνταλλαξίμου ἀκινήτου πρὸς στέγασιν τῶν ἐν Ἀρδέᾳ δημοσίων ὑπηρεσιῶν»,

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1929 Ν.Δ «περὶ καταργήσεως τῆς φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου μεταβιβάσεως ἀκινήτων» ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπ. Οἰκ.) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τροπολογίαν περὶ προσθήκης ἄρθρου 4ου περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ φόρου αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριουμένων ἀκινήτων πρὸς ἀστικὴν ἐγκατάστασιν προσφύγων.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται διὰ ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου Νόμου «περὶ ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως» ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** (Ὑφ. Συγκ.) ἀναγινώσκει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 45, ἥτις γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτή.

Πρὸς τούτοις δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τροπολογίαν τῶν βουλευτῶν κ. κ. Κ. Κοντοδίνα καὶ Β. Κυρέλλου «περὶ διενεργείας ἐπὶ πιστώσει τῆς ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως καὶ τοῦ Ταμείου συντάξεων Νομικῶν», κατὰ πρότασιν δὲ τοῦ κ. ***Ι. Καλογερᾶ*** δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται ὅπως ἀπολαύσουν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ τὰ Μετοχικὰ Ταμεῖα τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον Νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται διὰ ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων :

1) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 3185 καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Σ)βρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν Δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν» καὶ

2) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἁρμοσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν», ἔχοντα οὕτω·

Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3185 καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν».

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἄρθρων 3 τοῦ νόμου 3185 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τελωνειακῶν καὶ οἰκονομικῶν νόμων», 2 τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», ὡς ἐτροπολογήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 27 Ἀπριλίου 1925 «περὶ ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων» καὶ 5 τοῦ αὐτοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1924 καθ' ἃ σημεῖα τὰ ἄρθρα ταῦτα ὁρίζουσι περὶ τῆς ὑπολογιστέας διὰ τὴν προσαύξησιν μισθοῦ καὶ συντάξεως ὑπηρεσίας εἶναι ὅτι ὡς δημοσία ἐμμισθος πολιτικὴ ὑπηρεσία διὰ τὴν προσαύξησιν μισθοῦ καὶ συντάξεως λογίζεται καὶ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων 112, 113, 147, 166 262 καὶ 1294 ἀναγνωρισθεῖσα ἢ ἀναγνωρισθησομένη συντάξιμος ὑπηρεσία.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἁρμοσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ταχ. ἐπιταγῶν.

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3500 κυρωθέντος Ν. Δ. τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ ταχ. ἐπιταγῶν» προστίθενται τὰ ἑξῆς:

Τὸ ὅριον τῶν πεντακοσίων δραχμῶν δύναται ν' αὐξομειῶται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικήσεως τῆς Ὑπηρεσίας Τ. Τ. Τ.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ τέλος τῆς πέμπτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου Ν. Δ. προστίθενται τὰ ἑξῆς:

Τὸ ὅριον τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν δύναται ν' αὐξομειῶται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικήσεως τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰδίου Ν. Δ. ἀντικαθίσταται ὡς ἑπεται:

Αἱ ἐπιταγαὶ συμπληροῦνται ἐν τῷ ταχ. καταστήματι, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς μεσολαβήσεως τῶν ἀγροτικῶν διανομέων, κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις καὶ τὰς ὁδηγίας τῆς ταχ. ὑπηρεσίας, ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ἢ τοῦ ἐκδίδοντος γραφείου. Διαβιβάζονται ὅμως διὰ τῆς ταχ. ὑπηρεσίας ἀποκλειστικῶς, εἰς δὲ τὸν ἀποστολέα δίδεται μόνον ἀπόδειξις κατὰ τοὺς κεκανονισμένους τύπους ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου περὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἀποστολὴν καταβληθέντος ποσοῦ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸ τέλος τῆς πέμπτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰδίου Ν. Δ. προστίθενται τὰ ἑξῆς:

Αἱ ὑπὸ τῶν ἀγροτικῶν διανομέων πληρωνόμεναι ἐπιταγαὶ θεωροῦνται ὡς πληρωνόμεναι κατ' οἶκον, ἐπικολλωμένου ὄπισθεν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ κεκανονισμένου γραμματοσήμου δραχμῆς μιᾶς.

Ἐκ τοῦ τέλους τούτου οἱ ἀγροτικοὶ διανομεῖς δικαιοῦνται τριακονταλέπτου ἀμοιβῆς διὰ πᾶσαν ὑπ' αὐτῶν πληρωθεῖσαν ἐπιταγήν, ἐπεκτεινομένων κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τῆς πέμπτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰδίου Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4448 καθορισθεῖσα ἀτέλεια διὰ τὴν διὰ ταχ. ἐπιταγῶν ἀποστολὴν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Νομικῶν οἱασδήποτε εἰσφορᾶς μετὰ τοῦ ἢ πόρου τοῦ Ταμείου καταργεῖται, μὴ ἀπολαμβάνοντος τούτου ἀτελείας ταχυδρομικῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν κίνησιν τῶν χρημάτων του δι' ἐπιταγῶν.

Ἄρθρον 6.

Ἐκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ νόμου 4332 ἀπαλείφονται αἱ λέξεις «ὡς καὶ τῶν τελῶν τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν».

Μεθ' ὅ, ὥρα 9.15' μ. μ. λύεται, συνακίνεσει τῆς Βουλῆς, ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 10ην π. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΖ'

Παρασκευῆς 14 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρα 10.05 π. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβᾶνος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ γηγενὴς καὶ προσφυγικὸς κόσμος διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀπόφασιν ἐπιστροφῆς τῶν μουσουλμανικῶν ἀνταλλαξίμων Βακουφικῶν κτημάτων εἰς ἰδιώτην Γ. Τσαβπελᾶν.

Οἱ πρόσφυγες Λευκάδος διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ζητούσης νὰ εἰσπράξῃ ἐνοίκια τοῦ φρουρίου ἀνδρομικῶς ἀπὸ τοῦ 1926.

Τὸ κοινοτικὸν Συμβούλιον Θεσπρωτικοῦ διαμαρτυρόμενον κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5187 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ζητεῖ ὅπως μειωθῇ ὁ φόρος παραγωγῆς ἀπὸ 130 χιλ. εἰς 75 χιλ.

Τὰ σωματεῖα Ἑλλήνων ὑπηκόων Μυτιλήνης καὶ Θεσσαλονίκης διαμαρτυρόμενα διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν δανείων παρακαλοῦν ὅπως ἀνασταλῇ αὐτη μέχρι καταβολῆς τῶν ὑπολοίπων ἀπαιτήσεων.

Ὁ Ἐμπορικὸς Ἐπαγγελματικὸς καὶ Γεωργικὸς κόσμος περιφερείας Κομοτινῆς αἰτεῖται τὴν ἄμεσον ἐκτέλεσιν ἐπισκευῆς ἔργων λιμένος Πορτολάγου, προστασίας τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς καὶ τὴν παροχὴν δανείων.

Τὸ ἐργατικὸν κέντρον Πατρῶν ὑποβάλλει ψήφισμα σχετικὸν μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεώς των.

Οἱ ἐπαγγελματίαι Φλωρίνης παρακαλοῦν ὅπως διατηρηθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἵνα μὴ ἡ ἄρσις τούτου κλονίσῃ ἔτι περισσότερον τὴν δεινῶς μαστιζομένην οἰκονομικῶς ἐπαγγελματικὴν τάξιν τῆς πόλεώς των.

Ὁ Σύνδεσμος ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν Λαυρίου, παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων προστεθῇ διάταξις περιλαμβάνουσα ἅπαντας τοὺς ἰδιωτικοὺς ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Πρωτοχωρίου Κοζάνης παρακαλοῦν ὅπως ἀνασταλῇ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐνταλμάτων ἐποικισμοῦ μέχρι νέας ἐσοδείας.

Αἱ Ἑνώσεις πρακτόρων Καλαμῶν καὶ Μυτιλήνης παρακαλοῦν διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ὑποβληθέντος ὑπομνήματος τῆς Ἑνώσεως πρακτόρων ἀσφαλειῶν.

Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ Σπάρτης παρακαλοῦν ὅπως ληφθοῦν σύντονα καὶ προστατευτικὰ μέτρα ἀνατιμήσεως τοῦ ἐλαίου εἴτε διὰ τῆς ἐξαγωγῆς μεγάλης ποσότητος εἴτε διὰ τῆς ἀγορᾶς τούτου ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Χριστούλας*** καταθέτει τηλεγράφημα ἐπαγγελματιῶν Καρδίτσης διαμαρτυρομένων διὰ τὸ ἀναχρονιστικὸν καὶ ἀνελεύθερον σύστημα ἐλέγχου σταμφυλοπνεύματος καὶ ζητούντων τὴν ἀκύρωσιν τῶν ὑποβληθέντων προστίμων καὶ κατάργησιν τοῦ νόμου 3416.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Ἐμπορικοῦ, Ἐπιστημονικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ κόσμου Καρδίτσης αἰτουμένων τὸν χωρισμὸν τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσης τοῦ νομοῦ Τρικκάλων.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Συλλόγου γαλατοκπωλῶν Καρδίτσης, περὶ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς πόλεώς των 3 ἀλοδαπῶν, ὡς στερουμένων τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν διὰ τὴν παραμονήν των καὶ τὴν δημιουργίαν ἐπιχειρήσεων.

Οἱ κάτοικοι Κοινότητος Σαβαλίων Κορινθίας διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δασάρχου Κορινθίας ἀπαγορεύσαντος τὴν ξύλευσιν καὶ βοσκὴν εἰς τὸ δάσος Μελίσι καὶ παρακαλοῦν ὅπως διαταχθῇ ἡ ἄρσις αὐτῆς.

Ὁ ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καταθέτει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων: 1) περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3073 περὶ ἀγροτικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν παθόντων ἐκ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους 2) «περὶ ἀπαλλοτριώσεως Μοναστηριακῶν καὶ δημοσίων ἀγροτικῶν κτημάτων περιφερείας Λαυρειωτικῆς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων.

α) «περὶ ἑρμηνείας τῶν διατάξεων περὶ μεταγραφῆς μεταλλείων».

β) «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀγοραπωλησιῶν καπνοῦ».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουν τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Κινηματογράφων».

Οἱ κ. κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν), ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας,) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας».

Ἡ Γερουσία ἀποστέλλει.

1) Τὴν παρ' αὐτῆς τὸ πρῶτον ψηφισθεῖσαν πρότασιν Νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν Νέμων 2070 καὶ 3040 «περὶ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου καὶ

2) Τὸ παρ' αὐτῆς τροποποιηθὲν κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισίν του σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Νόμου 3502 περὶ χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Ἰασονίδης, Γ. Βοραζάνης*** καὶ ***Ι. Τσονταρίδης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἑρμηνείας κλπ. τοῦ νόμου 4097 κλπ.»

Πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τὸν λόγον λαμβάνει ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς. Κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ὁ ν ἡμῶν παρών, πληροφορούμαι ὅμως σήμερον ὅτι ἐξ ἀφορμῆς νομοσχεδίου τινὸς ἔγινε συζήτησις μακρὰ κατὰ τὴν ὁποίαν διετυπώθησαν καὶ ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ κύρους τῶν πρακτικῶν ἢ μᾶλλον διετυπώθη σαφῶς ἡ μομφὴ πλαστότητος τῶν πρακτικῶν αὐτῶν. Λυποῦμαι διότι ἡ ἀνακάλυψις ἐγένετο τόσον ὀψίμως καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν φυσικὰ νὰ κρατῶ εἰς τὴν διάνοιάν μου τὰς λεπτομερείας τῆς συζητήσεως ἐκείνης. Δὲν γνωρίζω δὲ ἄλλως ἂν προήρευον ἐγὼ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην ἢ ὁ τότε ἀντιπρόεδρος κ. Κάκαβος. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι προήρευε τῆς Συνεδριάσεως ὁ κ. Κάκαβος. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν μὲ τόσην εὐχέρειαν νὰ διατυποῦνται μομφαὶ τόσον σοβαραί, ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον εἶναι δυνατὸν νὰ παραμένω ἐγὼ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς τόσον σοβαρᾶς κατηγορίας. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν Βουλὴν ἢ μᾶλλον ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ καταρτισθῇ μία ἐξεταστικὴ τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία συμφώνως πρὸς τὴν δικαιοδοσίαν τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νὰ προβῇ εἰς ἀνακρίσεις περὶ τῆς καταγγελίας αὐτῆς. Ἤθελα νὰ παρακαλέσω τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν καταρτισθησομένην νὰ ὑποβάλῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὸ πόρισμα τῆς ἐξετάσεώς της, διότι νομίζω ὅτι ἡ παράτασις τῆς ἐκκρεμότητος αὐτῆς ἐπηρεάζει καὶ τὴν θέσιν μου ὡς μέλους τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς) Δὲν νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ θελήσῃ νὰ φλάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ καταρτισθῇ ἐξεταστικὴ τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπή, διότι εἰς τὰ πρακτικὰ ἀναγράφεται ὅτι ἐψηφίσθη εἰς Β'. ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον, ἐνῷ πραγματικῶς ἐψηφίσθη εἰς πρώτην.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐν τούτοις ἐδέχθη τὰ περὶ πλαστότητος ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὡς ἐπληροφορήθην, καὶ ἐχαρακτήρισε μετὰ βεβαιότητος τὰ πρακτικὰ αὐτὰ ὡς πλαστά.

Δ. Κουτσοπέταλος. Ὄχι ὄχι.

Χ. Λαδᾶς. Τοὐναντίον μάλιστα ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπον ὅτι δὲν ὑπάρχει πλαστογραφία.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Καὶ ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ διὰ τὰς κατηγορίας αὐτὰς ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν διετυπώθησαν εἶπον ὅτι δὲν ἔχω νὰ κάμω τίποτε, διότι ἀφορῶσι πρόσωπα τῆς παρελθούσης Συνόδου, τὸν τότε κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὁ ὁποῖος σήμερον εἶναι καὶ μέλος τῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἔχω κανὲν δικαίωμα ἀναμίξεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἔδωκε μεγαλυτέραν σημασίαν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἀπέδωκεν ἡ Βουλή. Οὐδαμόθεν οὐδὲ πόρρωθεν ἀπέδωκεν ἡ Βουλὴ μομφὴν καθ' ὑμῶν τόσον μᾶλλον ὅσον καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τῆς Βουλῆς προκύπτει τὸ πρᾶγμα. Δὲν ἔχει σημασίαν ἂν ἐγράφη α' ἢ β' συζήτησις ὅταν ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τῆς Βουλῆς φαίνεται ὅτι πρόκειται περὶ μόνης ἀναγνώσεως.

Κ. Ἀλαβάνος (Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς). Ἐπειδὴ χθὲς προήρευσα κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, ὀφείλω νὰ κάμω τὴν δήλωσιν ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν εἶπεν τοιοῦτον τι. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπεν μόνον ὅτι παρουσιάσθησαν ἀταξίαι τινές, δὲν ὡμίλησε ὅμως περὶ πλαστῶν πρακτικῶν.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνονται δεκταὶ εἰς α' συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων «περὶ συμπληρώσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου» καὶ 2) «περὶ μετεκπαιδεύσεως οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων».

Συζητουμένου εἶτα εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Νάξιας σμύριδος».

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι πολλάκις ἀπησχολήθη ἡ Βουλὴ μὲ τὴν Νάξιαν σμύριδα, ἤδη δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐπὶ ἑνὸς σημείου ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς καὶ ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ μοναδικὸν αὐτὸ προϊὸν διατρέχει ἕνα κίνδυνον μεγάλον ἐκ τῆς καταναλώσεως τοῦ τεχνητοῦ Κορουνδίου, συνεπείᾳ δὲ τοῦ συναγωνισμοῦ αὐτοῦ ἡ τιμὴ της ἤρχισε νὰ πίπτῃ. Εἶναι προφανές, τονίζει, ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ τὸ Κράτος τὴν εὐχερῆ διαχείρισιν τῆς σμύριδος πρέπει νὰ τὸ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ὑπεγγυότητα τοῦ ἐλέγχου, διότι διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτῆς θὰ προαχθῇ ἡ ἐμπορία τοῦ εἴδους, εἰς ἣν καὶ μόνην καθυστερεῖ τὸ προϊόν, δεδομένου ὅτι τὸ Κράτος ἔλαβε μέτρα εὐκολύνσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Αἱρομένης τῆς ὑπεγγυότητος θὰ δύναται νὰ γίνῃ ἐκμετάλλευσις δι' αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἢ ἄλλου τρόπου εὐεργετικωτέρου διὰ τὸ προϊόν. Πρὸς τοῦτο, συνεχίζει, παρακαλῶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ ἐπιληφθῇ προσωπικῶς τοῦ ζητήματος, διότι οἱ ἐνταῦθα ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐλέγχου ἀντιδροῦν καὶ ἐλπίζομεν ὅτι μὲ τὴν προσωπικὴν ἐπέμβασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, θὰ ἐκμηδενισθοῦν αἱ ἀντιδράσεις. Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον, προσθέτει, ἐπηγέχθησαν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς διάφοροι τροπολογίαι, αἵτινες πρέπει νὰ γίνουν δεκταί, διότι ἐξυπηρετοῦν καλλίτερον τὴν ἐκμετάλλευσιν. Οὕτω δὲ τροποποιούμενον τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ψηφισθῇ. Καταλήγων, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ὑπεγγυότητος ἔχων ὑπ' ὄψιν του ὅτι διὰ ταύτης ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ διπλασιασθοῦν τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ τοῦ προϊόντος, δεδομένου ὅτι ἀπὸ τὰς 60 χιλιάδας τόννους ποὺ καταναλίσκονται ἐν Εὐρώπῃ ἡμεῖς δίδομεν μόνον τοὺς 12, ἀφ' ἑτέρου δὲ αὐξανομένης τῆς καταναλώσεως θὰ βελτιωθοῦν οἱ ὅροι τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς σμύριδος ὡς καὶ ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Νάξου, εἰς ἣν θὰ ἀντιμετωπισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὸν ζήτημα ἂν δὲν αὐξηθῇ ἡ κατανάλωσις τῆς σμύριδος.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Παρακαλῶ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον μὲ τὰς τροπολογίας τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Εὐχαριστῶ τὸν ἀξιότιμον συνάδελφον διὰ τὴν ἐπιμελημένην ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου, βεβαιῶ δὲ αὐτὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἐπιτύχῃ ἐλευθερίαν ἐνεργείας κατὰ τὴν ἐμπορίαν τῆς σμύριδος. Τὸ ἐγχείρημα δὲν εἶναι εὐχερὲς βεβαίως, ἀνακρίνω ἐκδικημάτων γενομένων ἐπὶ συναφῶν ζητημάτων ἀφορώντων τὴν σμύριδα, δὲν ἀποκλείεται ὅμως περαιτέρω προσπάθεια ὅπως λυθῶσιν αἱ χεῖρες ἡμῶν.

Π. Εὐριπαῖος. Εὐχαριστῶ, λέγει, ἐκ μέρους τῶν σμυριδεργατῶν τὸν κ. Ὑπουργὸν καὶ ἐλπίζω ὅτι ταχέως θὰ εὑρεθῶ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ προϊόντος ἀπὸ τῆς ὑπεγγυότητος τοῦ ἐλέγχου.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρχην καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ.

Συζητεῖται μένου εἶτα εἰς δ' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων» ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι πρακτικωτέρα θὰ εἶνε ἡ συζήτησις ἂν συζητηθῇ κατ' ἄρθρον.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπειδή, λέγει, ἡ πρώτη συζήτησις ἔγεινε τυπική, ὀρθὸν εἶναι νὰ ἐμιλήσουν πρῶτοι οἱ ἔχοντες νὰ ἀναπτύξουν γενικωτέρας ἀπόψεις κατ' ἀρχήν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ ἀρχὴ εἶναι ἡ μονιμοποίησις ὧν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ διαφορὰ δὲ εἶναι εἴς τινα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου. Ἐὰν πάλιν ἔχῃ κανεὶς νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲν ἔχω ἀντίρρησιν.

Α. Ἰασονίδης. Εἶναι, λέγει, ἀξία συγχαρητηρίων ἡ Κυβέρνησις διότι τέμνει μίαν νέαν ὁδὸν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἐξυπηρετούντων τὰ δημοτικὰ συμφέροντα, ἡ δὲ πρόνοια αὐτὴ βεβαίως θὰ συμπληρωθῇ, ὅπως ἐλπίζομεν, πολὺ ταχέως διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ νομοσχέδιον τὸ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ εἶναι τὸ 60ον Ὁ κ. Δήμαρχος Ἀθηναίων πρὸς ὃν, ὅπως καὶ πρὸς ὅλους τοὺς αἱρετοὺς ἄρχοντας, τρέφω ἐκτίμησιν καὶ εὐλάβειαν, εἰς ἐπιστολήν του δημοσιευθεῖσαν προχθὲς, ἀφοῦ ἐπαινεῖ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τὴν στοργήν του ἐπὶ τῶν δημοτικῶν πραγμάτων ἐκφράζει παράπονον δι' ἄλλας ἐπεμβάσεις τῆς διοικήσεως. Καὶ θεωρεῖ τὸ ἄρθρον 60' ὡς ἀκρωτηριάζον τὴν διοίκησιν καὶ δὴ τὴν δημοτικήν. Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ σπουδαῖοι ξένοι συγγραφεῖς ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ δήμαρχοι τῶν μεγάλων πόλεων πρέπει νὰ ἔχουν ὀλιγώτερα δικαιώματα ἀπὸ τοὺς δημάρχους τῶν μικρῶν πόλεων. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ δήμαρχος τῶν Παρισίων δὲν ἔχει τὰ δικαιώματα τῶν δημάρχων τῆς Ἑλλάδος.

Δ. Κουτσοπέταλος. Εἰς τὸ Παρίσι δὲν ἐκλέγεται ὁ Δήμαρχος.

Δ. Ιασονίδης. Τὸ γνωρίζω καὶ θέλω νὰ εἴπω ὅτι ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων δὲν πρέπει νὰ παραπονῆται διὰ τὴν παρέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τινα ζητήματα διότι κατὰ τὰς μεταπολεμικὰς ἀντιλήψεις οἱοσδήποτε ἐργαζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου μιᾶς ἐργασίας ἀποκτᾷ ἕν δικαίωμα. Ἐγγράφει δηλ. μίαν προσημείωσιν καὶ τὸ δικαίωμα αὐτὸ ὀφείλει νὰ τὸ εὐλαβηθῇ ἡ Πολιτεία. Ἀπ' αὐτὴν τὴν Κοινωνικὴν ἀντίληψιν προέρχεται τὸ ἄρθρον 60 ἐρχόμενος δὲ νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς δυνάμεώς μας δὲν δυνάμεθα ν' ἀγνοήσωμεν τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι συνεπείᾳ μιᾶς ἐκλογικῆς ἀποτυχίας εὑρέθησαν εἰς τοὺς δρόμους, Ὁ κ. Δήμαρχος ἰσχυρίζεται ὅτ. ἀπελύθησαν δι' ἀνεπάρκειαν κλπ. ἀλλὰ πῶς δὲν ἦτο δυνατὸν μόνον τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν νὰ ἀνακαλυφθῇ αὐτὴ ἡ ἀνεπάρκεια. Οἱ λόγοι τῆς ἀπολύσεώς των εἶναι γνωστοὶ καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξουν θύματα ἀπὸ μίαν ἐκλογικὴν περιπέτειαν,

Π. Τσαλδάρης. Διατὶ ἀποκαλεῖτε ἐκλογικὴν περιπέτειαν τὴν ἐκλογὴν ἑνὸς Δημάρχου;

Δ. Ἰασονίδης. Διότι τὴν ὑπέστημεν στεργηθέντες τοῦ κύρους τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, μὴ προσδώσαντος πολιτικὴν χροιὰν εἰς τὰς ἐκλογάς.

Π. Τσαλδάρης. Οὔτε τὸ ἄλλο κόμμα ἔδωκε χροιὰν πολιτικήν.

Δ. Ἰασονίδης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει βλέπομεν τὸν Δήμαρχον Ἀθηναίων τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν νὰ κρίνῃ ἀνεπαρκεῖς μέγαν ἀριθμὸν ὑπαλλήλων.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν ἀπελύθησαν νομίμως ἢ ὄχι.

Δ. Ἰασονίδης. Ἐγὼ σχετικῶς μὲ τοῦτο σᾶς ἀνέπτυξα τὴν μεταπολεμικὴν θεωρίαν, καθ' ἣν οἱ νόμοι, οἱ κοινωνικοί, εὐλαβοῦνται κάθε δικαίωμα. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν, τονίζει, νὰ ἀπολύωμεν σωρείαν ὑπαλλήλων καὶ νὰ διορίζωμεν μάλιστα ἄλλους ἄνευ προσόντων. Εἰς τὸ 1922 ἐγένετο νόμος, ὁ ὁποῖος ἐπανέφερεν ὄχι μόνον πάντας τοὺς ἐπὶ τοῦ προηγουμένου καθεστῶτος ἀπολυθέντας δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποζημίωσεν ἐφόσον εἶχον ἔστω καὶ πεντάμηνον ὑπηρεσίαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν περίεργος ἡ αἴτησις ἡμῶν ζητούντων ἐπαναφορὰν ὑπαλλήλων ἐχόντων ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν. Καταλήγων καταθέτει σχετικὴν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 60 δι' ἧς ἐπαναφέρονται οἱ ἀπολυθέντες, ἐφόσον εἶχον ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν καὶ ἐπιλέγει ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀποδεχθῇ αὐτήν, ὁλόκληρος ὁ κόσμος θὰ εὐγνωμονῇ διὰ τὰ μέτρα ποῦ λαμβάνονται εἰς μίαν μεγάλην περίοδον ἀνεργείας.

Α. Παπαθανάσης. Οἱ ὑπάρχοντες τί θὰ γίνουν;

Δ. Ἰασονίδης. Οἱ ἀπολυθέντες ἔχουν περισσότερα δικαιώματα. Πάντως ὁριστικῶς θὰ μείνουν οἱ ἔχοντες περισσότερα πρόσοντα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθησομένου κανονισμοῦ, ὅστις διὰ τὸν Δῆμον Ἀθηναίων καὶ ἄλλους μεγάλους Δήμους πρέπει νὰ περιβληθῇ διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι τὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ, τὰ ἀφορῶντα τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας μεγάλου ἀριθμοῦ ἀτόμων δὲν πρέπει νὰ ρυθμίζωνται μόνον ἀπὸ τοὺς Δημάρχους καὶ ἀπὸ τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια.

Α. Παπανασταίου. Ἀφοῦ ἔχει ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους πῶς θὰ μείνουν ἔξω οἱ δημοτικοί;

Δ. Ἰασωνίδης. Δι' αὐτὸ ὑποστηρίζω ὅτι οἱ ὀργανισμοὶ τῶν μεγάλων Δήμων πρέπει νὰ κυροῦνται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. **Σ. Χουρσούγλου** σχετικῶς, μὲ τὸ ἄρθρον 1ον παρακαλεῖ νὰ γίνῃ μία διασάφησις, ἂν δημοτικοὶ ὑπάλληλοι θεωροῦνται καὶ οἱ ἰατροί, φαρμακοποιοὶ καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῶν εὐαγῶν ἱδρυμάτων.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐπειδὴ εἶναι ξεχωριστὴ κατηγορίας τῶν ὑπαλλήλων ἐθέσαμεν ἴδιον ἄρθρον εἰς τὸν νόμον προνοοῦν περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου διὰ διατάγματος. Δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἀμέσως ὁ νόμος εἰς αὐτὰς τὰς κατηγορίας τῶν ὑπαλλήλων, χωρὶς νὰ μελετηθοῦν οἱ κανονισμοὶ τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν· συντελουμένης τῆς μελέτης θὰ ἐπεκταθοῦν ὅσαι διατάξεις τοῦ νόμου ἐπιβάλλονται νὰ ἰσχύσουν καὶ δι' αὐτοὺς εἰς ἃς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ μονιμότης.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Εἶναι, τονίζει, ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἐπέκτασις ἄνευ περιορισμοῦ καὶ χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ κανονισμοὶ τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν καὶ τὰ οἰκονομικά των.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ ἄρθρον 58 (ἀναγινώσκει) περιλαμβάνει τὰς κατηγορίας τῶν ὑπαλλήλων περὶ ὧν ὡμίλησεν ὁ κ. Χούρσογλου.

Σ. Χούρσογλου. Θέλομεν νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπέκτασις καὶ ὄχι συνηπική.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἀδυνατῶ νὰ δεχθῶ τοιαύτην διατύπωσιν.

Α. Παπαθανάσης Ἐπίσης εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ διασάφησις περὶ τῶν ὅρων τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν διαιτητῶν, ἰατρῶν κ.λπ., ἐὰν τυχὸν εἶναι ὑπάλληλοι τῶν ἀνωτέρω ἱδρυμάτων.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Θὰ κάμω σχετικὴν δήλωσιν εἰς τὸ ἄρθρον 16.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἀφορᾷ μὲν τὴν τακτοποίησιν τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων γενικώτερον, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν κατ' ἀρχὴν μονιμοποίησιν, διότι αὕτη ὑφίσταται διὰ τοῦ ὑπάρχοντος νόμου ἤδη τὸ νομοσχέδιον τροποποιεῖ αὐτήν, χωρὶς βεβαίως νὰ δύναται νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι παρέχονται πραγματικαὶ ἐγγυήσεις, ἐφόσον ἡ μονιμότης τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων δὲν εἶναι συνταγματικῶς κατοχυρωμένη.

Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι ἐπέρχεται μία καλυτέρα βελτίωσις τῆς θέσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, βελτίωσις ἀποτελοῦσα ἐγγύησιν ὅτι θὰ ἀσκοῦν οὗτοι καλύτερον τὰ καθήκοντά των. Ἐκεῖνο ὅμως ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχω κατ' ἀρχὴν ἀντιρρήσεις εἶναι ἡ καθιέρωσις περιορισμῶν εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν, ὡς συμβαίνει διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου νόμου. Καὶ ἐρωτᾶται· μέχρι τίνος σημείου θὰ ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν αὐτοδιοίκησιν; Πρέπει αὐτὴ νὰ τεθῇ ἐντὸς στενῶν ὁρίων; Ἀναμφισβητήτως ὄχι. Ἐπομένως τὸ νομοσχέδιον, θέτον ὡρισμένους φραγμούς, εἶναι περιοριστικὸν τῆς ἐννοίας τῆς αὐτοδιοικήσεως. Βεβαίως εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ τιθέμενοι ὅσον ἀφορᾷ τὰ προσόντα τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων περιορισμοί, ἀλλὰ πρέπει καὶ ὁ δημοτικὸς ἄρχων νὰ ἔχῃ γνώμην εἰς τὸν καθ' ἕκαστα προσδιορισμὸν τῶν προσόντων τούτων, ἐφόσον αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ χρησιμοποιήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους. Ἀπὸ Κυβερνήσεως δὲ ἐπαγγελομένην ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ τῆς αὐτοδιοικήσεως δὲν εἶναι, νομίζω, ὀρθὴ ἡ καθιέρωσις τοιαύτης τινὸς ἀρχῆς. Πρέπει λοιπὸν ὅπως ὁρισθῇ ὅτι τὸ ἐκδοθησόμενον διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κανονισθῶσι τὰ προσόντα ταῦτα θὰ βασίζεται εἰς προηγουμένην γνώμην τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐλ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Σωστὸ αὐτό.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας σχετικὴν τροπολογίαν.

Π. Τσαλδάρης. Ἄλλος περιορισμὸς τῆς ἐννοίας τῆς αὐτοδιοικήσεως ἐπέρχεται διὰ τῆς καθιερώσεως περιωρισμένης ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ ἄρχοντος ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαλλήλων. Εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος ὅτι ὁ ὑπάλληλος δέον νὰ εἶναι ἠσφαλισμένος ἀπὸ πάσης ὑπερβασίας, ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν ὅπως ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς κατασταθῇ εὐρυτέρα πως.

Δὲν συμφωνῶ ἐπίσης πρὸς τὴν ἐπιφύλαξιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τοῦ δικαιώματος νὰ κανονίζῃ τὴν θέσιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν κοινοφελῶν ἱδρυμάτων τὰ ὁποῖα ὁπωσδήποτε συνδέονται μὲ τοὺς δήμους ἢ τὰς κοινότητας. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μελετηθῇ ὁ τρόπος καθ' ὃν αἱ μικραὶ Κοινότητες, αἱ πρόσοδοι τῶν ὁποίων εἶναι περιωρισμέ-

ναι, καὶ ἀπαλλαγῶν τῶν δαπανῶν τῆς διοικήσεως. Διότι συμβαίνει μία Κοινότης νὰ μὴ ἔχῃ τὰ μέσα νὰ προβῇ εἰς στοιχειώδη ἔργα καὶ ἐν τούτοις νὰ διατηρῇ γραμματέα καὶ κλητῆρα. Ὑπάρχει μία πολὺ ἐπιμελημένη σχετικὴ ἐργασία τοῦ κ. Σωτηρίου καὶ δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν του ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός. Νὰ καταρτισθῇ λοιπὸν ἓν σχέδιον νόμου καθορίζοντος ἅπαξ τὰ ζητήματα αὐτά, τὸ ὁποῖον νὰ ἀχθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἡ πεῖρα καὶ αἱ γνώσεις τῆς ὁποίας θὰ ἦσαν πολύτιμοι διὰ τὸν κ. Ὑπουργόν.

Ἔρχομαι τώρα εἰς τὴν περίφημον διάταξιν περὶ τῶν ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων. Ὅτι ὑπάρχει πληθώρα ὑπαλλήλων, περισσοτέρων ἀπὸ ὅσους χρειάζονται, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι κατὰ σημείωμα τὸ ὁποῖον μοὶ ἐδόθη ἀπελύθησαν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου δημοτικοῦ καθεστῶτος μόνον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 650 ὑπάλληλοι. Ἄρα ἦσαν περιττοί, διὰ νὰ ἀπολυθοῦν. Λυποῦμαι πολὺ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι εὗρον πόρον ζωῆς δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τὰς οἰκογενείας των προσκολλώμενοι εἰς τὴν ἄλφα ἢ βῆτα δημοτικὴν ἀρχήν. Καὶ λυποῦμαι ἀκόμη περισσότερον διότι πιθανὸν μεταξὺ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς τῶν ἀέργων νὰ ὑπάρχουν νέοι, μὲ προσόντα, ἱκανοὶ νὰ σταδιοδρομήσουν εἰς μίαν παραγωγικὴν ἐργασίαν. Ἐλέχθη ὅτι ἀποτελεῖ ἔργον θεάρεστον ὁ διορισμὸς ἕστω καὶ ἑνὸς κλητῆρος. Ἐγὼ προχωρῶ ἔτι περαιτέρω. Λέγω ὅτι ἀποτελεῖ μυστήριον ἡ ἐξεύρεσις πόρου ζωῆς εἰς ἄτομον ὑπὸ τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς συνθήκας. Ἀποτελεῖ ὅμως συγχρόνως κα μίαν καταστροφὴν τὸ ἄνοιγμα τῶν θυρῶν τοῦ δημοτικοῦ ταμείου διὰ νὰ εἰσέλθουν ἄνθρωποι οὐδεμίαν ἐργασίαν προσφέροντες. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀνοίξωμεν τὴν θύραν αὐτὴν τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων αὐτῆς. Βεβαίως, ἐὰν συνέβησαν ἀδικίαι τινές, πρέπει νὰ τὰς ἐπανορθώσωμεν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐπιτετραμένον ὑπὸ τὸ πρόσχημα αὐτὸ νὰ θίγωνται αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἔνδειξις ὅτι διέπραξαν ἀδικίαν. Διότι, ἐπὶ τέλους, τί ἔπραξεν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ π. χ. τῶν Ἀθηνῶν, ἀπολύσασα τοὺς μὴ ἔχοντας συμπληρωμένην δεκαετῆ ὑπηρεσίαν; Ἔκαμεν ἁπλούστατα χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς αὐτὴν διάταξις τοῦ νόμου περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων. Διατί λοιπὸν ἔρχεσθε σήμερον σεῖς καὶ καταργεῖτε μὲ νέον νόμον τὴν διάταξιν αὐτήν; Προσέξατε κ. Ὑπουργὲ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ διότι τοιαύτην τινα τακτικὴν καθιεροῦντες οὐδὲν ἄλλο πράττετε εἰμὴ, καταχρώμενοι τῆς πλειονοψηφίας ὁμῶν, νὰ ἐπεμβαίνετε εἰς τὰ δικαιώματα τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, διορίζοντες σεῖς, ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, δημοτικοὺς ὑπαλλήλους. Φαίνεσθε ὑπεράγαν ἐμμενεῖς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοὺς καὶ δημιουργεῖτε ἀνισότητα μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι παρέμειναν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Ἡ ἀνισότης αὕτη δημιουργεῖται διὰ τῆς συλλήψεως ἐπανόδου ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων νομίμως καὶ ἤδη ἀποκατεστημένων μόνον καὶ μόνον διότι ἔχουν δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἕστω καὶ ἂν εἶναι ἐπαγγελματικῶς ἀνεπαρκεῖς. Τὸ τέλειον ἐν προκειμένῳ θὰ ἦτο, ἐφόσον καθιεροῦμεν τὴν μονιμότητα τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἐλαμβάναμεν μονιμότητα ὑπηρεσίας ἕστω καὶ ἂν εἶναι ἐπαγγελματικῶς ἀνεπαρκεῖς. Τὸ τέλειον ἐν προκειμένῳ θὰ ἦτο, ἐφόσον καθιεροῦμεν τὴν μονιμότητα τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἐλαμβάναμεν τὴν μονιμότητα τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἀφήσωμεν τὰ πάντα ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ ἐξησφάλιζαν εἰς τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν τὴν πρόσληψιν τῶν ἀρίστων. Ἐφόσον ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ ἀπολύτως, ἂς μὴ ἐπιβάλλωμεν εἰς τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλους, τὸ μοναδικὸν προσὸν τῶν ὁποίων εἶναι ὅτι κέκτηνται δεκαετῆ ἀμφίβολον ὑπηρεσίαν.

Ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος συναδέλφου ὅτι ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν πρόνοιαν περὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι συνεπείᾳ μιᾶς ἐκλογικῆς περιπετείας εὑρέθησαν εἰς τοὺς δρόμους. Δὲν νομίζω ὅμως, ἀξιότιμε κύριε Συνάδελφε, ὅτι ἀποτελεῖ ἐκλογικὴν περιπέτειαν ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐνηργήθησαν αἱ τελευταῖαι δημοτικαὶ ἐκλογαί· πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἀρχὴ ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ εἶναι ἀνεξάρτητοι τῆς πολιτικῆς. Καὶ χαίρω μὲν διότι ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διεκήρυξε καὶ ἠκολούθησε τὴν ἀρχὴν ταύτην λυποῦμαι ὅμως ἐν ταὐτῷ διότι οἱ τοῦτον ἀντικαταστήσαντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀπουσίας του δὲν ἠκολούθησαν τὴν ἀρχὴν ταύτην προκειμένου περὶ μιᾶς δημοτικῆς ἐκλογῆς, σημαντικῆς, τῆς ἐκλογῆς τῆς Θεσσαλονίκης. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτοδιοίκησιν ἐφ' ὅσον συνδέομεν τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς μὲ τὴν πολιτικήν, ἐφ' ὅσον τὸ ἑκάστοτε κρατοῦν κόμμα λαμβάνει ὑπ' ὄψιν του ἐὰν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ εἶναι φίλη ἢ ἀντίθετος πρὸς αὐτό. Ὁπωδήποτε καὶ ἂν εἶναι, εἶναι δημοτικὴ ἀρχὴ πηγάζουσα ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ λέγω ταῦτα διότι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νόμου ἦλθεν εἰς φῶς εὐθὺς ὡς ἐξελέγησαν εἰς τινας δήμους, καὶ μάλιστα δήμους σημαντικούς, ἄρχοντες ἀντίθετοι πρὸς τὸ κρατοῦν σήμερον κόμμα.

Ν. Τζερμιᾶς. Ἦτο προηγούμενον καὶ μάλιστα ὑπελήφθη ἐξ αἰτίας τῶν ἀταθαλιῶν τοῦ τέως δημάρχου Θεσσαλονίκης

Γ. Τσαλδάρης. Καὶ ὅμως δὲν ἔγινε πρόβλεψις περὶ ὅλων τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ μόνον ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν δὲν ἀποδεχόμεθα σημασίαν εἰς τὸ γενικώτερον ζήτημα, ἀλλὰ λαμβάνομεν μέριμναν ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων, ἀφίνομεν νὰ διαφαίνεται τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχει τὴν λήψιν μεριμνῶν ὑπὲρ τῶν ἀπολυθέντων ὑπὸ τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ἡ μέριμνα αὕτη ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ σημείου νὰ καθιερῶται ὑπὲρ αὐτῶν πλεονεκτικὸν ὅριον ἡλικίας, τὰ 70 ἔτος, ἐνῷ διὰ τοὺς ἄλλους ἰσχύει τὸ ὅριον τῶν 65 ἐτῶν. Ἐλέχθη πρὸς τοῦτο ὅτι διὰ τὸν δῆμον Ἀθηνῶν πρέπει νὰ ληφθοῦν ἐξαιρετικὰ μέτρα. Ἀληθὲς ὁ δῆμος Ἀθηναίων ἀποτελεῖ κάτι τι τὸ διακεκριμένον ἀπέναντι τῶν ἄλλων δήμων. Δὲν συντρέχουν ὅμως καὶ αἱ συνθῆκαι αἱ ὁποῖαι ὁρίστασιν διὰ τὸν δῆμον Πειραιῶς. Οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ὅπως ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Ἀθηνῶν, αἱρετὴ σήμερον, διορίζεται εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Ὁ δῆμος Ἀθηναίων, ὡς Δῆμος τῆς πρωτευούσης ἐκπληροῖ ἀνάγκας, πέραν ἐκείνων δι' ἃς ἔχει ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῶν πολιτῶν. Ὁ δῆμος Ἀθηναίων ἐκπροσωπεῖ καὶ τὸ Κράτος καὶ ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν ἡ πολιτεία νὰ παράσχῃ εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων καὶ οἰκονομικὰ ἀκόμη μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν δι' ὧν τὸ Κράτος ὑπηρετεῖται. Θὰ ἤθελον δὲ ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ ἰδιαιτέραν μέριμναν περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ πρώτου Δήμου τοῦ Κράτους. Δὲν ἔννοῶ μὲ τοῦτο ὅτι δικαιοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαφορήσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν λοιπῶν δήμων, ὡς τὰς τοῦ δήμου Θεσσαλονίκης καὶ τὰς τοῦ δήμου Πειραιῶς. Ὁ δῆμος Θεσσαλονίκης, ἀποτελεῖ τὴν θύραν τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν λοιπῶν βαλκανικῶν Κρατῶν καὶ ἐκείνων τῆς Μεσογείου. Ὁ δῆμος Πειραιῶς, ὁ δῆμος τοῦ πρώτου λιμένος τοῦ Κράτους, ἔχει ἐξ ἴσου ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας. Πρέπει λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξετάσῃ τὰ οἰκονομικὰ τῶν δήμων πράγματα ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους θέσιν. Καὶ ἐξετάζουσα τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ πεισθῇ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παρασχεθῶν εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν των, θὰ πεισθῇ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ἡ κατάλληλος διαρρύθμισις τοῦ δημοτικοῦ δασμολογίου.

Ἐπίσης ἤθελον νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐὰν θέλωμεν δήμους ἐκπληροῦντας τὸν προορισμόν των πρέπει εἰς τοὺς δημοτικοὺς ἄρχοντας νὰ ἐμφυσήσωμεν τὸ αἴσθημα ὅτι αὐτοὶ εἶναι οἱ πράγματι διοικοῦντες καὶ ὅτι δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὰς δημοσίας ἀρχάς. Ἡ ὑπ' αὐτὰς ὑπαγωγὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δημιουργεῖ πλεῖστα ὅσα ἄτοπα. Οἱ μὲν ἔχοντες πρόθεσιν νὰ ἐργασθῶσι δημοτικοὶ ἄρχοντες, ἐὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντός των ἔλθουν εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν προϊσταμένην αὐτῶν ἀρχήν, τὸν Νομάρχην, ἀναπτύσσουν πεῖσμα ἐπὶ τῇ ἐπιβολῇ τῶν ἀπόψεων αὐτῶν, οἱ δὲ φύσει ἀμελεῖς καταλαμβάνονται ἀπὸ νωχέλειαν. Δικαιολογοῦσι δὲ αὐτὴν ἐκ τῆς ἐπιβλαβοῦς τοῦ νομάρχου. Θὰ ἔφθανα ἀκόμη μέχρι τοῦ σημείου νὰ σᾶς εἴπω ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως ὁ-

πως προβαίνῃ εἰς τὴν παῦσιν τῶν δημοτικῶν ἀρχόντων δὲν συμβάλλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιοικήσεως. Καὶ λέγω τοῦτο διότι ἔχω ὑπ' ὄψει μου ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν, ὑπὸ περιστάσεις ἀνωμάλους βεβαίως, συνέβησαν καταχρήσεις καὶ ὑπερβάσεις περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου. Κύριε Ὑπουργὲ τῶν Ἐσωτερικῶν, μὴ θίγετε οὔτε τοὺς κειμένους νόμους, ὅ τε τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ μὴ ἀφίνετε νὰ δειχθῇ κατεύθυνσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ὑπεράσπισιν ὡρισμένων ὑπαλλήλων. Ποίον λόγον ἔχετε νὰ θέτετε ὡρισμένους ὑπαλλήλους εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν ἀπέναντι τῶν ἄλλων; Ποίον νομίζετε ὅτι τιμωρεῖτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; τὸν δήμαρχον; Ὄχι. Τιμωρεῖτε τὸν πληρώνοντα λαόν. Παρέχοντες τοιαῦτα εὐεργετήματα, διασπαθίζετε ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει τὸν δημοτικὸν πλοῦτον. Δὲν νομίζω ὅτι ἡ ἐπιφύλαξις τῆς προσωπικῆς ταύτης διατάξεως, κατόπιν μάλιστα τῆς ἐν σπουδῇ ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' ἀνάγνωσιν, δικαιολογεῖται ἐκ τῶν περιστάσεων. Δὲν ἀντιτίθεμαι, ἐπαναλαμβάνω, ποσῶς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ πάσης ὑπερβασίας, διότι φρονῶ ὅτι ἐὰν δὲν ἐμφυσήσωμεν εἰς αὐτοὺς τὴν πεποίθησιν ὅτι προστατεύονται κατ' ἐνδεχομένης καταχρήσεως ἐξουσίας, δὲν θὰ κατορθώσουν νὰ ἀποκτήσουν ὑπαλλήλους χρηστούς, ἐκανοὺς καὶ ἐργαζομένους. Ἀλλὰ πρέπει νὰ καθορίσωμεν τὰ ὅρα μ. ταξὺ τῆς πριστασίας τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῆς συμπαθείας ὑπὲρ ὡρισμένων ἐξ αὐτῶν. Εὑρῆτε, κύριε Ὑπουργέ, οἱονδήποτε τρόπον νομίζετε καλύτερον.....

Π. Δεβαντῆς. Νὰ ἀπολυθοῦν οἱ νεοδιορισθέντες.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ λύσις τὴν ὁποίαν τόσον προσφυῶς ηὗρατε, κύριε συνάδελφε, μὲ ἀναγκάζει νὰ εἴπω, καίτοι δὲν εἶχον τοιοῦτον σκοπόν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θέλετε νὰ μονοπωλήσετε ὑπὲρ ἑνὸς κόμματος ὅτι δικαιοῦνται ὅλοι οἱ πολῖται. Μὴ ἀναρριπίζετε παλαιὰ πάθη. Μὴ θέλετε ὅπως μόνον οἱ εἰς μίαν πολιτικὴν μερίδα ἀνήκοντες δικαιοῦνται νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἴτε εἰς τοὺς δήμους εἴτε εἰς τὸ δ μόσιον.

Κατεργόμενος τὸ ὄημα θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐκφράσω τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἀσπάζεται τὰς ἀντιλήψεις ταύτας καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ συμβῶσιν ἄτοπα τὰ ὁποῖα καὶ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν ἤθελον θίξει καὶ τὸν δημοτικὸν πλοῦτον ἤθελον ἀσκόπως ἐπιβαρύνει.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐπεξέτεινε τὴν συζήτησιν καὶ πέραν τῶν θεμάτων τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὸ νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι τὸ περὶ οἰκονομικῶν τῶν Δήμων καὶ τῆς ἀσκήσεως ἐποπτείας ἐπ' αὐτῶν, ἐνῷ ἡ συζήτησις θὰ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ νομοσχέδιον. Εἶμαι συνεπὴς ὑποχρεωμένος λέγει νὰ ἀπαντήσω ἐπ αὐτῶν, καὶ πρῶτον, εἶνε γνωστὸν ὅτι τὰ οἰκονομικὰ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων δὲν εἶνε εἰς ἀνήκρὰν κατάστασιν, ἀλλὰ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου μέχρι τοῦ σημείου τῆς βελτιώσεως αὐτῶν ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις, ὥστε νὰ μὴ δύναμαι να δώσω ὑπόσχεσιν ὅτι ταχέως θὰ βελτιωθῶσι ταῦτα. Συμφωνῶ πρὸς τὸν κ. ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι τὸ δημοτικὸν δασμολόγιον δὲν εἶναι κακόν. Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος συντάσσεται μελέτη, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ἐὰν δὲν συνδασθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο μὲ τὴν γενικὴν δημοσιονομικὴν καὶ φορολογικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθωσι σοβαρὰ ἀποτελέσματα.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ εἶπον ὅτι δὲν διαβλέπω τάσιν Κυβερνήσεως πρὸς τοῦτο.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τάσις ὑπάρχει, ἀλλὰ τὸ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ τάσις αὐτὴ δὲν εἶναι πρᾶγμα εὔκολον.

Π. Τσαλδάρης. Ἁπάντως ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἔχουσα καὶ τοιαύτην πλειοψηφίαν εἶναι ἤδη δύο ἔτη εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν τάσιν της ταύτην.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μὴ λησμονῆτε ὅμως ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἡ διετία αὐτὴ κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἡ παροῦσα Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι διετίαι καθ' ἃς ἦσαν ἰσχυραὶ Κυβερνήσεις καὶ δὲν ἔκαμαν τίποτε.

Π. Τσαλδάρης. Εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν δὲν ἤμην ἐγὼ παρὰ 8 μῆνας.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ὁμιλῶ περὶ παλαιοτέρων. Συνεχίζων λέγει, ὅτι δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην περὶ ἄρσεως τῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ὡμίλησα περὶ ἄρσεως τῆς ἐποπτείας Εἶπον ὅτι δὲν θέλω τὴν ἀνάμιξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ τῶν δήμων. Θέλω τὴν διοίκησιν ἐποπτευομένην διὰ τὴν τήρησιν τῶν νόμων, διότι διὰ τῆς ἀναμίξεως αὐτῆς εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν δήμων ἔχομεν νόθον αὐτοδιοίκησιν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑπάρχουν κοινότητες αἱ ὁποῖαι ἄνευ αὐτῆς τῆς κηδεμονίας δὲν δύνανται νὰ προχωρήσωσιν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος τούτου, δὲν δύναμαι νὰ ἀφίσω ἀπαρατήρητον τὴν μομφὴν ὅτι ἐπὶ τῶν μεγάλων δήμων δὲν ἐπράχθη ὅτι ἔπρεπε νὰ πραχθῇ.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ὡμίλησα περὶ ὅλων τῶν δήμων, ἐξαίρω τὸν δῆμον Ἀθηναίων λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης θέσεως τὴν ὁποίαν ἔχει καὶ εἶπον ὅτι ὁ δῆμος οὗτος καὶ 2—3 ἄλλοι δῆμοι δικαίως ἔχουν τὴν ἀξίωσιν νὰ δοθῇ περισσοτέρα προσοχή.

Γ. Σίδερης (Ὑπ. τῶν Ἐσωτερικῶν). Πάντως ἡ ὑπόδειξις αὐτὴ ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἐξετέλεσεν ἡ Κυβέρνησις τὰς ὑποχρεώσεις της. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι σωστὸν διότι ἡ Κυβέρνησις καὶ ὀκνεια ἐχορήγησε καὶ δι' ἔργα ἐφρόντισε καὶ γενικῶς ἔδειξε τὸ ἐνδιαφέρον της ὑπὲρ τῶν δήμων τούτων, ὥστε νὰ μὴ εἶνε δίκαια τὰ παράπονα αὐτῶν. Εἰσερχόμενος εἶτα εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι ἡ μονιμότης τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων δὲν εἰσήχθη διὰ πρώτην φορὰν ἀλλὰ ὅτι ὑπῆρχεν αὕτη διὰ τοῦ κώδικος περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων. Ἡ μονιμότης ὅμως ἡ ὑπάρχουσα διὰ τοῦ κώδικος ἦτο σκιώδης, διότι ὑπῆρχον διατάξεις αἵτινες κάθε ἄλλο παρὰ ἐπροστάτευον τοὺς ὑπαλλήλους. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἔργον ἰδικόν μου ἀλλὰ τοῦ κ. πολιτευτοῦ Κερκύρας ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐγὼ δὲ ἐπέφερον μόνον μερικὰς ἐνδεικνυομένας τροποποιήσεις. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι σπουδαιότατον, διότι διασφαλίζει τὴν θεωρητικὴν μονιμότητα τῶν ὑπαλλήλων μεριμνᾷ δὲ περὶ τῶν δημοτικῶν στρατολόγων, περὶ τῆς προαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων, περὶ τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας καὶ περὶ τῆς συντάξεως αὐτῶν, λύει δὲ καὶ διάφορα ἄλλα ζητήματα. Δὲν εἶναι συνεπῶς ἡ μονιμότης τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἡ ἀναγραφομένη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐπανάληψις τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ κώδικος τοιαύτης. Περαιτέρω λέγει, ὅτι ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος παρετήρησεν ὅτι ὁ ἀναγραφόμενος διαγωνισμὸς δὲν εἶναι κατὰ βάσιν ὀρθός, ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος τὸ ὁποῖον θὰ κανονίζῃ τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ Δήμοι. Τὴν ἀποδέχομαι τὴν τροπολογίαν αὐτὴν μὲ τὴν διαφορὰν νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Ἕνωσις τῶν Δήμων, ἥτις ἐργάζεται πολὺ καλὰ προκειμένου περὶ τῶν γενικῶν προστόντων τῶν διαγωνισθησομένων ὑπαλλήλων, διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν ἑκάστοτε μεταβολὰς δὲ μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ ἐρωτῶνται οἱ δῆμοι.

Π. Τσαλδάρης. Οἱ Δῆμοι ἀποτελοῦσιν ὀργανισμοὺς διαφόρους ἀλλήλων, ἄλλος εἶναι ὁ ὀργανισμὸς τῶν μικρῶν καὶ ἄλλος τῶν μεγάλων δήμων, ὡς ἐπίσης ἄλλος τῶν ἀγροτικῶν καὶ ἄλλος τῶν ἀστικῶν.

Γ. Σίδερης (Ὑπ. τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑποθέτω ὅτι εἰμεθα σύμφωνοι νὰ ἀναγραφοῦν γενικὰ προσόντα εἰς τὸ διάταγμα περὶ διορισμοῦ π. χ. μιᾶς δακτυλογράφου, ἑνὸς γραμματέως κλπ. καὶ μόνον προκειμένου περὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων νὰ ἐρωτῶνται οἱ Δῆμοι. Δὲν θὰ μὲ εὕρῃ σύμφωνον ὅμως ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος προκειμένου περὶ ἀλλοίας διαρρυθμίσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας. Εἰς τὸ νομοσχέδιον ὑπάρχει τὸ χαράκωμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ

δύναται νὰ προσφύγῃ ὁ ὑπάλληλος διότι δὲν θέλω νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ δήμαρχος καὶ τῆς προσωρινῆς ἀκόμη ἀπολύσεως

Π. Τσαλδάρης. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπονομὴν τοῦ προστίμου θὰ ἤθελον νὰ ἔχῃ μεγαλείτερα δικαιώματα ὁ δήμαρχος.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶνε δύσκολον τὸ τοιοῦτον. Συνεχίζων λέγει, ὅτι ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἤψεξε τὸ νομοσχέδιον, διότι διὰ διατάγματος δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ὁ νόμος οὗτος καὶ εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ διὰ τοὺς δήμους. Ἡ διάταξις αὕτη μὲ ἐβασάνισε πολύ, ἐσκέφθην δὲ ὅτι καὶ οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι δὲν ἔπρεπε νὰ μείνουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πρώτου τυχόντος δημοτικοῦ ἄρχοντος. Θὰ μοῦ εἴπητε ὅμως, ὅτι θὰ ἦτο συνατὸν ἀντὶ τοῦ διατάγματος νὰ καθορίσωμεν διὰ νόμου αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἤρκει εἰς νόμος, θὰ ἦτο ἀνάγκη ἑκάστοτε νὰ κάμνωμεν νόμους. Πάντως δὲν θὰ προβῶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος ἐὰν δὲν συνηθῶ νὰ προσαρμόσω τὸν κανονισμὸν τῶν ἱδρυμάτων τούτων πρὸς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ δήμου. Ἀλλ' ἔθεσα τὸ ὅπλον τοῦτο διότι μετὰ τὴν 1 Σεπτεμβρίου π. ἔ. εἴδον πληθώραν ὑπαλλήλων νὰ ἀπολύωνται. Δι' αὐτὸ ἐκανόνισα τὸ ζήτημα τῶν ὑπαλλήλων τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων διὰ μιᾶς μέσης ὁδοῦ, διὰ νὰ μὴ εὑρίσκωνται οὗτοι ὑπὸ τὸν διαρκῆ φόβον τῆς ἀπολύσεως. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ὑπαλλήλων τῶν κοινοτήτων δὲν θὰ ἐπεκταθῇ φυσικὰ εἰς ὅλας τὰς κοινότητας ὁ νόμος, δὲν δύναμαι ὅμως αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ καθορίσω τὰς κατηγορίας τῶν κοινοτήτων τούτων. Ἡ σκέψις αὕτη περὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων δὲν ἦτο σκέψις πρωτόβουλος τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ σκέψις τῆς Ἑνώσεως τῶν δήμων, ἥτις μάλιστα ἤθελε νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα ἀμέσως. Τώρα ὡς πρὸς τὰς κοινότητας, ἂν ἐπιμένετε, δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ διαγράψω τὴν διάταξιν ταύτην, προκειμένου μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ ὑποβάλω νομοσχέδιον περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων.

Π. Τσαλδάρης. Εἶπον ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ ἀναλάβετε μόνος σας τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Ἠδύνασθε δι' ἑνὸς νόμου νὰ καθορίσητε γενικὰς ἀρχὰς καὶ νὰ συνεχίσῃ ἡ Βουλὴ ἐπ' αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης.*** (Ὑπ. τῶν Ἐσ.) συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι εἰς τὰ ἔργα της ἡ Κυβέρνησις ὠθεῖται ἀπὸ προσωπικὰς συμπαθείας καὶ κομματικὰ συμφέροντα.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶπον ποτὲ τέτοιο πρᾶγμα, εἶπον μόνον σήμερον, προκειμένου περὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.....

Γ. Σίδερης. (Ὑπ. τῶν Ἐσ.) Συγχρόνως ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις βασιζομένη εἰς τὴν μεγάλην της δύναμιν στραγγαλίζει τὸ ζήτημα.

Π. Τσαλδάρης. Παρακαλῶ, ὅταν ἐκφράζω τὰς ἰδέας μου νὰ τὰς προσέχετε. Ἐγὼ διαπιστῶ μίαν κατάστασιν.

Γ. Σίδερης. (Ὑπ. τῶν Ἐσ.) Ἂς ἴδωμεν ὅμως ποίος ἤρξατο χειρῶν ἀδίκων. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι τὰ δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ζητήματα δὲν πρέπει νὰ τὰ θεωρῶμεν πεδίον κομματικῶν ἀγώνων. Αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἡ Κυβέρνησις ὄχι μόνον τὴν πρεσβεύει ἀλλὰ καὶ τὴν ἐφήρμοσε, διότι ἐνῷ ἠδύνατο εἰς τὰς Ἀθήνας νὰ ἔχῃ δημοτικὴν ἀρχὴν ἰδικήν της δὲν τὸ ἔκαμε. Ἀλλά, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς στάσεώς της ταύτης ἀπεμάκρυνε πᾶσαν κομματικὴν χροιάν, διότι ὄχι μόνον περὶ τῶν Δημάρχων ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐσκέφθη κομματικῶς, ἀλλὰ οὔτε καὶ τῶν Νομαρχῶν, ἡ θέσις τῶν ὁποίων εἶναι ἐμπιστευτική, διότι ὑπάρχουσι καὶ Νομάρχαι ἀντίθετοι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.. ..

Π. Τσαλδάρης. Δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι ὑπάρχουν νομάρχαι ὀπαδοὶ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑπάρχουν ἀκόμη ἀνώτατοι ὑπάλληλοι ἀντίθετοι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, οὐδόλως θιγέντες.. .. Ἐνῷ λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἔδωσε αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων τὴν ἐπομένην τῆς ἐκλογῆς του ἀπέλυσεν ἑκατοντάδας ὑπαλλήλων. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ὑπῆρχον μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σεπτεμβρίου ὑπάλληλοι ἀντιθέτων πολιτικῶν φρονημάτων, μὴ ἀπολυθέντες ὑπὸ τῆς τότε δημοτικῆς ἀρχῆς. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς σφαγῆς τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοὺς ὁποίους μάλιστα ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἀπεζημίωσε, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς ὀργανικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπολύσῃ ἡ δημοτικὴ ἀρχή, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ἐκλογή, αὕτη δὲν ἦτο κομματική ἐκλογή, καὶ τοὺς ὁποίους ἀπέλυσε τὴν ἐπομένην τῆς ἐκλογῆς του ὁ κ. Δήμαρχος ὡς κομματικοὺς ἀντιπάλους του, καὶ εἰσήγαγε κομματικοὺς του φίλους.

Μ. Μαντᾶς. Ὁ πρὸ ἡμῶν δήμαρχος πρὸ τοῦ παραδώσῃ τὴν ἀρχὴν ἀπέλυσε 960 ὑπαλλήλους.

Π. Εὐριπαῖος. Εἶναι γνωστὸν ὅτι σήμερον ὑπηρετοῦν εἰς τὸν δῆμον 560 ὑπάλληλοι.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι ὁ δήμαρχος ἤσκησε δικαίωμα ἀπολύσας τοὺς ὑπαλλήλους αὐτούς. Ἀλλὰ ποῖος εἶπεν ὅτι ὁ δήμαρχος παρενόμησε καὶ ὅτι πρόκειται νὰ ἐπανορθώσωμεν παρανομίας; Λέγομεν ὅτι ὁ κ. δήμαρχος ἠδίκησε καὶ θέλομεν νὰ ἀρωμεν τὰς ἀδικίας αὐτάς. Ἂν ἤθελεν ὁ κ. δήμαρχος ἠδύνατο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν μέθοδον τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἀλλὰ δὲν ἔπραξε τοῦτο καὶ ἐνήργησε ἐπὶ τῇ βάσει κομματικῶν ἀντιλήψεων. Ἂν δὲν ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ τότε ἡ ἀπόφασις τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ὅπως αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ μὴ ἔχουν κομματικὴν χροιὰν θὰ ἔχῃ μόνον θεωρητικὴν σημασίαν. Δὲν δύναται δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ θυσιάσῃ ἀνθρώπους ὑπηρετήσαντας ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρητικῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιοικήσεως. Καὶ δὲν πρόκειται μόνον περὶ τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλων δήμων, καὶ σᾶς ἀναφέρω τὸν δῆμον Χανίων. Καὶ εἶμαι σύμφωνος πρὸς τὸν κ. ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅτι οἱ ἀπολυθέντες δι' ἀνικανότητα καὶ διὰ παραπτώματα καλῶς ἀπελύθησαν, ἀλλὰ ποίαν ἐγγύησιν ἔχομεν ὅτι ἐκρίθησαν δικαίως; Αὐτοὺς θέλω νὰ τοὺς θέσω ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν εἶναι γράμμα νεκρόν. Συνεπῶς ἡ μομφὴ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ δικαία. Βεβαιῶ τὸν κ. Τσαλδάρην ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπέβλεψε πρὸς ὡρισμένα πρόσωπα, ὁ δὲ ἔχων τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῇ θὰ ἀντιταχθῇ κατὰ πάσης τροπολογίας τῆς διατάξεως περὶ τριετοῦς ὑπηρεσίας, διότι διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς θὰ ἐπανέλθουν ὑπάλληλοι ἔχοντες ὀργανικὴν θέσιν ἐπὶ τριετίαν, οἵτινες ὅμως ὑπάλληλοι θὰ διέλθουν πάλιν ἀπὸ τὰ καυδιανὰ δίκρανα τῆς δημοτικῆς ἐπιτροπῆς. Δέχομαι νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις τοῦ 70στοῦ ἔτους

Συνεχίζων ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι τὰ παράπονα τοῦ κ. Δημάρχου, ἅτινα ἀνεγράφησαν εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον, εἶναι ἐντελῶς ἀβάσιμα. Διετύπωσεν οὗτος τὰ παράπονον ὅτι, ἐνῷ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔδωσεν ὡρισμένας ὑποσχέσεις, οἱ Ὑπουργοὶ δὲν τὰς ἐτήρησαν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι ἐγὼ εἶδον τρεῖς φορὰς τὸν κ. Δήμαρχον καὶ τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τοῦ δήμου, οἵτινες ἐζήτησαν διαφόρους τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ νομοσχεδίου, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων ἔγειναν δεκταί. Δὲν εἶναι ἐπίσης δίκαιον τὸ παράπονόν του περὶ τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, διότι τὸ νομοσχέδιον τὴν ἐσταμάτησεν, εἶμαι δὲ πρόθυμος νὰ ἀκούσω τὰς συστάσεις τοῦ δήμου περὶ αὐτῆς. Ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ Ἀθηναίων δύναται νὰ ὁπολογίσῃ ἐπὶ τῆς νομίμου ὑποστηρίξεως τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ βασίζεται εἰς αὐτὴν προκειμένου περὶ τῶν διενεργηθεισῶν κομματικῶν πράξεων. Παρακαλῶ, λέγει συνεχίζων, τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ νὰ συζητῇ διὰ γενικώτερα πράγματα, ἀλλὰ νὰ συζητήσωμεν ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Ρ. Λιβαθινόπουλος*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ

νομοσχεδίου λέγει ὅτι, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐξαιρεῖται τῆς μονιμότητος ὁ πρῶτος γραμματεὺς καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Δήμου. Ἀνεμονεῖται ὅμως ὅτι ὑπάρχουν καὶ Δῆμοι τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 20.000, εἰς τούτους δὲ τοὺς δήμους ὁ Γραμματεὺς εἶναι εἷς. Δὲν πρέπει λοιπὸν ἐκεῖ οἱ Γραμματεῖς νὰ εἶναι μόνιμοι, διὰ νὰ μένῃ τοὐλάχιστον κάποιος ὁ ὁποῖος νὰ διατηρῇ τὴν συνοχὴν τῆς ὑπηρεσίας. Πρέπει νομίζω κ. Ὑπουργὲ νὰ ληφθῇ μία πρόνοια.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει, ὅτι θὰ δώσῃ ἀπάντησιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 2 ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει φρονεῖ ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν ἀρχηγοὶ κομμάτων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ὁμιλήσουν πρέπει νὰ προτιμηθοῦν.

Ὁ κ. **Κ. Ζιβιτζιάνος** λέγει, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, ὡς δὲ καὶ τῆς ἀπολῆς ἀναθέσεως αὐτοῦ προκύπτει, τὸ νομοσχέδιον ἀποτελεῖ πλήρη Κατάστασιν Χάους εἰς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους. Ἴσως θέλει κατά τι τὰς ἀρχὰς τῆς αὐτοδιοικήσεως, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς εἶναι προφανῶς εἰς, δὲν ἀτέλλεται εἰς τὸ πρόσωπα, ἀλλὰ ἀπέβλεψεν εἰς τοὺς Δήμους καὶ ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ δώσῃ μονιμότητας εἰς τοὺς Δήμους, πολὺ ἐξυπηρέτησιν τῶν δημοτικῶν συμφερόντων. Τοῦτον οὕτως ἐχόντων, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 60 ἀναιτίως, εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου. Εἶναι γνωστὸν κύριοι, ὅτι οἱ Δῆμοι ὑστεροῦν κρίσιν οἰκονομικήν, ἀλλ' εἶναι φανερὸν ἐπίσης, ὅτι εἰς τοὺς Δήμους γίνεται μεγάλη κατάχρησις ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόσληψιν τῶν ὑπαλλήλων. Ἡ κατάστασις αὐτὴ δὲν δύναται νὰ παραταθῇ ἀσυζήτως. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ δημοτικὴ φορολογία ὑστερεῖ πέραν ἀρτίου, ἀνερχομένη εἰς 1000 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα πληρώνονται καὶ διατίθενται εἰς πιστώσεις ἐκπαιδεύσεως μόνον πρωτοτακὰ συμβαίνουσα. Μία μεγάλη φάμπρικα εἶναι ἡ φάμπρικα τῶν ἐκτάκτων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη ἡ πρώτη δημοτικὴ ἀρχὴ, νὰ ἀπολύσῃ 500 ἢ 600 ἐκτάκτους ὑπαλλήλους μετὰ τὰς ἐκλογάς, οἱ ὁποῖοι, διὰ νὰ ἀπολυθοῦν, σημαίνει ὅτι ἦσαν ἄχρηστοι καὶ διορίσθησαν ἁπλῶς διότι ὑπῆρχεν ἡ εὐχέρεια τοῦ διορισμοῦ ἑκάστου ὑπαλλήλου. Μεγάλη κατάχρησις ἡ ὁποία γίνεται ὅσον ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ὡδήγησε καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον εἰς τὸ νὰ ἐκφέρῃ γνωμοδότησιν ἀρνουμένῃ εἰς τοὺς Δήμους τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐκτάκτων. Τὸ κακὸν τοῦτο προσεπάθησα νὰ περιορίσω καὶ ἐγώ, ὁρίσας ὅτι ἡ πρόσληψις τῶν ἐκτάκτων θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμοῦ ἐγκρινομένου ὑπὸ τῆς Νομαρχίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον αὐτὸ δὲν ἐπέτυχε, δι' αὐτὸ νομίζω ὅτι θὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῶν Δήμων νὰ καταργηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. Καὶ ἐνῷ τοιοῦτόν τι μέτρον δὲν λαμβάνεται, λαμβάνεται ἐν τούτοις μέτρον περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι ἀπελύθησαν νομίμως.

Δὲν ἐπηρεάζομαι ποσῶς ἀπὸ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι πρόκειται περὶ ἀποκαταστάσεως ἀδίκου, ἀναγνωρισθέντος καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, ἡ ὁποία ἐδέχθη νὰ κατεδάλῃ εἰς τοὺς ἀπολυθέντας ἀποζημίωσιν. Ἀλλὰ ἐγὼ φρονῶ, ὅτι καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης θὰ ἦτον ἄδικος. Τὰ χάλια τῶν Δήμων εἶναι, κύριοι γνωστά, κατήντησαν ἁπλᾶ μισθολόγια, ἐὰν δὲ πρόκειται νὰ παραμείνουν ὡς τοιαῦτα, εἶναι περιττὸν νὰ φροντίσωμεν περὶ αὐτοδιοικήσεως. Τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον λαμβάνεται σήμερον καὶ διὰ τὸ ὁποῖον διαμαρτύρομαι, εἶναι ἄντικρυς ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐπιβαλλομένην οἰκονομικὴν περισυλλογὴν καὶ τακτοποίησιν τῶν δημοτικῶν πραγμάτων.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** λέγει, ὅτι ἀκριβῶς ὁ προλαλήσας Ἀρχηγὸς τῆς Προόδου κατὰ Ἑνώσεως ἔχει τὴν εὐθύνην διὰ τὰ λαβόντα χώραν, διότι δὲν ἐφρόντισεν ἐγκαίρως νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἡμεῖς ἐπεμένομεν. Ἐὰν ἐψηφίζετο ὁ νόμος ἐγκαίρως, δὲν θὰ εἴχομεν τὰ αἴσχη τὰ ὁποῖα ἐπηκολούθησαν καὶ τὰ ὁποῖα κατέστησαν ἀναγκαίαν καὶ ἐπιβαλλομένην τὴν ἐπιψήφισιν τῆς διατάξεως. Ἐπιμένομεν ἑπομένως εἰς τὴν διάταξιν τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ὑπηρέτουν, διότι, μόνον δι' αὐτῆς θὰ ῥαδίσωμεν πρὸς τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τὴν ἀποκέντρωσιν. Ζητοῦμεν μάλιστα νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ εὐεργετικαὶ αὗται διατάξεις ἐπὶ ὅλων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ ἐπαναφορὰ αὐτῶν νὰ καταστῇ ὑποχρεωτικὴ καὶ ὄχι δυνητική, διότι, ὡς θεσπίζεται σήμερον, ἀποτελεῖ ὄφωρον ἄβωρον. Νομίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ προσέξῃ εἰς τὴν διατύπωσιν. Τί ἐννοεῖ τὸ «δύναται», ποῖος θὰ τοὺς ἐκδιάσῃ;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ σχέδιον εἶναι «δικαιοῦται».

Ν. Τζερμιᾶς. Ὥστε δέχεσθε ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διότι ἡ ὥρα ἔχει παρέλθει.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρακαλεῖ ὅπως συνεχισθῇ ἡ συζήτησις.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης.** Λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** ἐξετάζει τὸ νομοσχέδιον ἀπὸ τῆς διπλῆς αὐτοῦ ἀπόψεως, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς μονιμότητος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μονιμότητα εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος δι' αὐτήν, ἐφ' ὅσον ἡ μονιμότης ἐπεξετάθη εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς κλάδους καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι δι' αὐτῆς ἐξασφαλίζεται καλλιτέρα διοίκησις. Ἐχαιρετίσαμεν, λέγει, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν νόμον περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὡς τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἐπλήγη ὁ κομματισμός. Ὑπεστηρίξαμεν δὲ ὅπως καὶ εἰς τοὺς μεγάλους Δήμους ἡ ἐκλογὴ τῶν Δημάρχων γίνεται ἐμμέσως, ἵνα καὶ ἐκεῖ ἀποφύγωμεν προσωπικὸν κομματισμόν. Ἡ μονιμότης, ἡ ὁποία καθιεροῦται, εἶναι καὶ αὐτὴ ἐναμέσου διὰ τοῦ ὁποίου πλήττεται ὁ προσωπικὸς κομματισμὸς καὶ διὰ τοῦτο τὸ χαιρετίζομεν μετὰ χαρᾶς. Ὅτι δὲ εἰς τοὺς μεγάλους δήμους ἐπικρατεῖ ἀκόμη ὁ κομματισμὸς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὰς ἐκλογὰς ὁ πρώην δήμαρχος ἀπέλυσεν ἑκατοντάδας ὑπαλλήλων πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι εἶχον προσληφθῇ διὰ λόγους κομματικούς. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι διὰ τῆς καθιερώσεως παρὰ ὀργανισμοῦ τοῦ δήμου ἐξασφαλίζονται καὶ ἡ καλὴ διοίκησις καὶ τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα αὐτῶν. Ἐγὼ θὰ ἤθελα καὶ μίαν ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους προκειμένου τοὐλάχιστον περὶ τῶν δήμων εἰς τοὺς ὁποίους ἔρχεται ἀρωγὸν διὰ πολλῶν ἑκατομμυρίων, καὶ νὰ λαμβάνῃ μέρος προκειμένου περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διαχειρίζωνται τὰ χρήματα αὐτὰ ἵνα μὴ σπαταλῶνται εἰς προσωπικὰ μισθολόγια.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν γενομένην ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἐκδήλωσιν ὅπως τὰ πολιτικὰ κόμματα μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ὡς πολιτικοὶ ὀργανισμοί. Ἀλλὰ ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἐλησμόνησεν ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκλεγέντων δημάρχων δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψει ὅτι ἐξελέγησαν ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν κομματικῶν των φίλων ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολιτῶν ἀνηκόντων εἰς ἄλλας πολιτικὰς μερίδας, καὶ ἠθέλησαν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν ἀρχὴν ὑπὲρ τῶν ἰδίων προσωπικῶν φίλων. Εἶχε διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀπικαταστήσῃ τὰ πράγματα καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ βάσιν, διότι βλέπομεν ὅτι ἡ διαχείρησις τῶν πραγμάτων τοῦ Δήμου εἶναι τοιαύτη ὥστε καὶ εἰς προχθεσινὸν ἀκόμη Συμβούλιον καθ' ὃ ἐζητήθη παρὰ τοῦ Δημάρχου λογοδοσία διὰ τὴν ἀνάλωσιν διαφόρων κονδυλίων ὁ Δήμαρχος στηριζόμενος ἐπὶ τῆς πλειονοψηφίας ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἀπαντᾷ. Ὅταν λοιπὸν τοιαῦται

εἶναι αἱ κρατοῦσαι ἀντιλήψεις θεωροῦμεν ὅτι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἐπιβεβλημένη.

Ταῦτα, λέγει, εἶχον νὰ εἴπω ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ νομοσχεδίου. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον μέρος τὸ ἀφορῶν τῆς ἐπαναφορὰν τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπολυθέντων, ἔχω νὰ εἴπω τὰ ἑξῆς: Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐπιτιθέμενος κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐτόνισεν ὅτι καταχράται αὕτη τῆς δυνάμεώς της διὰ νὰ διαπράξῃ μίαν κατάχρησιν ἐξουσίας, ἡ ὁποία θὰ κατελογίζετο καὶ ὡς τοιαύτη ἂν ἐνέπιπτε εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ μέχρι σήμερον κειμένη νομοθεσία δὲν πραστατεύει ἀπολύτως τὴν μονιμότητα τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀφήνουσα τὴν ἀλλαγὴν εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν, δηλ. εἰς τὴν διακριτικήν της ἐξουσίαν. Τοῦτο δὲν εἶναι τι μονομερὲς ἢ καινοφανές, διότι καὶ εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως ἀφίνονται πολλὰ ζητήματα. Ἔχομεν ὅμως παγίαν τὴν νομολογίαν καὶ τοῦ Γαλλικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ, καθ' ἣν κάθε διακριτικὴ ἐξουσία πρέπει νὰ ἀσκῆται σύμφωνα μὲ τὴν περὶ δικαίου ἀντίληψιν. Καὶ οὕτω ἐὰν αἱ πράξεις τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, αἵτινες ἀποτελοῦν, ὁλισθήματα, ἤγγοντο ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, θὰ ἐδικαιώνοντο οἱ ἀδικηθέντες, διότι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον οὔτε κἂν διὰ νόμου νὰ καταργοῦνται θέσεις διὰ νὰ ἀναδημιουργοῦνται βραδύτερον. Τοῦτο ἀποτελεῖ καθαρὰν κατάχρησιν ἐξουσίας πληττομένην καὶ στιγματιζομένην ἀπὸ τὰ Δικαστήρια. Περὶ τοῦ ποῖοι πρέπει νὰ ἐπανέλθουν ἐκ τῶν ἀπολυθέντων καὶ ποία ἡ τύχη τῶν διορισθέντων θὰ ἀναπτύξω τὰς γνώμας μου κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἤδη δι' ἕν καὶ μόνον θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ προσέξῃ τὰς διατάξεις περὶ μονιμότητος, διότι νομίζω ὅτι δι αὐτῶν δὲν ἐξασφαλίζεται αὐτη, ἐφόσον τὸ κριτήριον μένει καὶ πάλιν εἰς τὴν κρίσιν τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ὡς γνωστὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ Δημάρχου. Θὰ ἦτο ἴσως ὀρθότερον νὰ τεθῇ εἰς ὀργανισμὸς ὑπηρεσιακῆς, ἀνάλογος πρὸς τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῶν Ὑπουργείων, νὰ καθιερωθῇ δὲ καὶ ἀνάλογος προστασία πρὸς ἐκείνην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, διὰ τῆς χορηγήσεως δικαιώματος εἰς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους νὰ προσφεύγουν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Μεθ' ὃ ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν διακοπὴν τῆς συνεδριάσεως διὰ τὴν 4. 30' μ. μ. καὶ τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ὡς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου διὰ τὴν προσεχῆ Τρ[illegible] τὴν ἀναγραφομένην ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ὡς πρώτου.

Ὥρα 2 μ. μ. διακόπτεται ἡ συνεδρίασις.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 4.30' μ. μ., ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως, ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἐπερωτήσεων.

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Στράτου περὶ τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Γ. Βασιλειάδην.

Γ. Βασιλειάδης. Καίτοι ἡ συζήτησις κατόπιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἀξιοτίμου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐμπειροτατομένου λόγου τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Βάλτου συναδέλφου θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ λήξασα, ἐν τούτοις ἡ σοβαρότης τοῦ θέματος θὰ ἐδικαιολόγει νὰ προστέθῃ τινά, ἰδίᾳ εἰς ἀπάντησιν τῶν ὅσων ὁ ἐκ Βάλτου κ. συνάδελφος ἀνέπτυξε.

Ὑπερημύνθη ὁ κ. συνάδελφος προγράμματος ναυτικῆς παρασκευῆς διὰ θωρηκτοῦ στόλου, ἐπικαλεσθεὶς ἐπιχειρήματα ἄξια πάσης προσοχῆς. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἕκαστον πρόγραμμα ἔχει ὡρισμένα πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα. Καὶ ἡ ἄποψις ἣν ἀνέπτυξεν ὁ φίλος ἐκ Βάλτου βουλευτὴς εἶναι ἀξία σοβαρᾶς μελέτης. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄποψις ἡ κυβερνητικὴ δὲν στερεῖται ἐπιχειρημάτων ἐξ ἴσου σοβαρῶν. Καὶ ἤδη πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ποῖα ἐκ τῶν δύο ἀπόψεων εἶναι ἡ καταλληλοτέρα καὶ συμφερωτέρα διὰ τὴν χώραν.

Ἡ προσωπική μου γνώμη ἐτάσσετο μέχρι πρό τινος ἀκόμη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ἣν ὑπεστήριξεν ὁ κ. βουλευτὴς Βάλτου, καθόσον ἐνόμιζον ὅτι καὶ οἰκονομικώτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἐξησφαλίζετο διὰ τοῦ προγράμματος τούτου ἡ ἡσυχία ἡμῶν. Δὲν δύναται ὅμως νὰ λεχθῇ ὅτι καὶ διὰ τῆς ἄλλης ὁδοῦ, τῆς μὴ πεπατημένης, ὡς ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, δὲν ἐξασφαλίζεται ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν δέ, γνωρίζουσαν τὰς διεθνεῖς καὶ τὰς εἰδικὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας τελεῖ ἡ Ἑλλάς, ἀπόκειται νὰ κρίνῃ ποῖον τὸ συμφερώτερον τῶν δύο τούτων προγραμμάτων. Ἐφόσον λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ὡς συμφερώτερον τὸ πρόγραμμα τοῦ ἐλαφροῦ στόλου τάσσομαι μετ' ἐμπιστοσύνης ὑπὲρ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ διότι φρονῶ ὅτι ἐὰν τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐφαρμασθῇ πλήρως, εἶναι καὶ αὐτὸ ἱκανὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας.

Ὁ ἀξιότιμος ἐκ Βάλτου βουλευτὴς ὑπεστήριξεν ὅτι ὁ ἐλαφρὸς στόλος μειονεκτεῖ τοῦ θωρηκτοῦ.

Γ. Στράτος. Δὲν εἶπον αὐτό, εἶπον ὅτι ἡ πεῖρα ἐκ τῆς ναυμαχίας τῆς Γιουτλάνδης διδάσκει ὅτι ὁ ἐλαφρὸς στόλος δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἠλπίζετο.

Γ. Βασιλειάδης. Δὲν ἐλάβατε ὅμως ὑπ' ὄψει σας, κ. συνάδελφε, ὅτι κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην δὲν μετέσχον ἀεροπορικαὶ δυνάμεις, ὡς θὰ μετάσχουν εἰς μελλοντικὴν ναυμαχίαν.

Γ. Στράτος. Δὲν ἔλαβον αὐτὸ ὑπ' ὄψιν, διότι ὡς γνωστόν, τῆς ναυμαχίας τῆς Γιούτλανδης οὐδὲ ἓν ἀεροπλάνον μετέσχε.

Γ. Βασιλειάδης. Λάβετε ὅμως ὑπ' ὄψει σας ὅτι ἡ ναυμαχία αὕτη, κύριε συνάδελφε, διεξήχθη πρὸ 13 ὅλων ἐτῶν....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Καὶ ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ γίνῃ ναυμαχία χωρὶς νὰ μετάσχουν καὶ μάλιστα ἐνεργῶς ἀεροπορικαὶ δυνάμεις.

Γ. Βασιλειάδης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ κ. συνάδελφος ὑποστηρίξας τὴν μειονεκτικὴν θέσιν τοῦ ἐλαφροῦ στόλου δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει του τὴν δρᾶσιν τῶν ἀεροπλάνων. Δύναμαι νὰ τοῦ εἴπω ὅτι τὸ ἀεροπλάνον εἰς μέλλοντα πόλεμον θέλει καταπλήξῃ μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Λαμβάνοντες λοιπὸν ὡς βάσιν τὸν ρόλον τὸν ὁποῖον προώρισται νὰ διαδραματίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι τὸ ἀεροπλάνον, ἂς ἐξετάσωμεν τὰ συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῶν δύο ἀπόψεων, τῆς τοῦ θωρηκτοῦ καὶ τῆς τοῦ ἐλαφροῦ, ἐπιχειρήματα. Ὁ φίλος βουλευτὴς Κέας κ. Ρεδιάδης εἰς τὴν προχθεσινὴν αὐτοῦ ἀγόρευσιν ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐξαιρούμενον τὸν μελλοντικὸν πόλεμον. Δὲν συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν γνώμην ταύτην. Δὲν νομίζω ὅτι ἡ μελλοντικὴ ναυμαχία θὰ περιορισθῇ ἀποκλειστικῶς μεταξὺ θωρήκτου καὶ ἀεροπλάνου. Ἡ μάχη θὰ διεξαχθῇ μεταξὺ τοῦ θωρήκτου, ἔχοντος περιεσπασμένην τὴν προσοχήν του ἐν μέρει πρὸς τὸν ἐκ τοῦ ἀέρος ἐχθρόν, καὶ τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ δρῶντος μὲ ἀποφασιστικὸν κυβερνήτην.

Ἐπὶ πλέον τὸ ὑποθρύχιον, τὴν δρᾶσιν τοῦ ὁποίου ὁ φίλος βουλευτὴς Βάλτου θεωρεῖ περιωρισμένην, θὰ κληθῇ νὰ μετάσχῃ καὶ αὐτὸ τῆς ναυμαχίας εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν. Ἡ περὶ τοῦ ὑποθρυχίου γνώμη τοῦ κ. συναδέλφου ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω ὅτι δὲν εἶναι ὀρθή. Τὰ διδάγματα ἐκ τῆς τρομερᾶς πράγματι δράσεως τοῦ ὑποθρυχίου κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον μᾶς πείθουν ὅτι τὸ καταδυόμενον δὲν εἶναι ὅπλον τυχαῖον. Εἶναι ἱκανὸν νὰ καταφέρῃ τὸ ἀποτελεσματικὸν κτύπημα κατὰ τῆς ἀντιπάλου μονάδος ἡ ὁποία, καιρίως πληγωμένη κατὰ τὴν ἐκ τοῦ συστάδην μάχην, θὰ ἔχῃ ἀπωλέσει τὴν προτέραν αὐτῆς ἱκανότητα καὶ ἑπομένως θὰ διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ ὑποστῇ τὸ ἐκ τοῦ καταδυομένου πλῆγμα.

Γ. Στράτος. Συμφωνοῦμεν εἰς τοῦτο, ὅτι μόνον ἐξ ἐνέδρας δύναται τὸ ὑποθρύχιον νὰ δράσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ Castex τὸν ὁποῖον

ἀμφότεροι ἐπεκαλέσθημεν δὲν ἀποκλείει παντάπασι τὸ ὑποβρύχιον ὡς ὅπλον. Περιορίζει μόνον τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ εἰς δευτερεύοντα ρόλον.

Γ. Βασιλειάδης. Πρέπει ὅμως νὰ λάβετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι ἡ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου παρουσιάζει πολλὰς εὐνοϊκὰς συνθήκας εἰς τὸ ὑποβρύχιον πρὸς δρᾶσιν.

Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου ὑπεστήριξε προσέτι ὅτι ὁ ἑλαφρὸς στόλος πιθανὸν νὰ εὑρεθῇ εἰς ἀδυναμίαν νὰ τηρήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπαφήν. Καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του τούτου ἐπεκαλέσθη τὸ προηγούμενον τῆς ἐκ τῶν στενῶν τῶν Δαρδανελλίων διαφυγῆς τοῦ «Χαμιδιέ». Ἔπρεπεν ὅμως ὁ κ. βουλευτὴς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει ὅτι, παρὰ τὴν ἐμφανιζομένην κατὰ τὸ 1912 ὑπεροπλίαν μας, ὁ ἑλαφρός μας στόλος ὑστέρει σημαντικῶς.

Π. Ρεδιάδης. Περὶ τούτου δύναται νὰ μαρτυρήσῃ ὁ παριστάμενος συνάδελφος κ. Μιαούλης, ὅστις ἐκυβέρνησε τότε ὡς ἔφεδρος ἀξιωματικὸς τὰ ἀντιτορπιλλικὰ καὶ ὁ ὁποῖος—τὸ λέγω παρεκβατικῶς—εἶναι ὁ μόνος ἀξιωματικὸς ὁ ὁποῖος δὲν ἀπολαύει συντάξεως, φαινόμενον πρωτοφανές.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι πράγματι περίεργον.

Γ. Βασιλειάδης. Ὁ κ. βουλευτὴς Βάλτου ἐπεκαλέσθη πρὸς τούτοις τὸν ναύαρχον Castex ἵνα ἐνισχύσῃ τὰ ὑπὲρ τοῦ θωρηκτοῦ στόλου ἐπιχειρήματα αὐτοῦ. Ὁ διαπρεπὴς ὅμως Γάλλος ναυτικὸς ὁμολογεῖ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ του ὅτι, τὸ ἀντιτορπιλλικὸν εἶναι ὅπλον ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνον ἅμα ἔχῃ ἀποφασιστικὸν κυβερνήτην. Λάβετε δὲ ὑπ' ὄψει σας φίλε κ. συνάδελφε ὅτι ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος εὐνοεῖ ἐξαιρετικῶς τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ καὶ ἐνθυμηθῆται ὅτι εἶπεν ἄλλοτε ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης: «μὲ ὁτιδήποτε πλοῖον καὶ ἂν ἔχω θὰ νικήσω διότι τὸ δίκαιον εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀνέτρεξε πρὸς τούτοις ὁ κ. συνάδελφος εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ναυάρχου Ζέλικο ἀναφέροντος τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους δέον ὡς κύριον ὅπλον νὰ θεωρῆται τὸ πυροβόλον. Ἀλλ' ὁ ναύαρχος Ζέλικο, ἀξιότιμε κ. συνάδελφε, ὁμιλεῖ περὶ ναυμαχίας ἐκ παρατάξεως. Τοιαύτην ὅμως ναυμαχίαν δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ὁ ὑποτιθέμενος ἀντίπαλος. Ἔχων μίαν καὶ μοναδικὴν θωρηκτὴν μονάδα, στερούμενος ἐφεδρείας διὰ νὰ ἰσοφαρίσῃ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν αὐτῆς ἔστω καὶ ἐν μέρει, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ῥιψοκινδυνεύσῃ ναυμαχίαν ἐκ τοῦ συστάδην. Ἐνῷ ἀντιθέτως τὰ ἀεροπλάνα ἡμῶν περιπτάμενα ὑπεράνω τῶν βάσεων τοῦ ὑποθετικοῦ ἡμῶν ἀντιπάλου θὰ δύνανται καθημερινῶς, κάθε ὥραν, νὰ ἀπασχολῶσι καὶ νὰ ἐνοχλῶσιν αὐτόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ ἐπανορθώσω μίαν παραδρομὴν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσα κατὰ τὴν προχθεσινήν μου ὁμιλίαν ἐν σχέσει μὲ τὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ ἀκινητοῦντος στόχου. Μοῦ ἐδόθη ἐσφαλμένη μετάφρασις τινὰ ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ παραδρομὴ αὐτὴ δὲν μειώνει τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιχειρηματολογίας μου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔσπευσα δι' ἐπιστολῆς μου πρὸς τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Βάλτου νὰ ἐπανορθώσω τὴν παραδρομὴν ταύτην.

Γ. Στράτος. Ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἀντελήφθην καὶ ἐγὼ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ παραδρομῆς, διότι ἐρευνήσας τὸ βιβλίον τοῦ ναυάρχου Castex οὐδαμοῦ εὗρον τὸ χωρίον περὶ τοῦ ὁποίου ὡμιλήσατε. Σᾶς προσθέτω δὲ ὅτι δὲν ἐσκόπουν, καὶ ἄνευ τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν διὰ τοῦ ἀξιοτίμου Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀεροπορίας μοῦ ἀπηυθύνατε, νὰ κάμω χρῆσιν ἐν τῇ δευτερολογίᾳ μου τῆς παραδρομῆς ὑμῶν ταύτης.

Γ. Βασιλειάδης. Ἂν ληφθῇ μάλιστα ὑπ' ὄψει ἕτερος σημαντικὸς παράγων, ἡ κατάπτωσις τοῦ ἠθικοῦ τῶν πληρωμάτων ἐκ τῶν ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπιθέσεων, θὰ πεισθῇ πᾶς τις πάσον ἐπικίνδυνον ὅπλον εἶναι τὸ ἀεροπλάνον. Τοῦ τοιούτου λοιπὸν προγράμματος θὰ ζητήσωμεν ἐπιμόνως ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἐν τῷ Αἰγαίῳ ὄχι τὴν ὑπεροπλίαν ἀλλὰ τὴν ἰσότητα τῶν δυνάμεων. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι διανύομεν μακρὰν περίοδον εἰρήνης. Τὸ παγκόσμιον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ εἰρηνιστικοῦ ἰδεώδους προσήλωσις τῶν κυβερνητῶν τῶν γειτονικῶν καὶ ἄλλων λαῶν ἀποτελοῦν μίαν ἐπὶ πλέον ἐγγύησιν ὅτι δὲν ὑφίσταται κίνδυνος διαταράξεως τῆς παγκοσμίου γαλήνης. Ἀλλ' ἡ ἐξίσωσις τῶν ναυτικῶν δυνάμεων εἶναι ἐπιβεβλημένη. Ὡς εἶναι σήμερον ἡ σύνθεσις τοῦ στόλου ἡμῶν ὑπερέχομεν ἀρκετὰ εἰς ἑλαφρὸν στόλον τοῦ ὑποθετικοῦ ἡμῶν ἀντιπάλου, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ἡ ὑπεροχὴ αὕτη δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολύ, διότι ἡ ζωὴ τῶν 4 ἡμῶν ἀντιτορπιλλικῶν ἀνοικτῆς θαλάσσης δὲν εἶναι μακρά. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Τουρκία, πλὴν τῶν δύο ἀνιχνευτικῶν τὰ ὁποῖα παρήγγειλεν ἐν Ἰταλίᾳ, προτίθεται νὰ παραγγείλῃ, καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, καὶ ἄλλα δύο.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πῶς λέγετε αὐτὰ ἀφοῦ ἠξεύρετε ὅτι μόλις γίνῃ τοιαύτη παραγγελία αὐτομάτως θὰ γίνῃ καὶ ἡ ἰδική μας. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα πρῶτος νὰ προβῶ εἰς τοιαύτην παραγγελίαν διότι περιμένω ἀλλοίαν τροπὴν τῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν σχέσεων.

Γ. Βασιλειάδης. Χαίρω πολὺ διὰ τὴν δήλωσιν ταύτην. Δὲν εἶπα ὅμως ὅτι παρήγγειλε ἀλλ' ὅτι προτίθεται νὰ παραγγείλῃ. Ὡς πρὸς τὸν ἑλαφρὸν λοιπὸν στόλον ἔχομεν ἰσότητα. Ἀπέναντι ὅμως τοῦ θωρηκτοῦ στόλου τῆς γείτονος χώρας δὲν ἔχομεν τι νὰ παρατάξωμεν. Τὸ «Κιλκὶς» καὶ ἡ «Λῆμνος» μόνον διὰ πυροβολεῖα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν. Τὸ ἑλαφρὸν δὲ καταδρομικόν μας «Ἀβέρωφ», καμπτόμενον ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν καὶ τῶν δαφνῶν, δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ σπουδαῖα πράγματα. Ἀπὸ ἀπόψεως ὑποβρυχίου στόλου ἔχομεν μικράν τινα ὑπεροχήν. Ἀπὸ ἀπόψεως ὅμως ναυτικῶν βάσεων ὑστεροῦμεν, διότι ἡ Τουρκία ἔχει καὶ περισσοτέρας καὶ πρὸ παντὸς ἀσφαλεστέρας τοιαύτας. Τὴν ὑπεροπλίαν μας λοιπὸν στηρίζομεν ἐπὶ τῶν ἀεροπλάνων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολλὰ ἐλπίζω. Καὶ εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν ἀεροπορικῶν ἡμῶν δυνάμεων πρέπει νὰ στραφῇ σύντονος, ἀμέριστος καὶ ἐπιμεμελημένη ἡ προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως. Πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τὴν χώραν μας τὴν πλήρη ἐν τῷ ἀέρι ὑπεροχήν. Διότι ἡ Τουρκία διαθέτει ἐν Ἐσκὶ Σεχὶρ πλήρες ἐργοστάσιον ἀεροπλάνων λειτουργοῦν ὑπὸ γερμανικὴν διεύθυνσιν καὶ ἀποδίδον ἀποτελέσματα πλέον ἢ ἱκανοποιητικά. Διαθέτει ἐξ ἄλλου στόλον ἰσχυρότατον ἐξ 150 - 200 ἀεροπλάνων, ἔχει ἐπὶ πλέον περίσσειαν πόρων πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἀεροπορικῶν αὐτῆς δυνάμεων, πόρων προερχομένων οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ἐπειδὴ ἐδήλωσα ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν ἐπιδιώκομεν ὑπεροπλίαν, ἀλλ' ἐξασφάλισιν τῶν μεταφορῶν καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἡμῶν στόλου.....

Π. Τσαλδάρης. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ ὑπεροπλίας καὶ τοιαύτης ἐξασφαλίσεως;

Γ. Βασιλειάδης. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἀπαντήσω μετ' ὀλίγον, ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ συλλογισμοῦ μου.

..... καὶ ἐπειδὴ ἐθέσαμεν ὡς βάσιν ὅτι διανύομεν μακρὰν περίοδον εἰρήνης, πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν πᾶν ὅτι θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἰσότητος ταύτης τῶν δυνάμεων. Καὶ τοῦτο θὰ κατορθωθῇ ἐὰν τὸ ναυτικὸν τύχῃ ἐπιμεμελημένης ἐκπαιδεύσεως καὶ συνεχοῦς παρακολουθήσεως. Ὁ φίλος κ. Ρεδιάδης ἐχαρακτήρισε προχθὲς τὸ ναυτικόν, ὡς ὅπλον πολυτελείας. Μάλιστα' ἔχει ἀπολύτως δίκαιον. Τί ἐννοοῦμεν ὅμως πολυτέλειαν; Τὴν πλήρη ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ἀρτίαν παράστασιν τοῦ στόλου μας; Ἡ καλὴ ἐξωτερικὴ παράστασις τοῦ στόλου εἶναι σημαντικὸς παράγων ἐξυψώσεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν πληρωμάτων. Νομίζω δὲ ὅτι μὲ τὰ χρηματικὰ μέσα τὰ ὁποῖα παρέχει κατ' ἔτος ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ δυνάμεθα, ἄνευ ἐκτάκτου ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ παρασκευασθῶμεν πλήρως διὰ τὰς πολεμικὰς ἡμῶν ἀνάγκας. Διότι βλέπομεν ὅτι εἰς μερικὰ κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν συμβαίνουν σπατάλαι ἀδικαιολόγητοι. Ἀναφέρω τὸ κεφάλαιον 14 ὅπου ἀναγράφεται πίστωσις 7,200,000 δραχμῶν διὰ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὴν παρακολούθησιν τοῦ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὑλικοῦ. Ἕτερον κεφάλαιον, τὸ ἀφορῶν τὸν ἱματισμόν, ἀνέρχεται εἰς 29,300,000 δραχμῶν. Καὶ ὅμως ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ μας δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5,000 ναυτῶν ἐξ ὧν 3,500 μόνον εἶναι οἱ κατ' ἔτος καλούμενοι κληρωτοί. Γνωρίζω βεβαίως, ὅτι ἡ ἀξία ἑνὸς πλήρους σάκκου ἀνέρχεται εἰς 5,000 δραχμῶν ....

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἐφόσον ἐτέθη ζήτημα τιμήματος τῶν ἐνδυμασιῶν πληροφορῶ τὸν ἀξιότιμον συνάδελφον ὅτι ἐπετύχαμεν τιμὰς διὰ τὸν ἱματισμὸν τοῦ ναυτικοῦ πολὺ χαμηλοτέρας ἀπὸ τὰς ἀντιστοίχους τιμὰς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὅτι ἐπεμελήθην προσωπικῶς τοῦ ζητήματος τούτου ἐπὶ μακρὸν καὶ ὅτι δὲν ἠθέλησα ἐπανειλημμένως νὰ κατακυρώσω γενομένους συναγωνισμοὺς διὰ τὴν προμήθειαν ἱματισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὰ μέτρα ταῦτα δὲν ἐθεώρησα ἀρκετά· ἐμερίμνησα ὥστε νὰ ἐνισχυθοῦν εἰδικὰ συνεργεῖα ἐν Ναυστάθμῳ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωμεν ἀπόδοσιν τιμῶν πολὺ χαμηλοτέραν.

Γ. Βασιλειάδης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφ' ὅσον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἔχει ὑπ' ὄψει του μέτρα ὅπως ἀποφευχθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι αἱ σπατάλαι, μένω τελείως ἱκανοποιημένος, καίτοι θὰ ἤθελον νὰ παρατηρήσω ὅτι ἓν κονδύλιον ἐξ 1.500,000 δραχμῶν διὰ τὴν προμήθειαν βιβλίων δὲν τὸ εὑρίσκω ἀπολύτως δικαιολογημένον. Θὰ ἤθελον μόνον νὰ συστήσω ὅπως καταβληθῇ φροντὶς πρὸς ἐπίτευξιν πάσης δυνατῆς οἰκονομίας, τὸ προϊὸν τῆς ὁποίας νὰ περιέρχηται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, ὡς συμβαίνει διὰ τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν ὅτι ὑπὸ φιλειρηνικὰς διαθέσεων ὁρμώμενοι περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἰσότητα τοῦ στόλου ἡμῶν ἀπέναντι τοῦ ὑποθετικοῦ ἡμῶν ἀντιπάλου καὶ τοῦτο πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν μας καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἡμῶν ναυτικοῦ, τὴν δὲ ὑπεροπλίαν ἂς τὴν ἐξαρτήσωμεν ἀπὸ τὸ ἐμψυχον ὑλικὸν μας. Τὸ ἐμψυχον ὑλικὸν τοῦ πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ εἶναι ἄριστον καὶ δύναται ἡ Πατρὶς νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτὸ τὰς καλυτέρας ἐλπίδας. Εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ὁ ἀντάξιος ἀρχηγὸς θέλει εὑρεθῇ εἰς στιγμὴν ἀνάγκης, ἀρκεῖ τὸ ὑλικὸν τοῦτο νὰ διοικῆται καλῶς καὶ μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἀρκεῖ νὰ ἐφαρμόζωνται οἱ νόμοι τοῦ Κράτους. Ἡ καλὴ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων, ἡ πρὸς τὸ καθῆκον καθήλωσις, καὶ ἡ σιδηρᾶ πειθαρχία θέλουν ἐπιτύχει τὴν ὑπεροπλίαν ἡμῶν. Δυστυχῶς ἔχω πληροφορίας ὅτι τελευταίως ἡ πειθαρχία ἔχει ἔν τινι μέτρῳ χαλαρωθῇ καὶ τοῦτο διότι τὸ προσωπικὸν τοῦ ναυτικοῦ ἡμῶν, ἐξαιρετικὰ καλόν, εἶναι ἐν ταὐτῷ καὶ ἐξαιρετικὰ εὔθικτον. Θέλει νὰ διοικῆται μετ' αὐστηρότητος ἀλλὰ καὶ μετὰ δικαιοσύνης.

Πρὶν κατέλθω τοῦ βήματος, ἀπευθύνομαι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα ζητήσω τὴν ἐμπρακτον καὶ πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος αὐτῆς πρὸς ἐπίτευξιν ὄχι ὑπεροπλίας ἀλλὰ ἐξιστώσεως τῶν ναυτικῶν δυνάμεων ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τὸ ζήτημα λέγει, τοῦ Ναυτικοῦ προγράμματος δὲν ἔρχεται διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Βουλήν. Θὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸν ἄρτι καταβάντα τοῦ βήματος ὅτι, ὅταν πρὸ 7 μηνῶν εἰσηγούμην τὰ ναυτικὰ νομοσχέδια, ἐγίνετο λόγος περὶ ναυτικῆς ὑπεροπλίας εἰς τὴν ἀνατολικὴν Μεσόγειον καὶ ἔσπευσα νὰ τοποθετήσω τὰ πράγματα, ἵνα μὴ ἐμφυλοχωρήσουν παρανοήσεις μεταξὺ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Καὶ εἶπον τότε ὅτι πρέπει νὰ νοικοκυρεύσωμεν τὰ τοῦ οἴκου μας καὶ νὰ ἐλαττώσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν καὶ νὰ ἐφεδιασθῶμεν διὰ σκαφῶν καὶ ἄλλων παρασκευῶν, τὰς δὲ λοιπὰς προσόδους μας νὰ μεταχειρισθῶμεν διὰ σκοποὺς εἰρηνιστικοὺς καὶ παραγωγικούς καὶ ὄχι σκοποὺς δυναμένους νὰ δημιουργήσουν ἀναφλέξεις. Βεβαίως δὲν ἠννόουν νὰ μὴ παρακολουθοῦμεν τὰ συμβαίνοντα ἐγγὺς ἡμῶν καὶ ν' ἀφίσωμεν ἄνευ ἐνισχύσεων τὸν μικρόν μας στόλον. Τότε ἐνετόπισα τὸ ζήτημα εἰς τὸ Αἰγαῖον, διότι καὶ ἡ μνεία τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου ἔδιδε λαβὴν εἰς παρεξηγήσεις. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, συνεχίζει, ἡ ἀνησυχία περὶ τῶν ἐπιτυχιῶν τῶν ναυτικῶν προγραμμάτων ἐπεκράτησεν εἰς ὅλα τὰ Κράτη. Εἰς τὴν Γιουγκοσλαυίαν γενομένου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλέγχου σφοδροῦ κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ἀπήντησε ὅτι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν κάθε ναυτικοῦ ἀπαιτεῖται σοβαρὰ μελέτη, πολὺς χρόνος καὶ πολλὰ χρήματα καὶ ὅτι ἐν ἀδυναμίᾳ προμηθείας βαρέων σκαφῶν, ἐφοδιάζεται τὸ ναυτικὸν δι' ἑλαφροῦ στόλου. Ἐκράτησε δὲ τὸ δικαίωμα νὰ μὴ εἴπῃ πᾶταν λεπτομέρειαν δημοσίᾳ. Ἡμεῖς ἐδέχθημεν δημοσίαν συζήτησιν, περιοριστικὴν βεβαίως ἐντὸς τῶν γενικῶν κατευθύνσεων.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ ἐπερώτησις ἔρχεται προτάσει τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ ὑπομιμνήσκω ὅτι αὕτη ὑπεδλήθη καὶ εἰς τὴν προκάτοχον Βουλὴν καὶ μόλις μᾶς ἐδηλώθη ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δημοσία συζήτησις, ἐσπεύσαμεν καὶ τὴν διεγράψαμεν. Τώρα δηλῶ πρὸς ἀπαρηγόρητον παρεξήγησιν εἰς βάρος μας, εἶναι δὲ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως νὰ καθορίσῃ τὰ ὅρια τῆς συζητήσεως.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Καὶ ἡμεῖς ἐκτιμῶμεν τὴν μετριοπάθειαν καὶ τὴν σεμνότητα μεθ' ἧς διευθύνετε τὴν ἀντιπολίτευσιν, κύριε Πρόεδρε, διετηρήσαμεν μόνον τὸ δικαίωμα ὅπως λεπτομερείας μὴ ἀνακοινωσίμους τὰς κρατήσωμεν καὶ ἐκφράζομεν εὐχαριστίας διότι ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκθέσῃ τὴν κατάστασιν τῆς στιγμῆς, ὥστε νὰ διαλυθοῦν διάφοροι πλάνοι καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἡ φιλειρηνικότης μας καὶ ἡ πρόθεσίς μας πρὸς συνέργειαν εἰς πᾶν σύμφωνον περιοριστικὸν τῶν ἐξοπλισμῶν. Πάντως ἐν καιρῷ θὰ ἐκτεθῇ ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Πρὶν ὅμως εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀπόψεως ὅπως τὴν ἔθεσεν ἡ ἐπερώτησις, ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ὁλόκληρον τὴν πολιτικὴν πλευρὰν τοῦ ζητήματος ἐξήντλησεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἡμεῖς δὲ θὰ θίξωμεν σημεῖα τινὰ τεχνικά, καὶ οἰκονομικὰ τοῦ προβλήματος.

Ὁ κ. βουλευτὴς Βάλτου ὑπεστήριξε μίαν ἀποψιν ἀξίαν λόγου καὶ συζητήσεως. Καὶ ἡ κυβέρνησις διῆλθεν ὅλα τὰ στάδια τῆς ἐρεύνης καὶ ἀντετάχθη ἡμῖν, ὅτι καίτοι ἀναγνωρίζομεν πολλὰ σημεῖα τοῦ κ. ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ ἐν τούτοις υἱοθετήσαμεν ἀντίθετον πρόγραμμα. Ἐν πρώτοις οἱ βομβαρδισμοὶ πλοίων, ὅρμων κλπ. εἶναι δευτερεύοντα πράγματα ἐν τῷ πολέμῳ, εἶναι ἐπεισόδιον αὐτοῦ. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ κ. ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ τόσον ἐφόσον κρίνῃ ἐν ἀναλογίᾳ τὰ Βαλκανικὰ Κράτη μὲ τὰς ἄλλας Μεγάλας ναυτικὰς Δυνάμεις καὶ ἄλλα μεγάλα μέτωπα. Σχετικῶς μὲ τὰ λεχθέντα περὶ εὐθυνῶν τῶν Κυβερνήσεων πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει αἱ ἀπὸ τοῦ 1922 δυσχέρειαι καὶ ἡ κατάστασις, ἣν παρέλαβον. Δὲν ἰσχυρίζομαι βεβαίως ὅτι ἅπασαι αἱ δαπάναι ἠναλώθησαν κατὰ τὸν ἐπιβαλλόμενον τρόπον, διότι τεμάχιά τινα δύνανται νὰ εἶναι ἄξια ἐπικρίσεως. Πάντως δὲν ἐλέχθη ὅτι διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν ἤνιαν πολλὰ σκάφη ξυπόλεμα. Ἡ πρώτη μετὰ τὴν συμφορὰ Κυβέρνησις εὗρε τὸ Κράτος εἰς τοιαύτην συντριβήν, ὥστε ἐδέησε νὰ μεριμνήσῃ μόνη πεοὶ τῶν κυριωτέρων ἑλαφρῶν σκαφῶν, ἂν καὶ πᾶσα ἐπισκευὴ ἐπιφέρουσα μεγάλας δαπάνας ἀντεδείκνυτο. Ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἄλλης δικτατορίας, τῆς προτρακτωτέρας, μαζὶ μὲ τὰς ἄλλας ἀτασθαλίας ἐγένοντο βεβαίως καὶ ἀτασθαλίαι δαπανῶν.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ 1926 ἀρχίζει ἰδιαιτέρα μέριμνα περὶ μεγάλων μονάδων ὡς ἐκ τῆς παραγγελίας τῆς ἐπισκευῆς τοῦ Γιαβούζ. Ὅτον ἀφορᾷ τὰς προηγουμένας Κυβερνήσεις μέχρι τοῦ 1924, τότε παρηγγέλθησαν αἱ πρῶται μικραὶ μονάδες.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔγινε κανεὶς ὑπαινιγμὸς διὰ τὴν περίοδον ἐκείνην

Ι. Καλογερᾶς. Ἐλέχθη ὅτι ἐδαπανήθησαν ἐν συνόλῳ 31|2 ἑκατομμύρια λιρῶν.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ὄχι. Θὰ σᾶς εἴπω. μάλιστα ὅτι εἰς τὸ ναυτικὸν αἱ περιτται δαπάναι ἦσα ὀλιγώτεραι. Ὡς πρὸς τὸ Γιαβούζ χωρὶς ἡ ἀντιπαράθεσίς νὰ ἐκδηλώνῃ καμμίαν ἐριστικὴν τάσιν—ἡ Τουρκία πάντοτε θὰ τὸ ἐπεσκεύαζεν. Ὁ κ. Βασιλειάδης ἀνέφερε τοὺς στόλους, θὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ ἐγὼ τὰ σκάφη, τὰ ὁποῖα θὰ ὑπάρχουν κατὰ τὸ ἔαρ 1930. Ἡ Τουρκία ἔχει ἓν καταδρομικὸν μάχης τὸ Γιαβούζ, περὶ οὗ ἀποφεύγω νὰ ἐκφέρω κρίσιν, διότι παρετάθησαν αἱ προθεσμίαι. Τοῦτο εἶναι 23 χιλιάδων τόννων, μὲ ἀρχικὴν ταχύτητα 28 μιλίων καὶ ἐλπιζομένων 27. Ἕτερον πλοῖον εἶναι 10 χιλιάδων τόννων ταχύτητος 7 μιλίων. Τὰ καταδρομικὰ Χαμηδιὲ καὶ Μετζιτιὲ εἶνε γνωστὰ ἡμῖν. Κατόπιν ἔρχονται τὰ 4 ἀντιτορπιλλικὰ μικρά, κανονιοφόροι τινὲς καὶ τορπιλλοβόλα καὶ ἄλλα τινὰ σκάφη ἀσήμαντα. Ἐναντι αὐτῶν ὑπάρχουν αἱ γνωσταὶ μονάδες τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου μὲ τὴν ὑ ερσχὴν τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ, ἀνθ' ὧν ἡ Τουρκία ἐπισκευάζει τὸ Γιαβούζ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀεροπορίαν δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ Τουρκία ἀπὸ ἀπόψεως ὑλικοῦ εἶναι οὐσιωδῶς ὑπερτέρα, ἐν τούτοις κατὰ τὰς ἄλλας συνθήκας εὑρίσκεται εἰς κατώτερον ἐπίπεδον, ἐνῷ ἡμεῖς εὑρισκόμεθα εἰς μέτριον τοιοῦτον, καὶ δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπὸ ἀπόψεως ἰδίως ὑλικοῦ ἐμψύχου θὰ ἀτενίζωμεν μετὰ δέους.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ ἤθελα νὰ γνωρίζω, ὡς πρὸς τὰ ἀεροπλάνα.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τὰ Τουρκικὰ εἶναι διπλάσια τῶν ἰδικῶν μας. Δὲν εἶναι ὅμως ὁ ἀριθμός, ὅστις ἀποδίδει εἰς τὸ ἄθροισμα τὸ σύνολον τῶν ἀρετῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ προλαλήσας ἀναφέρει ἕνα μεγάλον ἀριθμόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Τουρκία ἔχει περισσότερα ἀεροπλάνα.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ὡς πρὸς τὰς γενομένας ἐπικρίσεις κατὰ τοῦ Ναυτικοῦ Συμβουλίου ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ὅτι δὲν ἔμειναν οἱ ναυτικοὶ ἐλεύθεροι. Τοὺς ἐλέχθησαν οἱ γενικοὶ πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ λόγοι. Πρῶτος ἐγὼ συνίστων τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐλαφροῦ στόλου καὶ τῆς ἀεροπορίας. Ὁ κ. βουλευτὴς ἐκ Βάλτου εἶπεν ὅτι διὰ τὴν λύσιν, τὴν ἰδικήν του, ἀπῃτοῦντο 4 ἑκατομμύρια λιρῶν. Ἀπὸ ἐπισήμους ὅμως πίνακας ἐμφαίνεται ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι κλάσμα τοῦ ἀπαιτουμένου τοιούτου διὰ τὴν λύσιν αὐτήν. Ἀλλὰ θὰ ἦτο χρήσιμον εἰς τὸν κ. βουλευτὴν Βάλτου νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ πρόκρισις τοῦ ἐλαφροῦ στόλου ἐστηρίχθη καὶ εἰς μελέτην κατὰ τὸ παρελθὸν τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου Οὐὲπ, (ἀναγινώσκει ἔκθεσιν). Οὗτος ἀποφαίνεται ὅτι συντρεχουσῶν καὶ ἄλλων συνθηκῶν, αἵτινες συντρέχουν διὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ πλοῖα μάχης δύνανται νὰ ἰσοφαρισθοῦν μὲ ἀντιτορπιλλικά, ὑποβρύχια, ἀεροπλάνα κ.λ.π.

Π. Ρεδιάδης. Ἦτο πλοίαρχος ὁ Οὐέπ.

Δ. Μπότσαρης. (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τώρα εἶναι ναύαρχος.

Γ. Σακαλῆς. Εἶναι ἀντιναύαρχος ἐν ἐνεργείᾳ.

Δ. Μπότσαρης. (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Αἱ γνῶμαι τοῦ ναυάρχου στηρίζονται εἰς τὸ ὅτι πεδίον δράσεως εἶναι τὸ Αἰγαῖον.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ποίου ἔτους εἶναι ἡ ἔκθεσις;

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τοῦ 1925.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Τώρα ἐννοεῖται ἔχει αὐξήσῃ καταπληκτικῶς ἡ ἀεροπορία.

Δ. Μπότσαρης. (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ὁ Ναύαρχος λέγει ὅτι τὸ μεγάλο πλοῖον ἐντὸς τοῦ Αἰγαίου χάνει τὸ πλεονέκτημα τῆς ταχύτητος, προσβαλλόμενον παρ' ἀεροπλάνων καὶ ὑποβρυχίων. Ἐκτὸς τούτου τὸ πλοῖον ἐκεῖνο δὲν ἐσχηματίσθη διὰ τὴν περίπτωσιν πολέμου μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι ἀκατάλληλον. Περαιτέρω ἡ ἔκθεσις λέγει ὅτι εἶναι ἀκατάλληλον ἀφ' ἧς στιγμῆς ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ πρόοδος τῶν μηχανῶν καὶ καταλήγει συνιστῶν τὴν μὴ ἀγορὰν βαρέως πλοίου, ἀλλὰ τὴν συγκέντρωσιν τῆς προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀντιτορπιλλικὰ, ἀεροπλάνα, ὑποβρύχια κ.λ.π. Ὅταν ἐξ ἄλλου λέγομεν ἐλαφρὸν στόλον δὲν ἐννοοῦμεν πρόχειρόν τινα λύσιν, ἀλλὰ τοιαύτην δεομένην καὶ μακροῦ χρόνου καὶ πολλοῦ χρήματος. Πάντως ἡ γνώμη τῶν Ναυτικῶν Συμβούλων τῆς Κυβερνήσεως ἦτο ὅτι ἂν ἔχωμεν χρήματα νὰ στρωθῶμεν πρὸς τὸ βαρὺ πλοῖον, ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ ἄλλας παρασκευάς. Ὅταν ὅμως ἐξετέθησαν οἱ πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ λόγοι καὶ προϋποθέσεις κατελήξαμεν ἐκ συμφώνου εἰς τὴν ἄλλην λύσιν, συμφώνως καὶ μὲ τὴν πρότασιν Οὐέπ.

Γ. Στράτος. Τὸ 1929 οὐδεὶς ἐπίστευεν ὅτι τὸ «Γιαβούζ» θὰ ἐπισκευάζετο.

Δ. Μπότσαρης. (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἐτέθη ὡς προϋπόθεσις ἡ ταχεῖα ἐπισκευὴ αὐτοῦ.

Γ. Στράτος. Τότε τινὲς ἦσαν τῆς γνώμης τοῦ Οὐέπ, διότι δὲν προέβλεπαν τὴν ἐπισκευὴν τοῦ «Γιαβούζ».

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Δὲν στηρίζεται ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν προϋπόθεσιν ἡ γνώμη του.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) Τὰς οἰκονομικὰς καὶ πολιτικὰς προϋποθέσεις δὲν γνωρίζουν οἱ ναυτικοί.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ τώρα ὅλοι οἱ ἔγκυροι ναυτικοὶ ἀπεδέχθησαν τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τὸ ἐτόνισα αὐτὸ διότι ἠλέχθησαν ὅτι ἤλλαξαν πεποιθήσεις, ἐνῷ ἁπλῶς προσανατολίσθησαν πρὸς τὴν πραγματικότητα Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Ρεδιάδη πρέπει νὰ διαφωτισθῇ ἡ Βουλὴ σχετικῶς πρὸς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα, διότι ἐλέχθη, καὶ ἐγράφη δυστυχῶς, ὅτι τὸ ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἄμαχον, ὅτι δὲν ὑπάρχουν παρὰ κραιπαλοῦντες βαθμοφόροι καὶ ὅτι κατασπαταλᾶται τὸ χρῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶναι ἐνδεχόμενον βεβαίως νὰ μὴ εἶναι τοιαύτη ἡ ἐνδιάθετος σκέψις τοῦ κ. βουλευτοῦ.

Π. Ρεδιάδης Αὐτὴ εἶναι.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τότε ἐπιβάλλεται διαφώτισις, διότι τίθεται πλέον ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ ἠθικὴ ὑπόστασις τοῦ Κράτους ἐν σχέσει μὲ τὰς ζητουμένας παρὰ τοῦ βαρύτατα φορολογουμένου λαοῦ θυσίας. Τὰ δημοσιεύματα τοῦ κ. Ρεδιάδη λέγουν τὰ ἑξῆς. (ἀναγινώσκει).

Π. Ρεδιάδης. Ὅταν θελήσητε νὰ στραφῆτε ἐντὸς ὡρισμένου τεχνικοῦ ἐπιπέδου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχίσωμεν ἐντὸς αὐτοῦ τὴν συζήτησιν μαζύ σας. Εἴσθε ἕνας ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν διαβάτης, ὁ ὁποῖος οὔτε τὴν προπόνησιν ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε τὴν ἀπαιτουμένην—καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἔχετε—διὰ νὰ κάμετε μίαν τοιαύτην,...

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι, ὄχι.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Κύριε Πρόεδρε, σᾶς παρακαλῶ θερμῶς ἀφίσατέ τον νὰ συνεχίσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνεχθῶμεν αὐτά, εἶναι ἕνα σπουδαιότατον σημεῖον ὥστε ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπέμβωμεν. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν σεῖς οἱ εἰδικοὶ νὰ ἔρχεσθε εἰς τὸ Κοινοβούλιον καὶ νὰ λέτε ὅτι δὲν ἠμπορεῖτε νὰ συζητῆτε μὲ ἡμᾶς, τοὺς μὴ εἰδικούς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ καταλύσωμεν τὸ πολίτευμα καὶ νὰ δώσωμεν τὴν ἐξουσίαν εἰς ὑμᾶς, τοὺς εἰδικούς. (Χειροκροτήματα).

Π. Ρεδιάδης. Θὰ εἰπω τὸ ἑξῆς, ὅτι ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶπον προχθὲς εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν μεταβάλωμεν εἰς πεδίον τεχνικῶν ἀντεγκλήσεων. Τὸ εἶπα καὶ μὲ διεκύψατε, διότι ἐπεφυλλάσσεσθε κατόπιν νὰ εἰσέλθετε σεῖς εἰς αὐτὸ τὸ πεδίον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὀνομάζετε σεῖς τεχνικὰ ζητήματα εἰς τὰς γενικάς των γραμμὰς δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες νὰ τὰ ἐννοήσουν. Ἔχω τὸ καθῆκον νὰ δηλώσω ὅτι μόνον πολιτικὸς ἀνὴρ δύναται νὰ λύσῃ τοιαῦτα ζητήματα. Ἡ καλλιτέρα ἀναγνώρισις εἶναι ἡ παροῦσα, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ τεχνικοὶ

εἶχον ἄλλας ἀντιλήψεις καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ πεισθοῦν διὰ νὰ προσαρμοσθοῦν πρὸς τὰς ἀντιλήψεις αὐτάς. Ἀλλ' ἐγὼ ἀφοῦ εἶπα αὐτὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ συνάδελφός μου νὰ τοῦ εἴπω ὅτι δὲν εἶναι συνατὸν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γράφει ὁ κ Ρεδιάδης. Ἡμεῖς ἐδῶ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν,ἐὰν αὐτὸ τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον σήμερον ἡ Κυβέρνησις ἀκολουθεῖ, εἶναι τίποτε ἢ ὄχι.

Π. Καρασεβδᾶς. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ εἴπω ὅτι σκοπὸς τῆς συζητήσεως εἶναι ἡ διαφώτισις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἔλεγα ὅτι ὁ συνάδελφός μου θὰ ἔπρεπε νὰ εἰπῇ ποία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ναυτικοῦ μας, ἀλλὰ δὲν πάει πάλιν νὰ τὰ λέγῃ αὐτὰ ἕνα ἕνα ἀπὸ τὸ βῆμα.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Δὲν ἠθέλησα ἐγὼ νὰ προκαλέσω ὅσα εἶπε προχθὲς καὶ ὅσα ἀμετροεπῆ εἶπε σήμερον ὁ κ. βουλευτής· ἠθέλησα νὰ τὸν κάμω νὰ σταματήσῃ τὸν χείμαρρον τῆς ἀπρεπείας ... (Φωναί, θόρυβος).

Οἱ κ. κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** καὶ **Δ. Ρεδιάδης** διαμαρτύρονται.

Δ. Μπότσαρης (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν).... ἂν θέλετε, τὴν διαστροφὴν τῆς ἀληθείας. Τὴν πληροφορῶ ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ μετὰ φιλοφροσύνης, ὅτι θὰ ἤμην εἰς θέσιν καὶ ὡς πολιτικὸς καὶ ὡς στρατιωτικὸς νὰ ἀναπτύξω τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἔκτασιν ἑνὸς προγράμματος. Εὐχαριστῶ ἐν τούτοις τὸν κ. βουλευτήν, διότι διὰ τοῦ ἀκράτου ὑβρεολογίου του μοῦ ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν νὰ εἴπω περὶ τοῦ ναυτικοῦ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ εἴπω. Προσθέτω ἐπίσης ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι σῶμα πολιτικόν, οἱ δὲ τεχνικοὶ χρειάζονται διὰ νὰ πλαισιώνουν τὴν ἀλήθειαν, ἄλλως δὲν θὰ εἴχομεν κοινοβουλευτισμόν. Παρὰ τοῦ κ. βουλευτοῦ ἐξετέθη μία τριὰς πραγμάτων ἀσυνδέτων. Ἐν πρώτοις κατέκρινε τὸν ἐλαφρὸν στόλον.

Π. Ρεδιάδης. Οὐδεὶς ὑπῆρξεν ὅσον ἐγὼ ὑπέρμαχος τοῦ ἐλαφροῦ στόλου.

Δ. Μπότσαος (Υπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἐλέχθη ὅτι οὐκέτι κυρὸς διὰ βαρὺ πλοῖον. Διὸν θάτερον ὅμως ἢ προτιμῶμεν τὰ βαρέα σκάφη ἢ τὸν ἐλαφρὸν στόλον μὲ ἀεροπλάνα. Ἐλέχθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατ' ἀνάγκην ἠσπάσθη τὸ πρόγραμμα ὅπερ ἠσπάσθη. Σᾶς λέγομεν καὶ πάλιν ὅτι δὲν εἶναι βραχυχρονιωτέρα ἡ παρασκευὴ δι' ἐλαφροῦ στόλου, διότι εἰμπορεῖ νὰ πάρωμεν τὴν «Σαλαμῖνα» εἰς 2 1)2 χρόνια. Οἱ ἔχοντες ἀντιθέτους ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ βεβαίως ἐρίζουν, ἀλλὰ ἡ πλειοψηφία τῶν ναυτικῶν μας ἀξιωματικῶν διαπνέεται ἀπὸ πνεῦμα στρατιωτικόν.

Ἐξεταζει ἀκολούθως τὴν πορείαν τῶν διὰ τὸ Π. Ν. δαπανῶν εἰς δραχμῶν ἀπὸ τοῦ 1907 ἕως τὸ 1929, ἔτι δὲ τὸ ποσοστὸν τῶν δαπανηθέντων διὰ τὸ Π. Ν. κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὁλικὰς δαπάνας τοῦ Κράτους. Προσέτι ἐξετάζει τὴν δαπάνην διὰ τὸ Π. Ν. κατὰ κεφαλὴν εἰς τιμαριθμικὰς δραχμάς. Οὕτω κατὰ τὸ 1907 ἔναντι ὁλικῶν δαπανῶν 132, 122, 998 ἐδαπανήθησαν διὰ τὸ Π. Ν. 7.747.176, ἤτοι δαπάνη ἀναλογοῦσα κατὰ κεφαλὴν εἰς τιμαριθμικὰς δραχμὰς 2.943.

Κατὰ τὸ 1908 ἔναντι ὁλικῶν δαπανῶν 133.700.731 ἐδαπανήθησαν διὰ τὸ Π. Ν. 7.400.521 ἤτοι δαπάνη κατὰ κεφαλὴν 2.825. Κατὰ τὸ 1914 ἔναντι ὁλικῶν δαπανῶν 482.340. 611 ἐδαπανήθησαν διὰ τὸ Π. Ν. 105.691.349, ἤτοι δαπάνη κατὰ κεφαλὴν 21.714. Σήμερον ἡ δαπάνη διὰ τὸ Π. Ν. ἀνέρχεται εἰς 555.919.680, ἤτοι κατὰ κεφαλὴν εἰς 4.613.

Κατὰ ταῦτα ἡ διὰ τὸ Π. Ν. δαπάνη ἀπὸ τὸ 1907 μέχρι τοῦ 1929 κυμαίνεται ἀπὸ 7 1)2 ἑκατομύρια μέχρι 555.919. 680 καὶ κατὰ κεφαλὴν ἀπὸ 2.943 εἰς 4.613. Ἐὰν ἠθέλομεν συγκρίνει τοὺς ναυτικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων Κρατῶν κατὰ τὸ 1928—29 εὑρίσκομεν ὅτι ἡ Ἀγγλία δαπανᾷ 21.400.000 δραχ. καὶ κατὰ κάτοικον 455. δραχ. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι 28.800.000 καὶ κατὰ κάτοικον 273 δραχ. Ἡ Ὁλλανδία 1280 ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 103. Ἡ Ἰαπωνία 10.500 ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 175. Ἡ Γαλλία .620 ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 137. Ἡ Ἰταλία 4900. ἑκατομ, καὶ κατὰ κάτοικον 125. Ἡ Ἑλλὰς 575. ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 96. Ἡ Νοτιοσλαυΐα 315 ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 25, καὶ ἡ Τουρκία 215 ἑκατομ. καὶ κατὰ κάτοικον 17. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ὑπεβλήθη ἀκόμη εἰς τὴν δαπάνην τὴν ὁποίαν θὰ ἀπαιτήσῃ ἡ συντήρησις τοῦ Γιαβούζ. Ἂν θέλετε ἤδη συγκριτικὸν πίνακα τῶν συνολικῶν δαπανῶν στρατοῦ καὶ στόλου διαφόρων Κρατῶν κατὰ κάτοικον οὗτος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀγγλία	δαπάνη	κατὰ	κάτοικον	δραχ	912
Γαλλία	»	»	»	»	714
Χιλὴ	»	»	»	»	522
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	»	»	»	»	459
Σουηδία	»	»	»	»	450
Δανιμαρκία	»	»	»	»	342
Ἑλλὰς	»	»	»	»	332
Ἑλβετία	»	»	»	»	310
Ὁλλανδία	»	»	»	»	303
Νοτιοσλαυΐα	»	»	»	»	267
Ρουμανία	»	»	»	»	210
Πολωνία	»	«	»	»	222
Τουρκία	»	»	»	»	171

Ἐκ τῶν συγκριτικῶν τούτων πινάκων διαφαίνεται ὅτι ὁ Γιουγκοσλαυὸς πληρώνει διὰ τὰ δημόσια ἔξοδα ὀλιγώτερον τοῦ Ἕλληνος κατὰ 7.87 ο)ο. Ὁμοίως ὁ Τοῦρκος πληρώνει ὀλιγώτερα κατὰ 31.76 ο)ο. Ὁ Γιουγκοσλαυὸς πληρώνει διὰ στρατὸν καὶ ναυτικὸν 70.7 ο)ο. περισσότερον τοῦ Ἕλληνος, ὁ δὲ Τοῦρκος, ὁμοίως, 30.04 ο)ο. Οὐχ' ἧττον, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης τῶν χωρῶν, ὁ μὲν Γιουκοσλαυὸς πληρώνει ὀλιγώτερον τοῦ Ἕλληνος κατὰ 12ο)ο ὁ δὲ Τοῦρκος ὁμοίως κατὰ 30 ο)ο. Συνεπῶς ἐὰν ἕκαστος Ἕλλην πλωρώνῃ διὰ τὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικὸν μίαν δραχμήν, ὁ Γιουκοσλαυὸς πληρώνει 88 λεπτὰ καὶ ὁ Τοῦρκος 60 λεπτά. Ἀλλὰ κατὰ τὴν προχθεσινὴν συζήτησιν ἀνεφέρθησαν καὶ ἀριθμοὶ ἐν σχέσει μὲ τὰς ἐνδεχομένας ἐπισκευάς. Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχω νὰ ἀναφέρω, ὅτι δι' ἐπισκευὰς τῶν πλοίων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐδαπανήθησαν ἐν συνόλῳ λίραι 557.872, δι' ἐπισκευὰς καὶ διασκευὰς πλοίων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐδαπανήθησαν ἐν συνόλῳ λίραι 845.057. Διὰ τὴν ναυπήγησιν πλοίων ἐδαπανήθησαν ἐν ὅλῳ λίραι 1.275.985. καὶ διὰ τὴν ναυπήγησιν βοηθητικῶν πλοίων ἐδαπανήθησαν 150.040 λίραι. Ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐδαπανήθησαν λίραι 2.829.844. δαπάνη εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνονται ὅλαι αἱ γενόμεναι ναυπηγήσεις κλπ.. δαπάναι δυνάμει τῶν ὁποίων διετηρήθη ὁ στόλος Καὶ διατελοῦμεν ἐν ἀναμονῇ τῆς δημιουργίας τῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν τὸν καταρτισμὸν τοῦ ναυτικοῦ μας προγράμματος. Ἐν τῷ μεταξὺ προέβημεν εἰς τὴν παραγγελίαν δύο νέων ἀντιτορπιλλικῶν ἐκτοπίσματος 1400 τόννων, ταχύτητος 40 μιλλίων, μὲ ὁπλισμὸν τελευταίου συστήματος καὶ ἀποτελούντων τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς συγχρόνου ναυπηγικῆς ἐπιστήμης. Ἐπίσης προέβημεν εἰς τὴν παραγγελίαν μικροῦ ἀριθμοῦ τορπιλλοβόλων ζιγκακάτων μεγίστης ταχύτητος Ἡ Κυβέρνησις προέβη ἐπίσης εἰς τὴν παραγγελίαν ἀντιαεροπορικῶν πολυβόλων, ὡς ἐπίσης πολυβόλων χρησίμων διὰ τὰ ἐλαφρὰ πλοῖα καὶ τὰ ὑποβρύχια. Ἐλαβε μέριμναν διὰ τὴν ἀνασωλήνωσιν τῶν πυροβόλων τῶν παλαιῶν ἀντιτορπιλλικῶν, ἐγένετο δὲ προμήθεια πυρομαχικῶν, καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν στιγμὴν τῆς παραγγελίας τῶν πυρομαχικῶν τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὰ δύο νέα ἀντιτορπιλλικά. Ἐγένετο ἐπίσης παραγγελία μεγάλου ἀριθμοῦ τορπιλλῶν νεωτάτου τύπου. Τὰ πειράματα ἐκσφενδονίσεως τορπιλλῶν ἀπὸ ἀεροπλάνων ἐπερατώθησαν ἐπιτυχῶς, γίνονται δὲ αἱ κατάλληλοι μεταποραὶ εἰς τὰς τορπίλλας ὅπως χρησιμοποιηθῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐγένετο ἡ τοποθέτησις ἠλεκτροπαραγωγῶν ζευγῶν εἰς τὸ «Κιλκίς», τὴν «Ἄθω» καὶ τὸν «Ἥφαιστον», ἐπιτευχθείσης οὕτω οἰκονομίας καυσίμων περίπου κατὰ 1)10. Ἐπερατώθη ἡ ἐγκατάστασις τῶν ἐργαλείων τῶν συνεργείων τοῦ

ναυστάθμου καὶ τῶν ὑποβρυχίων. Ἐγένετο ριζικὴ ἐπισκευὴ 4 τορπιλλοβόλων, 2 ἀντιτορπιλλικῶν καὶ 2 βοηθητικῶν. Συνεπληρώθη ὑπὸ συμφερωτάτους ὅρους ἐπαρκὴς προμήθεια καυσίμων ὑλῶν διὰ διεθνοῦς διαγωνισμοῦ, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε σοβαρωτάτη οἰκονομία. Ἐγένετο ἡ μελέτη πρὸς διαρρύθμισιν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Πόρου, τῶν Σχολῶν καὶ ἐν γένει τῶν οἰκημάτων ἐκπαιδεύσεως. Κατεστρώθη ὡρισμένον σχέδιον Ναυστάθμου καὶ ἐγένετο ἔναρξις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Αἱ ἀποθῆκαι τοῦ Ναυστάθμου εἶναι πλήρεις ὁλικοῦ προσκομισθέντος ἐπὶ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Φιλελευθέρων τὸ Ναυτικὸν ἠσχολήθη ὁμοίως καὶ μὲ τοὺς ἐπιστημονικοὺς κλάδους. Σημαντικαὶ ὑδρογραφικαὶ ἐργασίαι ἐπετελέσθησαν καὶ ὑποτυπώσεις κόλπων καὶ λιμένων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ νομοθετικὸν μέρος ἐπεκράτησε πνεῦμα τακτοποιήσεως καὶ περισυλλογῆς. Ἡ Κυβέρνησις παρέλαβε τὸ Ναυτικὸν διατελοῦν ὑπὸ τὸ κράτος παλαιῶν νόμων οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν ἐγγύησιν παρεῖχον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ διὰ τὴν ἐν γένει κατάστασίν των. Ἐκληρονομήσαμεν μίαν περίεργον κατάστασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀξιωματικοὶ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν ξηρὰν ἐφαίνοντο ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν θάλασσαν. Ἕνεκα τῆς καταστάσεως ταύτης ὑπέβαλον συγκρότημα νομοσχεδίου τὸ ὁποῖον εὗρον μὲν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ κατέστησα ὅμως ἀσυγκρίτως αὐστηρότερον. Ἐψηφίσθη νόμος περὶ ἱεραρχίας, περὶ ναυτικῆς στρατολογίας, περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν, περὶ ἐθελουσίας ἐξόδου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε περιορισμὸς τῶν στελεχῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ περὶ ὀργανώσεως τῆς Ναυτικῆς ἀεροπορίας καὶ τῶν ὑποβρυχίων, διὰ τοῦ ὁποίου τακτοποιοῦνται ὁριστικῶς τὸ προσωπικὸν καὶ ἡ ὑπηρεσία, διὰ τὴν καλλιτέραν δυνατὴν λειτουργίαν καὶ ἀνάπτυξιν. Καθιερώθησαν ὁριστικώτερον τὰ τῶν πτυχίων ἐκπαιδεύσεως, ἐρυθμίσθησαν δὲ ἐπὶ βάσεων ὀρθοτέρων τὰ τῆς προσελεύσεως καὶ κατατάξεως τοῦ ναυτικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐγένοντο αἱ ἀναγκαῖαι συνθῆκαι. Κατεβλήθη προσοχὴ ἰδιαιτέρα περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν διοικήσεων, πλήρης δὲ ἁρμονία ἐπικρατεῖ πλέον εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν ἀνωτέρων. Ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μηχανικῶν, οἰκονομικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν διὰ πρώτην φορὰν καὶ περιωρίσθη ἡ γραφειοκρατία εἰς τρόπον ὥστε οἱ γραφεῖς περιωρίσθησαν κατὰ 50 ο/ο.

Πνεῦμα πραγματικῆς φειδοῦς ἔπνευσε πανταχοῦ, ἡ ναυτικὴ ἀεροπλοΐα ἐνισχύθη διὰ κατασκευῆς 12 ἀεροπλάνων καὶ 6 μεγάλων βομβαρδιστικῶν ἀρίστης κατασκευῆς. Ἐπρομηθεύθημεν ἀνταλλακτικὰ εἴδη, ἀλεξίπτωτα, ἐξαρτήματα, ὑλικὸν ἀσυρμάτου, συνεπληρώθησαν τὰ ἀπαιτούμενα ὑπόστεγα, παρηγγέλθησαν ἀντιαεροπορικὰ πυροβόλα, κατὰ δὲ τὰς ναυτικὰς ἀσκήσεις ἀπεδείχθη πλήρως ἡ ἀρίστη ὀργάνωσις τῆς ναυτικῆς ἀεροπορίας. Διὰ διατάγματος ἐκανονίσθησαν τὰ τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς, τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τῆς ψυχαγωγίας ἐν τῷ Π. Ν. Θὰ ἐρωτήσετε ἤδη, εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν καὶ μειονεκτήματα; Βεβαίως, παρὰ τὴν γενομένην διοργάνωσιν, χωλαίνει ἡ ὀργάνωσις τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι προνοοῦσι διὰ τὰς μελέτας, τὰ σχέδια, τὰς προδιαγραφάς, τὴν προμήθειαν καὶ παραλαβήν κλπ. Δὲν θὰ κουράσω τὴν Βουλὴν περισσότερον. Τονίζω ὅτι πλήρης κομματικὴ ἀμεροληψία ἀπόλυτος καὶ ἐν παντὶ ἐπικρατεῖ. Παρατηρεῖ ἀκολούθως ὅτ εἶναι ἐνδεχομένη περίπτωσις συμβιβασμοῦ διὰ τὴν παραλαβὴν τῆς Σαλαμῖνος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ γίνουν μόνον προτάσεις ἁπλῶν βελτιώσεων.

Εὐχόμεθα ὅπως αἱ μετὰ τῶν γειτόνων συζητήσεις λάβωσι συγκεκριμένην μορφήν, ὅπως τὰ μεσογειακὰ σύμφωνα θεσπισθοῦν καὶ ὅπως τὸ ζήτημα τῆς Σαλαμῖνος ρυθμισθῇ συμφερόντως. Οἱ τρεῖς οὗτοι παράγοντες ἀποτελοῦσι στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις, ἐφορεύουσα ἐπὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρηνικῆς ἀναπτύξεως τοῦ λαοῦ, λαμβάνει ὑπ' ὄψει, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν καὶ τὰς ἀμυντικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, κατὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ναυτικοῦ της προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ θὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Γ. Καρανέρης. Πρόκειται νὰ φέρετε ναυτικὸν πρόγραμμα εἰς τὴν Βουλήν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν μελετῶν της ἡ Κυβέρνησις θὰ προσκομίσῃ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τρέφομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου, τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς τηρεῖ μετριόφρονας ἀλλὰ πιστοὺς παρασταίτας τοῦ ἔργου τῆς Κ.Τ.Ε., ὁ λαὸς δύναται ἀπερίσπαστος νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἔργον τῆς εἰρηνικῆς του ἀναπτύξεως καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς καλλιτέρας αὔριον διὰ τὴν νέαν γενεάν.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης**, λέγει ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς προχθεσινὰς δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἀφοῦ ἐξάρῃ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν περιεχόμενον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἄξιον τῆς προσωπικότητος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ, λέγει, τὸ τεχνικὸν μέρος τῶν δηλώσεων τούτων ἔχω ἀντιρρήσεις βασικάς. Εἶναι, νομίζω, πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν διακηρύσσεται ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ κανεὶς τὴν κυριαρχίαν τῆς Θαλάσσης. Ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης δὲν εἶναι ἓν ἐφεύρημα, οὔτε ἐκ παραδόσεως ἔχει εὑρεθῇ ὁ ὅρος αὐτός, οὔτε εἶναι συνέπεια μιᾶς θεωρητικῆς ἀρχῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται ἡ κυριαρχία τῆς Θαλάσσης. Εἶπον ὅτι ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται ἀπὸ τὸν ἔχοντα ἐπιθετικοὺς σκοποὺς, ἀπὸ τὸν προτιθέμενον νὰ διεξαγάγῃ ἐπιθετικὸν πόλεμον. Ὅταν φύγετε ἀπὸ τὴν ἐπιθετικὴν πόλεμον δὲν σᾶς χρειάζεται ἡ ὑπεροπλία, καὶ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι ἡ Ἀγγλία μὴ πιστεύουσα ὅτι ἡ Ἀμερικὴ θὰ τῆς ἐπετεθῇ ἐδήλωσε ὅτι δὲν ἔ ει σκοπὸν νὰ κάμῃ πόλεμον μετ' αὐτῆς καὶ ἑπομένως δὲν ἐννοεῖ νὰ μπῇ εἰς ναυτικὸν ἀνταγωνισμὸν ἀρκεῖται ἐναντι τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν ἰσοπολίαν, εἰς τὴν παριτέ. Αὐτὸ ἐδήλωσα καὶ ἐγὼ διὰ τὴν πολιτικήν μου ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Δὲν ἔχω ἀνάγκην τῆς ὑπεροπλίας διότι δὲν ἔχω σκοποὺς ἐπιθετικούς. Εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ ἡ Τουρκία δὲν ἔχει σκοποὺς ἐπιθετικοὺς κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει πλανῶμαι καὶ ἀπατῶμαι, ἡ ἐξασφάλισις τῶν συγκοινωνιῶν μας καὶ τῶν μεταφορῶν μας δύναται νὰ γίνῃ καλλιτέρα μὲ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἀκολουθεῖ, παρὰ μὲ τὸ ἄλλο. Αὐτὸ εἶπον. Δὲν εἶπον ὅτι δὲν χρειάζεται ἡ ὑπεροπλία δι' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔχει σκοποὺς ἐπιθετικούς.

Π. Ρεδιάδης. Ἄλλο ἡ ὑπεροπλία καὶ ἄλλο ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης. Ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης εἶναι διαφορετικὸν πρᾶγμα. Ἠμποροῦς νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃς χωρὶς νὰ ἔχῃς τὴν ὑπεροπλίαν. Ἡμεῖς εἰς τὰ 1912 δὲν εἴχομεν ὑπεροπλίαν, ἀλλ' ἐξησφαλίσαμεν τὴν κυριαρχίαν. Ἡ κυριαρχία εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος καὶ ὁ εὐθηνότερος τρόπος διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ κανεὶς τὴν εὐκολίαν τῶν μεταφορῶν καὶ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῶν παραλίων του.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός.) Σωστά, ἀλλὰ πάλιν ὁ εἰδικὸς ἀπατᾶται. Εἰς τὰ 1912 ἀπεκτήσαμεν τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, πολύτιμον στοιχεῖον δι' ἡμᾶς, διότι ἐπήγαμεν ἐμπρὸς εἰς τὰ Δαρδανέλλια. Ἀπεκλείσαμεν τὸν Τουρκικὸν στόλον, δὲν τοῦ ἐπετρέψαμεν νὰ ἐξέλθῃ. Ὅταν ἐξῆλθε, τὸν κατεναυμαχήσαμεν. Ἀλλὰ σήμερον λησμονεῖ ὁ εἰδικός, ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κέας, ὁ ὁποῖος ἦτο συναγωνάτης μου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν καὶ ἔχω πάντα λόγον νὰ ἐκτιμῶ τὴν δρᾶσιν του, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν μὲ κανένα τρόπον νὰ ἐγκλείσωμεν τὸν Τουρκικὸν Στόλον, καὶ ἂν ἀκόμη πάρωμεν τὴν Σαλαμῖνα, ἐντὸς τῶν Δαρδανελλίων, διότι ὁ ὑποβρύχιος πόλεμος ἀπαγορεύει σήμερον τὴν ἀπὸ τοῦ ἐμφανοῦς ἐξάσκησιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ἀποκλείσετε τὰ Δαρδανέλλια καὶ μὲ ἰσχυρότερον ἀκόμη στόλον. Καὶ ἐφόσον δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ἀποκλείσητε τὰ Δαρδανέλλια, κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε.

Π. Ρεδιάδης. Ἂν ὑπάρχῃ σήμερον κάποια δυσχέρεια ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέσα τῆς ἀνιχνεύσεως, τὴν δυσχέρειαν ταύτην τὴν ἀναπληρώνει τὸ ἀεροπλάνον, τὸ ὁποῖον ἔχει καθῆκον νὰ εὕρῃ τὸν ἐχθρὸν, ἂν μπορέσῃ καὶ μέσα στὸν λιμένα.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Καλά, ἀλλὰ πῶς θὰ ἔχετε τὴν κυριαρχίαν τῆς Θαλάσσης. Ὑποθέσατε ὅτι σᾶς δίδω τὴν Σαλαμῖνα καὶ ὅτι σᾶς δίδω καὶ τὸν ὑπάρχοντα ἐλαφρὸν στόλον, ἔχετε δὲ ἀπέναντί σας τὴν Τουρκίαν μὲ τὸ Γιαούζ καὶ μὲ στόλον ἐλαφρὸν καὶ μὲ ἀεροπορίαν πολὺ ἰσχυροτέραν ἀπὸ τὴν ἰδικήν σας. Διότι ἡ Τουρκία, ὡς εἶπον προχθές, ἠμπορεῖ νὰ ἐξοδεύσῃ 2 1/2 ἑκατομ. λίρες διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἐλαφρὸν στόλον της καὶ τὴν ἀεροπορίαν της, ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ τὰ ἐξοδεύσωμεν ἡμεῖς, διότι δὲν θέλομεν νὰ φθάσωμεν εἰς οἰκονομικὴν ἐξασθένησιν, ἐφόσον θὰ ἔχωμεν ἐξαντληθῇ ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τῆς Σαλαμῖνος. Λοιπόν, σᾶς ἐρωτῶ. Πῶς ἠμπορεῖ νὰ ἔχετε τὴν κυριαρχίαν τῆς Θαλάσσης; Ἐγώ, ὅταν ἐδήλωσα ὅτι δὲν θέλω τὴν κυριαρχίαν τῆς Θαλάσσης, ἦτο διὰ νὰ ἐξηγήσω ὅτι ἡ πολιτική μου δὲν εἶναι τοιαύτη. Ἀλλὰ δὲν εἶπα ὅτι ἡ κυριαρχία τῆς Θαλάσσης δὲν εἶναι χρήσιμον πρᾶγμα, ἰσχυρίζομαι ὅμως ὅτι εἶναι πολυτελέστατον πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ προσφέρωμεν τὰς θυσίας αὐτὰς τὰς μεγάλας, τὰς ὁποίας ἄλλως τε δὲν εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ προσφέρωμεν εὐκόλως. Σᾶς εἶπον καὶ προχθὲς καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον μετὰ μεγαλυτέρου κύρους, καθότι ἔχω ὑπ' ὄψει μου καὶ τὴν ἔγκυρον γνώμην τοῦ ἐπιτελάρχου, ὅτι αἱ μεταφοραὶ καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ—γενόμεναι διὰ ξηρᾶς καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ γίνουν ἀπὸ τὴν Τουρκίαν παρὰ διὰ τῆς ξηρᾶς — μᾶς δίδουν πάντοτε ὑπεροχήν. Τὸ πρῶτον δεκαήμερον ἔχομεν ὑπεροχὴν τὸ δεύτερον ἐπίσης καὶ τὸ τρίτον τὸ 1)4 περισσότερον. Δὲν χρησιμεύει λοιπὸν κἂν ἡ κυριαρχία διὰ τὰς στρατιωτικὰς μεταφορὰς ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι δὲν εἶναι χρήσιμος ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης, εἶπον ὅτι εἰς ἡμᾶς σήμερον δὲν εἶναι ἀναγκαία καὶ ἀπαιτεῖ δαπάνας κολοσσιαίας, διότι πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ ἀεροπλοΐαν καὶ γενικῶς τὴν ὑπεροπλίαν. Πρέπει, ἂν ἐξοδεύσῃ 2 ἑκατομμύρια ἡ Τουρκία διὰ τὸν στόλον της, ἡμεῖς νὰ ἐξοδεύσωμεν 4 ἑκατομμύρια διὰ τὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν καὶ 3.800 διὰ τὴν Σαλαμῖνα, τὸ ὅλον 7.800 ἑκατομμύρια λιρῶν. Λοιπὸν δὲν τὰ ἔχομεν νὰ τὰ ἐξοδεύσωμεν, καὶ προσθέτω ὅτι δὲν εἶναι καὶ χρήσιμα νὰ τὰ ἔχωμεν, διότι ἀκούομεθα νὰ ἐλθωμεν εἰς ἰσοδυναμίαν μὲ τὴν Τουρκίαν, ἂν καὶ ἐγὼ θεωρῶ τὸν ἐλαφρὸν στόλον ἀρκετὸν, ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ μας δὲν εἶναι πολιτικὴ ἐπιθετική κατ' οὐδένος, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον κατὰ τῆς Τουρκίας.

Π. Ρεδιάδης. Ἐγὼ εἶπον, Κύριε Πρόεδρε, ὅτι εἶναι πλέον καθιερωμένη καὶ δὲν εἶναι ἰδιοτροπία κανενὸς τὸ νὰ ἐπιζητῇ τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης. Τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης τὴν εὗρεν ἡ θεωρία καὶ τὴν ἐπεκύρωσεν ἡ πεῖρα ἡ Ἑλληνικὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, καὶ ἡ παγκόσμιος πεῖρα ἔχει καθιερώσει, ὅτι ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης εἶναι ἡ καλλιτέρα ἐκδήλωσις καὶ ἡ εὐθυτωτέρα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ κανεὶς τὴν ὑπεροχήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γαλλία μὲ τὰς ναυτικάς των πολιτικὰς ἐπιδιώκουν τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἔκαμαν οὔτε ἕνα βαρὺ σκάφος μάχης μετὰ τὸν πόλεμον;

Π. Ρεδιάδης. Αὐτὸ εἶναι ἄλλο θέμα κ. Πρόεδρε, ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἐξασφαλίζει κανεὶς τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι μὲ τὰ μέσα αὐτὰ ἡ Ἰταλία προσπαθεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης;

Π. Ρεδιάδης. Στηρίζεται εἰς βαρέα σκάφη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Στηρίζεται, μὰ δὲν ἔκαμεν οὔτε ἕνα πλοῖον μετὰ τὸν πόλεμον, οὔτε ἡ Γαλλία δὲν ἔκαμε κανένα, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἔκαμε ἡ Ἀγγλία.

Π. Ρεδιάδης. Ἡ Γαλλία εἶχε βαρέα σκάφη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Γαλλία ἀκριβῶς τοὺς προέλαβε τοὺς Ἄγγλους καὶ εἶπε νὰ θεωρήσουν ὅτι μεταξὺ των δὲν ὑπάρχει ζήτημα. Καὶ τοὺς λέγει, διατί κάμνετε τὰ πολεμικά; Ἀπήντησαν δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχει φόβος πολέμου μεταξύ μας. Ἀλλὰ ἡμεῖς θέλομεν νὰ εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ ὑποστηρίζωμεν τὰ παράλιά μας. Διατί λοιπὸν φρονεῖτε ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν κυριαρχίαν; Παρακαλῶ, ἡ Ὁλλανδία ἐπιδιώκει τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης;

Π. Ρεδιάδης. Ἡ Ὁλλανδία δὲν ἔχει ἐχθρόν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ κατασκευάσῃ βαρέα σκάφη, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς λιμένας της. Τὸν στόλον τὸν διατηρεῖ διὰ τὰς παραδόσεις της, καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην καὶ βαρέων πλοίων, διότι πρέπει νὰ τηρήσωμεν τὴν ναυτικὴν παράδοσιν τοῦ τόπου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δημιουργίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν εἴχομεν ὑπεροπλίαν, παρὰ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Τρικούπη. Ἡ μόνη περίστασις κατὰ τὴν ὁποίαν εἴχομεν τὴν ὑπεροχὴν ἡ ὁποία μᾶς ἐξησφάλισε τὴν κυριαρχίαν, ἦτο τότε καὶ τώρα εἰς τὸν τελευταῖον πόλεμον, τὸν Βαλκανικόν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἠμποροῦσε νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι ἡ ὑπεροχὴ διαχείρισις τοῦ ζητήματος ἀπὸ τὸν Κουντουριώτην μᾶς ἔδωκε τὴν δύναμιν νὰ νικήσωμεν. Δὲν εἴχομεν ποτὲ τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν δύναται κανεὶς νὰ στηριχθῇ μόνον εἰς τὰ ἐλαφρὰ σκάφη. Θὰ εἴπω ἀκόμη, ἐξακολουθεῖ, ὅτι αἱ δυσχέρειαι τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀντιτορπιλλικῶν εἶναι τόσον μεγάλαι, ὥστε πέρυσι παρ' ὀλίγον νὰ ματαιωθοῦν τὰ γυμνάσια αὐτῶν. Διὰ νὰ δυνηθῇ τις νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν εἶναι ἐπιβεβλημένον τὸ βαρὺ σκάφος. Ὑπάρχει δὲ καὶ νέον ὅπλον, εἰς τὸ ὁποῖον δίδω σπουδαιοτάτην σημασί ν, τὸ ἀεροπλάνον τὸ ὁποῖον θὰ δύναται νὰ ἀνιχνεύσῃ τὸν ἐχθρόν. Συνεχίζων λέγει, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἐγένετο σπατάλη, διότι ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐντεῦθεν ἐδαπανήθη ἀπὸ τὸν ἔκτακτον προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τὸ ποσὸν τῶν 2.500.000 λιρῶν μέχρι τοῦ 1926. Ἔκτοτε ἐδαπανήθησαν καὶ ἄλλαι 600.000 λίρες διὰ προμήθειαν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ διὰ παραγγελίαν τῶν ὑποβρυχίων, τὴν ὁποίαν παραγγελίαν θεωρῶ ἐντελῶς ἄχρηστον, διότι τὰ ὑποβρύχια παρηγγέλθησαν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐκπληροῦν τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἔγειναν. Αἱ δαπάναι δὲ αὐταὶ δὲν ἦσαν καθόλου ἀπαραίτητοι, διότι τότε δὲν ὑπῆρχε Τουρκικὸς στόλος, ὅταν δὲ ἦρχισε νὰ ἀνδροῦται οὗτος, δὲν εἴχομεν πεντάρα νὰ κάμωμεν τίποτε, ἐνῶ θὰ ἠδυνάμεθα μὲ τὰ χρήματα ταῦτα νὰ ἔχωμεν σήμερον ἕνα σκάφος καὶ νὰ σκεπτώμεθα διὰ τὸ δεύτερον. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπαντῶν εἰς τὸν κ. Στράτον, εἰσῆλθεν εἰς πολεμικὰς περιπτώσεις, ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ μόνον μέσον διὰ νὰ ἀντιπαραταχθῶμεν εἰς τὸν ἐχθρὸν εἶναι τὸ βαρὺ σκάφος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ παραιτηθῇ τις τῆς κυριαρχίας τῆς Θαλάσσης. Ἔχω τὴν πεποίησιν ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ διεκδικήσῃ αὐτὴν μὲ τὸ ἀεροπλάνον, διότι ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλον τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν. Πρὸ 20 περίπου ἐτῶν εἶχα γράψει εἰς Γαλλικὸν περιοδικὸν ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξα, ὅτι ἀποτελεῖ μωρίαν νὰ θέλῃ νὰ στηρίξῃ τις τὴν κυριαρχίαν του ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐπὶ ἑνὸς μόνον σκάφους. Ἐὰν τις θέσῃ ὡς ἀρχήν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, τότε δὲν δύναται νὰ εἶναι αὕτη ἐξησφαλισμένη δι' ἑνὸς μόνου σκάφους.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός). Λέγει ὅτι ὁ Καστὲξ ἀναγράφει, ὅτι μετὰ τὴν ἀεροπορίαν θὰ ἦτο μωρία νὰ βασισθῇ τις ἐπὶ ἑνὸς σκάφους.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** συνεχίζων λέγει, ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῇ συγχρόνως ἐὰν ἡ Ἑλλὰς εἶναι εἰς θέσιν νὰ κάμῃ πόλεμον,

ἔχουσα ἐν μόνον σκάφος. Διότι φρονῶ, ὅτι ἡ Τουρκία δύναται νὰ διεξαγάγῃ πόλεμον καὶ μὲ ἓν μόνον σκάφος, ὁ δημέριον ὅτι θὰ δύνατο νὰ τὸν ἐξακολουθήσῃ καὶ ἂν ἀκόμη ἀπωλέσῃ τὸ σκάφος τοῦτο. Ἐὰν συνεπῶς εἶχεν ἀπὸ τότε ἡ Ἑλλὰς τὸ σκάφος αὐτό, τώρα θὰ ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ καὶ περὶ δευτέρου τοιούτου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν μοῦ βρῆτε καλὲν ἀπὸ τὰ πλούσια ξθνη καὶ τὸ πείσετε νὰ μᾶς δώσῃ τὰ χρήματα διὰ νὰ κάμωμεν τὰ σκάφη ταῦτα, καὶ συγχρόνως νὰ μᾶς δώσῃ τὰ χρήματα διὰ νὰ συντηρήσωμεν αὐτά, τότε θὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προτείνω τὴν ἀποδοχὴν τῆς δωρεᾶς ταύτης.

Ὁ κ. ***Π. Ρεδιάδης*** συνεχίζων λέγει, ὅτι θὰ ἔπρεπε σήμερον ἡ Ἑλλὰς νὰ ἔχῃ ἕνα βαρὺ σκάφος καὶ ἀεροπορικὸν στόλον. Ἡ λύσις τὴν ὁποίαν εἶπε προχθὲς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι θὰ σκεφθῇ διὰ τὴν Σαλαμῖνα εἶναι ἡ καλλιτέρα λύσις, ἀλλὰ ἤθελα νὰ ἔχῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψει της νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἀεροπορικὸν στόλον, διότι εἰς αὐτόν, ἐὰν παρουσασθῇ ἀνάγκη θὰ κρεμασθῇ ἡ τιμὴ τῶν ὅπλων.

Π. Τσαλδάρης. Παρακαλῶ κ. Ρεδιάδη νὰ μοῦ ἐξηγήσετε τὸ ἄρθρον τὸ ὁποῖον ἐγράψατε, εἰς τὸ ὁποῖον λέγετε ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ βαρὺς στόλος καὶ δέχεσθε προσωρινῶς τὸν ἑλαφρόν. Ἀλλὰ παραλλήλως νὰ φροντίσωμεν καὶ περὶ τοῦ βαρέως στόλου.

Ὁ κ. ***Π. Ρεδιάδης*** ἐπεξηγῶν τὰ τοῦ ἄρθρου του λέγει ὅτι χρειάζεται ἕνα βαρὺ σκάφος καὶ συγχρόνως ἰσχυρὸς ἀεροπορικὸς στόλος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ὁ κ. Ρεδιάδης εἶπε συγχρόνως, ὅτι, ἐὰν τεθῇ ζήτημα μεταξὺ τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου καὶ ἑνὸς σκάφους, προτιμᾷ τὸν ἀεροπορικὸν στόλον.

Ὁ κ. ***Γ. Στράτος*** λέγει, ὅτι ἀπὸ μακροῦ ἤρχισεν ἡ συζήτησις αὕτη καὶ βεβαίως ἡ Βουλὴ ἤρχισε νὰ κουράζεται. Δὲν ἤθελον νὰ ἀνέλθω ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκ δευτέρου, ἀλλὰ ὑποχρεοῦμαι νὰ πράξω τοῦτο διότι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀγόρευσίν του κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἔθιξε μερικὰ ζητήματα χρήζοντα ἀπαντήσεως. Ἀλλὰ θὰ ἀπαντήσω πρῶτον εἰς τὸν ἐκ Λοκρίδος συνάδελφον, ὅστις εἶπεν ὅτι ἐγὼ ἐλησμόνησα τὰς καταστροφὰς τὰς ὁποίας ἐπέφερε κατὰ τὸν πόλεμον τὸ ὑποβρύχιον. Ἐγὼ ἐμνήσθην τῶν καταστροφῶν αὐτῶν, εἶπον ὅμως ὅτι τὸ ὑποβρύχιον δὲν εἶναι ὅπλον γραμμῆς, καὶ συνεπῶς δὲν δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ ὡς κυρίου ὅπλου.

Γ. Βασιλειάδης. Τὸ ὑποβρύχιον ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἦτο τότε νέον ὅπλον καὶ δὲν γνωρίζομεν ποία θὰ εἶναι ἐξέλιξις τοῦ ὅπλου τούτου. Σᾶς πληροφορῶ ὅμως ὅτι κατὰ τὴν συνδιάσκεψιν τοῦ Λονδίνου ὁ πρῶτος λόρδος τοῦ Ναυαρχείου εἶπεν ὅτι τὸ ὑποβρύχιον εἶναι ὅπλον ἐπιθετικόν.

Γ. Στράτος. Δὲν θέλω νὰ μειώσω τὴν ἀξίαν τοῦ ὑποβρυχίου, ἀλλὰ λέγω ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν εἰς αὐτὸ ὡς εἰς κύριον ὅπλον.

Γ. Βασιλειαδης. Δὲν διαφωνοῦμεν ὁριστικῶς.

Γ. Στράτος. Ὁ ναύαρχος Πέρσιλ Σκὸτ εἰσηγήθη τὴν ναυπήγησιν τοῦ ὑποβρυχίου. Συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν ἠρνήθη ὅτι καὶ τὰ ἀντιτορπιλλικὰ εἶναι χρησιμώτατα εἰς ἕνα στόλον, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βασισθῇ τις οὔτε εἰς αὐτὰ ὡς εἰς κύριον ὅπλον. Εἶπον συγχρόνως ὅτι εἶναι δυσκολώτατον νὰ τηρηθῇ ἡ ἐπαφὴ πρὸς τὸν ἐχθρικὸν στόλον ἐν καιρῷ νυκτός. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1912, ὅτε εἴχομεν ἀπόλυτον τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου, τὸ «Χαμιδιὲ» διέσπασεν ἐν νυκτὶ τὸν ἀποκλεισμὸν καὶ ἐξῆλθε τῶν στενῶν. Καὶ ὅταν ὁ στόλος ἐξῆλθε κατὰ τὴν νύκτα τῆς 7ης Ἰανουαρίου, ὀλίγου δεῖν ὁ «Κερκυνὸς» νὰ ἐτορπίλλιζε τὸν «Ἀβέρωφ», ἀπὸ ἀποστάσεως 500 μέτρων.

Γ. Βασιλειάδης Ἦτο ζήτημα κακῆς συνεννοήσεως, δὲν ἀποδίδω εἰς τοῦτο ἰδιαιτέραν σημασίαν.

Γ. Στράτος. Δὲν πρόκειται νὰ κακίσω κανενὸς τὴν δρᾶσιν, ἀλλὰ λέγω ὅτι ἐν καιρῷ νυκτὸς εἶναι δυνατὸν νὰ χάσουν τὰ πλοῖα καὶ μεταξὺ των τὴν ἐπαφὴν ὄχι μόνον τὴν ἐκαφὴν μετὰ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων.

Γ. Βασιλειάδης. Καὶ τοῦτο εἶναι ζήτημα ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Στράτος*** συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ Καστὲξ ἀναγράφει ὅτι ἡ δύναμις ἡ ἐπιφανειακὴ παραμένει πάντοτε ἀκεραία καὶ ἀδιατάρακτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἰς τὴν σελίδα 309 ὁ Καστὲξ ὁμιλεῖ περὶ τῆς θεωρίας τοῦ Πέρσιλ Σκὸτ ὡς πρὸς τὴν ἐπιφανειακὴν δύναμιν, ἐν σχέσει ὅμως πρὸς τὰ ὑποβρύχια. Μὲ τὸ ἀεροπλάνον ἂν ἔχετε ἕνα στόλον ἐπιφανειακὸν καὶ ἕνα ἀεροπορικὸν στόλον, ὁ ἀεροπορικὸς στόλος δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ τὰ ὅρεκα σκάφη, ἐνῶ ἂν ἔχετε μόνον ἑλαφρὰ σκάφη ἡ ἀεροπορία δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ ταῦτα, λόγῳ τῆς μεγάλης ταχύτητός των, καὶ συνεπῶς ἡ κυριαρχία ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἀνήκει εἰς τὰ ἑλαφρὰ σκάφη.

Γ. Στράτος. Ἔχω γνώμην ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς αὐτὴν τὴν ὁποίαν θὰ σᾶς ἀναπτύξω κατόπιν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, προκειμένου νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 8 1/2 μ. μ., διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν 4 1/2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'

Δευτέρας 17 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρα 4 30' ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 13ης τρέχ. μηνὸς καὶ ἐπικυροῦνται μετὰ τὴν διάρθωσιν τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἐν ἄρθρῳ 29 τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ὀργανώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ Τ. Τ. Τ.» ὑποδειχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑφυπουργοῦ.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐπικυροῦνται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν παραλείψεως περὶ τὴν ἀναγραφὴν ὅτι τὸ σχέδιον νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος» ἐψηφίσθη εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ὁ Γορτυνιακὸς Σύλλογος Πατρῶν παρακαλεῖ, ὅπως ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς ὁ σύλλογός των διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς 22ας Μαρτίου.

Οἱ κάτοικοι Δορβιτσᾶς, Μηλιᾶς καὶ Ἐλευθεριάνης ὑποβάλλουσι ἀναφορὰν σχετικὴν μὲ τὴν χάραξιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ναυπάκτου Λαμίας.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Λούλης*** καὶ ***Σ. Σταυρόπουλος*** καταθέτουσι τηλεγράφημα κατοίκων Ἰωαννίνων διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3416 καὶ αἰτουμένων τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων.

Οἱ καπνοπαραγωγοὶ πρόσφυγες Βαθυλάκου Θεσσαλονίκης διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν εἰσπραξιν ὑπὸ τῆς Ε. Α. Π. 500 δραχμῶν κατ' οἰκογένειαν παρακαλοῦν ὅπως ἀναστληῇ αὕτη.

Οἱ κάτοικοι Μετοχίου Πατρῶν διαμαρτυρόμενοι κατὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Δημοσίων Ἔργων Κ. Βασιλείου, συνεπείᾳ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου ἀνεστάλη ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Λάππα-Μετοχίου παρακαλοῦν, ὅπως ληφθοῦν σύντονα μέτρα διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ταύτης.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαναστασίου*** καὶ ***Ν. Μπακόπουλος*** καταθέτουσιν αἴτησιν τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Νυμφασίας τῆς Γορτυνίας σχετικὴν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Νεμέας-Πύργου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν ἀποτάκτου ὑπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ Νικολάου Σπυρίδωνος ζητοῦντος τὴν ἐπανεξέτασιν τῆς ὑποθέσεώς του.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν κατοίκων Ματαράγκας Μεσολογγίου σχετικὴν μὲ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν λιμνῶν Αὐσιμαχίας-Τριχωνίας.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει αἴτησιν τῶν πεταλωτῶν καὶ σαγματοποιῶν κατοίκων Ἀγρινίου ζητούντων τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῆς τάξεώς των.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Καλούδης*** καὶ ***Α. Λούλης*** καταθέτουσιν αἴτησιν τῶν κατοίκων Ζίτσης, περὶ συστάσεως ἐν τῇ πόλει των Βιοτεχνικῆς σχολῆς ἐκ τῶν πόρων τοῦ Γυρείου κληροδοτήματος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Φλῶρος*** καταθέτει αἴτησιν τῶν Γυνοκάρη, Ἀτβαλῆ, Ποπσοΐου, Λιθιεράτου καὶ Δόβη κατοίκων Ἀθηνῶν ὑποστάντων ζημίας παρὰ τῆς Αἰθιοπικῆς Κυβερνήσεως ἀπαλλοτριωσάσης τὰ ἐργοστάσια οἰνοπνεύματος ἀντὶ γλισχροτάτης τιμῆς.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαναστασίου, Ν. Τζερμιᾶς, Ν. Τερζόγλου, Ι. Μιχαὴλ*** καὶ ***Δ. Εὐθυμιάδης*** καταθέτουσιν αἴτησιν ἐμπόρων δημητριακῶν κατοίκων Κατερίνης ζητούντων τὴν ἔγκρισιν πωλήσεως βρώμης καὶ κριθῆς εἰς τὰς Ἐπιμελητείας Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Γιαννόπουλος*** καταθέτει αἴτησιν γραμματέων εἰρηνοδικείων περὶ προσμετρήσεως, ὡς συνταξίμου τῆς ὑπηρεσίας των ὡς ἀμισθόων ὑπογραμματέων.

Τὸ Ἐμπορικὸν Βιομηχανικὸν καὶ Ἐπαγγελματικὸν περιφερειακὸν Ἐπιμελητήριον Κοζάνης, δι' ὑπομνήματός του ὑπάλλει τὰς ἀντιλήψεις του σχετικῶς μὲ τὴν προστασίαν τῆς βυχωρίου παραγωγῆς.

Ὁ Σύλλογος Ἐμπόρων καὶ προμηθευτῶν ἐγχωρίων προϊόντων Βόλου παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ καὶ προμηθευθῇ ὁ στρατὸς γομῆν διὰ τὰ κτήνη εἰς τὴν τιμὴν τοῦ κόστους ἐκ τῶν ἐμπόρων Βόλου.

Οἱ πολύτεκνοι Ἀθηνῶν αἰτοῦνται τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς τάξεως τῶν πολυτέκνων.

Οἱ ἔφεδροι ὑπαξιωματικοὶ Μακεδονίας-Θράκης ὑποβάλλουσι διὰ ψηφίσματος διάφορα αἰτήματα σχετικὰ μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῆς ἐφεδρικῆς τάξεως καὶ παρακαλοῦν ὅπως γίνωσι δεκτὰ ταῦτα.

Οἱ κάτοικοι Παλαιοχώρας, Βουτᾶ καὶ Κακοδικίου Κρήτης παρακαλοῦν ὅπως υἱοθετηθῶσι τὰ αἰτήματα τοῦ Β' Ἐλαιοκομικοῦ Συνεδρίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει ἀναφορὰν ὁμάδος καπνεργατῶν Ἀγρινίου σχετικὴν μὲ τὰ ἀνεπεξέργαστα καπνὰ καὶ τὸν κανονισμὸν τοῦ ταμείου προστασίας καὶ περιθάλψεως καπνεργατῶν.

Οἱ ἔφεδρικοὶ Σύλλογοι Σητείας καὶ Πισκοκεφάλου Κρήτης διαμαρτύρονται διὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν ἐφεδρικῶν ταμείων μετὰ τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης.

Ἡ Ἕνωσις 16 συνεταιρισμῶν σουλτανίνας νομοῦ Ἡρακλείου υἱοθετεῖ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ὁ Σύλλογος ἐγχωρίων προϊόντων Ἡρακλείου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ψήφισιν νόμου περὶ αὐτονόμου σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ὁ λαὸς Σοφάδων πανηγυρίζων τὴν κύρωσιν τῆς συμβάσεως ὑδραυλικῶν ἔργων Θεσσαλίας παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἄμεσος ἔναρξις τῆς κατασκευῆς αὐτῶν.

Οἱ κάτοικοι Γλυκοπηγῆς Σερρῶν ζητοῦν τὴν ἀναστολὴν πληρωμῆς χρεῶν πρὸς τὸν ἐπαγαισμὸν καὶ τὸ Δημόσιον λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς ἐσοδείας των ἐκ τῆς ἐκχειλίσεως τῶν ὑδάτων τῶν ποταμῶν Ἀγγίστα καὶ Στρυμόνος.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Χαλκίδος παρακαλεῖ ὅπως ἀναστληῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου τοῦ βουλευτοῦ κ. Παπαστρατῆ «περὶ ἱδρύσεως Σανατορίου ἐν Εὐβοίᾳ μέχρι τῆς ὑποβολῆς σχετικῶν τροποποιήσεων».

Ὁ δήμαρχος Κατερίνης ζητεῖ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γυμνασίου τῆς πόλεώς των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Κούνδουρος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Κρητικῶν ἀγώνων Π. Τηλιανάκη ζητοῦντος τὴν παροχὴν μικρᾶς συντάξεως πρὸς συντήρησίν του ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ βουλευτὴς Δράμας κ. ***Γ. Τζεγᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Διποτάμου διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἐγκατάλειψίν των.

Ὁ βουλευτὴς Δράμας κ. ***Γ. Τζεγᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Δράμας καὶ παρακαλεῖ ὅπως ρυθμισθῇ τὸ ταχύτερον τὸ ζήτημα τῆς εἰσπράξεως τῶν χρεῶν τῶν προσφύγων καπνοπαραγωγῶν ὑπὸ τῆς Ε.Α.Π.

Οἱ παυθέντες ὑπάλληλοι τοῦ δήμου Πειραιῶς διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἄδικον ἀπόλυσίν των καὶ αἰτοῦνται τὴν ταχεῖαν ψήφισιν νόμου περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ φύλακες καὶ φυλακίδες ἰσοπέδου διαβάσεως τῶν κρατικῶν σιδηροδρόμων αἰτοῦνται αὔξησιν τοῦ μισθοῦ των.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Βασιλειάδης, Κ. Βουδούρης, Φ. Ζαΐμης*** καὶ ***Β. Χατζηλίας*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122 εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων καὶ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ στρατῷ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καὶ ***Μ. Μαντᾶς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4 καὶ 7 τοῦ νόμου 3627 «περὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων κ.λ.π.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Κοσμᾶς, Γ. Ἀφεντούλης, Κ. Βλαχοθανάσης, Π. Συρογιάννης*** κ. λ. π. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Ἀθανασιάδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ κώδικος τῶν Δικηγόρων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** ὑποβάλλει προσθήκην ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαθανάσης, Ι. Παπαφλέσσας***, κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 4022 περι

τροποποιήσεως κλπ. τοῦ νόμου 3478 περὶ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας ἀξιωματικῶν».

Ἡ Γερουσία ἀποστέλλει τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ πρῶτον ψηφισθὲν καὶ παρ' αὐτῆς τροποποιηθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν».

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4115 περὶ δασικοῦ κώδικος».

Οἱ κ. κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ Φεβρουαρίου 1930 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος «περὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου 1925 συμβάσεως περὶ διαχειρίσεως τῶν ἐξ ἀνταλλαγῆς κτημάτων, ὡς ἔκτοτε ἐτροποποιήθη».

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τ ν σχεδίων νόμων :

1) Περὶ κύρους Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένων ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν» καὶ

2) Περὶ καταργήσεως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων τῆς ἐκτῆς Συντακτικῆς ἀποφάσεως τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3107 περὶ ἀποδοχῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

1) «Περὶ διαλύσεως ἢ ἀναλύσεως ὑφισταμένων Στρατιωτικῶν μονάδων».

2) «Περὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἐπὶ στρατιωτικῶν πειθαρχικῶν ὑποθέσεων ὡς μαρτύρων καλουμένων πρὸς προσέλευσιν καὶ μαρτυρίαν», καὶ

3) «Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 238 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Ζερβός, Α. Λαμπριανίδης, Μ. Βολουδάκης, Π. Πολυχρονίδης, Α. Μυλωνογιάννης, Κ. Πολυχρονάκης, Ι. Γοβατζιδάκης, Η. Παπαδόπουλο*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3122, εἰς ἀναπήρους ὁπλίτας καὶ οἰκογενείας τῶν παθόντων ἢ φονευθέντων ὁπλιτῶν ἐν τῷ στρατῷ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Ζερβός, Μ. Βολουδάκης, Α. Λαμπριανίδης, Π. Πολυχρονίδη, Α. Μυλωνογιάννης,*** καὶ ***Ι. Κούνδουρος*** ὑποβάλλουν προσθήκην ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 4448 «περὶ Ταμείου Νομικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) περὶ ἐκδικάσεως κακουργημάτων τινῶν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Ἐφετείου».

β) «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. περὶ ἐκπροσωπήσεως τῆς Ε. Α. Π. ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων» καὶ

γ) «περὶ ὑποχρεώσεως εἰς πληρωμὴν τῆς δαπάνης ἐγκαταστάσεως τριφασικοῦ ρεύματος».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως δασμολογικῶν ἀπαλλαγῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Κανναβός, Κ. Διδωρίκης*** καὶ ***Ν. Ξηρὸς*** καταθέτουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν.»

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ, ὅτι ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀποσύρει τὰ κάτωθι σχ δια νόμων :

1) «Περὶ ὀργανώσεως εἰδικῆς ἀγορανομικῆς ὑπηρεσίας».

2) «Περὶ ὀργανώσεως πυροσβεστικῆς ὑπηρ σίας» καὶ

3) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ νόμου περὶ διοικήσεως τῶν νομῶν».

Ἀνακοινοῦται εἶτα τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ:

Ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Γυθείου κ. Γρηγοράκη ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς :

1) «Ἐγένετο ἤδη ἡ ἀνατύπωσις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῆς ἐπαρχίας Γυθείου, ἀφοῦ συνεχωνεύθησαν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ κατὰ τὰς μέχρι τοῦ 1929 ἐτησίας ἀναθεωρήσεις συνταχθέντα παραρτήματα, ἅτινα ἐξετυπώθησαν ἐνιαῖοι κατάλογοι.

2) Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 3824 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1929 «περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν» προβλέπει περὶ αὐτεπαγγέλτου ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διαγραφῆς ἐκ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων τῶν ἐκλογέων, οἵτινες ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς καταλόγους ἄλλων δήμων καὶ κοινοτήτων. Περὶ τούτου ἐκδοθήσεται κατ' αὐτὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐγκύκλιος».

Ὁμοίως ἀνακοινοῦται τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ.

«Ἀπαντῶντες εἰς τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 122 ἐ. ἔ. ἐγγράφου ὑμῶν διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ περὶ ὑπαγωγῆς τῆς νήσου Λευκάδος εἰς τὸ Δασαρχεῖον Πρεβέζης, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἀπεστάλη σχετικὸν σχέδιον διατάγματος εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρὸς ἐπεξεργασίαν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὁποίου θέλομεν προβῆ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας».

Τέλος ἀνακοινοῦται τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Ὑφυπουργοῦ.

«Ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς :

Ἡ λειτουργία ἐν Λευκάδι λαϊκοῦ ἰατρείου καὶ φαρμακείου σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν διὰ τῆς παροχῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως καὶ φαρμάκων δωρεάν, οὐ μόνον τῶν προσφύγων ἀλλὰ καὶ τῶν γηγενῶν ἀπόρων. Τυχὸν ὑπάρχουσα ἀντίθετος διαταγή, καίτοι οὐδεμίαν ἰσχὺν δύναται νὰ ἔχῃ, θέλει ἀρθῇ διὰ νεωτέρας.

Ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ λαϊκοῦ ἰατρείου-φαρμακείου θὰ γίνεται ἐφεξῆς ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' αἱ αἰτήσεις τοῦ προϋσταμένου αὐτοῦ θὰ ὑποβάλλονται διὰ τοῦ Νομάρχου Πρεβέζης ἀμέσου προϊσταμένου του, ἐντεταλμένου τὴν ἐνέργειαν οἱουδήποτε ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν.

Διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτοῦ διὰ φαρμάκων, ἐξεδόθη διαταγὴ ὅπως ὑποβάλῃ κατάστασιν τῶν ἀναγκαιούντων τοιούτων».

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καταθέτει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κινηματογράφων».

Πρὶν ἡ Βουλὴ εἰσέλθει εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν, ὁ κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** λαμβάνων τὸν λόγον διεκτραγῳδεῖ τὴν κατάστασιν ἥτις ἐδημιουργήθη ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἡρακλείου Κρήτης ἐκ τοῦ σημειωθέντος ἐκεῖ τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν σεισμοῦ καταστρεπτικωτέρου, ὡς λέγει, καὶ αὐτοῦ τοῦ κατ' Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπισυμβάντος. Ἰδίως τὰ χωρία Ἀϊτάνια, Ἀνώπολις, Σκαλάνι, Χερσόνησος, Βαρβάρη, Γουβές, Ἐπάνω Βάθια, Κάτω Βάθια, Κουνάβι, Κεράσα, Τήλησος, Ἀρχάνες, Καβροχῶρι κλπ. ἐπλήγησαν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ὅλαι σχεδὸν αἱ οἰκίαι των κατέρρευσαν ἢ κατέστησαν ἑτοιμόρροποι. Ἐπικαλούμενος τὴν ἐν προκειμένῳ ἀμέριστον

καὶ ἀποτελεσματικὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως συνιστᾷ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπισυμβάσης καταστροφῆς ὅπως τὸ κατερειπωθὲν χωρίον Ἀϊτάνια ἀνοικοδομηθῇ ἐπὶ χώρου πλησίον εὑρισκομένου καὶ κριθέντος ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τόπου μεταβάντος μετὰ τὸν σεισμὸν τοῦ 1926 ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ὡς καταλληλοτάτου διὰ τὴν τοιαύτην ἀνοικοδόμησιν.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι ὁ ἁρμόδιος ἐπὶ τῆς Προνοίας κ. Ὑπουργὸς συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης καὶ τοῦ Νομάρχου Ἡρακλείου θὰ προβῇ εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῶν ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως παρακαλεῖ ὅπως προταχθῇ καὶ γενικευθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως περὶ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων ἐπερωτήσεως, ἥτις ἐξητήθη ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ὑπὸ δεκαπενταδος βουλευτῶν οἰνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν καθόσον πρόκειται περὶ ζητήματος ζωτικωτάτου διὰ τοὺς κατοίκους τῶν περιφερειῶν τούτων οἱ ὁποῖοι διατελοῦν ἐν ἀπογνώσει.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** δηλοῖ ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἔχει διὰ τὴν πρόταξιν τῆς ἐν λόγῳ ἐπερωτήσεως. Ἐπὶ τούτοις παρακαλεῖ ὅπως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ ζητήματος συνεχισθῇ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, διότι ὁ διακύψας κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν τὴν ἀγόρευσίν του βουλευτὴς Βάλτου κ. Στράτος, ἀδιαθετῶν, δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ σήμερον.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἀντίρρησιν εἰς τὴν πρόταξιν τῆς ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως συζητήσεως.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρόταξιν τῆς συζητήσεως.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τὸν Ἐξωτερικῶν διὰ τίνα λόγον δὲν προέβη μέχρι σήμερον εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς Ἑλληνογαλλικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας διὰ τοῦ ἐσχάτως ψηφισθέντος περὶ οἴνων νόμου παρέβη κατὰ τρόπον πλέον ἢ ἐμφανῆ τὰς ἀναληφθείσας ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ὑποχρεώσεις της.

Ἀναπτύσσων τὴν ἐπερώτησίν του, λέγει τὰ ἑξῆς :

Πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπερωτήσεως, νομίζω σκόπιμον, κύριοι Βουλευταί, νὰ κάμω μικρὰν τινὰ ἀναδρομὴν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ νὰ ἐξετάσω κατὰ ποῖον τρόπον ἐρρυθμίζοντο αἱ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Γαλλίας ἐμπορικαὶ σχέσεις καὶ κατὰ τίνα τρόπον ἐκανονίζετο τὸ ζήτημα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν. Πρὸ πολεμικῶς ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν ἦτο ἐλευθέρα παντὸς περιορισμοῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποιότητα, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποσότητα. Διαρρεύντος τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν αὐτοῦ ὅλα τὰ οἰνικὰ προϊόντα καὶ συνεπῶς καὶ οἱ οἶνοι ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς εἴδη μονοπωλίου καὶ παρ' ἡμῖν ρυθμίσεων ἐπετρέπετο ἡ εἰσαγωγὴ των διὰ διατάγματος. Τὸ καθεστὼς αὐτὸ ἴσχυε μέχρι τοῦ 1924 ὅτε διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου 1924 προσωρινῆς συμβάσεως μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος ἐπετρέπετο ἡ εἰσαγωγὴ οἴνων Ἑλληνικῶν εἰς Γαλλίαν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 200,000 ἑκατολίτρων, ἥτοι ἦρχισεν ἐφαρμοζομένη ἡ ἀρχὴ τοῦ Κοντιγάν. Ἡ σύμβασις αὕτη ἀνενεοῦτο κατὰ τρίμηνον. Διὰ συμπληρωματικῆς δὲ συμφωνίας συνάφθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1920 τὰ μάξιμουμ τῆς εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων ὡρίσθη εἰς 250,000 ἑκατόλιτρα. Τὸ καθεστὼς τοῦτο ἴσχυε μέχρι τοῦ ἔτους 1928 ὅτε ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ ἀξιοτίμου ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἤρξαντο αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν ὁριστικῆς συμβάσεως μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος. Μετὰ μακρὰς καὶ κοπιώδεις ἀληθῶς διαπραγματεύσεις κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη μεταξὺ Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1928 σύμβασις ἐμπορίου, ναυτιλίας καὶ ἐγκαταστάσεως ὡς ἐπηρράστη καὶ ἀφοῦ ἐκυρώθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 333 τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1929 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τῆς συμβάσεως αὐτῆς θὰ ἀρχίσῃ ἰσχύουσα καὶ ἐφαρμοζομένη ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων, ἡ δὲ σχετικὴ ἀνακοίνωσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Ὀκτωβρίου 1929 ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 492 τῆς 13 Νοεμβρίου 1929 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὕτω ἡ σύμβασις αὕτη ἤρξατο ἰσχύουσα τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1929 δι' ἀμφοτέρας τὰς συμβληθείσας Κράτη. Διὰ τῆς συμβάσεως συνεφωνήθη ἡ ἐλευθέρα εἰσαγωγὴ τῶν προϊόντων τῶν συμβληθέντων Κρατῶν, διὰ δὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν διελήφθησαν σωρευτικῶς καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸ Παράρτημα τῆς Συμβάσεως ἐκανονίσθησαν τὰ πιστοποιητικὰ καὶ ὁ τύπος αὐτῶν τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ συνοδεύουν τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους εἰς τὴν Γαλλίαν. Δὲν εἶναι ποσῶς ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ κανεὶς, ποῖος ὑπῆρξεν ὁ σκοπὸς καὶ ποῖον ὑπῆρξε τὸ κίνητρον ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος προβάσης εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ταύτης. Δὲν εἶναι ἀκόμη ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τις τί κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων ἐλέχθη μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἀρκεῖ ἐφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀναγνώσῃ τις τὸ κείμενον τῆς συμβάσεως αὐτῆς καὶ τοῦ Παραρτήματος, νὰ ῥίψῃ δὲ προσέτι ἐν βλέμμα εἰς τὰς στατιστικὰς καὶ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν εἰσαγομένων εἰς Γαλλίαν ἐξ Ἑλλάδος προϊόντων, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς (ἀναφέρει ἀριθμούς) διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας προβαίνουσα εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Γαλλίας ἀπέβλεψεν εἰς τὴν προστασίαν καὶ διευκόλυνσιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσι κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους σᾶς ἀνέφερον τὰ 750)() τῶν εἰσαγομένων εἰς Γαλλίαν Ἑλληνικῶν προϊόντων. Φυσικὰ ἀνέμενε κανεὶς ἡ καταρτισθεῖσα αὕτη σύμβασις νὰ τηρηθῇ ἀπὸ τοὺς συμβαλλομένους. Ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν συνέβη οὕτω. Μετὰ 61 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ καὶ Γερουσία καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐν τάχει ἐπιμενόντων τῶν Σαρὸ καὶ Μπάρτ Προέδρων τῶν ὁμάδων τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας τῶν ἐκ τῶν οἰνοφύρων ἐπαρχιῶν Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, ἐψήφισαν τὸν ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1929 νόμον ὅστις ἐτέθη ἢ μετὰ 2 ἢ 3 ἡμέρας θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων οἴνων δι' ἀνάμιξιν μετὰ τῶν Γαλλικῶν οἴνων, ἐνῶ εἶναι παγκοίνως γνωστὸν ὅτι οἱ εἰς Γαλλίαν εἰσαγόμενοι Ἑλληνικοὶ οἶνοι προορίζονται καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο ἀνέκαθεν δι' ἀνάμιξιν, διότι δι' αὐτῶν ἐπετυγχάνετο ἡ ἐνίσχυσις τῶν Γαλλικῶν οἴνων εἰς δυναμικοὺς βαθμοὺς οἰνοπνεύματος καὶ ἡ ἐνίσχυσις των εἰς περιεκτικότητα σακχάρου. Οὕτω κατόπιν τοῦ νόμου τούτου ἀπαγορεύεται πλέον ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν, εἶναι δὲ κοινῶς γνωστὸν ὅτι μόνον τὸ 1 ο/ο ἢ 2 ο/ο τῶν εἰσαγομένων Ἑλληνικῶν οἴνων εἰσάγεται εἰς Γαλλίαν προορίζόμενον δι' ἐπιτόπιον κατανάλωσιν, διὰ νὰ καταναλωθῇ δηλονότι ὡς Ἑλληνικὸς οἶνος. Ὁ νόμος αὐτὸς ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἀδικαιολόγητος, διότι οὐδεμίαν ἤσκησεν ἢ ἀσκεῖ ἢ θὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν διὰ τὰς τιμὰς τῶν Γαλλικῶν οἴνων ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν τοιούτων πρὸς ἀνάμιξιν, δεδομένου ὅτι ἡ Γαλλία ἔχει μέσην ἐτησίαν παραγωγὴν οἴνων 80 ἑκατομμυρίων ἑκατολίτρων, ἐνῷ ἡ ἐξ Ἑλλάδος εἰσαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων δὲν ὑπερέβη ποτὲ τὰς 300 χιλιάδας ἑκατόλιτρα κυμαινομένη ἐτησίως μεταξὺ τῶν 200-250 χιλιάδων ἑκατολίτρων, ἥτοι οἱ ἐξ Ἑλλάδος εἰσαγόμενοι οἶνοι δὲν ἀποτελοῦσι μείζω 1245 τῆς ὅλης ποσότητος τοῦ οἴνου, δηλαδὴ ἀποτελοῦν ποσὸν διὰ τὴν Γαλλικὴν οἰνοπαραγωγὴν ἀνάξιον λόγου. Εἴπομεν ὅτι ἡ κατάρτισις

τῆς συμβάσεως ἀπήτησε μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἀκριβῶς διότι δὲν κατέστη εὐθὺς ἐξ ὑπαρχῆς δυνατὸν νὰ κανονισθοῦν οἱ ὅροι τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν, μετὰ μακρὰς δὲ διαπραγματεύσεις καὶ ἀφοῦ ἐγένοντο ἐξαιρετικαὶ πρὸς τὴν Γαλλίαν παραχωρήσεις, κατέστη δυνατὴ ἡ ὑπογραφή της. Μετ' αὐτὴν καὶ διαρκουσῶν αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι κατεβλήθησαν κολοσσιαῖαι δαπάναι διὰ τὴν κατασκευὴν νέων ἐγκαταστάσεων ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας Ἑλληνογαλλικῆς συμβάσεως. Διὰ νὰ ἰδῆτε ἂν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὑπεβλήθη εἰς τοιαύτας θυσίας διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν οἴνων της εἰς τὴν Γαλλίαν προστατεύουσα οὕτω τὴν ἀπὸ μακρᾶς σειρᾶς ἐτῶν πάσχουσαν οἰνοπαραγωγήν της, ἡ ὁποία ἀληθῶς διέρχεται μίαν σοβαρὰν κρίσιν, ἀρκεῖ νὰ σᾶς σημειώσω ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος παρ' ὅλην τὴν μετὰ τῆς Γαλλίας σύμβασιν ἐγὼ κατώρθωσα νὰ πωλήσω τὰς σταφυλὰς τοῦ κτήματός μου πρὸς λεπτὰ 60 κατ' ὀκᾶν, τῶν ἐξόχων τοῦ τρυγητοῦ καὶ μεταφορᾶς ἔντων εἰς βάρος μου, ἤτοι ἐπώλησα τὸ προϊὸν τῆς ἀμπέλου μου πρὸς λεπτὰ 40 κατ' ὀκᾶν, ἀμφιβάλλω δὲ ἢ μᾶλλον εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι κανεὶς Γάλλος οἰνοπαραγωγὸς δὲν ἐπώλησε εἰς τόσον ἐξευτελιστικὴν τιμὴν τὸ προϊόν του ἤτοι εἰς τιμὴν τῶν 10 λεπτῶν γαλλικῶν κατ' ὀκᾶν. Δὲν ἀπεκόμισε βέβαια σπουδαῖα ὠφελήματα ἡ Ἑλλὰς διότι εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ἡ κυρίως καὶ πρωτίστως ὠφελουμένη ἐκ τῆς συμβάσεως εἶναι ἡ Γαλλία, καὶ διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τούτου ἀρκεῖ νὰ σᾶς σημειώσω μερικοὺς στατιστικοὺς ἀριθμούς. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὰ ἔτη 1928, 1929 εἰσήγαγεν εἰς τὴν Γαλλίαν 10 μόνον προϊόντα της, τὰ ἑξῆς: Οἶνον, ἔλαιον κλ.

ἀξίας :	Κατὰ τὸ ἔτος 1928	314.160.000 δραχμῶν
»	» » 1929	424.655.000 »

ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ Γαλλία εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα 47 εἴδη προϊόντων της, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσαχθῶσι καὶ ἐξ ἄλλων χωρῶν αἵτινες εἰσάγουσι περισσότερα τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων.

Ἡ Γαλλία εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα προϊόντα κατὰ τὸ ἔτος 1928 ἀξίας δραχμῶν 857.296.000. Κατὰ ὁ ἔτος 1929 ἀξίας δραχμῶν 902.360.000. Ἤτοι ἡ Γαλλικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι τριπλασία τῆς εἰς Γαλλίαν Ἑλληνικῆς εἰσαγωγῆς. Ἑπομένως εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ περισσότερον ὠφελουμένη ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης εἶναι ἡ Γαλλία. Καὶ ἐν τούτοις ἡ Γαλλία μετὰ 61 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μετ' αὐτῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως τῆς Ἑλλάδος προβαίνει εἰς τὴν ψήφισιν καὶ ἐφαρμογὴν νόμου ἄρδην ἀνατρέποντος τὴν σύμβασιν, παρακωλύοντος κατὰ τρόπον σκληρὸν τὴν εἰσαγωγὴν εἰς Γαλλίαν τοῦ μόνου προϊόντος χάριν τοῦ ὁποίου καὶ μόνου ἡ Ἑλλὰς προέβη εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως, ἐνῷ ἀντιθέτως ἐπωφελεῖται ὅλων τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως προνομίων εὐκολιῶν καὶ ἀτελειῶν. Πάντως ἠλπίσαμεν καὶ ἡμεῖς εἰδικῶς οἱ οἰνοπαραγωγοὶ καὶ ἐξ οἰνοφόρων ἐπαρχιῶν καταγόμενοι ὅτι καὶ κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἡ Κυβέρνησις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας συναισθανομένη πόσον ἀντίθετος καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ πρὸς τὸ γράμμα τῆς συμβάσεως καὶ πρὸς τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων εἶναι ὁ παρ' αὐτῆς ψηφισθεὶς νόμος τῆς 29 Δεκεμβρίου 1929 καὶ πόσον ἀσήμαντον ὠφέλειαν θὰ ἔκαμνεν εἰς τοὺς οἰνοπαραγωγούς της, ἠλπίζαμεν λέγω, ὅτι δὲν θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἐφαρμογήν της. Ἀλλ' ἀτυχῶς ἠπατήθημεν. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας προβαίνει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου καὶ οὕτω δι' αὐτοῦ ἀνατρέπει ἐκ θεμελίων τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος κατηρτισμένην ἐμπορικὴν Σύμβασιν, ἐφ'σον δι' αὐτῆς συνεφωνήθη ρητῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἀμοιβαίων παραχωρήσεων ἡ ἀνταλλαγὴ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν τῶν προϊόντων των. Διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς δὲ οἴνους οὐδεὶς ἄλλος περιορισμὸς ἐτέθη, εἰμὴ οἱ ὅροι περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν οἴνων καὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν. Εἶναι δὲ ἀναντίρρητον ὅτι διὰ τοῦ ψηφισθέντος νόμου δημιουργεῖται μειονεκτικὴ θέσις διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους ἐν Γαλλίᾳ ἀπέναντι τῶν γαλλικῶν οἴνων, τοῦθ' ὅπερ ρητῶς ἀποκλείεται διὰ τῆς καταρτισθείσης Συμβάσεως. Εἶνε λοιπὸν ἀναμφισβήτητον ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου ἀπαγορευομένης ἐντελῶς τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ σύμβασις καθίσταται μονομερὴς, ἐφαρμοζομένη μὲν πλήρως διὰ τὰ εἰς Ἑλλάδα εἰσαγόμενα Γαλλικὰ προϊόντα, μὴ δυναμένη δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὰ εἰς Γαλλίαν εἰσαγόμενα Ἑλληνικὰ προϊόντα καὶ εἰδικῶς διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους, διὰ τοὺς ὁποίους πρωτίστως καὶ κυρίως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν ὑπογραφήν της. Τὸ ὅτι χάριν τῶν οἴνων κυρίως ὑπεγράφη ἡ Ἑλληνογαλλικὴ σύμβασις εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, διότι ἀσφαλῶς ἂν ὁ νόμος τῆς 20 Δεκεμβρίου 1929 προϋπῆρχε τῆς συμβάσεως ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ ὑπέγραφε τὴν σύμβασιν, διότι οὐδὲν ἀπολύτως θὰ εἶχε συμφέρον πρὸς τοῦτο, πάντως ὅμως δὲν θὰ τὴν ὑπέγραφεν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους. Συνεπῶς ὁ ψηφισθεὶς νόμος ὑπὸ τῆς Γαλλίας, οὗ ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ, ἀποτελεῖ καθαρὰν παρασπονδίαν, ἡ δὲ Γαλλικὴ Κυβέρνησις διὰ τοῦ προμνησθέντος νόμου παρέβη τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως τοῦ Μαρτίου ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις της. Τούτου τεθέντος ἀνακύπτει τὸ ἑξῆς ζήτημα: Ὁ θεμελιώδης θεσμὸς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, καθ' ὃν ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ὑποχρεώσεων ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων καθιστᾷ νόμιμον τὴν μὴ ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, θεσμὸς ἀπορρέων ἐκ τῆς σιωπηρᾶς διαλυτικῆς ρήτρας ὃν ἀπεδέχθησαν μετὰ τὸν Γαλλικὸν κώδικα (ἄρθρ. 1184) ἅπασαι σχεδὸν αἱ νεώτεραι νομοθεσίαι (Γερμ. Ἄρθρ. 325—326 καὶ Ἑλβ. ἄρθρ. 107 κτλ.) ἰσχύει κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην καὶ ἐν τῷ διεθνεῖ Δημοσίῳ Δικαίῳ;

Ὡς εἰς τὰ συμβόλαια τοῦ Ἐσωτερικοῦ Δικαίου ἡ σιωπηρὰ διαλυτικὴ ρήτρα ἐνυπάρχει κοντισιὲν ρεζολατουὰρ, κατὰ μείζονα λόγον ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐνυπάρχει εἰς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις, δι' ἃς δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ δικαστὴς ὁ δυνάμενος ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν παραβαίνοντα τὴν σύμβασιν νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ δ' ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν μετ' αὐτοῦ συμβληθέντα δι' ἃς ζημίας ὑπέστη οὗτος ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐκ τῆς παραβιάσεως αὐτῆς. Περὶ τούτου εἶναι σύμφωνοι ὅλοι οἱ διεθνολόγοι. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐπικαλεῖται σχετικὴν γνώμην ξένων διεθνολόγων καὶ ἐν συνεχείᾳ λέγει, ὅτι τούτου ὄντως ἀναμφισβητήτου ἡ Ἑλλὰς τρεῖς ὁδοὺς ἔχει νὰ ἀκολουθήσῃ.

α) ἢ νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν.

β) ἢ ἐκτελοῦσα ταύτην νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα εἰς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τῆς συμβάσεως.

γ') ἢ λόγῳ ἀντιποίνων νὰ μὴ ἐκτελέσῃ καὶ αὐτὴ τὰς δι' αὐτῆς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις ἡμῶν.

Καὶ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα φρονοῦμεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὐδὲν συμφέρον ἔχει νὰ προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, δεδομένου ὅτι αὕτη δύναται νὰ λάβῃ χώραν 6 μῆνας πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων, ἤτοι μόνον κατὰ Νοέμβριον 1930, ἡ δὲ ἰσχὺς δύναται νὰ παύσῃ 6 μῆνας μετὰ τὴν καταγγελίαν ταύτην, ἤτοι κατὰ Ἀπρίλιον 1931. Ἀλλ' ἐκ τούτου οὐδὲν τὸ πρακτικὸν ὄφελος. Διότι ἐν τῷ μεταξὺ τὰ Γαλλικὰ προϊόντα θὰ εἰσάγωνται ἐν Ἑλλάδι ἀπολαμβάνοντα ὅλων τῶν εὐκολιῶν καὶ προνομίων τὰ ὁποῖα τοῖς παρέχει ἡ σύμβασις, οἱ δὲ Ἑλληνικοὶ οἶνοι λόγῳ τοῦ νόμου ὃν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐψήφισε παρασπονδοῦσα δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσαχθῶσιν, οἱ οἰνοπαραγωγοί μας θὰ μαστίζωνται ὑπὸ κρίσεως καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ οἶνοι θὰ μένωσιν ἀζήτητοι. Ἑπομένως οὔτε πρακτική, οὔτε ὠφέλιμος εἶναι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως.

Ἀλλὰ τότε νὰ προσφύγωμεν εἰς διαιτησίαν; Ἀλλὰ καὶ ἡ λύσις αὕτη τὰ αὐτὰ ἔχει μὲ τὴν προηγουμένην ἐλαττώματα, διότι ἀσφαλῶς ἡ εἰσαγωγὴ τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον τῆς Χάγης δὲν δύναται νὰ γίνῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἢ τοὐλάχιστον 6 μηνῶν, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ:

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Γαλλία θὰ ἐπωφελῆται τῶν προνομίων

τῆς συμβάσεως, διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲ ἡ σύμβασις δὲν θὰ ἐφαρμόζεται. Ὥστε καὶ ἡ λύσις αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἡ μόνη ἀπομένουσα λύσις, ἡ δικαία, ἡ νόμιμος καὶ συμφέρουσα, εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ μέρους ἡμῶν μὴ ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως, ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐφαρμογῆς της ἐφ' ὅσον καὶ ἡ Γαλλία διὰ τοῦ ψηφισθέντος παρ' αὐτῆς νόμου ἔπαυσεν ἐφαρμόζουσα τὴν σύμβασιν διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους. Ἐὰν δὲ εἴτε ἡ Γαλλία εἴτε ἡμεῖς κρίνωμεν ἀναγκαῖαν τὴν εἰς Χάγην προσφυγὴν δυνάμεθα νὰ τὸ πράξωμεν, ἀλλὰ τότε ἀμφότεραι αἱ ἐπικράτειαι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς θὰ τελοῦμεν ὅρους.

Τὴν λύσιν ταύτην καλοῦμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ταχύτερον καὶ τὴν διαβεβαιοῦμεν ὅτι οὕτω πολιτευομένη θὰ τύχῃ τῆς ἀμερίστου ἐπιδοκιμασίας καὶ ὁλοκλήρου τοῦ κύρους καὶ τοῦ οἰνοπαραγωγικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, τοῦ τόσον χειμαζομένου.

Ν. Μπακόπουλος. Κύριοι βουλευταί, μετὰ τὴν διεξοδικὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Πατρῶν συναδέλφου, ἡ θέσις τῶν βουλευτῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν ἠκολούθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος, εὐκολύνεται κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἐξέθεσε πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος ὅπως ἔχει. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ ἱστορία εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν Βουλήν, ἀπομένει νὰ κριθῇ ἡ κατάστασις οἵα δημιουργεῖται ἐκ τῆς τελευταίας ψηφίσεως τοῦ νόμου ἐκείνου εἰς τὴν Γαλλίαν, ὁ ὁποῖος θέτει φραγμὸν ἀνυπέρβλητον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν μεγάλην Δημοκρατίαν τῆς Εὐρώπης. Σπανίως ἐνεφανίσθησαν ζητήματα, εἰς τὰ ὁποῖα τόσον ἡ νομικὴ ἄποψις ὅσον καὶ ἡ οὐσία τοῦ ζητήματος συνηγοροῦν τόσον ἐντόνως ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀπόψεως. Θὰ ἐξετάσω δι' ὀλίγων ἀμφοτέρας τὰς ἀπόψεις, τήν τε νομικὴν καὶ τὴν οὐσιαστικήν. Ἀπὸ ἀπόψεως νομικῆς ἔχομεν μίαν σύμβασιν, καταρτισθεῖσαν πρὸ ὀλίγων μόλις μηνῶν, ἡ ὁποία συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων προϋποθέσεων τόσον ἀπὸ μέρους τῆς Γαλλίας ὅσον καὶ τῆς Ἑλλάδος. Τὰς προϋποθέσεις ἐκείνας τὰς ἐξιστόρησεν ὁ ἐκ Πατρῶν κ. συνάδελφος εἰς τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ. Εἰς τὴν σύμβασιν αὐτὴν ὑπάρχει ρητὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουν ρητὴν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ προβοῦν εἰς νομοθετικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκλόνιζον τὴν βάσιν τῶν ἐμπορικῶν των συναλλαγῶν, οἵαι ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς συμβάσεως. Εἶναι δὲ γνωστὸν εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν δύο Χωρῶν καὶ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πολίτας, ὅτι μία ἄποψις, ἴσως ἡ θεμελιωδεστέρα δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας συνήφθη ἡ ἐμπορικὴ σύμβασις Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος, ἦτο ἡ διευκόλυνσις τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἀνέκαθεν, ἀφ' ἧς εἰσάγονται οἱ Ἑλληνικοὶ οἶνοι εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν γίνεται δι' ἀναμίξεώς των μὲ ἄλλους οἴνους, εἴτε γαλλικούς, εἴτε ἄλλης προελεύσεως, καὶ σπανιώτατα ἴσως ἐλάχιστον ποσὸν τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων καταναλίσκεται εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτούσιον, οἷον ἐξάγεται ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι γνωστὸν ἀκόμη ὅτι οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὴν Γαλλίαν Ἑλληνικοὶ οἶνοι προορίζονται δι' ἀνάμιξιν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν κατηρτίζετο ἡ Ἑλληνογαλλικὴ σύμβασις. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀπαγορεύσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὴν λῆψιν νομοθετικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα θὰ ἠμποδίζον τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐμπορίου Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας, οἷα ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς συμβάσεως. Ἔρχεται ὅμως τὸ Γαλλικὸν Κράτος καὶ ψηφίζει ἕνα νόμον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐν ἄρθρῳ 4 ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενοι ἐν Γαλλίᾳ οἶνοι ἀπαγορεύεται ν' ἀναμιχθῶσιν μὲ ἄλλους οἴνους, ἀλλὰ ἐπιτρέπεται μόνον νὰ πωληθῶσιν αὐτούσιοι, ὡς εἰσάγονται. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑποστηρίζω ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως νομικῆς παρεβιάσθη οὐσιώδης ὅρος τῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος, ἡ δὲ προσβολὴ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, παρὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συμβάσεως, ἐλήφθησαν εἰς τὴν Γαλλίαν νομοθετικὰ μέτρα τοιαῦτα, ὥστε νὰ ἐμποδίζωσι τὴν ἐξαγωγὴν οἴνων ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Γαλλίαν. Τούτων οὕτως ἐχόντων εἶναι εὔλογον νὰ γεννηθῇ εἰς πάντα Ἕλληνα ἡ σκέψις, πῶς εἰς τόσον βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς διεξαγωγῆς τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου μέχρι σήμερον ἐλησμονήθησαν τάχα εἰς τὴν Γαλλίαν ὅλαι αἱ πομπώδεις ἐκεῖναι φράσεις, ὅτι αἱ Διεθνεῖς Συμβάσεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κουρελόχαρτα καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἰσχυροτέρου ἢ τύχῃ αὐτῶν. Δύο ἦσαν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Γάλλων εἰδικῶς καὶ πρὸ παντός, καὶ τῆς Ἀντάντ γενικώτερον, ὅπως παρασύρωσιν ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ἐναντίον τοῦ Γερμανικοῦ συγκροτήματος. Ἀφ' ἑνὸς ὑπεστήριζον τὴν ἱστορίαν ὅλων τῶν ἐθνῶν εἰς τὰς διεθνεῖς των σχέσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπεστήριζον ὅτι αἱ σχέσεις τῶν ἐθνῶν μεταξὺ των κανονίζονται διὰ συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ὅσον καὶ ἂν εἶναι γραμμέναι ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου ἔχουσιν ὅμως ὄπισθεν αὐτῶν ὡς δραστικὴν ἐγγύησιν τὴν τιμὴν ἐκείνων ποὺ τὰς ὑπέγραψαν. Καὶ ἐρωτῶμεν λοιπὸν ειλίγως ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ ἰδιαιτέρως μετὰ πόνου ἡμεῖς οἱ προερχόμενοι ἐξ οἰνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν: Ἐὰν οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἦσαν πομφόλυγες, ἠρρίφθησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ κόσμου μόνον καὶ μόνον διότι ἡ Γαλλία εἶχε συμφέροντα νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ ἐλησμονήθησαν ὅταν εὑρέθη πρὸ ὡρισμένων ἀντιθέτων συμφερόντων; Ἐπίζω ὅτι τοιαύτη ἀντίληψις δὲν ὑπῆρχεν οὔτε εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ, οὔτε εἰς τὴν σκέψιν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλω νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ νόμος ὁ ὁποῖος ἐψηφίσθη ἐσχάτως εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι καὶ αὐτὸς ἀπόρροια τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, ὁ ὁποῖος πολλάκις ὑποκύπτει εἰς ὡρισμένα συμφέροντα, ὅταν οἱ φορεῖς τῶν συμφερόντων εἶναι ὠργανωμένοι καλλίτερον ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ἀντίθετα συμφέροντα καὶ ἐπιτυγχάνουν ἐνίοτε, ἔστω καὶ παρὰδικῶς, τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδικῶν των συμφερόντων. Λέγω δὲ ὅτι ἐλπίζω ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἀκριβὴς θέσις τῶν πραγμάτων εἰς τὴν Γαλλίαν, διότι ἔχω ὑπ' ὄψει μου ἄρθρα δημοσιευθέντα εἰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν «Χρόνον», εἰς τὸν ὁποῖον ἑρμηνεύεται τὸ παράπονον τῆς Κοινῆς γνώμης, ὅτε ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ψηφίσῃ τὸν νόμον ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει τὰ συμφέροντα ὡρισμένων οἰνοπαραγωγῶν, ἐπὶ βλάβῃ οὐσιαστικῶν καὶ γενικωτέρων συμφερόντων τῆς Γαλλικῆς βιομηχανίας. Καὶ ὑποστηρίζουν καὶ ἐκεῖ ὅτι, ἐπειδὴ οἱ οἰνοπαραγωγοὶ ἐδημιούργησαν ἴσως ἕνα τεχνητὸν θόρυβον, ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου ἐκείνου. Θέλω λοιπὸν νὰ πιστεύσω ὅτι ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα διαλευκανθῇ καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις μελετήσῃ τὸ ζήτημα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως θὰ θελήσῃ νὰ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον ἐκεῖ ὅπου ἀνήκει. Ἐὰν ὅμως δὲν θελήσῃ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐνθυμηθῇ ὅσα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἔλεγε καὶ νὰ σκεφθῇ τὴν προσβολὴν τὴν ὁποίαν διὰ τοῦ ψηφισθέντος νόμου ἐπιφέρει πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὑπογραφήν, τότε ἔρχεται πλέον ἡ ἄλλη ἄποψις, ἡ οὐσιαστικὴ, τότε γεννᾶται τὸ ζήτημα τὸ τί ἔχει νὰ πράξῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὡς ἀντιπρόσωπος ἑνὸς Κράτους ὁμοτίμου πρὸς τὴν Γαλλίαν, ὅταν εὑρίσκεται πρὸ μιᾶς τοιαύτης καταφόρου παραβάσεως μιᾶς διεθνοῦς συμβάσεως. Ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἐκ Πατρῶν σᾶς ἐτόνισε ποῖα εἶναι τὰ ἐκατέρωθεν χρηματικὰ συμφέροντα. Σᾶς ἀνέφερεν ὅτι ἡ ἀξία τῶν γαλλικῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα εἰσάγονται εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι κατ' ἀξίαν τετραπλάσια τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα εἰσάγονται εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὴν στατιστικὴν τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τὸ ὁποῖον ἀναβιβάζει κατὰ τοὺς πρώτους 11 μῆνας τοῦ 1929 τὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰσαχθέντα ἐμπορεύματα ἐν Γαλλίᾳ εἰς (ἀναγινώσκει). Ἑπομένως καὶ ἂν εἶνα, πενταπλασία κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν στατιστικήν, ἡ μεγαλυτέρα, εἶναι πάντως κατὰ τὴν Γαλλικὴν στατιστικὴν τετραπλασία. Ἄρα εἴτε ἕνα πρὸς τέσσαρα εἶναι εἴτε ἕνα πρὸς πέντε πάντοτε τὸ συμφέρον τῆς Γαλλίας εἶναι πολλαπλάσιον ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν πιστὴν τήρησιν τῆς ὑφιστα-

μένης ἐμπορικῆς συμβάσεως. Δὲν γνωρίζω ἂν εἶναι ἀληθές, ἀλλ ἐξ ὅσων εἶδον εἰς τὰς ἐφημερίδας πληροφοροῦμαι ὅτι ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐπρότεινεν εἰς ἡμᾶς τὴν παραπομπὴν τοῦ ζητήματος εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Χάγης, τὸ ὁποῖον νὰ ἀποφανθῇ ἂν πράγματι ἡ ψήφισις τοῦ τελευταίου Γαλλικοῦ νόμου εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑφισταμένην ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἑλλάδι ἐμπορικὴν σύμβασιν, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐκείνῃ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον. Νομίζω ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν θὰ τὸ δεχθῇ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ ὡς ἀντιπρόσωπος ἐπαρχίας κατ' ἐροχὴν οἰνοπαραγωγικῆς διατυπώνω πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀξίωσιν τῶν συμπολιτῶν μου ὅπως δείξῃ πᾶσαν τὴν ἀνδρικὴν αὐτῆς στάσιν διὰ τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων των. Λέγων δὲ τοῦτο δὲν θέλω οὔτε πύρρωθεν νὰ τεθῶ εἰς τὴν Βουλὴν ἐνδοιασμὸς ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν μου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις παραμελεῖ ἢ θὰ παραμελήσῃ τὰ συμφέροντά των. Γνωρίζουν καὶ ἐκεῖνοι ὅπως καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν οὐδεὶς καλῆς πίστεως συζητητὴς νὰ θελήσῃ νὰ ἐπιρρίψῃ μομφὴν ἔστω καὶ ἀπωτάτην κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ παραμελήσει τῶν καθηκόντων της. Μετεχειρίσθην ὅμως τὴν λέξιν «ἀξίωσις» διὰ νὰ δώσω ὅλην τὴν ἔνταξιν εἰς τὸν πόνον τῶν συμπολιτῶν μου καὶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των ὅπως ἴδουν τὰ συμφέροντά των κατὰ τὸν θετικώτερον τρόπον προστατευόμενα, ὅταν μάλιστα τὸ δίκαιον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως γενικωτέρας πολιτικῆς εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Νομίζω λοιπὸν ὅτι τὸ ὀρθότερον θὰ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἀξιότιμος ἐκ Πατρῶν συνάδελφος συνέστησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ προσφύγωμεν δηλαδὴ εἰς τὴν διαιτησίαν τῆς Χάγης, διὰ νὰ δεξώμεν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ὅτι δὲν φοβούμεθα τὴν ἀμερίληπτον κρίσιν τοῦ Διεθνοῦς ἐκείνου Δικαστηρίου, νὰ μὴ στέρξωμεν ὅμως ποτὲ εἰς τὴν μονομερῆ παραβίασιν τῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως ἀπὸ μέρους τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ νὰ ἀναστείλωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Χάγης. Διότι τὸ ζήτημα εἰς τὴν Χάγην εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ μόλις τὸν Μάϊον, ἡ δὲ ἀπόφασις νὰ ἐκδοθῇ τὸν Ἰούνιον ἢ Ἰούλιον, ἂν ὅμως δὲν ἔλθῃ τότε πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν τὸν προσεχῆ Μάϊον. Ἐρωτῶμεν λοιπὸν μὲ ποίαν κοινὴν πλέον λογικὴν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ κανεὶς ἐπὶ ἔτος ἴσως καὶ πλέον ἡ μὲν Γαλλία νὰ παραβιάζῃ τὴν σύμβασιν, νὰ κτυπᾷ δραστικώτατα τὸ κυριώτερον Ἑλληνικὸν προϊὸν χάριν τοῦ ὁποίου κυρίως ἐγένετο ἡ σύμβασις ἡ ἐμπορικὴ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Ἑλλὰς νὰ ἀφίνῃ ἐλευθέραν τὴν εἰσαγωγὴν Γαλλικῶν προϊόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐφαρμόζουσα ἐπ' αὐτῶν τὸ συμβατικὸν δασμολόγιον; Ἤδη ἤρχισεν εἰς τὴν Γαλλίαν ἕνας ἀγὼν δημοσιογραφικός, ὁ ὁποῖος τείνει εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης, ὅτι τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῆς Γαλλίας πλήττονται ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἔχομεν λοιπὸν τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ Γάλλοι βιομήχανοι οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται ἀμέσως διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων των θὰ θελήσουν καὶ ἐκεῖνοι νὰ συντελέσουν εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀρθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου ἐκείνου, καθόσον ἀφορᾷ τοὐλάχιστον τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους. Λέγω δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους διότι, μολονότι τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Γαλλικοῦ νόμου τὸ ὁποῖον προανέφερα ἀπαγορεύει τὴν ἀνάμιξιν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων εἰς τὴν Γαλλίαν οἴνων γενικῶς, χωρὶς ὅλως νὰ κάμνῃ ἰδιαιτέραν μνείαν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων, εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ Ἱσπανία καὶ ἡ Ἰταλία, αἱ ὁποῖαι ἐπίσης εἶναι, παραπλεύρως πρὸς τὴν Ἑλλάδα, αἱ χῶραι ἐκ τῶν ὁποίων εἰσάγονται οἶνοι εἰς τὴν Γαλλίαν, ἔχουν καὶ αὐταὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐσωτερικῆς νομοθεσίας ἀνάλογον διάταξιν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάμιξις τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων οἴνων. Ἑπομένως ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται εἰς ἐξαιρετικὴν ἐντελῶς θέσιν ἀπέναντι τῆς Γαλλίας νὰ ἀξιώσῃ ἔστω καὶ διὰ μόνην τὴν Ἑλλάδα ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθρου τούτου, δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει ἀνάλογον διάταξιν διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάμιξις ἄλλων οἴνων εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, συνιστῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως καὶ ὁ ἀξιότιμος ἐκ Πατρῶν συνάδελφος, τὴν προσφυγὴν ἡμῶν εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Χάγης, διὰ νὰ διδάξωμεν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ὅτι, ὡς νομοταγεῖς πολῖται οὕτως εἴπεῖν τῆς διεθνοῦς κοινωνίας, προσφεύγομεν εἰς τὸ Διεθνὲς δικαστήριον ἀλλὰ καὶ ἐν ταυτῷ ἔχομεν ὅλην τὴν δύναμιν νὰ μὴ ἀφήσωμεν τὰ συμφέροντά μας παρημελημένα καὶ ἔρμαια τῆς Γαλλικῆς αὐθαιρεσίας. (Χειροκροτήματα).

Σ. Κωστόπουλος. Οἱ ἀξιότιμοι προλαλήσαντες συνάδελφοι διεμήνευσαν τὸ κοινὸν αἴσθημα ὅλων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν οἰνοπαραγωγικῶν μας περιφερειῶν. Διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ Γαλλικὸς νόμος τῆς 29 Δβρίου 1929 παραβιάζει καταφώρως καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν οὐσίαν τῆς μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος ἐμπορικῆς συμβάσεως. Εἶναι γνωσταὶ αἱ δυσκολίαι αἱ ὁποῖαι ἐχρειάσθησαν νὰ παρακαμφθοῦν διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ σύμβασις αὕτη καθὼς καὶ αἱ διάφοροι θυσίαι εἰς τὰς ὁποίας συγκατετέθη ἡ Ἑλλὰς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν οἴνων της ἐν Γαλλίᾳ. Διὰ τῆς συμβάσεως αὐτῆς καθιερώθη ἕνα καθεστὼς ἐμπορικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν ἀπολύτως δυσμενὲς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διότι σύμφωνα μὲ τὴν σύμβασιν αὐτὴν εἰσάγομεν εἰς Γαλλίαν μόλις τὸ 1)4 τῶν ὅσα εἰσάγει ἡ Γαλλία ἐν Ἑλλάδι. Κατόπιν ὅμως τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ὁ ὁποῖος ἀποκλείει αὐτομάτως τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν εἰσαγομένων ἐν Γαλλίᾳ οἴνων μας, ἀνατρέπεται ἡ ἀναλογία αὕτη καὶ γίνεται ἀκόμη δυσμενεστέρα διὰ τὴν Ἑλλάδα, δηλαδὴ γίνεται τὸ 1)8. Εἶναι δὲ πρόφασις ὅτι ἂν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν τελευταίαν ταύτην ἀναλογίαν οὐδέποτε ἠθέλαμεν συνάψει ἐμπορικὴν σύμβασιν μετὰ τῆς Γαλλίας. Ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅμως αὐτοὺς εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀποκτᾷ πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν μετὰ τῆς Γαλλίας ἐμπορικῶν της σχέσεων. Καὶ τοῦτο λέγων δὲν ἐννοῶ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος, δεδομένου ὅτι μία τοιαύτη ἐνέργεια θὰ μᾶς ὑπεχρέωνε νὰ ἐφαρμόζωμεν τὴν σύμβασιν τοὐλάχιστον μέχρι τέλους Μαρτίου 1931. Οὔτε θὰ ἠθεώρουν ὡς ἰδεώδη λύσιν τὸ νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν διαιτησίαν τῆς Χάγης, διότι καὶ πάλιν θὰ ἐχάναμεν πολύτιμον χρόνον ἐφαρμόζοντες ἐν τῷ μεταξὺ τὴν σύμβασιν ἐπὶ προφανεῖ μας ζημίᾳ. Θὰ ἐπρότεινον λοιπὸν τὴν ἑξῆς λύσιν: Εἶναι γνωστὸν ὅτι σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 9 τῆς συμβάσεως ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἔχει ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως μὴ μεταβάλῃ τὴν βάσιν τῶν μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν δι' οἱουδήποτε μέτρου. Δεδομένου λοιπὸν ὅτι τελευταῖος Γαλλικὸς νόμος ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἄρθρον τοῦτο τῆς συμβάσεως εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Γαλλία ἔπαυσεν ἐκτελοῦσα τὴν σύμβασιν. Τὸ γεγονὸς δὲ αὐτὸ μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ παύσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐκτελοῦντες τὴν σύμβασιν, θεωροῦντες αὐτὴν ὡς ἀνίσχυρον. Καὶ μόνον διὰ λόγους τυπικοὺς νὰ τάξωμεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν μίαν σύντομον, συντομωτάτην, προθεσμίαν ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ φροντίσῃ διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου. Δὲν ἐπιθυμῶ δὲ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ θεωρηθῇ ἡ πρότασίς μου αὕτη ὡς ἀπειλὴ κατὰ τῆς μεγάλης καὶ φίλης ἐπικρατείας διότι ἔχομεν ὅλα τὰ στοιχεῖα διὰ νὰ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις εἶναι ἀπολύτως βεβαία περὶ τοῦ δικαίου τῶν ἀπόψεών μας καὶ ὅτι αἱ δυσκολίαι της ὅσον ἀφορᾷ τὴν δικαίωσίν των προέρχεται ἀπὸ λόγους ἐσωτερικῆς πολιτικῆς. Δὲν πρόκειται λοιπὸν τάσσοντες τὴν σύντονον αὐτὴν προθεσμίαν καὶ ἐν ἀνάγκῃ παύοντες νὰ ἐκτελῶμεν τὴν σύμβασιν νὰ ἐλθωμεν εἰς οἱανδήποτε σύγκρουσιν πρὸς τὴν Γαλλίαν. Ἁπλῶς διευκολύνομεν τὴν θέσιν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τῶν ἀντιπροσώπων τῶν οἰνοπαραγωγικῶν της περιφερειῶν. Ἄλλως τε εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν ὑπάρχουν μόνον οἰνοπαραγωγοί. Ὑπάρχουν συγχρόνως καὶ βιομηχανίαι τῶν ὁποίων τὰ προϊόντα εἰσέρχονται ἀθρόως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αἱ βιομηχανίαι δ' αὗται αἱ ὁποῖαι μάλιστα εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ὑφαν-

τουργικαὶ καὶ διέρχονται κρίσιν ὀξυτάτην, ὅπως ὅλαι αἱ συναφεῖς βιομηχανίαι ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ διατηρήσουν ἀνοικτὰς τὰς Ἑλληνικὰς ἀγορὰς διὰ τὴν διοχέτευσιν τῶν προϊόντων των. Μόνον δὲ μία ἀποφασιστικὴ στάσις τῆς Ἑλλάδος καὶ μία ἄμεσος παῦσις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως θὰ τὰς ἠνάγκαζε νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν σημερινήν των ἀσταθῆ στάσιν καὶ νὰ ἐξασκήσουν παραλλήλως πρὸς ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτων πρὸς τοὺς οἰνοπαραγωγοὺς μίαν πίεσιν πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν. Μόνον ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτούς, δηλαδὴ τὴν πλήρη ἰσοτιμίαν πρὸς τὴν Γαλλίαν, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν διαιτησίαν τῆς Χάγης. Διότι πρόκειται μόνον περὶ ἐμπορικῶν σχέσεων ἡ ἐκκρεμότης τῶν ὁποίων συνεπάγεται μεγάλας ζημίας καὶ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐθνικήν μας οἰκονομίαν. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ διστάσωμεν περὶ τοῦ πρακτέου χάνοντες πολύτιμον χρόνον. Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι μία ἀποφασιστικὴ μας στάσις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὄχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ ἐπιδράσῃ δυσμενῶς ἐπὶ τῆς ἐγκαρδιότητος τῶν σχέσεών μας μετὰ τῆς φίλης ἐπικρατείας ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῶς θὰ βοηθήσῃ αὐτὴν τὴν ἰδίαν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν δυσχερῆ θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν περιήγαγεν ἡ προσωρινὴ ἂς ἐλπίσωμεν ἐπικράτησις ὡρισμένων μονοπλεύρων ἀπόψεων καὶ ἐπιρροῶν.

Ὁ κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** συμφωνῶν μὲ τοὺς προλαλήσαντας λέγει ὅτι ἐὰν διὰ τοὺς οἰνοπαραγωγοὺς τῶν ἄλλων περιφερειῶν ὁ νόμος αὐτὸς τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἐπιζήμιος, διὰ τοὺς ἀμπελοκτήμονας τῆς Εὐβοίας εἶναι καταστρεπτικός. Ἀναφέρει τὸν πανικόν, ὁ ὁποῖος ἐδημιουργήθη εἰς τοὺς ἀμπελοκτήμονας τῆς Εὐβοίας τρομοκρατηθέντας ἐκ τοῦ νόμου τούτου καὶ θελήσαντας νὰ ἐλαφρυνθοῦν ἀπὸ τὰ ἐνυπόθηκα χρέη, τὰ ὁποῖα ἔχουν διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ βελτίωσιν τῶν ἀμπέλων των διὰ πωλήσεως μέρους αὐτῶν καὶ ὁ ὁποῖος δὲν διαφέρει τοῦ πανικοῦ τῶν Τραπεζῶν. Εἰς τὸ ἥμισυ, λέγει, ἔφθασεν ἡ ἀξία τῶν κτημάτων καὶ τέλος πᾶσα ἀγοραπωλησία ἐσταμάτησεν ἐλλείψει ἀγοραστῶν.

Ἰδιαιτέρως, λέγει, πλήττεται ἡ περιφέρεια Κύμης, τῆς ὁποίας τὸ εἶδος τῶν κρασιῶν ἐντελῶς ἰδιαίτερον μόνον πρὸς χρωματισμὸν χρησιμοποιεῖται. Ἑπομένως ἀποκλεισμένων τῶν κρασιῶν αὐτῶν ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν ἀγοράν, ἡ περιφέρεια ἐκείνη μόνον τὸ πρῖον αὐτὸ ἔχουσα εἶναι καταδικασμένη εἰς θάνατον. Ἐπικαλεῖται τὴν ταχεῖαν λύσιν τοῦ ζητήματος καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ εἰς δηλώσεις παρηγόρους καὶ συστάσεις φιλικὰς πρὸς ἀναστολὴν τοῦ πανικοῦ, ὁ ὁποῖος ἐδημιουργήθη εἰς τοὺς ἀμπελοκτήμονας, καὶ ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ εἰς συμφοράς.

Γ. Ροδόπουλος. Ἐὰν ὑπάρχουν ἀμπελοκτήμονες καὶ οἰνοπαραγωγοὶ ἐν Γαλλίᾳ, οἱ ὁποῖοι ἐπεβλήθησαν καὶ ἐψηφίσθη ὁ νόμος δι' οὗ ἐντέχνως, ἐπὶ τῇ προφάσει δῆθεν ἐσωτερικοῦ μέτρου προστασίας τῆς γνησιότητος τῶν οἴνων, ἀποκλείεται ἡ εἰσαγωγὴ καὶ κατανάλωσις τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων, ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀμπελοκτήμονες καὶ οἰνοπαραγωγοί, οἱ ὁποῖοι δι' ἐμοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ ὡς βουλευτὴς καὶ ὡς Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀμπελοκτημόνων ἐκφράζω τὴν δυσφορίαν καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἀμπελουργικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος. Ἔχω σωρείαν τηλεγραφημάτων καὶ διαμαρτυριῶν ἀπὸ ὅλας τὰς οἰνοπαραγωγικὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τοῦ μέτρου τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, καθότι τὸ ζήτημα ἐνδιαφέρει μὲν οὐσιωδῶς τοὺς σταφιδοπαραγωγούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ σταφυλῶν παραγωγοὺς οἴνων καθότι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἐκ χλωρᾶς σταφίδος οἴνου ἀναγκαστικῶς συνεξάγεται καὶ 29 ο)ο οἶνος ἀμπελίτης, τὰ δὲ κρασιὰ τῆς Λευκάδος καὶ Κύμης μόνον δι' ἀνάμιξιν δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται. Εἶναι δὲ γνωστὸν εἰς τοὺς Γάλλους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ δεκαετηρίδων εἰσάγουσιν Ἑλληνικοὺς οἴνους, ὅτι οὗτοι μόνον πρὸς ἀνάμιξιν εἰσάγονται καὶ ὅτι ἡ ἐμπορικὴ σύμβασις ὑπὸ τοιοῦτον σκοπὸν καὶ ἐν γνώσει ὅτι οὕτω χρησιμοποιεῖται ὁ Ἑλληνικὸς οἶνος κατηρτίσθη. Ἑπομένως ἠμπορεῖ νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἐκ δόλου διὰ μέτρου ἐσωτερικῆς φύσεως παρακωλύουν τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων· ἂν ἡμεῖς νομοθετήσωμεν ὅτι λόγῳ αὐστηρότητος ἠθῶν ἀπαγορεύεται εἰς τὰς γυναῖκας μας νὰ φοροῦν μεταξωτά, δὲν θὰ ματαιώσωμεν δόλῳ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μεταξωτῶν; Ἐλπίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις μὲ τὴν ἐνίσχυσιν ποὺ τῇ παρέχεται ἐκ μέρους ὅλων τῶν ἀμπελοκτημόνων τῆς Ἑλλάδος, καταλλήλως χειριζομένη τὸ ζήτημα θὰ δυνηθῇ νὰ ὑποστηρίξῃ ἀποτελεσματικῶς τὰ δίκαιά μας.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λαμβάνων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ ἀμπελουργικοῦ κόσμου ὑφισταμένη καὶ πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων ἐν Γαλλίᾳ μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην θέλει ἐπιδεινωθῇ εἰς ὅλους τοὺς οἰνοπαραγωγοὺς τοῦ Κράτους. Συνέπεια τῆς κρίσεως ταύτης θὰ εἶναι, ὡς λέγει, γενικὴ οἰκονομικὴ κρίσις. Τὴν δικαιολογίαν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὅτι διὰ τοῦ ψηφισθέντος νόμου ἀπηγορεύθη ἡ ἀνάμιξις τῶν οἴνων, συνεπῶς δὲ δὲν ἠθετήθη ἡ ὑπογραφεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ αὐτῆς σύμβασις, εὑρίσκει ἀβάσιμον, διότι, ὡς λέγει, κατὰ τὴν ὑπογραφὴν ὑφίστατο ἡ κατάστασις τῆς ἀναμίξεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τότε ὑφισταμένης καταστάσεως ὑπεγράφη ἡ σύμβασις. Ἐν τέλει ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ θέλει λάβει τάχιστα τὰ προσήκοντα δραστικὰ μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἀπειλουμένης καταστροφῆς τῶν οἰνοπαραγωγῶν.

Ὁ κ. ***Μ. Αἰλιανός*** λέγει ὅτι δὲν ἀνῆλθε τὸ βῆμα διὰ νὰ ἐπιρρίψῃ εὐθύνας εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τοὐναντίον εἶναι, ὡς τονίζει, ὑποχρεωμένος νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἱσπανία μολονότι περισσότερον ἡμῶν πλησσομένη ἀπὸ τὸν νέον Γαλλικὸν νόμον, ἠγνόει τοῦτον μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, ἡ ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὴ Πρεσβεία ἔσπευσε νὰ διαμαρτυρηθῇ πρὸς τὸ Γαλλικὸν Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν μὴ δημοσίευσιν τοῦ νόμου καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος σύμβασιν. Ὡς ἐκ τῶν ἁρμοδίων ἐν Παρισίοις κύκλων, λέγει μετὰ ταῦτα, γνωρίζει, εἰς τὸ διάβημα τῆς Πρεσβείας μας τὸ Γαλλικὸν Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου ἐκτιμήσαν ὄχι μόνον τὸ ἠθικὸν τοῦ σεβασμοῦ τῆς συμβάσεως ἀλλὰ καὶ τὸ γενικώτερον ἐμπορικὸν πλήγμα ὅπερ θὰ ὑφίστατο ἡ Γαλλία ἐκτιθεμένη εἰς τὰς συνεπείας τῆς καταστρατηγήσεως τῶν ἐμπορικῶν της συνθηκῶν καὶ ἰδίως τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος τοιαύτην, δι' ἧς χάριν καὶ μόνον τῆς ἐξαγωγῆς τῶν οἴνων μας, ἐπέτυχεν ὅρους ἐξαιρετικῶς συμφερόντας, ὑπεσχέθη νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν μὴ δημοσίευσιν τοῦ νόμου, ἢ πάντως τὴν κατ ργησιν τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ νέου νόμου.

Ἐκφράζων τὴν ἔκπληξίν μου διότι ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν Πρεσβείαν μας ὑπόσχεσις αὕτη δὲν ἐτηρήθη ζητεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἵνα, ὡπλισμένη ὡς εἶναι τὴν στιγμὴν ταύτην μὲ τὴν ὁμόφωνον ἔντονον διαμαρτυρίαν ὅλων τῶν πτερύγων τῆς Βουλῆς, ἀνεξαρτήτως ἀποχρώσεως, ἐπιδιώξῃ ἄνευ ἀναβολῆς τὴν ἄμεσον ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων μας, καί, ἐφ' ὅσον ἡ προσπάθειά μας ὅπως κρατήσωμεν τὰς ἐμπορικάς μας σχέσεις μετὰ τῆς Γαλλίας μακρὰν πάσης ἐκτραχύνσεως δὲν θὰ ἤρκει, νὰ μὴ διστάσῃ νὰ πολιτευθῇ ἀπέναντι τῆς συμβάσεως καθ' ὃν τρόπον ὑπαγορεύει ἡ στοιχειώδης ἄμυνα, ἄμυνα ἀποτελοῦσα ἀναγκαίαν προστασίαν ἑνὸς μεγάλου παραγωγικοῦ κλάδου τῆς χώρας ἡμῶν.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι καὶ ἐν Ἠπείρῳ καὶ δὴ ἐν Ζίτσῃ, Καρδίτσῃ καὶ Δολιανοῖς ἀκμάζει ἡ οἰνοπαραγωγή. Τὰ κρασιὰ τῶν περιφερειῶν τούτων εἶναι θυμάσια, εἶναι ἀνώτερα καὶ αὐτῆς τῆς Γαλλικῆς σαμπάνιας ἐν τῇ φυσικῇ των καταστάσει, ἄνευ ἐπεμβάσεως τῆς χημείας. Εἶναι λυπηρόν, διότι τὸ φίλον Κράτος ἡ Γαλλία, πιεζομένη ὑπὸ τῶν οἰνοπαραγωγῶν της, καταπατεῖ μίαν σύμβασιν ζημιοῦσα τοὺς οἰνοπαραγωγοὺς τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐξέθετεν ἐν τῇ Βουλῇ τὰς ἐνεργείας του παρὰ ταῖς Μεγάλαις Δυνάμεσι περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν πολεμικῶν χρεῶν αὐτῆς, ὁ

Ἑλληνικὸς λαὸς ἐχάρη τόσον διότι ἠλαττώθησαν τὰ χρέη του, ὅσον καὶ διότι ἀρθείσης τῆς ἀδικίας ἐρρίπτετο εἰς τὴν ἀγκάλην τῶν συμμάχων δυνάμεων μὲ τὴν θέρμην τῆς προπολεμικῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης ὅτε ὁ πόνος τῆς Γαλλίας καὶ ἡ χαρὰ αὐτῆς ἦτο πόνος καὶ χαρὰ διὰ κάθε Ἕλληνα. Διατί λοιπὸν νὰ πλήττεται πάλιν ὑπὸ τῆς φίλης Γαλλίας ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία δὲν ἔκαμε κανένα κακὸν παρὰ νὰ λατρεύῃ τὴν Γαλλίαν (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Γ. Γεροκιάννης*** ἀντιπροσωπεύων, ὡς λέγει, ἐπαρχίαν οἰνοπαραγωγικὴν τὴν τῆς Λευκάδος, συνενόνει τὰς διαμαρτυρίας του πρὸς τὰς τῶν προλαλησάντων διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως λῆψιν μέτρου πλήσσοντος καιρίως τὰ συμφέροντα τῶν οἰνοπαραγωγῶν τῆς Λευκάδος καὶ συμφωνεῖ ἀπολύτως πρὸς τὴν διατυπωθεῖσαν πρότασιν, ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

Ὁ κ. ***Ρ. Διβαθυνόπουλος*** λαμβάνων τὸν λόγον διερμηνεύει καὶ αὐτὸς τὴν ἐξέγερσιν τῶν οἰνοπαραγωγῶν Κεφαλληνίας ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Γαλλίαν τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων. Ἐάν, λέγει, ἡ μεγάλη Γαλλία προέβῃ εἰς τὴν λῆψιν ἑνὸς τοιούτου μέτρου καὶ ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν λῆψιν παρομοίου. Ἐὰν ἕνας πλούσιος μᾶς κλείσῃ τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ του κατάμουτρα καὶ ἡμεῖς μποροῦμε νὰ τὸν παρακαλέσωμεν νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὸ φτωχικόν μας. Μποροῦμε διὰ νόμου νὰ ἀπαγορεύσωμεν εἰς τὰς Ἑλληνίδας νὰ φοροῦν μεταξωτὰ φουστάνια καὶ ἀκόμη εἰς τὴν Μὶς Εὐρώπην νὰ φορῇ μεταξωτὲς κάλτσες.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐνθυμηθῇ παλαιὰν ὑπόσχεσίν του δοθεῖσαν αὐτῷ περὶ ἀνασυστάσεως τῶν οἰνολογικῶν ἐργαστηρίων Κεφαλληνίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Βουλευτὴν ὅπως ὑποβάλῃ σχετικὴν πρότασιν καὶ ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν μετὰ πάσης εὐμενείας.

Γ. Ἡσαΐας. Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι οἱ οἰνοπαραγωγοὶ πλήσσονται εἰς τὰ καίρια, ἀλλὰ ἰδίως μεγάλο πλῆγμα δέχεται ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ οἰνοπεία ἥτις βασιζομένη εἰς τὰς ἰσχυούσας συμβάσεις ἔκαμε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς τὰ μεγάλα αὐτῆς ἀποθέματα, οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ προέβη εἰς μεγάλας νέας ἐγκαταστάσεις δαπανήσασα δεκάδας ἑκατομμυρίων διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τοὺς ὅρους τῆς νέας ὑπογραφείσης Ἑλληνογαλλικῆς συμβάσεως. Δὲν ὑπάρχει οὐδὲν παράπονον διὰ τας ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως. Μετὰ ἐξαιρετικῆς δραστηριότητος ἀναλογιζομένη τὴν σοβαρότητα τοῦ ζητήματος διεξήγαγε τὰς διαπραγματεύσεις. Ἔχω δὲ ἐλπίδας ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λυθῇ αἰσίως, διότι φρονῶ ὅτι συγχρόνως πλήσσεται καὶ ἡ Γαλλικὴ οἰνοπεία ἥτις ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰθισμένη εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτῶν, ἰδίως ὅταν ἡ ἐσοδεία ἐν Γαλλίᾳ εἶναι μεγάλη ὁπότε συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ Γαλλικοὶ οἶνοι νὰ εἶναι ἀδύνατοι εἰς βαθμοὺς ὥστε πρὸς ἐνδυνάμωσιν ἔχουν ἀνάγκην τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων οἵτινες εἶναι ὑψηλοὶ εἰς βαθμούς.

Θέλω ὅμως νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ προβῇ εἰς ἀντίποινα, ὡς συνέστησαν οἱ ἀξιότιμοι ἐκ Πατρῶν καὶ Μαντινείας συνάδελφοι, ἐφαρμόζουσα δηλαδὴ τὸ γενικὸν δασμολόγιον. Τοὐναντίον φρονῶ ὅτι πρέπει διὰ συμβιβαστικῆς λύσεως νὰ φθάσωμεν εἰς αἴσιον καὶ ἱκανοποιητικὸν ἀποτέλεσμα, διότι πολλὰ φορτία εὑρίσκονται ἐν πλῷ καὶ ἑπομένως πολλαὶ ζημίαι δύνανται νὰ ἐπέλθουν, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς εἶπον καὶ προηγουμένως, θὰ εὕρωμεν πρόθυμον καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὡς τοὐλάχιστον φαίνεται, διὰ συμβιβαστικήν τινα λύσιν.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** λέγει ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ὁλόκληρος ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ τῆς χώρας πάσχει ἀπὸ τὴν τρομερὰν ὑποτίμησιν τῆς ἀξίας της καὶ διερχόμεθα κρίσιν φοβερὰν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις πιεζομένη ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς καὶ γερουσιαστὰς τῶν οἰνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν της λόγῳ ὑπερπαραγωγῆς τῶν οἴνων ἐν Γαλλίᾳ λαμβάνει μέτρα ἐναντίον τῶν εἰς τὴν χώραν της εἰσαγομένων οἴνων. Κατέλυει ἐν ἰσχύι εἰσέτι ὑπάρχουσαν σύμβασιν ἣν αὐθαιρέτως κατήργησε δι' ἐσωτερικοῦ νόμου. Ἐπίσης τονίζει ὅτι ἡ κατανάλωσις τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἶναι μοιραῖον νὰ διέλθῃ συνεχῶς κρίσιν καὶ ἂν ἐγένετο νεωτέρα σύμβασις μετὰ τῆς Γαλλίας, διότι καθ' ἑκάστην ὑπερπαραγωγὴν ἡ Γαλλία θὰ λαμβάνῃ μέτρα ἐναντίον τῆς χώρας μας. Τονίζει ὅτι πρέπει νὰ στραφῶμεν καὶ εἰς ἄλλας ἀγορὰς ὡς ἡ Αὐστρία, ἡ Γερμανία, ἡ Οὐγγαρία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία διὰ νὰ προλαμβάνωνται τοιαῦται κρίσεις ἐφ' ὅσον δὲν ἔχομεν τὰ μέσα νὰ ἐπιβληθῶμεν καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν στάσιν ταύτην τῆς Γαλλίας ἥτις χαρακτηρίζει παράβασιν πρωτοφανῆ. Ἐν τέλει συνιστᾷ ὅπως γίνουν ἔντονοι ἐνέργειαι τῆς Ἑλλάδος δι' ἱκανῶν ἀντιπροσώπων παρὰ τοῖς Γάλλοις οἰνοπαραγωγοῖς, οἱ ὁποῖοι θὰ πεισθοῦν ὅτι τὸ συμφέρον των εἶναι νὰ μὴ πλήξουν τοὺς Ἕλληνας παραγωγούς. Πιστεύω ὅτι θὰ ὑποχωρήσῃ ἡ Γαλλία, ἡ δὲ νεωτέρα σύμβασις μετὰ τῆς Γαλλίας πρέπει νὰ εἶναι μακρᾶς διαρκείας καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ εἰς ἰσόποσον ἀξίαν εἰσαγωγὴ γεωργικῶν προϊόντων μας εἰς τὴν Γαλλίαν ὡς ὁ καπνός, ἐφ' ὅσον τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Γαλλίας εἶναι πενταπλάσιον τοῦ ἡμετέρου.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει, ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις πλήττονται καὶ οἱ ἀμπελουργοὶ τῆς Μακεδονίας ὑπὲρ τῶν ὁποίων τοσαῦτα ἐδακπανήθησαν ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπανειλημμένως ἐπλήγησαν ἐκ θεομηνιῶν. Πρέπει, τονίζει, νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψει της καὶ τὴν νέαν ταύτην τάξιν, ἡ ὁποία προστίθεται εἰς τὰς ἀναξιοπαθούσας παραγωγικὰς τάξεις τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, διότι ἀπὸ αὐτὴν ἀναμένουν ἀρκετὰ αἱ βόρειοι ἐπαρχίαι. Ἐὰν νομίζῃ, ὅτι δὲν συμφέρει δι οἱονδήποτε λόγον νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, τοὐλάχιστον ἂς ἀναστείλῃ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, παρέχουσα οὕτω ἐνθάρρυνσιν εἰς τοὺς δεινῶς δοκιμαζομένους παραγωγοὺς τῆς Βορείου Ἑλλάδος καὶ ἀνακόπτουσα τὸ ρεῦμα τῆς ἀστυριλίας τὸ ὁποῖον ὀσημέραι ὀγκοῦται.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει, ὅτι, διερμηνεύων τὴν ἀγανάκτησιν τῶν οἰνοφόρων ἐπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ Κυκλάδων καὶ ἰδίως τῶν νήσων Πάρου καὶ Θήρας, ὧν ἡ παραγωγὴ ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ οἶνον, αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἐκ μέρους τῆς Γαλλίας παραβιάσεως τῆς πρό τινος συναφθείσης ἐμπορικῆς συμβάσεως, παραβιάσεως ἀποτελούσης μέτρον ἄδικον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι δέ, προσθέτει, ἀπορίας ἄξιον πῶς ἡ μεγάλη καὶ φίλη Δύναμις, ἐπιλήσμων γενομένη τῶν πατροπαραδότων δεσμῶν οἱ ὁποῖοι συνδέουν τὰς δύο χώρας, παρουσιάζεται σήμερον ὡς ἀθετοῦσα ὑποχρεώσεις ἃς ἀνέλαβεν ἔναντι τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ὑπογραφῆς της. Δὲν εἶναι, τονίζει ἐποικοδομητικὸν διὰ τὴν μεγάλην καὶ φιλελευθέραν Γαλλίαν, οὔτε παράδειγμα πρὸς τὰ μικρὰ Κράτη, ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων κατὰ τρόπον αὐθαίρετον καὶ ἥκιστα ἠθικήν. Ἐν τέλει, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν μέτρα, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὰ δίκαια τῶν οἰνοφόρων ἐπαρχιῶν καὶ ἰδίως ἐκείνων αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἄλλο τι εἰσόδημα, ὡς ἡ Πάρος καὶ ἡ Θήρα.

Ὁ κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** λαμβάνει τὸν λόγον διὰ νὰ ἐκφράσῃ, ὡς λέγει, τὴν εὐχὴν ἐκ μέρους τῶν οἰνοπαραγωγῶν τῆς Κρήτης, ὅπως ληφθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς προστασίαν αὐτῶν καὶ ἵνα μὴ ἀναγκασθῶσιν οὗτοι νὰ ἐκριζώσουν τὰς ἀμπέλους των, τρεπόμενοι πρὸς ἄλλα ἔργα.

Ὁ κ. ***Α. Πρέκας*** λέγει, ὅτι θὰ ἦτο ἐκ μέρους του παράλειψις ἐὰν δὲν ἐλάμβανε τὸν λόγον διὰ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς λήψεως τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων πρὸς προστασίαν τῶν οἰνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν, καὶ ἰδίως ἐκείνων αἱ ὁποῖαι στεροῦνται ἄλλου πλὴν τοῦ ἐκ τοῦ οἴνου εἰσοδήματος, ὡς εἶνε ἡ περιφέρεια Θήρας.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης***, ἐξ ὀνόματος, λέγει, τῶν οἰνοπαραγωγῶν τοῦ νομοῦ Χανίων προσθέτω καὶ ἐγὼ τὰς διαμαρτυρίας μου κατὰ τοῦ ἐφαρμοσθέντος παρὰ τῆς Γαλλίας μέτρου καὶ τὴν παράκλησίν μου διὰ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀποσόβησιν τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ. Λυποῦμαι, λέγει, κατάκαρδα, ὡς ἀξιωματικὸς ὑποστὰς πολλὰ ἄλλοτε χάριν τῆς Γαλλίας, νὰ βλέπω τὴν μεγάλην ταύτην Δύναμιν τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες θεωροῦμεν ὡς δευτέραν πατρίδα, νὰ τηρῇ τοιαύτην τακτικὴν ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδίᾳ τὸν ἀξιότιμον Πρόεδρον αὐτῆς, νὰ ἐξεύρῃ τρόπον ἀποσοβήσεως τῆς καταστροφῆς ἑνὸς μεγάλου προϊόντος τοῦ τόπου μας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποζοῦν τόσοι πληθυσμοί.

Δ. Πολυχρονάκης. Ἐξ ὀνόματος, λέγει, τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου παρακαλῶ καὶ ἐγὼ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἀποσοβηθοῦν αἱ καταστρεπτικαὶ συνέπειαι αὐτῆς εἰς τὸν οἰνοπαραγωγικὸν κόσμον.

Ὁ κ. ***Σ. Συμεώνογλου***, συμφωνῶ, λέγει, μὲ τὰς διαμαρτυρίας καὶ τὰς συστάσεις τῶν ἀξιοτίμων προλαλησάντων. Ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν ἐμπόρων τοῦ Πειραιῶς καὶ γενικῶς τοῦ ἐμπορευομένου ἐν Ἑλλάδι κόσμου, παρακαλῶ ὅπως ἡ Κυβέρνησις προτοῦ λάβῃ οἱαδήποτε μέτρα εἴτε ἀντιποίνων εἴτε ἄλλα προειδοποιήσῃ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐμπόρους, τοὺς συναλλασσομένους μὲ τὴν Γαλλίαν, διότι δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ διασαλευθῇ μία μεγάλη ἐμπορικὴ κίνησις αἰφνιδιαστικῶς.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Κύριοι συνάδελφοι, εἶναι εὐεξήγητον τὸ αἴσθημα δυσφορίας, τὸ ὁποῖον ἐξεδηλώθη ὁμόθυμον ἀπὸ ὅλας τὰς πτέρυγας τῆς Βουλῆς καὶ ἀπὸ τοὺς κ. κ. βουλευτὰς, τοὺς ἀντιπροσώπους οἰνοφόρων ἐπαρχιῶν, διότι εἰς τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν φυσικῶς οἰνικὴν κρίσιν προσετέθη τὸ ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον παρεμβάλλει ὁ τελευταίως ψηφισθεὶς Γαλλικὸς νόμος. Ἠκούσατε τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Φαίνεται ὅτι ἐψηφίσθη ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνῃ. Ἡ Βουλὴ ὀρθῶς εἶπεν, ὅτι, ὅταν συνήφθη ἡ σύμβασις μὲ τὴν Γαλλίαν, ἦτο γνωστὸν ἐκεῖ, ὅτι οἱ Ἑλληνικοὶ οἶνοι εἰσήγοντο ἀποκλειστικῶς πρὸς ἀνάμιξιν μετὰ τῶν Γαλλικῶν οἴνων. Αἱ διαπραγματεύσεις, αἵτινες προηγήθησαν, ἀποδεικνύουν τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλλὰς ἔκαμεν ὅσας ὑποχωρήσεις ἔκαμεν, ὑποχωρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναιροῦσιν τὴν Γαλλικὴν εἰσαγωγὴν εἰς πολλαπλάσιον, τετραπλάσιον, ἢ πενταπλάσιον τῆς Ἑλληνικῆς. Ἔγειναν ἀκριβῶς διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν οἴνων μας εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ νόμος ἐκεῖνος εἶναι προδήλως μονομερὴς κατάλυσις τῶν συμπεφωνημένων, διότι ἀφαιρεῖται διὰ τοῦ νόμου τούτου τὸ μοναδικὸν σχεδὸν ἀντάλλαγμα, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ ὑποστῇ τὰς δασμολογικὰς παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμε, καὶ λέγω «νὰ ὑποστῇ» διότι πράγματι τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν Γαλλικῶν προϊόντων εἶναι πολυτελείας καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπάγονται ἀφαίρεσιν, ἀφαίμαξιν, ἂν θέλετε, συναλλάγματος, ἡ ὁποία εἰς τοὺς σημερινοὺς στενοὺς χρόνους εἶναι καταστρεπτική. Ὀρθῶς ἡ Βουλὴ λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Ἑλλὰς νὰ ὑποστῇ ἐφαρμοζομένην εἰς βλάβην της τὴν χωλὴν πλέον αὐτὴν σύμβασιν, δι' ἧς ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων θὰ ἀντλῇ ὅλα τὰ ὠφελήματα, ὁ δὲ ἄλλος θὰ εἶναι ἐστερημένος τῶν ἐλαχίστων πλεονεκτημάτων, ποὺ συνεφώνησε δι' ἑαυτόν. Ἐδείχθη ἐκ τῆς συζητήσεως, ὅτι εἶναι μὲν πόθος καὶ τῆς Βουλῆς ὅπως ἀποφευχθῶσι κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκτραχύνσεις, ἀλλ' ὄχι νὰ ἐπακολουθήσουν διαπραγματεύσεις χρόνιαι, αἱ ὁποῖαι θὰ βραδύνουν τόσον, ὥστε νὰ καταστήσουν τὴν νίκην, ἐὰν ἐπήρχετο, Πύρρειον. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ Βουλὴ θέλει τὸ ταχύτερον νὰ δοθῇ πέρας εἰς μίαν ἀνώμαλον κατάστασιν, ἡ ὁποία δὲν προῆλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Ἑλλάδος.

Τὰς ἀντιλήψεις αὐτὰς ἔσχεν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, κατὰ τὸν πλέον σαφῆ τρόπον, ὅστις ἐστηρίζετο εἰς τὸ ἀπόλυτον δίκαιον, νὰ τὰς ἐκδηλώσῃ, ὅπως ἔδει. Ὀφείλω μάλιστα νὰ προσθέσω ὅτι καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, τοὐλάχιστον μέγα μέρος τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνοι τινὲς κύκλοι, ἀνεγνώρισεν ἤδη τὸ δίκαιον τῆς Ἑλλάδος.

Ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις ταύτας ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς διαπραγματεύσεις, τὰς ὁποίας θὰ ἐπισπεύσῃ μετὰ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς Βουλῆς.

Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ μὴ ἀνακοινώσω λεπτομερείας τῶν διαπραγματεύσεων, μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν συμμερίζεται τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀξιοτίμων ἀγορευσάντων βουλευτῶν, ἰδιαίτατα δὲ κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος, καθ' ὃ ὑπεδείχθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις παρέλκυσις τοιαύτη, ὥστε νὰ μένωμεν ἐπὶ πολὺ ἐστερημένοι τῶν πενιχρῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς παρέχει ἡ σύμβασις.

Παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ δεχθῇ τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περαιωμένη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης.

Ὁ κ. ***Φ. Σαράντης*** ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του περὶ τῆς ἐπιδεδλημένης μειώσεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἀλεύρων, λέγει, ὅτι εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐφαρμόζουσα τὸ πρόγραμμά της περὶ εὐθηνείας τοῦ βίου ἐπέτυχε πρὸ ἔτους τὴν ὑποτίμησιν τοῦ ἄρτου κατὰ μίαν δραχμήν, μὲ τὴν ἐφαρμογὴν δέ τῶν μεγάλων ἀρτοποιείων προβλέπεται ὅτι θὰ ἐπέρχεται μεγαλυτέρα ὑποτίμησις. Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα, συνεχίζει, ὑπάρχει καὶ ἄλλη πλευρὰ ὑπὲρ τοῦ καταναλωτοῦ μὴ μελετηθεῖσα εἰσέτι. Σχετικῶς μὲ τοῦτο ἔχομεν νὰ δηλώσωμεν ὅτι τὴν λύσιν ἣν θὰ ὑποδείξωμεν δὲν τὴν προτείνομεν ἡμεῖς πρῶτοι, αὕτη ἐξηνέχθη πρὸ δεκαπενταετίας. Κατὰ τὸ 1915 ἡ τότε Κυβέρνησις ὑπέβαλε νομοσχέδιον ἐπιδιῶκον τὴν παραγωγὴν ἐφθηνοτέρου ἄρτου. Ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει ὁμολογεῖται, ὅτι ἡ πρόοδος τῆς βιομηχανίας εἶχεν ἐπιτευχθῇ μὲ ἐπιβαρύνσεις δασμολογικὰς πρὸς ζημίαν τοῦ λαοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ποία ἦτο τότε ἡ φορολογία;

Φ. Σαράντης. 7.10.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ ἡμεῖς ἐπροτείναμεν τότε νὰ γίνῃ 3.65.

Φ. Σαράντης. Ταῦτα ἐπροτείνοντο τότε καὶ ἐπεκροτήθη ἡ προσπάθεια αὕτη παρ' ὅλης τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλ' ὁ ἐμφυλλοχωρήσας μέγας πόλεμος ἐπέβαλε τὴν μονοπωλιακὴν εἰσαγωγὴν τοῦ σίτου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1923 ἀπεδόθη ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν ἀλευρομηχανίαν καὶ ἐκανονίσθησαν καὶ οἱ δασμοὶ δι' αὐξήσεως. Ἡ Δ' Συνέλευσις ηὔξησε καὶ πάλιν τὸν δασμὸν τῶν ἀλεύρων, τὸ δὲ 1926 ἡ Κυβέρνησις Κονδύλη ηὔξησε τὴν διαφορὰν εἰς 0.48. Κατόπιν ηὐξήθη πάλιν ὁ δασμὸς εἰς 1.18, κατετέθη δὲ καὶ σχετικὸν νομοσχέδιον περὶ τῶν δύο ποιοτήτων ἄρτου ὅπερ παρεπέμφθη εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις τὸ ἐπεξεργάσθη ἐπὶ τρίμηνον, ἤκουσεν ὅλας τὰς ἀπόψεις καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Μαΐου 1927 ἐδημοσιεύθη ἡ ἔκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς πλειονοψηφίας κ. Λαδᾶ, ἀρτιωτάτη καὶ ἐμπεριστατωμένη, τιμῶσα πράγματι τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν βάσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἀποφανθεῖσα κατὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλεύρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ διότι ἔκρινεν ὅτιό δασμὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι προστατευτικὸς καὶ ὄχι ἀπαγορευτικός. Τὰ πορίσματα τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἦλθον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἡ δὲ παροῦσα Κυβέρνησις εὗρε κατάστασιν ἥτις ἔπρεπε νὰ κυρωθῇ διὰ νὰ μὴ ἐπιστραφοῦν φόροι εἰσπραγμένοι. Οὐσιαστικῶς ἑπομένως οὐδέποτε ἦλθε τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἐν πάσει περιπτώσει ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος ἡ λύσις ἡ ὁποία θὰ ἐξευρεθῇ πρέπει νὰ μὴ ἀπέχῃ οὔτε τῶν πορισμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 15 οὔτε τῶν πορισμάτων τῆς Ἐ-

πιτροπῆς τοῦ 27, πρέπει δὲ νὰ ἔχῃ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν πῶς νὰ φάγῃ τὸν ἄρτον εὐθυνότερον ὁ καταναλωτής. Ἐλέχθη, λέγει, ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ συνύπαρξις ἀλευροβιομηχανίας καὶ ἀλευρεμπορίου καὶ ὅτι θὰ ἐπέλθουν ἐκ τοῦ κλονισμοῦ τῆς πρώτης πολλὰ κακὰ ἐν οἷς καὶ ἀνεργία. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ ἄλλων βιομηχανιῶν ἀλλὰ περὶ τῶν κυλινδρομύλων ὧν ἡ βιομηχανία ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἐθνική, ἐνῷ ἐθνικαὶ βιομηχανίαι εἶναι ὅσαι μεταχειρίζονται κατὰ πρῶτον λόγον ἐγχωρίους ὕλας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον πολλοὺς ἐργάτας, ὅπως εἶναι ἐν Ἑλλάδι τόσαι ἄλλαι ἐθνικαὶ βιομηχανίαι χρήζουσαι πράγματι ὑποστηρίξεως δι' ἣν οὐδεὶς ἔχει ἀντίρρησιν. Ἀλλὰ ἡ περὶ ἧς πρόκειται βιομηχανία κατὰ τὰ 90|ο χρησιμοποιεῖ ξένας ὕλας καὶ 10 μόνον τοῖς ἑκατὸν χρησιμοποιεῖ ἐσωτερικὸν σῖτον ὡς ἀποδεικνύουν αἱ στατιστικαὶ τῆς τελευταίας τριετίας. Ἴσως ἀντιταχθῇ ὅτι θὰ αὐξηθῇ βραδύτερον τὸ ποσὸν τῶν ἐγχωρίων ὑλῶν ὅταν ἐπιτευχθῇ ἡ σιτάρκεια, ἀλλὰ οὔτε οἱ ἀριθμοὶ καὶ αἱ προβλέψεις ἐπιδεβαιοῦν τοιοῦτον τι οὔτε ἄλλως τε συμφέρει τοῦτο. Αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ βεβαιοῦν ὅτι ἐπὶ 11 1|2 δισεκατομμυρίων ἐτησίου εἰσοδήματος ἐκ γεωργικῶν προϊόντων μόνον τὰ 3 1|2 προήρχοντο ἐκ δημητριακῶν καρπῶν οἱ ὁποῖοι ὅμως ἀπησχόλησαν τὰ 71 ο|ο τῆς καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως. Θὰ στραφῶμεν λοιπὸν εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν εἰς τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ εἰς τὴν χρῆσιν νέων γεωπονικῶν μέτρων. Ἀλλὰ καὶ ἂν αὐξηθῇ ἡ ἐγχωρία σιτοπαραγωγὴ πάλιν κατ' ἀνάγκην θὰ εἰσάγωμεν μεγάλην ποσότητα ξένων σιτηρῶν διότι αὐξάνεται συγχρόνως καὶ ὁ πληθυσμός. Ἂν ἐξετασθῇ, προσθέτει, καὶ ἡ βαθμὶς τῆς εἰσοδηματικότητος ἑκάστου προϊόντος εὑρίσκομεν ὅτι καὶ εἰς κατωτάτην δυστυχῶς τοιαύτην εὑρίσκεται παρ' ἡμῖν ἡ παραγωγὴ τοῦ σίτου. Οἱ ἀλευροβιομήχανοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἂν ἀρθῇ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ἀλεύρων θὰ λυθοῦν τῆς συμβατικῆς ὑποχρεώσεως διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐγχωρίου σίτου. Τοῦτο βεβαίως εἶναι εὔλογον ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς συγκεντρώσεως εἶναι εὐεργετικὸς καὶ πρέπει νὰ διατηρηθῇ. Πᾶσα ἐξ ἄλλου ζημία τοῦ Κράτους δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἑνὸς λεπτοῦ φόρου ἐπὶ ἑκάστης ὀκᾶς ἀλεύρου. Ὡς πρὸς τὴν ἐργατικὴν ἄποψιν τοῦ ζητήματος ἔχομεν ἐργάτας ἐν συνόλῳ 1435 καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς βαθμηδὸν θὰ μειώνεται διότι οἱ κυλινδρόμυλοι γίνονται παραλιακοί. Μὰς ὑπολείπονται οἱ σιτεργάται καὶ οἱ ἀμαξοκαρραγωγεῖς οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι μοιραῖος θύματα τῆς προόδου καὶ εἶναι εὔκολον νὰ ἀποζημιωθοῦν ὅπως ἀπεζημιώθησαν καὶ τόσαι ἄλλαι τάξεις παθοῦσαι ἐκ τῆς προόδου. Πάντως ἡ ἀλευροβιομηχανία ἀναλόγως τοῦ κύκλου της ἀπασχολεῖ πολὺ ὀλίγους ἐργάτας καὶ ὅσον τελειοποιοῦται κατὰ τὰ μηχανικὰ μέσα τόσον θὰ μειώνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν. Ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίων προσόδων ἡ τροποποίησις ἣν εἰσηγούμεθα θὰ ἐπιφέρῃ μίαν μείωσιν 35.000.000 ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ δεσμοῦ τῶν ἀλεύρων εἰς 1.75 νὰ εἰσπράττωνται 175 ἑκατομμύρια ἐτησίως ἐπὶ πιθανολογουμένου ποσοῦ εἰσαγωγῆς 100 χιλιάδων τόννων. Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ τῆς κακῆς ποιότητος τῶν ἀλεύρων εἶναι γεγονὸς ὅτι μὲ τὴν ἀθρόαν εἰσαγωγὴν τῶν προσφύγων εἰσῆχθησαν καὶ κακαί τινες ποιότητες, ἀλλὰ ἡ Πολιτεία ἠμύνθη καὶ ἀπὸ τοῦ 1924 οὐδεμία εἰσαγωγὴ βλαβερᾶς ποιότητος ἀλεύρων ἐγένετο. Ἐφθασεν ἡ αὐστηρότης νὰ ἀπορρίψῃ φορτίον διότι εἶχε ἓν δεκάκις χιλιοστὸν τοῦ κεκανονισμένου περισσότερην τέφραν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ αὐτὴ αὐστηρότης δὲν ἐτηρήθη ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ σίτου. Τὸ 1924 εἰσήχθη φορτίον σίτου ἀκατάλληλον καὶ διὰ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἐπετράπη τότε κατ' ἐπιείκειαν ἡ ἀνάμιξις εἰς ποσοστὸν 10 ο|ο. Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1927 ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐσιτίσθη κατὰ τρόπον ἀξιοθρήνητον διότι τὰ σιτηρὰ ἦσαν βεβλαμμένα. Τὸ Αἰσχροδικεῖον ἐπέβαλε ποινὰς τινας κατὰ τῶν εἰσαγωγέων ἀλλὰ αἱ ὑπηρεσίαι αἱ ὑπαίτιαι τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς ἐξ ἐλλείψεως ἐλέγχου δὲν ἔδωκαν εὐθύνας. Ἑπομένως δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ ἐτηρήθησαν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ καταναλωτοῦ, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι μόνον δι' ἴσων μέτρων θὰ διατηρηθῇ ὁ σεβασμὸς τοῦ πολίτου πρὸς τὰς πράξεις τῆς Πολιτείας. Ἐλέχθη ὅτι κακὰ ἄλευρα εἰσήχθησαν μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ ἐκ τῶν στατιστικῶν ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ παραγωγὴ ἡ ἀμερικανικὴ εἰσήχθη εἰς 94 χώρας καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἐκ τῆς ἰδίας στατιστικῆς ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ 2 καὶ 3|4 τῆς παραγωγῆς εἰσήγαγεν ἡ Ἀνατολὴ καὶ τὸ 1 καὶ 1|4 ἡ Ἑλλὰς τὸ δὲ 1918 τὰ 5 1|2 ο|ο τῆς εἰσαγωγῆς προέρχονται μόνον ἀπὸ τὰ Βαλκάνια. Εἶναι φανερόν, συνεχίζει, ὅτι διὰ τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε μία παρακαταθήκη ἀλεύρων καὶ ῥυθμιστὴς θὰ εἶναι μόνον, ὅπως πανταχοῦ, ὁ συναγωνισμός Ἀπ' αὐτὸν θὰ ἔχῃ ὁ καταναλωτὴς καὶ ἐν καιρῷ ὑψωμοῦ καὶ ἐν καιρῷ ἐπτώσεως ὠφελήματα, διότι αὐτὸ εἶναι συνέπεια τῶν οἰκονομικῶν νόμων. Εἶναι παρατηρημένον ὀηλαδὴ ὅτι ὅταν γίνωνται ὑψώσεις πολλὰ ἐμπορεύματα εἶναι ἀκριβώτερα εἰς τὰς πηγὰς καὶ εὐθηνότερα εἰς τὰς ἄλλας ἀγορὰς καὶ περὶ τούτου ἔχομεν ἐπανειλημμένα παραδείγματα. Ὅταν ἐξ ἄλλου ῥίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς τὰ δασμολόγια τῶν ξένων Κρατῶν θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς παρέσχε καὶ παρέχει τὴν μεγαλειτέραν προστασίαν ὑπὲρ τῆς ἀλευροβιομηχανίας. Εἰς πολλὰς χώρας ὑπάρχει καὶ ἀτέλεια καὶ μάλιστα ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει καὶ ἀνθηρὰ βιομηχανία. Ἐννοεῖται ὅτι ἡμεῖς δὲν ὑποστηρίζομεν τὴν παντελῆ ἀτέλειαν. Ἡ Βιομηχανία ὅπως εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὀφείλει νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν στίβον του συναγωνισμοῦ καὶ ὄχι νὰ τὸν ἀποφεύγῃ ὀχυρουμένη ὄπισθεν τῶν προστατῶν της. Σοφώτατον Κράτος ἔλυσε τὸ ζήτημα τοῦ ἄρτου δι' ἁπλουστάτου τρόπου καλέσαν ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἀξιῶσαν μόνον παρ' αὐτῶν ἄρτον ὑγιεινὸν καὶ μὴ λιποβαρῆ. Ἠκούσθη ὁ ἰσχυρισμός, συνεχίζει, ὅτι καὶ μὲ τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ δὲν πρόκειται νὰ φθηνύνῃ ὁ ἄρτος, σχετικῶς ὅμως μὲ τοῦτο λυπούμεθα διότι εὐλαβούμενοι τὸ ἔργον τῆς Δικαιοσύνης δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀποδείξωμεν δι' ἀριθμῶν πόσον ἐζημιώθη ὁ καταναλωτής. Ἔχομεν ὅμως ν' ἀντιτάξωμεν πρῶτον τὰ ὅσα λέγουν τὰ πορίσματα τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ 17 καὶ τοῦ 18. Δεύτερον τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον κάμνουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι κατὰ τῆς μειώσεως τοῦ φόρου καὶ τρίτον τὴν μέσην ποιότητα τοῦ ἄρτου, ἡ ὁποία πολλάκις ἐπωλεῖτο κάτω καὶ αὐτῆς τῆς τιμῆς τοῦ πιτυρούχου ἄρτου. Ἐπικαλούμεθα ἀκόμη καὶ τὴν γνώμην ἑνὸς ἀνωτάτου Κρατικοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχοληθέντος ἐπὶ ἔτη μὲ τὸ ζήτημα, τοῦ κ. Γαλοπούλου, ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ ὁποίου πρὸς τὸ «Ἐλεύθερον Βῆμα» κατὰ τὸ 1927 ἐμφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του ἡ Κρατικὴ ἀντίληψις πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τὴν λελογισμένην περὶ ὑγιεινῶν ὅρων ἐποπτείαν. Καταλήγων λέγει, ὅτι ἐλπίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξετάσῃ πατρικῶς τὸ ζήτημα. Δὲν γνωρίζομεν βεβαίως ἂν τὴν ἐπείσαμεν δι' ὅσα εἰσηγήθημεν ἀλλ' ἂν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἔχει οἱανδήποτε ἐπιφύλαξιν ἂς καλέσῃ εἰς σύσκεψιν ὅλους τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων διὰ νὰ τύχῃ τὸ ζήτημα ὅπως ἁρμόζει σοβαρᾶς μελέτης καὶ ἐρεύνης. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ 1915 ἧς προΐστατο ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἔκρινεν ἀνδρωμένην τότε τὴν βιομηχανίαν, τώρα δὲ ἀσφαλῶς αὕτη θὰ εἶναι γιγαντωμένη καὶ δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην διαπλασίας προστασίας ἀπὸ τότε. Ἐν πάσει περιπτώσει, ἐπιλέγει, μία ἀμερόληπτος καὶ ἐμπεριστατωμένη ἐξέτασις τοῦ ζητήματος θὰ ἀγάγῃ εἰς εὐχάριστα διὰ τὸν λαὸν ἀποτελέσματα (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται κατόπιν τῆς διαφωτιστικῆς ἀγορεύσεως τοῦ προλαλήσαντος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐπειδή, λέγει, εἶμαι ἠναγκασμένος ν' ἀποχωρήσω τῆς συνεδριάσεως δηλῶ ὅτι δέχομαι τὴν πρότασιν τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀττικῆς περὶ συγκλήσεως συσκέψεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος.

Πρόεδρος. Ὑπάρχει πρότασις γενικεύσεως τῆς συζητήσεως.

Φωναί : Ἡ συζήτησις παρέλκει.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Βουδούρης ἔχει τὸν λόγον.

Κ. Βουδούρης. Παρ' ὅλην, λέγει, τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ εἴπω ὀλίγας λέξεις, ἵνα μὴ μείνῃ ἀδιαφώτιστος καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη. Τὸ θέμα ὅπερ ἐθίχθη τὴν ἐσπέραν ταύτην εἶναι σοβαρώτατον, ἀπησχολήθη δὲ ἄλλοτε καὶ ὁ τύπος, παρέσχε δὲ ἀφορμὴν εἰς μίαν ἀσύστολον καπηλείαν ὑπονομευτικὴν καὶ μιᾶς βιοτεχνίας καὶ γενικωτέρων τοῦ Ἔθνους συμφερόντων. Ὅταν πέρυσι συνεζητεῖτο εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐπειδὴ διατελῶ σύμβουλος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἀλευροβιομηχάνων ἀπεφάσισα νὰ μὴ παραστῶ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἰδὼν ὅμως τὸν θόρυβον ὅστις ἐγίνετο πέριξ τοῦ ζητήματος πρὸς συσκότισιν τῆς ἀληθείας μετέβαλα γνώμην καὶ προσῆλθον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἐδήλωσα ὅτι προσέρχομαι ὡς ἁπλοῦς διαφωτιστὴς τῆς συζητήσεως, ἄνευ δικαιώματος ψήφου.

Ἀνέπτυξεν ὁ προλαλήσας συνάδελφος ὅτι ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ξένων ἀλεύρων ὄχι μόνον θὰ ἐλαττωθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου ἀλλὰ θὰ βελτιωθῇ καὶ ἡ ποιότης αὐτοῦ, θὰ αὐξηθοῦν δέ καὶ τὰ δημόσια ἔσοδα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰς συστάσεις αὐτὰς τοῦ κ. βουλευτοῦ αἱ ὁποῖαι ὁδηγοῦσιν εἰς τὸν λιμένα αὐτὸν τῆς σωτηρίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. Ἐγὼ θὰ ὑπερθεματίσω εἰς ὅσα ὁ κ. συνάδελφος ἀνέφερε μεταχειριζόμενος αὐτὰ ταῦτα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα οὗτος ἐχρησιμοποίησε. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων ὑπάρχει ἔστω καὶ ἡ ἀμυδροτέρα ἐλπὶς ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μείωσις τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου ἡ Κυβέρνησις ἔχει ὑποχρέωσιν καὶ καθῆκον ὑπέρτατον νὰ ὑποβάλῃ νομοσχέδιον μειοῦσα τὸν δασμὸν τοῦτον καὶ ἀδιαφοροῦσα τελείως ἂν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἤθελε καταστραφῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευροβιομηχανία. Ὁ κ. συνάδελφος παρηκολούθησε τὸ ζήτημα ἀπὸ τοῦ 1915. Τὰ αὐτὰ καὶ ἐγὼ ἐπιχειρήματα θὰ μεταχειρισθῶ, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν ὑμετέραν ἀντίληψιν περὶ τοῦ ποῖος ἐκ τῶν δύο λέγει τὰ ἀκριβῆ. Ἀναφέρει ἀκολούθως ὅτι κατὰ τὸ 1915 ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προσεκόμισε νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου ἐμειοῦτο ὁ δασμὸς τοῦ ἀλεύρου. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς βάσεως ὅτι ἡ ἀλευροβιομηχανία ἦτο ἀνεπαρκὴς διὰ νὰ τροφοδοτήσῃ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει ἀπὸ τοῦ πολέμου καὶ ἐντεῦθεν. Ἀλλ' οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ὑποστηρίζοντες τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ δὲν ἀφῆκαν οὐδεμίαν ὁδὸν καὶ οὐδὲν ὄῆμα ἀπὸ τοῦ ὁποίου νὰ μὴ ὀροντοφωνήσουν ὅτι τὸ Κράτος ἐγκλληματεῖ ἔχον ἐν ἰσχύϊ τὸν δασμόν, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον πλουτίζουν ὀλίγοι καρχαρίαι ἀλευροβιομήχανοι. Ἦλθεν ὅμως καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἡ ὁποία ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος καὶ τὸ ἐμελέτησε μετὰ πάσης προσοχῆς. Καὶ λέγει ἡ ἔκθεσις τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀναγινώσκει). Τί σαφέστερον τῆς ἐκθέσεως ταύτης, καὶ δὲν ἀπορεῖτε διὰ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. συναδέλφου; Ὅλα αὐτὰ εἶχαν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὅτι ἦτο ἀνεπαρκὴς ἡ ἀλευροβιομηχανία καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφίσωμεν τὸν τόπον νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς ἀσιτίας. Ἀλλά, προχωρῶ καὶ περαιτέρω εἰς τὰς σκέψεις τῆς Ἐπιτροπῆς (ἀναγινώσκει). Βλέπετε ὅτι ὅλαι αἱ ἐκθέσεις λέγουν ὅτι συνύπαρξις τῆς ἀλευροβιομηχανίας καὶ τοῦ ἀλευρεμπορίου δὲν δύναται νὰ σταθῇ. Συνεχίζων τονίζει ὅτι ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα ἔθετον ὡς βάσιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευροβιομηχανία ἦτο ἀνεπαρκής. Καὶ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα, εἶναι πράγματι ἀνεπαρκής; Ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δύναται νὰ σᾶς διαβεβαιώσῃ περὶ τούτου. Ἀλλὰ καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι ἐψηφίσατε πρὸ μικροῦ νόμον δυνάμει τοῦ ὁποίου 4 1)2 ἑκατομμύρια καταβάλλονται λόγῳ ἀνεργείας εἰς τοὺς μυλεργάτας. Ὁ ἀγὼν τῶν εἰσαγωγέων ὑπῆρξεν ἔντονος, ἀλλ' ὅταν ἀπέτυχαν διετύπωσαν τὴν ἀξίωσιν νὰ περιορισθοῦν μόνον εἰς τὰ α' ποιότητος ἄλευρα. Διατί ὅμως νὰ μὴ εἰσάγωνται καὶ ἄλευρα β' καὶ γ' ποιότητος; Διότι τὰ γ' ποιότητος ἄλευρα δὲν δύνανται νὰ ἀρτοποιηθοῦν, τὰ δὲ δευτέρας θὰ ἀντικατασταθοῦν τὸν πιτυροῦχον ἄρτον. Εἶπον προηγουμένως ὅτι ὁ ἀγὼν αὐτὸς διεξάγεται λίαν ἔντονος, σφοδραὶ δὲ διαμαρτυρίαι ἠγέρθησαν ἐκ μέρους τοῦ γεωργικοῦ κόσμου κατὰ τῆς προσπαθείας τῶν εἰσαγωγέων τῶν ξένων ἀλεύρων. Καὶ ὁ σημερινὸς ἡγούμενος τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τοσαύτας ἔχει στηρίξει ἐλπίδας, καὶ αὐτὸς ὡς Διευθυντὴς τοῦ Ἐποικισμοῦ ἀπέστειλεν ἔκθεσιν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐτόνιζεν τοὺς κινδύνους οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπήρχοντο ἐκ τῆς ἐνδεχομένης μειώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι τῶν ὁποίων ἐθίγοντο τὰ συμφέροντα δὲν εἶχον ἀντίθετον γνώμην. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Σερβικῆς ἀντιπροσωπείας ἡ ὁποία ἦλθεν ὅπως ὑπογράψῃ τὴν ἐμπορικὴν σύμβασιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔλεγεν: (ἀναγινώσκει). Δηλαδὴ ὁ Σέρβος ἀντιπρόσωπος ἀναγνωρίζει εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ δικαίωμα ὅπερ ἔχει νὰ λάβῃ προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς ἀλευροβιομηχανίας καὶ μόνον οἱ εἰσαγωγεῖς ξένων ἀλεύρων δὲν ἀναγνωρίζουν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀναφέρει ἀκολούθως τὰ ἐπελθόντα ἀποτελέσματα ἐκ τοῦ νόμου περὶ συγκεντρώσεως τοῦ σίτου δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ ἀλευροβιομήχανοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀγοράζωσι τὸν σῖτον εἰς ὡρισμένας τιμάς. Ὁ νόμος, λέγει, ἐκεῖνος ἐψηφίσθη κατὰ τὸ 1927 σχεδὸν εἰς τὴν λῆξιν τῆς συγκομιδῆς. Συνεκεντρώθησαν τότε δυο ἑκατομμύρια. Τὸ 1928 συνεκεντρώθησαν 7 ἑκατομμύρια καὶ τὸ 1929 συνεκεντρώθησαν 9 ἑκατομμύρια. Ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐκείνου δὲν ἦτο βεβαίως νὰ συγκεντρώσῃ τὸ Κράτος τύσας ποσότητας σίτου, τοὐναντίον εὐκταῖον ἦτο ὅπως τὸ Κράτος μὴ συγκεντρώσῃ τίποτε. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη διότι ὁ πωλητὴς δὲν εὑρίσκετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνάγκης ἐφόσον τὸ κράτος ἐρρύθμιζε τὴν τιμὴν τοῦ σίτου, καὶ συνέβη ὥστε ὁ σῖτος ὁ Ἑλληνικὸς νὰ ἀγορασθῇ κατὰ 55 λεπτὰ ἀνώτερον τοῦ σίτου Μανιτόμπα.

Γ. Μόδης. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ ἐντόπιον σιτάρι προσφέρεται εἰς τιμὴν κατωτέραν τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς συγκεντρώσεως κατὰ 1 1)2 - 2 δραχμὰς κατ' ὀκᾶν.

Κ. Βουδούρης. Αὐτὸ εἶναι ζήτημα ὀργανώσεως τῆς ἐπιτροπῆς συγκεντρώσεως. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἦτο ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ δασμὸς τῶν ἀλεύρων ἦτο ἴσος πρὸς τὸν δασμὸν τοῦ σίτου καὶ ἀκόμη μικρότερος καὶ οὐδὲν παράδειγμα ὑπάρχει ὅτι ἐπωλεῖτο ἐφθηνότερος ὁ ἄρτος. Ὁ λαὸς ἠγόραζε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κόστους τῶν ἐγχωρίων ἀλεύρων καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἔμενεν εἰς ἐλαχίστους ἀνθρώπους ἡ μεγίστη ὠφέλεια τῆς 1 1)2 - 2 δραχμῶν κατ' ὀκᾶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποιότητα τοῦ ἄρτου ὁ τότε διευθυντὴς τῆς ἀγορανομίας κ. Βρυάκος ἔλεγεν ὅτι ἦτο τόσον κακὴ ἡ ποιότης ὥστε νὰ ἔχωμεν καὶ κρούσματα δηλητηριάσεως. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ δύο ποιοτήτων ἄρτου, ἐν δὲ τῇ εἰσηγητικῇ της ἐκθέσει ἀναγράφεται ὅτι ἡ ἀνάμιξις τῶν ἀλεύρων δὲν εἶχε οὐδένα ἄλλον λόγον εἰμὴ τὸν χρηματισμὸν τῶν ἀλευρεμπόρων. Ἀλλ' οἱ εἰσαγωγεῖς τῶν ἀλεύρων δὲν ἀπεγοητεύθησαν καὶ ἀφοῦ δὲν κατώρθωσαν νὰ συγκινήσουν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς ἁρμοδίους ἔσπευσαν νὰ συγκινήσουν τοὺς ἀντιπροσώπους ξένων Κρατῶν εἰς τοὺς ὁποίους ἐτόνιζον τὸν κίνδυνον τῆς χώρας τὴν ὁποίαν ἀντιπροσώπευον οὐτοι, λόγῳ τῆς μὴ ἐλαττώσεως τοῦ τέλους τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλεύρων, καὶ κατηγόρησαν μάλιστα καὶ ἀνώτατον ὑπάλληλον ὡς εὐνοοῦντα τὴν Ἑλληνικὴν ἀλευροβιομηχανίαν καὶ ἔσπευσαν μάλιστα νὰ ζητήσωσι καὶ τὸν ὀβολὸν τῶν ἀμερικανῶν πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἀγῶνος των ὅστις σκοπεῖ τὴν προστασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐζήτησαν ἀρκετὰς χιλιάδας δολλαρίων.

Ἀλλ' οἱ ἀγωνιζόμενοι τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἔπρεπε νὰ εὕρουν καὶ ἄλλο ἐπίπεδον καὶ εὗρον τὸ ἐπίπεδον τῆς κοινωνικῆς προνοίας καὶ ἐσκέφθησαν τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, οἵτινες ζῶσι ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλεύρων καὶ οἵτι-

νες, ἔλεγον, διὰ τῶν μέτρων τούτων καταδικάζονται εἰς τὴν πενίαν. Ἀλλ' αἱ οἰκογένειαι αὗται εἶναι μόνον 3—4 αἴτινες ἀσφαλῶς πλήσσονται καιριώτατα ὡς πρὸς τὰ συμφέροντά των. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ περιθώριον τοῦ κέρδους ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν τοιούτων ἀλεύρων εἶναι σημαντικόν, δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐμφανίζεται ὁ θόρυβος ὅτι δῆθεν ἐνδιαφέρονται πολλοί. Καὶ ἐζήτησαν τότε οὗτοι νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἑνὸς ποσοῦ 50—60 χιλιάδων τόννων. Συνεχίζων, λέγει ὅτι συνῆλθον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Γεωργίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἐζήτασαν τὰς ἀπόψεις τῶν ἀλευρεμπόρων, ἀλλ' αἱ ἀπόψεις αὗται ὡς ἀνάξιαι συζητήσεως ἀπερρίφθησαν. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πάλιν ἐπανέρχεται τὸ ζήτημα καὶ ἐρωτᾷ διατὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν δέχεται τὰς ὑποδείξεις, τὰς ὁποίας τῆς ἔκαμεν αὐτὸς καὶ αἵτινες τόσην μεγάλην ὠφέλειαν θὰ ἔφερον εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Ἀλλ' ἔπρεπεν ὁ θόρυβος νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ νὰ κατασυκοφαντῆται ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευροβιομηχανία. Τὸ ἔδαφος τῆς καπηλείας παρέχεται εὐρύτατον κατὰ τῆς Κοινωνίας, κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ πάσης τάξεως. Ὁ κ. συνάδελφος εἶπεν ὅτι κατὰ τὸ 1927 ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔφαγε ἄρτον βρωμερὸν καὶ κατεδικάσθησαν οἱ ἀλευροβιομήχανοι, αὐτὸ δὲ ἐπαναλαμβάνεται καθ' ἡμέραν. Καὶ βεβαίως κατεδικάσθησαν οἱ Ἕλληνες ἀλευροβιομήχανοι, ἀλλ' ὑπὸ συνθήκας ὅλως ἐκτάκτους. Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1927 ἐν φορτίον σίτου ἔδειξε σημεῖα ἀλλοιώσεως, ἐγένετο ἀνάλυσις καὶ τὰ πιστοποιητικὰ ἦσαν ἐν τάξει. Οἱ ἀλευροβιομήχανοι παρεκάλεσαν τότε τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συστήσῃ μίαν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸν σῖτον τοῦτον. Καὶ πράγματι συνεστήθη ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν, ἥτις ἐζήτασε τὸν σῖτον τοῦτον καὶ ἐγνωμοδότησεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζητηθοῦν εὐθῦναι διὰ τὴν παρατηρηθεῖσαν ἀλλοίωσιν τοῦ ἄρτου. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἦλθεν εἰς τὸ Αἰσχροδικεῖον. Ὁ τύπος ἔγραφε νὰ κρεμασθοῦν οἱ εἰσαγωγεῖς τοῦ σίτου, οἱ δηλητηριάσαντες τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Εἷς μάτην ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῶν εἰδικῶν. Ὁ τότε εἰσαγγελεὺς Φυσέκης ἐζήτησε τὴν τιμωρίαν των καὶ πράγματι κατεδικάσθησαν οὗτοι, ἀλλὰ κατεδικάσθησαν δι' ἀμέλειαν, ὡσεὶ ἐξ ἀμελείας των νὰ εἶχεν ἐπέλθει ἡ παρατηρηθεῖσα ἀλλοίωσις τοῦ σίτου. Ἡ κοινὴ γνώμη εἶχε τεχνηέντως συγκινηθῆ. Φρονῶ, λέγει, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, διότι ὁ τερματισμὸς εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας ζήτημα. Ἡ Κυβέρνησις ἐφαρμόζει μίαν πολιτικήν, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀλευρέμποροι ἐβάλλον κατὰ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς, τὸ δὲ περίεργον εἶναι ὅτι τὸ Κράτος ἐβοήθει τὸν ἀγῶνά των διὰ τῶν κρατικῶν του ὀργάνων, διότι ὁ νῦν διευθυντὴς τῆς ἀγορανομίας, ἐπὶ πολὺν κιτρὸν δημοσιογράφων μὲ ψευδώνυμον, ἔβαλλε κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀλευροβιομηχανίας καὶ ἔλεγεν ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι λῃστρικὴ πολιτικὴ διὰ τὴν τσέπην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς ὄφελος ὡρισμένων ἀτόμων. Ποῖα μέτρα ἔλαβε κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν γνωρίζω, γνωρίζω ὅμως ὅτι ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δυναμίτις κατὰ μιᾶς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ὁ δὲ προκάτοχος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ ἐγκληματικὸν τρόπον εἶπεν ὅτι συνέλαβε καταχραστὰς ἑκατομμυρίων. Καὶ ἡ μὲν πρᾶξις του αὕτη ἐκαυτηριάσθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἀλλὰ τὸ ἔγκλημα συνετελέσθη καὶ τὴν ἐπομένην ἐξεπέμφθη σωρὸς ὀβίδων κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀλευροβιομηχανίας, διότι αὐτὰ συμβαίνουσι, ὥστε τὴν διεύθυνσιν τῶν Ὑπουργείων λαμβάνουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες ζήτημα εἶναι ἂν εἶναι κατάλληλοι καὶ διὰ γραφεῖς. Πιστεύω, λέγει, καταλήγων, νὰ τεθῇ τέρμα εἰς ἓν ζήτημα τόσον ἀπησχόλησαν τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἐὰν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπομένῃ καὶ ὁ ἐλάχιστος ἔστω δισταγμὸς διὰ τὴν ὀρθότητα τοῦ ἰσχύοντος μέτρου ἂς τὸ μελετήσῃ ἐκ νέου καὶ ἂς λάβῃ μίαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Ἐὰν διὰ τῆς μειώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων πρόκειται νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἡ κοινωνία, ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν νὰ φέρῃ ἀμέσως νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν. Ἐὰν ὑπάρχουν ἀλευροβιομήχανοι καταστρατηγοῦντες τοὺς νόμους ἂς τοὺς τιμωρήσῃ ἀμειλίκτως διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα διαθέτει. Ἐὰν πιστεύῃ ὅτι πρέπει νὰ προστατεύσῃ μίαν ἀναξιοπαθοῦσαν τάξιν τῶν εἰσαγωγέων ἀλεύρων ἂς τὸ κάμῃ ἀναλαμβάνουσα τὴν εὐθύνην. Ἐὰν ὅμως πεισθῇ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευροβιομηχανία εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν χώραν ἂς τὴν προστατεύσῃ ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ ξένα ἄλευρα ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν κατασυκοφάντησιν ἡ ὁποία ὑφίσταται ἀπὸ μίαν ὁμάδα ἀνθρώπων οἵτινες ὑπὸ τὸ χιτώνιον τοῦ προστάτου τῶν λαϊκῶν συμφερόντων δὲν ἀγωνίζονται παρὰ μόνον διὰ τὰ ἴδια συμφέροντα εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** λέγει ὅτι δὲν θὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ὕβρεις· θὰ ἀπαντήσῃ μόνον εἰς τὸ σημεῖον τὸ σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀποσταλεῖσαν ἐπιστολήν. Πράγματι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη διότι ἦτο ἡ ἀναζήτησις τοῦ μέσου νομίμου ἀμύνης μιᾶς τάξεως ἡ ὁποία ὄχι μόνον τὸ δικαίωμα ἀλλὰ καὶ τὸ καθῆκον εἶχε ν' ἀμυνθῇ κατὰ τῆς ἐπιθέσεως κραταιοτάτου ἀντιπάλου. Εἴμεθα Κράτος τὸ ὁποῖον διὰ νὰ διατηρήσῃ τὸ ἐμπορικόν του ἰσοζύγιον ἔχει εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον. Ἐὰν οἱ ἐν Ἀμερικῇ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐξαγωγικῶν οἴκων τῶν ἐγχωρίων προϊόντων ἀντιπρόσωποι Ἕλληνες ἢ ἀλλοδαποί, αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν, ἐπληροφοροῦντο μίαν πρωΐαν ὅτι ἐλήφθησαν μέτρα περιοριστικὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν προϊόντων τούτων, φρονεῖται ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι θὰ ἐχαρακτηρίζοντο ὡς προδόται τῆς Πατρίδος των ἢ δὲν ξέρω τί ἄλλο ἐὰν ἔγραφον πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι οἴκους περίπου τὰ ἑξῆς: «Κύριοι ἐλήφθησαν μέτρα περιοριστικὰ μέχρι ἀποκλεισμοῦ τῶν προϊόντων σας. Τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι δεκτικὰ ἀναθεωρήσεως καὶ τροποποιήσεως ἐφ' ὅσον ἐκκρεμοῦν εἰσέτι ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Πράττομεν ὅ,τι δυνάμεθα διὰ νὰ διαφωτίσωμεν τὰς ἁρμοδίους ὑπηρεσίας ὅτι δὲν ζημιοῦμεν τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ἀντιμετωπίζομεν ἰσχυροὺς ἀντιπάλους ὑπὲρ τῶν ὁποίων λαμβάνονται τὰ μέτρα ταῦτα παρίσταται ἀνάγκη νὰ διαφωτίσωμεν τὴν δημοσίαν γνώμην ὅτι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων ὄχι μόνον δὲν ζημιοῦμεν τὴν ὁλότητα ἀλλὰ ἀντιθέτως τὴν ἐξυπηρετοῦμεν. Ἡ διαφημιστικὴ καὶ διαφωτιστικὴ διὰ τοῦ τύπου ἐκστρατεία θὰ εἶναι μακρὰ ἐπίπονος καὶ δαπανηρά, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ἀπασχολήσωμεν τὸν τύπον μὲ ἐκθέσεις, ὑπομνήματα, ἐπιστολὰς καὶ λοιπά, τὰ ὁποῖα ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἐξυπηρετοῦν τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἐξυπηρετοῦν καὶ τὰ συμφέροντα τάξεως καὶ συνεπῶς θὰ ἔλθουν ὡς ξέναι δημοσιεύσεις ἀσχέτως βεβαίως μὲ τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος δημοσιεύει ὁ τύπος δωρεὰν ὑποστηρίζων τὰ συμφέροντα τοῦ συνόλου. Ὅταν ἡ μία τάξις, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1915 ἀνεγνωρίσθη ὡς ρυθμιστὴς καὶ συντελεστὴς τοῦ φθηνοῦ ψωμιοῦ ὅταν ἡ τάξις αὕτη ἀπὸ τοῦ 1923, εἰσήγαγε 120 χιλ. τόννους ἀλεύρων ἐτησίως ἔναντι 360 χιλ. τόννων ἐτησίως, ὅταν αὐτὴ ἡ τάξις συνήντησεν ἕνα ἀντίπαλον ἰσχυρὸν διαθέτοντα ὀργάνωσιν κρατικήν, γραφεῖα, Διευθυντάς, Νομικοὺς Συμβούλους καὶ ἀνοικτὰς τὰς στήλας τῶν μεγαλυτέρων ἡμερησίων καὶ ἑβδομαδιαίων φύλλων, δὲν διέπραξε κανὲν ἀδίκημα, ὅταν ἡ τάξις αὐτή, ἡ ὁποία ἤδη εἶχεν ἀναγνωρισθῆ ὡς συντελεστὴς τοῦ φθηνοῦ ψωμιοῦ ἐζήτησε νὰ διαφωτίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην, δὲν ἠδύνατο ν' ἀξιώσῃ ἡ τάξις αὐτὴ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου, ὅστις ἵσταται πάντοτε εἰς τὸ ὕψος του καὶ πράττει πάντοτε τὸ καθῆκον του ἀπέναντι τοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος, δὲν παρίσταται δὲ οὐδὲ ἀνάγκη νὰ ἐξάρω τὸ σημεῖον τοῦτο ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, δὲν ἠδύνατο ν' ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου ν' ἀπασχολῆται καθημερινῶς μὲ τὰ ζητήματα μιᾶς τάξεως, τὰ ὁποῖα ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἐξυπηρετοῦν γενικώτερα συμφέροντα, ἐξυπηρετοῦν καὶ συμφέροντα τάξεων, διότι ὁ Τύπος δὲν εἶναι ἐπιχείρησις φιλανθρωπική, ὥστε ν' ἀξιοῖ τις παρ' αὐτοῦ ν' ἀπασχολῇ ἀποκλειστικῶς τὸν χῶρον του εἰς δημοσίευσιν ἄρθρων τὰ ὁποῖα ἔρχονται ὑπὸ τὸν τίτλον τῶν ξένων δημοσιεύσεων. Οὐδὲν ὀρθότερον τοῦ νὰ ζητήσῃ τὸ εὔλογον μίσθωμα τοῦ χώρου ποὺ διαθέτει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐὰν οἱ ἀντίπαλοι τῶν ἀλευρεμπόρων ἔχουν τὸ προνόμιον νὰ τὸ πράττουν τοῦτο ἄνευ πληρωμῆς, αὐτὸ ἀποτελεῖ προνόμιον τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν ὅλαι αἱ τάξεις.

Ἀναγινώσκει ἀκολούθως τὴν ἐκ μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀλευροβιομηχανικῶν οἴκων σταλεῖσαν ἐπιστολὴν τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων των. Καὶ τώρα, λέγει, δυοῖν θάτερον ἢ ὑπάρχει ἀδίκημα καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔπρεπε ἀπὸ καιροῦ νὰ ἀπασχοληθῇ ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν, δεδομένου ὅτι κατ' ἐπανάληψιν ἐδημοσιεύθη ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἑκάστοτε καρυκευμένη καὶ μὲ τὰ ἀνάλογα σχόλια, ἢ δὲν ὑπάρχει ἀδίκημα καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶχε πολὺ κακὴν ἔμπνευσιν ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ὀλυμπίας συνάδελφος νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλὴν μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦτο ἀποτελεῖ φαρισαϊσμὸν τοῦ χειροτέρου εἴδους κατώτερον σοβαρῶν ἀνθρώπων. Ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν 50 χιλ. τόννων ἀλεύρων πρώτης ποιότητος μὲ διαφορὰν δασμοῦ 2 λεπτῶν λυποῦμαι εἰλικρινῶς, διότι ἀπουσιάζει ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκ τῆς αἰθούσης, ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὸν ἐπικαλεσθῶ. Ἀπεφασίσθη τότε νὰ εὐρυνθῇ ἡ εἰσαγωγὴ κατὰ 50 χιλ. τόννους, καὶ ἔδωκεν ἐντολήν, πρὸς τὸν κατὰ τὴ σύσκεψιν παρόντα κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα, ἡ δὲ ἁρμοδία ὑπηρεσία κατήρτισε νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτε τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐξερράγη ἡ μπόμπα, ὅτι πρόκειται διὰ τῆς ρυθμίσεως ταύτης νὰ καταστρέψωμεν τὴν ἐγχώριον σιτοκαλλιέργειαν. Ὁμολογῶ, κύριοι, ὅτι εὑρέθην πάντοτε ἐν πλήρει ἀδυναμίᾳ νὰ κατανοήσω κατὰ τίνα τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ ὀχληθῇ ἢ νὰ ζημιωθῇ ἡ ἐγχώριος σιτοπαραγωγὴ ἔστω καὶ εὐρυνομένης τῆς σιτοπαραγωγῆς μὲ μειωμένον δασμὸν μιᾶς δραχμῆς καὶ 0.75 κατὰ χιλιόγραμμον ὅταν δὲν ὀχλεῖται καὶ δὲν ζημιοῦται ἡ σιτοκαλλιέργεια μὲ εἰσαγωγὴν 600 χιλ. τόννων σίτου μὲ δασμὸν 1.11 1)2. Ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ὀλυμπίας συνάδελφος

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ὡμίλησε καὶ περὶ τοῦ Ταμείου Μυλεργατῶν. ἀλλ' ὡς γνωστὸν τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ λεπτὸν τὸ ὁποῖον προστίθεται εἰς τὴν διατίμησιν τοῦ ἄρτου καὶ τὸ ὁποῖον πληρώνει ὁ λαός. Ὡμίλησεν, ἐπίσης, ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος, καὶ περὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ αἰσχροδικείου. Ἐὰν ἐπρόσεχεν ὀλίγον περισσότερον εἰς ὅσα ἀνέπτυξεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ ἔβλεπεν ὅτι ἀπέδωσα τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι· ἀναγνωρίσας ὅτι καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ 1925 εὑρίσκετο ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀλευροβιομήχανος ἐν ἀπολύτῳ καλῇ πίστει, διὰ δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ 1927 εἶπον ὅτι μολονότι δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται καὶ οὔτε εἶμαι ἱκανὸς νὰ κρίνω τὰς ἀποφάσεις τῆς Δικαιοσύνης τῆς Πατρίδος, ἐν τούτοις εἶχον τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἡ τιμωρία νὰ μετετίθετο ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐπεκτείνετο ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκείνων αἵτινες ἐνῷ ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἀνιχνεύουν ἐν δεκακισχιλιοστὸν τῆς τέφρας εἰς τὰ εἰσαγόμενα ἄλευρα οὐδὲν εἰσηγήθησαν ἢ ἐνήργησαν ὅπως τὰ μέτρα ταῦτα τὰ προκαταρκτικὰ τῆς ὑγείας τοῦ καταναλωτοῦ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου σίτου.

Ἀναφερόμενος ἀκόμη ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦ 1915 εἶπεν ὅτι ὀρθῶς ἡ Κυβέρνησις εἰσηγήθη τότε τὴν μείωσιν τῆς διαφορᾶς τῶν δύο δασμῶν ἀπὸ λεπτὰ 7.10 εἰς 3.65, διότι τότε ὑπῆρχεν ἐπάρκεια τῶν ἀλευροβιομηχάνων ἐνῶ ἀργότερα δὲν ὑπῆρχε λόγῳ τοῦ αὐξηθέντος πληθυσμοῦ τῆς χώρας μετὰ τὸ 1922. Ὅταν ὅμως ἀνέφερε τὰ πορίσματα τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἰσχυρίσθη ὅτι ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὑπάρχει ἐπάρκεια δὲν πρέπει νὰ μειωθῇ ἡ διαφορὰ τῶν δασμῶν. Καὶ περὶ τῆς ἐπαρκείας ἐν γένει, ὅπως νοεῖται εἰς ἄλλα Κράτη θὰ ὁμιλήσωμεν ἄλλην ἡμέραν. Τοῦτο μόνον λέγομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅτι τὸ Βέλγιον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ περίπου ἐπίπεδον παραγωγῆς εἰσαγωγῆς σίτου καὶ καταναλώσεως μὲ τὴν Ἑλλάδα ἔχει συνολικὴν ἀλεστικὴν δυναμικότητα ἀνερχομένην εἰς 6.750 τόννους.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις, πολλοὶ βουλευταὶ ζητοῦσιν ὅπως διακοπῇ ἡ συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλήν, ἥτις δέχεται ὅπως ἡ συζήτησις συνεχισθῇ τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος συζήτησιν.

Μεθ' ὃ συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 μ.μ· δι' αὔριον ὥραν 4. 30' μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'

Τρίτης 18 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρα 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. **Ἰω. Τσιριμῶκος,** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ἅπαντα τὰ σωματεῖα Ἡρακλείου παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὸν νόμον περὶ βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ κλήρου, περιληφθῇ ἄνευ περιορισμῶν καὶ ὁ κλῆρος Κρήτης.

Αἱ Κοινότητες τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων παρακαλοῦν ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νόμου περὶ ἱδρύσεως εἰδικῆς ταμειακῆς ὑπηρεσίας τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Οἱ μετεκπαιδευόμενοι δημοδιδάσκαλοι Γ' τάξεως Δράμας παρακαλοῦν ὅπως διά τε τὴν κατάταξιν καὶ προαγωγὴν των ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ προϋπηρεσία των.

Ὁ Ἐθνικὸς Σύλλογος ὁπλαρχηγῶν οἱ Ἀκρῖτες, ὑποβάλλουσιν ἀναφοράν, δι' ἧς γνωστοποιοῦν ὅτι θέλουσι κατέλθῃ ἐνόπλως κατὰ τῶν Κομμουνιστῶν, ὡς ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Χ. Ζουμῆς*** καταθέτει αἴτησιν τῆς Φιλοδασικῆς Ἑνώσεως Χαλκίδος διαμαρτυρομένης διὰ τὴν ἄρσιν ἀπαλλοτριώσεως τοῦ κηρυχθέντος πρὸ ἑπταετίας ἀναδασωτέου χώρου Καραμπαμπᾶ.

Οἱ Μακεδονομάχοι Ἐμπορίου ζητοῦν τὴν μὴ τροποποίησιν τοῦ νόμου 4413.

Οἱ ἀπολυθέντες καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας εὑρισκόμενοι φανοκόροι τῆς Ἑταιρείας Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν, παρακαλοῦν ὅπως προσληφθοῦν ἐκ νέου οἱ ἱκανοί, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς ὁρισθῇ εὔλογός τις ἀποζημίωσις.

Τὸ Σωματεῖον ἀρτεργατῶν Λαρίσσης, διαμαρτυρόμενον διὰ τὴν μελετωμένην ἀπόλυσιν τῶν ἐν τῷ στρατιωτικῷ ἀρτοποιείῳ ἐργαζομένων μελῶν, παρακαλεῖ ὅπως ἀνασταλῇ αὕτη.

Ἡ Κοινότης Τρικόρφου Ναυπακτίας ὑποβάλλει ἀναφορὰν σχετικὴν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Ναυπάκτου-Ἰτέας-Λαμίας καὶ παρακαλεῖ ὅπως υἱοθετηθῶσιν αἱ ἐν αὐτῇ ἀπόψεις της.

Ὁ Σύλλογος ἐμπόρων ὑφασμάτων καὶ ψιλικῶν Ἡρακλείου Κρήτης ὑποβάλλει αἰτήματα σχετικὰ μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ἐμπόρων καὶ παρακαλεῖ ὅπως τύχωσι τῆς δεούσης προσοχῆς.

Ἡ Συνομοσπονδία τῶν ἀγροτῶν Μεσσηνίας αἰτεῖται τὴν ἵδρυσιν ἀνεξαρτήτου ταμείου ὁδοποιΐας Μεσσηνίας.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Ε' τάξεως τοῦ Γυμνασίου Βόλου ζητοῦν, ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ καὶ ἐξετασθῶσι μετὰ τῶν συμμαθητριῶν των τῶν κατ' ἰδίαν διδασκομένων διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀπολυτηρίου Γυμνασίου.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Θεσσαλονίκης ὑποβάλλει διαφόρους σκέψεις σχετικὰς μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν γεννηματεμπόρων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** καταθέτει αἴτησιν τῶν ὑποδικοκαταδίκων ποινικῶν φυλακῶν Καλαμῶν, δι' ἧς οὗτοι αἰτοῦνται τὴν ἀποφυλάκισίν των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λογκᾶς διαμαρτυρομένων, διότι ἡ ὁδὸς Πεταλιδίου-Λογκᾶς δὲν διέρχεται ἐκ τῆς κωμοπόλεώς των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Παπαφλέσας*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Π. Παπαδοπούλου αἰτουμένου ὅπως μειωθῇ ἡ στρατιωτικὴ θητεία διὰ τοὺς ἐθελοντὰς ἀπὸ διετίας εἰς 18μηνον.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νάξου αἰτουμένου τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου τῆς κατὰ διετίαν ἐκλογῆς τοῦ προέδρου εἰς ὅλας τὰς κοινότητας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** καταθέτει αἴτησιν τῶν φυλάκων δασῶν τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν αἰτουμένων τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας των.

Οἱ προσωρινοὶ δημοδιδάσκαλοι καὶ πρώην γραμματοδιδάσκαλοι τοῦ νομοῦ Τρικκάλων ζητοῦν τὴν λῆψιν νομοθετικοῦ μέτρου ὑπὲρ τῆς τάξεώς των.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Λ. Ἰασωνίδης, Π. Λεβεντῆς, Κ. Μουζενίδης*** καὶ ***Σ. Νικολαΐδης*** καταθέτουσιν ὑπόμνημα τῆς Ὁμοσπονδίας αὐτοκινητιστῶν Βορείου Ἑλλάδος ζητούντων τὴν κατάργησιν τοῦ ταμείου τροχαίας κινήσεως, τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς τῆς βενζίνης κλπ.

Ἡ Ἕνωσις γηγενῶν ἀστέγων συνοικίας Οὐζεὶρ Βέη Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ὁμωνύμου οἰκοπέδου ἐκ 15.000 πήχεων διὰ τὴν ἀποκατάστασίν των.

Αἱ διδασκάλισσαι Ρεθύμνης ζητοῦν τὴν ἐπαναφορὰν ἐν ἰσχύϊ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 2145.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Θεολογίτης*** καταθέτει ὑπόμνημα 43 ἐργατοϋπαλλήλων, πτωχεύσαντος ἐργοστασίου σιγαρέττων Λ. Μαρούλη Καβάλλας, αἰτουμένων τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Οἱ κάτοικοι Καπανδριτίου ζητοῦν τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου Παπαγεωργοπούλου.

Οἱ κάτοικοι Νεράϊδας Εὐρυτανίας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην μεταβολὴν τῆς παραμεγδόβιου κατευθύνσεως τῆς ὁδοῦ Ἀγρινίου ἐκ Καρδίτσης ἀπὸ γέφυραν Βυτίνης μέχρι Νεράϊδας.

Τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος Κατερίνης παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ πληρωμῆς χρεῶν παρὰ τῶν καπνοπαραγωγῶν πρὸς τὴν Ε. Α. Π.

Αἱ κοινότητες τῆς περιφερείας ζητοῦν ὅπως ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ὁ Συνεταιρισμὸς Χρύσας Τσάκο τσιφλὶκ παρακαλεῖ ὅπως δοθῇ παράτασις προθεσμίας ἐκδικάσεως τοῦ ἀγροκτήματος Τσάκο παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Οἱ σμυριδορύχοι Κορώνος ζητοῦν τὴν μεταβολὴν τοῦ σήμερον κρατοῦντος ἐμπορικοῦ συστήματος ἐκμεταλλεύσεως τῆς σμύριδος.

Τὸ ἐμποροβιομηχανικὸν ἐπιμελητήριον Πατρῶν, διαμαρτυρόμενον διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος κατὰ μῆνα Ἰούλιον, παρακαλεῖ ὅπως ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς ἡ τοπικὴ ἐπιτροπὴ τῆς πόλεώς των πρὸς ἐγκαινίασιν τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος κατὰ μῆνα Μάρτιον.

Ἡ Φιλοδασικὴ Ἕνωσις Χαλκίδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἄρσιν ἀπαλλοτριώσεως τοῦ κηρυχθέντος πρὸ 7ετίας ἀναδασωτέου χώρου Καραμπᾶ.

Οἱ δικολάβοι Κορώνης ζητοῦν τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου περὶ ὑπολογισμοῦ ὑπηρεσίας συμμετοχῆς των εἰς τὸ ταμεῖον νομικῶν.

Ἡ ὁμοσπονδία δημ. ὑπαλλήλων Μακεδονίας - Θράκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ συμβουλίου τῆς ὁμοσπονδίας Τ.Τ.Τ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Μαντᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν κατόχων ἐπιτρόπων Β' ἀναγκαστικοῦ δανείου ζητούντων τὴν ἀνταλλαγὴν των δι' ὁμολογιῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Θ. Κριμπᾶς*** καὶ ***Π. Στυλιανόπουλος*** ὑποβάλλουν προσθήκην ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Τριποδάκης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3616 περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Ἀφθονίδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως ἐν Φθιώτιδι τοῦ χωριστοῦ δικαιώματος χορτονομῆς».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Βουδούρης, Ι. Μουτζουρίδης*** καὶ ***Μ. Ἀργυρόπουλος*** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28)8)25 Ν.Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Ὁ κ. ***Α. Παπᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Γενικῆς Γραμματείας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς».

Οἱ κ. κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως Ταμείου Ἱππωνιῶν Στρατοῦ».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 11-7-23 Ν. Διατάγματος περὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἀφορωσῶν ἀναπήρους».

Οἱ κ. κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ προσθήκης εἰς τὸν νόμον 4101» τὸν κυρώσαντα τὸ ἀπὸ 21ης Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Διάταγμα «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς Νομοθεσίας περὶ Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Οἱ κ. κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. Ν. Δ. «περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τῆς ἐν Κεφ. 27 ἄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, τῆς χρήσεως 1929-30 ἀναγραφείσης πιστώσεως διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῶν Ηαλ. Ἀνακτόρων εἰς Μέγαρον Βουλῆς καὶ Γερουσίας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας ὑπογραφέντος ἐν Πράγᾳ συμφώνου φιλίας, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας καὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ».

β) «περὶ κυρώσεως τροποποιήσεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης».

γ) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Πρωτοκόλλου ἀποδοχῆς τῶν ἐπιφυλάξεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 26 Ν)ρίου 1929 Διατάγματος καὶ περὶ κανονισμοῦ Ἰατροδικαστικῆς ἁμοιβῆς ἀπὸ τῆς 5 Ἀπριλίου 1929».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν κειμένων διατάξεων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ναυτικῶν Πρακτόρων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων : 1) «περὶ τρόπου συνθέσεως ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων καὶ 2) «περὶ καταρτισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀναθεωρήσεως πινάκων ὀνομασίας ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἐξ ὁπλαρχηγῶν καὶ χορηγήσεως αὐτοῖς συντάξεως»

Οἱ κ. κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς καταβολῆς τελῶν ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν ἀπόρων προσφύγων μαθητῶν τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν».

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ τὰ κάτωθι ἔγγραφα τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 97 τῆς 3)2)30 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Λεωνίδα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι δὲν σκοποῦμεν νὰ προτείνωμεν οὐδεμίαν τροποποίησιν τοῦ συστήματος τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 τῆς 10)2)30 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Νικολίτσα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν τηροῦνται βιβλία εἰσαγομένου ἐν συνόλῳ κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον τῶν καπνοστασίων καπνοῦ πρὸς κοπήν.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 31)1)1930 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Ἡρακλείδου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι κατόπιν τῆς παρατηρηθείσης αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καπνοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Ἀγυιᾶς καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος αὐτοῦ θέλομεν ἐπιτρέψει τὴν χρησιμοποίησιν σιγαροχάρτου τοῦ δημοσίου παρὰ τῶν καπνοπαραγωγῶν τῆς περιφερείας ταύτης,

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Ρεδιάδου ὑπ' ἀριθ. 96 τῆς 1)2)1930, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ κάτωθι. Κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἐξήχθη ἐξ Ἑλλάδος συνάλλαγμα ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 8.259.469 διὰ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας κρατικὰς δαπάνας :

1) Δι' ἐξυπηρέτησιν δανείων ἐπικειμένων εἰς Δ. Ο. Ε.	Λ.Α.	3.562.318
2) Δι' ἐξυπηρέτησιν λοιπῶν δανείων..	»	1.385.855
3) Διὰ κρατικὰς ἐν γένει προμηθείας συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πολεμικῶν	»	1.622.575
4) Διὰ μισθούς, ὁδοιπορικὰ κ.λ.π. τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν, ἀποστολῶν κ.λ.π. συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐνοικίων προξενικῶν καταστημάτων ὡς καὶ λοιπῶν ἐξόδων τούτων.....	»	439.499
5) Διὰ λοιπὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους..	»	1.249.222
σύνολον.....	»	8.259.469

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐπαναφέρωμεν ὑμῖν συνημμένως τὴν ὑπ' ἀριθ. 121 τῆς 10 μεσοῦντος μηνὸς ἐ. ἔ. ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ Λευκάδος κ. Μάρκου Τσαρλαμπᾶ μὲ τὴν πληροφορίαν ὅτι τὸ δι' ἐπισκευὴν τοῦ ἐν Λευκάδι ὑπ' ἀριθ. 517 τῶν 8 τόννων ἀτμοσδοστρωτῆρος συνεργεῖον ἀνεχώρησεν ἤδη ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Λευκάδα.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Α. Καλαντζάκος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων τέως δήμου Δωρίου Τριφυλλίας περὶ ἀποπληρωμῆς τῶν φόρων παλαιῶν χρήσεων εἰς δόσεις, λέγει ὅτι παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας δηλώσεις τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ περὶ παροχῆς εἰς τοὺς ταμίας ὁδηγιῶν ὅπως δέχωνται τὴν τμηματικὴν καταβολὴν αὐτοῖς τῶν ὀφειλομένων φόρων, αἱ εἰσπράξεις ἐνεργοῦνται, τοὐλάχιστον εἰς τὴν περιφέρειαν Τριφυλλίας, μετ' ἀσυνήθους σκληρότητος. Παραδειγματικῶς ἀναφέρει ὅτι ὁ ἐκεῖ ταμίας προέβη εἰς ἐπανειλημμένας ἐκποιήσεις εἰς στιγμὴν καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τῆς περιφερείας, λόγῳ τῆς ἀσυζητησίας τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ προϊόντος, τοῦ ἐλαίου, διέρχονται δεινὴν οἰκονομικὴν κρίσιν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐδόθησαν ἐπανειλημμέναι ὁδηγίαι εἰς τοὺς ταμίας νὰ ἐπιδιώκουν τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς τῶν προϊόντων καὶ νὰ δέχωνται τμηματικὰς καταβολάς, ἐὰν δὲ συμβαίνῃ νὰ ζητοῦν πληρωμὴν μετὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ὀφειλέται ἀπέφυγον καὶ πάλιν νὰ πληρώσουν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Ὀφείλω νὰ προσθέσω ὅτι οἱ κ. κ. βουλευταὶ δὲν πρέπει νὰ υἱοθετοῦν ἀσυζητητεὶ καὶ νὰ μεταφέρουν ἐνταῦθα παράπονα περὶ πιέσεων τὰ ὁποῖα εἶναι φανταστικά. Ἀκριβῶς ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ προλαλήσαντος κ. βουλευτοῦ ἐδημοσιεύθη πρὸ ἡμερῶν τηλεγράφημα μὲ ὑπογραφὴν «Παστώνης διακηγύρος», ἀναφέρον πιέσεις καὶ ἀγριότητας τῶν εἰσπρακτορικῶν ὀργάνων Ἔσπευσα νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν ταμίαν καὶ μὲ ἐπληροφόρησεν οὗτος ὑπευθύνως ὅτι τὰ καταγελλόμενα εἶναι τελείως φανταστικά, ὅτι ὁ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του καταγγέλων ἀπέθανε πρὸ 15ετίας, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει κἂν τοιοῦτος δικηγόρος εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκείνην, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος.

Α. Καλαντζάκος. Καὶ ὅμως ὑπάρχει.

Γ. Μαρῆς (Ὑπ. Οἰκ.) Ὁμοίας περίπου ἀκριβείας εἶναι καὶ ἄλλαι καταγγελίαι περὶ καταπιέσεων τῶν εἰσπρακτορικῶν ὀργάνων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ παράπονον ὅτι εἷς τινας ἐφορείας ἐπῆλθεν ἀθρόα βεβαίωσις φόρων παλαιῶν χρήσεων, πληροφορῶ τὴν Βουλὴν ὅτι, ὅπου συνήντησα τοιαύτην καθυστέρησιν, ἔδωκα ἀναλόγους ὁδηγίας, θὰ καταθέσω δὲ κατ' αὐτὰς νομοσχέδιον δι' οὗ σὺν τοῖς ἄλλοις θὰ ζητῶ ἐξουσιοδότησιν ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ κανονίσω εἰς τμηματικὰς ἑξαμηνιαίας δόσεις τὴν καταβολὴν τῶν φόρων παρελθουσῶν χρήσεων, ὧν ἡ βεβαίωσις ἐγένετο ἀθρόως. Ἀλλ' οἱ καθυστεροῦντες ὀφείλεται τῶν παλαιοτέρων χρήσεων πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι ἐλήφθη δι' αὐτοὺς πᾶν μέτρον ἐπιεικείας, ὅτι ἠλαττώθη ἡ ὀφειλή των σχεδὸν εἰς τὸ ἥμισυ, καὶ ὅτι παρεσχέθησαν αὐτοῖς καὶ ἄλλαι εὐκολίαι, αἵτινες ἐδημιούργησαν προφανῆ ἀνισότητα ὑπὲρ αὐτῶν καὶ βάρος τῶν ἐγκαίρως καὶ εὐσυνειδήτως καταβαλόντων τοὺς φόρους. Δὲν δικαιοῦνται λοιπὸν νὰ παραπονοῦνται οἱ καθυστεροῦντες.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν μετεκπαιδευμένων δημοδιδασκάλων περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4374 καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ὅπως ἐξετάσῃ μετ' εὐμενείας τὰ ἐν αὐτῇ αἰτήματα.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας,*** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν ἀπολυθέντων λειτουργῶν τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως περὶ παροχῆς αὐτοῖς ἐπιδόματος, λέγει ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι, ἀπολυθέντες τὴν 15 Δεκεμβρίου π. ἔ., ἐστερήθησαν τοῦ χορηγη-

θέντος κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐπιδόματος. Ἀστόργως, λέγει, ἀφῃρέθη τὸ ἐπίδομα ἀπὸ ἀνθρώπους οἵτινες ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εὐόρκως ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκόν των, ἐνῶ τοὐναντίον ἐδόθη εἰς τοὺς διωρισθέντας τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων.

Ὁ κ. **Γ. Παπανδρέου** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ἀπαντᾷ ὅτι οἱαδήποτε δήλωσίς του δὲν ἔχει πλέον καμμίαν πρακτικὴν σημασίαν.

Ὁ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἀπὸ τοῦ 1916 καὶ ἐντεῦθεν ἐξελθόντων τοῦ σχολείου τῶν Εὐλπίδων ἀξιωματικῶν.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτής, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐπιμελητηρίου Λευκάδος, ἀναπτύσσει τὴν οἰνολογικὴν κρίσιν τῆς ἐκεῖ περιφερείας, τῆς ὁποίας τὸ προϊὸν ἐξάγεται εἰς Γαλλίαν πρὸς ἀνάμιξιν. Ὁ ἐσχάτως ὅμως ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς νόμος πλήσσει, λέγει, καιρίως τὴν οἰνοπαραγωγὴν τῆς Λευκάδος καὶ καταδικάζει τὴν μεγάλην μάζαν τῶν ἀγροτῶν νήσου εἰς τὸν ἐκ πείνης θάνατον. Πρὸς πρόληψιν ἐπιτάσεως τῆς κρίσεως ταύτης συνιστᾷ τὴν λῆψιν ριζικῶν μέτρων, ἐν οἷς καὶ τὴν ἄμεσον χορήγησιν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης γεωργικῶν δανείων.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς συνιστᾷ ἐν συνεχείᾳ ἀναφορὰν κατοίκων συνοικιῶν Ἀθηνῶν περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου.

Τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ καὶ ὁ κ. ***Π. Φλῶρος.***

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν συμβολαιογραφικῶν ὑπαλλήλων Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ τηλεγραφικοῦ χειριστοῦ ε' τάξεως Β. Πετροπούλου, ἐπιτυχόντος κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα διαγωνισμὸν καί, λόγῳ τῆς στρατεύσεώς του πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ πρὸς μονιμοποίησιν ἀπαιτουμένου ἑξαμήνου, μὴ μονιμοποιηθέντος, ἐνῷ οἱ συνάδελφοί του ὄχι μόνον ἐμονιμοποιήθησαν, ἀλλὰ καὶ προήχθησαν.

Αἰτήσει τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ ἡ ἀναφορὰ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν Μεσολογγίου περὶ μὴ παροχῆς ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτής, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς γεωργικῆς ἑνώσεως, παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν ὅπως, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπανειλημμένας ἐπαγγελίας τῆς Κυβερνήσεως, ρυθμισθῇ κατὰ τρόπον δικαιότερον τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπαλλοτριωθέντων ἀγροκτημάτων.

Αἰτήσει τοῦ κ. ***Κ. Σπυρίδη*** (Ὑπ. Γεωργ.) ἡ ἀναφορὰ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Οἱ κ. κ. ***Π. Φλῶρος*** καὶ ***Ν. Γαρδικιώτης*** συνιστῶσιν ἀναφορὰν γεωργικῶν καὶ πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν Δολιανῶν Ἠπείρου περὶ εἰσπράξεως τοῦ ἡμίσεως τοῦ καθορισθέντος φόρου τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἐφέδρων διορισθέντων ὡς ὑπαλλήλων εἰς διαφόρους δήμους ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐφέδρων καὶ μὴ προσληφθέντων εἰσέτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Τὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ καὶ ὁ κ ***Θ. Χαβίνης.***

Αἰτήσει τοῦ κ. ***Γ. Σίδερη*** (Ὑπ. Ἐσωτ.), ἡ ἀναφορὰ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἰδιωτῶν Θεσσαλονίκης, αἰτουμένων τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνταλλαγὴν δι' ὁμολογιῶν τῶν ἐπιτρόπων τοῦ β' ἀναγκαστικοῦ δανείου, συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως δοθῇ παράτασις διὰ τὴν τοιαύτην ἀνταλλαγήν, καθόσον οἱ ἀναφερόμενοι δὲν ἔλαβον διὰ διαφόρους λόγους ἐγκαίρως γνῶσιν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπ. Οἰκ.) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα εὑρίσκεται ὑπὸ μελέτην. Προσθέτει ὅμως ὅτι εἶναι ἀμφίβολον ἐάν, παρατεινομένης τυχὸν τῆς προθεσμίας, δὲν ἤθελον ἐπωφεληθῆ τοῦ μέτρου ὄχι οἱ κάτοχοι τῶν προσωρινῶν τούτων τίτλων ἀλλὰ οἱ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ἀγοράσαντες αὐτοὺς εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμὰς καὶ ἤδη ἐπιδιώκοντες τὴν ἀνταλλαγήν πρὸς ἐπίτευξιν ὑπερόγκων κερδῶν. Ἡ λῆψις, τονίζει, μερίμνης ὑπὲρ τῶν πτωχῶν εἶναι βεβαίως ἀναγκαία, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ παροχὴ εἰς τοὺς ἐκμεταλλευτὰς τοῦ μέσου νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ των.

Ὁ κ. ***Ε. Πριμίδης***, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, παρατηρεῖ ὅτι διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν προσωρινῶν τίτλων τοῦ α' ἀναγκαστικοῦ δανείου παρεσχέθη δεκτὴ προθεσμία, ἐνῷ διὰ τὴν τῶν ἐπιτρόπων μόλις διετής. Ἡ προβαλλομένη, λέγει, ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ δικαιολογία δὲν εἶναι ἀρκετὴ ὥστε νὰ ἀποστερηθοῦν τῶν οἰκονομιῶν των οἱ καλῇ τῇ πίστει κάτοχοι ἐπιτρόπων. Ἄλλως τε, προσθέτει, πολλοὶ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὅταν συνήφθη τὸ β' ἀναγκαστικὸν δάνειον καὶ διὰ διαφόρους λόγους δὲν κατώρθωσαν νὰ προβῶσιν ἐγκαίρως εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν προσωρινῶν τίτλων.

Ὁ κ. ***Π. Συρογιάννης*** ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν τῷ παρέσχε πρὸ ἡμερῶν ὅταν, ἐπισκεφθεὶς αὐτόν, ἐξήγησε τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλεται ἡ παράτασις τῆς προθεσμίας.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ ζήτημα εὑρίσκεται ὑπὸ μελέτην.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς μακεδονομάχων Ναούσης, Κοζάνης, Βερροίας, Τυρνάβου, καὶ Δράμας, διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μελετωμένην τροποποίησιν τοῦ νόμου 4413 παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ὑιοθετήσῃ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ περιλαμβανόμενα αἰτήματα.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ. κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** καὶ ***Ν. Τζερμιᾶς.***

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι διὰ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν σχεδίου νόμου λαμβάνεται πρόνοια ὅπως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν μετέχουν καὶ ἀξιωματικοὶ λαβόντες μέρος εἰς τοὺς μακεδονικοὺς ἀγῶνας καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔλθῃ τὸ σχέδιον τοῦτο πρὸς συζήτησιν, ὁπότε θὰ παρασχεθῇ εἰς τοὺς προλαλήσαντας ἡ εὐκαιρία νὰ ὑποστηρίξουν τὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων. Πάντως, προσθέτει, ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συμμετοχὴν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς ὀργανώσεως «ὁ Παῦλος Μελᾶς».

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ παγχαλκιδικοῦ συνεδρίου, διαμαρτυρομένου κατὰ τοῦ νομάρχου Χαλκιδικῆς, ἀπαγορεύσαντος τὴν εἰς αὐτὸ συμμετοχὴν τῶν προέδρων τῶν κοινοτήτων τῆς περιφερείας, λέγει ὅτι ἡ συμπεριφορὰ αὕτη τοῦ Νομάρχου εἶναι πρωτοφανὴς καὶ ὅτι πρέπει οὗτος νὰ ἀποσταλῇ ὅπου δεῖ διὰ νὰ μάθῃ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα δι' αὐτοῦ παρέχονται εἰς τοὺς πολίτας.

Ὁ κ. ***Σ.' Ἀνθρακόπουλος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι ἡ γενικὴ ἀνησυχία, λόγῳ τῆς πείνης ποὺ μαστίζει τὸν λαὸν ὁλόκληρον καὶ ἰδιαίτατα τὸν ἀγροτικὸν κόσμον, εἶναι μοιραῖον νὰ δημιουργῇ λαϊκὰς συγκεντρώσεις. Τοιαύτη συγκέντρωσις, ἀγροτική, ἔλαβε, λέγει, χώραν καὶ ἐν Χαλκιδικῇ, ὅπου οἱ ἐκεῖ συνεταιρισμοὶ καὶ κοινότητες συνῆλθον διὰ νὰ διαδηλώσουν τὴν ἀνάγκην ὅπως τὸ κράτος στρέψῃ τὴν προσοχήν του καὶ εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς ἐπικρατείας. Ὁ νομάρχης ὅμως Χαλκιδικῆς, μόλις ἐπληροφορήθη τὴν σύγκλησιν τοιούτου συνεδρίου, ἀπέστειλεν ἔγγραφον εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς ὅπως ἀπαγορεύσωσι τὸ συνέδριον. Ἡ διαγωγὴ τῶν ὀργάνων τούτων τῆς Κυβερνήσεως ἐναντίον τῶν ἀγροτῶν ἀποτελεῖ, λέγει, ἔκδηλον ἐναντίον τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος πολεμικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, ἐὰν δὲν ὑιοθετῇ τὰ μέτρα ταῦτα, ἔχει, τονίζει, ὑποχρέωσιν νὰ προβῇ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας, διότι οὐδεὶς δύναται ἀκινδύνως νὰ ἐμποδίζῃ καὶ νὰ καταπνίγῃ τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ.

Ἀλλὰ δυστυχῶς, λέγει συνεχίζων, τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο δὲν

εἶναι μερικῆς σημασίας, ὡς θὰ ἐπεθύμει τις. Ὁμοίας φύσεως μέτρα ἔλαβον αἱ ἀρχαὶ καὶ ἀλλαχοῦ. Καὶ ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ περιορίσωσι καὶ νὰ καταπατήσωσι τὰς ἐλευθερίας καὶ αὐτῶν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, ἐλευθερίας τὰς ὁποίας κατωχύρωσε τὸ Σύνταγμα καὶ αἵτινες δὲν ποδοπατοῦνται ἀπὸ κανένα ἀξιωματοῦχον τῆς πολιτείας χωρὶς ἄμεσα ἀποτελέσματα, ἐκτὸς ἐὰν εὑρισκόμεθα, ὡς λέγει, ὑπὸ λευκὸν διωγμόν.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει ὅτι ἡμέραν τινὰ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκλήθη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Σερρῶν κατὰ τρόπον ἐξαπατητικόν, ἵνα δηθεν τῷ ἀνακοινωθῶσι πληροφορίαι τῶν ἀρχῶν τούτων. Ἀλλὰ δυστυχῶς, τονίζει, τῷ ἐδηλώθη ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς πληροφοριῶν, ἀλλὰ ἐσκοπεῖτο νὰ τῷ δηλωθῇ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποφύγῃ τὴν σύγκλησιν ὑποθετικοῦ συλλαλητηρίου καὶ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὸν νόμον, ὅπου καὶ ἂν ἤθελε μεταβῇ. Χαρακτηρίζων μετὰ δριμύτητος τὴν ἐνέργειαν ταύτην τῶν ἀρχῶν Σερρῶν ὡς ἀσέβειαν κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας, ζητεῖ ὅπως, ἐάν, ὡς λέγει, ὑπάρχῃ καὶ στοιχειῶδης ἔννοια τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, ληφθοῦν τὰ αὐστηρότερα τῶν μέτρων κατὰ τῶν ἀρχῶν Σερρῶν.

Ἀναφέρει ἀκολούθως τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου τοῦ χωρίου Μονίκου, ὅστις παρηκολούθησε μίαν ἐπίσκεψίν του ἐντὸς τῶν γραφείων τῆς κοινότητος ταύτης, καταγγέλλει τὴν κατάσχεσιν προκηρύξεως τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος ἐν κάτω Πορρόϊα ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ ἀστυνόμου—ἀρθεῖσαν ὅμως παρὰ τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς ὡς οὐδόλως θιγούσης τῆς προκηρύξεως ταύτης τὸ καθεστὼς—καὶ λέγει ὅτι τὸ ἀγροτικὸν κόμμα τῆς Ἑλλάδος ὡς κόμμα τάξεως, ἀντιτιθέμενον καταστατικῶς καὶ κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἀναρχίας ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς κεφαλαιοκρατικῆς τοιαύτης μετ' ἴσης σφοδρότητος, ἔχει καθορίσει πλέον τὴν θέσιν του ὡς κόμμα ἀρχῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ζητεῖ ὅπως κατάστασις καὶ ἀρχαὶ ὑπέρ ποτε ἄλλοτε ἀποβλέψωσι μετὰ περισσοτέρου σεβασμοῦ εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ ἀνόρθωσιν τοῦ κόμματος τούτου ἵνα προληφθῶσιν ἀναρχικαὶ ἐκδηλώσεις παρὰ τρίτων ἀποβλεπόντων εἰς τὴν γενικὴν ἐξαθλίωσιν τῶν πάντων. Ὡς κόμμα δὲ κοινοβουλευτικὸν πιστεύει, τονίζει, ὅτι τὸ σημερινὸν Κοινοβούλιον δὲν θὰ ἀνεχθῇ τὰς τρομακτικὰς αὐτὰς στάσεις τῶν ἀρχῶν, εἰς ἃς πιστεύει ἀκόμη ὅτι δὲν ἐνέχεται ἡ Κυβέρνησις. Προσθέτων ὅτι αἱ ἐλευθερίαι τῶν λαῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀντικείμενον ποδοπατήματος ἐκ μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Κυβερνήσεων καὶ ὅτι, ἀμυνόμενον τὸ ἀγροτικὸν κόμμα τῶν τοιούτων συνταγματικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, θὰ ἀντιταχθῇ κατ' αὐτῶν σφοδρῶς, ἐκφράζει ἐν τέλει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ νομιμότης τῆς Κυβερνήσεως θὰ πατάξῃ τὴν ἀνομίαν τῶν ὀργάνων της.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀναφορᾶς προσέλαβεν, ὡς μὴ ἔδει, μορφὴν ἐπερωτήσεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἐλέχθησαν καὶ πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραμείνουν ἄνευ ἀπαντήσεως, ὀφείλει, λέγει, νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδὲ πόρρωθεν ἐξεδήλωσε τὴν πρόθεσιν νὰ παρακάμψῃ μὲ οἱαδήποτε μέτρα τὰ συνταγματικὰ τῶν πολιτῶν δικαιώματα.

Συγκεκριμμένως διὰ τὰ καταγγελθέντα περὶ τῆς στάσεως τοῦ νομάρχου Χαλκιδικῆς λέγει ὅτι πρώτην φορὰν λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἐνεργείας ταύτης τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου. Ἐξ ὅσων ὅμως ἐξετέθησαν ἐξάγει, λέγει, τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ ἐζητήθη ὅπως ἀναγνωρισθῶσιν ὁδοιπορικὰ εἰς τοὺς προέδρους τῶν κοινοτήτων. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ συνεδρίων ἀγροτικῶν τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἐκπροσωπήσουν ἐν κόμμα πολιτικὸν δὲν εἶναι, λέγει, ὀρθὸν νὰ διασπαθίζωνται τὰ χρήματα τῆς κοινότητος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐὰν ὁ νομάρχης παρέβη τὰ καθήκοντά του, θὰ ληφθοῦν, ὡς λέγει, τὰ κατάλληλα κατ' αὐτοῦ μέτρα.

Ὡς πρὸς τὰ καταγγελθέντα κατὰ τῶν ἀρχῶν Σερρῶν, λέγει ὅτι δὲν εἶναι ψεκτέος ὁ νομάρχης ἐὰν παρεκάλεσε βουλευτήν τινα νὰ διέλθῃ τοῦ γραφείου του ἵνα τῷ πάρασχῃ πληροφορίαν ἐπὶ ζητήματος ἐνδιαφέροντος αὐτόν, ἔστω καὶ ἂν ὁ βουλευτὴς οὐδεμίαν ἔχῃ ὑποχρέωσιν νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ νομάρχῃ. Ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς εἶναι ψεκτέος διὰ τοιαύτην ἐνέργειαν προκειμένου νὰ γίνῃ συλλαλητήριον ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ. Ἀλλὰ ἂν εἶχε πληροφορίας ὅτι θὰ ἐπήρχετο διασάλευσις τῆς δημοσίας τάξεως, εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ συγκέντρωσιν. Ἐὰν τὴν ἀπηγόρευσε καὶ ἐν κλειστῷ χώρῳ, ἀναμφισβητήτως εὑρίσκετο ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων καὶ αἱ εὐθῦναι αὐτοῦ θὰ ἐλεγχθοῦν. Τοῦ ἐπεισοδίου ἔλαβε, προσθέτει γνῶσιν καὶ ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ καὶ ἐξ ἀνακοινώσεως πρωσπικῶς τοῦ προλαλήσαντος βουλευτοῦ. Διέταξε δέ, ὡς λέγει, πρὸς τοῦτο ἀνακρίσεις καὶ ἀναμένει τὸ πόρισμα διὰ νὰ κατανείμῃ τὰς εὐθύνας ἐκεῖ ὅπου πρέπει. Νομίζω ὅμως ὅτι θὰ ἔπρεπε καὶ τὰ κόμματα τὰ πολιτικά, ὁσάκις πρόκειται νὰ προβαίνουν εἰς τοιαύτας ἐνεργείας καὶ ἐφ'ὅσον ὑπάρχει κάποια μικρὰ ἀξίωσις μεταξὺ διαφόρων ὁμάδων, νομίζω, λέγω, ὅτι θὰ ἔπρεπε τὰ κόμματα αὐτὰ νὰ ἔρχωνται εἰς κάποιαν συνεννόησιν μὲ τὰς ἀρχὰς οὕτως ὥστε νὰ ἀποφεύγωνται αἱ αἰφνιδιαστικαὶ συγκεντρώσεις καὶ τὰ διάφορα ἐπεισόδια τὰ ὁποῖα καταγγέλει ὁ ἐκ Σερρῶν συνάδελφος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διαβεβαιῶ καὶ πάλιν τὴν Βουλήν, ὅτι φειδόμενος τοῦ κύρους τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιώματος θὰ ἐξακριβώσω τί συνέβη καὶ θὰ ἀποδώσω τὸ δίκαιον ἐκεῖ ὅπου πρέπει.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας***, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς συνοικίας Ὑπαπαντῆς Καλαμῶν περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου τῆς πόλεως, λέγει ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Καλαμῶν διὰ ψηφίσματός του τῆς 27 Ἰουνίου 1927 ἐδωρήσατο εἰς τὸ Δημόσιον γήπεδον εἰς τὸ καταλληλότερον τῆς πόλεως σημεῖον, ἵνα ἐπ'αὐτοῦ ἀνεγερθῇ τὸ δικαστικὸν μέγαρον. Καίτοι ὅμως, ὡς προσθέτει, ηὐξήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ τὰ τέλη τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, δὲν ηὐξήθη δυστυχῶς ἀναλόγως καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἁρμοδίων ὅπως ἴδωσι τὴν Δικαιοσύνην στεγαζομένην καὶ ἐν Καλάμαις εὐπρεπῶς πως. Ἠδύνατο, λέγει, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, στρέφον καὶ πρὸς τὴν πόλιν τῶν Καλαμῶν τὸ εὐμενὲς καὶ προστατευτικὸν βλέμμα του, νὰ πεισθῇ ὅτι εὔκολον εἶναι νὰ ἀνεγερθῇ τὸ μέγαρον διὰ μικροῦ δανείου, ὡς τοκοχρεωλύσιον τοῦ ὁποίου νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον πληρώνεται ὡς ἐνοίκιον. Ἐπὶ πλέον τὸ Δημόσιον θὰ προσπορίζεται, ὡς λέγει, καὶ ἀρκετὰ εἰσοδήματα ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ὑπὸ τὸ δικαστικὸν μέγαρον καταστημάτων. Ἐν τέλει παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν παράκλησιν ταύτην τῶν κατοίκων Καλαμῶν, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι τὴν Δικαιοσύνην στεγαζομένην εἰς μέγαρον ἀνάλογον πρὸς τὸ μεγαλεῖον τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τὴν χαρακτηρίζει.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι πανταχοῦ ὑφίστανται αἱ ἀνάγκαι ἀνεγέρσεως μεγάρων δικαστικῶν καὶ ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένα. Ἀλλά, προσθέτει, δὲν εἶναι δυνατὸν πρὸς τὸ παρὸν νὰ γίνῃ τοῦτο. Οὐχ' ἧττον ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι τάχιστα θὰ συσταθῇ ταμεῖον ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ ὁποίου θὰ κατασταθῇ δυνατὸν καὶ δικαστικὰ μέγαρα καὶ φυλακαὶ νὰ ἀνεγερθῶσι.

Οἱ κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** καὶ ***Δ. Εὐθυμιάδης*** συνιστῶσιν ἀναφορὰν ἀστικῆς ἑνώσεως κτημάτων Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συνεδρίου τῶν ἐργατῶν βυρσοδεψίας Σύρου, διαμαρτυρομένου διότι εἰς τὴν κατάρτισθεῖσαν ἐπιτροπὴν τοῦ ἐνοικιοστασίου δὲν μετέχει ἀντιπρόσωπος τῆς ἐργατικῆς τάξεως, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ σχετικὰς πρόνοιαν.

Ε. Βενιζελος. (Πρωθυπουργός). Εἶναι δίκαιον τὸ αἴτημα καὶ θὰ τὸ ἐξετάσωμεν.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας,*** συνεχίζων διερμηνεύει τὴν δυσφορίαν τῶν ἐργατικῶν τάξεων διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ὑποβολῆς εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἰς τὴν παροῦσαν Σύνοδον εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποβληθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, διότι εὑρίσκεται ἀκόμη ὑπὸ ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ἀπεστάλησαν εἰς ὅλας τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις ἀντίγραφα τοῦ καταρτισθέντος σχεδίου διὰ νὰ ἐπιφέρουν αὗται τὰς τροποποιήσεις των. Μόνον λοιπὸν κατὰ τὴν Σύνοδον τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ φέρωμεν τὸ σχέδιον εἰς τὴν Βουλήν. Δὲν θέλομεν ἕνα μέτρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐζητήθη καὶ ἡ γνώμη τοῦ ἁρμοδίου τμήματος τῆς Κ. Τ. Ε. νὰ ἔλθῃ ἐλλειπές. Ὀφείλω ἐν τούτοις νὰ ἀναγνωρίσω ὅτι παρίστανται ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ εἰς τὴν παροῦσαν Σύνοδον τὸ ἀφορῶν τὰς ἐπαγγελματικὰς νόσους καὶ τὰ ἐκ διαίων συμβάντων ἀτυχήματα νομοσχέδιον, διότι εἶναι ἄδικον νὰ ἀποζημιοῦνται ἀτυχοῦντες ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐργάται μὲ δραχμὰς σημερινάς, ὡς κανονίζεται εἰς τὸν παλαιὸν νόμον. Παρεκάλεσα τὸν συνάδελφόν μου Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τὸν παρακαλῶ καὶ σήμερον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ὑποβολὴν αὐτοῦ, ἀποσπῶν τὸ σχετικὸν τμῆμα ἀπὸ τὸ ὅλον σχέδιον περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ὁ κ. ***Ε. Μιχαίρας,*** εὐχαριστῶν τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως παρακαλεῖ αὐτὸν ὅπως δεχθῇ νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ νόμου εἰς τοὺς ἐργάτας τὸ δικαίωμα νὰ ἱδρύσουν ταμεῖα προνοίας ἐξ ἰδίων πόρων διὰ νὰ ἀλληλοπροστατευθοῦν μέχρις ὅτου ψηφισθῇ ὁ νόμος τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι δέχεται νὰ συζητηθῇ τὸ ζήτημα ἀφοῦ ὅμως προηγουμένως τῷ ὑποβληθῇ σχετικὸν ὑπόμνημα.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας, ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν ἀναβάλεται.

Πρὶν ἢ ἡ Βουλὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργόν.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου «περὶ οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως». Τοῦτο ἀποτελεῖ λεπτομερειακὴν τροποποίησιν τοῦ ἰσχύοντος νόμου καὶ διὰ τοῦτο δὲν χρήζει εὐρυτέρας ἀναπτύξεως. Ἐπίσης σχέδιον νόμου «περὶ χορηγήσεως συνδρομῶν εἰς τὴν Μακεδονικὴν Ἑκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν καὶ τὸν Σύλλογον τῶν Φιλομούσων», ὡς καὶ «περὶ προσόντων τῶν καθηγητῶν τῆς Γαλλικῆς». Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔχει σκοπὸν νὰ διορθώσῃ μίαν θλιβερὰν κατάστασιν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, ὅπως διδάσκεται σήμερον ἡ Γαλλική, οὐδεὶς ἀπόφοιτος αὐτῆς εἶναι κάτοχος τῆς γλώσσης, διότι οὐδεμία σοβαρὰ πρόνοια ἐλήφθη ποτὲ διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν διδασκόντων αὐτήν. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος νόμου, ἀπόφοιτοι τοῦ Γυμνασίου, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ μὴ ἀπόφοιτοι, προσήρχοντο εἰς μίαν ἐπιτροπήν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐλάμβανον πτυχίον καθηγητῶν τῆς Γαλλικῆς. Οἱ οὕτω προερχόμενοι καθηγηταὶ τῆς Γαλλικῆς οὔτε ὑπὸ τῶν συναδέλφων των θεωροῦνται ἰσότιμοι, οὔτε εἰς τοὺς μαθητάς των ἐμπνέουν ἐμπιστοσύνην, δὲν ἦσαν δὲ σπάνιαι αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς ἀπετέλουν φαιδρὰ πρόσωπα. Ἤδη, διὰ τοὺς μέλλοντας καθηγητὰς τῆς Γαλλικῆς λαμβάνομεν πρόνοιαν, ὥστε νὰ ἔχουν καὶ φιλολογικὴν καὶ εἰδικὴν γλωσσικὴν μόρφωσιν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ νέα τοιαύτη γενεὰ νὰ μὴ ἔχῃ τὴν τύχην τῆς ἰδικῆς μας, ἀλλὰ νὰ γίνῃ κάτοχος μιᾶς γλώσσης, ἥτις ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας εἶναι ἀνάγκη κοινωνική, ἀνάγκη ἐπιστημονική, ἀνάγκη ἐπαγγελματική.

Καταθέτω ἐπίσης σχέδιον νόμου περὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Εἶναι γνωσταί, κύριοι βουλευταί, αἱ θλιβεραὶ σκηναί, τὰς ὁποίας οἱ φοιτηταί, παρακινούμενοι ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, ἐπροκάλεσαν, καὶ αἱ ὁποῖαι τοὺς ἀπεξένωσαν πάσης συμπαθείας τῆς κοινῆς γνώμης, καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πρῶτοι αὐτοὶ πικρῶς ἤδη θὰ μετενόησαν. Ἡ Κυβέρνησις ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Συγκλήτου εἶχε δεχθῇ ὡρισμένα ἐκ τῶν αἰτημάτων αὐτῶν. Καὶ ἄλλα μὲν ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν δι' ἀποφάσεων τῆς Συγκλήτου, ἄλλα διὰ διαταγμάτων καὶ ἄλλα διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ καὶ περὶ τούτου προνοεῖ τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Ρυθμίζονται δι' αὐτοῦ αἱ τμηματικαὶ ἐξετάσεις, ἡ πώλησις τῶν βιβλίων γίνεται διὰ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου καὶ τερματίζεται οὕτω κατάστασις θλιβερά, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. (Χειροκροτήματα).

Ἡ Κυβέρνησις διαθέτει καὶ ἑκατομμύριον δραχμῶν διὰ τὸ ἀναγνωστήριον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐτησίως 250.000 δραχμὰς δι' ἀνανέωσιν τῶν βιβλίων τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ 50,000 δραχμὰς διὰ βραβεῖα ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἀριστευόντων φοιτητῶν. (Χειροκροτήματα). Ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα δὲν εἶναι εἰμὴ ἀπαρχὴ τῶν γενικωτέρων μέτρων, τὰ ὁποῖα θὰ λάβωμεν διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀπεστείλαμεν πρὸς τὰς σχολὰς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐρωτήματα καὶ αἱ σχολαὶ ἐργάζονται ἤδη μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου.

Ἐλπίζομεν ὅτι ταχέως θὰ ἔχωμεν τὰς ἀπαντήσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ διατυπώσωμεν τὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐπιφυλασσόμενοι λοιπὸν ν' ἀναπτύξωμεν προσεχῶς εὐρύτερον τὰς ἀπόψεις μας ἀρκούμεθα σήμερον εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Πανεπιστημίου ἀποδίδομεν ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Ἀναχωροῦμεν ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ὅτι κανεὶς λαὸς δὲν ἀναγεννᾶται χωρὶς ἐκλεκτὴν ἡγέτιδα τάξιν. Ἀλλὰ τὴν ἡγέτιδα τάξιν παρασκευάζει τὸ Πανεπιστήμιον. Δι' αὐτὸ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι ὑπόθεσις ἐθνικὴ καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἐκτιμᾷ ἡ Κυβέρνησις. Καταθέτομεν ἐπίσης νομοσχέδιον περὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δι' οὗ τροποποιεῖται ἡ μετάκλησις τῶν καθηγητῶν Ἀθηνῶν ὥστε νὰ καταστῇ εὐχερεστέρα. Ὅταν κατατεθοῦν αἱ μεταρρυθμίσεις διὰ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν θὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀπόψεις μας καὶ διὰ τὸ νέον Πανεπιστήμιον. Σήμερον ἐπαναλαμβάνομεν τὴν δήλωσιν ὅτι ἀποβλέπομεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης μετὰ στοργῆς ἐξαιρετικῆς. Πιστεύομεν ὅτι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ εἶναι ὄχι μόνον δυνατὴ ἀλλὰ ἀπαραίτητος. 1) Διότι προκαλεῖ ἀναζωογόνησιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βίου τῆς Χώρας μὲ τὴν εὐγενῆ ἁμίλλαν τῶν δύο Πανεπιστημίων καὶ ἡ ὁποία συμβολίζει γενικώτερον τὴν ἁμίλλαν μεταξὺ τῶν δύο πρωτευουσῶν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Πρωτευούσης τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς Πρωτευούσης τοῦ μέλλοντος (χειροκροτήματα). Τὴν θεωροῦμεν ἐπίσης ἀπαραίτητον διότι τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἀποτελεῖ πνευματικὸν κέντρον τῆς Ν. Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἔχει ἰδιαίτερον προορισμὸν μιᾶς εὐρυτέρας Βαλκανικῆς ἀκτινοβολίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Νομικῆς Σχολῆς ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶχε δηλώσει ὅτι δέχεται τὴν σύστασιν αὐτῆς ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τῆς λήψεως τῶν καταλλήλων ἀντιπλημμυρικῶν μέτρων κατὰ τῆς ὑπερπαραγωγῆς τῶν Νομικῶν. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶχε παρακαλέσει τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων νὰ συνέλθουν εἰς σύσκεψιν καὶ νὰ μελετήσουν τὰ μέτρα ταῦτα. Κατὰ παράκλησιν ἡμῶν ἡ σύσκεψις ἀνεβλήθη, διότι ἐκρίναμεν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναμείνωμεν τὰς ἀπαντήσεις τῶν Πανεπιστημίων, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τῇ βάσει περισσότερον συγκεκριμένων δεδομένων νὰ ληφθοῦν πεφωτισμέναι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις.

Τέλος καταθέτομεν τὸν ὀργανικὸν νόμον τῆς Διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως: Ἱδρύομεν τὸν νέον θεσμὸν τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μεταρρυθμίζομεν τὸ ὑπάρχον ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον καθὼς καὶ τὰ περιφερειακὰ συμβούλια καὶ τέλος μεταρρυθμίζομεν τὰς διατάξεις περὶ διορισμοῦ καὶ μεταθέσεων. Τὸ Περιφερειακὸν Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς Δημοτικῆς ὑφίσταται σήμερον ἀπαρτιζόμενον ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου ἢ τοῦ Γυμνασιάρχου, ἑνὸς Πρωτοδίκου καὶ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Ἐναντίον τῆς συνθέσεως ταύτης ἔχουν διατυπωθῇ 3 αἰτιάσεις: 1) ὅτι μετέχουν ξένα πρόσωπα· 2) ὅτι ὁ ἐπιθεωρητὴς ὡς ἐκ τούτου ἀσκεῖ ὑπέρμετρον ἐξουσίαν, καὶ 3) ὅτι ἀπορροφημένος ἐκ τῶν διοικητικῶν ἔργων δὲν ἐπιδίδεται εἰς τὴν ἐποπτικὴν καθοδήγησιν τοῦ κλάδου. Ὁ κλάδος προέτεινε διάφορον σύνθεσιν καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν παλαιάν του ἀντίληψιν περὶ αὐτοδιοικήσεως τοῦ κλάδου, ὑποστηρίζει δὲ ὡς μέλη δύο αἱρετοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ. Συνεχίζων ἀναγινώσκει σχετικὴν περικοπὴν τοῦ ὑπομνήματος τῶν δημοδιδασκάλων Πατρῶν καὶ λέγει ὅτι ἐπιθυμεῖ εἰλικρινῶς νὰ παράσχῃ εἰς τὸν κλάδον τοῦτον πᾶσαν δυνατὴν ἠθικὴν ἱκανοποίησιν· 1) διότι εἶναι ἄξιος αὐτῆς καὶ 2) διότι μόνον ἱκανοποιούμενος θὰ ἐπιδοθῇ μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του. Θλίβομαι ὅμως λέγει, διότι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἀδυνατῶ νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των ταύτην. Ἀλλὰ ἐκδήλωσις στοργῆς δὲν ἠμπορεῖ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἡ ρυμούλκησις, πρέπει πάντοτε νὰ εἶναι ἡ καθοδήγησις. Ὁ κλάδος ὑποστηρίζων τὴν αὐτοδιοίκησιν αὐτοῦ πλανᾶται. Διότι αὐτοδιοίκησις τοῦ κλάδου σημαίνει ἄρνησιν τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους καὶ παρανόησιν τῆς Δημοκρατίας. Αὐτοδιοίκησις τοῦ κλάδου θὰ ζημιώσῃ ἀσφαλῶς καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν ἀλλὰ καὶ τοὺς διδασκάλους. Θὰ ζημιώσῃ τὴν ἐκπαίδευσιν διότι εἰς τὴν θέσιν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος θὰ ὑποκατασταθῇ τὸ μερικὸν ἐπαγγελματικὸν συμφέρον. Αὐτὸ θὰ ζημιώσῃ καὶ τοὺς διδασκάλους διότι θὰ τοὺς παραδώσῃ πάλιν εἰς τὴν συναλλαγὴν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν πολιτείαν ἡ ὁποία ἐπάλαισεν ἐπὶ μακρὸν πρὸς κατάλυσιν τῆς κομματικῆς συναλλαγῆς νὰ ἐνδώσῃ σήμερον καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν κλάδον τὴν ὑπαλληλικήν, τὴν συναδελφικὴν συναλλαγήν, ἡ ὁποία θὰ ἀποβῇ μάλιστα χειροτέρα. Ἀλλ' ἐὰν ἀρνούμεθα τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ κλάδου, εἰς τὰ περιφερειακὰ συμβούλια ἐμερίμνησαμεν ὅμως διὰ πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν αὐτῶν. Περιωρίσαμεν τὸ ἀνέκκλητον τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν μόνον εἰς 15 ἡμέρας ἀντὶ μηνός, ἐδώσαμεν ἀποζημίωσιν κατὰ συνεδρίασιν καὶ εἰς τὰ δύο ἄλλα μέλη ὥστε νὰ προσέρχωνται, ὑπεχρεώσαμεν τὸν ἐπιθεωρητὴν νὰ καταρτίζῃ ἡμερησίαν διάταξιν πρὸ 3 ἡμερῶν, ἐδώσαμεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέλη τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγράφουν εἰς αὐτὴν θέματα, συνεστήσαμεν παρ' ἑκάστῳ ἐπιθεωρητῇ θέσιν γραφέως διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τὸν φόρτον τῆς γραφικῆς ὑπηρεσίας καὶ τέλος καθωρίσαμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιθεωρητῶν ἀπὸ 71 θὰ ἀνέλθῃ εἰς 120. Εἶναι προφανὲς ὅτι εἰς ἐπιθεωρητὴς ἀναλογῶν σήμερον πρὸς 200 δημοδιδασκάλους δὲν ἐπαρκεῖ. Διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ἐξυπηρετεῖται προφανῶς καὶ ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ὁ κλάδος καὶ χαίρομεν διότι δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν διότι εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν συμπίπτει τὸ συμφέρον τῶν διδασκάλων μὲ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὡς πρὸς τὰ περιφερειακὰ συμβούλια δημιουργοῦμεν, λέγει, τοιαῦτα ἤδη τὸ πρῶτον. Κατὰ τὴν μελέτην τοῦ θέματος τούτου ἀνέκυψε ἐνώπιον ἡμῶν ἀκέραιον τὸ πρόβλημα τῆς ἀποκεντρώσεως. Ὑποστηρίζουν τινὲς ὅτι ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ ἡ ἀποκέντρωσις ἠμποροῦν νὰ ἔχουν τὴν ἰδίαν περιφέρειαν ἐφαρμογῆς. Πλάνη. Διότι οἱ θεσμοὶ εἶναι βασικῶς διάφοροι. Ἡ περιφέρεια τῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν ὑφίσταται τοπικὴ συνείδησις. Διότι ἡ αὐτοδιοίκησις καλεῖται νὰ ἐπιδιώξῃ τοπικοὺς σκοποὺς διότι καλεῖται νὰ προσφέρῃ πόρους καὶ νὰ ἀναλάβῃ πρωτοβουλίας. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάρχῃ ἡ συνείδησις τοῦ τοπικοῦ σκοποῦ, ἡ ὁποία θὰ κεντρίζῃ πρὸς θυσίας καὶ δρᾶσιν. Ἀντιθέτως ἡ ἀποκέντρωσις εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν τοπικὴν συνείδησιν. Εἶναι ἀπολύτως ἐξηρτημένη ἀπὸ τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἐπάρκειαν τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους καὶ ἀκριβῶς ἡ ἀνεπάρκεια τούτων ἐδημιούργει καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν δυσχέρειαν τῆς καταλλήλου συνθέσεως τῶν περιφερειακῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων τῆς Μέσης. Μετὰ μακρὰν μελέτην τοῦ ζητήματος κατελήξαμεν εἰς τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ ἐκ τριῶν γενικῶν ἐπιθεωρητῶν δηλαδὴ τῶν δύο γειτονικῶν εἰδικῶν περιφερειῶν καὶ ἑνὸς γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν φυσικομαθηματικῶν τὴν ὁποίαν ὁμολογοῦμεν ὅτι θεωροῦμεν λύσιν εὐτυχῆ. Ὡς πρὸς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, τὸ ὑφιστάμενον τοιοῦτον εἶναι γνωστὸν ὅτι ἔχει τρεῖς προορισμούς. Τὸν παιδαγωγικόν, τὸν ἐποπτικὸν καὶ τὸν διοικητικόν. Τὸν παιδαγωγικὸν του προορισμὸν ἕως τώρα δὲν κατώρθωσε νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν ἡ ὑπόμνησις ὅτι δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ συντάξῃ πρόγραμμα ἑξαταξίου γυμνασίου ἑξακολουθοῦν δὲ καὶ σήμερον εἰς τὰς 2 πρώτας τάξεις νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Ὡς πρὸς τὰ διοικητικὰ αὐτοῦ ἔργα εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐφέτος πρὸ παντὸς ἐκάμφθη ὁλοσχερῶς ὑπὸ τὸ βάρος τῆς νέας ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ διχοτομοῦμεν καὶ τὸ εἰδικεύομεν, χωρίζομεν τὸ γνωμοδοτικὸν ἀπὸ τοῦ διοικητικοῦ. Τὸ πρῶτον θὰ εἶναι πενταμελὲς καὶ θὰ ἔχῃ προορισμὸν νὰ συντάσσῃ προγράμματα, ὁδηγίας, νὰ συγκαλῇ συνέδρια καὶ νὰ γνωμοδοτῇ ἐπὶ νομοσχεδίων καὶ διαταγμάτων. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διχοτομοῦμεν ἐπίσης εἰς τμῆμα Δημοτικῆς καὶ τμῆμα Μέσης. Οὕτω καὶ τὰ κύρια αὐτῶν ἔργα θὰ διεκπεραιοῦν ἐπαρκῶς καὶ ἐπιθεωρήσεις θὰ ἐνεργοῦν. Ὡς πρὸς τὰς μεταθέσεις, λέγει, συνεχίζων, λαμβάνομεν πρόνοιαν πρὸς τὸν τερματισμὸν τῆς ἀθλίας καταστάσεως ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἐνέργειαν μεταθέσεων ἐντὸς τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Τοιαῦται ἐφεξῆς ἀπαγορεύονται. Ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου θὰ ἐνεργοῦνται καὶ ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου θὰ δημοσιεύονται. Ἀπαγορεύομεν μάλιστα συνεδριάσεις τῶν συμβουλίων κατὰ τὸν Αὔγουστον. Δὲν ὑπολείπονται παρὰ αἱ μεταθέσεις λόγῳ ποινῆς καὶ τοιαῦται λόγῳ κενώσεως ἐκ θανάτου, ἀλλὰ καὶ τότε θὰ εἶναι μία ἡ μετάθεσις καὶ ὄχι ὡς μέχρι τοῦδε ἄλυσις μεταθέσεων. Ἐλπίζομεν τοιουτοτρόπως ὅτι ἡ ἐφετεινὴ ἀταξία τῶν μεταθέσεως εἶναι ἡ τελευταία. Ἤδη ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους πλήρης τάξις θὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὀργανοῦμεν, λέγει, τέλος νέον θεσμὸν τὸν τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκαθιστῶμεν ἐνιαῖον ρυθμόν, ἑνότητα κατευθύνσεως εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν. Ἀπὸ μακροῦ ἐπεδιώκετο ἡ ἑνότης τῆς Διοικήσεως τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐκπαιδεύσεως, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐγκατεσπαρμένοι εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα. Ἀλλὰ ἐπὶ τούτου δὲν ὑφίστανται συμφωνία καὶ διὰ τοῦτο ἐπεδιώξαμεν νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τοῦ νέου θεσμοῦ ἑνότητα κατευθύνσεως, ἡ ὁποία ὑποθέτομεν ὅτι λύει τὸ ζήτημα. Τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον συντίθεται ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργείων, τῶν Ἀνωτάτων ἐπιστημονικῶν Ἱδρυμάτων, καθὼς καὶ τῶν σχετικῶν Ἐπιμελητηρίων, θὰ συνέρχεται δὲ κατ' Ὀκτώβριον μὲν πρὸς καθορισμὸν τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν Εἰσηγητῶν, τὸν δὲ Ἀπρίλιον πρὸς συζήτησιν τῶν θεμάτων. Θὰ ἐκδίδῃ δὲ κατ' ἔτος ἐπετηρίδα εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δημοσιεύωνται αἱ εἰσηγήσεις καὶ τὰ γενικὰ τῶν πορίσματα, ὥστε ἡ Πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία νὰ ἔχουν κατ' ἔτος μίαν πλήρη εἰκόνα τῆς Ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως τῆς χώρας. Ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ νέος θεσμὸς θὰ ἀποδώσῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡμεῖς θὰ τὸν συνοδεύσωμεν εἰς τὴν ζωήν του μὲ τὰς καλυτέρας εὐχάς μας. Τοιουτοτρόπως, κύριοι Βουλευταί, μαζὶ μὲ τὰς τροποποιήσεις τῶν ὀργανισμῶν τῶν Πανεπιστημίων, τὰς ὁποίας ἐλπίζομεν προσεχῶς νὰ καταθέσωμεν ἐνώπιον ὑμῶν ὁλοκληροῦται νομοθετικῶς ὁ κύκλος τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ὑπερτιμῶμεν τὴν ἀξίαν τῶν νόμων. Οἱ νόμοι καθ' ἡμᾶς εἶναι ἁπλῶς δυνατότητες, αἱ ὁποῖαι ἀναμένουν πραγματοποίησιν. Εἶναι ὀχήματα τὰ ὁποῖα ἀναμένουν περιεχόμενον Εἶναι ἡ κοίτη, ἡ ὁποία ἀναμένει τὰ νάματα τῶν πηγῶν πρὸς ἄρδευσιν τῆς γῆς. Λέγουν ὅτι ἡ ἀπόδοσις τῆς γῆς εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ γεωργοῦ. Ἀλλ' ἡ βαθεῖα ἀλήθεια ἰσχύει πρὸ πάντων διὰ τοὺς πνευματικοὺς ἀγρούς, ὅπου φύονται τὰ ἄνθη τῶν ψυχῶν τῆς νεότητος. Ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν εἶναι ἀπολύτως ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀγάπην τῶν διδασκάλων καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ τυπικὴ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος τῶν διδασκάλων εἶναι ἀπολύτως ἀνεπαρκής. Χρειάζεται πίστις. Καὶ τὴν πίστιν αὐτήν, τὴν ἀγάπην εἰς τὴν ἐμψύχωσιν τῆς νεότητος, ἀ-

πευθυνόμενος σήμερον πρὸς τοὺς Ἕλληνας διδασκάλους ἐπικαλούμεθα «θὰ σᾶς θαυμάσουμεν μαϊμοῦδες καὶ παιδιὰ ἂν εἶναι τέτοια ἡ ἐπιθυμία σας. Μὰ καμμία δὲ θ' ἀγγίξετε καρδιὰ ἂν ὁ λόγος σας δὲν βγαίνει ἀπ' τὴ καρδιά σας...» Εἶναι ὁ βαθὺς λόγος τοῦ Φάουστ, ὁ ὁποῖος ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς ἡγέτας τῆς παιδείας τοῦ Ἔθνους. (Χειροκροτήματα).

Τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατατεθέντα ὡς ἄνω σχέδια νόμων εἶνε τὰ ἑξῆς :

1) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4360 «περὶ ἱδρύσεως διδασκαλείου οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως».

2) «Περὶ χορηγίας ἐφ' ἅπαξ συνδρομῆς εἰς τὴν Μακεδονικὴν ἐκπαιδευτικὴν ἑταιρείαν καὶ τὸν Σύλλογον φιλομούσων Μιτυλήνης».

3) «Περὶ μορφώσεως Καθηγητῶν τῆς γαλλικῆς γλώσσης».

4) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

5) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3341 «περὶ ἱδρύσεως Πανεπιστημίου ἐν Θεσσαλονίκῃ».

6) «περὶ Διοικήσεως τῆς Ἐπαιδεύσεως».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς». Τὴν σπουδαιότητα τοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει, τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει νὰ ρυθμίσῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὅλοι γνωρίζετε κάλλιστα, καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ τὴν ἀναπτύξω. Θὰ ἤθελον μόνον δι' ὀλίγων νὰ σᾶς δώσω μίαν εἰκόνα ὅλως διόλου ὠχρὰν βεβαίως τῆς καταστάσεως, τῆς σχετικῆς μὲ τὸν λιμένα Πειραιῶς. Τὴν ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς προεκάλεσε κυρίως τὸ ἐργατικὸν ζήτημα τοῦ Πειραιῶς. Εἰς τὰς ἀρχὰς μάλιστα τὸ πρῶτον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε συνταχθῇ, ἀφεώρα τὴν ρύθμισιν τοῦ ἐργατικοῦ ζητήματος, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς εἰδικὰς συζητήσεις καὶ μελέτας προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως ρυθμίσωμεν ὁλοκληρωτικῶς τὸ ζήτημα τῆς διοικήσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς, τοῦ ὁποίου μίαν μόνην ἄποψιν ἀποτελεῖ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα. Κατὰ τὸ νῦν καθεστώς, εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ ἐργάται διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις, εἰς τοὺς κομιστὰς τοῦ Τελωνείου καὶ τοὺς καθαυτὸ λιμενεργάτας, τοὺς πρώτους ἀνερχομένους εἰς 1130 καὶ τοὺς ἄλλους εἰς 3.000 καὶ κάτι τι. Ἡ πρώτη κατηγορία τῶν ἐργατῶν τοῦ Τελωνείου ἀνάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ διεξάγουν οὗτοι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν κομιστικὴν ὑπηρεσίαν, χωρὶς κανένα κανονισμὸν ὑπηρεσίας. Ἐψηφίσθησαν καὶ νόμοι, διετυπώθησαν καὶ κανονισμοί, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἐφηρμόσθησαν, διότι τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἀπηγόρευον οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι, οἱ ἐργάται, τὸ δὲ Κράτος ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν ἀντίδρασιν αὐτήν. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν λοιπὸν τῆς διεξαγωγῆς τῆς κομιστικῆς ὑπηρεσίας ἠμπορεῖ νὰ εἴπω, χωρὶς ὑπερβολήν, ὅτι ὑπάρχει πλήρης ἀναρχία. Σημειωτέον ἀκόμη ὅτι τὰ τιμολόγια τῆς κομιστικῆς ὑπηρεσίας εἶναι ἀκριβά. Χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς αὐτὴν ἀπολαμβάνουν ἐπαρκοῦς ἀμοιβῆς. Ἀνάλογα συμβαίνουν καὶ εἰς τοὺς λιμενεργάτας, οἱ ὁποῖοι ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ τὰ φορτοεκφορτωτικὰ δικαιώματα, τὰ τιμολόγια εἶναι ἀκριβά, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἱκανοποιημένοι καὶ αὐτοὶ ἀκόμη. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν εἰμπορεῖ νὰ συμβαίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὰ δύο ἐνδιαφερόμενα μέρη νὰ μὴν εἶναι ἱκανοποιημένα, ἀκριβῶς ἕνεκα τῆς ἀκαταστασίας ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς. Τὰ τιμολόγια, κ. βουλευταί, εἰς πλεῖστα εἴδη εἶναι διπλάσια καὶ τριπλάσια ἀπὸ ἄλλους λιμένας, ὅπως τῆς Θεσσαλονίκης λ. χ. Θὰ ἐννοήσητε ὅλην τὴν κατάστασιν, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη, ὅταν ἀκούσετε ὅτι τὰ τιμολόγια εἶναι τόσον ἀκριβὰ καὶ ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι οἱ ἀληθεῖς ἐργάται δὲν πλουτίζουν, οὔτε κἂν ζοῦν μὲ ὅλην τὴν ἄνεσιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπεθύμει κανεὶς ν' ἀπολαμβάνουν οἱ ἐργάται. Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐργασία εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς εἶναι σχετικῶς βραδεῖα, ἀφοῦ ὄχι μόνον τὸ διακομιστικὸν ἐμπόριον δὲν προσελκύεται, τοὐναντίον δὲ ἀπομακρύνεται ἀπὸ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἀκόμα τὸ ἐσωτερικὸν πολλάκις. Γνωρίζετε ὅτι εἰς τὴν Χαλκίδα ἐκφορτώνονται πολλὰ ἐμπορεύματα διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν ἀκαταστασίαν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς. Θὰ σᾶς προσθέσω ἀκόμη καὶ μίαν κρατικὴν ὑπηρεσίαν, ἤτις εἶναι ἡ τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους, Ἔφερε σιδηροτροχιὰς προωρισμένας ὄχι εἰδικῶς διὰ τὴν Μακεδονίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα, καὶ προετίμησε νὰ τὰς ἀποβιβάσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰ ὑπερβολικὰ βάρη ποὺ θὰ ὑφίστατο ἂν τὰς ἀπεβίβαζεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, ὅπου εἰς προηγουμένην περίστασιν ἐπλήρωσε 350.000 δραχμάς. Διατί; Ὄχι δι' ἐργασίαν γενομένην, ἀλλὰ δι' ἀξιούμενα δικαιώματα, δηλαδὴ ἕνα εἶδος φορολογίας ποὺ ὑπέστη. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους πηγαίνει εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης ὅπου ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ καλυτέρα, καὶ κατόπιν φέρει τὰς σιδηροτροχιὰς διὰ τῶν εἰδικῶν ἁμαξοστοιχιῶν μέχρι τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Ἡ φύλαξις καὶ ἡ διατήρησις τῶν ἐμπορευμάτων, ἡ ὁποία εἶναι ἀνατιθεμένη εἰς τὴν τελωνειακὴν ὑπηρεσίαν, χωλαίνει ἄκρως, καὶ θὰ ἀκούσετε καθ' ἡμέραν τὰ παράπονα. Τὸ σύστημα τῆς διενεργείας τῶν φορτοεκφορτώσεων εἶναι ἐντελῶς ἀτελές. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὅπως εἶπα καὶ πρὸ ὀλίγου, ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς, ἂν καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ εἴπω ὅτι δὲν ἐπετέλεσε βήματα προόδου, δὲν προϋδευσεν ὅμως μὲ τὸν ρυθμὸν ἐκείνου, μὲ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε καὶ ἠδύνατο νὰ προοδεύσῃ. Ἡ διόρθωσις λοιπὸν ἐπιβάλλεται, καὶ τὴν διόρθωσιν αὐτὴν ἐπιδιώκει νὰ ἐπιτύχῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Δι' αὐτοῦ συνιστᾶται νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀργανισμὸς τοῦ Λιμένος Πειραιῶς», εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθενται 1) ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἡ συντήρησις ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐπὶ ξηρᾶς τεχνικῶν ἔργων, χρησίμων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας Πειραιῶς καὶ τῆς ὑπηρεσίας Ἐλευθέρας ζώνης, ἡ διοίκησις, διαχείρισις, συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν.

2) Ἡ ἀποθήκευσις καὶ διαφύλαξις τῶν ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐν ἀποταμιεύσει τοιούτων.

3) Ἡ διοίκησις τῆς Ἐλευθέρας ζώνης, διότι διὰ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου ἱδρύεται καὶ Ἐλευθέρα ζώνη εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς.

4) Ἡ ρύθμισις, διενέργεια καὶ ἐποπτεία τῆς φορτοεκφορτωτικῆς καὶ ἐκκομιστικῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας, καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ἐν τῷ λιμένι παραβολῆς καὶ ἀγκυροβολίας τῶν πλοίων καὶ πλωτῶν ἐν γένει μέσων.

5) Ὁ καθορισμὸς καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ ἀναγκαιούντων λιμενικῶν φόρων καὶ δικαιωμάτων, κλπ.

6) Πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια καὶ δικαιοδοσία σχετιζομένη μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προαναφερθεισῶν ἐργασιῶν, ἐξαιρέσει τῶν τελωνειακῶν, λιμενικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν.

7) Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ἀναγκαιούντων ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων καὶ

8) Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ὁδῶν ἐπικοινωνίας μεταξὺ τοῦ κυρίως λιμένος Πειραιῶς καὶ τοῦ λιμένος Ἁγίου Γεωργίου.

Παρὰ τὸ Συμβούλιον ὑπάρχει Ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπή, ἐπταμελής, τῆς ὁποίας ὑποχρεωτικὰ μέλη ἀποτελοῦν ὁ λιμενάρχης, ὁ διευθυντὴς τῶν τελωνείων, ἕνας ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ 4 αἱρετὰ μέλη, ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν Δήμων καὶ τῶν Ἐπιμελητηρίων, ἐν τῶν ὁποίων εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐργάτης. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ λιμένος Πειραιῶς, ὁ ὁποῖος εἶναι ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τοῦ διοικοῦντος τὸν λιμένα, ἀλλὰ ὁ ὁποῖος ἔχει

τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν του, τῆς Λιμενικῆς ἐπιτροπῆς. Ἄλλοτε ὁ Πρόεδρος τῆς Λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ἦτο ὁ ἴδιος, ὁ ὁποῖος ἤσκει αὐτὰ τὰ ἐκτελεστικὰ καθήκοντα—καὶ ἦτο ἕνας ἐξαιρετικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἐθρηνήθη πρὸ ὀλίγου καὶ τοῦ ὁποίου τὴν δραστηριότητα ἠμποροῦμεν νὰ τὴν εὕρωμεν ἀλλοῦ, καὶ παρὰ τὰ ὑπάρχοντα ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ θεραπεύσωμεν. Ἄλλη θὰ εἶναι ἡ ἐλέγχουσα καὶ ἄλλη θὰ εἶναι ἡ ἐκτελοῦσα ἀρχή. Ἱδρύεται Ταμεῖον προνοίας ἐργατῶν λιμένος, τοῦ ὁποίου πόροι εἶναι (ἀναγινώσκει) «ἡ εἰσφορὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ λόγῳ κρατήσεως ἐκ τῶν ἡμερομισθίων τῶν .....». Διότι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ὁ Ὀργανισμὸς πρόκειται νὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ πολλὰ ἀληθῶς βάρη, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θὰ ἐξηγήσω. Κατὰ τὸ σχέδιον αὐτοῦ κ. βουλευταί, ὅλοι οἱ ὑπηρετοῦντες σήμερον εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς, ὡς κομισταὶ ἢ λιμενεργάται, διατηροῦνται. Ἐσκέφθημεν νὰ ἀπομακρύνωμεν, νὰ θεωρήσωμεν ὡς μὴ ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς κατ' ἀρχὴν διατηρήσεώς των, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἠμπορεῖ νὰ ἔγειναν ἔνοχοι λαθρεμπορικῶν πράξεων. Μετὰ ὥριμον σκέψιν παρητήθημεν τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι ὁμολογῶ, ὅτι εἰς μίαν συνεδρίασιν ἡ ὁποία ἔγινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου, ἔγινε συζήτησις τοῦ πράγματος, καὶ μετὰ πολλοῦ θάρρους, δὲν θὰ εἶπω θράσους, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου εἶπον εἰς τοὺς παρισταμένους ἐπίσης ἀντιπροσώπους τοῦ ἐργοδοτικοῦ : Ἀκοῦτε ἐδῶ, μὴ μᾶς κάνετε τόσο πολὺ τοὺς αὐστηροὺς εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα, διότι ἠξεύρετε ὅτι πολλάκις, ἂν ἐγενόμεθα ἔνοχοι λαθρεμπορίας, ψταῖτε καὶ σεῖς.

Μὲ τοῦτο δὲν θέλω νὰ ρίψω κατηγορίαν κατὰ τοῦ ἐργοδοτικοῦ κόσμου. Ἀλλὰ λέγω ὅτι δυστυχῶς εἰς τὸν ἐργοδοτικὸν κόσμον, καὶ εἰς ὅλας τὰς τάξεις, ὑπάρχουν καὶ τὰ ἐρίφια πλησίον τῶν προβάτων. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι ἡ διακοπὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἐκείνων ἦτο μία φωνὴ τῆς καρδιᾶς καὶ εἶχε μίαν βάσιν. Καὶ διὰ τοῦτο εἴπομεν, «ἂς τὸ ξεχάσωμεν αὐτό, ὅτι ἔγινεν ἔγινε». Πέρνομεν λοιπὸν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς μονιμοποιοῦμεν. Ἀλλά, κύριοι, οἱ ἐργάται αὐτοὶ εἶναι 4.700. Ἦτο πολὺς ὁ ἀριθμός, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἰργάζοντο κανονικῶς, ἀλλὰ εἰργάζοντο ἐκ περιτροπῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀνοιβή των ἦτο πολλάκις ἀνεπαρκής. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἦτο πολύς, τώρα ποὺ θὰ ἀρχίσῃ νὰ γίνεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν μηχανημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐξωπλίσθη ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς, καθὼς καὶ τῶν γερανῶν, ποὺ τὰ πλοῖα διὰ νὰ ἐκφορτώνουν θὰ πλησιάζουν εἰς τὰ κρηπιδώματα, ὁ ἀριθμός, ὁ ὁποῖος ἦτο ὑπερβολικὸς σήμερον, θὰ καταστῇ πολὺ ὑπερβολικὸς αὔριον. Διὰ τοῦτο, ἂν δὲν ἀποφασίσωμεν νὰ λάβωμεν αὐτὴν τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν, θὰ εὑρεθῶμεν αὔριον ἐνώπιον ἑνὸς κοινωνικοῦ ζητήματος. Καὶ θὰ ἔχωμεν τὸν ἐργατικὸν κόσμον ἐξωθούμενον ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ λέγοντα εἰς ἡμᾶς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ βάλετε εἰς λειτουργίαν τὰ μηχανήματα αὐτά.

Δεχόμεθα λοιπὸν ὅλους αὐτούς, ἀλλ' ὁ Ὀργανισμὸς θὰ κρίνῃ πόσον καὶ αὐτοὶ εἶναι ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην. Οἱ ἄλλοι ὅλοι θὰ λάβουν σύνταξιν ἀναλόγως βεβαίως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, διότι δὲν ὑποθέτω ὅτι θὰ ἔχῃ κανεὶς τὴν ἀξίωσιν, διότι ὑπηρέτησεν ὡς φορτοεκφορτωτὴς δύο χρόνια, νὰ τοῦ δώσουν μίαν σύνταξιν διὰ νὰ ζήσῃ τοῦ λοιποῦ. Θὰ πάρῃ ἕνα μηνιαῖον ἐπίδομα, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ τὴν συνέπειαν ὅτι ἂν εἶναι πολὺ προχωρημένος εἰς τὴν ἡλικίαν, θὰ μπορέσῃ νὰ ζήσῃ, ἂν εἶναι νεώτερος θὰ μετεκπαιδευθῇ καὶ θὰ ἀκολουθήσῃ μίαν ἄλλην ἐργασίαν. Τώρα, ἡ Ὁμοσπονδία τῶν φορτοεκφορτωτῶν μᾶς ἀπηύθυνεν ἕνα ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ συζητήσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, διότι ἐπιθυμῶ, ἐκεῖνο ποὺ θὰ εἰπῶ, νὰ ἀκουσθῇ ἐπισήμως καὶ ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Πρῶτον παράπονον εἶναι, ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ νόμου συνετάχθη χωρὶς ν' ἀκουσθῇ καὶ ἡ γνώμη τῆς ἁρμοδίας, ἐνδιαφερομένης καὶ ἀμέσως θεγομένης, τάξεως. Κύριοι, τὸ παράπονον αὐτὸ εἶναι ἀσύστατον, διότι ἐκαλέσαμεν τοὺς ἐργάτας νὰ μᾶς ὑποβάλουν τὰς ἀξιώσεις των καὶ τὸ σχέδιον τῆς ὀργανώσεώς των. Τοὺς ἐκαλέσαμεν εἰς συζήτησιν κατ' ἀντιμωλίαν μὲ τὰς ἐργοδοτικὰς τάξεις. Ἄλλο παράπονον εἶναι, ὅτι ὄχι δὲν τοὺς ἀκούσαμε, ἀλλὰ ὅτι δὲν τοὺς εἰκούσαμε τότε. Ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀκούσαμε διὰ νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς τὰς ἀντιλήψεις των, ἀλλὰ διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ ἐνασκήσωμεν τὰ καθήκοντα τὰ διαιτητικά, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὸ Κράτος. Τὸ δεύτερον παράπονον εἶνε ὅτι (ἀναγινώσκει).... Κύριοι, περὶ τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος δὲν μεριμνῶμεν καθόλου, διότι ὁ νόμος ἔχει σκοπὸν νὰ ρυθμίσῃ τὴν λειτουργίαν τοῦ λιμένος Πειραιῶς. Δὲν μᾶς ἐγεννήθη κανὲν ζήτημα ἀναλόγου πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Λιμένος Πειραιῶς. Ἂς μὴ ἀνησυχοῦν οἱ ἐκφορτωταὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς, διότι δὲν φροντίζομεν περὶ τῶν ἄλλων, καὶ ἂς μὴ ἀνακινοῦν αὐτὸ τὸ ζήτημα, διὰ νὰ ζητήσουν βοήθειαν εἰς ἐνδοχωμένην ψῆφισιν τῶν μέτρων, παρὰ τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Διότι οὐσιαστικῶς καὶ τυπικῶς καταργοῦνται οἱ ἐπαγγελματικοί μας ὀργανισμοί. Σελὶς 8, παράγρ. 5. Νὰ ἰδῆτε ποῦ τὴν εὑρίσκουν τὴν κατάργησιν αὐτῶν τῶν ὀργανισμῶν των. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐξ 7 μελῶν κλπ. Ἔργον αὐτῆς εἶναι νὰ διορίζει ἐν ἀνάγκῃ ἑκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐργάτας, φύλακας καὶ ὑπηρέτας, ἐπὶ ἑξάμηνον διάστημα τὸ πολύ, κατὰ τὸ ὁποῖον πρέπει, οὗτοι νὰ τακτοποιοῦνται, ἄλλως θεωροῦνται αὐτοδικαίως παυμένοι. Ἡ ἔννοια εἶναι, ὅτι καταργοῦμεν τὰς ὀργανώσεις, διότι δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνῃ καὶ προσωρινοὺς ἐργάτας ὁ Ὀργανισμός, χωρὶς νὰ πέρνῃ φορτοεκφορτωτὰς ἀπὸ τὸ Σωματεῖον. Αὐτὸ εἶναι τὸ παράπονόν των. Δὲν τοὺς καταργοῦμεν, ἀλλὰ δὲν μποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ Ὀργανισμὸς νὰ πάρῃ ὑπαλλήλους ἐπὶ 6 μῆνας, χωρὶς νὰ πέρνῃ τοὺς δικούς των 4) Διότι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν χορηγεῖται τὸ δικαίωμα τῆς κατανομῆς τῶν ἐργατῶν, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, ἄνευ διαιρέσεως εἰδικοτήτων. Ποῖος τοὺς εἶπε ὅτι θὰ διαιρέσῃ ἄνευ εἰδικοτήτων ὁ Ὀργανισμὸς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ὑπαλλήλους; Ἂς μὴ ἀνησυχοῦν, ξεύρει ὁ Ὀργανισμὸς νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα αὐτά. 5) Διαμαρτύρονται οἱ ἐργάται διότι τάχα δὲν πρόκειται νὰ ἰσχύσουν τὰ ἔθιμα τοῦ Λιμένος Πειραιῶς. Ἐὰν πρόκειται περὶ καλῶν ἐθίμων, θὰ ἰσχύσουν. Ἀλλ' ἐὰν πρόκειται περὶ κακῶν ἐθίμων κατὰ τῶν ὁποίων ἐξεγείρεται ὅλη ἡ Κοινωνία, καὶ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἀκριβῶς ἐπιδιώκει ὁ παρὼν Ὀργανισμός, τότε βεβαίως τὰ ἔθιμα αὐτὰ δὲν πρόκειται νὰ τὰ σεβασθῶμεν.

Ε. Μαχαίρας. Ἐννοοῦν τὸ ζήτημα τῆς Συνεργατικῆς. Θέλουν δηλαδὴ ὁ Ὀργανισμὸς νὰ τοὺς δίδῃ ὑπεργολαβίας, τὰς ὁποίας σήμερον πέρνουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐργοδότας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Δυστυχῶς δὲν ἐννοῶ ἐγὼ τί εἶναι τὸ παράπονόν τους.

Ε. Μαχαίρας. Ὁ Ὀργανισμὸς δὲν θὰ τοὺς ἐπιτρέπῃ νὰ ἔχουν συνεργατικήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Διατί; Δὲν ὑπάρχει κανὲν ἐμπόδιον. Ὅλοι οἱ ὀργανισμοί των θὰ διατηρηθοῦν ἀπολύτως. Δὲν ἔχομεν κανένα λόγον νὰ ζητοῦμεν τὴν διάλυσίν των. 6) Διότι διαρκῶς εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ἀναφέρεται ἡ παροχὴ ἀκαθορίστου ἐπιδόματος, ἐνῷ ἐμεῖς ἐζητήσαμεν σύνταξιν, μὲ καθορισμένον κατώτατον ποσὸν 1.500 δραχμῶν. Αὐτὸ εἶναι ἀληθέστατον δὲν τοὺς λέγομεν πόσον θὰ πέρνουν, ἀλλὰ θὰ τοὺς τὸ ποῦμε ὅταν θὰ καταρτισθῇ ὁ νόμος καὶ μελετήσωμεν τὰ ζητήματα αὐτά, καὶ θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ καταρτίσωμεν τὴν Ἐπιτροπήν, καὶ τότε θὰ ἰδοῦμε ποία θὰ εἶναι ἡ καθορισθησομένη σύνταξις. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι εὔκολον, εἶναι ἀρκετὰ πολύπλοκον. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ τοὺς πληροφορήσωμεν, ὅτι τὴν ἀξίωσίν των νὰ δώσωμεν ἀπὸ τοῦδε εἰς ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θ' ἀπομακρυνθοῦν σύνταξιν 1.500 δραχ. τὴν ἀπορρίπτει ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἐλπίζω καὶ ἡ Βουλή, μετὰ πολλῶν ἐπαίνων. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ποτὲ εἰς ὅσους θὰ ἀποσυρθοῦν ἕνεκα τῶν προϋδων τοῦ λιμένος καὶ τῆς καλλιτέρας ὀργανώσεώς του, ὅτι μποροῦν διὰ 25 κατὰ

μέσων ὅρον ἡμερομισθίων νὰ πέρνουν 50-60 δραχμὰς τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ κάμνουν καμμιὰ δουλειά.

Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου. Σημειωτέον τώρα, ὅτι εἷς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου, γερουσιαστής, κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπεστήριζε, καὶ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε δίκαιον, «κ. Βενιζέλε, μὴ νομίζῃς ὅτι κερδίζουν πολλὰ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι. Κατὰ μέσον ὅρον πρέπει νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐργάζονται 17 ἡμέρες τὸν μῆνα καὶ κερδίζουν, πραγματικῶς ἀπὸ 50—60 δραχμὰς τὴν ἡμέραν.» Θὰ ἦτο λοιπὸν παράδοξον ἐάν, ἀντὶ ἐπιδόματος 1000 δραχμῶν, ἀξιοῦν νὰ τοὺς δώσωμεν 1500 δραχμῶν σύνταξιν, διὰ νὰ μὴ ἐργάζωνται. Τὰ ἐπιδόματα τὰ ὁποῖα θὰ δοθοῦν θὰ μελετηθοῦν καλῶς. Σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν θὰ θελήσωμεν ἐπειδὴ ἐπιτυγχάνεται μία νέα πρόοδος, νὰ πληγοῦν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εὑρέθησαν μπροστὰ εἰς τὸν τροχὸν αὐτῆς τῆς προόδου. Ἀλλὰ δὲν θὰ θελήσωμεν ἀφ' ἑτέρου νὰ δημιουργήσωμεν καὶ μίαν τάξιν προνομιούχων ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ πέρνουν 1500 ἀσχέτως πρὸς τὸν χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον εἰργάσθησαν, εἴτε ἕνα χρόνον, εἴτε 20 χρόνια, εἴτε εἶναι νέοι, εἴτε εἶναι γέροντες. Αὐτὴν τὴν ἀξίωσίν των εἰμποροῦν νὰ ἠξεύρουν ὅτι δὲν θὰ τοὺς τὴν κάμῃ δεκτὴν ἡ Κυβέρνησις. Ὅσον διὰ τὸ παράπονόν των, ὅτι δὲν ἠξεύρουν τί θὰ πάρουν, θὰ τὸ μάθουν ἐγκαίρως, καὶ τοὺς συνιστῶ, ἂν πρόκειται νὰ ἀσκήσουν μίαν ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, νὰ ἐπιφυλαχθοῦν νὰ τὸ κάμουν ὅταν θὰ ἠξεύρουν τί θὰ τοὺς δώσωμεν, ἀλλὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν ἀπὸ τώρα. 6) Διότι χορηγεῖται τὸ δικαίωμα (ἀναγινώσκει)... Σημειωτέον κύριοι, ὅτι κατὰ τὸ κρατοῦν σήμερον σύστημα ἡ ἐπέμβασις τῶν φορτοεκφορτωτῶν τῆς Συνομοσπονδίας περιορίζεται εἰς τὸν κεντρικὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς. Διότι ἔξω ἀπὸ αὐτόν, πέραν τοῦ Βασιλειάδου ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, τοῦ λεγομένου Βασιλικοῦ περιπτέρου ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἡ Σέλλ καὶ τὰ Λιπάσματα διεξάγουν τὰς ὑπηρεσίας των δι' ἰδικῶν των ἐργατῶν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ καθεστώς, τὸ διατηρούμενον καὶ σήμερον, διατί θὰ ἦτο περίεργον, τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ εὑρεθῶμεν ἐνώπιον πλήθους ἐργατικοῦ κόσμου, διὰ τὸ μέλλον τοῦ ὁποίου μεριμνῶμεν ; Νὰ τοὺς βγάλωμεν αὐτοὺς ἔξω ; Θὰ ἔπρεπε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ αὐτοὺς νὰ τοὺς ἱκανοποιήσωμεν. Ἀλλὰ ἡ Συνομοσπονδία ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ θέλει ν' ἀποκτήσῃ νέα δικαιώματα, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ αἴτημα τοῦτο θεωρεῖται ἀπορριπτέον. 7) Διότι ἐπιβάλλεται (ἀναγινώσκει)... Καμμία διάκρισις δὲν γίνεται διὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, διότι ὁ νόμος εἶναι γενικός. Λέγει ρητῶς ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἀσκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὴν ζώνην, ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐπιτροπῆς. Δὲν γίνεται καμμία διάκρισις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργάτου. 8) Διότι κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀντιπροσωπείας δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ἡ ὑποδειχθεῖσα σύνθεσις. Ἤθελαν 8 μέλη ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ Ἐργατικοῦ κόσμου, πρᾶγμα τό ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ὅτι εἶναι ὑπερβολικόν. Θέλουν μάλιστα, αὐτούς, τοὺς ὁποίους θὰ διορίζουν, νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ὑποδεικνύουν καὶ νὰ τοὺς ἀνακαλοῦν ἐλευθέρως αἱ οἰκεῖαι Ὀργανώσεις, διὰ νὰ τοὺς ἔχουν δούλους. Οὔτε τὸν ἀριθμὸν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν, οὔτε καὶ τὴν ἐλευθέραν ἀνάκλησιν τῶν ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων παρὰ τῶν Ὀργανώσεών των, ἀλλὰ θὰ μείνουν οἱ ἅπαξ ἐκλεχθησόμενοι. Κύριοι βουλευταί, γνωρίζετε ὅλοι ποία ὑπῆρξεν ἡ στάσις μου ἀπέναντι τοῦ Ἐργατικοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ποὺ ἦλθα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ θὰ τὸ γνωρίζῃ καὶ ὁ Ἐργατικὸς κόσμος. Δὲν θέλω νὰ μνημονεύσω τί ἔγινε ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομοθετικὴν πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς τάξεως, ἀλλὰ γνωρίζει ἡ Ἐργατικὴ τάξις, ὅτι ὑπεστήριξα ἐρρωμένως πάντοτε τὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐργατῶν. Τὰ πρῶτα χρόνια μάλιστα τῆς διοικήσεώς μου ἐνθυμεῖσθε πόσον συχνὰ οἱ ἐργοδόται ἤρχοντο εἰς σύγκρουσιν μὲ τοὺς ἐργάτας, διότι τοὺς ἔλεγαν νὰ διαλύσουν τὰς Ὀργανώσεις των, καὶ πάντοτε ἐτάχθην μὲ τὸ μέρος τῶν ἐργατῶν, ἐπιβαλὼν τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἐργατικῶν σωματείων. Διότι εἶχα τὴν πεποίθησιν, διότι εἴχομεν τὴν πεποίθησιν, καὶ τὴν ἔχομεν, ὅτι ὁ ἐργάτης ὁ ἀνοργάνωτος δὲν ἐτέλει ὑπὸ ὅρους ἀναλόγους μὲ τὸν ἐργοδότην, διὰ νὰ μπορῇ νὰ αὐξήσῃ τὸ ἡμερομίσθιόν του, καὶ ἐξ ἄλλου, διότι δὲν ἐνομίζομεν ὅτι ἡ ἐργασία—καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ δεχθῶ οὔτε ἐγώ, οὔτε κανεὶς ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ παρευρισκομένων, πιστεύω — ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ἐργασία εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ πολλὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα πηγαίνομεν εἰς τὴν ἀγοράν, ἵνα κατορθώσωμεν νὰ τὴν ἐξασφαλίσωμεν, ἐπὶ τῇ βάσει ἁπλῶς καὶ μόνον τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Ὑπεστήριξα λοιπὸν τὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν, ἵνα δόσω εἰς τοὺς ἐργάτας τὰ μέσα νὰ συζητοῦν μὲ τὸν ἐργοδότην «ἐπὶ ἴσοις καὶ ὁμοίοις», ὅπως ἔλεγεν ὁ Θουκιδίδης. Ἀλλά, κύριοι, ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐργατῶν ἐὰν ἐπέτυχεν αὐτὸ τὸ ποθητὸν ἀποτέλεσμα, ἔφερεν ὅμως ἐνίοτε τοὺς ἐργάτας εἰς παρεκτροπάς, διότι ἐζήτησαν νὰ ἀντιτάξουν τὴν Σωματειακὴν των ὀργάνωσιν, ἵνα ἐπιβληθῶσιν εἰς τὸ Κράτος. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς ποὺ ἀρχίζει ἡ παρεκτροπὴ τοῦ Ἐργατικοῦ κόσμου, ζητοῦντος νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ὀργάνωσίν του ἐναντίον τοῦ Κράτους, ἀπὸ σύμμαχον ποὺ μὲ εἶχον ἕως τῆς χθές, μὲ ἔχουν, φυσικά, ἀνταγωνιστήν, ἄκρον ἀνταγωνιστήν. Ἐδῶ, ὅλος ὁ πολιτικὸς κόσμος, εἰς μίαν ὡρισμένην ἐποχὴν τῆς ἱστορίας μας συνεμάχησε καὶ ἔδωσε τὰ χέρια διὰ νὰ καταλύσῃ τὴν δικτατορίαν. Βέβαια, ἐπρόκειτο τότε διὰ τὴν στρατιωτικὴν δικτατορίαν, ἀλλὰ ἡ ἔννοια τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἦτο βεβαίως πληρεστέρα. Ὁ πολιτικὸς κόσμος ἠγωνίσθη ἵνα ἀναστυλώσῃ τὸ ἐλεύθερον πολίτευμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζῶμεν καὶ πρὸς τὸ ὁποῖον παρ' ὅλα τὰ κακά του ὅλοι εὐτυχῶς ἀκόμη πιστεύομεν. Δὲν εἰμποροῦμεν λοιπὸν νὰ ἀνεχθῶμεν κανενὸς εἴδους δικτατορίαν, οὔτε ἐπομένως, ἂς τὸ εἴπωμεν, τὴν δικτατορίαν τοῦ Προλεταριάτου, τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὸ μέσον ἐνίοτε ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Εἰς ἕνα γείτονα Κράτος ἀπὸ ἕνα νέον καθεστὼς ἐπιδιώκεται ἡ ὀργάνωσις Σωματειακοῦ Κράτους καὶ ὅλος ὁ κόσμος παρακολουθεῖ μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος τὸ πείραμα τὸ ὁποῖον γίνεται ἐκεῖ. Ἐὰν τὸ πείραμα αὐτὸ ἐπιτύχῃ δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἔχῃ ἀντίκτυπον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ τὸ Κράτος τὸ φασιστικὸν τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει νὰ ὀργανώσῃ τὸ Σωματειακόν, οὕτως εἰπεῖν, Κράτος, τὸ Κράτος τὸ φασιστικὸν δὲν ἀνέχεται ἀπὸ Σωματειακὰς ὀργανώσεις νὰ τοῦ σηκώσουν κεφάλι, διότι τοὺς τὸ σπᾷ τὸ κεφάλι. Σὲ μᾶς, μ' ὅλο ποὺ ἔχομεν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἀνεκτόν, ὅπως αἱ Σωματειακαὶ ὀργανώσεις ἀντιμετωπίσουν τὸ Κράτος, ἵνα ἐπιβάλλουν τὰς ἀντιλήψεις των. Ἐδῶ μέσα εἰς τὴν Βουλὴν θὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον. Εἰς τὴν Βουλὴν μέσα θὰ ἔλθωσιν ὅλαι αἱ ἀντιλήψεις, θὰ ἔλθωσιν αἱ ἀντιλήψεις τοῦ Ἐργατικοῦ κόσμου, θὰ ἔλθωσιν αἱ ἀντιλήψεις καὶ αὐτῆς τῆς Συνομοσπονδίας, θὰ ἀκούσωμεν ὅλοι μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα θὰ ἐμφανισθῶσιν ἐδῶ καὶ θὰ κρίνωμεν τί εἶναι. Τὸ σωστὸ πρέπει νὰ κάμωμεν, καὶ ὅταν κρίνωμεν ποιὸ εἶναι τὸ σωστὸ θὰ τὸ ψηφίσωμεν ὡς νόμον, τὸν ὁποῖον θὰ περιυβάλῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ὅταν ὁ νόμος αὐτὸς ψηφισθῇ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ ἕνα καθῆκον, νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἔχω καθῆκον ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐργάτας νὰ τοὺς εἴπω, ὅτι ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν εἶναι ὅτι θέλομεν νὰ ὀργανώσωμεν τὸν λιμένα Πειραιῶς ἀποβλέποντες εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον τὸ ὁποῖον εἶναι συμφέρον καὶ ὅλων τῶν ὁμάδων. Κατ' ἐξοχὴν ὅμως εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἐργατικὸν συμφέρον. Ἡ ἀντίληψις ἡμῶν εἶναι ὅτι ἡ Διοίκησις ἡ ὁποία θὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ψηφίζομεν, ἡ ἀντίληψις ἡμῶν εἶναι ὅτι ὁ ἐργάτης ὁ ὁποῖος θὰ διατηρηθῇ, ὀφείλει νὰ ἀμείβεται ἐπαρκῶς. Ὄχι μόνον δὲν θὰ ἀνεχθῶμεν μείωσιν τῆς σημερινῆς του ἀντιμισθίας, ἀλλ' εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἀντιμισθία αὐτοῦ πρέπει εὐλόγως νὰ αὐξηθῇ, καὶ μολονότι ἀναγνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη αἱ ὀργανώσεις θὰ εὑρεθοῦν ἐνώπιον οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, νομίζομεν ὅτι ἡ κοινωνία ἔχει καθῆκον νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὰς τὰς δυσχερείας τῶν πρώτων ἐτῶν, διὰ νὰ ἀρυσθῇ ἔστω καὶ μετά τινα ἔτη ὁλόκληρον τὴν ὠφέλειαν, ἡ ὁποία θὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ὀργανώσεως τὴν ὁποίαν κάμνομεν. Οἱ ἐργάται λοιπὸν ὅσοι θὰ διατηρηθοῦν καὶ μισθὸν καὶ ἡμερομίσθιον ἐπαρκὲς θὰ λαμβάνουν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ὑπάρχῃ μία ἡμέρα ἐργασίας ἢ δὲν ὑπάρχῃ. Κατὰ ὡρισμένας ἡμέρας τοῦ μηνὸς θὰ πέρνουν τὸ ἡμερομίσθιόν των ἐπαρκὲς ἐπαναλαμβάνω. Ὁ ἐργατικὸς λοιπὸν κόσμος καὶ ἰδίως ἡ τάξις ἡ ὁποία ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς ἔχει νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν. Κάποιοι ἔχουσιν ἴσως νὰ ζημιωθοῦν. Ἀλλ' αὐτοὶ εἶναι ὀλίγοι. Ζητῶ ἀπὸ τὸν ἐργατικὸν κόσμον τὸν ἀμέσως ἐνδιαφερόμενον νὰ μὴ γίνῃ ὄργανον κανενὸς καὶ νὰ μὴ παρασυρθῇ εἰς ματαίαν ἀντίστασιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κράτους, ὅπως τερματίσῃ μίαν κατάστασιν ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἀφόρητος, διὰ νὰ δυνηθῶμεν τὸν λιμένα αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ τέταρτος τῆς Μεσογείου, νὰ τὸν καταστήσωμεν ἱκανὸν νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν ὅλα ὅσα δύναται νὰ ἀποδώσῃ. Πιστεύω ὅτι ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἔχει ἓν μέλλον — δὲν θέλω νὰ εἴπω ὑπερβολὴν—ἓν μέλλον λαμπρόν, χωρὶς νὰ λέγω πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἀρχίσουν νὰ αὐξάνουν τὴν ἀξίαν τῶν οἰκοπέδων των. Διότι ὁ Πειραιεὺς θὰ συγκεντρώσῃ ὅλον τὸ ἐμπόριον τῆς Μεσογείου, εἶμαι βέβαιος ὅτι πηγαίνει εἰς λαμπρὸν μέλλον, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τοῦ ἐξασφαλίσωμεν διοίκησιν ἀνταποκρινομένην πρὸς τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις. Αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Θὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν νὰ δεχθῇ ὅπως ὁ κ. Πρόεδρος καταρτίσῃ εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὴν παράκλησιν πρὸς τὴν Ἐπιτροπήν, ὅπως ἐντὸς δύο ἑβδομάδων μᾶς φέρει τὸ Νομοσχέδιον ἐπεξειργασμένον. Ὅταν λέγω δύο ἑβδομάδων, ἐννοῶ τὴν Τρίτην ἡ ὁποία θὰ ἐπακολουθήσῃ τὰς Ἀποκρέω, ὥστε εἶναι ἀρκετὸς ὁ χρόνος, καὶ ἐκ τῆς ἀφορμῆς αὐτῆς θὰ παρακαλέσω ἐπίσης τοὺς κ. Βουλευτὰς τοὺς ἀποτελοῦντας μέλη τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν νὰ ἐργασθοῦν κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἰδιαιτέρως, ποὺ θὰ ἔχωμεν κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀποκρέω, νὰ ἀφίσουν τοὺς ἐκλογεῖς των νὰ ἑορτάζουν τὰς Ἀποκρέω καὶ ἐκεῖνοι νὰ κλειδώνωνται ἐδῶ μέσα, νὰ ἐπεξεργάζωνται ὅλην τὴν νομοθετικὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν λόγον νὰ ψηφίσωμεν ἐντὸς τοῦ Μαρτίου, διὰ νὰ λάβετε οὕτω τὸν καιρὸν νὰ ἐπανέλθετε εἰς τὰ σπίτια σας νὰ περάσετε τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα μὲ ὅλην σας τὴν ἄνεσιν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ **κ. Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ μετὰ τοῦτο ὅτι τὸ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον «περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς» παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Π. Ἀραβαντινοῦ, Ι.Βαλαλᾶ, Γ. Βασιλειάδη, Α. Βερβέλη, Π. Εὐριπαίου, Α. Ζωγράφου, Γ. Ἡσαΐα, Α. Κουτσοπετάλου, Ι. Λεωνίδα, Κ. Λιδωρίκη, Ε. Μαχαίρα, Α. Μάρκου, Α. Μιαούλη, Ν. Μπακοπούλου, Π. Ράλλη, Γ. Σακαλῆ, Γ. Στράτου καὶ Ι. Συμεώνογλου.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην τάσσεται δεκαπενθήμερος προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεώς της.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὁ κ. **Κ. Ζωγράφος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν βλέπει ἀναγεγραμμένον τὸ νομοσχέδιον περὶ «κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ Σοβιετικῆς Δημοκρατίας συμβάσεως». Ἐρωτᾷ, μήπως τὸ Νομοσχέδιον ἐγκατελείφθη;

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι

τὸ Νομοσχέδιον ἀναγράφεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς αὔριον.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ διεξαχθῇ μυστικῇ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία ἐπὶ τῶν εἰς τὴν πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν Νομοσχεδίων 1) «περὶ αὐξήσεως τῆς εἰς τὸν τέως Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ναύαρχον Κουντουριώτην παρεχομένης συντάξεως» καὶ 2) «περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως καὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Ν. Κοτζιάν» καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. Ν. Τζερμιὰς καὶ Μ. Αἰλιανός.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἡ ψηφοφορία θέλει διεξαχθῇ ταυτοχρόνως προσαχθεισῶν δύο καλπῶν.

Πολλοὶ βουλευταί. Ποῖος εἶναι ὁ Κοτζιάς;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ὁμογενοῦς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ 1912 διέθεσε χάριν τοῦ ἔθνους τὸ μέγιστον μέρος τῆς περιουσίας του, σήμερον δὲ κυριολεκτικῶς πένεται. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τοιοῦτον πρόσωπον θὰ ἠδύνατο ν' ἀπονεμηθῇ μία σύνταξις δραχμῶν 1000 μηνιαίως.

Φωναί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ἄρχεται μετὰ τοῦτο ἡ ψηφοφορία, τοῦ ζητήματος τεθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου οὕτω :

—Οἱ παραδεχόμενοι τὰ ὡς ἄνω Νομοσχέδια εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψηφίζουσιν εἰς τὸ ναί, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι αὐτὰ ψηφίζουσιν εἰς τὸ ὄχι.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα : ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 124. Ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρώτου νομοσχεδίου (Ναυάρχου Κουντουριώτου) ἐψήφισαν 112, κατ' αὐτοῦ δὲ 12. Ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου ἐψήφισαν 110, κατ' αὐτοῦ 14. Ἐπομένως ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια ἐγένοντο δεκτὰ εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι Νομοσχεδίων :

1) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1929 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ καταργήσεως τῆς φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου μεταβιβάσεως ἀκινήτων».

2) «Περὶ ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως ὡς διωρθώθη ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ τυπογραφικῇ, ἐν ἄρθρῳ 45, παραλείψεως τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῆς ἐπὶ πληρωμῇ ἀλληλογραφίας καὶ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ· καὶ

3) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Νόμου 3493 περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Μαρτίου 1926 περὶ συστάσεως ταμείου ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας, ἔχοντα οὕτω:

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1929 Ν. Διατάγματος «περὶ καταργήσεως τῆς φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου μεταβιβάσεως ἀκινήτων».

Ἄρθρον πρῶτον.

Εἰς τὸ Ν. Διάταγμα τῆς 19 Μαρτίου 1929 «περὶ καταργήσεως τῆς φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἐπιβολῆς εἰδικοῦ φόρου μεταβιβάσεως ἀκινήτων» προστίθεται μετὰ τὸ τέλος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 14 τὸ ἑξῆς Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Φορολογία μεταβιβάσεως πλοίων ἢ μεριδίων πλοίων.

Ἄρθρον 15.

1. Ἐπὶ ἑκάστης μεταβιβάσεως ἐξ ἐπαχθοῦς αἰτίας πλοίου ἐπιβάλλεται φόρος πρὸς ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν (0,5 ο/ο), ὑπολογιζόμενος ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ μεταβιβαζομένου πλοίου, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2.

2. Ὁ φόρος εἰσπράττεται κατὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, ἐπισυναπτομένων τῶν σχετικῶν διπλοτύπων εἰσπράξεως εἰς τὰ καταρτιζόμενα συμβόλαια, καὶ βαρύνει ἐξ ἡμισείας τὸν ἀγοραστὴν καὶ πωλητὴν τοῦ πλοίου.

3. Ἡ περίπτωσις γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1640, ὡς ἐτροποποιήθη, καταργεῖται, ἀφ' ἧς ἴσχυσεν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως πλοίων.

4. Ἐπὶ ἑκάστης ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1923—24 καὶ ἐφεξῆς γενομένης ἀπαλλοτριώσεως ἐξ ἐπαχθοῦς αἰτίας πλοίων ὀφείλεται ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω παράγραφον 1 φόρος, βαρύνων ἀποκλειστικῶς τοὺς πωλητάς.

5. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἰσχύουσιν εἰς ἃς περιπτώσεις εἰσεπράχθη φόρος ὑπερτιμήματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1640, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

6. Διὰ Διαταγμάτων θέλουσι κανονισθῆ αἱ προθεσμίαι τῆς ἐπιδόσεως τῶν δηλώσεων καὶ καταβολῆς τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 ὀφειλομένου φόρου.

7. Τὰ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ κατὰ τὸ παρὸν κεφάλαιον φόρου, τὰ τῆς ἐπιδόσεως τῶν δηλώσεων καὶ ἐλέγχου αὐτῶν, τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐνεργούντων τὸν ἔλεγχον ὑπαλλήλων, τὰ τῆς διαδικασίας ἐν γένει, τὰ τῶν ποινικῶν κυρώσεων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, τὰ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν, Συμβολαιογράφων, γραμματέων Πρωταδικῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ρυθμίζονται ἀναλόγως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κατὰ τὸ παρὸν Ν. Διάταγμα φορολογίας μεταβιβάσεως ἀκινήτων.

Δύναται ὅμως διὰ Διαταγμάτων νὰ ὁρισθῆ καὶ εἰδικὴ διαδικασία βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐξευρέσεως τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου καὶ ἐλέγχου αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐνεργούντων τὸν ἔλεγχον ὑπαλλήλων ἢ ἐμπειρογνωμόνων.

8. Ὅπου κατὰ τὰς ἀνωτέρω παραγράφους γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «πλοίου» νοεῖται καὶ μερίδιον πλοίου

Ἄρθρον δεύτερον.

Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 1640 «περὶ φορολογίας καθαρῶν προσόδων» προστίθενται, ὡς ἐδάφιον η', τὰ ἑξῆς:

«η') Οἱ τόκοι ἐνυποθήκων δανείων ἐξ ἀλλοδαπῆς παρ' ἀλλοδαπῶν παρεχομένων ἐπὶ πλοίων Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας».

Ἄρθρον τρίτον.

Δὲν λογίζονται ὡς κέρδη φορολογητέα κατὰ τὸν νόμον 2965 «περὶ προσθέτου φορολογίας τῶν κερδῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει», ὡς ἐτροποποιήθη, τὰ τοιαῦτα ἡμεδαπῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τὰ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, εἴτε ἐξ ὑπερτιμήσεως εἰς ξένον νόμισμα εἴτε ἐκ συναλλαγματικῶν διαφορῶν, προκύψαντα ἐκ πωλήσεως ἢ ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως πλοίων ἀποκτησάντων τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν μετὰ τὴν 13ην Ἀπριλίου 1918. Ἡ παροῦσα διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ εἰς περίπτωσιν μερικῆς ἢ ὁλικῆς ἀποδόσεως τοῦ κεφαλαίου, ὁσάκις δι' αὐτὴν διετέθησαν τοιαῦτα κέρδη.

Ἄρθρον τέταρτον.

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριουμένων ἀκινήτων πρὸς ἀστικὴν ἀποκατάστασιν προσφύγων ἀπαλλάσσονται φόρου αὐτομάτου ὑπερτιμήματος διὰ τὰς ἀπαλλοτριώσεις ταύτας. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων τοιούτων ἀπαλλοτριώσεων, ἐφ' ὅσον δὲν κατεβλήθη ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ὁριστικὴ δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως προσδιορισθεῖσα ἀποζημίωσις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν κατεβλήθη ὁ φόρος ἢ δὲν ἐγένετο τελεσίδικος βεβαίωσις αὐτοῦ.

Περὶ ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ταχυδρομικοῦ μονοπωλίου.

Ἄρθρον 1.

1. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ἐξαιρέσεων ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους ἔχει τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς μεταφορᾶς.

α) Ἐπιστολῶν ἀνοικτῶν ἢ κεκλεισμένων.

β) Βραχειῶν ἐπιστολῶν καὶ

γ) Ἐπιστολικῶν δελταρίων φερόντων ἐγγράφους ἀνακοινώσεις.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς ἐπιστολῶν ἔγκλεισις ἑτέρων ἐπιστολῶν κεκλεισμένων ἢ μὴ καὶ ἀπευθυνομένων πρὸς πρόσωπα ἄλλα ἢ τοὺς συνοίκους τοῦ παραλήπτου.

Ἡ παράβασις τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 3.

Ἄρθρον 2.

1. Ἐξαιροῦνται τοῦ ταχυδρομικοῦ μονοπωλίου :

α) Ἡ ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως διαβιβαζομένη πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἀλληλογραφία ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀποστολέως ἢ ἑτέρου ἐπιφορτισμένου πρὸς τοῦτο προσώπου.

β) Τὰ ἀνοικτὰ γράμματα ἅτινα μεταφέρει τις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον πρὸς ἰδίαν του ἀποκλειστικῶς χρῆσιν, ἤτοι αἱ συστατικαὶ ἐπιστολαί, μέχρι πέντε ὅμως κατ' ἀνώτατον ὅριον.

γ) Τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, μεταφερόμενα κατ' ἄλλον ἁρμοδίως κεκανονισμένον τρόπον.

δ') Αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀποστολαὶ τῶν σιδηροδρομικῶν, ἀτμοπλοϊκῶν καὶ ἀεροπορικῶν ἑταιρειῶν ἐν ταῖς ἐσωτερικαῖς σχέσεσιν ἑκάστης ἐξ αὐτῶν καὶ ἐφόσον αἱ ἐν λόγῳ ἀποστολαὶ μετακομίζονται δι' ἰδίων ἑκάστης μεταφορικῶν μέσων καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὰς νομίμους διατυπώσεις ἐὰν ὑπόκεινται εἰς ταύτας.

Ἄρθρον 3.

Ὅστις παραβιάζει τὰς διατάξεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων καὶ ἐν γένει τοῦ ταχ. μονοπωλίου μεταφέρων ἀντικείμενα ὑπαγόμενα εἰς τὸ ἐν λόγῳ μονοπώλιον ἐγκλείων ἐντὸς ἐπιστολῶν ἑτέρας τοιαύτας, κάμνων χρῆσιν ταχυδρ. ἀτελείας ἧς δὲν δικαιοῦται ἢ προσπαθῶν παντοιοτρόπως νὰ ἀποφύγῃ τὴν καταβολὴν τῶν κεκανονισμένων ταχ. τελῶν, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 50 μέχρι 1000 δραχμῶν. Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς ἐντὸς τῶν ἀκολουθούντων τὴν τιμωρίαν πέντε ἐτῶν τὸ πρόστιμον δύναται νὰ ἀνέλθῃ μέχρι 3.000 δραχμῶν.

Τὰ ἀνωτέρω πρόστιμα εἰσπράττονται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις, τοῦ ἑνὸς τρίτου ἑκάστου ἐξ αὐτῶν ἀποδιδομένου ἅμα ὡς ἐπιτευχθῇ ἡ εἴσπραξίς του εἰς τὸν ἐνεργήσαντα τὴν κατάσχεσιν ἢ εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν παράβασιν καὶ καταγγείλαντα αὐτὴν ὑπάλληλον.

Τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐλλείποντα τέλη δέον ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει νὰ καταβάλλωνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18.

Οἱ ταχυδρομικοί, οἰκονομικοί, καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι δύνανται νὰ ἐνεργῶσιν ἐρεύνας ἐπὶ τῶν ταξειδιωτῶν καὶ τῶν ἀποσκευῶν των, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μεταφερομένων ἐν γένει πραγμάτων, καὶ νὰ βεβαιῶσι τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένας παραβάσεις κατάσχοντες τὰ κατὰ παράβασιν αὐτοῦ ἀποστελλόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀπορρήτου καὶ ἐχεμυθείας.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον. Ἡ παραβίασις αὐτοῦ τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις

τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, πλὴν τῆς εἰς τὰ ὄργανα τῆς ταχ. ὑπηρεσίας ἐπιβαλλομένης πειθαρχικῆς ποινῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦ κατωτέρα τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως.

Ἄρθρον 5.

Τὰ πρόσωπα εἰς ἃ εἶναι ἐμπεπιστευμένη ἡ ταχυδρ. ὑπηρεσία οὐδεμίαν περὶ τῶν ταχυδρ. σχέσεων τῶν ἀλληλογραφούντων ἀνακοίνωσιν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ κάμνωσιν οὔτε νὰ ἀναγινώσκωσι τὸ περιεχόμενον τῆς προσωπικῆς ἀλληλογραφίας τῶν ταχ. δελταρίων καὶ τῶν ἀποκομμάτων τῶν δελτίων ἐπιταγῶν καὶ δεμάτων οὔτε νὰ ποιῶνται ἐπὶ τούτου ἀνακοίνωσίν τινα εἰς τρίτους οὔτε καὶ νὰ δίδωσιν εἰς τινα τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπράττῃ τινὰς τῶν ὡς ἄνω ἀπηγορευμένων πράξεων.

Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπισύρει πειθαρχικὴν τιμωρίαν, ἐφαρμοζομένων ἐνδεχομένως καὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ταχ. ἐνσήμων.

Ἄρθρον 6.

Πλὴν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος νόμου τὰ ταχυδρομικὰ τέλη εἰσπράττονται διὰ γραμματοσήμων ἐπικολλωμένων ἐπὶ τῶν ταχ. ἀντικειμένων.

Τὰ ταχ. γραφεῖα τοῦ Κράτους ὀφείλουσι νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα δι' ὅλων τῶν εἰδῶν ταχ. ἐνσήμων καὶ νὰ πωλῶσι ταῦτα εἰς ἣν φέρουσιν ἐπ' αὐτῶν ἐκτετυπωμένην ἀξίαν.

Ὁ τύπος τῶν γραμματοσήμων καὶ λοιπῶν ταχ. ἐνσήμων, αἱ κλάσεις καὶ τὸ χρῶμα ἑκάστης ἐξ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπονται ὑπὸ Διεθνῶν Συμβάσεων, κανονίζονται διὰ Διατάγματος.

Ἐπὶ τῇ τελέσει μεγάλων ἑορτῶν ἢ ἀγώνων ἢ ἐπὶ ἐκτάκτῳ τινὶ γεγονότι ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Δ. ἔκδοσις ἰδιάζοντος τύπου γραμματοσήμου καὶ ἄλλων ταχ. ἐνσήμων δι' ὡρισμένην χρονικὴν περίοδον.

Ἐπίσης ἐπιτρέπεται διὰ Δ. ἡ δι' ἐπισημάνσεως γραμματοσήμων ἔκδοσις εἰς νέαν σειρὰν γραμματοσήμου.

Ἡ φροντὶς περὶ τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τῆς ἐν γένει κατασκευῆς καὶ χονδρικῆς διαφυλάξεως τοῦ γραμματοσήμου καὶ τῶν ταχ. ἐνσήμων ἐν γένει, ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς πάντας τοὺς ταμίας τοῦ Κράτους καὶ ἐπὶ ὑποχρεωτικῇ ποινῇ προσωρινῆς ἀπολύσεως ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ διάθεσις ταχ. ἐνσήμων εἰς ἄλλους πλὴν εἰς τὰ ἁρμόδια ταχυδρομεῖα.

Ἄρθρον 7.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις γραμματοσήμων ἀποκεκομμένων ἀπὸ ταχ. δελταρίων, βραχειῶν ἐπιστολῶν ἢ δελτίων δεμάτων ἢ ἐπιταγῶν πρὸς ἄλλην ταχ. ἀποστολήν.

Τὰ ἐκτὸς τῆς κυκλοφορίας πεθέντα ταχ. ἔνσημα, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ὑποστῆ βλάβην, ἀνταλλάσσονται ἐν τοῖς ταχ. γραφείοις δι' ἄλλων ἴσης ἀξίας, ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ, ἐντὸς προθεσμίας ὁριζομένης ἑκάστοτε διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη δὲν ἐπιτρέπεται. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Ταχ. Ὑπηρεσία δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ταχ. ἐνσήμων εἰς μετρητά.

Ἄρθρον 8.

Ἡ τιμὴ τῶν δελτίων δεμάτων καὶ ἐπιταγῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἡ τιμὴ τῶν δελτίων ἐπιταγῶν ἀντικαταβολῆς ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καθὼς καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἠνωμένων δελτίων ἀποστολῆς ταχ. δεμάτων ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ἔν τε τῷ ἐσωτερικῷ ὡς καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μετὰ τῶν δελτίων τῶν σχετικῶν ἐπιταγῶν ἀντικαταβολῆς παρισταμένη διὰ γραμματοσήμου ἢ καὶ ἁπλοῦ ἀριθμοῦ ἐντύπου ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ δελτίων δύναται νὰ αὐξομειῶται διὰ Διαταγμάτων στηριζομένων ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δι' ἐπισημάνσεως ἢ καὶ ἐκδόσεως νέου τύπου δελτίου.

Πάντων τῶν ὡς ἄνω δελτίων ἡ τιμὴ δὲν ὑπολογίζεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τέλους δεμάτων καὶ ἐπιταγῶν.

Ἄρθρον 9.

Πρὸς εἴσπραξιν τῶν ὑπὸ τῶν ταχ. γραφείων ἀφίξεως ταχ. ἀντικειμένων εἰσπραττομένων ταχ. τελῶν ἐκτυποῦται εἰδικὸν γραμματόσημον, ἐνάριθμον καλούμενον, οὗπινος ὁ τύπος καὶ αἱ κλάσεις κανονίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ ἐπιθέτοντες τὸ ἐνάριθμον γραμματόσημον ταχ. ὑπάλληλοι καθίστανται ὑπόλογοι διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ καὶ τὴν εἴσπραξιν ὧν δι' αὐτοῦ σημανομένων τελῶν.

Ἄρθρον 10.

Εἰς τὸν παρὰ τῷ Κεντρικῷ Ταχυδρομείῳ Ἀθηνῶν διαχειριστὴν τῶν ταχ. ἐνσήμων ὡς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς διαχειριστὰς ταχυδρ. ἐνσήμων τῶν α'. τάξεως ταχυδρ. καὶ ταχ. τηλ. Διευθύνσεων, εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν ταχ. τηλ. γραφείων, τῶν ταχ. καὶ τηλεφων. γραφείων ἢ τῶν αὐτοτελῶν ταχ)κῶν τοιούτων χορηγεῖται πίστωσις διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ταχ)κῶν ἐνσήμων παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων ἴση πρὸς τὸ ποσὸν τῶν καταναλισκομένων ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῶν ταχ)κῶν ἐν γένει ἐνσήμων ἐπὶ ἕνα μῆνα.

Οἱ ὡς ἄνω μνημονευόμενοι διαχειρισταί, πλὴν τῶν διαχειριστῶν ἐνσήμων τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, καταθέτουσι τὸ ἥμισυ τῆς χρηματικῆς ἐγγυήσεως τῆς καθοριζομένης ἐν τοῖς ἄρθροις 72 καὶ 73 τοῦ Ν. Δ. τῆς 27 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ διοικήσεως ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ.» κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3811.

Ἡ παγία προκαταβολὴ ταχυδρομικῶν ἐνσήμων τῶν ταχ. τηλεφων. γραφείων καθὼς καὶ τῶν αὐτοτελῶν ταχ)μικῶν γραφείων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῶν χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 11.

Ἐξαιρετικῶς εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῶν ταχ)κῶν ἐνσήμων τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ἀνταλλακτηρίου Ταχυδρομείου Θεσσαλονίκης δύναται νὰ χορηγηθῇ διὰ Διατάγματος καὶ ἀνωτέρα πίστωσις ἐπὶ ἐκτάκτῳ τινὶ γεγονότι ἢ ἐπὶ τελέσει μεγάλων ἑορτῶν, ἐκθέσεων ἢ ἀγώνων.

Ἄρθρον 12.

Οἱ διαχειρισταὶ τῆς παγίας προκαταβολῆς ταχυδρομικῶν ἐνσήμων πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσιν ἐγγύησιν, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων.

Ἄρθρον 13.

Ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ ἰδιωτῶν λιανικὴ πώλησις ταχ)κῶν ἐνσήμων ἐπὶ ποσοστῷ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5 0/0) παρεχομένων ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμείων μόνον τῇ μεσολαβήσει τῶν ἁρμοδίων ταχ. γραφείων δι' ἀπ' εὐθείας ἐκπτώσεως τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς τριπλοτύπου αἰτήσεως προμηθείας ταχ)κῶν ἐνσήμων.

Ἡ εἰς τοὺς ἰδιώτας μεταπωλητὰς ταχ)κῶν ἐνσήμων χορηγουμένη ἄδεια μεταπωλήσεως παρέχεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. τῇ αἰτήσει τοῦ μεταπωλητοῦ καὶ μετὰ γνώμην τοῦ διευθυντοῦ τοῦ τόπου ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένος οὗτος περὶ τῆς πραγματικῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ.

Ἐπίσης τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς κατὰ μῆνα ἐπιτρεπομένης προμηθείας τοῖς μετρητοῖς ὑπὸ τοῦ μεταπωλητοῦ ὁρίζεται ἐν τῇ ἀδείᾳ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ.

Ὁ ἄνευ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. ἢ ὑπὲρ τὴν ὡρισμένην ὀνομαστικὴν ἀξίαν τῶν ταχ. ἐνσήμων μεταπωλῶν τοιαῦτα τιμωρεῖται διὰ προστίμου δισκοσίων (200) μέχρι χιλίων (1000) δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου ἀνεκκλήτως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. αἱρομένης ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει καὶ ἐν ὑποτροπῇ τῆς ἀδείας μεταπωλήσεως καὶ ἐφαρμοζομένων ἐν πάσῃ περιπτώσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 231 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Τὰ ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται συμφώνως τῷ νόμῳ περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου.

Οἱ δυνάμει τοῦ Ν. Δ. τῆς 3 Ἰουνίου 1923 περὶ ἐξευρέσεως

ἐργασίας καὶ προστασίας θυμάτων πολέμου κάτοχοι περιπτέρων ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ προστίμου διακοσίων μέχρι χιλίων δραχμῶν ἐπιβαλλομένου ἀνεκκλήτως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. νὰ πωλῶσι κατόπιν ἀδείας χορηγουμένης παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. καὶ γραμματόσημα, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις περὶ μεταπωλητῶν γραμματοσήμων.

Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Τ.Τ.Τ. χορηγεῖται εἰς τοὺς κατόχους περιπτέρων μεταπωλητὰς ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς μεταπωλητὰς ταχ)κῶν ἐνσήμων πινακὶς δεικνύουσα τὴν ἐκεῖ πώλησιν ταχ)κῶν ἐνσήμων ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσιν ἀνηρτημένην εἰς περίβλεπτον μέρος τοῦ καταστήματός των ἢ περιπτέρου.

Ἄρθρον 14.

Ὅστις μεταχειρισθῇ γραμματόσημον ἢ τηλεγραφόσημον τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἤδη χρῆσις ἢ παραπεποιημένα ἢ πλαστὰ τοιαῦτα ἢ διεθνῆ ταχ. δελτία ταυτότητος ἢ διεθνῆ ταχ. ἔνσημα ἀπαντήσεως ἢ ποιήσηται ἐν γένει ἀπατηλὴν χρῆσιν αὐτῶν τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 500 μέχρι 5000 ἐφαρμοζομένου ἐν ὑποτροπῇ τοῦ ἄρθρου 111 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ὁ παραβάτης, ἂν εἶναι συγχρόνως δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, ἀπολύεται προσέτι τῆς ὑπηρεσίας.

Τὰ πρὸς τοὺς παραλήπτας ἀντικείμενα ἀλληλογραφίας, -ἀ φέροντα τὰ προμνησθέντα γραμματόσημα, τηλεγραφόσημα κλπ. ταχ)κὰ ἔνσημα κατάσχονται καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχήν.

Οἱ παραλῆπται ὑποχρεοῦνται νὰ δηλώσωσιν ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, πρὸς ἣν καταγγέλλεται ἡ παράβασις, τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἀποστολέως καὶ νὰ παραδώσωσι πρὸς αὐτὴν τὸ περικάλυμμα.

Ἂν ἀρνηθῶσι νὰ πράξωσι τοῦτο ἡ Δικαστικὴ Ἀρχὴ καταγινώσκει αὐτοῖς ἁρμοδίως χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 500 μέχρι 5000.

Ἄρθρον 15.

Ὁ κατασκευάζων κίβδηλα γραμματόσημα καὶ λοιπὰ ταχ. ἔνσημα ἢ διεθνῆ ἔνσημα ἀπαντήσεως ἢ διεθνῆ ταχ. δελτία ταυτότητος εἴτε ἐκ τῶν ἐν χρήσει ὡς ἄνω ἐνσήμων καὶ δελτίων ἢ τῶν τεθέντων ἐκτὸς κυκλοφορίας ἢ παραποιῶν αὐτὰ δι' ἐπισημάνσεως ἢ διὰ διατρήσεως ἢ τιθέμενος τοιαῦτα εἰς κυκλοφορίαν τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 238—245 τοῦ αὐτοῦ Νόμου εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας κατασκευάζοντας ἢ χαράσσοντας πλάκας πρὸς ἐκτύπωσιν ἐνσήμων καὶ δελτίων καὶ εἰς τοὺς συμπράττοντας εἰς τὴν παραποίησιν ἢ διάδοσιν τοῦ νόθου ἐνσήμου ἢ δελτίου.

Ὁ κατασκευάζων ἀθεμίτως ἢ τιθεὶς εἰς κυκλοφορίαν ἢ μεταπωλῶν ὡς γνήσια ταχ)κὰ ἔνσημα ὅμοια πρὸς τὰ ἐν χρήσει ἢ τὰ τεθέντα ἐκτὸς κυκλοφορίας παρὰ ταῖς ταχυδρομ. ὑπηρεσίαις ταῖς μετεχούσαις τοῦ Παγκοσμίου ταχ. Συνδέσμου ἢ κατασκευάζων ἄνευ ἀδείας πλάκας πρὸς ἐκτύπωσιν αὐτῶν ὡς καὶ ὁ ἐν γένει συμπράττων εἰς τὴν παραποίησιν ἢ διάδοσιν αὐτῶν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Μεγάλη καὶ ἀπατῶσα ὁμοιότης τῶν παραπεποιημένων ταχυδρομ. ἐνσήμων πρὸς τὰ γνήσια θεωρεῖται ὡς ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις.

Τὰ ἐργαλεῖα, αἱ πλάκες καὶ τὰ παραπεποιημένα ταχυδρ. ἔνσημα κατάσχονται καὶ ἐξαφανίζονται.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας χορηγουμένης παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ Τ. Τ. Τ. καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἐτησίου ἀντισηκώματος δραχμῶν χιλίων εἰς νομικὰ πρόσωπα, τραπεζικοὺς ἢ ἐμπορικοὺς οἴκους ἡ διάτρησις (perforation) τῶν παρ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένων γραμματοσήμων δι' ἰδίων διατρητικῶν μηχανημάτων εἰς σχήματα γραμμάτων ἢ ἀριθμῶν καὶ κατὰ τρόπον μὴ ἀλλοιώνοντα τὸ σχῆμα ἢ τὴν παράστασιν αὐτῶν.

Τὰ οὕτω διατετρημένα γραμματόσημα θὰ ἐπικολλῶνται ἐπὶ φακέλλων ἐχόντων ἔντυπον τὸν τίτλον τοῦ ἱδρύματος καὶ τὴν σφραγῖδα αὐτοῦ, ἄλλως θὰ θεωροῦνται ἄκυρα.

Ἄρθρον 16.

Ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ χρῆσις εἰδικῶν τυπωτικῶν μηχανῶν προπληρωμῆς, ἀντὶ γραμματοσήμων, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ταχ. τελῶν κατόπιν ἀδείας καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας (Διευθύνσεως Τ. Τ. Τ.) καὶ ὑπὸ ὅρους, οὓς Διάταγμα θέλει ὁρίσει.

Ὁ ποιούμενος ἀπατηλὴν χρῆσιν βεβλαμμένων μηχανῶν προπληρωμῆς ἢ καὶ ὁ προξενῶν βλάβας εἰς αὐτάς, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καταβολευσεως τῶν ταχυδρ. εἰσπράξεων, τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 5000—100.000 δραχμῶν, ἐφαρμοζομένων ἐπιπροσθέτως καὶ τῶν ἄρθρων 235 καὶ 238—245 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τελῶν καὶ γενικῶν ὅρων παραδοχῆς τῶν ταχυδρομικῶν ἀνταποκρίσεων.

Ἄρθρον 17.

Τὰ ταχ. τέλη καὶ οἱ γενικοὶ ὅροι παραδοχῆς τῶν ταχυδρομικῶν ἀνταποκρίσεων διὰ τὸ ἐσωτερικὸν ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Α'. Ἐπιστολαί.

Δραχμὴ μία καὶ λεπτὰ πεντήκοντα διὰ τὸ πρῶτον βάρος τῶν 15 γραμμαρίων, ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους τῶν 15 γραμμαρίων προστίθενται λεπτὰ ὀγδοήκοντα δι' ἕκαστον βάρος 15 γραμμαρίων ἢ κλάσματος 15 γραμμαρίων.

Ἐξαιρετικῶς δι' ἐπιστολὰς διευθυνομένας εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν, κωμόπολιν ἢ συνοικισμόν, ἔνθα καὶ κατετέθησαν, καταβάλλεται τέλος μιᾶς δραχμῆς διὰ τὸ πρῶτον βάρος 15 γραμμαρίων, ἄνω δὲ τοῦ πρώτου βάρους τῶν 15 γραμμαρίων προστίθενται λεπτὰ πεντήκοντα ἀνὰ 15 γραμμάρια ἢ κλάσμα 15 γραμμαρίων.

Τὸ τέλος τῶν ὑπὸ τῶν εἰς τμήματα προκαλύψεως ἀνηκόντων στρατιωτικῶν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν ὁρίζεται εἰς λεπτὰ 5 ἀνὰ 15 γραμμάρια βάρους. Ἵνα ὅμως ὑπαχθῶσιν αἱ ἐπιστολαὶ αὗται εἰς τὸ ἠλαττωμένον τοῦτο τέλος, δέον νὰ φέρωσιν ἐπιστεωμένην ἐπὶ τῆς προσθίας αὐτῶν ὄψεως ἰδίαν σφραγῖδα μὲ τὰς λέξεις «Τάγμα προκαλύψεως» ἢ «Σύνταγμα προκαλύψεως», ἄλλως διαχειρίζονται ὡς ἀνεπαρκῶς προπληρωμέναι, ἐπιβαρυνόμεναι κατὰ τὴν διανομὴν μὲ τὸ διπλάσιον τοῦ ἐλλείποντος τέλους.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπ' οὐδεμιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις ἀνωτέρας τῶν 35 ἑκατοστῶν ἢ ἐὰν ἔχωσι κυλινδρικὸν σχῆμα 50 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 10 ἑκατοστῶν εἰς διάμετρον.

Τὸ ἀνώτατον βάρος τῶν ἐπιστολῶν ὁρίζεται εἰς 1000 γραμμάρια.

Β'. Βραχεῖαι ἐπιστολαί.

Βραχεῖαι ἐπιστολαὶ ὑπόκεινται εἰς τέλος μιᾶς δραχμῆς καὶ λεπτῶν πεντήκοντα, ἡ δὲ ἐκτύπωσις αὐτῶν εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ Κράτους.

Τούτων μόνον ἡ ἐσωτερικὴ συμπτυσσομένη καὶ κλειομένη πλευρὰ δύναται νὰ καλυφθῇ ὑπὸ γραφῆς, ἀπαγορευομένης, ἐπὶ ποινῇ καταθέσεως εἰς τὰ ἄχρηστα, τῆς ἐγκλείσεως ἐντὸς αὐτῶν οἱουδήποτε ἑτέρου ἀντικειμένου.

Γ'. Ἐπιστολικὰ δελτάρια.

Ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τέλος μιᾶς δραχμῆς.

Τὸ τέλος τοῦτο διπλασιάζεται ἐὰν ἡ περιπτώσει τὰ δελτάρια εἶναι μετ' ἀπαντήσεως εἰς δύο φύλλα συναπτὰ καὶ ἀμφότερα σεσημασμένα διὰ γραμματοσήμου ἁπλοῦ τέλους ἑκάτερον. Αἱ διαστάσεις τῶν δελταρίων ὁρίζονται μέχρι 15 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 10.5 εἰς πλάτος.

Ἐπιστολικὰ δελτάρια ἰδιωτικῆς κατασκευῆς εἰκονογραφημένα ἢ μή, ἔχοντα διαστάσεις οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν δελταρίων τοῦ Κράτους, ὑπόκεινται εἰς τέλος μιᾶς δραχμῆς. Τὸ τέλος τοῦτο μειοῦται διὰ τὰ εἰκονογραφημένα δελτάρια εἰς τεσσαράκοντα λεπτά, ἐφ' ὅσον δὲν φέρουν σημειώσεις ἐπεχούσας τόπον ἐνεστώσης καὶ προσωπικῆς ἀλληλογραφίας, πλὴν τῶν ἐπὶ τῶν ἐντύπων ἐπιτρεπομένων σημειώσεων, εἰς ἑξήκοντα δὲ λεπτὰ ἐὰν ἐπὶ πλέον φέρωσι καὶ εὐχετηρίους, χαρετιστηρίους κλπ. ἐκφράσεις μέχρι πέντε τὸ πολὺ λέξεων.

Δ'. Ἔγγραφα ὑποθέσεων.

Μία δραχμὴ διὰ τὸ πρῶτον βάρος 50 γραμμαρίων. ἄνω δὲ τούτου προστίθενται λεπτὰ πεντήκοντα δι' ἕκαστον βάρος 50 γραμμαρίων ἢ κλάσματος 50 γραμμαρίων.

Τὰ ἔγγραφα ὑποθέσεων ἐπ' οὐδεμιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις ἀνωτέρας τῶν 45 ἑκατοστῶν, ἢ ἐὰν ἔχωσι κυλινδρικὸν σχῆμα 75 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 10 ἑκατοστῶν εἰς διάμετρον.

Τὸ ἀνώτατον βάρος τῶν ἐγγράφων ὑποθέσεων ὁρίζεται εἰς 2 χιλιόγραμμα.

Ε'. Δείγματα ἐμπορευμάτων.

Ὀγδοήκοντα λεπτὰ διὰ τὸ πρῶτον βάρος 50 γραμμαρίων, ἄνω δὲ τούτου προστίθενται λεπτὰ πεντήκοντα δι' ἕκαστον βάρος 50 γραμμαρίων ἢ κλάσματος 50 γραμμαρίων.

Τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων δὲν γίνονται δεκτὰ πρὸς ἀποστολήν, ἐὰν ἔχωσιν ἀγοραίαν ἀξίαν, ἐὰν ὑπερβαίνωσι τὰ 30 ἑκατοστὰ κατὰ μῆκος, τὰ 20 κατὰ πλάτος καὶ 10 κατ' ὕψος, ἢ, ἐὰν ὦσι κυλινδρικῶς συνεσκευασμένα, τὰ 30 ἑκατοστὰ κατὰ μῆκος καὶ 15 κατὰ διάμετρον, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρου τῶν 350 γραμμαρίων βάρους. Ἐὰν μετὰ τὴν ἀποστολήν των εὑρεθῶσιν ἔχοντα ἀγοραίαν ἀξίαν, ὑπόκεινται εἰς τέλος ταχ)κοῦ δέματος εἰσπράττεται δὲ τοῦτο παρὰ τοῦ παραλήπτου ἢ ἐν ἀρνήσει τούτου παρὰ τοῦ ἀποστολέως τὸ συμπληρωματικὸν τέλος, κατὰ τὰς περὶ ταχυδρομικῶν δεμάτων διατάξεις, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ πεντήκοντα λεπτά, ἅπαντα εἰς ἐνάριθμον γραμματόσημον.

ΣΤ'. Ἔντυπα περιοδικά.

α) Ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ δημοσιεύματα, ἐκδιδόμενα ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ μηνός, ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν δέκα ἀνὰ 50 γραμμάρια.

Δι' ἐφημερίδας ὅμως ἀποστελλομένας παρὰ τῶν ἐκδοτῶν αὐτῶν ὁρίζεται τέλος λεπτῶν πέντε ἀνὰ 100 γραμμάρια, διὰ δὲ τὰ ἄνω περιοδικὰ δημοσιεύματα, τὰ ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν ὡσαύτως ἀποστελλόμενα, ὁρίζεται τέλος λεπτῶν πέντε ἀνὰ 50 γραμμάρια. Αἵ τε ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ δημοσιεύματα, οὕτωσι ἀποστελλόμενα, ἐπιγραφόμενα δὲ πρὸς διαφόρους παραλήπτας, δύνανται νὰ περιληφθῶσιν ἐν μιᾷ δέσμῃ διευθυνομένῃ εἰς τὸ αὐτὸ ταχ. γραφεῖον, πρὸς καταβολὴν τέλους ἐπὶ τοῦ ἡνωμένου βάρους αὐτῶν. Δέσμαι διὰ δύο ἢ πλείονα γραφεῖα δὲν συγίζονται.

β) Περιοδικὰ δημοσιεύματα ἐκδιδόμενα ἅπαξ τοὐλάχιστον κατὰ τρίμηνον. ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν εἴκοσιν ἀνὰ 50 γραμμάρια, ἐπιτρέπεται δὲ ἵνα καὶ ταῦτα συνενῶνται εἰς δέσμας χωριστὰς δι' ἕκαστον ταχ. γραφεῖον καὶ περιλαμβανούσας φύλλα πρὸς πλείονας παραλήπτας.

Ζ'. Ἔντυπα μὴ περιοδικά.

α) Ἐπισκεπτήρια εἰς ἀνοικτοὺς φακέλλους ἄνευ λέξεων ἐπεχουσῶν θέσιν ἀλλ)ρίας, πλὴν τῶν συγχαρητηρίων, συλλυπητηρίων, εὐχῶν ἢ ἐκφράσεων χαιρετισμοῦ μέχρι πέντε τὸ πολὺ λέξεων, ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν ἑξήκοντα.

β) Ἀνάγλυφοι ἐκτυπώσεις πρὸς χρῆσιν τῶν τυφλῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν πέντε ἀνὰ 1000 γραμμάρια.

γ) Ἀγγελίαι καὶ διάφοροι γνωστοποιήσεις, διαφημίσεις, ἐγκύκλιοι, προσκλητήρια, προγράμματα καὶ λοιπὰ τοιαῦτα ἔντυπα μέχρι βάρους 30 γραμμαρίων ὑπόκεινται εἰς τέλος 20 λεπτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅπως ἀφ' ἑνὸς. πλὴν τῆς ἐπιγραφῆς, οὐδεμία ἑτέρα τίθηται ἐπ' αὐτῶν χειρόγραφος σημείωσις ἐκ τῶν διὰ τὰ λοιπὰ ἔντυπα ἐπιτρεπομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅπως ἡ κατάθεσις αὐτῶν εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα πρὸς ἀποστολὴν ἐνεργῆται τοὐλάχιστον εἰς ἑκατὸν παρομοίοτυπα ἀντίτυπα. Ἐξαιρετικῶς τὰ ἀποκόμματα ἐφημερίδων, ἀποστελλόμενα ὑπὸ εἰδικῶν πρακτορείων πρὸς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῶν, δύνανται νὰ φέρωσι διὰ χειρὸς ἢ διὰ γραφομηχανῆς ἢ καὶ σφραγῖδος τὸν τίτλον, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐφημερίδος.

η) Βιβλία, φωτογραφίαι ἐπὶ χαρτονίου, ταινίαι κινηματογραφικαὶ καὶ παντὸς εἴδους ἔντυπα μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 40 ἀνὰ 50 γραμμάρια.

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἔντυπα. περιοδικὰ καὶ μή, τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ὡς καὶ τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ στ' περιλαμβανόμενα, ἐπ' οὐδεμιᾶς τῶν πλευρῶν αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις ἀνωτέρας τῶν 45 ἑκατοστῶν ἢ, ἐὰν ἔχωσι σχῆμα κυλινδρικόν, 75 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 10 ἑκατοστῶν εἰς διάμετρον. Τὸ ἀνώτατον βάρος αὐτῶν ὁρίζεται εἰς δύο χιλιόγραμμα. Ἐξαιρετικῶς αἱ πρὸς χρῆσιν τῶν τυφλῶν ἀνάγλυφοι ἐκτυπώσεις, αἱ κινηματογραφικαὶ ταινίαι ὡς καὶ τὰ μεμονωμένα βιβλία γίνονται παραδεκτὰ μέχρι βάρους 3 χιλιογράμμων.

Ἄρθρον 18.

Παντὸς ἀντικειμένου διαβιβαζομένου διὰ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας τὸ τέλος προκαταβάλλεται.

Ἐν τούτοις, αἱ ἐντὸς τῶν γραμματοκιβωτίων ριπτόμεναι ἐπιστολαὶ ἄνευ γραμματοσήμου ἢ μετὰ γραμματοσήμου ἀνεπαρκοῦς καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων ἀλλ)φίας τὰ ἀνεπαρκῶς μόνον προπληρωμένα ἀποστέλλονται μὲν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπίδοσιν αὐτῶν καταβάλλεται ὑπὸ τῶν παραληπτῶν διπλάσιον τοῦ ἐλλείποντος τέλος, εἰσπραττόμενον δι' ἐναρίθμου γραμματοσήμου. Τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰσπραττόμενον τέλος δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 50 λεπτῶν.

Ἀρνουμένου τοῦ παραλήπτου νὰ καταβάλῃ τὸ ἐλλεῖπον τέλος, τὰ ἀνωτέρω ἀντικείμενα δὲν παραδίδονται, ἀλλὰ κατατάσσονται εἰς τὰ ἄχρηστα.

Ἄρθρον 19.

Ἡ ἐν μιᾷ ταχ)κῇ ἀποστολῇ συνένωσις ἀντικειμένων ὑπαγομένων εἰς διαφόρους κατηγορίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένων ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοὺς διὰ Δ. καθορισθησομένους ὅρους.

Ἄρθρον 20.

Δύνανται οἱ ἀποστολεῖς συνήθων ἀντικειμένων ἀλληλογραφίας ὅπως ἐπὶ ὡρισμένον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ταχ)μείου χρονικὸν διάστημα, καθοριζόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Τ. Τ. Τ., καταθέτωσι τοιαῦτα πρὸς ἀποστολὴν ἀντικείμενα, ἅτινα ἡ Ταχυδρομικὴ Ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται ὅπως διαβιβάζῃ διὰ τοῦ ἄνω ταχ)μείου.

Ἐπὶ τῶν οὕτωσι κατατιθεμένων ἀντικειμένων ἀλληλογραφίας καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν ἀποστολέων ἐπὶ πλέον τῶν συνήθων τελῶν καὶ πρόσθετον τέλος ἐκ μιᾶς δραχμῆς.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὁρισθήσεται ἡ ἔναρξις ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης διατάξεως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ καὶ κατὰ γραφεῖα ἢ περιφερείας.

Ἄρθρον 21.

Ταχ. ἀποστολαὶ πάσης προελεύσεως διευθυνόμεναι «ζητητέαι» (Poste Restante) ὑπόκεινται εἰς πρόσθετον μόνιμον τέλος μιᾶς δραχμῆς διὰ τὰς ἐπιστολὰς καὶ εἴκοσι λεπτῶν διὰ τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα, ἀνὰ ἀντικείμενον εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ παραλήπτου δι' ἐναρίθμου γραμματοσήμου.

Εἰς ὁμοίαν πρὸς τὰ ἀνωτέρω τέλος ὑπόκεινται καὶ τὰ μὴ φέροντα μὲν τὴν ἔκφρασιν ζητητέον «Poste Restante» ἀντι-

κείμενα ἀλληλογραφίας, παραδιδόμενα ὅμως δι' οἱονδήποτε λόγον, μὴ δυνάμενον ὡσαύτως ν' ἀποδοθῇ εἰς ὑπαιτιότητα τῆς ταχ)κῆς ὑπηρεσίας, ἀπὸ τῶν θυρίδων τῶν ταχυδρομικῶν καταστημάτων εἰς τοὺς παραλήπτας. Ἡ τελευταία αὕτη περίπτωσις ἰσχύει μόνον δι' ὅσα μέρη ἔχουσιν ἐγκατασταθῇ ἰδιωτικαὶ γραμματοθυρίδες (cases).

Ἁπάντων τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου θεσπιζομένων τελῶν ἀπαλλάσσονται οἱ μισθωταὶ τῶν ἀνωτέρω ἰδιωτικῶν γραμματοθυρίδων.

Ἄρθρον 22.

Ἡ Ταχυδρομικὴ Ὑπηρεσία δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παραλαμβάνῃ πρὸς μεταφορὰν ἀντικείμενα λίαν εὔθραυστα ἢ ἀνεπαρκῶς συνεσκευασμένα ἢ ἐκεῖνα ἅτινα λόγῳ τῆς φύσεώς των δύνανται εὐκόλως νὰ ἀλλοιωθῶσιν ἢ νὰ καταστραφῶσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἀπαγορεύσεις.

Ἄρθρον 23.

Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ καταθέσεως εἰς τὰ ἄχρηστα ἡ ἀποστολὴ ἀλληλογραφίας φερούσης συνθηματικὴν διεύθυνσιν μὲ ἀρχικὰ ψηφία ἁπλᾶ ὀνόματα ἄνευ ἐπωνύμου, ἀριθμοὺς ἢ ψευδώνυμα πλὴν τῶν ἀποδεδειγμένως δημοσιογραφικῶν γνωστῶν λογοτεχνῶν.

Ἄρθρον 24.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς ἐγγράφων ὑποθέσεων, δειγμάτων ἐντύπων καὶ δεμάτων παρένθεσις ἐπιστολῆς ἔστω καὶ ἀσφραγίστου ἢ σημειώσεων καὶ ὁδηγιῶν ἐπεχουσῶν τόπον ἀλληλογραφίας.

Ἡ παράβασις τιμωρεῖται διὰ προστίμου ἴσου πρὸς τὸ δεκαπλάσιον τοῦ τέλους ἁπλῆς συνήθους ἐπιστολῆς εἰσπραττομένου δι' ἑναρίθμου γραμματοσήμου ἐπικολλωμένου ἐπὶ τούτῳ συντασσομένου πρωτοκόλλου.

Ἡ μὴ καταβολὴ τοῦ προστίμου κωλύει τὴν παράδοσιν τοῦ μεταβιβαζομένου ἀντικειμένου ὅπερ κατατίθεται ἐν τοῖς ἀχρήστοις.

Ἄρθρον 25.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς ἐπιστολῶν συνήθων ἢ συστημένων καὶ ἐντὸς ἄλλων οἱωνδήποτε ταχυδρομικῶν ἀποστολῶν, πλὴν ἐὰν προέρχωνται ἢ προορίζωνται διὰ ταχ. γραφείων μὴ ἐνεργούν ὑπηρεσίαν ἐπιταγῶν οὔτε δεδηλωμένων ἀξιῶν, μεταβίβασις χρημάτων

Ἡ παρὰ τὴν ἀπαγορευτικὴν ταύτην διάταξιν κατατιθεμένη ταχ. ἀποστολὴ ὑπόκειται εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ μὲν ἀντικείμενον παραδίδεται ἀνεξόδως εἰς τὸν παραλήπτην, τὸ δὲ ἐντὸς τῆς ἀποστολῆς τυχὸν ἀνευρεθησόμενον χρηματικὸν ποσὸν ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸ πενταπλοῦν τοῦ τέλους ὅπερ θὰ κατεβάλλετο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐὰν ἀπεστέλλετο διὰ ταχ. ἐπιταγῆς.

Ἄρθρον 26.

Δύναται διὰ Δ. νὰ ἐπιτραπῇ ἡ μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ διημοιβὴ ἀντικειμένων τελωνισίμων ὑπὸ τύπον ἐπιστολῶν ἢ μικροδεμάτων (petits paquets) καὶ ὑπὸ ὅρους οὓς τὸ αὐτὸ Δ. θέλει ὁρίσει.

Δείγματα ἀφικνούμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ περιέχοντα ἀντικείμενα ἔχοντα ἀγοραίαν ἀξίαν δὲν γίνονται δεκτά, ἀλλὰ ἐπιστρέφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς καταγωγῆς των, πλὴν ἂν ὁ παραλήπτης δεχθῇ τὴν ἀχρηστοποίησίν των ὑπὸ τῆς Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας.

Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει προκειμένου καὶ περὶ ἐγγράφων ὑποθέσεων καὶ ἐντύπων περιεχόντων εἴδη ὑποκείμενα μὲν εἰς τὸ τελωνειακὸν δασμὸν ἀλλότρια ὅμως πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ταχ. ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 27.

Ἀποκλείονται τῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆς :

α) Τὰ ἀντικείμενα ἅτινα θὰ ἠδύναντο διαρκούσης τῆς μεταφορᾶς νὰ γίνωσι πρόξενα κινδύνου διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἢ νὰ προξενήσωσιν ὑλικὰς ζημίας.

Ὁ καταθέτων εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τοιαῦτα ἀντικείμενα τιμωρεῖται διὰ προστίμου 50—1000 δραχμῶν. Ἐπὶ πλέον εὐθύνεται ἀστικῶς καὶ ποινικῶς διὰ πᾶσαν βλάβην προξενουμένην ἐκ τῆς ταχυδρομίσεως τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων ἅτινα ἤθελον διαφύγει τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας.

β) Τὰ ἀντικείμενα ἅτινα περιέχουσιν ἐγγραφὰς ἢ παραστάσεις ἀσέμνους ἢ ὑβριστικὰς καὶ ἐκ τῶν ἐφημερίδων, περιοδικῶν, βιβλίων καὶ ἐντύπων ἐν γένει ὅσων τὸ περιεχόμενον θὰ ἠδύνατο κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως. Τῶν ἐντύπων τούτων τὰ μὲν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα ἐπιστρέφονται εἰς τὴν χώραν τῆς καταγωγῆς, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τοὺς ἀποστολεῖς, ἐφόσον εἶνε γνωστοί, ἄλλως περιπίπτουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀχρήστων.

γ) Τὸ ὄπιον, ἡ κοκαΐνη, ἡ μορφίνη καὶ τὰ λοιπὰ ναρκωτικά.

Ὁ καταθέτων εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τοιαῦτα εἴδη τιμωρεῖται διὰ προστίμου 25—1000 δραχμῶν.

Διὰ Διατάγματος δύνανται νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ διὰ τοῦ ταχυδρομείου μεταβίβασις καὶ ἄλλων εἰδῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Ἄρθρον 28.

Περὶ κατεπειγουσῶν ταχ. ἀποστολῶν.

Ἀντικείμενα ἀλληλογραφίας ἀποστελλόμενα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μετὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ, «κατεπείγον» ὑποβάλλονται εἰς πρόσθετον εἰδικὸν καὶ ὁμοιόμορφον τέλος πέντε δραχμῶν εἰσπραττόμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς καταγωγῆς καὶ ἐπιδίδονται δι' εἰδικοῦ κομιστοῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ παραλήπτου πρὸ πάσης διανομῆς τῶν συναφιχθέντων.

Ὁσάκις ἡ κατοικία τοῦ παραλήπτου εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς ἀκτῖνος τῆς ἀστικῆς διανομῆς τοῦ γραφείου τοῦ προορισμοῦ, ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἀντικειμένου ἐνεργεῖται διὰ τῶν συνήθων μέσων διανομῆς.

Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ ὁσάκις πρόκειται περὶ ἀνεπαρκῶς προπληρωμένου κατεπείγοντος ἀντικειμένου ἢ καὶ ἀπροπληρώτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ συστημένων ταχ. ἀποστολῶν.

Ἄρθρον 29.

Πάντα τ' ἀντικείμενα ἀλληλογραφίας δύνανται νὰ μεταβιβάζωνται ἐπὶ συστάσει ἀντὶ προσθέτου μονίμου τέλους δραχμῶν τριῶν, καταργουμένων τῶν περὶ ταχ. ἀνταποκρίσεων διατάξεων τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1925—3 Ἰανουαρίου 1926 «περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς ὑπηρεσίας T.T.T.» Ν. Διατάγματος, οὗπινος ἐπὶ πλέον ἡ πρώτη παράγραφος καταργεῖται ἐξ ὁλοκλήρου.

Ἡ προπληρωμὴ τῶν τελῶν τῶν ἐπὶ συστάσει ἀντικειμένων εἶναι ὑποχρεωτική. Ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ συστάσει ἀποστολῆς τοῦ μέρους «Ἀπάντησις» δελταρίου μετ' ἀπαντήσεως πληρωμένης ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν παραλήπτην τοῦ ἐν λόγῳ δελταρίου.

Ἄρθρον 30.

Ἡ Ταχ. Ὑπηρεσία δύναται νὰ ἐκδίδῃ βιβλία εἰδικοῦ τύπου,

ἐν οἷς ἐγγράφονται αἱ ἀποδείξεις καταθέσεως συστημένων ἀποστολῶν δεδηλωμένων ἀξιῶν καὶ δεμάτων καὶ ἐκδόσεως ἐπιταγῶν κατὰ σειρὰν καὶ ἰδιαιτέρως ἀριθμημέναι.

Τὰ βιβλία ταῦτα πωλοῦνται ὑπὸ τῆς Ταχ. Ὑπηρεσίας εἰς ἰδιώτας, καταστήματα, γραφεῖα καὶ Τραπέζας ἀντὶ εἴκοσι πέντε δραχμῶν καὶ ὑπὸ διατυπώσεις καθοριστησομένας διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον 31.

Ὁ ἀποστολεὺς συστημένου ἀντικειμένου δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως τῷ ἐπιστραφῇ ἀπόδειξις παραλαβῆς αὐτοῦ προπληρώνων εἰδικὸν τέλος ἓξ δραχμῶν τριῶν.

Τὸ ἐν λόγῳ τέλος διπλασιάζεται ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἀπόδειξις παραλαβῆς ζητηθῇ μεταγενεστέρως ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 32.

Ἡ ἀπώλεια συστημένων ἀποστολῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους, μὴ προερχομένη ἐξ ἀνωτέρας βίας, ὑποχρεοῖ τὸ Δημόσιον εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως τῷ ἀποστολεῖ διακοσίων πεντήκοντα δραχμῶν ἂν ἡ περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 49 αἴτησις κατατεθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀπολεσθέντος ἀντικειμένου.

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δικαιοῦταί τις εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ περιεχομένου ἐπιστολῆς ἐγκλειούσης χρήματα παρὰ τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ παρόντος νόμου. Τοὐναντίον ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἀπολεσθεῖσα ἐπιστολὴ ἐνέκλειε χρήματα, ἀπόλλυσι καὶ πᾶν δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ παρόντος ἄρθρου, πλὴν ἂν ἡ ἐπιστολὴ προέρχεται ἢ προορίζεται διὰ ταχ. γραφείου μὴ ἐνεργοῦν ὑπηρεσίαν ἐπιταγῶν ἢ δεδηλωμένων ἀξιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ταχ. ἀποστολαὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.

Ἄρθρον 33.

Αἱ ἐπὶ συστάσει ἀνταποκρίσεις δύνανται ν' ἀποστέλλωνται ἐν τῷ ἐσωτερικῷ βεβαρυμέναι δι' ἀντικαταβολῆς.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς κανονίζεται διὰ Δ. δυνάμενον καὶ νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν συνήθων ταχ. ἐπιταγῶν καθωρισμένον τοιοῦτον, εἰσπραττομένου δι' ἕκαστον ἀντικείμενον προσθέτου τέλους ἀντικαταβολῆς δραχμῶν τριῶν, καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως. Πλὴν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντικαταβολῆς εἰσπράττεται ἐπὶ πλέον παρὰ τοῦ παραλήπτου καὶ τὸ τέλος τῆς ἐπιταγῆς, δι' ἧς θὰ ἀποσταλῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς εἰς τὸν ἀποστολέα. Τοῦτο διὰ μὴ πλέον τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν συνήθων ταχ. ἐπιταγῶν ποσὸν ὁρίζεται διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον 34.

Ὁ ἀποστολεὺς συστημένου ἀντικειμένου βεβαρυμένου δι' ἀντικαταβολῆς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν μείωσιν ἢ τὴν ὁλοσχερῆ ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντικαταβολῆς.

Ἡ πρὸς τοῦτο αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς τὰς διατυπώσεις, εἰς ἃς καὶ αἱ αἰτήσεις ἐπιστροφῆς ἢ τροποποιήσεως τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἄρθρον 35.

Ἐὰν τὸ βεβαρυμένον δι' ἀντικαταβολῆς συστημένον ἀντικείμενον ἀλληλογραφίας ἐπιδοθῇ εἰς τὸν παραλήπτην χωρὶς νὰ εἰσπραχθῇ παρ' αὐτοῦ τὸ ποσὸν τῆς ἀντικαταβολῆς, ὁ ἀποστολεὺς δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ ἐν λόγῳ ποσόν, ἐφόσον ἡ μὴ εἰσπραξις δὲν ὀφείλεται εἰς σφάλμα ἢ ἀμέλειαν προελθοῦσαν ἐκ μέρους του.

Τοῦτ' αὐτὸ ἐνεργεῖται ἐὰν τὸ παρὰ τοῦ παραλήπτου εἰσπραχθὲν ποσὸν εἶναι μικρότερον τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντικαταβολῆς.

Διὰ τοῦ γεγονότος τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως συστημένης ἢ καὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ταχ. ἀποστολῆς ἡ ταχ. ὑπηρεσία ὑποκαθίσταται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως εἰς ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ προσώπου ὅπερ ἔλαβεν αὐτὴν δι' ἐνδεχομένην προσφυγὴν εἴτε ἐναντίον τοῦ παραλήπτου, εἴτε ἐναντίον οἱουδήποτε ἄλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ ἀεροπορικῶν ταχ. ἀποστολῶν.

Ἄρθρον 36.

Ἐπὶ τῇ μεταφορᾷ ἐν ὅλῳ ἢ καὶ ἐν μέρει ἀεροπορικῶς ἐντὸς τοῦ Κράτους ταχ. ἀνταποκρίσεων εἰσπράττεται πρόσθετον τέλος δραχμῶν 2 ἀνὰ 15 γραμμάρια ἢ κλάσμα 15 γραμμαρίων ἀσχέτως τῆς κατηγορίας εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ἀντικείμενον, πλὴν τῶν ταχ. δελταρίων δι' ἃ ὁρίζεται τοῦτο εἰς 2 δραχμὰς κατὰ τεμάχιον.

Ἡ πληρωμὴ τῶν προσθέτων τούτων τελῶν εἶναι ὑποχρεωτική.

Τὰ αὐτὰ τέλη δύνανται κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 53 τοῦ παντος νόμου ὁριζόμενον τρόπον νὰ αὐξομειῶνται δι' ὅλον τὸ Κράτος ἢ καὶ δι' ὡρισμένας ἀεροπορικὰς γραμμάς, ἐφόσον αὗται ἐξυπηρετοῦνται ὑπὸ ἰδιωτικῶν Ἑταιρειῶν.

Ἄρθρον 37.

Αἱ ἀεροπορικαὶ ταχ. ἀνταποκρίσεις αἱ διευθυνόμεναι πρὸς παραλήπτας μεταβάλλοντας τόπον διαμονῆς διαβιβάζονται εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν διὰ τῶν συνήθων μέσων διαβιβάσεως, πλὴν ἂν ὁ ἀποστολεὺς ἐδήλωσε ρητῶς τὴν περὶ ἀεροπορικῆς περαιτέρω διαβιβάσεως ἐπιθυμίαν του, συνάμα δὲ ἐπροπλήρωσε καὶ διὰ τὴν νέαν ἀεροπορικὴν μεταβίβασιν νέον πρόσθετον ἀεροπορικὸν τέλος.

Ἄρθρον 38.

Αἱ ἀεροπορικαὶ ταχ. ἀνταποκρίσεις διανέμονται ὑπὸ τοὺς καλλιτέρους δυνατοὺς ὅρους ταχύτητος.

Δύνανται οἱ ἀποστολεῖς ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ παρόντος νόμου νὰ αἰτήσωνται τὴν διὰ εἰδικοῦ κομιστοῦ ἅμα τῇ ἀφίξει διανομὴν τῶν αὐτῶν ἀνταποκρίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ ἐπισήμων ταχ. ἀποστολῶν καὶ ταχ. ἀτελείας.

Ἄρθρον 39.

Ἡ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀφορῶσα ἀλληλογραφία καὶ ἀποστελλομένη ὑπὸ τῶν δημοσίων ἀρχῶν διαβιβάζεται ἀτελῶς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ Κράτους ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθησομένων Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 40.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας ἢ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ παρόντος νόμου τοιαύτης ἢ ὑπὸ τὸν ἐξωτερικὸν τύπον τούτων ἀποστολὴ ἰδιωτικῶν ἐπιστολῶν, ἀξιῶν, ἢ ἄλλων ἀντικειμένων ἀλλοτρίων πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ παράβασις τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 41.

Τὰ ἔγγραφα καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐπ' οὐδεμιᾷς τῶν πλευρῶν αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι διαστάσεις ἀνωτέρας τῶν 45 ἑκατοστῶν, ἢ ἐὰν ἔχωσι σχῆμα κυλινδρικὸν 75 ἑκατοστῶν εἰς μῆκος καὶ 15 εἰς διάμετρον.

Τὸ δὲ ἀνώτατον βάρος αὐτῶν ὁρίζεται :

α') Εἰς 5 χιλιόγραμμα ὅταν ἡ μεταφορὰ αὐτῶν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ μέχρι τοῦ πρὸς ὃν ὅρου δι' ἐφίππων ταχυδρόμων, ἁμαξῶν, αὐτοκινήτων, ἀτμοπλοίων ἢ σιδηροδρόμων,

6') Εἰς 2 χιλιόγραμμα ὅταν ἡ μεταφορὰ αὐτῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκτελῆται διὰ πεζοῦ ταχυδρόμου ἢ διὰ πεζοῦ ἀγροτικοῦ διανομέως.

γ') Εἰς 500 γραμμάρια ὅταν ἡ μεταφορὰ αὐτῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ δι' ἀεροπλάνου. Ἡ τελευταία αὕτη περίπτωσις ἀφορᾷ μόνον τὰς διὰ Κρατικῶν ἀεροπλάνων μεταφορᾶς, τῶν δι' ἰδιωτικῶν τοιούτων μεταφορῶν ρυθμιζομένων διὰ τῶν ἑκάστοτε εἰδικῶν πρὸς τοῦτο νόμων καὶ συμβάσεων.

Ἄρθρον 42.

Τὰ ἀντικείμενα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας δύνανται νὰ σταλῶσι καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, ὑπὸ ὅρους οὓς Διάταγμα θέλει ὁρίσει.

Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας, παραβιάσεως, βλάβης ταχ)κοῦ ἀντικειμένου διαβιβαζομένου ἐπὶ ἀποδείξει καὶ ἐφόσον ἤθελε διαπιστωθῇ ὅτι ἡ βλάβη, παραβίασις, ὑπεξαίρεσις εἴτε ἀπώλεια τοῦ ἀντικειμένου τούτου προῆλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος ταχυδρομικοῦ ὑπαλλήλου, παραλιπόντος νὰ ἐκτελέσῃ τὰς κειμένας ὑπηρεσιακὰς διατυπώσεις ἐν τῇ διαχειρίσει τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὁ Διευθυντὴς Τ.Τ.Τ. τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς τὸν καταλογισμὸν τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀξίας τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐπὶ ἀποδείξει ἀντικειμένου τούτου ἀνεκκλήτως εἰς βάρος τοῦ ὑπευθύνου καὶ ὑπολόγου ὑπαλλήλου μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Τ. Τ. Τ.

Ἄρθρον 43.

Ἡ ἐπίσημος ἀλληλογραφία δύναται ν' ἀποστολῇ καὶ ὡς κατεπείγουσα, καθ' ἃ Διάταγμα θέλει καθορίσει.

Ἄρθρον 44.

Ἐξαιρέσει τῶν δι' εἰδικῶν νόμων ὁριζομένων περιπτώσεων ὁσάκις δημοσία τις ἀρχὴ ἔχει ν' ἀνακοινώσῃ τι πρὸς ἰδιώτην ὀφείλει νὰ ἐπιφυτίσῃ πρὸς τοῦτο δημοσίαν τινὰ ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἰδιώτου τούτου.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ γίνῃ ἀτελὴς χρῆσις ὑπὸ τῶν δημοσίων ἀρχῶν εἰδικῶν ἀποκομμάτων ἀποκοπομένων ἐξ ἐνσήμων αἰτήσεων τῶν πολιτῶν διὰ τὴν πρὸς τούτους ἀπάντησιν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ οἱανδήποτε μεταγενεστέραν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως πληροφορίαν, χορηγουμένην ὡσαύτως ἀτελῶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχῶν κατὰ τὰς περὶ ταχυδρομίσεως ἐπισήμων ἐγγράφων ἰσχυούσας ἑκάστοτε διατάξεις.

Ἄρθρον 45.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται πᾶσα μέχρι σήμερον διὰ διαφόρων νόμων ἀπονεμηθεῖσα πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἢ ὀργανώσεις δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ταχυδρομικὴ ἀτέλεια.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1925 Ν. Δ. ἡ ἐπὶ πιστώσει διενέργεια τῆς ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως.

1) Τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.
2) Τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων.
3) Τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης.
4) Τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων.
5) Τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.
6) Τῆς Τηλεγραφικῆς Ἑταιρείας Ἤστερν.
7) Τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν ὡς καὶ τῆς Ἑνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων.
8) Τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων.
9) Τῶν βιβλίων, ἐντύπων, λιθογραφημάτων τῶν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην, τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ πᾶσαν Δημοσίαν, Δημοτικὴν ἢ Κοινοτικὴν Βιβλιοθήκην ἀποστελλομένων.
10) Τῶν ἐγγράφων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Δημοσίων Ὑπαλλήλων τῶν πρὸς Δημοσίας Ἀρχὰς ἀπευθυνομένων.
11) Τῶν ἐγγράφων συμβολαιογράφων πρὸς δημοσίας ἀρχάς.
12) Τῆς ἀλληλογραφίας τῆς ἀπευθυνομένης πρὸς αἰχμαλώτους πολέμου καὶ τῆς τοιαύτης πρὸς τοὺς ἐν ἐπιστρατεύσει ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ὁπλίτας καὶ ταπάλιν.
13) Τῆς ἀλληλογραφίας τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπιτροπῆς Περιθάλψεως.
14) Τῆς ἀλληλογραφίας τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας τῆς ἀπευθυνομένης πρὸς δημοσίας, δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς Ἀρχάς, τοὺς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς ἢ Ἑνώσεις τούτων.
15) Τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας.
16) Τῶν Ταμείων Τηλεφ. Συγκοινωνιῶν καὶ τῶν Ταμείων Ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. καὶ ἀλληλοβοηθείας κατωτέρου προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ.
17) Τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης μόνον διὰ τὴν ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ ἀλληλογραφίαν των.
18) Τῶν Ταμείων Συντάξεων Νομικῶν καὶ ἰατρῶν καὶ τῶν ταμείων ἀλληλοβοηθείας ἀξιωματικῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.
19) Τῶν Μετοχικῶν Ταμείων τοῦ κατὰ Γῆν Στρατοῦ καὶ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

Ὡς ταχυδρομικὴ ἀνταπόκρισις νοεῖται ἡ διαμοιβὴ ἀλληλογραφίας πρὸς τὰς Δημοσίας, Δημοτικὰς καὶ Κοινοτικὰς Ἀρχὰς ἢ τὰς ἐξαρτωμένας ἐκ τοῦ ἀλληλογραφοῦντος ὀργανώσεις.

Καὶ' ἐξαίρεσιν ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργικὴ Ἑταιρεία δύναται ν' ἀποστέλλῃ ταχυδρ. δέματα καὶ πρὸς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς ἢ Ἑνώσεις τούτων περιέχοντα εἴδη ἐκ τῶν δωρεὰν πρὸς διανομὴν παραδιδομένων αὐτῇ παρὰ τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1925 Ν. Δ. ἐπιτρέπεται ἡ ἀτελὴς διαβίβασις ἐπιστολῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῶν Προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ τῶν Ὑπουργῶν, Ὑφυπουργῶν, βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, ὑπὸ ὅρους οὓς Διάταγμα στηριζόμενον ἐπὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενον θέλει ὁρίσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 46.

Ὁ ἀποστολεὺς ἀντικειμένου ἀλλ)φίας κατατεθέντος εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον ἢ εἰς τὰ γραμματοκιβώτια δύναται νὰ τὸ ἀποσύρῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτοῦ ἐφ'ὅσον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν παρεδόθη τῷ ἐπιγραφομένῳ.

Ἡ πρὸς τοῦτο αἴτησις διαβιβάζεται ταχυδρομικῶς ἢ τηλεφωνικῶς δαπάναις τοῦ ἀποστολέως, ὅστις ὀφείλει νὰ καταβάλῃ.

α') Διὰ πᾶσαν ταχυδρομικῶς πεμπομένην αἴτησιν τὸ τέλος ἁπλῆς συστημένης ἐπιστολῆς εἰσπραττόμενον διὰ κολλ γραμματοσήμων ἐπικολλωμένων ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης.

β') Διὰ πᾶσαν τηλεγραφικῶς διαβιβαζομένην αἴτησιν τὸ κατὰ τὸ σύνηθες τιμολόγιον τέλος τοῦ τηλεγραφήματος.

Ἄρθρον 47.

Ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τῆς κατοικίας τοῦ παραλήπτου τὰ ἀντικείμενα ἀλλ)φίας διαβιβάζονται εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ διεύθυνσιν πλὴν ἂν ὁ ἀποστολεὺς ἀπηγόρευσε διὰ σαρεῦς παραπλεύρως τῆς ἐπιγραφῆς σημειώσεως αὐτοῦ πᾶσαν περαιτέρω ἀποστολήν.

Ἡ ἐκ νέου αὕτη διαβίβασις εἰς οὐδὲν συμπληρωματικὸν ταχ. τέλος δίδει χώραν πλὴν τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἡ νέα διαβίβασις συνεπάγεται ὑπέρτερα τῶν προπληρωθέντων ταχ. τέλη ὅτε εἰσπράττεται ἡ ἁπλῆ διαφορὰ αὐτῶν.

Ἄρθρον 48.

Εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀχρήστων ταχ. ἀποστολῶν ὑπάγεται πᾶσα ἀποστολή, ἧς ὁ παραλήπτης δὲν δύναται νὰ ἀνευρεθῇ ἢ ἀπεβίωσεν ἢ ἣν οὗτος ἀρνεῖται νὰ παραλάβῃ.

Αἱ ἐν λόγῳ ταχ. ἀποστολαὶ μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῶν διὰ Δ.

καθορισθησομένων προθεσμιῶν ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς ἀποστολεῖς ἤ, ἐὰν καὶ οὗτοι δὲν καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀνευρεθῶσιν,ὑποβάλλονται μετὰ τὴν ἔκπνευσιν ὡρισμένων ὡσαύτως προθεσμιῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας (Διεύθυνσιν Τ. Τ. Τ.) ἔνθα παραμένουσιν ἐπὶ τρίμηνον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν δικαιούχων. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης καταστρέφονται διὰ πυρὸς ἐνώπιον τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων Τ. Τ. Τ. ἀπὸ βαθμοῦ Τμηματάρχου β' καὶ ἄνω καὶ ἑνὸς δικαστικοῦ ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον πρωτοδίκου. Ἐκ τούτων τὰ ἐπὶ συστάσει γράμματα ἀνοίγονται προηγουμένως ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ μεγίστης προσοχῆς, ὥστε νὰ μὴ λάθῃ αὕτη γνῶσιν τῆς περιεχομένης ἀλλ)φίας, πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν τυχὸν εὑρισκομένων ἐντὸς αὐτῶν χρημάτων ἢ ἄλλων ἀξιῶν, αἵτινες ἂν μὴ καταστῇ δυνατὴ ἡ εἰς τὸν ἀποστολέα ἀπόδοσις αὐτῶν κατατίθενται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας κατωτέρου προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ. καὶ παραγράφονται πρὸς ὄφελος αὐτοῦ μετὰ παρέλευσιν δωδετίας ἀπὸ τῆς καταθέσεως.

Ἄρθρον 49.

Ἡ αἴτησις πληροφοριῶν περὶ τῆς τύχης οἱουδήποτε διὰ τοῦ ταχυδρομείου μετασβιβασθέντος ἀντικειμένου ἀλληλογραφίας γράφεται ἐπὶ εἰδικοῦ ἐντύπου δωρεὰν χορηγουμένου ἐφ' οὗ ἐπικολλᾶται γραμματόσημον δραχμῶν πέντε.

Προκειμένου περὶ συστημένου ἀντικειμένου οὐδὲν τέλος εἰσπράττεται, ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς κατέβαλεν ἤδη τὸ τέλος ἀποδείξεως παραλαβῆς.

Αἱ ἄνω αἰτήσεις δὲν γίνονται δεκταὶ μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 50.

Ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία διὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ἀλληλογραφίας ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ χρησιμοποιεῖ εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα τῶν πόλεων καὶ χωρίων ἢ συνοικισμῶν ὡς καὶ ξενοδοχεῖα, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ὅρους ἀπαραιτήτως τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου, γραμματοκιβώτια.

Δύναται ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ ἐγκαθιστᾷ ἐντὸς τοῦ ἰσογείου ἰδιωτικῶν καταστημάτων, ξενοδοχείων καὶ οἰκιῶν γραμματοκιβώτια διὰ τὴν εἰς αὐτὰ συγκέντρωσιν τῆς πρὸς ἀποστολὴν ἀλληλογραφίας ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀξίας καὶ ἐξόδων συντηρήσεως τοῦ γραμματοκιβωτίου καὶ ἀντὶ ἐτησίας συνδρομῆς κανονιζομένης ἑκάστοτε διὰ Διαταγμάτων καὶ δυναμένης νὰ ποικίλλῃ κατὰ πόλεις ἢ καὶ συνοικίας ἀκόμη προκειμένου περὶ μεγαλοπόλεων.

Ἄρθρον 51.

1. Ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία δύναται νὰ ἱδρύσῃ ἐντὸς τῶν ταρυδρομικῶν καταστημάτων ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ διαθεσίμου χώρου ἰδιωτικὰς γραμματοθυρίδας (cases) παραδιδομένας ἐπὶ ἑξαμηνιαίῳ μισθώματι εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ.

Εἶναι δὲ αὗται δύο εἰδῶν:

α) Περίφρακτοι πανταχόθεν μετὰ κλειδός.

β) Ἀνοικταὶ ἔμπροσθεν ἐντὸς τοῦ γραφείου τοῦ ἀπὸ θυρίδος ἐνεργοῦντος διανομὴν ἐπιστολῶν ταχυδρομικοῦ ὑπαλλήλου.

2. Αἱ μετὰ κλειδὸς γραμματοθυρίδες φέρουσιν ἴδιον ἑκάστη ἀριθμόν, τὸ δ' ἑξαμηνιαῖον μίσθωμα αὐτῶν ὁρίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ εἰς δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι πέντε διὰ τὰς λοιπὰς πόλεις.

3. Αἱ ἀνοικταὶ γραμματοθυρίδες φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ μισθοῦντος ἑκάστην αὐτῶν, μισθούμεναι ἀντὶ δραχμῶν ἑκατὸν ἑξαμηνιαίως.

4. Διὰ Διαταγμάτων στηριζομένων ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύνανται ν' αὐξομειῶνται τὰ μισθώματα ταῦτα καὶ νὰ ποικίλλωσι κατὰ πόλεις. Ἡ πληρωμὴ τῶν αὐτῶν μισθωμάτων ἐνεργεῖται προκαταβολικῶς.

5. Τὸ μίσθωμα ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἢ 1 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ λήγει τὴν 30 Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους ἢ τὴν 31 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου.

Ἐὰν ἡ μίσθωσις ἤθελεν ἐγκριθῇ μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου ἢ μετὰ τὴν 1 Ὀκτωβρίου ὁ μισθωτὴς ἰδιωτικῆς γραμματοθυρίδος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἀναλόγου μισθώματος διὰ τὸν ὑπολειπόμενον μόνον χρόνον τοῦ ἑξαμήνου. Καθ' οἱανδήποτε ὅμως ἡμέραν τοῦ μηνὸς καὶ ἂν ἤθελεν ἐγκριθῇ ἡ μίσθωσις τὸ διὰ τὸν μῆνα ἐκεῖνον μίσθωμα καταβάλλεται ὁλόκληρον.

6. Ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία οὐδεμίαν ἀναλαμβάνει εὐθύνην διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐκ τῶν γραμματοθυρίδων ἀναζήτησιν ἀντικειμένων ἀλληλογραφίας.

7. Ἡ ἀπώλεια τῆς κλειδὸς γραμματοθυρίδος τινὸς βαρύνει τὸν μισθωτὴν ἡ δ' ἀναπλήρωσις αὐτῆς γίνεται ἐπιμελείᾳ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας καὶ δαπάναις τοῦ ἀπολέσαντος τὴν κλεῖδα ὑπαιτίου, ἐν περιπτώσει δὲ δυστροπίας διὰ τὴν καταβολὴν ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις συμφώνως ταῖς διατάξεσι περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Ἄρθρον 52.

Αἱ ἀποκλειστικῶς ἢ καὶ ἐν μέρει δι' ἐκτάκτου ὁδοῦ συνεπαγομένης τὴν πληρωμὴν ὑπερτέρου τοῦ συνήθους διεθνοῦς ταχυδρομικοῦ κομίστρου διαβαζόμεναι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ταχυδρομικαὶ ἀποστολαὶ ὑπόκεινται πλὴν τῶν εἰς τὰς ταχυδρομικὰς ἀποστολὰς τοῦ αὐτοῦ βάρους καὶ τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἐφαρμοζομένων ταχυδρομικῶν τελῶν εἰς καταβολὴν εἰδικοῦ προσθέτου ἐκτάκτου τέλους, καθοριζομένου ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας καὶ Οἰκονομικῶν καὶ στηριζομένου εἰς ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Τὰ εἰδικὰ πρόσθετα ταῦτα τέλη εἰσπράττονται διὰ κοινοῦ γραμματοσήμου.

Ἄρθρον 53.

Πάντα ἐν γένει τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις περιλαμβανομένης καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐπιστολῶν καὶ κυτίων μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας καὶ τὰ ταχυδρομικὰ δέματα ταχυδρομικὰ τέλη καὶ μονάδες βάρους δύνανται ἑκάστοτε ν' αὐξομειῶνται διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας καὶ Οἰκονομικῶν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 54.

Τὰ διὰ παραβάσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 13 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα πρόστιμα ἐπιβάλλονται ἀνεκκλήτως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

Αἱ παντὸς εἴδους ἀποζημιώσεις, αἱ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων καταβαλλόμεναι εἰς ἰδιώτας ἢ ξένα Κράτη δι' ἀπώλειαν συστημένων ἀποστολῶν ἢ δι' ἐπίδοσιν ταχ. ἀποστολῆς βεβαρυμένης δι' ἀντικαταβολῆς ἄνευ εἰσπράξεως τοῦ ποσοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ παρόντος ἄρθρου,δύνανται,ἀνεξαρτήτως τῆς πειθαρχικῆς ἢ τῆς ποινικῆς διώξεως δι' ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Τ.Τ.Τ. νὰ καταλογισθῶσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς βάρος τῶν ὁπωσδήποτε ὑπευθύνων ἢ ὑπαιτίων τῆς ἀπωλείας, παραβιάσεως ἢ βλάβης, εἰς τοὺς ὁποίους πάντως καταλογίζανται καὶ τὰ τελωνειακὰ τέλη καὶ πᾶν σχετικὸν ἕτερον τέλος.

Τὰ ὡς ἄνω καταλογιζόμενα ποσὰ δύνανται νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ συμφώνως ταῖς περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου κειμέναις διατάξεσι.

Ἄρθρον 55.

Πλὴν τῶν ῥητῶς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαλαμβανομένων περιπτώσεων ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία οὐδεμίαν ἀναλαμβάνει εὐθύνην ἐπὶ ἐνδεχομένῃ ἀπωλείᾳ, παραβιάσει, βλάβῃ ἢ βραδύτητι μεταφορᾶς τῶν ἐμπεπιστευμένων αὐτῇ ἀντικειμένων ἀλληλογραφίας.

Παύει ὡσαύτως ἡ ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος νόμου εὐθύνη τῆς ταχ. ὑπηρεσίας διὰ τὰ πρὸς πρόσωπα ὑπηρετοῦντα εἰς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς σχηματισμοὺς ἀπευθυνόμενα ταχ. ἀντικείμενα ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς κανονικῆς παραδόσεως αὐτῶν εἰς τοὺς πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένους ἀγγελιαφόρους καὶ ἐν γένει ἀντιπροσώπους τῶν ἐν λόγῳ σχηματισμῶν.

Ἄρθρον 58.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων Τ.Τ.Τ. ὑπηρεσίας» ὁριζομένη ἀπαρίθμησις τῆς ἀλληλογραφίας τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν καὶ ὑπηρεσιῶν ὡς καὶ τῶν ἀπολαυόντων ἀτελείας νομικῶν προσώπων δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου δύναται νὰ ἐνεργῆται κατὰ περιόδους καθοριζομένας ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Τ.Τ.Τ.

Ἄρθρον 59.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΓΦΚΘ' «περὶ κυρώσεως τοῦ νόμου περὶ ἐπανειλημμένης χρήσεως γραμματοσήμου καὶ τηλεγραφοσήμου» καταργεῖται τῶν ἐν λόγῳ παραβάσεων κολαζομένων κατὰ τὰς λοιπὰς περὶ παραβάσεων τῆς Τ. Τ. Τ. ὑπηρεσίας διατάξεις.

Ἄρθρον 60.

Οἱ νόμοι ΒΨΞΘ' καὶ ΓΥ'Ζ' καὶ πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Αἱ λεπτομέρειαι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ αὐτοῦ νόμου κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος.

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3494 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 10 Μαρτίου 1926 «περὶ συστάσεως Ταμείου ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Τ. Τ. Τ. ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας».

Ἄρθρον 1.

Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3494 καταργοῦνται ἀντικαθιστάμεναι ὡς ἕπεται:

1. Κράτησις μηνιαία ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3494 μετόχων τοῦ Ταμείου.

Ἡ κράτησις αὕτη ὁρίζεται εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς 3 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μόνον μισθοῦ τῶν μετόχων τῶν λαμβανόντων μισθὸν μέχρι τοῦ γραμματέως α'. τάξεως, 4 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν μετόχων τῶν λαμβανόντων μισθὸν εἰσηγητοῦ καὶ ἄνω, ὡς αὕτη ἀναγράφεται εἰς τὸν προσηρτημένον τῷ παρόντι νόμῳ πίνακα κρατήσεων (Πίναξ Α').

Ἡ τοιαύτη κράτησις ὑπολογίζεται εἰς χαρτίνας δραχμάς, ὁριζομένου ἑκάστοτε τοῦ συνελεστοῦ διὰ Διατάγματος μετ' ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, τῶν τυχὸν προκυπτόντων κλασμάτων δραχμῆς αὐξανομένων πρὸς ἀπάρτισιν ἀκεραίου εἰς δραχμὰς ποσοῦ.

Ὁ συντελεστὴς ὁρίζεται ἤδη εἰς 12.

Ὁ ἀνωτέρω συντελεστὴς δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τὸν ὁριζόμενον διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοιοῦτον.

Δι' ὑπαλλήλους λαμβάνοντας μισθὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τῆς θέσεως ἣν κατέχουσιν ἡ κράτησις ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των.

Ἡ 5η παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἕπεται:

1 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ προμηθευομένου ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Τ. Τ. Τ. ὑλικοῦ ἐφ' ὅσον αὕτη ὑπερβαίνει τὰς 100 δραχμάς. 1 ο/ο ἐπὶ τῶν μισθωμάτων τῶν πληρωνομένων εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας ἐπὶ συμβάσει ταχ. μεταφορὰς καὶ 1 ο/ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μηνιαίως ἐνοικίων τῶν καταστημάτων Τ. Τ. Τ. Ὑπηρεσίας.

Μετὰ τὴν 6ην παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται:

Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Κράτους ὁριζομένη διὰ Διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν, μειουμένη κατὰ τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένων πόρων πλὴν τῶν εἰσπραττομένων ποσῶν, ἐκ τῶν εἰς βάρος τοῦ μισθοῦ τῶν μετόχων ἐνεργουμένων κρατήσεων.

Τὸ 1)3 τῆς ὁρισθησομένης κρατικῆς εἰσφορᾶς ἀποδίδεται κατ' ἔτος πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθορισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἐν τέλει δὲ τοῦ ἰδίου ἄρθρου προστίθεται: Ὁ ὡς ἀνωτέρω καταλογισμὸς τόκου ὑπερημερίας ἐνεργεῖται καὶ κατὰ παντὸς ἑτέρου ὀφειλέτου τοῦ Ταμείου.

Καθυστερούμενα ἔσοδα τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων Τ. Τ. Τ. εἰσπράττονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων».

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου καταργεῖται ἀντικαθιστάμενον ὡς ἕπεται:

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμενον χρηματικὸν βοήθημα εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος νόμου δικαιουμένους τοιοῦτου ὁρίζεται εἰς τὸν ἐν τῷ προσηρτημένῳ τῷ παρόντι Ν. πίνακα βοηθημάτων (Πίναξ Β'.) καὶ ἔναντι ἑκάστου βαθμοῦ ἀναγραφόμενον βασικὸν ποσὸν πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἰσχύοντα ἑκάστοτε συντελεστήν, ὁριζόμενον διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ μετ' ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Δ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ συντελεστοῦ τῶν κρατήσεων τοῦ ἔτους, ὁρίζεται δὲ ἤδη εἰς 12.

Δι' ὑπαλλήλους λαμβάνοντας μισθὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τῆς θέσεως ἣν οὗτοι κατέχουσι τὸ βοήθημα ἀντιστοιχεῖ ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ ὁ καταβαλλόμενος αὐτοῖς μισθός.

Τὸ εἰς ἕκαστον κατὰ τὸν πίνακα ἀντιστοιχοῦν βοήθημα παρέχεται μετὰ συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ἢ μισθῷ πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ἄλλως παρέχεται τὸ βοήθημα τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ ἢ μισθοῦ.

Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος ὡς συντελεστὴς λαμβάνεται ὁ ἰσχύων τοιοῦτος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Θεωρεῖται ὡς ἡμέρα μὲν εἰσόδου τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ. ὡς ἡμέρα δὲ ἐξόδου ἡ ἡμέρα τῆς χρονολογίας ἣν φέρει τὸ ἔγγραφον ἀπολύσεως, παραιτήσεως κλπ. Ἐν περιπτώσει ὀφειλῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων Τ. Τ. Τ. κρατοῦνται ἐκ τῶν χορηγουμένων βοηθημάτων τὰ ὀφειλόμενα.

Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω καταβαλλομένου βοηθήματος εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς Ὑπηρεσίας Τ. Τ. Τ. ὑπαλλήλους τοὺς τυχὸν μὴ ὑποστάντας κατὰ τὸ διάστημα τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας των κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἐπὶ δεκαετίαν ἢ τοὺς ἐκ τοῦ θανάτου τῶν μετόχων δικαιουμένους βοηθήματος ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ καταβαλλομένου βοηθήματος τὸ ποσὸν τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ἐν ὅλῳ κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Ταμείου, ὅπερ ποσὸν καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ τοῦ θανάτου τοῦ μετόχου μηνός.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ Ν. καταργεῖται ἀντικαθιστάμενον ὡς ἕπεται·

Εἰς ἀπόληψιν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον χρημ. βοηθήματος δικαιοῦνται: 1) Οἱ ἐκ τῶν μετόχων ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας οἱ δικαιούμενοι συντάξεως κατὰ τοὺς κειμένους «περὶ συντάξεως Πολ. Ὑπαλλήλων» νόμους, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ πρὸς λῆψιν τοῦ βοηθήματος δικαίωμα λογίζεται γεγενημένον ἅμα τῇ ἐξόδῳ των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. 2) Τὰ δικαιούμενα συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, πρόσωπα τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποθνησκόντων μετόχων τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς. 3) Χήρα ἄνευ τέκνων σύζυγος μετόχου ὑπηρετοῦσα ἐν Δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ λαμβάνει τὸ ἀναλογοῦν τῷ ἀποβιώσαντι συζύγῳ βοήθημα, καίτοι μὴ δικαιουμένη ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός της συντάξεως, ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἡ κατανομὴ τοῦ βοηθήματος μεταξὺ τῶν δικαιουμένων προσώπων ἐνεργεῖται κατ' ἀναλογίαν τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἑκάστου τούτων. 4) Ἐξαιρετικῶς χορηγεῖται τὸ ὡς ἀνωτέρω βοήθημα: Α'.) Εἰς τοὺς δυνάμει τῆς ἀπὸ 1)1)26 Συντακτικῆς ἀποφάσεως καὶ μέχρι 31)5)26 ἐξελθόντας τῆς Ὑπηρεσίας Τ. Τ. Τ. ὑπαλλήλους καὶ τὴν χήραν παντὸς ὑπαλλήλου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποθανόντος ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Μαΐου 1926, ἠλαττωμένον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις κατὰ 70 ο/ο καὶ ἄνευ ἐκπτώσεως τῶν κρατήσεων μιᾶς δεκαετίας, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ πορέντος Ν. καὶ ἐφ' ἴσον ἔχουσι συμπεπληρωμένην δεκαπενταετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν, καταβαλλόμενον ἐφ' ἅπαξ. Β') Εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀποκτῶντας δικαίωμα ἀπὸ 1)6)26 μέχρι τέλους ἰδίου ἔτους καὶ δικαιουμένους συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἠλαττωμένον κατὰ 60 ο/ο καὶ ἄνευ ἐκπτώσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κρατήσεων μιᾶς δεκαετίας εἰς δύο ἰσοπόσους ἐτησίας δόσεις, τούτων δὲ ἀποβιωσάντων εἰς τοὺς ἐκ τοῦ θανάτου των κτῶντας δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Γ'.) Εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀποκτῶντας δικαίωμα ἀπὸ 1)1)27—31)12)28 ἠλαττωμένον κατὰ 30 ο/ο καὶ ἄνευ ἐκπτώσεως τοῦ ὑπολειπομένου ποσοῦ πρὸς συμπλήρωσιν δεκαετοῦς κρατήσεως. Δ'.) Ἐν περιπτώσει θανάτου μετόχου ὀφειλέτου πρὸς τὸ Ταχ. Ταμιευτήριον τοῦτο δικαιοῦται εἰς ἀπόληψιν τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος τῷ θανόντι μετόχῳ βοηθήματος καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς μὴ ὑπάρξεως προσώπων δικαιουμένων βοηθήματος περὶ ὧν ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ αὐτοῦ Ν. καταργεῖται ἀντικαθιστάμενον ὡς ἕπεται:

1. Αἱ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. ὑπαλλήλων ἐνεργηθεῖσαι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κρατήσεις ἐπιστρέφονται ἀτόκως εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς Τ. Τ. Τ. Ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους καὶ μὴ δικαιουμένους βοηθήματος μετὰ συμπλήρωσιν πενταετίας ὡς μετόχων τοῦ Ταμείου.

2. Ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου ὑπαλλήλου ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἅτινα θὰ ἐδικαιοῦντο συντάξεως ἐὰν ὁ ἀποθανὼν ἐκέκτητο τὸν πρὸς τοῦτο χρόνον ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ ἀποβιώσας διετέλεσε μέτοχος τοῦ Ταμείου. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις καὶ εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ παθήσεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ κατανομὴ καὶ καταβολὴ τῶν ἐπιστρεφομένων κρατήσεων ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. τῆς 28)4)23.

Ἄρθρον 5.

Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίστανται τροποποιούμενον ὡς ἕπεται:

Οἱ πρὸ τῆς 16 Μαρτίου 1926, χρόνου συστάσεως τοῦ Ταμείου, ἀπολυθέντες ἢ ὁπωσδήποτε ἀποχωρήσαντες τῆς ὑπηρεσίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5ῳ τοῦ νόμου 3494 κατηγοριῶν προσωπικοῦ, ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὑποχρεοῦνται, ἵνα τύχωσι βοηθήματος, νὰ συμπληρώσωσι δεκαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ των, πλὴν τῶν ἐπαναδιορισθέντων καὶ διατελούντων ἤδη ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἐφ' ὅσον οὗτοι θὰ ἀποχωρήσωσι τῆς ὑπηρεσίας πρὸ τῆς λήξεως δεκαετίας, καταλαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας.

Ἄρθρον 6.

Αἱ γενόμεναι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου πληρωμαὶ βοηθημάτων λογίζονται ὡς ἔγκυροι μὴ δυνάμεναι ὁπωσδήποτε νὰ προσβληθῶσιν.

Ἄρθρον 7.

Ἡ πέμπτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3494 καταργεῖται ἀντικαθιστωμένη ὡς ἕπεται:

«Ἐκ δύο ὑπαλλήλων Τ. Τ. Τ. ὑποδεικνυομένων ὡς καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν των κατὰ διετίαν ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Τ. Τ. Τ. Ὑπαλλήλων».

Ἄρθρον 8.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

ΠΙΝΑΞ Α'.

Κρατήσεων εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς

ΒΑΘΜΟΣ	Βασικὸς μισθὸς εἰς Μετάλ. Δραχ. Νόμος 3494	Κράτησις εἰς Μεταλλικὰς Δρ.	Ἀντιστοιχοῦσα Κράτ. εἰς Μεταλ. Δραχ. ἑκάστῳ Βαθμῷ Δραχ.	Λ.	Εἰς τὸν Συντελεστὴν.	Ἀντιστοιχοῦσα Κράτ. εἰς χαρτίνας δραχμάς. Δραχ.	Λ.
Γεν. Διευθυντὴς	525	4 %	21	—	12	252	—
Ὑπουργ. Δ)τὴς α' τάξεως..	500	»	20	—	12	240	—
Ὑπουργ. Δ)τὴς β' τάξεως..	450	»	18	—	12	216	—
Τμγμ)άρχης α' τάξεως. ...	400	»	16	—	12	192	—
Τμγμ)άρχης β' τάξεως....	320	»	12	80	12	154	—
Εἰσηγητὴς....	280	»	11	20	12	135	—
Γραμματεὺς α' τάξεως.....	240	3 %	7	20	12	87	—
Γραμματεὺς β' τάξεως.....	190	»	5	70	12	69	—
Ἀκόλουθος...	140	»	4	20	12	51	—
Γραφεὺς α' τάξ.	120	»	3	60	12	44	—
Γραφεὺς β' τάξ.	90	»	2	70	12	33	—
Μαθητευόμενος	70	»	2	10	12	26	—
Ἀρχικλητῆρ..	110	»	3	30	12	40	—
Κλητὴρ α' τάξ.	80	»	2	40	12	29	—
» β'. »	70	»	2	10	12	26	—
» γ'. »	60	»	1	80	12	22	—
» δ'. »	50	»	1	50	12	18	—

ΠΙΝΑΞ Β'.

τῶν Βοηθημάτων

ΒΑΘΜΟΣ	Ἀντιστοιχοῦν βοήθημα Ποσὸν Δραχμαὶ	Λ.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Διευθυντὴς Τ.Τ.Τ.....	11.000	—	Τὰ βοηθήματα ταῦτα χορηγοῦνται εἰς τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν τῶν ἔναντι βαθμῶν.
Ὑπουργ. Δ)ντὴς Α΄ τάξεως	10.000	—	
» » Β΄ »	9.000	—	
Τμηματάρχης Α΄ »	8.000	—	
» Β΄ »	7.000	—	
Εἰσηγητὴς.....	6.500	—	
Γραμματεὺς Α΄ »	5.500	—	
» Β΄ »	4.500	—	
Ἀκόλουθος Ὑπουργείου..	3.500	—	
Γραφεὺς »	2.500	—	

Ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἡ β΄ συζήτησ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Ἐπὶ τῆς μόνης συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ καταργήσεως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων τῆς 6ης Συντακτικῆς ἀποφάσεως τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926», ὁ κ. **Α. Μάρκου** φρονεῖ ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου πλήσσονται κεκτημένα δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων, διὰ τὰ ὁποῖα οὗτοι προσέφυγον εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Νομίζει ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ὡς ἔχει ἡ κατάστασις, νὰ ρυθμισθῇ δὲ τὸ ζήτημα διὰ τὸ μέλλον.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς μόνην συζήτησιν, ἔχον οὕτω:

Περὶ καταργήσεως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων τῆς ἔκτης συντακτικῆς ἀποφάσεως τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926.

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἡ ἔκτη συντακτικὴ ἀπόφασις τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ ὑποχρεωτικῆς διετοῦς ὑπηρεσίας εἰ Μακεδονίᾳ, Θράκῃ καὶ Ἠπείρῳ τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπολογισμοῦ προσηυξημένου τοῦ χρόνου τούτου ὡς συνταξίμου» καταργεῖται, πλὴν τοῦ ἄρθρου 4 ταύτης παραμένοντος ἐν ἰσχύϊ, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς εἰκοστῆς συντακτικῆς ἀποφάσεως τῆς 25 Μαΐου 1926.

2. Ἐπαναφέρονται εἰς ἰσχὺν αἱ διὰ τοῦ καταργουμένου ἄρθρου 10 τῆς ἀνωτέρω συντακτικῆς ἀποφάσεως, ὡς τοῦτο ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4, § 6, τῆς εἰκοστῆς ὁμοίας ἀποφάσεως τῆς 25 Μαΐου 1926, καταργηθεῖσαι διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας ἐν ταῖς νέαις χώραις εἰδικῶν νόμων, ἐφ' ὅσον δὲν κατηργήθησαν ἢ ἐτροποποιήθησαν διὰ νόμων νεωτέρων τῆς καταργουμένης συντακτικῆς ἀποφάσεως.

3. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται ὡσαύτως, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Α. Μάρκου** δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κύρους τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένων, ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν», ἔχον οὕτω:

Περὶ κύρους Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένων ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν.

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐν γένει, αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ ἀντικειμένων ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Γενικῶν Διοικητῶν, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ καθορίσαντος τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην νόμου 4393, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν ἔγκυροι θεωρούμεναι ὡς ἁρμοδίως ἐκδοθεῖσαι.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β΄ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἀντικατασταθείσης τῆς λέξεως «ρυθμίσεως» τοῦ τίτλου τοῦ νομοσχεδίου διὰ τῆς λέξεως «μισθώσεως», ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, τὸ νομοσχέδιον:

Περὶ ἐγκρίσεως δαπανῶν ἀποπερατώσεως, ἐπισκευῆς καὶ ἐπιπλώσεως δικαστικῶν τινων μεγάρων καὶ περὶ μισθώσεως οἰκημάτων καὶ περὶ τοῦ τρόπου συντηρήσεως δικαστικοῦ μεγάρου Πατρῶν.

Ἄρθρον 1.

1. Ἐγκρίνονται αἱ κάτωθι δαπάναι, ἐγγραφησόμεναι ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

α) Δραχ. 2.720.000 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Πατρῶν καὶ δραχ. 700.000 διὰ τὴν ἐπίπλωσιν αὐτοῦ. Διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν τὸ μὲν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ποσὸν δύναται νὰ αὐξηθῇ κατὰ 1.400.000 δραχμῶν, τὸ δὲ τῆς ἐπιπλώσεως τοιοῦτον δύναται ν' αὐξηθῇ κατὰ 300.000 δραχμῶν.

β΄) Δραχ. 800.000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ προσθήκην ὀρόφου εἰς αὐτό.

γ΄) Δραχ. 300.000 διὰ τὴν ἐγκατάστασιν κεντρικῆς θερμάνσεως εἰς τὸ δικαστικὸν μέγαρον Θεσσαλονίκης.

δ΄) Δραχ. 300.000 διὰ τὴν ἐγκατάστασιν κεντρικῆς θερμάνσεως εἰς τὸ δικαστικὸν μέγαρον Τριπόλεως.

ε΄) Δραχ. 180.000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν διαμερισμάτων τοῦ Στρατῶνος Ἡρακλείου ἐν οἷς εἰσὶν ἐγκατεστημέναι αἱ δικαστικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ

στ΄) Δραχ. 200.000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐν Ἰωαννίνοις δικαστικῶν γραφείων, ἀποτεφρωθέντων ἐκ πυρκαϊᾶς.

2. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ στοιχεῖα β΄, δ΄ καὶ στ΄ ἔργων ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων διατάξεων τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ παντὸς ἄλλου νόμου.

3. Ἡ ἐπίπλωσις τοῦ δικ. μεγάρου Πατρῶν, ἐξαιρουμένη τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4010, ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος συνιστωμένης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 2.

Ἐγκρίνεται ἡ συνομολόγησις μισθώσεως οἰκημάτων ἐν Ἰωαννίνοις κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ νόμου ΓΤΟΔ΄ τοῦ ἔτους 1909, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ μεταγενεστέρων νόμων, καὶ τοῦ Διατάγματος τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1909 πρὸς στέγασιν τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

Ἄρθρον 3.

Εἰς ἐξαιρετικὰς καὶ ἐκτάκτους περιπτώσεις ἐν τῷ μέλλοντι καθ' ἃς ἡ λειτουργία τῶν δικαστικῶν γραφείων εἶνε τελείως ἀδύνατος ἐκ τῆς ἐλλείψεως οἰκήματος, ἐξ οἱουδήποτε λόγου

ἐπελθούσης τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἐπιτρέπεται τῇ προτάσει τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἡ συνομολόγησις μισθώσεως προσωρινῆς μέχρις ἑνὸς ἔτους ἄνευ δημοπρασίας καὶ ἡ προμήθεια ἀποσκευῆς, ἐν περιπτώσει ὁλοσχεροῦς ἀπωλείας τῆς ὑπαρχούσης, ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων διατυπώσεων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ διαχείρισις καὶ ἡ διάθεσις τῶν εἰσοδημάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν εἰς τὸ ἰσόγειον τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Πατρῶν δωματίων ἐνεργεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τοὺς Προέδρους καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν, τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πατρῶν, τὸν Νομομηχανικὸν καὶ τὸν Οἰκονομ. Ἔφορον Πατρῶν. Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς πάσας αὐτῆς τὰς σχέσεις. Χρέη γραμματέως ἐκτελεῖ εἷς τῶν γραμματέων ἢ ὑπογραμματέων τῶν ἐν Πάτραις πολυμελῶν δικαστηρίων, ἀνατιθέμενα αὐτῷ δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ ἀποζημιώσει ὁριζομένῃ ὑπ' αὐτῆς οὐχὶ ἀνωτέρᾳ τῶν δραχμῶν 300.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς κωλυόμενα καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ἀναπληρωτῶν των, ἐν δὲ τῇ προεδρίᾳ ὁ Πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν τῶν μελῶν αὐτῆς.

Εἰς τὴν αὐτὴν Ἐπιτροπὴν καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος ἀνατίθεται καὶ ἡ προμήθεια τῶν ἐπίπλων δι' ἃ χορηγεῖται ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. α΄ τοῦ παρόντος πίστωσις.

Ἄρθρον 5.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἁρμοδιότητα ν' ἀποφασίζῃ καὶ ἐκτελῇ πᾶσαν ἐργασίαν καὶ δαπάνην ἀναγκαίαν διὰ τὴν συντήρησιν, ἐπισκευὴν καὶ μεταρρύθμισιν τοῦ κτιρίου ἐν γένει, διὰ τὴν θέρμανσιν, ὕδρευσιν, φωτισμὸν καὶ καθαριότητα αὐτοῦ, διὰ τὴν προμήθειαν τῶν πρὸς λειτουργίαν τῶν γραφείων ἀναγκαίων, ἤτοι ἐπίπλων, βιβλίων, σκευῶν γραφικῆς ὕλης κλπ. Ἡ ἐμμίσθωσις τῶν ἀπομενόντων διαθεσίμων γραφείων ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἡ δὲ ἐκτέλεσις οἱασδήποτε ἐργασίας ἢ προμηθείας παντὸς εἴδους ἀνατίθεται εἰς ἐργολάβον κατόπιν προχείρου διαγωνισμοῦ ἢ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης δὲν ὑπερβαίνει τὰς 50.000 δραχμάς. Διὰ τὴν ὑπέρβασιν τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τῆς διοικήσεως.

Τὰ ἀπομένοντα διαθέσιμα δωμάτια ἐκμισθοῦνται ἀποκλειστικῶς διὰ δικηγορικὰ γραφεῖα, συμβολαιογραφεῖα, ἢ ὑποθηκοφυλακεῖα καὶ γραφεῖα φύλακος μεταγραφῶν, πλὴν τριῶν, ἅτινα δύνανται νὰ μισθωθῶσιν ὡς καφενεῖα καὶ χαρτοπωλεῖα.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν ἢ τῶν γενομένων προμηθειῶν ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἀποδείξεων τῶν δικαιούχων συνταχθεισῶν κατὰ τὸν νόμον περὶ χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 6.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς χρήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῆς, ὅστις δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς χρήσεως, ἤτοι μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ὑποβάλλει τὸν ἀπολογισμὸν αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὅπερ μεριμνᾷ περὶ δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 7.

Τὸ μειὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπομένον ποσὸν καταθέτεται παρ' αὐτῆς καὶ ἐπ' ὀνόματί της εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 8.

Οἱ λογαριασμοὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰς ὃ ὑποβάλλονται πάντα τὰ δικαιολογητικά, διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Διὰ Διατάγματος κανονισθήσονται ἐπίσης αἱ λεπτομέρειαι τῶν ἄρθρων 4 καὶ ἐφεξῆς τοῦ παρόντος, ὡς καὶ ἡ τυχὸν ἐπέκτασις αὐτῶν καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀνεγερθέντων ἤδη δικαστικῶν μεγάρων.

Ἐπὶ τοῦ εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ παραχωρήσεως γηπέδου εἰς τὴν Πανελλήνιον Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν» ὁ κ. ***Μ. Ἀγγυρόπουλος*** τονίζει ὅτι τέσσαρες ὀργανισμοὶ πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσουν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τὸ Σκοπευτήριον. Ἡ Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία, ὁ στρατός, ὁ στόλος καὶ ὁ κυνηγετικὸς Σύλλογος. Κατὰ συνέπειαν ἀνάλογοι θὰ εἶναι ὄχι μόνον αἱ ἐνοχλήσεις τῶν περιοίκων ἀλλὰ καὶ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας αὐτῶν ἐφόσον ὁλόγυρά του εὑρίσκονται οἱ πυκνοκατῳκοιμένοι συνοικισμοὶ προσφύγων. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἀντίκρουσιν κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου προτείνω, λέγει, τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ὁρισθῇ προεχόντως ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν πρὸς ἐκτίμησιν ἐπὶ τόπου τοῦ λόγου τούτου, ὅστις ἀποτελεῖ καὶ ζήτημα δημοσίας τάξεως.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ἀναβολὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Σ. Χούρσογλου*** λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου τὸ Κράτος παραχωρεῖ 710 ἐν ὅλῳ στρέμματα εἰς τὴν Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν εἶναι ἀντισυνταγματικόν. Διότι μέρος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἔχει ἤδη ἀπὸ καιροῦ ἀπαλλοτριωθῇ ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως προσφύγων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

Συνεπείᾳ τούτου ἡ κυριότης τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῶν γηπέδων τούτων δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀλλ' εἶναι περιωρισμένη, ἐφόσον μέρος αὐτῶν διετέθη ἤδη πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποκλείει τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν δι' οἱονδήποτε ἄλλον σκοπόν.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι γίνεται κάποια σύγχυσις διότι δὲν πρόκειται περὶ χώρου ὁ ὁποῖος ἔχει διατεθῇ διὰ τοὺς πρόσφυγας.

Ὁ κ. ***Σ. Χούρσογλου*** λέγει ὅτι εἰς τὰ 710 στρέμματα τὰ ὁποῖα παραχωροῦνται εἰς τὴν Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν περιλαμβάνονται καὶ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς πρόσφυγας. Πλὴν αὐτῶν περιλαμβάνονται καὶ ἄλλα διαφιλονεικούμενα τῶν ὁποίων οἱ ἰδιοκτῆται κατέφυγον εἰς τὰ δικαστήρια καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν καὶ ἀποφάσεις εὐνοϊκαὶ ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν. Τὰ παραχωρούμενα εἰς τὴν Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν οἰκόπεδα εἶναι ἀξίας ἑνὸς ἑκατομμυρίου λιρῶν. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἐὰν καὶ οἱ περίοικοι ἔχουν δικαιώματα ἐπὶ τῆς ζωῆς, ἐὰν καὶ αὐτοὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀναπνέουν καὶ νὰ ἀπολαμβάνουν τὸν ἥλιον καὶ νὰ ἔχουν κάποιον ὁρίζοντα ἀνοικτὸν ἢ ἂν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ νὰ ἀκούουν διαρκῶς νὰ πλήττῃ τὰ ὠτά των ἡ τυμπανοκρουσία τοῦ κινδύνου. Τοῦτο θὰ εἶναι ἀπάνθρωπον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ ἰδιαιτέρως νὰ τονίσω εἶναι ὅτι ἐὰν ψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον, θὰ ἀναγκασθῆτε νὰ προβῆτε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος εἰς νέας ἀπαλλοτριώσεις καὶ νὰ πληρώσητε σοβαρὰς ἀποζημιώσεις.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς.*** Λέγει ὅτι πρόκειται περὶ οἰκοπεδοφάγων, οἱ ὁποῖοι ἐπιζητοῦν νὰ ἁρπάσουν τὸ γήπεδον.

Σ. Χούρσογλου. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν σχέσεις μὲ οἰκοπεδοφάγους.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἀναγινώσκει ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῷ

ὁποίῳ ἀναφέρεται ὅτι ἰδιώτης τις ζητεῖ νὰ καταπατήσῃ τὸ γήπεδον.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** ἀναφέρει ὅτι ἰδιώτης τις, Ἀναγνωστόπουλος ὀνόματι, ἀπὸ καιροῦ προσπαθεῖ νὰ καταπατήσῃ τὸ γήπεδον καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τοῦ σκοποῦ του προσοικειώθῃ καὶ τοὺς ἐφέδρους. Τὸ κτῆμα ὅμως ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἔχει παραχωρηθῇ εἰς τὴν Σκοπευτικὴν Ἑταιρείαν, οὐδεμίαν δὲ ἔχει ἀνάγκην ἀπολλοτριώσεως ἐφόσον ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὸ παραχωρεῖ. Ἐὰν πάλιν εἶναι ἰδιωτικὸν οἱ ἰδιῶται δὲν χάνουν κανὲν δικαίωμα διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, διότι οἱα δικαιώματα ἔχουν κατὰ τῆς Σκοπευτικῆς Ἑταιρείας τὰ ἴδια ἔχουσιν καὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου. Οὔτε πρόκειται νὰ κτισθῶσιν ἐκεῖ οἱαδήποτε κτίσματα, ὁ χῶρος θὰ παραμείνῃ ἐλεύθερος καὶ θὰ φυτευθῇ ὁλόκληρος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν κίνδυνον τῶν περιοίκων περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο λόγος δὲν ὑφίσταται τοιοῦτος διότι ὁ στόχος εἶναι πρὸς τὸ βάθος, πρὸς τὸν Ὑμηττόν, δὲν ὑπάρχει δὲ τίποτε δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Συμφέρον καὶ τῶν δύο συνοικισμῶν εἶναι νὰ γίνῃ ἐκεῖ σκοπευτήριον διὰ νὰ μείνῃ ἀνοικτὸς ὁ χῶρος καὶ νὰ μὴ κτισθῇ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δύνανται νὰ ληφθῶσι καὶ μέτρα ἀσφαλείας, ὅπως ἐλήφθησαν καὶ εἰς τὸ σκοπευτήριον τῆς Καλλιθέας, τὸ ὁποῖον εἶχε γίνῃ ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, ἡ ἀστυνομία δὲ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπέμβῃ ὁποτεδήποτε ἐν περιπτώσει κινδύνου.

Ὁ κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** λέγει ὅτι παρακαλοῦντες νὰ ἀναβληθῇ τὸ Νομοσχέδιον δὲν σκοπεύομεν νὰ γίνωμεν ὄργανα οἱωνδήποτε οἰκοπεδοφάγων. Ζητοῦμεν τὴν ἀναβολὴν καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς, ὅπως μεταβῶσιν ἐπὶ τόπου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας ἵνα μελετήσουν ἂν καὶ κατὰ πόσον ὑπάρχῃ κίνδυνος ἢ ἔστω καὶ ἐνόχλησις διὰ τοὺς περιοίκους. Διότι ὅταν εἰς τὸ Κράτος τοῦτο ὑπάρχουν νόμοι οἱ ὁποῖοι ἀπαγορεύουν εἰς τοὺς συνοικισμοὺς τὴν λειτουργίαν καὶ ἁπλῶν μοτὲρ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ θορύβου, δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ καὶ τὴν ἐνόχλησιν ἀκόμη. Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ κανονισθῇ διὰ τοῦ νόμου, ἀλλ' εἶναι ζήτημα διοικητικόν. Ἡ Ἀστυνομία ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίνῃ εἴτε ἐν περιπτώσει κινδύνου, εἴτε ἐν περιπτώσει ὀχλήσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** λέγει ὅτι εἰμεθα νομοθέται καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ κυριάρχου λαοῦ καὶ ὡς τοιοῦτοι ἔχομεν τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἀφίνωμεν τὰ ζητήματα αὐτὰ εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἀλλὰ νὰ μεριμνῶμεν πρὸς περιφρούρησιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ἐπιτροπὴ μετέβη ἤδη καὶ ἐπεσκέφθη τὸ γήπεδον καὶ τὸ σχέδιον κατηρτίσθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἐπιτελείου. Ἑπομένως εἶναι περιττὸν νὰ μεταβῇ καὶ πάλιν νέα Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐὰν πρόκειται πράγματι περὶ καταπατητῶν οἰκοπέδων ἢ ἐὰν πρόκειται περὶ παραχωρήσεως αὐτῶν πρὸς ἐγκατάστασιν ἀστῶν προσφύγων, διότι ἐγὼ ἔχω ἄλλας πληροφορίας.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει ὅτι ἡ ἔκτασις εἶναι γνωστὴ καὶ περιφραγμένη διὰ συρματοπλέγματος.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** ἐπιμένει ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβές, ὅτι πρόκειται περὶ οἰκοπεδοφάγων καὶ τονίζει ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ἀστῶν προσφύγων, οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἐπεσκέφθησαν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας διαμαρτυρηθέντες.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι οἱ πρόσφυγες οὐδεμίαν πλέον ἔχουν ἀξίωσιν, διότι ἐγένετο διακανονισμὸς τοῦ ζητήματός των. Ἐὰν τώρα ὑποκινοῦνται ὑπὸ ἄλλων εἶναι ἄλλο ζήτημα. Πᾶσα ἀναβολὴ τοῦ ζητήματος δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ παρέλκυσις. Δεκάκις ἀνεβλήθη τὸ νομοσχέδιον. Δὲν δύναται συνεπῶς νὰ παρελκύεται.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι δὲν δύναται ὁ ὁμιλῶν νὰ εἶναι τιμητὴς τῶν συναδέλφων του οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Προτείνει ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ μεταβῇ ὁ ἴδιος ἐπὶ τόπου μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** ἐπιμένει εἰς τὴν ἀντίληψίν του, ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τοὺς περιοίκους ὅτι δὲ ἡ Ἀστυνομία δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ παρέμβῃ εἰς οἱανδήποτε στιγμήν. Δέχεται τὴν ἀναβολὴν ἀφοῦ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ πρόκειται νὰ ξεθυμάνουν οἱ κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιτεθέντες, ἐξορκίζει ὅμως αὐτοὺς νὰ παρακολουθήσουν οἱ ἴδιοι τὸ ζήτημα.

Ἀναβάλλεται μετὰ ταῦτα ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ» ἔχον οὕτω».

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1926 Π. Δ. «περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται καὶ θεωρεῖται παραγαγὸν ἔννομον ἀποτέλεσμα καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις τὸ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1926 Π. Διάταγμα δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 189)1926 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Γ') περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ, χωρὶς ἡ τοιαύτη κύρωσις νὰ παρέχῃ δικαίωμα προσμετρήσεως τοῦ διανυθέντος μετὰ τὴν ἀνάκλησιν χρόνου ὑπηρεσίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀξιωματικοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ νομοσχέδιον «περὶ δικλύσεως καὶ ἀναλύσεως ὑφισταμένων στρατιωτικῶν μονάδων».

Συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8 μ.μ. διὰ τὴν 4.30' μ.μ. τῆς προσεχοῦς Πέμπτης.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
1. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ'

Πέμπτης 20 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος***, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ ὑποδικοκατάδικοι ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν Ἡρεθέζης καὶ ἀγροτικῶν φυλακῶν Βίδου Κερκύρας αἰτοῦνται ὅπως χαρισθῇ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς των, λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ συνδέσμου ὑποδηματοποιῶν καὶ καταστηματαρχῶν γενικῆς ὑποδήσεως Αἰτωλικοῦ, δι' ἧς οὗτοι ζητοῦν ἢ τὴν ἀπαγόρευσιν λειτουργίας τῶν ὑποδηματομηχανῶν ἢ τὴν ἀποζημίωσίν των.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Μοναστηρακίου, Θησείου κ.λπ. συνοικιῶν διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μελετωμένην ἀνέγερσιν τοῦ Δικαστικοῦ Μεγάρου εἰς τὴν συνοικίαν Μακρυγιάννη.

Οἱ συνεταιρισμοὶ Λευκάδος διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι αὔξησιν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου οἴνου πρὸς ὄφελος τοῦ ΤΑΟΛ καὶ παρακαλοῦν ὅπως ἐπισπευσθῇ αὕτη.

Ἡ Σιωνιστικὴ θρησκευτικὴ ὀργάνωσις Μιζραχῆ τῆς Ἑλλάδος παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθῇ τῆς Κυριακῆς ἀργίας.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Καλαβρύτων διαμαρτύρεται κατὰ πάσης ἀπαλλοτριώσεως περιουσιῶν ἱερῶν Μονῶν Λαύρας καὶ Μεγάλου Σπηλαίου.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Τρικκάλων παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἔναρξις τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Τρικκάλων—Καρδίτσης —Ἀγρινίου ἐκ τῆς πόλεως Τρικκάλων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ συνεταιρισμοῦ Στυλίδος αἰτεῖται τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἅλατος τοῦ χρησιμοποιουμένου διὰ τὸ ἁλάτισμα τῶν ἐλαιῶν.

Ὁμὰς δικαιούχων ἀποζημιώσεως Θεσσαλονίκης αἰτεῖται ἢ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀρχικῶς ἐπιδικασθέντος ποσοῦ ἢ τὸν περιορισμὸν ἐφ' ὅλων κατ' ἀναλογίαν.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος «Ἑρμῆς» Πατρῶν αἰτεῖται ὅπως ἡ ἑορτασμὸς τῆς ἑκατονταετηρίδος γίνῃ τὴν 22αν Μαρτίου ἡμέραν ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος τῆς Ἀνεξαρτησίας.

Ὁ Διδασκαλικὸς Σύνδεσμος Κοζάνης παρακαλεῖ ὅπως υἱοθετηθῶσι τὰ αἰτήματα τῆς Διδασκαλικῆς ὁμοσπονδίας.

Οἱ ἐκκαθαρισταὶ Τραπέζης Μεσσηνίας αἰτοῦνται ὅπως διὰ τοῦ ψηφισθησομένου νόμου τῆς Τραπέζης Μεσσηνίας χαρακτηρισθῇ αὕτη ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου.

Ὁ Γεωργικὸς συνεταιρισμὸς ἀποκαταστάσεως Γιδᾶ αἰτεῖται τὴν ἐπίσπευσιν τῆς τακτοποιήσεως τοῦ ζητήματος, ἀγροκτήματος Γιδᾶ.

Τὸ Σωματεῖον ἁλιέων οἱ «Δώδεκα Ἀπόστολοι» Θεσσαλονίκης καὶ πέριξ ζητεῖ τὴν κατάργησιν ἢ τὴν μείωσιν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ τὴν σύστασιν ταμείου προστασίας τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἁλιέων.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Μουδανιῶν αἰτεῖται τὴ τιμωρίαν τοῦ δασονόμου Ἄστρους, ὡς ἀσεβῶς συμπεριφερθέντος πρὸς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον.

Ἡ Ἕνωσις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἀνταλλαξίμων τέως δημοσίων ὑπαλλήλων Τουρκίας ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4097.

Ἡ κοινότης Μαρωνείας Κρήτης διαμαρτύρεται διὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν ἐφεδρικῶν ταμείων Κρήτης μετὰ τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Λαγκαδᾶ παρακαλεῖ ὅπως ἀναταλῇ ἡ εἴσπραξις χρεῶν ἐποικισμοῦ.

Ἡ κοινότης Χρυσοῦ Εὐρυτανίας ὑποβάλλει ἀναφορὰν σχετικὴν μὲ τὴν ὁδὸν Ἀγρινίου-Καρπενησίου-Καρδίτσης.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος καὶ τὸ Ὑπομνηστήριον Καλαμῶν αἰτοῦνται τὴν παροχὴν διευκολύνσεων διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων παρελθουσῶν χρήσεων.

Οἱ καπνεργάται «τσεμπιλάδες» Ἀγρινίου ζητοῦν τὴν μὴ ἐξαγωγὴν ἀνεπεξεργάστου καπνοῦ ἢ τὴν ἀποζημίωσίν των ἐκ μέρους τῶν καπνοθυμηχάνων.

Ἡ Ἕνωσις ἐργατῶν οἰκοδομῶν καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν Δράμας αἰτεῖται τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων αἰτημάτων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἰατρῶν τοῦ τέως δήμου Μακρυνείας, δι' ἧς οὗτοι αἰτοῦνται τὴν χορήγησιν ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος εἰς τὸν πρὸ 15ετίας ἐξασκοῦντα τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀδοντοϊατροῦ κ. Σ. Κοτελόπουλον.

Ἡ Ἀμερικανικὴ Περίθαλψις τῆς ἐγγὺς Ἀνατολῆς αἰτεῖται τὴν παροχὴν δασμολογικῶν εὐκολιῶν.

Ἀποστρατευθέντες ἀξιωματικοὶ Χωροφυλακῆς δυνάμει τοῦ νόμου 4191 ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 4247 ὑποβάλλουσι προσθήκην εἰς τὸ 4ον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ ψήφισιν σχεδίου νόμου περὶ ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν.

Ὁ Ἐλαιουργικὸς Συνεταιρισμὸς Ἀλατίνης διαμαρτύρεται κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν κοινοτήτων Ηλίου, στρεφομένων κατὰ τῆς ἐλευθέρας ἐμπορίας τῶν ἐλαιῶν.

Ἐπιτροπὴ καταθετῶν Τραπέζης Μεσσηνίας ὑποβάλλει σχετικὰς τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς Τραπέζης Μεσσηνίας.

Ἡ Ἕνωσις Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Λαγκαδᾶ αἰτεῖται τὴν ὁριστικὴν ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων ἐπὶ ἀνταλλαξίμων γαιῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Παπαθανάσης*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἅγιος Ἰωάννης Κοινότητος Κονίτης Τριχωνίδος, δι' ἧς οὗτοι αἰτοῦνται τὸν διορισμὸν διδασκάλου ἐν τῷ χωρίῳ των.

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3454 κλπ. περὶ συστάσεως ταμείου Προνοίας Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων».

β) «περὶ τροποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν κειμένων διατάξεων».

γ) «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου ἀποζημιώσεως τῆς λίμνης Δῆστος τοῦ τέως δήμου Ταμυνέων τῆς Καρυστίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκτελέσεως ὀχυρωματικῶν ἔργων».

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ

ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Γενικῆς Γραμματείας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2948 περὶ προαγωγῆς τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν Ἀξιωματικῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Γκότσης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χρηματιστηρίων ἐμπορευμάτων καὶ ἐμπορομεσιτῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Βερδέλης*** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν».

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἀποδημίας καὶ μεταναστεύσεως καὶ περὶ διαβατηρίων διατάξεων».

Οἱ κ. κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ αὐτοκινήτων, κυκλοφορίας αὐτῶν, καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ὁδηγῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἱδρύσεως Σανατορίου ἐν Εὐβοίᾳ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Ἰουλίου 8 Αὐγούστου 1926 περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων».

β) «περὶ διαθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κ. Μαρούδη κληροδοτηθείσης περιουσίας πρὸς εὔρυνσιν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ εἰς Παράλιον Ἄστρους διδακτηρίου τοῦ μικτοῦ διταξίου δημοτικοῦ σχολείου» καὶ

γ) «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4367 περὶ Διδασκαλείων καὶ Νηπιαγωγῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγήσεως ἄλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν».

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ :

«Εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήσεων τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Θ. Φίλιου***, ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσωμεν, ὅτι ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1925 προανακρίσεως διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς ληστοσυμμορίας Γιαγκούλα—Μπαμπάνη δὲν διεπιστώθη περίπτωσις δικαιολογοῦσα τὴν ἀπονομὴν ἠθικῆς ἢ ὑλικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἐνωμοτάρχην Κοτάκην Ἀθανάσιον.

»Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς παράπονα διὰ τὴν μὴ ἀπονομὴν ἠθικῆς ἀμοιβῆς οὐδεμία παρὰ τοῦ Ἀρχηγείου διετάχθη σχετικὴ ἐνέργεια καθ' ὅσον οὔτε ἐν τῇ σχετικῇ δικογραφίᾳ βάσει τῆς ὁποίας ἀπενεμήθησαν αἱ ἀμοιβαὶ ἀναφέρεται δρᾶσις τις τοῦ ὑπαξιωματικοῦ τούτου, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ἠθικῶν ἀμοιβῶν ὑπέβαλεν ἀμέσως ἀλλὰ μετὰ τριετίαν ὅλην παράπονα, ὥστε νὰ δοθῇ ἀφορμὴ ἐπανεξετάσεως τῆς ὑποθέσεως».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ὑπαλλήλων τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος τῆς ὑπὸ διάλυσιν τελούσης Τραπέζης Ἐθνικῆς Οἰκονομίας παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως ληφθῇ μέριμνα ὑπὲρ αὐτῶν, ἀντιμετωπιζόντων τὸ ζήτημα τῆς ζωῆς σκαιῶς, ἐνῷ ἐκλέξαντες τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐνόμιζον ὅτι εἶχον ἐξασφαλίσῃ μίαν ἀξιοπρεπῆ σταδιοδρομίαν. Συνιστᾷ δὲ ὅπως εἰς τὰς Τραπέζας Ἐκδοτικὴν καὶ Ἀγροτικήν, συμπληρούσας τὸ προσωπικόν των, ἀπευθυνθῇ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως σχετικὴ σύστασις.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** ὑποστηρίζων τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ συγχρόνως πρόνοιαν καὶ περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Βιομηχανίας καὶ τῆς Ἑταιρείας Ἀλεξοπούλου, ἀνερχομένων εἰς 300 περίπου, συνιστῶσα εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν καὶ Ἀγροτικὴν ὅπως κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ των προτιμῶσι μεταξὺ ὑποψηφίων ἐχόντων τὰ αὐτὰ προσόντα τοὺς ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων προερχομένους.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Διετύπωσα ἤδη θερμὴν παράκλησιν πρὸς τὰς Τραπέζας ταύτας ὅπως κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ των προτιμῶσι τοὺς δεδοκιμασμένους ὑπαλλήλους τῶν διαλυομένων τραπεζιτικῶν ἱδρυμάτων ἢ καὶ τῶν ἀτυχησάντων. Πέραν τῶν συστάσεων τούτων οὐδὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν. Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα, ὡς γνωστόν, δεσμεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ διαγωνισμὸν διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν ὑπαλλήλων. Ἂς προσέλθουν ἐπομένως οἱ ἀργοῦντες ὑπάλληλοι εἰς διαγωνισμόν, ὅταν προκηρυχθῇ τοιοῦτος.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι τὸ Κράτος δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ζητήματα τῶν ἰδιωτικῶν ἱδρυμάτων, καίτοι συμπαθεῖ τοὺς ἀτυχήσαντας ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Δράμας περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112 παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως υἱοθετήσῃ τὸ αἴτημα τούτων ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα καταπαύσῃ ἡ ὑπὸ διαφόρων ἐπιχειρήσεων συντελουμένη κατατρατήγησις τοῦ νόμου, καθ' ἣν δὲν προσλαμβάνουσιν αὗται ὑπαλλήλους μονίμως ἀλλὰ ὑπὸ τύπον προσωρινότητος, ἵνα ἀποφύγωσι τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι εἰς τὸ εἰσαχθησόμενον κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν σχετικὸν σχέδιον νόμου λαμβάνεται πρόνοια ὅπως παρέχηται εἰς τὸ δικαστήριον τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ κάπως εὐρύτερον τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, καίτοι διὰ τοῦ ἰσχύοντος νόμου 2112 ἔχει παρασχεθῇ τοιοῦτο δικαίωμα.

Α. Παπαθανάσης. Ἐθεωρήθησαν ἐν τούτοις, κ. Ὑπουργέ, οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι οὐχὶ ὡς ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Κακῶς.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τοῦ ὀδοντοϊατροῦ Μ. Ξενάκη αἰτουμένου τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 4336 εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῷ, ἐξασκήσαντι ἐπὶ 30 ἔτη ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸ ὀδοντοϊατρικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ἡ ἐν τῷ μέλλοντι ἐξάσκησις αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Α. Παπᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ἀπαντᾷ ὅτι ὑπεδείχθη τῷ ἐνδιαφερομένῳ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα εἰς τόπον ὅπου δὲν ὑπάρχουσι πτυχιοῦχοι ὀδοντοϊατροί, καθότι ἡ τροποποίησις τοῦ νόμου θὰ παρεῖχεν εἰς σμῆνος ἐνδιαφερομένων εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἱκανοποίησιν παρομοίων ἀπαιτήσεών των.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν φυλακισμένων τῶν φυλακῶν Καλαμίου Χανίων παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅπως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα λάβῃ εὐεργετικὴν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν ἀπελευθερώνων τοὺς ἐλαφροποινίτας καὶ μετριάζων τὰς ποινὰς τῶν βαρυποινιτῶν.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν νομίζει ἐπιτετραμμένον νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον παρέσχεν ἐν τῷ παρελθόντι ἔδαφος εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ κύματος τῆς ἐγκληματικότητος, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἡ χορήγησις γενικῆς ἀμνηστείας. Τὸ μόνον, προσθέτει, τὸ ὁποῖον δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ γίνῃ εἶναι νὰ ὑποβάλουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι σχετικὰς αἰτήσεις καὶ ἐφόσον συντρέχουν λόγοι εἴτε παροχῆς αὐτοῖς χάριτος, εἴτε μετριασμοῦ τῆς ποινῆς των, νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῶν χαρίτων σύστασις ὅπως ἐπιληφθῇ συντόμως πρὸ τῶν ἑορτῶν, τῆς ἐξετάσεως τῶν αἰτήσεων.

Ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ διατάξῃ ἁρμοδίως ἀνάκρισιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἀπονομῆς συντάξεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ λοχαγοῦ πεζικοῦ Μ. Μενουδάκου, πεσόντος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς· Ὑπάρχουν, λέγει, ἀπατεῶνες, οἵτινες διὰ ψευδῶν πιστοποιητικῶν εἰσπράττουν ἔκτοτε τὴν σύνταξιν τὴν ὁποίαν ἡ οἰκογένεια τοῦ παθόντος, πολλοὺς νεκροὺς εἰς τὴν πατρίδα δόσασα, δὲν ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι, ἐφόσον ἀναφέρονται ἐν τῷ σχετικῷ φακέλλῳ πάντα τὰ ἀναγκαιοῦντα στοιχεῖα, δὲν θὰ λείψῃ νὰ διατάξῃ τὴν διενέργειαν τῶν δεόντων.

Ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κυριῶν Ναυπλίου περὶ διανοίξεως πλατείας παρὰ τὸ Μουσεῖον τῆς πόλεως.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρακαλεῖ νὰ τῷ ἀποσταλῇ προσωπικῶς ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τίνα μέτρα σκοπεῖ νὰ λάβῃ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν τῶν ἐπαρχιακῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους καὶ δὴ τῶν φυλακῶν Ναυπλίου, αἱ ὁποῖαι, παρὰ τὸ Μουσεῖον τῆς πόλεως εὑρισκόμεναι, ἀποτελοῦν διὰ τοὺς περιοίκους ἑστίαν ἐνοχλήσεων καὶ ἀσχημιῶν. Δέον, λέγει, νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπὸ πολλοῦ μελετωμένη μεταφορὰ τῶν φυλακῶν τούτων εἰς τὰς ἀγροτικὰς φυλακὰς Τίρυνθος.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπ. Δικ.) ἀπαντῶν ἐξηγεῖ ὅτι δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ μεταφορά, διότι συνδυάζεται αὕτη μὲ τὴν παραχώρησιν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης κτιρίου χρησιμεύοντος ἤδη ὡς σταθμοῦ ἐπιβητόρων.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, παρακαλεῖ τὸν Ὑπουργὸν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ κτιρίου τῶν Φυλακῶν Λαρίσσης, ἡ μεταφορὰ τῶν ὁποίων εἰς ἕτερα κτίρια, κριθέντα κατάλληλα, προσέκοψε πάντοτε εἰς τὴν ἄρνησιν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν.

Δ. Δίγκας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἡ ἀνεπάρκεια τῶν κτιρίων τῶν ἐπαρχιακῶν ἰδίᾳ φυλακῶν καὶ ἡ ἀθλία τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν κατάστασις, ὡς εἶχον τὴν τιμὴν καὶ ἐξ ἀφορμῆς ἄλλης ἐρωτήσεως νὰ δηλώσω ἄλλοτε πρὸς τὴν Βουλήν, ἐπέσυρε τὴν προσοχήν μου, ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ἔχω δὲ ὑπὸ μελέτην· ἡ κατάρτισιν γενικοῦ προγράμματος ἀνεγέρσεως νέων φυλακῶν καὶ ἀνακαινίσεως αὐτῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἐπὶ τῇ βάσει ἐκπονουμένης ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τεχνικῆς μελέτης εἰδικοῦ τύπου ἑκάστης κατηγορίας φυλακῶν. Ἐλπίζω, βάσει τῶν πορισμάτων τῆς μελέτης ταύτης, ὅτι θὰ εἶμαι εἰς θέσιν συντόμως νὰ εἰσηγηθῶ πρὸς τὴν Βουλὴν ἀνάλογα μέτρα. Εἰδικῶς τῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν Λαρίσσης ἔχω λάβῃ γνῶσιν, ἀλλ' ἡ παραχώρησις τοῦ ὑποδεικνυομένου στρατιωτικοῦ κτιρίου δὲν καθίσταται δυνατή, ἐφ' ὅσον ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ δὲν παραιτεῖται τῆς χρήσεως αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐξεύρεσις ἑτέρου καταλλήλου οἰκήματος δὲν κατέστη μέχρι τοῦδε ἐφικτή. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐκ Λαρίσσης ἀξιοτίμους κ. κ. βουλευτάς, ὅπως θελήσωσι νὰ βοηθήσωσι τὴν ὑπηρεσίαν πρὸς ἐξεύρεσιν ἰδιωτικοῦ οἰκήματος καταλλήλου, δι' ὃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης θὰ ἦτο διατεθειμένον νὰ προκηρύξῃ δημοπρασίαν μισθώσεως, βάσει ἀναλόγου μισθώματος.

Ὁ κ. ***Ν. Κωνσταντόπουλος*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τοῦ συνοικισμοῦ Νέου Σκοποῦ Σερρῶν διεκτραγῳδεῖ τὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, ἡ καλλιεργήσιμος ἔκτασις τοῦ ὁποίου ἀπὸ τριῶν ἐτῶν εὑρίσκεται, ὡς λέγει, συνεχῶς σχεδὸν ὑπὸ πλημμύραν. Συνιστᾷ δ' ὡς ἐκ τούτου τόσον εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν εἰδικῶς, ὅσον καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν γενικώτερον, τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων, πρὸ παντὸς δὲ τὴν ἀναστολὴν τῆς εἰσπράξεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ὀφειλομένων φόρων.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι ὄντως αἱ τελευταῖαι πλημμῦραι τοῦ Στρυμόνος κατέκλυσαν καὶ πάλιν τοὺς συνοικισμοὺς τῆς πεδιάδος Τζουμαγιᾶς καὶ Σερρῶν, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιφερείας χιλιάδες στρεμμάτων καλλιεργημένης καὶ ἐσπαρμένης γῆς κατεκλύσθησαν. Ἀλλαχοῦ, λέγει, τὸ ὕδωρ ἀπεσύρθη, ἀλλ' ἀλλαχοῦ παραμένει. Ἐπὶ τριετίαν ὁλόκληροι οἱ πληθυσμοὶ χειμάζονται, αἱ ζημίαι δὲ τὰς ὁποίας ὑπέστη ὁ Συνοικισμὸς Νέου Σκοποῦ ἐκτείνονται ἐπὶ 4,000 στρεμμάτων περίπου. Καὶ εἶναι, τονίζει, μοιραῖαι καὶ ἀναπόφευκτοι αἱ καταστροφαὶ ἐφόσον τὸ φράγμα Καρατζάκιοϊ καὶ ἡ συνέχεια τούτου κάτωθεν τῆς γεφύρας Ὀρλικίου μέχρι Κουμάριανης δὲν ἐπισκευάζεται. Βεβαίως, λέγει, μέχρις ὅτου γίνουν τὰ ὁριστικὰ ἔργα τοῦ Στρυμῶνος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφύγωμεν τὰς πλημμύρας, ἀλλὰ τὰς μικροπλημμύρας δυνάμεθα νὰ τὰς προλαμβάνωμεν. Ἐὰν δηλ., προσθέτει, γίνῃ τὸ φράγμα Καρατζάκιοϊ καὶ ἐπισκευασθῇ τὸ παλαιὸν ἀνάχωμα μέχρι Κουμάριανης, ἐξασφαλίζονται ἀπολύτως καὶ ἀναμφισβητήτως οἱ Συνοικισμοὶ Γενήκιοϊ, Καρατζάκιοϊ, Καμήλα, Χόμοντος, Κιοπέκιοϊ, Νέος Σκοπὸς κλπ. Ἀλλὰ διὰ τὴν συγκράτησιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων τούτων ἐπιβάλλεται, ὡς τονίζει, νὰ γίνῃ Ταμεῖον τοπικῶν πλημμυροπλήκτων περιοχῶν, βασιζόμενον ἐπὶ μικρᾶς στρεμματικῆς φορολογίας καὶ ἐπὶ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν. Οὕτω, λέγει, θὰ προλαμβάνωνται ἐτησίως αἱ μικροπλημμύραι καὶ αἱ ζημίαι, μέχρις ὅτου ἐκτελεσθοῦν τὰ ἔργα.

Συνεχίζων ἀναφέρει ἔκθεσιν τοῦ νομομηχανικοῦ Σερρῶν, δι' ἧς οὗτος ἐζήτει τὴν διάθεσιν ποσοῦ 2,700,000 δραχμῶν περίπου διὰ τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα Τζουμαγιᾶς καὶ πεδιάδος Σερρῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει, λέγει, νὰ διατεθῇ ὁλόκληρον, ἐξ αὐτοῦ δὲ 700,000 διὰ τὸ φράγμα Καρατζάκιοϊ.

Ἐν τέλει παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργόν, ὅπως διαθέσῃ ταχέως τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ συστήσῃ τὸ τοπικὸν Ταμεῖον Πλημμυροπαθῶν τῶν περιοχῶν τῆς πεδιάδος Σιδηροκάστρου, γραμμῆς Σερρῶν.

Ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἀπεστάλη ἐπὶ τόπου ὁ μηχανικὸς κ. Λοπρέστης, ὅστις, μελετήσας τὸ ζήτημα, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑποδεικνυομένων ἔργων θὰ εἶναι ἀμφιβόλου ἐπιτυχίας. Οὐχ ἧττον ὑπόσχεται νὰ μελετήσῃ ἐκ νέου τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης,*** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς Κοινότητος Δελφῶν, αἰτουμένης τὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους πρὸς λαμπροτέραν ἐμφάνισιν τῆς κοινότητος κατὰ τὰς προσεχεῖς Δελφικὰς ἑορτάς, ἐξαίρει τὴν ἀνάγκην ὅπως εἰσακουσθῇ τὸ αἴτημα τοῦτο, ἵνα αἱ ἑορταὶ προσλάβουν μεγαλυτέραν ὀντότητα καὶ οἱ εἰς αὐτὰς προσελευσόμενοι ξένοι ἀποκομίσουν ἱκανοποιητικὰς ἐντυπώσεις ἐπὶ γενικωτέρῳ ἀγαθῷ.

Ὁ κ. ***Ν. Ζηρὸς*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐξαίρει τὴν ἀνάγκην ὅπως ἐμφανισθῇ κατὰ τὰς Δελφικὰς ἑορτὰς μία εὐπρεπὴς κατάστασις.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς συντελουμένης διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Δελφικῶν ἑορτῶν ἐργασίας, ἑορτῶν, αἵτινες, λέγει, ἔχουν κινήσει τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἔξω κόσμου.

Ὁ κ. ***Ν. Γουργουρῆς*** συνενώνων τὰς συστάσεις του προσθέτει ὅτι πρέπει νὰ καταστῇ ἐτησία ἡ αἰτουμένη χορήγησις, ἵνα δοθοῦν εἰς τὴν κοινότητα τῶν Δελφῶν, στερουμένην ἤδη τῶν ἀναγκαίων πόρων, τὰ μέσα νὰ διεξάγῃ ὡς ἐμπρέπει τὰς ἑορτὰς ταύτας.

Ἐπὶ τούτοις ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τοὺς προλαλήσαντας διὰ τὸ ὑπὲρ τῶν Δελφικῶν ἑορτῶν ἐνδιαφέρον των καὶ τὴν συνηγορίαν των ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῆς Κοινότητος τῶν Δελφῶν.

Α. Παπαθανάσης Συνηγορῶν καὶ ἐγὼ καὶ ἑνώνων τὴν φωνήν μου εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῶν κ. κ. συναδέλφων δὲν πράττω τοῦτο διὰ νὰ ἐξάρω τὴν σημασίαν, ἣν ἐνέχει ἡ μεγαλοπρεπεστέρα ἡμῶν παράστασις κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἑορτῶν τῆς Ἑκατονταετηρίδος, ὄχι μόνον ἐν Δελφοῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τῆς Ἑλλάδος ἱστορικὰς πόλεις, ἀλλὰ διὰ νὰ τονίσω ὅτι ἡ ἀντίληψις αὕτη ἀποτελεῖ κοινὸν αἴσθημα πάντων τῶν Ἑλλήνων, ὅπως μὴ ὑστερήσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ἐκδηλούμενον διεθνῆ σεβασμὸν καὶ θαυμασμὸν πρὸς τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν κάλλος.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις τονίζει ὅτι τὸ Κράτος, παρέχον τὴν αἰτουμένην ἐνίσχυσιν τῶν 200,000 δραχμῶν, θὰ εἰσπράξῃ πολλαπλάσια ἐκ τῆς ἀγαθῆς ἐντυπώσεως τὴν ὁποίαν θ' ἀποκομίσουν οἱ ξένοι ἀπὸ τὴν εὐπρεπῆ ἐμφάνισιν τῶν Δελφῶν κατὰ τὰς ἐπικειμένας ἑορτάς.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντᾷ ὅτι προεβλέφθη ἤδη τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ εἰδικὴν ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης,*** συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς παροχῆς τῆς αἰτουμένης ἐνισχύσεως, δράττεται τῆς εὐκαιρίας νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐκτελέσῃ τὸ ψήφισμα τῆς πρώτης Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ 1835 διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν πρῶτον τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτην Καποδίστριαν καὶ λέγει ὅτι θ' ἀπετέλει παράλειψιν τῆς Κυβερνήσεως ἡ μὴ ἐκτέλεσις τοῦ ψηφίσματος τούτου κατὰ τὰς ἐπικειμένας ἑορτὰς τῆς Ἑκατονταετηρίδος. Πρὸς πανηγυρικωτέραν μάλιστα ἐκδήλωσιν τῆς Ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἀείμνηστον ἄνδρα θὰ ἔπρεπε, λέγει, νὰ ἐπιτραπῇ ἡ διενέργεια Πανελληνίου ἐράνου, προσδιδομένου εἰς αὐτὸν τοῦ χαρακτῆρος ἀποτίσεως φόρου τιμῆς πρὸς τὸν πρῶτον τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτην, ὁ ὁποῖος προέτεινε τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ναυπλίου δι' εἰδικοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει τὴν σχετικὴν ἀναφορὰν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλίου καὶ χαρακτηρίζει ὡς τὰ μᾶλλον δεδικαιολογημένην τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ Ναυπλιακοῦ λαοῦ, εἰς τὴν πόλιν τοῦ ὁποίου ἀνεπτύχθη, ὡς λέγει, ὁλόκληρος ἡ δημιουργὸς καὶ εὐεργετικὴ δρᾶσις τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρός. Ἐπὶ τούτοις συνιστᾷ, ὅπως ἐκ τοῦ συλλεγέντος ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου δι' ἐράνων ποσοῦ, 500,000 δραχμῶν, πλέον ἢ ἐπαρκοῦς, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ περιωρισμένου σκοποῦ τοῦ Πανεπιστημίου, διατεθῇ ἓν μέρος, τὸ ὁποῖον, τῇ ἀρωγῇ καὶ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐν Ναυπλίῳ ἀνδριάντος γενικωτέρας σημασίας.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἦτο εὔλογον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος νὰ περιλάβῃ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτοῦ εἰς τὸ πρόγραμμά της καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ πρώτου τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτου, καὶ ὑπόσχεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν θὰ προβάλῃ ἀντίρρησιν διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀπαιτηθησομένου ποσοῦ.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** ὑπόσχεται νὰ προσῇ εἰς σχετικὴν εἰσήγησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** δηλοῖ ὅτι ἐπικροτεῖ ἐκθύμως τὴν πρότασιν.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Παπαναστασίου.

Α. Παπαναστασίου. Κύριε Πρόεδρε, ἤθελον ἐπίσης νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ μιᾶς αἰτήσεως συμπατριωτῶν μου κατόχων ἰνδικῆς καννάβεως. Ἡ ἐπαρχία Μαντινείας ἐπλήγη ὅλως ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὰ μέτρα, ἅτινα ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ 1920 τὸ Κράτος ἀπέναντι τοῦ σπουδαιοτέρου γεωργικοῦ προϊόντος τῆς περιφερείας ἐκείνης. Μετὰ τὸ 1920 ἐπεβλήθησαν νέοι περιορισμοί, διότι τὸ Κράτος ὑπεχρεώθη νὰ καταδιώξῃ ἀκόμη περισσότερον τὴν παραγωγὴν καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς ἰνδικῆς καννάβεως. Ἡ αἴτησις τῶν γεωργῶν τούτων φυσικὰ εἶναι νὰ ἐπιτραπῇ καὶ πάλιν ἡ καλλιέργεια τῆς ἰνδικῆς καννάβεως, ἀλλὰ βλέπουν ὅτι τὸ Κράτος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τοῦτο, μετὰ τὰς διεθνεῖς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν. Ἀπομένει τώρα ἡ καταστροφὴ τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τῶν παραγωγῶν. Τὸ ποσὸν δὲν εἶναι ὑπερβολικῆς ἀξίας, καὶ νομίζω ὅ.τ τὸ Κράτος ἔχει καὶ ὑποχρέωσιν καὶ συμφέρον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ καταστροφήν του, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ πραγματοποιήσῃ μίαν πρᾶξιν δικαιοσύνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ δικαιωθῇ καὶ νὰ καταδιώξῃ ἀποτελεσματικώτερον καὶ αὐστηρότερον τὸ λαθρεμπόριον τῆς ἰνδικῆς καννάβεως, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ διεξάγεται διὰ τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Σερβίας, γίνεται ἀφορμὴ νὰ δυσφημῆται ἡ Ἑλλάς. Παρακαλῶ νὰ συστήσετε εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὴν δικαίαν αὐτὴν αἴτησιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, κ. βουλευταί, ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως μὲ ἄλλους παράγοντας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας μοῦ ἔκαμον λόγον περὶ τοῦ πράγματος καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἤκουσα μετὰ εὐμενοῦς προσοχῆς τὴν σύστασιν, διότι ἐροβούμην εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι θὰ μοῦ γυρέψουν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξαγωγή, καὶ ἔλεγα ἀλλοίμονον ἐὰν μοῦ ζητήσουν τέτοια πράγματα. Εἶδον λοιπὸν ὅτι μοῦ ἐζήτουν λογικὰ πράγματα, δηλαδὴ νὰ φροντίσωμεν νὰ δώσωμεν κάποιαν ἀποζημίωσιν διὰ τὸ ὑπάρχον ποσὸν τῆς ἰνδικῆς καννάβεως καὶ νὰ τὸ καταστρέψωμεν, διὰ νὰ εἶναι ἡ θέσις μας πιὸ καθαρὴ καὶ ἀπέναντι τῶν διεθνῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἀνελάβομεν. Ἔκαμα λόγον εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ ὁποῖος ἐζήτασε καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι παρουσιάζονται ἀντιρρήσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὸ χασὶς αὐτὸ ἀπὸ τὰ πολλὰ ἔτη ἔχει χάσει τὴν δύναμίν του καὶ δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμον. Λοιπὸν συνιστῶ καὶ πάλιν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις εἶναι ἀπών, ἀλλὰ θὰ λάβῃ γνῶσιν, νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα καὶ νὰ βεβαιωθῇ, διότι εἶναι εὔκολον νὰ ἀναγνωρισθῇ μία τιμὴ τὴν ὁποίαν θὰ δώσωμεν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ καλύψῃ φυσικὰ ὅλην τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος, ἀλλὰ θὰ δοθῇ δι' ἐκεῖνα τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα θὰ εὑρεθοῦν ὅτι εἶναι χρήσιμα. Θὰ παρακαλέσω καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συνεννοηθῇ μαζί σας καὶ νὰ μείνωμεν σύμφωνοι περὶ τῶν ὅρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἠμπορεῖ νὰ δοθῇ αὐτὴ ἡ ἀποζημίωσις.

Α. Παπαναστασίου. Ἡμεῖς ἐμπιστευόμεθα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κανονίσῃ αὐτοὺς τοὺς ὅρους ἵνα δοθῇ μία δικαία ἀποζημίωσις.

Ι. Μουτζουρίδης. Συνιστῶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδίως εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ προσέξῃ διὰ τὸ χασὶς τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ τὸ ὁποῖον ἐδόθη ἄδεια μεταφορᾶς διὰ τὸ ἐσωτερικόν, ἤ, ἂν δὲν ἐδόθη τοιαύτη, μήπως λαθρεμπορικῶς εἰσαχθῇ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀποζημιώσεως, ὡς χασὶς ἐντοπίας παραγωγῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτος κίνδυνος, διότι οἱ καλλιεργοῦντες ἐκεῖ χασὶς τὸ καλλιεργοῦν διὰ νὰ τὸ ἐξάγουν λαθρεμπορικῶς. Αὐτοὶ δὲν θὰ εἶχον συμφέρον νὰ μᾶς τὸ φέρουν ἐδῶ διὰ νὰ πάρουν τὸ 1)3

τῆς ἀξίας του. Διότι ἡ ἰδέα μου αὐτὴ εἶναι, νὰ δώσωμεν τὸ 1)3. Εἶναι δύσκολον, ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν ζώνην, δὲν ἔχουν κανένα λόγον νὰ τὸ φέρουν ἐδῶ καὶ νὰ πάρουν τὸ 1)3 τῆς ἀξίας του, θὰ τὸ ἐξαγάγουν λαθρεμπορικῶς καὶ θὰ πάρουν πολλὰ λεπτά.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** εὐχαριστεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν εὐμένειαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐδέχθη τὴν παράκλησιν τῶν γεωργῶν Μαντινείας καὶ ἐλπίζει ὅτι θὰ φθάσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς πλήρη συμφωνίαν μὲ αὐτούς. Ἐριστᾷ ὅμως τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ὅτι αἱ ἀντιδράσεις, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησεν ὁ κ. Πρόεδρος αὐτῆς, προέρχονται ἀπὸ μίαν καὶ μόνην οἰκογένειαν καλλιεργοῦσαν χασὶς εἰς τὴν Σερβίαν καὶ ἐξάγουσαν τὸ Σερβικὸν αὐτὸ προϊὸν ὡς Ἑλληνικόν, διὰ Θεσσαλονίκης κυρίως, ὡς ἄλλως τε ὑπευθύνως καὶ ἐνυπογράφως κατηγγείλαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν οἱ γεωργοὶ Μαντινείας πρό τινων μόλις ἡμερῶν.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπ. Παιδ). Κύριοι βουλευταί, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ θρησκευτικοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος». Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀποτελεῖ κ. βουλευταί, ἀπαρχὴν τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἔχομεν ἀπόφασιν νὰ λάβωμεν πρὸς προστασίαν, πρὸς ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀνύψωσιν τοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐλπίζομεν νὰ καταθέσωμεν ἐνώπιον ἡμῶν τὸ νομοσχέδιον τῆς ρευστοποιήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας καὶ τοῦτο θὰ ἐπακολουθήσῃ ὁ Καταστατικὸς χάρτης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ τροποποίησις τοῦ ἐνοριακοῦ νόμου καὶ ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Δὲν πρόκειται λοιπὸν σήμερον νὰ ἀναπτύξωμεν ἐν ἐκτάσει τὴν ἐκκλησιαστικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπιφυλασσόμεθα νὰ τὸ πράξωμεν καταθέντες τὸ νομοσχέδιον «περὶ ρευστοποιήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας». Ἀρκούμενοι σήμερον εἰς τὴν ἀνάλυτιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, προσθέτομεν μόνον ὅτι ἡ Κυβέρνησις, χωρὶς νὰ παρίδῃ τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἐντοπίσῃ ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλάδου. (Χειροκροτήματα).

Εἰς αὐτὸν ἀνήκει ὁ ὑψηλότερος κοινωνικὸς προορισμός, καὶ ὅμως αὐτὸς εὑρίσκεται εἰς τὴν πλησιεστέραν ἐγκατάλειψιν. Διὰ τοῦ Ταμείου τῆς ἀσφαλίσεως ἀσφαλίζονται ἡ ἀσθένεια, τὸ γῆρας, ἡ ἀνικανότης καὶ ὁ θάνατος, κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα εἰς τοὺς κληρικοὺς αὐτοὺς ἀσφάλειας διὰ τὰς ἐνδεχομένας δυσμενεῖς συνεπείας τοῦ βίου των. Οἱ πόροι δὲν πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνουν οὔτε τὸ Κράτος, οὔτε τὴν κοινωνίαν. «Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸν ναὸν πρέπει νὰ ἐσθίουν ἐκ τοῦ ναοῦ». Οἱ πόροι ἀπαρτίζονται ἀπὸ κράτησιν 5ο)ο ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας των, ἀπὸ κράτησιν ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐνοριακῶν ναῶν 2 ο)ο διὰ τοὺς ἔχοντας ἔσοδα μέχρι 50.000 δραχ., 3 ο)ο μέχρι 100.000, 4 ο)ο μέχρι 200.000 καὶ 6ο)ο διὰ τοὺς ἔχοντας ἐτήσιον προϋπολογισμὸν ἄνω τῶν 200.000 δραχ. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ πόρος ἐκ τῶν προσόδων τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς περιορίζομεν εἰς 10 ο)ο καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει διάφορος γνώμη τῆς Ἱεραρχίας, τῆς ὁποίας τὰς ἀντιλήψεις θὰ ἐκθέσωμεν ἐνώπιον ὑμῶν. Κατὰ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν, ἡ ρευστοποίησις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας ἔχει σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ μέγιστον δυνατὸν εἰσόδημα αὐτῆς, οὕτως ὥστε μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν πρὸς συντήρησιν τῶν Μονῶν καὶ μισθοδοσίαν τῶν Μητροπολιτῶν, τὸ ὑπόλοιπον νὰ διατεθῇ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ταμείου τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου καὶ ὡς ἐπικουρία εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ, καὶ μόνον ἐὰν τυχὸν ὑπάρξουν ὑπόλοιπα, νὰ διατεθοῦν πρὸς ἄλλους κοινωφελεῖς σκοποὺς κατὰ νομόν, ἀναλόγως τῶν προσόδων τῶν Μονῶν ἑκάστου αὐτῶν. Ἡ Ἱεραρχία ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐμφανίζει διάφορον γνώμην. Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψει ἡμῶν σχέδιον αὐτῆς, αἱ πρόσοδοι τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας πρέπει νὰ διατίθενται (ἀναγινώσκει) 1) πρὸς συντήρησιν τῶν Μονῶν, 2) πρὸς παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος τῶν Ἱεραρχῶν, τῶν τε ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ὁπωσδήποτε ἀποχωρούντων, 3) πρὸς παροχὴν τῶν συνοδικῶν ἐπιδομάτων, πρὸς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Συνόδου, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν Μητροπόλεων, πρὸς κατακόλλην τῆς γραφικῆς αὐτῶν ὕλης, τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων δαπανῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», 4) πρὸς μισθοδοσίαν τῶν ἱεροκηρύκων, 5) πρὸς θεραπείαν ἐκκλησιαστικῶν ἐκπαιδευτικῶν σκοπῶν, ὡς καὶ φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωφελῶν τοιούτων, 6) πρὸς κατακόλλην τῶν ἀπροσδιόπτων ἐκκλησιαστικῶν δαπανῶν, 7) πρὸς ἀπονομὴν ὑποτροφιῶν εἰς σπουδαστὰς τῆς Θεολογίας καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου διὰ 5 ο)ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν προσόδων τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, ἐκ τῶν ὁποίων 3 ο)ο διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου καὶ 2 ο)ο διὰ τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίσεως αὐτοῦ. Αἱ δαπάναι αὗται κατακόλλονται κατὰ τὴν ἀναγραφεῖσαν σειρὰν προτεραιότητος καὶ ἐφ' ὅσον ἐπαρκοῦσιν οἱ πόροι.

Εἷς βουλευτής. Ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον δὲν εἶναι βέβαιον.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ αὐτὸ εἶναι ποσοστὸν τοῦ ὅλου.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ποσοστὸν τοῦ ὅλου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἔννοιαν: Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον σήμερον προϋπολογίζει ἔσοδα Μοναστηριακῆς περιουσίας 45.000,000 καὶ πραγματοποιεῖ 35.000,000. Ἐπομένως σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπόψεις αὐτάς, ἐὰν μὲν οἱ προηγούμενοι σκοποὶ ἐξαντλήσουν καὶ τὰ 30.000,0000, δὲν ὑπολείπεται ποσοστὸν ὑπὲρ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, ἐὰν ὅμως τυχὸν φθάσουν μέχρι ποσοῦ π. χ. 25.000,000 τότε τὸ 5 ο)ο ἰσχύει ἐπὶ τῶν 30.000,000, δηλ. 1,500.000 θὰ διατεθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου. Ἐπομένως, διὰ νὰ εἴμεθα περισσότερον συγκεκριμένοι, ἐὰν τὰ ἔσοδα τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας παραμείνωσιν ὡς ἔχουσι σήμερον, πρόκειται νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ποσὸν 1,500.000, καὶ εἰδικώτερον 900 χιλιάδες διὰ μισθοδοσίαν αὐτοῦ καὶ 600.000 ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως. Ἐὰν λοιπὸν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι πρόκειται περὶ ἀριθμοῦ 8,000 ἐφημερίων, ἡ ἀναλογία εἶναι 9 δραχμαὶ κατὰ μῆνα ὡς παροχὴ μισθοῦ καὶ 6 δραχμαὶ κατὰ μῆνα ὡς ἐνίσχυσις τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐλπίζομεν ὅτι θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τριπλασιασμὸν τῶν πόρων τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας καὶ εἰς τοῦτο τείνει ἀληθῶς ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν πολιτική. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν καλυτέρων ἡμῶν προσδοκιῶν, ἡ μισθοδοτικὴ ἐπικουρία κατὰ ἐφημέριον θὰ ἀνέρχηται εἰς δραχμὰς 27 κατὰ μῆνα, ἡ δὲ ἐνίσχυσις τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως εἰς δραχ. 18. Εἶναι λοιπὸν προφανές, κύριοι Βουλευταί, ὅτι ἀδυνατοῦμεν νὰ συμμερισθῶμεν τὴν πρότασιν ταύτην καὶ θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὀφείλεται εἰς παρανόησιν. Ἐμμένομεν εἰς τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν ἀμέριστον στοργὴν πρὸς τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον καὶ εἰς τὴν παροχὴν πρὸς αὐτὸν πάσης δυνατῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἐνισχύσεως. Κύριοι Βουλευταί, ψηφίζοντες τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ νομοσχέδιον τῆς ρευστοποιήσεως, τὸ ὁποῖον προσεχῶς ἐν πλάτει θὰ ἀναπτύξωμεν ἐνώπιον ἡμῶν, ἠμπορεῖτε νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι ἐπισύρετε τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην 8.000 πτωχῶν, ἐντίμων ἐφημερίων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ προλεταριάτου τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προσφέρετε συγχρόνως μίαν μεγάλην ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, διότι ὁ ἐνοριακὸς κλῆρος, ἀπηλλαγμένος τῶν ὑλικῶν του στενοχωριῶν, θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐπιδοθῇ ἀποκλειστικὸς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου προορισμοῦ του. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), καταθέτων σχέδιον νόμου «περὶ αὐτοκινήτων, τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ὁδηγῶν», λέγει ὅτι συγκεντρώνονται ἐν αὐτῷ ὅλαι αἱ διατάξεις αἱ ἐγκατεσπαρμέναι

εἰς διαφόρους νόμους καὶ διατάγματα. Ἐπιθυμοῦμεν, συνεχίζει, νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς διατάξεως δι' ἧς περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκινήτων. Ἡ διάταξις αὕτη ἐμφανίζει καὶ ἀπόψεις νομικὰς καὶ ἀπόψεις οἰκονομικάς. Τὴν καθιεροῦμεν ἤδη καὶ ἐδῶ, διότι καὶ εἰς ἄλλας Νομοθεσίας ὑπάρχει ὁ περιορισμὸς αὐτός, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ἀντισυνταγματικός. Ἐπίσης λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ὁδηγῶν, ἥτις ἐζητήθη ἀπὸ τὴν ἰδίαν των ὀργάνωσιν, ἐπιτυγχάνεται δὲ αὕτη διὰ τῆς ἱδρύσεως σχολῶν καὶ καθιερώσεως προσόντων τῶν ὁδηγῶν. Συγκεντρώνονται ἐν τέλει εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ ὅλαι αἱ περὶ αὐτοκινήτων ποιναὶ διατάξεις.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 18 Φεβρουαρίου, καὶ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνονται εἰς β' συζήτησιν δεκτὰ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὰ σχέδια νόμων:

«Περὶ παραγραφῆς τῶν κατὰ τῆς τέως Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης ἀπαιτήσεων».

«Περὶ ἐσωτερικῆς ἀνακαινίσεως τοῦ Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης».

«Περὶ ἀγορᾶς καὶ ἐπισκευῆς ἀνταλλαξίμου ἀκινήτου πρὸς στέγασιν τῶν ἐν Ἀρδέᾳ δημοσίων ὑπηρεσιῶν».

Περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Παμβώτιδος».

Περὶ ἐκτελέσεως προσθέτων ἔργων ἐπισκευῆς τοῦ Διοικητικοῦ Μεγάρου Χανίων», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ παραγραφῆς τῶν κατὰ τῆς τέως Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4118 ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1924 Νομοθετικοῦ Διατάγματος, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 178 τεῦχος Α' φύλλον τῆς Ἐφημ. Κυβερνήσεως, «περὶ κηρύξεως λήξαντος τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως Γραφείου ἐκκαθαρίσεως ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων Σμύρνης κ.λ.π.» καθιερωθεῖσα παραγραφὴ τῶν κατὰ τῆς τέως Ἑλλην. Διοικήσεως Σμύρνης ἀπαιτήσεων τρίτων, τῶν μὴ ἀναγνωρισθεισῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ Σμύρνης Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπεκτεινομένης τῆς παραγραφῆς ταύτης ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος γενομένης ἐξαιρέσεως, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπαιτήσεως τρίτων κατὰ τῆς τέως Ἑλλ. Διοικήσεως Σμύρνης, τοῦ ὑποκαταστάτου εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς Ἑλληνικοῦ Δημοσίου μὴ εὐθυνομένου οὐδὲ κατὰ τὸ περιελθόν.

Ἐξαιρετικῶς ἀναζητούμεναι ἀποδίδονται αἱ παρὰ τῷ Κεντρικῷ Ταμείῳ Σμύρνης καὶ λοιποῖς ταμείοις τῆς τέως Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης συνεστημέναι παρακαταθῆκαι καὶ ἐγγυήσεις.

Αἱ ἐκ τούτων δικαστικαὶ παρακαταθῆκαι, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσι μορφὴν αὐτουσίων παρακαταθηκῶν, ἀποδίδονται κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1922 Ν. Δ. «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ δικαστικοῦ Ἀρχείου Μ. Ἀσίας» ὁριζομένην διαδικασίαν. Ἡ ἀπόδοσις τῶν λοιπῶν κοινῶν παρακαταθηκῶν καὶ ἐγγυήσεων ἐνεργεῖται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Εἰς τὸν πρ)σμὸν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἀναγράφεται εἰδικὴ πίστωσις, εἰς βάρος τῆς ὁποίας ἐκβίδονται τὰ σχετικὰ χρηματικὰ ἐνταλματα πληρωμῆς τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγκρινομένων ὡς ἀποδοτέων παρακαταθηκῶν καὶ ἐγγυήσεων.

Προκειμένου εἰδικῶς περὶ κοινῶν παρακαταθηκῶν συνεστημένων εἰς τουρκικὸν χαρτονόμισμα, διὰ τὴν εἰς δραχμὰς ἀπόδοσιν αὐτῶν, ἑκάστη τουρκικὴ λίρα ὑπολογίζεται εἰς τὴν τρέχουσαν τιμήν.

Ἄρθρον 2.

Συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς τέως Διευθύνσεως Δικαιοσύνης παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Διοικήσει Σμύρνης καὶ τούτου κωλυομένου ἑνὸς Ἐφέτου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ κατὰ προτίμησιν μεταξὺ τῶν ἐν Σμύρνῃ προϋπηρετησάντων, καὶ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἀνασταθεισῶν ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Σμύρνης αὐτουσίων παρακαταθηκῶν καὶ ὑποβολὴν ἠτιολογημένης ἐκθέσεως περὶ τοῦ ποίαι μεταξὺ αὐτῶν δέον νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς περιουσία τοῦ Δημοσίου, καθ' ὃ μὴ συντρεχούσης νομίμου περιπτώσεως ἀποδόσεώς των.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐγκρίνων τὴν ἔκθεσιν ταύτην, θέλει διατάξει, προκειμένου μὲν περὶ παρακαταθηκῶν συνισταμένων ἐκ πολυτίμων σκευῶν καὶ ἀντικειμένων, τὴν κατὰ νόμον ἐκποίησιν αὐτῶν, προκειμένου δὲ περὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ἢ τίτλων παραστατικῶν ἀξιῶν, τὴν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον παράδοσιν αὐτῶν ἐπὶ τῇ χρεώσει του διὰ γραμματίου παραλαβῆς ὑπὸ τὴν κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον μερίδα ἐσόδων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 3.

Τὸ κατὰ τὴν 31ην Μαρτίου 1928 ἐμφανιζόμενον εἰς τὸν προσωρινὸν ἰσολογισμὸν τοῦ Κράτους πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ χρηματικοῦ λ)σμοῦ «Ἑλληνικὴ Διοίκησις Σμύρνης-Ἑλληνικὸν Δημόσιον» εἰσάγεται εἰς τὸν Πρ)σμὸν τοῦ Κράτους ὡς ἔσοδον αὐτοῦ ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον, πᾶν δ' εἰς τὸ ἐξῆς πραγματοποιούμενον ἔσοδον ἐκ χρεῶν τρίτων πρὸς τὴν τέως Ἑλληνικὴν Διοίκησιν Σμύρνης, εἴτε συνεπείᾳ καταλογιστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἴτε ἐξ ἄλλης αἰτίας, θὰ εἰσάγηται ἀπ' εὐθείας ὡς ἔσοδον τοῦ Πρ)σμοῦ ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἰδικὸν ἄρθρον.

Περὶ ἐσωτερικῆς ἀνακαινίσεως τοῦ Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται ὁ κατωτέρω δημοσιευόμενος προϋπολογισμὸς τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης ἐσωτερικῆς ἀνακαινίσεως τοῦ Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ ἡ ἐγγραφὴ τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου ἀναγκαιούσης δαπάνης ἐκ δραχμῶν διακοσίων χιλιάδων (200.000) ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως 1929-30, ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον.

Περὶ ἀγορᾶς καὶ ἐπισκευῆς ἀνταλλαξίμου ἀκινήτου πρὸς στέγασιν τῶν ἐν Ἀρδέᾳ δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται ἡ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὑπὸ κεφ. 17, ἄρθρον 9, τῆς χρήσεως 1928–29 ἐγγραφεῖσα πίστωσις ἐκ δραχμῶν τριακοσίων πέντε χιλιάδων (305.000), ὡς καὶ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1929–30, ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα πέντε χιλιάδων (55.000) διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐν Ἀρδέᾳ τῆς ἐπαρχίας Ἀλμωπίας, ὑπ' ἀριθ. Ε.Τ. 1502 ἀνταλλαξίμου ἀκινήτου καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατωτέρω δημοσιευομένου καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἐγκρινομένου προϋπολογισμοῦ ἐκτέλεσιν ἔργων ἐπισκευῆς καὶ διαρρυθμίσεως αὐτοῦ πρὸς στέγασιν πασῶν τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Ἡ διάθεσις τῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1928–29 ἐγγραφείσης ἤδη ὡς ἄνω πιστώσεως ἐκ δραχμῶν τριακοσίων πέντε χιλιάδων ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ εἰς βάρος τοῦ λογαριασμοῦ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων τῆς χρήσεως ταύτης.

Προϋπολογισμὸς τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ ἐν Ἀρδέᾳ Διοικητηρίου Ἀλμωπίας.

Ἀξων ἀριθμός	Ἔνδειξις τῶν ἔργων	Ἀριθμὸς τιμολογίου	Μονάδες ἐκτελεσθησομένης ἐργασίας	Τιμὴ μονάδος		Δαπάνη			
						Μερικὴ		Ὁλικὴ	
				Δραχμ.	Λ.	Δραχμ.	Λ.	Δραχμ.	Λ.
1	Ἐκσκαφαὶ γαιῶν πάσης φύσεως μ3	1	60	14	—	840	—		
2	Καθαίρεσις ὠμοπλινθοδομῶν..... μ3	2	55	50	—	2,750	—		
3	Λιθοδομὴ κοινὴ διὰ λίθων λατομείου..... μ3	3	80	440	—	35,200	—		
4	Ὀπτοπλινθοδομὴ δι' ἀμμοκονίας..... μ.3	4	40	575	—	23,000	—		
5	Ἀποσύνθεσις πατωμάτων μετὰ τῶν δοκῶν, δοκίδων καὶ σανίδων. μ.2	5	100	20	—	2,000	—		
6	Προμήθεια, τοποθέτησις κλπ. νέας ξυλείας δοκῶν, δοκίδων καὶ σανίδων πρὸς ἐπισκευὴν πατωμάτων, ὀροφῆς, στέγης καὶ κλιμάκων... μ.3	6	15	2,800	—	42,000	—		
7	Ἀνάσυρσις κεράμων στέγης μετ' ἀντικαταστάσεως τεθραυσμένων κεράμων διὰ νέων τοιούτων ἐν ὁριζοντίᾳ προμολῇ..... μ.2	7	280	30	—	8,400	—		
8	Προμήθεια καὶ τοποθέτησις ὑελοπινάκων..... μ.2	8	30	100	—	3,000	—		
9	Ἐπιχρίσματα δι' ἀμμοκονίας πάχ. 2.5 ἑκ. εἰς τρεῖς διαστρώσεις μετὰ τῆς ἀποξέσεως τῶν παλαιῶν ἐπιχρισμάτων..... μ.2	9	1320	22	—	29,040	—		
10	Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις θυρῶν ἐσωτερικῶν περαστῶν μετὰ τοῦ ἐλαιοχρωματισμοῦ εἰς 3 διαστρώσεις..... μ.2	12	28	360	—	10,080	—		
11	Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις παραθύρων μετὰ τῶν ὑελαπινάκων καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ εἰς 3 διαστρώσεις..... μ.2	11	25	410	—	10,250	—		
12	Ὑδροχρωματισμὸς εἰς 3 διαστρώσεις μ.2	16	1320	3	—	3,960	—		
13	Καθαίρεσις διαχωρισμάτων ἐκ ξυλίνου σκελετοῦ καὶ πήχεων ... μ.2	13	150	10	—	1,500	—		
14	Κατασκευὴ διαχωρίσματος ἐκ ξυλίνου σκελετοῦ μετὰ πήχεων διατομῆς 2×1 ἑκατ. μ.2	14	150	1,150	—	17,250	—		
15	Σκυρροκονίαμα διὰ σιμεντοκονίας ἀναλογίας 1.3 καὶ σκύρρων ἐκ χαλίκων συλλεκτῶν..... μ.3	15	5	785	—	3,925	—		
16	Ἐπισκευὴ ὑπαρχουσῶν θυρῶν καὶ παραθύρων μετ' ἀντικαταστάσεως τεθραυσμένων ἢ ἐλλειπόντων τεμαχίων ξυλίνων ἄνευ ὑελοπινάκων μ.2	10	60	42	—	2,520	—		
	Ἄθροισις	—	—	—		195.715	—		
	Ἀπρόοπτα ἔξοδα.	—	—	—		14.285	—		
	Σύνολον δαπάνης	—	—	—		—		210,000	—

Ἐν Ἐδέσσῃ τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1928

Ὁ Νομομηχανικὸς Πέλλης

(Ὑπογραφή)

Περὶ συστάσεως Ειδικοῦ Ταμείου Παμβώτιδος.

Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται εἰδικὸν Ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰδικὸν Ταμεῖον Παμβώτιδος» ἑδρεῦον ἐν Ἰωαννίνοις.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου Παμβώτιδος θὰ ἐκτελῶνται μελέται καὶ ἔργα 1) ἐξυγιαντικὰ ἐπὶ τῆς περιφερείας τῆς λίμνης Παμβώτιδος (Ἰωαννίνων), 2) ἀποξηραντικὰ τῶν συνεχῶς ἢ περιοδικῶς κατακλυζομένων ἐκτάσεων ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης, 3) παρόχθια ἐπὶ τῷ σκοπῷ διευκολύνσεως τῆς ἐπὶ τῆς λίμνης συγκοινωνίας, 4) ἀρδεύσεως τῶν περὶ τὴν λίμνην γεωργικῶν ἐκτάσεων, 5) διευθετήσεως τῶν ἐν τῇ λίμνῃ ἐκβαλλόντων χειμάρρων, 6) ἀποχετευτικὰ τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης καὶ κανονιστικὰ τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος αὐτῆς, 7) παροχθίου ὁδοποιΐας, 8) μεμονωμένων χερσῶν καὶ ἔργων χρησιμευόντων πρὸς συμφερωτέραν καλλιέργειαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀποξηρανθησομένων ἢ βελτιωθησομένων γαιῶν, 9) ἐξωραϊσμοῦ τῶν ἐπὶ τῆς λίμνης συνοικισμῶν καὶ 10) συντηρήσεως τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρον 3.

Τὰ κατασκευασθησόμενα ἔργα θεωροῦνται δημοσίας ὠφελείας καὶ δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν κτήματα ἢ παντὸς εἴδους δικαιώματα ἢ νὰ ἐνεργηθῶσι προσωριναὶ καταλήψεις κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κεκανονισμένα, δαπάναις τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἔργα ἐκτελοῦνται κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κεκανονισμένα καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει κεκανονισμένη πίστωσις εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τοῦ ταμείου.

Διὰ δαπάνας ἔργων μὴ ὑπερβαινούσας τὰς πεντήκοντα χιλιάδας δραχ. ἀπαιτεῖται θεώρησις μόνον τοῦ οἰκείου Νομομηχανικοῦ καὶ ἔγκρισις τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 5.

Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Ταμείου ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπὴν συντιθεμένην ἐκ τοῦ Τμηματάρχου τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ἠπείρου, ὡς Προέδρου, τοῦ Δημάρχου Ἰωαννίνων, τῶν Προέδρων τῶν παραλιμνίων κοινοτήτων, τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἁλιέων Νήσου Ἰωαννίνων «ἡ Παμβῶτις» καὶ ἑτέρων δύο μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, προτάσει τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπροσωπεῖ τὸ Ταμεῖον ἐνώπιον πάσης ἀρχῆς ἢ δικαστηρίου.

Ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι 1) νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ παρακολουθῇ τὴν ἐν τῇ λίμνῃ ἁλιείαν καὶ θήραν καὶ νὰ ἐκδίδῃ κανονιστικὰς ἢ ἀπαγορευτικὰς περὶ αὐτῆς διατάξεις, 2) νὰ ἐπιτρέπῃ καὶ ὑποδεικνύῃ μεθόδους καλλιεργείας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς ἰχθύων καὶ λοιπῶν ὑδροβίων ζώων, 3) νὰ ρυθμίζῃ δι' εἰδικῆς ὑπηρεσίας τὴν ροὴν τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης πρὸς κανονισμὸν τῆς στάθμης αὐτῆς, καὶ 4) νὰ καλλιεργῇ κατὰ τὸν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς προσφορώτερον τρόπον τὰς περὶ τὴν λίμνην λόφῳ ἀποχετεύσεως τῶν ὑδάτων αὐτῆς ἢ ἄλλως ἀποκαλυπτομένας γαίας, αἵτινες καθίστανται περιουσία τοῦ εἰδικοῦ ταμείου παραχωρούμεναι εἰς αὐτὸ *κατὰ πλήρη* κυριότητα.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, μετὰ πρότασιν τῆς διοικούσης τὸ ταμεῖον Ἐπιτροπῆς, δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν αὐτῇ καὶ ἄλλα ἔργα σκοπὸν ἔχοντα τὴν συμφερωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῆς λίμνης.

Πᾶσα δαπάνη ἀφορῶσα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἀποφάσεων τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ βαρύνει τὸ Ταμεῖον.

Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐκδιδόμεναι διατάξεις τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλονται εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητήν, ὅστις ἀποφαίνεται ἐγκρίνων, μεταρρυθμίζων ἢ ἀκυρῶν.

Ἄρθρον 6.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐμπόδια εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῆς, ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι 5000 δραχ. ἢ φυλακίσεως ἓξ μηνῶν ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν.

Ἄρθρον 7.

Ὡς πόροι τοῦ Ταμείου καθορίζονται:

1) Τὰ ἐκ τῆς ἁλιείας τῆς λίμνης δημόσια ἔσοδα, ἅτινα παραχωροῦνται ἀπὸ τοῦ ἑπομένου οἰκον. ἔτους εἰς τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον, ὅπερ θὰ ἔχῃ τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ διάθεσιν αὐτῶν. Τὸ Κράτος δικαιοῦται νὰ ἀσκῇ δικαίωμα ἐποπτείας ἐπὶ τῆς λίμνης καὶ ἐπὶ τῆς ἐνεργουμένης ἁλιείας ἐν γένει, δυνάμενον νὰ λαμβάνῃ τὰ κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς προστασίαν καὶ προαγωγὴν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς τῆς λίμνης, ἐκτελεύμενα εἰς βάρος τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου ὑπὸ τῆς διοικούσης τὸ Ταμεῖον Ἐπιτροπῆς.

2) Στρεμματικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν κατακλυζομένων περιοδικῶς γεωργικῶν ἐκτάσεων τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῶν ἔργων καὶ τῶν ἀρδευομένων ἐκτάσεων.

3) Στρεμματικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς διευθετήσεως τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης καὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς στάθμης αὐτῆς.

4) Τὰ ἔσοδα ἐκ τῆς καλλιεργείας τῶν περὶ τὴν λίμνην ἀποκαλυπτομένων γαιῶν, καὶ

5) Τὰ ἔσοδα ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 318 καὶ 341 τοῦ κώδικος περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων ἐπιβαλλομένων φόρων ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ λοιπῶν ὑδρευσίων ζώων.

Τὰ ἐκ τῶν φόρων τούτων ἔσεσθαι τοῦ τρέχοντος ἔτους ὑποχρεοῦται ὁ δῆμος Ἰωαννιτῶν νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον.

Ἀπὸ τοῦ ἑπομένου οἰκονομικοῦ ἔτους παραχωρεῖται εἰς τὸ συνιστώμενον εἰδικὸν Ταμεῖον τὸ ἐκ τῶν ἄρθρων 318 καὶ 341 τοῦ κώδικος περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων δικαίωμα τοῦ δήμου Ἰωαννιτῶν καὶ τῶν παραλιμνίων κοινοτήτων τοῦ ἐπιβάλλειν ἢ καταργεῖν τοὺς φόρους ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ λοιπῶν ὑδρευσίων ζώων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ ἁλιευομένων, τὸ δικαίωμα τοῦ αὐξάνειν τὸ ποσοστὸν τῶν φόρων τούτων μέχρις ἑξαντλήσεως τοῦ καθοριζομένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων φορολογικοῦ ὁρίου καὶ τὸ δικαίωμα τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων τούτων.

6) Εἰσφοραὶ ἰδιωτῶν, τοῦ δήμου Ἰωαννιτῶν καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρον 8.

Διὰ τὴν πλήρη ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ κατὰ τὸν παρόντα νόμον συνιστωμένου Ταμείου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7-17 τοῦ νόμου 2369 τῆς 2)3 Ἰουνίου 1929 «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου Ὀρεστιάδος».

Περὶ ἐκτελέσεως προσθέτων ἔργων ἐπισκευῆς τοῦ διοικητικοῦ μεγάρου Χανίων.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται ὁ κατωτέρω δημοσιευόμενος α' συγκριτικὸς πίναξ δαπάνης ἐκτελέσεως προσθέτων ἔργων ἐπισκευῆς τοῦ διοικητικοῦ μεγάρου Χανίων καὶ ἡ ἐγγραφὴ τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου ἀπαιτουμένης προσθέτου δαπάνης ἐν δραχμαῖς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδων (185.000) ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως 1929—30, ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον, καθ' ὑπέρβασιν τῆς διὰ τοῦ νόμου 3667 ἐγκριθείσης ἀρχικῆς πιστώσεως ἐν δραχμαῖς τριακοσίων τριάκοντα χιλιάδων (330.000).

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς***

ὅστις λέγει ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Θεσσαλονίκης ὁμιλῶν εἰς τὴν πρώτην συζήτησιν ἔλεγεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἦτο ἐπάναγκες νὰ ὑποβληθῇ κατόπιν τῆς ἐκλογικῆς περιπετείας ἣν ὑπέστη τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Θεσσαλονίκης.

Δ. Ἰασονίδης. Ἡ ἀδικία, λέγει, ἡ προελθοῦσα ἐκ τῆς νέας καταστάσεως ἠνάγκασεν ἡμᾶς νὰ ἐπιδιώξωμεν τὸν νόμον αὐτόν.

Μ. Μαντᾶς. Ἡ περιπέτεια ἀπεδόθη εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὅστις δὲν ἔδωκε κομματικὴν χροιὰν εἰς τὰς ἐκλογάς. Ὁ κ. συνάδελφος ὅμως ἐλησμόνησεν ὅτι καὶ τὸ ἀντίπαλον κόμμα δὲν ἔδωκε πολιτικὴν χροιὰν καὶ ὅτι ἐὰν εἰς τὰς ἐκλογὰς δὲν ἀπέδωκε χροιὰν πολιτικὴν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεμίχθη ὅμως ἐνεργῶς ἡ Λέσχη τῶν Φιλελευθέρων (φωναί, θόρυβος). Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, συνεχίζει, διοικοῦν σχεδὸν ἐπὶ 20ετίαν τὸν τόπον οὐδέποτε ἐσκέφθη περὶ μονιμοποιήσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβεν ὅταν μετὰ ἄλλας ἐκλογὰς ἐξεδιώκοντο οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι. Ἔχω, τονίζει, κατάλογον ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται πόσοι ἀπελύθησαν δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ 1914. Κατὰ τὸ 1914, ὁπότε ἐνεδρύθη ἡ ἐκλογὴ Ἀθηνῶν παρὰ φιλελευθέρου Δημάρχου, ἀπελύθησαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1914 μέχρι τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1916 178 ὑπάλληλοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὀργανικοί;

Μ. Μαντᾶς. Οἱ πλεῖστοι, ἀπὸ δὲ τοῦ Μαΐου τοῦ 17 μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 19 ἀπελύθησαν 226.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὀργανικοί;

Μ. Μαντᾶς. Κατὰ 90 ο/ο. Καὶ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 22 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 23 ἀπελύθησαν 228. Ἐνῷ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 29 μέχρι τοῦδε ἀπελύθησαν 121 ὑπάλληλοι ὀργανικοί. Δηλαδὴ καθ' ὃ διάστημα ἐκυβέρνησαν φιλελεύθεροι δήμαρχοι ἀπελύθησαν 900 ὑπάλληλοι.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Σὲ 15 χρόνια ὅμως.

Μ. Μαντᾶς. Μέγας ἀριθμὸς τῶν ἀπολυθέντων εἶχεν ὑπερδεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν καὶ οὐδεμία ἐλήφθη μέριμνα ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὅταν ἐπὶ Ὑπουργείας τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ ἐλήφθη τοιαύτη ὑπὲρ ἀποζημιώσεως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπεζημίωσε μόνον δύο. Ἤδη τὸ παρὸν νομοσχέδιον δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ κρατηθοῦν οἱ ἀπολυθέντες ὑπάλληλοι τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἐξάγεται δὲ τοῦτο ἀπὸ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 61, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ τύχουν συντάξεως ὅσοι εἶχον καταβάλει κρατήσεις, ἐνῷ αἱ κρατήσεις ἔγιναν μὲ νόμον τοῦ 1926 καὶ ἑπομένως μόνον οἱ εὑρισκόμενοι τότε ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ θὰ προστατευθοῦν οἵτινες ἦσαν οἱ φιλελεύθεροι. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τονίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀμελέτητον καὶ πρέπει νὰ μελετηθῇ περισσότερον ἵνα μὴ ἀντὶ ἐπανορθώτεως ἀδικιῶν γεννήσῃ ἄλλας ἀδικίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα περὶ ἀργομίσθων ἐν τῷ δήμῳ Ἀθηναίων, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν ὅτι τώρα οὐδεὶς ἀργόμισθος ὑπάρχει. Ἀργόμισθοι περὶ τοὺς 900 ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς ληξάσης περιόδου καὶ ἀπελύθησαν ὅλοι παρὰ τοῦ νῦν δημάρχου. Καταλήγων, λέγει, ὅτι λαμβάνουσα ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ὑπ' ὄψει της ἡ Κυβέρνησις ἢ πρέπει ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ νὰ τὸ καταρτίσῃ ἀρτιώτερον ἢ πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ διάταξιν δι' ἧς νὰ λαμβάνεται πρόνοια περὶ σωρείας ἄλλων ὑπαλλήλων διωχθέντων διὰ πολιτικοὺς λόγους καὶ πενομένων. Τὸ νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ ἓν κόμμα (φωναί, θόρυβος, ἀντεγκλήσεις μεταξὺ τῶν κ. κ. Μαντᾶ, Ἰασωνίδη, Παπαθανάση).

Ν. Τζερμιᾶς. Ἡμεῖς, τονίζει, ὑποστηρίζομεν τὸ νομοσχέδιον ἀπὸ τῆς γενικῆς του ἀρχῆς. Δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς ζήτημα κομματικόν.

Μ. Μαντᾶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ ἀνέφερον διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου δι' ἧς ἀποκλείονται ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ προστατεύονται μόνον οἱ τοῦ φιλελευθέρου κόμματος.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἔγινε, λέγει δεκτὸν ὅπως, ἐπειδὴ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν δὲν ἔγινε συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, γίνῃ τοιαύτη κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν. Ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας ὡμίλησεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. Ἐνετοπίσθη ὅμως εἰς τὸ ἄρθρον 61 εἰς ὃ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀναπτύξῃ τὰς γενικωτέρας της ἀντιλήψεις καὶ θὰ δηλώσῃ τὰς τροπολογίας τὰς ὁποίας ἐπέφερε καὶ τὴν συνεννόησιν εἰς ἣν προῆλθε μὲ τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, καὶ ἑπομένως ἂν δὲν πρόκειται κανεὶς συνάδελφος νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν, διότι μόνον οὕτω δύναται νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Π. Τσαλδάρης. Ἤκουσα ὅτι ἤλθετε εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ ὅλον τὸ Κράτος. Ἐὰν ἡμεῖς εἴμεθα ἀντίθετοι, εἴμεθα διότι ἡ Κυβέρνησις ἀναμιγνύεται εἰς τὴν διοίκησιν τῶν δήμων καὶ τὰ μέτρα αὐτῆς ἐπιβαρύνουν τὰ οἰκονομικά των. Εἶναι προφανές, τονίζει, ὅτι οἱ διπλοὶ ὑπάλληλοι καὶ αἱ διπλαῖ συντάξεις εἶναι μέτρα ἐπιζήμια.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ ἔρις, παρατηρεῖ, εἶναι εἰς ἓν ἢ δύο ἄρθρα καὶ ὀρθὸν εἶναι νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν κατ' ἄρθρον.

Π. Τσαλδάρης. Δηλῶ ὅτι εἴμεθα ἀντίθετοι ἐὰν θὰ ἐπρόκειτο διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ ἐπιβαρυνθοῦν τὰ οἰκονομικὰ τῶν δήμων.

Α. Παπαθανάσης. Δὲν ἀντιτιθέμεθα, λέγει, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἀποβλέπομεν μετὰ συμπαθείας πρὸς τὴν ἀνθρωπιστικὴν ροπὴν ὑπὲρ προστασίας τῆς ἐργασίας τῶν ἀτόμων, εἴμεθα μάλιστα σύμφωνοι ὅπως αἱ προστατευτικαὶ διατάξεις περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τοὺς δημοτικοὺς τοιούτους. Ὁ τρόπος ὅμως καθ' ὃν εἰσάγεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἀρχὴ αὕτη ὄχι μόνον τὰς ἀρχὰς τῆς αὐτοδιοικήσεως τὰς συνταγματικῶς κατοχυρωμένας θίγει, ἀλλὰ θεσπίζει καὶ ἀνάμιξιν εἰς αὐτὰ τὰ οἰκονομικὰ τῶν δήμων, διότι οἱ δῆμοι δὲν εἶναι 3—4, ἀλλὰ εἶναι ὅλοι οἱ διατηρηθέντες δῆμοι ἐν τῷ Κράτει καὶ τὸ σύνολον τῶν κοινοτήτων εἰς ἃς ἐπεκτείνεται ὑποχρεωτικῶς ὁ νόμος. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν παρὰ 1—2 ὑπαλλήλους παρέργως ἐργαζομένους καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς καθιστῶμεν μονίμους καὶ ὑποχρεώνομεν μάλιστα τὰς κοινότητας τοὺς δύο αὐτοὺς ὑπαλλήλους νὰ τοὺς κάμῃ 4 προσλαμβάνουσα καὶ τοὺς ἀπολυθέντας. Ἀλλὰ δὲν συντρίβομεν μόνον οἰκονομικῶς τὰς κοινότητας, ὑποθάλπομεν συγχρόνως τὴν ἀργίαν καὶ τὴν θεσιθηρίαν. Ἐὰν οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ γίνουν μόνιμοι θὰ γίνουν οἱ τύραννοι τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν δημοτῶν. Καὶ ἐνῷ καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἰσοβίους δικαστὰς ἔχομεν τὸ μέτρον τῆς μεταθέσεως, διὰ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ δι' ἐνδεχομένας παρεκτροπὰς των εἴμεθα ἐντελῶς ἄοπλοι. Τὸ νομοσχέδιον, τονίζει, δύναται νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τοὺς 3 δήμους καὶ νὰ μὴ ἐπεκτείνεται ἡ ἐφαρμογή του εἰς ὅλας τὰς κοινότητας, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 57.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐδήλωσα ὅτι θὰ ἀναλειφθῇ ἡ διάταξις περὶ ἐπεκτάσεως εἰς ὅλας τὰς κοινότητας. Ἐκεῖ θὰ σᾶς ἐκθέσωμεν τὰς ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως.

Α. Παπαθανάσης. Πάντως πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ τοὐλάχιστον εἰς δύο, τρεῖς δήμους, ἀλλαχοῦ δὲ μόνον ἂν τὸ ζητήσουν τὰ ἁρμόδια συμβούλια.

Συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι θεσπίζεται διάταξις καθ' ἣν διὰ τὴν σύνταξιν λαμβάνεται πρόνοια νὰ λογισθῇ ἡ ὑπηρεσία καὶ ἐκείνων ποὺ ὑπηρέτησαν ὑπὸ ξένον Κράτος καὶ τοιουτοτρόπως ἀμέσως ἅμα τῇ ψηφίσει τοῦ νόμου πλεῖστοι δῆμοι καὶ Κοινότητες θὰ ἔχουν συνταξιούχους. Διὰ τὰς συντάξεις μάλιστα τοῦ ἄρθρου 61 ὑποχρεοῦται ἡ τελευταία Κοινότης ἢ ὁ Δῆμος εἰς ὃν ὑπηρέτει ὁ ὑπάλληλος. Ὁ κ. Ἰασονίδης ἐζήτησε χάριν τῆς ἀρχῆς νὰ τύχουν προστασίας οἱ ἔχοντες ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀπολυθησομένους θὰ δια-

ατηρηθῆ αὐτὴ ἡ ἀρχή. Διὰ νὰ εἴμεθα, τονίζει, σύμφωνοι πρὸς τὴν συνείδησίν μας καὶ πρὸς τὸ Σύνταγμα ὀφείλομεν ν' ἀποφύγωμεν τὴν ῥύθμισιν τοῦ παρελθόντος, διότι ρυθμίζοντες τὸ παρελθὸν προσβάλλομεν τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοδιοικήσεως, πλήσσομεν δὲ καὶ τὰ οἰκονομικὰ τῶν Δήμων, τὰ ὁποῖα καθιστῶμεν ὑποχείρια τῶν ἰδικῶν μας ἀντιλήψεων.

Ὁ κ. **Ρ. Διβαθυνόπουλος** λέγει ὅτι τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁ ὁποῖος διακρίνεται διὰ τὴν καλλιέπειαν καὶ τὴν ὀξύνοιάν του, διέφυγον διατάξεις τινὲς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, αἱ ὁποῖαι θίγουν καὶ ἀνθρώπους ἐργατικούς, οἱ ὁποῖοι δικαιοῦνται μεγαλυτέρας προστασίας. Ὑπάρχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ διάταξις δυνάμει τῆς ὁποίας προστατεύονται οἱ ἐν τῷ Δημοτικῷ Νοσοκομείῳ ἡ «Ἐλπὶς» ὑπηρετοῦντες Διευθυνταί, Ὑποδιευθυνταί, καὶ λοιποὶ διοικητικοὶ καὶ διαχειριστικοὶ ὑπάλληλοι. Ἀλλὰ νομίζετε ὅτι μόνον ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ ἔχει ἀνάγκην προστασίας; Ἡ ψυχὴ ἑνὸς τοιούτου καταστήματος εἶναι πρὸ πάντων ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία, ἡ ὁποία προάγει τὸ Νοσοκομεῖον. Αὐτὴ ἔχει ἀνάγκην ἰδιαιτέρας προστασίας, μάλιστα εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον, τὸ ὁποῖον δέχεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τοὺς πτωχοὺς ἀσθενεῖς. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ βιοπαλαίουν μὲ ὅλας τὰς ἀσθενείας καὶ μὲ ὅλας τὰς ἐπιδημίας καὶ ὅμως τοὺς ἀφίνετε ἐκθέτους εἰς τὰ πάθη, τὰ κομματικά. Ποῖα δὲ εἶναι τὰ πάθη τὰ κομματικὰ θὰ σᾶς εἴπω ἀμέσως. Ἐγὼ εἰργάσθην ἐπὶ 25 ἔτη εἰς αὐτὸ τὸ Νοσοκομεῖον δωρεάν. Ὅταν πρὸ δύο ἐτῶν ἀπεφάσισα νὰ ἐγκαταλείψω τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα διὰ νὰ πολιτευθῶ ἐνόμισα ὅτι ἦτο κατάλληλος στιγμὴ ν' ἀφίσω καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν παρεῖχον δωρεὰν διὰ νὰ τὴν λάβουν ἄλλοι ἔστω καὶ πληρωνόμενοι. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐνόμισεν ὅτι ἀμείβων τὴν 25ετῆ ἐργασίαν μου ἔπρεπε νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ ἀνακηρύσσον με εὐεργέτην τοῦ Νοσοκομείου καὶ διατάσσον ν' ἀναρτηθῆ καὶ ἡ εἰκών μου ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ. Ὅταν ἔπεσεν ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ γνωρίζετε τί συνέβη; Διετάχθη νὰ καταβιβασθῆ ἡ εἰκὼν τοῦ εὐεργέτου καὶ νὰ τεθῆ εἰς τὰ ὑπόγεια. Γνωρίζετε ἐὰν εἶμαι φανατικὸς εἰς τὰς ἀντιλήψεις μου καὶ πῶς εἰργάσθην εἰς τὸ Πολιτικὸν Νοσοκομεῖον. Καὶ ὁ νῦν Δήμαρχος δὲν εἶναι ἐχθρός μου. Φαντάζομαι λοιπὸν ὅτι μποροῦσε νὰ σταθῆ καὶ ἡ ἰδική μου εἰκὼν μαζὶ μὲ τὰς τῶν ἄλλων εὐεργετῶν. Ὑπῆρχεν ὅμως κάποιο ἄλλο βαθύτερον αἴτιον, ὅτι δὲν ἔπρεπε φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ οὔτε εὐεργέτης τοῦ Νοσοκομείου μὲ δημοκρατικὴν ἀντίληψιν. Αὐτὰ γίνονται καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ κατοχυρωθῆ καὶ ἡ μάζα, ἡ ὁποία πρὸ παντὸς ἐργάζεται, δηλ. οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ νοσοκόμοι. Καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῆ τὸ πρᾶγμα, Ὅταν ὁ Διαρέλλη ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἔθεσεν ὡς ἐπικεφαλίδα τοῦ προγράμματός του «ὑγεία, ὑγεία, τὰ πάντα ὑγεία». Καὶ τὸν εἰρωνεύετο τότε ἡ ἀντιπολίτευσις τοῦ Γλάδστωνος ὅτι κάμει πολιτικὴν ὑπονόμων. Τὸ πρώτιστον ἔργον του ἦτο νὰ τονώσῃ τοὺς γιατροὺς καὶ τοὺς νοσοκόμους καὶ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἔθεσε τὰ θεμέλια ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ σημερινὸν ὑγειονομικὸν οἰκοδόμημα τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διεκήρυξε διὰ τοῦ προγράμματός του, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξυγιάνῃ τὴν χώραν. Ἐὰν τοῦτο ἐπιθυμοῦμεν, ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν αὐτὴν ὁδὸν καὶ νὰ τονώσωμεν τὰ ὄργανα δι' ὧν θὰ ἐπιτευχθῆ τοῦτο.

Ν. Τζερμιᾶς. Ἀποροῦμεν, λέγει, πῶς ἡ πτέρυξ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ νομίζῃ ὅτι ἐπιζητοῦντες τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου προστατεύομεν ὡρισμένας κομματικὰς ἀντιλήψεις. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, τοὐναντίον μάλιστα, ζητοῦντες νὰ ἐπιψηφισθῆ τὸ Νομοσχέδιον προστατεύομεν καὶ αὐτοὺς τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, οἱ ὁποῖοι ἀπελύθησαν, διότι ὁ Δήμαρχος ἐξυπηρετῶν ἴδιον τοπικιστικὸν κόμμα τοὺς ἀπέλυσε. Τὸ Νομοσχέδιον ἄλλως τε ἀποτελεῖ τροποποίησιν παλαιοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ μερίδες ἐπεκρότησαν.

Ι. Μουτζουρίδης. Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ παλαιοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ περὶ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** συνεχίζων, τονίζει, ὅτι οὐδαμῶς θίγεται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἡ Αὐτοδιοίκησις οὐδὲ ἐλαυνόμεθα, λέγει, ἀπὸ κομματικὰς ἀντιλήψεις. Τοὐναντίον ζητοῦμεν νὰ περιορίσωμεν τὸν φατριασμὸν τῶν Δημάρχων. Θέλομεν τὴν Αὐτοδιοίκησιν οὐχὶ ὅμως ὁρμωμένην ἀπὸ φατριαστικὰς τάσεις. Δὲν θέλομεν οἱ Δήμαρχοι νὰ εἶναι ἀρχηγοὶ φατριῶν. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἀντίληψις τοῦ Κράτους ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ λαμβάνῃ μέτρα προστατευτικὰ καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν, ὅπως οἱ ὑπάλληλοι τῶν Δήμων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου μένωσιν ἐκτεθειμένοι. Ἐπιμένομεν εἰς τὴν τροπολογίαν μας, ὅπως ὁ ἐπαναδιορισμὸς τῶν ὑπαλλήλων μὴ εἶναι δυνητικός, ἀλλ' ὑποχρεωτικός.

Ὁ κ. **Π. Λεβαντῆς** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διευκρίνησε τὸ ζήτημα αὐτό.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** προτείνει ὅπως οἱ Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ προσφεύγωσιν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Διοικητικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον νὰ ἀποφαίνηται κατὰ δεύτερον βαθμόν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἔχουν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ι. Μουτζουρίδης. Καὶ ἡμεῖς, λέγει, ὠθούμενοι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ προστατεύσωμεν τὰς ἐργαζομένας τάξεις, θὰ ἤμεθα ὑπὲρ τοῦ νομοθετικοῦ μέτρου, τὸ ὁποῖον εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις ἐὰν τὸ κίνητρον τὸ ὁποῖον ὤθησε πρὸς ὑποβολὴν αὐτοῦ δὲν ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς ἐξυπηρετήσεως κομματικῶν συμφερόντων. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου παρατηρεῖ ὅτι ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι διορίζονται διὰ διαγωνισμοῦ. Ἀλλὰ πῶς θὰ γίνῃ τοῦτο; Ὑπάρχουν καὶ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι, ὑπάρχουν οἱ καθαρισταί, οἱ κενωταὶ ὁδῶν κλπ., θὰ διορίζωνται καὶ αὐτοὶ διὰ διαγωνισμοῦ;

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι αὐτοὶ δὲν πρόκειται νὰ καταλάβουν θέσεις ὀργανικάς. Ἡ διάταξις δὲν ἀφορᾷ τοὺς δημοτικοὺς ὑπηρέτας, ἀλλὰ μόνον τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ἔληξεν ἡ κατ' ἀρχὴν συζήτησις.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν θὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ τινὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα λέγει ὅτι θὰ ἔχωμεν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν δὲν πρέπει νὰ γεννᾶται ἐκ τούτου παρεξήγησίς τις. Τὰ ὅρια τῆς αὐτοδιοικήσεως θὰ τὰ ὁρίσουν οἱ νόμοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ψηφισθοῦν ἀπὸ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἐξ Ἀττικῆς συναδέλφου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων, ἐὰν ἀπὸ τοῦ 1914—1920, ἐπὶ μίαν 15ετίαν δηλαδή, ἀπελύθησαν 9.000 ὑπάλληλοι, ἀσφαλῶς τὸ ρεκὸρ τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὴν 15ετίαν αὐτήν, διότι εἰς τὸ 4μηνον ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1929 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἀπελύθησαν 98 ὑπάλληλοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τὰς ἀναγομένας εἰς τὸ ἄρθρον 58 ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀνακοινώσω εἰδικῶς διὰ τὸν δῆμον Ἀθηναίων, διὰ τὸν ὁποῖον κυρίως γίνεται ἡ διαμάχη, εἰς ποίαν συνεννόησιν κατελήξαμεν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι αἱ ἐκ μέρους τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὑποβληθεῖσαι παρατηρήσεις εἶναι γενικαὶ καὶ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἕνωσιν τῶν δήμων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν αὐτοδιοίκησιν δὲν ἔχω, λέγει, νὰ σᾶς εἴπω τίποτε, διότι ἐξ ὅσων εἴπετε ἐξάγεται ὅτι δὲν ὑιοθετεῖτε τὴν ἔννοιαν παρὰ μόνον τὴν λέξιν.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι δὲν εἶναι αὕτη ἡ ἑρμηνεία τῆς δηλώσεώς του. Εἶπον, λέγει, ὅτι εἶναι ἀναμφισβήτητον τὸ δικαίωμα τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας νὰ κανονίζῃ τὰ τῆς διοικήσεως.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ νομίζω, κ. Ὑπουργέ, ὅτι θὰ εἶναι ἀντισυνταγματικὸς ὁ νόμος ὁ ὁποῖος θὰ περιορίζῃ τὰ δικαιώματα τῆς αὐτοδιοικήσεως.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν.) Ἐγὼ δὲν ἐννοῶ τὴν αὐτοδιοίκησιν ὅπως τὴν ἐννοεῖτε σεῖς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** παρακαλεῖ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐὰν οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ 9 συναπτὰ ἔτη εἰς ὀργανικὰς θέσεις τοῦ δήμου θὰ κριθοῦν ὡς ἔκτακτοι ἢ ὡς μόνιμοι ὑπάλληλοι.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐὰν ὅταν ἀπελύθησαν περιελαμβάνοντο εἰς τοὺς ὀργανικοὺς ὑπαλλήλους καὶ εἶχον τριετίαν συμπεπληρωμένην ἐπανέρχονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 61. Ἐὰν δὲ ἦσαν ἔκτακτοι ὑπάλληλοι δὲν ἐπανέρχονται ἀλλὰ λαμβάνουν μόνον ἀποζημίωσιν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1, ὡς ἐτροποποιήθη. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** παρατηρεῖ ὅτι οἱ γραμματεῖς τῶν Δήμων πρέπει καὶ αὐτοὶ νὰ περιληφθοῦν εἰς τὴν μονιμότητα.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐὰν ὁ γραμματεὺς εἶναι Γενικὸς Γραμματεὺς δὲν περιλαμβάνεται καὶ δὲν εἶναι μόνιμος.

Α. Παπαθανάσης. Ὑπάρχουν καὶ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Βεβαίως.

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** λέγει ὅτι ὁ ἑκάστοτε Δήμαρχος θὰ δύναται δι' ἀλλαγῆς τοῦ ὀργανισμοῦ νὰ διορίζῃ ὑπαλλήλους τὸ πρῶτον εἰσερχομένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἀνωτάτας θέσεις. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ ὡς ἀνώτατος βαθμὸς εἰσόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ βαθμὸς τοῦ εἰσηγητοῦ μὲν διὰ τοὺς τεχνικούς, τοῦ γραφέως δὲ α' τάξεως διὰ τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ καθορισθῇ τοῦτο. Διότι ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους π. χ. ἐὰν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην μηχανικοῦ θὰ πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ. Δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν ἑπομένως νὰ πάρῃ ἕνα ἀρχηγὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Γ. Καφαντάρης. Πῶς δημιουργοῦνται αἱ ὀργανικαὶ θέσεις;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δήμων.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι εἰς τοὺς Δήμους ὅπου ὁ γραμματεὺς εἶναι μόνιμος ὑπάλληλος, ἡ μονιμότης θέλει ἀποβῆ εἰς βάρος τῆς Δημοτικῆς περιουσίας, διότι εἶναι φυσικὸν ὅτι ὁ Δήμαρχος θὰ θελήσῃ νὰ ἔχῃ ἕνα ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ θὰ ἀναγκασθῇ νὰ προσλάβῃ ἰδιαίτερον γραμματέα εἰς βάρος τῆς Δημοτικῆς περιουσίας. Διὰ τοῦτο προκειμένου περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης θὰ ἦτο ὀρθὸν ἡ μονιμότης νὰ θεσπισθῇ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ γραμματεὺς ἔχει μακροτάτην ὑπηρεσίαν. Πάντως οἱ ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας θὰ ἦτο ὀρθὸν ν' ἀμείβωνται.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Νὰ ὁρίσωμεν δετῆ ὑπηρεσίαν.

Α. Παπαθανάσης. Προκειμένου περὶ τῶν ἰατρῶν οἱ ὁποῖοι βεβαιοῦσι τὴν ὑγείαν τῶν διορισθησομένων οὗτοι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον δημοτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ κατὰ δεύτερον λόγον δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ δέχομαι αὐτό.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἐρωτᾷ τί ἀπήντησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. Μουτζουρίδου.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ ἄρθρον 11 ὁμιλεῖ περὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ περὶ ὑπηρετῶν.

Π. Τσαλδάρης. Δημοτικοὺς ὑπαλλήλους ἐννοεῖτε ἐκείνους οἱ ὁποῖοι συμφώνως πρὸς τοὺς ὀργανισμοὺς νοοῦνται τοιοῦτοι; Δὲν περιλαμβάνονται λοιπὸν εἰς αὐτοὺς οἱ ὁδοκαθαρισταὶ κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν γραμματέα, φρονεῖ ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὑποχρεωτικῶς μόνιμος ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ ὑπηρεσίαν τοὐλάχιστον 2 τετραετιῶν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἀποδέχομαι ὅπως καθορισθῇ νὰ εἶναι μόνιμοι οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς δύο δημοτικὰς περιόδους, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους νὰ ἀπονέμωνται ὡς ἀποζημίωσις ἑνὸς ἔτους μισθοί.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** ἐρωτᾷ ἐὰν τὰ διατάγματα, ὅσον ἀφορᾷ τὰ προστόνται κλπ., θὰ ἐκδοθοῦν ἐφ' ἅπαξ δι' ὅλους τοὺς δήμους.

Ὁ κ **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἐὰν ἐκδόσωμεν ἐφ' ἅπαξ τὰ διατάγματα ταῦτα θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ θέλωμεν καὶ πάλιν νόμον.

Ὁ κ **Ρ. Διβαθυνόπουλος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, μεθ' ἣ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** λέγει ὅτι ἡ διάταξις καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸν πρὸ τοῦ διορισμοῦ βίον τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ὀλίγον μεταιωνική.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι δέχεται νὰ διαγραφῇ ἡ διάταξις αὕτη.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 7 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 εἰς συνέχειαν παρατήρησιν τοῦ κ. **Α. Παπαθανάση** ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι τὸ ἐδάφιον 2 διετυπώθη ἀκριβῶς ὅπως ἔχει διατυπωθῇ καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους "ἕνεκεν ἀνεπαρκείας ἢ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς."

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** λέγει ὅτι ὁ ὑπάλληλος δύναται νὰ εἶναι καὶ ἐπαγγελματικῶς ἀνεπαρκής. Διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «ἢ ἀνεπαρκείας ἐπαγγελματικῆς».

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνεπαρκείας διαγράφει τὸ ἐδάφιον γ'.

Α. Παπαθανάσης. Δὲν θὰ ἀπολύεται ποτέ.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δέχομαι νὰ προστεθῇ «συνεπείᾳ τελεσιδίκου ἀποφάσεως λαμβανομένης κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 47 καὶ ἑπόμενα».

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ὅπως οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι δύνανται νὰ προσφεύγουν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ δεύτερον βαθμόν.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἔχουν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ τὰ ἄρθρα 8 ὡς ἐτροποποιήθη 9, 10, 11, 12 καὶ 13 ὡς ἐτροποποιήθησαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἐν ἀργίᾳ ὑπάλληλος θὰ λαμβάνῃ μισθὸν ὡς ἔχει διατυπωθῇ τὸ ἄρθρον.

Ὁ κ. **Π. Εὐριπαῖος** λέγει ὅτι οἱ ἐν ἀργίᾳ ὑπάλληλοι δὲν λαμβάνουν μισθόν· αὐτὸ ἐξυπακούεται.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) δέχεται ὅπως προστεθῇ σχετικὴ διάταξις.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 14 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἀναγινώσκεται εἶτα τὸ ἄρθρον 15.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** συνιστᾷ νὰ διασκεφθῇ ἡ διάταξις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, καθ' ἣν ἀπελύθησαν.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ὄχι μόνον αὐτῆς τῆς διατάξεως, ἀλλ' οὔτε ὁλοκλήρου τοῦ β' ἐδαφίου, διότι ἡ κατάργησις μιᾶς θέσεως καὶ ἡ ἀνασύστασις αὐτῆς ἀποτελεῖ χονδροειδῆ κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Ἄρχοντος, καὶ κατὰ συνέπειαν δικαιοῦται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὑπάρχει ἡ ἐγγύησις αὐτὴ διατὶ θέτετε διατάξεις, αἱ ὁποῖαι πιθανὸν νὰ δημιουργήσουν ζητήματα;

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶναι μὲν ἐγγύησις τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ δὲν βλάπτει καὶ περισσότερα πρόνοια.

Α. Παπαθανάσης. Μὰ εἶναι πολὺ ἀπεριόριστος ἡ χρονικὴ περίοδος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἂς εἶναι. Δυνατὸν ὁ πρῶτος Δημοτικὸς Ἄρχων νὰ ἀπολύσῃ περὶ τὸ τέλος τῆς πρώτης Δημοτικῆς περιόδου ἕνα ὑπάλληλον, καταργῶν τὴν θέσιν, καί, ἐπανεκλεγόμενος, νὰ ἀνασυστήσῃ τὴν θέσιν ταύτην, ἢ ἑτέραν παρεμφερῆ, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας περιόδου.

Οἱ κ. κ. ***Π. Τσαλδάρης*** καὶ ***Α. Παπαθανάσης*** ἐπιμένουν εἰς τὴν διαγραφὴν τοὐλάχιστον τῆς διατάξεως «κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καθ' ἣν ἀπελύθησαν», διαγραφὴν ἣν ἐν τέλει ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται,

Γ. Καφαντάρης. Καὶ ἡ ἀποζημίωσις τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἀπολυόμενοι; Τί θὰ γίνῃ ἐν περιπτώσει ἐπαναδιορισμοῦ;

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Θὰ ἐπιστρέφεται εἰς τὸν Δῆμον διὰ μηνιαίων κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ ἦτο ὅμως δίκαιον νὰ μὴ ἐπιστρέφεται ἐξ ὁλοκλήρου, ἀλλὰ νὰ παρακρατῆται ἐξ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἓν μέρος, ὡς ἀποζημίωσις διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἦτο οὗτος ἐκτὸς ὑπηρεσίας.

Α. Παπαθανάσης, Δὲν θὰ ὑπάρχει χρονικὸν ὅριον ἐπαναδιορισμοῦ;

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑπάρχει τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας.

Α. Παπαθανάσης. Εἶνε πολὺ ἀπεριόριστον.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν νομίζω ὅτι μία τοιαύτη νομοθεσία ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην σοβαρότητα. Ὅταν ἔχωμεν ἕνα ὑπάλληλον ν' ἀναμένῃ πρὸ τῆς θύρας τῆς Δημαρχίας ἐπὶ 10 π.χ. ἔτη, πότε θὰ ἀνασυσταθῇ ἡ θέσις του διὰ νὰ τὴν ἀνακαταλάβῃ.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὄχι μόνον ἔχει σοβαρότητα, ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ ἀπόδοσιν στοιχειώδους δικαιοσύνης ἡ καθιέρωσις τῶν διατάξεων αὐτῶν. Δὲν πρόκειται νὰ συζητήσωμεν ἐὰν τὸ ὅριον αὐτὸ θὰ εἶναι 5, ἢ 8, ἢ 10 ἔτη, ἀλλὰ πρόκειται νὰ καθιερώτωμεν ἀρχὴν δικαίου. Καὶ θὰ μοῦ εἴπητε μέν, ὅτι ὑπάρχει ἡ ἐγγύησις τῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ θὰ σᾶς ἀπαντήσω ὅτι ἡ νομολογία αὐτοῦ εἶναι κυμαινομένη, καὶ ἑπομένως ἡ ὕπαρξις μιᾶς διατάξεως ἐν τῷ νόμῳ, ἡ ὁποία αἴρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν, δὲν βλάπτει.

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 15 γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτόν, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτά, ὡς ἔχουν, τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 19.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** παρατηρεῖ ὅτι ὁ ὑποδιασμὸς ἀποτελεῖ εὔσχημον τρόπον ἀπολύσεως καὶ συνιστᾷ ὅπως πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ὑπαλλήλου διαγραφῇ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 19.

Ὁ κ. ***Π. Εὐρυπαῖος*** ἐξηγεῖ ὅτι ἐν περιπτώσει ὑποδιασμοῦ ὁ ὑπάλληλος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγῃ κατὰ πρῶτον μὲν βαθμὸν ἐνώπιον τῆς δημαρχιακῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ δεύτερον δὲ βαθμὸν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ κ. ***Ν. Τερζόγλου*** προτείνει ὅπως καταργηθῇ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Νομάρχου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προσφυγῆς.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν ὅπως ἡ προσφυγὴ τοῦ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου δικάζεται κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἀπὸ πρόσωπον ξένα πρὸς τοὺς δήμους. Εἶναι ἀρκετὴ ἐγγύησις τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἀντιτίθεται ριζικῶς πρὸς πᾶσαν παρέμβασιν διοικητικῶν ὀργάνων εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὰς δημοτικὰς ἀρχάς.

Ὁ κ. ***Δ. Ἰασονίδης*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον πτωχοὶ ὑπάλληλοι ἀπομεμακρυσμένων δήμων νὰ καταφεύγουν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μέσον δικαιώσεως δαπανηρόν.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἐπιμένει εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχει, ὅπερ καὶ γίνεται οὕτω δι' ἀναστάσεως δεκτόν.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτὰ ὡς ἔχουν τὰ ἄρθρα 20, 21, 22, 23, 24, 25 καὶ 26.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 27.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** προτείνει νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ περίπτωσις δ', ἡ τῆς ὁριστικῆς παύσεως.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Διατί; Μονιμότης δὲν σημαίνει πλήρη ἰσοδιότητα.

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 27 γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς ἔχει.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτὰ ὡς ἔχουν τὰ ἄρθρα 28, 29, 30, 31, 32 καὶ 33.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 34.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνιστᾷ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ πειθαρχικὴ δικαιοδοσία τοῦ Δημάρχου καὶ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, οὕτως ὥστε νὰ δύνατα τὸ σύνολον τῶν ἐπιβαλλομένων προστίμων νὰ φθάνῃ μέχρις ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς ποινῆς ὑπὸ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, μέχρι δὲ δύο μηνῶν προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς τοιαύτης ἐκ μέρους τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τὴν τροποποίησιν αὐτήν.

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 34 γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτόν, ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτά, ὡς ἔχουν τὰ ἄρθρα 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 καὶ 47.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 48.

Ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** καταθέτει τροπολογίαν περὶ ὑπολογισμοῦ εἰς τὸν πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως χρόνον καὶ τοῦ χρόνου τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, τροπολογ'αν ἣν ὑποστηρίζει καὶ ὁ κ. ***Π. Ρεδιάδης.***

Ὁ κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει τροπολογίαν περὶ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** παρατηρεῖ ὅτι διάταξις περὶ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ὄχι μόνον περὶ ἧς ἡ τροπολογία τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς κοινοτικῆς εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ ἐπιδεκτικὴ καταχρήσεων, διότι καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ ταμεῖον συντάξεων νομικῶν ὑπολογίζει παντὸς εἴδους ὑπηρεσίαν. Διατί, ἐρωτᾷ, νὰ μὴ περιληφθοῦν καὶ οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί, ἀφοῦ μάλιστα θὰ καταβάλουν τὰς ἀπαιτουμένας κρατήσεις;

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ποσὸν τῆς καταβολῆς ταύτης εἶναι τὸ ἀπειροελάχιστον τοῦ τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ὁ οὕτως συνταξιοποιούμενος θὰ ἀπολαμβάνῃ ἐφ' ὅρου ζωῆς. Εἶναι, τονίζει, κινδυνῶδες νὰ ἐπιβάλλωμεν τοιαῦτα βάρη ἐπὶ τῶν ταμείων τῶν δήμων, καθ' ἣν στιγμὴν ὑποχρέωσιν ἔχομεν νὰ λαμβάνωμεν πρόνοιαν περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἐκ δυσβαστάκτων βαρῶν.

Ὁ κ. ***Ν. Τερζόγλου*** προτείνει ὅπως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διαγραφῇ ἐκ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ συζητουμένου ἄρθρου ἡ ἐπιτρέπουσα τὸν συνυπολογισμὸν τῆς κοινοτικῆς ὑπηρεσίας διάταξις.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δέον ἡ Βουλὴ νὰ εἶναι φειδωλοτέρα εἰς τὴν καθιέρωσιν διατάξεων ἀπονεμουσῶν συντάξεις, ἐφόσον ἔχει ὑπ' ὄψιν της τὸ προηγούμενον τῆς ἀπονομῆς συντάξεων εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους κατὰ τρόπον δημιουργήσαντα εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ταμείου κατάστασιν ἀφόρητον. Δὲν εἶναι, λέγει, ἐπιτεταμένον νὰ ἀπονεκροῦνται οἱ πόροι τῶν δήμων τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὰ ὄργανα ταῦτα τῆς αὐτοδιοικήσεως ἀνάγκην χρημάτων πρὸς ἐκπλήρωσιν ἐπιτακτικῶν των ὑποχρεώσεων. Τὸ ἐπιχείρημα, προσθέτει, ὅτι θὰ καταβάλουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τὰς ἀπαιτουμένας κρατήσεις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σοβαρόν, διότι τὸ ποσὸν τῶν κρατήσεων τούτων εἶναι ἐλάχιστον ἐναντι τοῦ ποσοῦ τῶν συντάξεων. Δέον ἑπομένως, ἐπιλέγει, νὰ περιορισθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ὁ κύκλος τῶν δικαιουμένων συντάξεων, ἐκ τῶν δημοτικῶν ταμείων.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Θὰ καταντήσῃ νὰ γίνουν οἱ δῆμοι ὀργανισμοὶ οὐδένα ἄλλον ἔχοντες σκοπὸν εἰμὴ τὴν πληρωμὴν μισθῶν καὶ τὴν καταβολὴν συντάξεων.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ζητήματος διεπίστωσα ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιρρίψωμεν εἰς τοὺς δήμους ὅλα αὐτὰ τὰ βάρη. Δὲν εἶμαι ἑπομένως διατεθειμένος νὰ ἀποδεχθῶ ὅλας τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας. Συγκεκριμένως δὲν δύναμαι ν' ἀποδεχθῶ ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ ξενικὴν κυριαρχίαν διανυθείσης ὑπηρεσίας. Ἐξαίρεσις ἐγένετο διὰ τὰς πολιτείας Κρήτης καὶ Σάμου διότι ἐπρόκειτο περὶ Πολιτειῶν Ἑλληνικῶν, πλήρως συγκεκροτημένων. Προκειμένου ὅμως περὶ ὑπηρεσίας παρασχεθείσης εἴτε ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν, εἴτε εἰς χώρας, μὴ περιλαμβανομένας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς σημερινῆς Ἐπικρατείας, δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ ὅπως ὑπολογισθῇ ὁ χρόνος αὐτῆς ὡς συντάξιμος, διότι καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐξακρίβωσις αὐτοῦ. Μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας εἶμαι κατ' ἀρχὴν σύμφωνος.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ μετατεθῇ δηλαδὴ ἡ πρὸς παροχὴν συντάξεως ὑποχρέωσις ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον εἰς τὸ Δημοτικόν; Ἐὰν ἑνὸς ὑπαλλήλου ἔχει 19 ἐτῶν δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ἑνὸς ἔτους δημοτικήν, θὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν δῆμον νὰ τὸν συνταξιοδοτῇ ἐφ' ὅρου ζωῆς;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶναι ὀρθὰ αὐτὰ τὰ πράγματα κ. Ὑπουργέ. Φέρετε ἕνα νέον νομοσχέδιον διὰ τὸ ζήτημα τῶν συντάξεων μελετημένον.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μὰ ἰσχύουν τὰ περὶ συντάξεων, καὶ μάλιστα εἶναι πολὺ ἐπιστημονικά.

Ὁ κ. ***Ρ. Λιβαθινόπουλος*** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του περὶ τῶν γραμματέων τῶν μικρῶν δήμων οἵτινες ἐξετέλουν χρέη γενικοῦ γραμματέως.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐν τῇ β' παραγράφῳ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου διάταξις καθ' ἣν δικαιοῦνται συντάξεως οἱ λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἐξερχόμενοι ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπληρώσει 10ετῆ ὑπηρεσίαν εἶναι ὑπερβολική.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τί πέρνουν; 10)50. Δὲν εἶναι πολύ.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** ἐρωτᾷ ἐὰν ὡς δημοτικὴ ὑπηρεσία νοεῖται ἡ ἀπὸ τοῦ 1914, ὁπότε καθιερώθη τὸ νέον διοικητικὸν σύστημα, διανυθεῖσα, ἢ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Κράτους;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Ἐὰν ὑπηρέτησεν εἰς διαφόρους δήμους;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐφ' ὅσον ἔχει καταβάλει τὰς κρατήσεις δικαιοῦται συντάξεως.

Κ. Βουδούρης Προκειμένου περὶ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον εἶναι τι τὸ ἐνιαῖον, δικαιολογεῖται ἡ ἀπονομὴ συντάξεως καὶ δι' ὑπηρεσίαν προσφερθεῖσαν εἰς διαφόρους κλάδους τῆς διοικήσεως. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ δήμων διατί νὰ πληρώνῃ σύνταξιν ὁ δῆμος δι' ὑπηρεσίαν ἡ ὁποία παρεσχέθη εἰς ἄλλον δῆμον;

Ὁ κ. ***Κ. Πολυχρονάκης*** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ὑπὸ τὴν Κρητικὴν Πολιτείαν διανυθείσης δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ὑπηρεσίας, τροπολογίαν, ἣν ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται τόσον διὰ τὴν Κρήτην ὅσον καὶ διὰ τὴν Σάμον, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ ἔχωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καταβάλῃ τὰς ἀπαιτουμένας κρατήσεις.

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 48 γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτόν, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται ὁμοίως δεκτόν, ὡς ἔχει, τὸ ἄρθρον 49.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 50.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ὁμιλῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐν συσχετίσει μὲ τὸ ἄρθρον 52 παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι σκόπιμον ὅπως αἱ λόγῳ συντάξεως κρατήσεις κατατίθενται εἰς τὴν Τράπεζαν μὲ μικρὸν τόκον καὶ μὴ παραμένωσιν εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ τὰς χρησιμοποιῇ διὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ δανείζεται ἀπὸ τὰς Τραπέζας μὲ τόκον διπλάσιον ἐκείνου τὸν ὁποῖον θὰ λαμβάνῃ ἐκ τῶν καταθέσεων τούτων.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι αἱ κρατήσεις αὗται, παραμένουσαι εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον, θὰ εἶναι ἄτοκοι. Ἄλλως τε, προσθέτει, δὲν εἶναι ἠσφαλισμέναι παραμένουσαι παρ' αὐτῷ. Ἐκρίθη ἑπομένως, λέγει, σκόπιμον ὅπως κατατίθενται αὗται παρὰ ταῖς Τραπέζαις μέχρις οὗ ἱδρυθῇ γενικὸν Ταμεῖον συντάξεων τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ περιέλθουν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἀμφίβολον ἂν θὰ ὑπάρξῃ Τράπεζα, ἥτις νὰ δεχθῇ ποσὰ τόσον μικρὰ μὲ τόσον πολυπλόκους λογαριασμούς.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι ἐπειδὴ δὲν πρόκειται περὶ σημαντικῶν ποσῶν δέχεται τὴν διαγραφὴν τῆς περὶ καταθέσεως παρὰ ταῖς Τραπέζαις τῶν κρατήσεων διατάξεως, αἵτινες θὰ παραμένουν παρὰ τοῖς Δημοτικοῖς Ταμείοις μέχρι συστάσεως τοῦ ἐν ἄρθρῳ 52 Ταμείου Συνάξεων, ὁπότε θὰ κατατίθενται εἰς αὐτό.

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 50 διαγράφεται.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ ὡς ἔχουν τά ἄρθρα 51, 52, 53, 54, 55, 56 καὶ 57, λαμβάνοντα τοὺς ἀριθμοὺς 50, 51, 52, 53, 54, 55 καὶ 56.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 58.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας*** συνιστᾷ ὅπως οἱον μέτρον λαμβάνεται διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου «Ἐλπὶς» ληφθῇ καὶ διὰ τὸ ἐν Πειραιεῖ Ζάννειον Νοσοκομεῖον.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιᾶνος*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀποθανόντων καὶ ἐχόντων ὑπερδεκαπενταετῆ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὸ παρελθὸν θὰ μελετηθοῦν καὶ θὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον Ἰδίου Νομοσχεδίου.

Οἱ κ. κ. ***Π. Ρεδιάδης***, ***Κ. Ζαβιτζιᾶνος*** καὶ ***Σ. Συμεώνογλου*** ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν τῆς τροπολογίας ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου.

Ὁ κ. ***Σ. Χούρσογλου*** λέγει ὅτι ὑπάρχουσι Κοινότητες ἔχουσαι ἔσοδα ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον καὶ μόνον εἰς αὐτὰς πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ὁ νόμος μετὰ συναίνεσιν τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων.

Ὁ κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** συνιστᾷ ὅπως ἀρκεσθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τοὺς Δήμους καὶ ἀφήσῃ τὰς Κοινότητας, ἢ νὰ συμπεριλάβῃ μόνον τὰς ἐχούσας ἔσοδα ἄνω τῶν 500,000 δραχ., διότι κοινότητες μὲ ὀλιγώτερα ἔσοδα δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὰ βάρη τὰ ὁποῖα τοὺς φορτώνει ὁ νόμος.

Σ. Κωστόπουλος Νὰ ἐπεκταθῇ μόνον εἰς ὅσας ἔχουν ἄνω τῶν 100,000 δραχμῶν.

Α. Παπαθανάσης. Αὐτὸ δὲν εἶναι ὀρθόν.

Σ. Κωστόπουλος. Μὰ ἀφοῦ ἐκτείνεται εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν τέως δήμων αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ ἔχουν ὀλιγώτερα ἔσοδα;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶμαι ὥριμος διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῶν Κοινοτήτων καὶ παρακαλῶ νὰ διαγραφῇ ἡ σχετικὴ διάταξις. Κατὰ τὰ λοιπὰ θὰ μείνῃ ἡ διάταξις ὡς ἔχει ἵνα διὰ διαταγμάτων λαμβανο-

μένων ὑπ' ὄψει τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν ἑκάστου ἱδρύματος γίνεται ἡ ἐπέκτασις.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν διαγραφὴν τῆς β' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 58.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** ὑποστηρίζει ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν ἵνα πλὴν 5-6 μεγάλων δήμων ὁ νόμος ἐπεκταθῇ εἰς τοὺς ἄλλους δι' ἀποφάσεως τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων.

Π. Τσαλδάρης. Ὥστε ἡ διάταξις περιορίζεται μόνον διὰ τὰ δύο νοσοκομεῖα:

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὄχι, ἀλλὰ διὰ πᾶν δημοτικὸν φιλανθρωπικὸν ἵδρυμα. Δηλαδὴ ἀποκλείονται αἱ κοινότητες, ἐπεκτείνεται διὰ τὸ νοσοκομεῖον «Ἐλπὶς» καὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἐπέκτασις καὶ εἰς ἄλλα ἱδρύματα. Θὰ ἐξετάσωμεν δηλαδὴ τὰ περιστατικά, εἰς τὰ ὁποῖα διατελεῖ κάθε ἵδρυμα καὶ θὰ ἴδωμεν τί πρέπει νὰ γίνῃ.

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Ἀλλὰ ὅταν εἶναι δημοσυντήρητα ποίαν δυνατότητα θὰ ἐξετάσετε; Εἰς τὰ νοσοκομεῖα ἡ ἐργαζομένη τάξις δὲν εἶναι οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ νοσοκόμοι;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μὴ ζητᾶτε νὰ ὑποβάλετε εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ὅλα τὰ νοσοκομεῖα. Τὸ πρᾶγμα θὰ ρυθμισθῇ διὰ διατάγματος καὶ ὄχι διὰ νόμου.

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Ἐν τούτοις διὰ τὸ διοικητικὸν καὶ διαχειριστικὸν προσωπικὸν λαμβάνετε πρόνοιαν καὶ τὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κυριώτερον τὸ ἀφήνετε ἀρύθμιστον.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ δ αγραφῇ καὶ αὐτὴ ἡ διάταξις ἂν ἐπιμένετε.

Φωναί. Ὄχι, ὄχι.

Δ. Περδικογιάννης. Θέλετε νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς τὰς νοσοκόμους;

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Ἀφοῦ ἐργάζονται 20 καὶ 30 χρόνια;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἰμποροῦσα νὰ τὸ κάμω δι' ἕνα νοσοκομεῖον μοναχά.

Π. Τσαλδάρης. Ὅταν, κύριε Ὑπουργέ, ὡμιλήσατε τὴν πρώτην φορὰν ἐφάνητε διστακτικὸς ἂν πρέπει νὰ παραμείνουν αὐταὶ αἱ διατάξεις.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μόνον διὰ τὰς κοινότητας.

Π. Τσαλδάρης. Ἀνεξαρτήτως τούτου, ἐγὼ νομίζω ὅτι δὲν δύνασθε τὰ ζητήσετε ἄδειαν νὰ κανονίσετε σεῖς τὰ τῶν ὑπηρετούντων ὑπὸ διαφόρους μορφὰς εἰς τὰ διάφορα ἱδρύματα. Τοῦτο εἶναι ὑπερβολικὴ ἐξουσία, ἣν ζητεῖ νὰ λάβῃ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀπὸ τὴν νομοθετικήν. Ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς δὲν πρέπει νὰ δεχθῆτε τὴν εὐθύνην νὰ νομοθετήσετε μόνος σας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν εἰς τόσας κατηγορίας. Τί σχέσιν ἐξ ἄλλου ἔχουν πολλὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα μὲ τοὺς Δήμους;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ ἄρθρον λέγει τὰ δημοτικὰ κοινωφελῆ.

Π. Τσαλδάρης. Εἶναι ἀνάγκη νὰ παραιτηθῆτε αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, διότι δὲν εἶναι δημοτικοὶ ὑπάλλοι αὐτοί, καὶ δι' εἰδικοῦ νομοσχεδίου θὰ ἠδύνασθε νὰ λάβητε πρόνοιαν.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 58, ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ λαμβάνον τὸν ἀριθμὸν 57.

Π. Τσαλδάρης. Ὑπάρχουν καὶ ἱδρύματα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς. Σεῖς θὰ τὰ ρυθμίσετε αὐτά;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὄχι. Μόνον τὰ δημοτικά. Προκειμένου δὲ περὶ νοσοκομείων, τὸ διάταγμα θὰ συνυπογραφῇ καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον Ὑπουργόν. Βεβαιωθῆτε δὲ ὅτι προκειμένου νὰ βγάλωμεν τὸ διάταγμα διὰ τὸ Μαιευτήριον ἢ τὸ Βρεφοκομεῖον νὰ εἶσθε βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τὸ βγάλῃ μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν).

Π.Τσαλδάρης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Ὑπουργέ, ἡ ἐπιμονή σας εἶνε ἀκατανόητος.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 59 ὡς ἔχει ἀριθμούμενον ὡς 58.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 60 ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων, οἵτινες δυνάμει τοῦ εἰδικοῦ νόμου διωρίσθησαν δημοτικοὶ ὑπάλληλοι.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Βάσις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ δημοτικὴ ὑπηρεσία καὶ δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν πρότασίν σας.

Γ. Καφαντάρης. Εἰς τὴν πρώτην, λέγει, συζήτησιν δὲν ἔλαβον τὸν λόγον, διότι ὁμολογῶ ἠσθανόμην μίαν ἀμφιταλάντευσιν μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων ἀρχῶν, τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν δήμων καὶ τῆς διὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων. Ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς διατάξεως καθιερούσης μονιμότητα τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἐχόντων ὑπερπενταετῆ ὑπηρεσίαν αἱ νέαι Δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἀπέλυσαν τοὺς μὴ ἀπολαύοντας τοιαύτης Ἔρχεται τώρα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία καὶ θεωρεῖ ὑπερβασίαν τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων. Οὕτω πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ δικαίωμα τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν κινδυνεύει νὰ ἐκμηδενισθῇ, διότι μὲ τοιαύτην τακτικὴν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν καὶ εἰς τὴν κατάργησιν ὅλων τῶν πράξεων τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν. Ὥφελα, λοιπόν, νὰ μὴ εἶμαι σύμφωνος εἰς τὴν ἐπέμβασιν αὐτὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς ἀνακύπτει μία ἄλλη ἀρχή, τῆς προστασίας τῆς ἐργασίας, δηλαδὴ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων. Παρέχεται βεβαίως μία ἐξουσία εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ ὑποτίθεται ὅτι ἡ ἐξάσκησις αὐτῆς θὰ γίνῃ χωρὶς νὰ θιχθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἐργαζομένους. Διότι ἀντιβαίνει εἰς τὴν σύγχρονον συνείδησιν ἐφόσον εἶναι μὲν πρᾶξις νόμιμος τύποις ἀλλὰ κατ' οὐσίαν εἶναι πρᾶξις αὐθαίρετος. Ἀποδιώκονται οἱ ὑπάλληλοι διότι συνέπεσε νὰ ἔχουν ἀντίθετα πολιτικὰ φρονήματα πρὸς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Τὴν πρᾶξιν αὐτὴν βεβαίως τὴν αὐθαίρετον καὶ ἄδικον δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἀνεχθῶμεν, καὶ πρέπει νὰ περιφρουρήσωμεν τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας. Δι' ὅλα ταῦτα ἐπικρατεστέρα θεωρῶ ὅτι εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, καὶ ἐφ' ὅσον πλήττονται ἀδικαιολογήτως πρέπει νὰ τὴν φρουρήσωμεν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν μίαν βάσιν ἄλλην, ἡ ὁποία νὰ μὴν ἐμφανίζῃ αὐθαιρεσίαν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἐπαναφερούσης ἀθρόως ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους, δημιουργούσης ὑπεράριθμον προσωπικὸν τῶν δήμων καὶ ἐξαντλούσης τοὺς δημοτικοὺς πόρους. Καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ τῆς ἀθρόας ἐπαναφορᾶς θὰ συνίστων νὰ συσταθῇ μία ἐπιτροπὴ ἐκ δύο ἀνωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἑξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ δήμου, ἥτις νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους τῆς ἀπολύσεως τῶν κατεχόντων ὀργανικὰς θέσεις, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχουν ὑπηρεσιακοὶ λόγοι νὰ διατάξῃ τὴν ἐπαναφοράν των, καὶ μόνον ἐφόσον δὲν ἐπανέλθουν ὅλοι καὶ μείνουν κενὰ νὰ τὰ συμπληρώσῃ ἡ δημοτικὴ ἀρχή. Οὕτω θὰ ἀποφύγωμεν τὴν δημιουργίαν παρασιτικοῦ προσωπικοῦ, πρᾶγμα ὅπερ θὰ εἶναι ἀπολύτως ἄτοπον. Βεβαίως δὲν διασώζομεν οὕτω τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοδιοικήσεως ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν θὰ ἀντιπροσωπεύεται καὶ ὁ δῆμος, θὰ ὑπάρχουν δὲ καὶ πρόσωπα παρέχοντα καὶ ἐχέγγυα ὅτι δὲν θὰ γίνῃ καταστρατήγησις, εἴτε εἰς βάρος τοῦ δήμου, εἴτε εἰς βάρος ἀτόμων.

Π. Ἀραβαντινός. Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἧς ὡμιλήσατε, διότι ἔχομεν ἕνα θεσμὸν δι' ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ ἐξετασθῇ οὐσιαστικῶς τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ μὴ γίνῃ καὶ παρέλκυσις.

Π. Ἀραβαντινός. Τὴν αὐτοδιοίκησιν δὲν τὴν προσβάλλει ἡ ἐπέμβασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ πρόσφυγὴ θὰ στηριχθῇ εἰς τὴν κατάχρησιν τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας. Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι κεκτημένον, ἀλλὰ ἔχει παρέλθει ἡ προθεσμία.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Θὰ συνοψίσω λέγει καὶ πάλιν τὴν ἀφορμὴν τῆς θεσπίσεως τοῦ ἄρθρου 60. Τὴν ὑστεραίαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν οἱ νέοι δήμαρχοι μεγάλων καὶ μικρῶν πόλεων προέθησαν εἰς ἀθρόας ἀπολύσεις ὑπαλλήλων παραδιάσαντες οὕτω τὴν ὁμόφωνον ἀπόφασιν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὅπως μὴ δοθῇ πολιτικὴ χροιὰ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς. Ἡ κοινὴ γνώμη συνεκινήθη, οἱ ἀπολυθέντες διεμαρτυρήθησαν διὰ τὴν ἀδικίαν, τὰ παράπονά των ἔμειναν ἀνεξέταστα παρὰ τῶν δημάρχων καὶ οὕτω τὸ αἴσθημα προστασίας τῶν ἐργαζομένων ἐτρώθη. Καὶ ἡ Κυβέρνησις βεβαίως εἶχε δισταγμοὺς ἂν ἔπρεπε νὰ νομοθετήσῃ ἀλλὰ ἡ προφανὴς ἀδικία καὶ τὸ ἀδικαιολόγητον τῶν ἀπολύσεων αὐτῶν τὴν ὤθησαν εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἡ ἀποψις περὶ ἀναμίξεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας θὰ ἔρριπτεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἕνα ἀγῶνα ἀπαιτοῦντα καὶ χρόνον καὶ χρῆμα, δὲν θὰ ἐκυροῦτο δὲ δι' αὐτῆς ἡ ἀρχὴ περὶ μὴ χρωματισμοῦ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν εἰς κομματικὰς τοιαύτας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει νὰ ἐκφράσῃ κανεὶς τὴν λύπην του διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔγινε νόμος ἢ πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἢ τὴν ὑστεραίαν αὐτῶν ἵνα ἀποσοβηθοῦν αἱ ἄδικοι καὶ κομματικαὶ πράξεις τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ὁ Δῆμος Ἀθηναίων ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀντιμετωπίσῃ μίαν μόνον πλευράν, τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀνέρχονται εἰς 180. Ἀλλὰ πλὴν αὐτῶν ἦσαν καὶ 98 τακτικοὶ ὑπάλληλοι, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις ἤθελε νὰ περιτώσῃ, ἀλλὰ καὶ τούτους εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ διατυπωθῇ ὑπὸ τοῦ δήμου παράπονον ὅτι θὰ ἐπιβαρυνθοῦν τὰ οἰκονομικά του, διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐσταμάτησεν εἰς τὸ ὅριον τῆς τριετοῦς ὑπηρεσίας. Καθώρισεν ὅμως ὅτι οὗτοι θὰ εἶναι μόνιμοι, διότι ἂν δὲν καθώριζε τὸ τοιοῦτον θὰ ἀπελύοντο ἐκ νέου τὴν ὑστεραίαν τῆς ἐπανόδου των. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἀντήλλαξε σκέψεις μὲ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν Ἀθηναίων περὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 60 αὐτοῦ καὶ μετὰ τὰς διαφόρους συνομιλίας τὸ ζήτημα εἰσῆλθεν εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον, ὁ δὲ κ. Δήμαρχος Ἀθηναίων ἀπηύθυνε χθὲς ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ὁποίαν, ἀφοῦ ἐκφράζει τὰ παράπονόν του διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, καταλήγει ὅτι δέχεται νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς ἐκ τῶν ἀπολυθέντων κριθησομένους ἱκανοὺς ὑπὸ μιᾶς Ἐπιτροπῆς. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μοῦ τὴν διεβίβασεν, ἐγὼ δὲ συνηντήθην μὲ τὸν κ. Δήμαρχον καὶ τοῦ ἐπρότεινα νὰ καταρτίσωμεν μίαν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀνατεθῇ τὸ ἔργον γενικῶς τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν δημοτικῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς ὁποίας ἐπιτροπῆς ἡ ἀπόφασις νὰ ἦτο ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν δῆμον. Ὁ κ. Δήμαρχος ὅμως ἐπροτίμησε τὴν λύσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ὥστε δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι λελυμένον. Δὲν θέλω ὅμως τὸ ζήτημα τοῦ δήμου Ἀθηναίων νὰ τὸ εὐρύνω καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Νομίζω ὅτι διὰ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθε τὸ ζήτημα φθάνομεν εἰς μίαν τελειωτικὴν λύσιν. Θὰ παρεκάλουν τόσον τοὺς ἀντιταχθέντας εἰς τὸ ἄρθρον 60 ὅσον καὶ ἐκείνους οἵτινες θέλουν νὰ εὐρυνθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας τριετῆ ὑπηρεσίαν νὰ μὴ ἐπιμείνουν, καὶ νὰ ψηφίσωμεν ἀπόψε τὸ νομοσχέδιον, ἄλλως δηλῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν τροπολογίαν θὰ δεχθῇ.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι αἱ ἀντιρρήσεις τὰς ὁποίας ἀντέταξε κατὰ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν προηγουμένην συζήτησιν δὲν ἀφεώρων εἰδικῶς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ἀλλ' ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἐν δημοτικὸν καθεστὼς εἰς τὸν αὐτοδιοικούμενον πρῶτον βαθμόν, τὸν ὁποῖον ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ τὰς ἐπεμβάσεις τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας. Καὶ δι' αὐτὸ ὅταν εἶπον, λέγει, ὅτι ἔχετε τὴν πλειοψηφίαν καὶ ἐπιδάλλετε τὴν γνώμην σας, δὲν γνωρίζω διατί ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ παρεξήγησε.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν παρεξήγησα· εἶπα ὅτι ἡ συνεχὴς ἐπανάληψις τῆς ἐπωδοῦ, ὅτι ἔχομεν τὴν πλειοψηφίαν καὶ κάμνομεν ὅ,τι θέλομεν σημαίνει ὅτι τὸ κάμνομεν ἐπειδὴ ἔτσι θέλομεν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνεχίζων λέγει ὅτι πράγματι παρετηρήθη μία ἐξέγερσις ἀπὸ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα εἶχον μίαν θέσιν καὶ τὴν ἐπομένην εὑρέθησαν ἄνευ τοιαύτης, καὶ ὑπεστηρίχθη ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιδάλωμεν τὸν σεβασμὸν εἰς τοὺς νόμους δὲν δυνάμεθα πράξεις κατὰ νόμον τελεσθείσας νὰ τὰς ἀκυρώσωμεν δι' ἄλλου νόμου, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδέποτε θὰ ἐπροστατεύετο πραγματικῶς ἡ ἐργασία. Ἀλλὰ συγχρόνως παρατηρῶ ὅτι ἐκ τῆς ἀνωμαλίας τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ τὸ νομοσχέδιον ζητοῦμεν νὰ ἐξέλθωμεν μὲ μέσα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι σύμφωνα μὲ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας διοικεῖται τὸ Κράτος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μᾶς εἶπεν ὅτι προέθη εἰς συμφωνίας μὲ τὸν κ. Δήμαρχον, ἀλλ' ἢ ἔχομεν Κράτος ἢ δὲν ἔχομεν. Καὶ ἐὰν μὲν ἔχωμεν Κράτος πρέπει νὰ διοικούμεθα μὲ τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους αὐτὸ τὸ Κράτος ἔχει τάξει καὶ μόνον ἐὰν δὲν ἔχωμεν Κράτος δυνάμεθα νὰ κάμνωμεν ἰδιωτικὰς συμφωνίας.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἔγινε πρῶτα τὸ νομοσχέδιον καὶ ἔπειτα ἡ συμφωνία καὶ εἶπον ὅτι ταύτην τὴν κρίνω μόνον ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ κρίνω τὸ ζήτημα ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως. Ἐφόσον θέλετε νὰ ἐπιδάλετε τὸν σεβασμὸν εἰς τοὺς νόμους θὰ ἀναγνωρίσητε καὶ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους. Διότι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὑπάλληλοι ἀπολυθέντες ὡς ἀνεπαρκεῖς κατόπιν κρίσεως μιᾶς ἐπιτροπῆς θὰ ἐπανέλθουν κρινόμενοι ἀπὸ ἄλλην ἐπιτροπήν, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατί ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης νὰ εἶναι σεβαστή;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπελύθησαν χωρὶς νὰ ἔχωμεν καμμίαν ἐγγύησιν ὅτι ἐκρίθησαν δικαίως.

Π. Τσαλδάρης. Μὰ διατί θὰ δόσωμεν μείζονα σεβασμὸν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, τὴν ὁποίαν θὰ κάμετε σεῖς καὶ ὁ κ. Δήμαρχος; Συνεχίζων λέγει ὅτι ὀφείλεται σεβασμὸς εἰς τοὺς νόμους, ἄλλως τε πρόκειται καὶ περὶ προστασίας ὡρισμένων ἀνθρώπων, διότι γνωρίζοντες ὅτι πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶχον ὑπερθῇ τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἐθέσατε ὡς ὅρον τὸ 70όν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ διέγραψα.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπειδὴ σᾶς τὸ εἶπα ἐγώ, ἀλλὰ καὶ αὐτοί, ἐφόσον δὲν ἐπανέλθουν, θὰ πάρουν ἔχοντες δεκαετῆ ὑπηρεσίαν σύνταξιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιδαρύνῃ πολὺ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Δήμου.

Γ. Σίδερις (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Αὐτὸ τὸ ἄρθρον εἶναι τελείως ἄσχετον μὲ τὸ προηγούμενον, πρόκειται δὲ περὶ μιᾶς οἰκογενείας, ἀλλὰ δηλῶ ὅτι θὰ ζητήσω τὴν διαγραφήν του.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅμως ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του καὶ μίαν ἄλλην κατηγορίαν ὑπαλλήλων ἀνερχομένων εἰς 650, οἵτινες ἀπελύθησαν ὑπὸ τῆς προηγουμένης Δημοτικῆς ἀρχῆς μετὰ τὰς ἐκλογάς. Ἐγὼ δὲν ἔχω λόγον νὰ κακίσω τὴν Δημοτικὴν αὐτὴν ἀρχήν, ἀλλὰ λέγω ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ σᾶς ὠθήσῃ νὰ κρίνετε ποῦ ὑφίσταται ἡ ἀδικία καὶ ἡ βλάβη. Καταλήγων λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ ἔπρεπε ἀντὶ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγουν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Δὲν ἔπραξεν ὅμως τοῦτο, ἀλλ' ἤθελε συλλήβδην νὰ ἀντικαταστήσῃ ὅλας τὰς ἀρχὰς δι' ἑνὸς νόμου, τὸν ὁποῖον κάμνει λόγῳ τῆς πλειοψηφίας τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Κυβέρνησις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί. Δὲν παριστάμην εἰς τὴν α' συνεδρίασιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐξ ὅσων ἤκουσα ἀπόψε καὶ ἐξ ὅσων ἔμαθα ὅτι ἐλέχθησαν τότε, συνάγεται ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα θεωρεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε περίπου τὴν αὐτὴν κατάχρησιν ἐξουσίας,

χρησιμοποιοῦσα τὴν πλειοψηφίαν, τὴν ὁποίαν τῆς ἔδωσεν ὁ λαός, πρὸς ψήφισιν τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων ἀπολύσας τοὺς ὑπαλλήλους τὴν ἐπιοῦσαν τῶν ἐκλογῶν. Ἡ κατηγορία αὐτή, κύριοι βουλευταί, δὲν εἶναι ὀρθή. Ἡ νεωτέρα ἀντίληψις εἶναι ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὁ προσωρινὸς ἐν μιᾷ ὡρισμένῃ ὑπηρεσίᾳ, ἀνεξαρτήτως ἐὰν εἶναι ἡμερομίσθιος ἢ προσωρινός, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τοῦ ἐργοδότου, δὲν μπορεῖ, ἂς εἴπωμεν ἔτσι, ὁ προσωρινὸς εἰς μίαν ὀργανικὴν θέσιν εἴτε δημόσιος ὑπάλληλος εἶναι εἴτε ἰδιωτικός, ἀπολαμβάνῃ κάποιας προστασίας. Καὶ ὁ μὲν δημόσιος ὑπάλληλος θεωρεῖται ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἀπολυθῇ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία τοῦ ἀνετέθη ἀλλὰ ὁ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος δὲν μπορεῖ νὰ τύχῃ βεβαίως τῆς αὐτῆς προστασίας. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συνδυάσητε δύο ἰδιώτας καὶ νὰ τοὺς ὑποχρεώσητε νὰ συνεργάζωνται ὅταν πρόκειται περὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἰδιωτικῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἄλλος θέλει νὰ καταχραστῇ φυσικὰ ἐὰν εἶναι ἐχθρός; Ἀλλὰ διὰ τὸν ἄλλον καθωρίσθη ὅτι ἐὰν ἀπολυθῇ, ὁ ἐργοδότης θὰ τοῦ δώσῃ μίαν ἀποζημίωσιν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον ποῦ ὑπηρέτησε. Οἱ δημοτικοὶ βεβαίως ὑπάλληλοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξομοιωθοῦν μὲ τοὺς ἰδιωτικούς. Πρέπει νὰ ἐξομοιωθοῦν εἰς τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, τὴν γενικήν, μὲ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους· καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἐκλογή, ἡ Δημοτική—ἂς πάρουμε παράδειγμα τὸν δῆμον Ἀθηναίων— εἶχε διεξαχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πλαισιοῦ συστήματος, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ κόμματα ὑποδεικνύουν ὑποψηφίους καὶ ἂν εἶχε πολιτικὴν ἢ κομματικὴν σημασίαν ἡ ἐκλογή, πάλιν ὁ Δήμαρχος τῶν Ἀθηναίων δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τὴν ἐπιοῦσαν τῶν ἐκλογῶν, νὰ ἀπολύσῃ μὲ μιὰ μονοκονδυλιὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων, τὸν ὁποῖον ἀπέλυσε. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων εἶναι τόσον μᾶλλον ἀδικαιολόγητος, τόσον μᾶλλον ἐπίψογος, καθόσον κατὰ τὴν ἐκλογήν του δὲν ἐτέθη ζήτημα οὔτε πολιτικὸν οὔτε κομματικόν. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων δὲν ὠφελεῖτο εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸν κ. Μερκούρην κατὰ πλειοψηφίαν, ἀλλὰ ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ κρατοῦν κόμμα δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποδώσῃ σήμασίαν εἰς τὴν ἐκλογήν, τοὐλάχιστον τὸ ἐπίσημον κόμμα, ὄχι βεβαίως ἡ λέσχη τῶν Φιλελευθέρων, ἕνεκα δὲ τούτου διεσπάσθη ἡ δύναμις τοῦ κρατοῦντος κόμματος καὶ ὁ κ. Μερκούρης ἐπέτυχεν. Φρονῶ δὲ ὅτι ὁ κ. Μερκούρης, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄλλως τε παρ' ὅλην τὴν ἀντίθεσιν, ἡ ὁποία μᾶς ἐχώρισε τόσα ἔτη, τρέφω μᾶλλον αἰσθήματα συμπαθείας διότι ἦτο καλός, πρὶν ἔλθω ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ ἦτο τις ἐκ τῶν πρώτων, οἱ ὁποῖοι ἐχάλασαν τὸν κόσμον διὰ νὰ μὲ φέρουν ἐδῶ πέρα, πρὸ τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1910, ἀδιάφορον ἂν μοῦ ἔκαμε καλὸ ἢ κακόν. Τρέφω λοιπὸν συμπάθειαν εἰς αὐτόν, φρονῶ ὅμως ὅτι ἔκαμε κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας ἀπολύσας τοὺς ὑπαλλήλους τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν. Φρονεῖ φαίνεται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι ἡ κατάχρησις τῆς ἐξουσίας ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀνεκτὴ καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ μία ἀντίπραξις ἐκ μέρους τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἀλλ' ἐλπίζω ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Ἀραβαντινὸς ὅτι θὰ εὑρεθῇ ἡ ὁδὸς νὰ μὴ συζητῶμεν δι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τὸ νομοσχέδιον ψηφιζόμενον ἀπόψε θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ τροποποιήσωμεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 60, τὸ ὁποῖον εἶναι σχετικὸν μὲ τὸ ζήτημα, διότι διὰ τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις. Καὶ θὰ τὸ τροποποιήσωμεν πληροφοροῦντες τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀπολυθέντας ὅτι ὁ ἰσχύων νόμος προστατεύει καὶ σεῖς δὲν τὸ ἠξεύρατε καὶ τὴν Κυβέρνησιν διέφυγε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται δι' ἐσᾶς τοὺς ὑπαλλήλους. Διότι ἀκόμη δὲν ἔχομεν ὅλοι ἀντίληψιν πόσον εὐεργετικὸς εἶναι ὁ θεσμὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πόσον ἰδιαίτατα εὐεργετικὸς εἶναι διὰ τὴν εὐόδωσιν τῆς ἰδέας ὅτι τὸ σημερινὸν Κράτος εἶναι Κράτος δικαίου, πόσον εὐεργετικὴ εἶναι ἡ λεγομένη ἀκυρωτικὴ ἀγωγὴ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ νόμου περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας εἶναι, ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ δῆμοι βεβαίως εἶναι ἐκ τῶν διοικησιν ἀσκούντων νομικῶν προσώπων, ἡ ἀκυρωτικὴ ἀγωγὴ χωρεῖ καὶ κατὰ τῶν πράξεων τῶν δήμων. Ἔχομεν ἐπίσης καὶ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφίου 4 τοῦ ἄρθρου 47 καθ' ἣν ὑπάρχει κατάχρησις ἐξουσίας, ὁσάκις πρᾶξίς τις τῆς διοικήσεως φέρει μὲν καθ' ἑαυτὴν τὰ στοιχεῖα τῆς νομιμότητος, γίνεται ὅμως μὲ σκοπὸν καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου. Καμμία ἀμφιβολία, τονίζει, ὅτι τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχουν αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ δημοτικαὶ καὶ αἱ διοικητικαὶ νὰ διορίζουν καὶ νὰ παύουν τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἐδόθη πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν νομικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκπροσωποῦν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν πολιτικῶν παθῶν. Μολονότι τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐπεστήθη ἡ προσοχή μου δι' ὅσων εἶπεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 47 εὑρίσκει πλήρη ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιφυλάσσομαι, ὅταν μελετηθῇ τὸ πρᾶγμα καλύτερον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, νὰ ζητήσωμεν σχετικὴν τροποποίησιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ λέγωμεν ἁπλῶς ὅτι ἡ ἀκυρωτικὴ ἀγωγὴ τοῦ ἄρθρου 47 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ἡ ἄσκησις δηλαδὴ αὐτῆς παρατείνεται ἐπὶ δίμηνον ἁπλῶς διότι ἐξέπνευσεν,

Γ. Καφαντάρης. Φαντάζεσθε ὅτι δυνάμει τῆς διατάξεως αὐτῆς μία ἀπόλυσις Νομάρχου δίδει δικαίωμα προσφυγῆς;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι διότι ὁ Νομάρχης εἶναι πρόσωπον ἐμπιστον τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

Γ. Καφαντάρης. Ἀπὸ ποῦ προκύπτει; Εἶναι μὴ μόνιμος ὑπάλληλος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ κανένα τρόπον δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ Νομάρχου.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ ἀπόλυσις μὴ μονίμων ὑπαλλήλων δὲν ἀποτελεῖ κατάχρησιν ἐξουσίας ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ Νομάρχης εἶναι πολιτικὸς ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα εἶναι ὄργανον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπίδιωξιν πολιτικῶν σκοπῶν. Ὅπως ὁ Ὑπουργὸς δὲν μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ παυθῇ, οὕτω καὶ ὁ Νομάρχης. Δὲν μπορεῖ νὰ χωρήσῃ προσφυγὴ διὰ τὰς ἀπολύσεις ὑπαλλήλων μὴ μονίμων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι εἰς θέσεις ὀργανικάς. Δηλαδὴ διὰ τοὺς προσωρινούς, διὰ τοὺς ἡμερομισθίους, τοὺς ὁποίους ὁ ἐργοδότης προσλαμβάνει μὲ τὴν αὐτονόητον αἴρεσιν ὅτι «κύριοι θὰ σᾶς ἔχω ὅσον καιρὸν μοῦ χρειάζεσθε». Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι ὑπάλληλος διωρισμένος εἰς ὀργανικὴν θέσιν, ἐὰν ἤθελεν ἀπολυθῇ ἀπὸ τὸν προϊστάμενόν του κατὰ κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ἢ τοῦ ἐκπροσωπουμένου νομικοῦ προσώπου ἀλλὰ πρὸς ἐκδίκησιν πολιτικὴν ὑποπίπτει ὁ ἀπολύων εἰς κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας. Ὁπωσδήποτε ἐπιφυλάσσομαι ἐνώπιον τῆς Γερουσίας καὶ τὸ ζήτημα εἶναι ἂν ὑπάρχῃ δικαίωμα προσφυγῆς. Ὁ κ. Τσαλδάρης φρονεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ νόμου ὠφείλαμεν ν' ἀνοίξωμεν τὴν ὁδὸν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν θεωρῆτε ὅτι ὑπάρχει μία κατάχρησις τῆς ἐξουσίας, τὸ ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, διότι δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἄλλως ἡ ἄποψις ὅτι συντρέχει κατάχρησις ἐξουσίας καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἠρώτησα τὸν κ. Ὑπουργὸν διατί δὲν ἔλεγεν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νὰ καταφύγουν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἐξετάσω αὐτὸ τὸ ζήτημα. Πάντως δὲν ἠμπορεῖτε νὰ κατηγορῆτε τὴν πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνονται καὶ ἄλλα τμήματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ κατηγορῆτε ὅτι ἔκαμε κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας, διότι ἔρχεται μὲ τοιοῦτον τρόπον ὥστον τὸ δυ-

νατὸν ὀλιγώτερον ἐπιβαρυντικὸν διὰ τοὺς Δήμους νὰ ἐπανορθώσῃ πραγματικὰς ἀδικίας, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κατὰ κατάχρησιν ἐξουσίας τὴν στιγμὴν ἰδίως κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐκλογὴ δὲν ὀφείλεται εἰς πολιτικοὺς ἀνταγωνισμούς, ἀλλ' εἶχε δηλωθῇ ρητῶς καὶ σαφῶς ὅτι οἱ ἐκλογεῖς εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἐκλέξουν κατὰ τὴν γνώμην των τὸν καλύτερον Δήμαρχον.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν πρόκειται ἂν ὑπῆρξαν πολιτικοὶ ἀνταγωνισμοὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἢ ὄχι καὶ μάλιστα ἐφόσον δὲν ὑπῆρχον τοιοῦτοι δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῆτε ὅτι αἱ ἀπολύσεις τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἔγιναν διὰ πολιτικοὺς λόγους. Ἐὰν ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ ἀπέλυσε τινὰς ὑπαλλήλους κριθέντας ἀνεπαρκεῖς δὲν δύνασθε νὰ λέγητε ὅτι ἀπελύθησαν οὗτοι διὰ πολιτικοὺς λόγους καὶ νὰ ἔρχεσθε δι' ἑνὸς νομοσχεδίου νὰ ἐπιβαρύνετε τόσον τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Δήμου. Διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δήμου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, διότι θὰ ὑπάρχωσι δύο ὑπάλληλοι εἰς μίαν θέσιν.

Ὁ κ. ***Δ. Πολυχρονάκης*** παρατηρεῖ ὅτι καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι τῶν Νέων χωρῶν καταβάλλουν καὶ αὐτοὶ κρατήσεις διὰ σύνταξιν καὶ ἔπρεπε συνεπῶς νὰ ἐξομοιωθῶσι μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Δήμων τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ παραπομπῆς τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἰς ἣν περίπτωσιν τοῦτο ἤθελε κρίνει ἑαυτὸ ἀναρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τούτου,

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Θὰ μελετήσωμεν τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως μεριμνήσῃ καὶ περὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου, τῶν ἀναπήρων πολέμου, οἵτινες ἔχουσι 2 1)2 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὄχι τριῶν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑποβάλατε τὴν τροπολογίαν καὶ θὰ τὴν μελετήσω διὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας συζήτησιν.

Μεθ' ὃ περατωθείσης τῆς συζητήσεως γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 60, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀριθμούμενον ὡς ἄρθρον 59. Διαγράφεται τὸ ἄρθρ. 61 καὶ γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 62 καὶ 63 ὡς ἄρθρα 60 καὶ 61, καὶ τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως ἀναδρομικῶς τοῦ νόμου 3857 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2230», ἔχον οὕτω:

Περὶ καταργήσεως ἀναδρομικῆς τοῦ νόμου 3587 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2230».

Ἄρθρον μόνον.

Ὁ Νόμος 3587 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ Νόμου 2230 περὶ καταργήσεως τοῦ Φαλκιδείου Νόμου περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀόρου χήρας» καταργεῖται ἀναδρομικῶς καὶ ἐπανέρχονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 2230 ὡς εἶχον πρὸ τοῦ καταργουμένου νόμου.

Αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3587 ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις καὶ γενόμεναι συμβιβασμοὶ διατηροῦσι τὴν ἰσχύν των.

Ἐπὶ τοῦ εἰς μόνην συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως κακουργημάτων τινῶν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Ἐφετείου» ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** ζητεῖ ὅπως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου μὴ ἰσχύουν, προκειμένου καὶ περὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) δέχεται τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ὁ κ. ***Α. Παπαδανάσης*** σχετικῶς μὲ τὴν παράγραφον, καθ' ἣν κακουργήματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν μεταφέρονται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ἐφετείων Ναυπλίου καὶ Αἰγαίου παρατηρεῖ, ὅτι θὰ εἶναι λίαν δυσχερὲς μία ὑπόθεσις ἀπὸ τὰ Ἄγραφα νὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν Χίον. Ζητεῖ διὰ τοῦτο ὅπως προστεθῇ καὶ τὸ Ἐφετεῖον Πατρῶν.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) δέχεται τὴν προσθήκην καὶ τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ὑποχρεώσεως εἰς πληρωμὴν τῆς δαπάνης ἐγκαταστάσεως τριφασικοῦ ρεύματος», ὡς ἐπίσης εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια:

α') «Περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν», καὶ

β') «Περὶ τοῦ τρόπου καταρτίσεως πινάκων προϋπάσμων ἐνωμοταρχῶν διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1929 ἐξετάσεις».

Συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10.15' π. μ. διὰ τὴν 10 π. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Νικολαΐδης
Ι. Κουτσίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ'

Παρασκευῆς 21 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 10 π. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Οἱ πολύτεκνοι Ἀμαλιάδος καὶ περιχώρων παρακαλοῦν ὅπως τὸ ταχύτερον ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν τὸ νομοσχέδιον περὶ προστασίας τῶν πολυτέκνων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Μάρκου*** καταθέτει ἔκκλησιν Ναυπακτίων καταθετῶν Ἀγγλοαμερικανικῆς Τραπέζης ζητούντων τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς ἀποζημίωσίν των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Πρέκας*** καταθέτει ἀναφορὰν Γ. Οἰκονόμου κατοίκου Ἀθηνῶν ζητοῦντος πληροφορίας περὶ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τῆς Ἀγγλοαμερικανικῆς Τραπέζης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Κουτσίνας*** καταθέτει ἀναφορὰν ἐπιτροπῆς παραγωγῶν Θεσσαλίας ζητούντων τὴν λῆψιν

μέτρων ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Παπαστρατῆς** καταθέτει αἴτησιν πρὸς ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ν. αἰτουμένων τὴν ἀπονομὴν διπλωμάτων μηχανικῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ἐν Ἀγγίστῃ διαμένοντος πρόσφυγος Μεχτίδη αἰτουμένου τὴν ἄδειαν καθόδου τῆς οἰκογενείας του ἐκ Ρωσσίας

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει τηλεγράφημα ἑνώσεως Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Λαγκαδᾶ παραπονουμένου διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐνταλμάτων κατὰ τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Νικολίτσας** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν ἐκ τοῦ μονοταξίου διδασκαλείου Ἀθηνῶν μετεκπαιδευομένων δημοδιδασκάλων κατὰ τὸ ἔτος 1928-1929 ζητούντων τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἐν ἰσχύϊ διατάγματος περὶ διαβαθμίσεως τῶν διδασκάλων.

Ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Ἡρακλείου ὑποβάλλει σχετικὰς ἀπόψεις του διὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον καὶ ζητεῖ τὴν ἐπὶ 10ετίαν παράτασιν αὐτοῦ.

Οἱ πολύτεκνοι Μανδαμάδου αἰτοῦνται τὴν ἄμεσον λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῆς τάξεως τῶν πολυτέκνων,

Τὸ Συνέδριον τῶν Κοινοτήτων Ἀττικῆς διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην μετάθεσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας Λεκοπούλου

Ὁ Σύνδεσμος προσφύγων Χαμδῆ-βέη Θεσσαλονίκης ζητεῖ τὴν ἀναστολὴν τῆς δημοπρασίας τῶν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν ἔχουσιν ἀνεγείρῃ τὰ παραπήγματά των.

Ὁμοίως τοῦ ἰατροῦ Δ. Πύρρου κατοίκου Κεφαλοβρύσου τῆς Τριχωνίας αἰτοῦντος τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερουμένων ἀμοιβῶν του ἐκ τῶν ἰατροδικαστικῶν πράξεων.

Οἱ μοναχοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λαύρας παρακαλοῦν ὅπως μὴ ἐκποιηθῇ ἡ περιουσία τῆς μονῆς ταύτης.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Ἰασονίδης** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν Προέδρων τῶν παραμεθορίων κοινοτήτων περιφερείας Ποροΐων, ζητούντων τὴν λῆψιν γενικῶν μέτρων ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Κοινότητος Κιλκὶς ζητούντων τὴν ἀναγραφὴν σχετικῆς πιστώσεως ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν διὰ τὴν τηλεγραφικὴν σύνδεσιν τῆς ὑπαίθρου Μακεδονίας.

Οἱ κ. κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτουν σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως καὶ συστάσεως διὰ Διαταγμάτων Προξενικῶν Ἀρχῶν ὡς καὶ συστάσεως ὑπηρεσίας μονίμου ἀντιπροσωπείας παρὰ τῇ Γραμματείᾳ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ καταργήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3501» καὶ

β) «Περὶ ἀπαλλοτριώσεων μοναστηριακῶν καὶ δημοσίων ἀγροτικῶν κτημάτων περιφερείας Λαυρεωτικῆς».

Οἱ κ. κ. **Γ. Παπανδρέου** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4372 «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων :

α) «Περὶ τακτοποιήσεως καθυστερούντων λογαριασμῶν παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Δημοσίου Λογιστικοῦ» καὶ

β) «Περὶ ἰσχύος πινάκων διαγωνισμῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Β. Βαρδόπουλος, Δ. Μαρσέλος, Ι. Καλογερᾶς, Σ. Χούρσογλου. Κ. Πολυχρονάκης, Γ. Βοραζάνης, Μ. Ἀργυρόπουλος, Γ. Τιλικίδης, Δ. Ἰασονίδης, Θ. Κολιαλέξης, Α. Θεολογίτης, Φ. Σαράντης, Σ. Ἀνθρακόπουλος, Β. Σκουλᾶς*** κ. λ. π. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ μονιμοποιήσεως τῶν παρὰ προσφύγων ἱδρυθέντων φαρμακείων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Π. Συρογιάννης*** καὶ ***Κ. Σαρακηνὸς*** ὑποβάλλουν προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28)8)25 Ν. Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχικότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἐπερωτήσεων

Ὁ κ. ***Γ. Στράτος*** δευτερολογῶν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεώς του διὰ τὸ Ναυτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ Ναυτικοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος ἐπεκαλέσθη καὶ τὸ παρὰ τοῦ Ναυάρχου Οὐὲπ συνταχθὲν πρόγραμμα. Ἀλλά, τονίζει, πρόγραμμα παρὰ ξένου ἀξιωματικοῦ δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ διά μίαν χώραν, ἐκτὸς δὲ τούτου οὔτε ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπ' αὐτοῦ, διότι ὅταν συνετάχθη αὐτὸ δὲν εἶχε ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ ἐπακολουθήσασα ἐπισκευὴ τοῦ Γιαβούζ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ὁμιλίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἐπιφυλλάσσομαι νὰ ὁμιλήσω κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἤδη θὰ ἐξετάσω μόνον τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὁμιλῶν ἔκαμε διάκρισιν τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν μεταφορῶν. Νομίζω ὅμως ὅτι ταῦτα συμπίπτουν, διότι διὰ τὰς μεταφορὰς χρειάζεται ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης. Βεβαίως εἶπον ἐγὼ ἐκ παραδρομῆς ἀπόλυτον κυριαρχίαν, ἀλλὰ τοιαύτη οὐδέποτε ὑπῆρξε οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Νέλσωνος. Σήμερον ἐκεῖνο ποῦ θέλομεν εἶναι ἡ ἐλευθέοα κίνησις τῶν δυνάμεών μας, οὐχὶ δι' ἐπιθετικὴν πολιτικὴν ἀλλὰ διὰ ζήτημα ἀμύνης. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἰσχυρίσθη ὅτι ναυτικὸς πόλεμος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κηρυχθῇ ἐκ μέρους τῆς ὁμόρου Ἐπικρατείας. Τοιοῦτόν τι οὐδ' ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν. Ἡμεῖς εἴπομεν ὅτι ὁ ἐπιτεθησόμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐπιτεθῇ κατὰ ξηράν. Ὁ κ Πρωθυπουργὸς εἶπεν ἐπίσης ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἰσοδύναμοι, ἀλλὰ ἂν ἐξετάσωμεν τὰ κατ' αὐτὰς θὰ καταλήξωμεν εἰς ἀντίθετα συμπεράσματα. Ἐὰν ἡμεῖς δαπανήσωμεν 4.000.000 λίρας (Σαλαμίς, ἀντιτορπιλλικὰ κλπ). Θὰ δεχθῶμεν ὅτι καὶ ἡ Τουρκία θὰ δαπανήσῃ ἄλλα 4 ἑκατομμύρια λίρας. Ἡ Τουρκία διὰ νὰ κάμῃ ἀξιόμαχον τὸ Γιαβοὺζ πρέπει νὰ δαπανήσῃ ἀκόμη 500,000 λίρες. Ἐπίσης τὸ Τουρκικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔχει ἀναλάβει ὑποχρεώσεις δι' ἑτέρας 1.600.000 λίρες δι' ἀντιτορπιλικὰ καὶ ὑποβρύχια.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Τὰ παραγγελθέντα θὰ στοιχίσουν ἴσως 1.000.000 λίρες.

Γ. Στράτος. Συνεπῶς μὲ τὰς ἐπισκευὰς τοῦ Γιαβοὺζ καὶ μὲ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν θὰ ἔχῃ δαπάνας 1.800.000 λίρες καὶ ὑπολείπονται ἀπὸ τὰ 4.000.000 λίρες τὰ 2.000.000 δι' ὧν θὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἑλαφρόν της στόλον μὲ ἀντιτορπιλλικὰ καὶ ὑποβρύχια.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σεῖς μοῦ εἴπατε προχθὲς ὅτι χρειάζονται 9 ἀντιτορπιλλικά.

Γ. Στράτος. 6 ὡς κυρία δύναμις καὶ 6 διὰ περιπολίας. Ἤτοι μετὰ μίαν τριετίαν ἡ Τουρκία θὰ ἔχῃ τὸ «Γιαβούζ», 8 ἀντιτορπιλλικά, 8 ὑποβρύχια, ἐνῷ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν ἐὰν τὴν ἀγοράσωμεν, τὴν «Σαλαμῖνα», 6 παλαιὰ ἀντιτορπιλικά, 6 ὑποβρύχια καὶ τὰ 5 ἀντιτορπιλλικὰ τύπου «Προύσσης» ἀρίστης καταστάσεως.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂν εἶναι 20 ἐτῶν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμεν.

Γ. Στράτος. Διὰ τὰς μεταφοράς μας χρειάζονται.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰς στρατιωτικὰς μεταφοράς της θὰ συγκεντρώσῃ ὅλας τὰς ναυτικὰς δυνάμεις.

Γ. Στράτος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ μᾶς περνᾶνε οἱ Τοῦρκοι κατὰ 2 ἀντιτορπιλλικά. Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα συνεχίζει, παρὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ διὰ τὴν Σαλαμῖνα ἔχω νὰ εἴπω ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι τὸ ἰσχυρότερον τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ πλοίων, (ἀναγινώσκει ἐκ πίνακος τὰ στοιχεῖα).

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἀποδέχομαι τὴν γνώμην σας ὅτι θὰ εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ Γιαβούζ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καὶ ὁ κ. Παπαλεξόπουλος μοῦ εἶχε εἴπῃ ὅτι θὰ εἶναι καλλιτέρα, ἀλλὰ δὲν ἐνόμιζον τόσον καλλιτέρα ὅσον λέγετε σεῖς.

Γ. Στράτος. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Γιαβοὺζ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποβρύχιον ἀντίστασιν καὶ τὴν ταχύτητα τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ἐπίσης ὅτι ὁ ἑλαφρὸς στόλος ἐξασφαλίζει καλλίτερα τὰς μεταφορὰς ἀπὸ τὸ βαρὺ σκάφος. Ἀλλὰ ὅταν λέγομεν ἡμεῖς βαρὺ σκάφος δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι θὰ τρέχῃ εἰς ὅλας τὰς νήσους νὰ συνοδεύῃ τὰς μεταφοράς. Ὄχι, θὰ τὰς προστατεύῃ ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως, θὰ κατέχῃ δηλαδὴ τὸ βαρὺ σκάφος μίαν κεντρικὴν θέσιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ διὰ νὰ κωλύῃ τὴν ἔξοδον τοῦ Γιαβοὺζ ὅπερ ἐξερχόμενον θὰ ὑποχρεοῦται εἰς μάχην πρὸς τὸ βαρὺ ἡμῶν σκάφος. Τοῦτο αὐτὴν θὰ ἔχῃ τὴν ἀποστολὴν ἐνῷ αἱ μεταφοραί μας θὰ συνοδεύωνται παρὰ τοῦ ἑλαφροῦ στόλου. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ἐπίσης ὅτι ὁ ἑλαφρὸς στόλος ἐξυπηρετεῖ καλλίτερον τὰς νυκτερινὰς μεταφοράς. Ἀλλὰ σχετικῶς μὲ τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα, διότι ἐὰν διημερεύουν τὰ μεταγωγικά μας εἰς τὴν Μῆλον, πρέπει νὰ ὑπολογισθοῦν τὰ ἔξοδα τῆς ὀχυρώσεώς της. Ἐὰν πάλιν οἱ Τοῦρκοι ἐξέρχωνται νύκτα δὲν θὰ καθίστανται ἀντιληπτοί.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἰσχυρίζεσθε ὅτι τὸ Γιαβοὺζ θὰ ἐξέρχεται νύκτα διὰ νὰ πλήξῃ τὰς νηοπομπὰς δὲν συμφωνοῦμεν. Διὰ νὰ βγῇ αὐτὸ τὸ βαρὺ πλοῖον νύκτα τοῦτο θὰ εἶναι αἴρεσις τῆς ναυτικῆς στρατηγικῆς.

Γ. Στράτος. Δὲν εἶπον αὐτό.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡμεῖς θὰ συγκεντρώσωμεν εἰς Μῆλον τὴν ἀεροπορίαν μας, τὸν ἑλαφρὸν στόλον καί, ἐὰν εἴμεθα ἡμεῖς ἰσχυρότεροι εἰς ταῦτα, θὰ θέσωμεν τὸν ἐχθρὸν ἐκποδών. Καὶ βάσις τῆς πολιτικῆς μας εἶναι ὅτι θὰ εἴμεθα ἰσχυρότεροι εἰς τὸν ἑλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπλοΐαν.

Γ. Στράτος. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι δὲν θὰ ἀποκτήσωμεν ἐπαφὴν κατὰ τὴν νύκτα.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἴμεθα περίπου σύμφωνοι εἰς αὐτό.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν θὰ ἐμπιστευθοῦν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐπαφῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Γιαβοὺζ ἐξηγεῖται αὕτη, διότι τὸ σκάφος αὐτὸ παρεδόθη εἰς τὴν Τουρκίαν, ἥτις ἀντὶ μηδαμινῆς δαπάνης τὸ ἐπεσκεύασε.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ Γιαβοὺζ ἡ Τουρκία δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν της τὴν σπουδαιότητα τοῦ παράγοντος τῆς ἀεροπορίας. Σᾶς προσθέτω ἐπίσης ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐνδεχομένως τὴν Ἑλλάδα, ἐχῃ καὶ τὴν Μαύρην Θάλασσαν. Εἶμαι ἐπίσης βέβαιος ὅτι, ὅταν ἐπεσκεύαζε τὸ Γιαβούζ, δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι δὲν εἶχαν οὔτε ἔχουν οἱ Τοῦρκοι ὄρεξιν νὰ κάμουν πόλεμον μὲ ἡμᾶς.

Γ. Στράτος. Εἶναι ἀρχὴ ἀναμφισβήτητος, διότι ὅταν δὲν γνωρίζομεν τί θὰ κάμῃ ὁ ἐχθρὸς ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν δυσμενεστέραν δι' ἡμᾶς ἐκδοχήν, δηλ. ὅτι τὸ Γιαβοὺζ θὰ ἐξέρχεται νὰ κτυπήσῃ τὰς νηοπομπάς.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἀκολουθήσῃ ὁ ἐχθρὸς καὶ τὴν ὀρθοτέραν δι' αὐτὸν ἐκδοχήν, διότι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ μόνον πλοῖον τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ θὰ τὸ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον.

Π. Τσαλδάρης. Τί θὰ τὸ κάμῃ ;

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ Γιαβοὺζ οἱ Τοῦρκοι δὲν τὸ ἔφτιασαν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Θεὸς ἐμώρανε καὶ Τούρκους καὶ Ἕλληνας νὰ κάμουν πάλιν πόλεμον βέβαια θὰ τὸ χρησιμοποιήσουν, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ βγάλουν νύκτα, διότι ἔνα βαρὺ πλοῖον ἔχουν.

Ἐπακολουθεῖ διαλογικὴ συζήτησις μεταξὺ τῶν κ. κ. ***Τσαλδάρη, Καφαντάρη, Καλογερᾶ, Βενιζέλου,*** περὶ τῆς τυχὸν ἐξόδου τοῦ Γιαβοὺζ καὶ τῶν σκοπῶν αὐτῆς ἐν σχέσει μὲ τὰς μεταφοράς.

Π. Τσαλδάρης. Ἔχω τὴν πληροφορίαν ὅτι αὗται χρειάζονται δίμηνον διάστημα.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δίδω τὴν πληροφορίαν ὅτι αἱ μεταφοραί μας δύνανται νὰ γίνουν πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Σᾶς παραδίδω (πρὸς τὸν κ. Τσαλδάρην) καὶ ἐπιστολὴν τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου ἐκθέτουσαν λεπτομερειακῶς τὸ πρᾶγμα.

Γ. Στράτος. Θὰ εἶναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε, ἄνευ ἐλευθερίας κινήσεων ἐν τῇ θαλάσσῃ νὰ τηρῶμεν καὶ νὰ ἐφοδιάζωμεν τὸ μέτωπον τοῦ Ἔβρου ;

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὴν ἐλευθερίαν τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν θὰ τὴν στερηθῶμεν ἂν ἀποκτήσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα». Τὴν ὑπεροχήν μας ἐν τῇ θαλάσσῃ δυνάμεθα νὰ τὴν κρατήσωμεν μὲ τὸν ἑλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπορίαν. Καὶ ἂν χάσωμεν αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν τῆς θαλάσσης, βεβαίως ἡ θέσις μας θὰ εἶναι τραγική.

Γ. Στράτος. Καὶ ἐγὼ εἶπα νὰ στείλωμεν τὸν ἰδικόν μας ἑλαφρὸν στόλον.

Ἐ. Βενζέλος (Πρωθυπουργός) Μὰ κατὰ τὸ σχέδιόν σας θὰ εἶναι ὑποδεέστερος,

Γ Στράτος. Ὄχι, θὰ σᾶς εἴπω πῶς. Ἡμεῖς δὲν ὑποστηρίζομεν ὅτι τὸ «Γιαβοὺζ» θὰ πηγαίνῃ εἰς Μαλταν ἡμεῖς λέγομεν ὅτι τὸ «Γιαβοὺζ» ἐξερχόμενον τῶν βάσεών του, ἐξ ἀποστάσεως θὰ καλύπτῃ τὸν ἑλαφρόν του στόλον ὅστις θὰ κτυπᾷ τὰ ἐμπορικά μας πλοῖα.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Σᾶς λέγω ὅτι δὲν ἐπιτρέπετε μεγάλο σκάφος νὰ ἐξέρχεται καὶ νὰ κυνηγᾷ ἐμπορικὰ πλοῖα.

Γ. Στράτος. Δὲν εἶπα αὐτό.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἴπατε ὅτι θὰ καλύπτῃ τὸν ἑλαφσόν του στόλον.

Γ. Στράτος. Ἂν τορπιλλισθοῦν δύο τρία σκάφη μας, θὰ καταπτοηθῇ ὅλος ὁ ἐμπορικός μας στόλος.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ μεγάλο πλοῖον οὐδέποτε θὰ χρησιμοποιῆται ἐναντίον τῶν νηοπομπῶν κάθε μέρα.

Γ. Στράτος. Ἂν γίνῃ αὐτὸ δύο τρεῖς φορές, θὰ συντριβῇ τὸ ἠθικόν μας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ συντριβῇ τὸ ἠθικόν μας, διότι θὰ βυθισθοῦν δύο τρία πλοῖα ;

Ἂς εἶναι· μὲ συγχωρεῖτε ποὺ μὲ τὰς διακοπάς μου δὲν σᾶς ἄφησα νὰ ὁμιλήσητε. Συνεχίσατε παρακαλῶ,

Γ. Στράτος. Μεταξὺ τῶν πολλῶν κολακευτικῶν λόγων διὰ τῶν ὁποίων ἐχαρακτήρισε τὴν προχθεσινὴν ὁμιλίαν μου ὁ κ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, μοὶ ἀπέδωσε καὶ μίαν ἐλαφρότητα οὔτως εἰπεῖν. Εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ ναυάρχου Καστὲξ παρέλαβον καὶ ἀνέφερον μόνον ὅσα χωρὶς συνέφερον εἰς τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος τὴν ὁποίαν ὑπεστήριζον. Ὀφείλω νὰ τονίσω ὅτι διεξῆλθον καὶ μάλιστα μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ συγγράμματα τῶν ὁποίων ἐμνήσθην κατὰ τὴν ὁμιλίαν μου ταύτην. Δὲν ἠδυνάμην ὅμως φυσικὰ καὶ νὰ ἐπεκταθῶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, διότι τότε ἡ μὲν αἴθουσα τῆς Βουλῆς θὰ μετεβάλλετο εἰς πολεμικὴν Ἀκαδημίαν, ἐγὼ δέ εἰς καθηγητήν. Καὶ οὔτε τὸ πρῶτον ἐπιθυμῶ οὔτε τὸ δεύτερον φιλοδοξῶ. Διεξῆλθον λοιπὸν ὁλόκληρον τὸ βιβλίον καὶ τοῦ ναυάρχου Καστέξ. Καὶ οὗτος ἐν σελίδι 370 λέγει : «Τὸ ἀερο-

πλάνον δὲν ἐξαφανίζει τὴν δύναμιν τῆς ἐπιφανείας. Αὐτὴ μένει ὁ πρωτεύων παράγων εἰς τὸν κατὰ θάλασσαν πόλεμον καὶ δὲν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς χθές». Ἔφερα λοιπὸν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μόνον τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα καταλήγει ὁ διαπρεπὴς οὗτος ναυτικός, ὅπως ἀνέφερα ἐκεῖνα τῶν Τσῶρτσιλ, Τζέλλικο, Μπῆττυ καὶ λοιπῶν.

Δὲν περιωρίσθην ὅμως εἰς τὰ συμπεράσματα. Ἀνέτρεξα καὶ εἰς τὰ ἐξαχθέντα ἐκ τῶν ἀεροπορικῶν γυμνασίων μιᾶς τῶν ἰσχυροτέρων δυνάμεων τῆς ὑφηλίου ἐκ τῶν γυμνασίων τοῦ ἀμερικανικοῦ ναυτικοῦ. Καὶ ὡμολόγησα μὲν ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμπερασμάτων τούτων τὸ ἀεροπλάνον, ὡς ὅπλον, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ποσότης ἀμελητέα, διετήρησα ὅμως ἐπιφυλάξεις, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν αὐτῶν συμπερασμάτων, ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὅπλου αὐτοῦ. Διότι, κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις ἐνῷ ἡ ἐπιτυχία τοῦ πυροβόλου ὑπελογίζετο εἰς 60, 70, 80 καὶ 90 ἀκόμη τοῖς ἑκατόν, κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῆς Γιούτλανδ δὲν ὑπερέβη αὕτη τὰ 4.5 ο/ο. Κατὰ τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις ἡ ἐπιτυχία τῶν τορπιλλῶν ἀπὸ 20-24 ο/ο δὲν ὑπερέβη τὸ 1,6 ο/ο. Ποία δὲ εἶναι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀεροπλάνου, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν ἐκ τοῦ ὅπλου τούτου πολεμικὴν πεῖραν; Ὁ σὲρ Οὐίλλιαμ Μπέρρυ, διακεκριμμένος ναυτικὸς τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν ὑπολογίζει τὴν γενικὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀεροπλάνων, συμφώνως πρὸς τὰς παρατηρήσεις τῶν τελευταίων γυμνασίων τοῦ Ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ εἰς 2-4 ο/ο, καὶ τοῦτο ἐφ' ὅσον τὸ προσβαλλόμενον σκάφος εἶναι ἠγκυροβολημένον πλησίον τῶν βάσεων τοῦ ἀεροπλάνου. Καὶ ἐρωτᾶται ἤδη: Δυνάμεθα λοιπὸν μετὰ τόσης ὁρμῆς νὰ ἐπαναπαυθῶμεν ἐπὶ ὅπλου, αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ ὁποίου εἶναι τοσοῦτον ἀμφίβολοι;

Ἀλλ' ἂς ἐνθυμηθῶμεν καὶ τοῦτο. Ἡ Γαλλία, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὤμπ, ὑπουργοῦντος τῶν Ναυτικῶν τοῦ ναυάρχου Πελλετάν, εἶχε χαράξει πρόγραμμα ἐλαφροῦ στόλου καὶ εἶχε προβῆ εἰς μεγάλας οἰκονομικὰς θυσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τούτου. Τὰ διδάγματα ὅμως ἐκ τῆς περιφήμου ναυμαχίας τῆς Τσουσίμα ἠνάγκασαν τὴν Γαλλίαν νὰ μεταστρέψῃ πλήρως τὴν ναυτικὴν αὐτῆς πολιτικὴν διότι ἀπὸ ναυτικὴ δύναμις β' τάξεως κατήντησε δύναμις ε' ἴσως τάξεως. Καὶ τοῦτο μὲν συνέβη διὰ τὴν Γαλλίαν, χώραν οἰκονομικῆς ἀντοχῆς οὐχὶ μικρᾶς. Τίς ὅμως δύναται νὰ πείσῃ ἡμᾶς ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐξηντλημένη οἰκονομικῶς ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν προγράμματος ἐλαφρῶν σκαφῶν, θὰ δυνηθῇ νὰ στραφῇ τὴν πεπατημένην ὁδὸν τοῦ βαρέος στόλου ὅταν ἀποδειχθῇ τὸ ἐσφαλμένον τοῦ ἀκολουθουμένου ἤδη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προγράμματος;

Ἀλλ' ἂς εἴπωμεν καὶ τοῦτο: Ἐδέχθημεν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀεροπορίας. Τὴν ἀνάπτυξιν ὅμως ταύτην δέον νὰ ἐπιτελέσωμεν πλήρως, δημιουργοῦντες ἀεροπορικὸν στόλον ἀνάλογον πρὸς τὰς λοιπὰς ἡμῶν ναυτικὰς δυνάμεις. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται 120 βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα, καὶ 30 καταδιωκτικά. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ἀεροπλάνων δὲν διαρκεῖ πλέον τῆς 4ετίας, ὡς εἶναι ἐξ ἴσου γνωστὸν ὅτι ἡ τιμὴ αὐτῶν, ἡ κατωτάτη ἕπτω τιμή, ὑπερβαίνει τὰς 5.000 λιρῶν. Θὰ ἀπαιτηθοῦν λοιπὸν διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἡμῖν ἀεροπορικοῦ στόλου 750.000 λιρῶν, ἕτεραι δὲ 90.000 διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, δεδομένου ὅτι ἕκαστον ἀεροπλάνον ἀπαιτεῖ 600 λίρας δι' ἐπισκευὰς κλπ. Θὰ ἔχωμεν ἑπομένως 3.460.000 λιρῶν διὰ τὴν διατήρησιν ἀεροπορικοῦ στόλου ἐπὶ 4 ἔτη, ποσὸν τὸ ὁποῖον, ἐὰν προσθέσωμεν καὶ τὰ 4.650.000 λιρῶν αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἐλαφροῦ στόλου, ἀναβιβάζει εἰς 9.850.000 λιρῶν τὸ σύνολον τῆς δαπάνης τὴν ὁποίαν θὰ μᾶς κοστίζῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ποίας δαπάνας ἐξ αὐτῶν θὰ ἀπεφεύγομεν, ἐὰν ἠκολουθοῦμεν τὸ ἰδικόν σας πρόγραμμα;

Π. Τσαλδάρης. Ὑποστηρίζετε, ἂν καλῶς ἀντελήφθην, ὅτι ἐὰν ἀποκτήσωμεν τὴν μεγάλην μονάδα αἱ δαπάναι αὗται θὰ περιορισθοῦν οὐσιωδῶς.

Γ. Στράτος. Μάλιστα.

Ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ τώρα ν' ἀναφέρω καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα τὸ ὁποῖον ἔθιξε κατὰ τὴν προχθεσινήν του ὁμιλίαν ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐδήλωσεν ὅτι οἱ τεχνικοὶ τῆς Κυβερνήσεως Σύμβουλοι, τεταγμένοι ἀρχικῶς ὑπὲρ τοῦ προγράμματος τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν, συνετάχθησαν μεταγενεστέρως μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Προκύπτει ὅμως ἓν ζήτημα σπουδαῖον: Τὰ τεχνικὰ συμβούλια ἐθεσπίσθησαν ἵνα, ἀκούοντα τὰς γνώμας τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἐπιδιώκουν τὸ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν. Καὶ οἱ σκοποὶ οἱ ὁποῖοι διέπουν τὴν ναυτικὴν τῆς Ἑλλάδος πολιτικὴν εἶναι γνωστοί: Ἡ ἐξασφάλισις τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν. Δὲν ἐξέθεσεν ὅμως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐνώπιον τῶν τεχνικῶν του συμβούλων νέον τινὰ σκοπόν. Καὶ ἐν τούτοις οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι, ἐγκαταλείψαντες τὰς προτέρας των γνώμας, ἔσπευσαν νὰ ταχθοῦν πρὸς τὰς γνώμας τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς. Λυποῦμαι ὅμως διότι δὲν δύναμαι νὰ πεισθῶ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ ταχθῶ ὑπὲρ τοῦ προγράμματος τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν.

Ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετέφερεν εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην τοὺς ἀντιπάλους στόλους καὶ συνῆψεν ἐκ τοῦ προχείρου μίαν ναυμαχίαν. Ἐχειρίσθη θαυμασίως τὴν παράταξιν τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου. Ὁ χειρισμὸς ὅμως οὗτος ἐγένετο ἀπόντος τοῦ ἀντιπάλου. Ἐκήρυξε πολεμικὴν ἄσκησιν. Ὁσάκις ὅμως ἐγένοντο ἀσκήσεις, ἀπέβησαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐφ' ὅσον αὕτη κατεῖχε βαρεῖαν μονάδα, ἀπεδείχθησαν δὲ εἰς βάρος αὐτῆς ὅταν ὁ ἑλληνικὸς στόλος, ἐστερημένος τοιαύτης, ἐὰ σίζετο μόνον ἐπὶ τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τῆς ἀμύνης τῆς χώρας εἶναι ζήτημα γενικωτέρας πολιτικῆς θὰ ἐπεθύμουν νὰ προτείνω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως πρὶν ἡ αὕτη φέρῃ πλῆρες ναυτικὸν πρόγραμμα, συγκαλέσῃ συμβούλιον πάντων τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν..... ..

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἴμεθα πρόθυμοι.

Γ. Στράτος..... παρακολουθήσῃ δὲ προηγουμένως εἰς τὴν ναυτικὴν Ἀκαδημίαν ἀσκήσεις καὶ ἀκούσῃ πρὸ παντὸς τὰς γνώμας τῶν εἰδικῶν, τῶν ὑπευθύνων διὰ τοιαῦτα ζητήματα. Τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ προγράμματος τὸ ὁποῖον δέον νὰ ἀκολουθηθῇ.

Ἀλλ' ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν γενικωτέρων ζητημάτων. Εἶπεν ὅτι ἐπίκειται ἡ ὑπογραφὴ συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας περὶ ἰσότητος τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶπον ἐπίκειται ἁπλῶς ἐπιδιώκεται.

Γ. Στράτος. Ἰσότητα ἐν πάσῃ περιπτώσει ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν δὲν δυνάμεθα, ἡμεῖς τοὐλάχιστον, νὰ ἐννοήσωμεν ἐφ' ὅσον δὲν καταργοῦνται καὶ αἱ λέμβοι ἀκόμη.

Ἐπίσης εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸ παντὸς ἔμψυχον ὑλικόν. Συμφωνοῦμεν ἀπολύτως μὲ τὸν ἀξιότιμον κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἡ πρώτη λέξις τὴν ὁποίαν θὰ τῷ ἀπευθύνῃ τὸ ἔμψυχον τοῦτο ὑλικὸν θὰ εἶναι: «δός μοι πᾶ στῶ».

Λαμβάνει μετὰ τὸν λόγον ὁ κ. Κ. Ζαβιτζιάνος.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Κατανοῶ πλήρως τὴν σημασίαν τῆς διεξαγομένης συζητήσεως, διότι συναισθάνομαι καὶ ἐγὼ τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ Ἑλλάς, χώρα κατ' ἐξοχὴν νήσων καὶ παραλίων, διατηρῇ τὴν ἀπὸ θαλάσσης κυριαρχίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὴν ἀνάγκην ταύτην δὲν αἰσθάνονται ὅλοι ἐξ ἴσου ἐπιτακτικήν. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν πολεμικῶν τῆς χώρας δυνάμεων, πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, ὀφείλομεν νὰ προβαίνωμεν εἰς τὰς προπαρασκευὰς ταύτας κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ εἶναι αὗται ἀποτελεσματικαί. Ἡ ρύθμισις τοῦ ζητήματος τῶν ναυτικῶν τῆς χώρας παρασκευῶν εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὰς διεθνεῖς συνθήκας καὶ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἀκουσθῇ πρωταρχικῶς ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ εἶμαι εὐτυχὴς διότι ὁ ἀξιότιμος κ. Πρωθυπουργὸς ὑπῆρξε κατὰ τὴν ὁμιλίαν του ἀρκετὰ ἀναλυτικός, ἐπιτρέψας δι' αὐτῆς ὅπως σχηματισθῇ σαφὴς γνώμη ἐν προκειμένῳ. Ὀφείλω μάλιστα νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐκ τῶν πληροφοριῶν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπηρεάσθην σημαντικῶς. Ὑπεστήριξεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ περίοδος τῆς εἰρήνης εἶναι ἐξησφαλισμένη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, διότι ἡ Κ. Τ. Ε. εἶναι εἰς θέσιν διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς νὰ ἐπιβάλῃ τὰς θελήσεις της, προλαμβάνουσα ἢ καταπνίγουσα πᾶσαν ἀπόπειραν διαταράξεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Εἶπε προσέτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι αἱ διαθέσεις τῆς Τουρκίας εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ ἀποκλείηται πᾶσα ἐκ μέρους αὐτῆς ἀνησυχία διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ σημερινοῦ εἰρηνικοῦ καθεστῶτος.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῆς Κ.Τ.Ε. Εἶναι ἀφ' ἑτέρου γνωστὸν ὅτι ἡ Τουρκία, ἐὰν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀνάκτησιν ὡρισμένων νήσων τοῦ Αἰγαίου, θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοπούς της δι' ἀποβάσεων ἐπὶ τῶν νήσων τούτων ἐκ τῶν μικρασιατικῶν παραλίων. Εἶναι πρὸς τούτοις γεγονὸς ὅτι οἱ ἐξοπλισμοὶ τῆς Τουρκίας ἐγένοντο εὐθὺς ὡς αὕτη, ἐπιτυχοῦσα εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς πόλεμον, ἤρχισεν ὀργανουμένη σημαντικῶς. Εἶναι τέλος ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ ἐν Τουρκίᾳ, ἀποκρούοντες ζωηρῶς πᾶσαν ἰδέαν ἐδαφικῆς τῆς χώρας αὐτῶν ἐπεκτάσεως πρὸς τὴν ξηράν, δὲν διέκειντο δυσμενῶς εἰς τὴν ἀνάκτησιν τῶν νήσων, τὰς ὁποίας, λόγῳ τῆς γειτονίας των πρὸς τὰ μικρασιατικὰ παράλια, ἐθεώρουν ἀνηκούσας φυσικῶς αὐτοῖς. Πάντα ταῦτα, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει καὶ τῆς ἀθρόας ἐπισήμων ὀργάνων τοῦ τουρκικοῦ ἐπιτελείου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει καὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ πρόγραμμα τῶν ναυτικῶν ἑνὸς Κράτους ἐξοπλισμῶν ἀποτελεῖ τὸν γνώμονα τῶν διαθέσεων τοῦ Κράτους τούτου, πάντα ταῦτα λέγω μοὶ εἶχαν δημιουργήσει τὴν πεποίθησιν ὅτι, ὁ κίνδυνος ἦτο ἄμεσος.

Τὰ λεχθέντα ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως μὲ ὑπεχρέωσαν νὰ προβῶ εἰς ἀδαρίας, οὕτως εἰπεῖν, ὡρισμένων ἐκ τῶν συμπερασμάτων εἰς τὰ ὁποῖα μὲ εἶχον ἀγάγει τὰ δεδομένα. Ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὑπόμνησις ὅτι τὸ καθεστὸς τῶν νήσων στηρίζεται ἐπὶ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, ἡ δήλωσις αὐτοῦ ὅτι ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν συζήτησιν τείνουσαν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ἰσότητος ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐπισήμου προτάσεως. Ὡς καὶ ὁ ἀξιότιμος συνάδελφός μου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σᾶς ἐξήγησε κατὰ τὴν σύσκεψιν τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν, γενομένης παρεμπιπτόντως συζητήσεως περὶ τοῦ ζητήματος τούτου κατὰ τὰς μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων συνομιλίας, διεπιστώθη ἑκατέρωθεν προθυμία πρὸς ρύθμισιν καὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως παρασχεθέντα στοιχεῖα ὑπῆρξαν τοιαῦτα ὥστε, ἐπαναλαμβάνω, τὰ συμπεράσματά μου ἐπηρεάσθησαν σημαντικῶς.

Οὐχ ἧττον ὅμως, κύριοι, ὅσον καὶ ἂν ἐκλονίσθην εἰς τινα τῶν συμπερασμάτων μου, δὲν παύω νὰ φρονῶ ὅτι ἅπαξ διατηρουμεν δυνάμεις πρὸς χρησιμοποίησιν ἐν δεδομένῃ ἀπευκταίᾳ στιγμῇ, ἡ διατήρησις αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι πλήρης. Ἡ Ἑλλὰς δὲν περιβρέχεται ἁπλῶς ὑπὸ θαλάσσης. Ἀποτελεῖται ἀπὸ θαλάσσας. Ἡ ἀκμή της εὑρίσκεται εἰς τὰ παράλια καὶ εἰς τὰς νήσους της. Καὶ τὴν ἀκμήν της αὐτὴν πρέπει νὰ προστατεύσωμεν πάσῃ θυσίᾳ.

Ἐκ τῶν βαλκανικῶν πολέμων ἡ Ἑλλὰς ἐξῆλθε κυρίαρχος τοῦ Αἰγαίου. Καὶ τὴν κυριαρχίαν ταύτην ὤφειλε νὰ διαφυλάξῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Πρὸς διατήρησιν αὐτῆς ἔπρεπε νὰ παρακολουθῇ ἀγρύπνως τὰς κινήσεις τῶν γειτόνων της ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος σαφῶς συντεταγμένου. Καὶ ἐνῷ δὲν ἔγινε τίποτε ἐξ ὅσων ἔπρεπε νὰ γίνουν, ἔγινεν ἀκριβῶς ὅ,τι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Μία σπασμωδικὴ ἐνέργεια, ἀνερμάτιστος, ἄνευ προγράμματος, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν. Ἂν εἴχομεν ἔκτοτε διατηρήσει τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, θὰ εἴχομεν ἀπολύτως ἐξησφαλισμένας τόσον τὰς ἐμπορικὰς συγκοινωνίας μας ὅσον καὶ τὰς ναυτικὰς συγκεντρώσεις ἡμῶν. Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡ Ἑλλὰς καθυστέρησε τῆς Τουρκίας ἀπὸ ἀπόψεως ὑποροπλίας. Ἐνῷ ὅμως ἡ Τουρκία συνεκέντρωνεν ὑλικὸν πολὺ ἀλλ' ἀδρανές, ἡ Ἑλλὰς ἐκέκτητο ἐμψύχου ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐνεφορεῖτο ὑπὸ τῆς ἱερᾶς πνοῆς τὴν ὁποίαν ἐνεστερνίσθη ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης. Πρῶτος ὁ Τρικούπης ἀντελήφθη τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἀποκτήσῃ τὴν ναυτικὴν ὑπεροχήν, ὑπεροχὴν ἡ ὁποία θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς αὐτὴν ὅ,τι διὰ τοῦ μεγαλουργοῦ προγράμματος τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτικοῦ ἤρχισε συντελούμενον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως ἐκείνης μέχρι σήμερον, πλὴν τῆς ἐπὶ Κυβερνήσεως Μαυρομιχάλη παραγγελίας τοῦ «Ἀβέρωφ» ὅστις ἐξησφάλισεν ἡμῖν καὶ τοῖς συμμάχοις μας τὴν νίκην, οὐδὲν ἄξιον λόγου ἐγένετο. Βεβαίως θὰ ἦτο ἴσως δικαιολογημένη ἀναστολὴ τῆς ἐφαρμογῆς ναυτικοῦ προγράμματος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη μετὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους, ὅτε ἡ Τουρκία, ἐξ αὐτῶν ἐξηντλημένη, δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ὑπολογίσιμος. Ἀφ' ἧς ὅμως τῷ 1923 τῇ παρεσχέθη, δυνάμει τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, τὸ «Γκαῖμπεν» ἡ παράλειψις ἐφαρμογῆς προγράμματος ναυτικοῦ ὑπῆρξε πρᾶξις ἐγκληματική. Ἡ ἀμέλεια νὰ ἀποκτήσωμεν σκάφος ἀνάλογον, καὶ μάλιστα μὲ δαπάνην οὐχὶ μεγάλην, ὑπῆρξεν ἀμέλεια ἀξία πάσης ἐπικρίσεως. Ἔπρεπεν ἡ πολιτικὴ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων νὰ τείνῃ εἰς τὴν διατήρησιν ἑνὸς ναυτικοῦ πυρῆνος, ὅλαι δὲ αἱ πιστώσεις νὰ διετίθεντο εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ σκάφους αὐτοῦ. Ἀντὶ τούτου διετέθησαν μέχρι τοῦ 1927 πιστώσεις 2 1)2 ἑκατομ. λιρῶν διὰ τὴν ἀγορὰν μηχανημάτων καὶ τὴν ἐπισκευὴν μονάδων ἀμάχων καὶ ἀχρήστων.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) παρεμβαίνων ἐξηγεῖ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο διετέθη ἀπὸ τοῦ 1923 μέχρι σήμερον διὰ παραγγελίας καὶ ἐπισκευὰς χρησιμοτάτας καὶ ἀπαραιτήτους. Συγκεκριμένως τονίζει ὅτι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ 1.275.000 λίραι διετέθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ὑποβρυχίων καὶ τῶν τορπιλλακάτων, τὴν προκαταβολὴν διὰ τὰ δύο νέα ἀντιτορπιλλικά, τὴν ἐκ βάθρων ἐπισκευὴν τῶν ἀνιχνευτικῶν τύπου «Λέοντος», τὴν ἐπισκευὴν τοῦ «Ἀβέρωφ», ἤτις κατέστησεν αὐτὸν σκάφος ὑπολογίσιμον, τὴν μετασκευὴν τῆς «Ἕλλης» εἰς ναρκοβόλλον κλπ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Βλέπετε λοιπὸν ὅτι δὲν ἔχετε δίκαιον. Ὅπου εἶναι σπάτάλη βεβαίως πρέπει νὰ καταγγέλεται πρὸς τὸν λαόν. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λέγωνται καὶ πράγματα, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ἐντύπωσιν ὅτι τὰ χρήματα τοῦ λαοῦ ἐπετάχθησαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Κ. Ζαβιτζιάνος Ὅτι ἓν μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου διετέθη σκοπίμως εἶναι ἀναμφισβήτητον. Παρελείφθη ὅμως καὶ ἐγκατελείφθη ἡ βάσις. Μετεσκευάσθη τὸ «Κιλκὶς» καὶ ἡ «Λῆμνος», σκάφη ἄμαχα, καὶ ἐγκατελείφθη τὸ κύριον πρόγραμμα καὶ δὴ εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ προσφυγικὸν ζήτημα εὑρίσκετο εἰς ὀξύτατον σημεῖον, εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ παραγωγὴ συνεθλίβετο ἐκ βαρείας φορολογίας.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτά. Καὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων ἔγινε κακὴ χρῆσις.

Γ. Καφαντάρης. Ἐπειδὴ ὁμιλεῖτε γενικῶς περὶ τοῦ παρελθόντος σᾶς λέγω ὅτι αἱ παραγγελίαι αὗται δὲν ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Εἶναι παραγγελίαι γενόμεναι ἀπὸ τὸ 1923 ἕως σήμερον.

Γ. Καφαντάρης. Ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐγένετο καμμία παραγγελία.

Ὁ κ. ***Ι. Δεωνίδας.*** λέγει ὅτι ἐγένοντο δαπάναι δι' ἐπισκευὰς τῶν ἀχρήστων θωρηκτῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας εἶχε καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν.

Ι. Δεωνίδας. Δὲν ὑπῆρχε σύμβασις διὰ τὰς ἐπισκευὰς καὶ ἀπόδειξις μάλιστα ὅτι ἐγὼ κατὰ τὸ ὀλίγον διάστημα ποὺ ἔμεινα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐσταμάτησα τὰς ἐπισκευὰς αὐτάς.

Γ. Καφαντάρης. Αἱ ἐπισκευαὶ αὗται εἶχον παραγγελθῇ ἀπὸ τοῦ 1923 ἀκόμη. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἐδεσμεύετο ἀπὸ προηγουμένας παραγγελίας. Ἐγὼ μάλιστα ἐπέμενον πολὺ νὰ ἀποφύγωμεν τὰς δαπάνας διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν βαρέων θωρηκτῶν. Ἀλλὰ τὸ Ναυτικὸν Ἐπιτελεῖον ὑπεστήριζε μετ' ἐπιμονῆς ὅτι διὰ μιᾶς μικρᾶς δαπάνης θὰ ἠδυνάμεθα νὰ προστατεύσωμεν καὶ τὰ παράλιά μας καὶ τὰς νήσους ἀπὸ μιᾶς ἐπιδρομῆς τοῦ «Γιαβούζ», τὸ ὁποῖον ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκευάσῃ. Ἡ μικρὰ λοιπὸν δαπάνη τῆς ἐπιδιορθώσεως τοῦ «Κιλκὶς» καὶ τῆς «Λήμνου» εἶχε καθησυχάσῃ τοὺς ναυτικοὺς κύκλους. Πάντως ἐγὼ ἤμην ἀντίθετος πρὸς ταῦτα.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) λέγει ὅτι τὰ πράγματα εἶναι ὅπως τὰ ἐξέθεσεν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν, διότι ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ οὗτος μετὰ μεγάλης δυσφορίας ἐνέκρινε τὰς δαπάνας αὐτάς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἐγὼ δὲν ἐπεθύμουν ἀπολύτως νὰ μεμφθῶ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῶν Προοδευτικῶν, ἠθέλησα ὅμως νὰ τονίσω ὅτι κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἔγιναν δαπάναι καὶ σπατάλαι διὰ μίαν ἀτελείωτον σειρὰν παληατενεκέδων. Καὶ δὲν ὑπῆρξεν ἀτυχὴς μόνον ἡ διάθεσις τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν τακτικῶν τοιούτων, διότι ἀντὶ ἑνὸς μικροῦ Ναυτικοῦ πυρῆνος ἐστρατολογοῦντο πληρώματα ἀπὸ 7.000 ἀνδρες καὶ ἐτίθεντο ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ἐγένοντο ἀτελείωτοι προβιβασμοὶ χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ τηροῦνται οὔτε αἱ προθεσμίαι τῆς προαγωγῆς αὐτῶν. Καὶ οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην, ὄχι μόνον δὲν ἐσταμάτησαν, ἀλλ' ἔκαμαν καὶ τὴν τραγικωτέραν ἀηδίαν νὰ Ναυαρχοποιήσουν συγχρόνως 12 Ναυάρχους ἐπειδὴ εἶχε προαχθῇ εἰς Ναύαρχον εἷς νεώτερος αὐτῶν. Καὶ οὕτω ὁλόκληρος ἡ σειρὰ τῶν παληοτενεκέδων μὲ τὰ πληρώματα καὶ τοὺς ἀνεπαρκεῖς ἀξιωματικοὺς ἐπὶ κεφαλῆς ἐτίθετο εἰς κίνησιν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦσαν τὰ συχνὰ ἀτυχήματα. Ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ κλονίσουν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς τὸ Ναυτικόν μας. Καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐχάσαμεν τὴν πεποίθησιν πρὸς αὐτὸ καὶ ἔφθασε νὰ ἔχωμεν συγχαρητήριον τηλεγράφημα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, ἐπειδὴ ἕνα σκάφος 1000 τόννων κατώρθωσε νὰ πλεύσῃ ἀπὸ τὴν Κρήτην εἰς τὸν Σαρωνικόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι παιγνίδι διὰ μικρότερα ἐμπορικὰ σκάφη. Ἀλλ' ἡ κακὴ αὐτὴ διαχείρησις ἔσχε καὶ τὸ οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα νὰ σπαταληθοῦν καὶ ἄλλα 1000 ἑκατομμύρια. Ἡ κατάστασις αὕτη παρετάθη μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1927 ὁπότε ἔλαβε χώραν τὸ σπουδαῖον γεγονὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ «Γκαῖμπεν» καὶ νὰ τὸ κάμῃ μονάδα πρώτης τάξεως. Ἀλλὰ καὶ τότε οὐδεμία μεταβολὴ εἰς τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἁρμοδίων παρετηρήθη καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἐχάσαμεν τὴν ὑπεροπλίαν. Καὶ ἐρωτᾶται: Ἀπέναντι τῆς καταστάσεως αὐτῆς τί θὰ κάμωμεν; Ἐὰν εἴχομεν ἰσχυρὰν ἀεροπορίαν καὶ μεγάλο σκάφος θὰ εἴχομεν ἀπόλυτον τὴν ἀσφάλειαν. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως μᾶς θέτει τὸ ζήτημα ἢ μεγάλο σκάφος, ἢ ἐλαφρὸν στόλον καὶ ἀεροπορίαν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι σήμερον εὑρισκόμεθα πρὸ μιᾶς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐκθέτει ἕνα πλῆρες Ναυτικὸν πρόγραμμα καὶ ὑποστηρίζει τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπορίαν. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ναυτικός, ἀλλ' ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτὸ ἀντελήφθην, ὅτι βασιζόμεθα εἰς τὰ μικρὰ σκάφη καὶ τὴν ἀεροπορίαν. Προτιμῶ καὶ ἐγὼ τὰ ἀεροπλάνα καὶ τὰ μικρὰ σκάφη, διότι δι' αὐτῶν ὑπάρχει ἐλπὶς τῆς ἀποκτήσεως τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης, δεδομένου ὅτι διὰ τῶν ἀεροπλάνων δυνάμεθα νὰ ἀπειλήσωμεν ἓν μεγάλο σκάφος. Καὶ διότι θὰ ἦτο λίαν ἐπικίνδυνον νὰ συγκεντρώσωμεν ὅλας τὰς ναυτικάς μας δυνάμεις ἐπὶ ἑνὸς μόνον σκάφους, καθόσον ἐν περιπτώσει ἀπωλείας αὐτοῦ θὰ εἴμεθα χαμένοι. Ἡμεῖς ἔχομεν μεγαλυτέραν ἀνάγκην τῆς θαλάσσης ἀπὸ ὅσον τὴν ἔχει ἡ Τουρκία, διότι αὕτη ἔχει καὶ τὴν θάλασσαν τῆς Προποντίδος. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕτερος λόγος προτιμήσεως τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν καὶ τῶν ἀεροπλάνων, διότι ὁ δι' αὐτῶν ἀνεφοδιασμὸς τῆς χώρας θὰ συνετελεῖτο εἰς μικρότερον χρόνον.

Γ. Στράτος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν εἶπεν ἀντιθέτως ὅτι ταχύτερον θὰ εἴχομεν ἕνα μεγάλο σκάφος παρὰ τὰ ἀεροπλάνα.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὸ μεγάλο σκάφος θὰ ἀπαιτηθῇ τοὐλάχιστον ἕνα χρονικὸν διάστημα 2 1)2 ἐτῶν, ἐνῷ ὁ ἐφοδιασμὸς διὰ τῶν ἀεροπλάνων γίνεται πολὺ ταχύτερος.

Δ. Μπότσαρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Εἶπον ὅτι ταχύτερα θὰ ἦτο ἡ κατασκευὴ τοῦ σκάφους, διότι διὰ τὸ ἀεροπλάνον θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην νὰ ἑτοιμάσωμεν καὶ τὸ ἔμψυχον ὑλικόν. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως δὲν βασίζεται ἐπὶ τοῦ ταχυτέρου ἢ βραδυτέρου ἐφοδιασμοῦ.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ τοῦ χρησιμοποιηθησομένου διὰ τὰ ἀεροπλάνα ἡ ἔνταση τῆς ἐξασκήσεως αὐτοῦ ἀνήκει εἰς ἡμᾶς. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὸ ζήτημα τοῦ ταχυτέρου ἐφοδιασμοῦ. Εἶναι καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτῆς προέκυψε τὸ εὐχάριστον ὅτι ἡ Ἑλλὰς προχωρεῖ ἐπὶ μιᾶς προδιαγραφείσης ναυτικῆς παρασκευῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητος δι' αὐτήν. Ὅλαι αἱ συνθῆκαι αἱ ὁποῖαι γίνονται σήμερον ἔχουν μίαν βάσιν: τὸν περιορισμὸν τῶν ναυτικῶν δυνάμεων μέχρι τῶν ὁρίων ἅτινα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἄμυναν τῆς Χώρας. Καὶ ἡμεῖς αὐτὸ ζητοῦμεν. Ἀλλὰ ἡ πλήρης ναυτικὴ ἡμῶν παρασκευὴ ἔχει δι' ἐμὲ καὶ ἄλλην πολὺ ὑψηλοτέραν σημασίαν. Τὴν ἐνίσχυσιν παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Λαῷ τῆς πεποιθήσεώς του ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς Χώρας, ἡ ὁποία πεποίθησις εἶναι ὁ σπουδαιότερος παράγων διὰ τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἀνόρθωσιν. Καὶ θὰ ἦτο καλὸν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προβῇ εἰς σχετικὰς δηλώσεις περὶ τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ Στρατιωτικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ. Ταῦτα δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὴν χαραχθεῖσαν φιλειρηνικὴν πολιτικήν, διότι τὸ Ἔθνος ὀφείλει πάντοτε νὰ εἶναι ἐφωδιασμένον μὲ τὰς ὑλικὰς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις. Αἱ δυνάμεις ὅμως αὗται τοῦ Ἔθνους δὲν ἐξυπηρετοῦνται ὅταν διατυμπανίζωμεν διαρκῶς, ὅτι ἡ ἀσφάλεια ἡμῶν εἶναι πάντοτε πλήρης. Ἡ κατεύθυνσιν πρὸς μίαν τοιαύτην ἀναπαυτικὴν ἰδεολογίαν δὲν ἐξυπηρετεῖ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Διότι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐστηρίχθη εἰς τὰς ἐμψύχους δυνάμεις αὐτοῦ καὶ ἀπηλευθερώθη ἀπὸ τὴν μακραίωνον δουλείαν του. Εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ προσπάθεια ἡμῶν αὕτη θὰ προχωρήσῃ ὄχι μόνον διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ λαμπρὰ παράδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ διευλυθῇ καὶ ὁ ἐλάχιστος διστασμὸς ὅτι τὰ ναυτικὰ ἡμῶν μέσα καλῶς καὶ πρεπόντως διατίθενται.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι κατόπιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ πολιτευτοῦ Κερκύρας, ἡ ὁποία ἔδωσεν εἰς τὴν συζήτησιν ἐξάρσεις εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔμεινε καὶ αὐτὸς ἀμέτοχος, θὰ εἶναι ὀλίγον πεζός. Ἡ ἐξέτασις, λέγει, τῶν ζητημάτων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἄμυναν τῆς Χώρας θὰ εἶχε περισσότερον τὴν θέσιν της εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Δὲν τὸ λέγω αὐτὸ διὰ νὰ ζητήσω τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἡ ὁποία εὑρίσκεται περὶ τὸ τέρμα της,

ἀλλὰ διὰ νὰ ὑποδείξω πόσον χρόνον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξοικονομήσωμεν. Τὰς γνώμας μου, ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν διὰ βαρέων σκαφῶν καὶ διὰ τῆς παραλαβῆς τῆς Σαλαμῖνος, τὰς ἐξέθεσα καὶ προφορικῶς πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν ἀρνητικὴν γνώμην μου καὶ διὰ τὰ δύο ταῦτα σημεῖα δὲν μετέβαλα παρ' ὅλας τὰς ἐξενεχθείσας ἐνταῦθα γνώμας καὶ μὲ τὰ ἀναπτυχθέντα εἰς τὸν Τύπον, διότι νομίζω ὅτι παραμένουν ἀδιάσειστοι αἱ δύο βάσεις ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη αὕτη. Ὅτι δηλ. ἡ πολιτικὴ τῶν βαρέων σκαφῶν θὰ συνεπήγετο δαπάνας ὑπερβαινούσας τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων ἡμῶν καὶ ὅτι δι' ἕνα σχετικῶς μακρὸν διάστημα θὰ ἔχωμεν εἰρήνην κατὰ τὸ ὁποῖον διάστημα θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐνισχύσωμεν τὸν ἐλαφρόν μας στόλον καὶ τὰ ἀεροπλάνα. Τὸ ναυτικὸν ζήτημα ἀνέκυψεν ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Τουρκία ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὸ Γκαῖμπεν καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐξεδόθη πρό τινος χρόνου ἡ ἀπόφασις τοῦ μικτοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Δικαστηρίου διὰ τῆς ὁποίας ὑπεχρεώθημεν ἢ νὰ παραλάβωμεν τὴν Σαλαμῖνα ἢ νὰ καταβάλωμεν ἀποζημίωσιν εἰς τὰ ναυπηγεῖα Βουλκάν. Ἐθεωρήθη δὲ ὅτι ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Γκαῖμπεν εἶναι δεῖγμα οὐχὶ καλῶν διαθέσεων τῆς Τουρκίας ἀπέναντι ἡμῶν καὶ ὅτι μὲ μικρὰν δαπάνην πρὸς τὸ Ἐργοστάσιον Βουλκὰν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἕνα σκάφος ἰσοδύναμον πρὸς τὸ Γιαβούζ. Αἱ δύο αὗται ἀπόψεις φαίνονται ἐκ πρώτης ὄψεως εὔλογοι. Ἀλλ' ἂν θέλωμεν ἐξετάσει αὐτὰς ἐγγύτερον θὰ ἠθέλομεν πεισθῇ ὅτι ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Γιαβούζ δὲν εἶναι ἔνδειξις ἐπιβουλῆς τῆς Τουρκίας ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν μας καὶ οὔτε ὅτι διὰ μικρᾶς δαπάνης θὰ ἔχωμεν σκάφος ἰσότιμον τοῦ Γιαβούζ. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνέφερε τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰσμέτ, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν εἶχε βλέψεις ἐπεκτάσεως τῶν ἐδαφῶν της. Καὶ δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ στηρίξωμεν τὴν πολιτικήν μας ἐπὶ τῆς δηλώσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀποδίδω ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς αὐτήν, διότι καὶ κατὰ τὴν συνθήκην τῆς Λωζάνης οὐδὲ νῆξιν ἔκαμε περὶ τῶν νήσων. Ἔχομεν μάλιστα κατόπιν σαφῆ δείγματα τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους ἔθετε τὸ νέον Τουρκικὸν καθεστώς, διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἡ Τουρκία τὴν ἐπιρροὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐπ' αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐπιρροὴ εἶχε κατανικήσει τὴν Τουρκίαν οὐχὶ κράτος αὐτοτελές. Τὸ νέον τουρκικὸν καθεστὼς ἠθέλησε καὶ ἐπεχείρει νὰ κάμῃ τὴν Τουρκίαν Ἀσιατικὸν κράτος φθάσαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀκόμη, παρ' ὅλα τὰ συμφέροντα καὶ τοὺς ἱστορικοὺς λόγους, τοὺς ἀποκρούοντας τοῦτο. Ἀπόρροια δὲ τῆς πολιτικῆς ταύτης ἀκόμη εἶναι καὶ ἡ θυσία τὴν ὁποίαν ὑφίστανται ὁ Τουρκικὸς λαὸς διὰ νὰ συγκεντρώσῃ ὅλην τὴν οἰκονομικὴν κίνησιν εἰς τὰς χεῖράς του. Μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα θὰ ἦτο δυνατὸν ἡ Τουρκία νὰ ἀνάψῃ ἐκ νέου τὴν πυράν, ἡ ὁποία φαντάζομαι ὅτι δὲν θὰ περιορισθῇ μόνον μεταξύ μας. Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. πολιτευτὴν Κερκύρας ὅτι ἡμεῖς θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν μίαν σαφῆ πολιτικὴν ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐντεῦθεν. Καὶ ἔπρεπε νὰ εἶναι αὕτη ἀκόμη σαφεστέρα ἀφ' ὅτου ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ Τουρκία ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὸ Γιαβούζ, ἀλλὰ ὡς εἶπον καὶ πρὶν οὔτε ἐκρίθη παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ 1927 ὅτι ἡ ἐπιδιόρθωσις τοῦ Γκαῖμπεν, εἶχεν λόγους ἐπιθετικοὺς καθ' ἡμῶν, διότι ἐκοίθη ἀσφαλῶς, ὡς πρᾶξις φυσικὴ ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιδιόρθωσις τοῦ Γιαβοὺζ θὰ ἐστοίχιζεν εἰς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν ἐλάχιστα σχετικῶς χρηματικὰ ποσὰ καὶ φρονῶ ἀδιστάκτως ὅτι κἂθε κυβέρνησις θὰ ἐνήργει ὡς ἐνήργησεν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπιθετικοὺς σκοποὺς κατ' οὐδενός, ἀποφασίζουσα μὲ τόσον μικρὰς δαπάνας νὰ καταστήσῃ ἕνα πλοῖον ἀξιόμαχον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον ἤθελεν ἀποτελέσῃ τὸν πυρῆνα ἀνωτέρας ναυτικῆς πολιτικῆς.

Ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Κερκύρας ἀπηυθύνθη καθ' ἡμῶν ἡ μομφὴ ὅτι δὲν ἐσπεύσαμεν εἰς παραγγελίαν ὅταν τὸ Ἰανουάριον τοῦ 1927 ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Γκαῖμπεν. Ἀλλ' ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς καὶ μόνου σκάφους θ' ἀπετέλει ἁμάρτημα ἀσυγχώρητον, διότι θὰ ἐκινδυνεύομεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ τὸ χάσωμεν καὶ θὰ ἀπέβαινεν ἑπομένως ἄσκοπος δαπάνη. Καὶ ὅμως μᾶς κατηγορεῖ διότι δὲν ἐκάμαμεν τὸ σφάλμα αὐτό.

Κ. Ζαβιτσιᾶνος. Μὲ συγχωρεῖτε, θὰ εἴχομεν τὸ βαρὺ σκάφος καὶ θὰ ἠγοράζαμεν τώρα τὰ ἀεροπλάνα.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγλυτώσαμεν λοιπὸν διὰ τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ταύτης καὶ ἁπλλάξαμεν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ δαπάνην 4.000.000 λιρῶν. Τοῦτο ὑπῆρξε πρᾶξις πολιτικῆς σωφροσύνης διότι δὲν παρεσύρθημεν ἀπὸ τὸν περὶ ἡμᾶς θόρυβον.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ὑπηρεσίας τῆς Κυβερνήρσεως ἐκείνης πρὸς τὴν Νόραν.

Γ. Καφαντάρης. Ἀλλὰ εἰς ποίαν ἐποχὴν κατηγορούμεθα ὅτι δὲν ἐκάμαμε τὰς παραγγελίας αὐτάς; Ὅταν ὅλαι αἱ πύλαι τῆς οἰκονομικῆς ἀρωγῆς πρὸς τὴν χώραν ἡμῶν ἦσαν κεκλεισμέναι καὶ εὑρισκόμεθα πρὸ ἀληθοῦς οἰκονομικοῦ βαράθρου. Ἐὰν ἠθέλομεν τότε παρασυρθῇ θὰ ἐπήρχετο ἀσφαλῶς ἡ οἰκονομικὴ καταστροφὴ καὶ δὲν θὰ εὑρισκόμεθα σήμερον ἐδῶ οὐδὲ θὰ εἴχομεν τὴν οἰκονομικὴν γαλήνην ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ συζητῶμεν. Καὶ ὅτι τοῦτο εἶναι ἀληθὲς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι παρῆλθεν ἕκτοτε χρόνος μακρὸς καὶ ἀκόμη δὲν ἔχομεν διατυπωμένον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα.

Καὶ ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ὀρθῶς πράττει μὴ σπεύδουσα σήμερον ὁπότε ὑπάρχει καὶ οἰκονομικὸν περιθώριον, ἠθέλατε ἡμεῖς νὰ χαράξωμεν ναυτικὸν πρόγραμμα καθ' ἣν στιγμὴν ἐσείστο τὸ οἰκονομικὸν ἔδαφος ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν; Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Σπετσῶν εἶπεν ὅτι ἀπὸ τὸ 1927 καὶ ἐντεῦθεν ἐπεκράτησε τοιαύτη ἀκαταστασία ὅσον ἀφορᾷ τὰ ναυτικὰ ἡμῶν πράγματα ἡ ὁποία συνετέλεσε εἰς τὸ νὰ γίνωσι σπατάλαι διὰ ναυτικοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ ὡς ἀπόδειξιν τούτου ἀνέφερεν ὅτι ἡμεῖς προέβημεν εἰς δαπάνην διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Κιλκὶς καὶ τῆς Λήμνου. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη περὶ ἐπισκευῆς τῆς ἀντιτορπιλικῆς ἀμύνης τῶν δύο πλοίων, διότι περὶ αὐτῆς πρόκειται, εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῶν προηγουμένων Κυβερνήσεων. Ἡ ἰδική μας προσπάθεια ἦτο νὰ περιστείλωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς δαπάνας τῶν ἐξοπλισμῶν, εἰς τὴν προσπάθειαν δὲ ἡμῶν ταύτην συνηντήσαμεν ὅλων τῶν εἰδῶν τὰς ἀντιδράσεις καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Διεξηγάγομεν συζητήσεις τραχυτάτας διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὴν δαπάνην αὐτήν. Ἀλλὰ ποία εἶναι ἡ δαπάνη αὐτή;

Πρόκειται περὶ 90.000 λιρῶν δηλαδὴ περὶ 30.000.000 δραχ.

Ι. Δεωνίδας. Δὲν εἶναι μόνον αὐτὴ ἡ δαπάνη, εἶναι καὶ πολλαὶ ἄλλαι δημιουργηθεῖσαι ἀνάγκαι τοῦ Ναυστάθμου αὐτὴν τὴν ἀνέφερα μόνον συμπτωματικῶς.

Γ. Καφαντάρης. Θέλετε λοιπὸν νὰ ἀπολογηθῶ καὶ διὰ προηγούμενα; Καὶ ἐνῷ μὲ διεκόψατε οὐδεμίαν ἄλλην δαπάνην ἀνεφέρατε. Ἀφ' ἧς ἀνελάβομεν ἡμεῖς ὅλη ἡ φειδὼ καὶ ὅλη ἡ οἰκονομία ἐγένετο, εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατηγορούμεθα ὅτι παρασκευάζομεν τὸν ἀφοπλισμὸν τῆς χώρας. Ἔλεγον λοιπὸν ὅτι ἡ Τουρκία ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ Γκαῖμπεν διότι ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἐπισκευὴν αὐτὴν ἦτο σχεδὸν ἀσήμαντος, 300.000 λίρας. Καὶ ἡμεῖς ἐὰν ἐπρόκειτο μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἢ καὶ μὲ 500.000 λίρας καὶ μὲ ἓν ἑκατομμύριον λιρῶν ἀκόμη ν' ἀποκτήσωμεν ἕνα βαρὺ σκάφος καὶ ἡμεῖς ἴσως θὰ παρεσυρόμεθα καὶ θὰ ἐφερόμεθα πρὸς τὴν λύσιν αὐτήν. Ἀλλὰ ἡ ἀπόκτησις τῆς Σαλαμῖνος πρόκειται νὰ στοιχίσῃ ποσὰ ἀσυγκρίτως ἀνώτερα. Θὰ χρειασθῶμεν 4.000.000 λιρῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἀπαραιτήτων ἐπισκευῶν ἄνευ τῶν ὁποίων τὸ σκάφος θὰ ἦτο ἀπολύτως ἄχρηστον. Καὶ ἡ δαπάνη αὐτὴ εἶναι δαπάνη καθαρὰ χωρὶς κανὲν ἀπολύτως ἀντιστάθμισμα.

Γ. Στράτος. Τὰ 4.000.000 λιρῶν δὲν θ' ἀποτελέστουν

πρόσθετον βάρος, διότι ἂν δὲν ἀγοράσωμεν τὴν Σαλαμῖνα θ' ἀγοράσωμεν ἀνάλογα ἀντιτορπιλλικά.

Γ. Καφαντάρης. Θ' ἀπαντήσω ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι μόνη ἡ δαπάνη τῶν 4.000.000 λιρῶν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κέας μᾶς εἶπεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν καὶ ἓν δεύτερον σκάφος καὶ νὰ συμπληρώσωμεν τὴν παρασκευήν μας καὶ μὲ ἄλλα βοηθητικά. Οὕτω θ' ἀνεβιβάζετο ἡ ὅλη δαπάνη εἰς 10.000.000 λιρῶν, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὰ ἔξοδα τῆς ἐτησίας μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῆς συντηρήσεως, τὰ ὁποῖα κεφαλαιοποιοῦντες θὰ ἐφθάναμεν εἰς ἕνα ποσὸν τεράστιον εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ τολμηρότεροι ἀκόμη νὰ μᾶς εἴπουν, σταθῆτε διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ὑποστῇ τὴν δαπάνην αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ τὰ 4.000.000 λιρῶν ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι εἰς θέσιν τὴν στιγμὴν αὐτὴν νὰ δαπανήσῃ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ σκάφος αὐτό. Ἐλέχθη ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀπὸ τοῦ 1923 δηλαδὴ καὶ ἐντεῦθεν, ἐγένοντο σπατάλαι ἄνευ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποκτήσωμεν ἓν τοιοῦτον σκάφος. Δὲν δύναμαι ὅμως ν' ἀποδεχθῶ ὅτι καὶ αἱ δαπάναι αὐταὶ ἐγένοντο εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὅτι κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ναυτικὴν παρασκευὴν τῆς Ἑλλάδος. Πρέπει νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς. Ἔγινε καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ναυαρχοποίησις, ἀλλ' εἶναι δίκαιον νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὑπὸ ποίας περιστάσεις ἔγινεν ἡ ναυαρχοποίησις αὐτὴ ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Ὑπῆρξε καὶ αὐτὴ μία ἀνάγκη, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἀντάλλαγμα τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐξομαλύνσεως τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ψυχικῆς γαλήνης καὶ τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος, ἐξομαλύνσεως ἡ ὁποία ἦτο ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ἄνευ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Τί ἦτο ἡ θυσία, ἡ ὀνομασία τριῶν ἐπὶ πλέον ναυάρχων ὅταν ἐπρόκειτο νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος ἡ ὁποία κατεσπαράσσετο. Δὲν θὰ ἤμην τόσον τυφλὸς ὥστε νὰ διστάσω διὰ τὴν θυσίαν αὐτήν, ὅταν θὰ ἔπρεπε νὰ φθάσωμεν εἰς μίαν συνεννόησιν διὰ νὰ ἐκλίπῃ μία διαρκὴς ἀνησυχία διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν λοιπὸν ναυτικὴν κυριαρχίαν βασιζόμενοι ἐπὶ τῶν βαρέων σκαφῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ κάμωμεν δαπάνας ὑπερβαινούσας τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μας. Διότι καὶ ἂν ἤθελεν ἐπέλθῃ συνεννόησις μετὰ τῶν ναυπηγείων καὶ ἠθέλομεν παραλάβῃ τὴν Σαλαμῖνα ποῖος μᾶς ἀσφαλίζει ὅτι δὲν θὰ εὑρισκόμεθα καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νέων παραγγελιῶν ; Ἐὰν ἡ Τουρκία ἤθελε προβῇ εἰς τὴν παραγγελίαν καὶ δευτέρου καὶ τρίτου ἀκόμη σκάφους θὰ εἴμεθα καὶ πάλιν ὑπόχρεοι νὰ παρακολουθήσωμεν αὐτὴν καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἕνα ἀγῶνα ἐξοπλισμῶν, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς ἤθελε μᾶς ὁδηγήσει εἰς οἰκονομικὴν καταστροφήν. Ἀλλὰ διατὶ νὰ παρασυρθῶμεν εἰς μίαν τοιαύτην πολιτικήν ; Δὲν ἤκουσα κανένα ἐκ τῶν ἀγορευσάντων νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι ἐπὶ μίαν ὡρισμένην περίοδον, τουλάχιστον δεκαετῆ, θὰ ἔχωμεν εἰρήνην. Ἡ πεποίθησις ἡ ἰδική μου εἶναι ὅτι ἐφ' ὅσον παρέρχεται ὁ χρόνος ἐπὶ τοσοῦτον, ἐνισχυομένων τῶν δημοκρατικῶν ἀντιλήψεων, θὰ ἐνισχύεται καὶ ἡ ἰδέα τῆς εἰρήνης. Ἀλλ' ἂς δεχθῶμεν μίαν δεκαετῆ εἰρηνικὴν περίοδον. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἔχομεν πάντα λόγον νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν ναυτικὴν ἡμῶν ἄμυναν. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς τεχνικὴν συζήτησιν. Εἶναι ὅμως ἀναμφισβήτητον καὶ ἐξαγόμενον ἐξ ὅλων τῶν ὁμιλιῶν γενικὸν πόρισμα ὅτι ἂν ἡμεῖς ἐξασφαλίσωμεν ὑπεροχὴν εἰς ἐλαφρὰ σκάφη καὶ ἀεροπορίαν δὲν διατρέχομεν κανένα κίνδυνον ἀπέναντι τῆς Τουρκίας, εἴμεθα ἀπολύτως ἀσφαλεῖς, ἀσφαλέστεροι παρὰ ἐὰν ἠθέλομεν θυσιάσει τὴν δαπάνην αὐτὴν διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἑνὸς καὶ μόνου βαρέος σκάφους. Ἀνεφέρθησαν καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν αἱ γνῶμαι ἀνθρώπων, οἵος ὁ ναύαρχος Καστέξ, τοῦ ὁποίου τὸ βιβλίον ἐκπροσωπεῖ τὰς νεωτάτας ἀντιλήψεις ἐπὶ τῶν ναυτικῶν πραγμάτων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν εἶναι ἀναμφισβήτων ὅτι οὐδένα κίνδυνον διατρέχουν οὔτε αἱ συγκοινωνίαι μας, οὔτε ἡ ἀσφάλεια τῶν ἀκτῶν μας. Ἀλλὰ καὶ ἂν παρέμενεν ἀμφιβολία τις ἔχομεν πρὸ ἡμῶν μακρὰν περίοδον, τουλάχιστον δεκαετῆ, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ναυτικὸν σκάφος, τὸ ὁποῖον ἠθέλομεν προμηθευθῇ ἀπὸ τοῦδε θὰ κατήντα κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀνάγκης σκεῦος ἄχρηστον. Ἀλλὰ καὶ ἕτερος παράγων ὑπάρχει, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλλάς, κράτος πτωχόν, δὲν δύναται νὰ παραμελήσῃ. Ὁ παράγων οὗτος εἶναι αἱ διεξαγόμεναι συζητήσεις διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν, διὰ τὸ Μεσογειακὸν σύμφωνον ὡς καὶ αἱ διεξαγόμεναι συνεννοήσεις μὲ τὴν Τουρκίαν. Ὅταν ἔχωμεν αὐτὰ τὰ δεδομένα ὀφείλομεν νὰ προβαίνωμεν μετὰ πάσης προσοχῆς, διότι διαθέτοντες σήμερον ὀλίγους πόρους δὲν θὰ ἔχωμεν αὔριον διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὰ σύγχρονα πολεμικὰ μέσα. Ἡ γνώμη ἡμῶν εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τὴν ὁποίαν δίδει ἡ Κυβέρνησις. Ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ εἶναι ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἐκθύμως ἐπικροτοῦμεν, διότι πιστεύομεν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἐθνικὴ πολιτική, ἡ ὁποία συμβιβάζεται ὄχι μόνον πρὸς τὴν διεθνῆ κατάστασιν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀκεραιότητος ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὴν εἰρηνικὴν προσπάθειαν εἰς ἣν ἐπεδόθη μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις ἡ Κυβέρνησις.

Αἰτήσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἥτις συνεχισθῇ μετὰ μεσημβρίαν καὶ μετὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 4. 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 4. 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Σίδερη** (Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν).

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 150 ἐ. ἔ. ἔγγραφον τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου παρακαλοῦντος νὰ ἀνακοινωθῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διὰ διατάγματος ἀπὸ 21 τρέχοντος ἀνέθηκε τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν Ὑγιεινῆς κ. Ε. Βενιζέλον ἐφόσον χρόνον θέλει διαρκέσει ἡ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπουσία τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Α. Μιχαλακοπούλου.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ἐπὶ τῆς μόνης συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη» ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** λέγει ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις εἰς ἐδάφη περὶ ὧν τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀνεγνωρισμένη παρ' ὅλων ὡς ἀνάγκη καὶ τὸ νομοσχέδιον ἔρχεται νὰ τὴν θεραπεύσῃ, ἀμφισβητήσεις ὑπάρχουν μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν, διότι γεννῶνται ὑποψίαι ὅτι θὰ ἐπακολουθήσουν καταστρατηγήσεις. Περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὑπέβαλε πρὸ καιροῦ σχέδιον τὸ γραφεῖον καπνοῦ Καβάλλας, καταρτίσαν ἐπιτροπήν. ἧς τὸ πόρισμα ἠκολούθησε τὸ νομοσχέδιον. Ἡ ὑπηρεσία ὅμως τοῦ Ὑπουργείου, ἡ διατυπώσασα τὴν σχετικὴν διάταξιν, μαρτυρεῖ διὰ ταύτης ὅτι δὲν ἔχει σαφῆ ἰδέαν τῶν ὅρων τῆς καλλιεργείας καὶ παραγωγῆς καλοῦ καπνοῦ καὶ τοῦτο διαπιστοῖ διὰ μίαν ἔτι φορὰν τὴν σοβαρότητα τῆς ἐλλείψεως παρ' ἡμῖν εἰδικοῦ καπνολόγου γεωπόνου ὡς καὶ ἡ ἔλλειψις καπνικοῦ ἱνστιτούτου προωρισμένου νὰ μελετᾷ τὰ καπνικὰ ζητήματα καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἀπετέλει ὀργανισμὸν ἐξασφαλίζοντα ἤδη τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου.

Γ. Ζερβός. Ἐξευρέθη τὸ γήπεδον καὶ ἀρχίζει τὸν Ἀπρίλιον ἡ ἐργασία.

Α. Παπαθανάσης. Ἀπορῶ πῶς ἐκρίθη τὸ ζήτημα τοῦτο

ἄνευ τῆς γνώμης οὐδενὸς περὶ τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον θὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ Ἱνστιτούτου. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀτόπημα, ὡς δὲ πληροφοροῦμαι, τὸ γραφεῖον προστασίας καπνοῦ ἄνευ γνώμης οὐδενὸς καὶ δὴ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πολυμελῆ καὶ πολυδάπανον ἐπιτροπὴν διὰ τὴν μελέτην δῆθεν τοῦ καπνοῦ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός), Ἡ αὐτοδιοίκησις ἀφήνει μίαν εὐρύτητα ἐξουσίας εἰς τοὺς ὀργανισμούς.

Α. Παπαθανάσης. Εἶναι ὅμως τοῦτο ἐκτὸς τοῦ κανονισμοῦ των, ὅστις ἐπιβάλλει μόνον προπαγάνδαν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐντὸς τοῦ ἄρους θὰ ἔχωμεν τὸ Ἱνστιτοῦτον καὶ ἐστείλαμεν καὶ ἀνθρώπους νὰ εἰδικευθοῦν.

Α. Παπαθανάσης. Εἶμαι σύμφωνος πρὸς αὐτό. Σχετικῶς μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, ἀναφερούσας τὰ περιοδικῶς κατακλυζόμενα ἐδάφη, ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι καὶ βαλτώδη, διότι ἔχομεν πλεῖστα τοιαῦτα ἄριστα διὰ καπνοπαραγωγήν. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἔκφρασις αὐτὴ εἶναι ἀτυχής. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀντικατέστησε ταύτην διὰ τῆς λέξεως βαλτώδη. Ταῦτα εἶναι βεβαίως ἀκατάλληλα καὶ δὲν στρεφόμεθα κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ὑπάρχει μία ἄλλη τάξις ἀγρῶν ἐναντίον τῶν ὁποίων ζητοῦν οἱ παραγωγοὶ προστασίαν. Οὗτοι εἶναι οἱ ἔχοντες ὑπέδαφος ὕδαρὲς ἐνῷ δὲν εἶναι βαλτῶδες κατ' ἐπιφάνειαν καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ἡ λέξις «ὑγρά».

Π. Τσαλδάρης. Ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ τοῦτο καὶ δι' ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως.

Α. Παπαθανάσης. Βεβαίως, καὶ οὕτω θὰ ὑποβοηθηθῇ ἡ καλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου. Ἐπίσης τὸ πρῶτον ἄρθρον ἀπαιτεῖ συμφωνίαν τοῦ Γεωργικοῦ Συμβουλίου. Τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 μέλη, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων εἶναι ξένα πρὸς τὴν Γεωργικὴν ἐπιστήμην καὶ θὰ ἔπρεπε μᾶλλον ν' ἀνατεθῇ ἡ ἀπόφασις εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἀνωτάτων γεωργικῶν ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν ὁ εἷς θὰ εἶναι διευθυντὴς τῆς Γεωργίας καὶ ὁ ἄλλος ὁ διευθυντὴς τῶν ἐφαρμογῶν.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Τὸ Γεωργικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται μὲν ἐκ πολλῶν μελῶν ἀλλὰ εἶναι διηρημένον εἰς τμήματα ἀναλόγως τῶν ὑποθέσεων. Ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως θ' ἀποφαίνωνται 4 - 5 μέλη.

Α. Παπαθανάσης. Τότε εἴμεθα σύμφωνοι. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἄρθρον, συνεχίζει, τοῦτο συνιστᾷ πρωτοβάθμιον γνωμοδοτικὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὰ ἐδάφη, ἀλλὰ ἡ σύνθεσις αὐτῆς δὲν ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θὰ λάβουν χώραν καταχρήσεις. Ἐν πρώτοις ἀγνοεῖται εἰς αὐτὴν ὁ ἐπιστήμων γεωπόνος.

Ἐ. Καρυωτάκης. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάῃ εἰς κάθε κοινότητα.

Α. Παπαθανάσης. Τότε δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀπαγόρευσις καλλιεργείας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ πρώτη γνωμοδότησις γίνεται τοπικῶς καὶ αὐτοὶ οἱ ἐντόπιοι γνωρίζουν τί καλλιεργεῖται.

Α. Παπαθανάσης. Ἐὰν μία Κοινότης ἔχῃ πολλὰ ἀκατάλληλα ἢ καὶ ἐλάχιστα θὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχει. Ἐγὼ προτείνω ὅπως μία ἐπιτροπὴ κατὰ εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν ἀποφασίζῃ, ὁπότε αἱ προσπάθειαι καταχρήσεων τῆς μιᾶς Κοινότητος θὰ ἐξουδετεροῦντο ἀπὸ τὰς ἄλλας τέσσαρας. Οὕτω δὲν θὰ ἔχωμεν κακὴν ἐφαρμογήν.

Ὡς πρὸς τὰ γραφεῖα προστασίας καπνοῦ νομίζω, συνεχίζει, ὅτι ἡ δρᾶσίς των δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῇ ὅπως ταῦτα ἔχωσιν ἔγκυρον γνώμην. Ἡ σύνθεσίς των ὅπως εἶναι δὲν προσφέρει τίποτε εἰς τὸν Ὑπουργόν. Ἄλλως τε τὰ Γραφεῖα αὐτὰ εἶναι τρία εἰς ὅλον τὸ Κράτος καὶ ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα ποῦ θὰ πρωτοπάνε. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 4 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου κατὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον δυστυχῶς δὲν εἶναι αὕτη δυνατὴ ὅσον καὶ ἂν ἐντείνωμεν τὰς προσπαθείας. Ἤδη οἱ πλεῖστοι ἔχουν πάρει δάνεια, ἔχουν κάμει ἀρώσεις καὶ ἔχουν φυτεύσει καὶ φυντάνια. Τὸ ἄρθρον 4 ἐπίσης θυσιάζει τὴν α' ἐπιτροπὴν καὶ ἀφίνει μόνον τὸ ἀνώτατον γεωργικὸν συμβούλιον.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ εἴπομεν μόνον δι' ἐφέτος.

Α. Παπαθανάσης. Ἔτσι μόνον διαμαρτυρίας θὰ ἔχωμεν. Ἀλλὰ θὰ ἦτο σκοπιμώτερον νὰ ἐθεσπίζετο μία διάταξις, καθ' ἣν τὰ καπνὰ ταῦτα θὰ πωλοῦνται μόνον ἐὰν πρόκειται νὰ μὴ βλάψουν τὰ ἄλλα καπνὰ καὶ ὅτι δὲν θὰ λάβουν δάνεια πλασματικά.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ δηλώσωμεν δηλαδὴ ὅτι ἐφέτος ἀπεφασίσθη ὅτι δὲν πρέπει νὰ καλλιεργηθοῦν τοιαῦτα ἐδάφη, διότι ἄλλως οἱ καλλιεργοῦντες αὐτὰ οὔτε καλλιεργητικὰ δάνεια θὰ λάβουν οὔτε πλασματικά.

Α. Παπαθανάσης. Βεβαίως ὑπὸ τύπον ἀπειλῆς θὰ γίνῃ καὶ ἐφέτος ἡ σύστασις αὐτή.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ὁ προλαλήσας συνάδελφος ἐτόνισεν ἀρκούντως τὴν σημασίαν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ὥστε νὰ μὴ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπιμείνω πλειότερον ἐπὶ τούτου. Πρὸ καιροῦ ἦτο γενικὴ εὐχὴ ἐκ μέρους ὅλων ἐκείνων, οἵτινες ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καπνοπαραγωγήν, ὅπως περιορισθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ καλλιέργεια καπνοῦ, ἰδίᾳ εἰς τὰς βαλτώδεις καὶ ἀκαταλλήλους ἐκτάσεις. Τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ἡ γνώμη τοῦ τελευταίου συνεδρίου τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνετάχθη μὲ πνεῦμα, ὥστε ἐν τῇ πρώτῃ του ἐφαρμογῇ νὰ μὴ δώσῃ λαβὴν εἰς τυχὸν δικαίας διαμαρτυρίας. Ἔχει συγχρόνως ἕνα χαρακτῆρα πειραματισμοῦ. Ἡ οἰκονομία του στηρίζεται εἰς τρεῖς διαδοχικὰς γνωμοδοτήσεις ἐπὶ τοῦ ἀκαταλλήλου τοῦ ἐδάφους πρὸς καπνοκαλλιέργειαν. Ἡ πρώτη θὰ προέρχεται ἐκ μέρους τῶν ἰδίων καλλιεργητῶν, ἡ δευτέρα ἐκ τοῦ γραφείου καπνοῦ τῆς περιφερείας ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὰ ὄργανα τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας μας, ἡ δὲ τρίτη ἐκ τοῦ Γεωργικοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας θὰ ἀποφασίζῃ τελειωτικῶς. Ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας ἔθιξε τὸ ζήτημα τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς, παρατηρήσας ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἑκάστης Κοινότητος δυσκόλως θὰ ἀποφαίνεται περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κοινότητος ἀκαταλλήλων πρὸς καπνοκαλλιέργειαν ἐδαφῶν. Ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθή, δι' ὃ καὶ θὰ τροποποιήσω τὴν σχετικὴν διάταξιν, ὁρίζων ὅτι ἡ Πρωτοβάθμιος αὕτη Ἐπιτροπὴ θὰ ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν Προέδρων τριῶν Κοινοτήτων καὶ οὐχὶ μιᾶς, ὡς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῶν αὐτῶν Κοινοτήτων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀκαταλλήλου τοῦ ἐδάφους δέχομαι ἐπίσης νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «βαρικὰ» ὡς καὶ ἡ φράσις «περιοδικῶς κατακλυζόμενα ὑπὸ πλημμυρῶν».

Δίδει ἀκολούθως ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν λοιπῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου καὶ καταλλήλων λέγων ὅτι διὰ τῆς τριπλῆς αὐτῆς διαδικασίας, ἐφ' ἧς στηρίζεται τοῦτο, ἐπιτυγχάνεται ὥστε ν' ἀποφύγωμεν ἀποφάσεις ἀδίκους καὶ διαμαρτυρίας τῶν καλλιεργητῶν.

Θ. Χαβίνης. Θὰ παίζῃ ρόλον καὶ ἡ μέχρι τοῦδε τιμὴ τοῦ καπνοῦ καὶ αἱ δυσκολίαι αἱ παρατηρηθεῖσαι διὰ τὴν πώλησίν του, οἱ παράγοντες δὲ αὐτοὶ πρέπει νὰ μποῦν εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Αὐτὸ θὰ ἐκτιμηθῇ ἀπὸ τὴν δευτεροβάθμιον ἐπιτροπήν.

Ι. Νικολίτσας. Τὴν δευτεροβάθμιον ἀποτελοῦν ὁ γεωπόνος ἑκάστου νομοῦ μετὰ ἰδίου συμβουλίου.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ὅπου ὑπάρχουν γραφεῖα καπνοῦ, θὰ γίνεται συνεργασία. Ὅπου δὲν ὑπάρχουν, ἀναθέτομεν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν εἰς τὰς γεωργικὰς ὑπηρεσίας. Ὡς πρὸς τὰ ἐδάφη, εἶμαι συμφωνότατος μὲ τὸν κ. Παπαθανάσην καὶ υἱοθετῶ τὴν ὑπόδειξίν του. Προσθέτομεν μίαν φράσιν (ἀναγινώσκει).

Ι. Νικολίτσας. Νὰ τεθῇ «κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καλλιεργείας ὑγρά».

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Τὸ ἀφίνομεν ἐλαστικώτερον. Συνεχίζων ἀναγινώσκει τὰς τροποποιήσεις, ἃς ἐπέφερεν εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς πρώτης Ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ εἰς τὴν δευτέραν, καὶ τονίζει ὅτι, ὡς κατηρτίσθη τὸ νομοσχέδιον, θὰ βοηθήσῃ τὴν προσπάθειάν μας, ἡ δὲ καλὴ διάθεσις τοῦ γεωργικοῦ κόσμου, συναισθανομένου τὴν σημασίαν τοῦ νομοσχεδίου, θὰ βεβαιώσῃ τὴν χρησιμότητά του. Ὡς πρὸς τὸ 4ον ἄρθρον, θὰ μείνῃ ὡς ἔχει, διότι ἤδη μὲ τὰ διοικητικὰ μέτρα θὰ ἔχωμεν μετ' ὀλίγον ἕνα γενικὸν χάρτην ἐδαφῶν.

Α. Παπαθανάσης. Εἰς τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα δὲν θὰ προφθάσετε νὰ κάμετε τίποτε.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Εἶναι ἕτοιμος αὐτὸς ὁ Χάρτης, τὰ δὲ Γραφεῖα καπνοῦ ἔχουν μελετήσει καὶ τὰς ὁμόρους περιφερείας. Διὰ τὴν περιφέρειαν Ἀγρινίου δώσατέ μας καὶ σεῖς στοιχεῖα.

Ι. Νικολίτσας. Ἐκεῖ ἔχουν γίνει τώρα καὶ ἀρώσεις καὶ φυτώρια.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Μέχρι τοῦ Μαρτίου ἔχομεν καιρὸν νὰ προλάβωμεν καὶ ἔχομεν λάβει σχετικὰ μέτρα διὰ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ἀνεκοίνωσα ταῦτα ὅταν εἰσηγούμην τὸ νομοσχέδιον.

Ι. Μουτζουρίδης. Ἡ Ἀργολὶς παράγει 3,000.000 κοιλῶν καπνοῦ, καὶ δύναται νὰ συστηθῇ ἐκεῖ γραφεῖον καπνοῦ, διότι μὲ τὸν φόρον βγαίνουν τὰ ἔξοδα.

Α. Παπαθανάσης. Διὰ τὸ Γραφεῖον Ἀγρινίου ὑπάρχει νόμος, καὶ μόνον τὸ συστατικὸν διάταγμα ὑπολείπεται.

Ι. Μουτζουρίδης. Τὰ ἔξοδα λειτουργίας γραφείου καπνοῦ Ἀργολίδος ὑπερκαλύπτονται ἀπὸ τοὺς φόρους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι ὥρα ἀκόμη συστάσεως γραφείων καπνοῦ, ἐφόσον περιμένομεν τὴν ἔκθεσιν τῆς καπνικῆς ἐπιτροπῆς.

Α. Χρηστομάνος. Ἡ διάταξις δι' ἄδειαν καλλιεργείας καπνοῦ ἰσχύει ἀπὸ τώρα ;

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Νὰ τὸ διορθώσωμεν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Α. Παπαθανάσης. Καλύτερον θὰ ἦτο νὰ λάβωμεν ἐξουσιοδότησιν νὰ τὸ κανονίσητε διὰ διατάγματος.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) Πρόκειται περὶ πιστοποιητικοῦ διὰ τὴν ἄδειαν καλλιεργείας, καὶ θὰ θέσωμεν τὴν ἐφαρμογήν του ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Π. Τσαλδάρης. Πῶς θὰ εἰδοποιηθῇ ὁ καλλιεργητής ;

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Θὰ ἐκδοθῇ τὸ πιστοποιητικὸν παρὰ τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας λόγῳ τοῦ ὅτι ἐφέτος εἶναι ἀργά.

Π. Τσαλδάρης. Νὰ βρῆτε διατύπωσιν πῶς θὰ εἰδοποιηθῇ ὁ καλλιεργητής.

Α. Χρηστομάνος. Ρυθμίσατέ το θετικῶς καὶ ὄχι ἀρνητικῶς.

Κ. Σπυρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Πρέπει νὰ διατυπώσωμεν κύρωσιν, ἐπερχομένην μετὰ ὡρισμένον τινὰ χρόνον.

Γ. Καφαντάρης. Μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ εἰδοποιηθοῦν ἐγγράφως, θὰ ἔχουν συνεπείας.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Θὰ κάμωμεν εἰς τὸ σύνολον μίαν διατύπωσιν.

Ὁ κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** προτείνει, ὅπως τὸ νομοσχέδιον μὴ ψηφισθῇ εἰς μόνην ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ ἀκολουθήσῃ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, καθότι τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοβαρὸν καὶ ἐπικίνδυνον. Πρὸς τούτοις παρακαλεῖ ὅπως συσταθῇ γραφεῖον προστασίας καπνοῦ ἐν Ἀργολίδι, ὁ καπνὸς τῆς ὁποίας πωλεῖται εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς εὐκολώτερον τῶν εὐγενῶν καπνῶν ἄλλων περιφερειῶν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν περὶ ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἰς δύο ἀναγνώσεις.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρακαλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους βουλευτὰς ὅπως ὑποβάλουν ἐντὸς τῆς αὔριον τὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τροπολογίας των ἵνα δοθῇ καιρὸς εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν νὰ μελετήσῃ ταύτας καὶ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του κατὰ τὴν δ' συζήτησιν.

Ἐν συνεχείᾳ δηλοῖ, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ θέλῃ, ὡς λέγει, νὰ καταστήσῃ μέτοχον τῆς εὐθύνης καὶ τὴν Βουλήν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται νὰ ἀποστείλῃ ἀπὸ τοῦδε ὁδηγίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου εἰς τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφερείας.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** δηλοῖ ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις τοὐλάχιστον, ἀντιλαμβανομένη τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου, οὐδεμίαν ἔχει ἀντίρρησιν.

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον ὁ κ. ***Μ. Τσιγδέμογλου*** ὅστις λέγει ὅτι παρ' ὅλην τὴν μελέτην εἰς ἣν προέβη τοῦ συζητουμένου ζητήματος δὲν κατώρθωσε νὰ εὕρῃ λόγους πείθοντας αὐτὸν ὅτι ἡ λῆψις τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιερουμένων μέτρων, ἤτοι ὁ περιορισμὸς ἢ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς καλλιεργείας καπνοῦ δ' ποιότητος κατ' εἶδος εἶναι δικαιολογημένη. Ἡ διεξαχθεῖσα μακρὰ ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τοῦ καπνικοῦ ζητήματος συζήτησις ἀπέδειξεν ὅτι δὲν ὑφίσταται παγκόσμιος καπνικὴ κρίσις ἀλλὰ μόνον τῆς ἑλληνικῆς καπνοπαραγωγῆς. Δὲν εἶναι ὅμως ὁ περιορισμὸς τῆς καπνοφυτείας εἰς βαλτώδη ἢ ἑλώδη μέρη τὸ μέτρον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀντιμετώπισις τῆς κρίσεως ταύτης. Κανεὶς γεωργός, γνωρίζων ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ δὲν προβαίνει, ὡς λέγει, εἰς φυτείαν εἰς τοιαῦτα μέρη, διότι γνωρίζει ὅτι τὸ προϊὸν αὐτοῦ θὰ καταστραφῇ. Γνωρίζων τὰς κλιματολογικὰς συνθήκας τῆς χώρας μας, δὲν περιορίζεται εἰς φυτείαν εἰς ὡρισμένα μέρη, «ξερικὰ» ἢ «βαρικά», ἀλλὰ κατανέμει ταύτην κατὰ τὰ 3/4 εἰς ξερικὰ ἐδάφη καὶ κατὰ τὸ 1/4 εἰς βαρικά, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλὴς περὶ τῆς παραγωγῆς του. Ἄλλα εἶναι ἐκεῖνα τὰ μέτρα διὰ τῶν ὁποίων θὰ προελαμβάνετο τὸ κακόν. Καὶ ἓν ἐκ τῶν μέτρων τούτων εἶναι, ὡς λέγει, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς χορηγήσεως ἐνισχύσεων ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης εἰς γεωργοὺς καλλιεργοῦντας ἐπὶ ἑλωδῶν ἢ βαλτωδῶν ἐκτάσεων, ὡς καὶ ἡ διὰ νόμου ἀπαγόρευσις ὡρισμένης κατατάξεως καπνῶν.

Ἐφ' ὅσον ὅμως, λέγει ἐν συνεχείᾳ, συζητεῖται εἰσέτι τὸ καπνικὸν ζήτημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς τὸν καταρτισμὸν προγράμματος καπνικῆς πολιτικῆς, ἐφ' ὅσον ἡ πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος συσταθεῖσα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ δὲν κατέληξεν εἰσέτι εἰς συγκεκριμένα συμπεράσματα, ἐφ' ὅσον τέλος ἔχομεν τὰ πορίσματα τῶν καπνικῶν συνεδρίων, οὐδεὶς λόγος συντρέχει καθιερώσεως ἐν σπουδῇ καὶ μάλιστα νομοθετικῶς, μέτρων τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθοῦν τοὐλάχιστον δι' ἐφέτος. Ἡ ψήφισις ἐπομένως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου μᾶλλον ζημίαν πρόκειται νὰ προξενήσῃ παρὰ ὠφέλειαν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς διότι πλὴν τῶν ἄλλων οὐδεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ καθορίσῃ τὴν καταλληλότητα τοῦ ἐδάφους. Θὰ ἐδικαιολογεῖτο, λέγει, τὸ μέτρον ἐὰν ὑπῆρχον ἀποθέματα καπνοῦ ἀπώλητα, συνεπείᾳ τῆς κακῆς αὐτοῦ ποιότητος καὶ ὠφείλετο αὕτη εἰς τὴν ἐξ ἀκαταλλήλων μερῶν προέλευσίν του. Ἡ ὕπαρξις ὅμως βεβλαμμένων καπνῶν δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀκαταλληλότητα τῶν ἐδαφῶν, ὅπου ταῦτα παρήχθησαν, ἀλλ' εἰς τὴν παράλειψιν τῆς ἐφαρμογῆς ὅλων ἐκείνων τῶν προκαταρκτικῶν μέσων τὰ ὁποῖα θὰ ἦσαν ἱκανὰ ὅπως τὴν βλάβην ταύτην περιορίσουν τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἐν τέλει ἐπαναλαμβάνει τὴν γνώμην ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον οὐδένα ἀπολύτως σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ καὶ μάλιστα εἰς τόσον ἀκατάλληλον στιγμὴν καθ' ἣν εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν.

Ὁ κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** συνιστᾷ τὴν ἵδρυσιν ἐν Ἀργολίδι παραρτήματος γραφείου προστασίας καπνοῦ πρὸς Ἐπιδίωξιν τῆς τεχνικῆς καλυτερεύσεως τοῦ εἴδους καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν παραγωγῶν οἵτινες, ὡς λέγει, στεροῦνται καὶ τῶν στοιχειωδῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρακαλεῖ τὸν κ. βουλευτὴν ὅπως συστήσῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἔχωσιν ὀλίγην ὑπομονὴν μέχρις ἐκδηλώσεως τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις πρὸς γενικωτέραν λύσιν τοῦ ὅλου καπνικοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νόμου ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καπνεμπόρων. Τονίζει ἐν συνεχείᾳ τὴν κρατοῦσαν ἀναρχίαν εἰς τὴν καπνοπαραγωγήν. Κακίζει τὸν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργόν, ὡς μὴ ἀνταποκριθέντα εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ καπνοπαραγωγικοῦ κόσμου. Συνιστᾷ τὴν λῆψιν μέτρων γενικῶν διὰ τὸ καπνικὸν ζήτημα καὶ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς μόνον ἐφόσον, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐξασφαλίζονται οἱ τόποι τῆς καταναλώσεως, καὶ ἐν τέλει ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε τακτικὴ ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ ζητήματος ἐπεσώρευσε καταστροφάς, συγχρόνως δὲ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θὰ χαράξῃ τὴν φορὰν αὐτὴν τὴν ἐμπρέπουσαν καπνικὴν τοῦ Κράτους πολιτικήν.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ἐν ἀρχῇ ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἡ Κυβέρνησις υἱοθετεῖ μέτρα ὑποδειχθέντα ἐκ μέρους τοῦ καπνοπαραγωγικοῦ κόσμου, ὡς εἶναι τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκαταλλήλα ἐδάφη. Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὴν λῆψιν τῶν μέτρων τούτων ἐπιβάλλεται, ὡς λέγει, ἐν συνεχείᾳ καὶ ἡ προφύλαξις τοῦ καπνοῦ ἀπὸ ὅλους ἐκείνους τοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιδρῶσιν ὁπωσδήποτε ἐπ' αὐτοῦ. Ἐάν, λέγει, οἱ παραγωγοὶ εἶχον στέγαστρα καὶ κατοικίας κατάλληλα διὰ τὴν πρώτην ἐπεξεργασίαν τοῦ καπνοῦ θ' ἀπεφεύγοντο κατὰ 50 %ο τοὐλάχιστον αἱ βλάβαι τοῦ προϊόντος. Παραδειγματικῶς ἀναφέρει ὅτι ἐξ 70 περίπου χιλιάδων καπνοπαραγωγικῶν προσφυγικῶν οἰκογενειῶν ἐν Μακεδονίᾳ μόλις 2 - 3 χιλιάδες ἔχουν κατάλληλον ὁπωσδήποτε διὰ τὴν πρώτην ἐπεξεργασίαν τῶν καπνῶν κατοικίαν. Τῶν λοιπῶν τὸ πολύτιμον προϊὸν μοιραίως θὰ καταστρέφεται, ἐφόσον, ὡς λέγει, δὲν παρέχονται εἰς αὐτὰς τὰ μέσα νὰ κατασκευάσουν εἰδικὰ στέγαστρα.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. ***Ε. Βενιζέλου*** (Πρωθυπουργοῦ) περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν κατασκευὴν τοιούτων στεγάστρων ποσοῦ ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** προσδιορίζει τοῦτο εἰς 6 - 7 χιλιάδας δραχμῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι καλύτερον νὰ κατασκευάσωμεν κοινὰ τὰ τοιαῦτα στέγαστρα ;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ὄχι, κύριε Πρόεδρε, διότι ἐπὶ 1 1)2 - 2 μῆνας ὁ καπνοπαραγωγὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ προβῇ εἰς τὴν πρώτην τοῦ προϊόντος του ἐπεξεργασίαν ἐντὸς τῆς οἰκίας του.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐφόσον οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ συνδράμωμεν τοὺς παραγωγοὺς εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν στεγάστρων αὐτῶν χορηγοῦντες διὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὰς ἀπαιτουμένας πιστώσεις. Ὑποθέτω ὅμως ὅτι μὲ 3 - 4 χιλ. δραχμῶν διὰ κάθε οἰκογένειαν ἠμπορεῖ νὰ ἐξοικονομηθῇ τὸ πρᾶγμα.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Δὲν ἔχει καὶ μεγάλην σημασίαν ἡ διαφορὰ αὐτή. Ἠμποροῦν καὶ μὲ τὸ ποσὸν αὐτό, παρεχομένης εἰς αὐτοὺς τῆς ξυλείας νὰ κατασκευάσουν στέγαστρα. Τὸ μέτρον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς καλλιεργείας καπνοῦ εἰς βαρικὰ καὶ γενικῶς ἀκατάλληλα ἐδάφη, εἶναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὀρθόν. Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὴν λῆψιν αὐτοῦ πρέπει, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐμπορικὴν ἄποψιν, νὰ ἐξασφαλίσωμεν εἰς τὸν παραγωγὸν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ὅταν, περιοριζομένης τῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως, δημιουργηθῇ ζήτημα ἀνεπαρκείας τῆς παραγωγῆς. Πρέπει νὰ στρέψωμεν τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἀγρότου καὶ εἰς ἄλλας καλλιεργείας. Ἐφόσον δέ ἡ θέσις τῆς λωρίδος τὴν ὁποίαν ἀποτελεῖ ἡ Μακεδονία ἐν τῇ Μεσογειακῇ λεκάνῃ δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῶν δημητριακῶν, λόγῳ τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναδιδομένων ὑδρατμῶν, ἐπιβάλλεται νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ ἡμῶν πρὸς ἄλλας καλλιεργείας ἐξ ὅσου ἂν ὄχι περισσότερον προσοδοφόρους τῆς τοῦ καπνοῦ. Μία ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ροδοκαλλιέργεια. Ἡ περὶ τὸ Παγγαῖον ἔκτασις ἀπεδείχθη καταλληλοτάτη διὰ τὴν καλλιέργειαν ταύτην, καλλιέργειαν ἡ ὁποία ἀποδίδει ἐν Βουλγαρίᾳ τρία περίπου ἑκατομμύρια λιρῶν. Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἐποικισμὸς ἐγκατέστησεν εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην εἰδικοὺς ἐκ Σπάρτης τῆς Πισιδίας ροδοκαλλιεργητάς, τὰ μέσα ὅμως τὰ ὁποῖα παρέσχεν εἰς αὐτοὺς ἦσαν τοιαῦτα ὥστε νὰ μὴ ἀποδώσῃ ἡ καλλιέργεια αὕτη ὅ,τι θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀναμείνῃ ἐκ τοῦ σημαντικοῦ πλουτοπαραγωγικοῦ τούτου κλάδου.

Ἄλλο μέσον ἀναπληρώσεως τῶν ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐσόδων εἶναι ἡ σηροτροφία. Οἱ εἰδικῶς εἰς αὐτὴν ἐγκύψαντες ἰσχυρίζονται ὅτι ἓν στρέμμα μωρεοκαλλιέργειας δύναται ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀξίαν δύο περίπου στρεμμάτων καπνοῦ. Καὶ ἐνῶ ὑπάρχουν πρόσωπα καταλληλότατα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σηροτροφίας, ἐνῷ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀποδεχθὲν τὰς προτάσεις τοῦ κατὰ τὸ 1927 σηροτροφικοῦ συμβουλίου ὑπέδειξεν ὡρισμένα μέτρα πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς πολυτίμου ταύτης πλουτοπαραγωγικῆς πηγῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως προσφύγων δὲν ἠθέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ μέτρα ταῦτα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κακῶς, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ἅμα εἶναι ἠσφαλισμένος ὁ σπόρος ἡ ἐπιτυχία τῆς μετάξης εἶναι σχεδὸν ἠσφαλισμένη.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Ἄλλως τε καὶ τὸ ἔδαφος τῆς Μακεδονίας εἶναι καταλληλότατον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σηροτροφίας. Ἂς μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως τὸ ἐμπόριον τῆς μετάξης εἶναι θετικώτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὸ καπνεμπόριον.

Δὲν εἶναι ὅμως αἱ ἀνωτέρω δύο καλλιέργειαι. Ἡ βαμβακοκαλλιέργεια εἰς τὰ βαρικὰ καὶ ἀκόμη εἰς τὰ μέσης ὑγρασίας ἐδάφη εὐδοκιμεῖ κατὰ τοσοῦτον ὥστε εἰς μίσχος νὰ ἀποδίδῃ 510 κομμάτια. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως τοῦτο, ἡ καταλληλότης δηλαδὴ τοῦ ἐδάφους μας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται ἡ λῆψις ὡρισμένων μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῶν βαμβακοπαραγωγῶν ἀπὸ τοὺς μεσάζοντας μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν βαμβακεμπόρων, μεσάζοντας, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐκμεταλλεύονται κατὰ τὸν χειρότερον τρόπον καὶ τοὺς ἀπογοητεύουν τόσον ὥστε νὰ μὴ σκέπτωνται οὕτοι περὶ ἐντατικῆς καλλιεργείας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατί δὲν τοὺς συμβουλεύετε νὰ ἑνωθοῦν εἰς συνεταιρισμούς ;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Αὐτὸ κάμνομεν κ. Πρόεδρε. Ἀπαιτεῖται ὅμως καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης διὰ νὰ κατορθώσωμεν ν' ἀντεπεξέλθωμεν εἰς τὰς ὑπαρχούσας δυσχερείας καὶ νὰ ἐξοντώσωμεν τὰς καλλιεργείας αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποδίδουσι τίποτε.

Παρατηροῦντες τώρα τὸ νομοσχέδιον καὶ εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ νομίζομεν ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ προβλεπομένη ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος διὰ τὸν καθορισμὸν καὶ ὑπόδειξιν τῆς καλλιεργησίμου ζώνης. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος καὶ τὸ μέλος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἐπηρεάζωνται ἀπὸ τὸν παραγωγόν, ἐφόσον εὑρίσκονται εἰς στενὴν καθημερινῶς μετ' αὐτοῦ ἐπαφήν. Μᾶλλον κατάλληλος θὰ ἦτο μία ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς μέλους τῆς ἑνώσεως τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν τῆς περιφερείας, ἑνὸς μέλους τοῦ γεωργικοῦ ἐπιμελητηρίου, τοῦ νομαρχιακοῦ γεωπόνου, τοῦ γεωπόνου τοῦ γραφείου προστασίας καπνοῦ καὶ δύο μελῶν τῆς κοινότητος μὴ ἐχόντων ὅμως τῶν τελευταίων τούτων δικαίωμα ψήφου. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ καθορίζῃ τὸν ἐπικρατέστερον τύπον τῆς παραγωγῆς καπνοῦ, οὕτω δὲ

θ' ἀποφύγωμεν τὴν ἐπικρατοῦσαν σήμερον πανσπερμίαν καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς συνεπείας.

Ἐπίσης εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἤθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ εἰς τὸ γραφεῖον προστασίας καπνοῦ ὑποβολὴ τῶν προτάσεων τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν, οὐδένα σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ. Θὰ ἔπρεπε αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων νὰ εἶναι τελικαί, ἀλλὰ τῶν ἐπιτροπῶν τὰς ὁποίας ἡμεῖς ὑποδεικνύομεν καὶ ὄχι ἐκείνας τὰς ὁποίας συνιστᾶ τὸ νομοσχέδιον διότι, ὡς εἶπον, τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν τούτων εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχουν σύνδεσμον μετὰ τῶν παραγωγῶν.

Ὁ κ. ***Ε. Καρυωτάκης*** λέγει ὅτι ἡ καπνοκαλλιέργεια ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὅλης γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, τὸ δὲ νομοσχέδιον προβλέπει περὶ τῆς λήψεως ἑνὸς ἐκ τῶν πολλῶν μέτρων τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθοῦν διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς καπνοκαλλιεργείας. Δὲν εἶναι μόνον τὸ ἔδαφος τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν καλὴν ποιότητα τοῦ καπνοῦ, ἀλλ' εἶναι καὶ ὁ κατατρισμὸς τῶν καπνοκαλλιεργητῶν καὶ ἡ καλὴ συντήρησις τοῦ καπνοῦ εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρῆται ἡ καλή του ποιότης διὰ νὰ προτιμᾶται πάντοτε. Τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι παρὰ ἓν προσωρινὸν μέτρον. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀπασχοληθῇ ὅλως ἰδιαιτέρως μὲ τὸ ζήτημα τῆς καλλιεργείας καὶ μὲ τὴν ταξινόμησιν τῆς γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς χώρας εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθορισθοῦν τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθῶσιν εἰς τὰ διάφορα ἐδάφη. Ἐκ φύσεως ἔχομεν τὸ προνόμιον νὰ παράγωμεν καλὴν ποιότητα καπνοῦ. Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐντείνωμεν τὰς προσπαθείας μας πρὸς μίαν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τοῦ εἴδους τούτου. Καὶ δὲν ἐννοῶ μίαν ἄρρυθμον καὶ χωρὶς κανὲν μέτρον καλλιέργειαν, ἀλλὰ ἀφοῦ πρῶτον ἐξασφαλίσωμεν τὴν κατανάλωσιν. Τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον λαμβάνομεν σήμερον εἶναι βέβαια ὀλίγον περιοριστικὸν ἀλλ' ἐκ παραλλήλου θὰ ἔπρεπε νὰ φροντίσωμεν καὶ διὰ τὴν κατοχύρωσιν τῶν ἐκλεκτῶν καπνῶν. Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθην ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν τὴν ἄποψιν ταύτην, διότι θὰ ἦτο πραγματικῶς σόλοικον, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τὰ ἐκλεκτὰ καπνὰ ἔχομεν τὴν διαφήμισιν τῆς ὅλης παραγωγῆς, νὰ τὰ ἀφίνωμεν ἀπροστάτευτα καὶ παραμελημένα εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι ἐλευθέρα ἡ ὁδὸς πρὸς πᾶσαν καταδολίευσιν καὶ νοθείαν. Ἐὰν ἀπηγορεύετο ἡ ἐξαγωγὴ ὡρισμένης κατηγορίας καπνῶν, αὐτομάτως θὰ ἐρρυθμίζετο ἡ παραγωγή. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νομοσχεδίου φρονῶ ὅτι θὰ ἦτον ὀρθότερον νὰ ἐπιφορτισθῶσι μὲ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 2 τὰ γεωργικὰ γραφεῖα.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει, ὅτι ἐὰν ὁ θεσμὸς αὐτὸς δώσῃ δείγματα προόδου, ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐπιτροπαὶ τοῦ ἄρθρου 2 θὰ παρέλκουν εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ κ. ***Ε. Καρυωτάκης*** ἐπιφέρει μετὰ τοῦτο καὶ ἄλλας τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου καὶ τονίζει περαίνων ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ὡς ἀκατάλληλα διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ καπνοῦ κρινόμενα ἐδάφη νὰ μὴ μείνωσιν ἀκαλλιέργητα. Εἰς τοῦτο ἤθελε συντελέσει ἡ παροχὴ δανείων ἐκ μέρους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Τελευτῶν λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀποτελεῖ ζήτημα ἀνάγκης.

Ὁ κ. ***Γ. Ζερβὸς*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει μόνον θεωρητικὴν σημασίαν δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν τὰ πράγματα τοῦ καπνοῦ. Εἶναι βεβαίως προσφιλὲς εἰς τοὺς πολιτευομένους τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι παράγουν καλὰ εἴδη καπνῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἰδική μου ἐπαρχία. Καὶ ἐγὼ ὑποστηρίζω τὸ νομοσχέδιον θὰ ἤμουν βεβαίως εὐάρεστος, εἰς τοὺς ἐκλογεῖς μου, νομίζω ὅμως ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν πολιτικὴν ἀλλ' ὅτι ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ κατατοπίσωμεν τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Ἐλέχθη ὅτι τὰ τελματώδη ἐδάφη παράγουν κακὴν ποιότητα καπνοῦ, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ καπνὸς αὐτὸς δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ πωλῆται καὶ πιστεύω διὰ τοῦτο ἀκραδάντως ὅτι ἐπὶ ἑλωδῶν ἐκτάσεων δὲν καλλιεργοῦνται καπνά. Εἰς τὴν σημερινὴν συζήτησιν μᾶς ἤγαγεν ἀναμφισβητήτως μία ἐξαιρετικὴ ἀνάγκη: πῶς ὅταν ἔχωμεν εὐνοϊκὸν καιρὸν ἔχομεν κρίσιν, καὶ ὅταν δὲν ἔχωμεν εὐνοϊκὸν καιρὸν ἔχομεν πάλιν κρίσιν! Ἀναφέρει ἀκολούθως πῶς ἐφέτος οἱ χωρικοὶ ἐν τῇ ἁπλοϊστίᾳ των, ὅπως συλλέξουν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν ποσότητα, συνέλεξαν καὶ ποσότητα καπνοῦ, ἡ ὁποία κατὰ τὸ παρελθὸν δὲν συνελέγετο καὶ παρήχθη τοιουτοτρόπως κατωτέρα ποιότης καπνοῦ. Τοῦτο, λέγει, ἔβλαψε τὸν καπνόν. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ὑπερπαραγωγῆς αὐτὴ λέγει δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν πραγμάτων καθ' ὅσον εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως δὲν ὁμιλοῦν περὶ Ἑλληνικῶν καπνῶν ἀλλὰ περὶ ἀνατολικῶν καπνῶν. Ἐν γένει τὸ νομοσχέδιον δύναται μόνον νὰ δόσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κάμνομεν κάτι τι διὰ νὰ βελτιώσωμεν τὴν ποιότητα τοῦ καπνοῦ, ἀλλὰ δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς καιρὸς καὶ θὰ ἔχωμεν παντοχόθεν διαμαρτυρίας καὶ αἰτήσεις ἀποζημιώσεων. Ἐὰν αἱ συνθῆκαι εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα εὐνοοῦν τὴν ψῆφισιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ αἱ ἰδικαί μας συνθῆκαι εὐνοοῦν ἐπίσης αὐτήν, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι δὲν τὴν θέλουν. Πρέπει νὰ λάβετε ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ γεωργικὸς κλῆρος εἰς τὴν Μακεδονίαν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 30 στρέμματα. Τί θέλετε νὰ καλλιεργήσῃ ὁ Μακεδὼν καλλιεργητὴς εἰς τὰ 30 αὐτὰ στρέμματα, εἰς ἕνα κάμπον ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα δενδράκι καὶ ὅπου οὐδεὶς ἄλλος τρόπος ἐκμεταλλεύσεως δύναται νὰ ὑπάρξῃ παρὰ μόνον ἐὰν τὰ σπείρῃ; Ἀλλὰ καὶ τί νὰ τὰ σπείρῃ; Φυτεύει λοιπὸν καπνὸν οὐχὶ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ προϊὸν τοῦτο ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης. Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον νὰ λάβῃ μίαν γενικωτέραν ἔκτασιν, θὰ ἔπρεπε νὰ προστατευθῇ ἡ καλλιέργεια ὡρισμένων εἰδῶν. Δόσατέ μας τὰ μέσα τὰ ὁποῖα δίδετε διὰ τὸν καπνόν, διὰ νὰ καλλιεργήσωμεν εἰς τὰ ἐδάφη αὐτὰ ἄλλα εἴδη π. χ. βαμβάκι κλπ.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἡ πρώτη ἐφαρμογὴ τοῦ νομοσχεδίου δὲν θὰ εἶναι καὶ τόσον τραγικὴ ὥστε νὰ ἔχωμεν διαμαρτυρίας καὶ αἰτήσεις ἀποζημιώσεων. Ἡ γνώμη μου εἶναι, λέγει, ὅτι δὲν εἶναι μακρὰν ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον θὰ κατέχῃ χάρτην καθορίζοντα μονίμως τὰ ἐδάφη καὶ τὴν καλλιέργειαν.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης,*** λέγει ὅτι ὁ φόβος μήπως ἡ δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ προβῇ αὐτοδικαίως εἰς ἀπαγορεύσεις δὲν εἶναι δικαιολογημένη.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι μόνον ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν.

Π. Καρασεβᾶς. Τὰ κάπνά, λέγει, τῶν βαλτωδῶν μερῶν εἶναι κακῆς ποιότητος καὶ δυσφήμου εἰς μὲν τὸ ἐξωτερικὸν ὅλην τὴν παραγωγήν, εἰς δὲ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν κάμνουν συναγωνισμὸν πρὸς τὰ καλὰ καπνά. Τὰ βαρικὰ μέρη εἶναι καταλληλότατα δι' ὅλα τὰ εἴδη πλὴν τοῦ καπνοῦ. Δύνανται νὰ παραχθοῦν εἰς αὐτὰ τριφύλλια, κηπευρικὰ εἴδη, καὶ νὰ γίνῃ καὶ δενδρώδης καλλιέργεια, ἐνῷ τὰ μέρη τὰ παράγοντα τὸν καλὸν καπνὸν δὲν παράγουν τίποτε ἄλλο. Ἡ μέριμνα λοιπὸν ὑπὲρ τῶν παραγωγῶν ἐπιβάλλει λῆψιν μέτρων διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** λέγει ὅτι ὁ κ. ἐκ Δράμας συνάδελφος ὁμιλῶν περὶ τῶν προλαληθέντων ἔκαμε χαρακτηρισμὸν ὅστις δὲν μᾶς ἀνήκει. Ἡ Κυβέρνησις ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν παραγωγῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον, ὅπερ καὶ ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν. Οὔτε πολιτικὴν συνεπῶς κάμνομεν, οὔτε ἀντιπολίτευσιν, καὶ διαμαρτύρομαι.

Πρόεδρος. Δὲν εἶχε τοιοῦτον πνεῦμα ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Βουλευτοῦ.

Γ. Μόδης. Ἐρωτῶ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον θὰ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀπαγορεύσεις καὶ εἰς ἐδάφη καὶ μέρη διὰ τὰ ὁποῖα αἱ τοπικαὶ ἐπιτροπαὶ ἀπεφάνθησαν ἀντιθέτως.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θεωρητικῶς ἔχει τὸ δικαίωμα αὐτό, ἀλλὰ φαντάζεσθε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** λέγει ὅτι ὄντως παρετηρήθη ὅτι οἱ παραγωγοὶ καλλιεργοῦν εἰς ἐδάφη ὑγρὰ ἐπὶ βλάβῃ τῆς παραγωγῆς, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μέτρον εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ἐπικροτεῖται ἀπὸ ὅλον τὸν καπνοπαραγωγικὸν κόσμον.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, τὸ σχέδιον νόμου «περὶ μετεκπαιδεύσεως οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων».

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ἀρχιτέκνονος, τοπογράφου καὶ ἐμπειροτέχνου» ὁ κ. ***Β. Καραπαναγιώτης*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἐπιφέρονται αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις: (ἀναγινώσκει) Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 1 καὶ 2 διαγράφονται τὰ ἐδάφια γ' καὶ δ' ἀφορῶντα τοὺς πολιτικοὺς μηχανικοὺς καὶ ἀρχιτέκτονας. Ὁμοίως ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 διαγράφεται τὸ ἐδάφιον 3 τὸ ἀφορῶν τούς τοπογράφους. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 4 ἐμμένω, λέγει εἰς τὴν ἀρχικήν μου γνώμην μὴ ἀποδεχθεὶς τὰς τροποποιήσεις οὔτε τῆς Συγκλήτου οὔτε τοῦ Ἐπιμελητηρίου, διότι οἱ ἀρχιτέκτονες καὶ τοπογράφοι δὲν δύνανται νὰ ἐξασκοῦν τὰ καθήκοντα τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ. Μόνον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τοπογράφους θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξομοιοῦνται οὗτοι εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας μὲ τοὺς ἐμπειροτέχνας.

Ε. Τριποδάκης. Τότε, καὶ οἱ πολιτικοὶ μηχανικοὶ νὰ μὴ κάμνουν τοὺς ἀρχιτέκτονας.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Δι' αὐτὸ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἀρχικὴν διάταξιν καὶ εἰς ἐκείνην περὶ τῶν ἐμπειροτεχνῶν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς τοπογράφους.

Σ. Συμεώνογλου. Οἱ τῆς Σχολῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τί θὰ γίνουν;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἀσκοῦν ἀκωλύτως τὸ ἔργον των, ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νομοσχεδίου.

Ι. Μουτζουρίδης. Οἱ καταταχθέντες εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἀποστρατευθέντες, ἔχοντες δὲ δίπλωμα τῆς παλαιᾶς Σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου τί γίνονται;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Περιλαμβάνονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τὸ προκαλέσαν ἀφορμὴν ἀνησυχίας τῶν σπουδαστῶν τοῦ Πολυτεχνείου ἐπέφερον μίαν διασάφισιν. Οὗτοι ἀντὶ νὰ διαμαρτυρηθοῦν δι' ἄλλας διατάξεις δι' ὧν ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ ζημιωθοῦν, ἠθέλησαν νὰ στηρίξουν τὸν θεσμόν των εἰς μίαν διάταξιν ἰσχύουσαν μέχρι τοῦδε, ἡ δὲ ἐξακολούθησις τῆς ἰσχύος αὐτῆς δὲν ἐδημιούργει καμμίαν ζημίαν, διότι, συμφώνως πρὸς πίνακα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρετοῦν μέχρι σήμερον 25 ἀξιωματικοὶ τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, πενταετοῦς φοιτήσεως, ἐξ ὧν 4 μόνον ἔχουν τὰ προσόντα τοῦ νόμου δι' ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος. Ἐπομένως ἡ ἀπεργία, ἐφόσον ἐστηρίχθη εἰς αὐτὸν τὸν λόγον, ἦτο ἀνόητος.

Γ. Καφαντάρης. Οἱ ἐκτὸς τοῦ στρατεύματος τὸ ἠσκησαν;

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἔχομεν τὸ δεδομένον ὅτι τὸ ἠσκησαν ὅλοι.

Α. Χρηστομάνος. Δὲν τὸ πιστεύω.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὰ πρόκειται περὶ ἰσχυούσης διατάξεως. Δὲν τὴν κάμνομεν τώρα.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ τώρα θέλομεν νὰ τὴν ἐπεκτείνωμεν καὶ ἀκούομεν ὅτι ὑπάρχει μέγας ἀριθμός.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἔχομεν βεβαίωσιν τοῦ Ὑπουργείου περὶ τοῦ ἀντιθέτου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), Θέτομεν σωρείαν περιορισμῶν καὶ προσόντων μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ μέχρι σήμερον ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος εἰς σοβαρὰς ἐργασίας.

Ι. Νικολίτσας. Οἱ σπουδασταὶ λέγουν ὅτι αὐτοὶ δὲν ἐδιδάχθησαν καὶ δὲν ἔχουν τεχνικὴν μόρφωσιν.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐὰν συγκρίνωμεν τὴν πενταετῆ φοίτησιν τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων μὲ τὴν παλαιὰν Σχολὴν τοῦ Πολυτεχνείου δὲν γνωρίζομεν ποία ἦτο ἡ καλυτέρα, ἀφοῦ καὶ οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Πολυτεχνείου ἐστρατολογοῦντο ἀπὸ τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων.

Ι. Παπαφλέσσας. Καὶ ὅλα τὰ κτίρια οἱ στρατιωτικοὶ τὰ ἔκαμαν.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 6, συνεχίζει, οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχομεν νὰ κάμωμεν. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἄρθρον 7, διὰ μὲν τοὺς ἐμπειροτέχνας, διὰ τὸ μέλλον πρέπει νὰ περιορισθοῦν οὗτοι εἰς μικρὰς πόλις δύο χιλιάδων κατοίκων ἢ, ἂν θέλετε, πέντε χιλιάδων κατοίκων.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι ἡ ἀνησυχία τῶν φοιτητῶν ἐδικαιολογεῖτο λόγῳ τῶν ὑποδείξεων τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Καὶ ὅμως παρεπονοῦντο καθ' ἡμῶν.

Α. Χρηστομάνος. Ἡ διάταξις περιείχετο εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ δὲν ἐγνώριζον ποῖος τὴν ὑπέδειξεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀφοῦ εἴμεθα σύμφωνοι ὅλοι νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διευθετήσεως τῶν ἐκ διανομῆς τῶν οἰκοπέδων Δοξάτου ἀνακυψασῶν διαφορῶν», ὁ κ. ***Π. Ἀραβαντινὸς*** λέγει ὅτι ἔλαβε σωρείαν τηλεγραφημάτων ἐκ Δοξάτου κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου.

Β. Καραπαναγιώτης (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζουν τὰς τροποποιήσεις αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ νομοσχέδιον ἐκ συμφώνου μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐπαρχίας.

Π. Ἀραβαντινός. Ἐγώ, λέγει, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν σας μήπως νομοθετήσωμεν χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπικρατήσωμεν ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως, διότι λύονται διαφοραὶ δι' ἐπιτροπῶν ἐνῷ πρέπει νὰ λυθοῦν διὰ τοῦ δικαστηρίου. Οὔτε ἀκύρωσις παραχωρήσεως δύναται νὰ γίνῃ διότι ἀποτελεῖ

ἀπαλλοτρίωσιν μὴ ἐμπίπτουσαν εἰς τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Συντάγματος ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μικρῶν ἰδιοκτησιῶν καὶ ἀστικῶν. Θὰ προσφύγουν τότε οἱ θιγόμενοι εἰς τὰ δικαστήρια καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ θὰ μπλέξωμεν τὸν πληθυσμὸν εἰς δίκας.

Θ. Κολιαλέξης. Πρόκειται περὶ ἄρσεως κεκτημένων δικαιωμάτων.

Π. Τσαλδάρης. Πράγματι, λέγει, ἔλαβον καὶ ἐγὼ σωρείαν τηλεγραφημάτων ἀπὸ τὸ Δοξάτον, ἐμελέτησα τὸ νομοσχέδιον καὶ εἶδα ὅτι ὄντως τοῦτο περιέχει διατάξεις μὴ συμβιβαζομένας μὲ τὸ Σύνταγμα, διότι, ἐνῷ ἔχουν γίνει μὲ ἄλλον νόμον παραχωρήσεις καὶ ἔχουν δοθῇ καὶ τίτλοι, τώρα προτείνεται μία νέα διαρρύθμισις, καταλήγουσα εἰς ἀπαλλοτριώσεις μὴ ὑπαγομένας εἰς τὴν εὐεργετικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

Γ. Ζερβός. Δὲν εἶμαι, λέγει, οὔτε ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἀπόψεως οὔτε ὑπὲρ τῆς ἄλλης, διότι μὲ τὰ τηλεγραφήματα δὲν εἰμποροῦν νὰ ἐξαχθοῦν δίκαια συμπεράσματα. Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς. Τὸ 1913 τὸ Δοξάτον ἐκάη παρὰ τῶν Βουλγάρων σφαγέντων καὶ 700 προκρίτων, τὸ 1918 ἔγινε κάποια μελέτη, τὸ 1922 ἔγινε κάποια ἀπαλλοτρίωσις καὶ διανομὴ καὶ ἠκούσθησαν καὶ τότε παράπονα. Κατόπιν μὲ τὴν καταστροφὴν ἦλθον 280 οἰκογένειαι προσφυγικαὶ δεόμεναι ἐγκαταστάσεως, καὶ κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ γίνῃ κάποια μεταρρύθμισις κοινῇ συναινέσει τῶν κατοίκων. Πρὸ τριετίας ἐκάλεσα ἐδῶ 3 ἐπιτροπὰς ἐκ Δράμας καὶ κατελήξαμεν εἰς μίαν συνεννόησιν ἐλαττώνουσαν τὰ παράπονα καὶ τὰς ἀδικίας. Ἐπὶ δικτατορίας ἔγινε ρύθμισις διὰ διατάγματος καὶ οἱ κάτοικοι πάλιν διῃρέθησαν καὶ διεμαρτύροντο. Τοὺς συνεστήσαμεν καὶ πάλιν νὰ καταλήξουν εἰς μίαν κοινὴν ἀπόφασιν. Ἔτσι ἔμειναν τὰ πράγματα μέχρις ἐσχάτων, ὁπότε κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου ἐψηφίσθη εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον. Ἠκούσθησαν καὶ πάλιν παράπονα καὶ ἀντελήφθην ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐδημιούργει νέας ἀδικίας καὶ προσέκρουε καὶ πρὸς τὸν νόμον. Ἐνομίσαμεν λοιπὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν διαιτησίαν καὶ ὁ συνάδελφος κ. Θεοδωρίδης ἐκάλεσε τοὺς διαμαχομένους νὰ συνεννοηθοῦν διότι ὑπάρχουν ἐκτάσεις ἀρκεταὶ διὰ τοὺς τυχὸν θιγομένους.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ θιχθοῦν λοιπὸν τὰ οἰκόπεδα ὡρισμένων;

Γ. Ζερβός. Εἰμπορεῖ ἡ διαρρύθμισις νὰ γίνῃ καὶ χωρὶς νὰ θ χθοῦν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑποβάλλομεν τροπολογίας δι' ὧν δημιουργοῦμεν νέα οἰκόπεδα ἀρκετὰ διὰ νὰ οἰκονομηθοῦν ὅλοι, διότι περιορίζομεν τὰς 9 πλατείας εἰς δύο. Τὸ εὐθικτον ὅμως σημεῖον εἶναι ἡ στέγη, διότι εἰς τὰ ἀνταλλάξιμα οἰκήματα στεγάζονται καὶ πρόσφυγες καὶ ἐντόπιοι καὶ μὲ τὴν πρώτην διανομὴν τὰ προσφυγικὰ κατελογίζοντο εἰς τοὺς γηγενεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἐλάβομεν πρόνοιαν διὰ τῆς τροπολογ ας (ἀναγινώσκει). Ἐννοεῖται ὅτι καὶ μὲ τὰς νέας τροποποιήσεις θὰ ὑπάρχουν παράπονα, ἀλλὰ λάβετε ὑπ' ὄψει ὅτι ἐπὶ 6 χρόνια δὲν γίνεται καμμία οἰκία καὶ ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ μία λύσις, καὶ ἡ λύσις ἡ διδομένη ὁμολογῶ ὅτι εἶναι εἰς βάρος μου, διότι οἱ παραπονούμενοι εἶναι φίλοι μου. Ἀλλὰ ἐὰν δὲν γίνῃ κάποια ἀβαρία δὲν θὰ κτισθῇ ποτὲ ἡ κωμόπολις αὐτή. Καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ τοὺς στείλωμεν εἰς τὰ δικαστήρια. Θὰ παρακαλέσω, λοιπόν, τὴν Κυβέρνησιν, σχετικῶς μὲ τὴν στέγασιν τῶν ἀπόρων, νὰ τοὺς βοηθήσῃ χρηματικῶς.

Π. Τσαλδάρης. Κατὰ τὸ 1922, λέγει, ἀντελήφθην ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν κατάστασιν τοῦ Δοξάτου, ἡ ὁποία εἶναι ὅπως τὴν περιέγραψεν ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας. Πολλοὶ παρεπονοῦντο ὅτι ἐνῷ εἶχον οἰκόπεδα δὲν τοὺς ἔδιδαν ἄδειας οἰκοδομήσεως ἡ δὲ ἄρνησις αὐτὴ ἐζημίωνε πολλαπλῶς καὶ αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. Ἐπανελθὼν συνέστησα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα ἀλλὰ βραδύτερον ἐγεννήθη ἄλλο ὡς ἐκ τῆς εἰσροῆς τῶν προσφύγων. Τώρα πάλιν ὅταν ὑπεβλήθη τὸ νομοσχέδιον ἠγέρθησαν διαμαρτυρίαι τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ὁμοιόμορφοι μὲ τὰς παλαιάς. Ἀναγνωρίζω, τονίζει, τὸν ζῆλον, καὶ τὴν προσπάθειαν τοῦ προαγορεύσαντος, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν μιᾶς διεξόδου καὶ βεβαίως καλύτερον θὰ ἦτο ἐὰν ἐπήρχετο μία συνεννόησις. Ἀλλὰ τὸ εἰσηγούμενον μέτρον δὲν εἶναι τὸ κατάλληλον, διότι εἶναι ἀντισυνταγματικόν. Καταλήγων ἔχω νὰ ἐπαναλάβω ὅπως ἀφεθοῦν τὰ οἰκόπεδα ἐλεύθερα εἰς ὅσους ἔχουν δικαιώματα ἐπ' αὐτῶν, ὅσοι δὲ στεγάζονται ἐπὶ νέων οἰκοπέδων νὰ μεταφερθοῦν εἰς τὰ νέα οἰκόπεδα. Ἐν ἀνάγκῃ ὃς καταδληθῇ προσπάθεια νὰ γίνῃ ἡ ἀνταλλαγὴ διὰ συμφωνίας, καὶ διότι ὑπάρχει χῶρος καὶ διότι κάθε ἄλλη ρύθμισις προσκρούει εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθ). Εἶναι προφανές, λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι περιπλεγμένον καὶ τὸ νομοσχέδιον συνετάχθη μετὰ σύμφωνον γνώμην ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων βουλευτῶν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐγεννήθη ζήτημα ἀντισυνταγματικότητος, θὰ παρακαλέσω τὸν συνάδελφόν μου νὰ μελετήσῃ καὶ τὴν ἄποψιν αὐτὴν καὶ νὰ μᾶς φέρῃ τὰ πορίσματα τῆς μελέτης του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ζήτημα δὲν πρέπει νὰ διαιωνισθῇ, ἔστω καὶ ἂν πρέπῃ νὰ φθάσωμεν εἰς νέαν ἀπαλλοτρίωσιν.

Μεθ' ὃ ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28)8)25 Ν. Δ. «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου», ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** λέγει ὅτι ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ σχεδὸν παμψηφεὶ ἐγνωμοδότησεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ μεταβολὴ τῆς σειρᾶς τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ ὁποία ἐκανονίσθη ἀπὸ Ἐπιτροπὴν ἐκ τριῶν στρατηγῶν καὶ δύο νομικῶν συμβούλων, ἐργασθεῖσα ἐπὶ 14μηνον. Ἤδη ὑπεβλήθησαν πλεῖσται τροπολογίαι καὶ πολλαὶ εἶναι δίκαιαι, ἀλλ' ἐὰν γίνουν δεκταὶ πάλιν θὰ ἀδικηθοῦν ἄλλοι. Δι' ὅλα αὐτὰ κάθε συζήτησις θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν τοῦ Στρατεύματος, ἐφ' ὅσον αἱ τροποποιήσεις ἀφοροῦν τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ.

Θ. Σοφούλης. (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ὑποθέτω ὅτι δὲν δύναται νὰ διατυπωθῇ ἀντίρρησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, Αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιρρήσεις θὰ εἶναι βεβαίως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου. Εἶμαι ἠγανακτισμένος νὰ κάμω τὴν δήλωσιν ὅτι μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ δεχθῶ οἱανδήποτε τροπολογίαν ἄνευ βλάβης καὶ ζημίας τοῦ συνόλου. Ἡ δήλωσίς μου αὕτη δὲν σημαίνει ὅτι ἀποκρούω ἐκ τῶν προτέρων καὶ πρὸ πάσης ἐξετάσεως πᾶσαν τροπολογίαν, ἀλλ' ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὥστε εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ οἱασδήποτε τροπολογίας, διότι πᾶσα ἀπάλειψις ἢ προσθήκη ἢ ἀφαίρεσις ἢ τροποποίησις καὶ τῆς μικροτέρας ἀκόμη τροπολογίας θὰ εἶχεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα νὰ ἐκμηδενίσῃ καὶ νὰ ἀνατρέψῃ τὸ σύνολον. Ὀφείλω ἄλλως τε νὰ παρατηρήσω ὅτι τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον δὲν εἶναι προϊὸν προχείρου ἐργασίας, ἀλλ' ὑπέστη τὴν βάσανον τριῶν συμβουλίων. Τὸ τελευταῖον συμβούλιον, τὸ τρίτον, κατηρτίσθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1928, συμφώνως πρὸς μίαν σύστασιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς προηγουμένης Βουλῆς. Κατηρτίσθη δὲ τὸ συμβούλιον ἐκ τριῶν στρατηγῶν καὶ 2 νομομαθῶν, τῶν ἀρμοδιωτέρων ἴσως νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ ζητημάτων στρατιωτικῶν σχετιζομένων μὲ τὴν στρατιωτικὴν νομοθεσίαν. Εἰργάσθη τὸ συμβούλιον αὐτὸ ἐπὶ 14 ὅλους μῆνας καὶ ἔλαβεν ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπεκρυσταλλώθησαν εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον υἱοθετήσασα ἡ Κυβέρνησις ὑπέβαλεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς

Π. Τσαλδάρης. Ἂν δὲν δέχεσθε μεταβολὴν παρέλκει καὶ πᾶσα κρίσις.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Δὲν ἰσχυρίζομαι ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀπολύτως τέλειον. Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἔμειναν ἀνωμαλίαι, τὰς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θεραπεύσωμεν, διότι ἡ θεραπεία αὐτῶν θὰ ἐδημιούργει μίαν σειρὰν νέων μεγαλυτέρων ἀνωμαλιῶν καὶ ἀδικημάτων. Τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ

ἀποτελεῖ τὴν μόνην δυνατὴν λύσιν, ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ δοθῇ εἰς τὸ ἀκανθῶδες καὶ πολύπλοκον αὐτὸ ζήτημα. Συνιστῶ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ διότι θὰ ἦτο ἀληθῶς τὸ μεγαλείτερον ἀδίκημα κατὰ τοῦ στρατοῦ τὸ νὰ στερηθῇ οὗτος τῆς ἐπετηρίδος αὐτοῦ. Διότι, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἁρμονικὴ σχέσις τῶν στελεχῶν εἰς τὸ στράτευμα, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁπωσδήποτε ἡ σειρὰ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ νὰ προσλάβῃ ἐπὶ τέλους μίαν παγίαν μόνιμον καὶ νόμιμον μορφὴν ἡ ἐπετηρίς. Εἶναι ἀνάγκη ἡ ἐπετηρὶς νὰ καταστῇ νόμος τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ ὁ κίνδυνος νέων ἀνωμαλιῶν καὶ νέων ἀδικιῶν, προερχομένων εἴτε ἐξ αὐθαιρέτου, εἴτε ἐκ πεπλανημένης κρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν παρέχεται εἰς τὴν Βουλὴν διπλῆ ἐντύπωσις. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι τὸ νομοσχέδιον συνετάχθη μετὰ πάσης δυνατῆς προσοχῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις καθίσταται περιττή, καθόσον κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ εἶναι διατεθειμένη ν' ἀποδεχθῇ οἱανδήποτε τροπολογίαν. Παρὰ ταῦτα, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐδήλωσεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔργον ἀνθρώπινον εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὸ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Γνωρίζομεν πόσον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶναι προσκεκολλημένος εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς ἀρχὰς καὶ πιστεύομεν ὅτι παρὰ τὰ πρὸ μικροῦ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα θὰ παρακολουθήσῃ τὴν συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λάβουν βεβαίως μέρος καὶ τὰ μέλη τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα, ὑπηρετήσαντα εἰς τὸν στρατόν, γνωρίζουσι καλῶς τὰ στρατιωτικὰ πράγματα. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι παρ' ὅλην τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἡ συζήτησις θὰ ἀποβῇ ὠφέλιμος καὶ θὰ τὸν ἀγάγῃ εἰς τὸ νὰ διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα ἤθελον παρουσιασθῇ. Μόνον οὕτω θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ γίνῃ ὁ στρατὸς ἡ κραταιὰ δύναμις τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἔθνος.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** λέγει ὅτι διὰ πρώτην φορὰν τὸ θέμα τοῦτο ἦλθε πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Δ' Συνέλευσιν, ὅπου κατόπιν μακρῶν συζητήσεων δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις. Ἦλθεν ἔπειτα ἡ δικτατορία, ἡ ὁποία διὰ Ν. Δ. ἐκανόνισε τὴν ἐπετηρίδα. Ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, κατόπιν μακρῶν συζητήσεων, ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἐπρότεινε νὰ συσταθῇ ἡ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία νὰ καταρτίσῃ ἐπετηρίδα κυρουμένην διὰ διατάγματος. Πράγματι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατήρτισε τὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν καλυτέρων ἀξιωματικῶν ποὺ διαθέτομεν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ὑπέβαλε τὸ πόρισμα αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὑπεβλήθη τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον. Εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἐλήφθη ὁμοφώνως ἀπόφασις ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ οὐδεμία τροπολογία ἐν τῇ Βουλῇ. Κατόπιν τούτων τρεῖς προτάσεις ἐξητάσθησαν, ἡ πρώτη νὰ μείνῃ ἡ ἐπετηρὶς ὡς εἶχεν ἐπὶ δικτατορίας, ἤτις καὶ ἀπερρίφθη, ἡ δευτέρα νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὅπως καλέσῃ τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἔχον καὶ τὴν συμβουλευτικὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ καταρτίσῃ ἐπετηρίδα, ἤτις νὰ κυρωθῇ διὰ διατάγματος, καὶ τρίτη πρότασις ἦτο νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει ἤτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ διὰ μεγάλης πλειοψηφίας. Ἐγὼ προσωπικῶς κλίνω μᾶλλον ὑπὲρ τῆς β' προτάσεως, φρονῶν ἀδιστάκτως ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνουν τροποποιήσεις ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, εἰς τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος θὰ δόσω ἕνα ὅπλον ἀπόψε ποὺ θὰ μπορῇ ἀκόμη καὶ νὰ μὲ καταγγείλῃ ὅτι εἶμαι ἀντικοινοβουλευτικός, διότι πιστεύω ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀναρμοδία ἀπολύτως,—θὰ προσθέσω ὅτι δὲν εἶναι καὶ εἰς θέσιν—νὰ ἐξετάσῃ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ οὐσιαστικῶς. Ἐὰν ὁ κοινοβουλευτισμὸς ἔχει μίαν κυριωτάτην ἀρετήν, εἶναι ἐκείνη διὰ τὴν ὁποίαν κατηγορεῖται συνήθως ἀπὸ τοὺς θεωρητικοὺς ἀντιπάλους του. Ὁ Κοινοβουλευτισμὸς φθάνει εἰς τὸ σημεῖον, ὥστε νὰ νομοθετῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὄχι ἡ Βουλή, καὶ νὰ κυβερνᾷ ἡ Βουλὴ καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις. Καὶ τὸ μὲν δεύτερον εἶναι ὀλέθριον, νὰ κυβερνᾷ ἡ Βουλὴ καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι κατ' ἐμὲ ἡ οὐσία τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, ὅτι οὐσιαστικῶς νομοθετεῖ ἡ Κυβέρνησις, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ὅμως καὶ τῆς κοινῆς γνώμης τῆς ἔξω τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κοινῆς γνώμης τῶν Βουλευτῶν καὶ τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς. Ἐὰν ἐλλείπῃ αὐτὴ ἡ ἐγγύησις ἡ νομοθεσία ἡμῶν θὰ ἦτο πολὺ χειροτέρα ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶναι· βέβαια δὲν μπορῶ νὰ πῶ ὅτι θὰ ἦτο κακὴ ἀντὶ νὰ εἶναι καλή, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἀπείρως χειροτέρα. Φαντασθῆτε δὲ τὰ χάλια αὐτῆς τῆς νομοθεσίας ἀκριβῶς εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν. Ὑποθέσατε πῶς δὲν ὑπῆρχε μία Κυβέρνησις ἡ ὁποία θὰ ἔθετε ζήτημα ἐμπιστοσύνης ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, θὰ ἔλεγεν, ὅτι ζητῶ νὰ ψηφισθῇ ὅπως ἔχει, ἢ νὰ ἀπορριφθῇ ὅπως ἔχει, ἀλλὰ οἱ ἀπορρίπτοντες θὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει τὴν πτῶσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ποῖον θὰ ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα; Τὸ φαντάζεσθε ὅλοι ἂν ἀφίνετο ἐλευθέρα ἡ Βουλὴ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν καὶ τὴν πίεσιν τῶν ἀτομικῶν δὲν θὰ εἴπω ἀντιλήψεων, ἀλλὰ συμφερόντων καὶ παραπόνων, νὰ ἔλθῃ ἐδῶ πέρα διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐπετηρίδα ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνεται. Τὰ χάλια αὐτῆς τῆς ἐπετηρίδος θὰ ἦσαν ἀξιοθρήνητα. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν δήλωσιν, ὅτι ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει ἡ καθ' ἣν ἔννοιαν θὰ σᾶς εἴπω, ἀποτελεῖ ζήτημα ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἄλλη ἔννοια τὴν ὁποίαν θὰ σᾶς εἴπω εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν προέτεινεν ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀθηνῶν.....

Κ. Ζαβιτσιάνος. Κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, προκαταβολικῶς ἀποκλείετε κάθε τροπολογίαν, ἔστω καὶ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου συμφωνοῦσαν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀπολύτως, διότι εἶναι τόσον πολύπλοκον τὸ ζήτημα, ὥστε ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶναι ἡ Κυβέρνησις εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσῃ τὴν σημασίαν ἑκάστης τροπολογίας, ἤτις δύναται νὰ γίνῃ δεκτή, καὶ τὰ ἀποτελέσματά της. Ἀρνεῖται λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτάς, ἀλλὰ σᾶς προτείνω ἕνα ἄλλο. Δὲν ἀρκοῦν αἱ τρεῖς ἐξετάσεις τοῦ ζητήματος, αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἐπιτροπάς, θέλετε μίαν τετάρτην καὶ τελευταίαν; Δὲν θὰ εἶχον ἀντίρρησιν νὰ τὴν δεχθῶ. Θὰ ἐδεχόμην δηλαδὴ νὰ ψηφισθῇ ἀπόψε τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, εἰς α' ἀνάγνωσιν, καὶ εἰς τὴν β' ἀνάγνωσιν θὰ ἀφισω τὴν Βουλὴν ἐλευθέραν νὰ προτιμήσῃ μεταξὺ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐπετηρίδος ὅπως ἔχει καὶ τῆς θεσπίσεως διατάξεως κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐπετηρὶς αὐτὴ θὰ παρεμφερθῇ εἰς τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποφασίσῃ καὶ θὰ καταρτίσῃ τὴν ἐπετηρίδα, τῆς ὁποίας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ὑποχρεοῦται νὰ προκαλέσῃ τὴν κύρωσιν παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος. Ὄχι ὅμως διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν. Ἔχω καθῆκον νὰ σᾶς εἴπω ποῖοι εἶναι οἱ ἐνδοιασμοὶ διὰ τὴν δευτέραν πρότασιν καὶ διατὶ ἐγὼ καὶ κατὰ τὴν ψηφοφορίαν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀφίσω ἐλευθέραν τὴν Βουλὴν θὰ ψηφίσω κατὰ τῆς προτάσεως αὐτῆς. Θεωρῶ ὅτι ἡ περαιτέρω ἐργασία θὰ δημιουργήσῃ μίαν ἀπασχόλησιν μακρὰν ἀπὸ τὰ καθήκοντά των, ἀπασχόλησιν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περατωθῇ οὔτε ἐντὸς ἑνὸς ἢ δύο μηνῶν, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Βουλευτής, ἀλλ' ὅπως ὑπολογίζει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν οὔτε ἐντὸς ὁλοκλήρου ἔτους. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ μόνον, θὰ συνεχίσῃ τὴν ἀμφισβολίαν ἐπὶ τῆς ἐπετηρίδος, ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὸν στρατόν, θὰ συνεχίσῃ τὰς ἐνεργείας ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὰ μέλη τῆς νέας Ἐπιτροπῆς, ἵνα κατορθώσουν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀντιλήψεών των καὶ ἑπομένως θὰ συνεχίσῃ ἐπὶ ἕνα χρονικὸν διάστημα μίαν κατάστασιν ἡ ὁποία δὲν ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ στρατοῦ. Ἐγώ, ἐπαναλαμβάνω, θὰ ψηφίσω ἐναντίον τῆς γνώμης αὐτῆς. Ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς θέλῃ καὶ τετάρτην ἐξέτασιν τὴν δέχομαι. Ἀλλὰ συζήτησιν

ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς τὴν ἀποκρούω, διότι χαρακτηρίζω τὴν Βουλὴν ἀναρμοδίαν ἀπολύτως νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑνὸς τοιούτου ζητήματος.

Ἰ. Μουτζουρίδης. Εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ σᾶς ἀναφέρωμεν συγκεκριμένον προσωπικὸν γεγονὸς δὲν θὰ δεχθῆτε αὐτὴν τὴν μεταβολήν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂν μοῦ δόσετε ἀπόψε τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀναλαμβάνω νὰ τὴν ἐξετάσω. Δὲν θὰ τὴν ἐξετάσω ὑηλαδὴ ἐγὼ προσωπικῶς, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀναρμόδιος, θὰ τὴν δόσω διὰ νὰ τὴν ἐξετάσῃ ἡ ἰδία ἡ Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμὴ ν' ἀπαντήσῃ εἰς ὅσα ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπε πρὸ ὀλίγου. Χαίρει ὅμως διότι ὁ κ. Πρόεδρος ἔφθασε ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ καὶ νὰ λυθῇ μόνον ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συζήτησιν, φρονεῖ ὅτι αὕτη πρέπει νὰ διεξαχθῇ διὰ ν' ἀκουσθῶσιν ἴσως αἱ τροποποιήσεις αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν, διότι καὶ ἐκεῖνοι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐπλανήθησαν καὶ ν' ἀποδεχθῶσι τὴν ὀρθότητα τῶν παρατηρήσεων αἱ ὁποῖαι θὰ γίνουν. Νομίζω ὅτι οὕτω διευκολύνεται τὸ ἔργον.

Εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ κ. **Ἐ. Βενιζέλου** (Πρωθυπ). ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσῃ ἀνάπτυξιν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου σχεδίου νόμου ὁ κ. **Ι. Μουτζουρίδης** παρατηρεῖ ὅτι ὡρισμέναι διατάξεις αὐτοῦ εἶναι τόσον καταφώρως προσωπικαὶ καὶ ἄδικοι ὥστε ἐξεγείρουν τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ ἀναγινώσκοντος τὸ σχέδιον.

Ὁ κ. **Ἰ. Παπαφλέσσας** διαμαρτύρεται διότι ἡ τὸ πρῶτον συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀνεσχηματίσθη καὶ διότι ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ἡ ἔκθεσις τῆς β' ἐπιτροπῆς καὶ οὐχὶ ἡ τῆς πρώτης.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) παρέχει τὴν κατηγορηματικὴν διαβεβαίωσιν ὅτι μόνον μιᾶς ἐκθέσεως, τῆς β' ἐπιτροπῆς, ἔχει γνῶσιν καὶ ὅτι ὁ ἀνασχηματισμός, διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς α' ὑποστρατήγου κ. Σταυριανοπούλου διὰ τοῦ ὁμοιοβάθμου του, κ. Σκανδάλη, ὀφείλεται εἰς τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπὶ ἀποστολῇ μετάβασιν τοῦ πρώτου.

Ἐπακολουθεῖ διαλογικὴ συζήτησις μεταξὺ τῶν κ. κ. **Ι. Μουτζουρίδη, Ε. Βενιζέλου** (Πρωθυπουργοῦ), **Π. Τσαλδάρη, Ἰ. Παπαφλέσσα καὶ Θ. Σοφούλη** (Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν), ὡς συμπέρασμα τῆς ὁποίας ἀποφασίζεται ὅπως αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου παραδοθῶσιν ἠτιολογημένως εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ἵνα μελετηθῶσι ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς, ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἤθελον γίνει ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναπτυχθῶσι κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Μεθ' ὃ τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος» ὁ κ. **Π. Ράλλης** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ διὰ μακρῶν ὅτι τόσον αἱ διατάξεις τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ὅσον καὶ πρὸ παντὸς αἱ τοῦ δευτέρου, ὡς τοῦτο ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀποτελοῦν κεκαλυμμένην παραβίασιν θεμελιωδῶν συνταγματικῶν διατάξεων, πρὸς ἱκανοποίησιν πολιτικῶν ἴσως ὑποσχέσεων, πλήττουν καιρίως τὸ πολύτιμον ἐθνικὸν προϊόν, τὴν Ναξίαν σμύριδα, ἀνατρέπουν τὰς βάσεις ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσις ταύτης, δημιουργοῦν ἀδικαιολογήτους δαπάνας εἰς βάρος τῶν ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου σημαντικῶν προσόδων τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ καὶ τέλος ἀποστεροῦν τοῦ ἄρτου τῶν σημαντικὸν ἀριθμὸν πτωχῶν οἰκογενειῶν.

Προτάσει τοῦ κ. **Π. Τσαλδάρη** διακόπτεται ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου συζήτησις διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Τρίτης, τοῦ κ. **Π. Ράλλη** δηλοῦντος ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ συνεχίσῃ τὴν ὁμιλίαν του κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ διαβαθμίσεως τῶν βοηθῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων».

2) «Περὶ χορηγίας πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 954.598.60 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Στράτου,** ἐξ ἀφορμῆς τῶν ὁποίων ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θέλει ληφθῇ πρόνοια ὅπως αἱ παρὰ τοῖς ταμείοις τῶν πολεμικῶν σκαφῶν καταθέσεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ πληρώματος αὐτῶν μὴ ὑπερβαίνουν ἓν ὡρισμένον λογικὸν ποσόν· καὶ

3) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 18 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2740 τοῦ 1927 «περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Π. Ν.».

Ἐπὶ τοῦ εἰς μόνην συζήτησιν σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως γενικῆς γραμματείας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς» ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Ὑπουργὸς Ὑγιεινῆς) δηλοῖ ὅτι ἡ διὰ τῆς δημιουργίας τῆς θέσεως ταύτης, ἐπερχομένη ἐπιβάρυνσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ, παρὰ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἀναφερόμενα, εἶναι ἀσήμαντος, καθόσον ὁ μέλλων νὰ καταλάβῃ τὴν δημιουργουμένην θέσιν κ. Πάλλης θὰ ὑπηρετῇ ὡς Διευθυντὴς τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** παρατηρεῖ ὅτι ὁσονδήποτε μικρὰ καὶ ἂν εἶναι ἡ δαπάνη αὕτη πάντως εἶναι δαπάνη, ἥτις προστιθεμένη εἰς τὰς ἤδη δημιουργηθείσας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὑγειονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως ἐξογκώνει τὸ σύνολον τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐπὶ τούτοις παρατηρεῖ ὅτι ἡ δημιουργία θέσεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς, τοῦ ὁποίου προΐστανται Ὑφυπουργὸς κατὰ πάντα ἄξιος καὶ τὸ ὁποῖον διευθύνει δοκιμώτατος εἰδικὸς ὑπάλληλος, εἶναι τελείως ἀδικαιολόγητος τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ὁ μέλλων νὰ καταλάβῃ ταύτην στερεῖται τῶν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν γνώσεων

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ κατηγορία περὶ δημιουργίας δαπανῶν θὰ ἦτο ἴσως δικαιολογημένη ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἐδίδοντο αἱ πρὸ μικροῦ παρασχεθεῖσαι ἐξηγήσεις. Ἡ αἰτίασις ὅμως ὅτι διορίζεται γενικὸς γραμματεὺς πρόσωπον μὴ εἰδικόν, εἶναι, ὡς λέγει, ἀβάσιμος, διότι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἑνὸς Ὑπουργείου δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ εἰδικὰς γνώσεις ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃ ἀντίληψιν καὶ γενικωτέραν μόρφωσιν. Ἐπαναλαμβάνει δὲ τὴν δήλωσιν ὅτι δὲν θὰ διορισθῇ εἰς τὴν δημιουργουμένην θέσιν ἄλλος πλὴν τοῦ κ. Πάλλη, εἰς ὃν θὰ ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου πρὸς ἐνιαίαν ἐκτέλεσιν τοῦ χαραχθέντος ὑγειονομικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκινδύνευε νὰ διακοπῇ ἐκ τυχὸν Ὑπουργικῆς ἢ Κυβερνητικῆς μεταβολῆς.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὑγειονομικοῦ τούτου προγράμματος ἀρχίζει νὰ ἀποτελῇ νόσημα διὰ τὸν δημόσιον προϋπολογισμόν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λαμβάνων τὸν λόγον δηλοῖ ὅτι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑγειονομικοῦ προγράμματος ἀντιλαμβάνεται ὡς ἐπιτακτικὸν καθῆκον τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὁποίου ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις ἀπέναντι τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶναι, λέγει, ἀποφασισμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ χωρήσῃ συντόνως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τούτου διότι ἡ ὑγειονομικὴ τῆς χώρας κατάστασις εἶναι αὐτόχρημα τραγική. Εἶναι, τονίζει, ἓν ἀπὸ τὰ φωτεινότερα σημεῖα τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος ἡ ἐξυγίανσις τῆς χώρας, ἐξυγίανσις, ἡ ὁποία θὰ ἀποβῇ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ παραγωγική.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἀπαντᾷ ὅτι ἐχει βεβαίως τὴν ὑποχρέωσιν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ὑγειονομικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἐξέθεσεν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον οὗτος ἐνέκρινε, ἔχει ὅμως ἐπιτακτικωτέραν ὑποχρέωσιν ὅπως μὴ ἀποστῇ τῶν βάσεων τῆς πολιτικῆς τῶν οἰκονομιῶν τὴν ὁποίαν καὶ ταύτην ὑπεσχέθη εἰς τὸν ἐκλέξαντα αὐτὴν Ἑλληνικὸν λαόν.

Μετά τινας ἄλλας παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ι. Νικολίτσα** εἰς ἃς παρέχει ἐξηγήσεις ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) τὸ σχέδιον νόμου ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν, ἔχον οὕτω:

Περὶ συστάσεως Γενικῆς Γραμματείας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς.

Ἄρθρον μόνον.

Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς Γενικὴ Γραμματεία.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς προΐσταται πασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου, ἔχει τὴν ἐποπτείαν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀσκεῖ ἐν γένει πάντα τὰ διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος καθορισθησόμενα καθήκοντα. Διορίζεται δὲ καὶ ἀπολύεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ ὑπαγόμενος εἰς τὰς περὶ μονιμότητος διατάξεις.

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς μόνην συζήτησιν τὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ πρῶτον ψηφισθέντα καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθέντα σχέδια νόμων.

1) «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 3502 περὶ χρονικῶν ὁρίου ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1929 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἐλευθέρας ζώνης Θεσσαλονίκης νόμων».

3) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2430 περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 3502 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα».

Ἄρθρον 1.

Ἡ τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3502 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ὅπου τοῦ παρόντος νόμου γίνεται διάκρισις ἐποχῶν, ἡ διάρκεια ἑκάστης ἐποχῆς ὁρίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀναλόγως τῶν κλιματολογικῶν καὶ τοπικῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιφερείας τοῦ Κράτους».

Ἄρθρον 2.

Ἡ τετάρτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν κουρείων, δέον νὰ παρέχηται μεσημβρινὴ διακοπὴ ἐργασίας διαρκείας δύο καὶ ἡμισείας ὡρῶν κατὰ τὸ θέρος, καὶ δύο ὡρῶν κατὰ τὸν χειμῶνα, πλὴν τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου καὶ τῶν παραμονῶν τῶν νομίμως καθωρισμένων ἑορτασίμων ἡμερῶν, ὡς ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἀναπαύσεως, ὁπότε ἡ μεσημβρινὴ διακοπὴ τῆς ἐργασίας περιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἀδιακρίτως ἐποχῆς».

Ἄρθρον 3.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3502 διαγράφεται ἡ φράσις «πρατηρίων ἄρτου».

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 6, 8, 9 καὶ 10 τοῦ παρόντος νόμου καταστήματα κλείουν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου μίαν ὥραν βραδύτερον τῆς κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ὡς ἄνω ὁριζομένης ὥρας.

Τὰ κουρεῖα κλείουν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου καὶ τὰς παραμονὰς τῶν νομίμως καθωρισμένων ἑορτασίμων ἡμερῶν, ὡς ἡμερῶν ἀναπαύσεως, μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν βραδύτερον τῆς κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ὡρισμένης ὥρας, μόνον δὲ εἰς ἃς πόλεις τὰ κουρεῖα παραμένουν κλειστὰ ὁλοκληρωτικῶς τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς λοιπὰς νομίμως καθωρισμένας ἑορτασίμους ἡμέρας παρατείνεται ἡ ἐργασία τοῦ Σαββάτου καὶ τῶν παραμονῶν τῶν ὡς ἄνω καθωρισμένων ἑορτασίμων ἡμερῶν, μέχρι τοῦ μεσονυκτίου».

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου προστίθενται τὰ ἀκόλουθα:

«Δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, μετ' αἰτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ὑπαλληλικῶν ὀργανώσεων καὶ γνωμοδότησιν τῆς δημοτικῆς ἢ ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, δύναται, λόγῳ κοινωνικῆς ἀνάγκης, νὰ ἐπιτρέπηται ὑπέρβασις τῶν διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων καθοριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἡμερησίας ἐργασίας ἐπὶ δύο τὸ πολὺ ὥρας κατ' ἐκάστην καὶ μέχρις ἑνὸς μηνὸς κατ' ἔτος.

Διὰ τὰς προσθέτους ταύτας ὥρας ἐργασίας καταβάλλεται αὐξημένη μισθοδοσία εἰς τὸ προσωπικόν, ἧς τὸ ποσοστὸν καθορίζεται ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει τοῦ Νομάρχου».

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Τὰ καταστήματα μένουν κλειστὰ ἀπὸ τῆς 9ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς Μ. Παρασκευῆς, τὸ δὲ Μ. Σάββατον κλείουν τὴν 10 1/2 ἑσπερινὴν ὥραν.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου τὰ καταστήματα πωλήσεως κηροῦ καὶ τὰ κουρεῖα, ὑπαγόμενα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας ταύτας».

Ἄρθρον 7.

Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ ὥρας. Ὅπου δὲ ἐθίμως καθιερώθη μικροτέρας διαρκείας ἐργασία ἰσχύει τὸ ἔθιμον τοῦτο.

Διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καθορίζονται αἱ παρεκκλίσεις, αἵτινες θὰ ἐπιτρέπωνται δι' ἑκάστην κατηγορίαν προσώπων τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὑπαγορευόμεναι ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἢ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐξαιρετικῆς συσσωρεύσεως ἐργασίας, ἡ διὰ τὰς προσθέτους ταύτας ὥρας ἐργασίας καταβλητέα ἀποζημίωσις, ἥτις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε κατωτέρα τοῦ 25 ο/ο οὐδὲ ἀνωτέρα τοῦ 35 ο/ο τῆς ἀντιμισθίας τῆς καθωρισμένης διὰ τὰς κανονικὰς ὥρας ἐργασίας, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια. Τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρῶνται ὑπάλληλοι λαμβάνοντες μηνιαῖον μισθὸν ἄνω τῶν 5.000 δραχμῶν.

Ἄρθρον 8.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3502 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν μὲν ἀνωγύμων ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ, τῶν δὲ Γραφείων ἐφ' ὅσον ταῦτα λειτουργοῦν εἰς πόλιν, ἀριθμοῦσαν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10,000 κατοίκων καὶ ἀπασχολοῦσι προσωπικὸν ἐκ δύο ὑπαλλήλων καὶ ἄνω.

Ἄρθρον 9.

Διὰ Διατάγματος, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, δύνανται νὰ κωδικοποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος εἰς τὸν οἰκεῖον νόμον 3502 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύτεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1929 Ν. Διατάγματος «περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης νόμων».

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ κείμενον τοῦ κάτωθι Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ἐκδοθέντος συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, ἔχον ὡς ἑξῆς :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀπὸ 21)24 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. «περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης νόμων» προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως ὁρίζεται ἐξαιρετικῶς δια τὰ ἔτη 1926, 1927, 1928 καὶ 1929 ἑξάμηνος ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Αἱ ἀφορῶσαι τὰ ἀνωτέρω ἔτη αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως δέον νὰ ὑποβάλλωνται κεχωρισμένως δι' ἕναστον τῶν ἐτῶν τούτων καὶ νὰ διαλαμβάνωσι τὰ ἐν τοῖς ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' ἐδαφίοις τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 2 στοιχεῖα.

2. Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου τούτου Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τοῦ παρόντος προθεσμίας μηνός.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 390 τοῦ 1914 ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς :

«2. Ἐπιτρέπεται ἡ τροποποίησις τῶν ὁρίων τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης δ.' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπείας Ἐλευθέρας Ζώνης, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς δευτέρας περιόδου τῆς τετάρτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 17)20 Αὐγούστου 1925 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων διατάξεων εἶναι ὅτι μεταξὺ τῶν ἀζητήτων τῶν ἐκποιουμένων παρὰ τῶν τελωνειακῶν Ἀρχῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἀζήτητα τὰ ἐκποιούμενα παρὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης, ἅτινα ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οὔτε ὡς ἄχρηστον ὑλικὸν ἐκποιούμενον παρὰ δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἀποτελοῦσιν ἰδίαν κατηγορίαν ἀζητήτων μὴ ταυτιζομένην πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ νόμου 1165 τῆς 17 Μαρτίου 1918 «περὶ Τελωνειακοῦ Κώδικος».

Ἄρθρον 4.

Δύναται ἡ Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ κανονίζῃ πᾶν φορτοεκφορτωτικὸν ζήτημα, ὑπεισερχομένη ὅμως αὐτὴ εἰς τὰς εὐθύνας τῶν πρακτόρων τὰς προκυπτούσας ἐκ τῶν ἄρθρων 380 καὶ 382 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου. Ὁ κανονισμὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν πρακτόρων γενήσεται ἑκάστοτε διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκονομικῶν, μετὰ προηγουμένην γνώμην τοῦ ἀρμοδίου πρὸς τοῦτο λιμενάρχου καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἰσχύοντος ἐπὶ ὡρισμένον ἑκάστοτε χρονικὸν διάστημα, καθοριζόμενον ἐν τῷ Διατάγματι τούτῳ.

Ἄρθρον 5.

Δικαιώματα καὶ ἔσοδα ἐν γένει ὑπὲρ τῆς Ἐπιτροπείας Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, καθυστερούμενα ἀδικαιολογήτως παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς καταβολήν, βεβαιοῦνται ἐπιμελείᾳ τῆς Ἐπιτροπείας εἰς τὸ οἰκεῖον ἐπαρχιακὸν Ταμεῖον καὶ εἰσπράττονται δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων, εἰσάγονται δὲ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον καὶ ἀποδίδονται ἐν καιρῷ διὰ τῶν λογαριασμῶν «τρεχούμενοι λογαριασμοὶ τρίτων».

Ἡ εἰσφορὰ τοῦ Δήμου ὑπὲρ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης, ἥτις κατὰ τὸν νόμον ἀνέρχεται μέχρι τοῦ δεκάτου τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐσόδων αὐτοῦ, ὁρίζεται ὅτι δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐφεξῆς κατωτέρα τοῦ εἰκοστοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Δήμου, οὐδὲ ἀνωτέρα τοῦ δεκάτου, συμμορφουμένης οὕτω τῆς διατάξεως ὡς πρὸς τὸ κατώτατον ὅριον.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νομοθ. Διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, ὑποβληθησομένου εἰς τὰς Βουλὰς ἅμα τῇ συνόδῳ των πρὸς κύρωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
Τ ὰ μ έ λ η
Λ. Μιχαλακόπουλος, Δ. Δίγκας, Π. Ἀργυρόπουλος, Κ. Γόντικας, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Σ. Γονατᾶς, Κ. Σπυρίδης, Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Σοφούλης, Δ. Νότη Μπότσαρης, Α. Παπαδᾶτος, Β. Δεληγιάννης, Α. Παπᾶς, Ι Κανναβός.

Ἄρθρον δεύτερον.

Τὸ ἄρθρον 3ον «περὶ διοικητικῆς κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Ἐλευθέρας Ζώνης κειμένων διατάξεων» συμπληροῦται διὰ τῆς ἑξῆς προσθήκης, ἐν τέλει τῆς παραγράφου α' αὐτοῦ:

ιβ') Εἷς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.

ιγ') Εἷς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἐκλεγομένων τούτων κατὰ τὰς διεπούσας τοὺς ὀργανισμοὺς τούτους διατάξεις καὶ κανονισμούς.

Ἄρθρον τρίτον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2430 «περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων».

Ἄρθρον 1.

1. Αἱ παράγραφοι 4—6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2430 «περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων» ἀντικαθίστανται ὡς ἕπεται :

«§ 4. Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἐνάσκησις τῶν καθηκόντων τοῦ ληξιάρχου ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω προσώπων ἀποβαίνει ἀνέφικτος ἢ ἰδιαιτέρως δυσχερής, εἴτε προσκαίρως εἴτε διαρκῶς, δύνανται νὰ ἀνατεθῶσι ταῦτα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, προτάσει τοῦ οἰκείου νομάρχου, εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος ἢ εἰς ἄλλον δημοτικὸν ἢ κοινοτικὸν ἢ καὶ δημόσιον ὑπάλληλον ἢ εἰς ἐπίτροπον ἐνοριακοῦ ναοῦ ἢ εἰς ἄλλο μέλος τῆς κοινότητος. Μέχρι τοῦ διορισμοῦ τούτου τὰ καθήκοντα τοῦ ληξιάρχου ἐκπληροῖ ἓν τῶν ἀνωτέρω προσώπων κατ' ἐντολὴν τοῦ νομάρχου, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ εἷς τῶν ἐγγὺς τῆς περιφερείας ληξιάρχων ὁριζόμενος ἐπίσης ὑπὸ τοῦ νομάρχου. Τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διορισθέντα ἀναπληροῖ κωλυόμενον ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος κοινότητος ἢ ὁ νόμιμος τούτων ἀναπληρωτὴς ἢ τὸ ὑπὸ τούτων ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ προσωρινῶς ὁριζόμενον ἕτερον πρόσωπον.

«§ 5. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διοριζόμενοι ἐκ μὴ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων δέον νὰ ἔχωσιν ἀπολυτήριον σχολαρχείου καὶ δίδουσι τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, μισθοδοτούμενοι ἐκ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 7 τοῦ παρόντος ἄρθρου πιστώσεως.

«§ 6. Τὸ λειτούργημα τοῦ ληξιάρχου εἶναι ἄμισθον ἐφ' ὅσον ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος».

Ἄρθρον 2.

1. Αἱ παράγραφοι 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2430 τοῦ 1920 «περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑπομένων διατάξεων:

«3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ εἰδικοῦ ληξιαρχείου ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς ληξιάρχου, μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν τιμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως, μέχρι δύο βοηθῶν ἐχόντων βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως ἢ εἰσηγητοῦ, μέχρι τριῶν γραφέων α' ἢ β' τάξεως, δύο στατιστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἑνὸς κλητῆρος. Ἐν τῷ ληξιαρχείῳ Ἀθηνῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν γραφέων ὁρίζεται εἰς ἕξ. Ἐν περιπτώσει ὑποδιαιρέσεως τῆς περιφερείας τῶν κατὰ τὴν § 1 εἰδικῶν ληξιαρχείων, τὰ προκύπτοντα νέα γραφεῖα διευθύνονται ὑπὸ ὑπαλλήλων ἀποσπωμένων ἐφ' ᾧ κατέχουσι βαθμῷ ἐκ τοῦ ἓξ οὗ ἐγένετο ἡ ἀπόσπασις ἀρχικοῦ γραφείου καὶ ἐχόντων τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ληξιάρχου. Οἱ οὕτως ἀποσπώμενοι περιλαμβάνονται εἰς τὸν ὡς ἄνω ὁριζόμενον ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἓξ οὗ ἀπεσπάσθησαν ληξιαρχείου καὶ κρίνονται μετὰ τῶν ὁμοιοβάθμων των διὰ τὴν εἰς ἀνωτέραν θέσιν προαγωγήν. Ἐὰν ὅμως ἐκ τοιαύτης ἀπεσπάσεως ἤθελε μειωθῆ κατὰ δύο ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἓξ οὗ ἡ ἀπόσπασις γραφείου, ἐπιτρέπεται ἡ εἰς αὐτὸ διὰ Διατάγματος προσθήκη μιᾶς θέσεως βοηθοῦ ἢ γραφέως.

«4. Ἡ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰσαγωγὴ τοῦ προσωπικοῦ τούτου γίνεται διὰ τοῦ κατωτάτου βαθμοῦ ἱεραρχίας, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ κλητῆρος, κατόπιν διαγωνισμοῦ, κατὰ τὰ περὶ γραφέων τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κρατοῦντα. Ὡς πρὸς τὰ προσόντα διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς, τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν, τὸ ὅριον ἡλικίας πρὸς ὑποχρεωτικὴν ἀποχώρησιν, ἔτι δὲ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὴν σύνταξιν ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ τῶν ἰσοβάθμων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἰσχύουσαι ἑκάστοτε διατάξεις σὺν ταῖς ἑξῆς εἰδικαῖς διατάξεσιν : Εἰς βοηθὸν β' τάξεως προβιβάζεται ὁ ἐπὶ διετίαν ὑπηρετήσας ὡς γραφεὺς α' τάξεως καὶ ἔχων δίπλωμα νομικῆς. Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ γραφεῖς α' τάξεως δύνανται νὰ προβιβασθῶσιν εἰς βοηθοὺς β' τάξεως μετὰ τετραετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἐὰν ἔχωσιν ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἀνεγνωρισμένης Ἐμπορικῆς Σχολῆς. Ἡ μετάθεσις ἢ ἀπόσπασις ἢ ἀνάκλησις ἐκ τῆς ἀποσπάσεως ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

«5. Ἐν τοῖς εἰδικοῖς ληξιαρχείοις τὸν ληξίαρχον κωλυόμενον ἢ μὴ ὑπάρχοντα ἀναπληροῖ ὁ κατὰ βαθμὸν καὶ ἀρχαιότητα προηγούμενος βοηθός».

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ παράγραφοι 1, 3 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου συμπληροῦνται ὡς ἑξῆς :

«1. Οἱ ληξίαρχοι ὑπάγονται γενικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὑποκείμενοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ληξιαρχικῶν αὐτῶν καθηκόντων, εἰς τὰς περὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης πειθαρχικὰς διατάξεις καὶ ποινάς. Αἱ αὐταὶ διατάξεις, ἐπὶ εἰδικῶν ληξιαρχείων, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τούτων, πλὴν τῶν στατιστικῶν ὑπαλλήλων.

«3. Οἱ ληξίαρχοι εὐθύνονται ἀτομικῶς εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ζημίαν τὴν προξενουμένην ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῶν, εἴτε ὑπ' αὐτῶν τούτων, εἴτε ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἕνεκεν ἀλλοιώσεων καὶ παραλείψεων ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις, ἐπιφυλαττομένου αὐτοῖς τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν αὐτουργῶν ἀναγωγῆς.

«6. Ἐπὶ τῶν ληξιάρχων προΐσταται ἀμέσως καὶ ἀσκεῖ ἐποπτείαν ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχή, ὑποβάλλουσα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἀναγκαίας ἐκθέσεις. Δύναται ἐπὶ πλέον νὰ ἐνεργῆται κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιθεώρησις ληξιαρχείων καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διοικήσεως τῆς Δικαιοσύνης ἢ ἄλλου ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως ταύτης, τῶν δὲ μὴ εἰδικῶν ληξιαρχείων καὶ ὑπό τινος τῶν εἰδικῶν ληξιάρχων.»

2. Ἀπαλείφεται ἡ παράγρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5, ἐν τέλει δὲ τοῦ ἄρθρου 5 προστίθεται τελευταία παράγραφος ἡ ἑξῆς:

«6. Ἕκαστος εἰδικὸς ληξίαρχος δύναται νὰ τιμωρῇ πειθαρχικῶς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὑπαλλήλους δι' ἐπιπλήξεως ἢ προστίμου μέχρι δραχμῶν 50 τὸ πολύ».

Ἄρθρον 4.

1. Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίστανται οὕτω :

«1. Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία εἶνε τριῶν εἰδῶν, γεννήσεων, γάμων, θανάτων. Τηρεῖται δ' ἐπὶ πλέον καὶ «βιβλίον ἐκθέσεων» πρὸς καταχώρισιν ἐκθέσεων περὶ μεταβολῶν ἢ προσθηκῶν ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 17 (παράγρ. 3) καὶ 30, καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ αὐτῷ ληξιαρχείῳ συνταγμένη ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις, εἰς τὸ περιθώριον τῆς ὁποίας ἔδει νὰ καταχωρισθῇ ἡ μεταβολὴ ἢ προσθήκη. Κατὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ἀντίγραφον τῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως πέμπεται ἐντὸς 10 ἡμερῶν εἰς τὸν ληξίαρχον, παρ' ᾧ ἡ σχετικὴ προγενεστέρα πρᾶξις. Ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἐκθέσεων καταχωρίζεται καὶ ἡ περίληψις τῆς κηρυττούσης τὴν ἀφάνειαν ἀποφάσεως.

«3. Τὰ ἀντίγραφα, ἀποσπάσματα καὶ πιστοποιητικὰ προσυπογράφονται καὶ ὑπὸ τοῦ συντάξαντος ταῦτα ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ ληξίαρχος. Ὡς πρὸς τὸ τέλος χαρτοσήμου τῶν ἀντιγράφων, ἀποσπασμάτων καὶ πιστοποιητικῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀντιγράφων κλπ. διατάξεις τοῦ νόμου περὶ τελῶν χαρτοσήμου».

2. Δι' ἕκαστον ἀντίγραφον, ἀπόσπασμα ἢ πιστοποιητικὸν εἰσπράττονται ὡς γραφικὸν δικαίωμα δραχμαὶ 5. Τὸ ἐκ τούτων ποσὸν διανέμεται λήγοντος ἑκάστου μηνὸς εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ληξιαρχείου κατ' ἰσομοιρίαν.

3. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 7 προστίθεται ἐδάφιον ζ' ἔχον οὕτω: «ζ') Τὴν προσυπογραφὴν τοῦ καταχωρίσαντος τὴν πρᾶξιν ὑπαλλήλου, ἐὰν οὗτος εἶνε ἄλλος παρὰ τὸν ληξίαρχον».

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 8 ἀντικαθίσταται οὕτω:

«Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις γεννήσεως, γάμου καὶ θανάτου καταρτίζονται ἐν ᾧ δήμῳ ἢ κοινότητι ἔλαβον χώραν τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἄλλως ρυθμιζομένων περιπτώσεων».

2. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 12 προστίθεται ἐδάφιον 4 ἔχον οὕτω:

«4. Σφάλματα προφανῶς ἐκ παραδρομῆς παρεισφρήσαντα ἐν ληξιαρχικῇ πράξει, μὴ ἀφορῶντα δὲ εἰς τὸν τόπον, ἡμέραν καὶ ὥραν τελέσεως τοῦ ἐν τῇ πράξει βεβαιουμένου γεγονότος, δύνανται νὰ διορθωθῶσιν ἐπίσης καὶ ἐγγράφῳ ἀδείᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως ἐκδιδομένῃ μετὰ ἐξακρίβωσιν τῶν πραγματικῶν στοιχείων καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ ληξιάρχου. Ἡ ἔρευνα τῶν πραγματικῶν στοιχείων δύναται νὰ γίνεται καὶ ὑπὸ τοῦ ληξιάρχου, δικαιουμένου καὶ μάρτυρας νὰ ἐξετάζῃ ἐπὶ τούτῳ ἐνόρκως».

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 14 ἀντικαθίσταται οὕτω:

«Ἄρθρον 14.— 1. Ὁ ἱερεὺς ὁ τελέσας ἢ συμπράξας εἰς ἱεροπραξίαν βαπτίσεως ἢ γάμου ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ ἐπὶ τόπου

ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἱεροπραξίας δήλωσιν, περιέχουσαν πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς οἰκείας ληξιαρχικῆς πράξεως, ὑπογραφομένην ὑπ' αὐτοῦ. Ὑπὸ τὴν δήλωσιν ταύτην ἐπὶ μὲν γάμου ὑπογράφουσι καὶ οἱ συζευχθέντες καὶ ὁ παράνυμφος, ἐπὶ δὲ βαπτίσεως καὶ ὁ πατὴρ ἢ ἄλλος ἐκ τῶν οἰκείων. Ἐὰν οὗτοι εἶνε ἀγράμματοι, ὑπογράφουσι δύο ἐκ τῶν παραστάντων ὡς μάρτυρες.

«2. Τὴν δήλωσιν ταύτην ὁ ἱερεὺς ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ ἐντὸς πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἱεροπραξίας εἰς τὸν ἁρμόδιον ληξίαρχον, δικαιούμενος νὰ λάβῃ παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς ληξιαρχικὸν δικαίωμα διὰ τὴν σύνταξιν τῆς δηλώσεως ταύτης δραχμὰς 15 μὲν ἐπὶ γάμου, 10 δὲ ἐπὶ βαπτίσεως.

«3. Μετὰ παρέλευσιν ἀπράκτου τῆς πρὸς δήλωσιν ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου, κατὰ τὰ ἄρθρα 17 (παράγρ. 3) καὶ 20 (παράγρ. 1) δεκαημέρου προθεσμίας, ὁ ληξίαρχος καταχωρίζει ἐν τῷ οἰκείῳ ληξιαρχικῷ βιβλίῳ τὴν οἰκείαν πρᾶξιν βαπτίσεως ἢ γάμου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἄνω δηλώσεως τοῦ ἱερέως.

«4. Ἐὰν μεταγενεστέρα περὶ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος δήλωσις τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 17 παράγρ. 3, καὶ 20 παράγρ. 1 ὑποχρέου συμφωνῇ πρὸς τὴν συνταχθεῖσαν ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ ἱερέως πρᾶξιν, ὁ δηλώσας προσυπογράφει ὑπὸ τὴν συντεταγμένην πρᾶξιν, μὴ συντασσομένης νέας πράξεως. Ἡ προσυπογραφὴ αὕτη δηλοῖ βεβαίωσιν τοῦ περιεχομένου. Ἐὰν δὲ δὲν συμφωνῇ, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ διορθώσεως ληξιαρχικῶν πράξεων διατάξεις.

«5. Ἐὰν ἡ δηλωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερέως βάπτισις ἀφορᾷ παιδίον γεννηθὲν εἰς περιφέρειαν ἄλλου ληξιαρχείου, ἀντίγραφον τῆς πράξεως στέλλεται πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως.

«6. Λήγοντος ἑκάστου μηνὸς πᾶσα ἁρμοδία ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ὑποχρεοῦται νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τὸν ἁρμόδιον ληξίαρχον ὀνομαστικὸν πίνακα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ της τελεσθέντων γάμων. Ἐν τῷ πίνακι δέον νὰ ἀναγράφηται τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν νυμφευθέντων, ἡ διεύθυνσις τῆς κατοικίας αὐτῶν (ὁδὸς καὶ ἀριθμὸς) καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως. Ἐπίσης εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς δέον νὰ ἀποστέλληται καὶ πίναξ τῶν πνευματικῶς λυθέντων γάμων τοῖς ἁρμοδίοις ληξιάρχοις».

Ἄρθρον 7.

1. Ἡ τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 15 ἀντικαθίσταται οὕτω :

«§ 3. Πέραν τῆς ἐνενηκοστῆς ἡμέρας ἡ δήλωσις πρέπει νὰ ὑποβάλληται ἐγγράφως ἐπὶ χαρτοσήμου δραχμῶν 200, ἡ δὲ πρᾶξις συντάσσεται μόνον ἀδείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως, ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιοῦτος τοῦ εἰρηνοδίκου, μετὰ ἔρευναν τῶν πραγματικῶν στοιχείων. Οἱ παραλιπόντες τὴν δήλωσιν γεννήσεως, βαπτίσεως ἢ γάμου μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ προβῶσιν ἐφ' ἁπλοῦ εἰς τοιαύτην ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἴτε ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα ἔλαβον χώραν τὰ γεγονότα ταῦτα, εἴτε ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς αὐτῶν, καθισταμένων οὕτω ἁρμοδίων τῶν ληξιαρχείων ἀμφοτέρων τῶν τόπων τούτων πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ληξιαρχικῆς πράξεως ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 18 προστίθεται παράγραφος 4η ἔχουσα οὕτω :

«4. Ἐὰν συμβῇ γέννησις κατὰ τὴν διάρκειαν ταξειδίου διὰ σιδηροδρόμου, ἡ περὶ ταύτης ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ληξιάρχου τοῦ τόπου ἔνθα ἀπεβιβάσθη ἡ λεχώ. Ἰατροὶ καὶ μαῖαι ὑποχρεοῦνται λήγοντος ἑκάστου μηνὸς νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον ληξίαρχον πίνακα τῶν τοκετῶν εἰς οὓς κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα συνέπραξαν. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀπαλλάσσονται, ἐφόσον ὁ τοκετὸς ἔλαβε χώραν ἐν μαιευτηρίῳ, νοσοκομείῳ, Κλινικῇ ἢ ἄλλῳ ἱδρύματι ἢ καταστήματι παρεμφερεῖ. Εἰς τὸν πίνακα θὰ ἀναφέρηται τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς μητρὸς καὶ τὸ φῦλον τοῦ νεογνοῦ. Ἐπίσης ἕκαστον Ἀστυνομικὸν ἢ Ἀσφαλείας Τμῆμα ὀφείλει κατὰ δεκαήμερον νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς τὸν οἰκεῖον ληξίαρχον πίνακα τῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 4061 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς μητρότητος», δηλωθεισῶν γεννήσεων βρεφῶν, περιέχοντα τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα.»

3. Τὸ ἄρθρον 24 παράγρ. 1 ἀντικαθίσταται ὡς ἑπεται:

«1. Οὐδεμία ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου συντάσσεται ἄνευ ἐγγράφου ἐφ' ἁπλοῦ πιστοποιήσεως τοῦ θανάτου ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ νοσηλεύσαντος ἰατροῦ, ἢ ἐλλείψει τοιούτου ὑπὸ νεκροσκόπου ἰατροῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας. Ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἰατροὶ ἐν ᾧ τόπῳ συνέβη ὁ θάνατος, πρέπει ὁ ληξίαρχος μεταβαίνων παρὰ τῷ ἀποθανόντι νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀποβιώσεως».

4. Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 25 συμπληροῦται οὕτω :

«2. Εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ἐπιτρέπεται, τῇ βεβαιώσει τῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, νὰ δοθῇ ἄδεια ἐνταφιασμοῦ καὶ ἄνευ πιστοποιήσεως τοῦ ληξιάρχου, ὑποχρεοῦται ὅμως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ τελέσας τὴν κηδείαν ἱερεὺς νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐντὸς δημέρου τὸ πολὺ τὸ γεγονὸς τοῦ θανάτου πρὸς τὸν ἁρμόδιον ληξίαρχον, παρέχων τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς σύνταξιν τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου, ἐν ᾗ θὰ ἀναφέρηται καὶ τὸ γεγονὸς καὶ ὁ λόγος τοῦ πρὸ αὐτῆς ἐνταφιασμοῦ».

5. Ἡ § 3 τοῦ ἄρθρου 25 τροποποιεῖται οὕτω :

«3. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τῆς προηγουμένης παραγράφου 2, ἐὰν πρὸ τῆς συντάξεως τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου ἐγένετο ἐνταφιασμός, ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται μόνον ἀδείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ ὅπου δὲν ἐδρεύει τοιοῦτος τοῦ εἰρηνοδίκου, μετὰ ἐξακρίβωσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ θανάτου συμβάντος πρὸ 30 τὸ πολὺ ἡμερῶν. Ἄλλως ἀπαιτεῖται δικαστικὴ ἀπόφασις πρὸς βεβαίωσιν τοῦ γεγονότος τοῦ θανάτου.

6. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρ. 29 ἀντικαθίσταται οὕτω:

«1. Ἐὰν συμβῇ θάνατος ἐν πλῷ ἢ ἐν λοιμοκαθαρτηρίῳ ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν ταξειδίου διὰ σιδηροδρόμου ἢ δι' ἀεροπλάνου, διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 παράγραφοι 2—4 τοῦ παρόντος νόμου».

Ἄρθρον 8.

Τὸ ἄρθρον 33 ἀντικαθίσταται οὕτω :

«Ἄρθρον 33.— 1. Οἱ πρὸς δήλωσιν ἐνώπιον ληξιάρχου ὑπόχρεοι παραλιπόντες τὴν ἐμπρόθεσμον δήλωσιν τιμωροῦνται: α') διὰ προστίμου μέχρι 200 δραχμῶν ἐφ' ὅσον προέθησαν εἰς δήλωσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς δεκαημέρου προθεσμίας δηλώσεως, β') διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι δραχμῶν 1000 ἐφ' ὅσον παρέλειψαν τὴν δήλωσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐνενηκονταημέρου προθεσμίας.

«2. Αἱ ποιναὶ αὗται ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Πταισματοδικείου ἢ Πλημμελειοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 9 καὶ ἑπομ. τοῦ νόμου 237 τοῦ 1914 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ πταισμάτων».

«3. Δὲν ἐνεργεῖται ποινικὴ δίωξις, ἡ δὲ ἀρξαμένη τοιαύτη καταργεῖται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ἐὰν ὁ παραβάτης προβῇ εἰς ἐκπρόθεσμον πρὸς τὸν οἰκεῖον ληξίαρχον δήλωσιν, συνταχθεῖσαν ἐπὶ χαρτοσήμου, δραχμῶν μὲν 100 ἐν τῇ ὑπὸ στ. α' περιπτώσει τῆς παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δραχ. δὲ 200 ἐν τῇ αὐτόθι ὑπὸ στ. β' περιπτώσει.

«Μετὰ τὴν οὕτως ἐπερχομένην κατάργησιν ἡ δικογραφία τίθεται ὑπὸ τοῦ διώκοντος εἰς τὸ Ἀρχεῖον ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ πιστοποιητικοῦ ἐφ' ἁπλοῦ τοῦ ληξιάρχου περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω χαρτοσήμου ἐκπροθέσμου δηλώσεως.

«4. Ἐν περιπτώσει καταδίκης ὁ γραμματεὺς τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου πέμπει πρὸς τὸν ἁρμόδιον ληξίαρχον ἀπόσπασμα τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὅπερ πρέπει νὰ περιέχῃ πλήρη τὰ στοιχεῖα τῆς ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ καταδικασθέντος παραλειφθείσης ληξιαρχικῆς πράξεως, ὁ δὲ ληξίαρχος συντάσσει ταύτην ἄνευ ἀναβολῆς, ἐφ' ὅσον δὲν συνετάχθη πρότερον ἐπὶ ἐκπροθέσμῳ δηλώσει τινὸς τῶν ὑποχρέων».

«5. Ἐπὶ πλειόνων συνυποχρέων ἡ ὑπό τινος τούτων δήλωσις ἀπαλλάσσει τοὺς λοιποὺς».

Ἄρθρον 9.

Ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐν τοῖς οἰκείοις βιβλίοις καὶ περὶ γεγονότος γεννήσεως ἢ γάμου ἢ θανάτου βεβαιουμένου διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς λαβόντος χώραν καθ' ὡρισμένον χρόνον, ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν ληξίαρχον προσαγωγῇ ἀντιγράφου τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως. Ἐκ τῆς τυχὸν παραλείψεως τῆς καταχωρίσεως τῆς ὡς ἄνω ληξιαρχικῆς πράξεως δὲν δίγεται ἡ ἰσχὺς τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τροποποίησιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2430, ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1928.

Ἄρθρον 11.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Διὰ Διατάγματος θέλει γίνει ἡ κωδικοποίησις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου μετὰ τῶν τοῦ νόμου 2430.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκδικάσεως κακουργημάτων τινῶν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Ἐφετείου», ἔχον οὕτω :

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Περὶ ἐκδικάσεως κακουργημάτων τινῶν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Ἐφετείου.

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἐπιτρέπεται ὅπως κακουργήματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν καὶ τῶν ὁποίων δὲν κρίνεται ἐφικτὴ ἡ ἔγκαιρος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικείων τοῦ Ἐφετείου τούτου, παραπέμπωνται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικείων τῆς περιφερείας τῶν Ἐφετείων Ναυπλίου, Πατρῶν καὶ Αἰγαίου. Περὶ τούτου ἀποφαίνεται τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως, ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ τοῦ περὶ παραπομπῆς βουλεύματος ἢ καὶ πρὸ τούτου.

2. Ἐγκριθείσης, κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον, τῆς παραπομπῆς, τὴν περαιτέρω ἄσκησιν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς ἐνεργεῖ ὁ παρὰ τῷ Ἐφετείῳ Ναυπλίου, Πατρῶν ἢ Αἰγαίου Εἰσαγγελεύς.

3. Ὁ παρὼν νόμος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς δύναται νὰ παύσῃ διὰ Π. Δ. προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Μεθ' ὅ, συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10.30' μ. μ. διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν καὶ ὥραν 4.30' μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'

Δευτέρας 24 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' ὁ Πρόεδρος κ. **Ἰω. Τσιριμῶκος,** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ Δήμαρχος Πρεβέζης ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διαμαρτυρομένου διὰ τὴν μελετωμένην καταργησιν τῆς Μητροπόλεως Νικοπόλεως.

Οἰνοπαραγωγοὶ κάτοικοι κοινότητος Βλάβδου ζητοῦν τὴν κατάργησιν τοῦ ἰσχύοντος νόμου περὶ ἀμβύκων.

Ὁ Σύλλογος δημοδιδασκάλων Ἄρτης ζητεῖ τὴν υἱοθέτησιν τῶν αἰτημάτων τῆς Διδασκαλικῆς ὁμοσπονδίας.

Ἡ κοινότης Δοξάτου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην τροποποίησιν τοῦ νόμου 1728.

Οἱ Σύλλογοι Μακεδονομάχων «Παῦλος Μελᾶς» Γιαννιτσῶν παρακαλοῦν ὅπως γίνωσι δεκτὰ τὰ δίκαια αἰτήματά των καὶ τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 4413.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** καταθέτει αἴτησιν ὑπερεξήκοντα φορολογουμένων γεωργῶν τῆς κοινότητος Ποντισμένου.

Ἔφεδροι δημοδιδάσκαλοι ὑποβάλλουν ὑπόμνημα περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν πολέμῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας των.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Νικολίτσας** καταθέτει αἴτησιν ἱεροσπουδαστῶν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἄρτης περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 4317.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ζακύνθου παρακαλεῖ ὅπως κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2248 ληφθῇ μέριμνα περὶ ἐξαιρέσεώς των ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἄρθρου 2.

Ὁμὰς προσφύγων Γιδᾶ εὐχαριστεῖ διὰ τὰς ἐνεργείας περὶ ἐπανεκδικάσεως τοῦ ἀγροκτήματος Γιδᾶ.

Ὁ Δήμαρχος Ξάνθης ζητεῖ τὴν ταχεῖαν καταβολὴν ἀποζημιώσεως πολεμοπαθῶν.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου Πελοποννήσου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ υἱοθέτησιν τῶν αἰτημάτων τοῦ Γ' Πανναπηρικοῦ Συνεδρίου Βόλου.

Ὁ προσφυγικὸς κόσμος Βόλου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν συμφωνιῶν.

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης Ἁγίου Ὄρους παρακαλεῖ ὅπως μὴ τροποποιηθῇ τὸ Ν. Δ. τῆς 10|9|26.

Ἡ Κοινότης Μοδίου ὑποβάλλει ἀναφορὰν σχετικὴν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Κηφισσοχωρίου-Μοδίου-Καμένων Βούρλων.

Ἡ Πηνελόπη χήρα Θεοδ. Τσακάκη ἀντισυνταγματάρχου τοῦ Πυροβολικοῦ παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ ὁ νόμος περὶ παροχῆς συντάξεως δύο βαθμῶν ἀνωτέρων καὶ εἰς τοὺς πρὸ τοῦ 1912 πεσόντας ἢ παθόντας ἐν πολέμῳ ἀξιωματικούς.

Τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Μυτιλήνης ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐν ᾧ ἀντικρούει τὰς ἀπόψεις τῶν ἐργοστασιαρχῶν ραφιναρίας εἰς βάρος τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ν. Τζερμιᾶς** καὶ **Κ. Βουδούρης** καταθέτουν ὑπόμνημα τοῦ Σωματείου τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἰδιωτικῶν κρατικῶν ἐργοστασίων ζητούντων τὴν μὴ τροποποίησιν τοῦ ἰσχύοντος νόμου διὰ τὰ στρατιωτικὰ ἐργοστάσια.

Ὁ Σύλλογος δημοδιδασκάλων Ἐλασσῶνος Ἀργοστολίου ζητεῖ τὴν υἱοθέτησιν τού ὑπομνήματος τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Πετρίδης** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Νεμέας.

Ἡ Κοινότης Στρατώμης ὑποβάλλει ψήφισμα σχετικὸν μὲ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Ναυπάκτου-Ἰτέας-Λαμίας.

Ἡ Ἕνωσις ἐργατῶν ραπτῶν καὶ ραπτριῶν Πειραιῶς αἰ-

τεῖται τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ζημίας ἃς ὑπέστησαν ἐκ τῆς συμβάσεως Κυρκίνη.

Οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Ζίτσης παρακαλοῦν ὅπως ἐπιστραφοῦν εἰς τούτους τὰ κτήματα τῆς Μονῆς Πατέρων ἅτινα ἐκαλλιέργουν ἀπὸ αἰώνων.

Αἱ διδασκάλισσαι Πατρῶν παρακαλοῦν τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ νόμου 2145 περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Τὸ Ταμεῖον Ἀμύνης οἰνοπαραγωγῆς Λευκάδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ψηφισθέντος διατάγματος περὶ αὐξήσεως τῆς φορολογίας τοῦ ἐξαγομένου Λευκαδίου οἴνου.

Τὸ τμῆμα τοῦ Ἀγροτικοῦ κόμματος Δράμας ζητεῖ τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν φυλακισθέντων ἀγροτῶν κατόπιν ἐνταλμάτων ἐποικισμοῦ, τὴν μετάθεσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου καπνεργοστασίου Δράμας Σημαιοπούλου κλπ.

Ὁ Κεντρικὸς Σύνδεσμος πολυτέκνων Μεγαλοπόλεως ζητεῖ τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν πολυτέκνων.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γεν. Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 295 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμ. 5.625 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γεν. Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 294 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρημ. ἐντάλματος ἐκ δραχ. 16500 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ἀποστέλλει αἴτησιν τοῦ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν Ἀθηνῶν διὰ τὴν ποινικὴν διώξιν τοῦ βουλευτοῦ Ἰωαννίνων κ. ***Α. Λούλη*** κατηγορουμένου ἐπὶ παρανόμῳ ὁπλοφορίᾳ.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων:

1) Περὶ ἑρμηνείας τοῦ μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 4207 «περὶ μονιμοποιήσεως ἀξιωματικῶν».

2) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 3552 περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν, καὶ

3) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3552.»

Ὁ κ. ***Γ. Παπανδρέου*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ χορηγίας συνδρομῆς ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς τὴν ὀργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις τρίτου Διεθνοῦς Συνεδρίου Βυζαντινῶν Σπουδῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ὀδοντοιατρικῶν Συλλόγων.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶς, Μ. Βολουδάκης, Κ. Πολυχρονάκης, Κ. Παπαδάκης*** κ. λ. π. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4456.»

Οἱ κ. κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας παροχῆς βοηθήματος πρὸς νοσηλείαν ἀπολυομένων φυματικῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Νικολίτσας*** καὶ ***Γ. Στράτος*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν κλπ.»

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως δασμολογικῶν ἀπαλλαγῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. ***Ι. Καλογερᾶς, Θ. Κολιαλέξης, Κ. Σαρακηνὸς, Φ. Ζαΐμης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Κινηματογράφων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Μόδης*** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28) 8) 25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν Ἀξιωματικῶν κλπ.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Θ. Κολιαλέξης, Γ. Βελλιανίτης*** καὶ ***Π. Εὐριπαῖος*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Β. Χατζηλίας*** καὶ ***Α. Παχνὸς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως μικροϊδιοκτητῶν καὶ ἀνακλήσεως παραχωρήσεως γηπέδων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Λούλης, Μ. Βολουδάκης, Ι. Μουτζουρίδης, Κ. Πολυχρονάκης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Κονδύλης*** καὶ ***Μ. Βολουδάκης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Μ. Βολουδάκης, Π. Πολυχρονίδης, Α. Μυλωνογιάννης, Κ. Πολυχρονάκης, Ε. Τριποδάκης, Ι. Μουτζουρίδης, Μ. Κοθρῆς, Ι. Κοκκινάκης*** καὶ ***Ι. Γοβατζιδάκης*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ καθορισμοῦ συντάξεως ἀποστρατευθέντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῆς Χωροφυλακῆς».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Κούνδουρος*** καὶ ***Μ. Βολουδάκης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν.

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ:

Ἔχομεν τὴν τιμὴν ἀπαντῶντες εἰς ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Ν. Ξηροῦ, νὰ πληροφορήσωμεν αὐτὸν ὅτι οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχομεν περὶ παρανόμων ἐνεργειῶν τοῦ ὑποδιοικητοῦ Χωροφυλακῆς Δωρίδος, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐν Λιδωρικίῳ, διότι οὔτε ἀνεφέρθη ἡμῖν ὑπηρεσιακῶς τί τὸ σχετικὸν οὔτε καὶ κατηγγέλθη ἡμῖν παρ' ἰδιώτου τινὸς συγκεκριμένον γεγονὸς ἐξ οὗ ν' ἀποδεικνύεται παράνομος ἐνέργεια τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ὑποδιοικητοῦ Χωροφυλακῆς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει διετάξαμεν σήμερον ὅπως ὁ Ὑποδιοικητὴς Χωροφυλακῆς Δωρίδος συμμορφοῦται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1928 Διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 4388 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως νόμων».

Ὁμοίως ἀνακοινοῖ τὰ κάτωθι ἔγγραφα τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ:

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 129 τῆς 13)2)1930 ἐρωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Λούλη, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαχθεῖσαν ποσότητα ἀραβοσίτου ἁρμόδιον τυγχάνει τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (Διεύθυνσις Στατιστικῆς), διὰ δὲ τὴν παραγωγὴν ἁρμόδιον τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας.

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128 τῆς 13)2)30 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Ροδοπούλου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τῶν κατατεθησομένων εἰς τὴν Βουλὴν τροποποιήσεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1930—31 θὰ τροποποιηθῶσι τὰ ἔσοδα ἐκ Γερμανικῶν ἐπανορθώσεων, θὰ προστεθῇ δὲ εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τὸ ὀφειλόμενον πρὸς τὴν Γαλλίαν ποσὸν κατόπιν τοῦ τελευταίου διακανονισμοῦ τῆς Χάγης.

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 126 τῆς 10)2)1930 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Ἰ. Παπαδάκη Σταϊκου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι προκειμένου περὶ τῆς οἰκονο-

μικῆς ὑπαγωγῆς τῶν Κοινοτήτων εἴθισται νὰ ἐρωτᾶται τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον.

Πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἔγγραφον πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Κορυφῆς, ἵνα προκαλέσῃ ψήφισμα τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου σχετικῶς μὲ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς Κοινότητος οἰκονομικῶς εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν Βερροίας.

Κατὰ τὴν λῆψιν τοῦ ψηφίσματος θὰ ληφθῶσι τὰ δέοντα.

Ἐν συνεχείᾳ ἀνακοινοῖ τὰ κάτωθι ἔγγραφα τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ:

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἧς συνημμένως ἀποστέλλομεν ἀντίγραφον, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ ταὐταρίθμου καὶ ταὐτοχρόνου ἡμετέρου ἐγγράφου πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐζητήσαμεν σχετικὰς πληροφορίας παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀπολυθέντος κληρικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος Γεωργίου Λεκατσᾶ, ἃς εὐθὺς ὡς λάβομεν θέλομεν ἀνακοινώσει ἡμῖν.

Ὁμοίως ἐζητήσαμεν τοιαύτας καὶ παρὰ τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἧς συνημμένως ἀποστέλλομεν ἡμῖν ἀντίγραφον, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου—Λευκάδος, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ἡμῖν ὅτι διὰ ταὐταρίθμου καὶ ταὐτοχρόνου ἡμετέρου ἐγγράφου πρὸς τὴν Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐζητήσαμεν σχετικὰς πληροφορίας, ἃς εὐθὺς ὡς λάβομεν θέλομεν ἀνακοινώσει ὑμῖν.

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 106 τῆς 4)2)30 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς ὅτι αἱ προαγωγαὶ τῶν δημοδιδασκάλων ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν ἐκκρεμοῦν, διότι δὲν ἐπαρκεῖ ἡ ὑπάρχουσα πίστωσις πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων. Ὡς καταστῇ τοῦτο δυνατὸν θέλει γίνει ἐκτέλεσις τῶν προαγωγῶν τῶν δημοδιδασκάλων ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν.

Τέλος ἀνακοινοῖ τὰ κάτωθι ἔγγραφα τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Χριστομάνου περὶ τῶν ληφθέντων μέτρων διὰ τὴν πρόληψιν τοῦ ἐνσκήψαντος ἐν Ναυπλίῳ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς:

Τὴν 23ην Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. τηλεγραφικῶς πρὸς τὴν Ἐπιθεώρησιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἀνηγγέλθη ὅτι ἐπὶ 4 νοσηλευομένων ὁπλιτῶν ἐν τῷ νοσοκομείῳ Ναυπλίου ἐγένετο διάγνωσις τυφοειδοῦς πυρετοῦ, καὶ τὴν 24ην κατόπιν ὁδηγιῶν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ἀνεχώρησε διὰ Ναύπλιον ὁ ἐπιδημιολόγος τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ μετ' ἀναλόγου συνεργείου πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἀφορμῆς τοῦ τύφου καὶ τὴν λῆψιν ἀναλόγων μέτρων.

Ὁ ἐπιδημιολόγος διεπίστωσεν ὅτι ἀπὸ 2 μηνῶν ἐπεκράτει τύφος εἰς τὸν ἀστικὸν πληθυσμὸν τῆς πόλεως Ναυπλίου, ἐβεβαίωσε δὲ καὶ ὁ Δήμαρχος αὐτῆς εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ὅτι ἀνὰ δεκάδας ἠριθμοῦντο τὰ κρούσματα.

Ὁ τρόπος τῆς μεταδόσεως τοῦ τύφου ἐδείκνυε τὴν ειδικὴν προέλευσιν τούτου καὶ ὁ ἐπιδημιολόγος ὑπηγόρευσε μέτοα πρὸς πρόληψιν περαιτέρω μολύνσεως τῶν στρατιωτῶν ἐκ τοῦ ὕδατος, ἐχορήγησε δὲ αὐτοῖς βακτηριοφάγον, καίτοι δὲ οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς Ναυπλίου εἶχον ἐμβολιασθῇ ἅμα τῇ κατατάξει των δι' ἐμβολίου ἀντιτυφικοῦ, ὅπερ ἡ ἐπιδημία ἔδειξεν ἀνίσχυρον, παρεσκεύασε νέον ἀντιτυφικὸν ἐμβόλιον κατὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Ναυπλίου, καὶ δι' αὐτοῦ διετάχθη ὁ ἀνεμβολιασμὸς τῶν ἀνδρῶν.

Πρὸς τούτοις ἔλαβεν ὕδωρ ἐξ ὅλων τῶν πηγῶν ἐξ ὧν τροφοδοτεῖται τὸ δίκτυον ὑδρεύσεως Ναυπλίου, ἐξήτασε τοῦτο ἐνταῦθα καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ὅλον τὸ δίκτυον εἶναι μεμολυσμένον πλὴν ἑνὸς τμήματος ἀρχικοῦ τῆς πηγῆς «Ἀρια».

Κατόπιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐπιδημιολόγου ἡ ἐπιθεώρησις Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ἐζήτησεν, ἐκτὸς τῶν μέτρων ἀνεμβολιασμοῦ τῆς Φρουρᾶς καὶ λοιπῶν προφυλακτικῶν μέτρων ἐν τῷ στρατεύματι, νὰ ἐνεργηθῇ παρὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς ἡ ἐξυγίανσις τοῦ ὑδραγωγείου, καὶ μέχρις ὅτου συντελεσθῇ τοῦτο, οἱ μέλλοντες νὰ προσέλθωσι κληρωτοὶ νὰ μὴ προσέλθωσιν εἰς Ναύπλιον, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει δὲν συντελεσθῇ ἡ ἐξυγίανσις τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως νὰ γίνῃ σκέψις μεταφορᾶς τῆς Μεραρχίας ἐκεῖθεν.

Καὶ ἐξεδόθη ἡ ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα ὑπ' ἀριθ. 52)12-2-30 Α. Δ. Υ. Σ. ἵνα οἱ κληρωτοὶ προσέλθωσιν εἰς Τρίπολιν, ἐζητήθη δὲ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ἐμπ. 12148)8-2-30 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ὑγιεινῆς ποῖα μέτρα λαμβάνονται διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Ναυπλίου.

Πρὸς τούτοις ἡ Ἐπιθεώρησις Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 384)7-2-30 ἐγγράφου της πρὸς τὸ Ὑπουργειον τῆς Ὑγιεινῆς ἀνέφερε τὰς παρατηρήσεις τῆς Στρατιωτικῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ἐπὶ τῆς μετρίας προφυλακτικῆς δυνάμεως τοῦ ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου ὅπερ χορηγεῖται αὐτῇ παρὰ τοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς.

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ, εἰς ἣν ὑπάγονται αἱ Σέρραι, μόνον ἓν κρούσμα τυφοειδοῦς πυρετοῦ ἐσημειώθη καὶ ἐλήφθησαν τὰ ἀνάλογα μέτρα.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Ν. Ξηροῦ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν κατοχὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐστρατολογήθησαν ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς οἱ τῶν κλάσεων 1910-1922. Μητρῶα τῶν οὕτω στρατολογηθέντων ἐτηροῦντο ὑπὸ τοῦ τότε ἐκτάκτου Στρατολογικοῦ Γραφείου Σμύρνης. Διασωθὲν μέρος τῶν ἀρχείων τούτων τηρεῖται ἤδη ὑπὸ τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου Ἀθηνῶν.

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλον*** ὅστις παρέχει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Τύπος τῆς Θεσσαλονίκης ἀνέγραψε κατ' αὐτὰς τὴν εἴδησιν ὅτι μόνον μετὰ πεντάμηνον θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διανομὴ τῶν ὁμολογιῶν εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀποζημιώσεως πολεμοπαθεῖς, περὶ ἧς προέβλεψεν ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς νόμος.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) παρέχει τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη εἶναι ὑπερβολικὴ καθόσον διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διανομῆς τῶν ὁμολογιῶν δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ πεντάμηνον διάστημα, ἀλλὰ προθεσμία πολὺ συντομωτέρα.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** συνιστᾷ ἐπὶ τούτοις ὅπως ληφθῇ μέτρον, διὰ τῆς προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, νὰ ἐπισπευθῇ ἡ σύνταξις τοῦ μητρῴου τῶν πολεμοπαθῶν.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) παρέχει ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐλήφθη ἤδη σχετικὴ πρόνοια, κατατεθέντος τοῦ ἀπαιτουμένου διατάγματος. Ἡ δημοσίευσις ὅμως αὐτοῦ, προσθέτει, ἀνεστάλη τῇ συστάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ ζήτημα, ἵνα μετὰ τὴν ἐξ Αἰγύπτου ἐπάνοδον αὐτοῦ ἐξακριβωθῇ μήπως ὁ ἀριθμὸς προσωπικοῦ τῶν συνιστωμένων ἐπιτροπῶν εἶναι ὑπερβολικὸς καὶ ἐπιβαρύνῃ δυσανάλογως τοὺς δικαιούχους.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων.

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ζητήματος λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Θ. Κολιαλέξης.

Θ. Κολιαλέξης. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπασχόλησις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ ζητήματος παρέσχε τὴν ἀφορμὴν νὰ γνωσθῶσι σοβαρώτατα στοιχεῖα ἐπὶ τῶν Κυβερνητικῶν ἀποφάσεων περὶ ἐφαρμογῆς ναυτικοῦ προγράμματος ἐλαφρῶν σκαφῶν καὶ ἰσχυρᾶς ἀεροπορίας,

προγράμματος ἀνταποκρινομένου εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ δόρατος καὶ τοῦ τόξου μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πυροβόλου ὅπλου ἡ τέχνη τοῦ μάχεσθαι ὑπέστη ἀλλεπαλλήλους μεταλλαγάς. Καὶ ἐνῷ προηγουμένως ὁ πόλεμος διεξήγετο ἐκ τοῦ συστάδην, ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως, ἐξ ἐπαφῆς σχεδόν, ἀφ' ὅτου τὸ πυροβόλον ἀνέλαβε τὸν πρωτεύοντα ρόλον ἡ ἀπόστασις τῶν ἀντιμαχομένων αὐξάνεται κατὰ λόγον ἀνάλογον πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ βεληνεκοῦς. Ὅσον μεγαλυτέρα εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ βεληνεκοῦς ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει καὶ ἡ προκάλυψις καὶ ἡ ταχύτης. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ ἀεροπλάνον, τὸ ὁποῖον πρὸ τοῦ 1914 ἐθεωρεῖτο ὡς ἁπλοῦν μηχάνημα πτήσεως, ἀποκτῆσαν μετὰ τὸν μέγαν πόλεμον ἐξέλιξιν καταπληκτικήν, καταστὰν ὅπλον φοβερὸν εἰς ἀποτελέσματα, δὲν ἀποτελεῖ ἄλλο τι εἰμὴ βεληνεκὲς πυροβόλου ἐν κινήσει, διὰ τοῦτο καὶ τὰ μέσα προστασίας κατὰ τοῦ ὅπλου τούτου ἔλαβον ἔκτασιν ἀνάλογον πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ.

Ποῖα ὅμως εἶναι τὰ τοιαῦτα μέσα προστασίας; Ἡ πεῖρα ἐκ τοῦ μεγάλου πολέμου τὰ καθώρισε σαφῶς. Ἡ ταχύτης καὶ ἡ προκάλυψις. Ὅσον μεγαλυτέρα εἶναι ἡ ταχύτης καὶ ὅσον μικρότερος ὁ παρεχόμενος εἰς τὸ ἀεροπλάνον στόχος ἐπὶ τοσοῦτον ἐλαττοῦται ὁ κίνδυνος ἐπιτυχίας ἀεροπορικῆς ἐπιθέσεως.

Αἱ αὐταὶ σὺνθῆκαι ὑφίστανται καὶ εἰς τὸν κατὰ θάλασσαν πόλεμον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν τριήρεων, ὅτε ὁ πόλεμος διεξήγετο δι' ἀγκιστρώσεως, μέχρι τοῦ μεγάλου πολέμου, ὅτε ἡ ἀπόστασις τῶν ἀντιμαχομένων στόλων ηὐξάνετο ὡσημέραι ἀναλόγως τοῦ βεληνεκοῦς τοῦ πυροβόλου, ἡ τέχνη τοῦ πολέμου ὑπέστη ἀλλεπαλλήλους μεταλλαγάς. Ἡ ἐμφάνισις ὅμως τοῦ ἀεροπλάνου μετέτρεψεν ἄρδην τὴν τακτικὴν τοῦ μάχεσθαι. Ὁ μικρότερος στόχος καὶ ἡ μεγαλυτέρα ταχύτης ἀπεδείχθησαν καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ κυριώτερα μέσα πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ ἐκ τοῦ ἀέρος κινδύνου. Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸν μικρότερον στόχον ἀποτελεῖ τὸ καταδυόμενον, ἡ ἀνάπτυξις δὲ τῆς μεγαλυτέρας δυνατῆς ταχύτητος, ταχύτητος ἀναλόγου πρὸς τὴν τοῦ ἀεροπλάνου, ἐπετεύχθη διὰ τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν καὶ τῆς ἐλίγδην πλεύσεως αὐτῶν.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τοιαύτη ἀπεδείχθη ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀεροπλάνου εἴς τε τὸν κατὰ ξηρὰν καὶ τὸν κατὰ θάλασσαν πόλεμον, ποία εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη τακτικὴ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν; Νὰ ἐξοπλίσωμεν καὶ νὰ φρουρήσωμεν τὰς θαλασσίας διόδους ἡμῶν καὶ τὰ ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τῶν ἀκτῶν μας, πρὸς δὲ νὰ ὀργανώσωμεν τὴν ἄμυναν ἡμῶν ὕπουλον ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ Τουρκία κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης εὗρεν ὡς δῶρον εἰς τὸ ἀγκυροβόλιον αὐτῆς τὸ Γερμανικὸν καταδρομικὸν Γκαῖμπεν. Ἐπισκευάσασα αὐτὸ ἀπέκτησε μονάδα ναυτικὴν πρώτης τάξεως. Ποῖα τὰ ληπτέα μέτρα πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ ἐκ τοῦ σκάφους τούτου κινδύνου; Ἕν καὶ μόνον ὑπάρχει μέσον. Ἰσχυρὸς ἀεροπορικὸς στόλος, στόλος ὁ ὁποῖος ἅμα τῇ κηρύξει τοῦ πολέμου, θὰ προσβάλῃ τὴν ἀντίπαλον μονάδα ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀγκυροβολίου της. Καὶ ἐφ' ὅσον ὑφίσταται διὰ τὴν Τουρκίαν ὁ κίνδυνος αὐτὸς φαντάζεταί τις τὴν κίνησιν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εὑρίσκεται ἀενάως τὸ Τουρκικὸν Ναυτικὸν Ἐπιτελεῖον πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου τούτου, κίνησιν καὶ νευρικότητα τὰς ὁποίας θὰ ἐδοκίμαζε καὶ τὸ ἡμέτερον Ἐπιτελεῖον ἐὰν ἡ Ἑλλὰς ἀπέκτα τὴν «Σαλαμῖνα».

Ἂς ὑποθέσωμεν ὅμως πρὸς στιγμὴν ὅτι ἀπεφασίζετο ἡ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀγορὰ τῆς βαρείας ταύτης μονάδος. Ὡς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ διεξήγετο τυχὸν πόλεμος μετὰ τῆς Τουρκίας; Ὁ ὑποθετικὸς ἀντίπαλος στόλος θὰ ἐξήρχετο τῆς βάσεως αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ θὰ ἔπραττε καὶ ὁ ἡμέτερος. Ἡ Τουρκικὴ ναυαρχὶς θὰ ἐπροστατεύετο ὑπὸ ἰσχυροτάτου ἐλαφροῦ στόλου καὶ σπουδαίων ἀεροπορικῶν δυνάμεων. Τὴν αὐτὴν συγκρότησιν ὤφειλε νὰ ἔχῃ καὶ ὁ ἡμέτερος στόλος. Ποῦ θὰ διεξήγετο ὅμως ἡ ναυμαχία αὐτή; Οὐδεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ. Οἱ ἀντίπαλοι στόλοι θὰ εὑρίσκοντο διαρκῶς ἐν κινήσει. Καὶ τὸν κύριον ρόλον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θ' ἀνελάμβανε τὸ ἀεροπλάνον. Κατὰ τὴν μελλοντικὴν ταύτην ἀερομαχίαν θὰ ἐκρίνετο καὶ ἡ ὅλη νίκη. Αὕτη θὰ ἔκλινε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἀντιπάλων τοῦ ὁποίου ὁ ἀεροπορικὸς στόλος θὰ ἐξουδετέρωνε τὸν ἕτερον. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἀποφευχθῇ ἡ ἀερομαχία αὕτη πάλιν τὸ ἀεροπλάνον θὰ ἐκαλεῖτο νὰ διαδραματίσῃ τὸν σπουδαιότερον ρόλον, διότι αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀνετίθετο ἡ κυριωτέρα κατὰ τῶν ἀντιπάλων ναυαρχίδων ἐπίθεσις. Καὶ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης ἀποφερούσης τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὸ νεώτερον τοῦτο τρομερὸν ὅπλον, τὴν νίκην πάλιν θὰ δώσῃ τὸ ἀεροπλάνον.

Τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀεροπλάνου ἔχουσιν ἀντιληφθῆ ὅλαι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις. Ἡ ὡσημέραι ὅμως ἐξέλιξις αὐτοῦ εἶναι τοιαύτη, ὥστε ὅλα σχεδὸν τὰ Κράτη εὑρίσκονται ἐν ἀναμονῇ τῆς τελειοποιήσεώς του. Μόνον ἡ Ἀγγλία, λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως, ἔχουσα ἀπόλυτον ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως τῶν μεγάλων καὶ ἐκτεταμένων συγκοινωνιῶν καὶ μεταφορῶν αὐτῆς, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν ἀπὸ τὰς ἄλλας Δυνάμεις καὶ διατηρεῖ καὶ θὰ διατηρῇ μεγάλας θωρηκτὰς μονάδας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι θὰ προστατεύῃ ταύτας δι' ἀεροπλανοφόρων, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ κινητὰ ἀεροδρόμια, ὡς καὶ ἰσχυρὸν ἀεροπορικὸν στόλον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ γεωγραφικὴ θέσις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς Ἀγγλίας, ὅλων, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου Ἕλληνος, ἡ σκέψις δέον νὰ τείνῃ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ἑλληνικῆς ἀεροπορίας καὶ εἰς τὴν ἀνάδειξιν αὐτῆς ὡς μοναδικοῦ ὅπλου προστασίας τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων. Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἐξάραντα ἐν τῷ συγκροτηθέντι Συμβουλίῳ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ ὅπλου τούτου, ὡς ὁ Θεμιστοκλῆς ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῶν ξυλίνων τειχῶν, λέγω πρὸς αὐτόν: Δόσατε εἰς τὴν Ἑλλάδα, κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχυρὰν ἀεροπορίαν καὶ ἡ Ἑλλὰς θὰ σᾶς εἶναι εὐγνώμων. (Χειροκροτήματα).

Δίδεται μετὰ τοῦτο ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Γ. Κονδύλην.

Γ. Κονδύλης. Καίτοι μακρὰ ὑπῆρξεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ζητήματος, δὲν κατέληξε, κύριοι, εἰς σαφῆ συμπεράσματα. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἦτο δυνατὸν νὰ καταλήξῃ Εἶναι τοιαύτη ἡ φύσις τοῦ ζητήματος. Εἶναι συσχετισμένον τὸ ζήτημα μὲ τὴν οἰκονομικὴν τῆς χώρας ἀντοχήν, εἶναι συσχετισμένον μὲ τὰς κρατούσας διεθνεῖς συνθήκας. Ἡ ἐλπὶς ἐπὶ τὴν διατήρησιν μακρᾶς περιόδου εἰρήνης, χάριν εἰς τὰς προσπαθείας τῶν ἡγετῶν τῶν λαῶν, χάριν εἰς τὴν σώφρονα πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἡ γείτων καὶ τέως ἀντίπαλος ἐπικράτεια ἀκολουθεῖ, χάριν τέλος εἰς τὸ εἰρηνιστικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐνεστερνίσθησαν οἱ λαοί, ἡ ἐλπὶς αὕτη ἀποτελεῖ οὐσιώδη παράγοντα, τὸν ὁποῖον δέον νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψει, ἐξετάζων τὸ προκείμενον ζήτημα. Καὶ τὸν παράγοντα τοῦτον λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ζητήματος εἶναι ἡ καλυτέρα, εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη.

Ὅτι ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀεροπλάνου ὡς ὅπλου πολεμικοῦ εἶναι σημαντική, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ. Τό γε νῦν ἔχον ὅμως ἡ ἀμυντικὴ τῆς Ἑλλάδος παρασκευὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βασισθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐλαφρὰ σκάφη καὶ τὴν ἀεροπορίαν, διότι ἡ γεωγραφικὴ ἡμῶν θέσις εἶναι ἰδιάζουσα. Ἐὰν διὰ τὴν Τουρκίαν μία ναυτικὴ παρασκευὴ στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλαφρῶν σκαφῶν, τῆς ἐπακτίου ὀχυρώσεως καὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου θὰ παρεῖχεν ἀσφάλειαν, διὰ τὴν Ἑλλάδα μία τοιαύτη παρασκευὴ δὲν εἶναι ἀρκετή, διότι ὁλόκληρον τὸ Αἰγαῖον εἶναι Ἑλλάς. Συμφωνῶ μὲ τὸν ἀξιότιμον κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς ἄμυναν τῶν παραλίων της καὶ ἐξασφάλισιν τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν αὐτῆς. Ἀλλ' αὕτη ἀκριβῶς ἡ πολιτικὴ ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν μιᾶς βαρείας μονάδος. Ἡ βαρεῖα μονὰς διὰ τὴν θάλασσαν εἶναι ὅτι τὸ πεζικὸν καὶ τὸ πυροβολικὸν ἡνωμένα διὰ τὴν ξηράν. Ἐλέχθη ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰς μεταφορὰς μας καλύπτοντες αὐτὰς ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα. Καὶ ἂν ὁλόκληρον τῆς Ἀγγλίας τὸν στόλον εἴχομεν, πάλιν αἱ μεταφοραὶ ἡμῶν θὰ ἐγίνοντο νύκτωρ ἐφόσον ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ἐμφανίσεως ἑνὸς ἀεροπλάνου καὶ ἐπιθέσεως αὐτοῦ κατὰ τῶν νηοπομπῶν μας ἐν καιρῷ ἡμέρας. Ὁ πόλεμος, κύριοι, παρουσιάζεται πάντοτε μὲ ἐκπλήξεις. Δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τώρα νὰ συλλάβωμεν τὴν μορφὴν ἑνὸς μελλοντικοῦ πολέμου. Οἱαδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ μορφὴ τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ οὗτος, πάλιν αἱ θαλάσσιαι μεταφοραὶ θὰ γίνωνται ἐν καιρῷ πολέμου νύκτωρ. Ἀλλ' ὄχι μόνον αἱ μεταφοραὶ θὰ εἶναι κεκαλυμμέναι, ἀλλὰ καὶ πᾶσα στρατιωτικὴ κίνησις δέον νὰ ἀποκρύπτεται ἀπὸ τὸν ἐξ ἀέρος ἀντίπαλον. Δι' αὐτὸ εἶμαι καὶ τῆς γνώμης ὅτι πρέπει νὰ φυτευθοῦν κατὰ διαστήματα δάση ὑπὸ τὰ ὁποῖα νὰ κρύπτωνται αἱ ἐπιτάξεις, ἡ ἐκγύμνασις καὶ ἐν γένει πᾶσα στρατιωτικὴ κίνησις. Ἀλλ' ἡ νὺξ μόνον δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ καλύψωμεν τὰς μεταφοράς μας. Ὁ ἐχθρὸς κατέχων μεγάλην μονάδα εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καταφέρῃ καθ' ἡμῶν βαρέα πλήγματα κατὰ θάλασσαν. Διότι ἡ συγκέντρωσις αὐτοῦ εἶναι βραδυτέρα τῆς ἡμετέρας. Πρέπει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὸ πᾶν διὰ τὸ πᾶν. Πρέπει νὰ καταλάβῃ νήσους διὰ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐπ' αὐτῶν ἀεροπορικὰς βάσεις, πρέπει νὰ κλείσῃ τὰς θαλάσσας μας διὰ νὰ παραλύσῃ τὴν συγκοινωνίαν ἡμῶν, πρέπει μὲ μίαν λέξιν νὰ καταφέρῃ κτυπήματα ραγδαῖα. Καὶ ἢ θὰ μᾶς κατατυραννήσῃ, ἢ θὰ χάσῃ τὴν μονάδα αὐτήν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πόλεμον μὲ τὰ ὑπολειπόμενα εἰς αὐτὸν μέσα. Δι' ἡμᾶς ὅμως δὲν ὑπάρχει τοιαύτη μονὰς ἥτις θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ θὰ συνάψῃ μετ' αὐτοῦ ναυμαχίαν. Ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης μονάδος εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Ἑλλὰς βασίσῃ τὸν πόλεμον ἐπὶ τῶν κατὰ θάλασσαν δυνάμεών αὐτῆς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν. Αὐτὸ ἠννόει καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὑποδεικνύων τὴν ἀνάγκην τῶν ξυλίνων τειχῶν, ὑποστηρίζων ὅτι τὰ ξύλινα τείχη θὰ σώσουν τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλὰ διότι ὑφίστανται οἰκονομικοὶ περιορισμοί, διότι ἐλπίζομεν ἐπὶ μακρὰν περίοδον εἰρήνης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἡ ἐξέλιξις τῆς ἐπιστήμης θὰ μᾶς ὑποδείξῃ τὸ προκριτέον ἐκ τῶν κατὰ θάλασσαν ὅπλων, ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις, ἡ πολιτικὴ τῆς συνεννοήσεως μετὰ τῆς γείτονος Δημοκρατίας, εἶναι ἡ καλυτέρα ἐν προκειμένῳ λύσις. Συμφέρουσα δὲ δι' ἀμφότερα τὰ Κράτη εἶναι ἡ συνεννόησις, ἡ ὁποία θὰ καταλήξῃ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ συνεννόησις αὕτη δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῇ, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς σκέψεις της περὶ τῶν ἀμυντικῶν τῆς Ἑλλάδος ἐξοπλισμῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ συζήτησις, λέγει, ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ προγράμματος τῆς Χώρας βεβαίως γίνεται συνήθως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἐὰν προηγήθη ἤδη συνεπείᾳ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ δὲν ἐζημιώσε τὸ ζήτημα, διότι ἦτον ἀναγκαία ἐφόσον οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰς ἀνησυχίας, αἵτινες ἐγεννήθησαν παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ ἀφ' ὅτου ἀνηγγέλθη ἡ ἐπισκευὴ τοῦ «Γιαβούζ» καὶ ἀφ' ὅτου τελευταίως ἀνηγγελθέντος τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως ἐπηκολούθησαν συχναὶ συζητήσεις περὶ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι καλῶς ἐγένετο ἡ συζήτησις καθ' ἣν κατετέθησαν γνῶμαι ἔγκυροι καὶ ὑπεύθυνοι, ἐξ ὧν δύναται νὰ ποδηγετηθῇ ἡ κοινὴ γνώμη. Πλὴν τούτου ἡ συζήτησις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμβάλῃ σκέψεις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἂν πρέπει νὰ ἐμμείνῃ ἢ νὰ μεταβάλῃ πολιτικήν, δεδομένου ὅτι εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα αἱ γνῶμαι παντὸς κόμματος ἀποβλέπουν εἰς τὴν διαφώτισιν καὶ δὲν ἔχουν ἀντιπολιτευτικὸν χαρακτῆρα. Ἄλλως τε ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμβουλὴ εἶναι πάντοτε ἡ ἀρίστη, ἡ δὲ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπίκρισις τῶν σπαταλῶν εἶναι σχεδὸν ἄσκοπος. Πᾶσα κατακραυγὴ τοιαύτη εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐπιληφθῶ τοῦ παρελθόντος, μίαν μόνον παρέκκλισιν θὰ κάμω καθ' ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τὴν περίοδον τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως εἰς ἣν συμμετεῖχον. Ἡ Κυβέρνησις αὕτη κατηγορήθη ἔξω μὲν τῆς Βουλῆς, διότι δὲν ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τοῦ ναυτικοῦ, ἐντὸς δὲ τῆς Βουλῆς διότι ἐδαπάνησεν ἀσκόπως. Ἀλλὰ γνωρίζετε ὅλοι ὑπὸ ποίους ὅρους ἦλθεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις. Σκοπὸν αὕτη εἶχε τὴν δημιουργίαν ὁμαλοῦ πολιτικοῦ βίου καὶ πρώτιστα νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν γαλήνην εἰς τὸ ἔμψυχον ὑλικὸν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Νομίζω, τονίζει ὅτι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἔθεσε μίαν βάσιν. Εἶχεν ἐξ ἄλλου νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν σᾶς εἶπεν ὅτι τότε εἴχομεν παθητικὸν 1400 ἑκατομμύρια.

Γ. Καφαντάρης. Αὐταὶ ἦσαν αἱ συμβατικαὶ ὑποχρεώσεις. Εἴχομεν καὶ ἔλλειμα προϋπολογισμοῦ 1600 ἑκατομμύρια.

Π. Τσαλδάρης. Μάλιστα, ἄλλως τε μόλις κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1927 δηλ. δύο μῆνας πρὸ τῆς διαλύσεως τῆς Οἰκουμενικῆς ἐγένετο ὁ δεξαμενισμὸς τοῦ «Γκαῖμπεν». Κατηγορήθημεν ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς «Ἀήμνου» καὶ τοῦ «Κιλκίς». Ἀλλὰ σᾶς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τὴν παραγγελίαν τότε τὴν εὕρομεν ἑτοίμην, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν τὴν εὑρίσκομεν ἑτοίμην ἔπρεπε νὰ τὴν κάμωμεν μετὰ τὸν δεξαμενισμὸν τοῦ «Γκαῖμπεν». Τὸ Ἐπιτελεῖον μᾶς ἔλεγεν ἐπίσης ὅτι ἡ ἐπισκευὴ ἦτο ἀπαραίτητος, ποτὲ δὲ δὲν ἐγνωμοδότησεν ὅτι τὰ σκάφη ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐκποιηθοῦν, ἄλλως τε καὶ μὲ τὸ νέον πρόγραμμα θὰ μείνουν τὰ πλοῖα ταῦτα. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ἀμφότεραι αἱ κατηγορίαι αὗται εἶναι ἀσύστατοι. Τώρα ἐξεταστέα εἶναι ἡ σημερινὴ μας κατάστασις καὶ ἂν ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἔναρξις εἶναι ὀρθόν. Ἔχω, συνεχίζει, τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι πάντες οἱ γράψαντες καὶ οἱ ὁμιλήσαντες περὶ τοῦ ζητήματος ἔγραψαν καὶ ὡμίλησαν ἐκ καλῆς πίστεως, ἀποβλέποντες πῶς νὰ γίνῃ καλυτέρα ἡ παρασκευή μας.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὁμιλῶν εἶπεν ὅτι τὴν παρασκευὴν τῆς χώρας τὴν θέλω διὰ νὰ καθησυχάσω τὴν κοινὴν γνώμην καὶ νὰ κάμω καὶ ἐν καθῆκον. Καὶ ἐγὼ βεβαίως δὲν φαντάζομαι περίπτωσιν πολέμου μετὰ τῆς Τουρκίας μεθ' ἧς μάλιστα διαπραγματευόμεθα νὰ ἐκκαθαρίσωμεν ὅλα τὰ ἐκκρεμῆ ζητήματα. Ὡς πρὸς τοῦτο καὶ αἱ προηγούμεναι Κυβερνήσεις καὶ ἡ παροῦσα διεξήγαγον πολιτικὴν εἰρήνης, ἧς μάλιστα τὴν πρωτοβουλίαν εἶχεν ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ἐξ ἄλλων τεκμηρίων ἐσχημάτισα καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην ὅτι καὶ ἡ Τουρκία ἐμφορεῖται ἀπὸ εἰρηνικὰς διαθέσεις καὶ πᾶσα ἀνησυχία περὶ τοῦ ἐναντίου δὲν θὰ ἔχῃ βάσιν. Ἔχω ἐπίσης τὴν γνώμην ὅτι ἡ γείτων χώρα ὄχι μόνον διὰ τῶν πράξεών της ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ λαῷ της θὰ ἐνεργήσῃ ἵνα ἐμπεδωθῇ παρ' αὐτῷ, ὡς πράττομεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν ἰδικόν μας λαόν, τὸ αἴσθημα τῆς εἰρήνης, ἂς ἐλπίσωμεν δὲ ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις θὰ καταλήξουν εἰς ἀποτελέσματα, ἵνα αἱ δύο χῶραι βασιζόμεναι ἐπὶ εἰρηνικῶν καὶ φιλικῶν σχέσεων ἐπιδιώξουν τὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν των. Διότι οὐδένα δύναται νὰ λανθάνῃ ὅτι, ἐφ' ὅσον οἱ λαοὶ δὲν ἀπολαμβάνουν τῶν ἀγαθῶν τῆς εἰρήνης, τὰ ἔργα τῶν Κυβερνήσεων θὰ εἶναι πολὺ κοπιώδη. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὀρθῶς ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέφερε καὶ ἄλλον παράγοντα ὅστις συντελεῖ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης καὶ τὴν διασκέδασιν τῶν ἀνησυχιῶν μας, τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ὡς λεχθῇ ἴσως ὅτι ὁ παοάγων οὗτος κέκτηται σήμερον μόνον τὴν ἠθικὴν δύναμιν καὶ δὲν ἔχει τὰς ὑλικὰς δυνάμεις διὰ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν εἰρήνην ὅπου τυχὸν ἤθελεν ἀπειληθῇ ἡ διατάραξίς της, καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ τῆς Τουρκίας, ἥτις δὲν εἶναι ἀκόμη μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ σχετικοὶ λόγοι τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἶχον τὴν ἐπίδρασίν των. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἀκόμη οἱ λαοὶ δὲν δύ-

νανται νὰ ἀποσκορακίσουν τοὺς φόβους των δι' ἐνδεχομένας συρράξεις, καὶ δι' αὐτὸ ἀναγκάζονται νὰ παρασκευάζωνται καὶ εἶναι συνεπῶς ἀνάγκη καὶ ἡμεῖς νὰ ἔχωμεν παρεσκευασμένην τοὐλάχιστον τὴν ἄμυνάν μας. Εἰς τὴν διάσκεψιν τοῦ Λονδίνου βλέπομεν ὅτι καίτοι ὑπάρχουν τὰ σύμφωνα τοῦ Κέλογκ καὶ τοῦ Λοκάρνο, καίτοι ὑπάρχει ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἡ Γαλλία εἶπεν ὅτι δὲν μοῦ φθάνουν αὐτά, θέλω τὴν ἀναλογίαν μου εἰς τοὺς ἐξοπλισμούς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Γαλλία εἶπε «θέλω περισσοτέρας ἐγγυήσεις καὶ ἂν δὲν μοῦ τὰς δώσετε θὰ φροντίσω νὰ τὰς ἔχω ἐξ ἰδίων μου».

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὸ λέγω καὶ ἐγώ. Καὶ τονίζω ὅτι τὰ εἶπεν αὐτὰ ἡ Γαλλία ἡ ὁποία ἐξῆλθε νικηφόρος τοῦ πολέμου ἡ ὁποία εἶναι μεγάλη δύναμις καὶ ἡ ὁποία εἶπε «θέλω καὶ ἄλλα». Δι' ὅλα ταῦτα δὲν πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἀδιαφορήσωμεν περὶ τῆς ἀμύνης τῆς χώρας μας, διότι περὶ ἀμύνης καὶ μόνον συζητοῦμεν. Καὶ δι' αὐτὸ ὅταν ἐπέστρεψεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ φρονίμως ἐκάλεσε τοὺς ἁρμοδίους νὰ συσκεφθῶσι τί πρέπει νὰ γίνῃ. Ἀλλὰ ἐξεταστέον τί εἶναι τὸ χρειαζόμενον διὰ τὴν ἄμυναν; Ὡς πρὸς τοῦτο ἠκούσαμεν ἐνταῦθα πολλοὺς εἰδικούς. Ἐγὼ δὲν εἶμαι τοιοῦτος. Ἐγεννήθη κατ' ἀρχὰς ζήτημα κυριαρχίας ἡ ὑπεροπλίας ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ ἀνελύθησαν αἱ ἔννοιαι αὗται. Ἐγὼ εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν ἔννοιαν ἣν ἔδωκεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὅτι τοῦτο εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῶν κινήσεών μας ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἵνα ἐν καιρῷ ἀνάγκης συγκεντρώνωμεν τὸν στρατόν μας καὶ ἐφοδιάζωμεν αὐτὸν καὶ τὴν χώραν. Διὰ ταῦτα ὅμως χρειάζεται ἡ κατάλληλος ναυτικὴ δύναμις. Αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ βάσις. Τώρα ἔρχεται τὸ ζήτημα, ἐπειδὴ ἡ γείτων χώρα ἔχει μίαν μεγάλην μονάδα πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς; Ὅσοι παρηκολουθήσαμεν τὰ γραφέντα εἴδομεν ὅτι πάντες κατέληξαν εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν μεγάλην μονάδα, διότι ἔχομεν ἐκρεμῆ καὶ τὴν Σαλαμῖνα. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦ πλοίου τούτου πρέπει νὰ τεθῇ ἀναλόγως τῶν πολεμικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων μας, ἂν ὑπάρχουν δηλαδὴ ὑπὲρ αὐτοῦ τοιαῦτα πλεονεκτήματα ἢ ὄχι. Μάλιστα ἂν ἡ Κυβέρνησις φθάσῃ εἰς ὁριστικὸν συμπέρασμα τῶν παρασκευῶν πρέπει νὰ λύσῃ ὁριστικῶς καὶ τὸ ζήτημα τῆς Σαλαμῖνος, διότι ἡ ἐκρεμότης αὐτὴ ἐκτὸς τῶν ἄλλων προκαλεῖ καὶ σωρείαν δαπανῶν. Θὰ ἐνεδεικνύετο μάλιστα νὰ ἐγένετο ἰδιαιτέρα συζήτησις περὶ αὐτοῦ, νὰ κατατεθῇ καὶ ὁ σχετικὸς φάκελλος διὰ νὰ ἴδωμεν τί γίνεται μὲ τὸ πλοῖον αὐτό. Πάντως ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρα νὰ πάρῃ τὸ πλοῖον αὐτὸ ἂν μᾶς συμφέρῃ. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Προσδευτικῶν εἶπεν ὅτι δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ δαπανήσωμεν ἐλάχιστα ποσά, διότι τὰ χρέη τὰ προπολεμικὰ διὰ τὸ πλοῖον αὐτὸ θὰ τὰ πληρώσωμεν μὲ τὴν παλαιὰν τιμὴν λίρας, καὶ βεβαίως ὅταν ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπιχειρήτῃ νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της ὅλας αὐτὰς τὰς ἐκδοχάς. Ἑπομένως ἀνεξαρτήτως τούτου εἶναι ἐξεταστέον ἂν ἔχωμεν ἀνάγκην μεγάλης μονάδος ἢ ὄχι. Ὅλοι οἱ εἰδικοὶ ὑπεστήριξαν τοῦτο. Ἔχω βεβαίως σεβασμὸν εἰς τοὺς εἰδικοὺς ἀλλὰ λείπει ἀπὸ τὴν γνώμην αὐτῶν τὸ κῦρος τοῦ ὑπευθύνου. Ἄλλως ἔχει τὸ ζήτημα μὲ τὰς γνώμας τοῦ ναυτικοῦ Ἐπιτελείου, διότι τὰ μέλη αὐτοῦ εἶναι τεταγμένα νὰ παρέχουν ὑπεύθυνον γνώμην ἐπ' αὐτῶν τῶν ζητημάτων. Καὶ εἰς ἄλλην συζήτησιν προκειμένου περὶ τῶν στρατιωτικῶν παρασκευῶν ἐξήτασα τί γίνεται μὲ ταῦτα καὶ εἶπα ὅτι ὁ κυβερνῶν πολιτικὸς ὀφείλει νὰ καθορίσῃ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν σκοπεῖ νὰ ἐκτελέσῃ, ἀλλὰ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶναι τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν ὑπευθύνων εἰδικῶν τῶν τεταγμένων ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τότε εὑρέθημεν ἀπολύτως σύμφωνοι μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Καὶ δι' ἐμὲ θὰ ἦτο λελυμένον τὸ ζήτημα τῆς ναυτικῆς παρασκευῆς ἂν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐβεβαίωνεν ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἐπεκροτήθη καὶ παρὰ τοῦ Ἐπιτελείου. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι οἱ ναυτικοὶ σύμβουλοι ἦσαν κατ' ἀρχὰς ὑπὲρ τῆς μεγάλης μονάδος, καὶ ὅταν τοὺς εἶπε τὰς ἰδικάς του ἀπόψεις ἐδέχθησαν αὐτάς, ἐδήλωσε δὲ ἐν τῇ Βουλῇ ὅτι καὶ ἂν δὲν συνεφώνουν θὰ ἐφήρμοζε τὴν ἰδικήν του γνώμην.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Νὰ σᾶς ἐξηγήσω πῶς ἔλαβον χώραν τὰ πράγματα. Οἱ ναυτικοί μας εἶχον τὴν γνώμην ὅτι ἔπρεπε νὰ πάρωμε τὴν Σαλαμῖνα. Εἰς τὸ μέγα Συμβούλιον τὸ ὁποῖον ἔγινε τοὺς ἔθεσα ὡς βάσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία ἔχουν νὰ δαπανήσουν ἰσοδυνάμως διὰ ναυτικὰς παρασκευάς. Ὑποθέσατε τοὺς εἶπα ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει νὰ διαθέσῃ τὸ Α ποσὸν εἴτε διὰ μεγάλον πλοῖον εἴτε δι' ἄλλο. Τί προτιμᾶτε νὰ κάμετε τὰ χρήματα αὐτά; Μεγάλον πλοῖον ἢ ὑπεροπλίαν εἰς ἐλαφρὸν στόλον; Τότε μᾶς εἶπαν ὅλοι ὁμοθύμως ὅτι καλυτέρα ἡ θέσις μας ἐὰν διαθέσωμεν τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπὲρ τῆς λύσεως τοῦ ἐλαφροῦ στόλου. Ἐν συνόψει ὅλον ἀνεξαρτήτως τὸ Συμβούλιον εἶπεν ὅτι οὕτω τιθεμένου τοῦ ζητήματος εἴμεθα σύμφωνοι.

Π. Τσαλδάρης. Τὴν ἐξήγησιν αὐτὴν τὴν εἶχον ὑπ' ὄψιν μου ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ὅτι πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ λόγοι ἔκαμον τοὺς ναυτικοὺς νὰ συμφωνήσουν. Καὶ διὰ τοῦτο κατεπραΰνθη μία ἀνησυχία τῆς συνειδήσεώς μου δι' ἣν σᾶς εἶχον ζητήσει, κ. Πρωθυπουργέ, μίαν ἐξήγησιν. Τώρα μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην καὶ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν παραμένει ἓν ζήτημα ὅτι εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ἐφθάσαμε δι' οἰκονομικοὺς λόγους. Ὅτι ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἁρμοδίων ναυτικῶν δὲν εἶναι ἐπαρκὴς ὁ τρόπος τῆς ἀμύνης ἀλλ' ὑποχωροῦν εἰς μίαν ἀνάγκην. Καὶ ἤκουσα ἀπὸ ἐπίσημον πρόσωπον νὰ διατυποῦται τὸ παράπονον δημοσίᾳ ὅτι τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τοὺς ναυτικοὺς δὲν τοὺς προσέχουν οἱ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι λέγουν ἁπλῶς εἰς αὐτούς: αὐτὰ τὰ χρήματα ἔχομεν. Τοῦτο ὅμως εἶναι βαρεῖα κρίσις. Οἱ στρατιωτικοὶ δὲν δύνανται νὰ ζητοῦν πάντοτε ἄφθονα οἰκονομικὰ μέσα πρέπει νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψει καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῆς χώρας. Διότι ἂν εὑρίσκετο μία ἄφρων Κυβέρνησις νὰ παρέχῃ ἀφθόνως τὰ ζητούμενα μέσα θὰ ἀντελαμβάνοντο οἱ ἴδιοι μίαν ἡμέραν ὅτι αἱ δαπάναι ἦσαν ἐν πολλοῖς ἄσκοποι. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς πρέπει νὰ κρατῇ πνεῦμα φειδοῦς καὶ νὰ μὴ ἀγνοοῦν καὶ τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς χώρας καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι τεταγμένοι νὰ κανονίζουν τὰς παρασκευάς. Ἐξ ἄλλου δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ εἴπῃ: αὐτὰ ἔχω· δὲν ἠμπορῶ ἄλλα νὰ διαθέσω Τοῦτο πάλιν εἶναι μία ἐπιβολὴ εἰς τὴν γνώμην των. Δι' ὃ τὸ ναυτικόν μας πρόγραμμα θὰ κανονισθῇ βεβαίως ἀναλόγως τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἔχομεν· ἀλλὰ νὰ προσέξωμεν μήπως διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς χορηγήσεως αὐτῶν δαπανῶμεν ἀσκόπως. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέπτυξε τὸν τρόπον καθ' ὃν δύναται ἐπακριβῶς νὰ ἀμύνεται ἡ χώρα δι' ἐλαφροῦ στόλου. Στερούμενος εἰδικότητος δὲν δύναμαι νὰ ἀναπτύξω τὸ ζήτημα αὐτό. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ συζητητήσωμεν εἶναι μήπως διὰ τῶν ἰδίων δαπανῶν δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν τὴν μεγάλην μονάδα καὶ διὰ τῶν ἰδίων χρημάτων ἀσφαλισθῶμεν περισσότερον. Ὁ κ. Στράτος ἀνέπτυξε πῶς διὰ τῶν ἰδίων δαπανῶν θὰ ἔχωμεν ἓν μέγα πλοῖον καὶ ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων τὴν ἐπιβεβλημένην ἀσφάλειάν μας. Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος δὲν ἤκουσα θετικὴν ἀπάντησιν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Αὐτὰ τὰ εἶπεν εἰς τὴν δευτέραν ἀγόρευσίν του εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀπήντησα:

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Στράτος ἔκαμε λογαριασμὸν καθ' ὃν χρειάζονται 3.1)2 ἑκατομ. λίρες διὰ τὴν Σαλαμῖνα καὶ 150.000 λίρες διὰ δεξαμενήν, ἐνῷ διὰ τὸν ἐλαφρὸν στόλον θέλομεν λίρες 3.545.000 καὶ ἐπὶ πλέον τὸ ποσὸν ὅπερ θὰ πληρώσωμεν ἐγκαταλείποντες τὴν Σαλαμῖνα. Ἐτόνισεν ἐπίσης ὅτι δὲν χρειαζόμεθα προσθήκην νέου πλοίου. Ἤκουσα ὅτι ὑπάρχουν δισταγμοὶ μήπως διὰ τῆς ἀγορᾶς μεγάλης μονάδος προκληθοῦν ἀνταγωνισμοὶ μετὰ τῆς Τουρκίας εἰς ἐξοπλισμοὺς ὅπως ἔγινεν ἄλλοτε εἰς τὸ παρελθόν. Ἀλλὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἐξηγήσητε διατί δὲν θὰ προκληθοῦν ἀνταγωνισμοὶ μὲ τὴν πρόσκτησιν ἐλαφροῦ στόλου καὶ ὑποθέτω ὅτι ὅταν λέγωμεν νὰ ἐγ-

καταλείψωμεν τὴν μεγάλην μονάδα καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον ἐννοοῦμεν νὰ ἔχωμεν μονάδας ἰσοφαριζούσας τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῆς Τουρκίας.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὰ εἶναι μᾶλλον ἀμυντικὰ ὅπλα.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ τὸ μεγάλο πλοῖον ὡς ἀμυντικὸν θὰ τὸ πάρωμε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι δὲν δύναται ὁ ἀνταγωνισμὸς νὰ εἶναι ἀποχρῶν λόγος νὰ μὴ προμηθευθῶμεν τὴν μεγάλην μονάδα ἂν μᾶς εἶναι ἀναγκαία, διότι κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ εἰδικοῦ ὅπως εἶπα δὲν θὰ δαπανήσωμεν περισσότερα διὰ τὸ μεγάλο πλοῖον. Ὡς πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως τὸ ναυτικόν, εἶδα ὅτι ὅλη ἡ βάσις ἦσαν τὰ ἀεροπλάνα. Ἀληθῶς ὁ ναύαρχος Καστὲξ ἐξαίρει τὸ ὅπλον τοῦτο, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ συγγράμματός του μοῦ ἔμειναν δύο δισταγμοί. Ὁ πρῶτος εἶναι καὶ τὸ ἀναγνωρίζει καὶ ὁ συγγραφεὺς ὅτι αὐτὸ εἶναι ἕνα ὅπλον, περὶ οὗ δὲν ἔχομεν ἀκόμη πεῖραν καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ὅπλον βοηθητικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός), Ὁ Καστὲξ λέγει, ὅτι ἂν ἔχωμεν ἀεροπλοΐαν καὶ στόλον ἐπιφανείας δὲν ἠμπορεῖ ἡ πρώτη νὰ ἐκδιώξῃ τὸν δεύτερον. Προσθέτει ὅμως τὴν ὑπὲρ τῆς ἀεροπλοΐας, ἐν συνδυασμῷ μὲ ἐλαφρὸν στόλον προτίμησίν του.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπίσης τὸ ὅπλον αὐτὸ εἶναι νέον καὶ φοβοῦμαι τὴν ἐλλειψιν πεποιθήσεως ἐπ' αὐτοῦ. Αὐτὴ γεννᾶται μετὰ πεῖραν καὶ πόλεμον. Ὁ ναυτικός μας κόσμος γνωρίζετε ποίαν πεποίθησιν ἔχει ἐπὶ τοῦ πυροβόλου. Γνωρίζετε ποῖον ρόλον παίζει εἰς τοὺς πολέμους τὸ ὅπλον τῆς ψυχῆς. Ἂν εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους ἐδρέψαμεν δάφνας τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ψυχικὸν σθένος τῶν τσολιάδων μας καὶ τὸ σθένος αὐτὸ σχηματίζεται ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τοῦ ὅπλου. Ὁ ναύτης γνωρίζει τὸ πυροβόλον καὶ εἶναι ἐνθουσιασμένος ἀπὸ αὐτό. Διὰ τὸ ἀεροπλάνον δὲν ἔχει πεῖραν.

Π. Καρασεβδᾶς. Ἕνα τάγμα εἷς τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον ἐπῆρε 22 κανόνια.

Γ. Στράτος. Καὶ ὁ Κανάρης ἔκαψε μὲ ἕνα ἀκάτιον τὴν Τουρκικὴν ναυαρχίδα.

Π. Τσαλδάρης. Βεβαίως ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα. Ἀλλὰ ἐφόσον ἡ Τουρκία, ὅπως ἐλέχθη, ἔχει διπλάσια ἀεροπλάνα ἔρχεται τὸ ἐρώτημα; πῶς θὰ ἐξασφαλισθῶμεν μὲ τὰ ἀεροπλάνα;

Θὰ πάρωμεν ἡμεῖς ἐν τῷ μέλλοντι περισσότερα; Ἐλέχθη ὅτι ἔχομεν ἡμεῖς ὑπεροχὴν εἰς τὸ ἔμψυχον ὑλικόν. Αὐτὸ τὸ ἔμψυχον ὑλικὸν ἐγὼ θαυμάζω καὶ ἐγώ, ἀλλὰ χωρὶς τὰ μέσα πῶς θὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ψυχικόν του σθένος; Καὶ ἂν ἡ Τουρκία μὲ μεγάλην μονάδα καὶ μὲ ἀεροπλάνα εὑρεθῇ ἀπέναντί μας τί θὰ πράξῃ αὐτὸ τὸ ἔμψυχον ὑλικόν; Τώρα ἦλθεν εἰς τὸ μέσον καὶ ἡ γνώμη τοῦ Οὐέπ, ἐξενεχθεῖσα τὸ 1925 ὅταν ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀποφασισθῇ ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Γκαῖμπεν.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ ἔκθεσις τοῦ Οὐέπ ἔχει τὸ δεδομένον τῆς ἐπισκευῆς αὐτῆς.

Π. Τσαλδάρης. Ἀλλὰ μήπως ἡμεῖς ἐκτελοῦμεν τὸ σχέδιον τοῦ Οὐέπ; Οὐδόλως. Ἐὰν πάλιν θελήσωμεν νὰ γίνωμεν ἰσχυρότεροι δὲν θὰ ἀποφύγωμεν τὸ αἴσθημα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐν Τουρκίᾳ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν νομίζῃ χρήσιμον τὴν μεγάλην μονάδα ἢ τὴν θεωρεῖ οἰκονομικῶς ἐπιβλαβῆ καὶ καταλήγομεν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον ἐκ τῶν μέχρι σήμερον ἀναπτυχθέντων δὲν ἐσχηματίσθη πεποίθησις ὅτι ἔχομεν ὁριστικὸν καὶ ἐπαρκὲς ναυτικὸν πρόγραμμα Ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς ἐκκρεμότητα.

Ε. Βενιζέλος Πρωθυπουργός). Τὸ ἐδήλωσα;

Π. Τσαλδάρης Βεβαίως. Διότι ἀποκλείεται τὸ ἐνδεχόμενον παραλαβῆς μεγάλου πλοίου. Ἡ Κυβέρνησις εἶπεν ὅτι ἔχει ὑπ' ὄψιν της τὰς ἐκκρεμεῖς μετὰ τῆς Τουρκίας διαπραγματεύσεις καὶ ὅτι ὁ διακανονισμὸς αὐτῶν θὰ ἐπιδράσῃ σπουδαίως καὶ θὰ μορφωθῇ ἡ ὁριστικὴ διατύπωσις τοῦ προγράμματος τῆς ἀμύνης τῆς χώρας. Ὡς ἐκ τούτου δὲν νομίζω ὅτι ἡ περαιτέρω συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ θὰ ἐξυπηρετήσῃ σκοπόν τινα. Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι κατὰ τὴν λῆξιν τῶν διαπραγματεύσεων θὰ κανονισθῇ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃ ἡ Κυβέρνησις εἴτε εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς, εἴτε ἐνώπιον ἄλλου κύκλου, θὰ εὐχηθῶ δὲ ἵνα τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων στερεώσῃ τὰς μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεις μας ἐπὶ φιλικῶν βάσεων, ἵνα μὴ ὑποβληθῶμεν διὰ τὴν ἄμυνάν μας εἰς δαπάνας, τὰς ὁποίας ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀδυνατεῖ νὰ καταβάλῃ. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι ἔλαβε τὸν λόγον οὐχὶ τόσον ἵνα ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ ναυτικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον κατασπάζεται, ἀλλὰ ἵνα ἐξάρῃ μίαν παραγνωρισθεῖσαν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἐτόνισεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι εἰς τὰ στρατιωτικὰ καὶ τὰ ναυτικὰ ζητήματα ἁρμοδιώτεροι ἵνα ἀποφαίνωνται εἶναι οἱ πολιτικοὶ καὶ ὄχι οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί. Ἡ ἀλήθεια αὕτη πρέπει νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως, εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ στρατιωτικοὶ νὰ μὴ ἀρκοῦνται εἰς τὰς γνώσεις αὐτῶν ἀλλὰ καὶ οἱ πολιτικοὶ νὰ μὴ ἀρκοῦνται εἰς τὰς γνώμας ἐκείνων διὰ νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ καὶ πάλιν ὅ,τι ἤδη ἐπάθαμε. Αἱ εἰδικαὶ γνώσεις εἶναι μόνον βοηθητικαὶ εἰς τὰ ζητήματα αὐτά, τὰ ὁποῖα καθορίζει ἡ ἁπλῆ καὶ λογικὴ σκέψις. Εἰς ἀπόδειξιν τούτου ἀναφέρει ὅτι διὰ τὴν ναυτικὴν παρασκευὴν πρέπει νὰ ἔχῃ τις ὑπ' ὄψιν του πρῶτον τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τοῦ Κράτους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ζήτημα καθαρῶς πολιτικόν, δεύτερον τὴν διεθνῆ θέσιν τοῦ Κράτους ἀπὸ ἀπόψεως φίλων καὶ συμμάχων, τὸ ὁποῖον ἐπίσης εἶναι ζήτημα πολιτικόν, τρίτον τὴν ψυχικὴν δύναμιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἐπίσης εἶναι ζήτημα πολιτικόν, τέταρτον τὴν ἐκλεκτότητα καὶ τὴν δύναμιν τῆς κρατικῆς μηχανῆς, ζήτημα ὡσαύτως πολιτικὸν καὶ πέμπτον, τοὺς πολιτικοὺς σκοποὺς τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι ὡσαύτως εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν. Παρέλειψα μόνον τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ καὶ ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον τῶν στρατιωτικῶν. Ἂς ἴδωμεν τώρα ἐὰν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος τῆς χώρας ἐξητάσθησαν τὰ στοιχεῖα αὐτά. Καὶ πρῶτον οἱ πολιτικοὶ σκοποὶ τοῦ Κράτους ἦσαν ἄλλοι πρὸ τοῦ πολέμου καὶ ἄλλοι εἶναι σήμερον. Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου κατόπιν τῶν συμφορῶν τὰς ὁποίας ὑπέστημεν, ἀλλὰ καὶ κατόπιν τῆς μεταβολῆς τῆς παγκοσμίου κοινῆς γνώμης, σκοπὸς ἡμῶν δὲν εἶναι πλέον ἡ ἐπέκτασις πέραν τῶν συνόρων μας ἀλλὰ ὁ περιορισμὸς ἐντὸς τῶν συνόρων μας. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει καὶ ὁ τελευταῖος ἀκόμη πολίτης γνωρίζει ὅτι ἡ ἄμυνα ἔχει ἀνάγκην πολὺ ὀλιγωτέρας δυνάμεως παρὰ ἡ ἐπίθεσις. Ἐὰν εἴχομεν τὴν ὑπεροπλίαν βεβαίως ἡ ἄμυνα θὰ διεξήγετο καλλίτερον, ἀλλὰ τὰ Κράτη δὲν δύνανται νὰ ὑποβάλλωνται εἰς δαπάνας περιττὰς διότι τότε καταστρέφονται. Ἀλλὰ ποῖοι εἶναι οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς ἀμύνης ἡμῶν ἔναντι τῆς Τουρκίας; Εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῶν συγκοινωνιῶν μας, ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν παραλίων μας. Ἀλλ' αἱ στρατιωτικαὶ μεταφοραὶ μὲ μικρὰν διαρρύθμισιν τῶν συγκοινωνιῶν εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλεῖς Αἱ μόναι αἱ ὁποῖαι διατρέχουν κίνδυνον εἶναι αἱ ἐμπορικαὶ μεταφοραὶ τοῦ Αἰγαίου, ἀλλ' ὁ κίνδυνος αὐτὸς διὰ τὰς ἐμπορικὰς μεταφορὰς τοῦ Αἰγαίου δὲν ὑφίσταται βεβαίως ἐκ μέρους τοῦ Γιαβοὺζ ἀλλ' ἐκ μέρους τοῦ ἐλαφροῦ στόλου. Τὸν ἐλαφρὸν ὅμως στόλον ἡμεῖς θὰ καταρᾷ τὴν πιθανὴν ἀπόδασιν εἰς τὰ ἐδάφη μας αὕτη εἶναι πολὺ δύσκολος διότι ἀπαιτεῖ μεγάλας δυνάμεις, μεγαλυτέρας ἀκόμη ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐπίθεσιν.

Ἔπειτα ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ κάμῃ ἀπόδασιν θὰ χρησιμοποιήσῃ ἐφεδρείας ἐνῷ ἡμεῖς θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν ἐθνοφρουράν μας. Ἐπὶ πλέον θὰ ὀργανώσωμεν ἀμυντικῶς καὶ τὰς νήσους. Ἐκ τούτων πάντων ἀποδεικνύεται ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις πρὸς ἀπόδασιν ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐχθροῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ψυχικῆς διαταράξεως τὰ ἀεροπλάνα δύνανται νὰ ἐπιφέρουν μεγαλειτέραν τοιαύτην ἰσχυρότερον ὥστε ἐκλείπει ὁ κίνδυνος. Ὅσον ἀφο-

αὐτην εἰς τὸν ἐχθρόν. Οἱ λαοὶ ἄλλως τε συνειθίζουν εἰς αὐτὰς εὐκόλως. Ὡς πρὸς τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ὁ ἐχθρικὸς στόλος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰ παράλιά μας λέγει ὅτι ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Θεσσαλονίκη θὰ ἀσφαλισθῶσι δι' ἀμυντικῆς ὀργανώσεως. Ἀλλὰ καὶ ἂν γεννᾶται κάποιος κίνδυνος τὸν κίνδυνον αὐτὸν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸν ἀποτρέψωμεν διότι δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν οὔτε ἰσοπλίαν οὔτε ὑπεροπλίαν εἰς βαρέα σκάφη. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ὑπεροπλίαν τοῦ ἐλαφροῦ στόλου, ὁ ὁποῖος, ἂν δὲν κατανικήσῃ τὸν βαρὺν στόλον, θὰ ἐξασφαλίσῃ ὅμως πλήρως τὴν ἄμυναν. Ἀλλὰ ἡ ὑπεροπλία τοῦ ἐλαφροῦ στόλου εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ κατανικήσῃ τὴν ὑπεροπλίαν τοῦ βαρέος στόλου, διότι ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὑπερέχομεν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὴν ἔκβασιν τῶν μαχῶν κανονίζει πάντοτε τὸ ἔμψυχον ὑλικόν, καὶ κατὰ τοῦτο εἴμεθα ἀνώτεροι τῶν Τούρκων, ἔχομεν δὲ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Αἰγαῖον εἶναι πλῆρες νήσων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὀργανωθοῦν ἐκ τῶν προτέρων ἀμυντικῶς. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἔχομεν καὶ τὴν παράδοσιν τοῦ 1821. Ἡ Ἑλλὰς οὐδέποτε εἶχε ὑπεροχὴν εἰς ὑλικὰ μέσα ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Ὁ Κανάρης ἐκτύπησε τοὺς βαρεῖς ἐχθρικοὺς στόλους μὲ τὸ μπουρλότο του καὶ ἀποτελεῖ ἀσέβειαν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν νὰ ζητῶμεν νὰ στηριχθῶμεν μόνον εἰς τὰ ὑλικὰ μέσα. Ὀφείλομεν νὰ σεβασθῶμεν τὴν παράδοσιν αὐτήν, ἡ ὁποία ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν χρημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐρρίπταμεν εἰς τὸν Καιάδαν ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν πραγματικὴν ὠφέλειαν ἡ ὁποία θέλει προκύψει ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀρετῶν αἱ ὁποῖαι εἶναι ἔμφυτοι εἰς τὸ ἔμψυχον ὑλικόν μας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί, αἰσθάνομαι τὸ καθῆκον νὰ ἐκφράσω τὴν ἱκανοποίησίν μου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἰδικήν μας Βουλήν. Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ εὐχαριστήσω καὶ πάλιν ὅλους τοὺς ῥήτορας, τοὺς προερχομένους εἰδικωτέρων ἀπὸ τὸν ναυτικὸν κόσμον, καίτοι οἱ ἡμέτεροι ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἐναντίον τοῦ προγράμματος τοῦ Κυβερνητικοῦ, οἱ ἄλλοι ἡμέτεροι ἦσαν ὑπὲρ ἄλλων. Καὶ πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὡμίλησαν ἐναντίον τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος αἰσθάνομαι καὶ πάλιν τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνω τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸν τρόπον ποὺ διεχειρίσθησαν τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ διὰ τὴν λεπτότητα ἰδιαιτέρως μὲ τὴν ὁποίαν ὡμίλησαν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ ζητήματος. Ἐπιθυμῶ νὰ ὁμιλήσω ἄλλην μίαν φορὰν διότι τὸ θέμα εἶναι σπουδαιότατον καὶ δὲν ἔχουν δίκαιον ἐκεῖνοι ποὺ ἐπικρίνουν τὴν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλήν, διότι τάχα κάνομεν τὴν Βουλὴν νὰ χάνῃ τὴν ὥραν της ὡς εἰς μίαν μαπαιοπρίαν. Ἐφ' ὅσον εἴμεθα λαὸς δημοκρατικὸς καὶ ἡ τύχη τῆς Χώρας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν λαϊκὴν ψῆφον, ἔχομεν καθῆκον ἐπὶ τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον τόσον βαθέως συγκινεῖ τὴν λαϊκὴν ψυχήν, νὰ δώσωμεν τὰ μέσα ὅπως φωτισθῇ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ νὰ καθησυχάσῃ, ὅπως πιστεύομεν ἡμεῖς ὅτι θὰ καθησυχάσῃ.

Πρὸν, κύριοι, ἀπαντήσω ἐκ νέου εἰς τὴν δευτερολογίαν τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ ἐκ Βάλτου, θεωρῶ καθῆκον νὰ ζητήσω νὰ ἐξακριβώσωμεν τί ἐννοοῦμεν λέγοντες ἀπόλυτον κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου μετεχειρίσθη αὐτὸν τὸν ὅρον εἰς τὴν πρώτην του ἀγόρευσιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἐζήτησε νὰ εἴπῃ, ὅτι, ὅταν λέγωμεν ἀπόλυτον κυριαρχίαν, ἠξεύρομεν ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἀπολύτως ἀπόλυτος, ἀλλὰ εἶνε δυνατὴ πάντοτε ἡ διάσπασις τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἑνός. Ἀλλὰ πῶς νὰ φθάσωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, ἂν δὲν μείνωμεν σύμφωνοι περὶ τοῦ τί ἐννοοῦμεν λέγοντες κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης; Θὰ σᾶς παρακαλέσω λοιπὸν νὰ δεχθῆτε ὅπως πάρω ἀπὸ ἕνα λίαν ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ κ. Ρεδιάδη, τὸ ὁποῖον ἐπιγράφεται «Ὁ Ναύαρχος Φίσερ καὶ τὸ Ναυτικὸν τοῦ μέλλοντος», ἄρθρον δημοσιευθὲν τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1919 εἰς Ἀμερικανικὸν εἰδικὸν περιοδικόν, νὰ πάρω τὴν ἔννοιαν τί ἐννοοῦμεν λέγοντες κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης. Ὁ κ. Ρεδιάδης λέγει, ὅτι σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς στόλου εἶνε ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἐλέγχου τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν. Καὶ τοῦτο εἶνε πράγματι αὐτὸ ποῦ ἐννοοῦμεν λέγοντες κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης. Κατὰ τὸν κ. Ρεδιάδην ὁ ἔλεγχος αὐτὸς εἶνε ἄλλοτε μὲν πλήρης, ἄλλοτε θετικὸς καὶ ἄλλοτε μόνον ἀρνητικός. Εἶνε πλήρης ὁ ἔλεγχος τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν ὅταν καὶ ἡμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλευθερίαν τῶν συγκοινωνιῶν καὶ συγχρόνως νὰ διασωρπίσωμεν τὸν ἐχθρικὸν στόλον, ὥστε νὰ τοὺς στερήσωμεν ἀπολύτως τὴν ἐλευθερίαν τῶν συγκοινωνιῶν.

Ὁ κ. Ρεδιάδης ὀνομάζει θετικὸν ἔλεγχον τῶν συγκοινωνιῶν ὅταν συνίσταται εἰς σχετικὴν ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν τῶν ἰδικῶν μας, χωρὶς καμμίαν δυνατότητα διασκορπισμοῦ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου. Ὀνομάζει ἀρνητικὸν ἔλεγχον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος συνίσταται εἰς τὸ νὰ διαταράσσεται ἐνίοτε ἡ κυριαρχία τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἀντίπαλος. Καὶ τώρα ἀφοῦ ἠξεύρομεν τί ἐννοοῦμεν μὲ τὴν λέξιν «κυριαρχία τῆς θαλάσσης», ὀφείλομεν νὰ δηλώσωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς, μὴ ἔχουσα ἐπιθετικὰς βλέψεις, δὲν ἔᾳει καμμίαν ἀξίωσιν ὅπως ἀσκῇ πλήρη τὸν ἔλεγχον τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν. Ἡ ἐπιδίωξις τοῦ πλήρους ἐλέγχου τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν, ἐνῶ δὲν μᾶς εἶναι ἀπαραίτητος, ὅπως ἀπέδειξα εἰς τὴν προηγουμένην μου ὁμιλίαν, ἐνῶ δὲν μᾶς εἶναι ἀπαραίτητος, περιέχει ὅμως δύο μεγάλους κινδύνους. Ὁ πρῶτος κίνδυνος εἶναι ὅτι θὰ προκαλέσῃ ἀνταγωνισμὸν εἰς ἐξοπλισμοὺς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ γείτονος Κράτους. Ὁ δεύτερος ὅτι θὰ συντρίψῃ οἰκονομικῶς τὴν χώραν. Ὁ κ. Στράτος ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου σημείου εἶχεν ἀντιρρήσεις καὶ ὑπεστήριξεν ὅτι τὰ αὐτὰ περίπου θὰ δαπανήσωμεν ἐν καιρῷ εἴτε ἀγοράσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα» εἴτε θελήσωμεν νὰ ἐνισχυθῶμεν εἰς ἐλαφρὸν στόλον. Καὶ εἶπεν ὅτι ἂν δαπανήσωμεν 3 ἑκατομμύρια περίπου λιρῶν διὰ νὰ ἀγοράσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα», θὰ ἔχωμεν τότε ἕνα ἰσχυρὸν πλοῖον μάχης καὶ θὰ ἔχωμεν καὶ τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον μὲ τὰς ὑπαρχούσας δυνάμεις, διότι ἔχομεν τὰ δύο ἀντιτορπιλικὰ τοῦ νεωτέρου συστήματος ποὺ πιεργγείλαμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ ὅμορος ἐπικράτεια καὶ ἐπὶ πλέον τὰ 4 θηρία καὶ τὰ 5-6 πλοῖα τοῦ τύπου *Προύσσης*. Ἀλλὰ ὁ κ. Στράτος ὑποστηρίζων τὴν θεωρίαν αὐτὴν ὅτι τὰ αὐτὰ θὰ ἐξοδεύσωμεν, λησμονεῖ ἕνα πρᾶγμα ὅτι μεριμνᾷ μόνον περὶ τοῦ ἀμέσου μέλλοντος, μεριμνᾷ μόνον διὰ τὰ πέντε ἑτησιὰ ὁπόταν ἔχομεν ἐμπρὸς ἀπὸ σήμερον, διότι γνωρίζει ὁ κ. Στράτος ὅτι μετὰ πενταετίαν κατ' ἀνώτατον ὅριον — βάζω μέτρον ὑπερβαῖνον κἄθε ἄλλο τὸ ὁποῖον δέχεται οἱονδήποτε ναυτικὸν Κράτος — καὶ τὰ θηρία εἶναι ἐντελῶς ἄχρηστα καὶ ὀφείλουν νὰ ἐκποιηθοῦν καὶ ἀκόμη περισσότερον τὰ ἄλλα πλοῖα τοῦ τύπου Προύσσης.

Γ. Στράτος. Τὰ 4 αὐτὰ πλοῖα εἴτε ἐλαφρὸν στόλον ἀκολουθήσωμεν, εἴτε βαρὺν, πάντως μετὰ πενταετίαν θὰ ἀντικατασταθοῦν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ ἂν τὰ ἐξοδεύσω τὰ χρήματά μου καὶ ἀγοράσω τὴν «Σαλαμῖνα», δὲν θὰ ἔχω μετὰ 5 χρόνια νὰ τὰ ἀντικαταστήσω. Ἀλλὰ μὴν ἐπιμένετε, διότι θὰ περιπλέξωμεν τὴν συζήτησιν ἂν θελήσωμεν νὰ τὴν κάμωμεν διαλογικήν. Ἐγὼ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ ἀφίσετε νὰ ὁμιλήσω μέχρι τέλους καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀπαντήσω εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῶν ἀποριῶν σας, διότι, ἄλλως, δὲν θὰ εἶναι εὔκολον νὰ ἐξακολουθήσωμεν. Ὁ κ. Στράτος λοιπὸν μεριμνᾷ μόνον περὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ἀμέσου μέλλοντος, ἐνῶ ἐγὼ μεριμνῶ καὶ περὶ τοῦ ἀπωτέρου μέλλοντος. Ἂν ἀγοράσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα», εἴμεθα ὑποχρεωμένοι πλὴν τῶν δαπανῶν διὰ τὴν «Σαλαμῖνα», τὰς ὁποίας ἀναβιβάζομεν εἰς 3.200.000 λίρας, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἐντὸς πενταετίας νὰ δαπανήσωμεν ἀκόμη 3.900.000 λίρες διὰ νὰ κατασκευάσωμεν 15 ἀντιτορπιλλικὰ νέα, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν 15, δύο ποὺ ἐκάμαμεν καὶ ἄλλα 13 ποὺ θὰ παραγγείλωμεν.

Π. Τσαλδάρης. Διατὶ θέτετε αὐτὴν τὴν βάσιν;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διότι ἐδέχθητε, νομίζω, ὅτι ἡ Τουρκία εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀρχίσωμεν ἀνταγωνισμὸν ἐξοπλισμῶν ἡ Τουρκία δύναται νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ οἰκονομικῶς, τοὐλάχιστον ἐξ ἴσου· ἐγὼ μάλιστα εἶπα προχθὲς ὅτι εἶναι καθαρῶς στρατιωτικὸν Κράτος καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην του μὲ κάποιαν περισσότεραν ἀδιαφορίαν παρὰ ἡμεῖς καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἐξοδεύσῃ περισσότερα ἀπὸ ἡμᾶς. Καθ' ἣν στιγμὴν λοιπὸν εἰσερχόμεθα εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν, ἡ Τουρκία, ἂν μάθῃ ὅτι ὁριστικῶς παρηγγείλαμεν τὴν Σαλαμῖνα», παρεξηγοῦσα τὰς διαθέσεις μας, ὑποθέτουσα ὅτι ἔχομεν βλέψεις ἐπιθετικάς, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ λάβῃ ἀνάλογα μέτρα. Ἀφοῦ δὲ ἡμεῖς δαπανῶμεν 3.200.000 λίρες διὰ τὴν «Σαλαμῖνα», θὰ δαπανήσῃ καὶ αὐτὴ 3.000.000 λίρες διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὸν ἐλαφρὸν στόλον της καὶ θὰ ἠμπορῇ ἀκόμη ἡ Τουρκία νὰ παραγγείλῃ καὶ 10 ἀντιτορπιλλικά, εἰς τρόπον ὥστε μετὰ τῶν 2 ποὺ ἔχει παραγγείλῃ ἤδη νὰ ἔχῃ 4 μοῖρας ἀντιτορπιλλικῶν. Δι' αὐτὰ θὰ δαπανήσῃ 2,600,000 λίρες—πρόκειται περὶ ἀντιτορπιλλικῶν τοῦ τύπου ποῦ παρηγγείλαμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἐκείνη τελευταίως—καὶ θὰ τῆς περισσεύσουν ἀκόμη καὶ μισὸ ἑκατομμύριο—700.000 λίρες καὶ διὰ τὴν περαιτέρω ἐνίσχυσιν τῆς ἀεροπορίας της. Ὅταν λοιπὸν μετὰ 5 χρόνια θὰ ἔχωμεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μίαν Τουρκίαν, ἡ ὁποία μᾶς ὑποπτεύεται, ὅταν θὰ ἔχωμεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν, καὶ κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν δὲν ἠμποροῦμεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἐλαφροῦ στόλου νὰ εἰμεθα ἐν μειονεξίᾳ ἀπέναντι τοῦ ὁμόρου Κράτους, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἡμεῖς ἀπέναντι τῶν 12 ἀντιτορπιλλικῶν νέων, ἀπέναντι τῶν 4 μοιρῶν, νὰ ἔχωμεν 15, καθὼς ὑποθέτω, καὶ τὸ ἀναγνωρίζει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου, νὰ ἔχωμεν δηλαδὴ 3 τοὐλάχιστον ἀντιτορπιλλικὰ περισσότερα διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν εἰς ἐλαφρὰ πλοῖα ὑπεροχήν, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχομεν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, γεγονὸς τὸ ὁποῖον μᾶς τάσσει μεταξὺ τῶν μεγάλων σχεδὸν ναυτικῶν δυνάμεων τῶν ἐμπορικῶν καὶ ὅτι αἱ συγκοινωνίαι μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι τοιαῦται, ὥστε κατὰ τὰ 9/10 γίνονται διὰ θαλάσσης καὶ ὄχι διὰ ξηρᾶς. Ἡ θέσις μας λοιπὸν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως εἶναι διάφορος τῆς Τουρκίας καὶ βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀφίσωμεν ὥστε νὰ εἶναι ἐκτεθειμέναι αἱ ἐμπορικαί μας συγκοινωνίαι, διότι περὶ αὐτοῦ κυρίως πρόκειται. Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ ἐνδεχομένων περιπλοκῶν μὲ τὴν Τουρκίαν, ὅπως καὶ προχθὲς ἀνέφερα, διὰ τὰς στρατιωτικάς μας μεταφορὰς ἡ θάλασσα δὲν μᾶς χρησιμεύει, διότι μεταφέρομεν ταχύτερον διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὴν ὅμορον ἐπικράτειαν εἰς τὰ κοινὰ σύνορα.

Θὰ μᾶς χρειασθοῦν λοιπὸν τότε νὰ δαπανήσωμεν 3,300,000 λιρῶν διὰ νὰ ἀπεκτήσωμεν τὴν «Σαλαμῖνα», ἐντὸς δὲ τῆς προσεχοῦς δετίας ἀκόμη 3,500,000 λιρῶν διὰ νὰ ἀγοράσωμεν 13 σκάφη, ὅπως ἐξασφαλίσωμεν τὰ 15. Ἡ δαπάνη αὐτή, κύριοι, ἀνέρχεται εἰς 2.500.000.000 περίπου δραχμῶν, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ δαπανῶμεν ταχτικῶς κατὰ τὴν προσεχῆ πενταετίαν 500,000,000 δραχ. διὰ τὴν ναυτικήν μας παρασκευήν, πλήν, ἐννοεῖται, αὐτῶν τὰ ὁποῖα δαπανῶμεν διὰ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, πλὴν τῶν ἄλλων δαπανῶν, τὰς ὁποίας γνωρίζει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου ὅτι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὸ ναυτικόν, καὶ πλὴν τῶν δαπανῶν εἰς τὰς ὁποίας εἴμεθα ὑποχρεωμένοι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀεροπορίας μας. Τοῦτο, κύριοι, τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ μειονεκτοῦμεν τῆς γείτονος ἐπικρατείας εἰς ἐλαφρὸν στόλον, τοῦτο τὸ γεγονὸς εἶναι τὸ ὁποῖον ἀνωμολόγησε τὸ Ἀνώτατον Ναυτικὸν Συμβούλιον, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπάχθη μὲ τὴν γνώμην τὴν ἰδικήν μου, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τῆς Ἑλλάδος. Τὸ πρόγραμμα λοιπὸν τοῦ κ. Στράτου ὁδηγεῖ εἰς μειονεκτικὴν θέσιν τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν περίπτωσιν ἐνδεχομένων περιπλοκῶν, τὰς ὁποίας ἐγὼ θεωρῶ ἐντελῶς ἀποκλειομένας, κατὰ πάντα πιθανὸν ἀνθρώπινον ὑπολογισμόν, μολονότι βεβαίως δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἢ καὶ εἶναι ἐντελῶς ἀπίθανον, νὰ ἐπέλθουν πολιτικαὶ μεταβολαὶ ἐν Τουρκίᾳ, τοιαῦται, αἱ ὁποῖαι νὰ μεταβάλλουν τὴν σημερινὴν κατάστασιν ἢ τὰς διαθέσεις τῶν σήμερον κυβερνώντων. Ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου εἶπον εἶναι ὅτι τὸ σημερινὸν καθεστὼς τῆς Τουρκίας, πιστεύω ἀκραδάντως, ὅτι εἶναι εἰρηνικόν, ὅτι δὲν ἔχει βλέψεις ἐδαφικῆς ἐπεκτάσεως ἐν Εὐρώπῃ, ὅτι ἔχει κἄθε διάθεσιν νὰ διαθρώσῃ ἐν εἰρήνῃ μὲ ἡμᾶς. Ὁπωσδήποτε εἶπον καὶ εἰς τὴν προηγουμένην συζήτησιν ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ καθησυχάσω καὶ ἐκείνους ποῦ μπορεῖ νὰ πιστεύουν ὅτι πλανῶμαι, ὡς πρὸς τὰς εἰρηνικὰς διαθέσεις τῶν γειτόνων μας, νὰ μεριμνήσω περὶ τῆς ναυτικῆς παρασκευῆς τῆς χώρας ἀναλόγως πρὸς τὰ οἰκονομικά μας καὶ ἡ ὁποία νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν σκοπὸν τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς εἰρήνης, τὸν ὁποῖον ἀκριβῶς ἐπιδιώκομεν. Ὁ κ. Ρεδιάδης, τὸν ὁποῖον χαίρω, βλέπων ἐπανελθόντα καὶ τὸν ὁποῖον ἐπιζητοῦσα σήμερον εἰς ὅλην τὴν συζήτησιν, ὁ κ. Ρεδιάδης δὲν μᾶς εἶπε καλὰ-καλὰ τὸ πρόγραμμά του· ὑποθέτω ὅτι θὰ ἠρκεῖτο εἰς ἓν βαρὺ πλοῖον καὶ εἰς ἀεροπλοΐαν ἰσχυράν.

Π. Ρεδιάδης. Μάλιστα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀλλὰ τότε θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τοῦ εἴπω, ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν μας θὰ ἐτίθετο εἰς κίνδυνον ἀπὸ τὸν ἰσχυρότερον ἐλαφρὸν στόλον τοῦ ἀντιπάλου. Διότι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὸν κ. Ρεδιάδην καὶ συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Στράτον, καὶ τοῦ λέγω ὅτι ἡ ἀεροπλοΐα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν ἐλαφρὸν στόλον ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἐφόσον λοιπὸν ὁ ὑποτιθέμενος ἀντίπαλος θὰ ἦτο ἰσχυρότερος εἰς ἐλαφρὸν στόλον, αἱ συγκοινωνίαι μας, αἱ θαλάσσιαι, θὰ ἐξετίθεντο εἰς τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ. Καὶ ἔπειτα θὰ ἐρωτήσω τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Κέας, πῶς θὰ ἐτόλμα νὰ στηρίξῃ τὴν ὠργανωμένην ναυτικήν μας δύναμιν εἰς ἕνα καὶ μοναδικὸν πλοῖον, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐξαιρετικὸν ἐκεῖνο ὄρθρον του, τὸ ὁποῖον ὁ Βίος ἔγραψε καὶ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ τὸ στείλῃ νὰ τὸ διαβάσω, καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ διαβάσω ὁλόκληρον, διότι αἱ γνώσεις μου αἱ ἀλγευρικαὶ δὲν μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν, καὶ εἶδα ἐκεῖ τὴν γνώμην του. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς εἴπω ὅτι εἶναι σφάλμα δι' ἕνα Κράτος νὰ βασίσῃ τὴν ναυτικήν του δύναμιν εἰς ἕνα καὶ μοναδικὸν καράβι.

Π. Ρεδιάδης. Νομίζω ὅτι σᾶς ἀπήντησα. Εἶπον ὅτι ἐὰν εἴχαμεν ἕνα θωρηκτὸν τώρα δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ κάμωμεν τόσα ἐλαφρὰ μικρὰ σκάφη, ἀλλὰ νὰ τὸ συμπληρώσωμεν διὰ τῆς ἀεροπορίας. Σχετικῶς μὲ τὰ ἐλαφρὰ σκάφη δὲν ὡμίλησα. Τὸ ἐθεώρησα πάντοτε ὡς γεγονός, ὅτι εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον πρέπει νὰ παρακολουθῶμεν κἄθε ἀντίπαλόν μας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τότε λοιπὸν σᾶς παρεξήγησα. Ὁπωσδήποτε μοῦ ψηφεῖτε καὶ πλοῖον τῆς γραμμῆς ἰσχυρότερον, εἰ δυνατόν, τοῦ «Γιαβούζ» καὶ ἀεροπορίαν ἰσχυροτέραν, τὴν ὁποίαν δὲν μοῦ ἐζήτησε τοὐλάχιστον ὁ κ. βουλευτὴς ἐκ Βάλτου. Τώρα ἐγὼ θὰ προσθέσω ὅτι ὁ κ. Ρεδιάδης περιῆλθε εἰς κάποιαν ἀντίφασιν, τὴν ὁποίαν τοῦ ὑπέδειξεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Τὸν ἠρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ἀφοῦ ἀποδέχεσθε εἰς τὸ βαρὺ σκάφος τόσην δύναμιν, διατὶ δὲν συνιστᾶτε καὶ σήμερον νὰ γίνῃ ἕνα βαρὺ σκάφος—διότι ὁ κ. Ρεδιάδης εἶπεν ὅτι ψηφεῖ ἕνα βαρὺ σκάφος—ἀλλὰ θὰ πάῃ καὶ εἰς τὴν ἀεροπορίαν, διότι δὲν ἔχομεν καιρόν. Ἀλλὰ διατὶ δὲν ἔχομεν καιρὸν ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησίς μας διὰ τὴν ἀεροπορίαν λέγει ὅτι χρειάζονται τρία χρόνια, διατὶ νὰ μὴ χρησιμοποιήσωμεν τὰ 3 χρόνια διὰ νὰ φέρωμεν τὸ βαρὺ σκάφος; Θέλετε τὴν ἀκριβῆ μου ἀντίληψιν; Νομίζω, ὅτι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κέας κυμαίνεται μεταξὺ δύο πραγμάτων: γιὰ μαῦρα μάτια χάνεται γιὰ γαλανὰ πεθαίνει (γέλωτες). Ἡ μελέτη του τὸν ἔφερεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἴδῃ ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ ἀεροπορία. Θὰ φθάσῃ ἀκόμη εἰς τὸ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πρώτην του ἀπόφασιν, καὶ αὐτὸ τὸν φέρει εἰς μίαν ἀντίφασιν.

Π. Ρεδιάδης. Ἡ ἀεροπορία, κατὰ τὴν πεποίθησίν μου, εἶναι τὸ ὅπλον τὸ ὁποῖον πραγματικῶς θὰ διώξῃ ἀπὸ τὰς θαλάσσας τὸ μεγάλο σκάφος. Εἶναι τὸ ὅπλον τοῦ μέλλοντος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἰς αὐτὸ εἴμεθα σύμφωνοι. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε κατὰ τὰς ἑκάστοτε περιστάσεις πότε νὰ συμμαχῶ μαζύ σας καὶ πότε μὲ τὸν κ. Στράτον, ἐφόσον συμφωνοῦν αἱ ἰδέαι μας.

Τὸ ἀληθὲς εἶναι, κύριοι, ὅτι, οὔτε πολιτικῶς συμφέρει, διὰ τὰς καλὰς σχέσεις μας μὲ τὴν Τουρκίαν, οὔτε οἰκονομικῶς εἶναι δυνατὸν ἡ ἐπιβώωσις τῆς συγχρόνου ὑπεροχῆς καὶ εἰς βαρὺ σκάφος καὶ εἰς ἐλαφρὰ σκάφη καὶ εἰς τὴν ἀεροπορίαν. Οὔτε οἰκονομικῶς, ἐπαναλαμβάνω, εἶναι δυνατόν, οὔτε δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν, εὐτυχῶς, ἀντιπροσωπεύει ἡ πολιτικὴ ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ὅπως φθάσωμεν εἰς μίαν πλήρη συνεννόησιν μετὰ τῆς Τουρκίας. Μίαν ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς ὑπεροχὰς τοὐλάχιστον πρέπει νὰ θυσιάσωμεν, εἴτε τὸ μεγάλο σκάφος, εἴτε τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον καὶ τὴν ἀεροπορίαν.

Οἱ κ. κ. Στράτος καὶ Ρεδιάδης, κατ' ἐμέ, θυσιάζουν τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον χάριν τοῦ μεγάλου σκάφους. Ὁ κ. Στράτος δὲν τὸ πράττει ἐνσυνειδήτως, ἀλλὰ τῷ ἀπέδειξα ὅτι ὁδηγεῖ εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, τοὐλάχιστον μετὰ μίαν θετίαν, ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν συνιστᾷ. Ἐγὼ ἀνενδοιάστως θυσιάζω τὸ βαρὺ σκάφος, καὶ εἰς τοῦτο ἔχω σύμφωνον τὴν γνώμην τῶν ἐχόντων ὑπεύθυνον γνώμην, ὅπως εἶπε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, εἰδικῶν ὅλων δηλαδὴ ἐκείνων τῶν ναυτικῶν συμβούλων τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι ὅταν τὸ ζήτημα δὲν ἐτίθετο ὅπως ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἦσαν, καὶ ἦτο φυσικὸν νὰ εἶναι, σύμφωνοι μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ ἐκ Βάλτου καὶ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ ἐκ Κέας. Εἶπα ἀληθῶς εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, ὅτι, καὶ ἂν δὲν εἶχα σύμφωνον τὴν γνώμην τῶν ναυτικῶν μας συμβούλων, θὰ ἐπέμενα εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν καὶ δὲν θὰ ἐξηκολούθουν νὰ ἔχω ὑπευθύνους συμβούλους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν συνεφώνουν μὲ τὴν πολιτικήν μου. Αὐτὸ θὰ ἦτο μία ἀνωμαλία ἀφόρητος, διότι θὰ ἔφθανα νὰ ἀλλάξω τοὺς ναυτικούς μου συμβούλους διὰ νὰ πάρω ἄλλους συμβούλους ἰδικούς μου, ἔχοντας τὰς ἀντιλήψεις τὰς ἰδικάς μου διὰ νὰ καθορίσωμεν μίαν πολιτικήν.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι θεωρεῖ τὴν πολιτικήν μου ἐπικίνδυνον. Ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω, ἀπὸ τὴν πρόσφατον ἱστορίαν, ὅτι, ὅταν ἐγίνοντο οἱ Βαλκανικοὶ πόλεμοι ἔλαβα ἕνα τηλεγράφημα τοῦ τότε Διαδόχου Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν Κοζάνην ἐπρόκειτο νὰ κανονίσῃ τὴν περαιτέρω πορείαν τοῦ στρατοῦ του καὶ μοῦ ἔλεγε «Μοῦ ἐπιβάλλεται νὰ χωρήσω πρὸς Μοναστῆρι ὅπου θὰ εὕρω τὴν κυρίαν Τουρκικὴν δύναμιν καὶ ὄχι πρὸς Θεσσαλονίκην ὅπου ἡ δύναμις εἶναι δευτερεύουσα. Θὰ πράξω τοῦτο, ἐκτὸς ἂν ἡ Κυβέρνησις μοῦ τὸ ἀπαγορεύσῃ ὑπευθύνως». Καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐβίστατε οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὑπευθύνως νὰ τοῦ τὸ ἀπαγορεύσῃ καὶ νὰ διατάξῃ τὴν πορείαν πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην.

Π. Τσαλδάρης. Ἐκεῖ δὲν εἰσήλθατε εἰς στάδιον στρατιωτικόν, ἀλλὰ ἀκριβῶς ἐμείνατε εἰς στάδιον ἀπολύτως πολιτικόν, διότι σεῖς εἴχατε ἐνώπιόν σας τὴν ἐνδεχομένην κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης παρὰ τῶν Βουλγάρων, τὴν ὁποίαν ἠθέλατε νὰ ἀποφύγετε, ὡς ἠθέλατε νὰ ἀποφύγετε καὶ τὴν ἐνδεχομένην κατάληψιν τοῦ Μοναστηρίου, ἡ ὁποία θὰ σᾶς ἔφερεν εἰς σύγκρουσιν μὲ τοὺς Σέρβους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἐπεκαλέσθην καθόλου τὸν λόγον ἀντιθέσεως πρὸς τὴν στρατηγικήν, διότι ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀντίθεσις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐκείνων. Τὸ δὲ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἐτίθετο δὲν ἦτο καθαρῶς πολιτικόν, ἀλλὰ ἦτο κατ' ἐξοχὴν στρατηγικόν. Δὲν ἐζήτησα τότε νὰ πορευθῇ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰς Θεσσαλονίκην διὰ νὰ ἐπιτύχῃ πολιτικὰ ὠφελήματα. Ἐζήτησα νὰ πορευθῇ ὁ στρατὸς εἰς Θεσσαλονίκην διὰ νὰ πορισθῇ στρατηγικὰ πλέον πλεονεκτήματα.

Π. Καρασεβδᾶς. Καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐβάδισε πρῶτον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ μετὰ ἐστράφη εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τί συνέβη εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην; Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συμβαίνει εἰς πάσας τὰς ἀναλόγους περιστάσεις. Ὁ στρατιωτικὸς καὶ ὁ τελειότερος ἀκόμη εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος πίπτει εἰς τὸ λάθος αὐτό. Ὁ στρατιωτικός, ὅπως κάθε εἰδικός, βλέπει ὀλίγον στενὰ τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα ἀπὸ ὅλους τοὺς εἰδικοὺς περισσότερον οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ κληρικοὶ εἶναι οἱ βλέποντες στενώτερον τὰ πράγματα, διότι καὶ οἱ δύο πιστεύουν εἰς δόγματα οἱ μὲν εἰς στρατιωτικά, οἱ δὲ εἰς θρησκευτικά, ἐνῷ ὅλοι τῶν ἄλλων ἐπαγγελμάτων ἔχουν κάποιας ἰδέας, ἔχουν κάποιας προτιμήσεις, ἀλλὰ ξέρουν πολὺ καλὰ ὅτι αἱ ἀντιλήψεις των δὲν ἀποτελοῦν δόγματα. Ὁ στρατιωτικὸς λοιπὸν τότε τοῦ Ἐπταπελείου τοῦ Διαδόχου ἐσκέφθη: τί νὰ κάμω νὰ κυνηγῶ τὴν Θεσσαλονίκην; Ἐδῶ εἶναι ὁ στρατὸς τῆς Τουρκίας. Ἐκεῖνα μοῦ λέγουν τὰ χαρτιά, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμω κατάτμησιν τοῦ ἐδάφους ἀλλὰ ὅτι πρέπει νὰ σπεύσω νὰ καταστρέψω τὴν κυρίαν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὕστερα τὰ ἐδάφη εἶναι δικά μου. Αὐτὴ ἦτο ἡ στενὴ ἀντίληψις. Καὶ ἐλησμονοῦσεν ἕνα θεμελιῶδες πρᾶγμα, ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἦτο μονομαχία μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς Τουρκίας, ὁπότε θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένη αὐτὴ ἡ ὁδός, ἀλλ' ἦτο ἕνας πόλεμος τριῶν Κρατῶν ἐναντίον ἑνὸς ἄλλου Κράτους καὶ ὅτι θὰ εἶχε μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου ποῖος θὰ εἰσῆρχετο πρῶτος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἀλλὰ ἀρκετὰ περὶ τούτου διὰ νὰ διεκδικήσω τὸ δικαίωμα εἰς τὸν πολιτικὸν ἄνδρα, καὶ ὅταν ἀκόμη διαφωνεῖ μὲ τοὺς ὑπευθύνους εἰδικούς του, νὰ ἐπιβάλῃ τὸ πρόγραμμά του, ἀλλάσσων τοὺς εἰδικούς του, διότι πρέπει νὰ ἔχῃ κάποιους εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι θὰ καθορίσουν κατὰ τίνα τρόπον θὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν ταῖς λεπτομερείαις τὸ πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐχάραξεν. Οἱ δύο διακεκριμένοι συνάδελφοί μας καὶ διακεκριμένοι πρώην ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ, ὁ βουλευτὴς Βάλτου καὶ βουλευτὴς Κέας, μένουν ἀκόμη μὲ τὰ διδάγματα τῆς ναυμαχίας τῆς Γιουτλάνδης. Ἂς ἐξετάσωμεν πρῶτον ποῖα εἶναι τὰ διδάγματα τῆς ναυμαχίας αὐτῆς. Θὰ εὑρεθῶ σύμφωνος μὲ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν ἐκ Βάλτου, ὅτε ζητῶ νὰ διατηρήσῃ ἡ Ἑλλὰς ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἐλαφρὸν στόλον διὰ νὰ καταναυμαχήσῃ διὰ τοῦ ἐλαφροῦ στόλου τὸ Γιαβοὺζ. Τὸ Γιαβοὺζ δύναται νὰ βυθισθῇ τορπιλλιζόμενον ὑπὸ ἐλαφροῦ σκάφους ὄχι εἰς μάχην ἐκ παρατάξεως, ἀλλὰ εἰς μάχην ἐξ ἐνέδρας ἐν νυκτί. Δὲν ἠμπορεῖ ὅμως νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς μάχην ἐκ παρατάξεως, διότι ὑπάρχουν εἰ ὑποστηρίζαντες τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Βάλτου βουλευτοῦ. Τὰ ἐλαφρὰ λοιπὸν σκάφη δὲν τὰ ζητῶ νὰ καταναυμαχήσουν τὸ Γιαβοὺζ. Τὰ ἐλαφρὰ σκάφη τὰ ζητῶ διὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ὅταν ὁμιλῶ περὶ τῆς θαλασσίας συγκοινωνίας εἰς τὴν περίπτωσιν ἑνὸς ἀπιθάνου πολέμου πρὸς τὴν γείτονα ἐπικράτειαν, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δι' ἐμὲ παίζει μικρότερον ρόλον τὸ ζήτημα τῶν στρατιωτικῶν μεταφορῶν, διότι αὗται γίνονται καὶ ἀπὸ τὴν μὲν καὶ ἀπὸ τὴν δὲ διὰ ξηρᾶς μὲ εἰδικὴν μας ὑπεροχὴν οὐσιώδη. Θέλω νὰ ἐξασφαλίσω τὰς συγκοινωνίας μας, διότι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὑποτιθέμενος ἐχθρὸς θὰ ἠμποροῦσε νὰ διακόψῃ τὴν συγκοινωνίαν μας διὰ θαλάσσης δὲν θὰ μᾶς ἐζημίωνε μόνον οἰκονομικῶς, διὰ τῆς καταστροφῆς μέρους μικροῦ ἢ μεγάλου τοῦ ἐμπορικοῦ μας στόλου, ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐγονάτιζε καὶ ἐμπορικῶς, διότι ἡ διακοπὴ τῆς συγκοινωνίας μας θὰ μᾶς ἔκαμε νὰ πεινάσωμεν ταχέως. Καὶ προχθὲς εἰς διακοπὴν ὑπεστήριξα ὅτι καὶ μὲ τὴν Σαλαμῖνα, μὴ ἔχων ὅμως συγχρόνως καὶ ὑπεροχὴν τοῦ ἐλαφροῦ στόλου, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχω τὰς θαλασσίας μου συγκοινωνίας ἐξησφαλισμένας. Ὁ κ. Στράτος ὑπεστήριξε τὸ ἐναντίον ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὅποιος εἰδικὸς μᾶς διαβάσῃ θὰ δώσῃ τὸ δίκαιον εἰς ἐμέ. Ἠθέλησε νὰ μοῦ εἴπῃ ὅτι θὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν Σαλαμῖνα εἰς ἕνα προκεχωρημένον μέρος διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐνδεχομένην ἐπιδρομὴν τοῦ Γιαβοὺζ. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ τῶν θαλασσίων μας συγκοινωνιῶν τὸ Γιαβοὺζ δὲν παίζει κανένα ρόλον. Νομίζω ὅτι ἔφθασεν ὁ κ. Στράτος νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι τὸ σκάφος τὸ μεγάλον τὸ ἕνα καὶ τὸ μοναδικὸν δὲν θὰ χρησιμοποιηθῇ ποτὲ διὰ νὰ διακόψῃ τὰς θαλασσίας μας συγκοινωνίας. Θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ νὰ διακόψῃ τὰς στρατιωτικάς μας μεταφοράς, ἀλλ' ὄχι διὰ νὰ διακόψῃ τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας ἐκτιθέμενον εἰς ὅλους τοὺς κινδύνους τῆς ἐξόδου αὐτῆς. Δὲν βγάζει κανεὶς ἕνα κανόνι διὰ νὰ σκοτώσῃ μία μυῖγα τὴν ὁποίαν βλέπει.

Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀπαντήσω καὶ εἰς μίαν παρατήρησιν τοῦ κ. Στράτου κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν. Ὅταν τοῦ εἶπον ὅτι τὸ μεγάλο σκάφος, τὸ Γιαβοὺζ, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ βγαίνῃ νύκτα ἔξω ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια ἐκ τοῦ φόβου τοῦ τορπιλλισμοῦ, μοῦ εἶπε τότε: πρέπει νὰ γνωρίζετε πολὺ καλὰ ὅτι τὸ νὰ ἐξέλθῃ τὸ Γιαβοὺζ ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια χωρὶς νὰ τὸ ἠξεύρωμεν εἶναι ἕνα πρᾶγμα πολὺ εὔκολον καὶ ἑπομένως δὲν ἠμπορεῖς νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τηρήσῃς ἐπαφήν. Ἀλλά, κύριοι, ἂν πρόκειται νὰ βγῇ τὸ Γιαβοὺζ τὴν νύκτα ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια νὰ κάμῃ μίαν περιπολίαν καὶ νὰ γυρίσῃ τὴν νύκτα εἰς τὰ Δαρδανέλλια χωρὶς νὰ συναντηθῇ μὲ τὴν ἰδικήν μας νηοπομπήν τί θὰ βλάψῃ; Ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι πρόκειται νὰ ἐξέλθῃ τὸ Γιαβοὺζ ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια διὰ νὰ προσβάλῃ τὰς νηοπομπάς, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ γίνωνται τὴν νύκτα—καὶ τὸ ἀνεγνώρισαν ὅτι τὴν νύκτα θὰ γίνωνται—ἂν λοιπὸν ἐξέλθῃ καὶ δὲν καταρθώσῃ νὰ συναντηθῇ μὲ τὴν νηοπομπήν μας τόσον τὸ καλλίτερον. Ἂν ὅμως καταρθώσῃ νὰ συναντήσῃ τὴν νηοπομπὴν ἐν νυκτὶ καὶ ἀρχίσῃ νὰ τῆς ρίπτῃ ὀβίδας, θὰ ἀναγνωρίσῃ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Βάλτου ὅτι ὁ ἐλαφρὸς στόλος, ὁ ὁποῖος θὰ προκαλύπτῃ τὴν νηοπομπήν μας θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τορπιλλίσῃ τὸ σκάφος αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐπαναλημμένως θὰ ἐβλέπομεν τὰ πυρὰ τῶν βολῶν τὰς ὁποίας θὰ ρίπτῃ. Νομίζω ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ σαφές.

Ἰσχυρίζομαι λοιπὸν ὅτι τὰ διδάγματα τῆς Γιουτλάνδης δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐγὼ ζητῶ ὑπεροχὴν ἐλαφροῦ στόλου ὄχι διὰ νὰ καταναυμαχήσω τὸ μεγάλον σκάφος τοῦ ὑποτιθεμένου ἐχθροῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὰς μεταφοράς μας καὶ διὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὸν ἐλαφρὸν στόλον μόνον εἰς ἔξοδον ἐν νυκτὶ τοῦ μεγάλου σκάφους, ὁπότε δὲν θὰ μοῦ ἐχρειάζετο ὑπεροχὴ τοῦ ἐλαφροῦ στόλου κἄν.

Ἀλλ' ἡ ναυμαχία τῆς Γιουτλάνδης, κύριοι βουλευταί, εἰς τὴν σημερινὴν περίοδον τῶν προόδων, τῶν μεγάλων καὶ ταχέων, τῆς ἀεροπορίας ἀποτελεῖ σχεδὸν μεμακρυσμένην ἐποχήν. Εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Γιουτλάνδης δὲν γνωρίζει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου ὅτι, δὲν ἔλαβε μέρος κανὲν ἀεροσκάφος; Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐπικαλούμεθα τὰ διδάγματα τῆς Γιουτλάνδης διὰ νὰ τὰ ἀντιτάξωμεν κατὰ τοῦ προγράμματος τοῦ Κυβερνητικοῦ. Τὴν δύναμιν τὴν ἀεροπορικὴν τὴν ἐπεκαλέσθην ὡς ἱκανὴν νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸν κίνδυνον ἐκ τοῦ μεγάλου σκάφους, κίνδυνον ὁ ὁποῖος, ἂν ὑχυρώσωμεν τὸν Σαρωνικὸν καὶ τὸν Θερμαϊκόν, θὰ εἶναι μικρᾶς ἐντελῶς σημασίας, ἀφοῦ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Βάλτου μετὰ τόσης καλῆς πίστεως ἀνεγνώρισεν ὅτι ἐνδεχομένη κατάληψις νήσων εἶναι ἐπεισόδιον τοῦ πολέμου καὶ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ σημασίαν ἐπὶ τῆς ἐκβάσεώς του. Ἀλλ' ὅταν λέγω, ὅτι ἡ ἀεροπλοΐα, καὶ σήμερον ἀκόμη μὲ τὰς ἤδη πραγματοποιηθείσας προόδους καὶ μὲ

ἐκείνας, τὰς ὁποίας εἶναι βέβαιον ὅτι καθ' ἡμέραν πραγματοποιεῖ, ἀποτελεῖ ἕνα κίνδυνον τοιμερῶν δι' ἕνα μεγάλον σκάφος, τόσον τριμερῶν ὥστε νὰ τὸ ἀναγκάζῃ, ἐὰν τὸ σκάφος ἐκεῖνο δὲν ἔχει ἀεροπλοΐαν ἀνωτέραν τῆς ἰδικῆς μας, νὰ τὸ ἀναγκάζῃ νὰ φυλάττῃ τὸ ἀγκυροβόλιόν του, ὄχι μόνον μάλιστα, διότι δὲν ὑπάρχει—εὐτυχῶς ἡ δυστυχῶς—ὁροφὴ κάτωθεν τῆς ὁποίας νὰ φυλάττωνται τὰ μεγάλα σκάφη καὶ οὔτε τὰ μικρὰ κἂν καὶ συνεπῶς ἔχει ἀνάγκην νὰ περιβάλλεται διὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἀεροπλοΐας νὰ προστατεύεται καὶ εἰς τὸ ἀγκυροβόλιόν του ἀκόμη. Ὅταν ταῦτα ἰσχυρίζομαι θὰ μοῦ εἴπητε ὅτι αὐτὰ δὲν τὰ ἔχομεν δεδομένα ἐκ τοῦ πολέμου. Δὲν τὰ ἔχομεν βέβαια δεδομένα ἐκ τοῦ πολέμου ἀνόμως ἀλλ' ἐλπίζομεν ὅτι ὁ πόλεμος, ἂν δὲν καταρτηθῇ ὁριστικῶς, θὰ ἔλθῃ εἰς πολὺ μακρυνὴν ἐποχήν. Ὅλοι, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἔχωμεν μακρὰν περίοδον εἰρήνης. Θέλετε λοιπὸν μετὰ εἰρήνην μιᾶς γενεᾶς, τὴν ὁποίαν μποροῦμε νὰ ἔχωμεν ὅπως κατὰ τοὺς Ναπολεοντίους πολέμους αὐτὴν τὴν πρόοδον τῆς ἀεροπορίας ἡμεῖς τὰ μικρὰ καὶ πτωχὰ Κράτη νὰ μὴ τὴν λάβωμεν ὑπ' ὄψει ἕνα καταρτίσωμεν τὰ τῆς ἀμύνης μας; Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀδιαφορήσωμεν καὶ νὰ εἴπωμεν: Θὰ ἐξοδεύσωμεν δι' αὐτὰ τὰ σκάφη καὶ ὅταν αὔριον ἀποδειχθοῦν ὅτι εἶναι ἄχρηστα, μετὰ μίαν γενεάν, νὰ σκεφθῶμεν διὰ τὴν ἀεροπλοΐαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο ἐπανειλημμένως μνεία τῆς γνώμης τοῦ Ναυάρχου Καστὲξ καὶ ἀπὸ τὸν κ. Βουλευτὴν ἐκ Βάλτου καὶ ἀπὸ τὸν ν. Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ ἀπὸ ἐμέ, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ἀναγνώσω τί ἀκριβῶς γράφει ὁ Καστέξ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ πρῶτος συστηματικῶς γράψας περὶ τῆς ναυτικῆς στρατηγικῆς μετὰ τὸν πόλεμον. Δὲν θὰ σᾶς ἀπασχολήσω ἐπὶ πολύ. Εἶναι κάμποσα γραμμένα, τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς διαβάσω μὲ τὸ ρολόγι μου ἐπὶ λεπτὰ τῆς ὥρας χρειάζονται διὰ νὰ τὰ διαβάσῃ κανείς, ἀξίζει νὰ τὰ ἀκούσετε. Λέγει λοιπὸν ὁ Καστέξ: «Αἱ βόμβαι τῶν ἀεροπλάνων ἔκαμαν προόδους παραλλήλους πρὸς τὰς τῶν λοιπῶν βλητικῶν μηχανημάτων. Ἡ βόμβα τῶν 907 χιλιογρ. εἶναι συνήθους χρήσεως εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ὅπου ἐχρησιμοποιήθη διαρκῶς εἰς τὰ πρηγουμένως μνημονευθέντα πειράματα (31—40 ο/ο ἐπιτυχιῶν). Οἱ Ἀμερικανοὶ ἔθεσαν ἐπίσης εἰς χρῆσιν βόμβας 1815 χιλιογράμμων. Ἐμελέτησαν ὡσαύτως βόμβας διατρητικὰς συμπαγεῖς καὶ βόμβας μικροτέρου βάρους μὲ ἐκρηκτικὸν γέμισμα προφυσισμένας νὰ διατρήσουν τὰ θωρακισμένα καταστρώματα. Δύναταί τις λοιπὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ βόμβα τοῦ ἀεροπλάνου εἶναι τρομερὸν μηχάνημα εἴτε ἐκρηκτὴ ἐντὸς τοῦ κρίτους τοῦ πλοίου εἴτε πλησίον αὐτοῦ ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Καὶ δὲν εἶναι μόνη ἡ βόμβα. Ἐκτὸς αὐτῆς παρεμβαίνει ἤδη καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ ἀεροπλάνου ἐκσφενδονιζομένη τορπίλλη, τῆς ὁποίας τὸ ὕψος τῆς πτώσεως φθάνει καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, κατὰ συνέπειαν ἐπιμόνων ἐρευνῶν. Τὰ πολεμικὰ σκάφη δὲν εἶναι βεβαίως ἀτρωτα κατὰ τῶν κινδύνων τούτων, δυνάμεθα νὰ τελειοποιήσωμεν τὴν ὑποβρύχιον ἄμυναν του, καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ «Ἀγαμέμνονος» γενόμενα πειράματα κατέδειξαν ὅτι θωρηκτόν, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα ἦσαν κατεσκευασμένα σύμφωνα πρὸς τὰς σημερινὰς ἀρχάς, ἀντέσχεν ἐπιτυχῶς εἰς τὰ πλήγματα τῶν τορπιλλῶν καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐκρηγνυομένων βομβῶν. Δυνάμεθα ἐπίσης νὰ ἀντιτάξωμεν κατὰ τῶν διατρητικῶν βομβῶν τὸ ἀναγκαῖον σκάφος τοῦ θώρακος, εἰς ἕνα ἢ πλείστερα θωρακισμένα καταστρώματα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὸ πάχος τούτου τοῦ θώρακος θὰ φθάσῃ τὰ 200 μιλλιμέτρ περίπου ποὺ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀσφάλεια τοῦ κρίτους». Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τὸ Γιαβοὺζ ἔχει θωρακὸν κατάστρωμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐνιαχοῦ 25 καὶ ἐνιαχοῦ 50 χιλιοστόμετρα. Πρέπει νὰ σᾶς δώσω τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ «Ἀβέρωφ» ὁ ἰδικός μας ἔχει θωρικὸν κατάστρωμα 50 χιλιοστομέτρων καὶ ὅτι ἡ «Ἕλλη» μας ἔχει καπάστρωμα, τὸ ὁποῖον ποικίλει ἀπὸ 25—75 χιλιοστόμετρα. Τὸ κατάστρωμα λοιπὸν τοῦ «Γιαβοὺζ» εἶναι ἀσήμαντον.

Σημειώσατε δὲ ὅτι ὁ Καστὲξ λέγει τὰ ἀνωτέρω κάμνων τὴν ὑπόθεσιν μοναμαχίας μεταξὺ στόλου μεγάλων θωρηκτῶν καὶ μόνης ἀεροπορίας, «ἂς ὑποθέσωμεν λοιπὸν ὅτι τὰ θωρηκτὰ τὰ ὁποῖα ἀντετάξαμεν εἰς τὴν ἀεροπορίαν (ἔκαμε τὴν ὑπόθεσιν μοναμαχίας θωρηκτῶν καταστρόλης τοῦ ἀεροπλάνου) εἶναι κατεσκευασμένα κατὰ τοιοῦτον τρόπον. Τὰ θωρηκτὰ ταῦτα θὰ ἀντέχουν εἰς τὰ πλήγματα ποῦ θὰ λάβουν ἐκ τοῦ ἀέρος καὶ ὑποβρυχίως. Θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ πλέουν. Ἀλλὰ θὰ ὑποστοῦν ἐν τούτοις σοβαρὰς ἀβαρίας. Ἐξ ἄλλου αἱ βόμβαι αἱ ὁποῖαι ἐξερράγησαν εἰς τὰ ὑπερστεγάσματα θὰ ἔχουν προξενήσει βλάβης θωρηκτικῶς ἀμελητέας ἀλλ' αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι καθόλου τοιαῦται εἰς τὴν πρᾶξιν. Ἐὰν δὲν θέτουν εἰς κίνδυνον αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν τοῦ σκάφους δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπροφύλακτα μέρη τοῦ σκάφους κατεστράφησαν ἀποτελεῖ ὁμαλὴν περίπου κατάστασιν» (ἐν ὑποσημειώσει προσθέτει: τὸ πλῆγμα, καὶ ὅταν περιορίζεται εἰς τὰ μὴ καίρια σημεῖα δύναται ἐπίσης νὰ εἶναι ἐξαιρετικῶς σοβαρόν, ἐὰν ὁ ἐχθρὸς, περιφρονῶν τὰς διεθνεῖς συμβάσεις, χρησιμοποιήσῃ βόμβας μὲ δηλητηριώδη ἀέρια) «ἐν συνόψει καὶ ὑπὸ τὰς πλέον εὐνοϊκὰς περιστάσεις, τὰ πληγέντα θωρηκτὰ θὰ ἔχουν ἀνάγκην ἐπισκευῶν, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια θὰ εἶναι πιθανῶς μικρά. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπισκευῶν τούτων θὰ ἐπέλθῃ ἀκινητοποίησις οὐσιώδους μέρους τῶν δυνάμεων» (ἀλλὰ τί πρέπει νὰ εἴπωμεν προκειμένου περὶ μοναδικοῦ πλοίου μάχης ὅπως ἡ Σαλαμίς) «τόσον μᾶλλον δυσάρεστος ὅσον τὸ Κράτος ποῦ γίνεται ὕβρις αὐτῆς ἔχει ὀλιγώτερα πλοῖα καὶ ταῦτα εἶναι μεγαλυτέρου ἐκτοπίσματος. Ἐπαναλαμβάνεται οὕτω ὅτι ἡ ἰσχὺς ἐξαρτᾶται ἐν σχέσει μὲ τὰ ὑποβρύχια.» Τελικῶς εἰς τὴν ὑποτιθεμένην αὐτὴν μονομαχίαν τὰ ἀεροπλάνα κατώρθωσαν νὰ ἐπιδιώξουν ἐκ τῆς κυκλοφορίας ἂν ὄχι ὁριστικῶς, τοὐλάχιστον προσωρινῶς, μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ ἐκτοπίσματος, τόσον μᾶλλον σημαντικὸν ὅσον τὰ ἀντιμετωπισθέντα σκάφη εἶχαν μεγαλύτερον ἀτομικὸν ἐκτόπισμα».

Ὁ ναύαρχος Καστὲξ ἐξακολουθεῖ: «μίαν τοιαύτην περιπέτειαν ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ θεωρήσῃ ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ τυχηρὰ τοῦ πολέμου, ὡς ἕνα κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ δεχθῇ, διότι ἡ πιθανότης του εἶναι μικρὰ καὶ τὸ πλοῖον τῆς γραμμῆς δύναται μέ τινας προφυλάξεις νὰ τὸν ἀποφύγῃ. Οὕτω σκέπτονται προκειμένου περὶ τοῦ ὑποβρυχίου, τὸ ὁποῖον εἶναι βραδὺ καὶ δὲν βλέπει μακράν. Ἀλλὰ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὑποβρύχιον τὸ ἀεροπλάνον ἔχει τὴν ταχύτητα καὶ βλέπει εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Ἐὰν ἡ δρᾶσίς του εἶναι προσωρινή, δικαιολογημένη, σποραδική, τὸ γεγονὸς ὅτι δύναται συχνὰ νὰ τὴν παρατείνῃ ἐναντίον ἐχθροῦ ἠγκυροβολημένου θεραπεύει ἐν μεγάλῳ μέτρῳ τὸ ἀρνητικὸν αὐτὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀεροπλάνου.

Τὸ πᾶν λοιπὸν διὰ τὸ πλοῖον τῆς γραμμῆς δὲν περιορίζεται εἰς τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ διαφύγῃ τὸ δίκτυον τοῦ κινδύνου ποῦ ἀντιμετωπίζει ἐν πλῷ ἐντὸς περιωρισμένου χρόνου. Ὁ κίνδυνος ὑφίσταται δι' αὐτὸ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Δὲν πρόκειται λοιπὸν νὰ ὑπολογίσῃ τοῦτο εἰς εὐτυχῆ συγχωρίαν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ καταφυγίου του χωρὶς ἀμφιβόλλαν ἀφοῦ βρέχει καὶ ἐκτὸς τοῦ καταφυγίου του, τὸ ὁποῖον σφείρεται στέγης.

Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἀεροπλάνον δύναται νὰ ἐπιτρεθῇ κατὰ πλοίου ἐπιφανείας, ἐντὸς ἀγκυροβολίου ἢ ἐντὸς ναυτικῆς βάσεως προστατευομένης ἄλλως κατὰ ἐπιθέσεων πλοίων ἐπιφανείας ἢ ὑποβρυχίων, εἶνε ἀληθῶς τὸ μέγα νέον γεγονὸς τῶν νεωτέρων χρόνων. Τὸ γεγονὸς τοῦτο τροποποιεῖ πολλὰς τῶν ἀπόψεων τῆς προτέρας στρατηγικῆς δημιουργῶν συγχρόνως νέους κινδύνους καὶ ἀνέκδοτα μέσα ἐπιθέσεων.»

Ὁ Ναύαρχος Καστὲξ προχωρῶν περαιτέρω παρατηρεῖ ὅτι οἱ μεγάλοι κίνδυνοι, οἵτινες ἀπειλοῦν ἐκ τοῦ ἀέρος ἕνα μεγάλον θωρηκτὸν 30.000 τόννων καὶ ταχύτητος 20 κόμβων περιορίζονται βεβαίως ἐὰν τοῦτο διαιρεθῇ εἰς τρία καταδρομικὰ τύπου Δουκίσσης, ἐκτοπίσματος 10.000 τόννων καὶ ταχύτητος 25 κόμβων. Ὅτι ἂν τὸ ἐκτόπισμα τῶν 30.000 τόννων ὑποδιαιρεθῇ εἰς 12 Η ἀνθήρας ἐκτοπίσματος 2.500 τόννων καὶ ταχύτητος 30 κόμβων, αἱ πιθανότητες τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀεροπλάνου ἐλαττοῦνται ἀκόμη περισσότερον. Καὶ προσθέτει: «Ἐὰν ὑποδιαιρέσωμεν τὸ ἐκτόπισμα τῶν 30.000 τόννων εἰς 20 ἀ τιτορπιλλικά, τύπου Μπουράσκ, ἐκτοπίσματος 1500 τόννων, πλέοντα μὲ ταχύτητα 33 κόμβων, ἐρῶντα ἐλίγδην ἀραιά, ἐλισσόμενα διαρκῶς μὲ τὴν χειριστικὴν εὐκαμψίαν των, ἀνταποκρινομένην πρὸς τὸ ἐκτόπισμα καὶ τὴν ταχύτητά των τί ἡμποροῦν τότε νὰ ἐπιτύχουν τὰ ἀεροπλάνα; Ἐὰν ἵπτανται παραπολὺ ὑψηλὰ αἱ πιθανότητες τῆς ἐπιτυχίας των ἐλαττωθοῦν σημαντικῶς. Ἐὰν κατέλθουν χαμηλότερα εἰσέρχονται εἰς τὴν φονικὴν ζώνην τῶν μικρῶν αὐτοματικῶν τηλεβόλων. Βλέπομεν οὕτω τὴν κατάστασιν ἥτις δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ τέρμα αὐτὸ τῆς ἀνωτέρω ἐξελίξεως. Ἐφ' ὅσον ἀντιπαρατάσσεται στόλος ἐπιφανείας μόνος, ἐναντίον ἀεροπορίας μόνης ὁ στόλος μένει κύριος τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ἀεροπορία δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐνδιώξῃ. Ἀλλὰ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ στόλου ἐπιφανείας, μόνον ἐὰν οὗτος προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς νέας συνθήκας, παρουσιάζουν μικροτέραν τρωτότητα εἰς τὰς ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπιθέσεις. Ἡ πανοπλία ἐπομένως δὲν ἐξαφανίζει τὸν στόλον τῆς ἐπιφανείας ὡς ὑπεστηρίχθη ὑπό τινων.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ οὗτος νὰ ᾖ χωρὶς νὰ κακοπαθήσῃ ὑπερβολικά, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς δράσεώς του, ὁ στόλος τῆς ἐπιφανείας πρέπει νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς σημερινὰς περιστάσεις, ὀφείλει κυρίως νὰ ἐπιδώξῃ τὸ πολυάριθμον τῶν μονάδων του, τὴν ταχύτητα, τὸ περιωρισμένον ἐκτόπισμα, τὴν χειριστικὴν εὐκαμψίαν. Ἐνώπιον τῆς πετσαμαχίας πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν συγκέντρωσιν ὑπερβολικοῦ ὄγκου, δυσκίνητος καὶ ἐνδιαφέρουσες εἰς ἓν μόνον σημεῖον. Μία κάποια διασπορὰ δυνάμεως, ὁ βαθμὸς τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλοὺς παράγοντας, ἀποτελεῖ τὴν ἐπιβλητικὴν ἀνάγκην τῆς ἡμέρας. Τὸ πολεμικὸν σκάφος μεγάλου διαμετρήματος παρέχει ἐξαίρετον στόχον διότι εἶναι συγκεντρωμένον. Οὐ ἕνεκα τὸ πολεμικὸν σκάφος ὑποχρεοῦται νὰ ἀντιδρᾷ κατὰ τῆς λυπηρᾶς ταύτης μειονεξίας καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτύχῃ μόνον ἐὰν τεμαχισθῇ εἰς μικροτέρας μονάδας. Βέβαιον εἶναι ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἐνώπιον τῶν ἱκανοτήτων τῆς Ἀεροπορίας, ὅπως προσβάλλῃ τὴν συγκοινωνίαν, πᾶσα μειονεξία εἰς τὸν ἀέρα θὰ ἔχῃ βαρυτάτας συνεπείας διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν εἰρημένων συγκοινωνιῶν. (Σ. 351). Ἡ Ἀεροπορία ἀποτελεῖ χρονολογίαν ἄνευ προηγουμένου εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ τρόπου τοῦ μάχεσθαι. Ἡ ἀεροπορικὴ ὑπεροχὴ ἀπεβαίνει ὅρος ἀναγκαῖος τῆς θαλασσίας ὑπεροχῆς. Ἀποτελεῖ ὁλοκληρωτικὸν μέρος αὐτῆς. Ἡ θαλασσία ἐπικράτησις ὀφείλει νὰ περιλαμβάνῃ τὴν ἀνωτέραν ἐπικράτησιν καθ' ὃ μέτρον ἐθεωρήσαμεν δυνατὴν τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην ἐπικράτησιν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· δὲν ἠμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ μὲ ἀρκετὴν ἐλευθερίαν τὰς οὐσιώδεις συγκοινωνίας του δὲν θὰ διατρέχῃ ἐντὸς τῶν λιμένων του περιωρισμένους μόνον κινδύνους, παρὰ ἐφ' ὅσον ὁ ἐχθρὸς δὲν ἔχει τὴν δυναμότητα νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ σοβαρὰν βλάβην διὰ τῆς ὑπεροχῆς του εἰς τοὺς ἀέρας. Δὲν δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ ὅπως πρέπει οὔτε τὴν χερσαίαν οὔτε τὴν θαλασσίαν δύναμίν του, παρὰ ἂν εἶναι ἱκανὸς νὰ διαφυλάξῃ τοὐλάχιστον ἰσχυρῶς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἀέρος εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὁ κ. Στράτος εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν μᾶς ἀνέπτυξε ποῖα πράγματα ποσὰ χρειάζονται διὰ τὴν ἀεροπλοΐαν. Νομίζω ὅτι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Καστὲξ θὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι τὰ πρώτιστον τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται εἶναι νὰ θεραπεύσωμεν τὴν μειονεξίαν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἐὰν κατορθώσωμεν νὰ θεραπεύσωμεν τὴν μειονεξίαν τότε ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ σκέψις περὶ μεγάλου σκάφους.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν λόγος νὰ πτοηθῶμεν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς

ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους ἔδωκεν καὶ οἱ ὁποῖοι ἄλλως τε εἶναι κατά τι ὑπερβολικοί, διότι, ὅπως ἔφθασε, ἐν καιρῷ πολέμου κανένα μηχάνημα πολεμικὸν δὲν δύναται νὰ παρασκευασθῇ ταχύτερον τοῦ ἀεροπλάνου, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης νὰ ἔχωμεν ὁλόκληρον τὴν ἐφεδρείαν τοῦ ἀεροπορικοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος θὰ χρειασθῇ ἐν πολέμῳ. Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητος ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου, τὰ ἔχομεν. Εἴμεθα μακρὰν τοῦ πολέμου, ὥστε ὅταν ἰδοῦμεν τὸν ὁρίζοντα νὰ συνεριάζῃ θὰ παραγγείλωμεν τὰ περαιτέρω. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ δαπάνη τῆς ἀεροπλοΐας εἶναι δαπάνη ἀναγκαία.

Κύριοι Βουλευταί τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως δὲν προλαμβάνει ἁπλῶς τὸν ἀνταγωνισμὸν εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἐξοπλισμοὺς μὲ τὴν Τουρκίαν, δὲν προλαμβάνει μόνον τὴν οἰκονομικὴν ἐξάντλησιν τῆς Χώρας, ἀλλὰ ἐξαρκεῖ περισσότερον τοὐλάχιστον παρὰ τὸ ἀντίθετον πρόγραμμα, διότι ἐξασφάλισις ἀπόλυτος δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ ὑπάρξῃ. Ἐπαρκεῖ λοιπὸν πρὸς περισσοτέραν ἐξασφάλισιν τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν μας ἀπὸ τὸ ἀντίθετον πρόγραμμα. Διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἀεροπορίας μας δὲν ἐπιδιώκομεν μόνον νὰ καταλάβωμεν μὲ τὸ νέον τοῦτο ὄργανον τῶν συγκοινωνιῶν τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἠμποροῦμεν νὰ φιλοδοξήσωμεν, ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἴμεθα μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας Δυνάμεις τῆς θαλασσίας συγκοινωνίας. Ἐπιδιώκομεν λοιπὸν τοῦτο καὶ μόνον. Ἀλλὰ Κράτος μὲ πόρους περιωρισμένους, ὅπως εἴμεθα, κατορθώνομεν συγχρόνως νὰ ὀργανώσωμεν μίαν πολεμικὴν δύναμιν, μέλλουσαν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τὴν ἀπολύτως εἰρηνικὴν πολιτικὴν ὅλου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, μίαν πολεμικὴν δύναμιν, ἡ ὁποία εἶνε ἐξ ἴσου χρήσιμος καὶ διὰ τὸν θαλάσσιον πόλεμον καὶ διὰ τὸν χερσαῖον. Τὰ 3.900.000 λίρες ποὺ θὰ ἐχρειάζοντο διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς «Σαλαμῖνος», ἤτις θὰ ἐδημιούργει δι' ἡμᾶς μίαν ἀσθένειαν, διότι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιεῖται παρὰ μόνον κατὰ θάλασσαν, ἂν κάμνωμεν διὰ τὴν ἀεροπλοΐαν, δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ πρὸς τὰς δύο διευθύνσεις.

Βέβαια, κύριοι Βουλευταί, ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ εἰπω, κατόπιν τῆς συζητήσεως τῆς γενομένης, ὅτι εἶνε περίπου πολιτικὴ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τοῦ πλείστου ἂν ὄχι ὅλου, διότι ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐπερωτήσεως ἐρρόντισε νὰ δηλώσῃ ὅτι ὁ κ. Στράτος ὁμιλεῖ δι' ἴδιον λογαριασμόν, καὶ ὁ ἴδιος ἔκαμε μόνον ἐπιφυλάξεις καὶ ἐπέστησεν τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἀπορριῶν καὶ ἀνησυχιῶν, ἃς εὑρίσκω καὶ ἐγὼ ὡς ἀρθρᾶς, καὶ αἵτινες δὲν ἠμποροῦν νὰ λείπουν ποτὲ ἀπὸ κανένα κυβερνήτην εἰσηγούμενον ἕνα πρόγραμμα, ὅταν δὲν ἔχῃ ἄπειρα τὰ μέσα διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κάμῃ καὶ ἄπειρους παρασκευάς, ἡ πολιτικὴ, λέγω, τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς πόθους τοῦ στρατιωτικοῦ κόσμου.

Τὸ πρόγραμμα, λοιπόν, τὸ κυβερνητικόν, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ πρόγραμμα τοῦ πλείστου πολιτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, εἶμαι βέβαιος ὅτι κατὰ βάθος δὲν ἱκανοποιεῖ τὸν στρατιωτικὸν κόσμον. Ἀκόμη καὶ οἱ ναυτικοί μας σύμβουλοι, οἱ ὁποῖοι εὑρέθησαν σύμφωνοι ὅλοι ὅτι αὐτὸ ἐπιβάλλεται, οἱ ὁποῖοι εὑρέθησαν σύμφωνοι ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ ἔχωμεν καὶ μεγάλο σκάφος καὶ ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἑλαφρὸν στόλον, εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶνε πολὺ δυστυχεῖς ἄνθρωποι. Δὲν κατηγορῶ διὰ τοῦτο τὸν στρατιωτικὸν κόσμον. Ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἐκ τῆς μορφώσεώς του, φέρεται διαρκῶς εἰς τὸν πόθον του, εἰς τὴν προσπάθειάν του νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ τελειότερα ὅπλα, ἵνα εἶνε ἀσφαλὴς περὶ τῆς νίκης, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ζητήσῃ ἡ πατρὶς μίαν ἡμέραν ἀπὸ αὐτόν.

Ἀλλὰ γνωρίζομεν, κύριοι, ἀπὸ ὅλην τὴν ἱστορίαν καὶ πρὸ παντὸς ἀκόμη ἀπὸ τὴν πρόσφατον ἱστορίαν, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ὑπεροχή, ἡ συνισταμένη ὄχι ἁπλῶς εἰς τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ὅπλα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ψυχικὴν ἀκόμη δύναμιν τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐξασφαλίζει αὐτὴ μόνη τὴν νίκην. Ἡ Γερμανία εἶχε πρὸ τοῦ πολέμου τὸν μεγαλείτερον στρατόν, τὸν ὁποῖον ἐφαντάσθη ποτὲ ἡ ἀνθρωπότης, τὸν καλλίτερον ὠργανωμένον, τὸν καλλίτερον ὡπλισμένον, ἔχοντα δὲ καὶ φρόνημα στρατιωτικὸν οὐδενὸς ὑποδεέστερον. Ἡ Γερμανία ἡττήθη εἰς τὸν πόλεμον. Ἡ Αὐστρία, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὴν Σερβίαν, τὴν ὁποίαν ἐξήντησε νὰ συντρίψῃ, εἶχε βεβαίως δύναμιν στρατιωτικὴν ἀπείρως ἀνωτέραν τῆς Σερβίας. Ἡ Βουλγαρία εἰς τοὺς πολέμους τοὺς Βαλκανικοὺς ἦτο πολὺ ἰσχυρότερον συγκεκροτημένη καὶ ἀπὸ τὴν Σερβίαν καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Διατί αὐτὰ τὰ τρία Κράτη ἡττήθησαν; Δὲν τοὺς ἔλειψε ἡ στρατιωτικὴ δύναμις, τοὺς ἔλειψε τὸ κεφάλι. Οἱ πολιτικοί των τὰ ἔφεραν εἰς τὴν συμφορὰν τῆς ἥττης. Εἰς τὴν Γερμανίαν μάλιστα καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν ἡ εὐθύνη ἀνήκει εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἰδίως, οἱ ὁποῖοι, λησμονήσαντες τὴν ἀποστολήν των, ἐσφετερίσθησαν καὶ πολιτικὸν ρόλον καὶ ἐπέβαλον τὸν πόλεμον, λέγοντες: «Τώρα εἶνε καιρὸς νὰ νικήσωμεν».

Δὲν ἀσφαλίζονται, λοιπόν, τὰ Κράτη ἀπὸ τὸν κίνδυνον, διότι ἔχουν καὶ στρατοὺς μεγάλους καὶ παρασκευὰς μεγάλας. Τὰ Κράτη ἀσφαλίζονται ἐκ τῶν κινδύνων, ἐν τῷ μέτρῳ καθ' ὃ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀσφάλεια, ἀπὸ τὴν πολιτικήν των. Ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος, οἵα διεγράφη εὐτυχῶς ἀπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, συνεχιζομένη ἀπαρασαλεύτως ἀπὸ ὅλας τὰς ἑπομένας Κυβερνήσεις καὶ μὲ ἐξαιρετικὸν τόνον, ἐλπίζω, καὶ ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου Κυβέρνησιν, αὐτὴ ἡ πολιτικὴ εἶναι ἡ πολιτικὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία παρέχει τὰς μεγαλυτέρας ἐγγυήσεις ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ ὑποστῇ περιπέτειας πολεμικάς, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ τὴν ὁδηγήσουν εἰς καταστροφήν. Ἡ πολιτικὴ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, ὅπως γνωρίζετε ἤδη, συνίσταται ἰδιαιτέρως, ἀφοῦ ἐξωμαλύναμεν κάθε διαφοράν μας μὲ τὴν μεγάλην μεσογειακὴν δύναμιν καὶ ἐθέσαμεν τὰς σχέσεις μας ἐπὶ βάσεων φιλίας σταθερᾶς διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Συμφώνου τῆς φιλίας, ἀφοῦ ἐξωμαλύναμεν τὰς σχέσεις μας μὲ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν καὶ ἐπανασυνεδέσαμεν πάλιν τὴν πατροπαράδοτον φιλίαν διὰ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ζητήματος τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ τῆς ὑπογραφῆς κατόπιν τοῦ σχετικοῦ Συμφώνου φιλίας, ἡ πολιτικὴ μας, ὅπως γνωρίζετε, συνίσταται εἰς τὴν ἐπίφοβον προσπάθειαν ὅπως ἐξωμαλύνωμεν ὅλας τὰς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν γείτονα ἐπικράτειαν, ἀπὸ τὴν Τουρκίαν, καὶ ὅπως δημιουργηθοῦν τοιαῦται σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ὥστε μόνον ἕνας ἐγκληματίας ἢ ἕνας παράφρων νὰ σκεφθῇ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους ἢ τοῦ ἄλλου νὰ ὠθήσῃ τὰς δύο αὐτὰς χώρας εἰς πόλεμον.

Θέλω, κύριοι, διὰ τῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις καὶ ἡ ὁποία εὐτυχῶς ἐγκρίνεται εἰς ὅλας τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς ἀπὸ ὅλον τὸν πολιτικὸν κόσμον, θέλω νὰ μορφωθῇ Κοινὴ Γνώμη καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Τουρκίᾳ, ὅτι ἐνδεχόμενος πόλεμος μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἐὰν πράκτται, ὅπως δὲν φαντάζομαι, νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα οἱουδήποτε τρίτου, δὲν θὰ ἐξυπηρετήσῃ πάντως τὰ συμφέροντα οὔτε τῆς Τουρκίας, οὔτε τῆς Ἑλλάδος. (Χειροκροτήματα).

Ὅταν τοιαύτη Κοινὴ Γνώμη σταθερὰ μορφωθῇ καὶ εἰς τὰς δύο χώρας, ὄχι μόνον τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας θὰ ἐξυπηρετηθοῦν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τῶν δύο χωρῶν θὰ ἐξυπηρετηθοῦν, διότι κάθε μία ἐξ αὐτῶν θὰ καταλάβῃ θέσιν κάπως ἀνωτέραν εἰς τὴν διεθνῆ οἰκογένειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι ἀνήκομεν. Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον θὰ ἐξυπηρετηθοῦν τὰ συμφέροντα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πολιτικῆς σταθερότητος εἰς τὴν Ἐγγὺς Ἀνατολήν.

Τοιαύτης, κύριοι, πολιτικῆς ἐξυπηρετικὸν εἶναι τὸ πρόγραμμα τὸ ναυτικὸν τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἰδιαιτέρως εὐτυχής, διότι τὸ πρόγραμμά της αὐτὸ ἐνεκρίθη, καθ' ὃν ἐνεκρίθη τρόπον, ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κόσμον κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Πρὶν κατέλθω τοῦ βήματος θὰ ἤθελα μόνον νὰ εἴπω δύο

λέξεις πρὸς τὸν ἀξιότιμον φίλον μου τὸν ἀρχηγὸν τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως. Μᾶς εἶπεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐκ Κερκύρας: «ἐπιδιώκοντες μὲ τόσην προσπάθειαν τὴν εἰρήνην πρὸς ὅλας τὰς πλευράς, δὲν συλλογίζεσθε ὅτι μπορεῖτε νὰ δημιουργήσητε μίαν νεολαίαν ὑλιστικήν»· Πῶς ἠμπόρεσε νὰ σκεφθῇ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Κερκύρας, προερχόμενος μάλιστα ἀπὸ νῆσον ἡ ὁποία ἀληθῶς εὑρίσκεται εἰς κάποιαν βαθμίδα ἀνωτέρου πολιτισμοῦ ἀπὸ τὸν μέσον πολιτισμὸν τῆς Ἑλλάδος, διότι καὶ ἡ ἐπαφή της ἦτο πολὺ στενὴ πρὸς τὴν Δύσιν, πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ ὅτι μία γενεά, ἡ ὁποία δὲν ἔχει διαρκῶς τὸν νοῦν της εἰς τὸν πόλεμον, κινδυνεύει νὰ γίνῃ ὑλιστική; Ἀλλὰ διατί τάχα ὑπάρχουν αἱ κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων, διατί τάχα ὑπάρχουν τὰ ἔθνη, διατί, ἵνα ἑτοιμαζώμεθα διαρκῶς εἰς πόλεμον καὶ νὰ συνηθίζωμεν καὶ τὴν νεολαίαν μας εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ πολέμου, διότι ἄλλως κινδυνεύει νὰ γίνῃ ὑλιστική; Δὲν ὑπάρχει, δρᾶ γε, καὶ κανεὶς ὑψηλότερον ἰδανικὸν ἀπὸ τὸν πόλεμον; Τὸν εὑρίσκω τὸν πόλεμον ὡς ἐξυπηρετικὸν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν, ὅταν ἐπιβάλλεται εἰς μίαν χώραν ἀμυνομένην καὶ θέλω βέβαια ὅλην τὴν νεολαίαν της εἰς περίστασιν τοιαύτην νὰ ἐξορμήσῃ ὅπως προασπίσῃ τὸ πάτριον ἔδαφος.

Ἀλλὰ πιστεύω μὲ τὴν νεωτέραν πρόοδον τοῦ κόσμου, μὲ τὴν μεταπολεμικὴν ψυχολογίαν, ὅτι αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιτύχουμε μόνον ἐνεῦνα τὰ Κράτη, τὰ ὁποῖα θὰ πείσουν τὸν λαόν των ὅτι εἶναι εἰλικρινῶς φιλειρηνικά, ὅταν κάνουν κάθε τι πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης καὶ ὁπωσῳγῆν τῆς ἐνόπλου συγκρούσεως, διότι τότε μόνον μποροῦν νὰ πιστεύουν ὅτι, ὅταν διακινδυνεύσουν, ἡ ἀκεραιότης καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς χώρας θὰ εὕρουν τὸν λαὸν πρόθυμον νὰ τρέξῃ εἰς τὰ ὅπλα διὰ νὰ τὰς ὑπερασπίσῃ.

Ἀλλ' ἡ περιπέτεια αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφύγεται νὰ γίνεται κάθε ἡμέραν περιπέτεια σπανιώτερον μέλλουσα νὰ ἐμφανισθῇ. Ἂν φθάσωμεν διὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετάσχουν αὐριον αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ μεθαύριον ἡ Ρωσσία, ἂν φθάσωμεν νὰ ἀσφαλίσωμεν τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου, πιστεύει ὁ κ. βουλευτὴς ἐκ Κερκύρας ὅτι ἡ ἀνθρωπότης θὰ ὑποβιβασθῇ εἰς ἕνα ἐπίπεδον κατώτερον καὶ θὰ γίνῃ ὑπηρετικὴ μόνον ὑλιστικῶν συμφερόντων;

Ἀλλὰ τάχα ἂν ἐργαζώμεθα διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν μεγαλειότερον καθ' ἡμᾶς ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ δικαιότερον κατανομὴν τοῦ εἰσοδήματος τούτου, ἂν ἐργαζώμεθα διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ὑγείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἐργάζεται μὲ τόσον ζῆλον ὁ ἀξιότιμος συνάδελφός μου κ. Παππᾶς, ἂν ἐργαζώμεθα διὰ νὰ μορφώσωμεν τὰς Ἑλληνικὰς γενεὰς τοῦ μέλλοντος, ἂν ἐργαζώμεθα νὰ δώσωμεν τὰ μέσα εἰς ὅλους διὰ τῆς παροχῆς τῶν ἀναγκαίων ὑποτροφιῶν ὅπως φθάσουν εἰς τὴν μόρφωσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία δύναται νὰ μᾶς ἀσφαλίσῃ ὅτι δὲν ἐχάθησαν τάλαντα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν τὰ μέσα νὰ ἀποδώσουν ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀποδώσουν διὰ τὴν χώραν των, ἂν κατορθώσωμεν νὰ ἐγκαταστήσωμεν μίαν μεγαλειοτέραν δικαιοσύνην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἂν ἐν ἑνὶ λόγῳ ἐργασθῶμεν ὅπως ὑπάρξῃ μεγαλείτερον ποσὸν εὐημερίας δι' ὅλον τὸν κόσμον—οὐχὶ μόνον δι' ἡμᾶς—ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών μας, νομίζετε ὅτι θὰ ἐργασθῶμεν δι' ἕνα κόσμον ὑλιστικὸν καὶ δὲν πιστεύετε, ὅπως πιστεύω καὶ ἐγώ, ὅτι θὰ ἐργασθῶμεν δι' ἕνα ἰδανικὸν πολὺ ἀνώτερον, πολὺ συμφωνότερον μὲ τὰς παραδόσεις, τὰς ἰδικάς μας, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον αἱ μέλλουσαι γενεαὶ θὰ μᾶς εὐλογοῦν; (Χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Μεθ' ὃ ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀποσυγκεντρώσεως ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τῶν Γνωμοδοτικῶν Συμβουλίων παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις», διὰ τοῦ ὁποίου, ὡς λέγει, θὰ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων ἐκδιδομένων μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τροποποιῇ τὴν σύνθεσιν καὶ ἁρμοδιότητα τῶν παρὰ τοῖς πολιτικοῖς Ὑπουργείοις λειτουργούντων Συμβουλίων, τῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 184 τοῦ Συντάγματος. Ὅταν, λέγει, θὰ ἔλθῃ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου θὰ σᾶς ἀναπτύξω τὴν μεγάλην σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** παρακαλεῖ τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς ὅπως καθ' ἣν ὥραν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς βουλευτὰς ἡ εἴσοδος των εἰς τὰ Ὑπουργεῖα ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος καὶ τῶν γραμματέων των εἰς αὐτά, ἵνα δίδεται εἰς τοὺς βουλευτὰς καιρὸς νὰ ἐργάζωνται.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει, ὅτι οἱ κ. κ. Ὑπουργοὶ θὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει τὰς συστάσεις τοῦ κ. βουλευτοῦ.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ σίτου, ὁ κ. ***Α. Ζωγράφος*** λέγει ὅτι μεγάλη μερὶς τῆς ἐμπορικῆς οἰκογενείας, οἱ ἀλευρέμποροι κατεδικάσθησαν σχεδὸν εἰς ἀνεργίαν διὰ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐψήφισεν ἡ Κυβέρνησις. Τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβε ἡ Κυβέρνησις ἀποδεικνύουν τὴν μέριμνάν της ὅπως ἀνακουφίσῃ τὰς λαϊκὰς μάζας διὰ τῆς παροχῆς εἰς αὐτὰς εὐθηνωτέρου ἄρτου, ἐδέχθη δὲ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν πρότασιν τοῦ κ. Σαράντη ὅπως τὸ ζήτημα τῆς μειώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου μελετηθῇ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας. Ὁ κ. Κ. Βουδούρης ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ βήματος ἀνέπτυξε θαυμασίως ὡς νομικὸς σύμβουλος τῶν ἀλευροβιομηχάνων τὸ ζήτημα ὥστε ἡ συζήτησις ἐξέφυγε τοῦ ἀρχικοῦ της θέματος καὶ ἔγινε ὀλίγον τι προσωπική. Εἶμαι ὅμως βέβαιος ὅτι ἐφόσον τὸ ζήτημα ἀνετέθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Γεωργίας θὰ ἐξετασθῇ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς εὐθηνείας τοῦ ἄρτου, καὶ συνεπῶς τίθεται εἰς δευτέραν μοῖραν τὸ ἐὰν οἱ ἀλευρέμποροι ἢ οἱ ἀλευροβιομήχανοι ἔχουν δίκαιον. Ἡ μείωσις τοῦ ἄρτου θὰ ἐπέλθῃ διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ καὶ ὁ συναγωνισμὸς ἔχει ἀνάγκην ἐλευθερίας δράσεως. Ἐλέχθη ὅτι οἱ ἀλευροβιομήχανοι δὲν κερδίζουν μεγάλα πράγματα, ἀλλ' ἡ στατιστικὴ ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον. Συνεχίζων ἀναφέρει τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ εἰσαχθέντος σίτου καὶ τῶν ἐξόδων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀλευροποίησιν τοῦ σίτου καὶ λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς τὸ λεχθὲν ὅτι ἂν εἰσήγετο ὀλιγώτερος σῖτος ἐν Ἑλλάδι θὰ ἐμαραίνετο ἡ βιομηχανία αὕτη. Πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1927 δι' 100 ὀκάδας ἀλευρομένου σίτου ἦσαν τὰ ἔξοδα 48 δρχ., κατὰ τὸ 1928 τὰ ἔξοδα ταῦτα κατῆλθον εἰς 44 καὶ σήμερον κατῆλθον ἀκόμη περισσότερον. Καταλήγων παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ ἡ τάξις τῶν ἀλευρεμπόρων, διότι διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλεύρων θὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου. Πρέπει δὲ ἄλλως τε, διὰ νὰ διεξαχθῇ εἰς διαγωνισμός, ὥστε θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου, νὰ ἔχωσι καὶ οἱ ἀλευρέμποροι τὰ αὐτὰ ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ οἱ ἀλευροβιομήχανοι.

Μεθ' ὃ ὥραν 9 μ. μ. συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον, ὥραν 4.30 μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Κουτσίνας

Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'

Τρίτης 25 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος***, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Οἱ κάτοικοι Ἀμφικλείας Δαδίου αἰτοῦνται τὴν σύστασιν καὶ δευτέρου φαρμακείου.

Οἱ ξυλανθρέμποροι καὶ ξυλανθρακοπῶλαι Ἠπείρου ὑποβάλλουσι σχετικὴν τροπολογίαν περὶ ὁλοτομήσεως τῶν δασῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ δασικοῦ κώδικος.

Ἡ συντεχνία Πεταλωτῶν Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως υἱοθετηθῇ νόμος περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ τοῦ περισσεύματος τοῦ φόρου τῆς βενζίνης.

Τριάκοντα ὀκτὼ τμήματα τοῦ Ἀγροτικοῦ Συλλόγου ἡ «Ἕνωσις» Κερκύρας, ζητοῦν τὴν κατάργησιν τῆς φορολογίας, τὴν παροχὴν μακροπροθέσμων δανείων καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν εἰσαγωγῆς σπορελαίων καὶ ἐλαιοσπόρων.

Αἱ θήλεις ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων ζητοῦν ὅπως εἰς τὰ ὑποβληθησόμενα νομοσχέδια περὶ συντάξεων ἡ καταστατικοῦ χάρτου τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων τεθῇ διάταξις ἐπιτρέπουσα τὴν παροχὴν ἀναλόγου συντάξεως εἰς τὰς ἀποχωρούσας μετὰ 15ετῆ ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλους.

Πρόσφυγες καπνεργάται Καβάλλας ἐγκατασταθέντες εἰς οἰκόπεδα Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ζητοῦν παροχὴν διευκολύνσεων διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν οἰκοπέδων των.

Τὸ Σωματεῖον τεχνιτῶν μαρμαρογλυπτῶν καὶ λιθοξόων ζητοῦν τὴν ἵδρυσιν ταμείου ἀνεργίας καὶ τὴν παροχὴν διαφόρων εὐκολιῶν.

Οἱ κάτοικοι Ὀρχομενοῦ ζητοῦν τὴν λῆψιν μέτρων ἀντιπλημμυρικῶν πρὸς ἀποξήρανσιν 50.000 στρεμμάτων.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς γηγενῶν Δοξάτου διαμαρτύρεται καὶ ζητεῖ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου οἰκοπέδων Δοξάτου.

Οἱ Σύνδεσμοι Τ. Τ. Τ. Πειραιῶς, Ἡρακλείου, Καβάλλας, Χανίων, Μυτιλήνης, Δράμας, Κερκύρας, Ἀλεξανδρουπόλεως, Σύρου καὶ Θεσσαλονίκης παρακαλοῦν ὅπως κατὰ τὴν ὑπογραφὴν συμβάσεως Τηλεφώνων ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ γνώμη τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου Τ. Τ. Τ.

Ὁ Γ. Τσουρίδης ὑποβάλλει ὑπόμνημα, δι' οὗ αἰτεῖται τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ τοπογράφων, τῶν ἀξιωματικῶν, χαρτογράφων τοπογράφων.

Ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος Φιλιατρῶν ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινικῶν διατάξεων τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Ἡ ΑΣΣΕΟ καπνῶν Θεσσαλονίκης ζητεῖ τὴν μὴ χορήγησιν προνομίου ἐκμεταλλεύσεως παραφίνης καὶ κηρωδῶν εἰδῶν εἰς ἐργοστασιάρχας Παλαιᾶς Ἑλλάδος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Αἰλιανὸς*** καταθέτει ὑπόμνημα μικροπωλητῶν Ἀθηνῶν παρακαλούντων ὅπως ληφθῇ ἀπόφασις διὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴν καὶ δικαίαν λύσιν τοῦ ζητήματός των.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Παλαιοκάστρου Κρήτης, Ἱεραπέτρας, Πεύκων καὶ Σφακίων, διαμαρτύρονται διὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν ἐφεδρικῶν ταμείων μετὰ τῆς Γεωργ. Τραπέζης.

Οἱ πολεμοπαθεῖς Σερρῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι διανομὴν τῶν ὁμολογιῶν.

Ὁ προσφυγικὸς κόσμος Ἀρκαδίας, Ἡρακλείου Κρήτης καὶ Τήνου παρακαλεῖ ὅπως μὴ κυρωθῇ ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκη, ἄνευ σοβαρῶν τροποποιήσεων.

Ὁ ἔφεδρος ψυματικὸς Μυσιρλῆς λοχίας ζητεῖ παράτασιν τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ὑποβολὴν δικαιολογητικῶν πρὸς παροχὴν συντάξεως.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Καραγεώργης*** παρακαλεῖ ὅπως ἀρθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον δι' ἅπαντα τὰ κτήματα ὡς καὶ διὰ τὰς παραλιακὰς ἀποθήκας.

Οἱ πολύτεκνοι Κάτω Διμηνίου παρακαλοῦν ὅπως τὸ ταχύτερον ληφθοῦν προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν πολυτέκνων.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς Ἀλεποχωρίου Μεγάρων παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθῶσι τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγορᾶς τῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ τῶν ἐντομοκτόνων φαρμάκων ἐξωτερικοῦ οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοί.

Οἱ διδάσκαλοι Θεσσαλονίκης καὶ Ἐλασσῶνος ζητοῦν τὴν υἱοθέτησιν τῶν αἰτημάτων τῆς διδασκαλικῆς ὁμοσπονδίας.

Ὁ λαὸς Βερροίας διαμαρτυρόμενος παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ὑπογραφὴ συμβάσεως περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑδάτων Βερροίας διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν Θεσσαλονίκης.

Τὸ Σωματεῖον τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἰδιωτῶν κρατικῶν ἐργοστασίων παρακαλεῖ ὅπως παραμείνῃ ὡς ἔχει ὁ ἰσχύων νόμος εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἐργοστάσια.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** καταθέτει τηλεγράφημα κατοίκων Σερρῶν παραπονουμένων διὰ τὴν ἀναβολὴν διανομῆς τῶν ὁμηρικῶν ὁμολογιῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Σταυρόπουλος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Β. Μπακοπούλου κατοίκου Φιλιατῶν αἰτουμένου τὴν παροχὴν συντάξεως ὁπλαρχηγοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Συντεχνίας παντοπωλῶν Σερρῶν ζητούντων τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων ἐκκρεμῶν ζητημάτων των.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει ὑπόμνημα τῆς Ἑνώσεως ἀκτημόνων Πενταπόλεως παρανομουμένων διὰ τὴν μὴ εἰσέτι κανονικὴν ἐκτίμησιν τῶν παραχωρηθέντων ἀγρῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Μάρκου*** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν δημοδιδασκαλισσῶν Πατρῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαναστασίου*** καὶ ***Ν. Μπακόπουλος*** καταθέτουσιν αἴτησιν δοκίμων χημικῶν τοῦ τέως κεντρικοῦ χημικοῦ ἐργαστηρίου Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν αἰτουμένων τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νόμου 4328.

Οἱ αὐτοὶ κ. κ. βουλευταὶ καταθέτουσιν αἴτησιν τῶν πλημμυροπαθῶν κατοίκων Μαντινείας αἰτουμένων λῆψιν μέτρων ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4376 «περὶ ἱδρύσεως Πειραματικῶν Σχολείων ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις Ἀθηνῶν καὶ Θ)νίκης».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ἀσφαλίστρων ἐκ πυροτραλειῶν συνομολογηθησῶν ἐν Ἑλλάδι».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων:

«Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δη-

μοσίου καὶ τοῦ Δ. Καλύμβα περὶ ἀνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἱδρύσεως συναφῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐργοστασίων».

2) «Περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναστειλάσης τὰς πληρωμὰς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Τράπεζα Μεσσηνίας Α. Ε».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Μαχαίρας** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ἐφέδρων ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κ.λ.π.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Χ. Ζουμῆς, Δ. Χαντζῆς, Ι. Μπουρνιᾶς** καὶ **Κ. Βλαχοθανάσης** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ συστάσεως ἀναγκαστικοῦ συνεταιρισμοῦ ἰδιοκτητῶν τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου Χαλκιδέων καὶ τῶν κοινοτήτων Μύτικα, Βασιλικοῦ, Ἁγίου Νικολάου, Φύλλων, καὶ Ἀφρατίου τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος ἀμπελοφυτειῶν».

Οἱ κ. κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ **Δ. Δίγκας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουν σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῆς Διοικήσεως τῆς Ἀνωνύμου Βιομηχανικῆς Ἑταιρείας Κ. Α. Ἀλεξόπουλος καὶ Σία».

2) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ὑπολογισμοῦ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων».

Οἱ κ. κ. **Α. Παππᾶς** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἱδρύσεως τεσσάρων Ἀντιλυσσικῶν Σταθμῶν ἐν Πάτραις, Ἰωαννίνοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει».

Ὁ κ. **Α. Παππᾶς** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 4061 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τῆς Μητρότητος καὶ τῶν Παιδικῶν ἡλικιῶν καὶ 4062 «περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-8-25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος Ἀξιωματικῶν, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ν. Ξηρός, Ε. Τριποδάκης, Μ. Βολουδάκης, Γ. Κοκκινάκης, Α. Θεολογίτης, Ν. Τζερμιᾶς** κ.λ.π. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3616 περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Καλογερᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Κινηματογράφων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ν. Μπακόπουλος** καὶ **Ν. Τζερμιᾶς** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-8-25 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος τῶν Ἀξιωματικῶν κ.λ.π.»

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου νόμου ὑποβάλλουν τροπολογίαν καὶ οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Α. Μάρκου** καὶ **Κ. Βλαχοθανάσης**.

Ὁμοίως ὑποβάλλει τροπολογίαν καὶ ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Εὐριπαῖος**.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Μάρκου** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναστειλάσης τὰς πληρωμὰς Α. Ε. «Τράπεζα Μεσσηνίας Α. Ε».

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἐπανεκδικάσεως τοῦ κτήματος Γιδᾶ περιφερείας Βερροίας».

2) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 512 «περὶ καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Ν. Δ.»,

3) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4076, ἀφορῶντος τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἀνηλίκων ἀνταλλαξίμων διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς πληρωμὴν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως».

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καταθέτει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3616 «περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν».

Μεθ' ὃ ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ.

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 126)12)2)30 ἐρωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ι. Παπαδάκη Σταΐκου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι διεδιδάσαμεν ταύτην πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὅπως προκαλέσῃ τὴν ἐπὶ ταύτης ἀπόφασιν τούτου, ὡς ἁρμοδίου».

Ὁμοίως ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

«Ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μ. Τσαρλαμπᾶ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν ἀντίγραφον τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου ὑπ' ἀριθ. 542 κοινοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145468)9)10)28 Δ.Υ.Σ.

«Εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 11218 13)8)28 ἐγγράφῳ ὑμῶν καὶ εἰς ἀπάντησιν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 138394)24)7)28 ἐρώτημα τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελ. Στρατοῦ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὅτι κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην οἱ διδάσκαλοι, οἱ ὑπηρετοῦντες καὶ ὡς γραμματεῖς τῶν Κοινοτήτων δὲν δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 137 παρ. Ι. τοῦ Κώδικος περὶ Στρατιωτικῶν εἰσφορῶν ὁριζομένου ἐπιδόματος 10 %ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ μισθοῦ των ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου μέχρι 1ης Ἀπριλίου, διότι κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, τούτου δικαιοῦνται μόνον οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 116 παρ. 3 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος διοριζόμενοι εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ Νομάρχου πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους τῆς ἀπογραφῆς καὶ μὴ δυνάμενοι ν' ἀντικατασταθῶσιν ἢ μετατεθῶσι πρὸ τῆς περατώσεως τῆς συντάξεως τῶν πινάκων, οὓς συντάσσει μετὰ τοῦ Δημάρχου, τοῦ ἀγρονόμου καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Στρατολόγου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Κοινοτικοῦ συμβουλίου, οἱ καταχωροῦντες τὰς δηλώσεις καὶ χορηγοῦντες τὸ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον πιστοποιητικὸν καὶ τηροῦντες τὰ ἐν τῇ παρ. 2 τοῦ αὐτοῦ 116 ἄρθρου ὁριζόμενα βιβλία».

Τέλος ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργοῦ.

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ κ. Δημ. Ἡρακλείδου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι αἱ ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις πρὸς τὴν διαλυθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἀπονομῆς πολεμικῶν συντάξεων τοῦ Πρωτοδικείου Λαρίσσης περιῆλθον εἰς τὸ Τμῆμα Προστασίας θυμάτων πολέμου τὴν 17ην Αὐγούστου 1928, ἐπελήφθη δὲ ἡ ὑπηρεσία τοῦ ταμείου τούτου τῆς προδικασίας πρὸς συγκέντρωσιν τῶν στοιχείων ἅτινα ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Καὶ αἱ μὲν καταστᾶσαι ὥριμοι ὑποθέσεις εἰσήχθησαν εἰς τὸ συμβούλιον ἐλέγχου συντάξεων καὶ ἐξεδικάσθησαν, αἱ δὲ λοιπαὶ εὑρίσκοντο εἰς τὸ στάδιον τῆς προδικασίας.

Συνημμένως ὧδε ὑποβάλλω ὀνομαστικὸν κατάλογον ἐμφαίνοντα τὰς ἐνεργείας ἐφ' ἑκάστης ὑποθέσεως πρὸς πληροφορίαν τοῦ ἐρωτήσαντος ἀξιοτίμου κ. Βουλευτοῦ».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. **Ν. Καραμάνον**, ὅστις διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασιν τῆς περιφερείας Λεωνιδίου ἐκ τῶν πλημμυρῶν καὶ τῆς θυέλλης αἱ ὁποῖαι ἐπισυνέβησαν κατ' αὐτάς. Εἶναι, λέγει, τόση ἡ ἔκτασις τῆς καταστροφῆς ὥστε ἡ θάλασσα κατασπάσασα μέγα μέρος τοῦ λιμενοβραχίονος εἰσώρμησεν εἰς

βάθος 200 μέτρων καὶ κατέκλυσε τὰς καλλιεργησίμους ἐκτάσεις. Καὶ ἄλλοτε, προσθέτει, συνέβησαν τοιαῦται καταστροφαί, καὶ οἱ κάτοικοι ἐπροθυμοποιήθησαν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας νὰ ἐπανορθώσουν τὰς ζημίας, ζητήσαντες ἀπὸ τὸ Κράτος ὡς μόνην ἀρωγὴν τὴν ἀποστολὴν μηχανικοῦ πρὸς καθοδήγησιν αὐτῶν. Τὴν αὐτὴν αἴτησιν, ἐπιλέγει, ὑποβάλλουν καὶ σήμερον ἀλλὰ παρακαλοῦν, ὅπως μὴ συμβῇ ὅτι καὶ εἰς τὴν προηγουμένην περίστασιν συνέβη, δηλαδὴ νὰ ἀπαιτηθῇ ὁλόκληρος δεκαπενταετία διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης, χωρὶς καὶ μετὰ τὴν πάροδον τόσου χρόνου νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ συμπλήρωσις ταύτης. Πρὸς τούτοις συνιστᾷ ὅπως τὸ Κράτος ἔλθῃ ἀμέσως ἀρωγὸν καὶ ἀποστείλῃ μηχανικὸν πρὸς ἐξέτασιν τῶν ζημιῶν τοῦ λιμένος.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** συνενώνει τὰς συστάσεις του ὑπὲρ τῆς ἀποστολῆς μηχανικοῦ πρὸς καθοδήγησιν τῶν κατοίκων, ἀνθρώπων, ὡς λέγει, κατὰ πάντα φιλοπόνων.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι μόλις ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἐπισυμβάντων καταστροφῶν συνεννοήθη μετὰ τοῦ συναδέλφου του ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐπὶ τόπου μηχανικοῦ καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὕτη θὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ταχύτερον.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Τριποδάκης** λαμβάνων ἐπίσης τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἂν ἔχωνται ἀληθείας τὰ γραφέντα ὅτι ἐσημειώθησαν ἐν Μυτιλήνῃ ταραχαὶ προκληθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Κομμουνιστῶν.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερῶν) ἀπαντᾷ ὅτι πράγματι ἔλαβον χώραν διάφορα ἔκτροπα ἡ καταστολὴ ὅμως αὐτῶν ὑπῆρξεν, ὡς λέγει, ἄμεσος χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρχῶν. Οὐχ ἧττον, προσθέτει, πρὸς πρόληψιν τυχὸν ἐπαναλήψεως τοιούτων ἐκτρόπων ἐστάλησαν εἰς τὰς ἐκεῖ ἀρχὰς ὁδηγίαι πρὸς λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων καὶ ἄμεσον τιμωρίαν τῶν παρεκτραπέντων κομμουνιστῶν.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. **Ι. Ραλλης** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καταθέτει ἀναφορὰν ἐκλογέων τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου αἰτουμένων τὴν ἀναβολὴν τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν 9ην Μαρτίου ἐπαναληπτικῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς, λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐκεῖ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνυπαρξίας συγκοινωνιῶν, πρὸς δὲ λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης προσέφυγεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ ὥρισε δικάσιμον τῆς ὑποθέσεως τὴν 29ην Ἀπριλίου. Εἶναι ἐπομένως, λέγει, δικαιολογημένη ἡ αἴτησις αὕτη, πλὴν τῶν ἄλλων λόγων καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν θὰ ἦτο ὀρθόν, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπεδέχετο τὴν προσφυγὴν νὰ ἐμφανισθῇ τὸ περίεργον φαινόμενον τῆς ὑπάρξεως δύο βουλευτῶν ἐν ἐπαρχίᾳ ἐκλεγούσῃ ἕνα μόνον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκφράζει τὴν γνώμην, ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ προκηρύξεως ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς εἶναι ἀντισυνταγματική.

Τὰ ἄρθρα - ἐξηγεῖ - 39, 40 καὶ 41 τοῦ Συντάγματος, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀντιγραφὴν τῶν ἄρθρων 70, 71 καὶ 72 τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος, ἀφορῶσι τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐκλογὴν βουλευτοῦ προσόντα, τὸ δεύτερον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἀσυμβιβάστου τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος πρὸς ἄλλα ἔργα, τὸ δὲ τρίτον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ἐκπτώσεως τοῦ βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Ἐφόσον λοιπὸν τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ἀποτελοῦν ἀντιγραφὴν τῶν παλαιῶν, ἰσχύει ὅτι καὶ εἰς τὸ παλαιὸν Σύνταγμα ἰσχυε. Βεβαίως ἐν τῷ παλαιῷ Συντάγματι δὲν ὡρίζετο ὅτι, ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων περὶ τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος, ἀποφασίζει ἡ Βουλή, οὐδεὶς ὅμως λόγος συντρέχει ὅπως ἐπὶ τῶν ἄρθρων 40 καὶ 41 ἔχει ἐφαρμογὴν ὅτι καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 39 ἐφαρμόζεται, δηλ. ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄρσις τῆς τυχὸν ἀμφισβητήσεως.

Κατὰ τὴν ψήφισιν μάλιστα τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 ἐδόθη ὑπὸ τοῦ τότε καὶ νῦν Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἑξῆς ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπ' αὐτοῦ, περιληφθεῖσα κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικά:

«Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δηλοῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δ' ἀποφαίνεται περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, κατὰ τὸ ἄρθρον 72, ἐπέρχεται ἔκπτωσις τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, ἐνεκεν ἀποδοχῆς ὑπὸ βουλευτοῦ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 71 καθηκόντων ἢ ἔργων, καθόσον συντρέχουσι πάντες οἱ ὅροι τῆς ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 70».

Καὶ ἐνῷ οὕτω ἡρμηνεύετο ἡ διάταξις 70 καὶ 72 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἀνάλογος διάταξις τοῦ νέου Συντάγματος, αἰφνιδίως εὑρισκόμεθα πρὸ ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις φρονῶν ὅτι συντρέχουν οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις τῆς ἐκπτώσεως τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου κ. Μαυρομιχάλη ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, διατάσσει ἐπαναληπτικὴν ἐκλογήν.

Ἀλλὰ δὲν ὑφίστανται μόνον παραβίασις τοῦ Συντάγματος, ὑπάρχει καὶ ἄνισος ἐφαρμογὴ αὐτοῦ. Διότι ὁ Γερουσιαστὴς Λακωνίας κ. Γιατράκος, Σύμβουλος τῆς Ἑταιρείας τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Λακωνίας, συμβεβλημένης μετὰ τοῦ Κράτους, διετέλεσεν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ μέχρι πρὸ ἡμερῶν, παραιτηθεὶς ἐξ αὐτῆς μόλις ἐγνώσθη ἡ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ κ. Μαυρομιχάλη ἐνέργεια τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Φρονῶ λοιπὸν ὅτι πάντα ταῦτα συμβάλλουν, ὥστε νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ αἴτησις τῶν ἐκλογέων Οἰτύλου.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἑρμηνευτικὴ δήλωσις τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσεν ὁ κ. βουλευτὴς Ἀττικῆς ἀφορᾷ εἰς ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, δὲν ἔχει ἰσχὺν καὶ προκειμένου καὶ περὶ τοῦ νέου Συντάγματος, διότι κατὰ τὴν συζήτησιν, ἥτις ἐπ' αὐτοῦ διεξήχθη ἐν ἔτει 1924, καίτοι ἦτο γνωστὴ ἡ δήλωσις αὕτη δὲν ἐπανελήφθη. Ἐδέχθη ἡ Βουλὴ ὅτι ἀρκεῖ νὰ συντρέχουν τὰ ἀπαιτούμενα περιστατικὰ διὰ νὰ κηρυχθῇ βουλευτὴς ἔκπτωτος τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπιθυμεῖ ν' ἀποφύγῃ τὸν ἔλεγχον ἐφόσον ἤθελεν ἀσκηθῇ τοιοῦτος κατὰ τὰς τακτὰς ἡμέρας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ λεχθὲν ὅτι λόγῳ ἐλλείψεως συγκοινωνιῶν ἐνδείκνυται ἡ ἀναβολὴ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι δὲν ἔχω οὐδαμόθεν τοιαύτην τινὰ ὑπόδειξιν.

Προκειμένου διὰ τὸ ζήτημα τῆς προσφυγῆς τοῦ κ. Μαυρομιχάλη εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, νομίζω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διοικητικῆς πράξεως, ἀλλὰ κυβερνητικῆς, ἐξερχομένης τοῦ πλαισίου τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν γνωρίζω πῶς ἐξ ἀρχῆς ἐτέθη τὸ ζήτημα, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἀρνεῖται οὗτος τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἀμφισβητήσεως, ἥτις ἐγείρεται, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐστήριξε τὰ ἐπιχειρήματά του εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν, εἰς ἣν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1911 ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος. Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὅμως ἰσχυρίσθη ὅτι ἀφοῦ δὲν ἐπανελήφθη ἡ δήλωσις αὕτη καὶ εἰς τὸ νέον Σύνταγμα, δὲν ἰσχύει. Νομίζω ὅτι ὑπάρχει σύγχυσις. Ἡ μὴ ἐπανάληψις τῆς ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἰσχύει αὕτη, ἐφόσον πρόκειται περὶ τῶν αὐτῶν διατάξεων, ἀλλ' ὅτι εἶναι τόσον φανερὸν τὸ πρᾶγμα, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος ἐπαναλήψεως. Νομίζω ὅτι τὴν ἑρμη-

νείαν τὴν ὁποίαν ἔδωσεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔδωσεν μόνον ὡς Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ ὡς πολιτικὸς ἀνήρ. Εἰς τοιαύτην ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν θὰ προέβαινεν καὶ πᾶς ἄλλος πολιτικός. Διότι ποῖος θὰ ἦτο ἁρμοδιώτερος ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως; Τὰ Δικαστήρια; Ὄχι. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας; Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀμφισβητεῖ τὴν τοιαύτην ἁρμοδιότητα.

Νομίζω, ὅτι ὁ ἔλεγχος ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀνόρθωσιν ἀδικήματος θίγοντος αὐτὸ τοῦτο τὸ Σῶμα. Νομίζω ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἐὰν δηλ. ὁ κ. Βουλευτὴς Οἰτύλου ἐκηρύχθη καλῶς ἢ κακῶς ἔκπτωτος τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιώματος εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον ἔχει δικαίωμα ἡ Βουλή, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν νὰ λύσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἐγείρεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ τὸ μελετήσω. Ὁ συνάδελφός μου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν μοῦ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς διαφόρου διατυπώσεως τῶν ἄρθρων. Δηλαδὴ τὸ ἄρθρον 39 ὁρίζει ὅτι «Βουλευτὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιώματος» καὶ ὅτι «ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει ἡ Βουλή». Τὸ ἄρθρον ὅμως 40 πκραλείπει αὐτό. Δὲν ὑπάρχει δὲ καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως αὐτῶν ἠμπορεῖ τις νὰ ἀντλήσῃ τὴν ἑρμηνείαν, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει ὁ συνάδελφός μου. Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν θεωρῶ ὅτι εἶναι κανονικώτερον ν' ἀποφαίνεται εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ Βουλή. Ἀλλὰ θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ὀρθὸν ἀφοῦ προεκηρύχθη ἡ ἐκλογὴ νὰ σταματῶμεν αὐτὴν καὶ νὰ κάμωμεν νέαν προκήρυξιν. Προτείνω λοιπὸν ὅπως ἡ προσεχὴς Παρασκευὴ χρησιμοποιηθῇ ἐξαιρετικῶς πρὸς συζήτησιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, διότι εἶναι τοῦτο ἀρκετὰ σπουδαῖον καὶ ἐφόσον ἐξακριβωθῇ ὅτι ὑπάρχει περίπτωσις ἐκπτώσεως νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἄλλως νὰ σταματήσῃ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται πλήρως τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἐκφράζει ὅμως τὴν λύπην του, διότι ἡ παρέμβασις αὐτοῦ ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ ἐργασθῇ ἡ Βουλὴ καὶ τὴν Παρασκευήν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) προτείνει ὅπως ἡ συζήτησις διεξαχθῇ αὔριον τὸ ἀπόγευμα μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν, ὅπως ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως νομοθετικῆς ἐργασίας περὶ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἡ Βουλὴ ἐργασθῇ καὶ τὴν πρωΐαν τῆς αὔριον.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ὁ κ. **Θ. Φίλιος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ἡμαθιωτικῆς Ἑνώσεως Πολεμοπαθῶν Γκαῦρλιτς περὶ παροχῆς αὐτοῖς ἀποζημιώσεως, λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλὰ τότε συνεζητήθη ἂν οὗτοι εἶναι ἢ δὲν εἶναι πολεμοπαθεῖς καὶ ἂν οὗτοι δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι ἡ ἐκδικαστικὴ ἐπιτροπὴ πολεμοπαθῶν εἶναι ἁρμοδία νὰ κρίνῃ τοῦτο. Ἤδη κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5513 ἐγγράφου τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἐκεῖνοι ἐκ τῶν ὁμήρων Γκαῦρλιτς τῆς Γερμανίας, οἵτινες ὑπέβαλον εἰς τὰ κατὰ καιροὺς λειτουργήσαντα γραφεῖα ζημιῶν πολέμου αἰτήσεις ἐμπροθέσμως, δὲν ζητοῦν τίποτε ἄλλο εἰμὴ μίαν μικρὰν παράτασιν προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν τῶν ἀπαιτουμένων αἰτήσεων.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ.κ. **Σ. Ἀναστασιάδης, Ι. Μπουρνιᾶς** καὶ **Μ. Μαντᾶς.**

Ὁ κ. **Α. Παπανασταsίου** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται ἀναμφισβητήτως περὶ παθόντων, ἐφόσον οὗτοι ἔμειναν ἐν Γκαῦρλιτς ὡς αἰχμάλωτοι περισσότερον χρόνον ἀπὸ ὅσον ἔμειναν ἐν ἐπιστρατεύσει ὁ συνομηλικιῶταί των.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ μελετήσω τὸ ζήτημα, δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ ἀποφανθῶ ἤδη.

Ὁ κ. **Θ. Φίλιος** καταθέτων καὶ ἀναπτύσων ἀναφορὰν τῆς Μανέλλας Ἀλ. Καστελάνου λέγει ὅτι ἡ παθοῦσα διωρίσθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1919 ὡς ὑπάλληλος τῶν Τ.Τ.Τ. ἦτοι ὡς πολῖτρια γραμματοσήμων καὶ ὑπηρέτησε μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1925, ὅτε ἀσθενήσασα ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ.

Ἤδη, ζητήσασα νὰ ἐπανέλθῃ, εὑρέθη, καίτοι ἡ ὑπηρεσία εἶχεν ὅλην τὴν εὐμενῆ διάθεσιν νὰ τὴν προσλάβῃ, πρὸ κωλύμματος ἐκ τοῦ νόμου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ φροντίσῃ νὰ φέρῃ μίαν τροπολογίαν εἰς τὸν νόμον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τὴν προσλάβῃ καθόσον πρόκειται περὶ πτωχῆς ὀρφανῆς καὶ προστατρίας ἀνηλίκου ἀδελφῆς της.

Αἰτήσει τοῦ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** (Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνίας) ἡ ἀναφορὰ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Π. Χριστούλας** συνιστᾷ ἀναφορὰν Ἐπαγγελματικοῦ Καπνεμπορικοῦ Συνδέσμου Καρδίτσης, ἧτις αἰτήσει τοῦ κ. **Π. Βουρλούμη** (Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας,** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τῶν ἐνοικιαστῶν ἐλαίου, λέγει ὅτι, λόγῳ τῆς ἀθρόας εἰσαγωγῆς καὶ παραγωγῆς σπορελαίων ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου κατῆλθεν εἰς τὰς δρ. 12 κατ' ὀκᾶν ἀντὶ τῶν 28 ὅπου ἐπωλεῖτο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Οἱ ἐνοικιασταὶ μὴ δυνάμενοι νὰ προβλέψωσι τὴν πτῶσιν τῶν τιμῶν, ἀλλὰ βασιζόμενοι εἰς τὴν τιμὴν τῶν 28—30 δρ. ἔδωκαν τὴν προσφοράν των καὶ ἐγίνοντο ἐνοικιασταί.

Ἤδη εὑρίσκονται πρὸ τῆς τελείας οἰκονομικῆς των καταστροφῆς, διότι ἡ πτῶσις τῶν τιμῶν εἶναι μεγάλη.

Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν, τὸν διακρινόμενον διὰ τὰ δίκαια καὶ φιλανθρωπικὰ αἰσθήματά του, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὴν αἴτησιν τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ νὰ κάμῃ ὅτι εἶναι δυνατὸν διὰ νὰ μὴ καταστραφῶσι τελείως τόσοι οἰκογενειάρχαι πτωχοί, οἱ ὁποῖοι καίτοι εἰργάσθησαν ὄχι μόνον δὲν ἐπληρώθησαν τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν, ἀλλὰ βλέπουν καὶ τὰ κεφάλαιά των νὰ ἐλαττοῦνται κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἂς δοθῇ, τονίζει, τὸ 25 ο/ο ἀντὶ τῆς ἐργασίας τὴν ὁποίαν κατέβαλον διὰ νὰ ὠφελήσουν τὸ δημόσιον καὶ διὰ τὴν ὁποίαν προσωπικήν των ἐργασίαν ὄχι μόνον δὲν ἀμείβονται, ἀλλὰ κινδυνεύουν νὰ φυλακισθῶσιν ἀκόμη, διότι ἡ οἰκονομική των καταστροφὴ εἶναι τελεία καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν ταμιακῶν ὀργάνων.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Θ. Χαβίνης.**

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι παρετάθη ἡ προθεσμία διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν. Πέραν τούτου, προσθέτει, ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ πράξῃ τι.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων μεταναστῶν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν προσωρινῶν ἀποδείξεων τοῦ δανείου 1912-1913, ἧτις ἀναφορὰ αἰτήσει τοῦ κ. **Β. Δεληγιάννη** (Ὑφυπουργοῦ Οἰκονομικῶν) διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐπαγγελματιῶν Καλαμῶν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Β' Ἀναγκαστικοῦ Δανείου.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ ὅτι συντόμως θὰ προσαχθῇ σχετικὸν νομοσχέδιον.

Τὴν ἀναφορὰν ὑποστηρίζει καὶ ὁ κ. **Σ. Χούρσογλου.**

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς Ἁγίας Ἄννης Λίμνης περὶ ἀναστολῆς τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου οἰκοδομῶν.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ ὅτι ἀναχωρεῖ ἀπόψε δι' ἐκεῖ Οἰκονομικὸς Ἐπιθεωρητὴς ἵνα ἐξετάσῃ τὰ παράπονα καὶ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἔκθεσιν.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀχαϊΐλιδος καὶ ὑπομνήματος ἀμπελουργῶν περὶ μὴ ρα α γήσεως τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων, συνιστᾷ ὅπως μὴ μεταβληθῇ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὁ ἰσχύων νόμος, καθόσον πρόκειται περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν καλυτέρων.

Οἱ κ.κ. **Ν. Γαρδικιώτης, Θ. Φίλιος, Π. Χριστούλας, Α. Λούλης** κλπ. διαμαρτύρονται ζωηρῶς διὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. βουλευτοῦ Πατρῶν.

Ὁ κ. **Ι. Μπουρνιᾶς** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν γεωργοκτηματιῶν, ἀμπελοκτημόνων καὶ κτηνοτρόφων Καρυστίας περὶ παροχῆς καὶ αὐτοῖς ἐνισχύσεως ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, καθόσον, ὡς λέγει, αἱ πιστώσεις αὐτῆς παρέχονται μόνον εἰς τοὺς καπνοπαραγωγοὺς καὶ σταφιδοπαραγωγούς.

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) δηλοῖ ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο ἀκριβὲς καὶ ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα μεριμνᾷ ἐξ ἴσου ὑπὲρ ὅλων τῶν κλάδων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. **Ι. Μπουρνιᾶς** καταθέτει καὶ ἑτέραν ἀναφορὰν περ. παροχῆς συντάξεως εἰς τοὺς ἐν τοῖς μεταλλείοις παθόντας

Ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐν Τυρνάβῳ ἐπαγγελματικῶν Σωματείων περὶ μετασταθμεύσεως ἐκεῖ στρατιωτικοῦ τμήματος, χρησιμοποιουμένων οὕτω καὶ τῶν κενῶν στρατώνων τῆς πόλεως, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ὁποίων ἐδαπανήθησαν ἀρκετά.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα εἶται καθαρῶς Ἐπιτελικὸν καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν ἀνακοίνωσιν.

Ὁ κ. **Α. Φωκᾶς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν τυροκόμων Κεφαλληνίας αἰτουμένων τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς τοῦ χρησιμοποιουμένου ὑπ' αὐτῶν ἅλατος.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπόσχεται ὅπως διὰ νόμου συμπεριλάβῃ καὶ τὸ εἶδος τοῦτο μεταξὺ τῶν λοιπῶν εἰδῶν διὰ τὰ ὁποῖα γίνεται χρῆσις ἅλατος. Προσθέτει ὅμως ὅτι τὸ μέτρον θὰ ληφθῇ μόνον διὰ τὰς ἐξαγομένας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ποσότητας τυροῦ.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν Μακεδονομάχων Καστορίας καὶ Σερρῶν περὶ ἐπισπεύσεως τοῦ σχηματισμοῦ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν διακαιουμένων συντάξεως.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων συνοικισμοῦ Προφήτου Ἠλία Καβάλλας περὶ ἀποπληρωμῆς τῶν χρεῶν των διεκτραγωδεῖ τὴν θλιβερὰν κατάστασιν εἰς ἣν περιῆλθεν ἡ πόλις τῆς Καβάλλας λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ ζητεῖ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐνταλμάτων εἰς βάρος τῶν προσφύγων, τῶν καπνεργατῶν καὶ τῶν λοιπῶν ὀφειλετῶν τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ὑπὲρ τῶν ὁποίων ζητεῖ τὴν ἐπὶ δεκαετίαν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν οἰκοπέδων.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἀπεστάλη ἐπὶ τόπου εἰδικὸς Ἐπιθεωρητὴς καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ διετάχθη ἡ ἀναστολὴ τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐνταλμάτων μέχρι τέλους Ἰουλίου καὶ ἡ κατὰ δόσεις καταβολὴ τῶν ὀφειλομένων.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, διαμαρτυρομένων κατὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι διετάχθη τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον ἐπὶ τῇ προόψει τῆς αὐξήσεως τῶν συντάξεων, ὅπως προεξοφλήσῃ τὴν αὔξησιν ταύτην καὶ ὅτι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου οἱ συνταξιοῦχοι θὰ εἰσπράττουν ηὐξημένην τὴν σύνταξίν των.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων 1) περὶ καταστάσεως τῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, 2) περὶ μετεκπαιδεύσεως τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ 3) περὶ ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἀρχιτέκτονος τοπογράφου καὶ ἐμπειροτέχνου ἔχοντα οὕτω:

Περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 1.

Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου, εἶναι οἱ διοριζόμενοι εἰς τὰς συνιστωμένας ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου θέσεις καὶ ἀναφερόμενοι ὑπὸ τὸν τίτλον Α' τάξις δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 2.

Οὐδεὶς διορίζεται δημοτικὸς ὑπάλληλος α') εἰς θέσιν μὴ προβλεπομένην ἐν τῷ Ὀργανισμῷ καὶ β') ἂν μὴ κέκτηται τὰ ὑπ' αὐτοῦ καθοριζόμενα προσόντα καὶ καλὴν ὑγείαν, βεβαιουμένην ὑπὸ δύο δημοτικῶν ἰατρῶν καὶ τοιούτων μὴ ὑπαρχόντων ὑπὸ δύο δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ὁριζομένων.

Διὰ Διαταγμάτων δύνανται νὰ ὁρισθῶσι δι' ὡρισμένους δήμους ἢ καὶ γενικῶς α') παγίως τὰ προσόντα ταῦτα, καὶ β') κατώτατος βαθμὸς εἰσόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Τὰ Διατάγματα ταῦτα ἐκδίδονται μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως τῶν Δήμων, ἐφ' ὅσον εἶναι γενικά, μετὰ γνώμην δὲ τοῦ οἰκείου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσιν ὡρισμένον Δῆμον.

Ὅπως διορισθῇ τις τὸ πρῶτον ὑπάλληλος εἰς θέσιν Α' τάξεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων δέον νὰ ἐπιτύχῃ ἐν διαγωνισμῷ.

Ὁ πίναξ τῶν ἐπιτυχόντων ἐν τῷ διαγωνισμῷ ἰσχύει ἐπὶ ἔτος.

Ἡ πλήρωσις κενῶν θέσεων ἐνεργεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ πίνακι σειρὰν ἐπιτυχίας.

Ἐπὶ πλειόνων τυχόντων τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ἐπιτυχίας ἡ προτίμησις δίδεται διὰ κλήρου.

Ἡ σύνθεσις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, τὰ ἐξεταστέα μαθήματα, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν δοκιμασιῶν ὡς καὶ ἡ διαδικασία αὐτῶν καθορίζονται δι' ὡρισμένους δήμους ἢ καὶ γενικῶς διὰ Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, κατὰ τὰ ἐν ἐδαφ. 3 ὁριζόμενα.

Οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι διορίζονται παρὰ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς μετέχει μετὰ ψήφου καὶ προεδρεύει, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τοῦ παρόντος νόμου, ὁ Δήμαρχος.

Ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς Γενικοῦ καὶ ἰδιαιτέρου Γραμματέως ὑπὸ τοῦ Δημάρχου. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 1 τοῦ νόμου 4189.

Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ὡς καὶ ὁ Γενικὸς ἢ ἰδιαίτερος Γραμματεὺς ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, πλὴν τῶν περὶ συντάξεως καὶ Ταμείου Προνοίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον δηλώσει ὅτι δέχονται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς οἰκείας κρατήσεις.

Ἐφ' ὅσον ἔν τινι Δήμῳ ὑπάρχει μία μόνον ὀργανικὴ θέσις γραμματέως οὗτος καθίσταται μόνιμος μόνον μετὰ 8ετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν. Ὁ γραμματεὺς ὅμως οὗτος ἀπολυόμενος πρὸ τῆς συμπληρώσεως 8ετίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸν ὀργανικὸν αὐτοῦ μισθὸν ἑνὸς ἔτους. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς μετὰ τὴν 1ην Αὐγούστου 1929 ἀπολυθέντας.

Ἄρθρον 3.

Οὐδεὶς διορίζεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19 ἔτους τῆς

ηλικίας, ἂν μὴ πρότερον ἐκτελέσῃ τὴν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ θητείαν, ἀπαλλαγῇ ἢ ἐξαιρεθῇ αὐτῆς.

Δὲν διορίζεται ὁ στερηθεὶς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ στέρησις διαρκεῖ.

Ἄρθρον 4.

Ὁ διορισμὸς ἀνακοινοῦται ἐντὸς δεκαημέρου τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς διὰ διπλώματος, ἐπιδιδομένου εἰς τὸν διοριζόμενον ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις καταρτίζεται διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ διορισμοῦ ὑπὸ τοῦ διοριζομένου.

Ἡ ἀποδοχὴ δηλοῦται διὰ τῆς ὅσεως τοῦ ὅρκου.

Ἐὰν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ ὁ διοριζόμενος δὲν προσέλθῃ εἰς ὁρκοδοσίαν, ὁ διορισμὸς θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος.

Ἄρθρον 6.

Ὁ ὅρκος δίδεται ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου, συνταχθέντος πρωτοκόλλου, χρονολογουμένου καὶ ὑπογραφομένου ὑπό τε τοῦ δίδοντος καὶ τοῦ δεχομένου τὸν ὅρκον.

Ὁ τύπος τοῦ ὅρκου ἔχει οὕτω:

«Ὀμνύω νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἄρθρον 7.

Οἱ τὸ πρῶτον διοριζόμενοι ὑπάλληλοι μετὰ πάροδον ἐνιαυσίου δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀπόφασιν τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, λαμβανομένην αὐτεπαγγέλτως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας, θεωροῦνται ὁριστικῶς διορισθέντες καὶ καθίστανται μόνιμοι.

Διακρούσης τῆς ἐνιαυσίου δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας δύνανται ν' ἀπολυθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἠτιολογημένῃ ἀποφάσει τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς μὴ ἐγκριθέντες θεωροῦνται ἀπολυθέντες.

Ἡ ἀπόλυσις ἀνακοινοῦται ἐντὸς δεκαημέρου τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρον 8.

Οἱ μόνιμοι ὑπάλληλοι ἀπολύονται μόνον:

α') Ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας.

β') Ἕνεκεν ἀνεπαρκείας ἢ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, μετ' ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

γ') Συνεπείᾳ ἀποφάσεως περὶ ὁριστικῆς παύσεως λαμβανομένης κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 43 καὶ ἑπόμενα ἐπὶ ὑπηρεσιακῇ ἀνεπαρκείᾳ, ἀσυμβάστῳ συμπεριφορᾷ, ἢ πειθαρχικῷ παραπτώματι.

Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀπολύσεως εἶνε ὑποχρεωτική.

Ἡ ἀπόλυσις ἀνακοινοῦται ἐντὸς δεκαημέρου τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἢ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρον 9.

Ὁ ὑπάλληλος ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 10.

Ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται εἰς παραίτησιν.

Ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται ἐγγράφως, ἡ δὲ ὑπαλληλικὴ σχέσις λύεται μόνον ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς ταύτης.

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δύναται ὁ Δήμαρχος νὰ δηλώσῃ ὅτι ἀναβάλλει τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως ἕνεκα τῶν ἑπομένων λόγων:

α') Πρὸς ἐξεύρεσιν ἀντικαταστάτου.

β') Πρὸς διεκπεραίωσιν ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐκκρεμῶν παρ' αὐτῷ ὑποθέσεων.

γ') Πρὸς ὑποβολὴν τῶν λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως τοῦ παρακτουμένου ὑπαλλήλου.

Ἡ παραίτησις λογίζεται ὡς αὐτοδικαίως γενομένη δεκτὴ μετὰ παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς.

Ἐπιτρέπεται ἡ πρὸ τῆς ἀποδοχῆς ἢ ἐλλείψει τοιαύτης, πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ τριμήνου ἔγγραφος ἀνάκλησις τῆς παραιτήσεως.

Ἄρθρον 11.

Αἱ θέσεις, τὰ προσόντα, αἱ ἀποδοχαί, ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ ὡς καὶ τὰ τοῦ προβιβασμοῦ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ρυθμίζονται ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου.

Αἱ θέσεις κατατάσσονται εἰς 15 τάξεις ἤτοι·

Α'. Τάξεις Δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Τάξις	1η	βαθμὸς	Διευθυντοῦ	Α'	τάξεως
»	2α	»	»	Β'	»
»	3η	»	Τμηματάρχου	Α'	»
»	4η	»	»	Β'	»
»	5η	»	Εἰσηγητοῦ		
»	6η	»	Γραμματέως	Α'	»
»	7η	»	»	Β'	»
»	8η	»	Ἀκολούθου		
»	9η	»	Γραφέως	Α'	»
»	10η	»	»	Β'	»

Β'. Τάξεις Δημοτικῶν ὑπηρετῶν.

Τάξις	1η	Βαθμὸς	Ἀρχικλητῆρος	Α'	τάξεως
»	2α	»	Κλητῆρος	Α'	»
»	3η	»	»	Β'	»
»	4η	»	»	Γ'	»
»	5η	»	»	Δ'	»

Ὁ ὑπάλληλος ἀνήκει εἰς ἣν τάξιν καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένη θέσις.

Διὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν δήμων ὁρίζονται αἱ θέσεις τῶν μὲν ὑπαλλήλων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κατωτάτου μέχρις ἑνὸς τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν ἀναλόγως τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν του, τῶν δὲ ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχικλητῆρος ἢ τοῦ κλητῆρος α' τάξεως μέχρις ἑνὸς τῶν κατωτέρων βαθμῶν.

Ὁ βαθμὸς τοῦ Διευθυντοῦ δύναται νὰ καθιερωθῇ μόνον εἰς δήμους ἔχοντας τακτικὰ ἐτήσια ἔσοδα ἀπὸ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ ἄνω.

Ἄρθρον 12.

Ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ κατ' ἔτος ἡμερολογιακὸν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, συναπτῶς ἢ τμηματικῶς, κανονικὴν ἄδειαν ἀπουσίας μηνός. Κατὰ τοὺς τρεῖς θερινοὺς μῆνας χορηγοῦνται ἐκ περιτροπῆς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξήντλησαν πρότερον τὸ πρὸς ἄδειαν δικαίωμα, δεκαπενθήμεροι ἄδειαι.

Τὴν κανονικὴν ἄδειαν ἀπουσίας χορηγεῖ ὁ Δήμαρχος.

Ὑπάλληλος ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ ἀπουσίας δικαιοῦται πλήρων ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 13.

Ὑπάλληλος ἀπέχων τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἕνεκα νόσου μὴ παρατεινομένης ὑπέρ τὸν μῆνα, θεωρεῖται τυχῶν σιωπηρᾶς ἀδείας ἀπουσίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 12.

Εἰς ὑπάλληλον ἀπέχοντα τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἕνεκα παροδικῆς νόσου, παρατεινομένης ὑπὲρ τὸν μῆνα, χορηγεῖται ἀναρρωτικὴ ἄδεια ἀπουσίας διὰ τὴν ἐρεξῆς διάρκειαν τῆς νόσου, ἀλλ' οὐχὶ μακροτέρα τοῦ ἑνὸς ἔτους.

Ὑπάλληλος ἐν ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ ἀπουσίας κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον 2 δικαιοῦται κατὰ μὲν τοὺς πρώτους 6 μῆνας πλήρων ἀποδοχῶν, κατὰ τοὺς ἓξ δὲ ἑπομένους μῆνας πλήρους μισθοῦ.

Τὴν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν ἀπουσίας χορηγεῖ ὁ Δήμαρχος ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεως δύο δημοτικῶν ἰατρῶν καὶ τοιούτων μὴ ὑπαρχόντων, δύο δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Δημάρχου. Ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τοιούτων ἡ βεβαίωσις κατὰ τὰ ἀνωτέρω γίνεται ἐνόρκως ὑπὸ δύο ἐπιστημόνων ἰατρῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς πιθανῆς διαρκείας τῆς νόσου. Ἡ ἀναρρωτικὴ ἄδεια χορηγεῖται δι' ἓν ἑκάστοτε τρίμηνον, δι' ἑκάστην δ' ἐπανάληψιν αὐτῆς δέον νὰ τηρῶνται αἱ αὐταὶ διατυπώσεις. Εἰδικῶς διὰ τὴν τρίτην καὶ τετάρτην ἐν συνεχείᾳ χορήγησιν τριμήνου ἀδείας ἀπαιτεῖται πρόσθετος σύμφωνος γνωμάτευσις ἑνὸς ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ ἰατροῦ, ὁριζομένου, τῇ αἰτήσει τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἐκ τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Δήμου τυχὸν ὑπηρετούντων ἢ ἄλλως ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ πλησιεστέρᾳ αὐτῷ πόλει. Ἀνάκλησις τῆς ἀδείας πρὸ τῆς λήξεώς της ἐπιτρέπεται μόνον τηρουμένων τῶν διατυπώσεων μεθ' ἃς αὕτη ἐχορηγήθη. Οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον ἐξετάζοντες τὸν ὑπάλληλον ἰατροὶ ἀμείβονται διὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 14.

Τίθεται αὐτοδικαίως εἰς ἀργίαν ὁ ὑπάλληλος:

α') Ὡς στερηθεὶς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας συνεπείᾳ ἐντάλματος ἢ ἀποφάσεως.

β') Καθ' οὗ ὑφίσταται μήπω ἐκτελεστὴ πειθαρχικὴ ἀπόφασις περὶ ἀπολύσεως νομίμως κοινοποιηθεῖσα.

Διακρούσης τῆς καταστάσεως τῆς ἀργίας ὁ δημοτικὸς ὑπάλληλος δὲν δικαιοῦται οὔτε ἀποδοχῶν οὔτε ἄλλης τινὸς ἀποζημιώσεως.

Ἐκλιπόντος τοῦ λόγου, δι' ὃν ἡ ἀργία, ὁ ὑπάλληλος ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 15.

Ἐπιτρέπεται ἀπόλυσις τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων λόγῳ καταργήσεως θέσεως.

Οἱ οὕτω ὅμως ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀνασυστάσεως τῆς θέσεως ἢ συστάσεως ἑτέρας παρεμφεροῦς.

Τὸ δικαίωμα ὅμως τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀπόλυται ἐὰν ὁ ὑπάλληλος καλούμενος ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς δι' ἐγγράφου προσκλήσεως νομίμως ἐπιδιδομένης, δὲν προσέλθῃ ν' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως καθὼς ἐπίσης ἐὰν ἡ καταργηθεῖσα θέσις δὲν ἀνασυσταθῇ ἢ δὲν συσταθῇ ἑτέρα παρεμφερὴς μέχρι λήξεως τῆς ἀμέσως ἑπομένης μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς θέσεως δημοτικῆς περιόδου.

Ἀποζημιοῦνται δ' ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσι συμπληρώσει τὸν συντάξιμον χρόνον κατὰ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις.

Οἱ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὑπάλληλοι ὀφείλουν ν' ἀποδώσουν εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον τὰ 3/4 τῆς ληφθείσης ἀποζημιώσεως δι' ἀναλόγων κρατήσεων κατὰ δόσεις ἐκ τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 16.

Εἰς τὸν ὑπάλληλον ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάληψις οἱουδήποτε ἔργου ἢ ἐργασίας ἢ ἡ ἄσκησις οἱουδήποτε ἐπίσης ἐπαγγέλματος, πλὴν τεχνικῶν μελετῶν ἔργων, καὶ τοῦτο κατόπιν ἀδείας τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, δυναμένης ν' ἀνακαλέσῃ ταύτην χορηγηθεῖσαν.

Ἄρθρον 17.

Ἐκ τῶν διὰ προβιβασμοῦ πληρωτέων θέσεων συμπληροῦνται:

α') Τὰ δύο τρίτα κατ' ἐκλογήν.

β') Τὸ ἓν τρίτον κατ' ἀρχαιότητα.

Αἱ θέσεις ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως καὶ ἄνω πληροῦνται μόνον κατ' ἐκλογήν.

Ἄρθρον 18.

Εἰς τὸν πρὸς προβιβασμὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας δὲν συνυπολογίζεται

α') Ὁ τῆς ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ θητείας.

β') Ὁ τῆς ἀργίας, ἐὰν ὁ ὑπάλληλος κατεδικάσθη τελεσιδίκως εἰς ἐπανορθωτικὴν τοὐλάχιστον ποινὴν ἢ πειθαρχικὴν παῦσιν.

Ἄρθρον 19.

Ὑποβιβασμὸς ὑπαλλήλου ἐπιτρέπεται μόνον ἕνεκεν ἀνεπαρκείας αὐτοῦ.

Ὁ ὑποβιβασμὸς ἀποφασίζεται ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ἠτιολογημένῃ ἀποφάσει αὐτῆς· ἐὰν ἡ ἀνεπάρκεια ὀφείλεται εἰς πταῖσμα τοῦ ὑπαλλήλου, ἐφαρμόζονται ἀντὶ τοῦ ἐδαφίου 1 τὰ ἄρθρα 27 καὶ ἑξῆς.

Ἄρθρον 20.

Εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀρχαιότητος ὡς καὶ τὸν συντάξιμον δὲν συνυπολογίζεται

α') Ὁ τῆς ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ θητείας.

β') Ὁ τῆς ἀργίας, ἐὰν ὁ ὑπάλληλος κατεδικάσθη τελεσιδίκως εἰς ἐπανορθωτικὴν τοὐλάχιστον ποινὴν ἢ πειθαρχικὴν παῦσιν.

Ἄρθρον 21.

Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἄρχεται

α') Τοῦ διορισθέντος ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ διορισμοῦ.

β') Τοῦ προβιβασθέντος ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν νέαν θέσιν.

γ') Τοῦ ὑποβιβασθέντος ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐγγράφου ἀνακοινώσεως.

Ἄρθρον 22.

Ὁ μισθὸς καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνός, ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς τὰ τέλη χαρτοσήμου τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν σχετικῶν περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεων.

Ἄρθρον 23.

Ὁ μισθὸς εἶναι ἀκατάσχετος, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 24.

Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ λήγει

α') Τοῦ ἀποβιώσαντος τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν θάνατον. Τὸν μισθὸν τοῦτον λαμβάνουσι μόνον τὰ πρόσωπα, ἅτινα θὰ ἐδικαιοῦντο εἰς σύνταξιν.

β') Τοῦ παραιτηθέντος ἢ παυθέντος ἀφ' ἧς ἔληξεν ἡ ὑπηρεσία.

Ἄρθρον 25.

Πᾶσα ὑπαίτιος παράβασις ὑπαλληλικοῦ καθήκοντος, δυναμένη νὰ καταλογισθῇ, ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν ἀδίκημα.

Ἄρθρον 26.

Τὸ πειθαρχικὸν ἀδίκημα παραγράφεται μετὰ τριετίαν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπράχθη.

Αἱ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπευθυνόμεναι πράξεις πρὸς δίωξιν τοῦ πειθαρχικοῦ ἀδικήματος διακόπτουσι τὴν παραγραφήν. Ὁ χρόνος ὅμως ταύτης δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐξαετίαν ἐν συνόλῳ.

Πειθαρχικὸν ἀδίκημα δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν τιμωρίαν ἑτέρου πειθαρχικοῦ ἀδικήματος, πραχθέντος πρὸ τῆς παραγραφῆς ἐκείνου.

Ἄρθρον 27.

Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι

α') Ἔγγραφος ἐπίπληξις.

β') Πρόστιμον μέχρι μηνὸς μισθοῦ.

γ') Προσωρινὴ παῦσις δέκα πέντε ἡμερῶν μέχρι τριῶν μηνῶν.

δ') Ὁριστικὴ παῦσις.

Ἄρθρον 28.

Τὸ πρόστιμον παρακρατεῖται ἐκ τῶν πρώτων μετὰ τὴν κατάγνωσιν τῆς ποινῆς καθισταμένων ἀπαιτητῶν μισθῶν τοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ λόγῳ προστίμου παρακρατούμενον ποσὸν ἐξ ἑκάστου μηνιαίου μισθοῦ δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν τέταρτον τούτου, ἀποδίδεται δὲ ὑπὸ τοῦ Δήμου εἰς τὸ Ταμεῖον συντάξεων Δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 29.

Πράξεις τελεσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ὅτε ἦτο ἰδιώτης δύνανται νὰ τιμωρηθῶσι πειθαρχικῶς, ἐὰν δικαιολογῶσι τὴν ὁριστικὴν παῦσιν, δὲν παρῆλθε δὲ ὁ ἐν ἐδαφίοις 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 26 ὁριζόμενος χρόνος.

Τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ πράξεων τοῦ ὑπαλλήλου τελεσθεισῶν, ἀλλὰ μὴ ἐκδικασθεισῶν κατὰ τὴν διάρκειαν προγενεστέρας αὐτοῦ δημοτικῆς ἢ δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 30.

Ἐκδιδομένης τελεσιδίκου ποινικῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πειθαρχικὴν ἐπιτρέπεται ἡ ἕνεκα τῆς αὐτῆς πράξεως ἐπανάληψις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως, ἐὰν δικαιολογῆται ἡ ὁριστικὴ παῦσις τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 31.

Ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ πειθαρχικοῦ ἀδικήματος ἢ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως μία ποινὴ ἐπιβάλλεται.

Ἄρθρον 32.

Ὁ παύσας νὰ εἶνε ὑπάλληλος δὲν διώκεται πειθαρχικῶς.

Ἄρθρον 33.

Πειθαρχικαὶ δικαιοδοσίαι εἶναι.

α') Ὁ Δήμαρχος.

β' Ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπή.

γ') Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον.

δ') Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 34.

Ὁ Δήμαρχος δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ α') τὴν ἐπίπληξιν καὶ β') πρόστιμον 1)5 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ. Τὸ σύνολον τῶν εἰς τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιβαλλομένων προστίμων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἕνα μηνιαῖον μισθόν.

Ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ οἱανδήποτε τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν. Τὸ σύνολον τῶν εἰς τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς προστίμων δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸν μηνιαῖον μισθὸν αὐτοῦ.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἢ ἄρῃ τὴν παῦσιν.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δικάζει κατὰ τὰ ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰσχύοντα. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἢ ἄρῃ τὴν παῦσιν.

Ἄρθρον 35.

Ὁ Δήμαρχος δικάζει

α') Αὐτεπαγγέλτως.

β') Ἐπὶ αἰτήσει περὶ ἀναθεωρήσεως.

Ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ δικάζει

α') Ἐπὶ πειθαρχικῇ ἀγωγῇ.

β') Ἐπὶ ἀνακοπῇ.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον δικάζει ἐπὶ ἐφέσει.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δικάζει ἐπὶ προσφυγῇ.

Ἄρθρον 36.

Ἡ αὐτεπάγγελτος δίκη ἀρξαμένη κωλύει τὴν ἔγερσιν τῆς πειθαρχικῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' οὐχὶ πέραν τῶν δύο μηνῶν.

Τὴν αὐτεπάγγελτον δίκην μήπω ἀρξαμένην ἀποκλείει ἡ ἔγερσις τῆς πειθαρχικῆς ἀγωγῆς.

Ἡ αὐτεπάγγελτος δίκη ἄρχεται διὰ τῆς κλήσεως εἰς ἀπολογίαν.

Ἄρθρον 37.

Τὴν ἀναθεώρησιν αἰτεῖται ὁ καταδικασθεὶς ὑπάλληλος.

Αἴτησις ἀναθεωρήσεως ἐπιτρέπεται α') ἕνεκα πραγματικῶν γεγονότων γνωσθέντων ἢ καταστάντων ἀποδεικτῶν μετὰ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ β') ἕνεκεν ἀναιτιολογήτου μὴ ἀπολογίας.

Εἰς ἀναθεώρησιν ὑπόκεινται αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δημάρχου πλὴν τῶν κατ' ἀναθεώρησιν ἐκδιδομένων.

Ἡ αἴτησις ἀναθεωρήσεως ἀπευθύνεται εἰς τὸν Δήμαρχον.

Αἴτησις ἀναθεωρήσεως χωρεῖ ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς ἐγνώσθησαν ἢ κατέστησαν ἀποδεικτὰ τὰ νέα πραγματικὰ γεγονότα ἢ, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἐδαφίου 2 στοιχεῖον β', ἀφ' ἧς ἐκοινοποιήθη ἡ ἀπόφασις ἢ ἐζητήθη ἡ ἀναθεώρησις.

Ἄρθρον 38.

Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρουσιν ὁ Δήμαρχος, ὡς καὶ ὁ Γεν. Διοικητής, Νομάρχης ἢ Ἔπαρχος.

Ἡ πειθαρχικὴ ἀγωγὴ ἀπευθύνεται ἐνώπιον τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὴν ἔγερσιν πειθαρχικῆς ἀγωγῆς ἀποκλείει ἡ ἔκδοσις ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 39.

Τὴν ἀνακοπὴν ἐγείρει ὁ καταδικασθεὶς ὑπάλληλος.

Ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται ἕνεκα μὴ ἀπολογίας τοῦ ὑπαλλήλου ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ.

Εἰς ἀνακοπὴν ὑπόκεινται αἱ ἀποφάσεις τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ἣν καὶ ἀπευθύνεται αὕτη.

Ἀνακοπὴ χωρεῖ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 40.

Τὴν ἔφεσιν ἐγείρουσι:

α') Ὁ καταδικασθεὶς ὑπάλληλος.

β') Ὁ ἀσκήσας τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγήν.

γ') Ὁ Δήμαρχος.

Εἰς ἔφεσιν ὑπόκεινται αἱ ἀποφάσεις περὶ παύσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον.

Ἔφεσις χωρεῖ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς δὲν ἀναστέλλει τὴν προθεσμίαν τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 41.

Τὴν προσφυγὴν ἐγείρει:

α') Ὁ καταδικασθεὶς ὑπάλληλος.

β') Ὁ ἀσκήσας τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγήν.

γ') Ὁ Δήμαρχος.

Εἰς προσφυγὴν ὑπόκεινται αἱ ὁριστικαὶ περὶ παύσεως ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον δὲν χωρεῖ κατ' αὐτῶν ἀνακοπὴ ἢ ἔφεσις.

Ἡ προσφυγὴ ἀπευθύνεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Προσφυγὴ χωρεῖ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ἢ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεσιν προθεσμίας.

Ἡ προσφυγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος ἂν μὴ κατατεθῇ πρὸ τῆς συζητήσεως αὐτῆς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1)10 τοῦ ὀργανικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγέρσεως τῆς προσφυγῆς, ἀποδιδόμενον ἐν περιπτώσει μεταρρυθμίσεως τῆς προσβληθείσης ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 42.

Αἱ προθεσμίαι τῶν ἐνδίκων μέσων παρατείνονται λόγῳ κωλύματος ἐξ ἀνωτέρας βίας μέχρι τοῦ διπλασίου, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς εἰς ἣν ἀπευθύνεται πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας.

Τὰ ἔνδικα μέσα ἀσκοῦσι καὶ οἱ νόμιμοι ἀντίδικοι, σύζυγοι, κατιόντες ἢ ἀδελφοὶ τοῦ καταδικασθέντος καὶ ἀποβιώσαντος ὑπαλλήλου.

Ἡ ἀπόφασις ἐπὶ ἐνδίκου μέσου ἀσκουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου δὲν ἐπιβάλλει βαρυτέραν ποινήν.

Τὰ ἔνδικα μέσα καὶ ἡ πρὸς ἄσκησιν αὐτῶν προθεσμία, πλὴν τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν, ἀναστέλλουσι τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἄρθρον 43.

Αἱ ὁριστικαὶ πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις ἐκδίδονται μετὰ κλῆσιν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ἀπολογίαν.

Ἡ κλῆσις εἰς ἀπολογίαν καθορίζει λεπτομερῶς τὸ ἀποδιδόμενον πειθαρχικὸν ἀδίκημα καὶ τάσσει εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἀπολογίαν, πάντως οὐχὶ βραχυτέραν τῶν δύο ἡμερῶν.

Ἡ κλῆσις εἰς ἀπολογίαν ἐπιδίδεται εἰς χεῖρας ἢ τὴν κατοικίαν τοῦ ὑπαλλήλου, συντασσομένου ἀποδεικτικοῦ.

Ἡ ἀπολογία ὑποβάλλεται ἐγγράφως· προφορικὴ ἀπολογία ἐπιτρέπεται αἰτήσει τοῦ ὑπαλλήλου, δηλοῦντος ἄγνοιαν γραμμάτων, δίδεται δὲ ἐπὶ πρωτοκόλλῳ ἐνώπιον τοῦ καλοῦντος ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου ὀργάνου. Αἱ πειθαρχικαὶ δικαιοδοσίαι δικαιοῦνται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν ἐνώπιον αὐτῶν προφορικὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀπολογίας τοῦ ὑπαλλήλου, καλουμένου εἰς τὴν δικάσιμον καθ' ὃν τρόπον καὶ εἰς ἀπολογίαν. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ ὑπάλληλος ἐναντι τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἡ ἔγγραφος ἀπολογία ἐπιδίδεται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν Δήμαρχον ἢ τὸ Ταχυδρομεῖον.

Ἄρθρον 44.

Ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ ὡς καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον συνεδριάζουσι μυστικῶς.

Ἄρθρον 45.

Ἡ πειθαρχικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται ἐγγράφως. Δέον νὰ ᾖ ἠτιολογημένη. Κοινοποιεῖται δ' ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν κατηγορίσμενον, εἰς τὸν Δῆμον, καὶ εἰς τὴν οἰκείαν Γενικὴν Διοίκησιν, Νομαρχίαν ἢ Ἐπαρχίαν.

Ἡ ἀπόφασις ἐπιδίδεται εἰς χεῖρας ἢ τὴν κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου ὑπαλλήλου, συντασσομένου ἀποδεικτικοῦ· ἀγνοουμένης δὲ τῆς διαμονῆς ἢ τῆς κατοικίας τοῦ ὑπαλλήλου, διὰ δημοσιεύσεως ἐν περιλήψει ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 46.

Ἡ ἐκτελεστὴ πειθαρχικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον μὲν ἀποφαίνεται περὶ ἐπιβολῆς ποινῆς, ἐπιπλήξεως ἢ προστίμου, ἐκτελεῖται διὰ κοινοποιήσεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν πρὸς ἴσπραξιν τοῦ τέλους ἢ πριστίμου, ἐφ' ὅσον δ' ἀποφαίνεται περὶ ἀπολύσεως, ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρον 47.

Κατὰ τῶν περὶ ἀπολύσεως δι' ἀνεπάρκειαν ἢ ἀνικανότητα σωματικὴν ἢ πνευματικὴν ἢ ἐν περιπτώσει μὴ μονιμοποιήσεως καὶ ὑποβιβασμοῦ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς των.

Τὴν προσφυγὴν ἐγείρει ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπάλληλος.

Ἰσχύουσι δὲ καὶ ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 41 ἐδάφιον 5 καὶ 42 τοῦ παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ συντάξεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων

Ἄρθρον 48.

Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι συμπληροῦντες τριακονταπενταετῆ ὑπηρεσίαν ἢ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἐξήκοντα πέντε ἐτῶν ἡλικίαν, δικαιοῦνται συντάξεως ἴσης πρὸς τὰ τόσα πεντηκοστὰ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μηνιαίου ὀργανικοῦ μισθοῦ των τῶν τελευταίων τριῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐτῶν, ὅσα καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των,

Οἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦντες καὶ μόνιμοι καθιστάμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, δικαιοῦνται συντάξεως ἐὰν ἔχωσι συμπεπληρωμένην δεκαετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν.

Ἐφ' ὅσον οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ, κατὰ τὸ ἀνώτερω ἐδάφιον, συνταξίμου χρόνου, εἰσὶ δὲ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἐπαρκεῖς διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τούτου.

Τοῦ ἡμίσεος τῆς ὡς ἄνω συντάξεως δικαιοῦνται ἐν συνόλῳ τ' ἀνήλικα ἄρρενα τέκνα, αἱ ἄγαμοι θυγατέρες καὶ ἡ ἐν χηρείᾳ σύζυγος τοῦ ἀποβιώσαντος δημοτικοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα συντάξεως ἔχουσιν ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ καὶ αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ ἀποβιώσαντος ἀγάμου ἢ ἐν χηρείᾳ καὶ ἄνευ τέκνων δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἦτο ὁ μοναδικὸς προστάτης των.

Ἐπὶ πλειόνων συντρεχόντων δικαιούχων ἡ σύνταξις μερίζεται κατ' ἴσα μέρη εἰς αὐτούς.

Ὑπάλληλος, καταστάς, ἄνευ βαρέος πταίσματος αὐτοῦ ἐκ τραύματος ἢ νοσήματος, σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος, προδήλως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ ἐκ πολεμικῶν γεγονότων ἐν τῇ ἐντελέσει ὑπηρεσίας ἐν τῇ ζώνῃ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἠμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ, καὶ ἂν ἔτι τὸ ἐπενεγκὸν τὴν ἀνικανότητα γεγονὸς δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, δικαιοῦται εἰς σύνταξιν α') ἴσην πρὸς τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἐὰν πάθῃ ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν δύο ἄκρων μελῶν, ἢ ἐὰν ἡ ἐξ ἄλλου παθήματος ἐπελθοῦσα ἀνικανότης ἀποκλείῃ παντελῶς καὶ διαρκῶς τὴν ἄσκησιν οἱουδήποτε βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, β') ἴσην πρὸς τὰ δύο τρίτα τοῦ μισθοῦ ἐὰν ἐξ ἄλλων διατάξεων δὲν παρέχεται δικαίωμα μείζονος συντάξεως ἐὰν πάθῃ ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως ἑνὸς ὀφθαλμοῦ ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν ἑνὸς ἄκρου μέλους ἢ ἄλλο πάθημα, ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων ἐπέρχεται ἀνικανότης ἀποκλείουσα παντελῶς καὶ διαρκῶς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ παθόντος.

Ἡ ἀνικανότης ἢ πάθησις βεβαιοῦται ἀποφάσει τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγιεινομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄνω συντάξιμον ὑπηρεσίαν συνυπολογίζεται καὶ ἡ δημοτικὴ ὑπηρεσία τῶν νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων τῆς πρώην Κρητικῆς καὶ τῆς Σαμιακῆς Πολιτείας.

Ἄρθρον 49.

Λόγῳ συντάξεως κρατοῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ Ταμείου 7 ο)ο ἐκ τοῦ μηνιαίου ὀργανικοῦ μισθοῦ ἑκάστου μονίμου δημοτικοῦ ὑπαλλήλου.

Σύνταξις δὲν παρέχεται ὄνευ καταβολῆς πλήρων τῶν κατὰ τὸ ἄνω ἐδάφιον ἐπὶ τῶν εἰλημμένων μισθῶν κρατήσεων δι' ἅπαντα τὸν συντάξιμον χρόνον ὑπηρεσίας, ἐν περιπτώσει δ' ἀ-

ναδρομικῆς καταβολῆς τῶν κρατήσεων χωρεῖ τοιαύτη καὶ κατὰ μηνιαίας δόσεις.

Ἄρθρον 50.

Εἰς καταβολὴν τῆς συντάξεως ὑποχρεοῦται ὁ δῆμος, ἐν ᾧ τελευταίως ὑπηρέτησεν ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ὁ ὑπάλληλος. Ἄλλως ὁ δῆμος, ἐν ᾧ ὑπηρέτησε τὸν πλείονα τῆς συντάξεως χρόνον.

Οἱ ἄλλοι δῆμοι εἰς οὓς τυχὸν ὑπηρέτησε, καταβαλὼν τὰς λοιπὰς συντάξεως κρατήσεις, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναλάβωσι ταύτας καὶ καταβάλωσιν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου συντάξεων τοῦ ὑποχρεουμένου εἰς καταβολὴν τῆς συντάξεως δήμου.

Ἄρθρον 51.

Ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ Διατάγματος ἱδρυθῇ ἴδιον Ταμεῖον Συντάξεων Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἀποτελοῦν νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, διοικούμενον δὲ καὶ λειτουργοῦν ἐν γένει κατὰ τὰ διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου κανονισθησόμενα.

Ἄρθρον 52.

Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἀπόλλυται· α') ἐὰν ὁ ὑπάλληλος ἀπολυθῇ διότι αὐτογνωμόνως ἀπέσχε τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, β') ἐὰν ἡ χήρα ἔλθῃ εἰς νέον γάμον ἢ ἐκπέσῃ τῆς ἐπιτροπείας τῶν τέκνων αὐτῆς δι' αἰσχρὰν διαγωγήν, γ') ἐνηλικιουμένων τῶν ἀνηλίκων ἀρρένων τέκνων ἢ ἐρχομένων εἰς γάμον τῶν θυγατέρων ἢ ἀδελφῶν.

Τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβολὴν αὐτῆς δικαίωμα δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἀποβάλῃ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀποβολή.

Κηρυχθείσης ἀφανείας τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα δύναται ν' ἀσκηθῇ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσεύσεως τῆς τελεσιδίκου περὶ ἀφανείας ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 53.

Ἡ σύνταξις εἶναι ἀκατάσχετος κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 54.

Τὰ τοῦ τρόπου τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν τοῦ παρόντος διατάξεων λεπτομέρεια κανονίζεται διὰ Διατάγματος.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Περὶ Ταμείου Προνοίας τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων

Ἄρθρον 55.

Ἱδρύεται διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὡς ἴδιον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου Ταμεῖον Προνοίας δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ σκοπῷ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας μονίμους δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτῶν εἰς τὰ λοιπὰ ἐν τοῖς ἐδ. 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 48 ἀναφερόμενα πρόσωπα.

Διὰ Διατάγματος ὁρισθήσονται :

α') Τὰ τῆς διοικήσεως καὶ λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Ταμείου.

β') Οἱ πόροι αὐτοῦ· εἶναι δὲ τοιοῦτοι:

1. Κράτησις μέχρι 3 0/0 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

2. Εἰσφορὰ τῶν Δήμων μέχρις 1 0/0 ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἐσόδων των ἐτησίως.

3. Δωρεαί, κληροδοτήματα καὶ λοιπά, καὶ

4. Αἱ λόγῳ συντάξεως κρατήσεις τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου ὑπηρετούντων καὶ ἕνεκα ὁρίου ἡλικίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ συνταξίμου χρόνου ἀπολυθησομένων ὑπαλλήλων.

γ') Τὸ ποσὸν τῶν βοηθημάτων, οἱ ὅροι ὑφ' οὓς χορηγοῦνται ταῦτα, τὰ τῆς χορηγήσεως αὐτῶν ἐν γένει ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται ἐπίσης διὰ τοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος.

Ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν χορηγουμένων βοηθημάτων λαμβάνονται ὑπ' ὄψει αἱ ἀποδοχαί, ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς καὶ τὸ εἰσενεχθὲν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ Ταμεῖον ἐκ κρατήσεων ποσόν.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τίθενται ἐν ἰσχύϊ διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μετὰ πρότασιν τῆς Ἑνώσεως τῶν Δήμων.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθορίζεται καὶ τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς τῶν Δήμων.

Ἄρθρον 56.

Ἐπιτρέπεται ὅμως ὅπως ἀντὶ τῆς ἱδρύσεως ἰδίου Ταμείου Προνοίας δημοτικῶν ὑπαλλήλων περιληφθῶσι τὰ ἐν ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 55 πρόσωπα διὰ Διατάγματος εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 55 ὁριζόμενοι πόροι περιέρχονται εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἐδ. 1 Διατάγματος καθορίζεται πᾶσα ἀναγκαία πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου τούτου λεπτομέρεια.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Εἰδικαὶ Διατάξεις.

Ἄρθρον 57.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1—56 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι διὰ Διαταγμάτων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ ἐπὶ τῶν Δημοτικῶν φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωφελῶν ἐν γένει ἱδρυμάτων.

Προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ διοικητικοῦ καὶ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Δημοτικοῦ Νοσοκομείου «ἡ Ἐλπίς», αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Διὰ Διατάγματος ὁρίζονται καὶ τὰ ἁρμόδια ὄργανα πρὸς ἄσκησιν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἁρμοδιοτήτων τοῦ Δημάρχου, Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια.

Εἰς τὰς περὶ συντάξεως καὶ Ταμείου Προνοίας διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ δημοτικοὶ στρατολόγοι.

Εἰς τὰς περὶ συντάξεως καὶ Ταμείου Προνοίας διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ περιληφθῶσιν ἐπίσης καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἑνώσεως τῶν Δήμων, ἐφ' ὅσον ἤθελον δηλώσει ὅτι δέχονται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς οἰκείας κρατήσεις.

Ἐν προκειμένῳ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἁρμοδιότητας τῶν Δήμων καὶ Δημ. Συμβουλίων ἀσκοῦσιν ἡ Ἕνωσις τῶν Δήμων καὶ ἡ Διευθύνουσα αὐτὴν Ἐπιτροπή.

Ἄρθρον 58.

Καταργοῦνται ἐκ τοῦ κώδικος τῆς Νομοθεσίας περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων τὸ στοιχεῖον β' τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 98, αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 101 ὡς πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, τὸ ἄρθρον 105, τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ ἄρθρου 109 παράγρ. 1 ἀπὸ τῆς λέξεως «διοριζόμενον» καὶ ἑξῆς, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 110 καὶ 112 αὐτοῦ.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 59.

Οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου εὑρισκόμενοι καὶ ὀργανικὰς θέσεις κατέχοντες ὑπάλληλοι καθίστανται μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ἔχουσι τριετῆ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν.

Οἱ ἐλάσσονα τῶν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἔχοντες δύνανται νὰ μονιμοποιηθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τριετοῦς ὑπηρεσίας.

Ὑπάλληλοι οἱ ὁποῖοι κατεῖχον ὀργανικὰς θέσεις καὶ τριετῆ συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν, ἀπολυθέντες δὲ μετὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1929, ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως ἐὰν ὑποβάλωσι περὶ τούτου αἴτησιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἐπανερχόμενοι δὲ καθίστανται μόνιμοι.

Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ἐὰν μὲν αἱ θέσεις ἃς κατεῖχον εἶνε κεναί, καταλαμβάνουσι τὰς θέσεις ταύτας· ἄλλως τοποθετοῦνται προσωρινῶς καὶ μέχρι κενώσεως ὀργανικῶν θέσεων κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας εἰς ὑπηρεσίας, ταχτικὰς ἢ ἐκτάκτους μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς καὶ τὸν βαθμὸν ὃν κατεῖχον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς των, πληροῦνται δὲ δι' αὐτῶν αἱ ἑκάστοτε ἐφεξῆς κενούμεναι θέσεις.

Πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 9 τοῦ νόμου 4189 μόνον ἐν ἐλλείψει τοιούτων ὑπαλλήλων ἐπιτρέπεται.

Ὑπάλληλοι τῆς κατηγορίας τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, μὴ ἔχοντες ὅμως συμπεπληρωμένην τριετῆ ὑπηρεσίαν ἀποζημιοῦνται, ἀνεξαρτήτως λόγου ἀπολύσεως, ὑπὸ τοῦ Δήμου κατὰ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις.

Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων 1, 2 καὶ 4 μονιμοποιούμενοι ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἂν μὴ κέκτηνται τὰ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦτον ὁρισθησόμενα προσόντα.

Δύνανται ὅμως κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ν' ἀπονεμηθῇ αὐτοῖς μετὰ τριετῆ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίαν ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, ἐφόσον ὑφίστανται τοιοῦτος ἐν τῷ Δήμῳ, ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ μισθοῦ τοῦ Τμηματάρχου Α'.

Ἄρθρον 60.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπολυθέντων μετὰ τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1929 ὑπαλλήλων τῶν δημοτικῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων δι' εἰδικῶν δι' ἕκαστον Διαταγμάτων ἐκδιδομένων ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρον 61.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Περὶ μετεκπαιδεύσεως τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 1.

Διὰ τὴν εὐρυτέραν ἐπιστημονικὴν καὶ ὑπηρεσιακὴν μετεκπαίδευσιν τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων τῶν προοριζομένων διὰ τὰς ἀνωτέρας θέσεις τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας καθιεροῦται ἡ διδασκαλία σειρᾶς μαθημάτων ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς νομικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐπιστήμας.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τούτων, καλουμένη ἐφεξῆς «Μετεκπαίδευσις Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων» συντελεῖται εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὰ διδακτέα μαθήματα ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, περαιτέρω δὲ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ διδακτ. συμβουλίου τῆς μετεκπαιδεύσεως. Ἡ διδασκαλία τούτων ἀνατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς καθηγητὰς Ἀνωτάτων τοῦ Κράτους Σχολῶν ἢ εἰς ἄλλους ἐπιστήμονας καὶ εἰδικοὺς περὶ τὰ διδασκόμενα μαθήματα ἢ εἰς ἀνωτάτους Οἰκονομικοὺς Ὑπαλλήλους.

Οἱ ἐν τῇ Α. Σ. Ο. καὶ Ε. Ε. διατελοῦντες καθηγηταὶ διδάσκουσιν αὐτοδικαίως καὶ εἰς τὴν Μ. Ο. Υ. τὰ εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν ἀντιστοιχοῦντα μαθήματα. Ἐὰν τὸ αὐτὸ μάθημα διδάσκωσι πλείονες καθηγηταί, τὸν διὰ τὴν Μ. Ο. Υ. καθηγητὴν ὁρίζει ἑκάστοτε ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

Τὸ σύνολον τῶν διδασκόντων καθηγητῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα, ἕκαστος δὲ ἐκ τούτων λαμβάνει δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας ἀμοιβὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς τετρακοσίας (400).

Ἐκ τῶν διδασκόντων καθηγητῶν ἀποτελεῖται τὸ διδακτικὸν Συμβούλιον τοῦ ὁποίου προεδρεύει ὁ Διευθυντὴς τῆς Α. Σ. Ο. καὶ Ε. Ε. Ἡ λειτουργία δὲ τούτου ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν περὶ Διδακτικοῦ Συμβουλίου τῆς Α. Σ. Ο. καὶ Ε. Ε. διατάξεων τοῦ ὀργανικοῦ νόμου αὐτῆς, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων.

Καθήκοντα γραμματέως τοῦ Διδακτικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενος καθηγητὴς τῆς Μ. Ο. Υ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀσκουμένην διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Α. Σ. Ο. καὶ Ε. Ε., ὅστις ὁρίζεται καὶ Διευθυντὴς τῆς Μ. Ο. Υ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς μετεκπαίδευσιν ὑποχρεοῦνται οἱ κρινόμενοι ἱκανοὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας πρὸς προαγωγὴν διὰ τὸν βαθμὸν τμηματάρχου β' τάξεως εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας. Πρὸς τοῦτο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀποστέλλει ἐγκαίρως εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας πίνακα κατὰ κλάδον τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα καὶ συμπληρούντων τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τῆς μετεκπαιδεύσεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως ὁρίζων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μετεκπαιδευομένων. Τὸ Συμβούλιον τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας συνέρχεται ἐντὸς τοῦ τρίτου τριμήνου ἑκάστου ἔτους καὶ ὁρίζει κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν τοὺς μετεκπαιδευτέους.

Οἱ μετεκπαιδευόμενοι θεωροῦνται ὡς ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες, λαμβάνοντες πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς τῆς θέσεως εἰς ἣν εἶναι τοποθετημένοι, ὡς καὶ ἐπίδομα διὰ τὴν ἀγορὰν βιβλίων ὁριζόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ μετεκπαίδευσις τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων ὁρίζεται ἐτησία. Ἡ ἔναρξις καὶ ἡ λῆξις τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων καὶ τῆς διενεργείας τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ διδασκαλία δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς τρεῖς ὥρας ἑβδομαδιαίως ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἕκαστον καθηγητήν.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας ἕκαστος καθηγητὴς ὀφείλει νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς παρ' αὐτοῦ διδακτέας ὕλης, τὸ ὁποῖον, ἐγκρινόμενον ὑπὸ τοῦ Διδακτικοῦ Συμβουλίου, ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, δυνάμενον νὰ τροποποιήσῃ αὐτό.

Ἄρθρον 6.

Ἕκαστος καθηγητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργῇ κατὰ δίμηνον γραπτὸν ἢ προφορικὸν φροντιστήριον ἐπὶ τῆς διδαχθείσης ὕλης.

Ἡ διδασκαλία τῆς κειμένης φορολογικῆς ἐν γένει νομοθεσίας συνοδεύεται καὶ ὑπὸ πρακτικῶν ἀσκήσεων περιστρεφομένων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν.

Κατὰ τὰ φροντιστήρια καὶ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις εἰς ἃς δύναται νὰ παρίσταται καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Μ. Ο. Υ. εἰδοποιούμενος περὶ τούτου, οἱ καθηγηταὶ δέον νὰ σημειῶσι τὴν κατ' αὐτὰ ἐπίδοσιν τῶν μετεκπαιδευομένων διὰ τῶν λέξεων· «ἐπιτυχῶς» ἢ «ἀνεπιτυχῶς».

Ἄρθρον 7.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Μ. Ο. Υ. διευθύνει τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς μετεκπαιδεύσεως καὶ ὑποβάλλει κατὰ τρίμηνον ἔκθεσιν εἰς

τὲν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς πορείας τῆς μετεκπαιδεύσεως καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἐπιδόσεως τῶν μετεκπαιδευσμένων καὶ εἰσηγεῖται τὰ κατάλληλα πρὸς τοῦτο μέτρα.

Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκοῦς ἐπιδόσεως ἢ ἀναρμόστου διαγωγῆς τοῦ μετεκπαιδευομένου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τοῦτον κατὰ πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διδακτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 8.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς μετεκπαιδεύσεως τὸ Διδακτικὸν Συμβούλιον συνέρχεται καὶ ἀποφαίνεται διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν πτυχίων εἰς τοὺς ἐπιτυχῶς μετεκπαιδευθέντας λαμβάνον ὑπ' ὄψει τὴν κατὰ τὰ φροντιστήρια καὶ πρακτικὰς ἀσκήσεις σημειωθεῖσαν ἐπίδοσιν αὐτῶν.

Οἱ ἐπιτυχῶς μετεκπαιδευθέντες διατηροῦσι τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ κατὰ τοὺς οἰκείους ὀργανικοὺς νόμους, προαγόμενοι κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας. Οἱ ἐπιδείξαντες ἀνεπιτυχῆ ἐπίδοσιν δύνανται νὰ κληθῶσι καὶ εἰς δευτέραν μετεκπαίδευσιν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διδακτ. Συμβουλίου. Ὁ τύπος τοῦ πτυχίου μετεκπαιδεύσεως καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Οὐδεὶς προάγεται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως εἰς οἱονδήποτε κλάδον τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας ἄνευ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ πτυχίου μετεκπαιδεύσεως.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς μετεκπαιδεύσεως δύνανται νὰ γίνουν προαγωγαὶ εἰς τὸν βαθμὸν τμηματάρχου β' τάξεως καὶ ἄνευ μετεκπαιδεύσεως ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τοῦτο κρινομένων.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ὑπηρεσία τῆς μετεκπαιδεύσεως ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα μὲ ἐπιγραφὴν «Μετεκπαίδευσις Οἰκον. Ὑπαλλήλων».

Διαλέξεις.— Ξέναι γλῶσσαι.

Ἄρθρον 11.

Ἐπιμελείᾳ τῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσίας «Μελετῶν καὶ Ἐπιθεωρήσεως» ὀργανοῦται σειρὰ διαλέξεων πρὸς τὸν σκοπὸν γενικωτέρας μορφώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων μὲ θέματα ὑπηρεσιακοῦ, πολιτικοῦ, οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος. Τὰ θέματα τῶν διαλέξεων τούτων καὶ τοὺς ἐκ τῶν διακεκριμένων ἐπιστημόνων ὁμιλητὰς ὁρίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῆς δοθησομένης αὐτοῖς ἀποζημιώσεως τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν χιλίων δραχμῶν δι' ἑκάστην διάλεξιν. Αἱ διαλέξεις αὗται ἐκτυποῦνται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον καὶ διανέμονται δωρεὰν εἰς ἅπαντας τοὺς οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους, πωλοῦνται δὲ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰς τὸ κοινὸν βάσει τιμῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 12.

Ἐν τῷ καταστήματι τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. καθιεροῦται ἐπίσης ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς, καὶ Γερμανικῆς, διοριζομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰδικῶν διπλωματούχων διδασκάλων ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ χιλίων διακοσίων δραχμῶν ἑφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περίοδος τοῦ μετεκπαιδευτικοῦ ἔτους.

Ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν ὁρίζεται διετής, ἀνὰ τρεῖς ὥρας καθ' ἑβδομάδα καὶ εἰς μὴ ἐργασίμους ὥρας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους.

Τὴν διδασκαλίαν παρακολουθοῦν κατὰ προτίμησιν οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ὑπηρετούντων, ὁ ἀριθμὸς δὲ τούτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα πέντε δι' ἑκάστην ξένην γλῶσσαν.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ διδαχθῇ μίαν ξένην γλῶσσαν ὑποβάλλει αἴτησιν πρὸς τοῦτο ὁρίζων καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖ νὰ διδαχθῇ. Ἐκ τούτων ὁρίζονται τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας οἱ μέλλοντες νὰ παρακολουθήσωσι τὴν διδασκαλίαν τῶν ξένων γλωσσῶν.

Ἄρθρον 13.

Αἱ δαπάναι τῆς λειτουργίας τῆς Ὑπηρεσίας μετεκπαιδεύσεως ὡς καὶ πᾶσα δαπάνη διὰ τὰς διαλέξεις καὶ τὰ δίδακτρα ξένων γλωσσῶν εἶναι εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 14.

Διὰ Διατάγματος δύνανται νὰ μετεκπαιδεύωνται μετὰ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἄλλοι Διοικητικοὶ ὑπάλληλοι προστιθεμένου, διὰ τὰ μὴ διδασκόμενα εἰς τὴν Μ. Ο. Υ. μαθήματα, ἀναλόγου προσωπικοῦ καθηγητῶν προσλαμβανομένων κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος. Τὰ πρόσθετα μαθήματα ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ, κατὰ πρότασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς μετεκπαιδεύσεως.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3338 τῆς 12 Ἰουνίου τοῦ 1925 ὡς καὶ τὸ Διάταγμα τῆς 1 Δεκεμβρίου 1928 «περὶ ἱδρύσεως παρὰ τῇ Ἀνωτάτῃ Σχολῇ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν Σχολείου Δημοσίων Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων».

Ὁ παρὼν νόμος θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύϊ διὰ Διατάγματος.

Περὶ ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ἀρχιτέκτονος καὶ τοπογράφου.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἐπιτρέπεται μόνον :

α) Εἰς τοὺς κεκτημένους δίπλωμα Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου ἢ ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς.

β') Εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀσκήσαντας νομίμως ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ καὶ κεκτημένους ἀποφοιτήριον Ἀνωτάτης Τεχνικῆς Σχολῆς ὁμοταγοῦς πρὸς τὰς τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου ἢ δίπλωμα μὴ ὁμοταγοῦς μὲν Σχολῆς πρὸς τὴν ἄνω Σχολὴν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, ἀλλὰ παρέχον εἰς τοὺς κατόχους τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἐν ᾗ χώρᾳ ὑφίστανται ἡ Σχολή.

γ') Εἰς τοὺς εὐδοκιμήσαντας ἐν τῇ ἐκτελέσει σοβαρῶν ἐργασιῶν Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἀποφοίτους τῆς Παλαιᾶς Σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Ἀρχιτέκτονος ἐπιτρέπεται μόνον :

α') Εἰς τοὺς κεκτημένους δίπλωμα ἀρχιτέκτονος τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Ἀρχιτεκτόνων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου τῆς μέχρι καὶ τοῦ 1918 ἐνιαίας Σχολῆς Πολιτ. Μηχανικῶν. Ἀρχιτεκτόνων αὐτοῦ, ἢ ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς.

β') Εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀσκήσαντας ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρχιτέκτονος ὁμοεθνεῖς διπλωματούχους τῆς ἐν Κων)πόλει Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς ἢ ὁπωσδήποτε τοὺς πρὸ τοῦ 1922 ἀποφοιτήσαντας ταύτης.

γ') Εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀσκήσαντας ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Ἀρχιτέκτονος καὶ κεκτημένους δίπλωμα ἢ ἀπολυτήριον πλήρων ἐπιτυχῶν σπουδῶν μὴ ὁμοταγοῦς μὲν Σχολῆς πρὸς τὴν ὡς ἄνω Σχολὴν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, ἀλλὰ παρέχον εἰς τοὺς κατόχους τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Ἀρχιτέκτονος ἐν ᾗ χώρᾳ ὑφίσταται ἡ Σχολή.

δ') Εἰς τοὺς κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν

Δημοσίων Ἔργων κεκτημένους νῦν ἀδείας ἀσκήσεως ἐλευθέρως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀρχιτέκτονος, καὶ

ε') Εἰς τοὺς εὐδοκιμήσαντας ἐν τῇ ἐκτελέσει σοβαρῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἔργων ἀποφοίτους τῆς Παλαιᾶς Σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου, κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Τοπογράφου ἐπιτρέπεται μόνον :

α') Εἰς τοὺς κεκτημένους δίπλωμα τοπογράφου τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Τοπογράφων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου ἢ ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς.

β') Εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀσκήσαντας ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Τοπογράφου καὶ κεκτημένους δίπλωμα μὴ ὁμοταγοῦς μὲν Σχολῆς πρὸς τὴν ὡς ἄνω Σχολὴν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, ἀλλὰ παρέχον εἰς τοὺς κατόχους τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Τοπογράφου ἐν ᾗ Χώρᾳ ὑφίσταται ἡ Σχολή.

γ') Εἰς τοὺς πρώην ἀξιωματικοὺς ἀποφοίτους Στρατιωτικοῦ Σχολείου ὑπηρετήσαντας εὐδοκίμως ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον εἰς τὴν Χαρτογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατοῦ ἢ τὰς Τοπογραφικὰς Ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας, καὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ τε ἐπιστημονικοῦ καὶ τοῦ τεχνικοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ, ἀλλὰ διὰ τοὺς τελευταίους τούτους κατόπιν ἐπαγγελματικῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης παρὰ τῆς Συγκλήτου.

δ') Εἰς τοὺς πρὸ τοῦ ἔτους 1920 (ὅτε τὸ πρῶτον ἀπέδωκε τοπογράφους μηχανικοὺς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον) ἐξασκήσαντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τοπογράφου εἰς Ἀνωνύμους Μεταλλευτικὰς Ἑταιρείας ἢ διατελέσαντας προϊσταμένους εἰς τὰς Τοπογραφικὰς Ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνίας, Γεωργίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἔκτοτε ἀσχολουμένους εἰς τοπογραφικὰς ἐργασίας.

Ἄρθρον 4.

Μόνον οἱ διπλωματοῦχοι τῶν Ἀνωτάτων Τεχνικῶν Σχολῶν τοῦ Ε. Μ. Π. ἢ ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς δικαιοῦνται νὰ φέρωσι τὸν τίτλον τοῦ διπλωματούχου μηχανικοῦ. Ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ διπλωματούχου πολιτικοῦ μηχανικοῦ νοεῖται συνυπάρχουσα καὶ ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ τοπογράφου, τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀρχιτέκτονος περιοριζομένης εἰς καθαρῶς ἀρχιτεκτονικὰς καὶ οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τοῦ δὲ τοπογράφου εἰς καθαρῶς τοπογραφικὰς ἐργασίας.

Οἱ διπλωματοῦχοι Γενικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ὁμοταγῶν ταῖς Ἀνωτάταις τοῦ Ε. Μ. Π., κατατάσσονται εἰς εἰδικότητας, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Συγκλήτου.

Ἄρθρον 5.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἢ Ἀρχιτέκτονος, κατόπιν ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἀποπερατώσαντας τὰς σπουδὰς των ἐπιτυχῶς ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ τῶν Εὐελπίδων τῆς ἑπταετοῦς ἢ τῆς μέχρι τοῦ 1913 πενταετοῦς φοιτήσεως καὶ ὑπηρετήσαντας ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον εἰς τεχνικὰς ἐργασίας (Διεύθυνσιν Μηχανικοῦ, ὀχυρώσεως κλπ.) ἢ εὐδοκίμως ἐργασθέντας μέχρι σήμερον εἰς σοβαρὰς τεχνικὰς ἐργασίας πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπομάκρυνσίν των ἐπὶ τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι.

Ἄρθρον 6.

Ἀπόφοιτοι τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου Εὐελπίδων κατατάσσονται ἄνευ ἐξετάσεων ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει οἱασδήποτε Ἀνωτάτης Σχολῆς τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐπιτυχῶς ἐξετασθῇ εἰς τὰ ἀνώτερα Μαθηματικά, ἄλλως κατατάσσονται ἐν τῇ πρώτῃ τάξει οἱασδήποτε Ἀνωτάτης Σχολῆς. Ἐξαιρετικῶς δύνανται ἀπόφοιτοι τοῦ ἰδίου Σχολείου νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν τρίτην τάξιν οἱασδήποτε Ἀνωτάτης Σχολῆς τοῦ Ε.Μ.Π. μετὰ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις εἰς τὰ μαθήματα τῶν προηγουμένων τάξεων διεξαγομένας εἰς τὸ Ε.Μ.Π. συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὁριζομένας λεπτομερείας.

Ἄρθρον 7.

Προκειμένου περὶ ἁπλῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἢ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν καὶ μέχρι διωρόφων κτιρίων, ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος ἄνευ χρήσεως τίτλου ἀρχιτέκτονος ἢ μηχανικοῦ :

α') Εἰς τοὺς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τοπογράφου.

β') Εἰς τοὺς πτυχιούχους μέσων ἢ κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν.

γ') Εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπὸ τῶν Γραφείων σχεδίων Πόλεων ἀνεγνωρισμένους ἐμπειροτέχνας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ εὐδοκιμήσωσιν ἢ ἐδοκίμησαν εἰς γενησομένας ἢ γενομένας ἐξετάσεις τῶν πρακτικῶν των γνώσεων.

δ') Εἰς μὴ ἀνεγνωρισμένους σήμερον ἐμπειροτέχνας οἵτινες θὰ τύχωσιν ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν προτάσεως τῶν προϊσταμένων τῶν ἐχόντων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχεδίων πόλεων νομομηχανικῶν, ἀρχιτεκτόνων ἢ μηχανικῶν, κατόπιν ἐπιτυχῶν ἐπαγγελματικῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τεσσάρων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

β) Εἰς τοὺς ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀσκήσαντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τοπογράφου καὶ τυχόντας βεβαιώσεως εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τῶν Τοπογραφικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας ἢ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἢ Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων

Ἄρθρον 9.

Δι' ἅπαντας τοὺς δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, Ἀρχιτέκτονος ἢ Τοπογράφου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος Διατάγματος «περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰς τοὺς ἰδιώτας Πολιτικοὺς Μηχανικούς, Ἀρχιτέκτονας, Μηχανολόγους, Ἠλεκτρολόγους καὶ Τοπογράφους χορηγουμένων ἀμοιβῶν». Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐνδίκασιν τῶν ἀμοιβῶν τούτων ἐφαρμόζονται αἱ ἑκάστοτε «περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐξ ἀμοιβῆς τῶν ἐργασιῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν, Ἀρχιτεκτόνων, κλπ. διαφορῶν μεταξὺ τούτων καὶ πελατῶν» διατάξεις.

Ἄρθρον 10.

Πάντες οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγ-

γελμα τοῦ Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, Ἀρχιτέκτονος καὶ Τοπογράφου, πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 7 καὶ 8 ἀναφερομένων, ἀποτελοῦσιν ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 11.

α) Ὁ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα καὶ χρησιμοποιῶν τὸν τίτλον Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἢ Ἀρχιτέκτονος ἢ Τοπογράφου τιμωρεῖται ἐπὶ ἐγκλήσει εἰς βαθμὸν πλημμελήματος διὰ φυλακίσεως ἀπὸ 1--6 μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς 2.000—15.000 δραχμῶν. Ἐν ὑποτροπῇ αἱ ρηθεῖσαι ποιναὶ διπλασιάζονται.

β) Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται καὶ οἱ παρὰ τὰς κειμένας διατάξεις χρησιμοποιοῦντες τὸν τίτλον τοῦ Διπλωματούχου Μηχανικοῦ.

Ἄρθρον 12.

Πᾶσα τῷ παρόντι ἀντικειμένη διάταξις καταργεῖται.

Συζητουμένου εἶτα εἰς δευτέραν συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ἀναπτύσσει τὰς τροπολογίας τὰς ὁποίας ἐπέφερε 1) ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου εἰς ὃ προσετέθη ἡ φράσις «ἢ ἐπὶ τοσοῦτον ὑγρὰ ὥστε νὰ κρίνωνται ἀκατάλληλα ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου» 2) ἐπὶ τοῦ 1ου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 2 δι' οὗ αἱ Ἐπιτροπαὶ καθορίζονται κατὰ περιφερείας περιλαμβανούσας 3 τοὐλάχιστον καπνοπαραγωγικὰς κοινότητας καὶ ἀπαρτίζονται ἀπὸ τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων καὶ ἀπὸ ἀντιπρόσωπον τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῆς περιφερείας.

Ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** διακόπτων ἐρωτᾷ τί θὰ γίνῃ ὅταν εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχιακὴν περιφέρειαν εἶναι μία μόνον καπνοπαραγωγικὴ κοινότης;

Κ. Σπυρίδης (Ὑπ. Γεωργ.) Τότε νὰ θάλωμεν τρεῖς τὸ πολὺ ἢ ἐν περιπτώσει μιᾶς νὰ ἀπαρτίζεται ἡ περιφέρεια καὶ ἀπὸ ὀλιγωτέρους τῶν τριῶν.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ ἦτο ὀρθὸν ὅπου δὲν ὑπάρχουν Συνεταιρισμοὶ νὰ εἶναι τὰ Ἐπιμελητήρια.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπ. Γεωργ.) Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν. Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἐδαφίου 1 τροποποιεῖται (ἀναγινώσκει).

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας,** παρακαλεῖ ὅπως ὅπου δὲν ὑπάρχουν Γραφεῖα καπνοῦ ν' ἀναπληρώνωνται παρὰ τῶν Γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης,** τονίζει ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ γνωμάτευσις τῶν Γραφείων καπνοῦ καὶ ἡ διαγραφὴ τῆς διατυπώσεως ταύτης θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ πρᾶγμα.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Δὲν φαντάζομαι ὅτι δὲν θὰ ὠφελήσῃ ἡ γνωμοδότησις πάντως ὅπου δὲν ὑπάρχουν Γραφεῖα καπνοῦ θὰ ἀναπληρώνωνται ἀπὸ τὰς ἁρμοδίας γεωργικὰς ὑπηρεσίας. Ἐπίσης τροποποιοῦμεν τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 4 (ἀναγινώσκει).

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας,** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει ἡ προθεσμία νὰ εἶναι μέχρι 15 Μαρτίου.

Κ. Σπυρίδης (Ὑπ. Γεωργ.) Θὰ τὸ δημοσιεύσωμεν ἐνωρίτερα ἐν τούτοις τὸ κάμνομεν μέχρι 20 Μαρτίου. Ὡσαύτως τροποποιοῦμεν τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 5 δηλαδὴ αἱ διατάξεις αὗται νὰ ἰσχύουν ἀπὸ τοῦ 1930. Ἔπονται κατόπιν ὡς ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 4 αἱ γενικαὶ διατάξεις «περὶ κυρώσεως».

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς πρώτην συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τακτοποιήσεως καθυστερούντων λογαριασμῶν παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Δημοσίου Λογιστικοῦ».

Συζητουμένου εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἰσχύος πινάκων διαγωνισμῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων» ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) δηλοῖ ὅτι τροπολογεῖ τὸ ἄρθρον 1 παρατεινομένης τῆς διαρκείας τῆς ἰσχύος τῶν πινάκων μέχρι τοῦ 1930.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** παρακαλεῖ νὰ παραταθῇ καὶ ὁ πίναξ τῶν ἐφοριακῶν τῶν διαγωνισθέντων καὶ ἐπιτυχόντων.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ὁ νόμος περιλαμβάνει τοὺς ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** τονίζει ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔπαθόν ζημίας καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ τὸ ἴδιον μέτρον καὶ δι' αὐτούς.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Συζητουμένου εἶτα εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν» ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι συζητεῖται τὸ Κυβερνητικὸν σχέδιον.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** συνιστᾷ ὅπως γίνῃ μία ἀναθεώρησις διότι ἔχουσι παρεισφρήσει πολλὰ πρόσωπα μὴ δικαιούμενα.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν νέαν ἀναστάτωσιν.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** τονίζει καὶ πάλιν ὅτι ὑπάρχουν πλεῖστοι, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν διαρκῶς ὑπέρμετρα ὠφελήματα.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ὡς ἐτροποποιήθησαν.

Ἀναγινωσκομένου εἶτα τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀναγινώσκει τροπολογίας.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει εἰς τὴν παραγρ. 4 νὰ προστεθοῦν καὶ ἐντελῶς παράλυτοι συνεπείᾳ τραύματος πολέμου.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης,** λέγει ὅτι ἔπρεπεν εἰς αὐτοὺς νὰ δίδεται ἐπίδομα 100 ἐπ' τοῖς 100 ἀφοῦ ἔχουν κομμένα τὰ δύο πόδια.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Ι. Μουτζουρίδης** παρακαλεῖ ὡσαύτως νὰ διατυπωθῇ ἡ κατάστασις τοῦ παραλύτου διότι αἱ Ὑγειονομικαὶ ἐπιτροπαὶ ἔχουν διαφόρους γνώμας.

Οἱ κ. κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ **Ε. Βενιζέλος;** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῦν ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἑρμηνεία ἐπιστημονικῶν ὅρων.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἀναγινωσκομένου εἶτα τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι ἀπαλείφονται τὰ περὶ ἀξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** παρακαλεῖ εἰς τὴν παράγραφον 6 νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ οἱ συνταγματάρχαι.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἂν καὶ δὲν γνωρίζωμεν τὸν ἀριθμὸν δέχομαι τὴν τροποποίησιν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἀναγινωσκομένου ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι γίνεται δεκτὴ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅτι προστίθεται καὶ νέα παράγραφος (ἀναγινώσκει) καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 6 ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀναγινώσκει τροπολογίας.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** ὑποστηρίζει τὴν ἀπάλειψιν ἐκ τῆς τελευταίας παραγράφου τῆς στερήσεως τοῦ μερίσματος τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου διὰ τοὺς ἐφέδρους.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Εἶπα ὅτι ἐδέχθην τὴν διατύπωσιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Α. Παπαναστασίου. Ἐρωτῶ ἂν θὰ δικαιοῦνται οἱ τραυματίαι ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ νὰ πέρνουν μέρισμα.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἰδοὺ τὸ ἐτροπολόγησα (ἀναγινώσκει).

Α. Παπαναστασίου. Δὲν λύεται ἔτσι τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Ν. Κουμπαροῦσος** τονίζει ὅτι οἱ ἔφεδροι τραυματίαι πρέπει νὰ πάρουν τὸ μέρισμα.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** ἐπανατονίζει τὸ ἄδικον τὸ ὁποῖον γίνεται διὰ τῆς στερήσεως ταύτης.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** ὑποστηρίζει ὅτι τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον εἶναι διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικούς.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** τονίζει ὅτι οἱ ἔφεδροι καὶ μάλιστα οἱ τραυματίαι δὲν θὰ εἶναι δίκαιον νὰ ἐξαιρεθοῦν. Ζητοῦν δικαιοσύνην καὶ ἐπλήρωσαν κρατήσεις καὶ δέχονται νὰ πληρώσουν καὶ ἄλλας.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι εἰς τὸ Νομοσχέδιον ὅπως κατηρτίσθη ἐτέθησαν κατηγορίαι γενικῶν ὁάσεων, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξετάσωμεν κάθε προσωπικὴν ὑπόθεσιν. Δὲν ἐννοῶ, τονίζει, νὰ δεχθῶ κανὲν προσωπικόν, ἄλλως θὰ ἀναγκασθῶ νὰ ἀποσύρω τὸ νομοσχέδιον.

Ν. Τζερμιᾶς. Καὶ ἡμεῖς ἀποκρούομεν κάθε προσωπικὴν διάταξιν.

Ὁ κ. **Σ. Χούρσογλου** ζητεῖ τὴν ταχεῖαν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** πρέπει, λέγει, ἡ Βουλὴ νὰ γνωρίζῃ τί ψηφίζει καὶ εἰδικῶς νὰ διατελῇ ἐν γνώσει τῆς σημασίας τῆς διατάξεως, ἣν προτείνει ὁ κ. Παπαναστασίου. Πρόκειται συνεχίζει, περὶ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην διαμαρτύρεται ὅτι ἐλλείψει πόρων θὰ ἀναγκασθῇ νὰ διακόψῃ τὴν παροχὴν μερίσματος. Διὰ δὲ τῆς διατάξεως τῶν ἐφέδρων πρόκειται νὰ γίνουν μερισματοῦχοι αὐτοῦ ἄνθρωποι μὴ ἔχοντας κανὲν δικαίωμα. Τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον ἐγένετο πρὸ ἑνὸς αἰῶνος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συντάξεως ἤτις ἦτο γλισχροτάτη καὶ ἐπροικοδοτήθη ἰδίως μὲ τὰς κρατήσεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ οὕτω διὰ τοῦ μερίσματος συμπληροῦται ἡ σύνταξις. Εἶναι γνωστόν, συνεχίζει, ὅτι οἱ ἔφεδροι ἐκτὸς τοῦ στρατοῦ κάμνουν καὶ ἄλλην ἐργασίαν, ἐνῶ οἱ μόνιμοι ἐξερχόμενοι τοῦ στρατοῦ μετὰ πολλὰ ἔτη δὲν δύνανται νὰ εὕρουν ἐργασίαν. Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις ἀσφαλῶς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον θὰ κόψῃ τὸ μέρισμα τῶν οἰκογενειαρχῶν ἀποστράτων καὶ τραυματιῶν, καὶ ἐξ ἄλλου ἐὰν τυχὸν ἔχῃ ὀρθὴν βάσιν ἡ πρότασις περὶ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν διατὶ θὰ μείνουν ἔξω οἱ ἔφεδροι ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ ἔφεδροι ὁπλῖται; Τὸ Ταμεῖον λοιπὸν θὰ μείνῃ ὑπὲρ τῶν μονίμων, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἀνήκει καὶ τῶν ὁποίων εἶναι γνωστὴ ἡ ἀθλία κατάστασις ὅταν ἀποστρατευθοῦν, ἀφοῦ ζοῦν διὰ προεξοφλήσεων τῆς συντάξεώς των 8 καὶ 12 μηνῶν.

Α Χρηστομάνος. Ἤθελα νὰ μάθω ἂν οἱ ἔφεδροι ἔχουν καταθέσει γραπτήσεις;

Θ. Χαβίνης. Ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ ὁμόνιμος ὁ ἔχων 9 1)2 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐξερχόμενος τοῦ στρατοῦ δὲν πέρνει μέρισμα, καίτοι ἔχουν γίνει δι' αὐτὸν κρατήσεις.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Κοινοβ. Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ὑποστηρίζει τροπολογίαν.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπ Στρατ.) ἀναγινώσκει τροπολογίαν ἧτις γίνεται δεκτή, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου ὁ κ. **Γ. Μόδης** συνιστᾷ ἀναθεώρησιν τῶν κακῶς τυχόντων προστασίας.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπ. Στρατ.) ἀναγινώσκει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἧτις γίνεται δεκτή, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρον 10 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν περὶ προαγωγῆς τῶν διατελούντων εἰς τιμητικὴν διαθεσιμότητα στηριζομένην εἰς τοὺς νόμους οἵτινες ἴσχυον ὅταν ἐτραυματίσθησαν.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι αὐτοὶ ἔχουν ἤδη προαγωγὴν καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ λάβουν καὶ ἄλλην.

Ὁ κ. **Ι. Γρηγοράκης** λέγει ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνουν δύο νομοσχέδια ἕνα διὰ τοὺς παθόντας ἐκ πολεμικῶν γεγονότων καὶ ἕνα διὰ τοὺς ἄλλους. Ὁπωσδήποτε, τονίζει, εἰς τὸ νομοσχέδιον παρεισέφρησαν ἀξιωματικοὶ μὴ παθόντες καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τεθῇ παράγραφος περὶ διαγραφῆς κατόπιν μηνύσεως.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), λέγει ὅτι οὕτω θὰ δημιουργήσωμεν μίαν νέαν πληγήν.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας ἀπαλλάσσονται τῶν κρατήσεων οἱ ἔφεδροι, διότι εἶναι τερατῶδες νὰ πληρώνουν χωρὶς νὰ πέρνουν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ διάταξις, καθ' ἣν οἱ ἤδη διατελοῦντες εἰς τιμητικὴν διαθεσιμότητα ἀξιωματικοὶ συνεπείᾳ τραυμάτων πολέμου, πλὴν τῶν τεθέντων εἰς τὰς καταστάσεις παθόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ τιμητικῆς διαθεσιμότητος μὲ τὸν βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ, οἵτινες ἀκολουθοῦν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται προαγωγῆς κλπ., διότι, λέγει, προήχθησαν ἄλλοι καὶ πρέπει διὰ λόγους ἰσότητος νὰ ἐπεκταθῇ ἡ διάταξις αὕτη.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** λέγει ὅτι ἀποδέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἣν εἶχε δεχθῇ καὶ ἡ Ἐπιτροπή, καὶ γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 11 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, ἥτις γίνεται δεκτή.

Ὁ κ. **Γ. Στράτος** ἐρωτᾷ ἐὰν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς περιορισμοὺς ὑπάγονται καὶ οἱ μετατασσόμενοι εἰς πολεμικὴν διαθεσιμότητα λόγῳ φυματιώσεως προελθούσης ἐκ τραύματος τοῦ θώρακος.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) προβαίνει, ὡς λέγει, εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν ὅτι περιλαμβάνονται.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 12 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 ὁ κ. **Ν Τζερμιᾶς** ὑποστηρίζει τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** λέγει ὅτι ὑπάρχει μικρὸς ἀριθμὸς ὑπαξιωματικῶν οἱ ὁποῖοι δικαιοῦνται συντάξεως, δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος νόμου, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦντες τὰς διατάξεις τοῦ νόμου δὲν ὑπέβαλον ἐμπροθέσμως αἴτησιν. Παρακαλῶ ὅπως ληφθῇ καὶ περὶ τούτων πρόνοια.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), λέγει ὅτι περὶ τούτων προνοεῖ ἄλλος νόμος.

Ὁ κ. **Π.Συρογιάννης** λέγει ὅτι ὑπάρχουσιν εὐάριθμοι ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ἐτέθησαν εἰς τιμητικὴν ἀποστρατείαν καὶ δὲν ἐλάμβανον μέρισμα. Πρέπει καὶ διὰ τούτους νὰ ληφθῇ μέριμνα, ἵνα μὴ κρίνωμεν μὲ δύο μέτρα καὶ μὲ δύο σταθμά.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ἐρωτᾷ, δυνάμει τίνος νόμου οἱ ἀξιωματικοὶ περὶ ὧν τὸ ἄρθρον τοῦτο ὄντες ἐν ἐνεργείᾳ παρητήθησαν καὶ ἔγιναν ἔφεδροι.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 13 ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ὑποστηρίζει τροπολογίαν τοῦ κ **Ν. Ξηροῦ.**

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** λέγει ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν παρεπέμφθησαν ἀκόμη ἐνώπιον τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφόσον ὑπέβαλαν σχετικὰς αἰτήσεις.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), ἐρωτᾷ ἐὰν πρόκειται περὶ τραυμάτων ἐν εἰρήνῃ.

Ν. Ξηρός. Μάλιστα ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἀλλὰ ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν. Τὸ νομοσχέδιον προβλέπει ἀποκλειστικῶς περὶ τῶν ἐν πολέμῳ παθόντων.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 14, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 15 μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Ι.Νικολίτσα.***

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, ὅπως εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις ὑπάγωνται καὶ ἀξιωματικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἀποστρατείᾳ, οἵτινες τραυματισθέντες ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ ὃν εἶχον κατὰ τὰς συμπλοκὰς μετὰ τῶν ληστῶν πρὸ τοῦ πολέμου 1897 ἐν τῇ ἐκτελέσει διαταγμένης ὑπηρεσίας κατέστησαν ἀνίκανοι διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 17, 18, 19 καὶ 20 ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τὸ νομοσχέδιον εἰς β΄ συζήτησιν. Ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β΄ συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ διαλύσεως καὶ ἀναλύσεως ὑφισταμένων στρατιωτικῶν μονάδων», ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διότι, λέγει, δι' αὐτοῦ καθίσταται εὐχερέστατον δι' ἁπλῶν διαταγμάτων νὰ μεταβάλλεται ἑκάστοτε ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Στρατοῦ. Πέρυσιν ἐψηφίσθη ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Στρατοῦ τὰς τελευταίας ὥρας τῆς συνεδριάσεως καὶ δὲν ἔλαβα δυστυχῶς τὸν λόγον, ἵνα ἐξάρω τὴν διόρθωσιν ἑνὸς κεφαλαιώδους σφάλματος, τὸ ὁποῖον ἐγίνετο εἰς τοὺς προηγουμένους ὀργανισμοὺς καὶ συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῶν δυνάμεων μετεφέρθη πρὸς Δυσμάς. Φοβοῦμαι ὅτι δύναται νὰ μεταφερθῇ ἤδη τοῦτο πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ἐφιστῶ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς β΄ συζήτησιν προστεθείσης μετὰ τῆς λέξεως «Ἐπιτελείου» τῆς φράσεως «ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος». Ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α΄ συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3646 περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ προβιβασμῶν ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ἐρωτᾷ ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θὰ δεχθῇ τὰς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ποίας;

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι θὰ δεχθῇ τινὰς ἐξ αὐτῶν.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β΄ συζήτησιν Νομοσχεδίου «περὶ κινηματογράφων» ὁ κ. ***Ε. Πριμίδης*** λέγει ὅτι, ὅπως ὑποβάλλεται σήμερον τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον πολὺ ἀφίσταται τῶν ὑποδείξεων αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ συζήτησιν. Ἐγὼ τοὐλάχιστον εἶχα ζητήσει ὡρισμένας τροπολογίας, αἱ ὁποῖαι εἶχαν γίνει ἀποδεκταί. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ ἡ παραγραφὴ τῆς διατάξεως περὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἀπὸ ἐτῶν λειτουργούντων κινηματογράφων, ὅπως ἐκδώσουν νέας ἀδείας. Τοῦτο θὰ εἶναι ἄκρως ἐπιζήμιον διὰ τοὺς ἐπιχειρηματίας τὸ νὰ ὑποχρεωθῶσιν ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ ἐκδώσωσι νέας ἀδείας, ἐφόσον ἀπὸ μακρῶν ἤδη ἐτῶν οἱ κινηματογράφοι αὐτῶν λειτουργοῦσι. Ἕτερον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, εἶναι ἡ ἐξέλεγξις τῶν ταινιῶν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ δύο Ἐπιτροπάς, διότι ἡ κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἐξετάζουσα Ἀστυνομία τῶν Πόλεων οὐδεμίαν παρέχει ἐγγύησιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὁρίου τῶν ἀνηλίκων λέγει ὅτι κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου ὡρίσθη διὰ μὲν τὰ θήλεα τὸ 12ον ἔτος διὰ δὲ τὰ ἄρρενα τὸ 14ον. Ἀποκρούει δὲ τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐποπτείας εἰς τοὺς Διευθυντὰς τῶν κινηματογράφων, καθόσον τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ἔργον καθαρῶς Ἀστυνομικόν.

Ὁ κ. ***Σ. Χούρσογλου*** συνιστᾷ ὅπως ὡς χῶρος περιφραγμένος θεωρηθῇ καὶ ὁ διὰ δενδροστοιχιῶν περιβαλλόμενος, ὅπως εἶναι τὸ Ζάππειον, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ πνεύμων τῆς Πρωτευούσης.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἀπὸ ἑνὸς ἤδη μηνὸς ἔχει ἐνεργηθῇ κατ' ἐφαρμογὴν ἰσχύοντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος αὐστηροτάτη ἐπίβλεψις ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν κινηματογράφων. Ἕνα μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἔκλεισαν καὶ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ παραπονεῖται ὅτι δὲν ἔχει ἄλλην Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ καταφύγῃ διὰ νὰ τὸν κρίνῃ κατὰ δεύτερον βαθμόν. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ἀνεξαρτήτως τούτου ἐδέχθην χθὲς τοὺς Διευθυντὰς τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἤκουσα ὅλας τὰς ἀπόψεις των, τὰς περισσοτέρας τῶν ὁποίων θέλω ἀποδεχθῇ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ ἀποδεχθῶ εἶναι τὸ νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ Ζάππειον ὡς κεκλεισμένος χῶρος. Ἄλλως τε πρέπει νὰ ἐκλίψῃ ἡ ἀσχημία, ἡ ὁποία προκαλεῖται ἐκεῖ ἐκ τῶν κινηματογράφων, ἀκριβῶς διότι τὸ Ζάππειον ἀποτετελεῖ τὸν μοναδικὸν πνεύμονα τῆς πρωτευούσης. Θὰ ἤμην περίεργος νὰ ἴδω ἐπὶ ποίας βάσεως στηρίζεται ἡ πρότασις περὶ ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου. Τονίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἀποφύγωμεν τοὺς κινδύνους εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐκτεθειμένη ἡ νεότης καὶ ὅπως ἐξασφαλίσωμεν ἀπὸ παντὸς κινδύνου τὸ κοινόν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς Διευθυντὰς τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ πάσης τυχὸν ἀδικίας. Πρὶν ἀναλάβω τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μοὶ ἐπέστησεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν κινηματογράφων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἀγγλίας εἶχαν συμβῇ δυστυχήματα εἰς ἕνα κινηματογράφον· πρὸς ἀποφυγὴν παρομοίων ἀτυχημάτων καὶ παρ' ἡμῖν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ θὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Α. Κασσαβέτης*** λέγει ὅτι εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος μὲ τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἀπόψεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου διότι ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων τὸν ἐπεσκέφθησαν οἱ διευθυνταὶ τῶν κινηματογράφων μὲ τοὺς ὁποίους λέγει ἀπεφασίσαμεν νὰ συζητήσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευήν, ἐπειδὴ ὅμως τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἦτο ἡ ἀνεμοθύελλα, ἥτις ἐνέσκηψεν, δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ συνάντησις καὶ συζήτησις μετ' αὐτῶν, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως αὕτη λάβῃ χώραν αὔριον τὸ ἀπόγευμα. Δι' αὐτὸ ἐζητήσαμεν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι τὸν ἐπεσκέφθησαν χθὲς οἱ Διευθυνταὶ τῶν Κινηματογράφων μετὰ τῶν ὁποίων συνεζήτησε καὶ τῶν ὁποίων ἐδέχθη τὰς πλείστας τῶν ἀπόψεων.

Α. Κασσαβέτης Δὲν ἐγνώριζον ὅτι συνηντήθητε μὲ τοὺς Διευθυντὰς Κινηματογράφων.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν), συνεχίζων λέγει ὅτι διαφωνεῖ μὲ τὸν κ. Χούρσογλου ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ Ζάππειον ὡς περιπεφραγμένος χῶρος καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἐκεῖ ἡ λειτουργία Κινηματογράφου.

Ἡ διάταξις λέγει αὕτη ἐτέθη εἰδικῶς διὰ τὸ Ζάππειον.

Ὁ κ. ***Σ. Χουρσόγλου*** λέγει ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Κινηματογράφου εἰς τὸ Ζάππειον ἔγινε κατόπιν ἀδείας τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ δὲ ὑπηρεσία, ἀτασθάλως φερομένη, ἀνεκάλεσε ταύτην. Δὲν ἐπεριμέναμεν δὲ νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη ἐπίτηδες διὰ τὸ Ζάππειον.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει τροπολογίαν ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἥτις θὰ κάμῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἀποφάσεων.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροπολογήθη.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν περιπεφραγμένων χώρων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἐπιφέρει τροπολογίαν ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν καὶ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας.

Ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄρθρου αἵτινες γίνονται δεκταὶ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 ὡς ἐτροπολογήθη ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ προβλεφθῇ ποῖος θὰ κάμῃ τὸ ἔλεγχον τῶν ἀνηλίκων.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι λαμβάνεται μέριμνα περὶ τούτου. Συνεχίζων ἐπιφέρει παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν καταλλήλων δι' ἀνηλίκους.

Ὁ κ. ***Ρ. Λιβαθινόπουλος*** λέγει ὅτι ὡς πρὸς τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας πρέπει νὰ καθορισθῇ ἐὰν μία γυναῖκα 16 ἐτῶν εἶναι ἔγγαμος ἢ ἄγαμος διότι πολὺ συχνὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ γυναῖκες πανδρεύονται ἀπὸ 14 ἐτῶν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 6 ὡς ἐτροπολογήθη ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἀναμφιβόλως θὰ παρουσιάσῃ δυσκολίας ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσόδου εἰς τοὺς ἀνηλίκους. Προϋτάθησαν, λέγει, διάφορα μέτρα, τὰ ὁποῖα καὶ ἀναφέρει, ἀλλὰ ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ποῖος θὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας τῆς τηρήσεως τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι δὲν εἶναι δύσκολον νὰ κατορθώσουν μερικοὶ ἀνήλικες νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς κινηματογράφους, ὁπότε θὰ φέρῃ τὴν εὐθύνην ὁ διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι ὁ ἔλεγχος δύναται νὰ γίνεται κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν εἰσιτηρίων νὰ μὴ ἐκδίδωνται δηλαδὴ τοιαῦτα παρὰ ἐφόσον ἐπιδεικνύουν τὰ παιδιὰ ἀτομικὸν βιβλιάριον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναγράφεται ἡ ἡλικία.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** λέγει ὅτι ἐμελετήθη καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀλλὰ ἠγέρθη ἀντίρρησις ὅτι εἶναι δυνατὸν οἱ ἀνήλικες νὰ μὴ ἀγοράζουν οἱ ἴδιοι τὰ εἰσιτήρια ἀλλὰ νὰ στέλλουν ἐνηλίκους. Κατόπιν συνεχοῦς μελέτης κατελήξαμεν μὲ τοὺς διευθυντὰς τῶν κινηματογράφων εἰς τὸ συμπέρασμα νὰ ὁρισθῇ ἕνας ὑπάλληλος ὅστις θὰ πληρώνεται ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ ὁποῖος νὰ κάμῃ τὸν ἔλεγχον καὶ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν εὐθύνην.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης*** ἐρωτᾷ πῶς ἐλύθη τὸ ζήτημα εἰς τὰ ξένα κράτη.

Γ. Σίδερης. Τὸ ζήτημα δὲν ἐλύθη ὁμοιομόρφως εἰς ὅλα τὰ κράτη. Ἡ Κ.Τ.Ε ἐξέδωσε ἓν φυλλάδιον εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφει ὅλα τὰ μελετηθέντα καὶ ἐφαρμοσθέντα συστήματα εἰς τὰ ξένα Κράτη. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον εὕρομεν ἐν συννενοήσει μὲ τοὺς διευθυντὰς τῶν κινηματογράφων.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι πρέπει ἡ συνταγματικὴ διάταξις περὶ προστασίας τῆς νεότητος νὰ γίνῃ ζωντανὴ καὶ ἂς μὴ φοβηθῶμεν, λέγει, μήπως αὕτη γίνῃ πρόξενος μικρᾶς ζημίας εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν κινηματογράφων. Νομίζω λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ ἰσχύσῃ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἀπαγορεύεται ἡ ἔκδοσις εἰσιτηρίων εἰς τοὺς ἀνηλίκους ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὁ ἔλεγχος καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν εἰς τὸν κινηματογράφον.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἡ πρότασις τοῦ κ. Μάρκου ἐν ᾧ κατ' οὐδὲν θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου θ' ἐπιφέρῃ τοὐναντίον μίαν βλάβην εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. ἄνευ λόγου, διότι εἶναι δυνατὸν ὁ ἀνήλικος νὰ στείλῃ ἕνα ἐνήλικα νὰ ἀγοράσῃ τὸ εἰσιτήριον. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κινηματογράφου πρέπει νὰ θέσωμεν ἕνα φραγμὸν χωρὶς ὅμως νὰ δυσκολεύσωμεν τὴν ἐπιχείρησιν, διότι τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τὴν προστασίαν τῆς νεότητος καὶ ὄχι ὁ ἐπιχειρηματίας. Τὸ ὀρθότερον θὰ ἦτο τὸ ζήτημα τοῦ ἐλέγχου νὰ τὸ ἀναλάβῃ ἡ ἀστυνομία. Πάντως ἐὰν πρόκειται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος δὲν πρέπει νὰ φαίνεται ὅτι πληρώνεται οὗτος ἀπὸ τοὺς Διευθυντὰς τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** λέγει ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως ἐμφαίνεται ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι ὥριμον, διότι ὑπάρχει ἡ οὐσιωδεστάτη διαφωνία ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο κατηγορίας ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐπαρχιῶν ἔνθα ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς πάντα καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς πρωτευούσης ἔνθα θὰ ἀπαγορεύεται αὕτη μέχρις ὡρισμένης ἡλικίας.

Γ. Σίδερης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶπεν κανεὶς τὸ τοιοῦτον, εἴπομεν ὅτι εἰς τὰς μικρὰς πόλεις τὸν ἔλεγχον θὰ τὸν κάμῃ ἡ ἀστυνομία διὰ νὰ μὴ ἐπιρρίψωμεν εἰς τοὺς ὤμους τῆς ἀσθενοῦς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐπαρχιῶν τὴν πλημμελῆ τοῦ ὑπαλλήλου.

Χ. Λαδᾶς. Φρονῶ ὅμως ὅτι καὶ ἐνταῦθα θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀναθέσωμεν τὸν ἔλεγχον εἰς τὴν Ἀστυνομίαν τῶν Πόλεων. Δὲν εἶναι ἀνάγκη οἱ ἀστυφύλακες νὰ μένουν εἰς τὴν θύραν τοῦ κινηματογράφου, ἀλλὰ θὰ ἠδύναντο νὰ κάμουν ἕνα εἶδος ἐφόδων κατὰ διαλείμματα. Ἄλλως τε δὲν βλέπετε τί γίνεται εἰς τὰ θέατρα εἰς τὰ ὁποῖα πηγαίνουν ὅλο ἀνήλικες καὶ εἰς τὰ ὁποῖα βλέπουν ὅλες τῆς γυναῖκες ὁλόγυμνες. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα δὲ τῆς ποινῆς δὲν δυνάμεθα κατ' οὐδένα λόγον νὰ ἐπιβάλωμεν ταύτην εἰς τοὺς διευθυντὰς τοῦ κινηματογράφου, διότι δὲν δυνάμεθα ν' ἀναθέσωμεν εἰς αὐτοὺς τὴν προστασίαν τῆς νεότητος. Διὰ τοῦτο θὰ ἦτο ὀρθότερον τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ καθορισθῇ διὰ Διατάγματος.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** λέγει ὅτι αἱ διατάξεις αὐταὶ θὰ ἐπιφέρωσι τοιαύτην μείωσιν εἰς τὰς εἰσπράξεις τῶν κινηματογράφων τῶν ἐπαρχιῶν, ὥστε θὰ κλείσουν οὗτοι καὶ θὰ στερηθοῦν αἱ ἐπαρχίαι τῆς μόνης ψυχαγωγίας, διότι εἰς τὰς ἐπαρχίας συνήθως πηγαίνουν οἰκογενειακῶς εἰς τοὺς κινηματογράφους.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης*** συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Χαβίνη.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι ὁ Ὑπουργὸς ὥριμος διὰ τὴν συζήτησιν. Ἐμελέτησα, λέγει, ἐπὶ ἕνα μῆνα ὅλας τὰς ξένας νομοθεσίας, τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ νὰ κατατοπισθῶ, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἄμετρος ἐγωϊσμὸς νὰ ἐπιμείνω εἰς μίαν λύσιν διὰ ζήτημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐλύθη ἀκόμη εἰς τὰ ἄλλα Κράτη. Δι' αὐτὸ ἤθελα νὰ γίνῃ εὐρεῖα συζήτησις. Ἐγὼ προσχωρῶ εἰς τὴν πρότασιν ὅπως διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καθορισθῇ τὸ ζήτημα τοῦ πῶς θὰ γίνεται ὁ ἔλεγχος.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 9 ὡς ἐτροπολογήθη, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 10, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 ἐδάφ. 1, ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινάς.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 11 ὡς ἐτροπολογήθη, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 ὡς ἐτροπολογήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ γίνεται δεκτὸν εἰς β΄ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ εἰς β΄ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως ἐκ δραχ. 954.598.60 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν» καὶ

2) «Περὶ διαβαθμίσεως τῶν βοηθῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς Ναυτικῶν δοκίμων», ἔχοντα οὕτω :

Περὶ χορηγίας πιστώσεως ἐκ δραχ. 954.598.60 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ ἴδιον κεφ. καὶ ἄρθρον χορηγεῖται πίστωσις ἐκ δρ. 954.598.60 πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐν τῷ συνημμένῳ πίνακι ἀναγραφομένων ποσῶν καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ πίνακι ἀναγραφομένην αἰτίαν δι' ἕκαστον ποσόν.

Περὶ διαβαθμίσεως τῶν βοηθῶν καθηγητῶν Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκίμων.

Ἄρθρον μόνον.

Οἱ παρὰ τῇ Σχολῇ Ναυτικῶν Δοκίμων πτυχιοῦχοι τοῦ Πανεπιστημίου ἢ Πολυτεχνείου βοηθοὶ καθηγητῶν κατατάσσονται μὲ τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ γραμματέως α' τάξεως προαγόμενοι μετὰ πενταετίαν καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος οἱ κεκτημένοι ἐκ τῶν ἀνωτέρω βαθμῶν κατώτερον τοῦ γραμματέως α' τάξεως ὀνομάζονται γραμματεῖς α', ὁ δὲ μέχρι τοῦδε διανυθεὶς χρόνος ὑπηρεσίας τούτων μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β' τάξεως θεωρεῖται διανυθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως α' τάξεως.

Μεθ' ὃ συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ.μ. διὰ τὴν 4.30' μ.μ. τῆς αὔριον.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'

Τετάρτης 26 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ἰω. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Γενικὴ ἀντιπροσωπεία προσφυγικῶν ὀργανώσεων Δραπετσῶνος Πειραιῶς ζητεῖ τὴν ἄμεσον μεταφορὰν τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων πολεμικῶν ὑλικῶν.

Οἱ ἀνάπηροι πολέμου ζητοῦν πληροφορίας σχετικὰς μὲ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 4042 περὶ πληρωμῆς εἰσιτηρίων.

Ἡ παναιτωλοακαρνανικὴ Ἕνωσις ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ζητεῖ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν διαφόρων ἀγροκτημάτων πρὸς ἀποκατάστασίν των.

Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ τὰ πληρώματα μηχανοτρατῶν Σκιάθου διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ὑπογραφὴν συμβάσεως Κράτους καὶ Κολύμβα περὶ παραχωρήσεως τοῦ προνομίου ἁλιείας.

Οἱ ἐνοικιασταὶ τοῦ φόρου ἐλαίου τῆς Ἑλλάδος ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐνοικίου λόγῳ ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου.

Ὁ δικηγορικὸς Σύλλογος Ἡρακλείου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀναδρομικότητα τοῦ νόμου 4456.

Οἱ κάτοικοι Βλαχέρνας ζητοῦν τὴν παροχὴν βοηθείας λόγῳ τῶν θεομηνιῶν καὶ τὴν ἀποξήρανσιν τοῦ ἕλους Καν-δήλας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ἐ. Μαχαίρας*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου τεχνιτῶν ξυλοεφαρμοστῶν κυλινδρομήλων Πειραιῶς αἰτουμένων τὴν μὴ πρόσληψιν τῶν ἀλλοδαπῶν τεχνιτῶν καὶ τὴν διάλυσιν τῆς Ἑταιρείας Μποῦλερ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πρεβέζης ζητοῦντος τὴν ταχεῖαν λειτουργίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τὴν παροχὴν δανείων.

Τὸ Σωματεῖον ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Ξάνθης διαμαρτυρόμενον κατὰ τοῦ συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων παρακαλεῖ ὅπως τὸ ταχύτερον ψηφισθῇ ὁ νόμος περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν περὶ συμπληρώσεως τοῦ διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ διαφόρων χωρίων.

Ὁ Γ. Τσουρίδης παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ ἀπόφασις περὶ μὴ ἀνεγέρσεως τῆς οἰκοδομῆς Λυκιαρδοπούλου πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς θέας τῆς Ἀκροπόλεως.

Πολλοὶ φορολογούμενοι τοῦ Δήμου Ἀθηναίων παρακαλοῦν ὅπως προστεθῇ διάταξις εἰς τὸν νόμον περὶ καταστάσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων, περὶ δημοσιεύσεως κατὰ τρίμηνον ὀνομαστικῆς καταστάσεως ὑπαλλήλων.

Ὁ Σύνδεσμος ἀντιπροσώπων ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως λυθῇ τὸ ταχύτερον τὸ ζήτημα τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς δασμοῦ μεταξὺ ἀλεύρου καὶ σίτου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν συνεργαζομένων προσφυγικῶν ὀργανώσεων ὑποβάλλει διὰ ψηφίσματος τὰ αἰτήματα τῶν προσφύγων τῆς συγκεντρώσεως τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1930.

Αἱ διδασκάλισσαι Χίου ὑποβάλλουσι διάφορα αἰτήματα σχετικὰ μὲ τὴν παροχὴν συντάξεων καὶ παρακαλοῦν ὅπως ταῦτα γίνουν ἀποδεκτά.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Μαχαίρας*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Πειραιῶς περιφερείας Β' Γυμνασίου, αἰτουμένων τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμνασίου των.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πισκοκεφάλου παρακαλεῖ ὅπως μὴ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος περὶ ἐπιβολῆς φορολογίας εἰς τὰ ἐξαγόμενα καὶ εἰσαγόμενα προϊόντα ἐπαρχίας Σητείας.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Συλλόγου Παρθενίου ἀναφέρων τὰς καταστροφάς, ἃς ὑπέστησαν ἐκ τῶν πλημμυρῶν ζητεῖ τὴν λῆψιν μέτρων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Κούνδουρος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου τῆς συνοικίας Ἀκαδημίας Πλάτωνος «Ἅγιος Τρύφων» διαμαρτυρομένων κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου Εὐδοξιάδου καὶ αἰτουμένων τὴν παροχὴν βοηθείας λόγῳ τῶν θεομηνιῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῶν προσφύγων Καλαμῶν ζητεῖ ὅπως μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Τραπέζης Μεσσηνίας ἀποδοθῶσιν οἱ πρὸς φύλαξιν παραδοθέντες αὐτῇ τίτλοι.

Οἱ κ. κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἐκπαιδεύσεως στελεχῶν».

2) «Περὶ τροπολογίας τοῦ νόμου 4322 περὶ Προπαρασκευαστικῆς Σχολῆς Ὑπαξιωματικῶν καὶ Στρατιωτικῆς Σχολῆς Τεχνιτῶν», καὶ

3) «Περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Σχολῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως καὶ κατασχέσεως τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν κλπ. καὶ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.»

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ δωρεὰν καὶ κατὰ κυριότητα παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου ἐφ' οὗ εὑρίσκεται τὸ κατάστημα τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ λειτουργοῦντος «Ἀσύλου τοῦ Παιδιοῦ».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Ζωγράφος*** ὡς εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου», ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς.

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4212 περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀρχαιολογικοῦ χώρου τμήματος πόλεως Ἀθηνῶν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-8-25 Ν. Δ περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν καὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τούτου».

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ νόμου 602 περὶ Συνεταιρισμῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Μυλωνογιάννης, Μ. Βολουδάκης, Γ. Κοκκινάκης, Κ. Πολυχρονάκης, Π. Πολυχρονίδης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῶν σχεδίου νόμου:

1) «Περὶ τοῦ τρόπου συνθέσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 4413 περὶ καταρτισμοῦ πινάκων Μακεδονομάχων», καὶ

2) «Περὶ καταρτισμοῦ Ἐπιτροπῆς ἀναθεωρήσεως πινάκων ὀνομασίας ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἐξ ὁπλαρχηγῶν καὶ χορηγήσεως αὐτοῖς συντάξεως».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων:

1) «Περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη», καὶ

2) «Περὶ διαλύσεως καὶ ἀναλύσεως ὑφισταμένων στρατιωτικῶν μονάδων», ἔχοντα οὕτω:

Περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη.

Ἄρθρον 1.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας λαμβανομένων μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γεωργικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δύνατα νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ καλλιέργεια καπνοῦ εἰς βαλτώδη ἐδάφη ἢ ἐπὶ τοσοῦτον ὑγρὰ ὥστε νὰ κρίνωνται ἀκατάλληλα, ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου.

Ἄρθρον 2.

1. Τὰ ἀκατάλληλα διὰ τὴν καλλιέργειαν καπνοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐδάφη καθορίζονται καὶ ὑποδεικνύονται ὑπὸ Ἐπιτροπῶν καθοριζομένων κατὰ περιφερείας περιλαμβανούσας 3 τοὐλάχιστον καπνοπαραγωγὰς Κοινότητας καὶ ἀπαρτιζομένων ἐκ τῶν προέδρων τῶν ἐν λόγῳ Κοινοτήτων καὶ ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἑκάστου τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ Γεωργ. Συνεταιρισμῶν. Ἐλλείψει πλειοτέρων τῆς μιᾶς καπνοπαραγωγικῶν Κοινοτήτων ἡ ἄνω περιφέρεια δύναται ν' ἀπαρτισθῇ καὶ ὑπὸ ὀλιγωτέρων τῶν τριῶν. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συνεταιρισμῶν ἐκλέγονται παρὰ τῆς οἰκείας Γενικῆς Συνελεύσεως μεταξὺ τῶν καπνοπαραγωγῶν μελῶν. Αἱ ὡς ἄνω Ἐπιτροπαὶ εὑρίσκονται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε τοὐλάχιστον μελῶν, Πρόεδρος δὲ ἑκάστης ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐκλεγόμενος. Αἱ Κοινότητες αἵτινες θὰ ἀπαρτίζουν ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου μετὰ γνώμην τῆς ἑκάστοτε οἰκείας Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας.

2. Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὀργανισμοὶ καλούμεναι ἐγγράφως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου **ἐντὸς ὁριζομένης** ὑπὸ τούτου προθεσμίας προβαίνουν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ὑποδείξιν τῶν μελῶν τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω τοπικῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς συνελεύσεώς των καὶ μετ' ἐπιτόπιον ἐξέτασιν καθορίζουν καὶ προτείνουν καθ' ὅρια καὶ θέσεις τὰ κριτήρια παρ' αὐτῶν ὡς ἀκατάλληλα διὰ τὴν καλλιέργειαν καπνοῦ ἐδάφη, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος, συντασσομένων λεπτομερῶν πρακτικῶν. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν μελῶν τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον τοπικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὰ σχετικὰ πρακτικὰ μερίμνῃ καὶ εὐθύνῃ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ἀναγράφονται οἱ λόγοι τῶν διαφωνούντων μελῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προτάσεις μετὰ τῶν πρακτικῶν τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἑκάστης αὐτῶν ἐντὸς 8 ἡμερῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον προστασίας καπνοῦ, ὅπερ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἁρμοδίας Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας, πρὸς ἣν κοινοποιεῖ ἀπαραιτήτως τὰς ὑποβαλλομένας παρὰ τῶν προέδρων κοινοτήτων προτάσεις τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν ταύτας καὶ πᾶν ἕτερον χρήσιμον στοιχεῖον ὡς καὶ τυχὸν ἐνεργηθησομένην ἰδίαν ἔρευναν γνωματεύει περὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τῶν ἀπαγορευτικῶν μέτρων καλλιεργείας καπνοῦ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν καθοριστέντα κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐδάφη. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας Γραφείου προστασίας καπνοῦ καὶ Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας συντάσσεται ἰδία κατ' ἑκάστου ἠτιολογημένη γνωμάτευσις.

2. Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ὑφίστανται Γραφεῖα προστασίας καπνοῦ αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προτάσεις τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἁρμοδίαν Γεωργικὴν Ὑπηρεσίαν.

3. Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προτάσεις τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν καὶ αἱ γνωματεύσεις τῶν Γραφείων προστασίας καπνοῦ καὶ Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, ὅπερ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς ἀπορασίζει προκαλουμένης τῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ παρόντος ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ἥτις, ἐφ' ὅσον ἤθελε δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως πρὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου, ἰσχύει διὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην τῆς δημοσιεύσεως καλλιεργητικὴν περίοδον, ἄλλως ἰσχύει διὰ τὴν μεθεπομένην ταύτην.

Ἄρθρον 4.

1. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν καλλιεργητικὴν περίοδον τοῦ ἔτους 1930 αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον πρῶτον Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δύνανται νὰ ληφθῶσι δι' ἐδάφη προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἄνευ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον γνωματεύσεων τῶν τοπικῶν Ἐπιτροπῶν, μετὰ συμφώνου μόνον γνώμην τοῦ Γεωργικοῦ Συμβουλίου καὶ σχετικὴν γνωμάτευσιν τῶν ἁρμοδίων Γραφείων προστασίας Καπνοῦ, εἰς ἃς δὲ περιφερείας δὲν λειτουργοῦσι Γραφεῖα Καπνοῦ μετὰ σχετικὴν γνωμάτευσιν τῆς τοπικῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας.

2. Αἱ κατ' ἐξαίρεσιν ὡς ἄνω λαμβανόμεναι ἀποφάσεις ἰσχύουν δι' ἐδάφη ρητῶς ἀναγράφονται εἰς αὐτάς, ἐφ' ὅσον ἤθελεν δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μέχρις 20 Μαρτίου ἐ.ἔ. ἀνακοινοῦνται δὲ ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἰς τοὺς οἰκείους Προέδρους Κοινοτήτων, φροντίδι τῶν ὁποίων γνωστοποιοῦνται καταλλήλως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους καλλιεργητάς.

Ἄρθρον 5.

1. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον πρῶτον ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἐλήφθησαν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου, δὲν χρῄζεται ἄδεια παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καλλιεργείας καπνοῦ ἄνευ ἐγγράφου πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου Προέδρου τῆς Κοινότητος ἢ τῆς ἁρμοδίας

Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας ὅτι ὁ ἀγρὸς δι' ὃν ζητεῖται ἡ ἄδεια καλλιεργείας δὲν ἔχει περιληφθῆ εἰς τὰ ἐδάφη τῆς Κοινότητος δι' ἃ ἰσχύουσι τὰ ὡς ἄνω μέτρα καλλιεργείας καπνοῦ.

2. Ὁ καλλιεργῶν καπνὸν εἰς ἐδάφη χαρακτηρισθέντα ὡς ἀκαταλλήλα διὰ τὴν καλλιέργειαν καπνοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὑπάκειται κατ' ἔγκλησιν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ τοῦ Γραφείου Προστασίας Καπνοῦ ἢ τῆς ἁρμοδίας Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἄνευ ἀδείας καλλιεργοῦντος καπνόν, ἐφ' ὅσον δικαιοπιστωθῇ ὅτι ἔτυχεν εὐρείας δημοσιότητος αἱ περὶ ἀπαγορεύσεως καλλιεργείας καπνοῦ Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, διὰ καταλλήλων γνωστοποιήσεων τοῦ οἰκείου Προέδρου τῆς Κοινότητος.

3. Τὰ μέλη τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐπιτροπῶν θεωροῦνται ὡς ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ ὑπάκεινται κατ' ἔγκλησιν τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου, διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν ἢ βραδύτητα εἰς τὰς ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος ποινικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἐξοπορικὰ ἔξοδα τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ πρὸς τὸ ἔργον των δαπάνη καταβάλλονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Γραφείων Προστασίας Καπνοῦ.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος.

Περὶ ἀναλύσεως ἢ διαλύσεως ὑφισταμένων στρατιωτικῶν μονάδων.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προβῇ, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, εἰς τὴν σύστασιν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐκ πολυβόλων καὶ ἁρμάτων μάχης, εἰς τὴν διάλυσιν, ἀνάλυσιν ἢ τροποποίησιν ὑφισταμένων μονάδων, εἰς τὴν ὑπὸ ἀνωτέραν ἐνιαίαν διοίκησιν ὑπαγωγὴν μονάδων καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἕδρας τούτων καὶ εἰς τὴν τακτοποίησιν στρατολογικῶν τινων διαφορισμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατωνισμοῦ.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 18 τοῦ ἄρθρου 17 κωδικοποιηθέντος νόμου 2740 τοῦ 1927 περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Π. Ν.», ἔχον οὕτω:

Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2740 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1927 «περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ».

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2740 τῆς 28)12)1927 «περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Π. Ν.» ἦτο καὶ εἶναι ἡ ἑξῆς:

«Διὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῶν ἐν ταῖς παραγράφοις 13, 14, καὶ 15 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2740 τῆς 28)12)1927 χρηματικῶν ποσῶν δὲν ὑπολογίζονται αἱ λόγῳ γάμου καὶ μετοχῆς καταβολαὶ τῶν μετόχων, ἡ διαφορὰ ἐπὶ τρίμηνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν προβιβαζομένων, καὶ ἡ διαφορὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἴτε εἰς ἄδειαν, εἴτε εἰς διαθεσιμότητα, εἴτε εἰς ἀργίαν διὰ πρωτοκαίρου παύσεως ἢ εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως κλπ. μεταβαινόντων μετόχων, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβαλλόμεναι πάσης οἱασδήποτε ἄλλης φύσεως κρατήσεις.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3463 περὶ συστάσεως ταμείου προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τσεχοσλοβακίας ὑπογραφέντος ἐν Πράγᾳ τῇ 8 Ἰουνίου 1929 συμφώνου φιλίας, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας καὶ δικαστικοῦ διακανονισμοῦ».

3) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ διαρκοῦς δικαστηρίου διεθνοῦς δικαιοσύνης».

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ πρωτοκόλλου ἀποδοχῆς τῶν ἐπιφυλάξεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ διεθνοῦς δικαστηρίου διεθνοῦς δικαιοσύνης».

Ἀναβαλλομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἐγγεγραμμένων νομοσχεδίων μέχρι τῆς προσελεύσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν συνεχίζεται, συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σώματος ἀπόφασιν, ἡ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ἰ. Ράλλη καταθέσεως ἀναφορᾶς ἐκλογέων Οἰτύλου, προκληθεῖσα συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐκπτώσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Μαυρομιχάλη καὶ προκηρύξεως ἐπαναληπτικῶν ἐκλογῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Οἰτύλου.

Ὁ κ. ***Ἰ. Ράλλης*** λαμβάνων πρῶτος τὸν λόγον λέγει ὅτι ὀφείλονται χάριτες εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διότι μετὰ τόσης προθυμίας ἐδέχθη τὴν συζήτησιν καὶ τόσον εἰλικρινῶς ὡμολόγησεν ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο βοηθεῖσα λύσις δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) διακόπτων διασαφηνίζει ὅτι δὲν εἶπε ἀκριβῶς τοῦτο. Ἡ βοηθεῖσα λύσις εἶναι, λέγει, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ὀρθή. Πολιτικῶς μόνον, προσθέτει, εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένη ἡ λύσις αὕτη, διότι ὑφίσταται ὁ κίνδυνος νὰ γεννηθῇ ἐν προκειμένῳ χάσμα ὅταν ἀρχῇ ἡ ἀπουσιάζῃ ἡ Βουλή.

Ὁ κ. ***Ἰ. Ράλλης*** συνεχίζων ἀνατρέχει εἰς τὰ ἄρθρα 40 καὶ 39 τοῦ Συντάγματος καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ἄγεται ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δύο κειμένων εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ναὶ μὲν μόνον ἐν ἄρθρῳ 39 ὁρίζεται ὅτι, ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἐπὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν βουλευτὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος ἀποφασίζει ἡ Βουλή, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἐν παραλείψει τῆς ἀπαιτουμένης δηλώσεως ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἔκπτωσις ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, δὲν λύει τὸ ζήτημα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐξ ἀντιδιαστολῆς ὅμως θὰ ἠδύνατο νὰ συναχθῇ τοιοῦτον συμπέρασμα.

Ὁ κ. ***Ἰ. Ράλλης*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν ἐξ ἀντιδιαστολῆς νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐν προκειμένῳ κρίσις τῆς Βουλῆς ὡς περιττὴ καὶ ὡς ἀρκετὴ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας πρὸς ἔκπτωσιν βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς παρατηρήσεώς του ταύτης ἐπικαλεῖται τὴν καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ἀναγνωσθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἑρμηνευτικὴν τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος δήλωσιν τοῦ τότε καὶ νῦν Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἡ μὴ ἐπανάληψις τῆς ὁποίας ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι δὲν ὀφείλεται, λέγει, εἰς ἀτόνησιν τυχὸν τῆς ἑρμηνείας ταύτης, ἀλλ' εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκρίθη περιττὴ ἡ τοιαύτη ἐπανάληψις. Ὅτι σκοπὸν εἶχεν ἡ ἑρμηνεία αὕτη τὴν κατοχύρωσιν τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀπὸ πάσης τυχὸν ἐπιθυμίας τῆς Ἐκτελεστικῆς ὅπως κρίνῃ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὄρεξιν τὰς περιπτώσεις τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος, ἀποδεικνύεται, λέγει, καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ τότε καὶ νῦν Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν χωρὶς οὐδεμίαν ἐγερθῇ παρατήρησις ἢ ἄλλη τις πρόκλησις.

Ἄλλως τε, προσθέτει συνεχίζων, τὴν γνώμην ὅτι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἡ γνώμη τοῦ Σώματος, ὑποστηρίζουν ἅπαντες οἱ συνταγματολόγοι. Συγκεκριμένως δὲ ὁ Σαρίπολος ἀναφέρει, ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ Δούμᾳ, τελούσῃ ὑπὸ ἀπολυταρχικὸν πολίτευμα, ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀπόφασις τοῦ νομοθετικοῦ τούτου Σώματος τῆς Ρωσσίας.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως, τονίζει, τῶν ἀνωτέρω ἡ χθεσινὴ δήλωσις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῆς πλειονοψηφίας δηλ. τῆς Βουλῆς, καὶ ἡ πρὸ μικροῦ διακοπὴ αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πολιτικὴν σκοπιμότητα, τὴν ὁποίαν ἐνέχει ἡ καθιέρωσις ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς κρίσεως τῆς Βουλῆς, λύει ὑφισταμένην τυχὸν ἀμφισβήτησιν.

Εἰσερχόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος παρατηρεῖ ὅτι εἶναι περίεργον τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ὁ σεβασμὸς τοῦ Συντάγματος εἰς βουλευτήν, ὥστις ἐθεωρήθη ὅτι ἠσέβησε πρὸς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην ἐχρειάσθη σειρὰ παραβάσεων τοῦ Συντάγματος. Καὶ τὰς παραβάσεις ταύτας ἀπαριθμῶν ἀναφέρει ἐν πρώτοις τὴν ψήφισιν τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, χαρακτηρισθεῖσαν, ὡς λέγει, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὡς μὴ ὀρθήν, καὶ δεύτερον τὴν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Βουλῆς, ὑπὸ μόνης τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἔκδοσιν τοῦ προκηρύσσοντος τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν Προεδρικοῦ διατάγματος, ὅπερ καὶ ἀναγινώσκει.

Ἡ ἐν τῷ διατάγματι ὅμως τούτῳ ἀναφερομένη δικαιολογία δὲν εἶναι, τονίζει, ὀρθὴ κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν, καὶ εἰδικώτερον κατὰ γνώμην διαπρεπῶν νομομαθῶν πρὸς οὓς ἀπευθύνθη, ὡς λέγει, ὁ κ. Μαυρομιχάλης. Διότι, ἐξηγεῖ, διὰ τὴν ἔκπτωσιν αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ ἀπαιτεῖται, ὡς ἀναφέρεται ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Συντάγματος παράλειψις δηλώσεως ἐπιλογῆς μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ἔργων τοῦ διευθύντοῦ ἢ ἄλλου διοικητικοῦ ἀντιπροσώπου ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῶν ἐπιχορηγήσεων δυνάμει εἰδικῶν νόμων. Ἀπαιτεῖται δηλ. ὡς τονίζει, ἡ ὕπαρξις εἰδικοῦ προνομίου καὶ εἰδικοῦ νόμου.

Τὴν ὕπαρξιν τῶν δύο τούτων στοιχείων ἀμφισβητῶν διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ κ. Μαυρομιχάλη ἀναφέρει τὴν ἱστορίαν τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρείας ἠλεκτροφωτισμοῦ Χαλκίδος καὶ Εὐρίπου, ἧς τυγχάνει σύμβουλος ὁ ἐν λόγῳ βουλευτής, καὶ ἀναλύων τὰς διὰ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἀναληφθείσας ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ταύτης ὑποχρεώσεις ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ὄχι μόνον δὲν πρόκειται περὶ προνομίου παραχωρηθέντος τῇ ἑταιρείᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ τοὐναντίον περὶ βαρῶν καὶ ὑποχρεώσεων ἐπιβληθεισῶν αὐτῇ.

Παρατηρεῖ ἐν συνεχείᾳ ὅτι ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, δηλώσας χθὲς ὅτι μετὰ μελέτην τῶν σχετικῶν διατάξεων ἦλθη εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεως, φρονεῖ ὅτι ὀψίμως καὶ ἐπιτροχάδην θὰ προέβη εἰς τὴν μελέτην ταύτην. Καὶ πρὸς τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ παρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου, ἀποφαινομένου ἀρνητικῶς εἰς ἀμφοτέρας τὰς συζητουμένας περιπτώσεις, ἤτοι ὅτι δὲν δύναται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία νὰ προβῇ, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν προκήρυξιν ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ κ. Μαυρομιχάλη. Ἐκφράζει ἐν συνεχείᾳ τὴν γνώμην ὅτι ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς δὲν ὀφείλει διὰ λόγους φιλοτιμίας νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν ἀναμφισβητήτως ἐσφαλμένην ἐνέργειαν του ταύτην, ἀποτελοῦσαν πρᾶξιν θίγουσαν καὶ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας τὸ κῦρος, ἀλλὰ τοὐναντίον ὑποχρέωσιν ἔχει νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι παρεσύρθη εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην, καθιστῶν οὕτω, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῆς, ἑαυτὸν ἄξιον ἔτι μείζονος σεβασμοῦ ἐκ μέρους τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Διότι, λέγει, εἶναι λυπηρὸν νὰ διατυμπανίζεται ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποψηφίου ἐν τῷ προεκλογικῷ προγράμματί του

ὡς ἀπόκτημα μακροχρονίου ἀγῶνος αὐτοῦ ἡ προκήρυξις τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς, κατόρθωμα τὸ ὁποῖον, ὡς λέγει, ἀποτελεῖ πρᾶξιν, δι' ἣν δὲν θὰ ἐναβρύνεται βεβαίως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἔτι δὲ μᾶλλον προσθέτει, ἐνδείκνυται ἡ μὴ ἐμμονή του εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτήν, καθόσον ἡ ἐπιδιεχθεῖσα ἐν προκειμένῳ αὐστηρότης ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλης παρομοίας περιπτώσεως, τῆς τοῦ Γερουσιαστοῦ Λακωνίας κ. Γιατράκου.

Πάντα ταῦτα, τονίζει ἐν ἐπιλόγῳ, ἀποτελοῦν στοιχεῖα σοβαρὰ ἵνα ἐπ' αὐτῶν βασισθῇ ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς καὶ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἥτις ἂν μή τι ἄλλο δὲν εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει πρᾶξις πολιτικῶς σκόπιμος.

Λαμβάνει μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὅστις ἀπαντῶν ἐν ἀρχῇ εἰς τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ὅτι διὰ λόγους φιλοτιμίας ἐμμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν του διαβεβαιοῖ αὐτὸν ὅτι ἐὰν ἐπεῖθετο ὅτι δὲν συντρέχουν πλήρως οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις τὰς ὁποίας διαγράφει τὸ ἰσχύον Σύνταγμα διὰ τὴν ἔκπτωσιν βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν θὰ ἐδίστασε νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεώς του. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις εἰς τὸν προλαλήσαντα ὅτι οὐδόλως εὐθύνεται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διότι ὁ ὑποψήφιος ἐν τῇ ἐπαναληπτικῇ ἐκλογῇ ἀπέδωκεν ἐν τῷ προεκλογικῷ του προγράμματι εἰς αὐτὸν τὴν προκήρυξιν τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς. Ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν δὲ ὅτι δὲν ἐλήφθη τὸ ὅπερ διὰ τὸν κ. Μαυρομιχάλην μέτρον ἴσχυσε καὶ διὰ τὸν γερουσιαστὴν κ. Γιατράκον, παρέχει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι μόλις χθὲς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ζητήματος, καὶ ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν διατί ὁ προλαλήσας δὲν κατέστησε τοῦτο γνωστὸν αὐτῷ ἐνωρίτερον.

Ἰ. Ράλλης. Ἁπλούστατα, διότι θεωρῶ ὑμᾶς ὡς τελείους ἀναρμόδιον.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν), συνεχίζων καὶ ἀναφερόμενος εἰς τὸ λεχθὲν ὅτι καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνώρισεν ὡς οὐχὶ ὀρθὴν τὴν ψήφισιν τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς λέγει ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὕτη, οὐχὶ ἡ μόνη ἐν τῷ συζητουμένῳ θέματι, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδένα λόγον ἔχει νὰ ἐξώσῃ τὸν κ. Μαυρομιχάλην ἐκ τῆς αἰθούσης τῆς Βουλῆς ἢ νὰ ἐπιβάλῃ αὐτῷ τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον.

Ἀναφερόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὸ κατὰ τὴν χθεσινὴν ὁμιλίαν τοῦ προλαλήσαντος λεχθὲν ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης προσέφυγεν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι τὸ διάταγμα τῆς προκηρύξεως τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ καθαρῶς κυβερνητικὴ πρᾶξις. Περὶ τούτου, λέγει, εἶναι παγία ἡ νομολογία τοῦ Γαλλικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Κατὰ συνέπειαν, προσθέτει, ἡ πρᾶξις αὕτη, ἡ κυβερνητική, ὡς τοιαύτη δὲν ἐμπίπτει εἰς τὸν κύκλον τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰ. Ράλλης. Ἀλλὰ ἡ παῦσις;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) Εἶναι καὶ αὕτη ἀναμφισβητήτως πρᾶξις κυβερνητική.

Π. Τσαλδάρης. Εἶναι ὅμως προϋπόθεσις ἀπαραίτητος τῆς προκηρύξεως ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ προλάβωμεν ἀπόφασιν τυχὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἂς ἀφήσωμεν τοῦτο νὰ κρίνῃ ἐλευθέρως.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐλέχθη πρὸς τούτοις ὅτι τὸ διάταγμα ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς. Ὁ καθηγητὴς ὅμως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου, μεθ' οὗ συνωμίλησα σχετικῶς πρὸ μιᾶς ὥρας μοὶ ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι εἰς πᾶν στάδιον τοῦ ζητήματος δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Βουλή, ὡς ὑπεστήριξε χθὲς καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Ι. Ράλλης. Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνακληθῇ τὸ διάταγμα. Ὑπεστήριξα ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Π. Τσαλδάρης. Τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον πρὶν ἢ δημιουργηθῇ τὸ ζήτημα, ὁ κ. Ράλλης ἐν ἰδιωτικῇ μεθ' ὑμῶν συνομιλίᾳ ὑπέδειξε τοῦτο.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν ἠγέρθη ὅμως καμμία ἀντίρρησις. Ἐζητήθη ἁπλῶς ἀναβολὴ ὀλίγων ἡμερῶν, μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὁποίων οὐδεμία ἄλλη νύξις μοὶ ἐγένετο.

Ι. Ράλλης. Ἀμφισβήτησιν δὲν ἀποτελεῖ ἡ σχετικὴ δήλωσίς μου, ἥτις μάλιστα ἔχει καταχωρηθῇ καὶ εἰς τὰ πρακτικά;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂς ἐξετάσωμεν τὴν οὐσίαν. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 περιέχει δύο σχετικὰς διατάξεις. Ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 72 τοῦ 1911 δοθεῖσα ἑρμηνεία ἀποτελεῖ, ὡς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι τὸ πόρισμα τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως ἐπὶ τῶν ὑποστηριχθεισῶν τότε δύο ἀπόψεων. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν περιελήφθη ἡ ἑρμηνεία αὕτη καὶ εἰς τὸ νέον Σύνταγμα δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι ἰσχύει καὶ ἐν προκειμένῳ. Διότι τί λέγει τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Συντάγματος; Ἀναφέρει τὰς περιπτώσεις τοῦ ἀσυμβιβάστου τῶν καθηκόντων τοῦ βουλευτοῦ πρὸς ἕτερα ἔργα. Τὸ δὲ ἄρθρον 41 τί ὁρίζει; ὅτι βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἱονδήποτε τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Τὸ δὲ ἄρθρον 39 ἐπάγεται ὅτι ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἐὰν ὁ βουλευτὴς ἐστερήθη τῶν προσόντων, ὁπότε ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, ἀποφασίζει ἡ Βουλή. Μόνον λοιπὸν τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Καὶ ἀπαιτεῖ τοιαύτην διὰ τὴν περίπτωσιν καὶ μόνην τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ ἐκ τοῦ ἀξιώματος λόγῳ στερήσεως τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἐκλογήν του προσόντων. Καὶ κατὰ τοὺς κανονιστικοὺς ἑρμηνευτικοὺς κανόνας ἐφόσον τὰ ἄρθρα 40 καὶ 41 δὲν περιέχουν διάταξιν ὅτι ἀποφασίζει ἡ Βουλή, δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὅ,τι ἐν ἄρθρῳ 39 ἰσχύει.

Ἀλλά, συνεχίζει, τὸ κυριώτερον ἐπιχείρημα τῶν ἀντιτιθεμένων κατὰ τοῦ Διατάγματος εἶναι ὅτι δὲν συντρέχει οὐδὲν ἐκ τῶν στοιχείων, ἅτινα ἀναγράφει τὸ Σύνταγμα, διότι δῆθεν οὔτε περὶ εἰδικοῦ νόμου πρόκειται οὔτε περὶ εἰδικοῦ προνομίου. Ὡς πρὸς ταῦτα ἔχομεν νὰ εἴπωμεν τὰ ἑξῆς: Εἶναι γνωστὸν ὅτι μέχρι τοῦ 1912 ἴσχυσεν ὁ πρῶτος Δημοτικὸς Ὀργανισμὸς τοῦ 1833, ὡστις καθώριζεν ὅτι αἱ παραχωρήσεις τῶν Δήμων ἐνεργοῦνται διὰ δημοπρασίας καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἄνευ τοιούτων, καὶ ὅτι πάντοτε αἱ περὶ τῶν τοιούτων πράξεις τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς ὑπέκειντο ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Νομάρχου. Ὁ νόμος ἑπομένως εἶναι γενικὸς καὶ δὲν πρόκειται νὰ στηριχθῶμεν εἰς αὐτόν, διότι ἐξ ἄλλου ὁ Δῆμος Χαλκίδος καὶ τὸ Κράτος δὲν παρεχώρησαν τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τοῦ Δήμου καὶ τοῦ Πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου. Ὡς πρὸς τὴν ἀνάμιξιν τοῦ Κράτους καὶ τῶν λόγων αὐτῆς ἐλέχθησαν διάφορα. Τὸ ζήτημα ὅμως ἔχει οὕτω, ὅτι ἐνῷ ὁ Δῆμος Χαλκίδος ἠδύνατο νὰ κάμῃ σύμβασιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Δημοτικοῦ νόμου δὲν τὸ ἔπραξεν, ἀλλὰ τί ἔκαμε; Χάριν τῆς διαρρυθμίσεως τῆς διώρυγος Εὐρίπου εἶχε ψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος εἰς τὰ 1853, ὁ ὁποῖος καθώριστεν ἴδια δημόσια ἔσοδα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Ὁ Δῆμος Χαλκίδος κατώρθωσεν ἕνα μέρος τούτων νὰ τὸ πάρῃ δι' ὑδραγωγεῖον, ἠθέλησε νὰ πάρῃ καὶ ἄλλο μέρος διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν καὶ τότε ἔχομεν κλασσικὸν τύπον συμβάσεως μεταξὺ Δήμου, Κράτους καὶ Ἑταιρείας, δυνάμει τοῦ ΒΧΠΟ' νόμου, ὅστις λέγει, ὅτι πρὸς φωτισμὸν τοῦ Πορθμοῦ Εὐρίπου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Δήμου Χαλκίδος συμβληθῇ μετὰ τῆς Ἑταιρείας ἀναλαμβανούσης καὶ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς Χαλκίδος. Δὲν ἔγινε δηλ., ὅπως καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου, διότι ἐδῶ ἔγινε συνηνωμένη πλέον ἐνέργεια Κράτους καὶ Δήμου, ὄχι διὰ τὴν χορήγησιν τῶν χρημάτων, ἀλλὰ διότι ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς τοῦ Εὐρίπου ἦτο ἔργον κρατικόν. Καὶ τί ἄλλο, τονίζει, εἶναι ὁ νόμος αὐτὸς παρὰ εἰδικός; Ἔχει ἢ δὲν ἔχει συγκεκριμμένον ἀντικείμενον; Δὲν δύνανται ἐξ ἄλλου, συνεχίζει, νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ ἐνσωματοῦται εἰς τὸν εἰδικὸν νόμον αὐτὸ τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως. Ὁ νόμος εἶναι ἐξουσιοδοτικός, πρὸς σύναψιν συμβάσεως μετὰ τῆς Ἑταιρείας, διατίθενται δὲ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ δημόσια ἔσοδα. Καὶ ἐρωτῶ ποῖον κλασικώτερον τύπον συμβάσεως ἠμπορεῖτε νὰ εὕρητε ἔχοντα ἀντιμέτωπον πρὸς τὸ Δημόσιον τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑταιρείας βουλευτήν

Π. Τσαλδάρης. Ἡ σύμβασις μετὰ τοῦ Κράτους δὲν δημιουργεῖ λόγον ἐκπτώσεως, διότι τὸ Σύνταγμα θέλει καὶ εἰδικὸν νόμον καὶ εἰδικὸν προνόμιον.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὑποστηρίζω ὅτι συντρέχουν καὶ τὰ δύο. Συνεχίζων λέγει ὅτι οὔτε τότε ὑπῆρχον ἐξ ἄλλου νόμοι περὶ ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων κωλύοντες τὴν ἀνάθεσιν τῶν ἠλεκτροφωτισμῶν. Ὁ Δῆμος Χαλκίδος συνεπῶς προεκάλεσε νόμον εἰδικὸν καὶ περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἐνῷ εἶχε τὸν γενικὸν νόμον περὶ Δήμων. Τώρα ἐρωτᾶται, ὑπάρχει καὶ εἰδικὸν προνόμιον; Πρῶτον διὰ τὸν Δῆμον Χαλκιδέων τὸ ἄρθρον 14 τῆς συμβάσεως λέγει ὅτι ὁ Δῆμος ἀναλαμβάνει ἀπέναντι τῆς Ἑταιρείας ὑποχρέωσιν ἀποκλειστικότητος φωτισμοῦ καὶ δεύτερον κατασκευὴν ἐγκαταστάσεων τῶν ἰδιοκτητῶν εἰς τὴν πόλιν Χαλκίδος, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ Δῆμος καὶ πᾶς πολίτης θὰ κάμῃ τοιαύτας μόνον διὰ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας. Ἐὰν καὶ τοῦτο, τονίζει, δὲν εἶναι εἰδικὸν προνόμιον, δὲν γνωρίζω τότε ποῖα εἶναι τὰ εἰδικὰ προνόμια. Ἀλλ' ἔχομεν καὶ τὸν πορθμὸν τοῦ Εὐρίπου καὶ τὸν φωτισμόν του καὶ δὲν λέγει μὲν ὅτι ἀποκλείεται ἄλλος νὰ φωτίσῃ τὸν πορθμόν, ἀλλὰ ἐκ τῆς ὅλης ὑφῆς τῆς συμβάσεως συμπεραίνεται καὶ ἐδῶ ὅτι πρόκειται περὶ προνομίου. Ἀλλ' ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψει καὶ τοὺς σκοποὺς οὓς ἐπεδίωξαν αἱ σχετικαὶ συναγματικαὶ διατάξεις θὰ ἠδύνατό τις νὰ προχωρήσῃ καὶ περαιτέρω ὅτι δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὰς μετὰ τοῦ Κράτους συμβάσεις. Ὁ συνάδελφος κ. Ι. Ράλλης κατὰ τὰς συζητήσεις τοῦ Συντάγματος ἐπὶ τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐζήτησεν εὐρυτάτας ἀπαγορεύσεις καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι δὲν θὰ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ εἰς βουλευτὴς ὅταν εἶναι πρόεδρος ἑταιρείας συμβεβλημένης μὲ τὸ Κράτος δι' εἰδικοῦ νόμου, ὑποκειμένου καθ' ὅλα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Δὲν θέλω, τονίζει, μὲ τοῦτο νὰ ψέξω τὸν κ. Μαυρομιχάλην, ἀλλὰ θέτομεν τὸ ζήτημα ὡς ζήτημα ἀρχῆς. Ὥστε καὶ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συνταγματικῆς διατάξεως ἦτο αὐτό.

Καὶ ἐξ ὅλων αὐτῶν φρονῶ ὅτι συντρέχουν καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τὰ στοιχεῖα καὶ τοῦ εἰδικοῦ νόμου καὶ τοῦ εἰδικοῦ προνομίου καὶ ὅτι ἑπομένως τὸ ἀσυμβίβαστον ὑπάρχει πλήρως. Συγκεφαλαιώνων καὶ καταλήγων ἐξακολουθῶ νὰ νομίζω ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία ὡς συμβληθεῖσα μετὰ τοῦ Κράτους καὶ ἀναλαβοῦσα εἰδικὰ προνόμια Δήμου καὶ Κράτους περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν Ἑταιρειῶν περὶ ὧν προβλέπει τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Ὅτι δὲ τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἀντίληψις τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ὅτι ἂν ἦτο συμβεβλημένη μετὰ τοῦ Κράτους θὰ ἐνέπιπτον εἰς τὸ ἀσυμβίβαστον οἱ διοικοῦντες αὐτήν, φαίνεται καὶ ἐξ ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης ὑπέβαλε παραίτησιν, ἥτις δὲν ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Ἑταιρείας φρονούσης ὅτι δὲν ὑπάρχει σύμβασις μετὰ τοῦ Κράτους ἐνῷ, ὡς ἀπεδείχθη, τοιαύτη ὑπάρχει. Ἤδη ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι Πρόεδρος καὶ Σύμβουλος τῆς Ἑταιρείας ὁ κ. Μαυρομιχάλης, συμφώνως πρὸς δημοσίευμα τῆς Ἑταιρείας.

Π. Τσαλδάρης. Ὥστε ἡ Ἑταιρεία ἀνέφερεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. Μαυρομιχάλη;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ ἔγγραφον

ὑπεβλήθη τὴν 31ην Ἰανουαρίου καὶ λέγει ὅτι ἡ παραίτησις ὑπεβλήθη μετὰ τὰς ἐκλογάς.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ Ὑπουργεῖον τί ἔκαμε, τὴν ἀπεδέχθη;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὁ κ. Μαυρομιχάλης ἐφρόνει ὅτι ἐνέπιπτεν εἰς τὸ ἀσυμβίβαστον καὶ ὑπέβαλε παραίτησιν τὴν ὁποίαν δὲν ἐδέχθη ἡ Ἑταιρεία, διότι φρονεῖ ὅτι δὲν ὑπῆρχε σύμβασις μετὰ τοῦ Κράτους.

Π. Τσαλδάρης. Ἐξητάσατε ἂν ἰσχύῃ ἡ παραίτησις ἢ ὄχι;

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Κατὰ τὸν νόμον ἡ παραίτησις εἶναι ἰσχυρὰ ἐὰν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι φανερὸν τί συνέβη. Ὁ κ. Μαυρομιχάλης ἐσκέφθη τὴν πρώτην στιγμὴν ὀρθῶς, ἀλλὰ κακῶς συμβουλευθεῖσα ἡ Ἑταιρεία τοῦ εἶπεν ὅτι δὲν συντρέχει λόγος ἀσυμβιβάστου.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐγὼ ἐπεκαλέσθην τὴν γνώμην τῆς Ἑταιρείας διὰ τὸν λόγον ὃν προανέφερα.

Α. Παπαναστασίου. Ἔχομεν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ εἶναι Πρόεδρος.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. Μαυρομιχάλης ὑποβαλὼν παραίτησιν πιθανὸν νὰ ἀπέσχε τῆς ἀναμίξεως καὶ ἠρώτησα ἂν ἠρευνήθησαν τὰ περιστατικὰ αὐτά.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἰδοὺ τί λέγουν τὰ ἔγγραφα τῆς 30 καὶ 31 Ἰανουαρίου. (Ἀναγινώσκει).

Π. Τσαλδάρης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐγένετο μετὰ προσοχῆς ἡ ἐξέτασις τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καὶ ἂν θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μὰ ἐκτὸς τῶν ἐγγράφων ὑπάρχει καὶ ἀνακοινωθὲν τῆς ἰδίας Ἑταιρείας, ἐὰν δὲ παρητεῖτο ὤφειλε νὰ παραιτηθῇ ὅπως ὁρίζει τὸ Σύνταγμα. Κατόπιν, τονίζει, τῶν ὅσων ἐλέχθησαν καὶτοι θὰ ἦτο ἴσως σκοπιμώτερον μετὰ τὰς γενομένας ἀμφισβητήσεις νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλή, ἐν τούτοις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων εὐσταθεῖ τὸ ἐκδοθὲν Διάταγμα καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐνέργεια τῆς προκηρυχθείσης ἐκλογῆς.

Ν. Μπακόπουλος. Νομίζω, λέγει, ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῶν κειμένων συνταγματικῶν διατάξεων διὰ τὰς ὁποίας δύο ζητήματα ἀνεφύησαν. Ποῖα εἶναι ἡ ἔννοια αὐτῶν τῶν διατάξεων καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἁρμόδιος ἑρμηνευτὴς καὶ περὶ αὐτὰ τὰ σημεῖα στρέφεται ἡ διαφωνία μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπερωτῶντος βουλευτοῦ. Ὑπάρχει ἐπίσης ἀμφιβολία ἐὰν τὸ παραχωρηθὲν προνόμιον ἐμπίπτῃ εἰς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Συντάγματος καὶ ὡς πρὸς τοῦτο νομίζομεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι δὲν ἐμπίπτει καὶ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς τῆς γνώμης ὅτι τὸ παραχωρηθὲν εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται Ἑταιρείαν προνόμιον εἶναι τοιοῦτον, ὥστε νὰ δημιουργῇ ἀσυμβίβαστον.

Ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἑρμηνείας ὑπεστηρίχθη κατὰ μὲν τὴν μίαν ἄποψιν ὅτι εἶναι ἡ Βουλή, κατὰ δὲ τὴν ἄλλην ὅτι εἶναι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι ἁρμοδία νὰ ἐπέμβῃ εἶναι ἡ Βουλή, διότι ἡ πρᾶξις ἐμπίπτει εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, κατὰ δὲ τὴν νομοθέτησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐδηλώθη ρητῶς ὅτι ὡς πρὸς αὐτὸ θὰ ἀκολουθῆται ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς Γαλλίας, καὶ κατ' αὐτὴν ἡ πρόσκλησις τῶν ἐκλογέων δι' ἐκλογὰς εἶναι πρᾶξις κυβερνητική, μὴ ἐμπίπτουσα εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὁ κ. βουλευτὴς Ἀττικῆς εἶπεν ὅτι ἂν τυχὸν ἐφηρμόζετο τοῦτο, δύναται ὅμως νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ πρᾶξις τῆς Κυβερνήσεως ἡ κηρύττουσα ἔκπτωτον τὸν βουλευτήν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὑπεστήριξεν εἰς τὴν ἄλλην συζήτησιν ὅτι ἡ γενομένη ὑπ' αὐτοῦ δήλωσις τὸ 1911 εἰς τὸ ἄρθρον 70 τοῦ Συντάγματος δὲν ἔχει ἰσχὺν διὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1927 ὡς μὴ ἐπαναληφθεῖσα. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἔχει πλήρη τὴν ἰσχύν της καὶ ἑπομένως πλήρη ἁρμοδιότητα ἔχει ἡ Βουλή, καὶ ἡ δήλωσις αὕτη ἰσχύει πρῶτον, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῇ ὡς μὴ ὑπάρχοντος οὐσιώδους λόγου καὶ δεύτερον, δὲν ἦτο καὶ μονομερὲς τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ καὶ ἄλλαι δηλώσεις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 δὲν ἐπανελήφθησαν τὸ 1927 καὶ ἐν τούτοις ἔχουν πλήρη τὴν ἰσχύν των, ὡς ἀπεφάνθη καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ προσφάτως μάλιστα διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἀξιωματικῶν. Συνεπῶς ἐφ' ὅσον συνταγματικοὶ νόμοι ἔχουν καθιερώσει τὸν τρόπον τῆς λύσεως τῶν διαφορῶν τούτων αὐτὸς ὁ τρόπος θὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ὄχι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἐὰν ὅμως ἠθέλομεν δεχθῇ ὅτι δὲν ἰσχύει ἡ δήλωσις τότε μοιραίως φανόμεθα ὅτι ἔχει ἁρμοδιότητα τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ εἶναι προφανές, ὅτι ἂν πρόκειται νὰ δοθῇ λύσις τις αὐτῇ δικαιωματικῶς ἀνήκει νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς Βουλῆς.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἡ γενομένη, λέγει, ἄλλοτε συζήτησις διὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Μαυρομιχάλη, ὡς δῆθεν μὴ ὁρισθέντος κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ ἦτο ἀντισυνταγματικὴ καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς. Συγχρόνως ὅμως προεβλήθη ὅτι ὁ αὐτὸς βουλευτὴς ἐξέπεσε διότι ἦτο Σύμβουλος Ἑταιρείας, ἐχούσης προνόμια, καὶ δὲν παρητήθη ἐντὸς τῆς ὡρισμένης προθεσμίας. Ἐντεῦθεν προεκηρύχθη ἐκλογὴ νέα καὶ ἐρωτᾶται εὐθὺς ἀμέσως ἂν ἡ προκήρυξις ὑπῆρξε νόμιμος. Τὸ κατ' ἐμέ, λέγει, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖον ἡ ἔκπτωσις νὰ ἀπαγγέλλεται ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἡ προκήρυξις εἶναι ἀντισυνταγματική. Προέχον συνεπῶς ζήτημα εἶναι ἂν ἡ Βουλὴ κηρύσσῃ τὴν ἔκπτωσιν ἢ ἐπέρχεται αὐτὴ αὐτοδικαίως. Τὰ ἄρθρα 39 καὶ 40 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, ὅλη ἡ οἰκονομία αὐτῶν, καθὼς καὶ ἡ ἐπίσημος ἑρμηνεία τοῦ ἀντιστοίχου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 δίδει τὴν ὀρθὴν λύσιν. Ἐκ τῆς ἀναλύσεως αὐτῶν προκύπτει τὸ ἐρώτημα ἂν ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 39 καὶ ἂν ἀποκλείεται ἀπὸ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 40. Ἐγὼ δέχομαι ὅτι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Συνταγματικοῦ νομοθέτου ἦτο καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη περίπτωσις, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμπιστευθῇ τοιοῦτον δικαίωμα μόνον εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Τὸ Σύνταγμα ζητοῦν ἀσφάλειαν δὲν ἠδύνατο νὰ περιορίσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐλλείψεως τῆς ἰθαγενείας ἢ τῆς καταδίκης, διότι αὐτὰ ἐξάγονται κάλλιστα ἐξ ἐγγράφων στοιχείων. Μόνον αἱ ἄλλαι περιπτώσεις ὡς ἡ συζητουμένη ἠδύναντο νὰ προκαλέσουν ἀμφισβητήσεις καὶ διὰ τοῦτο κατὰ μείζονα λόγον ἔχει ἁρμοδιότητα ἡ Βουλή. Εἰς τὸ ζήτημα ἀποδίδω σημασίαν, διότι εἶναι προφανὲς ὅτι ἂν ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις καὶ ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Βουλῆς τότε ἡ ἔκδοσις τοῦ Διατάγματος εἶναι ἄκυρος.

Ν. Μπακόπουλος. Κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μόνον ἐγένετο παρεμπιπτόντως μνεία περὶ τοῦ ἄλλου λόγου ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἔκπτωσις,

Κ. Ζαβιτζιάνος. Ἀμφισβητήσεις ἐγένοντο εἰς τὸ μέσον τῆς συζητήσεως. Πάντως τὸ σπουδαιότερον ζήτημα εἶναι τὸ δεύτερον, δηλ. ἂν ὑπάρχῃ ἀσυμβίβαστον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει (ἄρθρον 40). Δὲν ἔχω τὴν ἐντύπωσιν αὐτήν, διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰδικὸν προνόμιον ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας. Ὅταν ἐγένοντο συζητήσεις εἰς τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν ἠγέρθησαν καὶ συνεζητήθησαν δύο ἀπόψεις, νὰ τεθοῦν δηλ. εὐρεῖαι ἀπαγορεύσεις ἢ στεναὶ καὶ ἐπεκράτησε μέσῃ ἄποψις, ὅπως καὶ εἰς τὸ ἐν ἰσχύϊ Σύνταγμα. Προνόμια εἶναι ὅσα στηρίζονται εἰς εἰδικοὺς νόμους θεσπιζομένους ἢ μεταβαλλομένους ἀπὸ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν,

Ι. Ράλλης. Ὁ κ. Μαυρομιχάλης παρητήθη τοῦ Συμβουλίου τῆς Πάουερ, διότι ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἀσυμβίβαστον.

Κ. Ζαβιτζιάνος. Βεβαίως ἐκεῖ ὑπάρχει προνόμιον, ἀλλὰ εἰς τὴν σύμβασιν μεταξὺ Ἑταιρείας καὶ Δήμου Χαλκίδος δὲν ὑπάρχει προνόμιον, ἀλλὰ μᾶλλον βάρος, διότι εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἀνετέθη καὶ ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς τοῦ Εὐρίπου καὶ ἀσφα-

λῶς τὰ προνόμια αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εἶχον εἰς τὸν νοῦν των οἱ νομοθέται τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927. Ἔχομεν ἐξ ἄλλου καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ κ. Σβώλου, ἡ ὁποία λέγει ὅτι ὁ εἰδικὸς νόμος δὲν δημιουργεῖ προνόμια, ἀλλὰ διαθέτει ὡρισμένα δημόσια ἔσοδα καὶ δὲν λαμβάνει προνόμιον ἡ Ἑταιρεία ἀπὸ τὸ Δημόσιον, καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Συντάγματος πρέπει νὰ ἑρμηνεύωνται στενῶς καὶ καταλήγει παραδεχόμενος ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἀσυμβιβάστου. Ἀλλ' ἐάν, συνεχίζει, συμφωνῶ μὲ τὸν κ. βουλευτὴν Ἀττικῆς εἰς ὅσα συμπίπτουν αἱ γνῶμαι του μὲ ὅσα ἀνέπτυξα δὲν συμφωνῶ μὲ τοὺς ἐκτοξευθέντας ὑπαινιγμούς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησεν ἀγομένη ἀπὸ κομματικοὺς λόγους, διότι τὸ πρᾶγμα καὶ μικρὸν θὰ ἦτο καὶ δὲν ὑπάρχουν καὶ πολλαὶ ἐλπίδες ἐπιτυχίας διὰ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐδηλώσαμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀναμιγνύεται.

Π. Τσαλδάρης. Ἐκ τῆς γενομένης ἐκπτώσεως τοῦ κ. βουλευτοῦ Οἰτύλου καὶ τῆς προκηρύξεως νέας ἐκλογῆς ἐδημιουργήθησαν δύο ἀμφισβητήσεις, ἡ πρώτη ἐστράφετο εἰς τοῦτο ἂν δηλ. ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ἐκπτώσεως ἔχει δικαίωμα ἐπεμβάσεως ἡ Βουλή. Φρονῶ ὅτι τοιαύτη ἀμφισβήτησις δὲν ἔπρεπε νὰ προβληθῇ καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδέχθη ὅτι ὑποχρεοῦται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπέμβῃ, καὶ εἰς τὴν γνώμην ταύτην εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέκυψε, μετά τινος ὅμως στενοχωρίας. Ἀληθῶς τὸ ἄρθρον 39 δύναται νὰ ἐγείρῃ ἀμφιβολίας, διότι φαίνεται ἀφορὸν ἀμφισβητήσεις περὶ ἐκλογῆς μόνης ἐνῷ περὶ ἀσυμβιβάστου δὲν λέγει τίποτε καὶ ναὶ μὲν περὶ τῆς ἐκλογιμότητος ἀποφαίνεται τὸ ἐκλογοδικεῖον, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ πρόνοια ἂν ἐλάμβανε χώραν ἡ στέρησις τῆς ἐκλογιμότητος ἐκ τῶν ὑστέρων ποῖος θὰ ἀπεφάσιζε καὶ ἀνετέθη τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν.

Ὅσον ἀφορᾷ περὶ τοῦ ἐκπτώτου ἢ μὴ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη οὔτε ἑρμηνείας, οὔτω ἄλλης οἱασδήποτε διατάξεως, διότι εἰς ὅλα τὰ Σωματεῖα εἶναι αὐτονόητον ὅτι περὶ τούτου θέλουσιν ἀποφασίσει αὐτὰ ταῦτα προκειμένου περὶ οἱουδήποτε ἐκ τῶν μελῶν των. Οὗτος ἦτο ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οὐδεμία εἰδικὴ διάταξις περιελήφθη. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἑρμηνεία τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶχεν ἔννοιαν ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως ἀλλ' ἁπλῶς δηλώσεως αὐτοῦ ὡς πολιτικοῦ ἀνδρός, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφασίζῃ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἠτιολόγησε δηλαδὴ διατί σκέπτεται ὅτι δὲν δύναται κἂν νὰ γεννηθῇ ἀντίθετος σκέψις. Οὐδεμία λοιπὸν ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὅτι ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως θ' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δὲν δύναμαι νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας γνωρίζει τὰ καθήκοντά του, οὐδόλως δὲ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον τοῦτο θέλει ἀσκήσῃ αὐτὰ καὶ νομίζω ὅτι θ' ἀπετέλει ὑπέρβασιν ἐὰν ἐκ τῶν προτέρων ἠθέλομεν διὰ τῆς γνώμης ἡμῶν νὰ ἐπηρεάσωμεν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** παρατηρεῖ ὅτι προετάθη ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς μέχρις ὅτου ἀποφασίσει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Π. Τσαλδάρης. Πάντως δὲν ἐγεννήθη ἀπὸ ἐμὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Συνεχίζων τονίζει ὅτι προκειμένου περὶ ἐξόχως πολιτικοῦ ζητήματος, ἐπεδίωκε νὰ διεξαχθῇ συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ πρὶν ἢ ἐκδοθῇ τὸ Διάταγμα, διότι ἡ ἀμφισβήτησις εἶχε γεννηθῇ καὶ εἶχε μάλιστα γίνει γνωστὴ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν. Καὶ θὰ εἶπω ὅτι ἐτηρήθη διπλῆ στάσις ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅταν πρὸ τῶν διακοπῶν ἔφερα τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸ τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ ἔφερα μάλιστα ἀτάκτως διότι μόλις ἐκείνην τὴν ὥραν τὸ ἐμάνθανα, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ νὰ ἀφήσωμεν τὸ ζήτημα διὰ νὰ τὸ συζητήσωμεν ἐλευθέρως μετὰ τὰς ἐκλογάς. Τοὐναντίον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔσπευσε νὰ ἐκδώσῃ τὸ διάταγμα. Δι' αὐτὸ λέγω ὅτι ἡ στάσις τῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξε διπλῆ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Θὰ γεννηθῇ ὅμως καὶ τὸ νομικὸν ζήτημα ἐὰν εἶναι ἔγκυρος ἡ ἔκδοσις τοῦ διατάγματος ἐφ' ὅσον ἐγεννήθη ἀμφισβήτησις καὶ δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ ἐξαρτηθῇ βεβαίως ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν θὰ δώσωμεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Εἶναι ἡ ἀπόφασις αὐτὴ declarative (διακηρυκτική) ἢ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐπιφέρει ἔκπτωσιν; Ἐὰν ἡ ἀπόφασις εἶναι declarative τὸ διάταγμα δὲν εἶναι ἄκυρον. Συνεχίζων τονίζει ὅτι τὴν θέσιν τοῦ βουλευτοῦ αἰσθάνεται κάπως ὑψηλοτέραν. Θέλω, λέγει, ὁ βουλευτὴς νὰ μὴ παρέχῃ ἀμφιβολίαν ὡς ἐκ τῶν ἄλλων του ἔργων ὅτι θὰ ἐκτελῇ ἐν πάσῃ εὐσυνειδησίᾳ τὸ καθῆκον του ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Πέραν ὅμως τούτου τὸ Σῶμα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ὡρισμένα ὅρια δικαιοδοσίας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Καὶ τὰ ὅρια αὐτὰ τῆς δικαιοδοσίας πρέπει νὰ ληφθῶσι, τηρουμένου πάντοτε τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ τοῦ συνόλου ἀπέναντι ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελῶν τοῦ Σώματος. Σήμερον ἐξετάζομεν μίαν ὡρισμένην περίπτωσιν. Τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀφείλομεν νὰ τὴν κρίνωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κειμένου νόμου. Ὁ νόμος θέλει διὰ νὰ γίνῃ εἷς βουλευτὴς ἔκπτωτος ἢ διὰ νόμου νὰ παρέχωνται χορηγίαι ἢ διὰ νόμου νὰ παραχωρηθῇ εἰδικὸν προνόμιον εἰς τὴν ἑταιρείαν τοῦ συμβουλίου τῆς ὁποίας μετέχει οὗτος. Περὶ τοῦ πρώτου ζητήματος δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπεστήριξεν ὅτι διὰ νόμου παρεσχέθη ὑπὸ τοῦ Κράτους ὡρισμένον προνόμιον εἰς τὴν Ἑταιρείαν. Δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξήτασεν ἐπιτροχάδην τὸ ζήτημα, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν ἐξήτασεν αὐτὸ ἀνεπηρεάστως, ὡς ἐκ τῶν καθημερινῶν ὀχλήσεων ὡρισμένου ὑποψηφίου διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἔλεγεν ἴσως «ἀλλὰ ῥῦσον ἡμᾶς». Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι ἔχομεν νόμον καὶ ἀφοῦ ἔχομεν νόμον ἔγινε καὶ ἐν προνόμιον διὰ συμβάσεως, ἑπομένως, ἰδοὺ ὅτι δι' εἰδικοῦ νόμου παρεχωρήθη τὸ προνόμιον αὐτό. Δὲν ἐχρειάζετο ὅμως παρὰ ἁπλῆ ἀνάγνωσις τοῦ νόμου. Ἐὰν οἱοσδήποτε ἀναγνώσῃ τὸν νόμον αὐτὸν θὰ ἴδῃ ὅτι δὲν ἔχει ὑπ' ὄψιν καὶ δὲν δημιουργεῖ κανὲν ἀπολύτως προνόμιον. Ὁ νόμος ἔχει 4 ἄρθρα τὸ 1ον ἄρθρον δὲν ἔχει τι σχετικὸν καὶ εἰς τὰ ἄλλα δὲ ἄρθρα μία μόνη διάταξις ὑπάρχει, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν δῆμον Χαλκιδέων ἵνα συμβληθῇ πρὸς φωτισμὸν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, δὲν ἀναφέρεται κἂν ὡρισμένη ἑταιρεία. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη διάταξις. Ἀλλὰ βλέπετε σεῖς ἐν νόμῳ τοιοῦτο κανὲν εἰδικὸν προνόμιον, ἆχι κἂν ἐξετάζοντες αὐτὸν μὲ σκέψιν νομικοῦ ἀλλὰ μὲ σκέψιν ἁπλοῦ ἀνθρώπου; Δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ τοῦτο μετὰ σοβαρότητος καὶ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰς καθημερινὰς ὀχλήσεις τὰς ὁποίας ὑφίστατο ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω, ἐπειδὴ ὡμιλεῖτε περὶ ὀχλήσεων, ὅτι ἡ ὑπηρεσία ὑπῆρξεν ἀπολύτως σύμφωνος εἰς αὐτό.

Π. Τσαλδάρης. Ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ Ὑπουργὸς καὶ γνωρίζω ποίας ὀχλήσεις ὑφίστανται καθημερινῶς αἱ ὑπηρεσίαι ἐκ μέρους ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τρέφουσι μίαν ἐμμονον ἰδέαν.

Γ. Σίδερης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὁ διευθύνων τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν εἶναι πρόσωπον ἐντελῶς ἀνεπηρέαστον ἀπὸ παντὸς εἴδους ὀχλήσεις.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ βάσις τοῦ διατάγματος πίπτει καθ' ὁλοκληρίαν μεθ' ὅσα εἶπε. Τὸ ζήτημα λέγει, ἀπησχόλησε περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἔπρεπε τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα. Θὰ εἴπω καὶ ἐγὼ ὡς εἶπεν καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι οὐδένα ὑποψήφιον ἔχω ἵνα ἐνδιαφερθῶ ἰδιαιτέρως. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ φθάσωμεν νὰ παρακαλοῦμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐψηφίσαμεν. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν, ὡσαύτως ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης ὑπέβαλεν τὴν παραίτησίν του, ἀλλ' ἡ ἑταιρεία ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ τὴν ἀποδεχθῇ. Ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐγένετο θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ μὴ αὐτὸς ἐνέμενεν εἰς τὴν παραίτησίν του. Δι' αὐτὸ νομίζω ὅτι δὲν ἐξητάσθη μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς προσοχῆς τὸ ζήτημα. Δὲν δύναμαι νὰ παραγνωρίζω ὅτι καὶ δυσφορία τις κατὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐπικρατεῖ, διότι δὲν προσῆλθεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δὲν ὡρκίσθη. Ὡς ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ παραγνωρισθῇ ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης παρητήθη μὲν ἀπὸ τὰς ἄλλας ἑταιρείας δὲν παρητήθη δὲ αὐτῆς διότι ἡ πεποίθησίς του ἦτο ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀσυμβίβαστον. Ἐλπίζω μετὰ τὰ λεχθέντα ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ θελήσῃ, νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἐπαρχίαν Οἰτύλου εἰς ἕνα νέον ἐκλογικὸν σάλον, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν βουλευτὰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ Σύνταγμα ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι, βουλευταί, δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἐὰν ὑποψήφιος διὰ τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν Οἰτύλου δὲν ἦτο ὁ κ. Κουλουμβάκης, τὸ ζήτημα δὲν θὰ ἐγεννᾶτο καθόλου. Βλέπετε, κάμνω μίαν μεγάλην ὁμολογίαν. Ὅλο αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ ἤγειρεν ὁ κ. Κουλουμβάκης. Ἐὰν δὲν τὸ ἤγειρε αὐτὸς τὸ ζήτημα, θὰ ἐπιστεύετε, χωρὶς νὰ σᾶς τὸ διαβεβαιώσω, ὅτι δὲν εἶχε κανένα λόγον ἡ Κυβέρνησις νὰ δημιουργήσῃ μίαν τοιαύτην περιπέτειαν, διότι δὲν εἶχε κανένα νὰ παρουσιάσῃ ὡς ὑποψήφιον καὶ δὲν εἶχε καμμίαν ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ κ. Κουλουμβάκης εἶναι ἡ ἀφορμὴ ποὺ ἔγειναν ὅλη αὐτὴ ἡ δουλειά, τὸ ζήτημα θὰ τὸ ἐξετάσω ἀσχέτως πρὸς τὴν ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέκυψε. Ὅ,τι, κύριοι βουλευταί ὁ κ. Μαυρομιχάλης εἶναι Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑταιρείας, ἡ ὁποία ἔχει προνόμια καὶ ἡ ὁποία λαμβάνει καὶ ἐπιχορήγησιν καὶ ὅτι ἑπομένως ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον δι' αὐτόν, ὅπως ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά του ὡς βουλευτὴς καὶ συγχρόνως παραμένῃ καὶ διοικητής, δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφισβήτησις. Καὶ λυποῦμαι ὅτι δὲν ἠμπορῶ νὰ συμφωνήσω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου ἐξ Ἀττικῆς βουλευτοῦ καὶ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος τοῦ ὁποίου τὴν ἀγόρευσιν ἤκουσα μετὰ πολλῆς προσοχῆς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει καὶ ἐπιχορήγησις ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Ἐπληρώναμεν τὸ 1903 10,000 φράγκα διὰ τὸν ἠλεκτρισμόν.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὸ εἶναι ἀντάλλαγμα ὑπηρεσίας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐπιχορήγησις τί σημαίνει; Μήπως σημαίνει δωρεάν;

Π. Τσαλδάρης. Ὅταν μίαν ἑταιρείαν διὰ νὰ τὴν βοηθήσετε τῆς λέγετε ὅτι σοῦ δίδω τόσα ἄμα κάμῃς τόσα, πιστεύω....

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀντάλλαγμα. Ὑποθέσατε ὅτι πρόκειται περὶ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρείας. Λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν γνώμην οὔτε τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἀττικῆς, οὔτε τοῦ ἀξιοτίμου Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος, καὶ πιστεύω ὅτι ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ Κράτος διὰ συμβάσεως τὴν ὁποίαν συνῆψε μετὰ τῆς ἠλεκτρικῆς ἑταιρείας παρεχώρησε τὸ προνόμιον τὸ ἀποκλειστικὸν διὰ τὸν δῆμον Χαλκίδος, καὶ λόγῳ τῆς ἐπιχορηγήσεως, τὴν ὁποίαν ὀνομάζει ἀμοιβὴν ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, τῆς ἐπιχορηγήσεως διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς Χαλκίδος. Ὑποθέσατε λοιπὸν ὅτι πρόκειται περὶ ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας. Πιστεύω νὰ μὴ δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ὅτι ἂν κάποιος διευθύνῃ ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρείαν, ἡ ὁποία λαμβάνει ἐπιχορήγησιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς ἀγόνους γραμμάς, αὐτὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μέλος τοῦ Κοινοβουλίου. Διότι ὑπάρχει δι' αὐτὸν ἀσυμβίβαστον ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεως τοῦ Συντάγματος. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐπηρεασθῶμεν ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς ἐπιχορηγήσεως ἂν εἶναι μικρὸν ἢ μεγάλο διότι αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν. Ὅ,τι ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης εἶναι νὰ μὴ μπορῇ τὸ μέλος τοῦ κοινοβουλευτικοῦ Σώματος νὰ ἐπηρεάζῃ, εἴτε τὴν νομοθετικὴν εἴτε τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὠφελήματα εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Δὲν ἰσχυρίζομαι οὐδὲ πόρρωθεν ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης ἠδύνατο νὰ κάμῃ αὐτὴν τὴν κατάχρησιν ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμεν τὰ πράγματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσώπων, θὰ τὰ κρίνωμεν ἐντελῶς ἀντικειμενικῶς. Δὲν θεωρῶ κἂν ἀναγκαῖον νὰ ἐνδιατρίψω περὶ τούτου περισσότερον, καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ ἄλλο σημεῖον, ποία εἶναι ἡ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 39 καὶ 40 τοῦ Συντάγματος. Νομίζων ὅτι τὰ ἄρθρα αὐτὰ εἶναι ἄρθρα ψηφισθέντα κατὰ τὴν τελευταίαν ἀναθεώρησιν εἶπον ὅτι ἐκ τῆς ἀντιδιαστολῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 39 πρὸς τὸ ἄρθρον 40 θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι δὲν συμβαίνει κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 40, ὅτι καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 39. Ἐν τούτοις ἐδέχθην καὶ τότε ὅτι πολιτικῶς εἶναι ἀνεδειγμένον νὰ μὴ ἐφαρμόσωμεν τὴν διάταξιν τοῦ 39 καὶ εἰς τὸ 40. Ἀλλὰ σήμερον, ὅτε ἐβεβαιώθη ὅτι τὰ ἄρθρα 39 καὶ 40 εἶναι τὰ ἴδια τὰ 70 καὶ 71 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, ὅτι δὲν ἐτροποποιήθησαν καθόλου, καὶ ὅτι δὲν ἔλαβε ἀφορμὴν καθόλου ἡ τελευταία Συντακτικὴ Συνέλευσις νὰ ἀποφανθῇ περὶ αὐτῶν, δὲν μένει δι' ἐμὲ καμμία ἀμφιβολία διὰ τὴν εἰσήγησιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὸ ἄρθρον 32 ὅτι δηλ. αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Συντάγματος. Ἂς ἐξετάσωμεν τώρα ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ διαδικασία. Προκύπτει μία ἀπὸ τὰς περιστάσεις τοῦ ἀσυμβιβάστου; Ὁ Ὑπουργὸς καλεῖ τὸν ἐνδιαφερόμενον βουλευτήν, ὑποτίθεται δὲ ὅτι ὁ βουλευτὴς προσέρχεται καθημερινῶς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εὑρίσκεται εἷς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα, καὶ τοῦ λέγει, ἐμαθα τοῦτο παρακαλῶ τί τρέχει; Ὁ βουλευτὴς τοῦ λέγει μάλιστα, κύριε, ἐγὼ ἀπεφάσισα νὰ γίνω διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ὡς τοιαύτην περίστασιν εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἔχει καθῆκον νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Βουλὴν ἐὰν ὁ βουλευτὴς ἐξέπεσε ἀπὸ τὸ ἀξίωμα. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἰμεθα σύμφωνοι, διότι ρητῶς τὸ Σύνταγμα λέγει ὅτι ἡ ἔκπτωσις συμβαίνει αὐτοδικαίως. Ἀλλὰ ὑποθέσατε ὅτι, ὅταν λέγει αὐτὰ ὁ Ὑπουργός, ὁ βουλευτὴς λέγει: κύριε ἐγὼ ἠξεύρετε εἶμαι Διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ σύμβουλος τῆς δεῖνα ἑταιρείας, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Ὑπουργὸς βέβαια πρέπει νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλήν. Τώρα ἐρωτᾶται: ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔσφαλεν ἐκδώσας τὸ διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου διέταξε τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν Οἰτύλου; Ὁ Ὑπουργὸς ἐφρόντισε διὰ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου νὰ πληροφορηθῇ ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης ἦτο πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τῆς ἑταιρείας αὐτῆς, καὶ ἡ ἑταιρεία ἀπήντησεν ὅτι πράγματι διατελεῖ τοιοῦτος. Μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἐπανέρχεται καὶ λέγει «Ξέρετε ὁ κ. Μαυρομιχάλης εἶχεν ὑποβάλει τὴν παραίτησίν του, ἀλλὰ ἡμεῖς ἐνομίσαμεν, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀσυμβίβαστον καὶ δὲν τὴν ἐδεχθημεν». Δὲν ὑποθέτω ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἀσυμβιβάστου καὶ ὅτι παρητήθη ὁ κ. Μαυρομιχάλης, δὲν πιστεύω νὰ εἰσθε διατεθειμένος νὰ μοῦ εἰπῆτε νὰ διατάξω ἀνάκρισιν δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ ἰσχυρίζονται ὅτι ἠγέρθη ἀμφισβήτησις βασιζόμενοι εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἑταιρείας ἡ ὁποία λέγει «ἡμεῖς ἐνομίσαμεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ἀσυμβιβάστου». Δὲν νομίζω ὅτι δύνανται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀμφισβήτησιν. Τὴν ἀμφισβήτησιν ἠδύνατο, νὰ ἐγείρῃ ὁ βουλευτής, ὁ ὁποῖος ὅσον καὶ ἂν δὲν ἤθελε νὰ ἐνασκήσῃ τὰ καθήκοντά του, ἠδύνατο νὰ στείλῃ μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ νὰ τοῦ εἴπῃ «μανθάνω ὅτι γίνονται αὐτὰ καὶ αὐτά, ἐγὼ ἔχω αὐτὰς καὶ αὐτὰς τὰς γνώμας ἐπ' αὐτοῦ». Δὲν ἠγέρθη λοιπὸν τίποτε ἐκ μέρους τοῦ ἐδιαφερομένου βουλευτοῦ, ἀλλὰ εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 31 Ἰανουαρίου, ὅτε συνεζητήθη τὸ ζήτημα, ἠκούσαμεν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι κακῶς ἐψηφίσθη ἡ τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ τότε ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ὑπῆρχεν ἄλλη αἰτία, ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης δὲν προσέρχεται καὶ τότε ὁ κ. Βουλευτὴς Ἀττικῆς εἶπεν, αὐτὸ θὰ τὸ ἴδωμεν. Δὲν πιστεύω ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀμφισβήτησις. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουρ-

γὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶπε, καὶ ἀπεδέχθησαν ἀπὸ τὴν πτέρυγα ἐκείνην, νὰ μὴ γίνῃ σπουδὴ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος, διὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ αὔριον, μεθαύριον. Σημειωτέον ὅτι αὐτὸ ἔγεινε τὴν 31 Ἰανουαρίου, ἡμέραν Παρασκευήν. Μοὶ τὸ εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ ἐγὼ τοῦ εἶπον νὰ περιμένῃ, ἀλλὰ τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀφίνει καὶ περνᾷ τὸ Σάββατον, ἡ Κυριακή, ἡ Δευτέρα, ἡ Τρίτη, καὶ τὴν πέμπτην ἡμέραν, τὴν Τετάρτην, ὁ Ὑπουργὸς μοῦ λέγει ὅτι δὲν ἔγεινε τίποτε, νὰ ἐκδώσωμεν τὸ διάταγμα; Καὶ νομίζω ὅτι εὑρισκόμην ἐν πλήρει τάξει καὶ ἐγὼ καὶ ὁ Ὑπουργός, ὁ ἐκδώσας τὸ διάταγμα. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ μὴ γίνῃ ἡ ἀμφισβήτησις καὶ βραδύτερον, δὲν δύνασθε ὅμως νὰ στηρίξετε μομφὴν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, διότι προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος, ἐφ' ὅσον ἀμφισβήτησις δὲν εἶχε γίνει. Προχθὲς εἶπον πάλιν, ὅτι εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐξετάσω τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ τὸ λύσωμεν τὸ ζήτημα. Ἀλλὰ ὁ κ. βουλευτὴς Κερκύρας εἶπεν ὅτι «ἠξεύρετε, ἐὰν εὑρεθῇ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς κακῶς ἐθεώρησεν ὡς αὐτοδικαίως ἔκπτωτον τὸν κ. Μαυρομιχάλην, πρέπει νὰ ἀκυρώσωμεν τὸ διάταγμα καὶ νὰ κάμωμεν ἄλλον νόμον». Νομίζω ὅμως ὅτι ὁ φίλος κ. Ἀρχηγὸς τῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως ὡμίλησεν ὡς ἐπηρεαζόμενος ἐκ τῆς μακρᾶς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς δικαστικῆς του ὑπηρεσίας, ὡς δικαστὴς καὶ ὡς δικηγόρος καὶ ὄχι ὡς βουλευτής. Διότι ἐβεβαιώθη σήμερον, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς εἶπεν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅτι ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις αὐτή, ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχει διάταξις τοῦ Συντάγματος, ἡ ὁποία λέγει ὅτι αὐτοδικαίως ἐξέπεσεν. Νομίζω ὅτι τὰ πράγματα εἶναι σαφῆ καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς μίαν ὡρισμένην πρότασιν, τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν.

Π. Τσαλδάρης. Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι κατόπιν τῶν λόγων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως τὸ διάταγμα ἐγκαταλείπεται, διότι τὸ διάταγμα στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι ὁ βουλευτὴς κ. Μαυρομιχάλης ἀνῆκεν εἰς ἑταιρείαν, εἰς τὴν ὁποίαν παρεχωρήθη προνόμιον.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ νὰ ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ διὰ νὰ ἴδωμεν τί εἶπα.

Π. Τσαλδάρης. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἐὰν σεῖς ὑποστηρίζετε ὅτι ἐκ τοῦ νόμου τὸν ὁποῖον ἔχετε εἰς χεῖρας σας.....

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός).....

Π. Τσαλδάρης. Δὲν πρόκειται περὶ προνομίου, κ. Πρόεδρε. Πρόκειται νὰ ἀποδείξετε ὅτι τὸ γράμμα τοῦ νόμου λέγει αὐτό.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὲ ἐρωτᾶτε ποῖος νόμος, σᾶς λέγω εἶναι ὁ νόμος αὐτός. Σεῖς θεωρεῖτε ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς δὲν δίδει προνόμιον καὶ ἐπιχορήγησιν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν θέλετε νὰ συζητήσωμεν καὶ νὰ πείσωμεν τὴν Βουλὴν νὰ μοῦ εἰπῆτε «νὰ τὸ ἄρθρον αὐτὸ τοῦ νόμου, τὰ λέγει αὐτά».

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἀμφισβητεῖτε ὅτι διὰ συμβάσεως συνομολογηθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐξουσιοδοτοῦντος νόμου παρεχωρήθη εἰς τὴν ἑταιρείαν ἀποκλειστικὸν προνόμιον διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς Χαλκίδος;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἀμφισβητῶ τίποτε, λέγω μόνον τὸ ἑξῆς ἀκριβῶς, ὅτι ὁ νόμος δὲν τὸ λέγει.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὁ νόμος ἐξουσιοδότησε διὰ τοῦτο. Ἐὰν ὅμως φρονῆτε ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος, διότι ἀντιτίθεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, σᾶς λέγω ὅτι καὶ αὐτὸ δὲν ἔγει σημασίαν,

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶπα, τοῦτο, ἀπήντησα εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ εἶπον ὅτι ὁ νόμος χρειάζεται. Κατὰ τὸ Σύνταγμα δι' εἰδικοῦ νόμου παραχωροῦνται προνόμια. Ὁ νόμος τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀναφέρει τίποτε πουθενὰ κανὲν προνόμιον. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὸ διαβάσετε.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ ἀντίληψις τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶναι ὅτι τὸ προνόμιον πρέπει νὰ παραχωρῆται μόνον δι' εἰδικοῦ νόμου. Δηλαδὴ ἂν εἰδικὸς νόμος ἐξουσιοδοτήσῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ παραχωρήσεις προνομίων, αὐτὸς ὁ νόμος δὲν εἶναι ἰσχυρὸς ἀλλὰ πρέπει νὰ περιλαμβάνεται εἰς τὴν σύμβασιν.....

Π. Τσαλδάρης. Τὸ κείμενον τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ Κυβέρνησις δὲν λέγει τίποτε περὶ προνομίου, καὶ ὅταν συζητοῦμεν περὶ ἑνὸς τοιούτου πράγματος, νομίζω ὅτι ὅλοι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι καὶ ἰδίως ἡ πτέρυξ αὐτὴ νὰ στηρίζώμεθα εἰς βάσιν πραγματικήν.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ὑποθέτω ὅτι διότι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος προσπαθεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς πλειοψηφίας κάποια μαθήματα συμπεριφορᾶς. Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀμφισβητήσῃ κανεὶς τὸ κείμενον τοῦ νόμου. Τί πρέπει νὰ κάμω; Δὲν κατώρθωσε νὰ μὲ πείσῃ. Πρέπει νὰ προσαρμοσ.ῶ πρὸς τὰς ἀντιλήψεις του διὰ νὰ μείνῃ ἱκανοποιημένος; Λυποῦμαι πολὺ διότι δὲν δύναμαι νὰ τὸ κάμω.

Ι. Ράλλης. Ἤθελα νὰ εἴπω ὅτι κατὰ τινα Ἄγγλον συγγραφέα ἡ πλειοψηφία ἠμπορεῖ νὰ μεταβάλλῃ τὰ πάντα, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὸ ἄρρεν εἰς θῆλυ. Τώρα θέλει νὰ μεταβάλῃ καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως προνομίου. Δικαίωμά της εἶναι νὰ τὸ πράξῃ, ἀλλὰ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι τοῦτο θὰ ἔχῃ πολὺ κακὴν ἀπήχησιν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, ἥτις θὰ ἀντιληφθῇ ὅτι γίνεται παραβίασις τοῦ Συντάγματος διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς Βουλῆς εἷς Βουλευτής.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι αἱ κατηγορίαι τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶναι ἀστήρικτοι, διότι εἶναι σαφὴς ἡ διάταξις καὶ δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐξετάζῃ τὰ ζητήματα τῆς ἐκπτώσεως. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις ἀσυμβιβάστου καὶ τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ἁπλοῦν ὅσον τὸ θέλει τὸ Λαϊκὸν κόμμα. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι ἕνα μόνον ἄρθρον ὁμιλεῖ περὶ τούτου. Τὸ ἐξεταστέον συνεπῶς εἶναι ἂν πράγματι παρεχωρήθη προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶπεν ὅτι εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ νὰ παραχωρηθῇ προνόμιον εἰς τὸν Δῆμον. Ἐπ' αὐτοῦ δὲν συμφωνῶ, διότι δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ ἔννοια τῆς συνταγματικῆς διατάξεως δεδομένου ὅτι ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Συντάγματος καὶ κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου τούτου εἶχεν ὑποβληθῇ πρότασις περὶ ἀναγραφῆς εἰς αὐτὸ καὶ περὶ τῶν προνομίων τοῦ Δήμων, ἀλλ' ἡ πρότασις αὕτη ἀπερρίφθη. Ἄρα τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος δὲν εἶναι νὰ ἐπεκτείνεται τὸ ἀσυμβίβαστον καὶ ἐπὶ τοῦ προνομίου τῶν Δήμων. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι ὑπάρχει κρατικὸν προνόμιον. Ἀλλ' ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ἄρθρου γεννᾷ ἐνδοιασμοὺς καὶ ἐπὶ τούτων φαίνεται ἐστηρίχθη ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, διὰ νὰ ἀποφανθῇ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προνομίου τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ τοῦ Δήμου, δεδομένου ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὴν Ἑταιρείαν ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς τοῦ Εὐρίπου καὶ συνεπῶς, σαφές. Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε τὸ ζήτημα νὰ τὸ σκεφθῶμεν καλύτερον διὰ νὰ μὴ δημιουργηθῇ καμμία ἐντύπωσις καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἡ ἀντίληψις περὶ κομματικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Πρέπει δὲ νὰ προσέξωμεν τὴν ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι τῆς γνώμης νὰ ἀναβάλωμεν τὴν συζήτησιν καὶ νὰ μελετήσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καλύτερον τὸ ζήτημα, διότι καὶ ἐγὼ εἶχον ἐκ πρώτης ὄψεως τὴν γνώμην ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀσυμβιβάστου, ἀλλ' ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ζητήματος μοῦ ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ὁμιλήσῃ λόγῳ τῆς τροπῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ συζήτησις. Τὸ ζήτημα εἶναι καθαρῶς συνταγματικῆς ἑρμηνείας καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χωρήσῃ οὐδεμία πολιτικὴ ἄποψις, συμφωνῶ δέ, λέγει, ἀπολύτως μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅτι δὲν εἶναι ζήτημα πολιτικῆς ἀπόψεως ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἰδικόν της ὑποψήφιον. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Συντάγματος ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐκπτώσεων τοῦ ἄρθρου 40 αὐτοῦ, ἐγειρομένης δὲ ἀμφισβητήσεως ἂν ὑπάρχουν λόγοι τῆς ἐκπτώσεως ἀποφαίνεται ἡ Βουλή. Συνεχίζων

λέγει ὅτι θὰ ἦτο ὀρθότερον περὶ τῆς συρροῆς τῶν περιπτώσεων ἐκπτώσεως ἀπὸ βουλευτικοῦ ἀξιώματος νὰ ἀποφαίνεται τὸ Ἐκλογοδικεῖον, ὡς συμβαίνει ἐν Γερμανίᾳ, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἔχομεν ἀντίθετον συνταγματικὴν διάταξιν καθ' ἣν τὰς ἀμφισβητήσεις θὰ κρίνῃ ἡ Βουλή. Ὁ κ. βουλευτὴς Οἰτύλου μετέχων τῆς διοικήσεως Ἑταιρείας, ἐχούσης τὸ προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ὢν βουλευτὴς καὶ νὰ ἀσκῇ τὰ καθήκοντά του. Ἐγερθεισῶν ἀμφισβητήσεων περὶ τούτου θὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς ἐκπτώσεως. Ἂν δὲ ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ὅτι δὲν συντρέχει λόγος ἐκπτώσεως, ἐὰν μὲν δὲν εἶχον ἐνεργηθῇ ἐκλογαί, τὸ διάταγμα τῆς προκηρύξεως αὐτῶν θὰ ἀνεκαλεῖτο, ἂν δὲ ἀκόμη παρατεινομένης τῆς συζητήσεως διεξήγοντο αἱ ἐκλογαὶ οὐδεμίαν θὰ εἶχον συνέπειαν, διότι θὰ ἔλειπεν ἡ προϋπόθεσις ὑφ' ἣν ἐξεδόθη τὸ διάταγμα τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, ἤτοι, διότι δὲν θὰ ὑπῆρχε κενὴ βουλευτικὴ ἕδρα. Περαιτέρω ἐξετάζων τὴν ἑρμηνείαν τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος φρονεῖ ὅτι τοῦτο δὲν ὁμιλεῖ περὶ ἀποκλειστικοῦ προνομίου, ἀλλὰ περὶ ἁπλοῦ προνομίου παραχωρηθέντος ἢ δυναμένου νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλας Ἑταιρείας, νομίζει δὲ ὅτι ἡ παραχώρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ Εὐρίπου εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἑταιρείαν εἶναι ζήτημα ἀφορῶν τὸ Κράτος καὶ ὄχι τὸν Δῆμον, συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις ὅτι ὑπάρχουν περιουσιακαὶ σχέσεις μεταξὺ Κράτους καὶ Ἑταιρείας καὶ ὁ Σύμβουλος ταύτης δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὢν βουλευτὴς συμφώνως πρὸς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις.

Ι. Ράλλης. Προϋπόθεσις τοῦ ἀσυμβιβάστου εἶναι ἡ πιθανότης τῆς πιέσεως, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δύναται τὸ Κράτος νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ παύσῃ νὰ χορηγῇ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν εἰς τὸν Πορθμὸν τοῦ Εὐρίπου ποῦ εὑρίσκεται τὸ προνόμιον;

Γ. Καφαντάρης. Ἦτο ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς ὑπὸ προθεσμίαν; Διότι ἂν ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς ἦτο ὑπὸ προθεσμίαν, τὸ ἀσυμβίβαστον θὰ ἴσχυεν ἐφ' ὅσον ἴσχυεν ἡ προθεσμία αὐτή· φανερὸν ὅτι ἡ Ἑταιρεία διὰ τὴν τιμὴν τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Δήμου καὶ τοῦ Πορθμοῦ καὶ συνεπῶς εἶναι προφανές, ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἀντλεῖ ὠφελήματα ἀπὸ τὸ Κράτος. Καὶ ἤδη ἀπομένει ἡ ἐξέτασις τοῦ ὅλως πραγματικοῦ ζητήματος ἂν ὁ βουλευτὴς Οἰτύλου ὑπέβαλεν ἅμα τῇ ἐκλογῇ του τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Προεδρίας τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας. Διότι ἂν εἶχεν ὑποβάλῃ ταύτην καὶ ἐνέμεινεν εἰς αὐτὴν εἴτε τὸ Συμβούλιον τὴν ἀπεδέχθη εἴτε μή, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐγεννᾶτο ζήτημα ἀσυμβιβάστου, διότι θὰ ἦτο ἐμφανὴς ἡ διάθεσις τοῦ βουλευτοῦ, προκρίναντος τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα. Τοῦτο, ὡς εἶπον εἶναι πραγματικὸν ζήτημα. Ἐξ ὅσων ὅμως στοιχείων προσεκόμισεν ἡ Κυβέρνησις ἀσθενεῖς δι' ἐμὲ τοὐλάχιστον προέκυψαν ἐνδείξεις ὅτι ὁ βουλευτὴς Οἰτύλου ἐνέμεινεν εἰς τὴν ἀπό τοῦ ἀξιώματος τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας παραίτησιν. Καὶ ἂν τοῦτο ἔπραξε φρονῶν ἐν πλάνῃ ὅτι ἡ Ἑταιρεία δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 τοῦ Συντάγματος καθοριζομένων δὲν ἔχει σημασίαν τινά, οὐδὲ τίκτεται ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα. Θὰ ἔπρεπεν ὅμως καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἐξετάσουν καλύτερον τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ νὰ τραποῦν αἱ ἐνδείξεις εἰς σαφεῖς καὶ ἀναμφισβητήτους ἀποδείξεις.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης εἶναι καὶ σήμερον ἀκόμη πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν νομίζω ὅτι γεννᾶται καμμία ἀμφισβήτησις. Δὲν εἶναι μόνον τὸ ἔγγραφον τῆς Ἑταιρείας, τὸ ὁποῖον τὸ βεβαιοῖ. Νομίζω ὅτι καὶ ἡ πτέρυξ ἐκείνη δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ.

Χ. Λαδᾶς. Τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Ἑταιρείας βεβαιοῖ ὅτι παίρνει καὶ 100 λίρας ἐτησίως.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ ὡμίλησα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λεχθέντων εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐπὶ τὸ βῆμα μὲ ἔφερον τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἀττικῆς. Ἡ πρώτη μου σκέψις ἦτο νὰ μὴ ἀπαντήσω, ἀλλ' ἡ πρώτη μου σκέψις ἦτο ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν κάποιου ἐρεθισμοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχον μὲ τὰ λεχθέντα. Πέρασαν ὀλίγες στιγμὲς καὶ ὁ ἐρεθισμὸς παρῆλθε καὶ ἔχω ὑποχρέωσιν νὰ ἀνέλθω ἐδῶ διὰ νὰ γίνῃ κάποια ἐξήγησις μὲ τὴν πτέρυγα τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀρνηθῶ ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα, τὸ ἀναγνωρίζω προθυμότατα, ὅτι συνεργάζεται πραγματικῶς ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης ἀποδίδει εἰς τὸ νὰ ἐξέρχωνται τὰ νομοσχέδια ὅσον τὸ δυνατὸν τελειότερα καὶ νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἡ χώρα ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερον.

Δὲν ἠμπορεῖ ὅμως νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν τὸ Λαϊκὸν κόμμα ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς ὀφείλει νὰ προσαρμόζῃ ἑκάστοτε τὰς ἀντιλήψεις της εἰς τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν ἰδιαιτέρως τὸ Λαϊκὸν κόμμα πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συνεργασία. Κύριε Ἀρχηγὲ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅταν εἰς τὰς παραμονὰς τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς μοῦ ἐφέρατε τὸ ζήτημα τῆς ἐπικειμένης καὶ τότε ἐκδόσεως διατάγματος τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς λόγῳ τοῦ ὅτι ἐθεωρήθη ὁ βουλευτὴς Οἰτύλου ὡς ἐκπεπτωκὼς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Κανονισμοῦ, εἴδατε πόσον ἔσπευσα νὰ δεχθῶ τὴν πρότασίν σας, ἐδέχθην τὴν συζήτησιν καὶ ἀνεγνώρισα ὅτε ἐγένετο ἡ συζήτησις, ὅτι ἔχετε δίκαιον καὶ εἶπον ὅτι δὲν ἠμπορεῖ διὰ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ νὰ ρυθμίσωμεν τοιαῦτα ζητήματα. Ὅταν δὲ προχθὲς εἴπατε ὅτι θέλετε νὰ φέρετε τὸ ζήτημα αὐτὸ παρακαλῶ νὰ μὴ ἐκδοθῇ ἀμέσως τὸ διάταγμα, ἐκράτησα τὸ διάταγμα ἐπὶ ἓξ ὅλας ἡμέρας. Πέρασεν ἡ Δευτέρα, εἴχατε ὅλην τὴν εὐκαιρίαν νὰ φέρετε τὸ ζήτημα νὰ τὸ συζητήσωμεν καὶ θὰ ἐλύομεν τὸ ζήτημα κατὰ τὰς ἀντιλήψεις μας· δὲν τὸ ἐφέρατε. Ἔρχεσθε σήμερον καὶ τὸ φέρετε καὶ τὸ ἐδέχθημεν ἕως τὴν τελευταίαν στιγμήν. Ἀλλὰ διατί, παρακαλῶ, ἠμπορεῖτε νὰ ὀργίζεσθε, διότι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς δὲν προσηρμόσθη πρὸς τὰς ἰδικάς σας ἀντιλήψεις; Ἐπιθυμῶ νὰ ἐξηγηθῶ σαφῶς ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἀναγνωρίζω ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά του ὡς ἀντιπολίτευσις εἰς τὴν Βουλὴν μὲ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον. Τὸ ἀνεγνώρισα πάντοτε, τὸ ἀνεγνώρισα εἰς τὰς παραμονὰς τῶν γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἔχω τὴν ἀξίωσιν ὅμως καὶ τὸ Λαϊκὸν κόμμα νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της μετὰ τῆς αὐτῆς εὐθύτητος, ὅτι δὲν κάμνει ποτὲ κατάχρησιν τῆς δυνάμεώς της, ὅτι παρ' ὅλον τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας, τὸν ὁποῖον φέρω, παρακολουθῶ τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, προσέχω εἰς τὰς συζητήσεις, ἰδιαίτατα ὁσάκις ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος λαμβάνει τὸν λόγον προσέχω μ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου καὶ εἶμαι πάντοτε διατεθειμένος νὰ πεισθῶ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγει. Ἀλλὰ δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι δύναμαι νὰ φθάσω μέχρι τοῦ σημείου νὰ ὑποτάξω τὰς ἀντιλήψεις μου διὰ νὰ φανῶ εὐχάριστος. Θὰ κατεπρόδιδον τὰ καθήκοντά μου. Εἰς τὴν περίστασιν δὲ αὐτὴν δὲν ἠμπορῶ νὰ μὴ τὸ πῶ εἰς τὸ Λαϊκὸν κόμμα ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Μαυρομιχάλης δὲν θέλει νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντά του μέσα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχομεν μίαν ἐπαρχίαν τῆς ὁποίας οἱ ἀντιπρόσωποι μοῦ φωνάζουν ὅτι ἡ ἐπαρχία μας δὲν ἔχει ἀντιπρόσωπον καὶ ζητοῦμεν νὰ κάμετε ἐκλογάς, τὰ γεγονότα αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς ἀφίνουν ἀδιαφόρους. Σᾶς εἶπα ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὁ κ. Κουλουμβάκης, ζήτημα δὲν θὰ ἐγεννᾶτο, ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχει ὁ κ. Κουλουμβάκης, ὁ ὁποῖος μᾶς λέγει ὅτι ἡ ἐπαρχία μας δὲν ἔχει ἀντιπρόσωπον καὶ ὁ ὁποῖος μᾶς λέγει ὅτι ἐκάματε μίαν τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ, ἐθεωρήσατε πῶς εἶναι ἄκυρος, ἰδοὺ τώρα σᾶς παρουσιάζω νέα γεγονότα ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων. Πῶς θέλετε ἐγὼ διὰ νὰ σᾶς φανῶ εὐχάριστος νὰ δεχθῶ τὴν ἀντίληψίν σας, τὴν ὁποίαν δὲν πιστεύω; Καὶ τί θὰ μοῦ ἔλεγεν τότε ὁ κ. Κουλουμβάκης, ὡς ἀξιῶν νὰ γίνῃ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας, ὅτι ἐθυσίασα τὴν

νομιμότητα, ὡς τὴν ἀντιλαμβάνεται αὐτὸς καὶ ὡς τὴν ἀντιλαμβάνομαι καὶ ἐγώ, διὰ νὰ φανῶ εὐχάριστος εἰς τὸ Λαϊκὸν κόμμα. Εἶμαι διατεθειμένος πάντοτε ν' ἀναγνωρίσω τὴν πορείαν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὡς ἀποτελοῦσαν ἄσκησιν εὐθείας ἀντιπολιτεύσεως —ἐκτὸς βέβαια τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν φύγατε ἀπὸ τὴν Βουλήν, ἐκεῖ δὲν εἰμεθα σύμφωνοι. Κατὰ τὰ ἄλλα εἶμαι πρόθυμος νὰ τὸ ἀναγνωρίσω, ἀξιῶ ὅμως νὰ ἀναγνωρίσητε καὶ σεῖς ὅτι ἡ Κυβέρνησις σᾶς πληρώνει μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα, ὅτι δὲν ἔχετε παράδειγμα ὅτι ἔκαμε κατάχρησιν τῆς ζυνάμεώς της, ἵνα ὑπάρξῃ καμμία πολιτικὴ ὠφέλεια διότι πρόκειται περὶ μιᾶς ἐκλογῆς, τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελον μὲ κανένα τρόπον, διότι ὡς εἶναι τὰ τῆς ἐκλογῆς γνωρίζω τὸ ἀποτέλεσμα καὶ γνωρίζω ἐπίσης ὅτι αἱ ἐρημερίδες τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος θὰ γράψουν ὅτι ἐπέτυχε καὶ πάλιν ὁ κ. Μαυρομιχάλης, καὶ ἴδοὺ ἡ μεγάλη ἦττα τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν εἶχον καμμίαν ὄρεξιν νὰ γεννηθῇ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀλλὰ ἀφοῦ ἐγεννήθη δὲν ἠμποροῦσα παρὰ νὰ δώσω τὴν λύσιν, τὴν ὁποίαν ἡ συνείδησίς μου μοῦ ἐπέβαλε νὰ δώσω.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀσκεῖ τὸ ἀντιπολιτευτικόν του δικαίωμα δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι θέλει νὰ φανῇ ἀρεστὸν εἰς τὴν πλειοψηφίαν, ἀλλ' ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀσκεῖ καλύτερον τὰ καθήκοντά του, καθὼς ἐπίσης δὲν θὰ εἶχον, λέγει, τὴν ἀξίωσιν ἡ πλειοψηφία νὰ πράττῃ τὸ καθῆκον της κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, διότι θὰ τὸ ἐθεώρουν τοῦτο ὡς ἀθέτησιν τῶν ὑποσχέσεών του, ἀλλ' ἐὰν διαμαρτύρομαι τοῦτο τὸ πράττω ἐκ τῆς πεποιθήσεως τὴν ὁποίαν περὶ ὡρισμένων ζητημάτων ἐσχημάτισα, ἀντελήφθην δὲ ὅτι ἡ ἐπιμονή μου αὕτη ἔσχεν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ὡς συνέβη καὶ κατὰ τὴν προχθεσινὴν συζήτησιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων τῶν Δήμων κατὰ τὴν ὁποίαν λόγῳ τῆς ἐμμονῆς ἡμῶν κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτήν, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπε νὰ ψηφίσῃ ἡ Βουλὴ τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ θὰ τὸ μελετήσῃ τὸ ζήτημα ἐκ νέου καὶ ἴσως τὸ τροποποιήσῃ ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς πλειοψηφίας διότι ἐδέχθη ὅτι ἦτο ἀντισυνταγματικὴ ἡ τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς καὶ δὲν δύναμαι παρὰ νὰ ἀναγνωρίσω ὅτι κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ πλειοψηφία παρεχώρησεν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν πλήρη τὴν ἐλευθερίαν κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην. Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἴσως διὰ νὰ μὴ φανῇ θιγόμενος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἦτο κάπως διαφορετικός, ὁ δὲ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν ὑπεστήριξε γνώμην τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ κανείς, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ συμφωνία τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς ἰδιώτης μετὰ τοῦ Δημοσίου προκαλεῖ τὸ ἀσυμβίβαστον. Ἐὰν δηλαδὴ δοθῇ εἰς ἕνα Βουλευτὴν ἡ ἄδεια νὰ κατοικήσῃ εἰς μίαν οἰκίαν τότε δύναται νὰ γεννηθῇ ἀσυμβίβαστον. Δύναται νὰ γεννηθῇ ἰδέα ὅτι ἀντίκειται τοῦτο εἰς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος; Ἂν ἐπέμεινα εἰς τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν τοῦ προνομίου τὸ πράττω ὄχι διὰ τὸ ζήτημα τῆς μειοψηφίας, διότι οὔτε ἡ μειοψηφία ἔχει ὑποψήφιον, ἀλλὰ τὸ πράττω διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ τὸ προηγούμενον ὅτι κάθε σύμβασις, ἤτις γίνεται, γεννᾷ τὸ ἀσυμβίβαστον καὶ δι' αὐτὸ ἐπιμένω νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ ἄρθρον διὰ νὰ ἴδωμεν πόθεν παραχωρεῖται τὸ προνόμιον ἐκεῖνο. Διότι διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ δὲν ἐδίδετο προνόμιον οὔτε παραχωρήσεις, ἀλλὰ μόνον ἄδεια συνάψεως συμβάσεως, ἤτις ἄδεια δὲν φρονῶ ὅτι δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν εἶπεν ὅτι ἂν μία Ἑταιρία ἐνοικιάσῃ ἕνα σπίτι της εἰς τὸ Δημόσιον καὶ εἰς Σύμβουλος τῆς Ἑταιρείας αὐτῆς εἶναι Βουλευτὴς γεννᾶται ἀσυμβίβαστον.

Γ. Καφαντάρης. Ἐὰν γίνῃ μία ἀνώνυμος Ἑταιρεία, ἥτις θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν μίαν τοιαύτην ἐμπεταλλευσιν οἰκιῶν, καὶ εἰς σύμβουλος αὐτῆς εἶναι Βουλευτὴς βεβαίως γεννᾶται ἀσυμβίβαστον.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης**, συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἴδιον ὅτι αἱ σκέψεις του δὲν εἶχον ἔρεισμα ἐζήτησε καὶ ἕτερον ἔρεισμα τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ τὸ ζήτημα τὸ θεωρῶ τοσοῦτον ἀναμφισβήτητον, ὥστε ἀπορῶ πῶς ἐγεννήθη κἂν. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἂν ὑρίσταται παραίτησις τοῦ Βουλευτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας τοιοῦτον πρᾶγμα δὲν ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μὴ παρατηρήσω τὴν σπουδὴν μεθ' ἧς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος αὐτοῦ.

Ἡ παραίτησις συνετελέσθη εὐθὺς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς, ἐφόσον ὁ παραιτηθεὶς δὲν τὴν ἀνεκάλεσεν, διότι δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξετάσῃ τί θὰ κάμῃ ἡ Ἑταιρεία, ἂν τὴν δέχεται ὄχι. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι, ἂν ὁ κ. Μαυρομιχάλης δὲν ἀνεκάλεσε τὴν παραίτησίν του, δὲν εἶναι πλέον Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας. Ἐφόσον δὲ ἐπεκαλέσθη τοιαύτην περίπτωσιν ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ ἐφόσον θέλει νὰ λάβῃ ἡ Βουλὴ ἀπόφασιν περὶ ἑνὸς μέλους αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἐξετάσῃ καλύτερον τὸ πρᾶγμα.

Μεθ' ὃ περατωθείσης τῆς συζητήσεως ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις ὑπογεγραμμένη παρὰ τῶν κ.κ. Χ. Λαδᾶ, Κ. Χατζῆ, Β. Σκουλᾶ, Μπεζαντζῆ καὶ Θ. Κριμπᾶ, ἔχουσα οὕτω:

«Ἡ Βουλή, ἐγερθείσης ἀμφισβητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀσυμβιβάστου τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος πρὸς τὴν θέσιν μέλους καὶ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας τοῦ κ. Π. Μαυρομιχάλη, ἐξ ἧς οὗτος δὲν παρητήθη, ἀποφαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἐδάφ. 3 τοῦ Συντάγματος καὶ ἑπομένως ὁ κ. Π. Μαυρομιχάλης αὐτοδικαίως κατέστη ἔκπτωπτος τοῦ ἀξιώματος τοῦ Βουλευτοῦ».

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ὥραν 6 μ. μ. λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 4. 30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Δ. Μέλφος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'

Πέμπτης 27 Φεβρουαρίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος,*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως ὡς καὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς 24ης καὶ 25ης Φεβρουαρίου ἐ. ἔ.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 399 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 1125 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 298 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 3315 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων Σκυλλοντος Ὀλυμπίας, δι' ἧς οὗτοι ἀναφέροντες τὴν γενομένην καθίζησιν τοῦ χωρίου των ζητοῦν τὴν λῆψιν μέτρων.

Οἱ γονεῖς μονογενῶν υἱῶν Πατρῶν παρακαλοῦν ὅπως ἐλαττωθῇ ἡ στρατιωτικὴ θητεία εἰς 4 μῆνας διὰ πληρωμῆς τοῦ ὑπολοίπου τῆς θητείας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν συνταξιούχων ὑπαλλήλων τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Διανομῆς αἰτουμένων τὴν παροχὴν ἐπιδομάτων.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Παραπρασταίνης Καρδίτσης ζητοῦν τὴν ἀναστολὴν εἰσπράξεως φόρων μέχρι τέλους Ἰουνίου ἐ. ἔ.

Οἱ ἐργάται Καφεζαχαροπλαστείων Θεσσαλονίκης καὶ 19 Πειραιεῖς καὶ Ἀθηναῖοι κάτοικοι ἐξαμήνου μέχρι διετοῦς φυλακίσεως διὰ παράβασιν ἰδιωνύμου παρακαλοῦν ὅπως μεταταχθοῦν εἰς φυλακὰς Αἰγίνης πρὸς ἔκτισιν τῆς ποινῆς των καὶ οὐχὶ εἰς φυλακὰς Ἰτζεδίν.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Λαρίσσης καὶ οἱ κτηνοτροφοὶ Νιαούσης ὑποβάλλουσιν τροποποιήσεις σχετικὰς μὲ τὴν προαγωγὴν τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας νόμου 2948.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Λαμίας ζητοῦν τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς.

Οἱ ἀδελφοὶ Ν. Χανῆ κάτοικοι Θεσσαλονίκης ζητοῦν τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως λόγῳ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστησαν ἐκ τῶν πλημμυρῶν.

Οἱ ὑποδικοκατάδικοι τῶν φυλακῶν Μαργαρίτη, Πατρῶν καὶ Χαλκίδος καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑποδικοκατάδικων τῶν ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν Θεσσαλλονίκης ζητοῦν τὴν ἀποφυλάκισίν των λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ Γεωγικὸς Συνεταιρισμὸς Γιδᾶ διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἐπανεκδίκασιν τοῦ ἀγροκτήματος Γιδᾶ.

Οἱ κάτοικοι Σουφλίου καὶ Περιχώρων διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀναστολὴν διανομῆς ὁμολογιῶν τῶν πολεμοπαθῶν.

Οἱ πρόσφυγες οἱ ἐγκατασταθέντες εἰς Ν. Κουκλουζᾶ Θεσσαλονίκης ὡς κηπουροὶ ζητοῦν τὴν μετατροπὴν τῆς κηπουρικῆς ἐγκαταστάσεώς των εἰς πτηνοτροφικήν.

Οἱ κάτοικοι τῆς Π. Ἐπιδαύρου ἀναφέροντες τὴν καταστροφήν, ἣν ὑπέστησαν ἐκ τῆς ἐκχειλίσεως τοῦ χειμάρρου, τοῦ διερχομένου ἐκ τοῦ χωρίου των, ζητοῦν τὴν λῆψιν συντόνων μέτρων.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων βιομηχάνων καὶ βιοτεχνῶν ζητεῖ τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς τῆς ἐγχωρίου κλωστοϋφαντουργίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Δούλης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ἐνοικιαστοῦ τιμημάτων Ηέρδικας καὶ Φαναρίου ἐπαρχίας Πάργας ζητοῦντος τὴν διὰ νομοθετικοῦ μέτρου ἔκπτωσιν τοῦ ἐνοικίου ἐλαιοδεκάτης.

Ὁ αὐτὸς κ. βουλευτὴς καταθέτει αἴτησιν τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Παραμυθίας ζητοῦντος τὴν χορήγησιν πιστώσεως πρὸς ἔδρυσιν γυμνασίου.

Οἱ κ.κ. ***Α. Παππᾶς*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς.) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως ὑπηρεσιῶν καὶ προσθήκης προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς».

Ὁ κ. ***Α. Παππᾶς*** (Ὑφυπουργὸς Ὑγιεινῆς) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Διατάγματος τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν ὀργανισμοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις θεραπευτηρίου «ὁ Εὐαγγελισμὸς» καὶ τοῦ παραρτήματος αὐτοῦ «Νοσοκομεῖον Γεωργίου Σταύρου καὶ Γ. Φούγκ».

Οἱ κ.κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ γενικοῦ γραμματέως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τῆς προσθήκης εἰς τὸν νόμον 4111 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Διδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ἡ Γερουσία ἀποστέλλει:

1) Τὸ παρ' αὐτῆς τὸ πρῶτον κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΜΑ' ψηφισθὲν σχέδιον νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ Κράτους τῶν ἀδίκως καταδικασθέντων ἢ προφυλακισθέντων».

2) Τὸ παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισίν του, τροποποιηθὲν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΛΗ' σχέδιον νόμου «περὶ νομιμοποιήσεως ἀτελῶν ὑλοτομιῶν ξυλείας δι' ἀνέγερσιν κοινωφελῶν ἔργων καὶ παράτασιν τῆς θητείας τοῦ προέδρου τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας Διοικητικοῦ Δικαστηρίου».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. ***Ν. Τζερμιᾶν,*** ὅστις διεκτραγωδῶν τὴν δεινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν περιέλθει οἱ πληθυσμοὶ τῶν βορείων περιφερειῶν, αἵτινες παράγουν κριθὴν καὶ ἀραβόσιτον, συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν λῆψιν συντόνων καὶ ἀποτελεσματικῶν μέτρων.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) παρατηρεῖ ὅτι διετάχθησαν ἤδη αἱ ἐπιμελητεῖαι στρατοῦ νὰ προτιμῶσι τὴν ἐγχώριον παραγωγὴν κριθῆς, βρώμης καὶ χορτονομῆς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι αὕτη ὀλίγον ἀκριβωτέρα τῆς ξένης, καὶ προσθέτει ὅτι ὁσάκις ἐγένετο προσφορὰ ἐγχωρίου παραγωγῆς πάντοτε προετιμήθη.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνεχίζων λέγει ὅτι δέον νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγὴ ἀραβοσίτου, πρὸς προστασίαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς καὶ νὰ ἐξευρεθοῦν τὰ μέσα μεταφορᾶς τῶν δημητριακῶν τούτων προϊόντων ἐκ τῶν τόπων τῆς παραγωγῆς ὅπου πλεονάζουν εἰς ἄλλας περιφερείας ὅπου παρατηρεῖται ἔλλειψις.

Ὁ κ. ***Ἐ. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχει κώλυμα συνεπείᾳ διεθνῶν συμβάσεων διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῆς. Τὸ μόνον, λέγει, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ γίνῃ εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** καταγγέλλει ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐπιμελητείας ἐκήρυξεν ἀκατάλληλον ποσότητα κριθῆς εἰς χεῖρας τῶν παραγωγῶν, ἐνῷ ἀντιθέτως τὴν αὐτὴν ποσότητα, ἀγορασθεῖσαν ὑπό τινος προμηθευτοῦ Κουνέ, εὑρε πρσφερθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ὡς καταλληλοτάτην.

Ὁ κ. ***Ἐ. Βενιζέλος*** (Πρῳθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι θὰ ἐνεργηθοῦν ἐν προκειμένῳ τὰ δέοντα.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνιστᾷ ἐν ἐπιλόγῳ ὅπως ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις δεσμεύεται διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δημητριακῶν προϊόντων, μὴ ἀμελήσῃ τοὐλάχιστον νὰ αὐξήσῃ τὸν ἐπ' αὐτῶν εἰσαγωγικὸν δασμόν.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαδάκης*** συνιστᾷ ὅπως ληφθῇ μέτρον συγκεντρώσεως τῶν προϊόντων εἰς τὰς συνεταιριστικὰς ἀποθήκας πρὸς εὐχερεστέραν διάθεσιν αὐτῶν.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ Κυβέρνησις, ὡς γνωστόν, ὑπεβίβασε τὴν τιμὴν τοῦ σίτου διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπέτυχε. Ἀλλ' ἵνα μὴ ζημιωθῇ ἡ γεωργία ἐδηλώσαμεν τότε ὅτι θὰ προστατεύσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ ἐγχωρίου σίτου, διὰ τοῦ νόμου τῆς συγκεντρώσεως, ἡ προστασία δὲ αὕτη ὑπῆρξεν ἀποτελεσματικὴ καὶ συνεκράτησε τὰς τιμὰς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι λόγῳ εὐνοϊκῆς παραγωγῆς εἰς ὅλα τὰ σιτοπαραγωγὰ μέρη ὑπάρχουν μεγάλα ἀποθέματα καὶ αἱ τιμαὶ

ἐξέπεσαν. Βεβαίως ἂν διατηρηθῇ ἡ πτῶσις τῶν τιμῶν ἡ ἐλάττωσις τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου θὰ ἐπήρχετο καὶ ἄνευ τῆς μειώσεως τοῦ δασμοῦ. Ἐξ ἄλλου ἂν θέλωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν ἐλεύθερον συναγωνισμὸν ἐν τῷ ἄρτῳ, δὲν δυνάμεθα τότε νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ μέτρον τῆς συγκεντρώσεως, τοῦ ὁποίου ὁ μηχανισμὸς στηρίζεται εἰς τὴν διατίμησιν ἀλεύρου καὶ ἄρτου. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ εἶχεν ἀντίρρησιν νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ὅπως διὰ διατάγματος ἐπαναφέρῃ τὸν παλαιὸν δασμόν, ἐφόσον ὑπάρχει ἡ πτῶσις τῆς τιμῆς τοῦ σίτου καὶ δὲν ἐπιβαρύνεται ἐπομένως ὁ ἄρτος τοῦ λαοῦ. Ἐννοεῖται ὅτι ἂν ἐφηρμόζετο τοιοῦτον μέτρον θὰ κατηργεῖτο πλέον ὁ πρόσθετος δασμὸς εὐθὺς ὡς ἡ τιμὴ τοῦ σίτου ὑψοῦτο, διότι ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ ἐμμένουσα στερῶς εἰς τὴν ἄποψιν νὰ μὴ ἀκριβύνῃ ἐκ τοῦ νέου τούτου μέτρου ὁ ἄρτος τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συνιστᾷ ὅπως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὑφισταμένης κρίσεως ἐν τῇ παραγωγῇ συνεχισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τῆς συγκεντρώσεως, εἰσαχθῇ ἡ χρῆσις ἀραβοσίτου κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἄρτου καὶ καθιερωθῇ ὁ κλιμακωτὸς δασμὸς ἐπὶ τῶν σιτηρῶν. Μόνον οὕτω, ὡς λέγει, θὰ ἀποφευχθῇ ἡ συντριβὴ τῆς παραγωγῆς, ἡ ὁποία δικαίως ἀξιοῖ νὰ τῇ ἐξασφαλισθῇ ἐλάχιστον ὅριον κέρδους.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνιστᾷ ὅπως ἐφαρμοσθοῦν ἀπὸ τοῦδε τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐξήγγειλεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν χωρὶς νὰ ἀναμένηται μεγαλυτέρα ἔκπτωσις. Ὁ ἐργατικὸς κόσμος, λέγει, θὰ ἐδέχετο προθύμως μικρὰν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου, ἀρκεῖ ἡ διαφορὰ αὕτη νὰ διετίθετο διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τὴν ὁποίαν, ὡς λέγει, δὲν βλέπει προσεχῆ ὁ ἐργατικὸς κόσμος.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργός), παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως δὲν περιελήφθη καὶ τὸ ζήτημα τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Μόνον κατὰ τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ λόγον του ἔκαμε λέγει, μνείαν τοῦ ζητήματος, χωρὶς ὅμως καὶ τότε νὰ παράσχῃ ὑπόσχεσίν τινα. Οὐχ ἧττον ὅμως, προσθέτει, ἡ Κυβέρνησις ἀντιλαμβανομένη τὴν σοβαρότητα τοῦ ζητήματος τούτου, προέβη εἰς τὴν σύνταξιν ἑνὸς προσχεδίου, τὸ ὁποῖον, κατόπιν ἐπανειλημμένων συνεννοήσεων μετὰ τοῦ ἁρμοδίου γραφείου τῆς Κ. Τ. Κ., ἐκτυποῦται ἤδη καὶ πρόκειται κατ' αὐτὰς νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις, ἵνα ἐκφέρουν τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνώμην των. Ἡ σοβαρότης ὅμως τοῦ ζητήματος δὲν ἐπιτρέπει, ὡς λέγει, νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις τοῦ σχεδίου τούτου, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε δὲν εἶναι καὶ τὸ ὁριστικόν. Μόνον κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον, ἀποκρυσταλλυμένων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Βουλῆς, τῶν ἀπόψεων τῆς Κυβερνήσεως, θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ πρὸς ψήφισιν Πρέπει ὅμως, τονίζει, νὰ γνωσθῇ ἀπὸ τοῦδε ὅτι, ἐφαρμοζομένου τοῦ θεσμοῦ, δὲν δύναται εὐθὺς ἀμέσως ὅποιος δὲν θὰ ἔχῃ ἐργασίαν νὰ ζητῇ ἀποζημίωσιν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ τῆς περιφερείας Μαντινείας, καταστάσεως δι' ἣν, ὡς λέγει, ἔλαβε κυρίως τὸν λόγον. Ὅλαι αἱ πεδιναὶ ἐκτάσεις τῆς περιφερείας ἔχουν, συνεχίζει, κατακλυσθῇ ὑπὸ πλημμυρῶν. Ἀναφέρων τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος τῶν καταβοθρῶν τῆς περιφερείας, παρατηρεῖ, ὅτι, ἐνῷ ὁι' αὐτοῦ ἐλαμβάνετο πρόνοια ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἐγκατελείφθησαν αὗται καὶ μόλις εἰς τὰ 1917—1920 ἐπὶ Κυβερνήσεως Φιλελευθέρων ἔγινε ἡ πρώτη σοβαρὰ μελέτη πρὸς διόρθωσιν τῆς καταστάσεως. Ἐπειδὴ ὅμως, προσθέτει, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ριζικῶν ἔργων θὰ ἀπῃτοῦντο μεγάλαι δαπάναι, συνεστήθη ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς ὑδραυλικοὺς νὰ γίνῃ ἐκτέλεσις μικροτέρων ἔργων πρὸς καθορισμὸν τῶν καταβοθρῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχουν καὶ νὰ καταστήσουν περιττὰ τὰ μεγάλα ἔργα. Δυστυχῶς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ὡς ἡ διὰ τὸ ἔλος Κανδύλας ἐξ 600.000 δρχ. δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν μὴ πκρουσιασθέντος οὐδενὸς ἐργολάβου πρὸς ἀνάληψιν τοῦ ἔργου, λόγῳ δὲ τῶν πολυπλόκων διατυπώσεων ὁ νομομηχανικὸς ἠρνήθη τὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, Ἤδη, λέγει, πρόκειται διὰ τετάρτην φορὰν νὰ ἐνεργηθῇ ὁ διαγωνισμὸς οὗτος, εἶναι ὅμως ζήτημα ἐὰν καὶ πάλιν θὰ ἐμφανισθῇ ἐργολάβος.

Σημειωτέον, προσθέτει ἐν συνεχείᾳ, ὅτι διὰ δαπάνης 8-10 ἑκατομμυρίων δραχμ. θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις προσωρινῶν ἔργων, ἐξ ὧν πιθανὸν νὰ ἐξυγιανθῇ ἔκτασις 100.000 στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα, παραδιδόμενα εἰς τὴν παραγωγήν, θὰ ἐξησφάλιζον δημητριακὰ προϊόντα ὄχι μόνον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀρκαδίας ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας τῆς Πελοποννήσου.

Πρὸς τοῦτο συνιστᾷ τὴν ἀποστολὴν εἰδικοῦ συνεργείου ὑπὸ τὰς ὁδηγίας μηχανικοῦ, ἂν δὲ δὲν ἔχουν ἀποτελεσματικότητα τὰ προσωρινὰ ἔργα, συνιστᾷ τὴν ἵδρυσιν εἰδικοῦ ταμείου, τοὺς πόρους τοῦ ὁποίου εἶναι, ὡς λέγει, πρόθυμοι οἱ κάτοικοι τῆς περιφερείας νὰ καταβάλουν, δεδομένου, ὅτι, φθίνοντες ὑσημέραι, ἀντιλαμβάνονται ὅτι, ἐὰν συνεχισθῇ ἡ κατάστασις αὕτη, δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν μετ' οὐ πολὺ νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν κρίσιν,

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος ἡ δοκιμαστικὴ ἐκτέλεσις ἔργων εἰς ὡρισμένα μέρη παρέχοντα τὰς περισσοτέρας ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Ἐπὶ τούτοις ἐρωτᾷ εἰς πόσον ποσὸν ὑπολογίζεται ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν μονίμων ἔργων.

Α. Παπαναστασίου 150—200 ἑκατομμύρια.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι πολλὰ ἀφοῦ θὰ ἔχωμεν 100.000 στρέμματα.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνεχίζων μεταδίδει εἰς τὴν Κυβέρνησιν παράκλησιν τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Μαντινείας ὅπως πραγματοποιηθῇ ἡ διανομὴ τῶν διατεθησομένων ὑπὲρ αὐτῶν βοηθημάτων, καθ' ὅσον, ὡς λέγει, τὰ διατεθέντα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν πέρυσι ποσὸν δὲν διενεμήθη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου.

Ἐπὶ τούτοις συνιστᾷ ὅπως ἐκτελεσθοῦν τὰ προβλεφθέντα διὰ τὸ τμῆμα Μαντινείας ὁδοποιητικὰ ἔργα, ὡς συμβαίνει εἰς τὰ τμήματα τῶν ἄλλων περιφερειῶν. Ἐπὶ τούτου λέγει, συνεννοήθη καὶ μετὰ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ συνιστᾷ ὅπως ληφθοῦν καὶ ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας Μαντινείας ὅσα καὶ διὰ τοὺς κατοίκους ἄλλων περιφερειῶν ἐλήφθησαν μέτρα. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας παρακαλεῖ ὅπως παραχωρηθοῦν γεωτρύπανα, νὰ ἀπαλλαγοῦν οἱ γεωργοὶ πάσης ἐγγείου φορολογίας, νὰ μετατραποῦν ὡρισμένα γυμνάσια τῆς περιφερείας εἰς γεωργικὰ γυμνάσια διὰ νὰ προαχθῇ ἡ γεωργικὴ μόρφωσις τοῦ πληθυσμοῦ

Δέον νὰ κατανοηθῇ, ἐπιλέγει, ὅτι κοινωνικὴ κρίσις δὲν εἶναι τόσον ἐπικίνδυνος εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα ὅσον εἶναι εἰς γεωργικὰς περιφερείας.

Ν. Μπακόπουλος. Ἐὰν κρίνῃ τις ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις δέχεται μετ' εὐμενείας τὰ αἰτήματα τῶν συμπολιτῶν μας, τὰ ὁποῖα εἴχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ταχέως θὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλαι αἱ εὐχαὶ καὶ αἰτήσεις μας, διότι πραγματικῶς ἡ περιφέρεια Μαντινείας εἰδικώτερον ἐφέτος λόγῳ τῶν τελευταίων πλημμυρῶν εὑρίσκεται ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς παραγωγῆς κυριολεκτικῶς εἰς ἀπελπιστικὴν θέσιν. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἴσως δὲ καὶ τοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἀσφαλῶς γνωρίζουν ὅτι οἱ γεωργοὶ τῆς ἐπαρχίας μας παρ' ὅλην τὴν ἐργατικότητά των καὶ τὴν λιτότητα τοῦ βίου των δὲν ἀποκερδαίνουν ἐκ τῆς γῆς των τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, διότι θερμηνίαι ἀλλεπάλληλοι

ἐξουδετερώνουν πάσας τὰς προσπαθείας των. Τὸ κακὸν ὅμως ἐφέτος ὑπερέβη πᾶν προηγούμενον καὶ οἱ γεωργοὶ εὑρίσκονται εἰς κρισιμωτάτην θέσιν. Δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν ὅτι οἱ ἀγρόται συμπολῖται μου λίαν προθύμως θὰ ἔστεργον εἰς εἰδικὴν φορολογίαν τοπικὴν πρὸς προικοδότησιν εἰδικοῦ ταμείου σκοποῦντος τὴν διὰ τοῦ πόρου τούτου ἐξυπηρέτησιν δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποξηραντικῶν ἔργων Μαντινείας τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς χωρικοὺς τὴν ἀγροτικήν των περιουσίαν καὶ τὸ ἐκ ταύτης εἰσόδημα. Εἰς τὴν Μαντινείαν ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ἀποξηρανθοῦν τὰ ἕλη Πάπαργη, Κανδήλας—Ὀρχομενοῦ, Σιμάδες—Κακουρίου—Μαντινείας—Τεγέας διὰ τὰ ὁποῖα ἄλλως τε συνήφθη σύμβασις, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ διεύρυνσις καὶ τακτοποίησις τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου Γαρεάτου, ὁ ὁποῖος ὑπερχειλίζων κατακλύζει μεγάλας ἐκτάσεις, εἰδικώτερον εἰς τὰ χωρία τοῦ δήμου Κορινθίου, Στενό, Ἁγιωργίτικα, Παρθένια. Ἀρκεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ νὰ ἔλθῃ φυσικὰ καὶ αὐτὴ ἀρωγός. Εἰδικώτερον δὲ ἔχομεν διαπιστώσει ἀπόλυτον ἀνάγκην πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας ἀριθμοῦ τινος γεωτρυπάνων, ἀπευθύνομεν δὲ ἐντελῶς ἰδιαιτέραν παράκλησιν πρὸς τοῦτο εἰς τὸν ἀξιότιμον κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας, ὁ ὁποῖος ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τὴν ἀποδεχθῇ καὶ θὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Ἐν γένει δὲ συνενώνω καὶ ἐγὼ τὴν παράκλησίν μου καὶ διὰ τὰ λοιπὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἔθιξεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως καὶ ἐκφράζω καὶ πάλιν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν εὐμενῆ ἀποδοχὴν τῆς ἀναφορᾶς τῶν συμπολιτῶν μας, ἀλλὰ θὰ σπεύσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ δίκαια ταῦτα αἰτήματα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς τοὐλάχιστον παρακαλοῦμεν τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς ὅπως θελήσουν νὰ τὰ συζητήσωμεν καὶ εἰς ἰδιαιτέρας συναντήσεις.

Λαμβάνει εἶτα τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως καὶ ὁ κ. ***Δ. Ἡρακλείδης*** ὅστις λέγει ὅτι ἐκ τῶν τελευταίων σεισμῶν ἐν Θεσσαλίᾳ προεκλήθησαν σοβαρώταται καταστροφαὶ εἰς τὰ χωρία Σκλήθρον καὶ Κεραμίδιον καὶ τὴν πέριξ περιφέρειαν, δεκάδες οἰκιῶν κατέρρευσαν, πλεῖσται δὲ κατέστησαν ἑτοιμόρροποι ἢ ἀκατοίκητοι. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τούτων ἀναγκάζονται, ὡς λέγει, νὰ διαμένωσιν εἰς τὸ ὕπαιθρον, κατόπιν δὲ τοῦ ἐνσκήψαντος ταὐτοχρόνως βαρυτάτου χειμῶνος καὶ τῆς πεσούσης ἀφθόνου χιόνος, περιῆλθον εἰς ἀληθῶς δεινὴν θέσιν. Οἱ πρόεδροι τῶν κοινοτήτων τῶν ἀνωτέρω χωρίων διεξετραγῴδησαν, προσθέτει, τὴν κατάστασιν ταύτην διὰ τηλεγραφημάτων πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτὴν καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν, Γεωργίας καὶ Προνοίας, παρακαλεῖ ὅπως συντονίσωσιν τὰς ἐνεργείας των διατάσσοντες τὴν ταχίστην λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων στεγάσεως καὶ περιθάλψεως τῶν σεισμοπαθῶν ἀποστέλλοντες ἐπὶ τόπου ὑπαλλήλους διὰ τὴν διανομὴν βοηθημάτων καὶ μηχανικοὺς διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως τῶν οἰκιῶν, καὶ τέλος παρέχοντες πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν, ἧς ἔχουσιν ἄμεσον ἀνάγκην οἱ κάτοικοι τῶν σεισμοπλήκτων χωρίων.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπ. Γεωργ.) ἀπαντᾷ ὅτι ἔσπευσεν ἤδη νὰ διατάξῃ τηλεγραφικῶς τὸν δασάρχην Βόλου καὶ Ἁγυιᾶς ὅπως παραχωρήσῃ ἀτελῆ ξυλείαν καὶ ἄδειαν ἀσβεστοκαμίνων, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι τῆς πλησσούσης περιφερείας ἔχουν ἀνάγκην πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν οἰκιῶν των. Ἐπὶ τούτοις, λέγει, συνεννοήθη μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Προνοίας συναδέλφου του διὰ τὴν παροχὴν πάσης ἀναγκαίας περιθάλψεως,

Ὁ κ. ***Ε. Ἐμμρονυηλίδης*** (Ὑπ. Προν.) προσθέτει ὅτι ἐλήφθησαν ἤδη τὰ ἀναγκαῖα προκαταρκτικὰ μέτρα μέχρις αὔριον δὲ θὰ διατάξῃ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν, προβαίνων ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰσαγωγὴν τοῦ ζητήματος.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν σχεδίων νόμων.

1) «Περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν» καὶ

2) «Περὶ κινηματογράφων»

ἔχοντα οὕτω:

Περὶ καταστάσεως παθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 1.

Αἱ καταστάσεις παθόντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν ἐν πολέμῳ εἶναι αἱ ἑξῆς :

Α') Πολεμικὴ διαθεσιμότης λόγῳ τραυμάτων.

Β') Πολεμικὴ ἀποστρατεία λόγῳ κακουχιῶν πολέμου.

Ἡ μετάταξις ἀξιωματικοῦ καὶ ἀνθυπασπιστοῦ εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω καταστάσεων ἐνεργεῖται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν βάσει γνωματεύσεως τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πολεμικὴ διαθεσιμότης λόγῳ τραυμάτων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατάστασις τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος λόγῳ τραυμάτων πολέμου εἶναι εἰδικὴ κατάστασις ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ ἀναμφισβητήτως ἀνικάνου διὰ τὴν ἐνεργὸν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν συνεπείᾳ τραυμάτων πολέμου ληφθέντων ὅτε ἔφερε τὸν βαθμὸν ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ.

Τραύματα πολέμου δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ εἰσὶ τὰ ἀποδεδειγμένως καθιστῶντα τὸν τραυματίαν ἀναντιρρήτως ἀνίκανον διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ περιλαμβανόμενα εἰς τοὺς πίνακας Α' καὶ Β' τοῦ παρόντος νόμου.

Τραύματα πολέμου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου νοοῦνται τὰ ληφθέντα ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω καὶ ἐν πολεμικοῖς πλοίοις κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ πάσης στρατιωτικῆς περιοχῆς εἰς ἣν ἤθελεν ἐκδηλωθῇ πολεμικὴ δρᾶσις, προκληθέντα δὲ ὑπὸ ὅπλων ἢ ὀργάνων ἢ πολεμικῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐν γένει πολεμικῶν περιστατικῶν, ὡς καὶ αἱ παθήσεις ἐκ τῶν ἀεροπορικῶν τοιούτων.

Ἡ ζώνη τῶν πρόσω διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ὁρίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, κατὰ πρότασιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

Ἄρθρον 3.

Οἱ εἰς πολεμικὴν διαθεσιμότητα λόγῳ τραυμάτων μεταταττόμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ δὲν καταλαμβάνουν ὀργανικὰς θέσεις, προάγωνται ὅμως ἐφ' ὅσον δὲν καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἀκολουθοῦντες τὴν σειρὰν τοῦ κανονικῆ σειρᾶ προαγομένου ἀμέσως ἀρχαιοτέρου των ἐν τῷ Ὅπλῳ ἢ Σώματι, εἰς ὃ ἀνήκουσι, μέχρι προσκτήσεως δύο βαθμῶν ἀπο τοῦ βαθμοῦ, ὃν ἔφερον κατὰ τὸν τραυματισμὸν των, πλὴν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ, προαγομένων τρίς, καὶ τοῦ συνταγματάρχου καὶ τοῦ ὑποστρατήγου ἅπαξ, ἐφ' ὅσον διὰ τοὺς ἀνωτέρω προβλέπονται ὀργανικῶς οἱ σχετικοὶ βαθμοὶ ἐν τῷ Ὅπλῳ ἢ Σώματι, εἰς ὃ ἀνήκουσιν.Οἱ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ λαμβάνουσιν οἱ μὲν ὑπαγόμενοι εἰς τὸν πίνακα Α' (Α' κατηγορίαν) ὡς μισθὸν ἰσοβίως τὰς ἑκάστοτε ἀποδοχὰς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ βαθμοῦ ὃν φέρουσιν, οἱ δὲ τοῦ πίνακος Β' (Β' κατηγορίαν) τὰ 80 ο)ο τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν.

Ὅσων ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἡ κατάστασις ἠθελεν ἐπιδεινωθῇ δύνανται τῇ αἰτήσει των καὶ κατόπιν γνωματεύσεως τῆς ΑΣΥΕ νὰ μετατάσσωνται εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ πίνακος Α' (Α' κατηγορίαν), ἐφ' ὅσον ἡ πάθησίς των περιλαμβάνεται εἰς τὰ τραύματα τοῦ πίνακος Α'.

Εἰς τοὺς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένους καὶ ὑποστάντας ἀκρωτηριασμὸν οἱονδήποτε ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων προερχομένην ἢ ὀφειλομένην εἰς τραύματά των καὶ χρησιμοποιοῦντας ἕνεκα τούτου τεχνητὰ μέλη καὶ ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα, παρέχεται μηνιαίως χρηματικὸν ἐπίδομα ἀπὸ 10 — 20 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, δι' ἔξοδα κατασκευῆς ἢ ἐπισκευῆς τῶν τεχνητῶν μελῶν καὶ ὀρθοπεδικῶν μηχανημάτων καταργουμένης τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1486 τοῦ 1918, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ Δημόσιον ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ εἰς τούτους τεχνητὰ μέλη καὶ ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα καὶ νὰ ἐπισκευάζῃ ταῦτα.

Ὡσαύτως χορηγεῖται μηνιαίως χρηματικὸν ἐπίδομα 30—40 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, εἰς τοὺς παθόντας ἀπώλειαν ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν λόγῳ τραύματος καὶ χρησιμοποιοῦντας ὁδηγόν, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐντελῶς παραλύτους συνεπείᾳ τραύματος πολέμου.

Ὁ καθορισμὸς τῶν δικαιουμένων εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων ἐνεργεῖται κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Α. Σ. Υ. Ε.

Οἱ προσβαλλόμενοι ἐκ φυματιώσεως συνεπείᾳ πολεμικοῦ τραύματος διαμπεροῦς τοῦ θώρακος ἀξιωματικοί, ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι, διατελοῦντες εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος Α' καὶ Β' κατηγορίας, δικαιοῦνται τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 120, κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Α.Σ.Υ.Ε., ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ περιορισμοὺς τοῦ 5ου ἄρθρου τοῦ παρόντος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ τῆς Β' κατηγορίας μετατάσσονται εἰς τὴν Α' τοιαύτην κατόπιν γνωματεύσεως τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς.

Ὡσαύτως τοῦ αὐτοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 120 ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ περιορισμοὺς τοῦ 5ου ἄρθρου δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι (Α' καὶ Β' κατηγορίας) διατελοῦντες ἀξιωματικοί, ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι, ἐφ' ὅσον προσβάλλονται ἐκ φυματιώσεως κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων α, β, γ καὶ δ τοῦ ἄρθρου 4ου.

Οἱ διατελοῦντες ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι λόγῳ τραυμάτων οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐκτελοῦσιν, ὑπόκεινται δὲ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν», δυνάμενοι νὰ φέρωσι τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν στολήν.

Πολεμικὴ ἀποστρατεία λόγῳ κακουχιῶν πολέμου.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην μετατάσσονται ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ὑπὸ τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α') Οἱ παθόντες ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω, μετὰ ἑξάμηνον συνεχῆ ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν, φυματίωσιν πνευμόνων ἢ ὕποπτον βρογχικὸν κατάρρουν ἐξελιχθέντα εἰς φυματίωσιν ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ζώνης τῶν πρόσω.

β') Οἱ παθόντες ἀποδεδειγμένως ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω πλευρίτιδα ἢ αἱμόπτυσιν, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας ἐν αὐτῇ, καὶ παρουσιάζοντες φυματίωσιν πνευμόνων ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς των ἐκ ταύτης.

γ') Οἱ παθόντες φυματίωσιν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ζώνης τῶν πρόσω ἀπομακρύνσεώς των, μετὰ προηγουμένην ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν ἐξάμηνον συνεχῆ ἢ τοιαύτην διακεκομμένην, ἐντὸς ἔτους, χωρὶς νὰ ἔχωσι πάθη πλευρίτιδα, αἱμόπτυσιν ἢ ὕποπτον βρογχικὸν κατάρρουν.

δ') Οἱ παθόντες φυματίωσιν συνεπείᾳ πολεμικοῦ τραύματος διαμπεροῦς τοῦ θώρακος, ἀνεξαρτήτως χρόνου τῆς ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἢ φυματίωσιν τῶν πνευμόνων κατόπιν ὀστεΐτιδος καὶ ἀδενίτιδος φυματιώδους, ἐμφανισθείσης καὶ ἐγχειρηθείσης εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ζώνης τῶν πρόσω ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίας μετώπου, ἢ φυματίωσιν τῶν ὀφθαλμῶν κατόπιν πλευρίτιδος ἢ ἔπαθον ἐν τῷ μετώπῳ.

Ἅπαντες οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐν τοῖς ἐδαφίοις α, β, γ καὶ δ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ δέον νὰ ἔφερον τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ κατὰ τὴν ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

Οἱ μετατασσόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος εἰς πολεμικὴν ἀποστρατείαν λόγῳ κακουχιῶν πολέμου, οἱ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου συμπεριλαμβανομένου, προάγονται συγχρόνως εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμόν, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὀργανικῶς τοιοῦτος βαθμὸς ἐν τῷ Ὅπλῳ ἢ Σώματι, εἰς ὃ ἀνήκουσιν, ἄλλως λαμβάνουσι μόνον τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ, δυνάμενοι νὰ φέρωσι τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν στολήν.

Ἄρθρον 5.

Οἱ μετατασσόμενοι εἰς πολεμικὴν ἀποστρατείαν λόγῳ κακουχιῶν πολέμου λαμβάνουσιν ἰσοβίως τὰ 100 ο/ο τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ βαθμοῦ ὃν φέρουσιν.

Ἐκ τούτων οἱ παθόντες φυματίωσιν συνεπείᾳ τραύματος τοῦ θώρακος μετατάσσονται τῇ αἰτήσει των καὶ κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Α. Σ. Υ. Ε. εἰς τὴν Α' κατηγορίαν τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος.

Οἱ ἐκ τῶν τῆς καταστάσεως ταύτης ὑποστάντες ἀκρωτηριασμὸν οἱονδήποτε ἢ παντελῆ ἀχρηστίαν τοῦ ἑνὸς ἢ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων, προερχομένην ἀπὸ τραύματα ἢ παθήσεις των δι' ἃς ἐτέθησαν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην καὶ χρησιμοποιοῦντες ἕνεκα τούτου τεχνητὰ μέλη καὶ ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα, ἀπολαύουσι τοῦ καθοριζομένου ἐν τῇ 3ῃ παραγράφῳ τοῦ 3ου ἄρθρου ἐπιδόματος 10—20 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν των, ὑφ' οὓς ὅρους ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ καθορίζεται.

Εἰς τοὺς ἐν πολεμικῇ ἀποστρατείᾳ λόγῳ κακουχιῶν πολέμου τελοῦντας, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐπιδεινουμένης τῆς καταστάσεώς των ἤθελον οὗτοι παρουσιάσει εἰκόνα φυματιώσεως ἐν ἐξελίξει, δι' ἣν νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην εἰδικῆς νοσηλείας βεβαιουμένης ὑπὸ τῆς Α. Σ. Υ. Ε., παρέχεται τῇ αἰτήσει των ἐνδιαφερομένων ἡμερήσιον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 120.

Ἐν τῇ περὶ τούτου ἐκθέσει της ἡ Α. Σ. Υ. Ε. καθορίζει τὴν χρονικὴν διάρκειαν παροχῆς τούτου ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶναι μείζων τῶν ἓξ μηνῶν. Διὰ τοὺς μεταβαίνοντας πρὸς θεραπείαν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν τὸ χρονικὸν τοῦτο ὅριον διπλασιάζεται.

Παρερχομένης τῆς κατὰ τὰ ἄνω προθεσμίας δύναται νὰ χορηγηθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ ὁρίου νέον τοιοῦτον ἐπίδομα ἐὰν συντρέχωσι καὶ πάλιν αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου προβλεπόμεναι προϋποθέσεις.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καταβάλλεται μηνιαίως παρὰ τοῦ Στρατιωτικοῦ Ταμείου, παρ' οὗ καὶ μισθοδοτοῦνται, κατόπιν εἰδικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πολεμικῆς ἀποστρατείας λόγῳ κακουχιῶν πολέμου ὑπάγονται καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ α') παθόντες ληθαργικὴν ἐγκεφαλίτιδα ἐκ τραυμάτων ἢ κακουχιῶν πολέμου, ἀπολήξασαν εἰς νόσον Πάρκινσον· β') παθόντες φρενοβλάβειαν ἐκ τραυμάτων ἢ ἀφορμὴν ἔχουσαν τὰς κακουχίας τοῦ πολέμου καὶ τῆς αἰχμαλωσίας, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπῆλθεν ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ περιορισμοὺς ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια τῶν ἐδαφίων α, β, γ καὶ δ τοῦ 4ου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 7.

Ὅπου ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφέρονται ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ νοοῦνται καὶ ἔφεδροι τοιοῦτοι, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου βαθμολογηθέντες ὁπωσδήποτε κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταί.

Οἱ τῆς καταστάσεως πολεμικῆς διαθεσιμότητος λόγῳ τραυμάτων καὶ πολεμικῆς ἀποστρατείας λόγῳ κακουχιῶν πολέμου ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ταξειδεύοντες ἀπολαμβάνουσι τῶν κεκανονισμένων διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοὺς ἐκπτώσεων.

Οἱ τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ δύνανται νὰ νοσηλεύωνται ἐν τοῖς Στρατιωτικοῖς Νοσοκομείοις ἀπολαμβάνοντες τῶν κεκανονισμένων ἐκπτώσεων.

Οἱ τῶν καταστάσεων τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος καὶ πολεμικῆς ἀποστρατείας ἀξιωματικοὶ οἱ ἐκ μονίμων μόνον προερχόμενοι ὡς μέτοχοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τῆς ἰσχυούσης διὰ τοῦτο Νομοθεσίας, ὑποκείμενοι εἰς ἀπάσας τὰς ἐκ τοῦ μισθοῦ των πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεις, ὡς καὶ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ συνάδελφοί των καὶ τὰς τοιαύτας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τῆς νομοθεσίας τούτου, δικαιοῦνται καὶ μερίσματος ὡς ἀκολούθως.

Οἱ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς μετατάξεώς των εἰς μίαν τῶν ἄνω καταστάσεων συμπληρώσαντες εἰκοσιπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἀπολαμβάνουσιν ὁλοκλήρου μερίσματος τοῦ ἑκάστοτε βαθμοῦ των, οἱ δὲ ἔχοντες κατωτέραν ταύτης, μέχρι συμπληρώσεως τῶν 25 ἐτῶν λαμβάνουσι τόσα εἰκοστὰ πέμπτα, ὅσα καὶ τὰ συντάξιμα αὐτῶν ἔτη.

Οἱ τελούμενοι γάμοι τούτων, ἐφ' ὅσον τελοῦνται πρὸ τῆς καταλήψεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ βαθμοῦ των, ἀναγνωρίζονται, ἐφαρμοζομένων τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ Μετ. Ταμείου, ὡς ἐφαρμόζονται αὗται καὶ διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφους των.

Ἄρθρον 8.

Ἡ Α. Σ. Υ. Ε. ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξετάσεως παντὸς ἀξιωματικοῦ καὶ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, οὗτινος τὰ δικαιολογητικὰ ἤθελον διαβιβασθῇ αὐτῇ δυνάμει διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου λαμβάνονται καθ' ὁμόφωνον γνώμην τῶν μελῶν των, οὐσαι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἀνέκκλητοι.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἡ ἀπόφασις ἀναβάλλεται δι' ἄλλην συνεδρίασιν εἰς ἣν παρουσιάζεται πρὸς ἐπανεξέτασιν ὁ ἀξιωματικὸς ἢ ὁ ἀνθυπασπιστὴς περὶ οὗ ἐπῆλθε διαφωνία.

Τῆς νέας ταύτης συνεδριάσεως μετέχει μετὰ δικαιώματος ψήφου, προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἷς καθηγητὴς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς ἀντιστοίχου ἕδρας πρὸς τὴν νόσον ἐφ' ἧς ἐσημειώθη διαφωνία.

Ἡ ἀπόφασις τῆς οὕτω συμπληρουμένης Ἐπιτροπῆς καὶ κατὰ πλειοψηφίαν λαμβανομένη εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἀνέκκλητος διὰ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἡ δὲ οὕτωσι προερχομένη γνωμοδότησις συντάσσεται μετὰ αἰτιολογίας τῶν ὑπὲρ καὶ κατέρωθεν γνωμῶν.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 9.

Οἱ εἰς τὰς κατὰ τὸν παρόντα νόμον καταστάσεις μετατασσόμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ λαμβάνουσιν ἐπὶ τρίμηνον τὰς ἀποδοχὰς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ βαθμοῦ των, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁποίου ἄρχεται ἡ καταβολὴ αὐτοῖς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένων ἀπολαυῶν.

Ὁ χρόνος καθ' ὃν διατελοῦν ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι καὶ πολεμικῇ ἀποστρατείᾳ λογίζεται διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ὡς χρόνος ὑπηρεσίας.

Αἱ ἀποδοχαὶ πάσης φύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς οὐδεμίαν κατάσχεσιν ὑπόκεινται πλὴν διατροφῆς τέκνων, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 10.

Αἱ ἐκκρεμοῦσαι σχετικαὶ ὑποθέσεις κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11.

Οἱ διατελοῦντες ἤδη εἰς τὰς καταστάσεις τῆς τιμητικῆς διαθεσιμότητος καὶ τιμητικῆς ἀποστρατείας λόγῳ τραυμάτων ἢ ἄλλων παθήσεων, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μετατάσσονται οἱ μὲν πρῶτοι εἰς τὴν Α' Κατηγορίαν τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος, οἱ δὲ δεύτεροι εἰς τὴν Β' Κατηγορίαν αὐτῆς, ὑπαγόμενοι τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐκ τούτων οἱ τῆς Β' Κατηγορίας φέροντες τραύματα περιλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα Α' τοῦ παρόντος μετατάσσονται τῇ αἰτήσει των κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Α. Σ. Υ. Ε. εἰς τὴν Α' Κατηγορίαν.

Οἱ ἤδη διατελοῦντες εἰς τιμητικὴν διαθεσιμότητα ἀξιωματικοὶ συνεπείᾳ τραυμάτων πολέμου, πλὴν τῶν τελέντων εἰς τὰς καταστάσεις «παθόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ» ἢ τιμητικῆς διαθεσιμότητος μὲ τὸν βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ, οἵτινες ἀκολουθοῦσι τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται προαγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων, δι' ὧν ἐτέθησαν, εἰς τὰς καταστάσεις παθόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ τιμητικῆς διαθεσιμότητος.

Ἄρθρον 12.

Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου διατελοῦντες ἤδη εἰς τὰς Α', Β' καὶ Γ' Κατηγορίας τῆς εἰδικῆς ἀποστρατείας ἀξ)κοί, ἀν0)σταὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι μετατάσσονται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πολεμικῆς ἀποστρατείας, ἀπολαύοντες τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ παρόντος καθοριζομένας ἀπολαυάς.

Ἐκ τούτων δικαιοῦνται συγχρόνου προαγωγῆς εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν συμφώνως τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ 4ου ἄρθρου ὅσοι οὐδένα βαθμὸν ἔλαβον ἐν ταῖς προηγουμέναις καταστάσεσι μονίμου διαθεσιμότητος καὶ εἰδικῆς ἀποστρατείας καὶ ὅσοι ἐκ τῶν κατωτέρων μονίμων ἀξιωματικῶν τῶν ὁποίων νεώτεροί των τῆς αὐτῆς κατηγορίας (εἰδικῆς ἀποστρατείας) παθόντες ἐν τῷ αὐτῷ μὲ τούτους βαθμῷ κατέχουσι σήμερον ἀνώτερον τούτων βαθμόν.

Ἄρθρον 13.

Οἱ διὰ τῶν ὡς ἄνω ἄρθρ. 11 καὶ 12 μετατασσόμενοι εἰς τὰς καταστάσεις πολεμικῆς διαθεσιμότητος καὶ πολεμικῆς ἀποστρατείας ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ὑπάγονται, ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ Μετοχ. Ταμείου Στρατοῦ καὶ τὰς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεις, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος.

Ἐκ τούτων οἱ μὴ ἔχοντες 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν μετάταξίν των εἰς μίαν τῶν καταστάσεων εἰς ἣν ἤδη διατελοῦσι (τιμητικῆς διαθεσιμότητος, τιμητικῆς ἢ εἰδικῆς ἀποστρατείας) ἀπολαμβάνουσι τοῦ ἀρχικῶς καθορισθέντος αὐτοῖς μερίσματος, ἅμα τῇ συμπληρώσει δὲ 25ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀπολαμβάνουσιν ὁλοκλήρου τοῦ μερίσματος τοῦ βαθμοῦ των.

Οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὰ στελέχη τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ μεταχθέντες εἰς τὴν κατάστασιν τῆς μονίμου διαθεσιμότητος ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ ἀπολαύοντες δὲ ἤδη μερίσματος Μετοχ. Ταμείου, ὡς καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες μόνιμοι ὄντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολεμικῆς περιόδου παρητήθησαν, ἐγγραφέντες εἰς τὰ στελέχη τῆς ἐφεδρείας καὶ ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐτέθησαν εἰς μόνιμον ἢ τιμητικὴν διαθεσιμότητα ἢ τιμητικὴν ἢ εἰδικὴν ἀποστρατείαν, με-

τατασσόμενοι ἤδη εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἢ πολεμικῆς ἀποστρατείας, δικαιοῦνται ἐξαιρετικῶς μερίσματος Μετοχ. Ταμείου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος καὶ τὰς ὡς ἄνω τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἡ ἀληθὴς ἑρμηνεία διατάξεων προγενεστέρων νόμων ρυθμιζόντων δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἀνωτέρω πρὸς τὸ Μετοχ. Ταμεῖον Στρατοῦ εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ 7ου καὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τοῦ παρόντος καθοριζομένη.

Ἄρθρον 14.

Ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι, δικαιούμενοι νὰ ἐνασκήσωσι τὸ δικαίωμα μετατάξεώς των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὰς διὰ τούτου δημιουργουμένας καταστάσεις τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος λόγῳ τραυμάτων πολέμου καὶ πολεμικῆς ἀποστρατείας λόγῳ κακουχιῶν πολέμου, δύνανται νὰ ἐνασκήσωσι τὸ δικαίωμά των τοῦτο μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1930.

Ὡσαύτως δύνανται ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ ὁρίου νὰ ζητήσωσιν ἐφ' ἅπαξ τὴν ἐπαναεξέτασίν των οἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐξετασθέντες παρ' οἱασδήποτε Ἐπιτροπῆς καὶ κριθέντες ὡς μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17-3-1926 Ν.Δ. ἢ δύνανται νὰ προσκομίσωσι στοιχεῖα μὴ τεθέντα ὑπ' ὄψει τῶν σχετικῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, πλὴν τῶν ἐξελθόντων τοῦ στρατεύματος διὰ τοῦ νόμου 4191 «περὶ ἐκουσίας ἐξόδου ἀξιωματικῶν», ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἄρθρον 15

Ἀνάπηροι ὑπαξιωματικοὶ τραυματίαι πολέμου ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2588, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, κατοστάντες φυματικοὶ συνεπείᾳ διαμπεροῦς τραύματος τοῦ θώρακος, δικαιοῦνται ἐπὶ πλέον καὶ ἡμερησίου ἐπιδόματος δραχ. 80 ἐφ' ὅσον παρουσιάζουσιν εἰκόνα φυματιώσεως ἐν ἐξελίξει καὶ ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς καὶ ὅρους τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 16.

Ἐφεδροι ἀνάπηροι ἀξιωματικοὶ περὶ ὧν συντρέχουν ὅλαι αἱ προϋποθέσεις τῶν σχετικῶν εὐεργετημάτων τοῦ ἀπὸ 31-3-23 Ν. Δ. «περὶ ἐφέδρων ἀναπήρων ἀξιωματικῶν», εἵτινες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τύχωσι τούτων λόγῳ τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀποστολείας των, ἐγγράφονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1925 εἰς τὰ στελέχη τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ συμφώνως τῷ ἄνω Ν. Διατάγματι καὶ ἀπολαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὅλων τῶν εὐεργετημάτων ὧν ἔτυχον διὰ τοῦ ἀνωτέρω Ν. Δ. καὶ τῶν λοιπῶν νόμων οἱ ἀνάπηροι συνάδελφοί των, πλὴν τῶν ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ βαθμοῦ των προερχομένων ἀπολαυῶν.

Ἄρθρον 17.

Ἡ καταβολὴ εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος τῆς μεταθέσεώς των εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένας καταστάσεις.

Ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσαν εἰς τὰς καταστάσεις τῆς τιμητικῆς διαθεσιμότητος, τιμητικῆς καὶ εἰδικῆς ἀποστρατείας λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας δι' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, οἱ δὲ τελεσθέντες γάμοι αὐτῶν ἀναγνωρίζονται κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Εἰδικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 18.

Ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἐπισυνάπτονται Α' καὶ Β' Πίνακες.

Ἄρθρον 19.

Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν κανονισθήσονται λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 20.

Οἱ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17)3)26 Ν. Δ. διατελοῦντες ἤδη ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταί, ἐξακολουθοῦσι παραμένοντες ἐν αὐταῖς μέχρι τῆς μετατάξεώς των εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος δημιουργουμένας καταστάσεις.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται πᾶσα οἱαδήποτε γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

ΠΙΝΑΞ Α'.

ἐμφαίνων τὰς βλάβας ἐκ τραυμάτων πολέμου αἵτινες δικαιολογοῦσι τὴν μετάθεσιν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς διαθεσιμότητος λόγῳ βαρέων τραυμάτων πολεμικῶν προκληθέντων ὑπὸ ὅπλων, ὀργάνων ἢ πολεμικῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ καὶ πολεμικῶν περιστατικῶν ὡς καὶ ἀεροπορικῶν τοιούτων.

Ι. Χειρουργικά.

1) Ταυτόχρονος ἀπώλεια τῶν ἀντιχείρων καὶ ὅλων τῶν δακτύλων ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἢ τῶν ἀντιχείρων καὶ τριῶν ἢ τεσσάρων δακτύλων.

2) Ἀπώλεια ὁλικὴ τῶν δύο χειρῶν ἢ καὶ μιᾶς ἢ πλήρης ἀχρήστευσις ταύτης.

3) Ἀκρωτηριασμὸς τῶν δύο ἄκρων ποδῶν (μεσοταρσικὸς) ἐκ τραυμάτων ἢ κρυοπαγημάτων.

4) Ἀκρωτηριασμὸς μηροῦ ὑποτροχαντήριος.

5) Ἀγκύλωσις τῶν δύο ἰσχίων.

6) Ἀπεξάρθρωσις τοῦ ἰσχίου.

6α) Ἀχρήστευσις τοῦ σκέλους.

7) Βράχυνσις τοῦ σκέλους ἄνω τῶν 8 ἑκμ.

8) Ἀκρωτηριασμὸς τῶν ἄκρων συνεπείᾳ βαρείας λοιμώξεως ἢ διαχύτου τῆς χώρας τῆς ἐκ πολεμικοῦ τραύματος οὐλῆς καὶ τῆς περὶ αὐτὴν τοιαύτης, ἐφόσον καὶ μόνον αὕτη ὑπέκειτο εἰς χρονίας ἢ περιοδικὰς διαταραχάς, (ἐξοίδησις, ῥλεγμονή, ἐξωτερικὸς ἐρεθισμὸς) ἀποτέκνους τοῦ πολεμικοῦ τραύματος, ἢ δὲ μειονεκτικὴ ὡς ἐκ τούτου κατάστασις τῶν μαλακῶν μορίων αὐτῆς ἐπέδρασεν ἴσως καὶ εἰς τὴν βαρυτέραν τροπὴν τῆς λοιμώξεως μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ἀκρωτηριασμὸν τοῦ μέλους.

9) Τελεία ἀγκύλωσις κροταφογναθικῆς ἀρθρώσεως ἢ ἀχρήστευσις αὐτῆς.

10) Ὑπολείμματα τραυματικοῦ ἐμπυήματος ἢ αἱμοθώρακος μετὰ συμπαρομαρτουσῶν παραμορφώσεων ἢ λειτουργικῶν διαταραχῶν.

11) Οὐλὴ τραύματος παρὰ τὴν μεσότητα τῆς δεξιᾶς λαχωνίου ἀκρωλογίας μὲ παραμονὴν τοῦ βλήματος ἐντὸς καὶ εἰδικώτερον μὲ παραμονὴν αὐτοῦ ἔμπροσθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης μεταξὺ τοῦ ὀσφυϊκοῦ καὶ ἱεροῦ ὀστοῦ μετ' ἀτροφίας τοῦ σκέλους καὶ τῆς κνήμης καὶ δυσκαμψίας τῶν κινήσεων τῆς ἀρθρώσεως ἰσχίου καὶ γόνατος.

12) Ἀπώλεια πλειόνων πλευρῶν μετὰ συμφυτικῆς πλευρίτιδος καὶ ἐν γένει λειτουργικῶν διαταραχῶν.

13) Ξένα σώματα (σφαῖραι, θραῦσμα ὀβίδος κλπ.) ἐντὸς τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος ἢ ἐμπεπαρμένα εἰς τὸ διάφραγμα καὶ προκαλοῦντα βαρείας λειτουργικὰς διαταραχάς.

14) Βαρεῖαι καρδιακαὶ διαταραχαὶ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν παραμονὴν βλήματος εἰς τὰ τοιχώματα τῆς καρδίας ἢ τὸ περικάρδιον.

15) Ἐκτεταμένη ἀπώλεια τοῦ προκαρδιακοῦ σκελετοῦ, οὕτως ὥστε νὰ μὴ προασπίζηται ἐπαρκῶς ἡ καρδία.

16) Ἐπίσημα ἀνευρίσματα τῶν μεγάλων ἀγγείων μετὰ βαρειῶν λειτουργικῶν διαταραχῶν.

17) Εὐρέα κοπρανώδη συρίγγια ὡς καὶ μετατραυματικὴ παρὰ φύσιν ἕδρα, δίδουσα δίοδον σχεδὸν εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἐντερικοῦ περιεχομένου, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ στενὰ ἁπλᾶ κοπρανώδη συρίγγια.

18) Στένωμα μετατραυματικὸν τῆς ὀπισθίας οὐρήθρας μετὰ καταστροφῆς τοῦ σφιγκτῆρος τοῦ δακτυλίου καὶ ἀκρατείας τῶν κοπράνων.

19) Καθολικὸς εὐνουχισμός, δηλαδὴ ἐξάλειψις τῆς προσθίας οὐρήθρας, τοῦ ὀσχέου καὶ τῶν ὄρχεων, τῆς οὐρήσεως γινομένης διὰ περιναϊκοῦ ἢ ὑπογαστρικοῦ συριγγίου.

20) Βαρέα τραύματα κύστεως μετὰ ἐπιπλοκῆς νεφρινῆς καὶ κυστικῆς λοιμώξεως χρονίας, μὴ ὑποχωρούσης εἰς τὴν οἰκείαν θεραπείαν.

21) Βαρέα τραύματα κύστεως, ἐπενεγκόντα ἀκράτειαν μόνιμον τῶν οὔρων.

ΙΙ. Ὀφθαλμολογικά.

21) Ἀπώλεια τῆς ὁράσεως ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν μετατραυματική.

22) Λαγόφθαλμος τῶν δύο ὀφθαλμῶν συνεπείᾳ τραυματικῆς παραλύσεως τοῦ συστοίχου προσωπικοῦ ὅταν κατὰ τὴν σύγκλησιν τῶν βλεφάρων ὁ κερατοειδὴς μένῃ ἀκάλυπτος, ἢ τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ ὅταν ὁ ἕτερος φέρῃ ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως μετατραυματικήν.

23) Μετατραυματικὴ ἀτροφία λόγῳ τραύματος τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν.

24) Πτῶσις ὁλοκληρωτικὴ τοῦ ἄνω βλεφάρου συνεπείᾳ τραυματικῆς παραλύσεως τοῦ ἀνελκυστῆρος τοῦ βλεφάρου κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμόν, καλύπτουσα κατὰ τὴν εὐθεῖαν ὅρασιν τὴν κόρην τελείως, ὅταν ὁ ἕτερος ὀφθαλμὸς φέρῃ ἀπώλειαν μετατραυματικὴν τῆς ὁράσεως.

25) Θόλωσις διάχυτος τοῦ κερατοειδοῦς λίαν ἐκσεσημασμένη καὶ πυκνὴ ἢ καὶ κεντρικὴ τοιαύτη, καλύπτουσα πλέον τοῦ ἡμίσεος τῆς κόρης, ἐπελθοῦσα κατόπιν μετατραυματικῆς κερατίτιδος ἢ τοιαύτης ἐξ ἀσφυξιογόνων ἀερίων ἢ ἔστω καὶ προϋπάρχουσα κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ὅταν ὁ ἕτερος φέρῃ ἀπώλειαν μετατραυματικὴν τῆς ὁράσεως.

26) Ὑπόχυμα λόγῳ τοῦ τραύματος τοῦ φακοῦ ἢ τοῦ περιφακίου τέλειον ἢ καταλαμβάνον τὸ κέντρον τούτων κατ' ἀμφω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τοιοῦτον τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ, ἐὰν ὁ ἕτερος φέρῃ μετατραυματικὴν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως.

27) Ἀποκολλήσεις τοῦ ἀφιβληστροειδοῦς μετατραυματικαί, ὁλικαὶ ἢ ἐνδιαφέρουσαι τὴν ὠχρὰν κηλῖδα ἢ ῥήξεις τραυματικαὶ χοροειδοῦς, ἀφορῶσαι ἐπίσης τὴν ὠχρὰν κηλῖδα, ὅταν αὗται ἀπαντῶσι κατ' ἄμφω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ κατὰ τὸν ἕνα μόνον ὅταν ὁ ἕτερος φέρῃ μετατραυματικὴν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως.

28) Γλαύκωμα ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν συνεπείᾳ παρουσίας ξένου σώματος λόγῳ τοῦ τραύματος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἢ ἐξαρθρήματος τοῦ φακοῦ μετατραυματικοῦ ἢ τοιούτου τοῦ ἑνὸς μόνον ὀφθαλμοῦ, ὅταν ὁ ἕτερος φέρῃ ἀπώλειαν μετατραυματικὴν ἢ μὴ τῆς ὁράσεως.

29) Παραμόρφωσις καὶ ἐκτοπισμὸς τῆς κόρης τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐμποδίζηται ἡ εἴσοδος τῶν ὀπτικῶν ἀκτίνων ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ λόγῳ προσθίων ἢ ὀπισθίων συνεχειῶν τῆς ἶριδος ὅταν αὕτη ὑπάρχῃ κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν καὶ ὁ ἕτερος φέρῃ ἀπώλειαν μετατραυματικὴν τῆς ὁράσεως.

30) Αἱμορραγίαι τοῦ ὑελώδους σώματος οὐχὶ τελείως ἀπορροφηθεῖσαι καὶ καθιστῶσαι προβληματικὴν τὴν ὅρασιν, ὅταν αὗται ὑπάρχωσι κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν καὶ παρέμειναν τοιαῦται μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίμονον θεραπείαν τοὐλάχιστον τοῦ ὑελώδους μετὰ θολερότητος τούτου, ὅταν ὁ ἕτερος ὀφθαλμὸς φέρῃ μετατραυματικὴν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως.

31) Οὐλαὶ μετατραυματικαὶ τῶν βλεφάρων καὶ ἐπιπεφυκότος (συμβλέφαρον, ἀγγειοβλέφαρον) κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν κωλύουσαι μηχανικῶς τὴν ὅρασιν ὅταν ὁ ἕτερος ὀφθαλμὸς φέρῃ ἀπώλειαν μετατραυματικὴν τῆς ὁράσεως.

32) Αἱ ἀνωτέρω ὀφθαλμικαὶ παθήσεις προερχόμεναι ἐκ πολεμικῶν ἀερίων.

33) Ἀπώλεια ἑνὸς ὀφθαλμοῦ καὶ μονόπλευρος βαρυκοΐα μετὰ μονίμου ἰλίγγου.

ΙΙΙ. Νευρολογικά.

34) Αἱ χρόνιαι ἀποδεδειγμένως μετατραυματικαὶ ψυχώσεις καὶ καθιστῶσαι ἀναγκαίαν τὴν μόνωσιν τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τὴν αὐστηρὰν αὐτοῦ ἐπίλεψιν.

Ἡ ἐναρξις τῶν τοιούτων ψυχώσεων δέον νὰ ἔλαβε χώραν ἀμέσως μετὰ τὸν τραυματισμόν, νὰ ἀποκλείηται· δὲ κλινικῶς καὶ ἐργαστηριακῶς ἡ ὕπαρξις ἀλκοολισμοῦ καὶ συφιλιδικῆς μολύνσεως τοῦ ἀτόμου.

35) Ἡ ἄνοια, ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὡς συνέπεια τῆς μετατραυματικῆς ἐπιληψίας.

36) Ἡ μετατραυματικὴ πλήρης ἡμιπληγία, εἴτε λόγῳ ἐγκεφαλικῆς βλάβης, εἴτε τοῦ νωτιαίου μυελοῦ (συνδρομὴ Brown Sequard).

37) Αἱ παραλύσεις καὶ τῶν τεσσάρων ἄκρων λόγῳ τραύματος τῆς αὐχενικῆς μοίρας τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

38) Αἱ ὁλικαὶ παραλύσεις τοῦ δεξιοῦ βραχιονίου πλέγματος.

39) Αἱ παραπληγίαι ἐγκεφαλικῆς ἢ μυελικῆς προελεύσεως μετὰ ἢ ἄνευ διαταραχῶν ἀπὸ τῶν σφιγκτήρων ὁσάκις ἡ βάδισις ἀποβαίνει ἀδύνατος ἄνευ τῆς βοηθείας βακτηριῶν.

40) Αἱ μετατραυματικαὶ συνδρομαί. (Parkinson).

41) Ἡ μονοπληγία ἐγκεφαλικῆς προελεύσεως, ἡ συνεπαγομένη ἀχρηστίαν τοῦ μέλους.

42) Αἱ συνδεδυασμέναι παραλύσεις τῶν τεσσάρων τελευταίων κρανιακῶν νεύρων (γλωσσοφαρυγγικοῦ, πνευμονογαστρικοῦ, παλινδρόμου καὶ ὑπογλωσσίου).

43) Αἱ συνδεδυασμέναι παραλύσεις τῶν νεύρων ἀμφοτέρων τῶν ἄνω ἄκρων.

44) Βαρεῖς τραυματισμοὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος κατ' ἀπήχησιν (air Explosif) συνεπείᾳ ἐκρήξεως ὀβίδος, καταλιπόντες τὰς εἰς τὰς ἀνωτέρω παραγράφους 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 καὶ 43 παραλύσεις.

IV. Ὠτορινολαρυγγολογικά.

45) Τελεία κώφωσις ἀμφίπλευρος μετὰ μονίμου ἰλίγγου.

46) Μετατραυματικαὶ στενώσεις τοῦ λάρυγγος ἢ παραλύσεις ἀμφοτέρων τῶν παλινδρόμων νεύρων ἢ ἀγγυλώσεως τῶν χόνδρων τούτου, ἀπαιτοῦσαι τὴν μόνιμον χρῆσιν σωλῆνος τραχειοτομίας.

V. Κρανίον.

47) Ἀπώλεια σημαντικὴ ὀστεώδους οὐσίας τοῦ κρανίου καθ' ὅλον τὸ πάχος τοῦ ὀστοῦ καὶ μετὰ προωθήσεως κατὰ τὸν βῆχα τῆς σκληρᾶς μήνιγγος.

48) Οἱ τραυματίαι τοῦ κρανίου, οἱ ὑποστάντες ἢ μὴ ἀνάτρησιν, ἐὰν πρὸς τοῖς ὑποκειμενικοῖς ἐμφανίζουσι καὶ ἀντικειμενικὰ συμπτώματα, ἀποκαλυπτόμενα μόνον κατόπιν ὑποβολῆς εἰς ὡρισμένας ἐξετάσεις (διαταραχαὶ τῆς ἰσορροπίας, ἀλλοιώσεις τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ, ἀλλοιώσεις τῆς ἐνδεθαλμικῆς πιέσεως κλπ.).

ΠΙΝΑΞ Β'.

ἐμφαίνων τὰς βλάβας ἐκ τραυμάτων πολέμου, αἵτινες δικαιολογοῦσι τὴν μετάθεσιν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοῦ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀποστρατείας λόγῳ τραυμάτων πολεμικῶν προκληθέντων ὑπὸ ὅπλων, ὀργάνων ἢ πολεμικῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ καὶ πολεμικῶν περιστατικῶν, ὡς καὶ ἀεροπορικῶν τοιούτων.

Ἄκρα χείρ. ....

Αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὸ δεξιὸν ἄνω ἄκρον ἐπὶ τῶν ἀποδεδειγμένων ἀριστεροχείρων ἰσχύουσι διὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον.

1) Σημαντικὴ δυσχέρεια τῆς χρήσεως τῆς χειρὸς ἕνεκα α) κάμψεως μονίμου ἢ ἐκτάσεως μονίμου ὅλων τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς συμπεριλαμβανομένου ἢ μὴ τοῦ ἀντίχειρος, ὡς καὶ ἡ ἰσχαιμικὴ σύσπασις τοῦ wolkmann, β) ἕνεκα κάμψεως ἢ ἐκτάσεως μονίμου τριῶν δακτύλων μιᾶς χειρὸς μετὰ δυσκαμψίας τῶν λοιπῶν, ἀτροφίας τῆς χειρὸς μετὰ δυσκαμψίας τῶν

λοιπῶν, ἀτροφίας τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ἀντιβραχίου καὶ δυσκαμψίας τοῦ καρποῦ.

2) Ἐξάρθρημα μὴ ἀναταχθὲν καὶ μὴ ἀναταχθησόμενον τοῦ δεξιοῦ ἀντίχειρος ἐν περιπτώσει ὐλῶν αὐτῶν προσπεφυκυιῶν τῇ παλάμῃ καὶ δυσκαμψίας τῶν λοιπῶν δακτύλων.

3) Ἀπώλεια ὁλικὴ τοῦ ἀντίχειρος, τοῦ δείκτου μιᾶς χειρός.

4) Ἀπώλεια ὁλικὴ δύο ἐκ τῶν ἄλλων δακτύλων μιᾶς χειρὸς ἄνευ τῶν ἀντιστοίχων μετακαρπίων ἐν περιπτώσει δυσκαμψίας ἐκσεσημασμένης μονίμου τοῦ ἀντίχειρος ἢ τῶν λοιπῶν δακτύλων.

5) Ἀπώλεια ἀντίχειρος, δείκτου καὶ μέσου ἢ παραμέσου ἢ μικροῦ δακτύλου μιᾶς χειρός.

6) Ἀπώλεια ὁλικὴ δείκτου καὶ δύο ἑτέρων δακτύλων μιᾶς χειρός.

7) Ἀπώλεια ὁλικὴ μέσου, παραμέσου καὶ μικροῦ δακτύλου δεξιᾶς χειρός.

8) Ἀπώλεια ὁλικὴ μέσου, παραμέσου καὶ μικροῦ δακτύλου ἀριστερᾶς χειρὸς ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἀφαιρεθῇ καὶ τὰ μετακάρπια ἢ ἐφ' ὅσον συνυπάρχει δυσκαμψία ἔκθηλος τοῦ ἀντίχειρος ἢ τοῦ δείκτου.

9) Ταυτόχρονος ἀπώλεια τῶν δύο ἀντιχείρων μόνον.

10) Τέλειον ἐξάρθρημα μετατραυματικὸν ὅλων τῶν μετακαρπίων τῆς χειρὸς μετὰ δυσχερείας τῆς χρήσεως τῆς χειρός.

Καρπός.

Σημείωσις α') φυσιολογικαὶ κινήσεις τῆς κάμψεως καὶ ἐκτάσεως ποικίλλουσι μεταξὺ 95ο καὶ 130ο. β') Αἱ κινήσεις τοῦ πρηνισμοῦ καὶ ὑπτιασμοῦ καλύπτουσιν ὁλικὴν γωνίαν 180ο.

11) Ἀγκύλωσις τελεία καρποῦ ἐν κάμψει τελείᾳ καὶ πρηνισμῷ.

12) Ψευδάρθρωσις καρποῦ (καρπὸς αἰωρεύμενος) ἐπακόλουθος εὐρειῶν διεκπρίσεων ἢ μεγάλων τραυματικῶν ἀπωλειῶν οὐσίας τοῦ καρποῦ μετὰ καταφανοῦς δυσχερείας τῆς χρήσεως τῆς χειρός.

13) Παρέκκλισις τοῦ δεξιοῦ καρποῦ πρὸς τὴν κερκίδα καὶ τὴν ὠλένην (ραιδὴ χεὶρ) ἐπακόλουθος ἐκτεταμένης ἀπωλείας ἑνὸς τῶν ὀστῶν τοῦ ἀντιβραχίου μετὰ σημαντικῆς ἐκτπίσεως τῆς χειρὸς καὶ ἐκσεσημασμένης δυσχερείας εἰς τὴν κινητικότητα τῶν δακτύλων.

Ἀντιβράχιον.

14) Χαλαρὰ ψευδάρθρωσις καὶ τῶν δύο ὀστῶν τοῦ ἀντιβραχίου (ἀντιβράχιον αἰωρούμενον).

Ἀγκών.

15) Ἀγκύλωσις τελεία τοῦ ἀγκῶνος τοῦ δεξιοῦ.

Σημείωσις. Ὁ ὅρος οὗτος ἀφορᾷ τὴν τελείαν ἀπώλειαν τῆς κινήσεως, τῆς κάμψεως, τῆς ἐκτάσεως, τοῦ πρηνισμοῦ καὶ ὑπτιασμοῦ.

16) Ψευδάρθρωσις χαλαρὰ τοῦ δεξιοῦ ἀγκῶνος ἀπότοκος εὐρείας ἀπωλείας ὀστικῆς οὐσίας ἢ ἐκτεταμένης διεκπρίσεως.

17) Ψευδάρθρωσις μόνιμος τοῦ βραχιονίου ὀστοῦ μὴ αἰρομένη διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

18) Αἰωρούμενος βραχίων.

19) Ἀγκύλωσις τελεία ὤμου.

20) Περιαρθρῖτις μετατραυματικὴ χρονία ἐπώδυνος τοῦ ὤμου μετ' ἐκθήλου ἀτροφίας καὶ περιορισμοῦ τῶν κινήσεων.

21) Ψευδάρθρωσις συνεσφιγμένη ὤμου.

Κλείς.

22) Ὑπολείμματα κατάγματος κακῶς πορωθέντος καὶ ἐφ' ὅσον συνυπάρχει πόρος ὑπερτροφικὸς προέχων λίαν καὶ δυσκαμψία λίαν ἔκθηλος τοῦ ὤμου μόνιμος μετὰ περιαρθρίτιδος.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνεται ὁ ἁπλοῦς ὑπερτροφικὸς πόρος ἔστω καὶ ἂν συνυπάρχῃ ἐλαφρὰ δυσκαμψία τοῦ ὤμου.

23) Ὑπολείμματα καταγμάτων ἀμφοτέρων τῶν κλειδῶν καὶ ἐφ' ὅσον συνυπάρχει δυσκαμψία μόνιμος ἀμφοτέρων τῶν ἀρθρώσεων τοῦ ὤμου ἢ σημαντικὴ τοιαύτη τοῦ δεξιοῦ ἢ περιαρθρίτις ἔκθηλος.

24) Ὑπολείμματα κατάγματος τῆς κλειδὸς ἐφ' ὅσον ἕνεκα τοῦ ὑπερτροφικοῦ πόρου προκαλοῦνται ἔκθηλα καὶ ἀναμφισβήτητα φαινόμενα πιέσεως τῶν ὑποκειμένων νεύρων, ἤτοι νευρίτιδος ἢ παρέσεως ἐντετοπισμένης ἐπωδύνου.

Μῦες ἄνω ἄκρων.

25) Ἐκτεταμένη ἀπώλεια μυϊκῆς οὐσίας ἀφορῶσα ἕνα ἢ πλείονας μῦς μετ' ἐκτεταμένων συμφύσεων τοῦ δέρματος ἢ τῶν κατὰ βάθος στρωμάτων καὶ ἐφ' ὅσον συνυπάρχουσι δυσκαμψίαι ἀρθριτικαὶ ἢ οὐσιώδεις λειτουργικαὶ διαταραχαί.

26) Ἐπίσημος μετατραυματικὴ ἀτροφία ὁλικὴ τοῦ ἄνω ἄκρου μετὰ ἐντόνων λειτουργικῶν διαταραχῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ ἁπλῆ ἀτροφία ἄνευ λειτουργικῶν διαταραχῶν.

Κάτω ἄκρα (δάκτυλοι - ταρσός).

27) Ὑπολείμματα κατάγματος ἢ ἐξαρθρήματα τῶν μετατarσίων ἢ τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ ἐπιφέροντα ἔκθηλον πτῶσιν ἐπώδυνον τοῦ πέλματος τοῦ ποδὸς ἢ παρέκκλισιν σημαντικὴν τοῦ ποδὸς πρὸς τὰ ἔξω ἢ ἔσω (στρεβλὸς ποῦς) μετὰ λειτουργικῶν δυσχερειῶν ἐκθήλων τοιούτων ὥστε ἡ βάδισις νὰ παρακωλύηται ἐπισήμως.

28) Ἀπεξάρθρωσις μεσοταρσικὴ (choport) ὑποστραγαλικὴ, ἀκρωτηριασμὸς ἄτυπος, ἐνδοταρσικὸς (Pichard) ἢ ὑποστραγαλικὸς (Pirogatt).

Ἄκρος ποῦς.

Σημείωσις. Αἱ κινήσεις κάμψεως καὶ ἐκτάσεως τῆς κνημοταρσικῆς ἀρθρώσεως παρουσιάζουσιν ἑκατέρα πλάτος 400 περίπου ἑκατέρωθεν τῆς θέσεως τῆς ἠρεμίας (ὀρθῆς γωνίας).

29) Λίαν ἔκθηλος ἀρθριτικὴ δυσκαμψία μόνιμος τῆς ποδοκνημικῆς ἀρθρώσεως μετὰ πλημμελοῦς γωνίας κινήσεως (πτερνοβάμων, ἱππόπους).

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ ἐλαφραὶ δυσκαμψίαι μετὰ γωνίας κινήσεως εὐσταθοῦς, τοῦ ποδὸς διατηροῦντος τὰς κινήσεις αὐτοῦ, αἵτινες ποικίλλουσιν ἀπὸ 0,15 ἑκατέρωθεν τῆς ὀρθῆς γωνίας.

30) Τελεία ἀγκύλωσις τῆς ποδοκνημικῆς ἀρθρώσεως.

31) Αἱ ἀνωτέρω παθήσεις ἐκ κρυοπαγημάτων.

Κνήμη.

32) Μετατραυματικὴ ἐκτόπισις ἐπίσημος τοῦ ποδὸς πρὸς τὰ ἔσω ἢ ἔξω τοῦ πέλματος τείνοντος νὰ προσβλέπῃ πρὸς τὸν ὑγιᾶ πόδα ἢ πρὸς τὰ ἔξω, τῆς βαδίσεως καὶ τῆς ὀρθίας στάσεως συντελουμένης ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄκρου ποδὸς ἢ τοῦ ἔσω χείλους αὐτοῦ.

33) Πόρος τῆς κνήμης πλημμελὴς ἢ λίαν ὑπερτροφικὸς μετὰ βραχύνσεως ὑπερβαινούσης τὰ 3—4 ἑκ. (μὴ βελτιουμένης δι' ὑψηλοτέρου κατύματος) ἀτροφίας ἐκθήλου τῆς κνήμης ἢ μετὰ γωνιώδους παρεκκλίσεως τῆς κνήμης ἢ τοῦ ἄκρου ποδὸς πρὸς τὰ ἔξω ἢ ἔσω μετὰ λειτουργικῶν διαταραχῶν.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν ὑπάγονται αἱ πορώσεις ἐν καλῇ θέσει μετὰ ἀσημάντου ἀτροφίας ἢ τῆς ἄνω βραχύνσεως καὶ ἐν γένει ἄνευ λειτουργικῶν ἐπισήμων διαταραχῶν.

34) Ψευδάρθρωσις συνεσφιγμένη τῶν δύο ὀστῶν τῆς κνήμης ἢ τοιαύτη μόνων τῆς κνήμης.

Γόνυ.

35) Κάταγμα ἐπιγονατίδος μετὰ πλημμελοῦς συνενώσεως ἰνώδους μικροῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐνεργητικὴ ἔκτασις οὐδόλως σχεδὸν εἶναι δυνατή, ἡ κάμψις εἶναι περιωρισμένη καὶ συνυπάρχει ἀτροφία ἀξιοσημείωτος τοῦ μηροῦ.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν ὑπάγονται οἱ ὀστεώδεις ἢ βραχεῖς ἰνώδεις πόροι ἢ ἡ συνεσφιγμένη ψευδάρθρωσις ἐφ' ὅσον αἱ κινήσεις ἐκτάσεως εἶναι δυναταί, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ κάμψις εἶναι ὀλίγον περιωρισμένη.

36) Ἡ δυσκαμψία τοῦ γόνατος ἐφ' ὅσον α') ἡ ἔκτασις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 160ο (τῆς βαδίσεως γινομένης ἐπὶ τῶν δακτύλων τοῦ ποδός), β') ἡ κάμψις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 100ο.

Ἡ εὐρύτης εἰς βαθμοὺς τῶν κινήσεως τῆς ἐκτάσεως τοῦ γόνατος θεωρεῖται α') διὰ τὴν κάμψιν ἀπὸ 180ο τελείᾳ ἔκτασις (μέχρι 30ο), β') διὰ τὴν ἔκτασιν ἀπὸ 30ο περίπου τελείᾳ κάμψις μέχρις 180ο.

37) Τελεία ἀγκύλωσις τοῦ γόνατος εἰς οἱανδήποτε θέσιν.

38) Ὑδραρθρος χρόνιος μετατραυματισμὸς μὴ ὑποχωρῶν τῇ οἰκείᾳ θεραπείᾳ μετὰ ἐκθήλου μικτῆς ἀτροφίας καὶ ἐπισήμου περιορισμοῦ τῶν κινήσεων τοῦ ἄρθρου.

39) Ψευδάρθρωσις συνεσφιγμένη τοῦ γόνατος ἀπότοκος τυπικῆς ἢ ἀτύπου διεκπρίσεως.

Μηρός.

40) Βράχυνσις μετατραυματικὴ μὴ ἐπανορθουμένη δι' ὑψηλοτέρου κατύματος μεγαλειτέρου τῶν 4 ἑκ. τοὐλάχιστον, μετὰ μυϊκῆς ἀτροφίας σημαντικῆς καὶ ἀρθριτικῶν ἢ ἄλλων λειτουργικῶν διαταραχῶν ἐπισήμων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑπάγονται αἱ βραχύνσεις τοῦ μηροῦ, αἱ συνοδευόμεναι ὑπὸ ἐλαχίστης ἀτροφίας μυϊκῆς ἐφ' ὅσον αἱ κινήσεις τοῦ ἄκρου εἶναι κατὰ φύσιν.

41) Ψευδάρθρωσις συνεσφιγμένη μηροῦ.

Ἰσχίον.

42) Ἀγκύλωσις ἑνὸς ἰσχίου ἐν καλῇ θέσει.

43) Ψευδάρθρωσις συνεσφιγμένη τοῦ ἰσχίου ἀπότοκος διεκπρίσεως τυπικῆς ἢ ἀτύπου.

Μῦες κάτω ἄκρων.

44) Ἐκτεταμένη ἀπώλεια ἑνὸς ἢ πλειοτέρων μυῶν μετ' ἐκτεταμένων συμφύσεων πρὸς τὸ δέρμα ἢ τὰ ἐν τῇ βάσει στρώματα ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι καὶ ἀρθρικαὶ δυσκαμψίαι καὶ ἄλλαι ἐπίσημοι λειτουργικαὶ διαταραχαί.

45) Ὁλικὴ ἀτροφία τοῦ μηροῦ μετὰ λειτουργικῶν διαταραχῶν ἀρθρικῶν ἢ ἄλλων ὡς ἡ ἐπίσημος ἀτροφία τῆς κνήμης ἐφ' ὅσον συνυπάρχουσι καὶ ἀρθρικαὶ ἐπίσημοι δυσκαμψίαι ἢ νευρικαὶ διαταραχαὶ ἔκθηλοι.

46) Ὁλικὴ ἀτροφία τοῦ κάτω ἄκρου λίαν ἔκθηλος ἐπιφέρουσα ἔκθηλον δυσχέρειαν τῆς χρήσεως τοῦ ἄκρου.

Ἀγγεῖα.

47) Διάχυτα ἢ ἀρτηριοφλεβώδη ἀνευρύσματα περιωρισμένα.

48) Φλεβῖτις μετατραυματικὴ, μετ' οἰδήματος χρονίου ἐκσεσημασμένου λίαν καὶ τροφονευρωτικῶν διαταραχῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ καθιστῶσι τὴν ὀρθίαν στάσιν ὀχληράν.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν ὑπάγονται τὰ παροδικὰ οἰδήματα τὰ προκαλούμενα κατόπιν κοπώσεως ἢ τὰ ἐλαφρὰ μόνιμα τοιαῦτα.

49) Ἀποῤῥάξεις ἀγγειακαὶ μετατραυματικαὶ προκαλοῦσαι ἀτροφικὰς διαταραχὰς ἐκσεσημασμένας (ἕλκη ἐκτεταμένα, οἰδήματα, κιρσώδεις διευρύνσεις φλεβῶν κλπ.).

Πρόσωπον. — Στόμα.

50) Αἰωρουμένη εἰς μέγαν βαθμὸν ψευδάρθρωσις ἄνω γνάθου, μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν μάσησιν, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ συνεσφιγμέναι ψευδαρθρώσεις αἱ περιορίζουσαι ὀλίγον τὴν μάσησιν.

51) Ἡ ἀπώλεια μεγάλης ἐκτάσεως τῆς ὀστεΐνης ὑπερώας ἐπιφέρουσα εὐρεῖαν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων καὶ δυσκόλως θεραπευομένη διὰ προθέσεως.

52) Χαλαρὰ ψευδάρθρωσις τῆς κάτω γνάθου μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν μάσησιν ἢ καθιστῶσα ταύτην δυσχερῆ, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ λίαν συνεσφιγμέναι ψευδαρθρώσεις τοῦ κλάδου τῆς γνάθου αἱ ἐπιτρέπουσαι εἰς τὴν γναθοκροταφικὴν ἄρθρωσιν τὴν εὐρύτητα τῶν κινήσεών της.

53) Πλημμελεῖς πορώσεις τῆς ἄνω γνάθου μὴ ἐπιτρέπουσαι τὴν προσαρμογὴν μετὰ τῶν ὀδόντων τῆς ἑτέρας γνάθου, οὕτως ὥστε ἡ μάσησις νὰ καθίσταται εἰς ἄκρον περιωρισμένη.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνονται βεβαίως οἱ κοινοὶ πλημμελεῖς πόροι μετ' ἐλαφροῦ περιορισμοῦ τῆς μασήσεως.

54) Ἐπίσημον μόνιμον σιελογόνον συρίγγιον μὴ ἰατόν.

55) Συσπάσεις τῶν γνάθων ἢ οὐλώδεις συμφύσεις μὴ ἐπιτρέπουσαι τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος πλέον τῶν 15ο καὶ παρακωλύουσαι τὴν μάσησιν καὶ τὴν προφοράν.

56) Ἀκρωτηριασμὸς μᾶλλον ἐκτεταμένος τῆς γλώσσης ἐκ συμφύσεως αὐτῆς παρακωλύων ἐπισήμως τὸν λόγον καὶ τὴν κατάποσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ ἐπιφέρων ἐλαφρὸν βαταρισμόν.

Σπονδυλικὴ στήλη.

57) Αἱ συνεπείᾳ μετατραυματικοῦ κατάγματος ἢ ἐξαρθρήματος ἐκτεταμέναι καὶ μόνιμοι δυσκαμψίαι τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἐν εὐθειάσει ἢ ἔκθηλοι λίαν παραμορφώσεις (κύρωσις, σκολίωσις κλπ.) παρακωλύουσαι λίαν τὰς κινήσεις τοῦ κορμοῦ.

Εἰς τὴν παράγραφον ταύτην δὲν ὑπάγονται αἱ ἐλαφραὶ περιπτώσεις μετ' ἐλαχίστου περιορισμοῦ τῆς κινητικότητος τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

58) Ὑπολείμματα κατάγματος ἐφ' ὅσον ἐπιφέρουσι δυσχέρειαν λίαν ἔκθηλον τῆς βαδίσεως ἢ παρέκκλισιν τοῦ κάτω ἄκρου ἢ βράχυνσιν σημαντικήν.

Θώραξ.

59) Κάταγμα μετατραυματικὸν ἐκτεταμένον τοῦ στέρνου μετ' ἐμπιέσεως ἢ ἀπωλείας ὀστοῦ ἐφ' ὅσον συνυπάρχουσι λειτουργικαὶ διαταραχαὶ τῶν ἐν τῷ βάθει ὀργάνων (καρδίας ἢ τῶν ἀγγείων ἢ τῶν πνευμόνων κλπ.).

60) Κάταγμα μετατραυματικὸν πλευρῶν μετὰ περιορισμοῦ ἐκθήλου τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων ἕνεκα πλημμελοῦς πορώσεως ἢ μεγάλης θωρακικῆς παραμορφώσεως.

61) Μετατραυματικὴ κήλη τοῦ πνεύμονος.

Κοιλία.

62) Τὰ ἐν τῷ κύτει τῆς κοιλίας ἀλλότρια σώματα τρῖβαι, ὑραύσματα ὀβίδος κλπ.) καὶ ἐπὶ τῶν σπλάγχνων ἑδράζοντα, καὶ ἐφ' ὅσον προκαλοῦσι λειτουργικὰς διαταραχὰς ἐκθήλους καὶ σοβαράς.

63) Μετατραυματικὰ οὐλώδη ὑπολείμματα ἐπιφέροντα ἔμμονα ἄλγη ἢ πλημμελεῖς στάσεις τοῦ κορμοῦ ἢ καταβολὴν τῆς θρέψεως ἕνεκα τῆς πλημμελοῦς λειτουργίας τοῦ ἐνδιαφερομένου σπλάγχνου (στένωσις πυλωροῦ ἢ παχέος ἐντέρου κ.λ.π.).

64) Μετατραυματικὰ συρίγγια μικρὰ (στενὰ) ἐντέρων (κοπραώδη) ἢ τῆς χοληβόχου ἢ νεφροῦ ἐπιτρέποντα τὴν δίοδον μικρᾶς σχετικῶς ποσότητος ὑγρῶν, μὴ ἰατὰ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

65) Μετατραυματικὴ κοιλιοκήλη ἢ ὀσφυοκήλη μὴ ἰατὴ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως, ἢ ἐκτεταμένη τοιαύτη μετὰ τὴν ἀποτυχίαν ἐπεμβάσεως.

Νεφροί.

66) Μετατραυματικὴ νεφρῖτις ἰατρικῶς βεβαιωθεῖσα μετὰ νεφρίτιδος ἢ αἱματουρίας ἢ λειτουργικῶν διαταραχῶν ἐφ' ὅσον παραμένουν ταῦτα καὶ μετὰ μακρὰν θεραπείαν 8 μηνῶν.

67) Μετατραυματικὴ ἀφαίρεσις νεφροῦ.

Κύστις καὶ οὐρήθρα.

68) Συμφύσεις μετατραυματικαὶ τοῦ τοιχώματος τῆς κύστεως ὡς πρὸς κατεαγεῖσαν ἠβικὴν σύμφυσιν μετ' ἐσωτερικοῦ συριγγίου ὀστεογενοῦς (ὁρατοῦ διὰ τῆς κυστοσκοπήσεως) μὴ ἰαταὶ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

69) Συρίγγια οὐροφόρα μετατραυματικὰ μικρὰ (ἐπιτρέποντα τὴν δίοδον εἰς μικρὸν σχετικῶς ποσὸν ὑγροῦ ὁπουδήποτε

ἐδράζοντα) καὶ μὴ ἰατὰ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

70) Συρίγγια ὀρθοκυστικὰ ἢ ἐντεροκυστικὰ μετατραυματικὰ μὴ ἰατὰ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

71) Μετατραυματικὰ λίαν δυσδιάβατα στενώματα τῆς οὐρήθρας μετὰ ἢ ἄνευ καταστροφῆς μέρους τῆς οὐρήθρας καὶ μὴ ἰατὰ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

Γεννητικὸν σύστημα.

72) Καταστροφὴ ἐκτεταμένη τοῦ πέους μετὰ στενώσεως τοῦ στομίου τῆς οὐρήθρας.

73) Μετατραυματικὴ ἀπώλεια ἀμφοτέρων τῶν ὄρχεων μετὰ ἀδενικῆς δυστροφίας.

Οὐλαί.

74) Οὐλαὶ τοῦ δεξιοῦ ἀγκῶνος περιορίζουσαι τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ εἰς 90ο καὶ μὴ ἰαταὶ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

75) Οὐλαὶ τῆς ἰγνύος περιορίζουσαι τὴν ἔκτασιν εἰς 160ο καὶ μὴ ἰαταὶ κατόπιν καὶ τῆς οἰκείας χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

76) Οὐλαὶ τοῦ πέλματος τοῦ ποδὸς κυρτοῦσαι τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς ἢ τὰ χείλη αὐτοῦ καὶ ὅταν ἐπισήμως παρακωλύουσι τὴν βάδισιν.

77) Ἐν γένει οὐλαὶ ἐκτεταμέναι καὶ ἐπώδυνοι προσπεφυκυῖαι πρὸς τὰ ἐν τῷ βάθει ὄργανα καὶ συνοδεύμεναι ὑπὸ ἐκτεταμένων μυϊκῶν κηλῖδων καὶ ἐφ' ὅσον προκαλοῦσι σημαντικὴν λειτουργικὴν διαταραχήν, εἰς οἱανδήποτε χώραν καὶ ἂν ἐδράζουσι.

Γενικά.

78) Συρίγγιον ἐπίμονον ἁπλοῦν ἢ πολλαπλοῦν ἕνεκα τραυματικῆς ὀστεομυελίτιδος ἀνίατον, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐπεμβάσεις (μετὰ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ) μετ' ὀστοῦ ὀγκώδους καὶ ἀκανονίστου.

Ὀφθαλμολογικά.

79) Ἀπώλεια λόγω τραύματος τῆς ὁράσεως τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ.

80) Πτῶσις λόγω τραύματος τοῦ ἄνω βλεφάρου τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν καλύπτουσα κατὰ τὴν εὐθεῖαν ὅρασιν τελείως τὴν κόρην.

81) Ἀγλαύφθαλμος τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ συνεπείᾳ τραυματικῆς παραλύσεως τοῦ ἀντιστοίχου προσωπικοῦ, ὅταν κατὰ τὴν σύγκλησιν ὁ κερατοειδὴς μένῃ ἀκάλυπτος.

82) Οὐλαὶ μετατραυματικαὶ τῶν βλεφάρων καὶ τοῦ ἐπιπεφυκότος (συμβλέφαρον, ἀγκυλοβλέφαρον, ἐντρόπιον, ἐκτρόπιον ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν).

83) Θολώσεις τοῦ κερατοειδοῦς ἐκσεσημασμέναι πυκναὶ καὶ μόνιμοι, τραυματικῆς ἀφορμῆς ἢ ἐξ ἀσφυξιογόνων ἀερίων, τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ὅταν αὗται καταλαμβάνωσι τὸ πλεῖστον τῆς κόρης.

84) Ἡ ὁλικὴ ἢ σχεδὸν ὁλικὴ τραυματικὴ ἰριδοδιάλυσις ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ὅταν ἡ ὅρασις σπουδαίως παρακωλύεται κατὰ τὸν ἕνα τοὐλάχιστον ὀφθαλμόν.

85) Τὸ ἐξάρθρημα ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν φακῶν λόγῳ τραύματος.

86) Ὑπόχυμα λόγῳ τραύματος τοῦ φακοῦ ἢ τοῦ περιφακίου κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ὅταν τοῦτο εἶναι τέλειον ἢ καταλαμβάνῃ τὸ κέντρον τούτου.

87) Ἀποκολλήσεις τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τραυματικαὶ ἢ ρήξεις τραυματικαὶ τοῦ χοροειδοῦς κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ὅταν αὗται ὦσιν ὁλικαὶ ἢ ἐνδιαφέρουσι τὴν ὠχρὰν κηλῖδα.

88) Γλαύκωμα τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ συνεπείᾳ παρουσίας ξένου σώματος λόγῳ τοῦ τραύματος ἐν τούτῳ.

89) Ἡ τραυματικῆς φύσεως ἀτροφία τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ.

90) Αἱ μόνιμοι διπλωπίαι συνεπείᾳ τραυματικῆς παραλύσεως ἑνὸς ἐκ τῶν νευρούντων τοὺς μῦς τῶν βολβῶν νεύρων ὅταν παραμένωσι τοιαῦται ἓν ἔτος μετὰ τὸν τραυματισμόν.

91) Αἱμορραγίαι τοῦ ὑελώδους σώματος οὐχὶ τελείως ἀπορροφηθεῖσαι καὶ ἐμποδίζουσαι σημαντικῶς τὴν ὅρασιν, παραμείνασαι δὲ μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίμονον θεραπείαν καταλιποῦσαι μεγάλα ἱπτάμενα σώματα τοῦ ὑελώδους μετὰ θολερότητος τούτου ὅταν αὗται ὑπάρχωσι κατὰ τὸν ἕνα ἢ κατ' ἄμφω τοὺς ὀφθαλμούς.

92) Παραμόρφωσις καὶ ἐκτοπισμὸς τῆς κόρης τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐμποδίζεται ἡ εἴσοδος τῶν ὀπτικῶν ἀκτίνων ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν λόγῳ προσθίων ἢ ὀπισθίων συνεχειῶν ἕνεκα τοῦ τραύματος ὅταν αὕτη ὑπάρχῃ κατὰ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ἢ κατ' ἄμφω τούτους.

93) Καταστροφὴ μετατραυματικὴ ἐκτεταμένη τῆς κόγχης καὶ τῶν περὶ ταύτην κόλπων τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν, προκαλοῦσα δὲ δυσμορφίαν λίαν ἐμφανῆ ἢ ἐπίσης συρίγγια μετατραυματικὰ ταύτης συνεπείᾳ ὀστεΐτιδος κατόπιν τοῦ τραύματος.

Νευρολογικά.

94) Αἱ χρονίσασαι μετατραυματικαὶ νευρώσεις (ὑστερ. παραλύσεις, συσπάσεις τίκ, τρόμοι, νευρασθενικαὶ ψυχικαὶ ἐκδηλώσεις) ἐφ' ὅσον ἡ ἐκ τούτων προκαλουμένη λειτουργικὴ δυσχέρεια λίαν ἐπίσημος οὖσα, ἀντέστη εἰς πᾶσαν θεραπευτικὴν ἀπόπειραν καὶ ἐφ' ὅσον προκειμένου περὶ παραλύσεων ἢ συσπάσεων, συνυπάρχουσι μετ' αὐτῶν δευτεροπαθεῖς διαταραχαί, ἀρθρικαί, τροφικαί, ἀγγειοκινητικαί.

95) Ἡ προϋπάρχουσα καθολικὴ παράλυσις ἐὰν ἡ ἀρχικὴ αὐτῆς ἐκδήλωσις ἢ ἡ ταχυτέρα ἐξέλιξις συνδέωνται ἀρρήκτως πρὸς τραυματισμὸν τοῦ κρανίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως συριλίδος ἐν τῷ ἀναμνηστικῷ τοῦ ἀρρώστου. Ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ νόσος διετέλει ἐν περιόδῳ ἀκμῆς πρὸ τοῦ τραυματισμοῦ.

96) Αἱ ἀποδραμοῦσαι ὀξεῖαι μετατραυματικαὶ ψυχώσεις ὁσάκις αὗται ἀνεπτύχθησαν ἀμέσως μετὰ τὸν τραυματισμὸν καὶ ὑπεδύθησαν ἀρχικῶς τὴν μορφὴν τῆς διανοητικῆς συγχύσεως. Ἀποκλείονται αἱ περιπτώσεις: 1) τοῦ μετατραυματικοῦ τραμώδους παραληρήματος, 2) τῶν ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν, αἵτινες παρουσικῶς συνυδεύουσι μετατραυματικὴν κατάστασιν καὶ 3) αἱ παραληρηματικαὶ ἐξάψεις τῶν ἐκφύλων, ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι εἶχον ἐκδηλωθῇ καὶ προηγουμένως ἐξ ἄλλων ἀφορμῶν (μὴ τραυματικῶν) ἢ καὶ ἄνευ προφανοῦς λόγου. Ἐν περιπτώσει συνυπάρξεως ὀργανικῶν ἐκδηλώσεων τὸ ἄτομον θὰ κριθῇ ἀναλόγως τῆς μείζονος ἀναπηρίας.

97) Αἱ χρονίσασαι μετατραυματικαὶ ψυχώσεις ὅσαι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν δὲν καθιστῶσιν ἀναγκαίαν τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἀσθενοῦς, οὐδὲ τὴν αὐστηρὰν αὐτοῦ ἐπίβλεψιν. Ὡς τοιαῦται δέον νὰ θεωρῶνται μόνον αἱ ἀρχικῶς ἐκδηλωθεῖσαι ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς προηγουμένης διατάξεως.

98) Ἡ μετατραυματικὴ ἐπιληψία προσηκόντως βεβαιωθεῖσα ὁσάκις ἐξεδηλώθη 36 τὸ πολὺ μῆνας μετὰ τὸν τραυματισμόν.

Ὁ Σαξώνειος τύπος τῆς τοιαύτης μετατραυματικῆς ἐπιληψίας δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ἐνῷ τοὐναντίον ὑπάγονται εἰς τὴν μετατραυματικὴν ἐπιληψίαν ἅπασαι αἱ μορφαὶ ὑφ' ἃς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ ἐπιληψία (αἰσθηματικαί, αἰσθητηριακαί, ψυχικαὶ κλπ.).

99) Τὰ μόνιμα μετατραυματικὰ ὑπολείμματα περιωρισμένων ἐγκεφαλικῶν βλαβῶν, τὰ μὴ ἐκδηλούμενα διὰ παραλυτικῶν φαινομένων ἀπὸ τῶν ἄκρων (ἡμιανοψία, ἀφασία, δυσαρθρίαι).

100) Αἱ ἐλαφραὶ μονοπληγίαι ἐγκεφαλικῆς προελεύσεως μεμονωμέναι οὖσαι ὀργανικῆς φύσεως.

101) Τὰ μόνιμα ἐλαφρὰ ὑπολείμματα μετατραυματικῶν μυελιτίδων εἴτε ὑπὸ μορφὴν παραπληγίας, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἡμιπληγίας (συνδρομὴ Brown Separd).

102) Αἱ μετατραυματικαὶ συριγγομυελίαι (εἴτε λόγῳ αἱματομυελίας εἴτε λόγῳ ἀνιούσης νευρίτιδος).

103) Αἱ μονομερεῖς βλάβαι τῶν κρανιακῶν νεύρων (πλὴν τοῦ ὀσφρητικοῦ, τῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ ἀκουστικοῦ) ἐφ' ὅσον ἡ προκύπτουσα λειτουργικὴ δυσχέρεια παρακωλύει κατὰ τρόπον καταφανῆ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκ τῶν τρωθέντων νεύρων ἐξαρτωμένων λειτουργιῶν.

104) Αἱ μονομερεῖς μετατραυματικαὶ παραλύσεις ὁλοκλήρων τῶν περιφερειακῶν νεύρων ὅταν ἡ βλάβη ἐνδιαφέρῃ ὁλόκληρον τὸ στέλεχος τοῦ νεύρου ὁσάκις ἀντέστησαν εἰς μακρὰν θεραπείαν (διαρκείας τοὐλάχιστον ὀκτὼ μηνῶν) μετὰ ἢ ἄνευ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως ὁσάκις ἐμφανίζουσι τὴν συνδρομὴν τῆς πλήρους διατομῆς τοῦ νεύρου.

105) Αἱ μεμονωμέναι παραλύσεις τῶν σφιγκτήρων κύστεως καὶ ὀρθοῦ κεντρικῆς ἢ περιφερειακῆς προελεύσεως.

Οὖτα

106) Μετατραυματικὴ ἀπώλεια τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτὸς ἀμφίπλευρος.

107) Μετατραυματικὴ τελεία μονόπλευρος κώφωσις μετὰ ἐλαττώσεως τῆς ἀκουστικῆς ὀξύτητος τοῦ ἑτέρου ὠτός, καὶ προϋπαρχούσης, ὅταν ὁ ψίθυρος δὲν ἀκούηται πέραν τῶν 0, 12 τοῦ μέτρου, ἡ δὲ φωνὴ ἀπαγγελίας πέραν τοῦ ἑνὸς μέτρου καὶ 0,50.

108) Μετατραυματικὴ ἀμφίπλευρος κώφωσις ἄνευ ἰλίγγου.

109) Ἡ ἀτελὴς κώφωσις ἀμφίπλευρος ὅταν ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀκουστικῆς ὀξύτητος ἔχῃ ὡς ἑξῆς: α') ψίθυρος μὴ ἀκουστὸς πέραν τῶν 0,12 τοῦ μέτρου καὶ β') φωνὴ ἀπαγγελίας μὴ ἀκουστὴ πέραν τοῦ ἑνὸς μέτρου καὶ 0,50.

110) Μετατραυματικὸς μόνιμος λαβυρινθικὸς ἴλιγγος καταλλήλως βεβαιουμενος καὶ παραμένων μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ.

111) Μετατραυματικὴ χρονία μέση πυώδης ὠτῖτις μετὰ νεκρώσεως τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ, μὴ ὑπείκουσα εἰς τὴν οἰκείαν εἰδικὴν θεραπείαν.

Φάρυγξ

112) Μετατραυματικαὶ στενώσεις τοῦ ρινοφάρυγγος συνεπείᾳ συμφύσεως τῆς σαρκώδους ὑπερώας πρὸς τὸ ὀπίσθιον τοίχωμα τούτου δυσχεραίνουσα οὐσιωδῶς τὴν λαλιὰν καὶ τὴν ρινικὴν ἀναπνοήν.

113) Μετατραυματικαὶ παραλύσεις τῆς σαρκώδους ὑπερώας δυσχεραίνουσι σημαντικῶς τὴν λαλιὰν καὶ κατάποσιν.

114) Στενώσεις τοῦ φάρυγγος ἢ τοῦ οἰσοφάγου δυσχεραίνουσαι σημαντικῶς τὴν κατάποσιν.

Λάρυγξ

115) Μετατραυματικαὶ στενώσεις τοῦ λάρυγγος ἐπιφέρουσαι ἐπίσημον δυσχέρειαν τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς φωνῆς.

116) Παράλυσις τοῦ ἑνὸς παλινδρόμου νεύρου ἢ τελεία μονόπλευρος ἀγκύλωσις τῶν κρικοαρυταινοειδῶν χόνδρων.

Ρὶς

117) Μετατραυματικὴ ἀπώλεια ρινός.

118) Ρικὸν κολόβωμα μετατραυματικὸν προκαλοῦν καταφανῆ δυσμορφίαν καὶ ἀναπνευστικὴν δυσχέρειαν.

119) Μετατραυματικαὶ στενώσεις ἀμφοτέρων τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων ἐπιφέρουσαι σημαντικὴν δυσχέρειαν τῆς ἀναπνοῆς.

120) Μετατραυματικὰ χρόνια ἐμπυήματα τοῦ μετωπιαίου κόλπου.

Περὶ κινηματογράφων.

Ἄρθρον 1.

1. Ἐγκατάστασις καὶ λειτουργία κινηματογραφικῶν ἢ παρεμφερῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ἥτις, ἐὰν ἡ προβολὴ εἰκόνων γίνεται ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ, ἐκδίδεται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου νομομηχανικοῦ ἢ ἀστυμηχανικοῦ, ἐὰν δὲ ἐν κλειστῷ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον συμβουλίου.

2. Εἰς πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν πέντε χιλιάδων κατοίκων ὁ ἀνοικτὸς χῶρος πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε περιπεφραγμένος κατὰ τρόπον παρεμποδίζοντα τελείως τὴν ἔξωθεν θέαν.

Ἄρθρον 2.

1. Τὸ συμβούλιον, συγκροτούμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, ἀποτελεῖται: ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας, τοῦ προϊσταμένου τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, τοῦ παρὰ τῇ οἰκείᾳ ἀστυνομικῇ ἀρχῇ ἀπεσπασμένου μηχανικοῦ, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου ἑνὸς μηχανικοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Νομομηχανικοῦ, ἑνὸς ἠλεκτρολόγου καὶ ἑνὸς ἀστυϊάτρου ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν. Διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ νομοῦ πόλεις συγκροτεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου συμβούλιον ἐκ τριῶν ἢ πέντε δημοσίων ὑπαλλήλων, οὗ ἀπαραιτήτως ἀποτελεῖ μέλος καὶ ὁ προϊστάμενος τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς.

2. Τὸ συμβούλιον θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν μελῶν καὶ ἀποφαίνεται διὰ πλειοψηφίας, ἀφοῦ ἀκούσῃ πάντοτε μὲν τὸν διευθυντὴν ἢ ἀντιπρόσωπον τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁσάκις δὲ κρίνει σκόπιμον καὶ οἱαδήποτε ἄλλα πρόσωπα.

3. Διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὰ προάστεια τὸ συμβούλιον ἀπαρτίζεται: 1) Ἐκ τοῦ προϊσταμένου τῆς ἀστυν. ἀρχῆς, 2) τοῦ προϊσταμένου σχεδίου πόλεων, 3) τοῦ τμηματάρχου τοῦ ἠλεκτρολογικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, 4) ἑνὸς ἀστυϊάτρου καὶ 5) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Π.Ε.Κ. ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν αὐτῶν.

4. Διὰ τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ προάστεια τὸ συμβούλιον ἀπαρτίζεται: 1) ἐκ τοῦ προϊσταμένου τῆς ἀστυν. ἀρχῆς, 2) τοῦ προϊσταμένου σχεδίου πόλεων, 3) τοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἠλεκτρομηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, 4) ἑνὸς ἀστυϊάτρου καὶ 5) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Π.Ε.Κ. ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν αὐτῶν.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρω συμβουλίων αἰτήσει τῆς ἀστυνομ. ἀρχῆς ἢ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ κινηματογράφου, ὑποβαλλομένη ἐντὸς δέκα τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἀναθεώρησις γίνεται ἐνώπιον συμβουλίου συγκροτουμένου διὰ μὲν τὰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ καὶ τὰ προάστεια τούτων 1) ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, 2) τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Σιδηροδρόμων, 3) τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν Διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Πόλεων, 4) τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ὑγιεινῆς Διευθυντοῦ τῆς Ὑγιεινῆς καὶ 5) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Π. Ε. Κ. ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς πόλεις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ἄδεια ἐγκαταστάσεως ἢ λειτουργίας κινηματογράφου παρέχεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ διευθυντοῦ τῆς κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου τούτου. Ἡ αἴτησις παραπέμπεται ἐντὸς ἑβδομάδος ὑπὸ τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ εἰς τὸ συμβούλιον, ὅπερ, ἐξετάζον αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως καὶ μόναν τοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς ἢ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν θεατῶν, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει ἐντὸς μηνὸς ἠτιολογημένην ἀπόφασιν, δι' ἧς χορηγεῖ τὴν ἄδειαν, τοῦ κτιρίου εἴτε μένοντος ὡς ἔχει,

εἴτε ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, ταττομένης διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐκτελέσεως τῶν ἀπαραιτήτων ἀρχιτεκτονικῶν, οἰκοδομικῶν, μηχανικῶν, ἠλεκτρολογικῶν ἢ ἄλλων μεταρρυθμίσεων, λεπτομερῶς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ καθοριζομένων. Ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ ἐπιχειρηματίου πρὸς τὰ διὰ τῆς ἀποφάσεως ὑποδειχθέντα μέτρα καὶ ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας συνεπάγεται τὴν διακοπὴν τῆς λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου, διαταττομένην καὶ ἐκτελουμένην ἐπιμελείᾳ τῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

2. Πᾶσα αἴτησις συνοδεύεται ὑπὸ : 1) γραμματίου παρακαταθήκης δραχμῶν τριῶν χιλιάδων διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης καὶ Πειραιῶς, χιλίων διὰ τὰς ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ τριακοσίων διὰ τὰς κάτω τῶν 5.000 κατοίκων, 2) σχεδίου τοῦ κτιρίου μετὰ λεπτομεροῦς ἐκθέσεως διὰ τὴν γενομένην ἠλεκτρικὴν ἐγκατάστασιν. Τὸ προηγούμενον ποσὸν κατανέμεται μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου λόγῳ ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Συγκοινωνίας κανονισθησόμενα.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ ἄδεια λειτουργίας ἐκδίδεται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐγκριθεισῶν ἐγκαταστάσεων ἐπ' ὀνόματι ὡρισμένου προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ ἑλληνικῆς ἰθαγενείας καὶ δι' ὡρισμένον κτίριον.

2. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν νὰ προβάλλωνται ταινίαι θυδακτικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ περιεχομένου καὶ εἰς ἄλλα κτίρια, κατόπιν ἀδείας τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ δημοσίου μηχανικοῦ ἢ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων, ἰδιωτῶν μηχανικῶν, προσκαλουμένων παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀστυνομικῆς ἀρχῆς.

3. Ἀπαγορεύεται ἡ μεταβίβασις ἀδείας πρὸς ἄλλοδαπόν, πᾶσα δ' ἄλλη μεταβίβασις γνωστοποιεῖται ἀπαραιτήτως εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀστυνομικὴν ἀρχήν, ἥτις ὀφείλει νὰ τηρῇ τὰ πρὸς ἀναγραφὴν τῶν ἐν λόγῳ ἀδειῶν βιβλία.

4. Προτάσει τοῦ συμβουλίου δύναται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν παρέχεται νὰ ἀνακαλῆται χορηγηθεῖσα ἄδεια λόγῳ μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν τοῦ κτιρίου, ὑφ' ἃς αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μέχρις ἐκτελέσεως τῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ὑποδεικνυομένων μεταρρυθμίσεων.

Ἄρθρον 5.

1. Πρὸ πάσης προβολῆς κινηματογραφικῆς ταινίας ἢ καὶ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι ὑποβάλλεται εἰς τὴν διεύθυνσιν ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ἢ Θεσσαλονίκης αἴτησις περὶ χορηγήσεως ἀδείας μετὰ περιληπτικῆς ἀναγραφῆς τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἔργου.

2. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων ὑποχρεοῦται ἡ διεύθυνσις ἢ νὰ ἐκδώσῃ ἄδειαν προβολῆς ἢ νὰ ἀπαγορεύσῃ ταύτην καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἢ εἰς ὡρισμένας περιφερείας αὐτοῦ ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον εἶναι ὁπωσδήποτε ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν νεότητα.

Ἄρθρον 6.

1. Ἡ ἀστυνομικὴ διεύθυνσις Ἀθηνῶν ἢ Θεσσαλονίκης δύναται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, νὰ χαρακτηρίζῃ ταινίας ὡς καταλλήλους δι' ἀνηλίκους κάτω τῶν 16 ἐτῶν.

2. Διὰ τὴν ἔκδοσιν τοιαύτης ἀδείας ἀπαιτεῖται πάντοτε ἡ γνώμη τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑφισταμένων ἢ συσταθησομένων σωματείων ἢ ὑπηρεσιῶν τῶν ἀποσκοπούντων εἰς τὴν προστασίαν τῆς νεότητος. Μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου Μορφωτικοῦ Κινηματογράφου ἡ ἄδεια χορηγεῖται μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γραφείου τούτου.

3. Ὡς τοιαῦται ταινίαι δύνανται ἰδίως νὰ θεωρηθῶσιν αἱ παριστάνουσαι ἔργα τέχνης, πόλεις, τοπεῖα, ἱστορικὰς σκηνάς, ἤθη καὶ ἔθιμα διαφόρων λαῶν, γεγονότα τῆς φυσικῆς ἱστορίας, φαινόμενα καὶ πειράματα ἐπιστημονικά, γεωργικὰς ἐργασίας, ἐγκαταστάσεις καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ αἱ ταινίαι αἱ ἔχουσαι περιεχόμενον ἀποβλέπον εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῶν ἀρετῶν, τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας τῆς ἀγάπης τῆς οἰκογενείας, τῆς μητρικῆς στοργῆς, τοῦ πνεύματος αὐτοθυσίας, τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων καὶ τέλος αἱ ἐμπνέουσαι τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν εὐθυμίαν, τὴν καλωσύνην καὶ τὸ θάρρος.

4. Ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ταινίας ὡς καταλλήλου δι' ἀνηλίκους ἢ τοὐναντίον δέον νὰ ἀναγράφηται εἰς τὸ πρόγραμμα καὶ τὰς διαφημίσεις τοῦ κινηματογράφου.

Ἄρθρον 7.

1. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα προσφυγῆς ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 6 παραγρ. 1 ἀποφάσεως τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως ἐν Ἀθήναις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ 1) τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, 2) τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας διευθυντοῦ τῆς Παιδείας, 3) τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμηματάρχου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, 4) τοῦ Προέδρου τῆς ἑνώσεως τῶν συγγραφέων καὶ 5) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Πανελληνίου κινηματογραφικῆς ἑνώσεως ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν. Εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ταινία ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν νεότητα, προστίθενται δύο παιδαγωγοὶ ὁριζόμενοι δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου τῶν Παιδικῶν Κινηματογράφων. Χρέη γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἐκτελῇ εἷς τῶν παρὰ τῇ διευθύνσει ἀστυνομίας πόλεων τοῦ Ὑπουργείου ὑπηρετούντων γραμματέων.

2. Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἡ προσφυγὴ ἀσκεῖται ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ 1) τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Πρωτοδικῶν, 2) τοῦ παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει Διευθυντοῦ τῆς Παιδείας ἢ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, 3) ἑνὸς ἀνωτέρου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, 4) ἑνὸς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Συγκλήτου καὶ 5) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Π. Ε. Κ. ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ταινίας ὡς ἐπιβλαβοῦς εἰς τὴν νεότητα προστίθενται ὡς μέλη δύο παιδαγωγοὶ ὁριζόμενοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ μία ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος. Χρέη γραμματέως ἐκτελεῖ εἷς τῶν γραμματέων τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Διοικητοῦ.

3. Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἀποφαίνονται ἀνεκκλήτως ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προσφυγῆς. Τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ὀφείλει ἡ Ἐπιτροπὴ ν' ἀνακοινώσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

4. Τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν, τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικά, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς, ἐφοδιαζόμενοι δι' εἰδικοῦ δελτίου ταυτότητος ἐκδιδομένου παρὰ τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Πόλεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἐν Θεσσαλονίκῃ δὲ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, δικαιοῦνται ἐλευθέρας εἰσόδου εἰς ἅπαντας τοὺς κινηματογράφους ἀπηλλαγμένης παντὸς δικαιώματος καὶ φόρου, πρὸς ἐνάσκησιν γενικῆς ἐποπτείας κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 8.

Πᾶσα κινηματογραφικὴ ἐπιχείρησις ὑποχρεοῦται, ἐπὶ ἀπειλῇ στερήσεως τῆς ἀδείας ἐλευθέρας λειτουργίας, νὰ προβάλλῃ καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ τακτικοῦ προγράμματος τὰς ὑπὸ τῆς συσταθησομένης εἰδικῆς κινηματογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους χορηγουμένας δωρεὰν ταινίας διαρκείας οὐχὶ πλέον τῶν πέντε πρώτων λεπτῶν κατὰ τὰ λεπτομερέστερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 9.

1. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ εἰς δημοσίους κινηματογράφους εἴσοδος ἀνηλίκων κάτω τῶν 16 ἐτῶν. Ἡ ἡλικία ἐξακριβοῦται διὰ τῆς ἐπιδείξεως εἰς τὰ ὄργανα τῆς Ἀστυνομίας ἢ τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον τῆς ἐπιχειρήσεως πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητος, διὰ δὲ τοὺς ἀλλοδαποὺς τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς τοῦ Κράτους, οὗ τυγχάνουσιν ὑπήκοοι. Τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα δέον νὰ φέρωσιν ἐπικεκολλημένην καὶ ἐσφραγισμένην τὴν φωτογραφίαν τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθησαν ταῦτα.

2. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὅπως τοιαῦτα πιστοποιητικὰ ἐκδίδωνται καὶ ὑπὸ τῶν ὁρμοδίων διευθυντῶν σχολείων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν.

3. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἰσχύει εἰς παραστάσεις ταινιῶν κριθεισῶν καταλλήλων δι' ἀνηλίκους κάτω τῶν 16 ἐτῶν.

4. Διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἐδαφίου 1 καὶ εἰς πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν εἴκοσι χιλιάδων κατοίκων διορίζονται ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς τῇ ὑποδείξει τῶν διευθυντῶν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰδικοὶ ὑπάλληλοι μισθοδοτούμενοι ὑπὸ τούτων, κατ' ἃ εἰδικώτερον θέλει ὁρίσει Διάταγμα ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησόμενον μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος δύναται ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐνάσκησις τοῦ ἐλέγχου τούτου καὶ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους ἢ προσθέτους ἀστυφύλακας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ νόμου 2815.

Ἄρθρον 10.

1. Ὁ οἰκεῖος Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς ὁρίζει διὰ διαταγῆς του ἕνα ἢ πλείονας τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικῶν πρὸς ἐνάσκησιν ὑπευθύνου ἐποπτείας τῆς τηρήσεως τῶν διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένων.

2. Οἱ ἀστυνομικοὶ οὗτοι εἰσέρχονται πρὸ τῆς παραστάσεως ἢ κατὰ τὰ διαλείμματα εἰς τὰς κινηματογραφικὰς αἰθούσας μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ κινηματογράφου προκειμένου νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἔχῃ πληρωθῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἐπιτρεπομένου ἀριθμοῦ θέσεων, ὅτε καὶ δύνανται νὰ ἀναστέλλωσι τὴν περαιτέρω ἔκδοσιν εἰσιτηρίων, παρακολουθοῦσι δὲ ὑπευθύνως τὴν τήρησιν τῶν τὴν λειτουργίαν τῶν κινηματογράφων ἀφορωσῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων.

3. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἀπειλεῖται κίνδυνος τοῦ κοινοῦ, δύναται ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας νὰ διατάξῃ ὑπευθύνως τὴν διακοπὴν τῆς παραστάσεως. Συνεχιζομένου τοῦ κινδύνου ὑποβάλλει πρότασιν εἰς τὸ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος Συμβούλιον, ὅπερ ἀποφαίνεται ἐντὸς 24 ὡρῶν ὁριστικῶς περὶ συνεχίσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ κινηματογράφου ἢ περὶ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας μέχρι συμμορφώσεως τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ διευθυντοῦ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὑποδειχθησόμενα μέτρα.

Ἄρθρον 11.

1. Τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους ἢ καὶ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 500 ἕως 20.000 δραχμῶν, ἀπαγορευομένης ἅμα καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς περαιτέρω λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου, ὁ διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁ ἐκπροσωπῶν αὐτὴν ἐν περιπτώσει λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀδείας.

2. Μὲ τὰς αὐτὰς ποινὰς τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωρεῖται ὁ λαβὼν τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 ἄδειαν ἢ ὁ διάδοχος αὐτοῦ ἢ ὁ ὑπὸ τούτων ὑποδειχθεὶς καὶ ἐγγράφως δεχθεὶς τὴν ἰδιότητα ὑπευθύνου διευθυντοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν περιπτώσει συνεχίσεως τῶν παραστάσεων τοῦ κινηματογράφου μετὰ τὴν διαταχθεῖσαν διακοπὴν αὐτῶν.

3. Τιμωρεῖται διὰ προστίμου μέχρι 1000 δραχμῶν ὁ διευθυντὴς κινηματογράφου ὅστις εἰς τὸ πρόγραμμα καὶ τὰς διαφημίσεις αὐτοῦ δὲν ἀνέγραψε τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ταινίας ὡς καταλλήλου ἢ μὴ δι' ἀνηλίκους κάτω τῶν 16 ἐτῶν.

4. Διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι τεσσάρων χιλιάδων δραχ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τιμωρεῖται ὅστις ἐπροβάλλεν ἢ διέταξε νὰ προβληθῇ ταινία μὴ ἐγκεκριμένη εἰς κινηματογραφικὴν αἴθουσαν εἰς ἣν εἶχε δηλωθῇ ὅτι παριστῶνται ταινίαι δι' ἀνηλίκους ὡς καὶ ὅστις διαφημίζει ὁπωσδήποτε ὡς καταλλήλους δι' ἀνηλίκους παραστάσεις τοιαύτας, ἐν αἷς ὅμως δὲν προβάλλονται ταινίαι οὕτω χαρακτηρισθεῖσαι.

5. Μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ χρηματικὴν ποινὴν 500 μέχρι 4000 δραχ. τιμωρεῖται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἐδάφιον 4 ἐπιτετραμμένος τὸν ἔλεγχον τῆς εἰσόδου τῶν ἀνηλίκων εἰς κινηματογράφους ἐὰν ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον εἰς ἀνηλίκους κάτω τῶν 16 ἐτῶν.

6. Μὲ πρόστιμον 500 μέχρι 2000 δραχμῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ διπλασίας ποινῆς, τιμωρεῖται ὁ διευθυντὴς τοῦ κινηματογράφου εἰς ὃν ἐξεδόθησαν εἰσιτήρια ἐπὶ πλέον τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπαρχουσῶν θέσεων.

Ἄρθρον 12.

1. Οἱ διευθυνταὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου κινηματογράφων ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλωσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αἴτησιν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ ταύτης, καταβάλλοντες τὸ ἥμισυ τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 ἐδαφ. 2 τελῶν.

2. Ἡ καθόλου ἐφαρμογὴ τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων ἀνήκει εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν Διεύθυνσιν Ἀστυν. Πόλεων.

3. Τὸ Νομ. Διάταγμα τῆς 29 Ἰουλίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13)15 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ κινηματογράφων» καταργεῖται.

Ἄρθρον 13.

Δι' Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος, τεθέντος ἐν ἰσχύϊ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ Διαταγμάτων.

Μεθ' ὁ προκειμένου περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως εἰς β' συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων «περὶ αὐξήσεως τῆς εἰς τὸν τέως Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ναύαρχον Κουντουριώτην παρεχομένης συντάξεως» καὶ «περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως καὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν κ. Ν. Κοτζιᾶν» ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ καὶ ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως ὅπως ἡ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτουμένη μυστικὴ διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορία διενεργηθῇ μὲ χωριστὰς μὲν κάλπας ἀλλ' ἑνιαίας.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Κυρόζης*** καὶ ***Ν. Τζερμιᾶς*** καὶ ἐπὶ τοῦ καταλόγου ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Μαντᾶς*** καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἄρχεται ἡ μυστικὴ διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία, τοῦ ζητήματος τεθέντος οὕτω :

«Οἱ παραδεχόμενοι τὸ ἄρθρον μόνον τῶν νομοσχεδίων εἰς β' συζήτησιν λέγουσι «ναί», οἱ δὲ μὴ δεχόμενοι λέγουσιν, «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης διαλογῆς ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 122, καὶ ὅτι εἰς μὲν τὸ «ναὶ» τῆς κάλπης τῆς ἀφορώσης τὸ νομοσχέδιον παροχῆς συντάξεως εἰς τὸν ναύαρχον Κουντουριώτην εὑρέθησαν 107 ψῆφοι, εἰς δὲ τὸ «ὄχι» 15· ὡς ἐπίσης εἰς τὸ «ναὶ» τῆς κάλπης τῆς ἀφορώσης παροχὴν συντάξεως εἰς τὸν Ν. Κοτζιᾶν εὑρέθησαν ψῆφοι 109, εἰς δὲ τὸ «ὄχι» 13. Ἑπομένως ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια ἐγένοντο δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνονται ὡσαύτως δεκτὰ καὶ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων, ἔχοντα οὕτω :

Περὶ αὐξήσεως τῆς εἰς τὸν τέως Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ναύαρχον Κουντουριώτην παρεχομένης συντάξεως.

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2061 χορηγουμένη ἰσοβία ἐτησία σύνταξις ἐκ δραχ. 50.000 εἰς τὸν τέως Πρόεδρον τῆς

Δημοκρατίας ναύαρχον Παῦλον Κουντουριώτην αὐξάνεται εἰς δραχ. πεντακοσίας χιλιάδας, καταβαλλομένη κατὰ τριμηνίαν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης τριμηνίας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1930.

Περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως καὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Νικόλαον Κοντζιᾶν.

Ἄρθρον μόνον

Χορηγεῖται εἰς τὸν Νικόλαον Κοντζιᾶν, λόγῳ τῶν ἐκτάκτων πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσιῶν του, ἐφ' ἅπαξ μὲν ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδων (70.000) καὶ ἰσοβίᾳ σύνταξις ἓξ δραχμῶν χιλίων (1.000) κατὰ μῆνα ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1929.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμπληρώσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεκτικοῦ Συνεδρίου» ὁ κ. **Γ. Μόδης** λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐψήφισε νὰ μὴ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει τὰ ἔτη τῆς δικηγορικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὰς ἐπαυξήσεις τοῦ μισθοῦ κλπ.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Αὐτὴ ἡ διάταξις θὰ διαγραφῇ.

Οἱ κ. κ. **Χ. Λαδᾶς** καὶ **Μ. Μαντᾶς** διαμαρτύρονται.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** λέγει ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν διάταξιν αὐτὴν περὶ ὑπολογισμοῦ διὰ τὰς προσαυξήσεις μισθοῦ τῆς δικηγορικῆς ὑπηρεσίας.

Χ. Λαδᾶς. Ἐπληροφορήθην ὅτι πρόκειται νὰ γίνῃ ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ὅτι ἡ ἔννοια τῆς σχετικῆς διατάξεως εἶναι ὅτι δὲν πέρνουν τὸ ἐπίδομα λόγῳ ἐνοικίου.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀναντιρρήτως.

Χ. Λαδᾶς. Εἶναι δίκαιον ὅμως νὰ τὸ πέρνουν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς δικηγορικῆς ὑπηρεσίας πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου προέρχονται ἐκ δικαστικῶν, εἶναι δὲ κράτιστοι νομικοί, καὶ ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν Σωμάτων αὐτῶν ὑπῆρχε διάταξις καθ' ἣν ὅλοι ἦσαν ἰσότιμοι ἢ καὶ ἀνώτεροι τῶν ἀεροπαγιτῶν. Ταῦτα ἴσχυον μέχρι τοῦ 1925 ὁπότε εἰς Ὑπουργὸς τῆς Δικτατορίας θυμωθεὶς διότι δὲν τοῦ ἔκαμαν οἱ σύμβουλοι μίαν γνωμοδότησιν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησεν, ἔκαμε Ν. Δ. καὶ ἄφησεν εἰς αὐτοὺς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀεροπαγίτου, τοὺς καθώρισε ὅμως μισθὸν ἐφέτου, καὶ τοιουτοτρόπως ἐνῷ ὅλων τῶν ὑπαλλήλων ηὔξανεν ὁ μισθός, τῶν ἐλεγκτῶν καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων ἠλαττοῦτο, διότι οὔτε τὸ ἐνοίκιον δὲν ἔπαιρνον, τὸ ὁποῖον ἔπερνον οἱ ἄλλοι. Ἐκτὸς τούτου, συνεχίζει, εἶναι γνωστὸν πόσον ηὐξήθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ μὲν Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου λόγῳ σωρείας νέων ὑποθέσεων ἀνατεθειζῶν εἰς αὐτό, τῶν δὲ Νομικῶν Συμβούλων λόγῳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, τονίζει, ἐργάζονται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ εἶναι δίκαιον νὰ τύχουν πάσης προνοίας ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ Κυβέρνησις πρώτη κατεῖδε τὸ ἄδικον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο καὶ εἰς τὰ δύο Σώματα καὶ σπεύδει καὶ τὸ ἐπανορθοῖ, διότι ἀναγνωρίζει τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ἀμφότερα τὰ Σώματα προσφέρουν εἰς τὸ Κράτος.

Χ. Λαδᾶς. Ἀλλὰ διὰ τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως τῆς δικηγορικῆς των ὑπηρεσίας ἐλαττοῦνται αἱ ἀποδοχαί των.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ὑπελογίζετο ἂν ἦσαν δικαστικοί;

Χ. Λαδᾶς. Μάλιστα. Καὶ ἐνῷ ὑπολογίζεται εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους των ἀεροπαγίτας, τὰ μέλη τῶν περὶ ὧν πρόκειται Σωμάτων θὰ στερηθοῦν αὐτῆς. Ὑπάρχει, καὶ μία ἄλλη διάταξις, ἣν προέτεινα καὶ ἐγένετο δεκτή, δηλ. νὰ ὑποχρεοῦται τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ ἐκδίδῃ τὰς ἀποφάσεις του, ἰδίως εἰς τὰς προσφυγὰς φόρων, ἐντὸς δύο μηνῶν.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Γνωρίζετε ὅτι διοικητικῶς ἐξησφαλίσθη μία ἐνημερότης καὶ ταχύτης ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν καὶ δὲν συντρέχει λόγος νὰ θέσωμεν προθεσμίας, διότι αἱ τακταὶ προθεσμίαι ὑπονοοῦν ὅτι ἀμφιβάλλομεν ἂν θὰ ἐκτελῇ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὰ καθήκοντά του ἐνῷ, ὡς προεῖπον, ἡ δρᾶσις καὶ τῶν δύο Σωμάτων περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ Κράτος.

Χ. Λαδᾶς. Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι τοιαῦται προθεσμίαι ὑπάρχουν εἰς πλείστους νόμους καὶ δὲν πρόκειται περὶ πρωτοτύπου διατάξεως. Καὶ ναὶ μὲν ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις τινὲς καθυστερήσεως, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ κατάστασις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταχύτητα τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων, ἔχει πολὺ βελτιωθῇ ἀπὸ ἄλλοτε.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** ἐκθέτει πῶς, πρὸ τῆς δημιουργίας Νομικοῦ Συμβουλίου, ὑπεστηρίζοντο ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων αἱ ὑποθέσεις τοῦ Δημοσίου καὶ ἐξαίρει τὴν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου εὐδόκιμον δρᾶσιν τῶν μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἀφ' ὅτου τὰ συμφέροντα ταῦτα ἀνετέθησαν εἰς αὐτό. Ἤδη δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ μὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ δικηγορική των ὑπηρεσία, διότι ἂν ἐγνώριζον ὅτι δὲν θὰ ὑπελογίζετο αὕτη δὲν θὰ εἰσήρχοντο εἰς τὸ Σῶμα ἀλλὰ θὰ ἔμενον εἰς τὸν δικαστικὸν κλάδον ἐξ οὗ προέρχονται.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Οἱ προελθόντες ἐκ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου ἔχασαν τὰ δικαιώματά των;

Χ. Λαδᾶς. Τὰ ἔχασαν μὲ τὸ Ν. Διάταγμα τοῦ κ. Κοφινᾶ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλετε περισσότερα πλεονεκτήματα ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα πρὸ τοῦ Ν. Διατάγματος;

Χ. Λαδᾶς. Ὄχι.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ ἐπανέλθωμεν τότε εἰς τὸ καθεστὼς ἐκεῖνο.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισεν ὅτι μὲ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ἠδικοῦντο τὰ δύο Σώματα καὶ ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐπανορθώσεως τῆς ἀδικίας αὐτῆς.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν εἰμεθα βέβαιοι ὅτι τὰ δικαιώματα αὐτὰ τὰ εἶχον πρὸ τοῦ Διατάγματος τοῦ κ. Κοφινᾶ, νὰ γίνῃ τὸ νομοσχέδιον, ἄλλως ἂς ἀναβάλωμεν διὰ νὰ μελετηθῇ τὸ πρᾶγμα.

Π. Τσαλδάρης. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀποδεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ ἀπὸ τὰς ἀνωμάλους καταστάσεις. Ἦλθεν ἓν νομοθέτημα ἐκπροσωποῦν τὴν γνώμην ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ τοὺς ἔδωσε κατώτερον μισθὸν καὶ ἀνώτερον βαθμόν, καθ' ἣν στιγμὴν αἱ ἐργασίαι τῶν σωμάτων αὐτῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν. Ἤδη δὲν πρόκειται τίποτε ἄλλο νὰ γίνῃ παρὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πρῴην καθεστώς.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τότε ἂς ἀναβληθῇ διὰ νὰ μελετηθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** συνεχίζων, λέγει ὅτι καὶ ἡ πρότασις περὶ τακτῶν προθεσμιῶν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή, καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τὰ μέλη ἀμφοτέρων τῶν Σωμάτων.

Ὁ κ. **Ἀ. Πρέκας** λέγει ὅτι ὡς Πρόεδρος τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπῃ δύο λέξεις ἐπὶ τοῦ θιχθέντος παρὰ τοῦ κ. Μόδη σημείου. Εἶναι γνωστόν, συνεχίζει, ὅτι τὸ καταστατικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ λογιστικὸς νόμος ΣΙΒ' θέτουν τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ ἐλέγχου τῆς δημοσίας διαχειρίσεως. Διὰ μεταγενεστέρων νόμων ὅμως ἐπεσωρεύθη εἰς τὸ συνέδριον φόρτος ὑποθέσεων καὶ πρόσθετοι ὑπηρεσίαι καὶ μολα ταῦτα τὸ σῶμα ἐκπληροῖ πλήρως τὰς ὑποχρεώσεις του. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις τῆς ὁλομελείας 436, γνωμοδοτήσεις ἐπὶ νομοσχεδίων 17, πράξεις διαχειρίσεως ὑπολόγων 2213, πράξεις συντάξεων 4385, ἀποφάσεις φορολογικῶν ὑποθέσεων 2543. Νομίζω, τονίζει, ὅτι ἐργασίαι

αὐτὴ ἐὰν ἤθελε συγκριθῇ μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων δὲν θὰ ἦτο ἐν καθυστερήσει. Ἐπιπροσθέτως ἐθεωρήθησαν παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου καὶ 100.000 ἐντάλματα. Ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου τὴν ἐπικριθεῖσαν παρὰ τοῦ κ. Μόδη ἔχω νὰ τονίσω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ νέας χορηγήσεως, διότι τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχουν καὶ τὸ ἀσκοῦν οἱ Ἐλεγκταὶ καὶ οἱ νομικοὶ Σύμβουλοι, ὑπολογίζεται δὲ διὰ τὰς προσαυξήσεις τῶν μισθῶν τὸ ἥμισυ τῆς δικηγορικῆς των ὑπηρεσίας. Ἂν τὴν διαγράψωμεν τὴν διάταξιν θὰ στερήσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ κάτι τι τὸ ὁποῖον ἔχουν, δοθὲν δυνάμει Ν. Δ. τοῦ 1925 κυρωθέντος διὰ τοῦ Νόμου 3745. Ἔκτοτε καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχουν οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι, τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον καὶ τὸ ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον. Ἤδη ἡ Κυβέρνησις προτείνει νὰ γίνῃ νόμος ἡ ἑρμηνεία αὕτη καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ συνεμερίσθη τὴν ἄποψιν αὐτήν.

Μεθ' ὃ τὸ νομοσχέδιον «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου», καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον «περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων» ἀναβάλλονται.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ χορηγήσεως ἄλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. Μυλωνογιάννη.

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου τὸ σχέδιον Νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Ἰουλίου 1923 «περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἐπὶ ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Ἐπὶ τῆς μόνης συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναστειλάσης τὰς πληρωμὰς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Τράπεζα Μεσσηνίας Α. Ε.», ὁ κ. **Ἀ. Μάρκου** ζητεῖ νὰ γίνῃ ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ὅτι τὰ λαμβανόμενα μέτρα δὲν ἐξαντλοῦν τὰ δικαιώματα παντὸς ζημιωθέντος.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ποιεῖται τὴν ἑξῆς ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν: «Δὲν ὑπάρχει, καμμία ἀμφιβολία ὅτι παραμένουσιν ἀκέραιαι αἱ ἀστικαὶ εὐθῦναι τῶν διαχειρισθέντων τὰ τῆς Τραπέζης, αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῶν κειμένων νόμων».

Προτάσει τοῦ κ. **Σ. Κωστοπούλου** τὴν δήλωσιν ταύτην, ἐρωτωμένη ἡ Βουλή, δέχεται ὡς ἐπίσημον ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Ὁ κ. **Ἀ. Μάρκου**, συνεχίζων, ὑποστηρίζει ἄλλην τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 3, καθ' ἣν πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ φράσις «ὡς καὶ πάσης ἀξιώσεως προερχομένης ἐξ ἀδικήματος, ἐξομοιουμένων πρὸς καταθέτας».

Σ. Κωστόπουλος. Νομίζω ὅτι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ τεθοῦν ὑπεράνω τῶν πιστωτῶν.

Ἀ. Μάρκου. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι οἱ μὲν πιστωταὶ δίδοντες τὰ χρήματα των ἔκαμαν μίαν ἐπιχείρησιν ἐνῷ οἱ ἄλλοι παρακατέθεσαν ἐκεῖ τὴν περιουσίαν των καὶ τὴν ἔχασαν.

Χ. Λαδᾶς. Αὐτὸ εἶνε δίκαιον κατὰ βάσιν.

Ἀ. Μάρκου. Τὴν προσθήκην αὐτὴν τὴν ζητῶ ἐπὶ τῇ βάσει σταλέντος μοι ὑπομνήματος.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ νομοσχέδιον ἔχει κοινωνικὴν μορφὴν ὑπὲρ τῶν καταθετῶν καὶ ἅμα ἀρχίσωμεν νὰ δημιουργοῦμεν προνόμια πίπτει ἡ δικαιολογητική του βάσις.

Ἀ. Μάρκου. Μὰ εἶχαν ἐκεῖ τὰ χρεώγραφά των καὶ τοὺς τὰ ἔκλεψαν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐξομοιοῦνται μὲ τοὺς καταθέτας.

Σ. Κωστόπουλος. Ἡ περίπτωσις τῶν ἐξ ἀδικήματος ἀξιώσεων πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ὁ κ. **Ἀ. Μάρκου** συνεχίζων ἀναπτύσει καὶ ἄλλην τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4.

Ι. Παπαφλέσσας. Νομίζω, λέγει, ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 2 ὅτι πρέπει νὰ διορισθῇ μεταξὺ τῶν ἐκκαθαριστῶν καὶ εἷς ἐκ τῶν σοβαρῶν καταθετῶν τῆς Τραπέζης, ἐκτὸς ἂν ἀναλάβῃ τὴν ἐκκαθάρισιν ἡ Τράπεζα, ὁπότε πάλιν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μία ἀντιπροσωπεία καταθετῶν ἄνευ δικαιώματος ψήφου καὶ ἐπεμβάσεως.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον προβλέπει νὰ διορίζωνται παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις. Ὀφείλομεν, συνεχίζει, νὰ γνωρίζωμεν ὅτι καμμία Τράπεζα δὲν δύναται νὰ δεχθῇ νὰ ἔχῃ εἰς τὸ κεφάλι της ἐπίπτας καταθέτας, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζομεν ἂν θὰ ἐνεργοῦν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁλότητος.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** συνεχίζων λέγει ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθοῦν οἱ καταθέσαντες καὶ πληρώσαντες ἀσφάλιστρα.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει κοινωνικὴν μορφὴν καὶ ἕνας «φουκαρᾶς» καταθέσας τὰς οἰκονομίας του, εἶναι ἄξιος περισσοτέρας προστασίας ἀπὸ τοὺς καταθέσαντας χρεώγραφα πρὸς φύλαξιν.

Ὁ κ. **Σ. Κωστόπουλος** ὑποστηρίζει ὅτι τὸ ἄρθρον 2 πρέπει νὰ διατυπωθῇ ὡς τὸ προτείνει ἡ Ἐπιτροπή, ὡς ἐπίσης εἰς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἐκκαθαριστῶν νὰ μειωθῇ εἰς 30.000. Ἐπίσης πρέπει νὰ διασαφισθῇ ρητῶς τὸ ζήτημα τῆς δωρεᾶς.

Ὁ κ. **Β. Δεληγιάννης** (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ποιεῖται σχετικῶς μὲ τοῦτο τὴν ἑξῆς ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2:

«Ἡ πρὸς τὴν Τράπεζαν Μεσσηνίας εἰσφορὰ τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν θεωρεῖται ὡς εἰσφορὰ καὶ ἑπομένως δὲν ὑπόκειται εἰς οἱονδήποτε φόρον ἢ τέλος».

Τὴν δήλωσιν ταύτην, ἐρωτωμένη, δέχεται ἡ Βουλὴ ὡς ἐπίσημον ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα καὶ διὰ τοὺς πρόσφυγας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταθέσει τὰς ὁμολογίας των πρὸς φύλαξιν.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι, ἐφόσον αἱ ὁμολογίαι αὐταὶ ὑπάρχουν θὰ τὰς ἀναλάβουν οἱ καταθέται, ἐφόσον ὅμως ἔχουν χρησιμοποιηθῇ θὰ ὑπαχθοῦν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν καταθετῶν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ διακριθῇ εἰς ποῖον ἀνήκουν αἱ ὁμολογίαι.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἐξηγεῖ ὅτι ὑπάρχει εἰδικὸς φάκελλος δι' ἕνα ἕκαστον.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν εἰς ὅλας τὰς Τραπέζας τηρεῖται ἡ ἀρχὴ αὐτή.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Κατὰ κανόνα αἱ Τράπεζαι δίδουν ἀποδείξεις μὲ ἀριθμοὺς τῶν ὁμολογιῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐὰν αἱ καταθέσεις ἔγιναν ἄνευ διακρίσεως τινος, πρέπει νὰ διανεμηθοῦν ἀναλόγως.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος ὁ κ. **Π. Ράλλης** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καθ' ὃν τρόπον ὑποβάλλεται δὲν πληροῖ ὄχι μόνον τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ κ. Ὑπουργός, ἀλλὰ θέλει τοὐναντίον χρησιμεύσει καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ναξίας σμύριδος. Πρὸ πάσης ὅμως ἄλλης συζητήσεως τονίζει ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἀντισυνταγματικαί. Εἶναι γνωστόν, λέγει, ὅτι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Συντάγματος καθιερώθη ἡ μονιμότης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφόσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ὅμως νομοσχεδίου, ἐνῷ καταργοῦνται αἱ ὑφιστάμεναι θέσεις, καθιε-

ρούνται συγχρόνως αἱ αὐταὶ θέσεις. Καὶ εἶναι φανερὸς ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον γίνεται τοῦτο. Δὲν ἐπιδιώκεται δι' αὐτοῦ παρὰ νὰ ἀπολυθοῦν οἱ ὑπάρχοντες ὑπάλληλοι καὶ νὰ διορισθοῦν ἄλλοι. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου. Καὶ ἐρωτῶ, εἶναι τοῦτο σύμφωνον μὲ τὸ Σύνταγμα ἐφόσον οὐσιαστικῶς δὲν καταργεῖται ἡ θέσις ἀλλ' ἁπλῶς φαίνεται μεταβολὴ μόνον τοῦ ὀνόματος τῶν θέσεων μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀντικατασταθοῦν οἱ ὑπάλληλοι; Διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπίσης καταργοῦνται ὅλαι αἱ θέσεις καὶ δημιουργοῦνται θέσεις ἐκτάκτων διότι καταργοῦνται αἱ θέσεις τῶν διαλογέων τῆς σμύριδος καὶ ὁρίζεται ὅπως ἡ διαλογὴ διενεργῆται δι' ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. Ἐφόσον οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα, ἐρωτῶ τὴν Βουλὴν ἐὰν πραγματικῶς πρόκειται περὶ καταργήσεως τῶν θέσεων αὐτῶν ἢ πρόκειται περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων κατὰ ρητὴν παράβασιν τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Συντάγματος. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ κατοχύρωσις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τὴν ὁποίαν πράγματι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καθιέρωσε καὶ ἡ ὁποία ἀπετέλεσεν ἀναμφισβητήτως σταθμὸν ἀναγεννήσεως διὰ τὴν Ἑλλάδα; Νομίζω ἐξ ὅσων εἶπα ὅτι ἐπείσθη ἡ Βουλὴ ὅτι πρόκειται περὶ νομοσχεδίου καταφώρως ἀντισυνταγματικοῦ. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ναξίας σμύριδος συνδέεται ἀπολύτως μὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ προϊόν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν τύχην τῶν ἐργατῶν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς σημειοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅτι διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ θὰ ἐπέλθουν οἰκονομίαι 125,000 δραχμῶν. Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι τοὐναντίον θέλει ἐπέλθει αὔξησις δαπάνης κατὰ 100.000 δραχμάς. Διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτάκτων διαλογέων ηὐξήθη ἀπὸ 10, ὡς ἀνεγράφετο ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, εἰς 20. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψει ὅτι οὗτοι θὰ ὑπηρετῶσι ἐπὶ πεντάμηνον καὶ ὅτι θὰ λαμβάνουν 1,800 δραχμὰς μηνιαίως αἱ 125,000 δραχμαὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατέρχονται εἰς 25,000. Καὶ ὅταν ὑπολογίσετε τὰς συντάξεις, βοηθήματα, κλπ. τὸ περίσσευμα τῶν 125 χιλιάδων δραχμῶν μεταβάλλεται εἰς ἔλλειμμα 100.000 δραχμῶν, Διὰ τοῦ νομοσχεδίου, κύριοι, ἐπιδιώκεται ἡ ἱκανοποίησις ὡρισμένων ὑποσχέσεων καὶ τοπικῶν φιλοδοξιῶν. Ἀλλ' αὗται δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσουν ἐπὶ πολύ, διότι τὸ προϊὸν δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ τὰ βάρη, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει ὁ νέος ὀργανισμός. Ἡ Ναξία σμύρις πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑρίσταται κινδυνωδέστατον πόλεμον, ἀπὸ τὴν Μικρασιατικὴν σμύριδα ὡς ἀποδεικνύει ἡ στατιστική. Καὶ ἐνῷ πρέπει πᾶσα νὰ καταβάλληται προσοχὴ διὰ τὴν ἐμπορίαν τῆς σμύριδος, τοὐναντίον διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν κανονισμοῦ προσπαθοῦμεν νὰ καταστρέψωμεν αὐτήν. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι ἡ μόνη ἀποθήκη τῆς Σύρου καταστρέφεται.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Πόθεν τὸ ἐξάγεται αὐτό;

Π. Ράλλης. Διότι ἀφαιρεῖτε ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους, ἀφαιρεῖτε τοὺς διαλογεῖς καὶ ἐφόσον τοῦτο πράττετε ἐξαρτᾶται ἀπολύτως τὴν ἀποθήκην Σύρου ἀπὸ τὴν ἀποθήκην τῆς Νάξου. Ἴσως πράττετε τοῦτο διὰ νὰ δικαιολογηθῇ σύστασις θέσεως ὑποδιευθυντοῦ ἐν Νάξῳ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ εἰδικὸς ὀρυκτολόγος καὶ γερουσιαστὴς κ. Παπαβασιλείου σᾶς εἶπεν ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ εἶναι περιττή. Καὶ ταῦτα ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τοὺς ὄρμους τῆς Νάξου πλεῖσται Ἑταιρεῖαι δὲν ἐνοοῦν νὰ προσεγγίσουν πρὸς παραλαβὴν προϊόντος. Ἐὰν δὲ ταῦτα εἶναι ἀληθῆ, Κύριε Ὑπουργέ, ἐρωτῶ εἰς τί θέλει ὠφελήσῃ τὴν ἐμπορίαν τοῦ προϊόντος ἡ οὐσιαστικὴ κατάργησις τῶν ἀποθηκῶν τῆς Σύρου; Νομίζω ὅτι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πρέπει νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως. Νομίζω ὅτι αἱ δημιουργούμεναι θέσεις ὄχι μόνον εἶναι περιτταί, ὄχι μόνον δημιουργοῦνται ἀντισυνταγματικῶς, ἀλλὰ ἐὰν ἠθέλατε ἐπιμείνει εἰς τοῦτο θὰ ἐπεφέρατε καὶ πλῆγμα καίριον κατὰ τῆς σμύριδος καὶ κατὰ τῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὲρ ἄλλων τάξεων ἐργατῶν γενομένων, θὰ ἔλθουν νὰ σᾶς ἐνοχλήσουν μετ' οὐ πολὺ διὰ νὰ σᾶς ζητήσουν ἀποζημιώσεις. Ἐν τῷ συνόλῳ του φρονῶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ἀποσυρθῇ καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν ἀπαρτιζομένην ἐξ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, εἰδικῶν ἐμπόρων, καὶ ἐργατῶν, ἥτις νὰ μελετήσῃ καὶ διευθετήσῃ τὸ ζήτημα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐξυπηρετηθῇ καὶ τὸ Δημόσιον συμφέρον καὶ αἱ ἐργατικαὶ τάξεις.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι ὀφείλει χάριτας πρὸς τὸν ἀξιότιμον ἐκ Σύρου συνάδελφον, διότι καὶ πάλιν τοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξῃ τὸ ζήτημα τῆς σμύριδος, τὸ ὁποῖον ὁ κ. συνάδελφος φαίνεται ἢ ὅτι ἀγνοεῖ ἢ ὅτι δὲν ἐμελέτησεν ἐπαρκῶς ἢ καὶ ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀλλοίαν χροιὰν ἀπὸ ἐκείνης περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται. Ἀλλὰ κύριοι, ἀπὸ τὴν ἐπικεφαλίδα τοῦ νομοσχεδίου δύνασθε νὰ ἐννοήσητε περὶ τίνος πρόκειται. Τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὸν ὀργανισμὸν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς σμύριδος καὶ ὄχι τὴν ἐμπορίαν οὔτε τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς περὶ τῶν ὁποίων βεβαίως ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων προνοήσασα περὶ τόσων ἄλλων ζητημάτων θὰ προνοήσῃ ἐπίσης. Περὶ τούτου ἄλλως τε ἔχω καὶ τὴν ἐπίσημον διαβεβαίωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὰ σμυριδορυχεῖα τῆς Νάξου ὑπηρετοῦν 19 ἐν ὅλῳ ὑπάλληλοι. Διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι περιορίζονται εἰς 12. Ποῦ λοιπὸν ὁ κ. συνάδελφος εὑρίσκει τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν; Ὡμίλησεν ὁ κ. συνάδελφος καὶ περὶ τῶν ἐκτάκτων διαλογέων. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, καὶ ἐπὶ τούτου ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, οἱ ἔκτακτοι διαλογεῖς προσλαμβάνονται κατ' ἔτος καὶ ὑπηρετοῦν ἐπὶ ἓν χρονικὸν διάστημα 3—4 μηνῶν ὅταν γίνεται ἡ παραλαβὴ καὶ ἡ παράδοσις τῆς σμύριδος. Ἔργον δὲ αὐτῶν εἶναι νὰ μεταφέρουν τὴν σμύριδα ἐκ τῶν ὀρυχείων εἰς τὸν σορὸν τῆς συγκεντρώσεως. Δὲν πληρώνονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀλλὰ μόνον κατὰ τοὺς 3—4 μῆνας ποῦ ἐργάζονται. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ηὐξήθη εἰς 20 τοῦτο ἐγένετο καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διότι ἂν ἐν τῷ νόμῳ ὁρισθῇ περιωρισμένος ἀριθμὸς ἐργατῶν, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα ἐν περιπτώσει ἀνάγκης νὰ προσλάβωμεν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν αὐτῶν. Τὸ ζήτημα τῆς σμύριδος, ὡς εἴπομεν, ἔχει δύο στάδια: τὸ στάδιον τῆς ἐκμεταλεύσεως καὶ τὸ στάδιον τῆς ἐμπορίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὕτη προήχθη ἐπαρκῶς κατόπιν τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐναερίου σιδηροδρόμου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς οἱανδήποτε ζήτησιν. Ἀπομένει ἐπομένως τὸ ζήτημα τῆς ἐμπορίας, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν θὰ λυθῇ ἐὰν ἡ σμύρις δὲν ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν διεθνῆ ἔλεγχον, ὁ ὁποῖος παρεμβάλλει πάντοτε δυσχερείας ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς. Εἰς τοῦτο δὲ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν Ἀχίλλειον πτέρναν τοῦ ὅλου ζητήματος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. συναδέλφου ὅτι τὴν Ἑλληνικὴν σμύριδα ζημιοῖ μεγάλως ἡ Μικρασιατικὴ τοῦτο δὲν εἶναι καὶ τόσον ἀκριβές, διότι ὁ κυριότερος ἐχθρὸς τῆς Ναξίας σμύριδος εἶναι ἡ τεχνικὴ σμύρις ἡ ὁποία ἔχει ἀπόδοσιν μεγαλυτέραν τῆς φυσικῆς. Σχετικῶς πρὸς τὸ ἀλίμενον τοῦ ὅρμου Μουτσούνης εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ὅρμος οὗτος εἶναι πράγματι ἀλίμενος. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὰ ξένα ἀτμόπλοια νὰ προσεγγίζουν καὶ κατὰ τὸ 1929 αἱ φορτώσεις τῆς σμύριδος ἀνῆλθον εἰς μεγαλύτερον ποσὸν ἀπὸ τὰς φορτώσεις τοῦ λιμένος Σύρου.

Ὁ κ. ***Π. Ράλλης*** λέγει ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς καὶ ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιώκεται ἡ κατάργησις τῶν ἀποθηκῶν τῆς Σύρου.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι οὐδέποτε ἐσκέφθη ἡ Κυβέρνησις νὰ καταργήσῃ τὰς ἀποθήκας τῆς Σύρου, τὸ δὲ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ κ. συναδέλφου ὅτι ἡ ἐκ τῆς Σύρου ἐξαγωγὴ ὑπερέβη τὴν τῆς Νάξου ἀποδεικνύει ἀκριβῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε διενοήθη νὰ θίξῃ τὰς ἀποθήκας Σύρου.

Ὁ ***Π. Ράλλης*** λέγει ὅτι ἐφόσον δὲν θὰ ὑπάρχουν

διαλογεῖς κανεὶς δὲν θὰ πάῃ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν Σύρον.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας). λέγει ὅτι ὅλοι οἱ ἐξαγωγεῖς εἶναι ἀπολύτως εὐχαριστημένοι καὶ οὐδεμία διαμαρτυρία μοὶ διετυπώθη.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι ἡ θέσις τοῦ διαχειριστοῦ τῆς Σύρου δὲν κατηργήθη οὐσιαστικῶς ἐφόσον παρέμεινεν ὁ ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως ὁ ὁποῖος θὰ κάμῃ τὴν ζύγισιν.

Ὁ κ. ***Π. Ράλλης*** λέγει ὅτι θὰ διεξάγεται ὅμως ἔλεγχος.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι ἀκριβῶς τὸ νομοσχέδιον προβλέπει ὅπως οἱ σταθμάρχαι διορίζωνται κατόπιν διαγωνισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ διεξάγουν τὸν ἔλεγχον καὶ μάλιστα νὰ διορίζωνται ὁριστικῶς μετὰ διετίαν. Λαμβάνεται δὲ πρόνοια διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὅπως μὴ ἔχουν οἱ διοριζόμενοι μερίδια ἐπὶ τῶν ὀρυχείων καὶ καθορίζονται καὶ κυρώσεις αὐστηραί, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπῆρχον μέχρι τοῦδε εἰς τὴν προηγουμένην νομοθεσίαν. Διὰ τοὺς σμυριδορύχας δὲ λαμβάνεται καὶ ἄλλη ἐξαιρετικὴ πρόνοια ὅπως πληρώνωνται ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον γνωρίζετε εἰς ποίας δυσχερείας πολλάκις εὑρίσκεται.

Π. Ράλλης. Δηλαδὴ πρέπει νὰ ὑπολογίσετε καὶ 50.000 δραχ. ἔξοδα τῆς Τραπέζης.

Π. Εὐριπαῖος. Πρέπει νὰ γνωρίζετε κ. συνάδελφε ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος οὐδεμίαν λαμβάνει ἀμοιβὴν δι' ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας τῆς ἀναθέτει τὸ Κράτος. Καὶ ἐδῶ εὑρίσκεσθε ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τοῦ ζητήματος. Περαίνων λέγει ὅτι ἐκ τῆς διεξοδικῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου κατεδείχθη ὅτι ἡ Ναξία σμύρις ὑποφέρει ἐκ τῆς ὑπεγγυότητος τοῦ ἐλέγχου, ἀναγινώσκει δὲ τηλεγράφημα σμυριδορυκτῶν τὸ ὁποῖον ἔλαβε ἐκ Νάξου καὶ διὰ τοῦ ὁποίου οὗτοι παρακαλοῦσι, ὅπως ψηφισθῇ ταχέως τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως τάχιστα πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ ἁπαλλαγὴ τῆς ὑπεγγυότητος. Διὰ τὴν ἁπαλλαγὴν ταύτην ἀπὸ τὴν ὑπεγγυότητα παρακαλεῖ καὶ τὸν κ. συνάδελφον τὸν προαγορεύσαντα καὶ τὸν κ. ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅπως τὸν βοηθήσῃ εἰς τὰς παρὰ τῇ Κυβερνήσει προσπαθείας του.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ράλλη λεχθέντα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορίαν τῆς Ναξίας σμύριδος λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει βεβαίως τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς σμύριδος δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τοὺς σημερινοὺς περιορισμούς. Διότι προκειμένου νὰ ἐπιφέρῃ πρό τινος τὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διεξαγάγῃ μακρὰς συνεννοήσεις μὲ τὸν διεθνῆ ἔλεγχον διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο μετὰ κόπου. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἁπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ κλαυδιανὰ αὐτὰ δίκρανα. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν τοῦτο καὶ τότε θὰ ἴδωμεν κατὰ τίνα τρόπον θὰ ὀργανώσωμεν ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν καὶ μεγαλειτέραν ἐξόρυξιν καὶ βελτίωσιν τῆς ἐμπορίας. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι θεωρητικῶς ὁ λιμὴν τῆς Νάξου εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς σμύριδος, καὶ δὲν γνωρίζω ἂν ὅταν ἀποκτήσωμεν ἐλευθερίαν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ ὀργανώσωμεν τοὺς λιμένας αὐτοὺς καὶ νὰ καθορίσωμεν καὶ τελειότερον τρόπον ἐξορύξεως χωρὶς βέβαια νὰ πετάξωμεν τοὺς ἐργάτας εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν. Ἡ σμύρις εἶναι ἐθνικὸν προϊὸν τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον καὶ τὸ ὁποῖον πρέπει ν' ἀποδόσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ράλλη διὰ τοὺς ὑπαλλήλους οὗτοι ἀπὸ 19 περιορίζονται εἰς 12. Ὡς πρὸς τοὺς διαλογεῖς ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡρίσθη εἰς 20, ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὅσον περισσότεροι εἶναι τόσον ὀλιγώτερον θὰ ἐργασθοῦν. Ἑπομένως ἡ δαπάνη δὲν πρόκειται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγραφομένης. Ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου νομίζω ὅτι εἶναι ἕνας λογιστής, ὁ ὁποῖος ἐὰν ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, μένει ἐκτὸς θέσεως. Τοῦτο νομίζω ὅτι διορθοῦται ἐὰν προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας νὰ δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ὀρθώτερον θὰ ἦτο ἀντὶ τῆς φράσεως «δύνανται νὰ διορίζωνται» νὰ τεθῇ «διορίζονται» εἰς τρόπον ὥστε νὰ διορισθῶσιν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ὁριστικῶς καὶ νὰ μὴ χάσωσι τὰς θέσεις των ἐφόσον πρόκειται περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων. Συνιστᾷ ὡσαύτως ὅπως μελετηθῇ μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς τὸ ζήτημα τῆς σμύριδος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐν ἐθνικὸν προϊὸν ἐξυπηρετοῦν τὸν δημόσιον θησαυρὸν καὶ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἐν γένει.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιήθη εἰς δ' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Συζητουμένου εἶτα εἰς β' κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὑποχρεώσεως εἰς πληρωμὴν τῆς δαπάνης ἐγκαταστάσεως τριφασικοῦ ρεύματος» ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** συνιστᾷ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως μὴ ὑποστοῦν ὀλόκληρον τὴν δαπάνην καὶ οἱ μισθωταὶ οἵτινες καταβάλλουν μίσθωμα ἀνώτερον τοῦ δωδεκαπλασίου τοῦ μισθώματος τοῦ 1914, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν εἶναι ὅσον ἀναφέρεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει μικρὰ ἀλλὰ φθάνει τὰς 12—15 χιλιάδας δραχμῶν.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις καταβολῆς δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου μισθώματος ἀνωτέρου τοῦ δωδεκαπλασίου τοῦ 1914.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** ἐπιμένει ὅτι ὑπάρχουν πλεῖσται ὅσαι τοιαῦται μισθώσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, λέγει, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος ἡ λῆψις εἰδικῆς μερίμνης.

Ἐπὶ τούτοις παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον μισθωτὴς ἐγκαταλείπων τὸ μίσθιον μὲ ἀποπληρωμένην τὴν ἀξίαν τῆς ἐγκαταστάσεως ὑπ' αὐτοῦ, καὶ μεταβαίνων εἰς ἕτερον οἴκημα, τοῦ ὁποίου ἡ ἐγκατάστασις εἴτε δὲν ἔχει συντελεσθῇ, εἴτε δὲν ἔχει ἀποπληρωθῇ, νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς δαπάνης καὶ τῆς νέας ἐγκαταστάσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ ἀποπληρωμὴ τῆς δαπάνης θὰ ἔχῃ συντελεσθῇ μετὰ μίαν τριετίαν, ὁπότε, αἱρομένου ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ ἐνοικιοστασίου, ὁ ἐγκαταλείπων τὸ μίσθιον θὰ συνομολογήσῃ φυσικὰ ἐλευθέραν μίσθωσιν. Δὲν θὰ ἔχῃ ἐπομένως, λέγει, ὑποχρέωσιν πληρωμῆς τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ νέου μισθίου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιβαλλόμεναι διὰ τοῦ συζητουμένου σχεδίου νόμου ὑποχρεώσεις ἀφορῶσιν εἰς τὰς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐνοικιοστασίου τελούσας μισθώσεις.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ μισθωτὴς εἰς τὴν καταβολὴν δαπάνης 15 περίπου χιλιάδων δραχμῶν δι' ἐγκατάστασιν, ἡ ὁποία θὰ παραμείνῃ εἰς ὄφελος τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ἐξηγεῖ ὅτι εἶναι τόσον εὐτελῆ τὰ δυνάμει τοῦ ἐνοικιοστασίου καταβαλλόμενα ἐνοίκια ὥστε θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ ὑποστῇ τὴν δαπάνην ὁ μισθωτής.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** λέγει ὅτι ἡ ἐξήγησις αὕτη σημαίνει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιώκεται ἐκδίκησις κατὰ τῶν μισθωτῶν, ὅπερ δὲν εἶναι δίκαιον. Τὸ ἐνδεδειγμένον ἐν προκειμένῳ θὰ ἦτο, ὡς λέγει, καθοριζομένης τῆς ζωῆς τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς 10ετίαν, νὰ κατανεμηθῇ ἡ δαπάνη εἰς ἀναλόγους δόσεις, τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεωμένου εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τῶν δόσεων τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐξεμεταλλεύθη τὴν ἐγκατάστασιν, καὶ δικαιουμένου εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν ὑπολειπομένων ἀφ' ἧς ἐγκαταλείπει τὸ μίσθιον μέχρι τῆς ἀποπληρωμῆς τῆς ἐγκαταστάσεως δόσεων.

Ὁ κ. ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπ. Δικ.) ἀπαντᾷ ὅτι δεδομένου ὅτι τὸ ἐνοικιοστάσιον πρόκειται νὰ ἰσχύσῃ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου τρέχοντος ἔτους, δὲν ὑπολείπεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συζητουμένου νόμου εἰμὶ διάστημα 4—5 μηνῶν. Ἐπειδὴ δέ, προσθέτει, εἶναι γνωστὸν πόσον εὐτελῆ εἶναι τὰ δυνάμει τοῦ ἐνοικιοστασίου μισθώματα, καὶ πόσον ὡς ἐκ τούτου ἀπρόθυμοι οἱ ἰδιοκτῆται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὑπὲρ τοῦ μισθίου οἱασδή-

ποτε δαπάνης, δὲν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ στερήσωμεν ὁλόκληρα τμήματα πόλεως τοῦ νέου φωτισμοῦ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** ἐμμένων ἐπὶ τῆς προτάσεώς του παρατηρεῖ ὅτι ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ προδικάζει τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ πρότασις αὐτοῦ οὐδεμίαν διὰ τὴν Κυβέρνησιν δέσμευσιν δημιουργεῖ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** εὑρίσκων ὀρθὴν τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χρηστομάνου παρατηρεῖ ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου εἶναι ἐκκρεμές, θὰ ἦτο δυνατὸν κατὰ τὸν διακανονισμὸν αὐτοῦ νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ δημιουργηθησόμενα τυχὸν ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως τοῦ κ. Χρηστομάνου ζητήματα. Τοσοῦτο δὲ μᾶλλον, προσθέτει, ἐνδείκνυται ἡ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως ταύτης καθόσον ὁ προλαλήσας, εἰδικώτατος περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὑπολογίζει τὴν δαπάνην εἰς πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀναφερομένου ποσοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Δίγκας** (Ὑπ. Δικ.) ἐξηγεῖ ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐγένετο ὑπὸ τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας βάσει συνήθους τύπου οἰκιῶν.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** (Ὑφυπ. Συγκ.) προσθέτει ὅτι ἔχει ἐπιβραδυνθῇ ἐξαιρετικῶς ἡ ἐγκατάστασις τοῦ νέου ρεύματος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιβάλλεται ἡ ἐπίσπευσις τῆς ρυθμίσεως τοῦ ζητήματος.

Μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ κ. **Ε. Βενιζέλου** (Πρωθυπουργοῦ) ὅπως ὁ κ. Χρηστομάνος διατυπώσῃ ἐγγράφως τὴν πρότασίν του καὶ παραδώσῃ ταύτην εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν πρὸς μελέτην, ἀναβάλλεται ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου συζήτησις.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12)15 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. περὶ ἐρμηνείας τοῦ νόμου 2387 «περὶ προστασίας τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας», ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12)15 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἐρμηνείας τοῦ νόμου 2387 «περὶ προστασίας τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας».

Ἄρθρον μόνον.

Κυρώνεται τὸ ἀπὸ 12)15 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἐρμηνείας τοῦ νόμου 2387 «περὶ προστασίας τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας», ἔχον οὕτω :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2387 τῆς 29 Ἰουλίου 1920 «περὶ προστασίας τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας» εἶναι ὅτι ἡ ἐκ τούτου προστασία περιλαμβάνει καὶ τὰ ἔργα τὰ δημοσιευόμενα ἢ ἄλλως ὁπωσδήποτε παρεχόμενα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ὑποβληθησομένου εἰς τὴν Βουλήν, ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Πάγκαλος

Τὰ μέλη

Α. Ρούφος, Γ. Σπυρίδωνος, Δ. Αἰγινήτης, Δ. Ταντσλίδης, Α. Ταβουλάρης, Γ. Χαριτάκης, Ν. Μπότασης, Β. Μάλλιος.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 3 Ὀκτωμβίου 1924 Ν. Δ. περὶ ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3167 περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ἀναγινώσκονται εἶτα καὶ γίνονται ὁμοίως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Ἰουλίου]8 Αὐγούστου 1927 «περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων δαπανῶν ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων».

2) «Περὶ διαθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κ. Μαρούδη κληροδοτηθείσης περιουσίας πρὸς εὔρυνσιν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ εἰς παράλιον Ἄστρους διδακτηρίου καὶ μικτοῦ διταξίου δημοτικοῦ σχολείου» καὶ

3) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4367 «περὶ τῶν διδασκαλείων καὶ Νηπιαγωγῶν».

Μεθ' ὅ, προτάσει τοῦ κ. Ε. Βενιζέλου, (Πρωθυπουργοῦ), ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς μέχρι τῆς μεθεπομένης Δευτέρας 10 Μαρτίου, καὶ τάσσει εἰς τὰς Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς προθεσμίαν μέχρι τοῦ μεθεπομένου Σαββάτου 8 ἰδίου μηνὸς ὅπως ὑποβάλουν τὰς ἐκθέσεις των ἐφ' ὅλων τῶν ἐκκρεμῶν ἐνώπιον αὐτῶν σχεδίων νόμων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν μέχρι σήμερον ὑποβεβλημένων. Παρερχομένης τῆς προθεσμίας ταύτης τὰ νομοσχέδια θέλουσιν ἐγγραφῇ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν καὶ ἄνευ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν.

Ἐξουσιοδοτουμένου εἶτα τοῦ κ. Προέδρου ὅπως κυρώσῃ ὑπ' εὐθύνην του τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Σ. Νικολαΐδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'

Δευτέρας 10 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.15' μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ζητοῦν ἐπαναφορὰν τῶν ἀποβληθέντων φοιτητῶν καὶ τὴν παροχὴν ἀμνηστείας ἐπὶ τῶν φοιτητικῶν ἀδικημάτων τῆς τελευταίας ἀπεργίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν συνεταιρισμῶν Λευκάδος διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μὴ ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ ὑποβολῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου οἴνου πρὸς ὄφελος τοῦ ΤΑΟΑ.

Τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τὴν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Τράπεζαν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας παρακαλεῖ ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ πρόσληψίς του εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν.

Ὁ σύνδεσμος τῶν γραφείων ταξειδίων καὶ τουρισμοῦ Ἀθηνῶν ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου περὶ μεταναστεύσεως κλπ.

Οἱ ἀνάπηροι φυματικοὶ θύματα στρατοῦ ζητοῦν τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῆς τάξεώς των.

Ὁ κ. Τσίπης διαμαρτύρεται διὰ τὴν σκανδαλώδη προκήρυξιν διαγωνισμοῦ διὰ τὴν σύμβασιν ραδιοφωνίας.

Ἡ ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται διὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ ἄρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ἡ Γενικὴ Διοίκησις Κρήτης διαβιβάζει αἴτησιν τοῦ Ν. Κ. Παπαδάκη πρώην δημοσίου ὑπαλλήλου αἰτουμένου τὴν παροχὴν συντάξεως.

Ἡ γενικὴ ἕνωσις τῶν ἀναπήρων πολέμου Ἀττικῆς ζητεῖ τὴν ἀναγραφὴν πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ στρατιωτικοῦ σανατορίου Πάρνηθος.

Τὸ σωματεῖον καπνεργατῶν Ἀλιστράτης ζητεῖ τὴν ἀποφυλάκισιν τοῦ γραμματέως τῆς ἑνώσεως Οἰκονόμου καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τῆς ἑνωτικῆς ὁμοσπονδίας τῶν καπνεργατῶν.

Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι διαφόρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος διαμαρτύρονται διὰ τὴν παρέλκυσιν τῶν ὑπαλληλικῶν ζητημάτων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ καπνέμποροι Νιγρίτης παρακαλοῦν ὅπως διατυχθῇ ἡ καταβολὴ τῶν χρεῶν παρελθουσῶν χρήσεων κατὰ 30 μηνιαίας δόσεις.

Οἱ παραμεθόριοι πληθυσμοὶ Συντικῆς ζητοῦν τὴν παροχὴν δανείων.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων καλλιεργητῶν Γιδᾶ περιφερείας Βερροίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἐπανεκδίκασιν τοῦ ἀγροκτήματος Γιδᾶ.

Αἱ διδασκάλισσαι Ἰωαννίνων ζητοῦν τὴν λῆψιν προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς τάξεως τῶν διδασκαλισσῶν.

Ἐνορῖται Ἁγίου Γεωργίου καὶ Ἁγίου Δημητρίου Λαμίας διαμαρτύρονται κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Θ. Βουλγαράκη ζητοῦντος τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἱερέως Παπαζήση.

Ὁ λαὸς Τυρνάβου ζητεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ σταθμάρχου ὑπομοιράρχου Βορέα, διὰ τὴν ἄδικον ἐπίθεσίν του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας κατὰ τῶν πολιτῶν.

Οἱ κάτοικοι Νέας Ζίχνης διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἐπιβολὴν φόρων ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ κάτοικοι Νέας Ἀγχιάλου διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην φύτευσιν πολλῶν ἐκτάσεων ἀμπέλων εἰς τὴν ἀγροτικὴν φυλακὴν Κασσαβέτας.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Πρεβέζης παρακαλεῖ ὅπως ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς Πρεβέζης Ἰωαννίνων ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ σημείου Λοῦρος καὶ διέλθῃ διὰ τῆς κοιλάδος Λακκοπούλας Σουλίου πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Κράτους.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Παπαφλέσσας** καταθέτει ὑπόμνημα δικολάβων Εἰρηνοδικείου Εὔας ζητούντων τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου 4448 «περὶ ταμείου συντάξεως Νομικῶν».

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὑποβάλλει ἀντίγραφον 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 296 ἐ. ἔ. πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δι' ἧς τοῦτο ἐντέλλεται τὴν θεώρησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 6199, καὶ 6334 χρημ. ἐνταλμάτων ἐκ δραχμῶν 11.000, καὶ 7.700 χρ. 1929-30 ἐκδοθέντων ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 297 ἐ. ἔ. πράξεως τοῦ ἰδίου Συνεδρίου δι' ἧς τοῦτο ἐντέλλεται τὴν θεώρησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 4697, 4698, 4699 χρ. 1929-30 χρημ. ἐνταλμάτων ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 403 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 9.745,30 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 414 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 329.200 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ἐπιτροπὴ μουσικῶν διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Στρατ. Μουσικῶν ταγματάρχου Καλομοίρη.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Σ. Σταυρόπουλος** καταθέτει ἀναφορὰν κατὰ τοῦ σταθμάρχου Κερασόβου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Συργιάννης** καταθέτει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀνανεώσεως καὶ ἐγγραφῆς ὑπὸ τῶν μέπω ἀνανεωσάντων ταύτην φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατὰ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος 1928, 1929 κλπ.

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4448 περὶ Ταμείου Συντάξεως Νομικῶν».

Οἱ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Οἱ κ. κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν τὰ κάτωθι σχέδια νόμων :

α) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀρ. 2110 νόμου περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1165 «περὶ τελωνειακοῦ κώδικος ἕνεκεν τῆς στατιστικῆς καὶ περὶ τέλους στατιστικῆς» καὶ

β) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Γενικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος νόμων».

Οἱ κ. κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ **Α. Μιχαλακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσης τὴν 14 Δεκεμβρίου 1928 Διεθνοῦς Συμβάσεως, ἀφορώσης τὰς Οἰκονομικὰς Στατιστικάς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας».

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ Εἰδικὴ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς τῆς χρήσεως 1930—31.

Ὁ κ. **Α. Παππᾶς** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων :

1) Περὶ ἐγκρίσεως προϋπολογισμοῦ α) ἀνεγέρσεως συμπληρωματικῶν περιπτέρων Ψυχοπαθῶν εἰς τὸ Δημόσιον Ψυχιατρεῖον Ἀθηνῶν β) ἀνεγέρσεως τριῶν λαϊκῶν περιπτέρων ἐν τῷ νοσοκομείῳ Σωτηρία κλπ. καὶ

2) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4339 περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν Θ)νίκῃ Κεντρικοῦ Νοσοκομείου Προσφύγων».

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1930 περὶ συνεπειῶν τῆς ὑπερημερίας τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου».

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν ἐφέδρων οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν Π. Ν. διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Μ. Τ. Π. Ν. καὶ τοῦ ταμείου Ἀλληλοσυνδρομῆς Ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Π. Ν.»

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τῶν ἀμέσων φόρων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μονί-

μου ἐπιτροπῆς πρὸς κατεύθυνσιν τοῦ ἀντιελονοσιακοῦ ἀγῶνος καὶ ἀναγραφῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς πιστώσεως δραχ. 24 ἑκατ. πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Κοκκινάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ σειρᾶς ἀρχαιότητος ἀξιωματικῶν τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παρατάσεως παροχῆς βοηθήματος πρὸς νοσηλείαν ἀπολυομένων φυματικῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου 1) «περὶ συστάσεως σχολῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας καὶ 2) «περὶ ἐπιχορηγήσεως τῆς ἐν Νέῳ Ἀνδρεαδείου Ναυτικῆς Σχολῆς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1929 συμβάσεως περὶ προμηθείας ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ λ)σμὸν καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου μέχρις ἑξακοσίων (600) τόννων σίτου διαφόρων ποικιλιῶν διὰ σποράν.

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐναρμονίσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ νόμου 4411 περὶ συγκροτήσεως, προελεύσεως προαγωγῆς, στασιμότητος κλπ. τῶν στελεχῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 4444 Νόμου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της :

1) ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 4360 περὶ ἱδρύσεως διδασκαλείου Οἰκοκυρικῆς Ἐκπαιδεύσεως» καὶ

2) ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἐκ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3587 περὶ ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγήσεως πιστώσεων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ τραχώματος τῆς λέπρας καὶ τῆς φυματιώσεως».

Ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Λιμένος Πειραιῶς» Εἰδικὴ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως 1930—31.

Ἡ Γερουσία ἀποστέλλει τὰ παρ' αὐτῆς, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισίν των, τροποποιηθέντα σχέδια νόμων:

1) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1929 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης νόμων κλπ.

2) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2430 περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων.

Μεθ' ὃ ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ.

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 125 ἀπὸ 10)2)30 πρωτοκόλλου ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Ἰασονίδου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὅτι κατὰ τὴν γενικὴν ἀπεργίαν τῶν Σιδηρ)κῶν τοῦ 1925 λόγῳ τῆς ἐκ τούτου δημιουργηθείσης ἀνάγκης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπεργίας κατηργήθησαν προσωρινῶς αἱ διατάξεις τοῦ Γεν. Κανονισμοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ Σιδ)μων διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἀπεργίαν προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους, δυνάμει τῆς ἀπὸ 27 Φεβρ)ρίου ὑπ' ἀριθ. 1 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Οὗτοι διοριζόμενοι μόνιμοι ὑπάλληλοι κατετάσσοντο προσωρινῶς ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο συσταθείσης οἰκείας Ἐπιτροπῆς ἀναλόγως τῶν προσόντων ἑνὸς ἑκάστου εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις.

Μεταξὺ τούτων ὁ περὶ οὗ πρόκειται Ἰορδάνης Προδρομίδης κατετάγη ὡς σταθμάρχης Γ΄ τάξεως. Μετὰ πεντάμηνον ὅμως ὑπηρεσίαν καὶ κατόπιν ἐκθέσεως τῶν οἰκείων προϊσταμένων του ὑπεβιβάσθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ Σταθμοῦ καθόσον μὴ γνωρίζων ἐπαρκῶς τὴν Ἑλληνικὴν ὡς καὶ τὴν Τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀλλοιώνων ἐκ τούτου τὰ κείμενα τῶν τηλ)των ἐκρίθη ἀκατάλληλος διὰ τὴν θέσιν τοῦ Σταθμάρχου ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ του ἀπορρέοντα καθήκοντα.

Ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀναφορὰ καὶ πρωτοκολληθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 89133 ἀπὸ 31)10)29 δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει καθ' ὅτι ἤδει συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ Γεν. Κανονισμοῦ νὰ ὑποβάλλῃ πρωτίστως ὁμοίαν καὶ πρὸς τὸ Συμβούλιον προαγωγῶν διὰ τῆς Γεν. Διευθύνσεως Σ.Ε.Κ. ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑποβιβασμοῦ του, ἣν δὲν ὑπέβαλε. Ἔχει ὅμως πάντοτε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ προσεχὲς Συμβούλιον προαγωγῶν νὰ ὑποβάλῃ τοιαύτην ὅπως ἐνδεχομένως ληφθῇ ὑπ' ὄψει».

Ἡ Βουλή, κατόπιν ἀνακοινώσεως τοῦ κ. Προέδρου, ἐγκρίνει συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 112 τοῦ Κανονισμοῦ, τὴν γεγομένην κατόπιν δημοπρασίας δαπάνην διὰ τὴν κατασκευὴν στολῶν τῶν κλητήρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Βιβλιοθήκης ὑπερβᾶσαν τὰς 50.000 δραχμῶν.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ εἰσέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ ἐὰν δέχεται ἡ Βουλὴ ὅπως ψηφισθῶσι τὰ μὴ μέλλοντα νὰ προκαλέσωσιν ἀντιρρήσεις νομοσχέδια.

Ἡ Βουλὴ δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

1) «Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος», ὡς διωρθώθη φραστικῶς ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ.

2) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Ἰουλίου 1923 περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν».

3) Περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναστειλάσης τὰς πληρωμὰς τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας «Τράπεζα Μεσσηνίας, Α. Ε.» ἔχοντα οὕτω :

Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἄρθρον 1.

Καταργοῦνται αἱ κάτωθι θέσεις τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος καὶ ἀπολύονται οἱ ἐν αὐταῖς ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι.

α΄) Πᾶσαι αἱ θέσεις τῶν τεχνικῶν ἐποπτῶν τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου.

β΄) Πᾶσαι αἱ θέσεις τῶν ἐποπτῶν διαλογῆς καὶ τῶν διαλογέων τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου καὶ τῆς σμυριδαποθήκης Σύρου.

γ) Ἡ θέσις τοῦ λογιστοῦ τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου, καὶ

δ΄) Ἡ ἐν Σύρῳ θέσις τοῦ διαχειριστοῦ τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἄρθρον 2.

Συνιστῶνται αἱ κάτωθι θέσεις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου:

α) Μία θέσις Ὑποδιευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β΄ τάξεως.

β) Μία θέσις γραμματέως τῶν σμυριδωρυχείων ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως β΄ τάξεως.

γ) Μία θέσις γραφέως ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α΄ τάξεως, καὶ

δ) Ἓξ θέσεις σταθμαρχῶν τοῦ ἐναερίου σιδηροδρόμου τῶν σμυριδωρυχείων ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α΄ τάξεως.

Ἄρθρον 3.

Διορίζεται Ὑποδιευθυντὴς τῶν σμυριδωρυχείων ὁ ἔχων δίπλωμα μηχανικοῦ μεταλλείων ἢ δίπλωμα Πολυτεχνείου.

Διορίζεται γραμματεὺς τῶν σμυριδωρυχείων ὁ ἔχων πτυχίον τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἢ μέσης Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ. Ὁ γραμματεὺς προάγεται εἰς γραμματέα α΄ τάξεως μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

Διορίζεται γραφεὺς τῶν σμυριδωρυχείων ὁ ἔχων πτυχίον μέσης δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ.

Ἐν περιπτώσει χηρείας τῆς θέσεως τοῦ γραμματέως τῶν Σμυριδωρυχείων πληροῦται αὕτη κατὰ προτίμησιν διὰ προαγωγῆς τοῦ γραφέως τῶν Σμυριδωρυχείων, ἐὰν οὗτος κέκτηται διετῆ τοὐλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

Διορίζεται σταθμάρχης τοῦ ἐναερίου σιδηροδρόμου τῶν Σμυριδωρυχείων ὁ ἔχων ἀπολυτήριον τοὐλάχιστον ἑξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου ἢ ἐνδεικτικὸν β΄ τάξεως ἑλληνικοῦ. Οὗτοι μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν των ἐν τῇ εἰδικῇ δοκιμασίᾳ διορίζονται καὶ ὑπηρετοῦσιν ὡς δόκιμοι ἐπὶ μίαν διετίαν, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὁποίας καθίστανται μόνιμοι, ἐὰν περὶ αὐτῶν γνωμοδοτήσῃ ἡ Διεύθυνσις τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου καὶ ἐγκρίνῃ τὴν γνώμάτευσιν αὐτῆς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἐφεξῆς Διευθυντὴς τῶν Σμυριδωρυχείων διορίζεται μόνον ὁ ἔχων δίπλωμα μηχανικοῦ μεταλλείων καὶ διετῆ τοὐλάχιστον πρακτικὴν ἐξάσκησιν ἐν μεταλλευτικαῖς ἐργασίαις.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Σμυριδωρυχείων ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α΄ τάξεως.

Ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ, ἐν περιπτώσει χηρείας, πληροῦται κατὰ προτίμησιν διὰ προαγωγῆς τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τῶν Σμυριδωρυχείων, ἐὰν οὗτος κέκτηται διετῆ τοὐλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ

Τὸν Διευθυντὴν ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ὑποδιευθυντής.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Διευθυντήν, τὸν Ὑποδιευθυντὴν καὶ τοὺς σταθμάρχας τῆς ἐναερίου γραμμῆς ὡς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους παρέχεται πρόσθετον ἐπίδομα ἴσον πρὸς 30 ο)ο τοῦ μισθοῦ των, εἰς πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τῆς ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς σμύριδος παρέχεται πρόσθετον ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὰ 3)16 τοῦ μισθοῦ των.

Ἄρθρον 5.

Ὡς πρὸς τὸν ἐφεξῆς διορισμὸν ὑπαλλήλων τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας Σμύριδος ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων», πλὴν τοῦ γραφέως τῶν σμυριδωρυχείων καὶ τῶν σταθμαρχῶν τῆς ἐναερίου γραμμῆς.

Ἄρθρον 6.

Ἐφεξῆς τὰ καθήκοντα τοῦ διαχειριστοῦ τῆς Ναξίας Σμύριδος ἀνατίθενται εἰς τὸν Διευθυντὴν τῶν Σμυριδωρυχείων Νάξου, βοηθούμενον ἐκ τῆ ἐκπληρώσει τούτων ὑπὸ τοῦ ἐν Σύρῳ ζυγιστοῦ τῆς Ναξίας σμύριδος, καλουμένου ἐφεξῆς ἐπιστάτου διαχειρίσεως τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἐφεξῆς ἡ διαλογὴ τῆς σμύριδος ἐνεργεῖται ὑπὸ ἐκτάκτου προσωπικοῦ προσλαμβανομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διευθυντοῦ ἀναλόγως, τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν καὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 20 μισθοδοτουμένους μὲ 1800 δραχ. μηνιαίως.

Ἄρθρον 7.

Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος πληρωμὴ τῶν ἐργατῶν σμυριδωρυχείων Νάξου, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁριζόμενα. Ἡ πληρωμὴ γενήσεται διὰ τοῦ ἐν Νάξῳ ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης ἢ τοῦ ἀνταποκριτοῦ αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὰ εἰδικῶς συμφωνηθησόμενα μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἐποχὰς ὁριζομένας παρὰ τῆς ἐν Νάξῳ Διευθύνσεως.

Ἄρθρον 8.

Τὰ καθ' ἕκαστον καθήκοντα τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος, τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ τῆς δοκιμασίας τῶν εἰς κενὰς θέσεις προσλαμβανομένων καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου λεπτομέρειαι κανονισθήσονται δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 9.

Διὰ τὰς παρουσιασθησομένας τυχὸν ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας μέχρι τῆς πληρώσεως τῶν διὰ τοῦ νόμου τούτου συνιστωμένων θέσεων δύναται νὰ προσληφθῇ ἑκάτερον προσωπικὸν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἡ σχετικὴ δαπάνη καταβληθήσεται ἐκ τοῦ προσθέτου τιμήματος τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἄρθρον 10.

Εἰς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τῶν σμυριδωρυχείων Νάξου ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως νὰ ἔχωσι δικαιώματα ἐργασίας (μερίδια) ἐπὶ τῶν ὀρυχείων Νάξου.

Ἄρθρον 11.

Ὑπάλληλοι τῶν σμυριδωρυχείων, οἵτινες ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ρητῶς κατονομαζομένων περιπτώσεων παραβαίνουσι τὰ κοινὰ ἢ τὰ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐμπεπιστευμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν 3.000 δραχμῶν, ἐὰν δὲ ἡ παράβασις τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀφορᾷ τὴν διαλογὴν ἢ τὴν ζύγισιν τῆς παραλαμβανομένης ὑπὸ τοῦ Δημοσίου σμύριδος, τιμωροῦνται καὶ διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 12.

Ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς Ναξίας σμύριδος ἐπιβαλλομένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἐν τοῖς σμυριδωρυχείοις Νάξου προσθέτου τιμήματος ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Πρὸς τοῦτο ἅμα τῇ λήξει ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους διαβιβάζονται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον πάντα τὰ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας φυλασσόμενα δικαιολογητικὰ τῶν γενομένων πληρωμῶν εἰς τοὺς διαφόρους δικαιούχους.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐλέγχει ἐπίσης τὰς διαχειρίσεις τῶν παρελθόντων οἰκονομικῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐν λόγῳ τιμήματος, ὧν τὰ δικαιολογητικὰ τῆς πληρωμῆς διαβιβάζονται πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Ἄρθρον 13.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος διορίζονται εἰς μὲν τὴν θέσιν τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ εἷς ἐκ τῶν ὑπηρετούντων νῦν τεχνικῶν ἐποπτῶν, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 3, εἰς δὲ τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως ὁ ὑπηρετῶν νῦν λογιστὴς καὶ εἰς τὴν θέσιν τῶν σταθμαρχῶν τῆς ἐναερίου γραμμῆς

οἱ ἐκ τῶν ὑπηρετούντων μονίμων διαλογέων κεκτημένοι τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον ἑξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου ἢ ἐνδεικτικὸν β' ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 14.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Διατάγματος κωδικοποίησις καὶ ἀναδημοσίευσις εἰς ἑνιαῖον κείμενον ὑπὸ τίτλον «Νομοθεσία περὶ Ναξίας Σμύριδος» πασῶν τῶν εἰς τὴν Ναξίαν σμύριδα ἀφορωσῶν διατάξεων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰ ἄρθρα τῶν κωδικοποιουμένων νόμων κατατάσσονται συστηματικῶς ὑπὸ νέαν ἀρίθμησιν καὶ ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὰ κατατασσόμενα ἄρθρα προσθήκη συγγενῶν πρὸς ταῦτα διατάξεων ἀποσπωμένων ἐξ ἄλλων ἄρθρων ὡς καὶ ὁ σχηματισμὸς νέων ἄρθρων ἐκ συγγενῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ νόμου ἢ διαφόρων νόμων.

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 17 Ἰουλίου 1923 «περὶ εἰδικῶν διατάξεων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 8ης Ὀκτωβρίου 1929 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 17ης Ἰουλίου 1923, περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν», ἔχον οὕτω:

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 17 Ἰουλίου 1923 «περὶ εἰδικῶν διατάξεων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, Ν. Διαταγμάτων ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Η' συνεδρίασιν τῆς 12ης Σεπτεμβρίου 1929, προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 17ης Ἰουλίου 1923 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ εἰδικῶν διατάξεων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

1. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται : α') ἐπὶ πάσης Ἑλληνικῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἐχούσης καταβεβλημένον μεταχικὸν κεφάλαιον τοὐλάχιστον δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν καὶ β') ἐπὶ πάσης ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένης ἀλλοδαπῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας.

2. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἄδεια παρεχομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης:

α') Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

β') Τοῦ Προέδρου ἢ ἀντιπροέδρου τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

γ') Ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὑποδεικνυομένου ὑπὸ ταύτης διὰ μίαν διετίαν.

καὶ δ') Ἐκ τοῦ Τμηματάρχου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Χρηματιστηρίων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὡς εἰσηγητοῦ.

Πᾶσα αἴτησις περὶ παροχῆς τοιαύτης ἀδείας δέον νὰ συνοδεύηται καὶ διὰ γραμματίου καταθέσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων δραχμῶν πεντακοσίων, ἀποδιδομένων εἰς τὰ μέλη τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἡ Τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τῶν Ἀνωνύμων Ἑλληνικῶν Ἐκδοτικῶν καὶ Κτηματικῶν Τραπεζῶν.

4. Κατ' ἐξαίρεσιν, τηρουμένων τῶν ὡς ἄνω διατυπώσεων, δύναται νὰ παρασχεθῇ ἄδεια ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐνεχύρου διατάξεων 35—47 τοῦ παρόντος καὶ πρὸς ὁμορρύθμους καὶ ἑτερορρύθμους Τραπεζιτικὰς Ἑταιρείας ἐχούσας καταβεβλημένον κεφάλαιον τοὐλάχιστον ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ συνολικὴν προεξοφλητικὴν πίστωσιν ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν ἐκ μέρους Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν ἐχουσῶν κεφάλαιον τοὐλάχιστον 50.000.000.

5. Ἐν τῷ παρόντι νόμῳ «Πρόεδρος» νοεῖται ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ὑποβληθησομένου εἰς τὰς Βουλὰς ἅμα τῇ συνόδῳ των πρὸς κύρωσιν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Μιχαλακόπουλος

Τὰ μέλη

Δ. Δίγκας, Κ. Γόντικας, Γ. Μαρῆς, Π. Βουρλούμης, Ἐμμ. Ἐμμανουηλίδης, Θ. Συρούλης, Β. Δεληγιάννης, Β. Καραπαναγιώτης.

Ἄρθρον δεύτερον

1. Τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 17ης Ἰουλίου 1923 «περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» ὡς ἐτροποποιήθη ἀνωτέρω, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἄδεια παρεχομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ δημοσιευομένης ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης α') ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, β') τοῦ Προέδρου ἢ Ἀντιπροέδρου τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, γ') ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὑποδεικνυομένου ὑπὸ ταύτης διὰ μίαν διετίαν, δ') ἐκ τοῦ Τμηματάρχου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Χρηματιστηρίων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὡς εἰσηγητοῦ.

Διὰ Διατάγματος καθορισθήσεται ἡ λειτουργία τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Πᾶσα αἴτησις περὶ παροχῆς τοιαύτης ἀδείας δέον νὰ συνοδεύηται καὶ διὰ γραμματίου καταθέσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων δραχμῶν πεντακοσίων, ἀποδιδομένων εἰς τὰ μέλη τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

1. Τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως.

5. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17ης Ἰουλίου 1923 Ν. Διατάγματος «περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν» ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ.

6. Ἐν τῷ παρόντι «Πρόεδρος» νοεῖται ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν καὶ «Ἑταιρεία» ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια ἑταιρεία.

Περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναστελλάσης τὰς πληρωμὰς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τράπεζα Μεσσηνίας, Ἀνώνυμος Ἑταιρεία».

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1930 ἀναστέλλεται πᾶσα ἐν μέρους τῶν πιστωτῶν δικαστικὴ δίωξις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, κατὰ τῆς «Τραπέζης Μεσσηνίας Ἀνωνύμου Ἑταιρείας», πάντα δὲ τὰ ληφθέντα κατ' αὐτῆς ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας συντηρητικὰ ἢ ἀναγκαστικὰ μέτρα καταργοῦνται αὐτοδικαίως. Αἱ ποινικαὶ ὅμως εὐθῦναι παραμένουσιν ἀμείωτοι.

2. Αἱ περὶ διαμαρτυρίας καὶ ἐμπροθέσμου ἐγέρσεως ἀγωγῆς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν συναλλαγματικῶν, γραμματίων εἰς διαταγὴν καὶ ἐπιταγῶν, ὧν αὐτὴ εἶναι κομίστρια.

3. Δὲν ἀναστέλλεται ἡ δικαστικὴ ἐπιδίωξις τῶν δι' ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου ἐξησφαλισμένων ἀπαιτήσεων ὡς καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης.

Ἄρθρον 2.

1. Ἡ ὡς ἄνω Τράπεζα περιέρχεται εἰς ἀναγκαστικὴν ἐκκαθάρισιν ἐνεργουμένην ὑπὸ τριῶν ἐκκαθαριστῶν, ἑνὸς ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν καταθετῶν ὄντος καὶ αὐτοῦ σοβαροῦ καταθέτου καὶ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Καλάμαις Πρωτοδικῶν καὶ ἑνὸς τῶν ἐν Καλάμαις Πρωτοδικῶν, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Προέδρου καὶ προϊσταμένου τῶν ἐκκαθαριστῶν.

2. Ἡ ἐκκαθάρισις δύναται ν' ἀνατεθῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ὑπὸ ὅρους καθορισθησομένους ὑπὸ τούτου εἰς μίαν ἢ πλειοτέρας Ἀνώνυμον Τραπεζιτικὴν Ἑταιρείαν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἤθελεν ἀναλάβει ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς τὴν ἐκκαθάρισιν.

3. Ἡ ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Τράπεζα ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῶν ἐκκαθαριστῶν ἢ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνωνύμου Τραπεζιτικῆς Ἑταιρείας, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀνατεθῇ εἰς ταύτην ἡ ἐκκαθάρισις,

4. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐκκαθαριστῶν λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

5. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἐκκαθαριστῶν, πλὴν τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν καταθετῶν μηδεμιᾶς δικαιουμένου ἀποζημιώσεως, καθορισθήσεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ἐπόπτου τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ θὰ ἐλεῖ καταβληθῇ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἐπιτρεπομένης προκαταβολῆς, μὴ δυναμένης ὅμως τῆς ἀποζημιώσεως νὰ ὑπερβῇ τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 30.000.

Ἄρθρον 3.

1. Διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ ἐποπτείαν τῆς ἐκκαθαρίσεως ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τούτου. Οὗτος δικαιοῦται εἰς πᾶσαν πληροφορίαν καὶ ἔλεγχον, δύναται δὲ νὰ προτείνῃ καὶ τὴν ἀντικατάστασιν οἱουδήποτε ἐκ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐκκαθαριστῶν δι' ἑτέρου διοριζομένου κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις.

2. Ὁ ἐπόπτης ὑποχρεοῦται μετὰ προηγούμενον ἐπιτόπιον ἔλεγχον νὰ ὑποβάλλῃ ἑκάστοτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔκθεσιν περὶ τῆς πορείας τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τῶν τυχὸν ἐνδεικνυομένων μέτρων διὰ τὴν κανονικὴν καὶ ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

3. Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἐπόπτου ὡς καὶ τὰ ἔξοδα τῶν ἑκάστοτε μεταβάσεων αὐτοῦ εἰς Καλάμας ὁρίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, εἶναι δὲ εἰς βάρος τῆς ἐκκαθαριζομένης περιουσίας.

4. Ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Καλάμαις Πρωτοδικῶν διορίζει ἐκ τῶν σοβαρωτέρων καταθετῶν τῆς Τραπέζης τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἥτις δικαιοῦται νὰ παρακολουθῇ τὸ ἔργον τῆς ἐκκαθαρίσεως, νὰ λαμβάνῃ πληροφορίας παρὰ τῶν ἐκκαθαριστῶν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὰς σχετικὰς παρατηρήσεις εἰς τὸν ἐπόπτην τῆς ἐκκαθαρίσεως ἢ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 4.

1. Ἐπὶ τοῦ ἐκκαθαριστηθησομένου ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης προηγοῦνται κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὑποχρεώσεων οἱ καταθέται πάσης φύσεως καὶ ἔπονται οἱ ἐξ ἄλλων λόγων πιστωταὶ τῆς Τραπέζης.

2. Πρὸς καταθέτας ἐξομοιοῦνται οἱ παραδώσαντες εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς φύλαξιν ἢ παρακαταθήκην χρεώγραφα ἢ ἄλλας ἀξίας διατεθείσας καθ' οἱονδήποτε τρόπον, καθὼς καὶ οἱ δικαιούμενοι ἐξ ἀδικήματος τῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν ἑταιρείας. Πρὸς καταθέτας ἐπίσης ἐξομοιοῦνται καὶ οἱ κομισταὶ τραπεζιτικῶν ἐπιταγῶν ἢ ἐντολῶν ἐκδεδομένων ὑπὸ τῆς Τραπέζης καὶ μὴ πληρωθεισῶν. Ὁμοίως ἐξομοιοῦνται πρὸς καταθέτας οἱ πιστωταὶ οἱ δικαιούμενοι ἐξ εἰσπράξεως ὑπὸ τῆς Τραπέζης τιμολογίων συνοδευομένων ὑπὸ φορτωτικῶν ἢ γραμματίων, συναλλαγματικῶν ἢ ἄλλων ἀξιῶν παραδεθεισῶν εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς εἴσπραξιν.

3. Ὑπαρχούσης παρὰ τῇ ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Τραπέζῃ τῆς παρακαταθήκης ἢ τῶν πρὸς φύλαξιν δοθέντων κινητῶν ἐν γένει ἀξιῶν ἐπιστρέφονται αὗται τοῖς δικαιούχοις.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἐκκαθαρισταὶ θέλουσι πρεπῆ εἰς μίαν προσωρινὴν διανομὴν καὶ μίαν ὁριστικήν. Ἡ προσωρινὴ διανομὴ θέλει ἐνεργηθῇ εὐθὺς μετὰ τὰς πρώτας ἀξίας λόγου εἰσπράξεις, ἡ δὲ ὁριστικὴ μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Ἄρθρον 6.

1. Τῆς προσωρινῆς διανομῆς μετέχουσιν οἱ καταθέται καὶ οἱ λοιποὶ πιστωταὶ τῆς Τραπέζης κατὰ τὰ κατωτέρω ποσοστὰ ἐπὶ τῶν καταθέσεων ἢ ἀπαιτήσεων αὐτῶν.

2. Οἱ καταθέται μέχρι ποσοῦ δραχμῶν 5000 δικαιοῦνται ἀποδόσεως ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τούτου.

3. Οἱ καταθέται ἄνω τῶν 5000 δραχμῶν καὶ μέχρι 10.000 δικαιοῦνται ἀποδόσεως τῶν 70 ο/ο τοῦ ποσοῦ τῶν καταθέσεων αὐτῶν καὶ οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν 5000 δραχμῶν.

4. Οἱ καταθέται ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν καὶ μέχρι 30 χιλιάδων δραχμῶν δικαιοῦνται ἀποδόσεως τῶν 50 ο/ο τῶν καταθέσεων αὐτῶν καὶ οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν 7000 δραχμῶν.

5. Οἱ ἄνω τῶν 30.000 δραχμῶν δικαιοῦνται τῶν 40 ο/ο καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 15.000 δραχμῶν.

6. Οἱ λοιποὶ πιστωταὶ δικαιοῦνται τῶν 25 ο/ο τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν ἀνεξαρτήτως ποσοῦ.

Ἄρθρον 7.

Οἱ ἐνεχυροῦχοι ἢ ἐνυπόθηκοι πιστωταὶ τῆς Τραπέζης διὰ τὰ τυχὸν ἀκάλυπτα ὑπόλοιπα τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν δὲν μετέχουσι τῆς προσωρινῆς διανομῆς ἀλλὰ τῆς ὁριστικῆς τοιαύτης.

Ἄρθρον 8.

Αἱ συμβάσεις ἐνοικιάσεως καταστημάτων παρὰ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ διαλυθῶσι δι' ἀποφάσεως τῶν ἐκκαθαριστῶν, μὴ γεννωμένης ἐκ τούτου οὐδεμιᾶς ἀξιώσεως ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν οἰκημάτων.

Ἄρθρον 9.

Ἡ καταβολὴ τῶν ποσοστῶν τῆς προσωρινῆς διανομῆς εἰς τοὺς κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα δικαιούχους γίνεται κατὰ τὴν κατωτέρω σειρὰν προτεραιότητος.

α') Προηγοῦνται τὰ ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1930 καὶ ἑφεξῆς μισθώματα τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης μεμισθωμένων ἀκινήτων.

β') Ἔπονται οἱ καταθέται Ταμιευτηρίου μέχρι δραχμῶν 30.000.

γ') Ἔπονται οἱ καταθέται Ταμιευτηρίου ἄνω τῶν δραχμῶν 30.000, οἱ καταθέται πάσης φύσεως καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι ἀνεξαρτήτως ποσοῦ.

δ΄) Ἀκολουθοῦν οἱ λοιποὶ πιστωτοί, προτιμωμένων τῶν μέχρις 100.000 δραχμῶν ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 10.

Ἐὰν μετὰ τὴν προσωρινὴν διανομὴν ὑρίσταται ἐνεργητικὸν γίνεται ὁριστικὴ διανομή, εἰς ἣν λαμβάνουν μέρος συμμέτρως πάντες οἱ πιστωταὶ συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μετασχόντων τῆς πρώτης διανομῆς διὰ τὰ ὀφειλόμενα αὐτοῖς ὑπόλοιπα, ὡς καὶ οἱ ἐνεχυροῦχοι καὶ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ διὰ τὰ ἀκάλυπτα ὑπόλοιπα τῶν ἀπαιτήσεών των.

Ἄρθρον 11.

Τὰ διαθέσιμα τῆς ἐκκαθαρίσεως κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ παρά τινι Τραπέζῃ ἐκ τῶν ἐχουσῶν μετοχικὸν κεφάλαιον ἄνω τῶν 10 ἑκατομμυρίων δραχμῶν αἱ δὲ πληρωμαὶ διενεργοῦνται δι' ἐπιταγῶν ἐπὶ τῆς Τραπέζης ταύτης.

Ἄρθρον 12ον

Αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης ἐκ δεδουλευμένων μισθῶν μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1930 καταβάλλονται ἐξ ὁλοκλήρου προνομιακῶς κατὰ τὴν προσωρινὴν διανομὴν εἴτε καὶ πρὸ αὐτῆς, παρακρατουμένων πάντως τῶν τυχὸν ὀφειλῶν ἢ προκαταβολῶν.

Ἄρθρον 13.

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐπὶ ὑποπῶ ἐπισπεύσεως τῆς προσωρινῆς διανομῆς ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἢ ἄλλη τις Τράπεζα δύνανται νὰ προβαίνωσιν εἰς προκαταβολὰς πρὸς τὴν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν Τράπεζαν ὑπὸ τύπον δανείου καὶ ἐπὶ ἐγγυήσει τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς, ἀποδίδονται δ' αὗται προνομιακῶς κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα δι' εἰδικῆς μετὰ τῶν ἐκκαθαριστῶν συμβάσεως, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθησαν, ἀναθεωρήσεως τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ συμπληρώσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου».

2) «Περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν παραβάσεων».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3464 «περὶ συστάσεως ταμείου προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων».

Μεθ' ὃ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων:

1) «Περὶ χορηγήσεως ἄλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν».

2) «Περὶ τακτοποιήσεως καθυστερούντων λ)σμῶν παρὰ τῇ Γεν. Διευθύνσει Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ

3) «Περὶ ἰσχύος πινάκων διαγωνισμοῦ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ἔχοντα οὕτω:

Περὶ χορηγήσεως ἅλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ χορηγῇ ἐκ τῶν ἁλυκῶν τοῦ Κράτους ἅλας ἐπὶ τιμῇ ἠλαττωμένῃ 1) Εἰς ἀνωνύμους βιομηχανικὰς Ἑταιρείας χρησιμοποιούσας ἅλας ὡς πρώτην ὕλην πρὸς παραγωγὴν βιομηχανικῶν προϊόντων (σόδας, ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος κλπ.) καὶ εἰς ποσότητας οὐχὶ ἐλάσσονας τῶν 300.000 χιλιογράμμων. Τὸ οὕτω χορηγούμενον ἅλας μετουσιοῦται διὰ καταλλήλων ὑλῶν ὥστε νὰ καταστῇ ἄχρηστον πρὸς τροφὴν ἀνθρώπων ἢ ζώων ἢ πρὸς ἄλσιν τροφίμων. 2) Πρὸς ἅλσιν ἐγχωρίων προϊόντων διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, προοριζομένων δὲ νὰ ἐξαχθῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ εἰς ποσότητας οὐχὶ ἐλάσσονας τῶν 5.000 χιλιογράμμων. Διὰ Διαταγμάτων καθορίζονται τὰ ἐγχώρια προϊόντα, ἡ ἀναλογία τοῦ ἐπὶ 100 χιλιογράμμων αὐτῶν ἀναγκαιοῦντος ἅλατος, οἱ ὅροι καὶ διατυπώσεις τῆς χορηγήσεως καὶ χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ, τῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ ἐλέγχου, ὁ τρόπος καὶ αἱ προθεσμίαι τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, αἱ παρασχεθησόμεναι ἐγγυήσεις ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια καὶ 3) Διὰ πᾶσαν ἄλλην βιομηχανικὴν ἢ γεωπονικὴν χρῆσιν καὶ εἰς ποσὰ τοὐλάχιστον 5.000 χιλιογράμμων κατόπιν καταλλήλου μετουσιώσεως τοῦ ἅλατος.

Διὰ Διατάγματος καθορισθήσεται ὁ τρόπος τῆς μετουσιώσεως τοῦ ἅλατος καὶ αἱ πρὸς φθορὰν αὐτοῦ χρησιμοποιηθησόμεναι οὐσίαι.

Ἄρθρον 2.

Αἱ δαπάναι ζυγίσεως, παραλαβῆς, μεταφορᾶς καὶ μετουσιώσεως τοῦ ἅλατος, δι' ἃς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται αὕτη, βαρύνουσι τὸν παραλήπτην τοῦ ἅλατος.

Ἄρθρον 3.

Ἡ τιμὴ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 χορηγουμένου ἅλατος ὁρίζεται ἑκάστοτε διὰ Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν δύναται δὲ αὕτη νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν μέσην ἀξίαν παραγωγῆς αὐτοῦ, προσθήκῃ 20 ο)ο δι' ἔξοδα, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως.

Ἄρθρον 4.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ παραλαβὼν τὸ ἅλας δὲν ἐχρησιμοποίησεν αὐτὸ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν προορισθεῖσαν βιομηχανικὴν χρῆσιν, ἐπιβάλλεται αὐτῷ πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸ πενταπλοῦν τῆς ἰσχυούσης διὰ τὸ ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τοῦ Μονοπωλίου πωλούμενον ἅλας τιμῆς καὶ δι' ὃ ποσὸν ἅλατος ἐχρησιμοποιήθη δι' ἄλλην χρῆσιν. Ἀφαιρεῖται ἐπίσης παρ' αὐτοῦ προσωρινῶς ἢ διαρκῶς ἡ ἄδεια τοῦ λαμβάνειν ἅλας ἐπὶ ἠλαττωμένῃ τιμῇ καὶ κατάσχεται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ εὑρισκόμενον ἅλας, τὸ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 παραδοθὲν αὐτῷ.

Ἐπὶ τῇ λαθραίᾳ ἐπανεισαγωγῇ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐγχωρίων προϊόντων, δι' ἃ ἐχορηγήθη ἅλας ἐπὶ ἠλαττωμένῃ τιμῇ, ἐφαρμόζονται αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ λαθραίας εἰσαγωγῆς ἅλατος, τὰ δὲ ἐπανεισαχθέντα ἐγχώρια προϊόντα κατάσχονται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

Πᾶσα παράβασις βεβαιοῦται διὰ πρωτοκόλλου τῆς ἀνακαλυψάσης αὐτὴν ἀρχῆς, τὰς δὲ ποινὰς ἐπιβάλλει ὁ ἁρμόδιος Οἰκον. Ἔφορος ἢ Τελώνης δι' ἀποφάσεως, ἐπιτρεπομένης τῆς ἀσκήσεως προσφυγῆς ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ αὕτη ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν φορολογικῶν παραβάσεων, κατὰ τὰς ἰσχυούσας εἰδικὰς ἐπὶ τῆς διαδικασίας ταύτης διατάξεις.

Ἄρθρον 5.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ὁρισθησομένης διὰ Διατάγματος, καταργεῖται ὁ νόμος ΑΦΒ' τῆς 28 Μαΐου 1887 «περὶ ἅλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν» ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον.

Περὶ τακτοποιήσεως καθυστερούντων λογαριασμῶν παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Ἄρθρον 1.

1. Πρὸς τακτοποίησιν τῶν μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἢ ἄλλων Τραπεζῶν ὑφισταμένων λογαριασμῶν ἐκ τῶν καταργηθεισῶν Διευθύνσεων Ἐπιτιτισμοῦ καὶ Μεταφορῶν,, διαφόρων ἄλλων λογαριασμῶν δημιουργηθέντων ἐκ τῆς παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διαχειρίσεως τοῦ Κρατικοῦ Συναλλάγματος, καὶ τὴν σύνταξιν τῶν καθυστερουμένων ἀπολογισμῶν καὶ ἰσολογισμῶν τοῦ Δημοσίου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συνιστᾷ εἰδικὰ συνεργεῖα ἐκ τακτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ νὰ προσλάβῃ δέκα ἐκτάκτους ὑπαλλήλους ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει ἐπὶ πλέον τῶν ἤδη ὑπηρετούντων. Ἡ πρόσληψις καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὡς ἄνω ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἐνεργεῖται ἐφεξῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, δι' ἧς ὁρίζεται καὶ ἡ ἡμερησία αὐτῶν ἀποζημίωσις, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δρ. ἑξήκοντα.

2. Διὰ τὴν περαίωσιν τοῦ ἐλέγχου τῶν καθυστερούντων λογαριασμῶν τῶν χρήσεων 1921—22 καὶ 1922—23 ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις συνεργείων παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἐκ τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

3. Ἡ δύναμις τῶν ἀνωτέρω συνεργείων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς τεσσαράκοντα ὑπαλλήλους ἐν τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ τοὺς εἴκοσιν ἐν τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν εἰς τὰ συνεργεῖα ταῦτα ἐργαζομένων ὑπαλλήλων παρέχεται ἡμερησία ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωρίας μέχρι δραχμῶν πεντήκοντα καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου διὰ τοὺς προϊσταμένους τῶν συνεργείων, ὁριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἴσης ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωρίας δύνανται νὰ τύχωσι καὶ οἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐργασθέντες εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ὁριζομένας ἐργασίας τακτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἄρθρον 2.

Ἐγκρίνεται δαπάνη 300.000 δραχμῶν διὰ τὸ χορηγηθὲν κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1929, δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 13 τῆς 26 Ἀπριλίου καὶ Β 225 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1929 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πεντακοσιόδραχμον ἐπίδομα εἰς τοὺς τακτικοὺς κλητῆρας καὶ τοὺς ἐκτάκτους τοιούτους τοὺς κατέχοντας ὀργανικὴν θέσιν κλητῆρος τῶν Ὑπουργείων, τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου.

Ἄρθρον 3.

Εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Διατάγματος τῆς 23 Αὐγούστου 1929 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 2 Μαΐου 1926 Διατάγματος «περὶ ὁριστικῆς τιμῆς ἐξοφλήσεως εἰς δραχμὰς τῶν εἰς Τουρκικὸν νόμισμα ὡρισταμένων ὑποχρεώσεων τοῦ Δημοσίου κλπ.» δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 375 (Τεῦχος Α΄) τῆς 28 Αὐγούστου 1929 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς χορηγεῖται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑκατὸν κατὰ συνεδρίασιν καὶ μέχρι δώδεκα τὸ πολὺ συνεδριάσεων κατὰ μῆνα.

Παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ συνεδριαζούσῃ καθ' ὥρας μὴ ἐργασίμους ἐν ταῖς σχετικαῖς ὑπηρεσίαις, τοποθετεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπάλληλος τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ ὡς γραμματεὺς ἐπὶ ἀποζημιώσει καὶ μέχρι χιλίων δραχμῶν τὸ πολὺ κατὰ μῆνα.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου 3 ἀνατρέχει ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1929, ὁπότε ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 4.

Αἱ διὰ τὰς ἀνωτέρω δαπάνας πιστώσεις ἐγγράφονται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3779 ὁριζομένη ἐκκαθάρισις τῶν λογαριασμῶν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1928 παρατείνεται μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1929.

Περὶ ἰσχύος πινάκων διαγωνισμῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 1.

1. Οἱ πίνακες ἐπιτυχίας τῶν διαγωνισμῶν πρὸς κατάληψιν θέσεων ἐν ταῖς οἰκονομικαῖς ὑπηρεσίαις καὶ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ, ὧν ἡ ἰσχὺς ἔληξε κατὰ τὸ 1929 ἢ ἤθελε λήξει κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1930, ἰσχύουσι μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1930.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ πλήρωσις κενῶν θέσεων κλάδου τινός, δι' ὃν δὲν ὑρίστανται πίνακες, ἐξ ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ ἑτέρου κλάδου κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας.

Ἄρθρον 2.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταργεῖται ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ νόμου 928 διάταξις περὶ ὑποχρεωτικῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος ὡς ἐλεγκτῶν α' ἢ β' τάξεως τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα προαγωγῆς εἰς τὸν ἑαθμὸν τοῦ τελώνου α' ἢ β' τάξεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθὲν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου—3 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3167 περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων», ἔχον οὕτω :

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου (3 Ὀκτωβρίου) 1925 Ν. Δ. «περὶ ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3107 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου (3 Ὀκτωβρίου) 1925 Ν. Δ. «περὶ ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3107 «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων», ἔχον οὕτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1925 ψήφισμα τῆς Δ' τῶν Ἑλλήνων Συντακτικῆς Συνελεύσεως «περὶ τῆς ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐκδόσεως νομοθετικῶν Διαταγμάτων» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. ΚΘ' τῆς 29 Αὐγούστου ἐ. ἔ. πρᾶξιν τῆς δυνάμει τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος συσταθείσης οἰκείας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἔννοια τῆς ἑβδόμης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3107, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2832 τοῦ 1922 «περὶ δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων κλπ.» καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 ἐδάφ. 5 τοῦ Ν.Δ. τῆς 29)31 Δεκεμβρίου 1922 «περὶ προσαυξήσεως τελῶν χαρτοσήμων καὶ ἄλλων τινῶν τελῶν καὶ φόρων», εἶνε ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν ἐμμίσθων ὑποθηκοφυλάκων εἰσπραττόμενα διὰ δικαστικοῦ ἐνσήμου εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου δικαιώματα, ἅτινα ἐδιπλασιάσθησαν διὰ τοῦ ρηθέντος Ν.Δ. τῆς 29)31 Δεκεμβρίου 1922, δὲν διπλασιάζονται ἐκ νέου διὰ τοῦ ρηθέντος νόμου 3107.

Τὰ ἕνεκεν ἀντιθέτου ἑρμηνείας εἰσπραχθέντα ἐπὶ πλέον τῶν ἄνω ὁριζομένων δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1925.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὰ μέλη

Κ. Ρέντης, Ι. Κούνδουρος, Α. Παναγιωτόπουλος, Ι. Δ. Τσουμῶκος, Γ. Κοφινᾶς, Γ. Μπούμπουλης, Α. Ταβουλάρης, Κ. Σταμούλης, Α. Χατζηκυριάκος.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ προσθήκης εἰς τὸν νόμον 4101 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους», ἔχον οὕτω ;

Περὶ προσθήκης εἰς τὸν νόμον 4101 τὸν κυρώσαντα τὸ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Διάταγμα «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 παράγραφον 4 τοῦ ἐν περιλήψει νόμου καὶ μετὰ τὴν λέξιν «πρῶτον» προστίθεται:

«ἢ ὁ Διευθυντὴς τοῦ IV Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ».

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς μόνην συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τὸ σχέδιον νόμου «περὶ νομιμοποιήσεως ἀτελῶν ὑλοτομιῶν ξυλείας δι' ἀνέγερσιν κοινωφελῶν ἔργων καὶ παρατάσεως τῆς θητείας τοῦ προέδρου τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας διοικητικοῦ δικαστηρίου», ἔχον οὕτω:

Περὶ νομιμοποιήσεως ἀτελῶν ὑλοτομιῶν ξυλείας δι' ἀνέγερσιν κοινωφελῶν ἔργων.

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ ὑλοτομίαι ξυλείας πρὸς ἀνέγερσιν κοινωφελῶν ἐν γένει ἔργων, αἵτινες παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23, ἐδάφ. 1, περίπτωσις γ' τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1927 Διατάγματος «περὶ καθιερώσεως νέου συστήματος κλπ.» ἐνηργήθησαν ἀτελῶς, θεωροῦνται κατὰ τοῦτο νομίμως γενόμεναι.

Ἐὰν ὅμως διά τινας ἐξ αὐτῶν κατεβλήθησαν ἐκ τῶν ὑστέρων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου ταῦτα δὲν ἐπιστρέφονται παρ' αὐτοῦ.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἐμπρησμοῦ διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου».

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰς τὸν κ. **Δ. Κογεβίναν**, ὅστις καταθέτει καὶ ἐκ μέρους τῶν βουλευτῶν κ. κ. Γ. Κοκκινάκη, Κ. Σίμου καὶ Θ. Παπαστρατῆ τὴν ἑξῆς πρότασιν:

«Λόγῳ τῆς ἐντάσεως τῆς κρίσεως τοῦ ἐλαίου, παρακαλοῦμεν τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως δηλώσῃ ἐὰν δέχεται νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἀποφασισθεῖσα μείωσις κατὰ 25 ο)ο τῆς ἐγγείου φορολογίας, ἵνα κατά τι ἀνακουφισθῶσιν οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ μέχρι τῆς λήψεως τῶν λοιπῶν μέτρων προστασίας τοῦ ἐλαίου».

Ἀναπτύσσων τὴν πρότασιν ταύτην ἀναφέρει ὅτι ἐκ μέρους τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τῆς Κερκύρας τῷ ἀπεστάλησαν ἐπανειλημμένως τηλεγραφήματα διὰ τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ λῆψις μέτρων ἀνακουφίσεως αὐτῶν, καθόσον ἡ σημερινὴ τιμὴ τοῦ ἐλαίου, εἰς ὃ σημεῖον ἐξέπεσε, ἔχει περιαγάγει αὐτοὺς εἰς δεινὴν οἰκονομικὴν θέσιν, μόλις δὲ καλύπτουν τὰ ἔξοδα τῆς συλλογῆς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπ. Οἰκ.) Ἡ μείωσις τῆς φορολογίας τοῦ ἐλαίου ὁρίζεται διὰ τοῦ ὑποβεβλημένου εἰς τὴν Βουλὴν σχεδίου νόμου ὅτι θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τρέχοντος ἔτους, τόσον ὡς πρὸς τὴν καταβαλλομένην κατὰ τὴν ἐκθλιψιν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν πληρωνομένην κατὰ τὴν ἐξαγωγήν. Τοῦτο ἐγένετο πρὸς ἀποφυγὴν ἀνισότητος μεταξὺ Ἠπειρωτικῆς καὶ Νησιωτικῆς Ἑλλάδος, διότι ἄλλως ἡ ἐσοδεία τοῦ παρόντος χειμῶνος, ἥτις ἐφορολογήθη μὲ ἀκέραιον ποσοστὸν ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι, θὰ ἐφορολογεῖτο μὲ μειωμένον εἰς τὰς νήσους. Οὐχ ἧττον ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ τὴν βασιμότητα τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Κογεβίνα. Συνομολογῶ δὲ ὅτι λόγῳ τῆς μεγάλης τελευταίως ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου πάσχουν ἰδιαιτέρως αἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ νήσοι καὶ καθ' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ πληθυσμοῦ των. Δὲν ἀρνοῦμαι ἀκόμη ὅτι ἐφαρμογὴ ἀπὸ τοῦδε τῆς μειώσεως θὰ ἐνίσχυέ πως τὴν τιμὴν τοῦ ἐλαίου καὶ θὰ διηυκόλυνε τὴν ἐξαγωγήν. Διὰ τοῦτο, ἐφόσον, ὡς παρατηρῶ, δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις ἐν τῇ Βουλῇ, δέχομαι τὴν πρότασιν καὶ δηλῶ ὅτι θὰ τηλεγραφήσω εἰς τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς νὰ ἐφαρμόζηται ὁ μειωμένος φόρος ἀπὸ αὔριον.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς** συνιστᾷ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τὴν παροχὴν διευκολύνσεων εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς τῆς ἐλαιοδεκάτης πρὸς πληρωμὴν τῆς ὀφειλῆς των πρὸς τὸ δημόσιον καὶ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν κατ' αὐτῶν ἐκδεδομένων ἐνταλμάτων, ἡ πραγματοποίησις τῆς ὁποίας οὐδὲν ἄλλο, ὡς λέγει, ἀποτέλεσμα θὰ φέρῃ εἰμὴ τὴν πλήρη οἰκονομικὴν καταστροφήν των, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ὠφεληθῇ τι τὸ Δημόσιον.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθ.) παρατηρεῖ ὅτι δέον τοῦ λοιποῦ νὰ μεταβληθῇ τὸ κρατοῦν σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φόρου, καθιερουμένης ταύτης εἰς ὀκάδας καὶ κανονιζομένης τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν συνθηκῶν. Ἐν τούτοις δηλοῖ ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς λήψεως μέτρου τινὸς ὑπὲρ τῶν ζημιωθέντων ἐνοικιαστῶν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** εὑρίσκει ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Προέδρου, συνιστᾷ ὅμως ἐν ταὐτῷ τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος λῆψιν μερίμνης ὑπὲρ τῶν ἐν λόγῳ ἐνοικιαστῶν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα εὑρίσκεται ὑπὸ μελέτην.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος**, ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, λέγει ὅτι τὰ μέτρα, τὴν λῆψιν τῶν ὁποίων ἐξήγγειλε πρὸ μικροῦ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, θέλουν ἀνακουφίσει τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς, ἡ κατάστασις τῶν ὁποίων εἶναι αὐτόχρημα ὀδυνηρά, ἰδίως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐν αἷς ὡς μόνον προϊὸν παράγεται τὸ ἔλαιον. Καὶ ἄν, προσθέτει, ἔλαβε τὸν λόγον, ἔπραξε τοῦτο ἵνα ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν σύστασιν ὅπως λάβῃ αὕτη γενικώτερα μέτρα ὑπὲρ τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, καθόσον ἡ σημερινὴ τιμὴ τοῦ ἐλαίου οὐδόλως ἱκανοποιεῖ τοὺς παραγωγούς. Ὡς ἓν ἐκ τῶν μέτρων τούτων ὑποδεικνύει τὴν παρακράτησιν τοῦ πλεονάζοντος ἐλαίου, ἀνερχομένου εἰς 15 ο)ο περίπου ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, ἵνα οὕτω συγκρατηθοῦν αἱ τιμαὶ καὶ καταστῇ δυνατὴ ἡ παροχὴ εἰς τοὺς ἐλαιοπαραγωγοὺς ἑνὸς λογικοῦ κέρδους.

Ὁ κ. **Ρ. Διβαθινόπουλος** διαμαρτύρεται διότι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα δὲν παρέχει δάνεια εἰς τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ μὴ καλλιεργητῶν.

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑπόσχεται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν σχετικὴν σύστασιν.

Οἱ κ.κ. **Ἰ. Μουτζουρίδης** καὶ **Ν. Ξηρὸς** συνιστῶσι τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς ἐλαιοδεκάτης ἐκδεδομένων ἐνταλμάτων.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), ἀπαντᾷ ὅτι ἐδόθησαν ὁδηγίαι ἀναστολῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα τῆς πληρωμῆς τῆς 5ης δόσεως.

Ὁ κ. **Κ. Λιδωρίκης** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῆς μειώσεως τοῦ φόρου τὴν ὁποίαν ἐξήγγειλεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δημιουργεῖται μία ἀνισότης μεταξὺ τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τῶν νήσων καὶ ἐκείνων τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι καταβάλλουν τὸν φόρον εἰς εἶδος.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), ἀπαντᾷ ὅτι, καὶ ἂν ἀκόμη ἡ μείωσις τοῦ φόρου ἤθελεν ἐπιδράσει ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τῶν νήσων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ αὕτη ἀντίκτυπον.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ὁ βασικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι εἶναι 7 ο)ο, ἐνῶ εἰς τὴν Κέρκυραν ἀνέρχεται εἰς 12 ο)ο.

Μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** συνιστᾷ ὅπως προταχθῇ ἡ συζήτησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 ἐπερωτήσεως περὶ τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καθόσον ἐκκρεμεῖ αὕτη ἀπὸ μακροῦ.

Ὁ κ. **Ἐ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἔχει πρὸς τοῦτο ἀντίρρησιν, ἀλλ' ὁ κ. Καφαντάρης παρεκάλεσε δι' ἐπιστολῆς του ὅπως, εἰ δυνατόν, μὴ διεξαχθῇ σήμερον συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως, καθόσον ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ μέρος εἰς αὐτήν.

Κατόπιν τούτου ἀποφασίζεται ὅπως ἡ συζήτησις διεξαχθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἐγγραφομένης τῆς ἐπερωτήσεως πρώτης εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Ἀναβαλλομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου**, λαμβάνων τὸν λόγον, παρατηρεῖ ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου ἀπασχόλησις τῆς Βουλῆς μὲ τὸ καπνικὸν ζήτημα σκοπὸν εἶχεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ὑπόδειξιν τῶν μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς σημερινῆς καπνικῆς κρίσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἔκφρασιν γνωμῶν ἐπὶ τῆς ἐνδεικνυομένης γενικωτέρας καπνικῆς πολιτικῆς. Καὶ ἡ διεξαχθεῖσα συζήτησις ἀπέδειξεν ὅτι δὲν ὑρίσταται καπνικὴ πολιτικὴ τείνουσα εἰς τὴν αὔξησιν τῶν φόρων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἀλλὰ περιορίζεται αὕτη εἰς τὸν πλουτισμὸν τῶν καπνεμπόρων καὶ τῶν καπνοβιομηχάνων.

Ἀναφερόμενος ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ ἔργον τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ ὅτι ἐδράδυνεν ἀδικαιολογήτως ἡ ἐκ μέρους αὐτῆς ὑποβολὴ τῆς ἐκθέσεώς της, παρὰ τὰς προφάσεις, τὰς ὁποίας προέβαλεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

Εὑρίσκει ἐν συνεχείᾳ ἀνεπαρκῆ τὰ ἐχαγγελθέντα ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ μέτρα, διότι ταῦτα ἀφορῶσιν, ὡς λέγει, μόνον εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καταναλώσεως τοῦ 1/5 τῆς παραγωγῆς, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς μονίμου καταναλώτεως ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἀμερικῇ τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τείνομεν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καταναλώσεως ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει καταναλίσκονται.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** συνεχίζων ἀναφέρεται εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Βουτυρᾶ, ἐκφράσαντος τὴν γνώμην ὅτι ἂν ἡ ποιότης τῆς ἐφετεινῆς παραγωγῆς ἦτο καλυτέρα, θὰ κατηναλίσκετο ὄχι μόνον ὁλόκληρος ἡ συγκομισθεῖσα ποσότης ἀλλὰ καὶ πολὺ μεγαλυτέρα. Τοῦτο ὅμως, ὡς λέγει, δὲν εἶναι ἀκριβές. Ἡ κρίσις δὲν ὀφείλεται εἰς κακὴν ποιότητα, διότι μέχρι τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου, πρὶν ἐπισυμβοῦν αἱ βροχαί, ἡ παραγωγὴ ἦτο ἡ καλυτέρα ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε. Ἡ κρίσις ὀφείλεται εἰς τὴν δυσφήμισιν. Εἰς τοῦτο δέ, τονίζει, ἔπρεπε νὰ τείνουν αἱ προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν πρόληψιν δηλαδὴ τῆς δυσφημίσεως ταύτης.

Ὁ κ. **Φ. Μανουηλίδης** διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι αἱ πληροφορίαι τοῦ ὁμιλοῦντος εἶναι προχρονολογημέναι καὶ ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν δὲν εἶχον ἀρχίσει αἱ ἀγοραὶ καπνοῦ. Ἀπό τινος ὅμως λέγει ἤρχισαν αὗται ἀθρόως, ὡς ἀναφέρουν σχετικαὶ ἐκ τῶν καπνοπαραγωγικῶν ἐπαρχιῶν πληροφορίαι.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** ἀπαντᾷ ὅτι ἡ διεξαγομένη συζήτησις δὲν σκοπεῖ μόνον τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν πρόληψιν ἐπανεμφανίσεως τοιαύτης κρίσεως ἐν τῷ μέλλοντι. Δέον ἑπομένως, τονίζει, ὅπως ἀπὸ τοῦδε ληφθῶσι τὰ μέτρα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτρέψωσι νὰ θυσιασθοῦν τὰ 4/5 τῆς παραγωγῆς χάριν τοῦ 1/5.

Ἀναφέρει μετὰ ταῦτα ὅτι δὲν εἶναι βάσιμος ἡ παρατήρησις τοῦ κ. Καρωτάκη ὅτι ἡ ζένη καπνοβιομηχανία δὲν ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν. Τοῦτο, λέγει, θὰ εἶχε θέσιν προκειμένου περὶ τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία δὲν παράγει καπνὸν καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει ἀνάγκην βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς της. Ἡ Ἀμερικὴ ὅμως, παράγουσα ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων καπνοῦ οὐχὶ καλῆς ποιότητος, εἶναι, λέγει, ὑποχρεωμένη νὰ προμηθεύεται Ἑλληνικὰ καπνὰ πρὸς ἀνάμιξιν μὲ τὰ ἰδικά της. Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ διατήρησις δηλ. τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος, εἶναι, ὡς τονίζει, ἓν τῶν σπουδαιοτέρων σημείων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ περιλάβῃ τὸ Κυβερνητικὸν πρόγραμμα.

Ἀθάσιμον ἐπίσης εὑρίσκει ἐν συνεχείᾳ καὶ τὴν παρατήρησιν τοῦ αὐτοῦ κ. βουλευτοῦ ὅτι ἡ ἐφετεινὴ ὑπερπαραγωγὴ ὀφείλεται εἰς βουλιμίαν τῶν καπνοπαραγωγῶν, καλλιεργησάντων περισσοτέραν τοῦ δέοντος ποσότητα, ὡς εὑρίσκει ἀδικαιολόγητον καὶ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν λαθόντων ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ ζητήματος τὸν λόγον, βουλευτοῦ Σερρῶν κ. Ἀνθρακοπούλου, ὅτι ἐνίσχυσις δέον νὰ δοθῇ μόνον εἰς τοὺς καλλιεργητὰς καὶ ὄχι καὶ εἰς τοὺς μικρεμπόρους.

Διαπιστώνει μετὰ ταῦτα ἀντίφασιν μεταξὺ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ροδόπης κ. Μπακάλμπαση ἀντιπροέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ Καπνικοῦ Ἐπιτροπῆς, διαμαρτυρηθέντος διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὀλιγωρίαν πρὸς παροχὴν αὐτῇ πληροφοριῶν, καὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης κ. Μανουηλίδου, δηλώσαντος ὅτι αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι προθύμως ἔσπευσαν νὰ παράσχουν ὅσας πληροφορίας ἐζήτησεν ἡ Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. **Φ. Μανουηλίδης** διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι σημασίαν ἐν προκειμένῳ ἔχουν τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἦλθεν ἐπίκουρος εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι αἱ καθ' ἑκάστων γνῶμαι τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** ἀπαντᾷ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ χρονικὸν διάστημα ἀφ' ἧς συνέστη ἡ Ἐπιτροπὴ μέχρι σήμερον ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ καταλήξῃ αὕτη εἰς συμπεράσματα καὶ νὰ ὑποδείξῃ τὰ κατάλληλα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ πολυτίμου τούτου ἐθνικοῦ προϊόντος μέτρα.

Ἀποκρούει ἐν συνεχείᾳ τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν περὶ ἐφαρμογῆς καὶ παρ' ἡμῖν τοῦ κρατοῦντος ἐν Βουλγαρίᾳ συστήματος διαθέσεως τῶν καπνῶν, δικαιολογῶν δὲ τὴν γνώμην του ταύτην λέγει ὅτι κρατοῦσαι ἐν Βουλγαρίᾳ συνθῆκαι καὶ ἡ παραγομένη ἐκεῖ ποιότης καπνῶν διαφέρουν τελείως τῶν τῶν ἐδῶ.

Ἀναφέρεται μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Κουπαρούσου ἐκφρασθεῖσαν γνώμην περὶ καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ μόνον εἰς τὰς περιφερείας ἐκείνας ὅπου δὲν εὐδοκιμεῖ ἄλλου εἴδους καλλιέργεια. Τοῦτο ὅμως, λέγει, ἀντενδείκνυται, διότι, ὡς ἀπεδείχθη ἐν Μ. Ἀσίᾳ, ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ προπαρασκευάζει τὸ ἔδαφος διὰ πᾶν εἶδος καλλιεργείας.

Ἐκεῖνο, συνεχίζει, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως ἤθελα νὰ ἐπαναλάβω εἶναι ὅτι ἡ προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ στραφῇ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν μονίμου καταναλώσεως εἰς Ἀμερικὴν καὶ Γερμανίαν, ὅπου ἤρχισεν αὕτη νὰ ἔχῃ ἔκτασιν. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὀφείλει νὰ λάβῃ τὸ ἐμπρέπον ἐνδιαφέρον διὰ τὸν καπνόν, ὅστις ἀντιπροσωπεύει ἀπὸ πέρυσι τὰ 3/4 τῆς ἐξαγωγῆς. Προκειμένου ἤδη νὰ καταρτισθῇ πρόγραμμα καπνικῆς πολιτικῆς ἐξεταστέον εἶναι ἂν θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν σημερινὴν κατάστασιν ἢ ἂν θὰ θεωρήσωμεν τὸν καπνὸν ἐθνικὸν προϊὸν καὶ θὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος αὐτοῦ καὶ τὴν καλυτέρευσίν του. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἓν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων μέτρων εἶναι ἡ ἐκκαθάρισις τῶν σχέσεων τῶν γαιοκτημόνων καὶ καπνοκαλλιεργητῶν. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι, ἰδίως οἱ πρόσφυγες, ἀναγκάζονται νὰ πληρώνουν 100, 200, 600 δραχμὰς κατ' ἔτος καὶ νὰ ἀφίνουν τὴν ἰκμάδα ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου. Συνεπῶς εὐθυνὴ παραγωγὴ καπνοῦ δὲν εἶναι δυνατὴ ἄνευ ρυθμίσεως τῶν ἀνωτέρω σχέσεων. Ἐπίσης εἶναι ἀνάγκη νὰ ρυθμισθοῦν αἱ σχέσεις καπνοκαλλιεργητῶν καὶ καπνεργατῶν, διότι ἐνῷ ὑπάρχουν χεῖρες ἐργατικαὶ πρὸς συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν, ἔμει-

ναν τὰ καπνὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐθράχησαν καὶ ἐσάπισαν, καὶ ἡ ζημία αὐτὴ πρέπει διὰ τὸ μέλλον νὰ μᾶς γίνῃ μάθημα καὶ δίδαγμα. Ἐπίσης πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια νὰ ἱδρύωνται προσφυγικοὶ συνεταιρισμοὶ πλησίον τῶν καπνοπαραγωγικῶν μερῶν καὶ ὄχι πλησίον πόλεων καὶ περιφερειῶν ἔνθα δὲν καλλιεργεῖται καπνός. Εἰς τὸ Ἀγρίνιον π.χ. ὑπάρχει πληθώρα προσφυγικῶν χειρῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὸν καπνόν, καίτοι δὲ ἐδόθη ὑπόσχεσις ἐματαιώθη ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν σπητιῶν οἱ δὲ πρόσφυγες κατοικοῦν εἰς ἀστέγαστα κτίρια. Ἀπαραίτητος πρὸς τούτοις εἶναι ἡ παρὰ τῶν μεγάλων Ἑταιρειῶν ἐνίσχυσις τῶν μικρῶν καπνεμπόρων, διότι οὗτοι μεγάλως συντελοῦσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ καπνοῦ. Ἡ στάσις μας ὡσαύτως ἀπέναντι τῶν μεγάλων Ἑταιρειῶν πρέπει νὰ ἀλλάξῃ καὶ νὰ τοὺς παράσχωμεν διευκολύνσεις, διότι φεύγουν τὰ καπνά μας ἀνεπεξέργαστα καὶ γίνεται ἐπεξεργασία αὐτῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ οὕτω δημιουργοῦμεν καπνεργατικὸν ζήτημα. Ἡ φορολογία ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ μειωθῇ, νὰ ἀντικρυσθῇ δὲ ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς. Ἐάν, συνεχίζει, θέλωμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν ὄχι τὴν σημερινὴν κατάστασιν, ἀλλὰ νὰ θεωρήσωμεν τὸ προϊὸν ὡς ἐθνικὸν καὶ νὰ ἀποβλέψωμεν μόνον εἰς καλὰς ποιότητας, πρέπει νὰ λάβωμεν ριζικὰ μέτρα. Τοιαῦτα εἶναι ἡ δημιουργία Καπνικοῦ Ἱνστιτούτου διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν σπορῶν, ὁ διορισμὸς ἐμπορικῶν ἀκολούθων εἰς ὅλας τὰς Πρεσβείας, καὶ εἰς τὰ μέρη ἀκόμη ὅπου δὲν ὑπάρχει κατανάλωσις, διὰ νὰ προπαγανδίσουν.

Ἐὰν ἐξ ἄλλου ἐνισχυθοῦν οἱ Ἕλληνες καπνοδιομήχανοι μὲ σημαντικὰ ποσά, θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διείσδυσις τοῦ καπνοῦ μας πανταχοῦ. Ἐπίσης καὶ ἐργοστάσια κατασκευῆς σιγαρέττων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρέπει νὰ γίνουν, ἐφόσον δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ μονοπώλιον καπνοῦ. Καὶ διὰ τὴν διαφήμισιν δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα φειδωλοί, ἀλλὰ πᾶσαν θυσίαν νὰ ὑποστῶμεν, διότι ἡ διατήρησις τῆς ἀναμίζεως τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν θὰ διατηρήσῃ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν καπνοπαραγωγήν. Ἐπίσης πρέπει κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν νὰ παρακολουθοῦνται αἱ ποιότητες δι' ἐπισήμων καπνομεσιτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ τύχη τῶν καπνῶν νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἔμπορον, καὶ γενικῶς ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν. Τελευτῶν, λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἄλλη σκέψις διὰ τὸ καπνικὸν ζήτημα, παρὰ ἡ ἀντιμετώπισίς του δι' αὐτονόμου ὀργανισμοῦ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον νὰ τεθοῦν ὅλαι αἱ κατανεμημέναι ὑπηρεσίαι. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑφισταμένην σήμερον καπνικὴν κρίσιν, ἐὰν ἤθελε τὸ Κράτος νὰ συλλέξῃ τὸν βεβλαμμένον καπνόν.....

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι δουλειὰ δική μας αὐτή, οὔτε καταστροφαί, ὅπως λέγετε, ἐπῆλθον.

Μ. Τσιγδέμογλου. Ἐφέτος μὲ διπλασίαν παραγωγὴν δὲν θὰ εἰσπράξωμεν οὔτε τὸ ἥμισυ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀφοῦ ἦτο ἕνα 20 τοῖς ἑκατὸν κακῆς ποιότητος. Πάντως, μὴ ἀσχολῆσθε νὰ μᾶς πείσετε νὰ ἀγοράσωμεν καπνά. Εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ συζητήσωμεν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἵδρυσιν αὐτονόμου καπνικοῦ ὀργανισμοῦ.

Μ. Τσιγδέμογλου. Ἐπιβάλλεται ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οὐδέποτε θὰ συστήσω νὰ καλλιεργήσουν διπλὰς ἐκτάσεις. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ τελειώσουν τὴν 8 Ἀπριλίου. Οὕτω ὁ προϋπολογισμὸς θὰ ἀρχίσῃ τὴν 13 Μαρτίου καὶ θὰ συνεχισθῇ καὶ τὴν 14.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Δὲν διενεμήθη οὔτε τὸ ἀναλυτικὸν τεῦχος, τὸ δεύτερον, τῶν ἐξόδων.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ τὴν κάμωμεν εὐχαρίστως τὴν ἀναβολὴν ἂν ἐπιβάλλεται. Τί λείπουν;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. Ὁ ἀναλυτικὸς πίναξ τῶν ἐξόδων.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ γενικὴ συζήτησις περιλαμβάνει καὶ ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰ στοιχεῖα ὅλα θὰ δοθοῦν, καὶ ἂν δὲν δοθοῦν θὰ γίνῃ ἀλλαγὴ τῆς ἐργασίας.

Β. Δεληγιάννης (Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀπὸ τὸ Β' τεῦχος δὲν ἔχει νὰ διαφωτισθῇ ἡ Βουλή.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Προτείνω λοιπὸν νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τὴν 13ην καὶ τὴν 14ην Μαρτίου. Τὸ Σάββατον θὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου, ἐκτὸς ἐὰν γίνῃ τοῦτο τὴν 13ην, ἀναβαλλομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὴν Δευτέραν ἐπερωτήσεις, τὴν Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην θὰ ἔχωμεν τηλέφωνα, ραδιόφωνα καὶ λιμενικὰ Πειραιῶς. Τὴν Παρασκευὴν ἀποκέντρωσιν. Ταῦτα λέγω διὰ νὰ τὸ γνωρίζουν οἱ κ. βουλευταί.

Α. Παπαναστασίου. Τὴν 13 εἶναι ἀδύνατον νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός, καὶ διὰ τοῦτο προτείνω νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τὴν μεθεπομένην Τρίτην. Ἡ συζήτησις περὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου θὰ ἀρχίσῃ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν. Τὰς συμβάσεις θὰ τὰς συζητήσωμεν τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα. Ἐκτὸς τούτου δυνάμεθα νὰ συνεδριάσωμεν καὶ μετὰ τὴν 8ην Ἀπριλίου, καὶ ἀπόντος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, διὰ νὰ μὴ τὰ συζητήσωμεν ὅλα τὰ ἄλλα ἀπνευστεὶ καὶ ὄχι ἀνέτως. Ἀφοῦ ἐτέθη ὡς ὅριον ἡ 8 Ἀπριλίου ἠμποροῦμεν νὰ συζητήσωμεν καὶ μετὰ τὸ Πάσχα.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐργαζόμεθα περισσότερον ἀπὸ 4 1)2 ἢ 5 μῆνας τὸ ἔτος, ἄλλως πῶς θὰ διοικήσωμεν ἀπασχολούμενοι διαρκῶς μὲ τὴν Βουλήν;

Α. Παπαναστασίου. Ἐσπευσμένως δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ οὐσιαστικὴ ἐργασία. Ἡ Βουλὴ ἠμπορεῖ νὰ κληθῇ καὶ τὸν Μάϊον καὶ τὸν Ἰούνιον καὶ τὸν Ἰούλιον, ἐκτὸς ἐὰν δοθῇ ἐξουσιοδότησις. Πάντως, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ ἀνάγκην τῶν Νομοσχεδίων θὰ ἀφίσῃ τὴν Βουλὴν νὰ ἐργασθῇ, ἢ θὰ τὰ ἀναβάλῃ διὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ ἔκρινα καλὸν νὰ δηλώσω πότε θὰ συζητηθοῦν ὡρισμένα νομοσχέδια, διὰ νὰ γνωρίζουν οἱ κ. κ. Βουλευταί. Κατὰ τὰ ἄλλα ἡ ἀνακοίνωσίς μου δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιδιώκουσα τὴν ἐσπευσμένην ἐργασίαν. Ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν μετὰ τὸ Πάσχα οὔτε ἡ Κυβέρνησις ἠμπορεῖ νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν, οὔτε οἱ κ. κ. Βουλευταὶ θὰ μείνουν ἐδῶ.

Π. Τσαλδάρης. Ἂς καθορισθῇ ἐὰν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα θὰ ἔχωμεν προϋπολογισμόν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὔριον θὰ ἀπαντήσω εἰς αὐτὴν τὴν ἀπορίαν, καὶ θὰ κανονίσωμεν τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν ἀναλόγως τῶν στοιχείων ποὺ μᾶς χρειάζονται.

Πρόεδρος. Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις περὶ καπνικῆς κρίσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῶν κ. κ. ***Ν. Τζερμιᾶ*** κ.λπ. περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ σίτου καὶ τῶν ἀλεύρων,

Ὁ κ. ***Ἐ. Μαχαίρας*** λέγει, ὅτι ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας πληροφορούμεθα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνδίδει εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν ἀλευρεμπόρων. Ἔτσι ὅμως θὰ ζημιωθοῦν 5.000 ἐργάται, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου καὶ δοθῇ οὕτω μία ἀντιστάθμισις. Ἡ λύσις αὐτὴ θὰ εἶναι ἄδικος διὰ τοὺς ἐργάτας. Ἂν θὰ ὠφεληθῇ ἢ θὰ ζημιωθῇ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν γνωρίζω, γνωρίζω μόνον ὅτι 135.000.000 δραχμὰς δι' ἀλεστικὰ θὰ τὰ πέρνουν οἱ ἐργάται τῶν ξένων Κρατῶν. Κάθε 100 000 τόννους ἀλεύρου θὰ πληρώνωμεν 26 1)2 ἑκατομμύρια εἰς ἐργατικὰ ἄλλων χωρῶν. Ὑποθέτω, συνεχίζει, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις καταλήξῃ εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀλεύρων ἀπόφασιν θὰ λάβῃ μέτρα διὰ τὴν ἀνεργίαν.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης*** λέγει ὅτι ἐσκόπει νὰ δευτερολογήσῃ, ἀλλὰ ἐγνώσθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις προέβη ἤδη εἰς ὁριστικὰς καὶ ἀμετακλήτους ἀποφάσεις καὶ συνεπῶς ἐπιψυλλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου. Παρακαλῶ, συνεχίζει, τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν, ἂν ὄντως ἐλήφθησαν ἀποφάσεις καὶ ποῦ ἐστηρίχθησαν αὗται.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Κύριοι βουλευταί, ἡ Κυβέρνησις μέχρι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀκόμη ἀπέκρουεν ἐπιμόνως πᾶσαν πρότασιν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν εἰσαγομένων ἀλεύρων, ἀλλὰ ἀπό τινων ἡμερῶν ὁμολογῶ ὅτι ἐκλονίσθησαν αἱ ἀντιλήψεις μου ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν πρέπει δὲ ν' ἀποκρύψω ὅτι ὁ λόγος τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου ἐξ Ἀθηνῶν μὲ ἐπηρέασεν οὐσιωδῶς, μολονότι ὅταν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα εἶχον μίαν προκατάληψιν κατὰ τοῦ λόγου του, διότι ἤξευρα ὅτι ἦτο προσωπικῶς ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ ζήτημα. Ἀλλ' ἡ προκατάληψις αὐτὴ δὲν μὲ ἠμπόδισε νὰ ἀκούσω μετὰ προσοχῆς τὰ ἐπιχειρήματά του καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὅταν κατῆλθεν ἀπὸ τὸ βῆμα εἶχα ἐγὼ κλονισθεῖ ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ἀκαμπτον ἀντιλήψιν, τὴν ὁποίαν παρουσίαζον μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ὀλυμπίας ὡμίλησε περὶ ἀποφάσεων τῆς Κυβερνήσεως ἀμετακλήτων, ὑποθέτω ὅμως ὅτι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ προσκομίσωμεν νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν δὲν θὰ πρόκειται περὶ ἀμετακλήτων ἀποφάσεων.....

Κ. Βουδούρης. Εἶπον ἀμετακλήτων ἀποφάσεων, ὡς ἔγραφη.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Αἱ ἰδικαί μου γνῶμαι εἶναι μετακλητοί, αἱ ἰδικαί σας ὡς καὶ τοῦ κ. Σαράντη εἶναι ἀμετάκλητοι, ὡς φαίνεται.

Κ. Βουδούρης. Ἐγὼ διαμαρτύρομαι κ. Πρόεδρε.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἀκοῦτε ἐδῶ, δὲν σᾶς θίγω, σεῖς εἴσθε δικηγόρος τῶν ἀλευροβιομηχάνων, κάμνετε τὸ καθῆκόν σας, ἀλλ' ἐπειδὴ μοῦ ἐπετάξατε τὴν ἰδέαν τοῦ ἀμετακλήτου σᾶς εἶπον καὶ ἐγώ. Ἡμεῖς θὰ φέρωμεν τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θὰ τὸ συζητήσωμεν μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν καλλιτέραν λύσιν. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι πρὶν ἀφίσω τὸν ἑαυτόν μου νὰ ἀλλάξῃ γνώμην ἔκαμα συζήτησιν βέβαια μὲ ὅλα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐνδεδειγμένα διὰ νὰ μετάσχουν εἰς τὴν συζήτησιν. Μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, μὲ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Χημείου, μὲ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀγορανομίας, καὶ ἐφθάσαμεν εἰς συμπέρασμα.

Π. Τσαλδάρης. Μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας δὲν ἐκάματε;

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν νομίζω ὅτι τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐπηρεάσῃ τὸ ζήτημα αὐτό, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀφορᾷ τὸν περ.ορισμὸν τῆς σιτοκαλλιεργείας, εἴτε θὰ φέρωμεν 50 τὸ ἀλεῦρι, εἴτε 60, δὲν ἐπηρεάζει αὐτὸν νομίζω. Ἐγὼ ἕως προχθὲς ἤμουν ἀμείλικτος εἰς τὰς ἀντιλήψεις μου, ἐκλονίσθην ὅμως καὶ ἔφθασα εἰς τὸ νὰ φέρω νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ τὸ συζητήσω. Σᾶς λέγω ὅτι ὁ κ. Γαλόπουλος, ὁ ὁποῖος ἔχει μίαν γνώμην κυρίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, πολὺ οὐσιώδη βέβαια, ὁ κ. Γαλόπουλος, ὁ ὁποῖος ἵστατο πάντοτε ἀπέναντι τῶν τάσεων τῶν ἀλευρεμπόρων, μᾶς ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐρόσον πρόκειται νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν εἰσαγωγὴν ἀλεύρων α' ποιότητος, ἐκεῖνος δὲν βλέπει κανένα κίνδυνον. Πρέπει δὲ νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον θὰ εἰσαχθῇ δὲν πρόκειται νὰ καθιερώσῃ ἕνα καθεστὼς ἀμετάβλητον. Πρόκειται νὰ δοκιμάσωμεν, διότι ἂν εἰσάγωμεν 5.000 τόννους τὸν μῆνα καὶ εἰς 4—5 μῆνας δὲν ἐπιτύχωμεν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς τοῦ σίτου, τότε δυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν. Αὐτὰ εἶχον νὰ εἴπω. Τὰ περαιτέρω θὰ τὰ ἐπωμεν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου. Νομίζω ὅμως, ὅτι, προκληθείς, ἔπρεπε νὰ δόσω αὐτὰς τὰς ἐξηγήσεις.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου.*** παρακαλεῖ τὸν κ Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τί ἀπέγινε μὲ τὴν διαταγὴν τῆς Ε. Α, Π., καθ' ἣν αἱ ὁμολογίαι τῶν ἀνταλλαξίμων γίνονται παρ' αὐτῆς δεκταὶ ὄχι εἰς τὸ ἄρτιον ὅπως εἶναι ἡ συμφωνία, ἀλλὰ κάτω τοῦ ἀρτίου.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης.*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) πληροφορεῖ ὅτι γίνεται συνεννόησις ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν ἐκανονίσθη ἀκόμη.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** τονίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπευθῇ ἡ ρύθμισις τοῦ ζητήματος καὶ νὰ τηρηθῇ ἡ συμφωνία.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἐπερωτήσεώς του διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν λογικῶν καὶ δικαίων αἰτημάτων τῶν φοιτητῶν καὶ ἀποφυγὴν ἐν τῷ μέλλοντι παραπόνων ἐκ μέρους αὐτῶν, λέγει ὅτι μὲ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον λύεται σχεδὸν τὸ προκῦψαν ζήτημα ἐξ οὗ καὶ ἡ τελευταία ἀπεργία. Ἀλλά, τονίζει, ὅταν πρόκειται περὶ δικαίων αἰτημάτων πρέπει ταῦτα νὰ λύωνται ἐγκαίρως καὶ ὄχι νὰ τὰ ἀφήνωμεν νὰ προκαλοῦν ἀνωμαλίας. Ἀπὸ τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐπροκάλεσαν τὴν τελευταίαν ἀπεργίαν ὑπῆρχον αἰτήματα δίκαια, ἄτινα ἔμενον ἀνικανοποίητα. Τὸ ὅτι ἦσαν δίκαια καὶ δυνατὰ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι μόλις ἀνεκινήθησαν παρὰ τῶν φοιτητῶν ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ. Καὶ τότε προβάλλει τὸ ἐρώτημα ἐὰν θὰ περιμένωμεν νὰ σηκώνεται κάθε τάξις νὰ ζητῇ δίκαια πράγματα, ἐνῷ αὐτὰ ἠμποροῦσαν νὰ γίνουν οἰκοθεν. Θὰ ἐπρότεινα, συνεχίζει, ἵνα εἰς τὸ μέλλον αἱ προϊστάμεναι ἀρχαὶ καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐὰν ἐξ ἀμελείας των ἢ παραλείψεώς των προέκυψαν ἀδικήματα καὶ ἀνωμαλίαι. Ὑπῆρχε π. χ. τὸ ζήτημα τῶν ἐξετάστρων καὶ λογικὸν θὰ ἦτο ὁ ἀπορριπτόμενος φοιτητὴς νὰ πληρώνῃ μόνον δεύτερα ἐξέταστρα, δι' ὅσα μαθήματα πρόκειται νὰ ἐπαναξεταθῇ. Ἄλλο ζήτημα δυνάμενον νὰ λυθῇ παρὰ τῆς διοικήσεως ἀπ' εὐθείας ἦτο ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν μὲ ἕνα—δύο βιβλία νὰ ἐξοικονομοῦντο τόσοι φοιτηταί. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ζήτημα ἦτο τὸ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγορᾶς τῶν συγγραμμάτων καὶ εὐτυχῶς διορθώνεται ἤδη τοῦτο καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τὸ διορθώσῃ ἀκόμη, διότι ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι ἀνάγκη μεγάλων συγγραμμάτων, ἀλλὰ περιληπτικῶν τοιούτων μονοτόμων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι προσιτὰ εἰς τοὺς φοιτητάς, θὰ δύνανται δὲ νὰ ἐκδίδωνται καὶ παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ ὕπαρξις τῶν ὀγκωδῶν συγγραμμάτων οὔτε εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐπιστήμης συντελεῖ καὶ ἐμποδίζει καὶ τὴν ἔκδοσιν ἄλλων βιβλίων, διότι ὅσον ζῇ ὁ καθηγητὴς εἶναι ἐπιβεβλημένον τὸ σύγγραμμά του. Ἐπίσης ἐλαττωματικὸν εἶναι καὶ τὸ ὅτι αἱ ἐξετάσεις γίνονται εἴτε ἐντὸς τοῦ γραφείου, εἴτε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ καθηγητοῦ ἀπόντος τοῦ κοσμήτορος.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐλπίζω νὰ παύσῃ αὐτὴ ἡ φάμπρικα.

Α. Χρηστομάνος. Ἄλλο σημεῖον εἶναι ὁ κακὸς κανονισμὸς τῶν ἐξετάσεων, ἐνῷ αὐταὶ ἔπρεπε νὰ γίνωνται εἰς τέσσαρας περιόδους, ὅπως εἰς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια· αἱ δὲ πρῶται νὰ μὴ γίνωνται ποτὲ τὸν Ἰούνιον, ὅπως γίνωνται ἐδῶ αἱ ἐξετάσεις, καὶ ἐνῷ λέγονται τμηματικαὶ εἶναι ὅμως ἐνιαύσιαι. Πάντως τὸν Ἰούνιον πρέπει νὰ γίνωνται ἐκείνων ποὺ ἀπερρίφθησαν.

Ὡς πρὸς τὸ κῦμα τῆς ἀγραμματοσύνης ἡ μόρφωσις τῶν σπουδαστῶν ἀντανακλᾷ κατ' ἀρχὴν τὴν μόρφωσιν τῶν διδασκάλων των. Ὅταν δὲν ὑπάρχουν μέσα διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἰατρικῆς, διδασκαλία ὅηλ. εἰς Νοσοκομεῖα καὶ ἐργαστήρια, τί ἐπιστήμονες θὰ βγοῦν;

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Ὑποστηρίζετε ὅτι εἶναι κατώτεροι οἱ φοιτηταί μας ἀπὸ τοὺς τῶν ἄλλων Πανεπιστημίων;

Α. Χρηστομάνος. Θεωρητικῶς ὄχι, ἀλλὰ πρακτικῶς, ἐλλείψει μέσων, δὲν εἶναι ἰσότιμοι.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Εἶναι ἀκατανόητον νὰ ὑπάρχουν νοσοκομεῖα καὶ νὰ μὴ τὰ χρησιμοποιοῦμεν πρὸς διδακτικοὺς σκοπούς.

Α. Χρηστομάνος. Θὰ σᾶς εἴμεθα εὐγνώμονες ἐὰν τὸ ἐπιβάλετε. Εἶναι κατάλληλα πρὸς διδασκαλίαν τὰ στρατιωτικά, τὰ προσφυγικὰ καὶ ὁ Εὐαγγελισμός.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ εἶναι ἰδιωτικόν.

Α. Χρηστομάνος. Ὄχι, δὲν εἶναι, ἀλλά, ἐκτὸς τούτου, ὅπως ἡ ἰδιοκτησία ἔχει ὑποχρεώσεις, διατί δὲν θὰ ἔχουν ὑποχρεώσεις τὰ νοσοκομεῖα;

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν θελήσητε νὰ ἐπιβάλετε τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ θὰ κλείσετε τὰς πηγὰς τῶν δωρητῶν.

Α. Χρηστομάνος. Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἡ Βασίλισσα Ὅλγα ἐπέτρεψε τῇ παρακλήσει μου τὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν γεννᾶται ζήτημα ἅμα εἶναι σύμφωνος ἡ διοίκησις, ἀλλ' ἐὰν διαφωνῇ τί θὰ γίνῃ;

Ρ. Λιβαθινόπουλος. Τότε πρέπει ὅλα τὰ νοσοκομεῖα νὰ γίνουν δημοσίας ἀντιλήψεως, ὅπως καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἐννοῆτε τὰ μαθήματα νὰ τὰ διδάσκουν οἱ ἰατροὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἔχει καλῶς.

Α. Χρηστομάνος. Βεβαίως.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Καὶ οὕτω τὰ νοσοκομεῖα θὰ προσφέρουν μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸν τόπον, διότι θὰ καταρτίζουν πραγματικοὺς ἰατρούς.

Α. Χρηστομάνος. Ὅσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τοὺς κομμουνιστὰς φοιτητάς, βεβαίως ὑπάρχουν τοιοῦτοι, καὶ πολὺ φοβοῦμαι, ὅτι οὗτοι ἄγουν τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, ἥτις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν δημοτικὴν των ἐκπαίδευσιν, ἥτις ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ὅταν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐδόθη ἄλλη κατεύθυνσις εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν.

Γ. Παπανδρέου (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἀπεδείχθη δικαστικῶς, ὅτι αἱ ταραχαὶ ὑπεκινήθησαν ἀπὸ κομμουνιστάς.

Α. Χρηστομάνος. Οἱ κομμουνισταὶ ὅμως αὐτοὶ εἶχον εὕρει πρόσφορον ἔδαφος εἰς τοὺς φοιτητάς μας.

Ὁ κ. **Γ. Παπανδρέου** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) εὐχαριστεῖ θερμῶς τὸν προλαλήσαντα διότι εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς σχετικὸν νομοσχέδιον. Ὅσον ἀφορᾷ γενικώτερον τὴν σύστασιν, ἐπιδιώκομεν, λέγει, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Συγκλήτου καὶ τῶν σχολῶν τὴν ριζικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ προορισμὸς αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης**, ἐπερωτῶν τοὺς κ. Ὑπουργοὺς Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ λεχθὲν ὅτι πρόκειται νὰ ἱδρυθῇ καὶ ἄλλος ἱππόδρομος ἐν Θεσσαλονίκῃ, λέγει ὅτι σκοπιμώτερον εἶναι νὰ καταργηθῇ καὶ αὐτὸς ὁ ὑπάρχων ἤδη ἱππόδρομος τοῦ Φαλήρου, διότι ἐφόσον ἀπαγορεύονται τὰ τυχηρὰ παίγνια ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ μὴ ἐπιτρέπωνται καὶ τὰ ἀμοιβαῖα στοιχήματα ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνα ἀπὸ τὴν πασέταν καὶ ἀπὸ τὸν μπακαρᾶν. Ἔχω πλεῖστα παραδείγματα μικροϋπαλλήλων οἱ ὁποῖοι ἔχασαν τὰς μικράς των οἰκονομίας εἰς τὰ στοιχήματα αὐτά. Ἐὰν τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἱπποδρομίου δεσμευμένον ἐκ τῆς συμβάσεως δύναται ὅμως νὰ λάβῃ περιοριστικὰ μέτρα, δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν εἴσοδον εἰς τὰ παιδία κάτω ὡρισμένης ἡλικίας, ὡς ἐπίσης νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς δημοσίους καὶ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, νὰ περιορίσῃ τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς λειτουργίας τοῦ Ἱπποδρομίου καὶ νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν πώλησιν τῶν δελτίων τῶν ἀμοιβαίων στοιχημάτων εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, εἰς τὰ περίπτερα κλπ., εἰς τρόπον ὥστε νὰ πωλῶνται ταῦτα ἐντὸς τοῦ ἱπποδρόμου.

Ἀναπτύσσων ἀκολούθως ὁ κ. **Πριμίδης** ἐπερώτησίν του σχετικὴν μὲ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκπαιδευτηρίων Πειραιῶς λέγει ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ διεκτραγῳδήσῃ τὴν ὄχι εὐχάριστον κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ὁ τότε Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ διαθέσῃ 20 ἑκατομ. δι' αὐτά. Ἀλλ' ἂν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ κατάστασις δὲν ἦτο εὐχάριστος κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἶναι οἰκτρά. Αἰτία δὲ τούτου εἶναι ὅτι εἰσήχθη τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα πρὶν ἱδρυθοῦν ἀνάλογα ἐκπαιδευτήρια. Πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ὑποδεικνύει ὅπως ἐπισκευασθοῦν ὅλα ἐν γένει τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ὅπως συσταθῇ εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς ἵνα ὑποδείξῃ τὰ κατάλληλα οἰκόπεδα διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὅπως χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἀνέγερσιν Γυμνασίου τὸ ὑπάρχον οἰκόπεδον τῶν προσκόπων εἰς τὴν Φρεαττύδα, ὅπερ εἶναι καταλληλότατον, τοῦ χρησιμοποιουμένου ἤδη ὡς β' γυμνασίου ἀποδιδομένου εἰς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἱδρύθη, ὅστις ἦτο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παρθεναγωγεῖον. Ἐπίσης ὑποδεικνύει ὅπως χρησιμοποιηθῇ ὡς Γυμνάσιον τὸ χρησιμοποιούμενον ἤδη ὡς πρωτοδικεῖον, ἀνεγειρομένου ἑτέρου καταλλήλου δικαστικοῦ μεγάρου εἰς οἰκόπεδον, τὸ ὁποῖον θὰ παρακληθῇ νὰ ὑποδείξῃ ὁ δῆμος. Συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως ληφθῇ μέριμνα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ ἰδίως τοῦ β' γυμνασίου τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνεπαρκέστατον.

Ὁ κ. **Γ. Παπανδρέου** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν ἐτοποθετήθησαν ἤδη δύο ἐπὶ πλέον καθηγηταί. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἄλλας ὑποδείξεις τοῦ κ. βουλευτοῦ, τονίζει ὅτι ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν καθ' ἃς ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐκάλεσε τὸν δήμαρχον Πειραιῶς, τοὺς ἁρμοδίους μηχανικοὺς καὶ ὅλους τοὺς εἰδικοὺς καὶ συνέστησε εἰς τὴν διδακτηριακὴν ἐπιτροπὴν νὰ τῷ ὑποδειχθοῦν τὰ κατάλληλα οἰκόπεδα πρὸς ἀνέγερσιν τῶν διδακτηρίων τοῦ Πειραιῶς. Μέχρι τοῦδε ὅμως δὲν ὑπεδείχθησαν τὰ οἰκόπεδα ταῦτα.

Ὁ κ. **Ἐλ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι σχετικῶς μὲ ὅσα πρὸ ὀλίγου ἀνέφερεν ὡς πρὸς τὴν σειρὰν τῶν νομοσχεδίων ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς θὰ συζητηθῇ τὴν 13 τοῦ μηνός. Τὸ περὶ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου θὰ συζητηθῇ τὴν 14 τοῦ μηνός, τὸ Σάββατον θὰ συζητηθῇ ἡ σύμβασις τῶν τηλεφώνων καὶ τῆς ραδιοφωνίας, τὴν δὲ Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην θὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀποκεντρώσεως θὰ συζητηθῇ τὴν 21 Μαρτίου.

Ὁ κ. **Φ. Μανουηλίδης** ἐπικαλεῖται ἀκεραίαν τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως σχετικῶς πρὸς τὴν φειδὼ μετὰ τῆς ὁποίας παρέχεται ἡ κτηματικὴ πίστις εἰς τὰς Νέας Χώρας. Ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα, λέγει, μολονότι εἶναι ἐν ἱδρυμα ἐθνικὸν δὲν κατώρθωσε μέχρι τοῦδε νὰ κάμῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τῆς ἐπεβάλλετο.

Ὁ κ. **Ἐλ. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Καβάλλας διετύπωσε σχετικὴν εὐχὴν, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις θέλει διαβιβάσει πρὸς τὴν Τράπεζαν.

Ὁ κ. **Φ. Μανουηλίδης** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐδήλωσε τελευταίως, ὅτι ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα διέθεσεν εἰς τὰς Νέας Χώρας 900.000 λιρῶν. Πρέπει ὅμως νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ ὅτι ἐκ τῶν 900,000 λιρῶν, 600,000 ἐδόθησαν εἰς νομικὰ πρόσωπα, εἰς ἔργα δηλ. κοινοτήτων κλπ., μόνον δὲ 300,000 ἐδόθησαν εἰς ἰδιώτας, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο λαμβάνεται ἐξ ὁλικοῦ ποσοῦ 6,000,000 λιρῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ κεφάλαιον τῆς Τραπέζης εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον.

Φ. Μανουηλίδης. Τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον μετὰ τοῦ δανείου ἦτο ἀκριβῶς αὐτὸ ὡς μοὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτὸς οὗτος ὁ Διευθυντὴς τῆς Τραπέζης. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 300,000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον διαθέτει εἰς ἰδιώτας ὡρισμέναι περιφέρειαι δὲν ἔχουν εὐεργετηθῇ οὔτε μὲ ἓν σελλήνιον, ὅπως ἡ περιφέρεια τῆς Καβάλλας, ἡ περιοχὴ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, ἡ Δυτικὴ Θράκη καὶ ἡ Δυτικὴ Μακεδονία. Ἄλλοι συνάδελφοι ἀναφέρουν ὅτι καὶ εἰς τὴν Νότιον Μακεδονίαν οὐδὲν ἐδόθη.

Θ. Χαβίνης. Καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον δὲν ἐδόθη.

Φ. Μανουηλίδης. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τοῦτο. Ὑπάρχει καὶ ἄλλη περίπτωσις ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Τί θέλετε νὰ κάμωμεν; Εἶναι ἰδιωτικὸν ἵδρυμα.

Φ. Μανουηλίδης. Θὰ σᾶς εἴπω, κύριε Πρόεδρε. Ὑπάρχει πίναξ χορηγιῶν τῆς ἐφετεινῆς περιόδου ἐκ τοῦ ὁποίου διαπιστοῦται δυσαναλογία ἐξόχως χαρακτηριστική. Τὸν πίνακα αὐτὸν θέτω ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλὰ οἱ Διευθυνταὶ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἐθνικῆς τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦσι τὰς ἐργασίας τῆς Κτηματικῆς Τραπέζης ἔδωκαν τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι θὰ χορηγήσουν δάνεια. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ὑπεβλήθησαν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ εἰς ἔξοδα διὰ τὰς σχετικὰς διατυπώσεις. Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Σουφλίου καὶ ἰδιαίτατα εἰς τὰ χωρία Κορνοφωλιὰ καὶ Λάβαρα ὑπέβαλαν οἱ χωρικοὶ αἰτήσεις ζητοῦντες 15.000 δραχ. ἕκαστος, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 200 χιλιάδας. Ἐκ τούτων δὲν ἔλαβον τίποτε, ἀλλὰ ἐξώδευσαν καὶ 20 χιλ. δραχμάς. Μερικοὶ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀφοῦ ἐταλαιπώρησαν τοὺς χωρικοὺς καὶ ἔδοσαν εἰς αὐτοὺς τοιαύτας ἀνεκτελέστους ὑποσχέσεις προέβαλαν τὴν δικαιολογίαν ὅτι δὲν ὑπάρχουν σχέδια πόλεων. Τοῦτο ὅμως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πόλεων, ἀλλὰ περὶ χωρίων, ἔπρεπε ἐκ τῶν προτέρων νὰ τὸ γνωρίζουν, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ εὐθύνη δι' αὐτὸ βαρύνει τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον δεκαετίαν δὲν κατώρθωσε νὰ κάμῃ τὰ σχέδια αὐτά. Περαίνων, συνιστᾷ ὅπως ἐφεξῆς, ἂν δὲν γίνῃ δάνειον, αἱ εἰσπράξεις τοὐλάχιστον τῆς Τραπέζης νὰ διατίθενται διὰ τὰς Νέας Χώρας.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος**. (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι θὰ προβῇ εἰς τὰς καταλλήλους συστάσεις.

Ὁ κ. **Μ. Τσιγδέμογλου** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας διατί δὲν ἐζήτησε τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἑπταμελοῦς Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς πρὸς τὴν ἰθαγένειαν τοῦ ἐκ Σμύρνης κ. Σωκράτους Σεφεριάδου, ἐφόσον ἡ ἐκτιμητικὴ Ἐπιτροπὴ Βρυούλων χαρακτηρίζει αὐτὸν ὡς Ἀμερικανὸν ὑπήκοον καὶ ἀπορρίπτει τὴν δήλωσιν ἐκκαθαρίσεως τῆς συζύγου του Μαρίας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει συνιστᾷ νὰ ληφθῇ μέριμνα ὅπως καταθέσῃ οὗτος δήλωσιν ὅτι εἶναι ἀνταλλάξιμος, εἰς τρόπον ὥστε ἡ περιουσία τὴν ὁποίαν οὗτος κατέλιπεν ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἡ ὁποία εἶνε μεγάλη, κατορθωθῇ νὰ συμψηφισθῇ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἀποφασίζεται εἶτα ὅπως ἡ ὑπ' ἀριθ. 54 ἐπερώτησις ἀφορῶσα τὸ ζήτημα τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν Ἀθηνῶν ἀναγραφῇ πρώτῃ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς, ἀναγραφομένης μετ' αὐτὴν τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Μαντᾶ, σχετικῶς πρὸς τὴν δημοπρασίαν διὰ τὴν προμήθειαν ὁδοστρωτήρων.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζάκος** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διατί δὲν κατεσκευάσθη ἀπὸ τὴν ἑταιρείαν Μακρῆ ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς Σιδηροκάστρου—Ἀρχαίας Φυγγαλίας—Ἀνδριτσαίνης, ἀφοῦ ὑπῆρχε σχετικὴ μελέτη, δι' ἣν τὸ Κράτος ἐπλήρωσεν 300—600.000 δραχμῶν, ἀλλὰ προϋτιμήθη, διὰ διατάγματος τοῦ 1927, ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Θήλου—Δελᾶ—Χασάν, μήκους 80 χιλιομέτρων ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ 150.000.000 τοὐλάχιστον δαπάνην, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἐξυπηρετηθῇ οὐδόλως ἡ συγκοινωνία τῆς περιφερείας ἐκείνης, ἐνῷ ἀντιθέτως διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς ἑτέρας ὁδοῦ θὰ ἐξυπηρετηθῇ ὁ ἀρχαιολογικὸς τόπος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ θὰ συνδεθοῦν στενῶς αἱ ἐπαρχίαι Ὀλυμπίας καὶ Τριφυλλίας τόσον ἀπὸ συγκοινωνιακῆς ὅσον καὶ ἀπὸ δικαστικῆς ἀπόψεως.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι ἀντιθέτως διὰ τῆς δευτέρας ὁδοῦ θὰ ἐξυπηρετηθοῦν 18 χωρία τῆς ἐπαρχίας Φυγγαλίας, ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία Ἀνδριτσαίνης καὶ δύο δῆμοι τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως, καὶ ὅτι τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ ταύτης δὲν πρόκειται νὰ ὑπερβῇ τὰ 30 χιλιόμετρα.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζάκος** συνεχίζων λέγει ὅτι τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Σιδηροκάστρου—Φυγγαλίας—Ἀπόλλωνος—Ἀνδριτσαίνης ἐζήτησαν οἱ κάτοικοι τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν δι' ἐνόπλων συλλαλητηρίων. Ἤδη, προσθέτει, διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν μεταστροφὴν τῶν ἀρχικῶν ἀπόψεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἀπευθύνονται εἰς τὴν ἐγνωσμένην εὐθυκρισίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ θέσῃ οὗτος εἰς ἐφαρμογὴν τὴν πρώτην ἀπόφασιν ἵνα μὴ πωληθῇ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλὰς διὰ νὰ πληρώσῃ τὴν δαπάνην μιᾶς ὁδοῦ, ἡ ὁποία μόνον ἐρήμους ἐκτάσεις πρόκειται νὰ διασχίζῃ.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἐγένετο μεταβολὴ τῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως ἀλλὰ μόνον, βάσει πίνακος τῶν τουριστικῶν ὁδῶν, τὸν ὁποῖον κατήρτισε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀπεφασίσθη ὅπως χαραχθῇ καὶ ἑτέρα ἐθνικὴ ὁδός, ἡ περὶ ἧς αἱ ἀντιρρήσεις τοῦ προλαλήσαντος. Ἡ προτίμησις αὐτῆς κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν, χωρὶς νὰ ἀποκλείῃ τὴν κατασκευὴν καὶ τῆς πρώτης, ὀφείλεται, λέγει, εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς δευτέρας ἐξυπηρετοῦνται καλύτερον καὶ οἱ ἀρχαιολογικοὶ χῶροι, εἰς οὓς οἱ περιηγηταὶ θὰ δύνανται νὰ φθάνουν αὐθημερόν, καὶ οἱ πληθυσμοὶ ὁλοκλήρου τῆς περιοχῆς.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** προσθέτει ὅτι τὸ τοσοῦτον μᾶλλον ἐπιβάλλεται ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ ταύτης καθ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετηθῇ περιφέρεια ἥτις μετὰ 100 ὁλοκλήρων ἐτῶν ἐλεύθερον βίον οὐδὲ ἑνὸς χιλιομέτρου χαραγμένην ὁδὸν κέκτηται.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζάκος** παρατηρεῖ εἰς ἀπάντησιν τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι διὰ τῆς νέας ὁδοῦ ἔχει μόνον δὲν διευκολύνεται ἀλλὰ τοὐναντίον δυσχεραίνεται ἡ συγκοινωνία μὲ τοὺς ἀρχαιολογικοὺς τόπους.

Μεθ' ὅ, ὥρᾳ 8.45, μ.μ., λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 4.30' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Κ. Κοντοδίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'

Τρίτης 11 Μαρτίου 1930.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. **Ι. Τσιριμῶκος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Οἱ πρόεδροι διαφόρων σωματείων Σοφάδων παρακαλοῦν ὅπως ἀφεθῇ ἐλεύθερον τὸ ἐμπόριον τοῦ πετρελαίου,

Ἡ ἕνωσις ἰδιοκτητῶν Ἄργους διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐπιζητουμένην παράτασιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ σύλλογος πολυτέκνων Κορίνθου, Καλαμῶν καὶ Ναπόλεως ζητεῖ τὴν ταχεῖαν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προστασίας τῆς τάξεως τῶν πολυτέκνων.

Ὁ σύλλογος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν οἴκων ἐξωτερικοῦ διαμαρτύρεται διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν χορηγήσεως ὑφάσματος καὶ διὰ τὰς ἀναγκαιούσας στολὰς ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου.

Διάφοροι πλημμυροπαθεῖς ἐκ τῶν τελευταίων πλημμυρῶν τῶν Ἀθηνῶν ὑποβάλλουσι διάφορα αἰτήματα σχετικὰ μὲ τὴν κατάστασίν των καὶ ζητοῦσι τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποδάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 402 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 30.713.80 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποδάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 400 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκ δραχμῶν 5.175 ἐπ' ὀνόματι τοῦ προέδρου καὶ μελῶν 8ης πρωτ. ἐκτιμ. ἐπιτροπῆς καὶ ἐκ δραχμῶν 5.175 ἐπ' ὀνόματι τοῦ προέδρου καὶ μελῶν τῆς 7ης ἐκτιμ. ἐπιτροπῆς ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποδάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 416 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκ δραχμῶν 150.000 καὶ 50.000 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀεροπορίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποδάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 401 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκ δραχμῶν 5.400, 5.625 καὶ 3.625 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας ὑποδάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 404 πρᾶξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν θεώρησιν χρηματικοῦ ἐντάλματος ἐκ δραχμῶν 4.096.221.70 ὑπ' εὐθύνην τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀεροπορίας.

Οἱ Α. Σταματιάδης καὶ Δ. Βαλλιάνος ἀγοράσται τῶν ἐκποιηθέντων παλαιῶν σκαφῶν τοῦ στόλου διαμαρτύρονται διότι δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ ὑπ' αὐτῶν καταδολὴ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς εἰς ὁμολογίας τῶν ἀνταλλαξίμων.

Ὁ δουλευτὴς κ. ***Α. Μάρκου*** καταθέτει αἴτησιν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλλήνων δικηγόρων ζητούντων τὴν ὑπαγωγὴν των εἰς τὸν νόμον περὶ συντάξεως νομικῶν.

Ὁ σύλλογος τῶν φίλων τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν διάθεσιν 500.000 δραχμῶν πρὸς μετάκλησιν τοῦ ξένου μουσικοῦ Περνὸ διὰ τῆς συλλογὴν Ἑλληνικῶν δημοτικῶν ἀσμάτων παρακαλεῖ ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη κλπ.

Ὁ τεχνικὸς ἐπιστημονικὸς ὅμιλος Τ.Τ.Τ. ὑποδάλλει τὰς γνώμας του ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ κύρωσιν τηλεφωνικὴν σύμδασιν.

Ὁ σύλλογος τῶν ἐμπόρων ἐλαιῶν Βόλου ζητεῖ τὴν μείωσιν τῆς φορολογίας τῶν ἐλαιῶν ἢ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχυούσης τοιαύτης.

Ἡ Ἑλληνικὴ παροικία τῆς Ἀντις-Ἀμπέμπα καταγγέλλει σκανδαλώδεις ἐνεργείας τοῦ προξένου Ζερδοῦ καὶ ζητεῖ τὴν ἀντικατάστασιν τούτου.

Τὸ δημοτικὸν συμδούλιον, ὁ σύλλογος αὐτοκινητιστῶν, ὁ πωρογαλακτοπωλῶν, καρροποιῶν καὶ τὸ ταμεῖον προνοίας οἰνοπαραγωγῶν Ἀγρινίου ζητοῦν τὴν ἀναστολὴν τῶν ἔργων ἐκτελέσεως τῆς αὐλακος Μεσολογγίου.

Οἱ καπνεργάται Καδάλλας ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων τῆς Ἑνωτικῆς Ὁμοσπονδίας τῶν καπνεργατῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Ἐπαγγελματικὸς καὶ Βιοτεχνικὸς κόσμος Λαρίσσης ζητεῖ τὴν ἄμεσον ποινικὴν δίωξιν τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπιμελητηρίων.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμδούλιον Κερπινῆς διαμαρτύρεται διὰ πᾶσαν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ ἐνδεχομένην ρευστοποίησιν τῆς περιουσίας τῶν ἱερῶν μονῶν Λαύρας καὶ Μεγάλου Σπηλαίου.

Οἱ γονεῖς τῶν μονογενῶν υἱῶν τῆς κοινότητος Γαργαλιάνων Μεσσηνίας ζητοῦν τὴν ἐλάττωσιν τῆς στρατιωτικῆς θητείας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Φοινικίου τῆς ἐπαρχίας Ἐπιδαύρου Λιμυρᾶς ὑποδάλλουν ψήφισμα σχετικὸν μὲ τὸν λιμένα Πλύτρας.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀχαϊοήλιδος ὑποδάλλει τροποποίησιν εἰς τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2948, περὶ προαγωγῆς τῆς Βιομηχανίας καὶ Βιοτεχνίας.»

Οἱ ἰδίαις δαπάναις ἐγκατασταθέντες ἀστοὶ πρόσφυγες ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς οἰκοδομησίμου ζώνης τῶν Ἀθηνῶν ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς πληρωμῆς φόρου οἰκοδομῶν.

Οἱ Ἱεροψάλται τῆς Ἑλλάδος δι' ὑπομνήματός των παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὸν ψηφισθησόμενον νόμον περιληφθῶσιν καὶ οὗτοι ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀσφαλιζομένους κληρικούς.

Οἱ δουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπανα στασίου*** καὶ ***Ν. Μπακόπουλος*** καταθέτουσιν ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως περὶ ἱδρύσεως ἐμπορικῆς σχολῆς ἐν τῇ πόλει των.

Ὁ δουλευτὴς κ. ***Σ. Σταυρόπουλος*** καταθέτει τηλεγραφήματα τῶν Συλλόγων δημοδιδασκάλων Ἰωαννίνων καὶ Ζαγορίου περὶ ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων τῆς διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἐλάττωσιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων.

Ἡ διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία Ἀθηνῶν δι' ὑπομνήματός της ὑποδάλλει τροποποιήσεις εἰς τὸ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ διοικήσεως τῆς Παιδείας.

Οἱ φύλακες τῶν ποινικῶν φυλακῶν Κορίνθου καὶ Σπάρτης ζητοῦν τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν των.

Οἱ κάτοικοι Δομοκοῦ ζητοῦν τὴν ἵδρυσιν ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἱδρύσεως Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου εἰδικὴ Κοινοδουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Οἱ δουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Συριόπουλος, Τ. Ἀναστασίου, Η. Τσεριώνης*** καὶ ***Α. Σπηλιάδης*** ὑποδάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ δικηγόρων διατάξεων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγίας ἐφ' ἅπαξ συνδρομῆς εἰς τὴν Μακεδονικὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν καὶ τὸν Σύλλογον τῶν Φιλομούσων Μυτιλήνης».

Ὁ δουλευτὴς κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** ὑποδάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὑποχρεώσεως εἰς πληρωμὴν τῆς δαπάνης ἐγκαστάσεως τριφασικοῦ ρεύματος».

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποδάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμου:

α) «Περὶ καταργήσεως νόμου περὶ κληρονομιῶν καὶ ἀπωλειῶν καὶ ἀποδόσεως τῶν ἐκ κληρονομιῶν ἀζητήτων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης» καὶ

β) «Περὶ Σώματος Στρατιωτικῶν Χαρτογράφων».

Οἱ κ. κ. ***Ν. Ἀβραὰμ*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Δ. Δίγκας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποδάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ μηχανολογικῶν ἐν γένει ἐγκαταστάσεων».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποδάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ ἀναγραφῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν χρήσεως 1929 30 πιστώσεως 3.000.000 δραχμῶν πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Πυροσδεστικοῦ Λόχου».

Ὁ δουλευτὴς κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** ὑποδάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμδάσεως Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ κ. Δ. Κολύμδα περὶ ἐνεργείας ἁλιευτικῶν τινων ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἱδρύσεως συναφῶν ἐργοστασίων καὶ ἐγκαταστάσεων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς καταδολῆς τελῶν ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τῶν ἀπόρων προσφύγων μαθητῶν τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμου:

α) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμδρίου 1927 Διατάγματος «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ κώδικος τῶν δικηγόρων».

β) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1929 Ν. Δ. «περὶ κύρους συμδολαιογραφικῶν τινων πράξεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Γενικοῦ Γραμματέως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποδάλλει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι σχεδίων νόμων:

α) «Περὶ καταργήσεως ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν κερμάτων» καὶ

β) «Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης τὴν 31 Δεκεμδρίου 1929 συμδάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ δήμου Θεσσαλονίκης περὶ παροχῆς δανείου τοῦ Δημοσίου πρὸς τὸν δῆμον Θεσσαλονίκης ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ προστατευτικὴν ἐπένδυσιν τοῦ δικτύου τῶν ὑπονόμων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως λέγει, ὅτι οἱ ἐπαγγελματίαι Τριπόλεως ἀποτελοῦντες ἄνω τῶν 20 Σωματείων, ἡνώθησαν τελευταίως εἰς μίαν ὁμοσπονδίαν ἀποσκοποῦσαν τὴν κοινὴν ὅλων ἐκπροσώπησιν εἰς τὰ γενικώτερα ζητήματα. Παραπονοῦνται ἤδη κατὰ τοῦ Νομάρχου Ἀρκαδίας διὰ τὸν βάρβαρον καὶ ἀνοίκειον τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον συμπεριεφέρθη πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ὁμοσπονδίας. Τὸ ζήτημα, συνεχίζει, ἔχει ὡς ἑξῆς. Συνεστήθη καὶ εἰς τὴν Τρίπολιν, ὅπως καὶ ἀλλοῦ ἐπιτροπὴ διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος, τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὡρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἠγνόησε τελείως τὴν ὁμοσποδίαν ἐπαγγελματιῶν Τριπόλεως. Κατὰ τῆς περιφρονήσεως αὐτῆς τοῦ Νομάρχου διεμαρτηρήθη ἡ Ὁμοσπονδία διὰ τοῦ Προέδρου της, ὁ δὲ Νομάρχης Ἀρκαδίας προσκαλέσας τὸν Πρόεδρον διὰ νὰ τοῦ δώσῃ δῆθεν ἐξηγήσεις ἐπανέλαδε τὴν ὕδριν κατὰ τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἐπαγγελματιῶν, διότι ἐξέδαλε ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Νομαρχίας τὸν Πρόεδρον αὐτῆς, ὡθῶν αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἐκστομίζων ὑδριστικὰς λέξεις. Ἡ ἀνοίκειος αὐτὴ συμπεριφορὰ τοῦ Νομάρχου, μὴ ἁρμόζουσα ὄχι μόνον εἰς ἀνώτερον λειτουργὸν τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὔτε εἰς πεπολιτισμένον ἄνθρωπον ἔχει γεννήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν ὅλων τῶν ἐπαγγελματιῶν τῆς Τριπόλεως, οἱ ὁποῖοι καταγγέλλοντες τὸν Νομάρχην εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυδέρνησιν, ἀναμένουν εἰδικώτερον ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν εὐλόγως νὰ λάδῃ κατὰ τοῦ παρατραπέντος Νομάρχου ὅλα τὰ μέτρα τὰ ἐνδεικνυόμενα ἐκ τῆς πρωτακούστου παρεκτροπῆς του.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ σημειώνει ὅτι καὶ ἐπὶ ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ ἐσχάτως ὁ Νομάρχης Ἀρκαδίας ἐπροκάλεσε διὰ τῆς σκαιᾶς συμπεριφορᾶς του τὴν ἀγανάκτησιν καὶ ἄλλων κύκλων τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας τὴν ὁποίαν διοικεῖ. Διότι ὅταν πρὸ ἡμερῶν ἐπεσκέφθη τὰ πλημμυροπαθῆ χωρία κατόπιν τῶν τελευταίων πλημμυρῶν, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς ἐπεκαλέσθημεν τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, ὁ Νομάρχης Ἀρκαδίας εἰς τοὺς ἀπηλπισμένους χωρικούς, οἱ ὁποῖοι τὸν παρεκάλουν ὡς ἐκπρόσωπον τῆς Κυδερνήσεως νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν λῆψιν ἀνακουφιστικῶν διὰ τοὺς χωρικοὺς μέτρων, τὴν μόνην ἀπάντησιν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τοὺς χωρικοὺς ἦτο ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ καταπιῇ τὰ ποτάμια γιὰ νὰ στερέψουν τὰ νερά. Ἔκτοτε οἱ χωρικοὶ τὸν ἀπεκάλεσαν νεροφείδα καὶ ἔτσι προσονομάζεται τώρα ὁ κλεινὸς αὐτὸς Νομάρχης.

Πλὴν ὅμως τούτου εἰς τὸ σκαιὸν τῆς συμπεριφορᾶς συνενώνει καὶ τὴν αὐθαιρεσίαν εἰς τὰς διοικητικάς του ἐνεργείας. Ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι ὅτι τὸ Συμδούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐπανειλημμένως ἠκύρωσε πράξεις αὐθαιρεσίας τοῦ Νομάρχου αὐτοῦ. Ἐπίσης τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἠναγκάσθη δραστηρίως νὰ ἐπέμδῃ διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ ἄλλην παρανομίαν τοῦ Νομάρχου σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνάθεσιν τῶν τηλεφωνικῶν καὶ ταχυδρομικῶν γραφείων εἰς τὰ διάφορα χωρία καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζόμενα πρόσωπα καὶ ὄχι εἰς ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους εἶχον ἀναπεθῇ ταῦτα διὰ τῆς αὐθαιρέτου καὶ παρανόμου ἐνεργείας τοῦ Νομάρχου. Δὲν θέλει, ἐπιλέγει, αὐτὸς προσωπικῶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Νομάρχου διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ὅτι προσωπικῶς τὸν ἐνδιαφέρει οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἡ ὕπαρξίς του. Οἱ ἐπαγγελματίαι ὅμως Τριπόλεως, οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὑδριστθέντες, καθὼς καὶ οἱ χωρικοὶ ζητοῦν τὴν ἀπομάκρυνσίν του καὶ τὴν τιμωρίαν του, καὶ νομίζει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ θελήσῃ νὰ λάδῃ ὑπ' ὄψει του τὰ εὔλογα καὶ βάσιμα αὐτὰ παράπονα καὶ νὰ λάδῃ ὅλα τὰ κατὰ τοῦ Νομάρχου ἐπιδαλλόμενα μέτρα.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** (Ὑπ. Ἐσωτ.) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔσχε μέχρι τοῦδε ἀφορμὴν κατὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας. Ἤδη ὅμως, προσθέτει, κατόπιν τῶν συγκεκριμένων καταγγελιῶν τοῦ προλαλήσαντος θὰ προδῇ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πορίσματος τῶν ἐνεργειῶν τούτων θὰ λάδῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

Ὁ κ. ***Χ. Ζουμῆς*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς κοινότητος Ψαχνῶν Χαλκίδος περὶ ἀπαλλαγῆς της ἐκ τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ αἴτησις αὕτη καθόσον ἡ Χαλκὶς οὐδέποτε ἐζήτησέ τι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἂν ἤδη ζητῇ κάτι, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς περιφερείας ἐπανειλημμένως ἐπλήγησαν ἐκ θεομηνιῶν.

Τὴν ἀναφορὰν συνιστᾷ ὡς δικαιοτάτην καὶ ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου.***

Ὁ κ. ***Χ. Ζουμῆς*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν διδασκαλισσῶν Χαλκίδος.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος Φενεοῦ περὶ ἄρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως ξυλεύσεως καὶ βοσκῆς παρατηρεῖ ὅτι, παρὰ τὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας ὁλόκληρος ἡ ὑπαιθρος χώρα ἐστήριζεν ἐπὶ τοῦ νεαροῦ δασικοῦ κώδικος, ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν δασικῶν ὀργάνων γίνεται κατὰ τρόπον ἀποτελοῦντα ἀπηνῆ καταδίωξιν τῶν χωρικῶν. Παραδειγματικῶς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν Χασιὰν ἀπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμάρχου ὄχι μόνον ἡ πρὸς ἐμπορίαν ξύλευσις ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, κατὰ τρόπον δὲ τρομοκρατήσαντα τοὺς χωρικούς, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ σταθμάρχου ἔσπευσαν νὰ κρυδοῦν εἰς τὰς οἰκίας των. Ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ ἀποτελεῖ, λέγει, στίγμα κατὰ τῶν δημοσίων ἀρχῶν καὶ δέον νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπ. Γεωργ.) ἀπαντῶν ὑπόσχεται νὰ μελετήσῃ τὴν περίπτωσιν τὴν ὁποίαν κατήγγειλεν ὁ προλαλήσας. Ὡς πρὸς τὸ γενικώτερον ζήτημα λέγει ὅτι ὁ τελευταῖος κώδιξ περιέχει ἀσαφείας, τῶν ὁποίων δυστυχῶς γίνεται ἀν ὄχι κατάχρησις πάντως χρῆσις ἐκ μέρους τῶν δασικῶν ὀργάνων καὶ οὕτω δὲν ἐπιτυγχάνεται ὅ,τι ἐκ τῆς ψη-

φίσεως τοῦ νέου κώδικος ἠλπίζετο. Οὐχ ἧττον ὅμως, προσθέτει, θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ πρὸ τῶν διακοπῶν τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισις κατατεθειμένου ἤδη σχεδίου νόμου, τροποποιοῦντος τὸν κώδικα τοῦτον καὶ αἴροντος τὰς ἐν αὐτῷ ἀσαφείας.

Ὁ κ. ***Α. Παπανastασίου*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Π. Βηλιανάκη περὶ παροχῆς αὐτῷ μικρᾶς συντάξεως συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν τὴν μετ' εὐμενείας ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, καθόσον πρόκειται, ὡς λέγει, περὶ ἀνθρώπου μεγάλας παρασχόντος ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. ***Γ. Κοκκινάκης*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι ὁ ἀναφερόμενος, εὑρισκόμενος ἀπὸ μηνῶν κλινήρης ἐκ παραλυσίας, πάσχει δεινῶς. Δὲν πρόκειται δὲ, τονίζει, μόνον περὶ τῆς συγκεκριμμένης ταύτης περιπτώσεως. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀγωνισταὶ πένονται κυριολεκτικῶς, ἀφοῦ ὡς μόνην σύνταξιν λαμβάνουν ποσὸν ἀπὸ 80—130 δραχ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἀρχηγοὶ καὶ ὁπλαρχηγοί, ὄχι βέβαια πολλοί, οἵτινες δὲν λαμβάνουσιν οὔτε τὸ γλίσχρον τοῦτο ἐπίδομα διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶχον τὴν νόμιμον ἡλικίαν, δηλ. ἦγον τότε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐκρίθησαν οἱ ἀγωνισταὶ ὑπὸ τῆς προς τοῦτο συσταθείσης ἐπιτροπῆς. Ὑποχρέωσις ἑπομένως τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ὅπως ἐλθῇ ἀρωγὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι προσέφερον εἰς τὴν πατρίδα ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχον.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπ. Οἰκ.) ἀπαντῶν λέγει ὅτι καὶ αὐτὸς εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ παρεχομένη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τούτους ἐνίσχυσις εἶνε ἀνεπαρκὴς, ἀναξία λόγου, ὑπόσχεται δὲ νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν παραγωγῶν καὶ ἐμπόρων ἐσπεριδοειδῶν τοῦ νομοῦ Χανίων, αἰτουμένων τὴν ἐπιβολὴν δασμοῦ ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἐσπεριδοειδῶν, ἵνα οὕτω καταστῇ δυνατὸς ὁ πρὸς αὐτὰς συναγωνισμὸς τῶν ἐγχωρίων, τὰ ὁποῖα, εἰδικῶς διὰ τὸν νομὸν Χανίων, ἀποτελοῦν τὸ μόνον μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν σταφυλῶν τῆς περιφερείας, ἐναπομεῖναν εἰς αὐτὴν προϊόν.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) δηλοῖ ὅτι χωρὶς νὰ παρέχῃ οἱανδήποτε ὑπόσχεσιν, θὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας***, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἰδιοκτητῶν ἁμαξῶν τετρατρόχων Λαμίας καὶ Στυλίδος, παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν πρὸ καιροῦ παρέσχεν, ὅτι δηλ. θὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως, τῶν ἐμπροθέσμως ὑποβαλόντων σχετικὰς αἰτήσεις ἡνιόχων, πρὸς δὲ νὰ δεχθῇ καὶ ἐκπροθέσμως τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων.

Ὁ κ. ***Π. Βουλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀπαντῶν λέγει ὅτι τὸ ταμεῖον τροχαίας κινήσεως, στερούμενον τῶν ἀναγκαίων πόρων, εὑρίσκεται εἰς δυσχέρειαν νὰ καταβάλῃ τὸ ὑπόλοιπον τῶν ἀποζημιώσεων. Πάντως, λέγει, ἐπισπεύδεται ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐμπροθέσμως ὑποβληθεισῶν δηλώσεων. Ὡς πρὸς τὰς ἐκπροθέσμους, δηλοῖ κατηγορηματικῶς ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ληφθῇ μέτρον τι.

Ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ προκαλεῖ τὰς διαμαρτυρίας τῶν κ. κ. ***Θ. Φίλιου*** καὶ ***Σ. Ἀναστασιάδη***.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου,*** ὑποστηρίζων τὴν ἀναφοράν, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ προβῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὴν λῆψιν μέτρου τινὸς καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκπροθέσμων.

Ὁ κ. ***Δ. Νάκος*** διακόπτων τὴν συζήτησιν ἐρωτᾷ τὴν Κυβέρνησιν ἂν εἶναι ἀκριβῆ τὰ εἰς τὸν ἀπογευματινὸν τύπον δημοσιευόμενα ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθ.) δηλοῖ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο, μέλλον νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον νόμου δὲν ἤχθη οὐδὲ πρὸς συζήτησιν κἂν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ μόνον θὰ ληφθῇ ἀπόφασις, ἀνεξαρτήτως τῆς προσωπικῆς ἐν προκειμένῳ γνώμης τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ. Ἑπομένως πάντα τὰ γραφέντα εἶναι πρόωρα, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν ἀνεκοινώθησαν.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης*** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ὑπόμνημα Βιενναίου οἴκου ὑποδεικνύοντος μέτρα πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἐμπορίου τῶν νωπῶν σταφυλῶν. Τὰ μέτρα ταῦτα συνίστανται κυρίως, ὡς λέγει, 1) εἰς τὴν παροχὴν διευκολύνσεων ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν σιδηροδρόμων. 2) εἰς τὴν ἄρσιν τῶν παρεμβαλλομένων ὑπὸ τῶν Ἰταλικῶν ἀρχῶν δυσκολιῶν, 3) εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἰσχύοντος ἐν Αὐστρίᾳ ὑπερόγκου εἰσαγωγικοῦ ἐπὶ τῶν νωπῶν ὀπωρῶν δασμοῦ, καὶ 4) εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ παντὸς εἰσαγωγικοῦ τέλους τῆς ξυλείας πρὸς κατασκευὴν κιβωτίων διὰ τὴν συσκευασίαν τῶν νωπῶν ὀπωρῶν. Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργούς, συνιστᾷ ὅπως ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἁρμοδιότητός του ἕκαστος προβῇ εἰς τὴν λῆψιν τῶν καταλλήλων μέτρων ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα διευκολυνθῇ ἡ διάθεσις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τῶν νωπῶν ὀπωρῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ προαχθῇ οὕτω εἰς νεαρὸς μὲν ἀλλὰ σπουδαιότατος κλάδος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** συνιστᾷ ἰδιαιτέρως νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως καταστῇ ἐφέτος δυνατὴ ἡ ἐπιτυχὴς διάθεσις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τῶν νωπῶν ὀπωρῶν καὶ ἰδία τῶν σταφυλῶν, ἡ παραγωγὴ τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἐν Κορινθίᾳ τοιαύτη ὥστε οἱ σταφυλοπαραγωγοὶ νὰ μὴ κόψουν τοὺς καρποὺς ἀπὸ τὰ κλήματα, ἐλλείψει τρόπου διαθέσεως αὐτῶν. Δέον, λέγει, ὅπως ἡ προσοχὴ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου τείνῃ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ταχείας μεταφορᾶς τῶν νωπῶν σταφυλῶν, δεδομένου ὅτι ἡ ἀποτυχία τῶν περυσινῶν ἀποστολῶν ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἔλλειψιν ταχέων μεταφορικῶν μέσων. Πρὸς πρόληψιν ἐπαναλήψεως τῆς ἀποτυχίας ταύτης, οἱ κτηματίαι εἶναι, ὡς λέγει, διατεθειμένοι νὰ ἀγοράσουν εἰδικὸν ταχύπλουν ἀτμόπλοιον, ἀλλὰ ζητοῦν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως παράσχῃ εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου, τὴν ἀξίαν τοῦ ὁποίου νὰ καταβάλουν χρεωλυτικῶς. Ἐάν, ἐπιλέγει, συστηματοποιηθῇ ἡ μεταφορὰ τῶν νωπῶν ὀπωρῶν, τὸ κέρδος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας θὰ εἶναι μέγα.

Ὁ κ. ***Α. Παπανastασίου*** ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι εἶναι προκριτέα ἡ δι' ἀεροπλάνου μεταφορά, δεδομένου ὅτι τὰ κυριώτερα κέντρα καταναλώσεως Ἑλληνικῶν σταφυλῶν εἶναι τὸ Λονδῖνον καὶ τὸ Βερολῖνον. Ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἀγορὰν ἑνὸς ἢ δύο ἀεροπλάνων θὰ εἶναι, ὡς λέγει, πολὺ μικροτέρα ἐκείνης, ἡ ὁποία θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀτμοπλοίου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἀπολύτου ἐπιτυχίας τὴν ὁποίαν ἐξασφαλίζει ἡ δι' ἀεροπλάνου μεταφορά.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις, λέγει ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν βρωσίμων σταφυλῶν ἔλαβε τελευταίως τοιαύτην ἔκτασιν ὥστε νὰ ὑφίσταται κίνδυνος κρίσεως ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἤθελον ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε μέτρα διαθέσεως αὐτῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ὁ κ. ***Κ. Σπυρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ἀπαντῶν λέγει ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν περυσινῶν ἀποστολῶν διδάγματα παρέχουν ἐνθαρρύνσεις ὅτι αἱ ἐφετειναὶ ἀποστολαὶ θὰ γίνουν κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῶν. Αἱ πλέον ἀτυχεῖς ὑπῆρξαν, ὡς λέγει, αἱ ἐκ Κορινθίας εἰς Μασσαλίαν γενόμεναι ἀτμοπλοϊκῶς, αἱ δὲ καλύτεροι αἱ ἐκ Πατρῶν εἰς Βρινδήσιον. Ἐὰν λοιπὸν ἐξασφαλισθῇ ταχεῖα μεταφορὰ δι' εἰδικοῦ ἀτμοπλοίου, δύναται, τις λέγει μετὰ βεβαιότητος νὰ προεξοφλήσῃ τὴν ἐπιτυχίαν. Καὶ δι' ἀεροπλάνου ὅμως θὰ ἠδύνατο, προσθέτει, νὰ γίνῃ μεταφορά, δεδομένου ὅτιτὰ ἔξοδα αὐτῆς θὰ καλυφθοῦν ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς πωλήσεως ποικιλιῶν εὐγενῶν σταφυλῶν.

Πρὸς τούτοις, ἐπιλέγει, μελετᾶται καὶ τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας εἰδικῶν κιβωτίων τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν τὴν καλυτέραν διατήρησιν τῶν ἐξαγομένων νωπῶν ὀπωρῶν.

Ὁ κ. ***Ν. Γαρδικιώτης*** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν προέδρου ποτοποιῶν Τρικκάλων καὶ οἰνοπαραγωγῶν, κατοίκων τῆς κοινότητος Βλάδδου, παραπονουμένων διὰ τὸ κρατοῦν σύστημα φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος καί, χαρακτηρίζων ὡς ὀρθὰ καὶ δίκαια τὰ παράπονα ταῦτα, συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν ὑποβολὴν

νομοσχεδίου τροποποιοῦντος τὸ κρατοῦν σύστημα τοὐλάχιστον εἰς τὰ τμήματα ἐκεῖνα τῆς χώρας, ἅτινα ζητοῦν τὴν ἀντικατάστασιν διότι, ὡς τονίζει, ἡ δικαιοτέρα φορολογία εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀνέχεται ὁ φορολογούμενος. Διὰ τοῦ αἰτουμένου μέτρου θὰ ἀπαλλαγοῦν, λέγει, οἱ φορολογούμενοι τῶν ἀδίκων καὶ ὑπερβολικῶν προστίμων. ἀποτόκων τοῦ κρατοῦντος συστήματος.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ. κ. ***Π. Χρηστούλας, Π. Φλῶρος καὶ Σ. Σταυρόπουλος.***

Ὁ κ. ***Κ. Κοντοδίνας*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἀπευθύνῃ πρὸς τὰς ἐφορίας σύστασιν ἵνα μετὰ ἠπιότητος προβαίνουν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἐλαττωματικότητος αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκον.) λέγει ὅτι ὁ ἐντεῦθεν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου πληθυσμὸς δηλ. Στερεὰ Ἑλλάς, Θεσσαλία, Ἤπειρος καὶ Μακεδονία ζητοῦν τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου καὶ κατόπιν μελέτης ἤχθημεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ καταθέσωμεν νομοσχέδιον ἐξουσιοδοτοῦν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ Π. Διατάγματος, ὅπως συζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν κοινοτήτων. Πάντως ὅμως τοῦτο θὰ συνοδευθῇ διὰ αὐξήσεως τῆς φορολογίας, ὥστε νὰ μὴ ὑποστῇ μείωσιν τὸ σχετικὸν κονδύλιον τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἤδη λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως κλάσεων τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς». Τοῦτο αὐξάνει τοὺς εἰσαγωγικοὺς φόρους τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἀραβοσίτου καὶ γεωμήλων. Ὅπως γνωρίζετε, συνεχίζει, κατὰ τὸ 1926 ὁ φόρος τοῦ ἀραβοσίτου εἶχεν ἐλαττωθῇ, διότι εἶχε καταστραφῇ κατὰ τὸ 1928 ἡ ἐσοδεία τοῦ ἀραβοσίτου, εἶχε δὲ αὐξηθῇ ἐξ ἄλλου ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Κατὰ τὴν λήξασαν ὅμως ἐσοδείαν συνέβη ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Ἡ μὲν παραγωγὴ τοῦ ἀραβοσίτου ὑπῆρξε πλουσία καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἐσημειώθη δὲ καὶ ὑπερπαραγωγὴ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἔπεσαν καὶ ἐκεῖ αἱ τιμαὶ καὶ ἡ πτῶσις αὐτὴ παρέσυρε καὶ τὰς τιμὰς τοῦ ἐγχωρίου ἀραβοσίτου καὶ ὡς ἐκ τούτου παραμένουν εἰς τοὺς παραγωγοὺς μεγάλα ἀποθέματα. Ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν παραγωγῶν προέκρινε τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἄλλοτε ὑποβιβασθέντος δασμοῦ. Ἐπίσης διὰ τοῦ ἰδίου Νομοσχεδίου αὐξάνεται ὁ δασμὸς τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων γεωμήλων διὰ νὰ προστατευθοῦν τὰ ἐγχώρια ἀποθέματα, τὰ ὁποῖα ἔμεναν ἀζήτητα, διότι ὁ μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλόμενος δασμὸς διὰ τὰ γεώμηλα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἦτο ἀσήμαντος. Ἐπίσης καταθέτω σχέδιον νόμου «περὶ διπλασιασμοῦ τοῦ χορηγηθέντος διὰ τοῦ νόμου 4989 προσωρινοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς συνταξιούχους καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν» Ὅπως γνωρίζετε, κύριοι βουλευταί, πέρυσιν ἐδώσαμεν αὔξησιν 20ο/ο καὶ ἤδη συμφώνως πρὸς τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν τὴν αὔξησιν ταύτην τὴν διπλασιάζομεν, δίδοντες 20ο/ο διὰ τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν ἄνω τῶν 1000 δραχμῶν καὶ 25ο/ο διὰ τοὺς κάτω τῶν 1000 δραχμῶν. Ἐπίσης καταθέτω σχέδιον νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς συνομολόγησιν δανείου διὰ τὰ παραγωγικὰ ἔργα». Ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκτελέσεως διαφόρων παραγωγικῶν ἔργων καὶ διὰ τὴν προικοδότησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης εἶχε ἀποφασισθῇ δάνειον 22.000.000. λιρῶν, ἀλλὰ ἐκ τούτου ἐπραγματοποιήθη δάνειον μόνον 4.000.000 λιρῶν. Τοῦτο ἐξηντλήθη ὁλόκληρον μέχρι τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἔκτοτε δὲ τὰ ἔργα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἄπειρον.

Διὰ τοῦτο ζητοῦμεν ἐξουσιοδότησιν, ὅπως συνάψωμεν δάνειον μέχρις 8.000.000 λιρῶν μὲ τόκον 6 %ο καὶ νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα λήψεως προκαταβολῆς, ὥστε νὰ ἔχωμεν τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου εἰς κατάλληλον ἐποχὴν νὰ δύναται δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ παράσχῃ ὡς ἐνέχυρον τὰς ὁμολογίας τοῦ ἀνεκδότου μέρους τοῦ δανείου τοῦ 1914. Ἐπίσης καταθέτω σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4148» ἀφορὸν τὰς προσόδους διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τῶν Πατρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐπέρχεται τυπικὴ διόρθωσις. Ἐπίσης καταθέτω νομοσχέδιον «περὶ μειώσεως ἀμέσων φόρων». Διὰ τούτου ἡ Κυβέρνησις, συνεχίζουσα τὴν ἀπὸ πέρυσιν ἀρξαμένην προσπάθειαν πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ φορολογουμένου λαοῦ, εἰσηγεῖται διὰ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου τὰς κάτωθι φορολογικὰς μειώσεις καὶ βελτιώσεις. 1) Μειοῦται ὁ φόρος τῶν αἰγοπροβάτων καὶ χοίρων, 2) ἀναστέλλεται ἐπὶ διετίαν ὁ φόρος τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, 3) μειοῦται ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς ἐπὶ πασῶν τῶν κλάσεων τῆς φορολογίας κινητῶν ἀξιῶν κατὰ 20 %ο πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πτωχούσης βιομηχανίας. Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 λαμβάνομεν πρόνοιαν ἀποφυγῆς καταστρατηγήσεων συντελουμένων δι' εἰκονικῶν πράξεων. Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ἀπαλλάσσονται τῆς φορολογίας οἱ τόκοι οἱ καταβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων Τραπεζιτικῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν εἰς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταστήματα διὰ πιστώσεις παρεχομένας ὑπ' αὐτῶν. Εἰς τοῦτο ἤχθημεν καὶ διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν ξένα κεφάλαια καὶ διότι ἡ μελέτη ἀπέδειξεν ὅτι αἱ τοιαῦται πιστώσεις δὲν πρέρχονται ἐκ τῶν ἰδίων κεφαλαίων, ἀλλ' ἐκ καταθέσεων καὶ ἀλλοτρίων κεφαλαίων. Ἐλήφθη πρόνοια ἐπίσης ὅπως οἱ τοιοῦτοι τόκοι μὴ ὑπολογίζωνται ἐπὶ ἐπιτοκίῳ μεγαλυτέρῳ τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου τῆς χώρας τῆς προελεύσεως. Διὰ τοῦ ἰδίου ἄρθρου προβλέπεται ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν τόκων δανείων ἐκδιδομένων δι' ὁμολογιῶν ἡμεδαπῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, διότι ἡ καλυτέρα ἐνίσχυσις τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας θὰ εἶναι ἡ δυνατότης αὐτῆς, ὅπως προμηθευθῇ εὐθηνὰ κεφάλαια. Διὰ τοῦ ἄρθρου 9 παρέχεται ἡ εὐχέρεια, ἵνα ὁ φόρος μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πληρωμάτων πλοίων μεταβληθῇ ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον καὶ ἤδη περιορίζομεν αὐτὸν μόνον ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ δίδομεν καὶ ἀναδρομικότητα εἰς τὴν διάταξιν ταύτην. Ἐπίσης δι' ἄλλου ἄρθρου λαμβάνεται πρόνοια, ὅπως θεραπευθῇ διὰ Διατάγματος τὸ ἄτοπον τὸ παρατηρηθὲν εἰς τὴν φορολογίαν τῶν μερισμάτων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἵνα μὴ ὑποβάλωνται αὗται εἰς διπλῆν φορολογίαν. Ἤδη διὰ διατάγματος θὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσωμεν τὸ ἐκπεστέον ποσοστὸν διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ὡς ἀνωτέρω διπλῆ φορολογία. Ἐπίσης διὰ νὰ ἀποφευχθῇ τὸ ἄτοπον τῆς ἀνωνυμοποιήσεως οἰκογενειακῶν ἑταιρειῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀποφυγῆς πληρωμῆς φόρου καθαρᾶς προσόδου καὶ φόρου κληρονομίας, ζητοῦμεν, ὅπως, διὰ τὰς Ἑταιρείας τὰς ἀπὸ τοῦ 1926 καὶ ἐφεξῆς συσταθείσας ἰσχύσῃ φορολογία ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κερδῶν καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ μερίσματος. Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 13 καταργοῦμεν διάταξιν μὴ συμβιβαζομένην πρὸς τὴν ἠθικὴν ἀντίληψιν τοῦ Κράτους. δηλ. καταργοῦμεν τὴν διάταξιν περὶ ἀμοιβῆς τῶν καταμηνυτῶν.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὴ ἡ διάταξις εἶναι ἐν ἰσχύϊ καὶ ἔδωκεν ἀποτελέσματα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐπίσης καθορίζεται ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθέντος φόρου καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ βεβαιωθέντος. Ἐπίσης, συνεχίζει, καταθέτω σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ φορολογίας τῆς συνολικῆς καθαρᾶς προσόδου». Ὡς εἶναι γνωστὸν διὰ τὸν φόρον αὐτὸν ἐδημιουργήθησαν παράπονα καὶ διὰ τὸ βάρος του καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐρεύνης. Διὰ τῶν ἤδη προτεινομένων τροποποιήσεων ἐπέρχεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐλάττωσις σημαντικὴ τῶν φορολογικῶν ποσοστῶν, οὕτως ὥστε ἡ συνολικὴ πρόσοδος νὰ φορολογῆται κατὰ μέσον ὅρον 30ο/ο περίπου ὀλιγώτερον, ἀφ' ἑτέρου δὲ λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ πραγματικὴ πρόσοδος ἡ ἐξηγγιμένη ἐκ τῆς ἀναλυτικῆς κατηγορίας ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν εἶναι κατωτέρα τῆς ἐκ τοῦ ἐνοικίου τῆς κατοικίας τεκμαιρομένης. Ἡ πρόσοδος αὕτη αὐξάνεται ἐφόσον ὁ φορολογούμενος κέκτηται αὐτοκίνητον ἢ θαλαμηγὸν ἢ καὶ ἀτμά-

κατον. Ἐπίσης μεταβάλλεται ἡ κλῖμαξ, ἥτις ἤδη σημαντικῶς ἐλαττοῦται, αὐξησις δὲ ἐπέρχεται ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως τῶν ἐνοικίων. Αἱ γενόμεναι αὗται μειώσεις ἐπέρχονται ἐντὸς τοῦ προγράμματος τῆς ἐνθαρρύνσεως τοῦ κεφαλαίου.

Ἐπίσης καταθέτω σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κώδικος τῆς φορολογίας τοῦ ἐπιτηδεύματος». Καὶ διὰ τὸν φόρον τοῦτον ἠκούσθησαν παράπονα καὶ ἤδη ἐλαττοῦμεν τὰ ποσοστὰ καὶ αὐξάνομεν τὸν κύκλον τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἀπὸ 150.000 εἰς 300.000, συμφώνως πρὸς ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν αὐτῶν τῶν φορολογουμένων. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἀποφύγουν καὶ οἱ φορολογούμενοι καὶ ἡ ὑπηρεσία τὸ βάρος διπλῶν ἐλέγχων. Διὰ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου κανονίζεται καὶ διάφορος τρόπος τῆς φορολογίας τῶν καπνεμπορικῶν ἐξαγωγικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε συστήματος (φορολογία καθαρῶν προσόδων, ἢ ἐπὶ συνολικοῦ κέρδους, ἢ ἐπὶ συνολικοῦ κόστους), ἀνταποκρινόμενοι καὶ εἰς ἐπιθυμίαν τοῦ καπνεμπορικοῦ κόσμου καθιεροῦμεν τρόπον, ὥστις καὶ εὐχερέστερος θὰ εἶναι καὶ περισσότερα θ' ἀποδόσῃ εἰς τὸ δημόσιον, θὰ ἀπαλλάξῃ δὲ ἀπὸ πολλῶν ὀχλήσεων τὸ ἐμπόριον τοῦ καπνοῦ. Οὕτω προετιμήθη ὅπως ἡ φορολογία ὁρισθῇ κατ' ὀκὰν ἐξαγομένου καπνοῦ ἀναλόγως τῆς ποιότητός του ἀπὸ 15—60 λεπτὰ κατ' ὀκάν.

Ἔχω ἐπίσης τὴν τιμὴν νὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὴν Βουλὴν μεταβολάς τινας ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς ἐπερχομένης χρήσεως 1930—1931, ἀφορώσας τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ. Αἱ μεταβολαὶ εἰς τὰ ἔσοδα ἐπέρχονται ἀναλόγως τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων ἢ ἐκ πραγματικῆς αὐξήσεως τῶν ἐσόδων. Αἱ προβλέψεις, ὡς γνωστόν, ἐστηρίχθησαν ἐπὶ τῆς 2ας ἑξαμηνίας τῆς χρήσεως 1929-30 καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξέλιξις τῆς χρήσεως αὐτῆς.

Π. Τσαλδάρης. Μᾶλλον εἴχατε στηριχθῆ εἰς τὰς προβλέψεις τῆς 2ας ἑξαμηνίας τοῦ 1928-29.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ ἀπορία σας εἶναι ἐκ πρώτης ὄψεως εὔλογος. Ὁ κατατιθέμενος προϋπολογισμὸς ἐστηρίζετο διὰ μὲν τὴν πρώτην ἑξαμηνίαν, εἰς τὴν ἀντίστοιχον τοιαύτην τοῦ 1929—30, διὰ δὲ τὴν δευτέραν ἑξαμηνίαν εἰς τὴν ἀντίστοιχον τοῦ 1928—29. Ἤδη ἐφόσον δὲν ἐπραγματοποιήθησαν αἱ προβλέψεις θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ δευτέρα ἑξαμηνία τοῦ 1929—30, ἐφόσον μάλιστα ἔχει διαδράμει. Αἱ μειώσεις τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1930-31 εἶναι αἱ ἑξῆς μὲ τὰς παρούσας δηλώσεις. Κινηταὶ ἀξίαι 30 ἑκατομμυρίων καὶ λόγῳ μειώσεως τῆς φορολογίας καὶ λόγῳ ἐλαττώσεως κερδῶν. Ἐπίσης κατὰ 20 ἑκατομ. ἐκ τοῦ συνθετικοῦ φόρου, ὡς ἐκ τῶν νέων τροποποιήσεων, 95 ἑκατομ. ἀπὸ δασμολογικὰς εἰσαγωγικὰς τροποποιήσεις, 15 ἑκατομ. ἐκ τοῦ φόρου καταναλώσεως καπνοῦ καὶ 31 ἑκατομ. ἀπὸ τὸν ὑποβιβασμὸν τῶν προσθέτων φόρων. Ἐπίσης πρέπει νὰ μειωθοῦν κατὰ 16 ἑκαμ. αἱ πρόσοδοι ἐκ τόκων κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου, διότι παρελήφθησαν ἐκ τῶν δανείων 1.200.000 λίρες. Ἐπίσης προβλέπομεν μείωσιν κατὰ 9 ἑκατομ. ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν τοῦ δημοσίου εἰς τὰ Κέρδη τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, μείωσιν ὡσαύτως λογιστικὴν τῶν ἀπολήψεων ἀπὸ τὰ Ταμεῖα Δασῶν καὶ ἀνωτέρας Γεωπονικῆς Σχολῆς.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Τὸ σύνολον τῶν μειώσεων πόσον εἶναι;

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). 268.200.000. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἐκπέσωμεν αὐξήσεις τινας ἐκ μεγαλυτέρας ἀποδόσεως φόρων, ὅπως εἶναι 25 ἑκατομ. ἀπὸ τὸν φόρον δημοσίων θεαμάτων, 2 ἑκατ. ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, 6 ἑκατομ. ἀπὸ διάφορα ἔσοδα τῆς Διοικήσεως Δημοσίων Κτημάτων. Ἐπίσης ἔχομεν ἔκτακτον ἔσοδον 14.000.000 ἀπὸ τὰ παλαιὰ κέρματα καὶ 25.000.000 ἔκτακτον ἔσοδον ἐκ τῆς νίκης εἰς τὴν διαιτησίαν Δημοσίου καὶ Ὀθωμανικῶν Σιδηροδρόμων. Ἀφαιρουμένων τούτων αἱ μειώσεις ἀνέρχονται εἰς 244.800.000, καὶ ἑπομένως κατὰ τοῦτο πρέπει νὰ μειωθοῦν καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἰσοζύγιον αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου πρέπει νὰ γίνῃ καὶ περαιτέρω μείωσις τῶν ἀναγεγραμμένων ἐξόδων ἀνὰ 32 ἑκατομ. λόγῳ ἄλλης ἰσοδυνάμου αὐξήσεως ἐξόδων καταστάσης ἀναγκαίας μετὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἄλλη μείωσις 50 ἑκατ. διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἰσοδυνάμως τὸ ἀποθεματικόν, τὸ ὁποῖον ἀναβιβάζεται ἀπὸ 400 εἰς 450 ἑκατ. Αἱ μειώσεις αὗται τῶν ἐξόδων ἀπαρτίζονται ἀπὸ τὴν πίστωσιν τῶν 160 ἑκατομ. διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων. Διὰ τὴν ἀποκοπὴν ταύτης εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν, ὅτι αὕτη δὲν ἀποτελεῖ καμμίαν ἀθέτησιν δοθείσης ὑποσχέσεως. Εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι μετὰ τὴν πέρυσι γενομένην αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, ὑπόσχεσις περὶ περαιτέρω αὐξήσεως ἐξηγρτήθη πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀντοχὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Διὰ τοῦτο ὅταν ὑπεβάλομεν τὸν προϋπολογισμὸν ἐσκέφθημεν μᾶλλον νὰ μὴ ἀναγράψωμεν τὴν πίστωσιν ταύτην, ἐφόσον δὲν ἀπεδεικνύετο, ὅτι ἀφόβως καὶ ἀνέτως δύναται νὰ βαστάσῃ αὐτὴν ὁ προϋπολογισμός. Ἐν τούτοις τὴν ἀνεγράψαμεν, διότι αἱ κατὰ τὴν πρώτην ἑξαμηνίαν ἀποδόσεις τῶν ἐσόδων, προεμήνυον μίαν μεγάλην πιθανότητα ὅτι ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ἀντεῖχε καὶ εἰς τὴν δαπάνην αὐτήν, καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ Κυβέρνησις, ὡς στερουμένη καλῆς θελήσεως ἢ προθυμίας διὰ τὴν περαιτέρω βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἀλλ' ἐπρονοήσαμεν ἔκτοτε νὰ δηλώσωμεν, ὅτι δὲν θὰ πραγματοποιήσωμεν αὐτὴν ἐὰν τὰ ἔσοδα τῆς 2ας ἑξαμηνίας δὲν ἐπραγματοποιοῦντο, ὅπως προεβλέποντο τότε. Ἡ Κυβέρνησις ἑπομένως εἶναι ἐν ἀπολύτῳ τάξει, συνεπὴς πρὸς τὰς ἔκτοτε δηλώσεις της. Εἰς παρανόησιν δὲ προφανῆ στηρίζεται ἡ ἀπορία τῶν ὑπαλλήλων διατὶ δὲν αὐξάνεται ὁ μισθός των, ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς κατὰ τὰς δηλώσεις μου θὰ ἀφήσῃ σημαντικὸν περίσσευμα. Ἀλλὰ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρονται αἱ δηλώσεις μου εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς ὁ τρέχων, ὥστις ἔδωκεν ἤδη διὰ τὸν λόγον τοῦτον 80.000.000 εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, ἡ πίστωσις ὅμως τῶν 160.000.000 θὰ βαρύνῃ τὸν νέον προϋπολογισμὸν διὰ τὸν ὁποῖον δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπωμεν ὅτι θὰ ἀφίσῃ περίσσευμα, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσίς του. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν εἶναι ὅτι ἔχει ἐξησφαλισμένον τὸ ἰσοζύγιόν του, διότι στηρίζεται ἐπὶ ἀσφαλῶν δεδομένων διὰ τε τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, ἐνισχυθεὶς δὲ κατὰ τὸ ἀποθεματικόν του ἐκ 50.000.000 καὶ δυνάμενος νὰ ὑπολογίζῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐγκαταλειπομένων ἀδιαθέτων πιστώσεων, ἔχει ἀρκούσαν ἐλαστικότητα, ὥστε νὰ προασπίσῃ τὸ ἰσοζύγιόν του καὶ κατὰ ἀπροόπτων δυσμενῶν περιστάσεων. Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ ὁμιλήσωμεν ἀναλυτικώτερον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. (Χειροκροτήματα).

Κατερχόμενος καταθέτει σημείωμα καθ' ὃ τὰ προβλεπόμενα διὰ τὴν χρῆσιν 1930—31 τακτικὰ ἔσοδα ἐν συγκρίσει μὲν πρὸς τὴν προβλεπομένην ἀπόδοσιν ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐκτελέσεως τῆς χρήσεως 1929—30 εἶναι κατὰ 92 ἑκατ. ὀλιγώτερα, ἐν συγκρίσει δὲ πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῆς χρήσεως 1928—29 κατὰ 85 ἑκατομ. περισσότερα.

Ὡσαύτως τοὺς πίνακας προτεινομένων μεταβολῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1930—31, ἔχοντας οὕτω:

Συγκεφαλαιωτικὸς πίναξ προτεινομένων μεταβολῶν

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			Γενικὸν σύνολον
	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	
Οἰκονομικῶν	— 98,103,793	— 10,533,000	— 108,636,793	+ 41,703	+ 3,800,000	+ 3,841,703	— 104,795,090
Ἐξωτερικῶν		+ 400,000	+ 400,000				+ 400,000
Δικαιοσύνης	+ 705,000		+ 705,000				+ 705,000
Ἐσωτερικῶν	— 9,920,000	+ 120,000	— 9,800,000				— 9,800,000
Συγκοινωνίας.....	— 5,595,000	+ 1,240,000	— 4,355,000				— 4,355,000
Παιδείας	— 9,319,000		— 9,319,000				— 9,319,000
Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.	— 1,020,000		— 1,020,000				— 1,020,000
Γεωργίας	— 3,600,000	+ 1,550,000	— 2,050,000				— 2,050,000
Ὑγιεινῆς	— 5,155,000	+ 1,000,000	— 4,155,000				— 4,155,000
Προνοίας	— 114,200		— 114,200	— 41,703		— 41,703	— 155,903
Στρατιωτικῶν	— 44,788,388	— 50,000,000	— 94,788,388				— 94,788,388
Ναυτικῶν.....	— 45,713,000	+ 900,000	— 44,813,000				— 44,813,000
Ἀεροπορίας	+ 81,381,000		+ 81,381,000				+ 81,381,000
Ἔσοδα ...	— 141,242,381	— 55,323,000	— 196,565,381	—	+ 3,800,000	+ 3,800,000	— 193,765,381
Ἔξοδα....	— 244,754,000	+ 51,971,100	— 192,781,900				— 192,781,900
Αὔξησις (+) ἢ ἐλάττωσις (—)	—	—	— 3,783,481	—	—	+ 3,800,000	— 16,519

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1930—31.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΕΣΟΔΑ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ ἔσοδα.			
1	3	Φόρος καθαροῦ εἰσοδήματος ἐκ κινητῶν ἀξιῶν		— 30,000,000	
	5	Φόρος καθαρῶν κερδῶν ἐξ ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων		— 26,000,000	
	10	Φόρος συμπληρωματικὸς ἐπὶ τῆς συνολικῆς καθαρᾶς προσόδου		— 20,000,000	
3	9	Ἡ κατονομασία τοῦ ἐσόδου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Φόρος ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων κέντρων πολυτελείας καὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως		+ 3,000,000	
5	1	Τελωνειακὸς δασμὸς εἰσαγωγῆς		— 95,000,000	
7	1	Φόρος ἐπὶ τῆς καταναλώσεως καπνοῦ		— 15,000,000	
	2	Ἡ κατονομασία τοῦ ἐσόδου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· «πρόσθετος φόρος δρ. 5.50 κατὰ χιλιόγραμμον καταναλισκομένου καπνοῦ		+ 4,000,000	
	2 δὶς	Διαγράφεται τὸ ἔσοδον		— 4,000,000	
9	10	Τέλη δημοσίων θεαμάτων		+ 12,000,000	
11	1	Συμμετοχὴ τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος		— 9,000,000	
	4	Συμμετοχὴ τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων		+ 2,450,000	
20 δὶς		Ἔσοδα Διοικήσεως Δημοσίων Κτημάτων.			
	1	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως ἀστικῶν κτημάτων, αἰγιαλῶν, παραλιακῶν γηπέδων κλπ. καὶ ἀποζημίωσις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 2,230,000	
	2	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεων ροσκῶν λειβαδίων ἀγριάδων καὶ ἀποζημίωσις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 800,000	
	3	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως λοιπῶν ἀγροτικῶν κτημάτων καὶ ἀποζημίωσις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 800,000	
	4	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως προϊόντων βαλτοδῶν γαιῶν καὶ ἀποζημίωσις δι' αὐθαίρετον χρῆσις αὐτῶν		+ 100,000	
	5	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως θαλασσίων λουτρῶν ἀαὶ ἀποζημιώσεις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 100,000	
	6	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως πορθμείων ποταμῶν καὶ ἀποζημιώσεις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 100,000	
	7	Ἐνοίκιον δικαιώματος ἐξορύξεως ἄμμου καὶ χαλικίων (σαβούρας) ἐκ δημοσίων ποταμῶν, θαλασσίων ἀκτῶν ἢ ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἐντὸς τῆς αἰγιαλίτιδος ζώνης καὶ τίμημα κατασχομένης ἄμμου		+ 1,000,000	
	8	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως γεωμόρου κτημάτων τῶν Νέων Χωρῶν καὶ ἀποζημιώσεις δι' αὐθαίρετον χρῆσιν αὐτῶν		+ 6,000	
	9	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως ἐγκαταλελειμένων κτημάτων		+ 100,000	
	10	Ἐνοίκιον ἐκ μισθώσεως κτημάτων Βουλγάρων μεταναστῶν περιελθόντων τῷ Δημοσίῳ δυνάμει τῆς συνθήκης Νεγύ καὶ τοῦ νόμου 2780 κατόπιν ἐκκαθαρίσεως τῶν περιουσιῶν		+ 100,000	
		Εἰς μεταφοράν		+ 26,786,000 —199,000,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		Ἐκ μεταφορᾶς		+ 26.786,000 —199,000,000	
20 δὶς	11	Πρόσοδος ἐκ δικαιώματος ἐμπροθέσμου τελέσματος μουαζὲλ καὶ ἐκ δικαιώματος μπεντέλι οὐσιῶν εἰσπραττομένων διὰ τὰς ἐπὶ δημοσίας γῆς ἀνεγειρομένας οἰκοδομῆς		+ 10,000	
	12	Πρόσοδος ἐξ ἐκμεταλεύσεως τῶν τῇ Δ.Δ.Κ. περιεχομένων δωρεῶν κληροδοσιῶν κληρονομιῶν καταλειπομένων ὑπὲρ ἀβήλων ἢ ἀορίστων προσώπων καὶ τῶν εἰς τὸ Κράτος ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ σκοποῦ περιερχομένων κληρονομιῶν κληροδοσιῶν ὡς καὶ προερχομένου ἐκ κληρονομικοῦ δικαιώματος τοῦ Κράτους συμφώνως τῷ Ν. 1337.		+ 5,000	
	13	Ἔσοδα ἐν γένει ἐκ διαχειρίσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως Ἐθνικοῦ Κτήματος Τατοΐου		+ 1,000,000	
	14	Διάφορα ἀπρόβλεπτα ἔσοδα		+ 46,000	
23	2	Τόκοι τῶν παρὰ Τραπέζαις κατατεθειμένων κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου εἰς συνάλλαγμα		— 16,000,000	
25	12	Ἀπόληψις ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Δασῶν κλπ.		— 6,000,000	
26	1	Πρόσθετα δεκατημόρια ἐπὶ τῶν ἀμέσων φόρων		— 21,400,000	
δὶς	2	Πρόσθετα δεκατημόρια ἐπὶ τῶν ἐμμέσων φόρων καὶ μονοπωλίων		— 30,000,000	
				+ 27,847,000 —272,600,000	
		Σύνολον τακτικῶν ἐσόδων		—244,753,000	
		Ἔκτακτα ἔσοδα			
27	7	Ἔσοδον ἐκ σωρειῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς Διοικήσεως Δημοσίων Κτημάτων ἐνεργουμένων ὡς καὶ λοιπὰ ὁμοίας φύσεως ἔσοδα		+ 100,000	
	8	Ἔσοδον ἐκ πωλήσεως παλαιῶν ἀργυρῶν, χαλκίνων, νικελίνων καὶ χαλκονικελίνων κερμάτων		+ 14,600,000	
	9	Ἔσοδον ἐκ προπολεμικῶν ἀπαιτήσεων (καταθέσεων, Eloguées παρὰ Τραπέζαις ἐξωτερικοῦ Νόμος ΓΧΜΒ΄)		+ 19,900,000	
	10	Ἔσοδον ἐκ τῆς γενομένης διαιτησίας μεταξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρείας Ὀθωμανικῶν σιδηροδρόμων (Jonction Salonique Constantinople)		+ 25,000,000	
32	3	Μερίδιον τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῶν πληρωτέων ὑπὸ τῶν λοιπῶν πλὴν τῆς Γερμανίας κρατῶν ἐπανορθώσεων		+ 65,000,000	
	4	Μερίδιον τῆς Ἑλλάδος ἐκ τοῦ σχεδίου Daws		— 73,200,000	
33	4	Ἔσοδον παρελθόντων οἰκονομικῶν ἐτῶν τέως Α. Ἀμύνης		πρὸς μνείαν	
				+125,000,000 — 73,200,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 51,971,100	
				+153,018,100 —345,800,000	
		Σύνολον κατηγορίας Ι		+192,781,900	
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			
		Ἔκτακτα ἔσοδα			
34	7	Ἔσοδον ἐκ καταργήσεως τῆς συνδιοκτησίας τοῦ $^1/_6$ ἐπὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ Δημοσίων γαιῶν		πρὸς μνείαν	
	8	Ἔσοδον ἐκ βάσεως ἀντιτίμου ἐκποιουμένων δυνάμει δηλώσεων γαιῶν καὶ φυτειῶν		»	
	9	Ἔσοδον ἐξ ἀντιτίμου ὁλικῶς ἢ κατὰ δόσεις καταβαλλομένου τῶν ἐκποιουμένων διὰ δημοπρασίας ἢ δι' ἰδίας συμφωνίας κτημάτων		»	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν ἐσόδων		—192,781,900	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ			
		ΓΕΡΟΥΣΙΑ			
3	1	Εἰς τὴν κατονομασίαν τοῦ ἄρθρου προστίθεται «ὡς καὶ ἐνοίκιον Μεγάρου Γερουσίας».	—	—	—

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Προβλέψεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τελικαὶ προβλέψεις
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
5	8	Τόκοι βαρύνοντος τὸ Δημόσιον μέρους ἐκ τῶν δανείων τοῦ Δήμου Πειραιῶς		+ 114,200	
11	11	Καταβολὴ εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Στρατοῦ τοῦ βαρύνοντος τὸ Δημόσιον ποσοῦ διὰ μέρισμα τῶν ἐξελθόντων δυνάμει τοῦ νόμου 4191 ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ χωροφυλακῆς		+ 9,150,000	
	12	Καταβολὴ εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ τοῦ βαρύνοντος τὸ Δημόσιον ποσοῦ, διὰ μέρισμα τῶν ἐξελθόντων δυνάμει τοῦ νόμου 4444 ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ		+ 2,580,000	
12	2	Ἐκ τῆς κατονομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφεται ἡ λέξις «καὶ κήπου»		—	
15	1	Ποσὸν διαθέσιμον πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πιστώσεων τῶν διαφόρων ὑπουργείων κτλ.		+ 40,000,000	
	2	Ποσὸν διαθέσιμον δι' ἐκτάκτους καὶ ἐπειγούσας ἀνάγκας κτλ.		+ 15,000,000	
	3	Ποσὸν διαθέσιμον διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κτλ.		—160,000,000	
17	4	Ἔξοδα ἐν γένει διὰ τὸν καθορισμὸν κτλ. τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου		+ 22,000	
	6	Εἰς τὴν αἰτιολογίαν τοῦ ἄρθρου προστίθεται «προμήθεια χάρτου ὡς καὶ ἔξοδα κατασκευῆς ἐπενδυτῶν ταξινόμων καὶ ἐργατῶν ἀρχείου καὶ ἀποθήκης τοῦ Ὑπουργείου» ἐλαττουμένης τῆς πιστώσεως		— 12,000	
	7	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου συμπληροῦται ὡς ἑξῆς: «καὶ ἔξοδα διακοσμήσεων» ἐλαττουμένης τῆς πιστώσεως		— 10,000	
	8	Ἐκ τῆς κατονομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφεται ἡ φράσις «ἔξοδα διακοσμήσεων»		—	
18	14	Ἡ κατονομασία τοῦ ἐναντι ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἡμερομίσθια ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ὡς καὶ ἀποζημίωσις τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα διὰ τὴν τακτοποίησιν διαφόρων λογαριασμῶν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν καθυστερουμένων Ἀπολογισμῶν καὶ Ἰσολογισμῶν αὐξανομένης ἅμα καὶ τῆς πιστώσεως		+ 1,000,000	
	15	Ἡμερομίσθια ἐκτάκτου προσωπικοῦ προσλαμβανομένου κτλ. διὰ τὴν ἐκτύπωσιν προϋπολογισμοῦ κτλ. τοῦ Κράτους		— 200,000	
				— 200,000	
20	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Γενικοῦ Χημείου κτλ.		— 2,000,000	
24	1	» » Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν κτλ.		— 400,000	
25	1	» κτλ. προσωπικοῦ Ταμείων		— 1,300,000	
27	1	» » Τελωνείων		+ 2,800,000	
	11	Καταβίωξις λαθρεμπορίου κτλ.		+ 1	
28	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Τελωνιακῆς Ἀστυνομίας		+ 1	
	2	Ποσοστὰ ὑπαλλήλων Τελωνιακῆς Ἀστυνομίας		+ 1	
	3	Μηνιαία κανονικὴ ἐπιχορήγησι διὰ γραφικὴν ὕλην, φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ καθαριότητα		+ 1	
	4	Ἐπίπλα, σκεύη, σφραγῖδας κτλ. συναφῆ		+ 1	
	5	Ἐνοίκια καταστημάτων καὶ ὑποχρεώσεις ἐκ τοῦ ἐνοικιοστασίου		+ 1	
	6	Ἔξοδα δημοσιεύσεων εἰς ἐφημερίδας		+ 1	
29	1	Ἀποδοχαὶ κτλ. Καπνεργοστασίων		— 200,000	
	6	Μηνιαία κανονικὴ ἐπιχορήγησις τῶν Διευθυντῶν τῶν καπνεργοστασίων διὰ γραφικὴν ὕλην, θέρμανσιν καὶ καθαριότητα		+ 100,000	
	7	Μηνιαία ἐπιχορήγησις διὰ γραφικὴν ὕλην τῶν ἐκδιδουσῶν τὰς ἀδείας κατοχῆς, καλλιεργείας κτλ. καπνοῦ ἀρχῶν		+ 10,000	
	8	Φωτισμὸς καπνεργοστασίων δι' ἠλεκτρικοῦ καὶ ἀεριόφωτος		+ 160,000	
	9	Ὑλικὸν καταρτίσεως καὶ συντηρήσεως γραφείων καὶ ἀρχείων τῶν καπνεργοστασίων καὶ ἀγορὰ συγγραμμάτων, προμήθεια σφραγίδων ζυγῶν καὶ μελάνης καὶ ἔξοδα μεταφορᾶς, ἔξοδα καθαρισμοῦ καπνεργοστασίων καὶ δημοσιεύσεων		+ 350,000	
	10	Ἔξοδα ὑδρεύσεως καπνεργοστασίων		+ 25,000	
		Εἰς μεταφοράν		+ 71,311,206	
				—164,322,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		Ἐκ μεταφορᾶς.....		+ 71,311,206	
30	4	Ἐκτέλεσις πλεοναζουσῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου διὰ προσλήψεως ἐκτάκτων ἐργατῶν.....		—164,322,000	
	5	Ἔξοδα χυτηρίου, στερεοτυπείου καὶ συνθετικῶν μηχανῶν ἤτοι: προμήθεια ὑλικῶν πρὸς κατασκευὴν τῆς στοιχειοθεσίας καὶ τῆς τυπώσεως, προμήθεια μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἐν γένει χυτηρίου, προμήθεια μεταλλικοῦ κράματος καὶ κατασκευή, συντήρησις, ἐπισκευὴ τῶν σχετικῶν ἐργαλείων καὶ διαφόρων ἐξαρτημάτων.....		+ 200,000	
	6	Ἔξοδα στοιχειοθεσίας πιεστηρίων καὶ λιθογραφίας ἤτοι: προμήθεια ὑλικῶν στοιχειοθεσίας, πιεστηρίων καὶ λιθογραφίας, συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ σχετικῶν μηχανημάτων καὶ κατασκευὴ καὶ προμήθεια εἰδικῶν ἐπίπλων, συσκευῶν καὶ ἐργαλείων..		+ 300,000	
	7	Προμήθεια συνθετικῶν μηχανῶν καὶ πιεστηρίων.....		+ 350,000	
	8	Ἀξία φωταερίου καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λινοτυπικῶν καὶ μονοτυπικῶν μηχανῶν ὡς καὶ τοῦ χυτηρίου		+ 500.000	
	9	Ὑλικὸν καταρτίσεως καὶ συντηρίσεως γραφείων καὶ ἀρχείου, ὑλικὸν ἀλληλογραφίας καὶ διεκπεραιώσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔξοδα κατασκευῆς στολῶν τῶν κλητήρων καὶ θυρωρῶν.....		+ 250,000	
	10	Βιβλιοδέτησις Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως καὶ ἔξοδα δημοσιεύσεως ἐν γένει διαφόρων προμηθειῶν καὶ ἐκποιήσεως διαφόρων ὑλικῶν.....		+ 55,000	
	11	Μικραὶ ἐπισκευαὶ καὶ προσθῆκαι τοῦ καταστήματος, εἴδη φωτισμοῦ, κινητῆριος δύναμις καὶ συντήρησις σχετικῶν μηχανημάτων καὶ ὑλικὸν θερμάνσεως καὶ καθαριότητος τοῦ καταστήματος.....		+ 5,000	
				+ 50,000	
		Σφραγιστήριον.			
31	2	Προμήθεια ὑλικοῦ ἀλληλογραφίας ὡς καὶ μηχανῶν καὶ σφραγίδων, τυπογραφικῆς μελάνης, χρωμάτων καὶ λοιπῶν εἰδῶν χρησίμων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ σφραγιστηρίου.....		+ 100,000	
32 δὶς		Διοίκησις Δημοσίων Κτημάτων.			
		Α'. Κεντρικὴ Ὑπηρεσία.			
	1	Ἀποδοχαὶ τακτικοῦ προσωπικοῦ Διευθύνσεως Δημοσίων κτημάτων		+ 2,290,000	
	2	Ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ.....		+ 264,000	
	3	Ἀποζημίωσις μελῶν Διοικούσης Ἐπιτροπῆς Διευθύνσεως Δημοσίων κτημάτων.....		+ 104,000	
	4	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐξερχομένων τῆς ἕδρας των δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.....		+ 150,000	
	5	Ἔπιπλα καὶ σκεύη, γραφομηχαναί, ἀρχειοθῆκαι κλπ.....		+ 10,000	
	6	Ἔξοδα λειτουργίας γααφείων ἤτοι: γραφικὴ ὕλη, πλὴν τοῦ κατ' ἀποκοπὴν χορηγήματος, ἔντυπα βιβλία. βιβλιοδετικὰ ἔξοδα ἐκτυπώσεως, γραμμογραφήσεως, λιθογραφήσεως καὶ ἀριθμήσεως, βιβλίων, ἐντύπων. ἔξοδα μεταφορᾶς ἐν γένει, στολαὶ κλητήρων καὶ κτηματοφυλάκων, ἐπισκευὴ καὶ συντήρησις ἐπίπλων, σκευῶν κλπ. ἀνταλλακτικὰ διάφορα καὶ ὑλικὸν ἐν γένει καθημερινῆς χρήσεως, προμήθεια ὑλικοῦ καὶ ὀργάνων ἐν γένει πρὸς χρῆσιν τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας ὡς καὶ ἔξοδα ἐκδόσεως δελτίων.....		+ 107,000	
	7	Ἔξοδα ὑπηρεσιακῶν δημοσιεύσεων, ἀγορὰ ἐφημερίδων, ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν.....		+ 12,000	
	8	Χορήγημα γραφικῆς ὕλης κατ' ἀποκοπήν		+ 13,000	
	9	Φωτισμός, θέρμανσις, ὕδρευσις, ἔξοδα λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν οἰκείων ἐγκαταστάσεων, καθαριότης καὶ ἔξοδα συντηρήσεως τοῦ καταστήματος.....		+ 40,000	
	10	Ἡμερομίσθια καθαριστριῶν καὶ ἐργατῶν προσλαμβανομένων κατὰ τὰς καταμετρήσεις ἢ ἀποτυπώσεις ἐδαφῶν....		+ 51,000	
	11	Ἔξοδα ἐξακριβώσεως κτημάτων καὶ μεταφορᾶς καὶ φυλάξεως κινητῶν (καρπῶν, γεωργικῶν ἐργαλείων, ἀδεσπότων, ἀπολωλότων κλπ.) ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς καταδεικνύοντας κτήματα περιερχόμενα τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων κτημάτων καὶ ἀποζημίωσις ἐκδικαστικῆς ἐπιτροπῆς.....		+ 75,000	
	12	Ἀμοιβαὶ δικηγόρων καὶ δικαιώματα συμβολαιογράφων, ὑποθηκοφυλάκων καὶ δικαστικῶν κλητήρων διὰ πράξεις σχετιζομένας πρὸς τὴν διοίκησιν, ἐκποίησιν κλπ. κτημάτων ὡς καὶ ἔξοδα ἐκκαθαρίσεως τῶν περιερχομένων τῇ Διευθύνσει Δημοσίων κτημάτων, δωρεῶν κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ ἄλλων περιουσιακῶν στοιχείων.		+ 70,000	
	13	Ἐπισκευή, συντήρησις καὶ ἐν γένει δαπάναι διαχειρίσεως τῶν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων κτημάτων διοικουμένων κτημάτων		+ 1,000,000	
	14	Ἐτησία ἐπιχορήγησις εἰς τὰς πρήγη μοναχὰς τῆς διαλελυμένης Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου Καλαμῶν.....		+ 40,000	
	15	Ἔξοδα ἐν γένει ἐπιτροπῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης.....		+ 1	
		Εἰς μεταφοράν.....		+ 77,359,207	
				—164,322,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
32 δὶς		Ἐκ μεταφορᾶς.....		+ 77,359,207	
		Β'. Ἐξωτερικὴ Ὑπηρεσία.		—164,322,000	
	16	Ἀποδοχαὶ τακτικοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας		+ 450,000	
	17	Ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.....		+ 509,000	
	18	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις ὑπαλλήλων ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.....		+ 60,000	
	19	Ἐπιχορηγήσεις διὰ γραφικὴν ὕλην, φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν γραφείων ἐξωτ. ὑπηρεσίας		+ 7,000	
	20	Ἔπιπλα καὶ σκεύη, ἔντυπα καὶ βιβλία ἐκτυπώσεως, γραμμογράφησις, λιθογράφησις, βιβλιοδέτησις καὶ ἀρίθμησις αὐτῶν.....		+ 1,000	
	21	Ἔπιπλα καὶ σκεύη γραφείων ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας		+ 10,000	
	22	Ὁροσήμανσις καὶ περιτοίχισις κτημάτων καταμέτρησις καὶ ἐφαρμογὴ διαγραμμάτων διαλελυμένων Μονῶν ὡς καὶ κτημάτων ὁπωσδήποτε περιερχομένων τῇ Διευθύνσει Δημοσίων κτημάτων καὶ δαπάναι μικρῶν ἔργων εἰς ἀγροτικὰ κτήματα.....		+ 10,000	
	23	Ἡμερομίσθια προσλαμβανομένων δριοδεικτῶν.....		+ 12,000	
	24	Λοιπὰ ἔξοδα διαχειρίσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως Ἐθνικοῦ Κτήματος Τατοΐου		+ 900,000	
33	4	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου συμπληροῦται διὰ τῶν ἑξῆς: «ὡς καὶ ἔξοδα δημοσιεύσεως προκηρύξεων προμηθείας χάρτου»		—	
35	9	Ἀποζημίωσις δικαιουμένων ἐπιδόματος αὐτοκινήτων κλπ.....		+ 4,000,000	
	15	Ἔλεγχος τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν ἀποθηκῶν αὐτοῦ, ἔξοδα καταγραφῆς, ζυγίσεως τοῦ καπνοῦ καὶ δημοσιεύσεως εἰς τὰς ἐφημερίδας περὶ ἐνεργείας ἐλέγχου τοῦ καπνοῦ κλπ. συναφῆ.....		+ 800,000	
41	5	Ἀπόδοσις κλπ. φόρου ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ κλπ.....		— 18,000,000	
	6	Ἀπόδοσις εἰσπραχθέντων παρὰ Ἀεροπορικῆ Ἀμύνῃ μισθωμάτων μεσεγγυημένων Βουλγαρικῶν καὶ Τουρκικῶν κτημάτων, ἐπιστραφέντων εἰς τοὺς δικαιούχους δυνάμει τῶν συνθηκῶν Νεΐγύ καὶ Λωζάνης καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν συμβάσεων.....		+ 100,000	
				+ 84,218,207	
				—182,322,000	
		Σύνολον τακτικῶν.....		— 98,103.793	
		Ἔκτακτα ἔξοδα.			
43	4	Πληρωμὴ χρέους πρὸς τὴν Γαλλίαν κατόπιν τοῦ διακανονισμοῦ τῆς Χάγης.....		+ 5,132,000	
44	4	Ἔξοδα κατασκευῆς μεταλλικῶν κερμάτων κλπ.		— 19,000,000	
46	1	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου συμπληροῦται ὡς ἑξῆς: ὡς καὶ ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν στοιχείων παλαιοτέρων χρήσεων..		+ 500,000	
48	5	Ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Κτημάτων Ἀνταλλαξίμων (διὰ ταμειακὰ καταστήματα Ἀνασελίτσης καὶ Λαρίσσης)		+ 635,000	
	6	Ἀποπεράτωσις καὶ συμπλήρωσις καπνεργοστασίων		+ 2,000,000	
	7	Ἐπισκευὴ καὶ μεταρρύθμισις τοῦ ἐν Τατοΐῳ οἰκήματος Λίντερ (ἀριθμ. Δ.Δ.Κτημάτων)		+ 200,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 10,533,000	
		Σύνολον Κατηγορίας Ι.....		—108,636,793	
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
56	8	Τακτικὸν χρεωλύσιον τοῦ βαρύνοντος τὸ Δημόσιον μέρους (ζρ. 2,150,000) τῶν ἐκ δανείων τῶν συνομολογηθέντων ὑπὸ τοῦ Δήμου Πειραιῶς		+ 41,703	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
58	1 δὶς	Διάθεσις κερδῶν τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ἐκδόσεως κερμάτων κλπ.		+ 9,809,000	
	2	Διάθεσις συμμετοχῆς τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.....		— 9,000,000	
	11	Μερικὴ ἐξόφλησις τοῦ δανείου 7ου % τῶν 20 ἑκατ. διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ μεγάρου α'Ιλίου Μέλαθρον».....		+ 3,000,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 3,800,000	
				+ 12,841,703	
		Σύνολον Κατηγορίας ΙΙ		— 9,000,000	
				+ 3,841,703	
				+105,526,910	
				—210,322,000	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		—104,795,090	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ			
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
5	2	Προμήθεια δύο αὐτοκινήτων πρὸς χρῆσιν τῶν Πρεσβειῶν Βερολίνου καὶ Τυράνων...		+ 400,000	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 400,000	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
5	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα Προέδρων Πρωτοδικῶν κλπ.....		— 600,000	
6	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ Εἰρηνοδικείων καὶ Πρωτοδικείων.....		— 200,000	
8	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ φυλακῶν κλπ.		+ 305,000	
	6	Ἀντίτιμον ἄρτου καὶ ὄψων ὑποδίκων, καταδίκων κλπ.....		+ 600,000	
	21	Ἔξοδα ὑγειονῆς φυλακῶν ἤτοι: ἀντίτιμον φαρμάκων, ἀπολυμάνσεων, ἐκτέλεσις συνταγῶν κλπ.....		+ 600,000	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου.....		+ 705,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ			
		Τακτικὰ ἔξοδα.			
3	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Νομαρχιῶν		— 200,000	
	4	Ἡ αἰτιολογία τῆς κατονομασίας συμπληροῦται διὰ τῆς προσθήκης τῆς φράσεως «καὶ ἔξοδα ἐπισκευῆς αὐτῶν»		—	
5	9	Ἐκ τῆς κατονομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφονται αἱ λέξεις «ἐπίπλων καὶ σκευῶν γραφείων» ἐλατουμένης καὶ τῆς πιστώσεως		— 100,000	
	10	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς «ἔξοδα συσκευασίας ὑλικοῦ, τηλεγραφικὰ καὶ ταχυδρομικὰ τέλη»		—	
	13	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα λόγῳ μεταθέσεως		—	
	19	Ἀγορὰ ἐπίπλων, σκευῶν, γραφομηχανῶν		+ 100,000	
	20	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς κάτωθι μειουμένης καὶ τῆς πιστώσεως ἔξοδα ἐκκενώσεως βόθρων καὶ ἔξοδα συντηρήσεως ἀστυνομικῶν καταστημάτων»		— 100,000	
7	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν		— 8,000,000	
	12	Ἐνοίκια ἀστυνομικῶν καταστημάτων		— 1,600,000	
9	3	Ἐπιχορήγησις εἰς δήμους καὶ κοινότητας ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ Δημοτικ. φόρου κλπ.		— 100,000	
10	2	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀντιπροσώπων κλπ		— 100,000	
	3	Σύνταξις καὶ ἀνατύπωσις ἐκλογικῶν καταλόγων κλπ		— 250,000	
14	4	Ἀπόδοσις εἰς τὸ Γενικὸν Ταμεῖον Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας 0,15% ἐπὶ τοῦ ἐγγείου φόρου καπνοῦ Ν.Δ. 15 22 Δεμβρίου 1929)		+ 420,000	
	5	Ἀπόδοσις τῆς ποσοθέτου φορολογίας 30% ἐσί ττῦ φόρου δημοσίων θεαμάτων Λευκάδος ὑπὲρ τοῦ ταμείου Κοινοφελῶν ἔργων Ἐπαρχίας Λευκάδος (ν. 3895)		+ 10,000	
				— 10,000,000	
				+ 530,000	
		Σύνολον τακτικῶν		— 9,920,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα.			
17	3	Ἔξοδα ἐκτυπώσεως ὁριστικῶν μητρώων ἀρρένων Νέων Χωρῶν κλπ		— 180,000	
19	6	Ἀγορὰ ἰχνηλατῶν κυνῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν καταδιωτικῶν ἀπσπαμάτων		+ 300,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 120,000	
				— 10,000,000	
				+ 830,000	
		Γενικὸν σύνολον Ὑπουργείου		— 9,800,000	

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Σύνολον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	11	Ἐκ τῆς κατονομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφονται αἱ λέξεις νυκτοφυλάκων καὶ θερμαστοῦ ἐλαττουμένης ἅμα καὶ τῆς πιστώσεως		— 100,000	
	13	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημίωσις Ὑπουργοῦ κλπ		— 20,000	
2	2	Ἐνοίκια προσηρτημένων σχολείων κλπ		— 40,000	
	3	Ἔπιπλα καὶ σκευὴ ἐν γένει κλπ		— 150,000	
	5	Φωτισμός, θέρμανσις, ὕδρευσις κλπ		— 100,000	
	7	Γραφικὴ ὕλη, προμήθεια χάρτου κλπ		— 15,000	
	9	Ἡμερομίσθια μαθητευομένων καὶ τεχνιτῶν κλπ		— 20,000	
3	9	Ὁμοίως λόγῳ μεταθέσεως ἢ προαγωγῆς		— 80,000	
12	1	Ἀποδοχαὶ ἀνωτέρου προσωπικοῦ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν Τ. Τ. Τ.		— 700,000	
	2	Ἀποδοχαὶ κατωτέρου προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ.		— 3,800,000	
3	δίς	Ποσοστὰ τακτικοῦ προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ.		— 500,000	
	5	Μισθὸς καὶ ἀποζημιώσεις προσωπικοῦ τηλεγραφικῶν σχολῶν		— 300,000	
14	12	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «Ἀπόδοσις εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων τῶν εἰσπράξεων ἐξ ἐκποιήσεως ἀχρήστου ὑλικοῦ Τ. Τ. Τ. ὑπηρεσίας»		—	
	14	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρφρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «Ἀπόδοσις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Προσωπικοῦ Τ. Τ. Τ. κλπ		—	
				— 5,710,000	
				+ 115,000	
		Σύνολον τακτικῶν		— 5,595,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
20	5	Ἡμερομίσθια ἐργατῶν φυλάκων κλπ		— 50,000	
	6	Οἰκοδομικὰ ἔργα Μετσοβίου Πολυτεχνείου		— 400,000	
	7	Ἔξοδα ρυμοτομίας καὶ διαμορφώσεως τῆς ἐν Καβάλλᾳ πλατείας Μωχαμὲτ Ἀλῆ (ν. 434)		— 800,000	
	8	Ἐπισκευὴ κτιρίου Τ. Τ. Τ. Σερρῶν		— 90,000	
21	9	Ἐκτέλεσις ἔργων διευθετήσεως τοῦ διαρρέοντος τὴν Σερβικὴν ἐλευθέραν ζώνην Θεσσαλονίκης χειμάρρου		— 2,500,000	
24	3 δίς	Ἐγκατάστασις τηλεφωνικοῦ δικτύου ἐν Μακεδονίᾳ, Θράκῃ, Θεσσαλίᾳ καὶ Ἠπείρῳ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας		+ 2,000,000	
25	7	Ἀποζημίωσις ἰδιοκτητῶν ἀπαλλοτριουμένων γηπέδων διὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Πειραιῶς—Περάματος		— 500,000	
				+ 3,790,000	
				— 2,550,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 1,240,000	
				+ 8,260,000	
				— 3,905,000	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 4,355,000	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ Θ.			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	2	Ἔπιπλα καὶ σκεύη, γραφομηχαναὶ κτλ.		+ 30,000	
	3	Ἔξοδα λειτουργίας γραφείων κτλ.		+ 10,000	
	5	Φωτισμός, θέρμανσις, ὕδρευσις κλπ.		— 10,000	
	7	Ἔξοδα ὑπηρεσιακῶν δημοσιεύσεων κλπ.		+ 50,000	
	10	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημίωσις Ὑπουργοῦ καὶ ὑπαλλήλων κλπ.		— 25,000	
		Ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία σχολείων.			
2 δὶς	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀποζημίωσις σχολικῶν ἰατρῶν		+ 1,170,000	
	1 δὶς	Ὁμιλίαι διδακτικοῦ προσωπικοῦ μαθήματος ὑγιεινῆς		+ 300,000	
	2	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐξερχομένου τῆς ἕδρας του δι' ἐκπέλεσιν ὑπηρεσίας		+ 50,000	
	2 δὶς	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα λόγῳ μεταθέσεως		+ 10,000	
	3	Ἐνοίκιον καὶ ἔξοδα γραφείων ὑγειονομικῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν σχολείων		+ 9,000	
	4	Ἀγορὰ ὑγειονομικῶν ὀργάνων, σκευῶν, ἐπίπλων, πινάκων κλπ. σκευῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ὑγιεινῆς εἰς τὰ σχολεῖα, Πλουτισμὸς τοῦ παιδολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου, ἀγορὰ ἀπολυμαντικῶν μηχανημ. καὶ ἀπολυμαντικῶν ψεκαστήρων		+ 40,000	
	5	Ἀγορὰ συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς		+ 10,000	
	6	Προμήθεια ὁμαλίδος, φορμόλης, ἔξοδα συντηρήσεως, λειτουργίας καὶ ἀποστολῆς ἀπολυμαντικῶν μηχανημάτων κλπ. Προμήθεια κινίνης διὰ τοὺς ἑλονοσοῦντας μαθητὰς καὶ λοιπὰ ἔξοδα ὁμαλισμοῦ		+ 10,000	
	7	Ἀμοιβὴ ἓξ8άκτων ἰατρῶν διὰ τὸν διαμελισμὸν τῶν μαθητῶν ἐν περιπτώσει ἐπιδημίας καὶ θεραπεία τῶν τραχωματικῶν τοιούτων δι' εἰδικῶν συνεργείων		+ 5,000	
4	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ ἐν γένει ἐπιθεωρήσεωι τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως		— 880,000	
	2	Μηχανικὴ κανονικὴ ἐπιχορήγησις ἐπιθεωρητῶν διὰ γραφικὰ ἔξοδα κλπ.		+ 880,000	
4	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα διδακτικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως		— 8,350,000	
	2 δὶς	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα λόγῳ μεταθέσεως		— 100,000	
	6	Φόροι ἐπιστρεπτέοι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας κλπ.		— 100,009	
	7	Ἡ κατανομία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς, μειουμένης καὶ τῆς πιστώσεως «Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερησία ἀποζημίωσις νῶν ἐπὶ τῶν μισθώσεων οἰκημάτων ἐπιτροπῶν		— 95,000	
	8	Διὰ τὴν στέγασιν ἀστέγων καὶ ἱδρυομένων τοιούτων καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀκαταλλήλων		— 200,000	
	9	Ἐπισκευαὶ φθορῶν, ἔξοδα ἐκκενώσεως βόθρων κλπ.		— 80,000	
	16	Ἀγορὰ ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν διδασκαλίας τῆς χειροτεχνίας		— 2,000,000	
	17	Ἔξοδα λειτουργίας ἐργαστηρίων φυσικῆς καὶ χημείας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις.		— 2,000,000	
	19	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ γεωργικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχολείων κλπ.		+ 3,392,000	
	20	Ἀγορὰ ἐργαλείων καὶ σπόρων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν γεωργικῶν σχολείων		+ 426,000	
	21	Ἐνοίκια διδακτηρίων κλπ.		+ 164,000	
6	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ ἱερατικῶν σχολῶν		— 200,000	
9	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἐν γένει πειραματικῶν σχολείων κλπ.		— 1,755,000	
	9	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἀπερχομένων εἰς ἐκπαιδευτικὰς ἀδείας		— 50,000	
	11	Φόροι ἐπιστρεπτέοι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν σχολείων κλπ.		— 75,000	
	12	Ἐκ τῆς κατανομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφεται ἡ φράσις «δημοσιεύσεων προκηρύξεων δι' ἐνοικιάσεις» μειουμένης καὶ τῆς πιστώσεως		— 60,002	
10	1 δὶς	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα ἐπιθεωρητῶν κλπ.		— 400,000	
14	2	Ἀγορὰ ἐπιστημονικῶν ὀργάνων καὶ ἐργαλείων πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀστεροσκοπείου κλπ.		+ 25,000	
	2 δὶς	Συντήρησις καὶ λειτουργία αὐτῶν κλπ.		+ 25,000	
16	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα προσωπικοῦ Ἀρχείων κλπ.		+ 10,000	
20	3	Βοηθήματα εἰς Ἰσραηλιτικὰς Κοινότητας κτλ.		+ 100,000	
24	2	Συντήρησις Ἀνακτόρων Ἁγίας Γεώργιος καὶ Μιχαὴλ ἐν Κερκύρᾳ		+ 55,000	
27	3	Προμήθεια ἔαγων τέχνης πρὸς πλουτισμὸν τῆς Πινακοθήκης		+ 300,000	
				— 16,410,000	
				+ 7,091,000	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 9,319,000	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Σύνολον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ			
		Τακτικὰ ἔξοδα.			
1	5	Φωτισμός, θέρμανσις, ὕδρευσις κλπ.		— 10,000	
	8	Ἔξοδα λειτουργίας γραφείων κλπ.		— 10,000	
5	7	Ἐξώρυξις καὶ συγκέντρωσις σμύριδος κλπ.		— 1,000,000	
6	5	Ἐνοίκια		— 3,600	
	6	Εἰς τὴν κατανομασίαν τοῦ ἄρθρου προστίθενται καὶ αἱ λέξεις «ἐπισκευαὶ αὐτῶν καὶ μεταφορικὰ» αὐξανομένης καὶ τῆς πιστώσεως		+ 3,600	
				— 1,023.600	
				+ 3,600	
		Σύνολον τακτικῶν		— 1,020,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα.			
22	2	Δαπάναι δι' ὀργάνωσιν ἐκθέσεων ἐν Ἑλλάδι κλπ.		— 300,000	
	3	Δαπάναι διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἑορτῶν καὶ δεξιώσεων κλπ.		+ 300,000	
		Γενικὸν σύνολον Ὑπουργείου,		— 1,020,000	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Πρστεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ			
2	2	Ἀποδοχαὶ τακτικῶν ἐργατῶν γενικῆς διευθύνσεως γεωργίας		— 2,000,000	
		Ὑπηρεσία τεχνικῶν ἔργων.			
2 bis	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ διευθύνσεως τεχνικῶν ἔργων γεωργίας		+ 5,200,000	
	2	Διάφορα ἔξοδα διευθύνσεως τεχνικῶν ἔργων γεωργίας		+ 800,000	
	22	Διὰ ζυμίας τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἐθν. Τραπέζης κλπ.		— 1,000,000	
3	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας δασῶν		— 1,000,000	
	5	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου διορθοῦται ὡς ἑξῆς: «προσήμανσις ὑλοτομητέων δένδρων ἐκ Δημοσίων δασῶν			
	7	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν μετατιθεμένων ὑπαλλήλων ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας δασῶν		— 400,000	
	8	Ὁδοιπορικὰ καὶ νυναφεῖς ἀποζημιώσεις τῶν δασικῶν ὑπαλλήλων κλπ		— 5,200,000	
	16	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου διορθοῦται ὡς ἑξῆς «ἔξοδα διοικητικῶν ἀποβολῶν»			
				+ 6,000,000	
				— 9,600,000	
		Σύνολον τακτικῶν ἐξόδων		— 3,600,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
7 bis		Δάσῃ			
	1	Προμήθεια πινακίδων πρὸς τήρησιν τῶν ἀπαγορευτικῶν περὶ θήρας διατάξεων		+ 50,000	
10	7	Τακτοποίησις τοῦ υπ' ἀριθ. 1 προσωρινοῦ ἐντάλματος διαχειρίσεως 1928—29 διὰ τὴν κάλυψιν τυχὸν διαφορᾶς πρὸς πλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1927 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑταιρείας Γενικ. Ἀποθηκῶν καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων, ἐκ τῆς συγκεντρώσεως τοῦ σίτου κατὰ τὸ ἔτος 1927		+ 1,100,000	
	8	Διὰ τὴν ὁριστικὴν τακτοποίησιν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ προκύψαντος ἐκ τῆς ἄνω συγκεντρώσεως τοῦ σίτου		+ 400,000	
		Σύνολον τακτικῶν ἐξόδων		+ 1,550,000	
				— 9,600,000	
				+ 7,550,000	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 2,050,000	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Σύνολον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	1	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιδόματα κεντρικῆς ὑπηρεσίας		— 150,000	
4	12	Συνδρομὴ τοῦ Κράτους εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτοῦτον Pasteur		— 150,000	
	14	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς μεταβαλλομένης ἅμα καὶ τῆς οἰκείας πιστώσεως: Δαπάναι πάσης φύσεως διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας ἀφῳῶσαι προμήθειαν κινίνης καὶ ἀπαιτουμένων ὑλικῶν, πρόσληψιν ἐργατῶν ὡς καὶ ἔξοδα ἐκτελέσεως ἐργασιῶν ἢ ἔργων καὶ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα προσλαμβανομένου διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας προσωπικοῦ		— 8,000,000	
	15	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποδοιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἀποζημίωσιδ προσλαμβανομένου δια τὴν καδαπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας προσωπικοῦ		+ 7,000,000	
	16	Ἔξοδα ζυντηρήσεως καὶ λειτουργίας κεντρικοῦ ὑγεισνομικοῦ ἐργαστηρίου δαρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν		+ 150,000	
6	1- 8	Διαγράφεται ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον μετὰ τῶν οἰκείων πιστώσεων (α)		— 2,500,000	
7	1	Διαγράφεται τὸ ἄρπρον μετὰ τῆς σχετικῆς πιστώσεως (β)		— 305,000	
	2	» » » » » » « (β)		— 1,200,000	
8	6	Ἡ αἰτιολογία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς μειουμένης καὶ τῆς πιστώσεως: «ἀπ2δοχαὶ προσωπικοῦ ἰατρείωρ τέως Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως προσθύγων».		— 500,000	
	7	Ἔξοδα ἐν γένει λειτουργίας καὶ συντηρήσεως ἰατρείων τέως Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάρεως δροσφύλων ὡς καὶ ἐχοδιασμὸς των διὰ τοῦ ἀνογκαιοδύντος αὐτοῖς ὑλικοῦ		+ 500.000	
				— 12,805,000	
				+ 7,650,000	
		Σύνολον τακτικῶν		— 5,155,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
13	2	Ἡ αἰτιολογία τοῦ ἄρθρου τροποποιεἰθαι ὡς ἑξῆς· «ἔξοδα ἐν γένει ἐγκαταστάσεως, λειτωδγίας καὶ συντηρήσεως τοῦ ἀντιτραχωματικοῦ ἰατρείου, ὁδοιπορικὰ ἔξοδα προσλαμβανομένου αροἰωδικοῦ ὡς καὶ ἔξοδα ἐν γένει διὰ τὸν κατὰ τοῦ τρχώματος ἀγῶνα			
14	4	Τροποποίησις προκαταβολῆς διὰ προμήθειαν καὶ ἔξοδα καταπολεμήσεως ἑλονοσίας κατὰ τὸ 1929 - 30		+ 1.000.000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 1,000,000	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 4,155,000	

(α) Μεταφερομένης τῆς σδετικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.
(β) Ὁμοίως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
2	17	Τόκοι βαρύνοντες τὸ Δημόσιον μέρους ἐκ τῶν δανείων τοῦ Δήμου Πειραιῶς		— 111,200	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
5	1	Δαπάναι ἐν γένει πρὸς κατασκευὴν προσφυγικῶν συνοικισμῶν		— 10,000,000	
	2	Δάνεια εἰς οἰκοδομικοὺς ἀστικοὺς προσφυγικοὺς συνεταιρισμοὺς πρὸς ἀπόκτησιν εὐθυνῆς κατοικίας		+ 10,000,000	
	6	Ἐνοίκια ἢ ἀποζημιώσεις λόγῳ ἐπιτάξεως κλπ.		— 1,000,000	
8	5	Καταβολὴ καθυστερουμένων ἀποζημιώσεων ἐξ ἐπιτάξεως οἰκημάτων πρὸς ἐγκατάστασιν προσφύγων χρήσεων 1921—22 ἕως καὶ 1929—30		+ 1,000,000	
				+ 11,000,000	
				— 11,111,200	
		Σύνολον κατηγορίας 1		— 114,200	
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
9	1	Τακτικὸν χρεωλύσιον τοῦ βαρύνοντος τὸ Δημόσιον μέρους (ὅραχ. 2,150,000) ἐκ τῶν δανείων τῶν συνομολογηθέντων ὑπὸ τοῦ Δήμου Πειραιῶς		— 44,703	
				+ 11,000,000	
				— 11,155,903	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 155,903	

Προϋπολογισμού Κεφάλαιον	Προϋπολογισμού Άρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	1	Ἀποδοχαὶ Ὑπουργοῦ, ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν		— 11,834,388	
	3	Διαγράφεται ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον		— 6,600,000	
	4	Μισθὸς καὶ παρακολουθήματα αὐτοῦ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν		— 2,800,000	
	5	Ἀποδοχαὶ καὶ ἀντιμισθία ὁπλιτῶν τεχνιτῶν καὶ ἰδιωτῶν τοιούτων		— 4,700,000	
	6	Μισθὸς ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ		— 800,000	
2	1	Ἀντίτιμον συσσιτίου, μερίδων ἄρτου κλπ.		— 3,300,000	
4	1	Ὁδοιπορικὰ καὶ συναφεῖς ἀποζημιώσεις		— 250,000	
	2	Ὁδοιπορικὰ καὶ κόμιστρα μετακινήσεως στρατοῦ κτλ.		— 400,000	
	3	Ὁδοιπορικὰ μετακινουμένων στρατιωτικῶν λόγῳ ἐκπαιδεύσεως		— 40,000	
	4	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν μεταβαινόντων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δι' ὑφηρεσίαν		— 270,000	
5	1	Δαπάναι ἐγκαταστάσεως φωτισμοῦ		— 50,000	
	2	Ἀντίτιμον ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ φωταερίου		— 75,000	
	3	Ἔξοδα πάσης φύσεως θερμάνσεως		— 90,000	
	4	Ἔξοδα φωτισμοῦ (πλὴν δι' ἠλεκτρικοῦ καὶ φωταερίου)		— 20,000	
6	4	Ἔξοδα ἐπιπλώσεως καταστημάτων		— 20,000	
	5	Μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα συνεργείων		— 10,000	
	6	Διάφορα ὑλικὰ Ἐπιμελητείας		— 10,000	
	7	Ἔξοδα ἐν γένει καθαριότητος		— 250,000	
7	2	Προμήθεια ὑλικοῦ συντηρήσεως καὶ λειτουργίας αὐτοκινήτων		— 800,000	
8	1	Ἐπισκευὴ καὶ συντήρησις στρατιωτικῶν κτιρίων		— 300,000	
	2	Ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ ἀποθηκῶν		— 192,000	
	3	Ἔξοδα καὶ ὑλικὸν τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας		— 70,000	
	4	Μηχανήματα, ἐργαλεῖα καὶ λοιπὰ ὑλικὰ Μηχανικοῦ		— 50,000	
9	1	Ὄργανα καὶ ὑλικὸν ἐκπαιδεύσεως		— 65,000	
10	1	Δαπάναι ἐπισκευῆς, συντηρήσεως ἀεροπλάνων καὶ δαπάναι ἐκπαιδεύσεως		— 10,000,000	
	2	Μηχανήματα, ὄργανα καὶ ἐργαλεῖα		— 1,000,000	
11	3	Φαρμακευτικὸν ὑλικὸν ἐν γένει		— 30,000	
	4	Ἔξοδα ἐν γένει νοσηλείας στρατιωτικῶν		— 30,000	
	5	Ἔξοδα κηδείας κλπ.		— 40,000	
12	2	Ὑλικὸν ἐκπαιδεύσεως		— 700,000	
	3	Ὑλικὰ συντηρήσεως λειτουργίας αὐτοκινήτων πυροβολικοῦ		+ 150,000	
15	1	Προμήθεια εἰδικοῦ ὑλικοῦ Στρατιωτικῶν Σχολείων		— 50,000	
	2	Ἔξοδα ἐκπαιδευομένων κτλ.		+ 133,000	
17	1	Ἀντίτιμον γραφικῆς ὕλης κτλ.		— 150,000	
	3	Τέλη τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεταβιβαζομένων τηλεγραφημάτων κτλ.		— 10,000	
	4	Δαπάναι ὀγμισεύσεων εἰς ἐγγυμερίδας		— 50,000	
18	2	Ἔξοδα δεξιώσεως ἐπισήμων ξένων		— 15.000	
		Σύνολον τακτικῶν		— 45,071,381 + 283,000	
				— 44,780,388	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
22	1	Ἐπιχορήγησις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης		— 50,000,000	
				— 95,071,388 + 283,000	
		Γενικὸν σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 94,788,388	

Προϋπολογισμού Κεφαλαίου	Προϋπολογισμού Άρθρου	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Σύνολον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ			
		Τακτικὰ ἔξοδα			
1	1	Ἀποδοχαὶ ἀξιωματικῶν κλπ.		— 6,350,000	
	1 bis	Διαγράφεται ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς πιστώσεως		— 2,600,000	
	2	Μισθὸς καὶ τακτικὰ ἐπιμίσθια ἀρχικελευστῶν κλπ.		— 14,490,000	
	7	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ πολιτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.		— 28,000	
	8	Ἀποζημιώσεις ἀξιωματικῶν, καθηγητῶν κλπ.		— 15,000	
	9	Ἔξοδα κηδειῶν		— 20,000	
2	1	Ἔξοδα τραπέζης κλπ.		— 6,740,000	
	4	Μεταφορὰ τροφίμων κτλ.		— 36,000	
3	1	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερήσια ἐπιδόματα κτλ.		— 100,000	
	2	Ἔξοδα συσκευασίας καὶ μεταφορᾶς ὑλικῶν κτλ.		— 10,000	
5	2	Δαπάναι ἐκτάκτων καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀποστολῶν κτλ.		— 1,118,000	
	4	Προμήθεια συγγραμμάτων κτλ.		— 5,000	
	6	Ἔξοδα σπουδῶν, μικρὰ καὶ γραφικὰ ἔξοδα τῶν μαθητῶν κτλ.		— 26,000	
6	1	Γλικὸν ἱματισμοῦ καὶ διάφορα		— 500,000	
	3	Δαπάναι κοπῆς καὶ ραφῆς ἱματισμοῦ		— 10,000	
	5	Ἔξοδα καθαριότητος πληρωμάτων στόλου		— 100,000	
	8	Ἵδρυσις ὑπηρεσιῶν ξηρᾶς		— 60,000	
7	2	Ἔξοδα συντηρήσεως καὶ λειτουργίας ναυτικῶν νοσηλευτηρίων κτλ.		— 50,000	
	3	Νοσήλεια παθόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ εἰς ἰδιωτικὰ θεραπευτήρια		— 100,000	
8	1-9	Ἀεροπορικὴ ὑπηρεσία : διαγράφεται ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον		— 11.146,000	
9	1	Ἡ κατονομασία τοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς : «Προμήθεια βενζίνης, ἐλαίου F. F. καὶ λίπανσις πρὸς λειτουργίαν τῶν σταθμῶν ἀσυρμάτου ξηρᾶς»		—	
	2	Ἐκ τῆς κατονομασίας τοῦ ἄρθρου ἀπαλείφεται ἡ λέξις «λιπάνσεως»		—	
10	5	Προμήθεια ἀμοιβῶν ὀργάνων σταθμῶν ἀεροπλοΐας		— 100,000	
11	6	Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα διευθύνσεως φάρων κτλ.		— 50,000	
14	1	Γλικὸν ἐν γένει λειτουργίας καὶ συντηρήσεως ὑδρογραφικῆς ὑπηρεσίας		— 35,000	
15	8	Δαπάνη ἐποπτείας καὶ παραλαβῆς τοῦ ἐξ ἀλλοδαπῆς ὑλικοῦ κτλ.		— 1,224,000	
	1	Γλικὰ καὶ μηχανήματα ἠλεκτροφωτισμοῦ ἐν γένει		— 200,000	
	2	Ἀξία ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, φωταερίου κτλ.		— 100,000	
16	2	Ἐπισκευαί, κατασκευαὶ κτλ.		— 200,000	
17	1	Μικρὰ καὶ γραφικὰ ἔξοδα διαφόρων ὑπηρεσιῶν κτλ.		— 34,000	
	2	Ἔξοδα λειτουργίας γραφείων		— 26,000	
	3	Βιβλιοδετικαὶ ἐργασίαι κτλ.		— 25,000	
	4	Τηλεγραφικά, τηλεφωνικὰ καὶ ταχυδρομικὰ τέλη		— 10,000	
	5	Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα		— 20,000	
	6	Εἰς τὸ τέλος τῆς κατονομασίας προστίθεται «στατιστική»		— 20,000	
	7	Ἔξοδα διαιώσεως ξένων στόλων κτλ.		— 25,000	
	8	Εἰς τὸ τέλος τῆς κατονομασίας προστίθεται «κατόπιν γνωμοδοτήσεως Γ. Ε. Ν. (Α' Διεύθυνσις)»		—	
18	1	Ἔξοδα λειτουργίας κλπ. αὐτοκινήτων ὑπουργείου		— 200,000	
19	10	Ἔξοδα λειτουργίας, συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς βενζινακάτων κλπ.		— 50,000	
δὶς	13	Ἀγορὰ ὑλικοῦ κινήσεως ρυμουλκῶν κλπ.		+ 100,000	
				— 45,813,000	
				+ 100,000	
		Σύνολον τακτικῶν		— 45,713,000	
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
23	1	Εἰς τὴν κατονομασίαν τοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ «τριῶν φάρων δοκιμαστικῶν Interflash καὶ φορητῶν σημαντήρων		—	
25	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρέσεων κλπ. (διὰ γενομένας προμηθείας τροφῶν κατὰ τὸ παρελθόν)		+ 900,000	
				+ 900,000	
				— 45,813,000	
				+ 1,000,000	
		Σύνολον ἐκτάκτων		— 44,813,000	

Προϋπολογισμού Κεφαλαίου	Προϋπολογισμού Άρθρου	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ			
1	1	Ἀποδοχαὶ ὑπουργοῦ, ὑφυπουργοῦ, ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν		18,350,000	
	2	Ἀποδοχαὶ ὁπλιτῶν ἀεροπορίας στρατοῦ		2,800,000	
	3	Ἀντιμισθία τεχνικῶν ὁπλιτῶν ἢ ἰδιωτῶν τοιούτων		4,700,000	
	4	Ἀποδοχαὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν ναυτικῆς ἀεροπορίας		10,490,000	
	5	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ πολιτικῆς ἀεροπορίας		1,200,000	
	6	Ἀντιμισθία ἰδιωτῶν ἐργατῶν πολιτικῆς ἀεροπορίας		200,000	
	7	Ἀποδοχαὶ πολιτικοῦ προσωπικοῦ ὑπηρεσίας δημοσίων ἔργων		1,100,000	
	8	Ἀντιμισθία προσωπικοῦ μετεωρολογικῆς ὑπηρεσίας		500,000	
	9	Ἀντιμισθία λοιποῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ		1,000,000	
	10	Ἀποζημίωσις μελῶν συμβουλίων ἀεροπορικῆς ὑπηρεσίας		73,200	
	11	Ἔξοδα λειτουργίας κλπ. αὐτοκινήτου ὑφυπουργοῦ καὶ ἐπίδομα αὐτοκινήτου ὑποστρατήγου ἀεροπορικῆς ὑπηρεσίας		104,600	
				40,517,000	
2		Ὁδοιπορικὰ καὶ μεταφοραί.			
	1	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν ἐν γένει ἀεροπορίας στρατοῦ καὶ ναυτικοῦ καὶ κόμιστρα κτηνῶν καὶ ὑλικοῦ		835,000	
	2	Ὁδοιπορικὰ ἀξιωματικῶν ἐν γένει εἰς ἀλλοδαπὴν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας		1,490,000	
	3	Ἔξοδα ἀποστολῶν προσωπικοῦ πολιτικῆς ἀεροπορίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ συμμετοχὴν εἰς διεθνῆ συνέδρια, μελέτην τοπικῶν συνθηκῶν ἢ συζήτησιν συμβάσεων		10,000	
				2,335,000	
3		Τροφαί.			
	1	Ἔξοδα τραπέζης καὶ ἀντίτιμον τροφοδοτικῆς μερίδος προσωπικοῦ ναυτικῆς ἀεροπορίας		6,740,000	
	2	Ἀντίτιμον συσσιτίου καὶ προμήθεια σίτου ὁπλιτῶν ἀεροπορίας στρατοῦ		3,300,000	
				10,040,000	
4		Ὑλικὸν Πολεμικῆς Ἀεροπορίας.			
	1	Προμήθεια καυσίμων ὑλῶν, ἀναλωσίμων ὑλικῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν		16,036,000	
	2	Προμήθεια ἀλεξιπτώτων καὶ ἀεροπορικοῦ ἱματισμοῦ		950,000	
	3	Προμήθεια μηχανημάτων, ὀργάνων καὶ ἐργαλείων συνεργείων, ἐπισκευὴ τῶν ὑπαρχόντων καὶ μίσθωσις ἐργασίας		1,350,000	
	4	Γενικαὶ ἐπισκευαὶ ἀεροπλάνων εἰς ἐργοστάσιον Φαλήρου		4,000,000	
				22,336,000	
5		Ἱματισμός, ἐξάρτησις, στρατοπεδεία καὶ γραφικά.			
	1	Ἀγορὰ ἐργαλείων καὶ ἀναλωσίμων ὑλικῶν πρὸς συντήρησιν ἱματισμοῦ, ἐξαρτήσεως καὶ στρατοπεδείας		30,000	
	2	Ἔπιπλα καὶ σκεύη		100,000	
	3	Δαπάναι δημοσιεύσεων		75,000	
	4	Γραφικὰ ἔξοδα		40,000	
	5	Τηλεγραφικὰ καὶ ταχυδρομικὰ		20,000	
				265,000	
6		Κτίρια—ὑλικὸν μηχανικοῦ.			
	1	Κατασκευή, ἐπισκευὴ καὶ συντήρησις κτιρίων, ὑποστέγων καὶ ἐγκαταστάσεων		800,000	
	2	Ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ ἀποθηκῶν		936,000	
	3	Γλικὰ διαβιβάσεων		10,000	
	4	» μηχανικοῦ		50,000	
	5	» ναυγραφικῆς καὶ ὑδρογραφικῆς ὑπηρεσίας		100,000	
	6	Μελέται ἐγκαταστάσεων πολιτικῆς ἀεροπορίας καὶ σύνδεσμοι διαφόρων ἀερολιμένων μετὰ σταθμῶν ἀσυρμάτου		1,000	
				1,897,000	